BIBLIOTECA NAZIONALE VITT. EMANUELE
13
4 B
49
13.5.f.12

PRACTICA

NOVA CAVSARVM CRIMINALIVM DO. LVDOVICI CARERII RHEGINENSIS. V. I. D. CELEBERRIMI.

TYRONIBVS AC VETERANIS ADMODVM vtilis & neceſſaria, In qua Tractatus Appellationum, Tractatus de Indicijs, & Tortura, Tractatus de Homicidio, & Aſſaſinio, & Tractatus de Hæreticis continentur, & quæ diſponantur ſuper his Iure Ciuili & Canonico, & miro ordine apparent compilata.

CVM REPERTORIO ET SVMMARIIS.

VENETIIS

M. D. XLVIII.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

EXCELLENTISSIMO DOMINO BERNARDINO MARTIRANO, A SECRETIS CAESARIS IN REGNO NEAPOLITANO AC EQVITI DIGNISSIMO.

LVDOVICVS CARERIVS RHEGINVS. S. P. D.

CVM maiorum inſtituta tacitus mecum repeterem, excellentiſſim domine, occurrit derepente præclarus ille erga benemerentes antiquorum mos, diuinaq; pene aſſuetudo, qua & publice & priuatim beneficia, quæ ſemel a gratioſis ſibi hominibus accepiſſent, ab obliuionis iniuria qua poterant ratione vindicarent, immortalitatiq; conſecrarent: hinc enim & publicitus dicatæ ſtatuæ, & ne minus æquo honoris deferretur aliquid, cœptum eſt etiam domi, remotiſſimis penetralibus, ad veſtam pene ipſam habere illos in precio, quibus vel ex ipſa neceſſitudine faterentur ſe debere aliquid, vel aliunde tanq̃ beneficio oberatos atq; in eratorum areæ poſitos deuinciri: erectæ itaq; & effictæ ad eam rem ſtatuæ, & imagines, larariiſq; ſæpe tam reuerenter illatæ, vt penatibus ipſis, quos affectis bene hominibus priſtina conciliaſſet obſeruantia, ſolitum honorem preripuerint: quę mecum repetens, & pro confeſſo habens, me tibi quãmaxime fore obnoxium vt tot & tanta a te mihi preſtita beneficia (vt tuo auſpitio & fauore paternam auſerim ſubſtantiam, ab aliorum iniurijs deuinctam) æuo ſempiterno affigerem memoriæ, nuſquã eorum oblitus: & cupiens (vt debeo) partim ſoluere & in aliquo (aliter non valens) niſi atramenti opere exemplo viduæ æs minimum offerens in gazofilatio, vires meas dedo: Proinde cum tu mihi tanq̃ ſidus fulgens occurriſti, vnuſq; inter potiores ſelectior, & inter ſelectiores potior, ac ſolus, cui noctes has inſomnes ad criminalium cauſarum praſim, ad quã parafraſis hæc tuo nomine & tutelari prodit auſpicio, dicarem, adeo enim pręfulges virtutibus, ſcientia, conſilio, & moribus, vt alter a ſecretis Cæſaris in regno Neapolitano proueheris, & virtutibus tuis & auſpicijs quãmaximis germanus tuus Coriolanus ad paſtoralem dignitatem extitit promotus, qui tali ornatur ſcientia, virtutibus; & moribus, vt alter ex oppugnatoribus Luteranæ ſectæ inter Chriſtianæ religionis profeſſores ad diſceptandum ſelectus eſt, quibus doctrinã, ſcientia, & maioribus ad maiora & altiora prouehi ſpes eſt quãmaxima: Feceris proinde humaniter ſi ſoboleſcentem hanc noſtram fœturam exceperis & te vindice admodum cenſorio per ora hominum volitare permiſeris, quam rem deus optimus maximus fœliciter ita augurare veluti ſub tuo nomine futurum præſentio. Vale, fœlix & fauſtus ad neſtoreos & annos ſummum noſtræ prouintiæ decus & lumen.

SOLENNIS REPETITIO

In.l.ij.C.quo.appe.non recipi.ædita per eximium. V.I.D.D.LVDOVICUM CARERIVM Rheginum Regni Neapolitani, in qua Tractatus Appellationis in criminalibus, Tractatus de Indicijs, & Tortura ſubijcitur: & Solennis Tractatus de Homicidio ſubſequitur: & Tractatus de Hereticis, ex quibus Practica cauſarum criminalium elicitur, & diſpoſita in omni iure ciuili & canonico, miro ordine apparent compillata:

ET TRACTATVS DE HOMICIDIO HACTENVS non ita perluſtratus exiſtit cum Repertorio & Summarijs Titulis, quo ad crimina tantum traditur vtilis profecto: & Practicis & tyronibus admodum verſantibus in palatijs in omni foro omniq; iure, quæ cauſarum criminalium farrago nuncupatur, cum ſub breui compendio plura quo ad crimina conferantur.

Summarium contentorum in hac repetitione, & Tractatibus indiciorum & torturæ & appellationum in criminalibus.

1 ☞ *Conuictus & confeſſus nõ appellat & .3*
2 *Confeſſus tantum, aut conuictus, appellat, idem ſi conuictus & metu confeſſus.*
4 *An hæc lex .locum habet in omnibus criminibus, & pecuniarijs.*
5 *Conuictus & confeſſus ſi appellat, cenſetur animo differendi executionem facere.*
6 *Conuictus per claras probationes & confeſſus, non poteſt reuocare confeſſionem, nec probare contrarium.*
7 *Appellatio an tolli poßit iure communi. ſtatutario, & reſcripto.*
8 *Appellatio notorie calumnioſa & friuola, non impedit executionem.*
9 *Hæc.l. locum habet in delictis incœptis, cum in delictis attendatur principium. limita hanc.l. in caſibus ut in nu.10.*
11 *An tria copulatiue requirantur, de quibus in tex. ut locum habeat hæc lex.*
12 *An ſola confeßio ſufficiat, ut non poßit appellare, tam iure ciuili, q̃ canonico.*
13 *Confeſſus & conuictus per indicia indubitata, an appellet.*
14 *Tortus ex indicijs indubitatis, ſi confitetur, an poßit reuocare confeßionem tanquam erroneam, & an appellare.*
15 *Confeſſus in tortura & conuictus, an poſſit appellare.*
16 *Confeßio in tortura facta, ſi non eſt perſeuerata, an noceat, & quando dicatur perſeuerare & nu.22.*
17 *An ualeat conſuetudo, q. ex ſola confeßione ſpontanea, uel in tortura perſeuerata, poſſit fieri executio ſententiæ capitalis, non admiſſa appellatione.*
18 *Confeßio ſola abſq; infamia & notorietate, non impedit appellationem, iure canonico, & an iure ciuili ſufficiat.*

19 Confeſſio in tortura perſeuerata nocet.
20 Appellatio tolli poſſit.
21 In regno non appellatur in cã homicidij.
22 An quando ſponte eſt confeſſus & conuictus, cõfeſſio debeat eẽ pſeuerata? & 23.
24 An tertius poſſit appellare, quando quis eſt ſponte confeſſus?
25 Confeſſio ſpontanea, an debeat eſſe perſeuerata, & quãdo dicatur ſpõte cõfeſſus.
26 An ex ſola confeſſione abſq; ſententia exequi poteſt, & quid ſi non ſponte ſed per torturam, & an ex nullo & inordinato proceſſu confeſſus condemnari põt, et an ſponte confeſſo poſſit denegari defenſio, & quid ſi in tortura confitetur?
27 An ualeat ſñia abſolutoria p ſpõtecõfeſſo.
28 An ſi confitetur & perſeuerat in confeſſione, ſi liquet de innocentia dãnari põt?
29 An ex ſola confeſſione abſq; alijs probationibus dãnari poſſit?
30 Limita hãc.l.ubi probõnes eẽnt dubiæ, nã nõ diceretur cõuictus et poterit appellare
31 An hæc lex locum habeat, quando confeſſio facta ſit per procuratorem?
32 An procurator poſſit confiteri delictum, ut noceat domino?
33 Confeſſus in tortura an appellet?
34 An ſtãtibus plenis pbatiõibus, pcedi poſſit ad torturã, & an ualeat conſuetudo, q poſſit, & quid ſi perſeuerat in negatiõe?
35 Cõfeſſus poſt ſñiam poſſet appellare, et qd ſi cõfitetur poſt appellationẽ, an noceat?
36 Confeſſus tantun aut conuictus tantum, in enormibus non appellat.
37 An ficte confeſſus per ſtatutum & conuictus appellat?
38 An confeſſus ex forma ſtatuti, ſit uere confeſſus?
39 An ualeat ſtatutum q ex ſola cõtumatia nõ cõſtito plene de delicto, poſſit condẽnari?
40 An conuictus & confeſſus ſi allegat cauſam rationabilem, ut offuſcaret confeſſionem, aut probationem, appellet?
41 In notorijs cadit defenſio.
42 An in appellatione ſit neceſſaria expreſſio cauſæ, & quando?
43 In quibus in ciuilibus non admittitur appellatio remiſſiue, & in quibus ſententia non tranſeat in rem iudicatam.
44 An & qñ in notorijs admittatur appellatio, & an in manifeſtis, et quãdo infragranti, & quid & in quo differant, & qualiter fiat proceſſus cõtra captũ infragranti, & que delicta dicantur notoria, & que manifeſta & fragrantia, & ibi de cautela, quãdo proceditur per niã notorij, ut diſcutiatur ſuper notorietate, & que dicantur publica?
45 Notorij ſpecies quotuplex ſit, & qualiter & quo in eo procedatur, & quando fit delictũ corã iudice qualiter procedatur, & quãdo dicatur ſedere pro tribunali, & an requiratur ſentẽtia, & in quibus nõ in notorio delinquẽte, & an in notorijs requiratur partis citatio, et qualiter & p quot teſtes probetur notorium, & an excuſet ab onere probãdi, & an ab onere allegãdi notoriũ eſſe, & an poſſit allegari poſt concluſionẽ? & qualiter in eo procedatur, & an tortura locũ habeat? & an occidi poſſit? & ibi limita, quãdo in notorijs admittatur appellatio
46 Spõte cõfeſſus & pſeuerãs in cõfeſſione, an admittitur ad appellãdũ, & quid ſi cõfeſſio extorta ſit p torturã, & pſeuerat in ea tortus, an appellare poſſit ipſe, & amici, & cõſanguinei, & quãdo tertius appellat, & an & quãdo confeſſio põt reuocari per ſe & cõſanguineos?
47 Cõfeſſio hĩmis ĩdicijs nõ p̃cedẽtibus extorta p torturã, an et qñ noceat ſibi et alijs.
48 Ratificatio cõfeſſionis in tortura & pſeuerantia

ueratia q̃n nocet, q̃n nõ, & de materia ratificationis, & quando requiratur, & quando non.

49 *Cõfeßio extorta, non poteſt reuocari precedẽte confeßione extraiuditiali, et indicijs indubitatis.*

50 *Confeßio ſponte facta uel extorta, quando reuocari poßit.*

51 *Confeſſus & condemnatus ad publicationẽ bonorum, an poteſt appellare?*

52 *An ſtetur dicto docto, atteſtantis de conſuetudine?*

53 *An quilibet pro condemnato appellare poßit, et an clericus, & quis & in quibus caſibus.*

54 *Condemnatus ex preſumptione iuris & de iure appellare poteſt.*

55 *Preſumptio iuris et de iure, q̃n recipit probationem in contrarium.*

56 *An cõdẽnatus ex preſumptiõe iuris et de iure, puniatur corporaliter, Et q̃d de alijs preſumptionibus, & qua pœna punitur condemnatus ex preſumptionibus*

57 *Preſumptio iuris et de iure quæ ſit, et quæ dicatur.*

58 *An appelletur a pœna legis, et q̃n et an pœna ſtatuti, et quid ſi habuerit iudex arbitrium, & quid ſi cauſa committatur, ut procedat ſecundum conſcientiam, & an ab impoſitione multæ appelletur?*

59 *Contumax an et quãdo poßit appellare, et quis dicatur uerus & fictus cõtumax, et an a banno poteſt appellare, et cõdẽnatione tertiæ partis, & an contumax poteſt ſupplicare?*

60 *Foriudicatus an appellare põt, et an ſupplicare. & ſi reſcribit princeps in ſupplicatiõe, an ualeat reſcriptum, abſq; clauſula nõ obſtante.*

61 *Foriudicatus habetur pro mortuo quo ad bona & perſonam, et hoſtis reputatur publicus, & a quocunq; offendi poteſt.*

62 *Præmium q̃d cõſequitur foriudicatus, an ipſo iure cõſequatur, & an ſi ſe defendendo occidat, & qualiter intelligitur conſequi præmiũ, & quid ſi ex pluribus delictis ſit foriudicatus, an ab omnibus præmium cõſequitur an ab uno?*

63 *An ualeat ſtatutum & conſti. reg. quòd ex ſola contumatia occidi poßit, & quòd non poßit appellare contumax, & an poßit foriudicatus, & in quo differt ſtatutum a conſtit. pœnam eorum.*

64 *Practica quando capitur foriudicatus, qualiter fiet executio.*

65 *Forma procedendi ad ſententiam foriudicationis, & de requiſitis ad foriudicandum, & in quibus proceditur ad foriudicationem, & an pro periurio?*

66 *Si ubi uenit pœna manus imponenda foriudicatur, ſi capitur an capite punitur.*

67 *Forma citationis & qualiter eſſe debeat, & qualiter proceditur.*

68 *Allegatio abſentiæ quando admittatnr.*

69 *Qualiter bannitur, & quid bannum debet continere, & quando incipit currere annus foriudicando, & an infra annum poſſet foriudicari, & an infra annum comparere poßit, & an capi poßit infra annum & infra quod tempus.*

70 *Bannum an faciat indicium ad torturam.*

71 *Quotuplex citatio requiritur ut foriudicetur?*

72 *An in circulo anni debet foriudicari, & quid obſeruatur?*

73 *An foriudicatus habeatur pro conuicto & confeſſo in alijs delictis, quã in eo pro quo fuit citatus?*

74 *An foriudicatus poßit de nullitate dicere, & quæ poßit opponere ut non moriatur:*

75 *An eſt neceſſe conſtare plene de delicto, ut foriudicetur?*

76 *Si liquet iudici de innocentia an poßit foriudicare?*

77 *An ualet conſtitutio pœnam eorum uel ſtatutum, ut bannito tollatur defenſio?*

78 *Vbi accuſatio uel inquiſitio eſt nulla, in capitalibus admittitur procurator.*

79 *Officialis condemnatus in ſindicatu an & quando poteſt appellare?*

80 *An & qñ in cā hereſis appelletur?*

81 *An ab inquiſitione appellari poſſit, et quæ requirantur ad formandā inquiſitionē, & qñ diffamatio non requiritur.* 82.

83 *In quibus caſibus ex officio, & ꝑ inquiſitionem procedatur, Et an pōt opponi exceptio contra inquiſitionē poſt litē conteſtatam, & an copia indiciorum & repertorum ſit danda?*

84 *Si ordo inquiſitionis nō eſt ſeruatus, non poteſt imponi pœna ordinaria.*

85 *An condemnatus in crimine læſæ maie. poſſit appellare, & quis dicatur perduelio?*

86 *Quando fit publicatio bonorum in crimine læſæ maie. & memoria damnatur.*

87 *An & quando occidens officialē regis, cōmittat crimen læſæ maie.*

88 *Quot modis cōmittatur crimē rebellionis, Et de pœna, & quot modis crimen læſæ maie.*

89 *Vbi periculum eſt in mora, appellatio non admittitur, & ſi amici, et conſanguinei, procurāt tollere cōdēnatum de manibus familiæ poteſt ipſum occidere, & exequi ſententiam, & ibi qñ familia poteſt occidere, quando timet auferri condemnatum nu.* 90.

91 *Debitor fiſcalis cōdemnatus non appellat.*

92 *A citatione non appellatur, & an carceratus appellare poteſt?*

93 *Raptor uirginis an & quando appellare pōt, et quid in cōplicibus & fautoribus?*

94 *An in crimine falſæ monetæ admittatur appellatio, & de pœnis falſantis monetam & quando punitur?*

95 *An caporalis & auctor rixæ condemnatus appellat, & qualiter puniuntur ſocij, & qui dicatur caporalis.*

96 *An & quando inſignes latrones appellare poſſunt & qui dicantur inſignes latrones, et qualiter contra iſtos procedatur, & qualiter puniatur, & an ſit neceſſe conſtare de iſta qualitate, q̄ ſit famoſus, ut tanquā contra talē procedatur, & qualiter procedatur contra ſimplices fures, et an ſimplex confeſſio, abſq; probatione noceat, & de pœna furti, & an pro minimis pluribus furtis capitaliter puniatur, & an pro paruo furto pœna minuatur?*

97 *An in crimine ſeditionis admittatur appellatio, & quis dicatur ſeditioſus, & qualiter & qñ contrahatur, & qui teneantur hoc crimine, & qua pœna puniatur ſeditioſus.*

98 *An & quando dux factionis appellare pōt, & qui dicatur dux factionis, Et qua pœna puniātur duces factionum, & an proditor, & qui dicantur proditores, & qua pœna puniantur?*

99 *An in homicidio admittatur appellatio, & an in ceteris capitalibus, & an a tortura?*

100 *In pœnalibus an & qñ fiat extenſio?*

101 *An prohibita appellatione, ſit prohibita ſupplicatio & an nullitas?*

102 *Vœnefici qui dicantur, & qualiter puniantur, & qualiter puniatur cōficiens, Et uendens uenenum & an attentatum puniatur?*

103 *Malefici qui dicantur, & qua pœna puniantur, & quis dicatur mathematicus, & an de hoc crimine cognoſcet īquiſitor hæreticæ prauitatis, et an aſtrologia ſit uera, et an ſit hæreticum credere de influxis cœleſtibus & qñ?*

104 *Quid ſit uis publica, & quid priuata, et quādo cōmittantur, & qualiter puniantur, & quot modis cōmittatur, et de pœna portatiōis armorum, & quid ueniat appellatione armorum, et an in pilea ſeu pallota, & an pœna uis publicæ tollatur ꝑ penā portationis armorū, et an pōt dari licētia portādi arma ꝑpter partialitatē, et an inſultans aliquem ſolus armis, teneātur lege iulia de ui publica & an prohibens appellationem teneatur lege iulia, & quæ ſit pœna pro uerberibus, & qua pœna puniatur expilans barbam, & de pœna facientia uim in bo*

nis, & poſſeſſione, & an et qñ liceat ſibi ius dicere, & de pœna ius ſibi dicentis, & an repreſaliæ ſint licitæ.

105 Ex indicijs indubitatis, an & quando deueniatur ad condemnationem, & an capitaliter puniri poſſit, & qua pœna, et quæ ſint indicia indubitata, & exēplis, & qualiter probetur homicidium.

106 Indicium dubitatū & ſemiplenum quod ſit, & quotuplex ſit, & unde dicatur, & de materia indiciorum, & qualiter probetur indicium, et quæ & qualia eſſe debent indicia.

107 Teſtibus non ueriſimiliora deponentibus, non creditur.

108 Teſtes ſingulares an faciant indicium, et quādo ſemiplenæ probationes iunguntur, ut probēt, & quæ requirantur ut teſtes probent ad indicium faciendum, & an examinati ad informationem faciant indicium, & quando?

109 An unū indicium ſufficiat an plura ad torquēdū, et quæ ſunt indicia ſufficientia ad torturā?

110 Teſtis de uiſu an & quando faciat indiciū, Et que requirantur ut faciat indicium, & an p teſtes repulſatos probetur indicium:

111 An & quando fama publica faciat indiciū, & qualiter probetur, & quæ ſit fama uehemens?

112 Fuga an & qñ faciat indicium, proſequere materiam & limita, & an Et qñ fugiēs de carcere habeatur pro confeſſo, & an faciat talis fuga indicium numero. 116. & in quibus faciat plenam probationem.

113 Conſiſtentia in animo, iuramēto probantur.

114 An & quando contumatia faciat indicium ad torturam?

115 Reſiſtentia an faciat indicium?

116 Iniuſte detentus pōt occidere cuſtodes.

117 Iniuſte detētus ſi aufugiat a carcere an dicatur rumpere fideiuſſionem, idem ſi dolo & ſæuitia iudicis, & an tunc fuga faciat indicium?

118 Inimicitia an & quando faciat indicium, Et quæ dicatur capitalis inimicitia, Et unde & ex quibus cauſetur?

119 Mēdatiū: & uariatio an & qñ faciat indiciū.

120 In cōſtantia, trepidatio, Et titubatio, an & qñ faciant indicium?

121 Confeſſio extraiudicialis an & qñ faciat indicium, Et ibi, quid ſi reuocetur tāquā erronea; & an cōfeſſio facta corā iudice incōpetēte, et an confitens puniatur, Et qualiter.

122 An & quando confeſſio ſocij criminis, faciat indiciū, & quid requiratur, & in quibus caſibus ſocius criminis poteſt de conſocijs interrogari, & quid ſi uariat, ut quia primo inculpat & poſtea exculpat, cui dicto ſtetur, & qd in teſte, & qualiter fiet exceptio q. ſit ſocius criminis ne confiteatur, & an exculpatio ſocij criminis proſit exculpato?

123 An Et quando aſſertio & confeſſio mandatarij faciat indicium contra mandantē, & an exculpatio mādatarij proſit mandanti?

124 An inculpatio & confeſſio offenſi, in mortis articulo faciat indicium?

125 An & quando tacita confeſſio per pacē, faciat indicium?

126 Minæ an & quando faciant indicium, ad torturam, & an ex minis ſit rupta pax, Et an ex minis occidi poteſt.

127 An cōuerſatio in loco in quo mortuus reperitur faciat indicium, & quid ſi ante domū alicuius reperiatur corpus mortuū, Et quid ſi in domo in q̄ plures erāt reperiatur corpus mortuū an faciat indiciū cōtra oēs, et an ſi carceratus reperiat̄ mortuus preſumat̄ a cuſtodibus, et quid ſi habēs ſecuritatē appareat mortuus, an preſumatur a dāte ſecuritatē, & an uiſus firmatus in loco delicti ubi apparet corpus mortuū cumēſe preſumatur ab eo occiſus, & quid ſi in loco propinquo & ſi ſocius reperiatur occiſus in domo ſocij an a ſocio preſumatur occiſus.

128 Conſuetudo delinquendi, et q. ſit ſolitus altia committere, an faciat indicium, & qualiter

probetur infamia & diffamatio.

129 *Sollicitatio ut inueniatur malefactor, et ultro ſe ingerens an faciat indicium, ut preſumatur ab eo occiſus, et an qui primo inuenit mortuum preſumatur occidiſſe.*

130 Receptatio delinquẽtis in domo, an faciat indiciũ, et q̃d ſi defendat, et det munera, et uiſitet?

131 Obuiatione malefactor ducatur ad iudicẽ, uel fecerit eum aufugere, an faciat indicium.

132 Scientia maleficii, & nolentia prohibere, an faciat indicium.

133 Oſtenſio malæ uiæ ubi latrones & malefactores aſſiſtunt, ſi inde occidatur tranſiens, an faciat indicium contra oſtendentem?

134 Alloqutio ad aures ante delictum, & ſtatim commiſſum ſit, an faciat indicium, et quid preſumatur?

135 Viſus aufugere enſe euaginato, an faciat indicium talis fuga.

136 Acclamatio an faciat indicium?

137 Mutuatio pecuniæ ex qua fuerunt facta preparamenta, an faciat indicium?

138 Si fuerit uiſus facere preparamenta, ut acuere gladium, an faciat indicium?

139 Mala conuerſatio per loca, & cum malis hominibus, an faciat indicium?

140 Conuerſatio aſſidua in aliquo loco, an faciat indicium?

141 Incantatio, & diuinatio, an faciat indicium?

142 Taciturnitas an faciat indiciũ. ut ſi ſcribatur epiſtola in qua dicatur de delicto quod ipſe fecerit ſi taceat, an torqueri poteſt?

143 Mala phiſionomia, & malũ nomen, an faciat indicium, & mala conuerſatio.

144 Sola iudicis uiſio, an faciat indicium.

145 Promiſſio pecuniæ, de ipſum non accuſando, an faciat indicium.

146 Si appareat occiſus puer in aliqua domo, & uicini per aliquot dies ante audierint puerum clamantem, an tale ſignum faciat indicium?

147 Locus à communiter accidentibus, an faciat indicium?

148 Famoſitas delinquentis, an faciat indicium?

149 Deprehenſio in delicto, an faciat indicium?

150 De indicijs multis ĩ homicidio et alijs delictis, ut ſi reperiatur enſis madefactus ſanguine, & uulnus ad menſuram enſis, & appoſitio ſcalæ in domo, an faciat indicium furti?

151 Denunciatio ſindici, an faciat indicium?

152 An teſtis qui non debuit examinari, examinatus faciat indicium, & quando, & an filius contra patrem, & ſeruus contra dominum, et an familiares & domeſtici, & quid ſi ſint plures, an numerus faciat indicium, & an ad condemnandum, & an in criminalibus numerus ſuppleat, & an in ſubſidium & inimicus admittatur, & odioſus, & an in ſubſidium, & an teſtis qui inuitus non poteſt examinari, examinatus uolens faciat indicium, & an in dubio uolens inuitus preſumatur teſtificaſſe, & an & quando impubes et minor faciat indicium, & an & quando mulier, an laicus contra clericum, & quando, & an & quando infamis, & an meretrix publica, & an admittantur ſine tortura, & quomodo intelligitur q̃ inhabiles admittuntur cum tortura, & an teſtis non legitime examinatus, deſtingue quando teſtis qui non debuit examinari examinatus facit indicium.

153 Tortus qui non debuit torqueri, an faciat indicium?

154 Iuramentum an faciat indicium?

155 Indicia qualiter purgentur, & an per cõtraria indicia præſumptiones, & probationes, & quando & qualiter, & proſequere multas cãs purgationis indiciorũ uſq; ad litterã tex.

156 Negatiua qualiter probetur, & an & quando de falſo poteſt accuſari.

157 Quibus teſtibus magis credatur, affirmantibus an negantibus maleficium?

158 An & quando priuilegium bonæ famæ elidat indicium.

159 *An exculpatio offenſi, & an inquiſiti incalpatis in tortura ſi exculpet in furca, an tollat indicia, ut non torqueatur.*

160 *An & quando per torturam, & quid ſi extantibus probationibus torqueatur, an ſi perſeueret in negatione elidantur probationes & indicia?*

161 *Clerici an torqueantur, ſi non ſint diffamati de crimine & infames?*

162 *Maleficium probatur per teſtes, ad minus duos & contra papam, & in cauſa hereſis, & an papa poßit diſpenſare q. uni teſti credatur, & in quibus caſibus unus teſtis faciat fidem, & in qbus caſibus plures teſtes duobus reqrantur.*

163 *Vbi maior numerus requiritur ad condemnandum, minor ſufficit ad torquendum?*

164 *An ualeat ſtatutum, q. credatur teſtibus ſingularibus & in facto proprio?*

165 *In criminalibus teſtes debent eſſe omni exceptione maiores, & qui dicãtur omni exceptione maiores, & an in dubio preſumantur eſſe tales, & an debet articulari & probari, & an ad torquendum debeant eſſe omni exceptione maiores, & an & quando & qualiter admittantur in ſubſidium, & quæ requirantur, & an ad condemnandum, an uero ad torquendum, et an numerus in criminalibus ſuppleat, & quando in quibus teſtes inhabiles & non omni exceptione maiores admittantur, & declarat quando ad defenſam admittantur.*

166 *Cautela ad opponendum contra inſtrumentum ne procedatur uia executiua ſecundum formã ritus, ut opponatur, q. teſtes non ſunt omni exceptione maiores.*

167 *Statutum licet tollat exceptiones contra inſtrumentum, tamen non tollitur exceptio, quod inſtrumentum non ſit inſtrumentum & factum abſq; cauſa & nullum.*

168 *Teſtes in criminalibus ut probent, debent reddere cauſam ſcientiæ & non interrogati.*

169 *Confeſsio iudicialis an & quando noceat, & quæ requirantur, & an ſtante proceſſu nullo confeſſus poßit condemnari?*

170 *Productio teſtium quando fieri poteſt, & an facta publicatione & concluſione & quando.*

171 *Delictum an probari poſsit per inſtrumentum & quando?*

172 *Confeſsio facta in tortura, aut formidine tormentorum noceat, & an ualeat conſuetudo q. noceat, & quando dicatur facta formidine tormentorum, & an ſi facta ſit in carcere, & an ſi minatur & terreat, & quid ſi leuis ſit tortura, & limita multipliciter quando noceret.*

173 *Confeſsio facta ſub ſpe gratiæ an noceat?*

174 *Confeſsio an in dubio preſumatur facta metu tormentorum, an ſponte?*

175 *Confeſſus tantum, aut conuictus tantum, aut cõfeſſus formidine tormentorum, an appellet, et an reſiſti poſsit & eximi per conſanguineos.*

176 *Si ſtantibus probationibus torqueatur, & negat, an condemnari poſsit?*

177 *Materia torturæ per quos tractetur.*

178 *Quid ſit tortura, & queſtio, & tormentum, et unde dicatur, & in quo differant: & an denegatio potus & cibi, ſit tormentum, & quot ſint genera tormentorũ?*

179 *In quibus caſibus locum habeat tortura, & an pro iniuria perſonali, & inſultu, & an inferatur ad pœnam, & an in caſu ubi uenit fuſtigatio ſit locus torturæ, & an pœna fuſtigationis ſit maior delegatione, & an in furto leui torqueri poſsit, & an & quando in cauſa ciuili & pecuniaria locum habeat tortura, & quid ſi habeat crimen annexũ ut quando fiat indultum a principe ſaluo intereſſe partis ciuiliter, & quid ſi ex multis leuibus pena augeatur. an locus ſit torturæ?*

180 *Quæ perſonæ torqueri poſsint, & quæ non, proſequere materiã, & an teſtis, et quid ſi nõ ſit omni exceptione maior, an tortus faciat indicium: & an & quãdo domeſtici, & uarij,*

& an indignitate conſtituti, & quæ dicantur perſonæ uiles, & an decuriones, & eorum filij, & parentes, & an depoſito officio, et an priores, & conſiliarij ciuitatum: & an officialis finito officio, & an milites, & an doctores, & aduocati, & quid ſi torti confiteātur, an noceat confeßio, & an ualeat conſuetudo in contrarium, & an qui torqueri non poßit terreri poßit reis denegatricibus, et an potus in carcere, & an clerici maxime non infames, & an clericus torqueri poßit per laicum de mandato epiſcopi, & an utilis reipublicæ, & an mulier pregnans, et an ſenex, & an minor, & quando, & an noceat confeßio abſq; curatoris auctoritate, et an mutus et ſurdus, et an liber homo ſpōte torqueri poſſit, & an & qñ accuſator, & an inſtigator?

181 *Qualiter & quando deueniatur ad torturam, & an ualeat, & quando confeßio in tortura abſq; indicijs, & an ſi abſq; legitimis, & an ratificata & iurata noceat, & quando, & quid in criminibus exceptis, & quid ſi officialis habeat arbitrium, & an ex mandato ſuperioris, & quid ſi ſuper ueniant indicia, & an terreri & proſequere limitationes?*

182 *Qual'r ītelligitur et q. liceat iura trāſgredi pro īmanitate ſcelerū, et an liceat oībus magiſtra.*

183 *In occultis promptior eſſe debet ad torturam, et an ſine indicijs?*

184 *Seruus an torqueatur cōtra dñm abſq; īdicijs?*

185 *Quo ordine ad torturam deueniendum ſit, & quid quando plures extant delinquētes, a quo tortura incipi debet, & quid ſi extant pater & filius torquendi a quo prius incipiatur.*

186 *Qualiter ad torturā deueniri dbet, et qualis eē debet tortura, et quo moderamīe, et q̄ dicatur moderata tortura, & immoderata & leuis.*

187 *Tortura an inferri debeat, & poßit uſq; ad conſumptionem corporis & quando?*

188 *Quando ad torturam deueniri debeat, et quid ſi nō cōſtat de delicto & ante litis cōteſtationē, & an ante publicationem, an poſt, & an datis defenſionibus, & quando non datis, & an copia indiciorum danda ſit parti non petēti, & quid ſi reus petat terminum a ſe defendendum, ante torturam an concedi debeat, & an in enormibus defenſio & terminus ad eā faciendam poteſt denegari, & limita præeminentiam magnæ curiæ decem modis, & an requiratur interlocutoria ſententia, & an a tali interlocutoria appelletur, & an ſuper ſedeatur ea interpoſita non impetratis litteris inhibitorialibus, & an & quando poſt ſententiam locum habeat tortura, & quid ſi extāt plenæ probationes, an ſit locus torturæ, et quid ſi tunc perſiſtit in negatione, quid faciet iudex & quid ſi non ſit licita per ſtatutum, & an diebus feriatis torqueri poßit?*

189 *Tortura an & quando repeti poßit et quæ requirantur, & ſi repetatur abſq; indicijs nouis an ualeat cōfeßio, & limita ut ibi & quando fieri debet repetitio et q̄ dicātur noua īdicia?*

190 *Quid ſi tortus cōfitetur, inde ad bancam iuris negat, inde tortus cōfitetur, inde negat ſæpius hoc faciendo, quid debet facere iudex, & an condemnabit & nu. 193.*

191 *An ſtāte cōfeßione extraiudiciali, poſſet reus cogi ad perſeuerandum in confeßione.*

192 *Quid ſi ſponte confiteatur & poſtea in banca negat, an cogatur perſeuerare?*

194 *Tortura per quot uices poßit.*

195 *Quid ſi reus dicat, ſi ſtarem mille annis in tortura nunquam confiteor, quid facit iudex an repetet an liberabit?*

196 *De effectu torturæ quid ſit effectus.*

197 *An ſtatim in tortura confeſſus damnari poteſt, & qualiter perſeuerabit in tortura, & qualiter fieri debet, & quādo, et quid ſi metu tormentorum, & quando dicitur perſeuerare in confeßione, & quid ſi precedat extraiudicialis confeßio an requiratur perſeuerantia & ratificatio, & ſi ratificatur an notarius*

ſcribere poßit ſponte factam confeßionem?
198 *Interrogatio de ſocijs in tortura qualiter fieri*
debet, et qñ et qualiter de ſe debet iterrogari.
199 *Qui ſi tortura de facto & indebite ſit illata,*
an impediat proceſſum ſuper maleficio, et qd
ſi infertur tortura ab uno iudice remittitur
ad alium, an proſit prior tortura?
200 *Quid ſi tortus moritur in tormẽtis, an iudex*
teneatur, & qua pena & qualiter puniatur
indebite torquens, & quid ſi apparet male
ligatus, & ſcinditur brachium torti, aut ſi fu
nis, & trabs rumpitur, an teneatur iudex, et
an milites & miniſtri teneantur ſi ex man
dato iudicis indebite torquent?
201 *Tortura qualiter probetur.*
202 *Quid fiendum, ſi tortus negat in tortura, &*
perſiſtit in negatione, & an damnari poßit et
de cautela iudicis?
203 *Quid ſi tortus relaxãdus ex negatiõe nõ iuenit*
fideiuſſores, an relaxetur iuratoriæ cautiõis?
204 *Tortura an inferri poßit ad tumultum popu-*
li indebite & qualiter puniatur?
205 *Quid ſi accuſator probauit delictum per indi*
cia ex quibus fuit tortus inde innocẽs reper
tus eſt, quis teneatur accuſator, an iudex?
206 *Qua pęna puniat̃ ſubtrahẽs torquẽdũ a tortura*
207 *Cautela in relaxando reum non confeſſum, ut*
non teneatur in ſindicatu.

OBSERVARE Curabis.
Lex iſta pulcram habet mate-
riam, in qua congruenter cau-
ſarum criminalium ac malefi
ciorum tela ordiri poſſit, &
pręſertim homicidarum & hę
reſis in vnum colligere con-
gruit. Lex iſta hucuſq; a nemine apparet tali
ter repetita, nec tali per luſtrata materia. Pri
mo itaq; legis materiam expediam, & indi
ciorum & torturæ inſeram expeditam. Se-
cũdo homicidarum tractatũ ſupponam. Ter
tio ad ſolaciũ diuinæ maieſtatis leſę crimẽ ex
1 plicabo. ¶ †Circa primum itaq; lex ipſa hoc
in ſumma continet. Conuictus legitimis pro
bationibus, ac ſponte proprio ore confeſſus
2 condemnatus, non auditur appellans. ¶ †Cõ
uictus vero tantum & non ſponte cõfeſſus,
aut formidine tormentorum confeſſus audi
tur appellans. Duas habet partes pro vt duo
3 cõtinet. dicta. ij. ibi, ſi uero. ¶ †Ex prima no-
tatur caſus, in quo non admittit̃ in capitali-
bus appellatio, videlicet qñ quis conuictus
eſt ac ſponte confeſſus, nam tunc condemna
tus non auditur appellans, nec exequutio pę
nę capitalis impeditur, ex hoc aut non differ
tur, ut hic ratio ſecundum aliquos, & ſentit
Bald. hic in ſumma text. Eſt immanitas &
enormitas ſcęlerum, de quibus in text. ideo ſe
4 cundum Iaco. Butr. †In alijs criminibus non
extẽditur, nec ẽt in pecuniarijs, cum pęnalis
ſit & odioſa lex iſta, iõ reſtringẽda in caſibus
in qbus loqtur in reg. in pęnalibus. ff. de reg.
iur. & in reg. odia. eo. in. vi. Angl. Bar. Bal. et
alij cõtra, ꝙ lex iſta in alijs criminibus locum
habet, vt cõuictus & cõfeſſus non appellet ẽt
in pecuniarijs, & ſic non immanitatis fuerat
5 ratio, ſed potius pręſumpta calumnia. †Nam
ex quo cõuictus per teſtes, & alias legitimas
& iuri cõgruas ꝓbatiões iuxta. l. fi. C. de pro
ba. & ſpõte cõfeſſus appellãs, cenſetur facere
animo differendi exequutionẽ capitalẽ, cũ in
cauſa appellationis contrarium & de errore
6 probare non poſſet. ¶ †Nam cõuictus ꝑ cla
ras probationes cõfitẽdo non dicit̃ errare, ſed
veritatẽ cũ cõfeſſione conſonare, vt per Bal.
hic & in. l. additos. C. de epiſc. audi. ubi dicit,
non probare cõtrariũ & in. l. fi. C. ſi a non cõ
pet. iudi. ver. nũc venio. Merito cũ contrariũ
ꝓbare nõ poſſit ſequit̃ ꝙ nõ audit̃ tũc appel-
7 lãs, & friuola cẽſet̃ appellatio. †Que tolli põt
tã iure cõi q̃ ſtatutario & reſcripto vt late ꝑ
Math. poſt And. ĩ ꝓlud. cõſt. reg. xiiij. q. Mar.
in cõſi. xvi. & conſi. lxxxi. vlt. dub. & conſil.
lxxxiiij. & cõſi. lxxxix. Ang. ĩ opere male in
gl. pñte Gayo & appellãte. v. col. ver. an va
leat ſtatutũ Mar. plene ĩ pra. i. §. vltia qõ, etiã
hãc rõnẽ ſentit Ang. in. d. gl. iiij. co. ver. ſed ad
uertas, quia ſi eſſet manifeſte friuola, vt quia
ſponte confeſſus fuit & teſtibus cõuictus, &
Par. in trac. ſind. in verbo appellatio, vbi di-

eit, notorie talem appellationem calumnio-
8 ſam. ☞ †Appellatio enim notorie calũnioſa, nõ impedit executionem capitalẽ vt ꝑ Bald. in.l.i.iiij.col.ver.mõ quero.C.ne ex deli. de funt.Mar.in pra.in.§.oportune & in rub. C.
9 de proba.xl.col.☞ † Extende hanc legem ẽt in delictis inceptis, ſed non conſumatis, vt per Bal.no.in rub.C.de prob a.xl.col.& per Bal. hic. Cum principium attẽdatur in delictis, & non finis: de quo tamẽ per Mar. in pra.in.§. vlterius & in.§.quoniã.Ange.in opere mal.
10 in glo.in platea.☞ †Limita tamen hanc legẽ, vt in caſibus per Card.Alexan.in.c.ij. requiris.de app.& ꝑ Paul.grill.in tra.de relax.car. rub.q.ij.vbi ĩ Quod auditvolẽs allegarẽ ſe feciſſe ad ſuam defenſionem, vel alias iuris allegaret defenſiones, & ibidem an extẽdatur ad cætera delicta hæc lex, & ibi limita in notorijs, et an ſi a principio conuictus tantum & poſt ſententiã confeſſus excludatur a remedio appel-
11 lationis, ꝙ ſic yt per eum. ☞ †Sed quęro an tria copulatiue requirantur, vt appellare non poſſit, de quibus hic. v3. ꝙ argumentis conuictus, ſit teſtibus ſuperatus, & ore proprio confeſſus, Azo in ſumma eo. tit. tenet, ꝙ ſic, vt niſi tria hæc copulatiue concurrãt admittatur appellatio. Ioã. and. vero i. c. romana. §. ſi aũt. de appella in.6.i gl.incip.vel de quo tenet oppoſitũ, Quod nõ requiranẽ illa tria coppulatiue, immo ſola cõfeſſio ſpõtanea, & perſeuerata ſufficit, ſi tanꝙ erroneã nõ reuocauerit ex quo per talem confeſſionem crimẽ effectũ ẽ notoriũ, in quo nõ admittitur appellatio: loquitẽ tñ
12 ſecundũ ius canonicũ. ☞ †Iure aũt ciuili nõ ſufficit ſola confeſſio vt hic & ꝑ Spec. in titu. de
13 app.§.in quibus aũt in prin.☞ †Bal. vero in.l. fi.C.de prob.ij.col.ver.adde circa materiam torturę. Dicit ꝙ qñ qs eſt tortus, ex indicijs indubitatis precedentibus & tortus confitetur, non admittitur ad appellandũ. Secus ſi ex indicijs dubitatis, & relictis, arbitrio, & religio-
14 ni iudicantis. †Et hoc eſt ex quo idẽ Bal. inqt in prin.d.l.fi.ver.ex quibus verbis. Quodvbi quis torquetur ex in dicijs indubitatis, de quibus in.d.l.fi.traditur luce clarioribus, & cõfitetẽ, nõ auditur reuocãs cõfeſſionẽ, ex quo cõfeſſio cũ talibus iuncta, inducit indubitabiliter veritatem, niſi clare & ꝑ cõtraria indicia elidentia probauerit contrarium, & per Par.in tra.ſind.in verbo tortura lo primo in prin.& ſic cum non poſſet reuocare confeſſionẽ, nec etiam admittitur ad appellandum tex.glo.& Bal in.l excipiuntur.ff.ad ſillen. & per Bru. in tra. indi.i. par queſt.princip, idem etiam dicit hic Bald.in princip.verſicu.tu.tene.
☞ Et ſic videtur ampliare hanc legem, vt ſufficiant indicia indubitata & luce clariora, vt ex his conuictus & confeſſus non appellet.
15 Et per Bald.in dicta.l. additos. ☞ † Et vltra ampliat, ne dum quando ſponte confitetur, ſed etiam, quando metu torturę eſt extorta. Intellige tamen quando confeſſio eſt perſeuerata, cum alias non noceret confeſſio,
16 vt hic dicitur per Pau.de caſt.☞ †Licet glo.dicat, etiam non perſeueratã, tollere beneficium appellandi, quando eſt conuictus per teſtes, et ſentit Par.in tra.ſind.in ver.tortura lo tertio ver.ſequitur qõ, Quæ tamẽ opinio non tenetur, ſed qñ eſt perſeuerata tantũ. Quando aũt dicatur perſeuerare in confeſſione, dic plene vt per Mar.in pra.in.§.quoniã & in.l.i.§.diuus ſeuerus.ff.de qõ: & infra dicetur in materia
17 torturę. †Hodie tamen iudices conſuetudine ſeruãt contrarium, & contra ius canonicũ & cõtra ius ciuile, nã ex ſola confeſſione ſpontanea, aut extorta, & perſeuerata, exequuntur ſententias capitales non admiſſa appellatio-
18 ne. ☞ †Nã hoc eſt contra ius canonicum, diſponens, vltra confeſſionem precedere infamiam vel notorietatem delicti ꝙ ſit manifeſti Ioan.and.in.d.c.Romana.ver.ſi autem.et
19 Bal.hic ver.Item no.☞ †Contra ius ciuile, ẽt ſeruaẽ, ex quo contra diſpoſitionem huius legis, per quam eſſe debet conuictus & confeſſus, ſola autem confeſſio non ſufficit, vt hic, & not.in.l. non tantum.ff. de appella. et ibi Bartol.et Ange.in dicta gloſ.preſente Gayo quarta.colum. verſicu. quero an omnis. & Par.in tract.ſin.in verſicul. appellatio & in ver.tortura.lo tertio.verſi. nunc videndum Bart.in.l.creditor.§.iuſſus.ff.de appel.et in.l. ij.C.de erro.adu o. Alexand.poſt Bar.in hac lege et Mar.in pra.in.§.poſtꝗ.ver.modo poſt omnia & in.l.i.§.diuus Antoninus.ff.de qõ.

contra

& contra ius regni p.c.regni ſiquis iuſte ap
pellauerit vbi iudex capite punitur, ſi appel
lationē nō admiſerit. Bal. tamē hic ſentit talē
conſuetudinem valere, nam concurrente ſo
la confeſſione, ſi vult iudex a quo poteſt ap
pellationem deferre ſi autem noluerit exe
qui ſententiam, poteſt vt hic per eum in ver.
Item no. ꝙ quidam & idem Bald. in. l. i. ver.
modo quero. C. ne ex deli. defunt. tenet ꝙ va
19 let talis conſuetudo. † Nam etiam ſi intor
mentis confitetur & perſeuerat condemna
tur, & fit executio abſq; appellatione. &
per Guido. Pape in deciſio. lxxiiij. vbi ap
20 probat Bald. in. d. l. additos. ¶ † Pendet
ab illa queſt. an appellatio tolli poſſit per ſta
tutum: de qua ſupra dictum eſt. & tenet Al
ber. in tra. ſtatu. 3. par. q. 54. & ꝙ ita ſeruatur,
21 & per Mar. vbi ſupra. ¶ † In hoc tamen nō
oportet inſiſtere, ex quo in regno extat ritus
magnę curię ꝙ in cauſa homicidij non ad
mittatur appellatio: incipit, Item ſeruat ipſa
curia ꝙ appellatio in infraſcriptis caſibus re
mittitur. ſub rub. de appella. non admi. & p
22 Tho. gra. in voto. 2. † Quod ꝓcedit ſiue ſpō
te fuerit confeſſus, ſiue per metum extorta
fuerit confeſſio, perſeuerata tamen & ratifi
cata congruo loco & tempore, vt hic p Bal.
ver item dicunt doct. & Barto. hic & in. l. ij.
C. de cuſto. reo. & doct. in. ca. in contempla
tione de reg. iur. & iuxta doctr. traditam p
Ange. in opere male. in glo. fama publica &
Bru. in tra. de idi. & tor. in. vi. q. prin. ij. par.
& plene per Mar. in. l. i. §. diuus ſeuerus. ff. de
queſtio. & in prac. in. §. expedita ita Bald.
23 in. d. l. i. C. ne ex deli. defunt. ¶ † An autem
quando eſt conuictus & confeſſus, talis coſeſ
ſio debet eē perſeuerata? an vero ſufficiat ſpō
te facta. videtur ꝙ debeat eſſe perſeuerata
& ſępius ratificata. vt per Ange. in. d. gl. fa
ma pub pen. col. & habetur poſt eum & p
Cuma. in conſil. cxxxvij. & per Mar. in pra.
in. §. poſtq̄. v. col. ver. addo vlterius. vbi con
feſſio ſponte facta, debet eſſe ſępius ratifica
ta, cum talis ſponte confeſſus, non videtur eſ
ſe in plenitudine intellectus. ita ſponte confi
tendo, cum de eius vita agatur. ideo ſępius
interrogandus. Sed dic cōtrarium, ex quo nō
poteſt talis confeſſio vlterius reuocari, cū nō
poſſit probare contrarium conuictus per te
ſtes. vt dicit Bald. hic & in. d. l. fin. C. de pro
ba. & in. d. l. additos. C. de epiſ. audien. Con
trarium vero locum habet, quando ſponte
confitetur nec eſt conuictus, tunc debet eſſe
perſeuerata, ex quo eam poſſet reuocare &
appellare. vt no. in. d. l. non tantum. ff. de ap
pella. & hic per Bar. & alios & in. d. l. addi
tos & Ang. in glo. preſente Gayo & appel
late & in gl. fama publica. circa fi. ver. poſtq̄
24 & no. in. c. romana de appella. in. vi. ¶ † Li
cet etiam in hoc quando confeſſus tantum
contrarium ſentiat. Mar. in pra. in. §. quoniā
iij. col. vbi dicit, ſponte confeſſum non debe
re ſępius ratificare, immo tunc quantumcū
que fuerit perſeuerata poteſt appellare per
alios conſanguineos & amicos, vt in. d. l. nō
tātū. & in. d. l. additos. Tradditur per Bal. li
cet Mar. in pra. in. §. poſtq̄. dicat tertium no. 2
appellare vbi ſponte confeſſus eſt. vt p Ang.
in hac lege & Mar. in. l. i. §. diuus Antoninus
iiij. col. ff. de queſtio. Immo. in conſi. cix. di
xit hanc fore communem, ꝙ non requiratur
perſeueratio, immo ſtatim confeſſus condem
natur. vt per Thom. gram. in. conſi. xl. & p
Mar. in ſing. cci. & plene p Bru. in tra. indi.
car. xiiij. in. ij. par. vi. q. prin. ver. rurſus que
ro. & ibi diſtingue vt per eū. & per Gād. vbi
ſupra in rub. de queſtio. vbi dicit hanc fore
communē. & habetur poſt Ang. vbi limita
per Auguſt. de Arim. & Bernar. & per Par.
in tract. ſind. in ver. tortura, lo primo ver. of
ficialis in fi. & ver. an ex ſola confeſſione &
in ver. tortura lo. iij. ver. ſequitur queſtio, ibi,
& ſic dicit Bald. & plene in ver. nunc viden
dum in. d. ver. tortura lo. iij. & in ver. an ſte
tur dicto torti circa. fin. & in ver. ratificatio
in fi. in quibus abſq; tormentis ſufficit: intor
25 mentis vero debet eſſe perſeuerata. ¶ † Sed
quando dicitur ſponte facta confeſſio, dic ſi
apud acta appareat ꝙ ſpōte cōfeſſus ē, vt hic
p Bal. ī pr. et Par. ī. d. tra. in ver. appe llatio.
et p Bal. i. l. i. ī fi. C. di ura. calū. niſi pbeē cōtra
riū vt qa ductus ſub tortura & tormētis cō
feſſus ſit, & tūc ſi notarius ſcribat ſpōte cōfeſ
ſum tenet de falſo, ſcdm Bal. in. l. ſi qs in hoc

genus.C.de epiſc. & cler. & in.c.i.§.iniuria
viij.col.ver.quero vtrum de pa. iura.fir.per
Bald.in.l.i.C.ne ex deli.defun. & plene per
Bru.in.d.tra.ij.par.vi.q.prin.& per Mar.in
pra.in.§.expedita.v. colū. & per Par.in.d.
26 ver.tortura per totū.¶ †Et an ex ſola cōfeſ-
ſione abſq; alio proceſſu & ſententia in cri-
minalibus fiat executio pęnę capitalis.dic ꝙ
ſententia requiritur,non tamen alius proceſ-
ſus quando ſponte eſt facta. immo ex inordi
nato & nullo proceſſu cōdēnari poteſt ſecū-
dum Innoc.in.c.qualiter & quando.el.ij.de
accuſa.ſecus ſi non ſponte ſed per tormenta,
vt per Inno. in.c. querenti de offi. delega.&
per Lanfran. in.c. quoniā contra falſam.in
ver.confeſſiones.de proba.ꝙ ex inordinato
proceſſu cōfeſſus dānatur, & dic vt p Bru.i
d.tra.ij.par.col.xxv. ver.poſtremo q̄ro. &
per Thom.gram.in cōſi.xl.& Alex.in cōſi.
cxxvij.iiij.vol.& Panor.in cōſil.xxv.quod
declara dato termino ad faciēdum ſuas de-
fenſiones aduerſus confeſſionem,in quo poſ-
ſet eā reuocare.vt per Mar.in pra.in.§.poſt-
quā:& per Thom.gra.in conſi.lxix. & vo.
vij. & conſil.xvi.quando reuocari pō. ¶Et
an & quando defenſio denegari poſſit con-
feſſo,dic vt per Thom.gra.in vo.xiiij.&.d.
27 conſi.aut vo.xvi.†Et ſententia lata abſolu-
toria pro confeſſo ſponte non vȝ: dic vt per
Par.in.d.tra.in ver. tortura lo tertio ver.ſe-
quitur queſtio.& per Mar.in pra.in.§.quo-
28 niam.¶ †Et not.ꝙ ſi confeſſus perſeuerat in
confeſſione & cōdenatur,& liquet de inno-
centia confeſſi ſubuenitur vt per Tho . grā.
29 in.d.vo.vij.¶ †Et an ex ſola cōfeſſiōe abſq;
aliis probationibus condēnari poſſit,& quā-
do,diſtingue & dic vt per Bru.in.d.tra.indi.
ij.par.vi.q.prin.ver. & quia ſupra facta mē
tio de confeſſione:& per Mar. in pra. in.§.
quoniam. Redeundo igitur ad concluſionē
littere,ꝙ conuictus& confeſſus nō appellat.
30 ¶ †Limita primo,hanc concluſionē habere
locum,quando eſt cōuictus per veras proba
tiones aut indubitata inditia,nā tunc dicitur
etiam conuictus & confeſſus.Secus tamen
vbi probationes non fuerint legitimę,& in-
dubitatę,ſed dubię. nam tunc non diceretur
conuictus & admittitur appellatio. licet fue
rit confeſſus vt hic per Bald. & in.l.fi.C.de
proba.& in.d.l.additos.& per gl. in.d.l.cre
ditor.§.iuſſus.ff.de appella. Filip. fran.in.c.
cum ſpeciali.§.porro in glo.in confeſſionem
maxime allegādo iuſtas cauſas vt dixi ſupra.
31 ¶ †Secundo limita habere locū in vera vo-
cali & propria confeſſione,non autē quādo,
fuiſſet facta per procuratorem etiam haben
tem ſpeciale mandatum ad confitendum,nā
confeſſio facta proprio ore plus operatur,cū
iudex poſſet perpendere qua conſtantia &
qua titubatione confiteatur,vt ex his perpē
dat an confeſſio fuerit vera an nō vt hic per
Bal.Pau.& alios Roma.in.l.i.§.ſi procura-
32 tor.ff.ſi quis ius dicen.non obtē. ¶ † Immo
procurator non poteſt confiteri maleficium
vt in clem.ij.de procura.tex.in.l. certe.ff.de
precar.Alex.poſt Bar.in.l.creditor.§. iuſſus
ff.de appel.& in.l.certum.§.ſed an.ff.de con
feſ.& in.l.i.§.fi.ff.quando appel.ſit Butr.&
33 Panor.in.c.i.vt lite non conteſta. ¶ †Tertio
limita, & intellige quando eſt conuictus,&
ſponte confeſſus, ſecus tamē ſi in tortura,vt
hic in ſecundo ver.& ſentit Bald.hic,ver.&
no.per hanc legem,ibi,tamen ſi conſtaret de
tortura non eſſet prohibitum appellare , ſed
Bal.in.d.l.fi.C.de proba.& in.l.i.in fi.C.de
iura.cal.ſentit contrarium,ꝙ etiam ſi in tor-
tura confitetur non appellat,quod intellige ſi
34 perſeuerat vt ſupra. ¶ † Pendet hęc limitatio
ab illa queſtione,an ſtantibus plenis proba-
tionibus liceat ponere reum ad torturam,vt
extorta confeſſione nō liceat appellare text.
hic videtur innuere,ꝙ poteſt,nam dicitur ꝙ
ſi eſt conuictus,& confeſſus in tormētis ap-
pellat niſi fuerit perſeuerata,vt per gloſſ. hic
ergo innui videtur ſtantibus probationibus
claris poteſt torqueri,& ſentit Bald.in.d.l.i.
in fi.C.de iura.cal. Cōtrarium tamen de iu-
re tenetur,nam ſtantibus probationibus iu-
dex debet procedere ad condemnationem,
& non ad torturam.cum ad torturam proce
datur in ſubſidium vbi aliter veritas haberi
non poſſit,immo ꝙ ita apparere in actis de-
beat quod ideo ponit reum ad torturā. quia
aliter ſciri ueritas non poteſt defectu plenarū

probationum niſi per torturam,vt per Bal.
& Alber.hic,& in.d.l.i.C.de iura.calum.&
in.l.milites.C.de queſtio Pau.de caſt. in.l.ſi
quis in hoc genus.C.de epiſ.& cler. Cep. in
conſil.xxxij.Thom.debrex.in cau.v.Tho.
gram.in volu.ij. & Bru.in.d.tra.indi.x.car.
Ang.in glo.fama publica Mar.in prac.in.§.
nunc videndum,& in.l.i.in princ.ff.de que-
ſtio.& in conſil.li.¶Non obſt.iſte text.nam
intelligitur ſi iudex de facto ad torturam pro
ceſſerit ſtantibus probationibus,nam ſi con-
feſſus & perſeuerauerit,non appellat. Cõſue
tudine tamen,vt per Bal.hic,& in locis ſu-
pra ſeruatur cõtrarium. Nam iudices ponũt
reum ad torturam etiam ſtantibus probatio
nibus quod male faciunt vbi extant ſtatutã
ꝙ in criminibus non admittatur appellatio,
vt per Cepo.in.d.conſi.xxxij.nam tunc ceſ
ſat ratio huius legis,vt ſit conuictus,& con-
feſſus ne appellet pro vt eſt i regno ritus ma-
gnę curię in homicidio,ideo debet procedere
iudex ad condemnationem,& non ad tortu
ram , vt plene proſequitur Thom. gram.in
d.vol.ij.& Cepo.in.d.conſil.xxxij. & Mar.
in.d.§.nunc videndum, & in.§. quoniã ver.
vlterius teneas menti. ¶In quibus etiam tra
dunt hi,ꝙ ſi perſeuerat reus in tortura negan
do,ꝙ abſolui debet non obſtantibus plenis.ꝓ
bationibus,& per Mar.in.l.edictum.ff.de q̃
ſtio.poſt Alber.& in ſing.cclxij.incip.quod
potui nolui , licet contrarium dixerit idem
Mar.in ſingu.cviij.incip.alias fui interroga-
35 tus.¶†Quarto limita,& intellige hanc legẽ
& concluſionem,quãdo confeſſus fuiſſet an-
tẽ ſententiam,nam tunc ſententia videretur
lata,& cenſeretur ratione confeſſionis factæ,
ſecus autem quando cõfeſſus fuiſſet poſt ſen
tentiam,nam ante condemnatus poſſet ap-
pellare,vt hic per Bar.Pau.& alios,& tradi
tur in l.non tantum.ff.de appel. & in.d.l.ad
ditos.C.de epiſ.aud.& in.l.additos.C.de ap
pella.Bar.in.l.conſtitutiones ff. de appel. &
Bal.in.l.vt debitum in fi.C. de hęre.acti.&
hic in glo.in ver.propria,& in.d.l.non tan-
tum Alex.poſt Bar.hic,& Filip. franc.in.d.
c.cum ſpeciali.§ porro ver. & predictis not.
iij.col.vbi intellige quando confitetur non
in figura iudicij,& ita intelligitur.d.l.in tan-
tum.Bald.hic in verbo modo, & Filip.vero
in.d.§.porro.tenent contra,ꝙ etiam in figu-
ra iudicij,nam non poteſt renunciare appel-
lationi per.d.l. in tantum , & in.d.l. addi-
tos,&.l.ſi non defendantur.ff. de pen. Idem
ſi confitetur poſt appellationem non nocet,
vt per Bal.in rub.C.commi.vel epiſt. Bru.
in.d.tra.ij.parte in.v.q.prin.in fi.v.cõſidera
36 tionis.¶†Quinto limita in caſibus in quibus
propter immanitatem ſcęleris non admitti-
tur appellatio ,etiam quòd non ſit conuictus
& confeſſus,ſed altero tantum de quibus in
fra dicetur,& traditur in.d.l.conſtitutiones.
ff.de appel.& in.l.i.C.de rap.vir.vbi, Mar.
& in Specul.in titu.de appella.§. in quibus.
37 ¶†Sexto limita & intellige,quando vere eſ
ſet confeſſus & conuictus,non autem ficte ꝑ
contumaciam ex ſtatuto diſponente,ꝙ con-
tumax habeatur pro confeſſo,nam tunc ap-
pellare poſſet condemnatus,hic enim requi-
ritur ꝙ ore proprio confiteatur, contumax
autem ficte dicitur confeſſus,nec ſit extenſio
de caſu vero ad caſum fictum.l. iij.§. hec
verba.ff.de nego.geſt.hoc tenet,Angel.in.d.
glo.preſente Gayo,& appellante ver.quero
an omnis,& Nell.in trac. Bann.in.iiij.par.i.
temp.i.q.Bar.tamẽ in.l.omnes populi.xiiij.
col.ff.de iuſti.& iu. & Imo. in lege inſulam
xvi.col.ff.de verborum obliga. & Alex. hic
poſt Bar.tenent ꝙ iſta lex locum habet, etiã
ſi quis ex forma ſtatuti habetur pro confeſſo
38 ſi eſt conuictus non appellat.¶†Hoc pendet
ab illa quęſtione,an confeſſus ex forma ſtatu
ti habeatur ac ſi vere fuiſſet confeſſus in iu-
dicio de quo per Bart.& Bal.in.l.quoniam.
ff.de infam.Bald.poſt Cy.in.l.ſi tutor.C.de
interd.ma.Saly.Ang.Pau.Alex. & Iaſ.in.l.
is qui.C.qui teſt.fa.po.& Mar. in pra. in.§.
39 poſtq̃.vij.col.ver.& primo ſcias.¶†An au-
tem valeat ſtatutum ꝙ contumax ex ſola cõ
tumacia non conſtito aliter de crimine poſ-
ſit ad mortem condemnari,Alex. poſt Bart.
hic plene ꝙ ſic per quotas per eum allegatas
Mar.tamen in.d.§. poſtq̃.viij.co.& ſequen.
ver.Item etiam teneas menti,dicit ꝙ ad hoc
vt cõtumax habitus pro confeſſo condem-

Bar.in.d.l.in tātum.ff.de appella.traditur in
c.ex literis de ſponſ.et in.d.c.pernicioſum.&
per Panor.in.c.ſuper his, de penis. Pau.grill.
in tract.de relaxa.car.i.rub.q.xxiij.p Math.
in conſti.humanitatē. Par.in tra.in ver.noto
riū ver.ij.vbi in iſtis notorijs,ꝙ non admitti
tur appellatio,licet a nimia cōdēnatione poſ
ſet appellare,non autem a ſentētia, vt ibi per
eū.Quod intelligas de notorio facti, ſiue per
rei euidentiam,vt in.d.c.ex literis. Siue ꝙ de
lictum fuerit notum toti populo, & commiſ
ſum in conſpectu populi,etiam per vehemēs
indiciū,vt per Bal.in.d.l.additos.C.de epiſ.
audi.poſt Inno.in cap.ſtatuimus de offi. dele
ga.& in.l.fi.C.ſi non competente,iudi. non
autem in notorio per famam publicam,nam
tunc admittitur appellatio. vt in.d.cap. cum
ſit romana in fi.nec in notorio iuris tantum,
quando reſultat per confeſſionem. vt per Spe
cu.in.d.§.in quibus.x.caſu.Item intelligas in
vero notorio,de quo per Gand.in opere ma
le.in rub.quomodo,proced. quando deli. eſt
noto.Boni.in tract.male.in rub.de noto. cri.
Anto.de Bu.in tra.de noto.crim. vt puta qa
tale ſit quod nulla tergiuerſatione poſſit cela
ri.vt per Bal.in.d.l.additos.C.de appell.vel
commiſſum in preſentia iudicis ſedentis pro
tribunali,vt per Specul.in tit.de notor.crim.
& Par.in.d.ver.notoriū vel notorio,de quo
per docto.in.c.veſtra.de cohab.cler.& mul.
& in.l.ea quidem.C.de accuſa.& per Math.
in.d.conſti.humanitatem.ix.no.in conſti.iu-
ſtificarij non per calendas.Secus tamē ſi fuiſ
ſet delictum manifeſtum:nam tunc appella-
tio admittitur vt per gloſam & Fran.in.d.c.
cum ſit romana.in.d.§.preterea.& gloſa in.l.
ciues.C.de appella tex.& gloſa in cap. quia
ſuſpecti.iij.q.v.intellige vt per Bald.hic,niſi
manifeſtum tale ſit,quod trāſeat in notoriū.
nam multa dicuntur notoria, quæ non ſunt,
licet ſint manifeſta.c.conſuluit,de appella. in
quibus manifeſtis admittitur appellatio,& li
cet Bal.in.d.l.additos.C.de appel.dicat ꝙ ſi
eſt manifeſtum,nō admittitur appellatio.Ta
men intelligitur vt ſupra,quando fuerit tali-
ter manifeſtum,quod ſit notorium,vt in nul
lo differat,tunc notorium & manifeſtū, alias
longa eſſet differentia,cum in quibus ſe ha-
beat notorium q̄ manifeſtum vt proſequi-
tur Lucas de pen.in cap.reg.nuper apud tra-
num.vbi dixit notorium proditorem ſtatim
damnari poſſe,& bonis priuari eo non audi-
to in ſuis defenſionibus.Secus in manifeſto,
& traditur de manifeſto & notorio et eorum
differentia in.d.cap.conſuluit per Gandi.vbi
ſupra & Panor.in.c.cum in dioceſi de vſur.
Et ideo dat cautelam Cardi. Alexand.in.d.
cap.cum ſit romana. colu.iij. Quod quando
intenditur procedi contra aliquem tanquam
notorie criminoſum,quòd opponat & prius
diſcutiatur de notorietate criminis,an ſit no
torium vel ne, cum multa dicantur notória
quę non ſunt.d.cap.conſuluit. Idem dicas ſi
infragranti inuentus ſit, nam condemnatus
non appellat,ſicut nec notorius: ſentit Bald.
in.l.i.ver.modo quero.C. ne de ſta. defun.
Alexand.poſt Barto.in.d.l.conſtitutiones.ff.
de appella.& per Mar.in.d.l.i.vij.car. C.de
rap.vir.& ibi dixit,appellare non poſſe, ſed
incipi poteſt ab executione,& puniri abſque
alio proceſſu,Math.in.d.conſtitutio. huma-
nitatem.vi.no.dicit captum infragranti ap-
pellare poſſe,ſi non eſt confeſſus,cum non ſit
conuictus & confeſſus. Sed in ſecunda gloſa
dicit ſimpliciter appellare non poſſe,ſed intel
lige dictum Bald.vt ſupra,Quando taliter ca
ptus eſt infragranti,quòd delictum fuerit ef-
fectum notorium,nam Andre. ibi in.d. con-
ſti.humanitatem.circa proceſſum fiendum,
contra captum in fragranti, indifferenter lo-
quitur de capto in fragranti& notorio delin
quente,tradens qualiler contra eos proceda-
tur,vt ſi captus in fragranti taliter conuinca
tur vt delictum fuerit notorium effectum nō
appellet,vt quia delictum factum fuerit co-
ram populo, & in dicto delicto ab officiali
capiatur.Sin autem fuerit captus in fragran
ti,non tamen delictum erat notorium, quia
commiſſum coram paucis teſtibus,tunc po-
terit appellare,licet captus fuerit infragranti,
ex quo non conuictus,nec,confeſſus, nec no-
torius,& ita loquatur Math.vbi ſupra in.d.
conſti.humanitatem, & ibi per eum in ſex-
to no.vide.qualiter formandus ſit proceſſus

contra captum in fragranti. Vbi ꝙ proceditur non datis defenſionibus, nec copia repertorum & indiciorum ad torturam. Sed ſi negat interrogatus, tunc examinantur teſtes in ſui preſentia, & facta confrontatione, ſi perſiſtit in negatione torquetur. Deinde ſiue confitetur ſiue non, datur breuis terminus ad ſe defendendum, & ſi nihil probat, taliter ꝙ infringatur probatio reperta contra eum, proceditur ad condemnationem, non obſtante negatione in tortura, vt ibi per eum. Que autem delicta dicantur manifeſta ſeu fragrantia, dic vt per Math. in. d. conſtit. humanitatẽ vi. no. poſt Andre. & in conſtit. rapinas. viij. no. poſt And. & ĩ cõſt. iuſticiarĳ nõ ꝑ calẽdas poſt And. vbi ẽt in. vĳ. no. vbi ẽt ꝑ Yſer. quis dicatur conuictus, quæ dicanẽ publica, & manifeſta, & in his per eos, qualiter contra tales deliuquentes procedatur & per Par. in. d. tra. ſindi. in uerbo latro. vbi dixit, ſi officialis iurauit ſeruare ſtatuta & ordinem, tamen in notorĳs poteſt procedere eo non ſeruato.

45 † Quotuplex autem ſit ſpecies notorĳ, dic plene, vt per Speculatorem Gandinum & & Bon. vbi ſupra & Antonium in. d. tractatu. & per Bald. & Salice. in. d. l. ea quidem C. de accuſa. & ibi de manifeſto & euidenti, vbi ponit nonnullas regulas. & ibi per eos, qualiter procedatur contra notorie delinquentes, & per Marſillium in rubri. C. de probationibus & in pra. in. §. ſecunda queſtio. & in. §. aggredior. & per. Math in. d. conſtitutione humanitatem. vĳ. & viĳ. not. & plene proſequitur Par. in. d. tracta. in verbo notorium. Vbi etiam plene de deliquente coram iudice ſedente protribunali, cum tũc procedatur iuris ordine non ſeruato, abſque libello, litis conteſtatione, & teſtibus examitis, ſed ſtatim poteſt ipſum punire. & per Gandi. vbi ſupra in notorio facti permanentis. & Andream in. d. conſtitutione humanitatem. vbi dicit, Perinde haberi, ac ſi per teſtes fuerit probatum delictum, nec dari debet terminus ad faciendum ſuas defenſiones, vt ibi per eum. & in. d. conſtitutione iuſticiarĳ non per calendas. vbi etiam Matheus, iiĳ. no, & in, d, conſtitutione, humanitatem. xiiĳ. no. & in conſtitutione cum noua. iĳ. no. & in conſtitutione. eos tantum. vbi, an tunc teſtes debeant examinare, quòd cautius ſit examinare, & per Andream in conſtitutione poſt mundi. in fin. Sed qualiter quomodo & quando dicatur ſedere pro tribunali, & an requiratur quòd ſedeat pro tribunali in loco ſolito? Dic quòd non, ſed ſufficit ius partibus reddere, licet non ſedeat in loco ſolito, nam tunc ius partibus reddendo, & iuſtitiam partibus miniſtrando, dicitur pro tribunali ſedere. ita in ſpecie dixit Par. vbi ſupra. in verbo notorium in fine. Vbi dat exemplum in quoddam iudice, qui aptabat ignem cum quodam inſtrumento, & dum vtraque pars coram eo altercaretur, vna dedit alteri alapam, dixit delinquentem puniri tanquam notorie delinquentem, cum iudex partibus ius redendo dicatur ſedere protribunali: Quod intellige, ſi aduerſarius delinquens fuerit preſens: Nam ſi poſt delictum ſe abſentauerit a preſentia iudicis, debet ipſum citare, maxime ad ſententiam audiendam, non tamen ordinarie procedi debet, cum delictum fuerit notorium, ſed iudex teſtes examinet ſuper notorio, inde citet ad ſententiam, & condemnet vt per Pari. in d. verbo notorium & Gandinum vbi ſupra. Sed quid ſi iudex corã multis hominibus videt delictum & homicidium cõmitti, an ſtatim pôteſt ipſum condemnare abſq; alia probatione? dic vt per Alexandrum in. l. i. §. fi. in fine. ff. de ferĳs poſt Ant. in. c. veſtra de coha. cleri. & mul. vltima car. Sed an in notorio requiratur ſententia. dic vt per Andream in d. conſtitutione pœnam eorum. vbi in teſte vacillante coram iudice, & falſum deponente coram eo, & preſentante ſcripturam falſam, aut confitentem ex quo per talia acta efficitur notorium, non requiritur ſententia, ſed ſtatim fit executio, & põt manus mutilari, & puniri abſq; ſententia. Quod tñ videtur mirabile, vt ab executiõe incipiat, de quo cogita, quia durum eſt obſeruare, de quo dicto vide per Par. in. d. ver. notorium iudicĳ vbi refert hoc dictum Andreæ & per Matheum in cõſtitutione humanitatẽ, & vide per Cap.

in deciſione ſacri conſilij.cxxi.ante penul.co-
lum.verſi.& licet in notorijs, & vide Bal.in
auc. presbiteri.C.de epiſ.& cleri.& vide de
hoc notorio multa per Parid.vbi ſupra, vbi
de commiſſis coram iudice ſedente ꝑ tribu-
nali. An & qualiter puniatur,& ſi offenſa fue
rit facta familię iudicis,aut ipſi iudici,an ipſe
poſſit cognoſcere,& de teſte falſum & varia
deponente,vel confitente falſum, qualiter pu
niatur,& ſi iudex vidit delinquētem dum ſe-
det ꝑ tribunali,& facit ſcribere in actis qua-
liter deliquit,& ille negat,an ſtetur dicto iudi
cis, & an ſi irreuerenter loquitur iudici, ſta-
tim poteſt puniri, de his & alijs notorijs corā
iudice,proſequere per Pari.vbi ſupra. Et an
& quando in notorio crimine procedatur iu
ris ordine non ſeruato,vide per Matthe.in di
cta conſtitutione humanitatem. viij. &.ix.
not.Et an in notorijs requiratur partis cita-
tio,tradunt Canoniſtę in.c.cum ſit romana.
in.c.peruenit,& in capi.conſuluit.de appel-
latio.& in.c.cum olim.de re iudicata,Marſi-
lius in.l.de vno quoq;.tertia colum.verſicu.
& ideo primo amplia.ff.de re iudicata. per
Aretinum in conſilio.clxv.incip. Ioannes in
apocalipſi.plene Socin.inter conſilia Curtij
conſilio.xx. Philip. franc.in.d.c.cum ſit ro-
mana.in.§.preterea.& per Bald.hic, & per
Marſillium in practica in.§.aggredior.in qui
bus per omnes fit diſtinctio. Aut certū eſt ab-
ſenti non competere defenſionem, vt quia de
lictum tale fuerit quod non poſſit aliqua ter-
giuerſatione celari, vel quia notorie blaſſe-
mauit Deum, nam certum eſt blaſſemanti
Deum nullam poſſe competere defenſionē,
vt per Felyn.in.c.paſtoralis.§.quia vero.cir
ca princip.& per Parid.in dicto tractatu in
verbo,condemnatio. verſiculo, an poteſtas.
circa finem,vbi nec etiam competit repulſa,
licet ſit defenſio,vt per Bartol.in conſtitu.ad
reprimendum.in ver.figura. intellige vt non
cōpetat defenſio ad effectum,vt a toto abſol-
uatur, nā alias poſſet pœna minui ratione ira
cundię,aut conſuetudinis, vt per Mattheum
in conſtitutio. blaſiemantibus, & tunc non
debet citari,nec ordo iuris requiritur. Aut du
bium eſt poſſe competere aliquam defenſio-
nem,& tunc citari debet abſens, et de exem-
plis per Areti.in.d. conſil.clxv.& ita vtraq;
ſaluatur opinio altercantium in vtroq; iure:
Vt vna procedat nulla competente defenſio
ne,altera vero, ſtante dubietate defenſionis.
Et de delicto commiſſo in conſpectu iudicis
ſedentis pro tribunali,ꝙ ſtatim puniri poteſt,
abſq; alia probatione,per glo.in.c.deus om-
nipotens.§.quando autem crimen.ij.queſ.i.
Albe.in.l.illicitas.§.veritas.ff.de offic.preſi.
Corſe.in ſingu.in verbo delictum. Nic.boe.
in tracta.de ſeditio.viij.col.vij.preſuppo. Et
de differentia manifeſta notorij,per Specula.
vbi ſupra in tit.de noto.cri.§. ſequitur.uerſi.
i.Bar.& Alexan.in.l.ſi vero.§.qui pro rei.ff.
qui ſatiſd.cog.& in auc.qui ſemel.C.quo.&
quando iud.& in.l.heredes palam.in prin.ff.
de teſtamen.Bal.in.l.fi.xv.oppo.C.de edict.
diui.adr.tollen. & in.l.ciues.poſt Petrum de
ſumma.C.de appella.Inno.in.c.tua.& in.c.
ſicut.de cohab.cler.& mul.Saly.in.d.ea qui
dem.C.de accuſat. Et qualiter probari debet
notorium,& per quot teſtes,dic vt per Spec.
in dicto titulo de noto.crimi.§.iam.verſicu.
& hoc notorium.& ſequen.ij.Bald.ibi ver-
ſicu. teſtis.& in.§.primo.&.§.fina. verſicu.
in notorio.& ſequen.Panormi.in capi.tertio
loco.de preſump.Inno.in.c.ſuper.de accuſa.
Gand.vbi ſupra quomo.proce. qnando deli.
eſt not.Ang.in.l.ſi vacantia.ver.item quero
iudex.C.de bo.vac.lib.x. Bal.& Mar.in.d.
rub.C.de proba.& in auc.ꝙ locū.C.de col-
lat.glo.in.c.ad noſtram.de empti.& vendit.
Panor.in.c.conſuluit.de appel. Bar.in.d.l.ci
ues. Vbi quid ſi probatum fuerit notoriū eſſe,
ꝙ Titius occiderit Sempronium,an ſit probā
da occiſio,an autem notoriū excuſet ab one-
re probandi,dic vt per glo.in clem. appellan
ti.de appel.Ioan.and.& alij in.c.ij.vt lit.non
conteſt.Card.in clem i.q.xxij.in fi.de fo.cō-
pet.Bart.in.l.i.ff.de except.ꝙ ſic: Non ta-
men excuſat ab onere proponendi & allegā
di notorium.nam licet probari non debet,ta
men debet proponi,et allegari,ſecundum glo
ſam in dicta clementina appellanti,& Ange
lum in dicta.l.prima.ff.de exception.Alexā.
in.l.fina,in princip.ff.ſi certum petat.& in.l.

eum qui ita.ff.de verb.obliga.Feli.in.c. pru-
dentiam.iij.colum. de offi. delega. Card.in
clem.i.ſecunda oppoſ.de relig. dom. Panor.
in cap.ex parte.lo primo de appella.Mar. in
d.rub.C.de prob.nu.ci.Limita vt per Inno.
Butri.& Imo.in.c.preterea. de dila. Panor.
Imo.Felin.Franc.in.c.ex parte.de appella. &
vide Felin.in.c.ſi duobus,et in.c.audientiam
de appella.& per Bal.in.l.i.C.quom.& quã
do iud.& in.l.non dubium.C.de legi.Areti.
in.l.neceſſarijs.iij.col.ff.de acqui.hære.& per
Specu.in tit.de iud.deleg.§.vij.ver.item ſi eſt
ſuffraganeus.& in tit.de cita.§.i.ver. ſed qd
ſi citatus.Sed an poſſit allegari poſt conclu-
ſionem,dic vt in.c. peruenit. de emptio. &
vend.vbi traditur.Tandem vide in procedẽ
do ſuper notorio delicto,vt per Bal.in.l.cum
fratrem.ad ſille.Alexand.in.l.ij.§. ſi publico
ff.de adulte.poſt.Barlo.& Bald. in margar.
in verbo notorium Bar.in.l.i.§.fin.ff.de va-
ri.cogni.doc.in cap.olim de re iudi. Franc.in
c. & inſinuatiõe in fi.de appella.& no.quod
dixit Bald.in.l.milites.C.de queſtio. Quod
ſi delictum eſt notorium,non debet deueniri
ad torturam,& per Bru.in tra. indi. car.x.i.
col.ver.vi.iudex,& aliud dixit Bald. in.l.fi.
C.de male.& ma.Quod notorius delinquẽs,
licet per ſententiam occidi poſſit, non tamen
a quocunq; priuato poteſt occidi.No.etiam
in materia notorij tradita per Cap.in deciſ.
cxxiiij.An innotorio delicto iudex poſſit co
gnoſcere,ſi ipſi fiat iniuria:Quod ſic in noto
rijs ubi plene proſequitur.an & quando pro
iniuria ſibi facta poſſit cognoſcere, diſtinguẽ
do an fiat dignitati, an perſonę, uide ut per
eum, & uide per eundem in deciſ.cxxxvij.
Intellige tamẽ,& reſtringe hũc caſum,Quod
in notorijs appellatio nõ admittiẽ, Et limita
qñ nulla cauſa rationabilis allegaretur per ap
pellantem,ſed ſi talem allegaret quæ offuſca-
ret notorium, tunc admitteretur appellatio,
ut no.in.d.c.Romana.§. ſinautem.de appell.
in.vi. Panor.& Fran.in.d.cap.conſuluit. &
in.d.cap.cum non ſpeciali.§.porro. de appel
la.& in.d.c.quàm perniciofum.& Roma.in
conſil.ccccxxiiij.& ſupra dictum fuit. Nam
tunc allegata probabili cauſa,ſiue ſit confeſ-
ſus, ſiue ſit notorius delinquens, admittitur
ad appellationem. Limita ſecundo & intelli
ge,Quando appellatur a ſententia condem-
nationis de crimine notorio, nam tunc non
admittitur appellatio,Secus tamen a ſenten-
tia declaratoria crimen eſſe notorium, Nam
a tali ſententia poteſt appellari, vt pro ſequi
tur Felin. in cap.cum non ab homine in fin.
v.colum.de iudi.ver.& no.ꝙ licet per glo.
in.c.cupientes.in.§.quod ſi per.xx.in ver.
priuatos de elect in.vi.quam gl.ſequitur Pa
nor.in cap.peruenit lo primo.de appella. &
in conſil.100.& Francus in d.c.peruenit Bal.
in.l.prima.vi.colum.C.ne ex deli.defunt.&
46 Rom.in conſi.ccccxlij. ¶ †Secũdus caſus eſt,
in quo non admittitur appellatio in crimina
libus,Quando quis ſponte eſt confeſſus cri-
men,& in confeſſione perſeuerat,nec eam re
uocat,Nam non auditur appellans ipſe, nec
amici,& cõſanguinei pro eo appellantes,iux
ta.d.l.non tantum.ff.de appella.& no.in.d.
l.additos.C.de epiſc.audi.& in. d.l.additos
C.de appella.& per Bald.in d.cap.Romana
§.ſinautem.de appella.in.vi.ita Ange. hic et
Mar.in.l.i.ix.car.C.de rap.vir.et inſing.cci.
incip.in confeſſum & in.l.i.§. diuus Anto-
nius.ff de queſtio.& Bald.hic & in.d.l.addi
tos.Barto.& Alexand.poſt eum in.d.l. non
tantum.& in.d.l.conſtitutiones. & in.l.credi
tor.§.iuſſus.ff.de appella.Fran.in.d.§.porro.
Bal.in.l.i.C.de cõfeſſ.in.d.l.i.C.ne ex deli.
defunt.Sed dic ꝙ tunc iure Canonico confeſ-
ſus tantum nõ appellat,niſi allegata rationa
bili cauſa,per quam confeſſio obfuſcaretur,
ſicut in notorio,ut dixit gloſa in.d.§.ſinautẽ.
Intelligas etiam ſecundm Bald.hic,concurrẽ
te diffamatione,ut per Nell.in trac. banni.in
quarta.par.i.tẽp.i.q. Iure uero ciuili admit-
titur appellans,etiam ſi perſeuerauerit,ut pa
tet in.d.l.non tantum.per quam condenna-
tus non uolebat appellare,& ſic perſeuerabit
in confeſſione, & tamen dicitur ibi amicos
poſſe appellare,& ita diſtinguit Bald.hic &
plene Fran.in.d.§.porro.Et an & quãdo ter
tius & amicus in criminalibus admittitur ad
appellandum,dic plene vt per Felin.in cap.
vt ſuper.de re iud.ubi multa, in tantum ꝙ in-
terpoſita

terpoſita appellatione non poteſt nec debet iudex exequi, immo non admittendo appellationem teneretur capitaliter, vt dicit Bal. in d. l. additos. & Par. in tracta. ſindi. in verſicu. tortura. in princi. immo iudici exequenti reſiſti poteſt per conſanguineos & amicos condemnati, vt plene per Ioan. de arno. in commenta. xxix. & per Guid. pap. in deciſio. cccclxxix. bene tamen appellatione non interpoſita, non expectato decennio, poteſt iudex exequi & punire condemnatum, vt per Bal. in. d. l. additos. & Bart. in. l. qui vltimo. ff. de pen. & per Alexandr. poſt eos. & in. l. ſi qua pena. ff. de verbo ſignificati. & in. l. creditor. §. iuſſus. ff. de appellation. vbi Imol. & Mat. in. d. conſtitu. humanitatem. in. ij. gloſ. Par. in. d. trac. in verſi. in ius. car. iij. & iiij. colum. Panor. in capit. ſecundo. de re iudi. Angel. in gloſa preſente Gayo & appellanſe. Interpoſita vero appellatione per ſe aut amicos, non poteſt exequi. Bal. tamen hic. & in dicta. l. additos. & Matthe. in. d. conſtitu. humanitatem. & glo. dicit. Licet hoc eſſet de iure, tamen conſuetudine contrarium obſeruatur, per officiales, & iudices, ſitientes humanum ſanguinem ambitionis cauſa. Nam ſtatim facta confeſſione perſeuerata & non reuocata exequuntur. Quod & quando reuocare poſſit dic, vt per Felyn. in cap. cum dilecti. v. colum. de accuſa. & Par. in verſic. tortura. lo. iij. verſic. ſequitur queſtio. & in uerſicu. ratificatio. & in verſ. confeſſio. vbi quo verſicu. ſequitur queſtio. An pater, amici, & conſanguinei, poſſunt eam reuocare & appellare? item ſi in termino defenſionis aliquid non probatur ad infringendum confeſſionem, exequuntur non admiſſa appellatione, nec decennio expectato, vt per Bald. & Ange. hic. & dictum fuit ſupra. Et maxime obſeruatur vbi extant ſtatuta auferentia in capitalibus appellatiōem. vt in regno ritus, in homicidio. Et extende hanc conſuetudinē & ritum. Nedum quando ſponte cōfitetur, & perſeuerat, ſed etiam quando per torturam, & eam deinde ratificat, & in ea perſeuerat, nam ſi in termino defenſionis non ꝓbat, contra confeſſionem fit executio, vt per Bald. in. d. l. i. C. ne ex delict. defuncto. & per Mar. in. §. quoniam. in prac. & in. §. oportune.

47 ✝ Quod tempera & intellige. Quando fuiſſet tortus legitimis indicijs precedentibus, Secus ſi abſq; indicijs. Nam tunc etiam ſi fuiſſet ratificata, & etiam iurata, & etiam ſequentibus indicijs, non poteſt ex ea condēnari, nec exequi debet, vt no. glo. in. l. pen. ff. de queſtio. vbi late per Mar. & plene in pra. in. d. §. iij. q. vbi etiam millies perſeuerata & iurata & indicijs ſequentibus non nocet. & in. §. diligenter. & Thom. gramma. in conſi. xij. & in voto. vi. vbi multa allegat, et extēdit, nedum quo ad ſe, ſed quo ad alios, vt nō noceat aliis. habetur poſt Bar. in. l. penu. et in l. queſtionis modum. ff. de queſtion. et Felyn. in capitu. at ſi clerici. de iudic. Par. in verbo tortura. lo primo. verſi. an ſtetur dicto torti. ibi. an confeſſio. et ibi, licet, et in verſi. tortura. lo tertio. verſi. quia ſępe. circa medium. et in verſicu. an ex ſola. et ſuper tortura. lo primo. et in verſi. viſo. per Brun. in tract. indic. ii. Par. in. v. colum. q. princip. circa fin. Amplia etiam ſtantibus indiciis, non tamen legitimis, vt quia ex proceſſu informatiuo. Idē ſi indicia fuiſſent leuia, que non facerent preſumptionem, nam non noceret confeſſio extorta, et per Bald. in. l. i. iiii. colum. C. de confeſſ. et Brun. in. d. v. queſt. princ. et per Tho. gram. in conſi. xl. et conſi. xlv. quod limita, vt per Matth. in conſtit. ſi damna clandeſtina. In publicis latronibus, et diſrobatoribus publicis, & diffamatis, & in aliis delictis, de quibus in cap. reg. in accuſatis. & aliis vt ꝑ Matth. ibi. Limita ētiam niſi expreſſe ratificauerit, nam tunc etiam abſq; indiciis nocet confeſſio, vt plene proſequitur Tho. gram. in con. xl. vbi de ratificatione confeſſionis, & abſq; indiciis, & per Bal. in. l. i. C. de confeſ. Alex. poſt Bar. in. l. queſtiōis modū. ff. de queſt. Par. in. d. tra. d. verſi. tortura. lo. iii. uer. quia ſępe in medio. & uer. viſo de repetitione. & verſi. ſequitur queſtio. & per eundem in verbo tortura. lo primo in finalibus verbis. Vbi diſtinguit inter veram & tacitam ratificationem, & ꝗ valet ſententia condemnatoria, & per Brun. in. d. trac. in. ii. par. v. q.

prin.circa fin.ver.ſed ponamus.Fallit dictum de ratificatione,niſi denuo tortus abſq; indicijs confeſſus ratificauerit . nam non nocet talis confeſſio in repetita tortura ſecundum
48 Bal. in .d.l.i.C. de confeſſ. ℣ †Limita ēt de perſeueratione confeſſionis in tortura , vt procedat,Quando tortura fuiſſet magna,ſecus autem ſi leuis,& tortus fuiſſet robuſtus . nam tunc valebit talis confeſſio abſq; alia perſeuerantia , ex quo cenſetur ſpontanea confeſſio , & non per torturam extorta , vt per Bar.in .l.i.§. diuus & .§. ſi quis vltro & in.l.pen.ff.de queſtio.Bal.in.d.l.i.C. de confe.Par.vbi ſupra in ver.tortura.la prima ver. an ex ſola confeſſione. & in ver. tortura.'la. iij.ver.viſo de repetitione Bald. hic Thom. gram.in vo.vi.Limita etiam,Quod non requiritur perſeuerantia, quando fuiſſet precedens confeſſio extra iudicialis,& deinde tortus confitetur non requiritur alia perſeuerantia,ita Imo.in cap.at ſi clerici. de iudi.Fyli.in cap.olim.v.col.de preſcrip.Par.vbi ſupra in ver.tortura la prima,uer.quia communiter, & ver.tortura la.iij.ver. quia ſepe. Iaſ. in .l. magiſtratibus.ff.de iuriſ.om.iud.Mar.in pra. in.§.quoniam. ver.quero dixi ſupra et in fin. cccc.incip.ſpōſalia de futuro Alex. poſt Bar. in .l. capite quinto .ff. de adulte. Vbi etiam precedente bina confeſſione extra iudiciali deinde torti non requiritur ratificatio & per Tho.gram.in.d.conſil.xl. & plene per Mar. in .d.§. quoniam . Vbi plene de iſta materia ratificationis , & perſeuerantia in confeſſione,quomodo & quando & qualiter fieri de-
49 bet,& quando non requiritur. ℣ †. Immo tunc quando extat precedens confeſſio extraiudicialis vel alia indicia , & adminicula, confeſſio etiam per torturam extorta non poteſt reuocari , vt per Bald.in .l.fi.i. col .C. de proba. & in.l.in bonefidei .C. de iureiur.& per Par.in.d.ver. tortura lo.iij. ver. quia ſepe circa prin.& in ver.ſequitur queſtio quotidiana in duplici parte .Quod intellige vt per Bald. hic & in .d.l.additos .C. de epiſc. aud. quando ſunt talia que inducant veritatem & non ſint dubia , immo tunc dixit Saly.in.d.l.fi.q; tunc poteſt procedi ad condemnationem , refert & ſequitur Bru.in .d. tra.indi.iiij.q.prin.i. par. vbi vide de hac limitatione ver. xx.quero , Limita. predicta , quando poſt confeſſionem perſeueratam & ratificatam & etiam poſt ſententiam liqueat iudici aliquo modo de innocentia condemnati,nam tunc non debet exequi ſententiam l.i.§.ſi quis vltro.ff.de queſtio. Thom. gra. in vor.vij.& per Mar.in pra. in.§. opportune,vbi multa de innocentia poſt ſententiam.
50 ℣ † Limita etiam , Quod licet fuerit confeſſio geminata per ſubſequentem ratificationem & etiam iurata,tamen poteſt tanquā m erronea reuocari,& docto.de errore non poteſt nec debet exequi. vt plene per Thom. gram.in.d.volum.vij.et in volum.x. Vbi dicit male facere iudices , ſi non admittant reuocationem & aſſignent terminum , allegat And.in conſtitu.ſi damna clandeſtina & per Mar.in.l.prima.§. ſi.xviij. colum.ff. de queſtio.& plene Thom.gram. in conſil.lxix. & Mar.in pract.in.§. quoniam Iaſ.in.l. magiſtratibus.ff.de iuriſ om.iud.& in.l. error .C. de iur.& fa.igno.&vide Par.in.d.tra.in ver. confeſſio & in ver.tortura lo.iij.verſi. ſequitur queſtio quotidiana, & vide per Thom. gram.in conſilio .lx. vbi videtur innuere , q; ſi ratificat & poſtea reuocet non auditur, ſed condemnari debet Niſi, dicatur quando expreſſe ratificaſſet nec allegaſſet cauſam legitimam erroris , ſed animo differendi conſtaret feciſſe executionem. Et no. q; conſuetudo predicta iudicum allegata videtur ſubſtentari per tex.in.l.cum reis.C.de pen.& in.l. fi.
51 C.de cuſto. reo. ℣ † Quam intelligas quoad executionem perſonalem,non autem quoad bona,nam auditur appellans,vt per Bald. in d.l.additos.& in.d.l.prima.C. ne ex deli. defun.Ang. in.d.gloſa preſente Gayo & appel. & doct.in.l.ſi quis.§.hi qui.ff.de rup. teſta. & in .l. Pantonius.§. perduellionis.ff.de acqui. here. Licet hodie non detur publicatio bonorum,vt in aucten.bona dannatorum.C. de bon.danna.& glo.& Mar.in.l.fin.§.fin.ff. de falſ.Fallit in crimine læſæ maieſtatis,nam bona publicantur & ſtatim fit executio , vt in conſtitu.ad reprimendam & in cap.reg. nu-

per apud Tranum in cap. bona proditorū.
52 ¶ † Sed an ſtari debeat dicto Bald. atteſtantis de tali conſuetudine iudicum,& q ita ſeruatur:dic plene vt per Iaſ.in.l. de quibus .ff. de legi. & per Roch. de cur.in tract. de conſuetudine ſuper cap. fin.de conſuetud. & per Marſil.in pract.§.cōſtante .iiij.colum.& in.l. repeti.in fin.ff.de queſtio & per. Capi. in deciſi.ſa.conſil.clxxvi.Thom.gram.in volum.
53 xiij. ¶ † Et de hac materia, an quilibet pro condemnato poſſit appellare,& an clericus, & proſequi poſſit,& in quibus caſibus non appellatur,& an appellatione interpoſita ſuperſedere debet in executione, & an iudex exequendo puniatur,& qualiter,& an ei reſiſti poſſit,& quid ſi iudex ad quem non detulerit appellationi an iudex a quo exequatur,an vero reſcribat ad ſuperiorem, proſequere vt per doct.in l.ſi quis filio.§.hi qui.ff. de iniu. rup. teſta.& per Guido. Pape infra.
54 de appella. q.cxx. ¶ † Quartus caſus eſt in quo non admittitur appellatio in criminalibus, Sed ſtatim fit executio quando quis eſſet condemnatus ex preſumptione iuris & de iure, vt per Bald in .l. ſiqui adulteri .C. de adult. & per Bru. in tract. de indi.ij. tor.vi. cart. & per Marſil.in rubr .C. de probatio.
55 cart.xiiij.iiij.col. verſic. teneas menti. ¶ † Ex quo talis preſumptio non recipit probationem in contrarium, niſi per partis confeſſionem veram vel fictam, vt per Bart. in conſi.c. incip.a domino Cy. no. & per gl. in aucten. de equali.doct.§.aliud.Azo.in ſumma .C. de dona. antenup.Cy.Bart.& Bald. in authen. ſed iam neceſſe .C.eo. Ange. & Alexand.in.l.non eſt veriſimile .ff. quod me. ca.&in.l.inter ſtipulantem.§.primo.ff.de verbor.obligatio.Pau.in conſil.clxvij cum multis tradditis per Fily. incap. quanto. de preſump.& Bald.in rubr .C. de probation. vbi Marſil plene & in.l.ſiue poſſidetis.C.de proba.Marſil.in pract.in .§. ſequitur. Vbi limita parte non opponente, Nam probat contrarium extra confeſſionem. Et limita quinque modis,vt per Fyl.in.in.d.ca.quanto. vbi inter alias limi.niſi conſtet per notorium, nam tunc admittitur probatio per notorium, & rei euidentiam vt per Roma.in conſil. ccclx. & per ſpecul.in titu. de preſump. & Gan. in rub.de preſump.i.rub.& Boni eo.tra.eadem rubr.Limita etiam ut per Car. Alexand .vi. modis vt in.d.c.is qui de ſponſal.& per Mar. in.l prima.§.ad queſtionem.ff.de queſtio.vbi niſi eſſent teſtes legaliſſimi ,vt ibi cum ergo, nō admittitur condēnatus ex tali preſumptione ad probandum contrarium,nec ad appellandum ſecundum Bald. hic & in.d.l. additos & in.d.l.fin.C.de proba.& q non admitatur ad appellandum cum habeatur pro conuicto & confeſſo ,habetur in .l. ſi qui adulteri.C.de adulter.vbi no.Bal.ij.no.Bald.etiam in.l. quedam mulier.ff. fami. herci.& Brut. in tract.indi.v.cart.iiij.columna, & in conſtitu.penam eorum,Nam ſori iudicatus habetur pro conuicto & confeſſo, & non appellat,& ſic ex preſumptione legis & dicte conſtitu.habetur pro conuicto & confeſſo Mar. in.l.prima.ix.car.i. colum. verſic.item condemnatus ex preſumptione iuris .C. de rap. virg.& in ſing. cxvi.incipiē.preſumptio iu-
56 ris. ¶ † Et hoc intellige tam in pœnis pecuniarijs qua'm in corporalibus. Nam ex tali preſumptione poteſt condemnari corporaliter, per .l. ſi quis adulteri.& Azo. in ſumma de adulter.§.ſed & preſumptiones .Gand. in d.opere in titu.de preſump. in dubi. ad conde.ij.colum.in.fin. verſicu. ſed licet ex ea ſola probatione.Quod tñ ſecus eſt quando quis condemnatur ex alijs preſumptionibus, nam tunc non poteſt corporaliter condemnari & puniri ſed pecuniariter,vt tenent communiter doct.vt per Gand.in.d.rubr.vbi plene diſputat & ita aſſerit concluſiſſe omnes doct. bo. & Brut. in dicto. tract. indi. cart. lxiij. xxiiij. colum. & pleniſſime Marſil. in rubr. C. de proba. & in pract. in .§. quoniam & in.§.poſtqua'm & in.§.diligenter & in.l. prima.C.de ſicar.& in.l.prima.§. diuus .ff. eo. & in.l.prima .C.de rapt. vir . & in .l. repeti.ff.de queſtio.per Cepo. in conſil. vi. Ange. in gloſ.fama.pub.& in gloſ.compar. in qui. & to.neg.Docto.in capit.afferte.& in capit. quia veriſimile de preſumptio. Deci.in conſil.c.lxxv.Marſil.in conſil. cxxxij. & conſil.

vij.& conſi.x.In quibus ex preſumptionibus & indicijs indubitatis non condemnatur corporaliter ſed leuiter,immo dixit Bru.I.d.tra. in loco vbi ſupra, ꝙ leuiter debet fuſtigari vel pecunia & per Mar. & alios vbi ſupra.

57 ¶ †Quę autem dicatur preſumptio iuris & de iure?dic ꝙ ita fuit a magiſtris appellata, & illa eſt quando ius in aliquo facto certum quid preſumit,& vltra illud p̄ſumere ſtatuit illud teneri,ut in cap.ſiquis de ſponſa.Si vero vltra preſumere nō ſtatuit illud teneri nec firmat pedes ſuper ea,dicitur preſumptio iuris, ita Panor.& Filyn.in.d.c. quanto.ij. colum. ver.ſed quero.& habetur in.l.fi.C.de he.inſt. ꝙ illa dicitur preſumptio iuris & de iure, de qua factũ eſt ius,& tranſit in ſtatutũ legis,et cauſã diffinit,Bald.in.l.ea quidẽ.ij.colũ.C. de accuſ.vbi diffinit eſſe preſumptionem iuris et de iure,ſtatutum a iure promulgatum ex indubia coniectura.l.cum oſtendimus.§. fin.ff.

58 de fideiu.tut.¶ †Quintus caſus eſt, in quo nō admittitur appellatio,a pœna legis,nã ſi lex imponit aliquam pœnam a tali pœna et eius executione nō appellatur.l.ſi qua pena.ff. de ver.ſigni.& in cap.quia nos.de appella.ratio eſt ex quo cauſa appellationis eſt grauamen cap.ſubiectum.de appella. Sed ius neminem grauat,ergo a pœna iuris nō appellatur,cum iuris executio non continet iniuriam.l. iniuriarum.ff.de iniur. Quod tamen intellige ab executionę legis,& a pœna a lege impoſita. Sed a declaratione aut taxatione pœne a iudice & homine facta appellari poteſt, vt no. gloſa in cap.cupientes.§.ꝙ ſi per.xx.de electio.in vi. per Rona.in ſingu. ccxiiij. incip. a pœna legis.Mar.in.d.l.i.ix.car.ver. itẽ a pœna.C.de rap.vir.Car.Alex.in.cap. conſuluit lo.iij.de appella.vbi etiam Filip.Fran.Pano. in.c.peruenit.de appella.Alex.poſt.Bar.in.d. l.ſi qua pœna vlt.addi.vbi. licet a pœna iuris & ſententia non appellatur,tamen a declaratione iudicis, quam facit ſuper eo in quo qs incidit in pœnam iuris,appellari poteſt, quia tunc non appellat a pœna legis ſed a iudice declarãte, vt per Panor.in ca.ſuper his poſt gloſa.de accuſa.& in capi. reprehenſibilis. de appella.& per Barto.in.d.l.ſi qua pœna.& Gemin.in.d.cap.cupientes & per Nellum in tracta.banni.in quarta parte.i.tẽpo.i. queſt. Math.in conſtitu.intentionis.duodecima no. vbi, An ſententia condemnatoria de pœna portationis armorum poſſit appellari, poſt Andre.ibi & per Math.in conſti. pœnam nouem vntiarũ. quinto no. vbi a pœna tertiæ partis bonorum non appellatur. Sed a declaratione appellatur & ibi, Sic etiam & in cauſa iniuriarum facta taxatione per iudicem a tali taxatione appellatur,vt in conſtitut. reg. varietates penarum. An autem appelletur a pœna ſtatuti ſicut a pœna legis dic vt per Barto.in.l.omnes populi vlti.qō.v.q. princ. ff.de iuſti.& iu.et in.l.fi.ff.de appella.Panor. in capi.conſuluit. lo tertio de appella. vbi fit triplex diſtinctio,quẽ vide. Iaſ.in.l.prima.ff. de legi.Alexand.in cōſi.cxc.ſecundo volum. Math.in prelud.conſti.quarta colum. Andr. & Math.in.d.conſtitut. intentionis. vbi an a pœnis conſtitutionum reg. poſſit appellari. Et an ſi iudex habuerit arbitrium in pœnis imponendis per ſtatutum, ſi pœna fuerit alterata an appelletur.dic vt per Barto. in.d.l. ſi qua pœna, & per Ange.in opere male. in gloſa,preſente Gayo.vij.colum.verſi. ſinautem de aliquo delicto. & per Alexand. poſt Barto.in.d.l.ſi qua pœna.Par.in.d.tract.carte.xxiij.ver. poteſtas & in rub. de offic. ſind. verſic.an ſi Poteſtas condemnatur. Felyn. in cap.exceptionem.ij.colum.de excep.Panor. in cap.propoſuit,de appella. Idem ſi cauſa cōmittatur vt procedat ſecundum conſcientiam an appellet? vide Panormi.in cap. ſuper his.de appella.ij. in cap. paſtoralis. eo. no.gloſa in cap.ſtatutum.§.aſſeſſorem.de reſcrip.in ſexto. vbi per Gemi. & in Clem.i. de iu.patr.vbi per Imo.& Gemi. in cap.i.de iudi.in.vi.Bald.in.l.prima.C.ſi cert. peta.& in.l.hac.lege.C.de ſent.ex peri.reci.Barba.in cap. ne innitaris de conſtitut. Eodem modo non appellatur ab impoſitione mulctę futuræ appoſitæ in mandato & precepto, expreſſa quantitate,Secus ſi non fuiſſet expreſſa quantitas, nam a tali impoſitione mulctæ non appellatur.ita Old.in conſil.xv.vbi dicit hac procedere.Si excedat modum legitimũ,

quod eſt not. pro limitatione. l. eos. C. de mo. multarum. vide Bar. Alex. & Iaſo. in. l. i. ff. ſi quis ius dicen. non obtem. Marſi. in. d. l. i. ix. car. ver. itẽ ab impoſitione mulcte. C. de rap.
59 Virg. ℣ † Sextus caſus eſt in vero contumace, nam verus contumax non appellat vt in l. i. C. quorum app. non recip. & in. l. ex conſenſu. §. fi. vbi Bar. & Alex. ff. de appella. vbi per Alex. poſt Bar. Quis dicatur verus contumax & fictus, & ibidem ſunt & concordantię vbi etiam traditur per alios & per Anto. & Imo. in. c. tenor. de re iudi. per Capi. in deci. ſacri Conſil. cxxxix. Extendunt, ꝙ verus contumax non appellat, etiam a ſententijs q̃ non tranſeunt in rem iudicatam, de quibus p Mar. in. d. l. i. & in pra. in. §. opportune. Limita & reſtringe in vero contumace ſecundum ius cõe vt per Alex. & alios in. l. properandũ §. ſinautem. C. de iudi. & in. d. l. ex conſenſu. §. fi. & in locis ibi allegatis, & per Math. in conſti. ſpeciale. in fin. & in conſti. ſi quis poſt litẽ. Et intellige in contumace lite conteſtata & ante ſententiam: nam tunc non appellat, vt patet in. d. §. ſinautem. & in auc. de iudi. §. appellandum. & in conſti. ſpeciale. & in. d. conſti. ſi quis poſt litem. Quæ intelliguntur in vero contumace & non ficto vt ibi per Math. in fi. & . ij. not. Vbi etiam traditur qui dicatur verus contumax, & quis fictus, tam iure cõi q̃ regni. Nam in regno dicit̃ verus cõtumax, etiam ſi non dixerit nolo venire, dũmodo fuerit citatus ſecundum formam traditam in cõſti. citationis littere. Et citatus ĩ domo ſi habuerit notitiam citationis, licet perſonaliter non fuerit citatus neq dixerit nolo venire, tamẽ dicitur verus contumax & non appellat, licet non dicatur verus contumax, iuxta exemplũ glo. & docto. vbi ſupra. ut quia dixerit nolo venire. Et ita loquuntur conſti. ſiquis poſt litem & conſtitu. ſpeciale. Et ideo per conſtitu. reg. predictas iuncta conſti. citationis litere. non fit diſtinctio an perſonaliter fuerit citatus, & dixerit nolo venire, an fuerit domi citatus, ut vterq; appellare non poſſit, quæ tamen loquuntur poſt litem conteſtatam, & ante ſententiam. Ante vero litem conteſtatam ſi fuerit contumax bannitus & annotatus in bonis, poteſt appellare ex quo bannum cum annotatione bonorum eſt interloquutoria, ut dicit Math. in conſti. grandis. ix. no. ubi quod poſſit appellare firmat glo. & Mathe. in. vij. no. licet ibi reſtringat ad verum contumacẽ, tamen loquitur ſecundum ius commune, ex quo in regno non fit diſtinctio vt ſupra, ſiue domi ſiue perſonaliter. Niſi aliter intelligatur verus contumax & fictus vt per eum in. d. cõſtitu. ſi quis poſt litem. in ſecundo no. & licet prefatę conſti. ſi quis poſt litem & conſti. ſpeciale. loquãtur in ciuilibus, tamen idem eſt in criminalibus, ſiue ante, ſiue poſt efficiatur cõtumax & bannitus. Et non appellat ſi eſt uerus contumax, ut proſequitur glo. mag. in. d. conſti. grandis, quæ loquitur in criminalibus iunctis dictis per Math. ibi in. vij. no. & in fi. Et ſic ſiue ante ſiue poſt, ſi eſt uerus cõtumax non appellat, ut per eum, a banno tamen, & annotatione poteſt appellare, ut per glo. fi. & Math. ibi. vij. no. cum allegatis per eum, & intellige ut per Math. in. d. conſti. ſi quis poſt litem. ſecundo no. ſiue perſonaliter fuerit citatus ſiue domi, etiam ꝙ de citatione nõ habuerit notitiam non appellat. Verior tamẽ videtur illa diſtinctio, ꝙ ſi eſt uerus contumax, qa dixit nolo uenire in pœnam ſuæ contumaciæ nõ appellat a banno nec ab annotatione bonorum. Si uero non fuerit in tali uera contumacia etiam ꝙ fuerit citatus perſonaliter tamen taceat, aut domi, ꝙ poteſt appellare a banno, & ab annotatione iuxta gl. & Math. in. d. cõſti. grandis. vij. no. Et hæc uidetur uerior, ex quo non uidetur tacens aut domi citatus in tanta contumacia & dolo, ſicut ille qui dixerit nolo uenire. Iſte enim eſt in manifeſto dolo, ideo in pœnam non appellat. Nec obſtabit conſti. citationis littere. nam ſimpliciter dicit eſſe contumacem taliter citatum perſonaliter uel domi, non autem dicitur ibi, fore uere contumacem, & ideo intelligitur & declaratur per alias conſti. & leges, ut ſi uere eſt cõtumax non appellet, alias ſi non uerus, ꝙ appellare poſſit, vt per Math. in. d. conſtit. grandis vij. no. & in fi. ſicut intelligunt eam ſecũdum diſpoſitionem iuris communis. d. l. i. & aliorũ iurium de quibus ſupra q̃ etiã diſpoſitionẽ. d,

conſti.ſpeciale,& conſti.ſi quis poſt litem, vt ibi intelligit Math.& glo.quas intelligunt in vero cõtumace. Et vide an & quando cõ tumax,& bannitus poſſit appellare diſtinctionem Nel.de ſancto Gemi.in trac.banni. in.iiij.q.princip.i.tempo.vbi late diſputat,an & quando contumax & bannitus appellet, & an admiſſa appellatione ſuſpendatur ban num,& alias queſtiones vt ibi? Et ex predictis ergo in hoc caſu diſtingue,aut cõtumax eſt ante litem,aut poſt, ſi ante litem, & tunc ſi bannitur & annotantur bona & fit condemnatio ad tertiam partem bonorum mobilium iuxta conſtit.grandis. Tunc aut fuit verus contumax,quia dixit nolo venire, & tunc non appellat,vt dixit Matth.in.d.conſtitu.grandis.in fi.& in conſtit.ſpeciale.Aut non dixit nolo venire, ſed fuit citatus perſonaliter & tacuit, aut domi eo ſciente iuxta.d.conſtit.citationis litere, & tunc poteſt appellare a banno & annotatione bonorum & condemnatione tertię partis mobilium,et ita glo.fi.in.d.conſti.grandis.& ibi per Matthe.vij.not.ſi poſt litem conteſtatam.& tunc indiſtincte non appellat.d.conſtitu.ſpeciale, quę etiam loquitur in criminalibus,&.d.cõſtitu.ſi quis poſt litem, & hoc ex quo contumax poſt litem eſt verus contumax, ſiue perſonaliter citetur,ſiue domi,iuxta.d.conſtit.citationis litere.& ita preſumit.d.conſti. ſi quis poſt litem,& ibi not.&.d.conſtit.ſpeciale.& ita per Matthe.in.d. conſtitut.ſi quis poſt litem..ij.not.& ſentit glo.& Bal.in principio hoc eodem titu.ſupra in fi. Nam dicũt ꝙ maior eſt contumacia eius qui comparuit & poſtea effectus eſt contumax ante ſententiam,ꝙ̃ illius qui nunquam comparuit,nam qui comparuit,& inde contumax eſt, habetur ſimilis illi qui dixit nolo uenire,vt ibi per Bal. Vel dicas ꝙ poſt litem conteſtatam non appellatur a ſententia diffinitiua cauſæ principalis,& ita loquuntur iura communia & conſti.predicte & quæ ibi habentur per glo.. & Matthe. Ante vero litem conteſtatam nõ appellatur a diffinitiua,ſed ab interloquutoria,vt eſt bannum & annotatio, vt p Bal. in.l.ij.C. de epiſcop. aud. iij.q.& ita loqui-

tur glo.in.d.conſtit. grandis.Sed quia condẽ natio ad tertiam partem habet vim diffinitiuæ.cum in hoc non expectet aliam poſt ſe:intelligit tamen Matthe. quando compareret iudice ſedente pro tribunali iuxta gloſ in.l.i. ff:de requi.re.& Bal.in.d.l.i.ſupra eo.tit.noſtro.vel vſq; ad primum ſomnum, iuxta ritum magn.cur.Nam ſi non fuiſſet admiſſus poſſet appellare,& ſic intelligit glo.& ſic ſentit,ꝙ ſi ſequenti die compareret non audiretur nec appellaret,ſed dic vt ſupra fuit dictũ. Non obſtat ꝙ condemnatio ad tertiam partem mobiliũ habet vim diffinitiuę,nam non diffinit negocium cauſæ principalis, prout loquuntur & iura communia, & conſtitu reg. merito non prohibetur appellatio ante litem conteſtatam,cum ſit iure prohibita in diffinitiua negocij principalis,vt iura loquuntur et poſt litẽ.Vel dic ꝙ aut fuit ſeruata forma in citando conſtit.citationis litere. & tunc ſiue perſonaliter,ſiue domi citetur, ex quo verus contumax dicitur cum poterat venire,& nõ venit iuxta tradita p Matth.in.d.cõſti.ſi quis poſt litem.ij.not.& tunc non poteſt appellare.Aut forma.d.cõſti.non fuit ſeruata, & tũc ex quo non dicitur vere contumax appellare poteſt a bãno & annotatione & condemnatione tertiæ partis,& ita loquitur glo.fin. in.d.conſti.grãdis.nam glo.in.d.conſtit.ſi qs poſt litem,& Matth.ibi ſentit. Quod citatus ſecundum formam.d.conſti.citationis litere, nõ appellat,ergo intelligit quod ſupra dictũ eſt,qñ non ſeruata forma.d.cõſtit.nam tunc appellat,vt ſupra et maxime quia Mat.in.d. cõſt.citatiõis.i.not.dicit ꝙ ſi copia citatiõis potuit haberi in ciuitatæ non valuit citatio domi,& ſic non eſt contumax,ergo tũc poſ-
60 ſet appellare. ✝ Amplia hoc ꝙ dictum eſt, ꝙ contumax non appellat,nam nec etiã poteſt ſupplicaræ ne quid vna via tollatur, alia concedatur, vt per Par.in tra.ſind. in verbo appellatio ver.an ſi ſtatuto in fi. Dic tamen an & quando ſublato remedio appellationis poſſit ſupplicare & habere recurſum, vt p Mar.in pra.in.§. oportune. No.vnũ in hac materia contumatię,ꝙ in cauſa falſi,vt quan do teſtis accuſatur de falſo,& ex actis conſtat

de falſitate,ꝙ ſi eſt contumax habetur ꝓ cō
feſſo,& condēnat̃,&in pra.teſtem falſum vt
per Capi. in deciſ. Sa. conſil. lx. Septimus
caſus eſt in quo non admittitur appellatio,
videlicet quando quis foriudicatur, nā a ſen
tentia foriudicationis non appellatur , nam
ſi quis fuit legitime citatus iuxta formam.d.
conſti.citationis litterę & fuerit effectus con
tumax & bannitus inde in circulo anni fori
iudicatus habeatur pro conuicto & confeſſo
& condemnato,ideo non appellat,vt in con
ſti.penam eorum.per quam prohibetur ap
pellare & etiam pricipi & regi ſupplicare. Et
ideo dicit ibi Matth.ix.nota. Quod ſi fuiſſet
reſcriptum per principem facta ſupplicatio
ne in qua volebat docere de impedimento,
niſi in eo fuerit dictum non obſtante conſtit.
penam eorum.non valeret,nec prodeſſet for
iudicato , ex quo ſupplicare regi prohibetur.
61 ¶ †Immo talis foriudicatus habet̃ pro mor
tuo quo ad bona,in tantum ꝙ ei ſuccedunt
agnati,& fiſcus connumeratur loco vnius fi
liorum vel agnatorum,vt in conſti.reg. for
iudicatorum bona,vbi per Mat.& in conſti.
penam eorum.x.nota.& an tunc monachus
connumeretur inter filios & agnatos dic vt
per Io.de arno.in epito.lxvij. Et etiam quo
ad perſonam reputatur hoſtis publicus, vt a
quocunqꝫ impune occidi poſſit,& occidens
aut capiens premium conſequatur iuxta for
mam.d.conſti. penam eorum.vbi vide per
62 Mat.q̄ones in materia.xij.&.xiij.no. ¶ †Sed
an tunc ipſo facto & iure conſequatur præ
mium,an miniſterio iudicis? dic vt per Ioā.
de arno.in ſoliloquio.lxij.vbi ꝙ ipſo facto ꝙ
capit.& an ſi ſe defendendo occidat cōſequa
tur præmium? dic ꝙ non, vt per eundem in
ſoliloq.lxxxvi.& intellige,vt per eundem in
epitom.lxxiij.ꝙ cum effectu capiat & ducat
ad iudicem,& vide in epito.lxxvij.& in cō
mē.cc.ſi foriudicatus ex pluribus delictis an
conſequatur premium omnium delictorum
ꝙ ab vno & non ab omnibus.Et itellige prę
dicta dum modo rite & recte fuerit foriudi
catus concurrentibus quindecim requiſitis,
de quibus per Mat.in.d.conſtit.penam eorū
in.ij.q.iunctis etiam traditis per Mar.in pra.
in.§.poſtq̄.vbi ponit requiſita ſtatuti dictan
tis contumacem haberi pro conuicto & con
feſſo,& ꝙ poſſit condēnari iuxta tenorē.d.
cōſti.quę cōformitatē habere vr̃ cū predicto
ſtatuto,iō quæ ſcribunt̃ in materia dicti ſtatu
ti conferūt in materia.d.cōſti.licet in aliqbus
differant.nam conſtitut.requirit ſolam con
tumaciam perſeueratam cum aliquibus in
diciis , & etiam abſqꝫ indicijs , vt ibi per
Matthe.ſtatu tum uero requirit claras et ple
nas ꝓbōnes ad hoc vt cōdēnari poſſit,vt per
Mar.in.d.§.poſtq̄.tn̄ quo appellationē non
63 admittendę ſunt cōformes diſpōnes. ¶ † Io.
tn̄ de arno.in ſolilo.vij. & ſolilo.ix.diſputat.
An valeat.d.conſtitu.vt ex ſola contumacia
cōdēnari poſſit ad mortē? & plene in ſolilo.
xiiij.alleg.Spec.in tit.de accuſ.§.fi.ix.col.&
Mar.in conſi.xlix.& in.d.ſolilo. Quod ex ſo
la contumacia occidi non poteſt per iudicē,
niſi plene conſtet de delicto. Et ēt quo ad ap
pellationē dicit nō valere.d.cōſti.vt tollat̃ in
totū appellatio,vt per eūdē Arno.in cōmēt.
cxlv.vbi dicit admitti appellationem & in
comment. cxlviij.vbi dicit per.d.conſti. non
tolli iuſtam & legitimam appellationem Sed
friuolam.Sed dic ꝙ male perpendit,nam con
uictus & confeſſus non appellat vt hic. Et ſu
pra fuit dictum, etiam per fictam confeſſio
nem ex contumacia per ſtatutum , vt ſi dicat
contumacem haberi pro conuicto & confeſ
ſo non appellat,licet Fran.in.c.cum non ſpe
ciali.§. porro.teneat contrarium,ſed foriudi
catus habetur pro conuicto & confeſſo &
condemnato vt in .d.conſti. penam eorum ,
Ergo non appellat vt expreſſe ibi traditur
& generaliter loquitur & idiſtincte,ꝙ appel
lare non poſſit nec principi ſupplicare. Nec
diſputandū eſt de factis regū , cū ſacrilegium
ſit ut in cōſti.diſputare licet.Arno. dicat intel
ligi cōſti.quatenus tollit appellationē friuolā,
& nō legitimā appellationē,Tn̄ idiſtincte ſen
tit cōſti.in odium cōtumacis perſeuerātis,per
tantū tēpus in cōtumacia. Differūt etiā ī alio
d.conſti.& ſtatutū,nā in ſicta cōfeſſione. per
ſtatutū requirit̃ ſnia ut puniri poſſit,ut pMar.
in.d.§.poſtq̄.at in.d.cōſti.nō requirit̃ alia ſen
tentia quām foriudicationis ſed ſtatim quod

capitur mittitur ad ſupplicium abſq; alia ſen
tentia,vt per And.& Mar.in.d.cõſti.iiij.no.
64 ¶ †Conſtito tñ ꝙ captus ſit ille,qui in bãno
& foriudicatione continet̃ per confeſſionem
eius,in actis aut per teſtes, qua recognitione
facta ſtatim mittitur ad ſupplicium, & ita ſe
habet communis practica ſecundum Ange.
in.l.inter ſtipulantem.§.i.ff.de ver.oblig.&
per Ioan.de arno.in epito.lxxxvij.&in com
menta.xlij.poſt Felyn.in.c.ad abolendam.in
fi.de here.&ſic apparet plus operari in hoc ſi
65 ctam confeſſionem q̃ veram. ¶ †Forma aũt
procedendi ad ſentẽtiam foriudicationis eſt,
ꝙ ſit accuſatus pro crimine capitali vbi pœ-
na mortis naturalis aut ciuilis,aut mẽbri ab-
ſciſione veniret plectendus,excepta tñ cauſa
periurij.Nam licet periurus veniret plecten-
dus pœna manus,vt in conſt.eos qui ſciẽter.
tñ in regno extat ritus mag.cur.ꝙ in cã per-
iurij non foriudicatur,vt in ritu magnę curię
ícip.item ſeruat ipſa curia ꝙ pro periurio.in
alijs autem foriudicatur iuxta declara.Regis
Caroli ſecundi,vt in.c.reg.incip.ſiue quis ſit
forbannitus.&Mat.in.d.cõſti.penam.quar-
todecimo requiſito.&.xij.no.iij.q. Sed an ꝓ
percuſſione cũ baculo foriudicari poſſit? dic
ſi attendimus caſus in conſtit.vt dignitatum
gradus.in quibus pœna manus imponit̃,erit
locus foriudicationi , vt qñ ruſticus vel bur-
genſis aut vallectus verberat militẽ in actu
militiæ exiſtentem,& non aliter,cum non ex
tendatur,vt ibi per glo.And.& Mat.aut ex-
tra caſus.d.conſti.& tunc aut cum comitiua
armatorum percuſſit &per inſultum excogi
tatum cum turba,&tunc foriudicatur,cũ pœ
na legis de vi publica puniatur,et ſic pena de
portationis,aut abſq; comitiua, & tunc non
foriudicatur, cum pœna pecuniaria puniat̃,
nec tunc erit locus torturę, ita per Tho.grã.
in vol.xv.poſt Bartho.de cap.Mat.& Cril.
in cõſti.ſi quis aliquem.No.quia habui in fa
cto conſulere.Et an ſi citatus ad preſtandum
fideiuſſionem de non offendẽdo,ſi.eſt contu-
max banniri poſſit & foriudicari? dic vt per
Capi.in deciſ.ſacri conſil.cxli. vbi ꝙ banni-
tur,& non foriudicatur etiam ꝙ ſit perſonali
66 ter citatus vt per eũ. ¶ †In quo crimine vbi
pęna manus imponitur inquit And.in.d.cõ-
ſti.& Mat.ibi quartodecimo, requi.ſi eſt for
iudicatus & infortiam iudicis peruenit deca
pitatur non obſtante ꝙ alia pœna q̃ mortis
pro delicto deberet imponi,vt manus : cum
talis pœna non pro crimine ſed pro cõtuma
cia imponat̃,niſi diſponetur per principem
vt pœna manus puniatur:quod ſatis eſt du-
rum,increpat tñ ibi Andr. quendam iudicẽ,
qui foriudicatum pro vulnere non occidit
& pœnam mortis non impoſuit ſed manus,
cum non debebat eſſe clemẽtior lege , quod
67 no.ne tu quoq; erres. ¶ † Inſtituta autem ac
cuſatione,aut inquiſitiõe formata accuſatus
vel inquiſitus citatur iuxta tenorẽ & formã
d.cõſti.citationis literę.& iuxta formã prag.
reg.Ferd.p.de modo procedẽ.in prin.ex quo
alias dicta forma nõ ſeruata eſſet nulla ut di
citur in.d.prag.& Mat.in.d.cõſti.penam.et
in conſtitu.edictorum.et tunc in prima curia
ſeu die primo quo curia regi ſolet ne circun-
ducatur citatio & edictum,iuxta formam ri
tus accuſetur ſeu annotetur prima contuma
cia,in ſecũda vero curia annotetur ſeu accu
ſetur ſecunda cõtumacia, niſi de conſuetudi
ne curiarum non accuſetur,in ultimo uero ꝑ
emptorio triduo gauiſo,iuxta formam ritus
accuſatur vltima contumacia & in ſcriptis
reddigitur.Verum ſi in vltimo peremptorio
in quo accuſari & vocari debebat, eſſet dies
feriatus accuſetur contumacia & vocetur ſe
quenti die,quo curia regitur,& faciat in ac-
tis ſcribere qualiter dies in quo debebat regi
curia precedens & vocari debebat & termi
nari vltimum peremptoriũ erat feriatus , iõ
ſequenti curia fuit vocatus,& ſic deinceps ſi
caderet dies feriatus,in quo curia regi debe-
bat,iuxta formam ritus incip.Itẽ ſeruat ip-
68 ſa curia quod ſicut eſt. ¶ †Quo facto accuſa
ta vltima cõtumacia vocetur per ſeruientẽ,
aut tubitam curiæ qui ſi non comparuerit,
nec aliquis pro eo ad eum excuſandum & al
legandum cauſas abſentię iuxta tradita per
Mat.in.d.conſti.edictorum.vel allegata ab-
ſentia,tamen die precedenti vel eodẽ die quo
delictum eſt perpetratũ accuſatus fuerit ;vi-
ſus ĩ ciuitate et loco ḋlicti,ex quo tũc ꝑſumit̃
preſens

preſens fuiſſe & mandatum ſeu citatio apre-
heudidiſſe ipſum, & allegatam abſentiam ca
lumnioſam eſſe iuxta.c.reg.incip.poſt comiſ
ſum, & eo non comparente uel alio legitimo
excuſatore, nam ſi compareret excuſator af-
finis aut conſanguineus & amicus delato ſi-
bi iuramento abſq; metu periurĳ, in caſu con
trarĳ datur dilatio ad denunciandum & com
parendum, iuxta locorum diſtantiam ut per
Mat.in.d.conſti.edictorum.et per Ioan.de ar
69 no.in caute.xlix. ¶ †Dicto legitimo excuſa
tore non comparente, nec ipſo citato reputa-
tur contumax citatus per curiam, & banni-
tur et condemnatur ad tertiam partem bono
rum mobilium, & cætera bona annotantur
iuxta.d.conſtitu.grandis.& hoc per interlo-
quutoriam iudicis declarantis citatum voca
tum & non comparentem eſſe, legitime con
tumacem, & bona eius eſſe annotanda, & ip
ſum citatum ponendum eſſe in banno, & pu
blicãdum. Inde bannum illud publicetur per
loca ſolita uoce preconia, per quod bannum
bannitur contumax publice, ut omnibus in-
noteſcat, nec tunc ſufficeret eſſe publicatum
in curia per Tubittam, maxime per iuſticia-
rium regionis & iudices inferiores habentes
merum & mixtum imperium, Sed in magna
curia ſufficit eſſe publicatum per Tubittam
cum in ea preſumatur adeſſe multitudo ciui-
um, in alĳs ſi non ita ſit publicatum bannum
nullum redditur, & non poteſt foriudicari ut
per Mathe.in conſti.grandis.viĳ.not. & poſt
And.in.d.conſti.pęnam eorum.vi.&.vĳ.re-
quiſi. quod autem tunc bannum debeat con-
tinere ut per Marh.in.d.conſti grandis.ix.no
ta. Et tunc facta publicatione banni per loca
ſolita fit relatio ſeruientis, & tunc incipit cur
rere annus, ut foriudicetur, qui annus incipit
currere a die publicationis per ciuitatem &
loca ſolita, non autem publicationis in curia
cum non ſufficiat niſi in magna curia, nec in-
cipit a die quo poſitus eſt banno, ſed a die pu-
blicationis. Ideo ſi ſtaret per aliquos dies iu-
dex qui non fecerit bannum publicari, licet
fuerit poſitus in banno ex decreto curiæ in ul
timo peremptorio, non currit annus niſi a die
quo fuerit publicatus, & ſi non publicaretur
non curreret, ex quo bannum eſſet nullum, ut
per Math.in.d.conſti.grandis. Nec infra an-
num poſſet foriudicari, ſed bannitus eſt ex-
pectandus per annum integrum vt foriudice
tur, & ſi ante foriudicaretur eſſet nulla foriu-
dicatio: ex quo ius foriudicandi naſcitur ex
lapſu anni ut per Math.in.d.conſti.penã.viĳ.
requiſi. Hoc limita nouiſſime per quandam
prag. Caro.v.impera.in reg.neapo. in duel-
lo. Nam ſi citatus ex cauſa duelli infra duos
aut tres dies non comparuerit foriudicatur,
tam prouocans, quam prouocatus acceptans
duellum ut in d. prag. & ſi infra annum ali-
quis conſanguineus aut amicus comparuerit
allegando iuſtas cauſas abſentię & impedi-
mentorum auditur & datur terminus ad eas
probandas, quo non dato foriudicatio redde
retur nulla: & quandocunq; infra annum po
teſt impedimentum allegari, & ipſe poteſt cõ
parere, & purgare contumaciam & bona an
notata recuperare, ut in.d.conſti.grandis ubi
per Math.x.no.nõ autem recuperat tertiam
partem bonorum mobilium. Et interim infra
duos menſes non poteſt capi nec moleſtari bã
nitus ſed bene poteſt poſt duos menſes, tamen
ſi ſponte comparet recuperat bona, & ſolutis
expenſis aduerſario ſe defendit, datis fideiuſ-
ſoribus ut habetur in conſti.clementie, & ibi
per Math. Et ſi non ſponte, ſed capitur in bã
no & fuga, ſe defendit in uinculis, nec relaxa
tur ut per Math.in conſti.humanitatem. poſt
70 glo.& And. ¶ †Quod bannum etiam poſſet
facere indic.ad torturam, ſi in ea fuga capere
tur ut per Bal.in.l.i.C.de here.inſti.habita ta
men diſcreptione perſonæ, & per Bru.in trac.
indi. Mar.in pra.in.§.diligẽter & in.l.i.§ prin
ci.ff.de queſtio.& in ſing.cvĳ.& Ioan.de ar
no.in epiſ.xci. & in commenta.cxi. & infra
dicetur. Et nonnulli iudices maxime ſuperio
res faciunt dictam contumaciam & bannũ
purgare per torturam, quando caperetur in
banno & ante litem conteſtatam, non tamẽ
indiſtincte ſed in perſonis diffamatis, & ſoli-
tis, & uilibus contra quos proceditur ex pro
ceſſu informatiuo ut dicetur infra. In alĳs ue
ro facta litis conteſtatione diſcutitur, an fa-
ciat indicium factis defenſionibus, nam Bru.

loquitur etiam ſi in banno non capiatur, ſed compareret vigore ſtatuti & purgaret contumaciam, tunc non extantibus aliįs indicįs ſi non probatur aliquid ad excluſionem banni & innocentia, tunc ſola contumacia faceret indicium. Tutius tamen eſſet facta litis conteſtatione, ex quo regulariter non valeret tortura niſi facta litis cõteſtatione, ut per Ange.in opere ma.in gl.fama pub. & per Mart, in prac.in.§.expedita, & Bru.in.d.tra.ij.par. niſi bannum fuerit purgatum per probationẽ innocentiæ, nam tunc ſicut alia indicia tollun tur per contraria indicia & probationes, ita & bannum, vt per Bald.hic in teſte de viſu. Elapſo uero anno & viuẽte accuſatore, nam eo mortuo non foriudicatur accuſatus vt ibi in.d.conſti.pœnam per And.et Math.x.requiſi. Inſtante accuſatore denuo fit citatio, iuxta formam prefatam ad dicendum & allegandum cauſas abſentię & impedimentorum & non alias defenſiones, & notificabitur talis citatio parentibus, agnatis, amicis, & vicinis, q ſi comparuerint in termino prefixo, & allegauerint iuſtas cauſas abſentię & impedimentorum, tempore primę citationis audienſ, alias non comparentibus proceditur ad ſententiã
71 foriudicationis. ☞ † Diſputat tñ gl. & And.in d.conſti.penam. An talis citatio requiratur, an ſufficiat prima? concludunt primam ſufficere. Tñ cautius eſt precedere talẽ citationẽ, & ita ſeruatur quando fit citatio agnatis, vt per Math.in.d.conſti.vndecimo requiſi.vbi ponit formam dictę citationis. Mar.tamen in contumace habito pro confeſſo, & conuicto ex ſtatuto dicit precedere trinam citationem in pra.in.§.poſtq̃.in regno.tamen ſeruatur ut
72 ſupra. ☞ † Notandum tamen eſt, & aduertendum in hoc vt ſciatur dies publicationis banni & videat vltimum diem anni, a die publicationis banni cõnumerandum, & in vltimo die & anni circulo compareat accuſator, & accuſet contumaciam banniti, & narret bannum, & perſeuerantiam banni per annum integrum, & petat ipſum foriudicari. Alias ſi in circulo anni & vltima die non accuſetur cõtumacia banniti & perſeuerantia per annum & inſtetur ad foriudicationem, non põt foriudicari, ex quo edictum eſt circunductum, ita Iſer.in reperto, ſuo in uer. feudatarius bannitus ob maleficium.de quo dicto non meminit Math.in.d.conſt.pœnam in requiſitis. Loquitur tamen ſecundum ſuam opin. & glo ꝙ nõ requiratur alia citatio ſed prima ſufficiat. Hodie vero ex quo vtunſ citatione alia, aut inſtatur per accuſatorem vltima die anni & accuſatur contumacia banniti, & perſeuerantia, aut ante per aliquos dies, citantur agnati vt ſupra: & tunc in vltima die accuſatur contumacia banniti per accuſatorem, & foriudicatur, Math.tamen in.d.conſt. octauo & vndecimo requiſi. Sentit expectari, ꝙ labatur integer annus, & eo elapſo expeditur citatio & inde nemine in termino citationis comparente, proceditur ad foriudicationem: in vltimo tamen peremptorio huius citationis accuſata contumacia banniti inſtatur ꝙ foriudicetur, & ita vidi obſeruari: Tutius tamen eſt, ꝙ in vltima die & circulo anni a die publicationis fiat inſtantia & accuſetur contumacia, & perſeuerantia per annum: & deinde expediatur citatio, & inſtetur ꝙ foriudicetur iuxta dictum And.vbi ſupra, & tunc facta citatione, & in vltimo peremptorio accuſata contumacia banniti, procedatur ad ſententiam foriudicationis, inſcriptis latam, in ponendo pœnas contentas.in.d.conſti.penam ſaltim per relationem ad eam, licet non ſpecifice declaret: vt per Math.ibi in vlti. requiſi. & lata ſententia tunc vlterius non auditur accuſatus ad faciendum ſuas defenſiones, ſed habetur pro conuicto, & confeſſo, & pro condemnato, vt aliud non expectet niſi meram executionem ſi capiatur, & efficitur hoſtis publicus, vt ab omnibus occidatur, & a tali ſententia non poterit appellare nec principi ſupplicare, ſed ſi capitur mittitur ad ſupplicium, facta recognitione vt ſupra: & ita ibi per Andr. & Mathe.
73 ☞ † Intellige tamen haberi pro conuicto & confeſſo in delicto pro quo fuit citatus tantum, non in aliįs delictis pro quibus non fuit citatus vt per Ioã.de arno.in caute.lxxxviij.
74 ☞ † Et licet non poſſit appellare poterit tamen de nullitate foriudicationis dicere q̃ nullitas alleganda erit per ipſum principalem, et

non per procuratorem, vt dicit Mathe.in.d.
75 conſti.penam in.§.v.in fi.et ſeq.q. ¶ †Et no
ta ꝙ licet tollatur defenſio, tamen procedit
vbi de delicto conſtaret plene:nam iudex poſ
ſet ipſum liberare non obſtante foriudicatio-
ne,ſi non conſtat de delicto per dictum Bald.
in rub.C.de manu,vind.& per Cepo.in cau.
cccxliij.ita per Ioan.de arno.in ſolilo.vij.Co
gita tamen ſi vera ſit interpretatio , ex quo
Math.in.d.conſti.tradit ſufficere cōſtare per
informationem, taliter ꝙ facit indicium, &
multi poſſent euadere niſi delictum clare pro
baretur.idem Arno.in ſolilo.xiiij. & in epito.
lxxxvij. vbi an auditur ſi voluerit opponere
aliquam exceptionem,quā ſi oppoſuiſſet nō
fuiſſet proceſſum ad bannum et foriudicatio
nem,ꝙ ſic,& ibi etiam ſi liquet de innocentia
foriudicati poſſet liberari,poſt Mar.in ſingu.
lxxij.& in conſil.xliij.& Arno.in ſolilo. li. &
an poſſet annullare bannum,quia erratum in
ciuitate ut quia erat de vna ciuitate & in bā-
no poſuit de alia,licet conſtet de corpore ban
niti:dic vt per eundem Arno.in epito.xcv.ꝙ
non poteſt tamē opponere exceptionem per-
ſonarum vt ꝙ fuit lata ſententia contra pupil
lum uel furioſum & contra iudicis perſonam,
vt per eundem Arno. in commenta.clij. An
autem occidens foriudicatum repellatur ut in
famis a teſtimonio vel alio officio per eundē
Arno.in ſingu.lxxi.An autem ad bona poſſit
agere:dic & limita vt per eundem Arno. in
76 poblema.xiiij. ¶ †Limita tamen prefata,ni
ſi iudici conſtet de innocentia accuſati : nam
non poteſt ipſum foriudicare, & ideo ſtudeāt
agnati ut aliquo mō ipſi iudici faciant conſta
re de innocentia banniti,nam tunc nō poſſet
foriudicari,et ita datur cautela per Math.ibi
in.d.conſti.penam.iij.no.vt euitet̃ foriudica-
tio.Sed quomodo poſſunt facer̃ ex quo agna
ti non poſſunt allegare defenſiones pro ban-
nito ſed tantum cauſas abſentiæ & impedi-
mentorum,vt dicit Math.ibi in vndecimo re
quiſi.licet contrarium dixerit Arno. in ſolilo.
xxxi.vbi dicit poſſe interuenire procuratorē
pro abſente foriudicando Mart. in conſil.lx.
No.tamen ꝙ licet non admittatur procura-
tor ad defendendum ſed perſonaliter debet cō
parere,tamen poteſt implorare officium iudi
cis vt tempore iudex ſe informet de defenſio-
nibus rei,ita dixit Ang.in.l.plane.ff. de peti.
here.refert & ſequitur Mar.in rub.ff.de fide-
iuſſ.q.cclxxix.poſſet etiam allegare ne dum
procurator, & agnatus, ſed quilibet amicus
ꝙ occiſus aut vulneratus a foriudicādo erat
bannitus,& foriudicatus,nam talis exceptio
per quemlibet opponi poteſt etiam poſt ban
num, & in foriudicationem vt per eundem
Arno.in commenta.clviij.niſi etiam dicamus
ſi iudici cōſtaret ex proceſſu informatiuo de
innocentia ſecundum Mathe.ibi, vel habeat
propitium iudicem et ſecreto det teſtes ipſi iu
dici per quos habeat innocentiam accuſati ſi
cut dixit Inno.& Ana.in.c.veniens. vij.colū.
de accuſa.vbi refert euaſiſſe quendam a ſen-
tentia banni,dando cartulam iudici,& teſtes
ex quibus apparuit eius innocētia, & fuit ab
ſolutus,& per Ioan.de arno.in caute. lxxvij.
& etiam per Mar.in conſi.lxxiij. & in conſil.
xxxix.& in pra.in.§.ſequitur. ſic etiam in ſta
tuto ꝙ contumax habeatur pro confeſſo, ſi
conſtat de innocentia non poteſt condemna-
ri,vt per Mar.in prac.in.§.poſtq̄ & per Mat.
in.d.conſti.penam.iij.no.vt ſupra dictum eſt.
77 ¶ †An autem valeat dicta conſtitutio ut tol
lere poſſit iuſtas defenſiones,dic ut per And.
& Mathe.ibi in.i.not.valde enim dura eſt.d.
conſtitu.vt ibi per Andr.Vt contumax ex ſo
la contumacia puniatur ad mortem, etiam
pro delicto abſciſſionis membri,tamen valet
ratione publicæ vtilitatis per auctoritates al
legatas per Mathe.ibi in.i.nota. Obſeruanda
eſt ergo cum ſacrilegium ſit diſputare de fa-
ctis regis,vt in conſtitu.diſputare,licet Arno.
in ſoli.ſeptimo nono,& decimoquarto,tenet
non valere.d.conſtitu.niſi legitime conſtet de
78 delicto. ¶ †Limita & intellige.d.conſtitu.vbi
accuſatio aut inquiſitio fuerit valida,alias nō
habetur pro contumace, ut per Barto.in.l.ſi
filius vt.ff.de inter.actio.Roma.in conſil. du-
centeſimouigeſimoquarto,Arno.in ſolilo.liij.
& ſequen.ſoli.quinquageſimoquarto,vbi di-
xit ꝙ ſtante nullitate accuſationis aut inqui-
ſitionis admitti procuratorē in capitalibus,q̄
oīa predicta no,quia uix in regno ſiunt legi-

timæ foriudicationes, ideo diligẽter aduertas
dum in facto habueris vt cautius agas ad va
lidandam ſententiam foriudicationis de hoc
79 hactenus. ¶ † Octauus caſus eſt in officiali
condemnato in ſindicatu, ut appellare non
poſſit,& hoc tam de iure communi (vt tradi
tur per docto.in.l.ij.infra eo.titu.& late per
Par.in tract.ſind.in ver.appellatio) ꝙ etiã de
iure regni ut extat.c.incip.vulgaris famæ elo
quium.vbi non appellatur ad effectum retar
dandæ executionis, admittitur tamen cum
cautione dereſtituendo in caſu retractatio-
nis,& licet ſit tale cap. ad beneplacitum prin
cipis ut morte conſtituentis ſit finitum, tamẽ
in regno obſeruatur per nouam prac. incip.
regiæ dignitati.in titu de modo proced.& ẽt
per Par.in.d.ver.appellatio. Limita tamen
& tempera ubi officialis eſſet puniendus pœ-
na corporali,nam per appellationem ſuſpen
ditur executio:vt per Par.in.d.uerbo appel-
latio.uer.an ſi ſtatuto maxime.in fi.ubi etiam
limitat a ferenda ſententia per ſindicatores:
nam a ferenda,appellare poteſt non obſtante
etiam ſtatuto,poteſt tamen ſupplicare,ut ibi
per Par.in fi.& quia materia ſindicatus eſt ſe
parata,habens dotem ſuam ideo recurre ad
Par.in trac.ſind.ad Catald.de uiſco et Amo
de.iuſti.in eo.tra.poſt Bal.in.l. nec quicquã.
80 §.ubi decretum.ff.de offi. proconſu.¶ † No-
nus caſus eſt,in relapſo in hereſim:nam ſi poſt
quam hereſim abiurauit ſi in eam reincidit
nõ auditur aliquo modo ſe defendens nec ap
pellat,ut in.c.ad abolendam.§. illos de here.
& in conſti.inconſutilem,ubi non licet etiam
regi pro eis ſupplicare ſua pena regiæ indi-
gnationis:ubi per Math.xxv.not.& in gl.in
uer.nolunt.Specu.in titu.de appella.§.in qui-
bus uer.xxxi.Contrarium tamen ſentiũt doc
to.in.d.c.ad abolendam.ut ibi per Fili.tamẽ
hodie expreſſum eſt ut in.c. ut inquiſitio.§.i.
de here.in.vi.Quod.c.limita,ut ibi per Filin.
duobus modis.Primo quando appellaret an
te ſententiam ferendam,tunc enim poſſet, nã
prohibita appellatione a diffinitiua ante po-
teſt appellare,ut ibi per arch. & alios:& per
Deci.in.l.ſiquis in conſcribendo. ulti. col.C.
de pac.Secũdo limita quoad iudicem a quo,

nam iudex ad quem cognito de iuſtitia po-
teſt inhibere: ut per Panor.in.c.paſtoralis.in
fi.prin.uer.ad quartam autem.de appella.gl.
in.c.romana.§.ſinautem de appella in.vi. Et
nedum loquitur.d.c.ut inquiſitionis officium
in relapſis in hereſim,ſed in ipſis hereticis eis
credentibus,receptatoribus,& eorum fauto-
ribus,ut ibi dicitur,ut non appellent, Ioann.
and.in.cap.tunc felicis,de pen.in.vi. Ang.in
opere male.in gl preſente Gayo & appellan
te,iij.col.Vbi etiam in crimine ſimoniȩ cum
ȩquiparetur crimini hæreſis,vt ibi per Math.
in.d.conſtit.inconſutilem.xij.not.extat infra
ſpecialis tractatus de hac hereſi,ideo non me
81 extendo.¶ † Decimus caſus eſt ab inquiſitio
ne formata:nam ſi iudex vult formare pro-
ceſſum & facere inquiſitionem generalẽ aut
ſpecialem precedente diffamia,non poteſt in
quiſitus appellare ut per Specu.in titu.de in-
quiſitio.§.ij.ver.licet.ut ibi exemplificat: &
dic & declara:ut per Bal.in.l.ij.C. de epiſco.
82 aud.iij.q.¶ † Quȩ autem requirantur ad for
mandum inquiſitionem generalem & ſpecia
lem:dic ut per docto.in.c. qualiter & quan-
do.de accuſ.Ang.plene in.l.ſi uacantia.C.de
bon.uacan.lib.x.Ang.in glo.hec eſt quedam
inquiſitio.Mar.pleniſſime in prac. in.§. con-
ſtante,vbi multi & Par.in tract. ſind.in uer.
inquiſitio:ubi de multis.c.reg. loquẽtibus de
inquiſitione formanda & conſti.reg. & ma-
xime reg.conſti.iuſtitiarij per calendas.& cõ
ſti.iuſtitiarij per prouincias.et alias conſti.ut
ibi per eum &.c.reg.ab illo incoandum in ti
tu.de inquiſ.for.&c.incip.ut delatas que re
quirit precedere diffamationem, & non ali-
ter alias corruit,& per Ioan.de arno. in ſing.
lviij.Amplia etiam in habente arbitrium,ut
per Mar.in.d.§.conſtante.& in conſil.xlviij.
& per Par.in.d.uer.inquiſitio: & ibi que re-
quirantur,& de fallentijs ratione diffamiæ ꝑ
Mar.in.d.§.conſtante.Amplia etiam ſi diffa
matio ſubſequatur,ut per Mar.in.§. conſtan
te,& per Par.in.d.uer.inquiſitio. Amplia ẽt
ſi de delicto conſtat plene per teſtes ut ꝑ Mar
ti.in conſ.cxvij.& per Thom.gram.in con-
ſi,xxxviij.& in conſi.xliij.& in voto. iij.vi.
col.ver.item huiuſmodi preheminentia. Vbi
etiam

etiam ſi conſtat de delicto, ita interpretando
c.reg.& litteras arbitrales precedẽte diffama
tione,& per Ioã.de arno.in ſolilo. lxv. Quod
intellige in inquiſitione ſpeciali, in generali
autem ſi conſtat per quatuor teſtes omni ex-
ceptione maiores condemnari poteſt,nõ per
pauciores vt in.c.reg. incip. ſubiungẽdo que
declara,ut per Par.vbi ſupra. Limita tamen
in principe,nam tunc non requiritur diffama
tio:vt per Mar.in.d.§.conſtante. & per Io-
an.de arno.in dialogo.lxxxiiij. vbi vide limi
tationes.c.reg.& indialog.lxxxvi. vbi ſi ex-
tent duæ famæ cõtrariæ,vt bona & mala, an
ceſſet inquiſitio & per eundem in ſingu.lviij.
alias limitationes,vide per Mar.in.d.§. con-
83 ſtante.poſt Ang.in.d.l.ſi vacantia. ¶ In qui
bus autem caſibus procedatur ex officio & p
inquiſitionem in reg.dic ut in.d.c. vt delatas
per quod.c.non poteſt procedi ex mero offi-
cio per ſpecialem inquiſitionem,contra parti
cularem,niſi precedat denuncia & q̃rela par
tis,generalis vero eſt prohibita in reg.per.c.
reg.Ioan.incip.item ſtatuimus,vide in cõſti.
reg.hij qui.vbi de generali inquiſitione fien-
da,& in.c.reg.ab illo inchoandum.cum duo
bus ſequẽtibus incip.in generalibus & incip.
ſubiungendo.vbi ſi cõſtat per quatuor teſtes
condemnatur,licet non repertos parte citata
& de alijs.c.per Par.in.d.ver.inquiſitio.cum
ver.ſeq.vbi fallit q̃n delictum fuerit commiſ
ſum in preſentia iudicis,nam ex mero officio
procedi poteſt & contra aſſaſſinos & publi-
cos,diſrobatores ſtratarum. Contra vero ho
minem bonæ famę & vitæ ex officio & per
inquiſitionem non proceditur vt per Thom.
gram.in conſil.xxxv. Sed quid ſi in caſibus
in quibus ex officio non poteſt procedi non
fuit oppoſita exceptio,ꝙ non poſſit procedi,
an lite conteſtata opponi poſſit:dic ut per Io
an.de arno.in commenta.clv.Et an copia re
pertorum & inquiſitionis dãda ſit inquiſito?
dic ut per Deci.in.l.ij.C.de eden.& limita,ut
per Ang.& Augu.in opere male.in glo.fama
publica & per Par.in.d.trac.in verbo tortu-
ra.iij.ver mandauit rex.poſt medium,ibi idẽ
eſt vbi ſit inquiſitio,& per Augu.in.d.glo.v.
col,ver.item aduertas vbi quando ex officio
proceditur in homine malæ famæ non datur
copia i regno.Tamẽ indiſtincte datur copia
inquiſito vt in.d.c.ſubiungendo , niſi tamen
illis perſonis contra quas proceditur ex pro-
ceſſu informatiuo nõ datis defenſionibus, de
quibus infra.Item in crimine læſæ mai,nõ da
tur copia repertorum ſine regis conſultatione
vt per Math.in conſti.hi qui.xv.no.& an &
quando detur copia repertorum inquiſito in
regno & quid de iure communi per Capi.in
decis.ſacri conſi.lxxiiij.per totam,vbi poſt li
tem non ante,nulla habita diſtinctione perſo
narum per.c.reg.ſubiungendo. cętera in hac
84 materia uide per doct.in locis ſupra. ¶ Vnũ
tamen no.quod refert Mar.in.d.§. conſtante
in fi.Quod ſi ordo inquiſitionis non ſit obſer-
uatus,ꝙ nunq̃ imponi debet pęna ordinaria
inquiſito,ſed minor pena,& non mortis,licet
abſolui deberet,vt per Mar. in conſil.xlix.&
vide in materia Mar. in conſil. xxxv. con-
ſil.xiiij.conſil.xl.conſil.xlviij.& ſequen. con-
ſi.liij.conſil.lxiij.& ſeq. & conſil.lxxvi.& in
conſi.lxxviij.& ſeq.& conſi.lxxxij.& conſi.
cxvj.& conſi.cxxviij.& conſi.cxxx.& con
ſi.cxxxiiij.in quibus & in.d.§.conſtante.Etiã
ſi mandaret princeps formandam inquiſitio-
nem,& etiam ſi conſtet de delicto, niſi diffa-
mia precedat corruit inquiſitio , in cæteris in
materia,dic vt in locis ſupra , ſufficit aliqua
vtilia attingere & in regno diſpoſita referre.
85 ¶ Vndecimus caſus eſt in crimine læſæ ma-
ieſtatis,in quo crimine condemnatus non ap
pellat,vt no.in.l.Pantonius.§.rei per duellio-
nis.ff.de acqui.here.& in.c. felicis ſecundum
vnum intellectum, & ibi per Arch. & Ioan.
and.de pen.in.vi.item hoc crimen hereſi ęqui
paratur,& tamen in ea nõ admittitur appel-
latio vt in.d.c.vt inquiſitionis, ergo nec i iſto
& pro hoc eſt tex.in.d.l. conſtitutiones.ff. de
appella.vbi committens factionem non ap-
pellat quę factio cadit in hoc crimine,vt in.l.
quiſquis,in prin.C.ad.l.iul.maie.et in conſti.
ad reprimẽdam,ibi factionibus, ergo ſicut in
d.l.conſtitutiones.faciens factionem non ap-
pellat.Ita nec in hoc crimine.cum inſit in eo
factio,ita tenet per hec Imo.& Roma.in.d.§.
rei perduellionis;et Alex.poſt Bar.in.l.ſiqs.§.

hi autem.ff.de iniu.rup.& irrito teſta. Ange.
in opere male.in glo.preſente Gayo.iij.colū.
ſed glo.in.d.§.rei per duellionis.tenet contra-
rium,quod appellare poteſt, & eam ſequitur
ibi Areti.& Augu.poſt Ange.in.d.gl.preſen-
te Gayo,tum quia non reperitur lege prohi-
bitum appellare, tum quia diſpoſitiuo. d.§.
rei perduellionis, non loquitur in crimine lęſę
maie.ſed in perduellione, qui hoſtis publicus
appellatur.Qui autem ſit perduellio ibi tradi
tur:& in.l.quos nos.ff.de verbo.ſigni.Car.in
clem.ij.xv.not.v.q.de re iudi. dicuntur enim
hoſtes publici populi Romani, cum quibus
bellum eſt tanq̃ cum hoſtibus populi Roma-
ni: & crimen eſt perduellio lęſę maie.contra
populum Romanum vt per Cardi.ibi & do
cto.in.d.§.rei perduellionis.& per Matthe.in
conſti.inconſutilem.xvij.no. vbi qualiter pu
niatur:& crimine in eſt læſę maieſta. Tamen
duellum locum habet in perduello necnon in
crimine læſæ maie.ut per Capi.in Deciſio.ſa.
conſi.cxxx. circa fin.reſpondet Areti.ad con
traria nam in.d.l.conſtitutiones.ratio fuit ac
celerandę exequutionis non vindictę minuen
dæ,ideo vt euitetur maius malum in factione
acceleratur executio,quod ſecus eſt in crimi-
ne læſæ maie.cum hæc non fuerit ratio. vt ibi
per eum.Nec in omnibus par ratio eſt in hoc
crimine & hereſi,cum quandoq; plus in uno
diſponatur q̃ in alio crimine,nec in omnibus
86 capitibus æqualis extat diſpoſitio. ¶ † Nam
publicatio bonorum & memorię damnatio,
non fit niſi quando contra principem & rem
publicam Romanorum crimē committitur.
in cæteris vero nō damnatur memoria ut no.
in.l.fi.ff.ad.l.Iul.maieſt.& in.l.eorum qui.ff.
co.no.Inſti.de publi.iud.§. item lex iulia.vbi
glo.docto.in.c.cum a nobis.de preſcrip. An
ge.in gl.che hai tradi.la tua patr.gl.in.q.reg.
contingit interdum Deciſi.in conſi.xi. in no-
uiſſimis conſi.& per Capi.in deciſi. ſacri con
ſi.cxxx.vbi tribus capitibus damnatur me-
moria,& locum habet publicatio bonorum
in.ij.dub.&.x.ſpeciali, ergo non indiſtincte
arguitur de uno crimine ad aliud,ſed eſt dare
in alterutro inſtantiam,ergo non ſequitur cō
ſequentia,& ſimilitudo,c.ſicut vrgeri.i.q.ij.
Bar.in.l.ſi quis ipſi pretori.ff.de ope.no.num.
Preterea appellatio inducitur vt ſe defendat
cum ſit defenſio & ubi cadit defenſio cadit
appellatio,& econtra,vt no.in.l.excipiūtur.
ff.ad ſille.ſed in hoc crimine poſſet cadere de
87 fenſio in aliquibus capitibus ergo. ¶ † Quod
patet nam licet occidēs officialem regis com-
mittat crimen læſæ maieſta.vt in conſti.quo-
niam qui ſint rebe.& in conſti.reg. humanita
tem,& in.d.l.quiſquis.& in conſti.vt partici
patio & in conſtit.eos tantum officiales.& p
And.in.c.i.in ver.committentium crimen lę-
ſæ maieſt.in titu.quæ ſint rega.& per Mat.in
d.conſti. vt participatio.& Par.in trac. ſind.
in ver.iniuria.in fi.ver.vt idem Guido. papa
in deciſi.parla.cccxliiij.& idem in occidente
familiarem regis vt per Mar.in conſi.i. & cō
ſi.cxx.tamē ſi odio & priuata inimicitia fuiſ
ſent interfecti non incidit occidens in crimen
læſæ mag.vt in.d.locis per eoſdem Capi.in de
ci.ſacri conſi.cxxx.ver.Item ex.l.quiſquis.&
ibi quod in dubio preſumitur,poſt Pari.in.d.
ver.iniuria & ibi per Capi.Idem in principe
ſi occidatur ob inimicitiam vel ſe defenden-
do non tenetur hoc crimine. Ecce ergo q̃ po
teſt ſe defendere & allegare q̃ odio & inimi
citia occidit,non autem q̃ rex officiali & fa
miliari careat,& ſic non incidit in crimen læ
ſę maie.ergo cum habeat defenſionem admit
ti debet in appellatione,cum in cauſa appella
tionis poſſit hoc probare,& ſic poſſet forte di
ci,aut conſpiratur contra principem & rem
publicam romanorum,& tunc non appellet,
& ſic ſecundo capite contra alios vero appel
let.Quę diſtinctio poſſet procedere ſi per con
ſti.ad reprimendam.nulla fieret diſtinctio, vt
ibi in quocunq; crimine læſę maie. & ibi glo.
Prima tamen opinio tenetur,q̃ non appellet
nam ſi in alijs criminibus ratione immanita-
tis ſceleris non appellatur vt in.l.i.C. de rap.
vir.& in.l.cum reis.C.de pen.& in.l. prouin
ciarum.C.de feri.& Ange.in.d.gloſ. preſente
Gayo.iiij.col.ergo multo magis in hoc crimi
ne,vbi ſtatus publicus lęditur,& intereſt eius
tales puniri & per Guido.pape in trac.de ap
pella.caſu.cxx.& per Capi.in.d.deciſ. cxxx.
xij.ſpeciali.And.tamen in.c.i. in.d.ver. com-

mittentium ver. vi. diſputando. Et arguendo
ad partes, cõcludit appellare poſſe, cum cau
tum lege non reperiatur, niſi interueniat con-
ſpiratio & factio, nam tunc non appellat per
d.l. conſtitutiones. alias admittitur. & reſpon
det ad obiecta, vbi etiam tradit. An & quan-
do princeps poſſit tollere appellationem, &
an ſit de iure diuino maxima: eſt auctoritas
Andr. in regno ideo eius opinio tenenda, uide
aliquid per Math. in conſtitu. intentionis. xij.
no. & in preludijs in. xxi. q. an appelletur ad
papam a ſententia regis in tali crimine? & in
d. conſti. in conſutilem, ꝙ non licet etiam ſup
plicare regi, et vide glo. in. c. reg. nuper apud
Tranum, vbi notorius, & manifeſtus prodi-
tor de facto punitur, & non auditur in ſuis de
fenſionibus, occultus vero auditur & ſic ſi no
torius non appellat, ſi occultus (cum poſſit ſe
defendere appellare) poſſe. ℣ + Quot autem
88 modis contrahatur crimen rebellionis & de
pœna vide per Guido. pap. in deciſio. ccccc-
lxxxix. vbi de pœna rebellis. & per Boni. in
opere male, in titu. de crim. læſæ ma. & ꝑ eun
dem Guido. in deciſi. cxci. quis dicatur prodi
tor: & per Cornel. in conſilio. xcvi. in quarto
volumine per totum plene, & vide in deci-
ſio. cccxliij. per Matthe. de machinante in
mortem regis vel eius officialis, & quot mo
dis committatur crimen læſæ maieſtatis? dic
vt per Matthe. in dicto capitulo primo, quæ
ſint reg. & in conſtitutio. ſtatuimus tertio no
ta. & in conſtitutio. humanitatem decimo no
ta. & in conſtitutio. proſequentes ſextodeci-
mo notabi. & in conſtitu. hi qui ponit. xxx.
ſpecialia in hoc crimine et in. d. c. i. et in con-
ſti. incõſutilem. xvi. not. et vide de ſpecialibus
& quot modis committatur hoc crimen læſæ
maieſtatis pleniſſime: per Capici. in deciſi. ſa
cri conſi. cxxx. vbi declarat capita. l. i. ff. ad. l.
iul. maie. vide per eum quia plura refert. Po-
nit ſpecialia & declarat omnes leges circa cri
men hoc loquentes: & an in omnibus & in ꝗ
bus detur capitibus publicatio bonorum, &
de pœnis criminis læſæ maie. & an contra vi-
carios & officiales principis. De materia hu-
ius criminis, dic vt per Marti. de laud. in ſuo
trac. crimi. læſæ maie. & ꝑ Ange. in gl. che hai
tradi. la tua pa. & per Mathe. in. d. cap. i. que
ſint rega. & per Boni. in tracta. ma. in titu. de
crimi. lęſæ maie. & in conſtitu. quoniam qui
ſint rebe. & in conſtitu. ad reprimendam. &
per Mar. in conſil. i. & per totum. ff. & C. ad
89 l. iul. maie. ℣ + Duodecimus caſus eſt, vbi pe-
riculum eſt in mora nam appellatio non ad-
mittitur, ut per Specula. in titu. de appella. §.
in quibus uer. vii. doct. in cap. qua fronte de
appella. & ideo dixit Bal. in. l. cum reis. C. de
pen. per illum tex. & glo. ꝙ ſi amici aut con-
ſanguinei accuſati vel inquiſiti procurãt tu-
multum ꝙ liberetur. Quod tunc iudex poteſt
facere conuictum renunciare defenſionibus
et ipſum propter periculum decapitare, et ſic
tunc acceleratur executio, & non admittitur
appellatio vt in. d. l. cum reis. & Roma. in ſin
gu. cccclxxxix. Ange. in glo. ꝙ iudex ſtatuit
ter ad fac. ſu. defen. ver. ſi autem aliquis Mar.
in practi. in. §. examinanda. iiij. colum. ver.
vlterius, & in. l. qui ceden. in fi. ff. de ſicar. An-
ge. in conſi. xiiii. Par. in. d. trac. ſind. in verbo
latro in fi. i. ver. ubi acceleratur executio, poſt
tamen ſententiam non ante condemnationẽ.
90 ℣ + Immo plus dixit Bal. in. d. l. additos. uer.
ſed pone quod qui. quod ſi familia uidet & ti
met ductum ad ſupplicium auferri, poteſt im
pune occidere. Alexan. poſt. Bar. in. l. eiuſdem
§. transfugas. ff. de ſicar. Mathe. in conſtitu. ter
minum uite. xxii. fall. Bal. in. l. fin. C. de male.
& mathema. & in. l. fideicommiſſa. §. ſi quis.
ff. de lega. iij. Bart. in. l. cuiuſcunq;. ff. ad. l. iul.
maie. Mar. in. l. i. in prin. iij. colum. ff. de ſicar.
Quod procedit ſi iuſte fuiſſet condemnatus,
& non appellaſſet. Secus ſi iniuſte appellaſ-
ſet, nam non poteſt occidi, immo tunc con-
ſanguinei amici & etiam clerici poſſent eum
de facto auferre a manibus familię: nec tunc
incidunt in crimen lęſæ maieſtatis vt per Bal
dum, ibi & in dicta. l. additos. & per Mar. ple-
ne in. l. prima. in principio ſexta columna. ff.
de queſtio. & in. l. prima. in principio. ix. co-
lumna. ff. de ſicar. nec tenentur pœna dicte le
gis cuiuſcunq;. vbi Bar. ff. ad. l. iulia. maieſta-
tis. Et tempera & intellige quando familia ha
buiſſet in mandatis a iudice vt occidat &
non aliter, vt ſentit Baldus in. d. l. additos. ita

Mat.in.d.l.i.iij.col.verſic. amplia etiam hunc
91 tex.ff.de ſicar. ¶ † Tertiuſdecimus caſus eſt, in
debitore fiſcali condemnato qui non appel-
lat l.abſtinendum & l.fi. infra eod.titu. quod
tamen dic & declara, vt per And.in conſti.in
tentionis col.fi.& ibi per Math.& in conſti.ſi
quis impoſterum.xvij.not.vbi condemnatus
deſpreta defenſa portatione armorum,& pę
na vſurariorum a declaratione poteſt appel-
lare,vt quia iudex declararet incidiſſe. Sed ſi
debitum fiſci & pęna eſſet manifeſta poſt ſen
tẽtiam non appellat,cum eſſet appellatio fru
92 ſtratoria,vt ibi per And. ¶ † Decimuſquartus
caſus eſt,in citato nam ſi citatur pro aliquo
crimine a tali citatione non appellat,intelli-
ge tamen in citatione verbali, & non in cita
tione reali,per capturam, nam ſemper etiã
per menſem appellare poteſt,vt per Bal.in.l.
ij.C.de epiſc.aud.Lanfran.in.c.quoniam cõ
tra.§.interloquutoriæ.ver.& vt perfectius de
proba.Bar.& poſt eum Alex.in.l.ij.ff.de ap-
pel.Fallit in citatione per edictum in caſu nõ
permiſſo,vt per Bar.in extrauang.ad repri.
verſi.per edictum,& per Alex.poſt Bar.in.d.
l.ij.& in.l.iij.§.pretor.ff.de dam.infect.nam
tũc appellat.Et de materia carcerati ꝙ poteſt
appellare etiam ſi ſtaret per longum tempus,
ex quo quotidie dicitur grauari dic,& pro-
ſequere,vt per Par.in.d.trac.in verſi.carce-
ratus.& in verſi.captura.& per Mar.in pra.
in.§.attingam & in.§.diligenter,& in.§. op-
portune,& in.l.i.in princ.viij.col.ff. de ſicar.
Ang.in glo.qui iudex iuſſ.car.& per Thom.
gram.in vo.pen.in quibus quid ſi iniuſte eſt
carceratus an poſſit aufugere vt non habea-
tur pro confeſſo,et quod eximens eum de car
cere non teneatur,& occidens cuſtodem non
93 puniatur:dic vt per eos in.d.locis. ¶ † Deci-
muſquintus caſus eſt in raptoribus virginum
tex.eſt in.l.raptores.C.de epiſ.& cleri.in con
ſtitu.ſiquis rapere.in quibus traditur, & per
Specu. in titul.de appella.§. in quibus,& per
Alexan.poſt Bar.in.d.l.conſtitu.ff.de appel-
la.Angel.in.d.gloſ.preſente Gaio.iiij.colum.
& And.in.c.i.in ver.committentium crimen
læſę maie.in titu.que ſunt rega.Vbi intelligit
habere locum,in ipſo raptore & non in ſocijs
& auxiliatoribus,receptatoribus, nam hi poſ
ſunt appellare,vt per Andr.in.d.conſtit.ſiquis
rapere & per Mat.in conſtit.capitalem.i.nor.
Quod intelligit Mat.in.d.conſti.ſiquis rapere
x.q.ſi fuiſſet conuictus & confeſſus alias ap
pellat,& ita intelligit. d.l.i. vbi dicit probari
quatenus ibi dicit,debere capi in fragrãti, aut
conuinci per legitimas probationes. Et ideo
ſi per indicia probetur, vt fuga & contuma-
cia,vel ſine indicijs tortus & confeſſus, non
prohibetur appellare ſi condemnaretur. Dic
tamen contrarium,nam tex.in.d.l.i. dicit aut
conuictum per legitimas probationes,aut ca
ptum in fragranti ad mortem condemnandũ,
nec appellare poteſt.Et ſic ſufficit alterũ, aut
quod conuincatur,aut quod confiteatur,aut
ꝙ infragranti capiatur, ſi condemnatur non
appellat.Preterea ſi hoc eſſet verum, eſſet ex
regula huius legis,& non ex immanitate ſce
leris,quam conſiderat.d.l.i.& ita omnes ſen-
tiunt doct.qui ſupra dicentes eſſe ſpeciale, in
hoc crimine propter immanitatem,ut condẽ
natus non appellat.Preterea raptor eſt hoſtis
publicus vt ibi in.d.l.i.dicitur ibi hoſtili mo-
re,vbi no.Bald. Sed hoſtis reipublice dicitur
perduellio, vt declarat Auguſti. poſt Ang.in
d.gloſſ. preſente Gaio.iij.colum.reſpondendo
ad.d.§.per duellionis. ſed perduellio non ap-
pellat vt ibi not.glo.in.d.§. perduellionis, &
per Auguſti.vbi ſupra.Ergo nec etiam in hoc
crimine raptus fateor tamen,quod ſi proba-
tiones non eſſent claræ & a iure approbatæ,
quod ſi condemnetur appellare poſſet, cum
l.i.requirat conuinci per legitimas & a iure
approbatas probationes,& ita intelligitur di
ctum Matth.At ſi plene & legitime & a iure
approbate ſint probationes,et ex eis condem
netur vel capiatur in fragranti,condemnatus
non appellat.Intellige tamen vt per Ioan. de
ana.in cap.i.de adulter. & in capi.cum cã.de
rapto.Bal.in conſi.xxx.ij.volu.Cuma. in con
ſi.lix.Mar.in.d.l.i.& in.l.is qui cum telo pe-
nulti.colum.C. de ſicar. in caſu quo fuerit ra-
pta mulier & cognita.Alias ſi rapta & nõ co
gnita,aut cognita,& non rapta,non punitur
pena.d.l.i. & appellare poſſet, vide tamen
Bal.in.d.l.ſiquis non dicam rapere,& Cepo.

in conſilio.lvij.& plene Mar.in.d.l.i.vlti.co-
lum.verſi.vlterius quero.& de materia.d.l.
i.an & quando locum habeat ibi vide p Mar
ſil.& Matthe.in.d.conſti.ſi quis rapere.& in
conſtit.capitalem.& Bal.in.d.l.ſi quis rape-
re.Canon.in.d.c.i.de adulte.& Mar.in con-
ſil.cv.& conſ.lx.& ſeq.& dicetur infra alibi.
94 ¶ †Sextuſdecimus caſus eſt, in falſificante
monetam regis,nam conuictus & condem-
natus non appellat,vt eſt tex.in.l.i.C.de falſ.
mone.Ange.& Augu.in.d.glo.preſente Ga-
yo.iiij.col.Alex.poſt Bart.in.d.l.conſtitutio-
nes.Et an & quando puniatur falſificans mo
netam,& quid ſi erat reprobata,& alias mul
tas,quas in materia proſequere,vt per Dyn.
in conſil.xxxvij.& Gandi.in rub.de falſ.co-
lum.v.Bel.in pra.in gloſ.falſarium. Angel.in
glo.falſario.v.col.Boni.in rubri.de pena falſ.
mone.Cepo.in conſi.lxxvij.Cuma.in conſil.
cxxxviij.Marſi.in conſi. lxxi.& plene in l.q
falſam.ff.de falſ.& per Alex.in ſuo conſi.de
expēdente bagatinos.In regno autem de fal
ſificante monetam,tōdente, & radente & de
materia habetur in conſtit. adulterinam.vbi
per Matth.& in conſtitut.ſi quis campſor.&
in conſtit.qui nummos.vbi per Matthe.in.c.
reg.cum ex diuerſis.& in.c.iam ſepe ad nos
plurium.& in.c.perpenſa deliberatione.& in
capit.item permittimus atq; ſtatuimus.& in
cap.vtq; ab excellentia.& per And.in.c.i.in
95 verſic.monete.que ſint reg.¶ †Decimuſſepti
mus caſus eſt, in caporali coadunante gen-
tes,& vim inferente,nam ipſe caporalis te-
netur de eo quod alij fecerunt, & condemna
tus nō appellat,vt eſt tex.in.l.quoniam mul-
ta.C.ad leg.iul.de vi pub.& in hac lege que
ita intelligitur ſecundum glo.quatenus decla
rat manifeſtam violentiam allegādo.d.l.quo
niam.Alij vero tenentur de ſimplici violen-
tia de eo quod fecerunt.vt per Bartol.in.d.l.
quoniam.& in.l.ij.§.ſi quis non ipſe.ff.vi bo
no.rap.Et ibi an teneatur principalis ad dam
na coadunatorum,& que habentur poſt eū
in apoſt.Qui autem dicantur caporales,vide
Bal.in.l.i.C.de ſer.fugi.& Bart.& poſt eum
Alex.in.l.ij.§.ſi quis non homines.ff.vi bon.
rap.Bal.in conſil.xxix.iiij.volu.Boni.in ru-
bri.de accuſat.xij.col.& in rub.de inſultu.vi.
col.verſi.ſed quid ſi in rixa.in quibus quan-
do etiam tenetur caporalis.Cepo.conſi.xxx.
& ſeq.& conſi.xxxvi.& ſeq.& Mar.in con
ſil.lxvij.vbi an locum habeat in mandante.
96 d.l.quoniam.¶ †Decimuſoctauus caſus eſt,
in inſigni & famoſo latrone,nam condemna
tus nō appellat,ex quo intereſt reipublice ſta
tim puniri,vt in.d.l.conſtitutiones.in.i.exē-
plo.And.in.c.i.§.publici latrones.de pa.ten.
Par.in trac.ſindi.in ver.latro.i.&.ij.ver.An-
ge.in.d glo.preſente gayo.And.in.c.i. verſi.
bona committentium.pen.col.in tit.que ſint
reg.Sed an iſti debeant eſſe conuicti & con-
feſſi? Pari.vbi ſupra in.i.ver.ſentit q ſic.In-
quantum dicit q latrones confeſſi conuicti
non appellant.Sed dic q ſiue ſint conuicti cō
demnati,ſiue confeſſi & cōdemnati,non ap-
pellant.intereſt enim eos puniri.d.l.conſtitu-
tiones.& ſi requireretur q eſſent cōuicti, &
confeſſi,nullum eſſet ſpeciale, ſed ex diſpoſi-
ne & regula huius legis, & ita tenent in.d.l.
couſtitutiones.& traditur in.l.ſi quis filio.§.
hi autem.ff.de rup.teſtam.vbi famoſus latro
non appellat.Ang.in.d.glo.preſente gaio.iij.
col.Qui autem dicantur famoſi, & inſignes
latrones habetur,plene per Bar.& Alexand.
poſt eum in.l.capitaliū.§.famoſos.ff.de pen.
& per Bal.& alios in auct.ſed nouo iure.C.
de fur.& per And.in.d.c.i.§.publici latrones.
Par.in verſi.latro.ij.ver.& in verbo tortura.
lo.iij.verſic.quidam latro famoſus.per Iaſ.in
§.ex maleficijs.inſtit.de actio.ij.not. vſq; ad
fi.Et ibi multa de his latronibus, & qualiter
puniri debent,& ibi qualiter intelligitur, q
in his liceat iura tranſgredi,& per Matthe.in
conſtitu.iuſticiarij non per calendas.v.nota.
Mar.in conſi.xxij.& per Thom. gram.in cō
ſil.lix.qualiter autem contra iſtos procedat,
& an ſeruari debeat iuris ordo, & vbi puniē
di ſunt,& qualiter, & an dictum eorū faciat
indicium contra conſocios.& an poſſint re-
nunciare defenſionibus ſuis? dic vt per Par.
in.d.verbo latro.cum duobus ſeq.verſi.& ibi
an fama exiſtente q ſit famoſus latro.ſuffi-
ciat vt puniatur tanq̄ famoſus latro? & Iaſ.
in.d.§.ex maleficijs.& Matthe. in.d.conſtit.

iuſticiarij non per calendas. Andr.in.d.§.publici latrones. Mar.in.d.conſi.xxij. Matthe.in conſti.pacis cultum.ij.glo. Aug.in gloſ.veſtē celeſtem.ij.col.Gandi.in rub.de fur.& la.Boni.in ti.de fur.& roba. Iaco.de bel.in ea.rub. Mar.in prac.in.§.examinanda.i.col.Thom. gram.in.d.conſi.lix. Not.tamen unum in hoc quod dicit And.in.d.§.publici latrões.Quod ſi procedatur contra aliquem,tanq̃ contra famoſum & inſignem latronē,neceſſe eſt prius hoc conſtare ipſum eſſe famoſum ad hoc vt tanq̃ contra famoſum procedatur,(niſi fuerit captus infragranti) & ibi quid ſi conſtat famoſum & tortus non confitetur, an abſoluatur? & quid ſi non probatur talis qualitas an abſoluatur? & ibi qualis debet eſſe tortura contra famoſum latronē,& an ſepius poſſit & debet repeti,& per Par.in.d.verbo tortura.in ver.quidam latro famoſus.Circa vero iſtos publicos latrones in regno reperitur ſtatutum per plura.c. Et primo circa fidem adhibendam dicto latronis, contra ſocios,& receptatores,habetur in.c.frequens & ineffrenata.vbi ſtatur dicto trium latronum ſegregatim interrogatorum,poſt torturam ,& nō inſimul,& ꝙ ſint concordes inſimul, in eorum dictis,& ꝙ perſeuerent in eorum confeſſionibus,vt plene de intellectu huius.c.tradit Thom.gram.in.d. conſi.lix.& vide aliud.c. incip.conſtitutionem diuæ memoriæ. & de tortura inferenda,vt non ſeruetur contra eos ius commune,dic vt in.c.inci.in accuſatis autem.& in.c. tormentis.& in.c.idem prouiſa iuris ſanctio.& in.c.ſeq.inci.idem maieſtas. & vide aliud.c.incip.diu iam.vbi ꝙ vbiq; capiatur.& vide per Matth.in.d. conſtit.pacis cultū.ij.gl.alle.c.reg.inci.de iuris cēſura.ubi ꝗ pœna ſuſpēdi furcarū.cōtra alios uero fures nō ita ꝓcedit, ſed iuris ordine ſeruato,vt per Thom.gram.in.d.conſi.lix.Et no.ꝙ ex ſimplici confeſſione de furto,ſi aliter non cōſtat, non poteſt condemnari,vt per Angel.in glo. veſtem cœleſtem.verſicu. quid ſi quis confiteatur. Par.in.d.trac.in verbo confeſſio.Auguſt.poſt Angel.vbi ſupra.& in glo.fama publica.Deci.in.c.dilecti.in princ.de iudi.Mar. in.l.prima.in princi.iiij.colum.ff.de queſtio.

& in practi.in.§.poſ̃.& conſilio.viij. conſil. xxxv.conſil.xl.conſi.xlix.conſi.liij. conſilio. lxxvi.& conſi.cxxx. Thom.gram.in conſil. xxxvij.& in conſi.lx.Pœna autem furti traditᵉ per Bal.& Salyc.in auc.ſed nouo iure.C. de ſer.fugi.& Ange.in dicta glo.veſtem celeſtem.Gandi.& Bel.vbi ſupra.& Iaſ.in.l.prima.C.de precib.imper.offeren.In regno vero extant.c.incip.ad hec.de fur.ubi pro.i.furto fuſtigatur,auris amputatur,bullatur in frōte,& bannitur a prouincia, ſi res furata non excedat auguſtalem.i. valorem quindecim aquilarum,ut per Matthe.in conſtitut. quicunq; mulierem.ij.nota. Surripiens uero rem ualentem ultra auguſtalē infra unciam manus ei amputatur,ſupra vnciam , uel in vncia furca ſuſpenditur, & nobilis decapitatur, eodem modo in rapina, ut in.c.incip.placuit de conſilio.& uide glo.in.d.c.ad hec.& ibi ꝑ eam. An locum habeat in crimine expilatę hereditatis.& an pro pluribus minimis furtis imponatur pœna capitis? ꝙ ſic,vt ibi per gloſ.& per Iaſ.in.d.§.ex maleficijs.& Andr. in conſtitu.ſuper inciſionibus.ubi Matthe.ꝙ pro furto trium gallinarum ſuſpenditur.vt ꝑ eos & no.ꝙ licet fuſtigetur,tamē non poteſt liberari,niſi reſtituat rem furatam, ut plene ꝑ Ioan.de arno.in capi.xxxi.incip.Carolus.v. Et an iudex pro paruo furto poſſit penā mortis temperare? dic ꝙ ſic,ut per Ioan.de arno. in dialogo.xxxviij.poſt Roma. conſi.ccccxxix.quod not.pro.d.cap.ad hec.Et an ſit ſublatum.d.capit.per aliud cap.regni incip.tormentis arguit Arno.in commenta.cxxxiij.ꝙ ſic.cetera in materia dic ut per docto.maxime criminaliſtas in locis ſupra allegatis vi-

97 de per eos.ꝓ † Decimuſnonus caſus eſt,in ſeditioſis, & concitantibus ſeditionem in patriam.nam ſi quis conuincatur,aut confiteatur & condemnetur non appellat, ut dicitur in.d.l.conſtitutiones.iſte enim dicitur dux factionis,ut per Andream in capitulo primo. §.ſi uoluerit.de cap.qui curiam uendidit.qui non appellat ut ſtatim dicetur.& per Bar.& Ang.in.d.l.conſtitutiones.Alex.poſt Bar.in d.l.ſi quis a filio.§.hi autem.ff.de rup.teſt.& in.l.pāronius.§.rei perduellionis.ff.de acqui.

heredi. Archid. & Io.and. in cap. felicis. de pe nis. in. vi. tamen Bart. in. l. prima. ff. de offic. eius & Alex. in. d. §. hi aũt. Mar. de lau. in tra. crim. lęſę maie. §. vij. & Nicola. boer. in tra. de ſedi. vij. preſuppo. dicunt ꝙ licet non recipiat̃ appellatio, tñ differtur executio, & reſcribit̃ ad ſuperiorem. ſed qui dicãtur ſeditioſi, dic vt per Bar. in. d. l. cõſtitutiones. & in. l. capitaliũ. §. ſolent. ff. de pen. & in. l. ſi quis aliquid. §. au ctores. ff. eo. & in. l. iij. §. qui ſeditionem. ff. de re milit. & in. l. i. C. de ſeditio. et ibi per Saly. & in. l. ij. C. eo. Boni. autem in tra. ma. in tit. de ſeditio. Dicit illum committere ſeditionem qui ſeditionem, aut proditionem tractat de aliqua ciuitate, uel caſtro, habendo, vel dando cauſa faciendi guerram, contra publicam vtilitatem, uel tractat facere nouitatem in ciuitate, uel contra publicum ſtatum ciuitatis, uel tractat ſe fieri dominum terræ, uel loci alterius ad tumultũ populi, vel ſimilia cõtra publicam vtilitatem. d. l. i. &. ij. C. de ſeditio. vel tractat proditionem de terra, & dare eam inimicis. l. proditores. C. de re mili. l. pen. ff. ad l. Iul. Mag. Ludoui. vero montaltus in ſuo tra cta. de reprobatione ſententię pilati. in prin. ij. articu. dicit ſeditionem fore quandam concitationem populi, ad aliquid illicitum perpetrãdum, etiam ꝙ non fiat directe cõtra pa triam, ſeu rempublicam. l. iij. §. qui ſeditionẽ. vbi gloſa. ff. de re militari. Quid ſit ſeditio, & quis dicatur ſeditioſus. plene dic ut per Nicolaum boer. in dicto tractatu de ſeditio. ſecundo preſuppo. & ibi plene per eum. de tali materia plene tradit Capi. in deciſ. ſacri conſil. cxxx. vbi etiam ꝙ non tenetur hoc crimine, qui facit ſeditionem contra principem, ob ini micitias, vel ſe defendendo, & ibi ꝙ pro ſedi tione vnius ciuitatis non poteſt cognoſcere iudex alterius. Sed ibi remitti debet. vt ꝑ Ange. in auct. de mand. princ. §. fi. & ibi ꝙ ex of ficio procedi poteſt. & qualiter & quando contrahatur dic per Deci. in conſi. cclvi. Qui aũt teneant̃, & an mulieres crı̃e ſeditionis vt per Ang. in gl. che hai trad. la tua pat. et Aug. poſt gl. in. l. quiſquis. C. ad. l. iul. maie. Areti. in cõſi. xxxix. Pau. de ca. in. l. ſi quis id quod. ff. de iuriſ. om. iud. Nico. boer. in. d. tract. penul. colum. Tamen ex aliqua modica cauſa excu ſantur vt per Oldra. in conſi. cccxci. circa fi. Nico. boer. vbi ſupra Sed qua pœna puniantur ſeditioſi, dic ꝙ pœna capitis, maxime ſi ad id tendat, quod penam mortis mercatur, & ſi interuenerit homicidium, vt in. d. l. capitalium. §. ſolemni. et. §. hi quoqꝫ. ff. de penis. c. ſeditionarios. xvi. diſ. &. c. cõſpirationum. xi. q. i. et. l. denunciamus. C. de his qui ad eccleſ. confug. & in. c. i. §. conuenticulas. de pa. iur. fir. Montal. in. d. tra. in. ij. ver. Ana. in. c. cum ex iniuncto. de heretic. Nicola. boer. in dicto tractatu. ſeptimo preſuppo. Boni. in dicto tra ctatu. Dicit puniri iuxta qualitatem perſonæ, aut ꝙ furca ſuſpendantur, aut ꝙ beſtijs ſubijciantur, aut deportentur. l. ſi quis aliquid. §. ſi auctores. ff. de penis. & Bartol. in dicto. §. ſolent. & per Capi. in dicta deciſio. cxxx. plene & ibidem dicit Boni. Agentes & conſentientes, & dantes opem & auxilium eadem pœna punientur. Item ſeditioſus a teſtimonio repellitur, vt per Baldum in capitulo primo. §. conuenticulas. de pace iuramen. firman. Innocen. in capitulo cum. i. ij. de re iudic. Montalt. in dicto tractatu. ij. articu. Tempera autem predicta, & intellige, vbi hoc animo cõmittendi ſeditionem principaliter ſeditionem & tumultum fecerit, non autem ſi incidenter, & conſequenter cauſata fuerit ſeditio, & tumultus, puta per aliquod factum ciuili diſſen tione. Et ideo dixit in hoc Bald. in. l. prima. §. fina. ff. de iuſticia & iure. Quod ſi ſtatutum puniret capitaliter turbantem quietum ſtatum ciuitatis, intelligitur ſi principaliter dictam turbationem faceret, non autem ſi in conſequentiam alterius delicti. & per Capic. in deciſion. ſacri conſil. cxxx. xiij. ſpeciali. ita per Thom. gramma. in voto. decimonono. & plene per Marſilium in. l. prima. §. diuus. ff. de ſiccarijs. & in. l. prima. C. eodem. & in ſingula. decimoſeptimo. & ſingul. ccxlvij. & Felyn. in rubrica de treu. & pace. Angel. in. l. ſecunda. C. de ſeditioſ. Alexandr. poſt Bartolum in. l. ſi quis ingenuam. §. in ciuilibus. ff. de cap. & poſtli. re. Fely. in. c. ſi. de teſt. Nic. boer. in tra. de ſedi. vij. preſup. Bal. in. l. i. §. fi. ff. d iu ſti. & iu. Ang. in. l. motũ. §. aiaduertẽdũ. ff. qđ

me ca. Idem ſi quando contra principem & rempublicam ſeditio fit, ut non fiat priuata inimicitia, nam non tenetur tanq̃ ſeditioſus contra rempubli. l. ſi quis in genuam. §. I ciuilibus ff. de cap. & poſtli. reu. Bald. in. capit. primo de offic. delegat. Bar. in. l. hoſtes. ff. de capt. et poſtli. reuer. Mar. d̃ lau. i. d. tra. cri. læſę maie. §. xxi. Nico. boer. in. d. tra. de ſedi. iiij. preſupp. Item limita, niſi fecerit ſeditionem ad turbationem regiminis tiranni, vt per Archie. floren. in ſua ſum. ij. par. iiij. tit. c. vij. §. i. Nico. boer. vbi ſupra. v. preſuppo. & vide dicta in vij. preſuppo. Quod indicia ad torturam debent precedere, et q̃ ex officio procedi poteſt, & q̃ iudex alterius ciuitatis non poteſt cognoſcere de ſeditione alterius ciuitatis, poſt Cyn. habetur per Bald. & Ange. in. l. ſi quis alicui. ff. de adulterijs, cætera videas per eundem Nico. in. d. tract. de ſedi. vt Montal. vbi ſupra & Mar. de lau. vbi ſupra, & Boni. vbi.

98 ſupra. ¶ † Vigeſimus caſus eſt, in duce factionum, nam condemnatus non appellat, ut in d. l. conſtitutiones. & in. d. l. ſi quis. §. hi autẽ. vbi doct. ff. de iniu. rup. teſt. Dux. autem factionis dicitur caput prodictionis. ille. n. qui principalis eſt in aliqua prodictione, ſiue regia, ſiue vniuerſitatis, aut loci, ſiue particularis perſonę, ad eas offendendas, vt ibi dicit Bar. per. l. quiſquis. C. ad. l. iul. maie. facit tex. in extrauagan. ad reprimendam. & Ange. in. d. glo. preſente Gayo. iij. & . iiij. colum. Et no. q̃ iſti caporales factionum pœna capitis puniuntur, cæteri uero ad emendã dãni. l. iij. §. qui auctor ſeditionis. ff. de ſicar. & . d. l. conſtitutionis. Bal. in cõſ. xxiiij. iiij. vo. Nico. boer. in. d. tra. de ſedi. vij. preſuppo. De proditore vero regis, et duce factionis, cõtra regem quãdo eſt manifeſtus, & notorius, poteſt condẽnari abſq; ſnĩa, & abſq; iuris ordine, vt in. c. reg. incip. nuper apud tranum & in. c. incip. bona proditorum Quod intellige vt ibi per glo. quo ad bona, que publicantur abſq; ſua ſublata iuris peritorum dubitatione, vt per And. & Math. in conſti. contingit interdum. & in conſti. penam eorum. Quoad perſonas autem ſi non eſt manifeſtus, & notorius, appellat, & defenditur, vt ſupra dictum eſt, & no. gl. etiam quo ad bona in. d. c. nuper apud tranũ. Si autem notorius & manifeſtus condemnatur, & non appellat, ſed ſtatim fit executio, quia intereſt republice ſtatim exequi ſententiam. d. l. conſtitutiones. Qui autem dicantur proditores, & q̃ modis capiatur ꝓditor dic ut per Bar. & Alex. poſt eum in. l. reſpiciendum. §. delinquuntur & in. l. proditores. ff. de penis. & per Math. in conſti. priuilegia. & Bal. in. l. fi. C. de ſum. tri. & fide catho. & in. c. i. quib. mo. feu. ammi. & de penis proditorum per Bar. in extrauagã. ad reprimendam. & Bal. in. l. quiſquis. & Ang. in glo. che hai trad. la tua patr. per Mar. in. i. conſi. & cõſil. xxxij. Et inter alias pœnas q̃ non gaudet priuilegio, nec iuris beneficio nec ſtatuti, vt per Bal. in. l. ſi quos. C. de cap. & poſt feu. Et ideo licet bannitus per ſtatutum impune occidi poſſit, ut per italiam, & in regno foriudicatus, ut in conſti. penam eo. Tñ nõ habet locum, quãdo proditorie & veneno occiditur, nã non gaudet beneficio ſtatuti & . d. conſti. vt per Ang. in. l. fi. C. de delato. lib. x. Cepo. in conſil. xxxiiij. incip. ſi unq̃ col. iij. ver. preterea. Mar. in rub. ff. de ſicar. & in ſing. xvi. incip. proditores & per Math. in conſti. mala noxia in fi. Nec gaudent immunitate eccleſiaſtica, ſi ad eam confugit, ut per Fely. poſt Panor. in. c. i. de homi. vbi aliqua vide per Fe. licet glo. fi. ibi contra. Et quot modis proditoriæ dicaẽ facere, vide multa ibi per Fel. & per

99 Mar. in. d. ſing. xvi. ¶ † Vltimus caſus eſt in regno, in homicidio, nam ſi in cauſa homicidij condemnatur, non appellat, idem ſi abſoluatur ab homicidio, & alijs ſententijs criminalibus, & hoc in regno per ritum magnę curie ſub rub. de appel. per Tho. gr. in vo. ij. Et an locum habeat in interlocutorijs, an indiffinitiuis, dictus ritus, uide per Capi. in deci. ſan. cõſ. cxliij. vbi etiã an ſupplicare. Nec appellatur ab illatione torturę, ut in. d. ritu. mag. cur. quod eſt cõtra cap. reg. incip. ſi quis iuſte appellauerit per quod admittitur iuſta appellatio, ſub pœnis contentis, niſi dicatur in magna curia non appellare per. d. ritum. In alijs vero inferioribus locum habet. d. c. ſi quis iuſte. Vel dic q̃ licet ab illatione torturæ non

appelletur,tamen Quoad a prenuncia de tor
quendo appellatur,ſicut diximus in pena, ꝙ
a pœna non appellatur,ſed a declaratione ap
pellatur,& dic ut per.Bal.in.l.fi.C.de proba.
& in.l.ij.C.de epiſ.aud. Vbi ꝙ non appella-
tur, vbi ex legitimis indicijs torquetur, &
maxime vehementibus ut per Bald.in.d.l. fi.
& per Par.in.d.tra.in verbo tortura lo terzo
verſi.quero de una notabili queſtione ? dic ut
per Paul.in conſil.xxv.& Alex.poſt Bart. in
l.maritus.ff.de queſtio.& per Bal.in.l. gene-
raliter.§.ſed iuramento.C. de reb. cred.
¶ Sed an dictus ritus loquens in homici-
dio,locum habeat in alijs criminibus? videtur
ꝙ non,ex quo ſtatutum eſt pœnale, quod nõ
extenditur tanq̃ odioſum in reg. odia .& in
reg.in penalibus.de reg.iur.in.vi.&.ff.eo.Itẽ
ſi de vno dixit,in alijs excludit.l.iiij.§.ait pre
tor.ff.de re iudi.c.non ne.de preſump. faciunt
dicta in.l.i.ff.de reg.iur.& in.l. quod liquide
ff.de penu.lega. Itẽ ſi cõcurrerent etiam duo
ſpecialia contra.l.& in maioribus .C. de ap-
pella.& contra hanc legem quod eſſe non de
bet.l.i.C.de priuil.do.Contrarium videtur de
cidi ex dictis hic per gl.& doc. quatenus hãc
legem extendunt in alijs criminibus,non ob-
ſtante ꝙ ſit exorbitans a iure cõmuni, ut hic
per Bald.pro hoc facit,nam vbi fauor publi-
cus cõſideratur fit extenſio etiã in pœnalibus
& exorbitãtibus.ut tradit Ang.in gl. necnon
ad querelã & Math.plene in cõſti. ſiquis ali-
quẽ.Rom.in cõſi.cv.Deci.in cõſi.cccccclx.et
per Capi.in decis.ſacri cõſi.clxv.& plene tra
dit in reg.in penalibus.ff.de reg.iur.Doct. in
l.ſi quis id quod.ff.de iuris.om.iud.& ꝙ locũ
habeat in alijs criminibus per Capi. in decis.
ſa.cõſi.cxxxvij.in fi.quod tñ hodie vt ſupra
100 dictũ fuit cõſuetudine obſeruat. ¶ † Vltimus
et alius caſus eſt in crimine aſſaſſini, ĩ quo nõ
põt aſſaſſinus appellare ſecũdũ Hoſtien.Ioã.
and.& Filip.fran.in.c.i.de homi.i.vi.et ꝑ Ca
pi.in decis.ſacri cõſi.clxv.circa fi.in.vij. ſpe-
ciali. hi caſus prohibitionis appellationis in
criminalibus curioſior ꝑquirat alios. Intelli-
ge tñ predicta niſi iudex a quo detulerit ap-
pellationi vt hic per Bal.Et intellige etiã niſi
iudex ad quẽ ex aliqua cã,aut aliquo modo,ſi
bi conſtito de innocentia reſcribuerit & inhi
buerit iudici a quo vt ſupra dictum fuit.
101 ¶ † Item intellige quoad appellandum quo
ad vero ad ſupplicare plene, per Mar.in pra.
in.§.oportune & in.l.i.C.de rap.vir.& ꝑ Par.
in verbo appellatio.Itẽ poteſt de nullitate di
cere & ſuſpendet executionẽ,ut per Ang.in
d.gl.preſente Gayo & appellãte.iiij.col.ver.
quero an ſicut.& ꝑ Mar.in.d.§.oportune.Itẽ
intellige & limita prefata quo ad executionẽ
fiendã,nã tunc licet non admittatur appella-
tio,tamen ſtatim non poteſt exequi ſnĩam ea
interpoſita.Sed principi debet reſcribi & alle
gari cã quare appellationẽ nõ receperit,alias
ſi fecerit executionẽ punietur iudex capite,ni
ſi in illis tribus caſibus de quibus in.d.l. con-
ſtitutiõe.Cũ ĩ illis expediat reipub.ſtatĩ exeq
et puniri,ita dicit tex.ĩ.d.l.ſi qs.§.hi aũt.ff.de
rup.teſt.et dic ut ibi ꝑ Alex.poſt Bar.et Bal.ĩ
l.additos.C.de epi.aud.& vide Ang.in.d.glo.
preſente gayo.vi.col.verſ.quero quid ſi ap-
pellet.& Mat.in conſti.humanitatem. & gl.
vbi dixit conſuetudine non ſeruari,ſed ſtatim
iudices faciunt executionẽ,vt ꝑ Bal.hic.De-
clarati ſunt ergo caſus predicti ,redeamus ad
tex.ibi homicidarũ.de materia homicidij di-
cimus infra in ſuo trac. de homic. ¶ In text.
ibi veneficorum,qui dicantur venefici? dic ꝙ
illi dñr q̧ hoĩes ueneno, vel incãtationibus oc
cidũt,uel q̧ uenena,uel alia mẽdicamẽta uen
dũt,q̧ tãq̃ ſicarij ultio ſupplicio puniũt,ut iſt.
de pub. iud.ĩ.d.§. eadẽ lege.et ĩ.l.iij.§.pe.ff.ď
ſic.ĩmo ďteſtabilius ẽ ueneno q̃ gladio occide
re.l.i.C.ď male.et mat.gl.ĩ.d.§.eadẽ lege hẽt
n.hoc crimen in ſe admixtam proditionẽ, vt
dixit Bal.in.l.nemo clericus.C.de ſum.tri.&
fide cat. ĩ.l.cũ fratrẽ.C.de his quib.ut ĩdig.&
in.c.i.vij.col.quib.mo.feu.am.Barba.in cõſ.
lxxx.xi.colum.iiij.vol.Alex.in cõſi.cxlv.vij.
vol.in tantũ Quod conficiens & vendens ve
nenum pœna capitis tenetur.l.iij.ff.de ſicar.et
in conſti.quicunq; toxicũ & ibi per Math.et
per Mar.in.d.l.iij.& per Ioã.fab.inſt.de pub.
iudi.§.item lex Cornelia,vbi punitur qui pu
blice vendit,& non qui tenet, & an vẽdi poſ
ſit,& de hac materia per Mar. in rubr .ff.de
ſicar,ubi ꝙ veneno nõ licet occidere bãnitũ et

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Mat.in cōſti.mala noxia.& plene per Tho.
grã.in cōſi.xxxvi.& in vo.iij.& ĩ vo.xxx.In
tãtum ꝙ in tali crimine propter difficultatem
probationis,de facili iudex debet ad torturã
deuenire,vt proſequitur Tho.gram.in.d.vo.
iij.& vo.xxx.& vide in preparante dare ve-
nenũ,ſi non dederit, an puniat̃ pœna capitis.
ꝓſequere per Tho.grã.in.d. conſi.xxxvi.ubi
extra ordinẽ punit̃, & vide infra in materia
homicidij,& quotuplex ſit ſpecies ueneni dic
vt per Bar.& Marſ.in.d.l.iij.§.adiectio. & ꝑ
102 Io.fa.ĩ.d.§.itẽ lex cornelia. ¶ † In tex.maleſi
ciorũ.dic ꝙ malefici ſunt q̃ occidũt aliquẽ in
cãtatiõibus,& artibus malis.vt ĩ gl.rub.C.d
male.ẽt ma.nã iſti capite puniunt̃,ut ibi ꝑ gl.
tãq̃ homicidę.ut inſti.de pub.iu.uerſ.eadẽ le-
ge.et ibi ꝑ gl.ubi tales reprobant̃ q̃ talibus ar
tibus malis utunt̃.l.eorũ.C.de ma.& ma:&
ibi ẽt ſi dolo nõ fecerint,licet in cornelia do-
lus requiratur, nec lata culpa ſufficit, ut ibi
per gloſam.& miratur ibi Ioan.fab.ꝙ homo
poſſit occidi per uerba, & incantationes,
quod dicit procedere iuxta.l.multi.C.de mal.
&.xxvi.q.iij.capi.fina.per totum.materiam
autem hanc maleficiorum,& mathematico-
rum, & ſortilegiorum,plene pertractat Par.
gril.in tracta.de ſortil.& Franciſ. ponzini.in
trac.de lami.& Boni.in tract.mal.in titu.de
ſortileg.& traditur per totam.xxvi.q.& ma
xime de multiplici ſpecie diuinandi.xxvi.q.
iij.c.cum igitur.De pœnis uero predictorum
ꝑ eoſdẽ tradit̃ ꝑ totũ.C.de male.& ma.& ꝑ
totũ de ſortil.extra.Iure.n.canonico clericus
deponitur, & cõſulens eos excõicatur.xxvi.
q.v.c.ſi quis eṕs.& ṕsbyter.&.i.q.i.c.amo-
ueantur.& per Panor.in.c.i.&.ij.de ſortile.
iure ciuili mathematicus,& cõſulẽs pœna ca
pitis punitur.l.nemo.C.de maleſi.& mathe.
& in.l.nullus.&.l. culpa.&.l.multis. C.eod.
vbi artem exercens magicam per inuocatio
nem demonum, maxime ad amorem tradi-
tur feris beſtijs lacerandus,& per Paulum in
dicto tractatu de ſortilegijs.queſtione vnde-
cima. Et quis dicatur mathematicus? dic vt
per eos, qui vtitur arte magica, vt per Bo-
niſa.in dicto titulo ſortibus. Et an inquiſi-
tor hereticæ prauitatis cognoſcat contra ſor-
tilegos & quando? dic ut Panormit.in ca-
pi.i.de ſortile.Et an aſtrologus puniat̃.& an
aſtrologia ſit prohibita? dic ꝙ non, ſi uera di-
cat ut in.l.item apud labeonẽ.§.ſiquis aſtrolo
gum.ff.de iniur. Et an hereticum ſit credere
inclinationes aſtrorum,& an uera ſit ſciẽtia
& non peccat exercens? dic ut Panor, in.ij.c.
de ſortile.et Pau.in.d.trac.de ſorti.iij.x.et.xi.
q.dic ꝙ aut creditur corpora celeſtia inclina-
re,& non neceſſitate, & tunc nec hereticum
eſt,nec peccat, nec predicens elipſim Solis,
aut Lunæ,nec predicens abundantiam,et ſte
rilitatem peccat,aut ꝙ neceſſitant,& incidit
in hereſim,cum anima non ſubijciatur diſpo-
ſitioni corporum cœleſtiũ, & licet ẽt qñq; ue
ra dicant aſtronomi,circa inclinationem ho-
minum ad bonum & ad malum, tamen il-
lud eſt, propter ſenſibilitatem, nam plerique
homines ita trahuntur ſenſu, ut captiuent li-
berum arbitrium, ut eueniat quod predi-
ctum eſt,ita Panor.ibi in dicto capitulo.ij.et
Pau.in.d.tracta.&.Thomas.ij.ij.arti.v.q.xc.
Ego autem licet in his parũ expers nihil bo-
ni reperi,ueritatem tñ in gñalibus nõ autem
in indiuiduis expertus ſum,vt in eclipſi Solis
& Lunę,in ceteris vanitatem & mendacium
non.n.diuinũ quaſi ſidus.& lumen aĩa natu-
ralibus ſubijcitur cauſis et corporibus cœleſti
bus,ut experimẽto comprobatur. Quot.n.re
ligioſi reperiuntur quorũ impoſſibile ſit ali-
quos nõ inclinatos ad uiolẽtam mortẽ, et gla
dij ſubeundã, aliquos ẽt ad aliorum cedem,
tñ religione ab utroq; euadũt immunes.Non
ergo arctantur, licet forte inclinatione tenta
ti, et libertate arbitrij ſaluati, quot in bellis
occũbunt gladio,ad id genus mortis non in-
clinati quot in mari abſorbentur, nuſq̃ ad id
irretiti,vel fore ad aliud inclinati, non enim
mortalis homo ſuper cœleſtia poteſt. attinge
re niſi diuino ſuffultus lumine licet propoſi-
tio Tholomei extet, ex illis. Cætera in hac
materia vt per prefatos doct. in dicto tracta
tu & locis ſupra in tex.ibi adulterorum? dic
103 ut infra in diſcurſu homicidij. ¶ † In text.ibi
itemq; eorũ q̃ manifeſtã uiolentiã cõmiſerũt
dic vt in.l.quoniã multa.C.ad.l.iul.de ui.pu.
104 ¶ † Vis ãt duplex eſt publica et ꝑuata,uis pu

blica multipliciter committitur, ut per totum.ff.ad.l.iul.de vi pub.Boni.in trac.male. In ea rub.committitur.n.ſi quis in domo arma habuerit.l.i.ff.eo.non.n. de iure licet arma habere etiam defendebilia, vt ibi p Bart. & in.l.i.C.ut armo.vſus lib.xi.In regno autẽ pœna portantis & habentis arma minuitur, vt habetur in conſti.intentionis.ubi pęna pecuniaria punitur iuxta qualitatem perſonæ, vt ibi,vbi materiam armorum proſequere p Math.poſt And.vbi tradit Andr.materiã uis publicæ,poſt etiam Luca depẽ. in.d.l.i.C.vt Armo.uſus & tradit Ang.in glo.And.arma. & plene per Mar. in prac.in.§. pro complemento.An autem appellatione armorum ueniat pilea ſeu ballota plũbea, ut puniatur eã portans pœna.d.conſti.intẽtionis? dic ut per Ioan.de arno.in epito.xlvi.ubi interpretatur d.conſti.& limita portationem armorum & d.conſti.niſi quis detulerit ex iuſta cã,ut ſtante parcialitate in ciuitate,& quis timet offendi,poteſt iudex concedere licentiam portandi arma vt per Mathe.ibi & per Ioan.de arno.in epito.xxxiiij.vbi limitat.d. conſti.An autem pœna portationis armorum,tollat pęnam uis publicæ,an uero cõcurrat,ut portãs arma vtraq; pœna puniatur,ut electio ſit accuſatoris accuſare de ui publica,& pęna portationis armorum,& vna per aliam non tollatur?dic & proſequere ut per Andr.& Mat. in.d.conſti. intentionis,q; una non tolliẽ per aliam.Et ideo ſi quis aliquem inſiluerit cum enſe euaginato,& inſecutus fuerit inſultatũ, poterit puniri pœna publicationis bonorum, & pœna legis iuliæ,& ẽt pœna pupplicationis armorũ,iuxta conſti.reg. aſperitate.i.lib. ut per illam non ſit ſublata pęna uis publicę, & ita reperitur q̃dã apoſtilla Bartolo. de Capua,ut per Mat.in.d.cõſti.intẽtionis:& nouiter cõſuluit Thom.grã.in cõſ.xliij.& conſ. lv.ubi ẽt pœna legis iuliæ cõmittiẽ, ubi unus ſolus armis aggrediatur.Et materiã iſultus uide per Boni.in.d.trac.in rub. de inſultu & p en.ubi de inſultus & pcuſſionis materia, & p Bel.in pra.in gl.& dictus titius,& Ang.in gl.fecit inſultũ.& in gl. admenauit.Item iudex prohibẽs appellationẽ in capitalibus,hac lege teneẽ.l.lege iulia.ff.eo.& Bal.in.l.ſiquis a filio.§.ſibi.ff.de rup.teſta.q; capite punitur iudex prohibens appellationẽ in capitalibus, uide p Anch.in cle.i.de exceſſ.prela. & vide Bar.& alios in.l.qm̃ iudices.C. de appel.vbi de pœna in ciuilibus:& ibi per Bar. in crĩalibus,& Alex.poſt Bar.in.d.l.lege iulia.& per Par.in trac.ſin.in uerbo appellatio uer.ſubij tio in fi.& p Bal.in.l.additos.C.de epiſ.aud. Immo dñs prohibens,aut carcerãs uaſſallos, ne accedãt ad ſuperiorẽ ad appellandũ,teneẽ criẽ læſe maie. ut proſequiẽ Capi.in deciſ.ſacri cõſ.cxxx.Itẽ cõuocãs hoĩes ad uim faciẽdam alicui,uel eã ſeditionis faciẽdæ,nã ille teneẽ & hoĩes cõgregati ut.l.qui cetu &.l. qui dolo in fi.ff.ad.l.iul.de ui.& in.l.fi.C. eo.Cetus aũt & turba dicitur cõgregatio decẽ aut quindecim hominum.l.pretor.§.i. ff. ui bono.rap.& ibi Bar.ubi de turba,cetu & multitudine,& populo,& Boni.in eo.tit. Et licet pro verberibus,nõ ſit pœna corporalis,tñ qñ ſit hoĩbus coadunatis tenetur.l.iulia de ui publica ut.d.l.qui dolo in fi.&.l.iij.C.eo. & in l.ij.ff.de vi.pri.& p Bar.in.l. lege iulia.ff.eo. Et ibi qñ ambaſciator uerberatur,& qñ animo occidẽdi fecerit,in regno aũt pro verberibus imponitur pœna iuxta qualitatẽ pſonæ uerberantis et uerberati,ut in conſti.ut dignitatum ordo ſeruetur.Et no.q; uerberatus debet articulare,q; ſcienter nobilem uerberauit ut puniatur tali pœna,vt per Ioan. de arno. in commenta.xli.Et de pœna expilantis barbam?dic ut per Ioan.de arno.in dialogo.lxi. poſt Roma.in ſing.cccccclxiij. q; punitur.x.librarum auri pœna. De aliis iniuriis uero in conſti.uarietatis pœnarum per eum Arno.in ſing.xli.ubi an procurator interuenire poteſt ut ciuilis & non criminaliter in commenta. cvij.an compromitti poſſit quando inter cõiunctas perſonas,& vide per eundem Arno. in dialog.xlviij.Si iniuria facta ſit per cõſanguineum remitti poſſit a patre,ubi q; non licet alias ſic per perſonas extraneas,ut per eũdem in dialo.xlviij.& qualiter iniuria remittatur?dic per eundem in dialog.lx. ubi propter ſequens ſeruitium quæ not. pro intellectu,d,cõſti,varietatis,Item committit uim

publicam retinens aliquem ne ad iudicium veniat.l.lege iulia.ff.eo.& .l.legis iuliæ.ff. de vi pri. vbi Bart.§.arripiant in auctentica,vt omnes obed.iud.De arripiente autem condẽnatum,a manibus familiæ tenetur crimine lęſæ maieſta.vt per Bar.in.d.l. legis iuliæ & in l.cuiuſcꝗ.ff.ad.l.iul.mai.Iaſ.in.l.i.§.i.ff.ſiquis ius dicen.non obtempe.Et de occidente condemnatum ductum ad ſupplicium,ut p Bal. in.l.additos.C.de epiſc.aud. Montal.in tract. de reproba.ſen.pila.ver.& hec ſufficiant, & uer.ad hec omnia Roma.in ſingu.incip.Bal. Et de eximente,vide per Guido. pape in deciſi.ccxxxiij.& ibi de ſubripiente litteras ſuperiorũ a manibus ſeruiẽtis,& lacerãte lr̃as ſuperiorũ qua pena puniatur. Item mittens aliquem mitratum ad iudicem,vel epiſcopũ tenetur hac lege,vt per Bar. in.d.l. lege Iulia per illum text.& per Par. in verbo remiſſio vbi plene,an & quando teneatur. Cæteros caſus proſequere vt per Boni.in.d.titu. ad.l. iul.de vi publ.&.ff.eo.per totum. Pœna autem huius criminis eſt pœna deportationis, & publicationis bonorum vt in conſti.de publi.iud.§.item lex iulia de vi. Et hoc ſi homicidium non interuenerit, alias tenetur pœna capitis,propter homicidiũ,vt per Boni.ubi ſupra.vbi etiam ꝙ reſiſtentes,& etiam occidentes tales vim inferentes,non puniuntur.l. qm̃ multa.C.eo.l.vt vim.ff.de iuſti.& iur.& in.l.i.C.vnde vi.hodie uero publicatio bonorum non datur,vt in auct.bona damnatorũ. C.de bo.da.& in.l.fi.§.fi.ff.de fal. vbi gl. & Mar.Remanet ergo ſola pęna deportationis quæ hodie non eſt in vſu ſed perpetuo bannitur.l.ammiſſione.ff.de capi.dimi.glo. in.§.relegati.inſti.quibus mo.ius pa.po.ſol. Bart.in l.illicitas.§.qui vniuerſas.ff.de offi.preſiden. Bal.in.l.i.q.i.ff.de here.inſti. boni. in tracta. mal.in titu.de ſeditio.in fin. Thom. gram. in conſilio trigeſimoquinto.in fi.et in voto.xix. Et vide de pœna,vt per eundem Thom.grã. in.d.conſilio quadrageſimotertio,& conſilio quinquageſimoquinto. Serui vero violentiã cõmittentes vltimo ſupplicio afficiuntur, vt l.ſeruos.C.eo.ſi domino ignorante, ſi autem mandante dominus efficitur infamis,& ſeruus damnatur in metallum vt ibi & Boni. vbi ſupra.Predicta quando vis fiat perſonę, ſi vero rebus & poſſeſſione dic vt in.d.l.quoniam multa. & in.l. ſiquis ad ſe fundum.C. eo.& locum habet titulus.ff.de vi. & vi arma.vt in.l.i.§.hoc interdictum.ff.de vi.&vi arma.& per totum. C. vnde vi. Et not.vnũ quod licet de iure per vim expellens de poſſeſſione amittat dominium,ut in.d.l.ſiquis in tantam.C.vnde vi.tamen in regno mitigatur pœna & punitur pœna dimidię extimationis rei a qua deijcitur,vt in conſti.violentias,& ibi per Mathe. quæ requirantur vt locum habeat.d.conſti.& limita, vt per Ioan. de arno.in epito.iiij.niſi occupet rem ratione præſumptionis iuris,quod habet in re ipſa et per Mar.in ſing.clxvij.Et an in tali poſſeſſorio requiratur apponi locus, & tempus? dic vt per Ioan.de arno.in commenta.xxxix.& ſeq.& per Mathe.in deciſi. Et cui applicetur dicta medietas parti,an fiſco, proſequere,vt per Math.ibi poſt And.pro fiſco: & non parti.Priuata vero vis committitur.quando predicta fiunt ſine armis,nam cum armis fit vis publica,ſine armis vis priuata.Et ideo ſi homines conuocantur & fit cetus,ad vim inferendam ſine armis tenetur.l.iulia de vi priuata.l.ij.& ſeq.ff.eo.l.non ideo minus.C. de accuſa.ff.eo.l.legis et.l.ſi qs per totum.ff.de vi. pri.& Boni.in eo.titu.Item tenetur hac lege, ille qui ius ſibi dixit propria auctoritate.l.penulti.ff.eo.l.extat.ff.quod me.cauſa.An autem diſpoſitio.d.l. extat.in regno ſit correcta per.d.conſtitu.violentias, vide ibi per And. & Mathe. in.i.nota.q. & ibi an ipſo iure,an per ſententiam amittat debitum proſequere vt ibi per Mathe.& per Bart.in.l. penulti.ff. eo.& in.l.creditores.C.de pigno.vbi fallit & per Mathe.in conſtit. pacis cultum, in regno autem extat capitu.incip. contra effrenatas. Quod ſi quis ius ſibi dixerit, propria auctoritate,capite punitur.Limita tamen vt per Ioan. de arno. in cau. xxix.& in commenta. clxxvi.in quibus fallit,in capiente bona for iudicati, nam licet ſpoliare vt ibi. In tantum quod nec etiam licet facere in regno repreſalias, alias punitur eas faciens publicatione

bliſcatione bonorum,vt in.d.conſti.pacis cul
tum,& extat regia prag.ſuper repreſalĳs fa-
ciendis,puniendis,in tantum ꝙ dicit ibi An-
dre.ꝙ nec etiam licet facere repreſalias exa-
ctoribus fiſcalium functionum,&vide in ma
teria repreſaliarum.Bar.in ſuo tract.& Bal.
in auc.volo.C.ne vxor pro mar.& Io.de li-
gna.in eo.trac.& Par.in trac.ſind.circa prin
cip.verſi.quidam de regno Sicilie,& in ver-
bo repreſalio. In quibus autem caſibus liceat
ſibi ius dicere,propria auctoritate,proſeque-
re vt per Matth.in.d.conſti.pacis cultum,&
per Boni.in tit.quis alium poſſ.offend. pœ-
na autem legis iulię de vi priuata, eſt publi-
catio tertiæ partis bonorum, cum infamia
& priuatione honoris,& dignitatis, & ſi ho
micidium ſequatur capite punitur.l.i. &.ĳ.
ff.eo.l.quoniam multa.C.eo.Seruus vero vl
timo ſupplicio damnatur.d.l.ſeruos. Boni.in
d.tit.de vi priuata.inſti.de pub.iud.§.itē lex
iul.vbi ď pęna vtriuſq; vis,& publice et pri
uate.Hec quo ad cria,ſeqͣ̄ ꝓceſſus criminū.

105 p †In text.ergo ibi argumentis conuictus.
No.ꝙ argumentis,& inditĳs conuincitur ac
cuſatus,ſeu inquiſitus,& ſic not.in capitali-
bus argumenta,& indicia facere plenam fi-
dem,intellige tamen iuxta.l.fi.C.de probat.
vbi per Bal.& Saly.ꝙ ſint indubitata,& lu-
ce clariora,& per Bal.in.l.ea quidem.ĳ.col.
C.de accuſa.Specul.in titu.de preſump.Gan
di.in rub.de indic.& preſump.ad condemnā.
Ang.in glo.fama publ.ĳ.col.verſic.quero an
vnum.& per Augu.poſt eū.& in glo.comp.
inquiſ.vt tot.neg. cano.in.c.afferte.& in ca
pit.quia veriſimile.de preſump.Pau.de caſt.
in conſil.cxcvĳ.Alex.in conſil.xv.i.volu.&
in conſil.xiiĳ.iĳ.volu. & conſi.xxiiĳ.ĳ.volu.
Ana.in conſi.lix.Oldr.conſi.cxcĳ.Cep.in cō
ſil.xxxii.& conſil.xxxix.Anch.conſi.ccliiii.
Panor.& Fely.in.c.tertio loco.de probatio.
Ioan.and.in ſpecul.in titu.de proba.§.fi.ver.
xiii.Matth.in conſti.ſi quis in poſterum.iiii.
not.& in conſti.terminum vitæ,& in conſti.
humanitatem. Mar.in pract.§.diligenter.&
§.quoniam.&.§.ſecunda queſtio.& in prin.
prac.& in.l.repeti.ff.de queſtio.& in rub.C.
de probatio.& conſil,cxv.& con,cxxxv.&
in.l.i.§.diuus.ff.de ſiccar.& in.l.i.C.eo.& in
pra.i.§.poſtq̄ .Pano.poſt Imo.in.c.auditis.ď
p̄ſcri.& in.c.accedens.de accuſa. Deci.plene
poſt alios in.c.cum venerabilis.de excepti.
Bolog.poſt Guil.de ſuza.in trac.de indic.&
tort.circa fi.verſic.eſt videre aliud indicium.
Fely.in.d.c.afferte. & in.c.veriſimile. Brun.
in trac.indi.v.car.iiii.q.princ.Pari.in verbo
tortura.lo.iĳ.verſicu.quidam latro.et ſeq.in
verſi.tortura.lo primo.in prin.Thom.gram
ma.in volu.x.in fi.& in volu.xv.& in vol.
xxi.& in volu.xxiii.ex quibus omnium di-
ctis colligitur,ꝙ poteſt ex his indicĳs deueni
ri ad cōdēnationē,maxime ī occultis & diffi
cilis ꝓbationis exiſtentibus,& tractatibus ſe
cretis,& delictis occultis,& quādo aliter ve
ritas haberi non poteſt,vt plene per Mar.in
in.d.§.diligenter.& communiter tenetur per
eoſdem maxime Gand.in.d.rub.de indic.&
preſump.ad conde. Quod locum habeat,&
condemnari poſſit in pęnis pecuniariis, aut
corporalibus leuibus,vt per Bru.vbi ſupra.
Non autem in capitalibus & membri abſci
ſione.nam in eis non poteſt deueniri ad con-
demnationem,ſed ad torturam,& ſi deuenia
tur ad condemnationem,non tamen vt po-
natur pœna ordinaria corporalis, & capita-
lis,ſed minor pœna.Nam tunc iudex debet tē
perare ſuam ſententiam in condemnando,et
mitiorem imponere,& ſic non corporalem,
ſed pecuniariam.Nam quando ex aliqua cā
pęna ordinaria minoratur reducitur ad pe-
cuniariam,vt plene per Mar.in.§.quoniam.
& in.§.poſtq̄з. & in.l.i.§. diuus.ff.de ſiccar.
& in.l.lege cornelia.ff.eo.& in.l.i. C.eod.&
in.l.diuus.ff.de parri.& in conſ.xxiiii.& ſeq.
& conſi.xxx.& conſi.xxxix.& conſi.xlvii.
& conſi.cxxxii.& in aliis locis ſupra. & per
Thom. gram. in.d.volu.xxiĳ.& in volu.v.
Pari.in.d.tract.in car.xxiiĳ.i. col.& car.lix.
iii.col.in verbo tortura.lo primo. Alex.poſt
Bart.in.l.abſentem.ff.de pen.Indicium autē
indubitatum dicitur & diffinitur, ꝙ ſit de-
monſtratio rei per ſigna ſufficientia, per quæ
animus in aliquo tanq̄.in exiſtente quieſcit,
& plus inueſtigare non curat.l.indicia.C.de
rei vendi,ita diffinit Bal,indicium indubita

tū ſeu plenum in.l.ea quidē.ij.col.C.de accu.
& Brun.in.d.trac.iiii.q.princ.ij.exemplo.et
per Pau.gril.in trac.de queſtio.iii.q. Par.dif
finit in verbo tortura.lo.iii.verbo mandauit
rex poſt medium.Exempla autem indicij in-
dubitati tradit Gandi.in.d.rubri. de indic.&
preſump.ad condem.& Boni.in rubr.de in-
dic.& Brun.plene in.d.trac.iiii.q.princ.i.par.
Ang.in glo. fama publica. verſicu.quero an
vnum indicium . Bald. & Salycet.in.l.fina.
C.de probation.Panormi..in.d.capitu.tertio
loco.de proba.& ibidem p Fely.Oldra.in cō
ſil.cxlij. Ang.in.d.glo.compa.in quiſ. tot ne-
gant. Ant.de can.in tra.tor.xi.q. Pau.in.d.cō
ſi.cxcvij. Par.in.d.tra.in verbo tortura.la pri
ma.Alex.in.d.conſi.xv.Mar.in.l.repeti.ff.de
queſt.& in prac.§.diligenter.& in.§.quoniā.
& in rub.C.de proba.& in conſil.xxxi.in q-
bus ponſit exempla indicij indubitati, & ma
xime ſi viſus fuerit pallidus exire cum enſe
ſanguinolento de aliqua domo vel camera,
que non habeat niſi vnum hoſtium, & viſus
fuerit aufugere , & intus domum fuit viſus
& occiſus homo.nam hoc indicium erit ple-
num,ꝙ indubitatum ad condemnandum,et
Pari.vbi ſupra.verſi.mandauit duplici loco.
& in verſic.an ſtetur dicto torti.Vbi idem ſi
in domo mulieris fuerit deprehenſus poteſt
condemnari de adulterio.& in verſi.manda-
uit rex circa medium.& ibi quādo ſtatutum,
& ſeq.& in verſi.confeſſio ſociorum.Angel.
tamen in.d.glo.fama publ.& Brun.in.d.iiii.
q.prin.dicunt illud indicium,ꝙ fuit viſus ſan
guinolento enſe non ſufficere ad condemnā-
dū,ſed ad torquendum tm̄,& vide vnum in-
dicium,ex quo deueniri poteſt ad condemna
tionem,vt in conſtitu.in queſtionibus,& ibi
per Matth.viii.not.vbi tribus illis concurren
tibus probatur violentia mulieri illata.& di-
xit Par.vbi ſupra.in.d.verſic.an ſtetur dicto
torti.Quod ſi quis fuerit viſus aufugere per
plateam cum enſe euaginato,in conſpectu
populi,dicitur indicium notorium,& mani-
feſtum,vt per Ang.in.l.cum cognitionaliter.
C.de queſtio.& Bal.in.l.additos. C.de epiſ.
aud.& idem Pari.in.d.trac.in verſi.tortura.
lo.iij.verſi.aduertendum. Et not.ꝙ probatur
homicidium , licet teſtes nō dixerint eos vi-
diſſe vulnerare, vt puta ſi uideant homines
armatos rixantes in conflictu, & admenan-
tes.nam licet non deponant qualiter uiderūt
percutere , tamen ſi taliter deponant , & ꝙ
poſt rixam ſedatā fuerit ibi homo repertus
mortuus,ꝙ taliter depoēntes plene probant
ita dicit Saly.in.d.l.fin.C.de proba.quod di-
ctum refert & ſequitur Soc.in conſ.liiij.pen.
col.iij.vol.& Brun.vbi ſupra.& plene Mar.
in.d.rub.C.de proba.nu.ccxxxiiij.& in.d.l.
repeti.& in ſing. cclxxxviii.& conſil.cxv.
et in Prac.in.§.quoniā.cetera exempla vide
per Brun.& alios ubi ſupra.& Par.in.d.uer.
an ſtetur dicto torti.& Pau.gril.in.d.trac.de
queſtio.iij.q.& per Saly.& alios in.d.l.fi.&
106 Mar.in.d.rub.ꝟ †Dubitatum & ſemiple-
num indicium eſt, preſumptio fortiter mo-
uens animum iudicis ad aliquid credendum
uel non credēdum.l.cum probatio.ff.de pro
bat.ita diffinit Bal.in.d.l.ea quidem.ij.colū.
C.de accuſa.vide plene Brun.in.d.tracta.in
pri.i.par.& per Boni.in tit.de indic.et Gan-
di.in tit.de preſump.et indi.dub.ad tortu.Io.
and.in Spec.in titu.de proba.§.fi.uerſi.item
indicia.Ange.in glo.fama pub.ij.co.Et quod
ſit argumentum preſumptio,ſuſpitio, conie-
ctura,et fictio,per Bald.in.d.l.ea quidem.et
Brun.vbi ſupra.et per Pau.gril.in.d.tract.de
queſtio.iij.q.poſt Bal.ubi ſupra.et Pari.in.d.
trac.in uerbo tortura.lo.iii. uerſi.an ſtetur di
cto torti.poſt medium.& in verſicu.manda-
uit rex.& in uerſi.confeſſio ſociorum.in fi.et
in uerſi.an in cauſa pecuniaria.& in fi.i.uer.
in verſi.tortura.lo.i.Dixit indicium eſſe nota
bile ſignum maleficii,vt per Odoffre.in tra.
de queſtio.verſi.iiij.& per Bar.in.l.ij.ff.de ex
cuſa.tuto.de triplici indicio ſimplici vrgenti,
& indubitato.per Barto.in.l.fi.ff.de queſtio.
Anto.de canar.in trac.de queſtio.iiij.q.Ioā.
and.in Specu.in titu.de noto.crimi.§.vt au-
tem.& per Bal.poſt glo.in.l.non hoc.C.vn
de cogn.vbi de leui indicio & graui.& per
Alex.poſt Batt.in.l.maritus.ff.de queſtio.&
per Bald.et Alex.in.l.ſi duo patroni.ff.de iu
reiur.& in.l.milites.C.de queſt.& in hac.l.
& ibidē per Alex.vbi ſupra ꝺ quali quali in-

dicio,& de adminiculo,& motiuo,& de mul
tiplici ſpecie indiciorum per Pau.Bril.vbi ſu-
pra.& vnde dicatur indiciũ dic vt per Gãd.
in rub.de queſtio.ii.colũ.Ab indicando, quia
per ea veritas indicatur. & quia materia in-
diciorum ſatis late tractatur per doct.vbi ſu-
pra & maxime criminaliſtas vt per Gand.in
tit.de preſum.& indi.dubi.ad tor. & in rub.
de queſtio.ſecunda colum.per.Bel. in pra. in
tit.de queſtio.Boni.in.d.tit.de indi. Ange. in
glo.fama publ.Bru.in ſuo tract.indi. & tor.i.
par.Bald.& Imo.in.l.fi.ff.de here.inſti. & in
l.excipiuntur.ff.ad ſille.ſcribentes in.l. admo
nendi.ff.de iureiu.Par in.d.verſi.tortura cum
verſicu. ſequentibus Alexaud. in conſil. xli.
&.ij.volum.& in conſil.lxxxvii.i.volum. &
conſil.xciii.eodem volum.& poſt Bart. in.l.
ſufficit.ff.de queſtio.Fely.in.c.cum dilecti.de
accuſa.vlt.colum.& in.c.tertio.loco.de pro-
ba.& in.c.quia veriſimile de preſump. Mar.
plene in pra.in .§. diligenter & in.l.i. in prin.
ff.de queſtio.& poſt Bar.in.l.fi.ff. de queſtio.
in variis ſuis conſil. & Cepo. in multis ſuis
conſiliis,ideo ad eos materia indiciorũ & tor
turæ remittenda erit. Aliqua tamen per doct.
reg.tradita & per alios modernos per ſtrin-
gamus breuiter,& ſubſtantialiter ea tantum
referamus,quæ in palaciis verſari ſolent, &
quæ in regno etiam ſtatuta videantur, poſt
diſpoſita in vtroq; iure.Breuem ergo tracta-
tum indiciorum & deinceps torturæ inſera-
mus congruenter. Viſo ergo quid ſit & vn-
de dicatur indicium,qualiter probetur et quo
tuplex ſit. Videamus Qualiter ergo probe-
tur indicium,dic ꝙ duplex eſt indicium, vt
hic per Bald. proximum maleficio, vt teſtis
deponens de viſu de quo infra, tunc concur-
rentibus qualitatibus de quibus infra unus te-
ſtis ſufficit vt infra extat.Et indicium remo-
tum a maleficio,de quibus infra,ut fama, ini
micitia, fuga,viſus,enſe euaginato,i loco vbi
mortuus & occiſus reperitur, & alia de qui-
bus infra,& tunc tale indicium probari de-
bet per duos teſtes,nec vnus ſufficit, ita glo.
in.l.fi.C.fami.herci.Inno.in. c. ſicut de ſimo.
Bar. & Mar.in.l.fi.ff.de queſtio.Anto. de ca
na,in tract. tormẽ. xi.q. Cepo.conſil. xl. &
conſil.lxxvij. Ange.in gloſ. fama publ. circa
princ.Alex. in conſil. xviii.i. volum. Marſil.
plene in.l.i.§. idem Cornelio circa .fin.ff. de
queſtio.& in.l.fi.& in.l.vnius facinoris .§. te
ſtes torquendi.ff.eo.& in ſing.cclxxv.& cõ-
ſil.xii.& conſil.xv. & conſil. viii. conſi. xx.
cõſil.xxii.conſil.xxix.cõſil.lxix. cõſi.lxxxix.
conſil. lxi. & ſeq. conſil. lxxxii. coſil. lxxx.
conſ.lxxxviii.cõſ.cxxx.& per Bru.in.d. tra.
ſecunda colum. in car. xv. & par. xvii. no:
Alex.in conſil.ii.vii.volum. Panor. in conſil.
xvi. Ange.conſil.iii.Fulgo.conſil.cvii.Ioa. de
ami.conſil.vii. Par.in tra.ſin.in verbo tortu-
ra.lo.iii.ver.aduertẽdũ & ver.mandauit rex.
in medio ibi indicium & in car.cxvii.iiii. col.
& car.cxxi.iiii. colum.& car.cxxvi. iiii.col.
Thom.gram.in volum.xxij.& conſil. lxvii.
Amplia, etiã ſi per ſtatutum ſtari debeat in-
diciis quo ad plenam probationem, tamen
debet probari indicium per duos teſtes vt
per Bru.in .d.tract.viii.q prin.xvii.no. & li-
mita vt per Marſil.in.d.ſingu.cclxxix.& in-
tellige & declara vt per Angel. in.l. milites
per illũ tex.C.de queſt.refert & ſeqtur Aug.
poſt Ange.in.d.glo.fama publ.et Brun.in.d.
trac.iii.col.Si veriſimiliora deponãt, non ali
ter,& ideo ſi duo teſtes viderint exire quen-
dam magnum mercatorẽ a domo alicuius,
habentem aliquid ſub mantello non eſt veri-
ſimile ꝙ ipſe fuerit furatus,et ideo tales teſtes
deponentes ſuper tali indicio remoto nõ ꝓ-
bant,vt ex hoc torqueatur niſi alia concur-
rant,licet probarent in alio q̃ mercatore de
quo dic vt per Par.in.d.tract.in uerbo,tortu
ra.la prima.circa fi.verſi.i.& in ver.tortura.
lo.iij.verſi.an ſtetur dicto torti.poſt medium
107 ibi an ad torturã. ¶ † Teſtibus enim depo-
nentibus non veriſimiliora, non creditur,vt
per Cepol.conſil.xxxii.per Marſi.conſil.xx.
conſil.xxxi.& ſeq.conſi.lij.conſi.lxv. conſi.
lxxiiij.& con.lxxviij.& conſi.lxxxiii.& cõ.
ci.& conſi.cix.& cõſi.cxiii.Thom. gram.in
vol.xiiii.vbi plene,et in vol.xxii.Mar.in.l.i.
in prin.ff.de queſt.& in rub.C.de ꝓbat.Vbi
ꝙ ſuſpecti ſunt de falſo teſtes, nõ veriſimilio
ra deponentes,iõ iurm̃ ſuppletoriũ non põt
deferri,immo quãdo teſtes ſunt cõtrarii cre-

pitur teſtibus veriſimiliora,& aptiora depo-
nētibus,vt p Cep.in.i.cōſ.et ī cōſ.lxxij.Mar.
inſing.cclxxvi .An autem tales teſtes depo-
nentes de remotis a maleficio, debeant eſſe
omni exceptione maiores, dic vt per Bru. in
d.tract.in.i.par.iij.colum.& per Mar.in.d.§.
diligenter,ꝙ non,dic vt infra dicet, Que autē
& qualia eſſe debeant indicia ſufficientia ad
torturā;dic ꝙ ī hoc certa doctrina dari nō po
teſt,ſed reliquitur arbitrio iudicantis , vt cir-
cumſpectus iudex ex circumſtantiis & aliis
qualitatibus deductis in proceſſu diligentius
arbitretur.l.iii.§.in magis &.§.eiuſdem.ff.de
teſti.Bar.in.l.fi.ff.de queſtio.& per Bald. hic
Ioan.And.& Panor.in.c.cū in contemplatio
ne.de reg.iur.per.Bald.in.l. cum probatio .ff.
de proba.Ange.in.d. gloſa. fama pub .Alex.
in.d.conſil.lxxxvii.i.volum. & conſil.lxxv.
eo.volum. Mar. plene in .d.§. diligenter .iiii.
colum.Ioa. de ami. in conſil. cxxxiiii. Deci.
in conſil.cclxxii.Thom.gram.in conſil.xiiii.
& conſil.xvii.Pau.grill. in tract. de queſtio .
iii.q.& quæ iudex conſiderabit per Par.in.d.
tract.in verbo tortura lo primo.verſi.eſt ad-
uertendum,& ver.officialis.in fi.& in verſi.
tortura lo.iii.ver.mandauit text.in medio.&
ibi indicia ſunt.Vbi qualia eſſe debent indi-
cia.& licet īdicia arbitraria ſint tñ ſemper de
bet arbitrari,taliter ꝙ inclinet in mitiorē par
tem vt per Ioan.de ami.in.d.conſi. cxxxiiij.
Et an ſtante dicto arbitrio circa dicta indicia
ſi iudex torquet ſtantibus indicijs peccet , dic
vt per Par.in.d.tract.in.d.verſi.tortura lo.iij.
ver.quia ſepe poſt medium ibi &.an iudex
ex vera . Et licet indicia arbitraria ſint , non
tamen iudex paſſim ex quolibet indicio ar-
bitrabitur ad torquendū.Sed talia eſſe debēt
indicia,quę de iure ſubſiſtant,& a iure appro
bentur,& non aliter.Et ideo ſi eſſet ſolus te-
ſtis de viſu non omni exceptione maior , vel
indicium remotum, non probetur legitime p
duos teſtes,ſed vnū tantum , vt quia ſit vnus
de fama,vnus de confeſſione extraiudiciali ,
vnus de inimicitia,& unus de fuga, & ſic de
ſimilibus , ex hoc iudex non arbitrabitur ad
torquendum, Cum hec indicia non ſint per-
fecta in genere ſuo,ideo non poteſt ex his tor
queri,cum non coniungantur ad faciendum
indicium ſufficiens ad torturam . Sed quoli-
bet eſſe debet perfectum in genere ſuo, vt fa-
ma probata per duos teſtes , inimicitia ſimi-
liter probata,& alia indicia remota,tūc enim
perfecta in genere ſuo iunguntur ad faciendū
ſufficiēs indicium ad torturam,ita dixit Bal.
in.l.ſi quis ex argentarijs,poſt prin.ff.de edē .
qui ita intelligit gl.in.l.ij.ff.de excuſ.tuto.idē
Antoni,in cap.licet ex quadam.de teſti. Pa-
nor.& Fely.in.c.cum cauſam .de proba. Iaſ.
& alij in repeti.l.admonendi.ff.de iure iura .
plene p Mar.in rub.C.de proba.&in.l.de mi
nore.§. plurium & in.l.unius.§. teſtes .ff. de
queſtio.& in pra.in.§.diligenter.ii.&.iij. col.
& in conſi.xviii.& conſi.lxi.Alex.poſt.Bar.
in.l.i.§.idem Cornelio.ff.de queſtio. & ibi p
mar.in.d.§. diligenter .xxi.car. ii.col. verſic.
q̄ro vlterius an duo teſtes.et ī ſin.cccccIxxxv.
incip.probationes & in.d.§.teſtes.l.unius tra
dit.An & quando teſtes ſingulares iungan-
tur ad faciēdum indicium, & dic vt infra pro
xime.Et ꝙ licet ſint arbitraria indicia,tamen
debent eſſe conformia cum diſpoſitione iuris
& a iure approbata,per Roma.in conſil. ccc
lxxxvi.& voluit Bald.in queſtio. incip.ſta-
tuto cauetur,& per Roma.in.l.cum circa.C.
de iure.Do.Alex.in conſil: ccxvii.ii. volum.
Fely.in cap.ſignificaſti lo primo.pen. & vlt.
colum.de homi.Par.in.d.tract.car.cxvii.iiii.
colum.& per Mar.in.d.§.diligenter.iii. &.v.
colum.& conſil.viii.conſil. v.conſil. xiiii. &
ſeq.infin.conſil.xviii.in fi. conſil.xx. conſil.
xxiiii.conſil.xxxiiii.late in conſil.xlii.per to-
tum & conſil. xlvi. & conſil. lx. & conſil.
lxxiii.& conſil.lxxix.& conſil. lxxxxvii. &
conſil.ci.& conſil.cii. & per Tho.gra.in vo.
xxx.vbi etiam habens arbitrium , non tor-
quet,ſiue legitimis & a iure approbatis indi-
ciis Et dicitur indiciū a iure approbatū ſi ſit
tale, quod moneat aliqualiter animum indi-
ciis.vt per Mar.in conſil.lxxiii . Quod tamen
limita,vt per Rafa.in glo.in.d.l.fi.C.de fam.
her.quem etiam refert & ſequitur Socy. in
conſil.lxiii.iii.volum. & Bru. in .d. tracta.
in.d.ii.colum.i.par.& Thom.gram . in con-
108 ſil.xxxii.& conſil.lxvii.F † Niſi tales teſtes
ſingulares

ſingulares deponerent. pone ſupra proxime ante verſ.& licet ſint arbitraria.de aliquibus indicijs remotis,quæ mouerent animum iudicis,& deponerent de pluribus preſumptionibus,vt quia vnus teſtis dicat ſe vidiſſe Seyum vulneratum,& in terra proſtratum,& iterrogatus dixit ꝙ fuit Titius. Alius teſtis dicat ſe vidiſſe Titium aſperſum ſanguine, & eūtem enſe euaginato ſanguinolento. Alius dicat vidiſſe Titium fugientem, & ſe latitantem in nemore,certe ex iſtis teſtibus,licet ſingularibus deprehenditur moueri mens iudicis,vt torqueat,allegat Bru.vbi ſupra etiam Io.de mon.ſper.in repe.l. admonendi.ff.de iu reiur. Dicentem,licet plures ſemiplenæ probationes vnius ſemiplenæ probationis non probent ſemiplene, tamen coniunguntur ad faciendum indicium ad torturam.Refert etiā & ſequitur Cacial.in.d.l.admonendi.& per Mar.in d.§ diligēter.iij.&.iiij.col.& car.xxi. ij.col.verſi.quero vlterius. an duo teſtes ſingulares,& in ſingul.cciiij. multo magis procederet hoc ſecundum Cacialu.& Brun.vbi ſupra.vbi tales teſtes examinati eēnt magnæ auctoritatis,& multū notabiles,et dixit Alexan.in conſil.lxxvij.i.volu.in fi. Quod licet teſtes ſingulares non probent, intelligit quo ad plenam probationem, ſecus quo ad indicium.Nam vna preſumptio iuuat aliam & refert & ſequitur Marſi. in.d.§.diligenter.iij. col.Item in alijs caſibus teſtes ſingulares probant,de quibus per Marſi.in conſi.i.& conſ. xxxix.& in conſi.lxxiiij.Item ſicut teſtes nō probant ad condemnandum, niſi etiam non interrogati reddāt rationem,& cauſam ſcientię in criminalibus,vt per Salyc.in.l fin.C de proba.& Ale.in con.xv.i.vol.Iaſ.in.l.admonēdi.ff.de iureiur.col.ciii. Dec.in conſi.xxvij. alias non probant.ita & ad torquendum debet reddere cauſam & rationem ſcientie, etiā nō interrogati,vt per eos.item ſicut teſtis debet deponere cū cauſa in criminalibus, alias non probat ad plenam probationem, ita ad faciendum indicium,ita Roma.in rubr.C.de arbit.x.col.verſic.ſcias tamen ita Mar.in.d. §.diligenter.v.colum.& in ſing.621.& ſingula.658.vbi limitat.item ſicut teſtes ad informandum plene non probāt, etiam ſi fuiſſent mille parte non citata,niſi in regno per.c.ſub iungendo.vbi quatuor teſtes de viſu deponētes in inquiſitione generali,vel ſpeciali plene probant,vt condemnari poſſit inquiſitus.& per Matthe.in conſtit.ſi damna clandeſtina. viij.not.ita etiam ſi fuiſſent mille teſtes examinati parte non citata, ſed ad informandū non faciunt indiciū ad torturam,vt per Bar. & Marſi.in.l.fi.ff.de queſtio.Ang.in gloſ.fama publi.iij.col. Brun.in.d.trac.iij. col.Mar. in.l.i.in prin.ff.de queſtio.& conſi.cxx.& cōſil.cxxiij & con.cxxx.& conſi.viij.conſi.xv. conſi.xxxv.& conſi.lix.Ioan.de ami.in conſil.lxxvi.& conſi.lxxxvi.Thom.gram.in cōſil.lxiiij.vbi etiam ſi eſſent mille.& in voto. iij.& in vo.xxx.vide practicam vt per Mat. in.d.conſti ſi damna clādeſtina.ix.not.Quod limita in regno,niſi ex preheminentia magnę curię vicariæ.nam poteſt ex proceſſu informatiuo procedere ad torturam, vt per Pari. in.d.tract.in verbo,tortura.Io primo.in fine. verſi.& an ſi quis.& Andr.& Matthe.in.d. conſti.ſi damna clandeſtina.in quibus autem perſonis,& quando locum habeat dicta preheminentia,plene tradit Tho.gr.in vo.iij.& vo.xxx.& vot.xxxij.in qbus ponit.x.limitationes,vide vt per eum. Et limita ꝙ licet ex proceſſu informatiuo torqueri poſſit per dictam preheminentiam,non tamen repeti poteſt in tormentis ex proceſſu informatiuo,ſed locum habet in prima tortura, non in repetita ita dixit Thom.gram.in conſi.lxiiij.Et dictam preheminentiam intellige,ſemper concurrente leuitate vitæ,& diffamatione inquiſiti,vt per Tho.gram.in.d.vo.& conſil.xvij. & conſi.xxxiiij.& in vot.xxx.per Matthe. in conſti.duram & diram in fi.i.lib.& in deciſ.cccxci.Immo etiam de iure communi cōcurrente leuitate vitę contra homines malæ famę procedi poteſt ad torturam, ex proceſſu informatiuo,vt per Tho.gram.in.d.conſ. xxxiiij.& in vo.iij.allegata per eum, vbi etiā limita,vbi procedit ex officio, & nō ad quādo,ad inſtantiā partis,& intellige de fama & diffamia in eodem genere mali,& nō ex alia cauſa,ꝗ de qua inquiritur, vt per Tho.grā.

109 in.d.vo.xxx.verſic.item ad hoc.¶ † Sed an
vnum indicium ſufficiat ad torquendum an
vero plura requirantur? dic ꝙ Bar.in.l.mari
tus.in prin.ff.de queſtio.Dicit totum hoc re-
linqui arbitrio iudicis, nam quãdoq; vnum
ſufficit,vt vnus teſtis de viſu, contra quem
nihil opponi poſſit.confeſſio etiam extraiu-
dicialis ſufficit,in alijs vero ſi leuia ſint,& nõ
grauia non faciunt indicium,et ſic non ſuffi
cit vnum,ſed plura eſſe debent, adeo ꝙ ſi ſit
male famæ ex hoc non põt torqueri niſi alia
concurrant indicia que iudex arbitrabitur ita
etiam Ang.in glo.fama publi.iij.col.verſicu.
quero an vnum.Ioan.and.in Spec.in titu.de
preſump.§.ſpecies.verſi.violenta.vbi vnum
ſufficit,et vnum remotũ adiuuat aliud ut tor
queantur.Pari.in tra.ſindi.in verbo tortura.
verſi.an ſtetur dicto torti ibi an ad torturam.
et in fi.verſ.mandauit rex.& in ver.tortura.
lo.iij.Mar.in.d.§.diligenter. car.xx.ver.q̃ro
modo vlterius,& in.d.l.maritus.& plene in
l.fi.ff.de q̃ſtio.plene arguit Math.poſt And.
in.d.conſt.ſi damna clandeſtina.iiij.no.ij.q.&
in conſti.monarchiam iij.not.Alex.in conſi.
lxxvij.i.volu.Cepo.conſi.xl. Et limita & in-
tellige in homine & perſona uili, nam unum
indicium ſufficit,non autem contra grauem
perſonam,ut per Bal.in.l.fi.C.de proba.Ale.
poſt Bart.in.l.fi.de queſtio.Et quando plura
requiruntur, talia eſſe debent quæ ſint uериſi-
miliora & aptiora,& uero proxima, & non
aliter.l.i.ij.reſ.ff.de queſtio.l.milites.§.opem.
C.eod.Brun.in.v.q.prin.ij.par.uerſic.tertio.
debet aduertere. ¶ Quę autẽ ſint iſta indicia
ſufficientia diſſeramus de his plene per Gan
di.in rub.de preſump.& indic.dubi.ad tortu.
Bel.in tit.de queſtio.Boni.in tit.de indic.An-
ge.in glo.fama pub.Brun.in.d.trac.i.par.iij.
q.prin.Mar.in.l.i.in prin.ff.de queſtio.& in.
l.fi.ubi Bar.& Alex.poſt eum.ff.de queſtion.
& in prac.in.§.diligenter.Matthe.poſt And.
in.d.conſtit.ſi damna clandeſtina.& Pari.in
uerbo tortura pro diſcurſu.& conſulentes in
uarijs eorum conſilijs,breuiter non dilatando
110 fimbriam. ¶ † Primo maius indicium quod
eſſe poteſt,eſt teſtis de uiſu, qui ſit omni exce
ptione maior,& interfuerit maleficio, & ui-
derit talem comiſiſſe tale delictum, nam tũc
unus teſtis ſufficeret ad torquendum, ut per
glo.in.l.ſi quis.Cad leg.iul.maieſt.Gandi.in
rub.de queſtio.Saly.in.l.fi.C.queſtio. doct.
in.l. admonendi.ff.de iureiu .doct.in.c.cũ in
contemplatione de reg.iur.Bar.Alex poſt eũ
& Mar.in.l.i.§.idem Cornelio.& in.l.mari-
tus.ff.de queſtio.& in.l.fi.ff.eo. Aug.in.d.gl.
fama pub.iij.col.ver.an vnũ indicium. And.
& Matth.in.d.conſti.ſi damna clandeſtina.
ij.no.ij.q.& in conſti.humanitatẽ.v.no.ver.
q̃ro pro declaratione.Mar.in.d.§.diligenter.
in prin.Brun.in.d.trac.ij.col.Tho.grã.in vo.
iij.& in vo.xxx.& in vo.xxxiiij.Alex.conſi.
ij.q.vlti.Cepo.conſi.xl.Ange. conſi.iij.Tho.
gram.in conſil.i.conſil.xlv.& conſil.xxxvij.
Ioan.de ami.in conſi.xxxvi.& per Capic.in
deciſ.ſacr.conſ.cxxvi.Quod tamen intellige,
tribus concurrentibus,ꝙ ſit omni exceptio-
ne maior,alias minima qualitas, & defectus
impedit,ut non faciat indicium, vt per predi
ctos doct.Quod limita,niſi concurrat leuitas
vitę rei,nam tunc facit indicium. ita And.in
conſtit.ſi damna clandeſtina. Vbi ſi omni ex
ceptione maior nõ requirit leuitas vitæ, alias
requiritur,vt per.eum,& amplia etiam cum
tortura, vt proſequitur Brun.in.d.tracta.ij.
par.xiiij.q.princ.& Mat.vbi ſupra.& Mar.
in.d.§.diligenter.i.&.ij.col.& Par.in.d.trac.
in verbo tortura.lo.iij.verſic.an ſtetur dicto
torti.ibi an teſtis.qui non debet examinari.
ubi limitat.& in uerſic. dicitur communiter.
vbi limitat.Niſi iudex haberet arbitrium,&
niſi alia concurrant ex meritis proceſſus, vt
in.d.uerſi.an ſtetur quia ſepe.ubi ita limitat.
item ꝙ alie circunſtantię non reſiſtant, nam
tunc eis reſiſtentibus non faceret indicium ſe-
cundum Ioan.andr.in nouel.c.in contempla
tione.de reg.iur.& Bal.hic.& Brun.vbi ſu-
pra.in princi.ij.colum.& Matthe.poſt Andr.
in d.conſtit.ſi damna clandeſtina.ix.not.ij.q.
Alexan.in conſilio.cxxiiij.vi.volu mi.Fulgo.
conſi.lxxi.Auguſt.poſt Angel in dicta gloſ.
fama publi.v.col.& Mar. in.d.l.fi.ff.de que-
ſtio.& in dicto.§.diligenter. Thom.gram.in
dicto.iij.vol.xxx.&.xxxiiij.Marſi.in ſingu.
cccclxxvi. Thom.gramma.conſil.liij.item ſi

aliæ circunſtantiæ, qualitates, & indicia, con-
currant, ut ꝑ Cy. in. l. fi. C. d queſt. Iaſ. in. l. ad-
monendi. lxxvij. col. x. predicta reg. ff. de iure
iur. & per Mar. in. d. §. diligenrer. ij. colũ. & in
ſiugu. cccxlij. & conſi. ci. & in. l. 1. §. idem cor-
nelio. ff. de queſtio. & in conſi. lxxiiij. Thom.
gram. in conſi. xxi. contrarium tenet Mat. in.
d. conſti. ſi damna clãdeſtina. ix. not. q. ij. Vbi
ꝙ abſq; alijs facit indiciũ, & ꝙ deponat de de
licto, & non de remoto a maleficio, vt ibi ꝑ
Match. & ſupra fuit dictum. Item ꝙ non de-
ponat de facto a ſe contra alios, vt per Mar.
in. d. conſi ci. Et ꝙ alia debent concurrere, vt
per Roma. in conſi. ccccli. Alex. in conſi. v. &
conſil. xliij. ij. volu. & conſi. xi. i. uolu. Cepol.
conſi. xl. Marſi. conſi. cij. conſi. cxvij. conſilio.
cxvi. & conſi. ci. & conſi. lxxiiij. Amplia ꝙ
unus teſtis facit indicium ad torquendum,
etiam contra mandantem ad probandũ mã-
datum, nam ſi vnus teſtis deponat de manda
to ad occidendum ſi inquiritur de mandato
torqueri poteſt, ut per Par. in uerbo tortura.
lo. iij. ver. dicitur cõiter. Limita predicta ꝙ ſit
oĩ exceptione maior, niſi & alia indicia con-
currant, nam tunc licet non ſit omni exceptio
ne maior teſtis tamen ex eo, & alijs indicijs
torqueri poteſt. vt per Roma. in conſi. cccclí.
per Bald. in. l. maritus. ff. de queſtio. Bernar.
poſt Augu. poſt Ang. in glo. fama pub. ij. col.
Bal. in. l. ij. C. de accuſa. & in. l. i. C. de ſum. tri
ni. Iaſ. in. l. i. C de accuſat. & in. l. i. C. de ſum.
tri. Iaſ. in. l. i. C. de ſer. ſug. Par. in uer. tortu. lo.
iij. uerſi. an ſtetur dicto torti. per Mar. conſil.
cij. Et ideo ſi teſtes eſſent repulſati, & probe-
tur de aliquo indicio, ut de fama per teſtes nõ
repulſatos, poteſt torqueri, vt per Tho. grã.
in. i. cõſi. & conſi. xxxij. Limita etiam niſi iu-
dex haberet arbitrium, nam poſſet torquere
ex vno teſte licet non omni exceptione maio
re, ſecundum Alex. in conſi. xli. ſupra dicto de
quo contrariũ dixit And. ſicu. in cõſi. xxxv.
incipi. ſcribitur apud eccleſiaſtes ita limitat
Bernar. poſt Ang. in. d. glo. fama pub. iij. col.
uerſicu. quero an unum. Deci. in conſil. ccc-
lxij. & per Marſi. in dicto. §. diligenter. & in.
l. fi. ff. de queſti. Limita etiam in criminibus
exceptuatis, ut in crimine læſæ maieſt. per. l.
famoſi. ff. ad legem iul. maieſtat. not. glo. in. l.
iij. §. lex iulia. ff. de teſt. & in. c. licet. lo. i. & in
c. ꝑ tuas. de ſimo. cõtrariũ tamen dixit Alexã.
in conſil. xi. i. vol. vbi. Quod ſi nõ eſt integer
non poteſt torqueri vide per Mar. in. d. §. dili
genter. & in. d. conſil. ci. & ſeq. Et ſic amplia
etiam per id quod dixit Alexand. in conſilio.
li. primo uolumi. ꝙ dominus & ſuperior non
poteſt torquere aliquem ad ſimplicem dictũ
iii meretricis. ¶ †Secundum indicium eſt, fama
publica, nam fama facit indicium ex quo in
ciuilibus facit ſemiplenam probationem, ut
per doctores in dicta. l. admonendi. & in. c. ue
niens. de teſtib. et in. l. in bonefidei. C. de iure-
iuran. Marſil. conſilio. xliiij. et licet Gandi. in
titu. de queſtio. uerſicu. de uno quero dicat aſ
ſeſſores ꝙ ex fama ponunt ad torturam, &
per Marſi. in conſilio. lxxij. Tamen commu-
niter concludit contrarium, ꝙ ex ſola et nu-
da fama abſq; alijs adminiculis, et indicijs
non facit indicium ad torturam, ita ibidem
per Gandi. et in rubri. de indic. dubi. ad tortu.
et in titu. quis ſit effectus fame. et per Bel. in
rubrica de queſtio. vij. colum. Bario. & Mar
ſil plene in. l. fi. ff. de queſtio. & in. l. de mino
re. §. plurium. ff. eodem. Bal. in. c. primo. §. in-
iuria. de pace iuramen. firman. Ant. de cana.
in tractatu de torment. vij. q. & Paul. gril. in
tracta. relaxatio. carce. in titu. de fuga carce.
plene Ange. in glo. fama publi. Brun. in dicto
tractatu i par. uerſicu. an fama. doct. maxi-
me Iaſ. in. d. l. admonendi. & in. d. c. ueniens.
maxime per Fely. Mar. plene in. d. §. diligen-
ter. iiij. col. & in ſingu. xcvij. Par. in. d. uerſicu.
tortura. uerſicu. an fama. & in uerbo fuga of-
ficialis. §. i. Alex. poſt Bar. & ibi per Marſi. in
d. §. plurium. Thom. gra. in uot. xxxiiij. & in
conſi. xxxij. & conſi. xlij. & in conſi. xvij. Cũ
alijs ergo adminiculis facit indicium, alias
nõ imo ſi iudex ex ſola fama & nuda pone-
ret reum ad torturã, & ille fuiſſet cõfeſſus, ta-
lis cõfeſſio nõ noceret, ſed hr̃ ac ſi fuiſſet ex-
torta abſq; idicijs, ut proſeq̃t Mar. in. d. §. plu
rium. & in. l. pen. ff. de queſtio. et in dicto ſin-
gu. xcvij. et con. xliij. Limita. ij. in diffamato
et homine malę famæ et cõditionis, nã tũc ex
ſola fama poterit torq̃ri, ut ꝑ Gandi. ibi in fi.

& in tit.a quo vel a quibus fama.ver.ſed po-
ne queſtio.quę ſępe & precedēti queſtio.alias
ſecus,& Andr.& Mathe.in.d.conſtit.ſi dāna
clandeſtina.per illū tex.x.no.in princ.vbi ēt
ponit,que dicantur tales perſonę viles & ma
lę conditionis,& famę & ꝙ hoc debeat appa
rere & cōſtare ex actis,& ꝓceſſu,& nō aliter
vt ꝑ Ale.in con.lxxxix.iij.col.iij.vo.& cō.v.
i.vo.Augu.poſt Ang.in.d.glo.fama pub.&
Bru.in.d.tra.d.verſ.an fama,& declara,vt ꝑ
Bernar.poſt Aug.vbi ſupra . Qđ ſit male fa-
me in eodem genere mali non in alio vt per
Thom.gra.in vo.xx.& Bernar.poſt Gand.
in.d.tit.a quo vel a quibus.Tertio limita niſi
fama eſſet vehemens,vt per Barto.in conſil.
clxxx.& per Bal.i.d.c.i.§.iniuria,& per Fel.
& alios in.d.c.veniens.per Iaſ.& alios in.d.
l.admonendi.Augu.vbi ſupra.& Bru.in.d.
verſi.fama.Marſi.in.d.§.diligenter.& in.d.§.
plurium.& in.d.ſingu.xcvij.& in conſi.iij.&
conſi.xcix.Thom.gram.in conſi.lvij.Alexā.
poſt Bar.in.l.pen.ff.de queſtio.& in.d.§.plu
rium.in prin.Que autem dicatur fama vehe-
mens relinquitur arbitrio iudicis,vt per Mar
ſil.in.d.§.plurium.& in.d.ſingu.xcvij.Quar-
to limita niſi fama habuerit ortum a perſonis
fidedignis,& perſonis honeſtis,vt per Marſi.
in.d.§.plurium.& in.d.ſingu.xcvij.& conſi.
iij.& conſi.xxxi.Ange.in glo.non a maliuo
lis.& Gandi.in rub.quis ſit eſſe.ma.& in ru-
bri.a quo vel quibus.& in rub.qui fame pro
ba . Quinto limita niſi cum fama concurret
dictum ſindici denūciantis maleficium cum
iuramento,vt per Barto.in conſi.lxxxvi.&
Brun.vbi ſupra. Et no.ad effectum,vt fama
operetur & faciat indicium,eſt neceſſe ꝙ ſta
tim poſt delictum ortum habeat, non ex in-
teruallo poſt delictum , vt Gandi.in.d. rub.a
quo vel a quibus.& per Marſ.in.d §.pluriū.
& in.l.vnius.ff.de queſtio.& per Thom.gr.
in vo.iij.Et ante accuſationem, & inquiſitio
nem,& nō poſt,vt per Anch.in conſi.cliij.&
Thom.gram.in voto.xxxiiij. contrarium te
net Alexan.poſt Barto.in.d.§.plurium.iiij.q.
vbi,quod ſufficit ſi pendente accuſatione,&
per Salyce.in.l.ea quidem.C.de accuſa. No.
etiam quod dixit Bald,in.l.iij.§.eiuſdem.ff.de
teſti.in addit.Quod vbi eſt varia opinio gen
tium,quia vnus dicat vnum,alius aliud talis
fama nō facit indicium cum ſit variabilis fa-
ma.& ſequitur Brun.in.d.tract.xv.col.in fi.
verſi.an fama publica.Ang.in glo.non ſemel
tantum . Not.etiam ꝙ niſi dilucide probetur
factum,infamia non operatur , nec facit indi
cium,vt per Alex.poſt Bart.in.d.§.plurium.
& per Bal.in.l.caſſius.ff.de ſenato.No,etiam
quod dixit Innocen.in.c.cum oporteat.de ac
cuſa.ꝙ probata mala fama non admittitur
ad probationem bonę famę , habetur poſt
Bar.in.§.plurium.in apoſti.& ibi in alia apo
ſti.ver.quero qualiter probetur infamia.qua
liter autem probetur fama, & teſtes debeant
deponere vt probent habetur per Gandinū
in tit.qual.fama probe.& per Barto.& poſt
eum per Alex.& alios apoſt.& Mar.d.§.plu
rium.Vbi pleniſſime cumulat.& in conſi.xx.
& conſi.xliiij.& conſi.lxxij.& conſil.lxxvi.
& conſi.lxxxviij.Io.de ami.conſi.xxv.& cō
ſi.lx.& conſi.lxxx.& conſi.cxxviij.& conſ.
cxxxij.Tho gram.in conſi.xxvi.& in conſ.
xlij.vbi,ꝙ neceſſe eſt ꝙ teſtes deponant de
cā ex qua fuit orta fama,& ꝙ cā ſit ꝓbabilis
& ple.in uo.xxxiiij.& vide multa cōſ.cumu
lata ꝑ Mar.in.d.§.pluriū.& debet cōſtare ex
ꝓceſſu qđ ortū habuerit a fide dignis,vt per
Dec.in cōſi.37.& No.vnū qđ dicit Ale.poſt
Bar.ibi i.§.pluriū.v.co.in apoſt.ſed qd.quod
ſi decem teſtes depoſuerint de fama licet for-
miter non deponant,vt requiritur & tradūt
predicti doc.vbi ſupra,tamē probant ex quo
decem teſtes faciunt vniuerſitatem,vt ibi per
eū:& ſentit Mar.in ſing.clxxvij. Et ideo cau
tela eſt vt examinentur ſuper fama plures te-
ſtes & numero decem,& tunc ſi deponant de
ea ſemper fama probabitur per tot teſtes &
per Par.in verbo tortura lo,iij.ver. quidam
112 latro. ℣ † Tertium indicium eſt fuga poſt deli
ctum cōmiſſum , nā ſi poſt delictū cōmiſſum
aufugerit,& nō cōparuerit, ſed vadit latitan
do talis fuga facit indiciū vt traditur in.l.lege
cornelia.ff.ad ſilleni. tradunt doc. plene ma-
xime Roma.& Iaſ.in.d.l.admonēdi.ff.de iu-
reiu.Bart. tradit in.l.i.ff.de Boni. eo.qui ſibi
mor.conſci.Bal.& Saly.in.l.in bonefidei.C.
de iureiu.

de iureiuran. Barto. Roma.& alij in.d.l. le-
ge cornelia. Iaco.de bel.& Ange. in.§. ſi ve-
ro in auten. de exiben. reis. Ange.in gloſ.fa-
ma publi. & Augu. & Bernar. poſt eam ple-
niſſime Bru.in d.tract.indi.i.par.viij. colum.
verſicu.item pōt eſſe aliud indicium. Ange.
in.l.fin.C.de queſtio.& Felyn. in.c.nullus de
preſumptio.Cuma. conſil.xliij. Ana. conſil.i.
Oldra.in conſil.lxv. Alexand. conſil.lxv.&
conſi.lxxvij.iij.volum.Bel.in rub.de queſtio.
i.&.v.colum.plene Mar.in pra.in.§. diligen-
ter car.xvi.verſic.modo quero vlterius. & in
rubr.C.de proba.& in.l.i.in princ.ff.de que-
ſtio. in ſingu.cix.& ſingu.ccccxcvij.& con-
ſil.xlix.& conſil.lxxij. Paul.grill.in tract. de
queſtio.iij.q.Math.in conſti. in queſtionibus.
viij.no.& in conſti.vniuerſos.viij. no. & con
ſti.clementię.ij.no.Cepo.conſil.xxix.& con-
ſil.xxxi.Ioan.de ami. in conſil.vij. & conſil.
lxxxv. & conſil. lxxxvij. & conſil. cxxxij.
Deci.in conſi.ccxxxiiij.Thom.gram.in con
ſil.xiiij.& conſil.xvij.& conſil.xlij.& conſil.
xxxij.Par.in verbo tortura la prima ver. vi-
ſo de indicijs.Corne.in conſi.lvij.ij.volum.&
Par.in d.ver.tortura ver. an teſtes.Ex quo-
rum omnium dictis diſtingue, Aut aufugit ſta
tim facto delicto,& ſe abſentauit,& ante ac-
cuſationē,aut aufugit poſt delictum , & poſt
accuſationem,& citationem emanatam .Pri
mo caſu concluditur aūte. Barto. in.l.i.ff. de
boni.eo qui ſibi mor. conſciue. Quod ſola &
nuda fuga nō facit indicium ſed ſuſpitionem
inducit Alexan.in conſ.lxv.i.vol. Limita niſi
rumore pēr lato,ut per Barto.in.l.fi.ff.de que
ſtio.& Bru.in.d.tract.xiij.colum.in.fin.iunta
vero,cum alijs adminiculis vt fama,& inimi
citia,& alijs circunſtantijs,& coniecturis,fa-
cit indicium. Amplia etiam tunc in preparan
te & attentante aufugere,nam facit indicium
ſicut fuga in actu,ut per Mar.in.d.§. diligen
te.& in.d.rub.C.de prob.& in.d.l.i.i prin.ff.
de queſtio.Dixit enim Bal.in.l.pignoris gra-
tia.C.de pigno.actio. Idem operatur fuga in
actu ſicut fuga in promptu Amplia etiam in
fuga ſocij criminis,nam facit indicium con-
tra ſocium inquiſitum vt per Thom.gram.in
d. conſil.lv. in fin. Limita tamen niſi fuga
poſſet modo aliquo colorari , ex aliqua pro-
babili cauſa,nam tunc non facit indicium,et
ideo ſi dicat timuiſſe ne occidatur a conſan-
guineis occiſi, vt quia ab ipſis fuerit inculpa-
tus,& tunc ex quo ei locus tutus non eſt ab-
ſentauit ſe a loco & aufugit , non facit indi-
cium,ſi de his conſtat , ita loquitur Bal.in.d.
l.in bonefidei.C.de iureiur.& Anto.de cana.
in trac.de tormen.vij.q.Idem ſi aſſerat ſe re-
ceſſiſſe propter mercantias,nam ſi altas ſoli-
tus erat vagari in diuerſis locis pro mercan-
tijs excuſatur,& fuga & abſentia non facit
indicium, vt per Brun.in.d. tract.viij.&.ix.
car.i.par.idem ex alijs probabilibus cauſis.
113 F †Immo tunc ſi probationes non habeat ſta
rentur eius iuramento,ſi dixerit ſe ex his aut
alijs cauſis probabilibus ſe abſentaſſe . Cum
ea que in animo conſiſtant directo per alios
non poſſent probari , niſi ſolo iuramento cui
creditur,vt per gloſ.in.§.ſed iſte.inſtit. de ac-
tion.vbi plene Iaſ.& multa in hoc cumulat.
Mar.in.d.§. diligenter. & in.d.rub.C.de p-
batio.& per Ioan.de arno.in problema.lxx.
& Mar.in.d.ſingu.cxv.& in.l.qui falſam.ff.
de falſ.Et ꝙ ſi ex aliqua cauſa probabili colo
retur,vt propter timorem parcialitatis & ne
offendatur,plene Io.de ami.in conſ.vij.vbi ēt
pp uerba minatoria a pte aduerſa.& .d. con
ſil.viij.&.d.conſi.lxxxvij.& per Anto.de ca
na.intra.de torm.vii.q.& per Mar. in conſil.
xlix.& per Fely.in.c.nullus de preſump. Idē
quando aufugit ad euitandum facti violen-
tiam,ut quia de facto erat capiendus vt di-
cit Thom.gram.in volum. x.in addi. & per
Bart.in.l.quid ſit fugitiuus.§.i.ff.de edil. edi.
& vide per Math.in conſtit.clementie.iij. no.
Idem ſi aufugiſſet a manibus familię, & po-
ſtea citatus comparuiſſet,nam non facit in-
dicium prior fuga vt per Felyn.in.d.c.nullus
Idem ſi aufugiens prius reputabatur homo
bonę vitę conditionis & famæ vt per Marſil.
in.d.conſil.xlix. immo fuga iunta cum fama
ſeu alijs indicijs non facit indicium , niſi con-
currat leuitas perſonæ preterquam in teſte de
viſu ita dixit Andr.in.d. conſtitu. ſi damna
clandeſtina.ij.colum.verſicu.magis mouetur
iudex & de predictis vide per Bru.in.d.tra.i.

part.ix.col.& ſeq.poſt Archid. in.c.decreui-
mus.iij.q.ix. vbi etiam per Brun. Quod ſta-
tur eius iuramento. Limita tamen predicta,
& tempera, vt faciat indicium, quando fuga
fuerit ita certa & manifeſta, per vehementē
preſumptionem, ꝙ ſe abſentauerit ex cauſa
delicti, ita dixit Archid. in.c.nihilominus.iij.
queſt.viij.&.c.cum contumacia.de hereti.in
ſexto.& Brun.in dicto tracta.colum.ix. Niſi
per claras contrarias probationes de cauſa
vera abſentię probaſſet. Secundo vero caſu
quando aufugit poſt accuſationem, vel in-
quiſitionē, dic ꝙ aut ante citationē, aut poſt
citationē emanatam aufugit. Primo caſu nul
lum facit indicium, nec ſuſpitionem, vt per
Bart.in.d.l.i.ff. de bon. eo.qui ſibi mor.con-
ſci. Etiam ſi reus ſtaret cautus in domo, vel ali
bi ne capiatur, nō facit indicium, vt per Bar.
& poſt eum Alex.& Ange.in.l.fi.ff.de queſt.
& Roma.in.d.l.lege cornelia. Et ne dum ꝓ-
cedit, quando fuiſſet accuſatus, ſed etiam ſi
adhuc non fuiſſet accuſatus, ſed preceſſiſſent
minę de accuſando, uel eſſet ueriſimilis ſuſpi
tio de accuſando, nam tunc idem operatur,
ac ſi accuſaſſet, vt proſequitur Mar.in.d.§.di
ligenter.& in.d.rub.C.de probat.& in.d.l.i.
in prin.ff.de queſtio.& in ſingula.ccccxcvij.
Ang.in.d.glo.fama pub.Rom.in.d.l.lege cor
nelia.Brun.in.d.trac.ix.col.Dec.in conſi.cc-
xxxiiij.Io.de ami.in conſil.xxxvij.Et tūc nec
etiam facit indicium, potuit enim dubitare
vtroꝗ caſu, ne a familia caperetur, ut not.
Bar.in.l.quid ſit fugitiuus.§.ſcienti.ff.de edil.
edi.ſi tamen poſtea citatus comparuerit, vt
ibi per Bar.& Bru.in.d.tra.viij.col.alias ſe-
cus vt infra. Limita tamē predicta, niſi alia ſuſ
pitio laboraret. nam tunc faceret indicium vt
per Ange.in.d.gl. fama publ. Si vero aufugit
poſt citationem, & tunc aut erat liber, aut im
poſſe, curię carceratus. Primo caſu ſi citatus
non comparuerit, ſed in contumacia perſeue
rauerit, & fuerit bannitus, tunc talis contu-
macia, & bannum, et fuga, facit indicium ad
torturam ſecundum Nicol.de macta:& Bal.
in.l.i.C.de here.inſti.& per Pau.de caſt.in.l.
raptores.C.de epiſc.& cle.& Mathe.in con-
ſtit.in queſtionibus.viij.no. Vbi dicūt ex ta
li fuga non condemnatur, ſed torquetur.idē
dicit in conſti.ſi quis rapere.ij. no.x.q.Brun.
etiam tradit in.d.tra.indi.ix.char.iij.co. ver.
addo alium notabilem caſum, & per Par.in.
d.tra.in verbo tortura.lo tertio.ver.ſequitur
queſtio.in fi. vbi ſecundum qualitatem ꝑſone.
Mar.in pra.in.§.diligenter. car.xx.iiij.col.in
fi.ver.quero vlterius an contumatia.& in.l.i.
in prin.ij.col.& in.l.pen.in.fi.ff.de queſtio.&
in ſing.cxvij.et cōſi.cxvij.& per Io.de arn.in
epit.xci.& in cōmen.cxi.& Tho.gra.in cōſi.
xxxiiij.& in conſilio.xlv.& conſilio.lv.& cō
ſil.lvij.verſ.item decimo. & de fuga poſt cita
tionem, & contumacia & fuga per Thom.
114 gram.in conſilio.xxxij.¶ †Licet contrarium
dixit in conſilio.xxxvij. Quod ex ſola con-
tumacia non torquetur abſꝗ alijs indicijs li-
cet ibi dicat niſi concurrat bannum vltra cō
tumaciā, & ita intelligit dictam doctr.Bal.in
d.l.i. Limita tamen & intellige, quando con-
tumacia fuiſſet legitime contracta, & nō ali-
ter, & per Tho.gram.in.d.conſilio .xxxvij.
Et locum etiam habeat, in vero contumace,
quando perſonaliter fuiſſet citatus & non do
mi. vt per eundem Thom.gram.in conſilio.
xlv. limita tamen vt per Math.in conſti.cle-
mentie.iij.no. vbi abſentia, & fuga fuiſſet co
lorata ex cauſa probabili, vt quia citatus ſe.
abſentaſſet ad regem, nam licet fuerit banni-
tus ſi poſtea rex remiſiſſet ad iudicem bānien
tem, vt prouideat de iuſticia, tale bannum, et
fuga, non faceret indicium, vt ibi per eum.
Sed mirandum eſt, ſi per dictam conſti.clemē
tie.bānitus habet tempus ad comparēdum,
& infra duos menſes non poteſt capi, nec of-
fendi, & ſponte comparens relaxatur fideiuſ-
ſoribus, & auditur in ſuis defenſionibus, quo-
modo ergo talis contumatia & bannum in re
gno faciat indicium contra ſponte comparen
tem, licet forte procederet ſi in banno fuiſſet
captus vt ex hoc ſolo poſſet torqueri. Item
docto. ſupradicti loquuntur in caſu quo per
ſtatutū poſſet comparere, & purgare contu
matiam, nam etiam ſpōte cōparens, pōt tor-
queri ex precedenti contumacia, abſꝗ alijs in
dicijs, & ſi loquuntur iuxta diſpoſitionem.d.
conſti.clementie. ut poſſit comparere, & ta-

men torquetur. Crederem non paſſim locum habere, ſed in perſonis leuibus, non in alijs, ut ſentire videtur Bald. in d. l. i. C. de here. inſti. quatenus dicit ſecundum qualitatem perſonarũ poſſe torqueri, & ſentit Par. in d. verſ. ſequitur queſtio. Sed quid ſi bannitur ab vno officiali, & capiatur pro alio delicto, vel eodem ab alio officiali maiore vel minore, an illud bannum & cõtumatia faciat indicium, ut ex eo torqueri poſſit coram iudice nõ ban niẽte, dic ꝙ decidi põt ex dictis ꝑ Math. in cõ ſti. humanitatem. xiij. no. verſi. ſed iuxta premiſſa. vbi ponit an ſi ſe defendat extra carce-
115 res ☞ †Idem dicas, ſi dum capitur a familia iuſte, nam ſi reſiſtat in capiendo talis reſiſten tia facit indicium, ſecus tamen ſi iniuſte capitur, nam ne dum non facit indicium, & per Ioa. de ami. in conſil. cxxxiiij. immo occidere poteſt vt per Par. in d. tract. in verbo reſiſten tia. & Mar. in l. prima in princ. ff. de ſicar.
116 ☞ † Secundo caſu, quãdo erat carceratus & aufugit, dic ꝙ aut iniuſte detinebatur, & tũc aufugiens a carcere non torquetur, ex hoc cum talis fuga non facit indicium, vt per Alexan. in conſi. cxliiij. ij. volu. & Matthe. in dicta conſtitu. clementie. in fi. iij. not. vbi optime, & ibi ſi accedit ad ſuperiorem, ꝙ talis fuga non facit indicium, nec contumax reputatur. Aut iuſte detinebatur, & tũc ſi animo redeundi receſſit, vt quia poſtea redijt, & tunc nec etiam facit indicium, vt per Bartol. in l. quid ſit fugitiuus. §. ſcienti. ff. de edil. edict. & dixit Bald. in l. prima. C. de ſeru. fugit. Quod ſtatutum puniens fugientem de carcere, non includit illos, qui exierunt animo redeundi, argumen. no. in §. pauonum. inſtitu. de rerum diuiſio. Brun. in dicto tractatu. viij. colum. & per Marſil. in conſi. cxxij. in princip. Qualiter autem conſtet, ꝙ animo redeundi, tradit Pau. grilan. in tractatu de relaxatio. carce. in titu. de fuga carcer. & vide per Caue. ſuper prag. reg. inoleuit. Vbi ponit, ſi quis datus eſt pro carcerato alicui aſſignando domum aut aliũ locũ pro carcere, ſi diſceſſit, deinde redit nõ eſt rupta fideiuſſio, vt ad penã teneatur. Aut animo non redeundi & tunc facit indicium ſiue hoſtio aperto ſiue non, non tamen habetur pro confeſſo, vt per Thom. gram. in vo. xxxvij. in fi. & conſil. lvij. & per Feli. in d. ca. nullus. & Marſil. in d. §. diligenter. Et effractis carceribus, aut cippis cũ idem ſit vt per Baldus. in l. ſuccurritur. ff. quib. ex cau. ma. Brun. vbi ſupra. ix. col. abſq; tamen conſpiratione. Idem ſi tentabat aufugere, vel preparabat fugere. attentando rumpere, vt ſolet multoties fieri, facit indicium per ea que ſupradicta ſunt vt per Mar. in d. §. diligenter. & in d. rub. C. de proba. Cum idem operetur fuga in promptu ſicut in actu, ꝑ d. Bal. in d. l. pignoris gratia. Dummodo carcer fuerit publicus, & per Bal. in d. l. admonendi. & Bru. vbi ſupra. ix. columna. Aut cum coſpiratione, & tunc ne dum facit indicium, ſed plenam probationẽ, & habetur pro confeſſo, & pœna capitis punitur. l. in eos. ff. de cuſtod. reor. vbi Bartolus quam legem ita intelligunt docto. Vt procedat quando quis aufugiat a carcere ruptis ferris, & cippis, & carcere, cum conſpiratione, & non aliter. nam abſq; conſpiratione non habetur pro confeſſo, nec locum habet. d. l. in eos. vbi ibidem per Alberic. de roſa. & ita ple ne Thomas gramma. in dicto vo. trigeſimo-ſeptimo. & Alexand. poſt Bartolum in dicta l. in eos. & per Felynum in dicto capitulo nullus. de preſũptio. & per Thom. gramma. in conſilio quinquageſimoſepimo. & vide & limita multis modis, & per Paulum grillan. in tractatu de fuga carcera. i. queſtione. & per Bel. in practica. in titu. de queſtion. quinta columna. & Pari. in dicto tractatu. car. trigeſimaprima. Ioan. and. in ſpecu. in titulo de preſumption. §. ſpecies. verſicu. violenta. Vbi de arreſtato in ciuitate, vel palacio ſi aufugit an habeatur pro confeſſo. Quod tamen limita vt ſupra, niſi iniuſte fuerit detentus & carceratus, nam aufugiendo non habetur pro con feſſo, immo tunc licet occidere cuſtodes carceris impune, vt proſequitur Marſil. in dicto. §. diligenter. & in dicta rubrica. C. de probationibus. in l. prima. in principio. ff. de ſiccar. & Pari. in tractatu ſindica. car. nonageſimaſecunda. & car. quinquageſima. Thom. gram. in conſil. quinquageſimoprimo. & in vo. tri-
117 geſimonono, & vo. xl. ☞ †Immo tunc aufu-

giendo non dicitur rumpere fideiuſſionem de ſecuro carcere, quando aufugit iniuſte detentus, ut per Thom. gram. in d. conſilio .li. & in vo. vlti. idem dic ſi aufugiat timens ſeuitiam iudicis minantis, & metum inferentis, uel qa ſolitus de facto procedere, ut per Tho. grã. in dicto uoto. xxxix. & .xl. & Par. in .d. tract. in uerbo fideiuſſor. uerſicul. ſubijcio. ibi tenetur autem iudex. & in uerbo fuga officialis. §. i. Vbi ſi aufugiat propter minas atroces, & ſeuitiam iudicis, non habet preſumptionem contra ſe criminis, & ſic tunc non facit indicium, nec ad penam tenetur fideiuſſionis. idẽ ſi dolo iudicis aufugiat, vt per Cepo. in conſilio. xxv. Que not. quia habui in facto, vt ex premiſſis defendas fideiuſſores. An autem aufugiens fractis cippis, & carcere etiam abſq; conſpiratione, teneatur de fractoribus iuxta. l. i. ff. de effra. Et qua pœna dic & proſequere ut per Thom. gramma. d. uoto. xxxvij. vbi ẽt ſi attentauerit fugere ꝙ ex hoc fuit poſitus ad torturam ex quo conſpirauerunt, & non aufugerũt quia detecti & non potuerũt aufugere, ut per Bel. in practica, in rubrica de queſtion. v. colum. & per Cuman. in conſilio. cv. Quæ bene not. quia quotidiana & ſolent in facto contingere. In quibus autem caſibus fuga inducat probationem dic vt per Roman. in dicta. l. lege cornelia. & in dicta. l. admonẽdi. per Angel. in dicta gloſa fama publica. & Brun. in dicto tractatu. nona colum. & Bel. vbi ſupra. v. colum. & Pau. gril. in dicto tractatu. & per Marſil. in dicto. §. diligenter. & per Fely. in di. c. nullus. in quibus inter alios. Contra officialem inquiſitum de barataria ſi aufugit habetur pro confeſſo, & condemnati poteſt. Quod procedit niſi reuertatur, nã eo reuerſo ad ſindicandum, requiruntur plene probationes, vt per Brunum vbi ſupra. & Pari. in dicto tractatu ſindica. car. li. & ſequẽ. uerſicu. fuga. & car. xc. uerſicu. probatio. & circa princip. operis. de offi. ſindi.

118 ¶ † Quartũ indicium extat in inimicitia, vt per Specu. in titu. de preſumptio. §. ij. uerſicu. ſed pone. Vbi ſi quis reperiatnr occiſus & extet inimicitia cum aliquo, preſumitur contra inimicum, & facit indicium ad torquendum, quod intelligit Ludouic. in. l. prima. §. hoc reſcriptum. ff. ad ſilleia. quando ille fuiſſet inimicus capitalis, quod etiam ſequitur Angel. in gloſ. fama publica. vij. col. uerſi. quid ſi reperiatur quidam occiſus. & Brun. in. d. trac. xiij. col. uer. aliud eſſet indicium. Io. de ami. conſi. li. Pari. in uerbo tortura. lo. iij. uerſic. mandauit rex. ibi preſumitur cõtra inimicum. Et ſic per eos concluditur ꝙ inimicitia capitalis facit indicium, & non leuis, nam ex leui inimicitia nõ torquetur ſicut non repellit teſtem, vt proſequitur Marſi. in. d. §. diligenter. xvi. car. ij. colum. uerſ. quero vlterius an inimicitia. in hoc tamen communiter concluditur ex ſola inimicitia non poſſe torqueri, licet capitali, niſi alia concurrant ut fama uel aliud indicium remotum, vt per Gandi. in rub. de queſtio. & Imo. in. l. fin. ff. de here. inſti. cum unum indicium remotum non ſufficiat ad torturã, ſed alia debent concurrere, & ita etiam tenet Augu. poſt Ang. in. d. gl. fama pub. & plene Marſi. in. d. §. diligẽter. & plene in. l. i. ſ. §. preterea. vbi multa tradit de effectu inimicitie. ff. de queſtio. & plene in conſi. lxxij. & conſi. iij. & conſi. viij. & conſi. xxxiiij. Par. in. d. trac. car. xciiij. Mat. in conſti. in queſtionibus. pen. glo. vbi qualis eſſe debeat. Thom. gram. in conſ. iij. plene in uo. xv. & uo. xxx. et uo. xxxiiij. ex quibus concluditur ſolam inimicitiam non facere indicium, ſed iuncta cum alijs adminiculis, dummodo talis inimicitia fuerit capitalis, nam leuis non ſufficit, vt per Thom. grã. in d. uo. xxxiiij. & per eundem in conſil. xliij. & per Mar. conſi. viij. & conſi. iij. & conſ. lxxij. vbi concurrente fama. Extende ne dum ſi inimicitia fuerit cauſata ex offenſa offenſi ſed ex offenſa ſuorum vt per Gand. in rub. de indi. dubita. ad tortu. in primo indicio vbi qui dicantur ſui inimici, vbi etiam ſi cõuerſatus fuerit cum inimicis iniuriati, & offenſi, vt ibidẽ in ſecundo indicio. Amplia etiam in inimicitia de recenti reconciliata, nam per reconciliationem de recenti non eſt ſublatus effectus inimicitie, vt plene Marſi. in dicta. l. prima. §. preterea. & per Thomam gramma. d. conſilio. xliij. In antiquo vero reconciliato proficit, vt per Thom. gramma. in uo. xxx.

Qui autem dicatur capitalis inimicus, et ex q
bus contrahatur, dic ꝙ ne dum ex offenſione
perſonali ſed ex verbis atrocibus iniurioſis vt
per Mar.in.d.§.preterea. vbi ex quibus cau-
ſatur capitalis inimicitia & in.d.conſi.iij.&
conſi.xx.& conſi.viij.&cõſi.xxxiiij.vbi quis
dicatur capitalis inimicius.Idem ſi queſtio ſta
tus moueaẽ vt quia delibertate querat ad ſer
uitutem redigere vt per eundem in.d.§.pre-
terea & in.d.conſil.iij.& in conſi.lxv.item ſi
detinuerit in carcere vt per Mar. in conſilio
xxviij.per Tho.gram.conſil.xlvi.vbi ex tor
tura,& carceratione, vbi etiam ꝙ que ſit ca
pitalis relinquitur arbitrio iudicis, & qui ſue
rit mortem minatus vt per Thom.gram.in.
d.conſil.xliij.Et quando accuſatur de crimi-
ne capitali,vel queſtio mouetur maioris par-
tis bonorum vt in autem.ſi dicatur.C.de te-
ſti.&per Mar.in.d.§.preterea.Vbi plene vide
ex quibus capitalis cõtrahitur inimicitia.vbi
plene & ibi in fi.An dictum inimici faciat in
dicium,& quid ſi non ſit capitalis inimicus,
an eius dictum faciat indicium. Limita niſi
inimicitia proceſſerit culpa offenſi,& non of
fendentis,vt per Thom.gram.in vo.xxx.dic
vt per Bar.& Alex. poſt eum & alium apo-
ſtil.in.l.i.§.cum quis.ff.de queſtio. & ibi per
Mar.Idem intellige dũmodo probetur quali-
tas inimicicię in ſpecie,nec ſufficit in genere,
ideo teſtes debent cauſam inimicitię allegare,
in ſpecie,nec ſufficit deponere in genere eſſe
inimicum talẽ, alias non probaretur inimici-
tia vt per Thom. gram. in conſil.xij.conſil.
xliij.& per Bal.in.d.autem. ſe dicatur & in
l.ij.C.eo.& per doct.in cap.cum oporteat de
accuſa.& dixit Bar.in.l ij.ff.de appell.reci.et
Par.in.d.trac.in verbo tortura lo.iij.ver. An
ſtetur dicto.torti ibi an teſtis, qui non debuit
examinari,ꝙ inimicitia generalis in teſte nõ
119 impedit quo minus faciat indicium.¶ +Qui
tum indicium eſt mendacium & variatio in-
quiſitum,vel accuſari,reſpondentis,nam ſi in
terrogatus deprehendatur in mendacio &va
riatione poteſt torqueri vt ꝑ Bar.in.l.fi.ff.de
queſtio.& in.l.de minore.§.plurium eo.tit.
Vbi non parent calamo iudex ſepius interro
gando & ſequitur Ang.in glo.fama pub.ix.
q.& Rom.conſi.viij.Par.plene in verbo tor
tura lo tertio ver.mandauit rex.circa medi-
um.Mar.in.d.§.diligenter. in duplici loco &
in.§.quoniam & in.d.§.plurium & in.l.ex li-
bero.ff.de queſtio.& in.l.eos.ff.de fal.& in.l.
fi.de queſtio.Bru.in.d.tra.xi. col. ver.quero
an mendacium.Mar.conſil.li.& conſil.xv.&
conſil.cxxx.Bal.in.l.preſbiteri.C.de epiſ.&
cler.Bru.in.d.tra.iij.q.pri.v.car.ver.alia ſunt
indicia Thom. gra.in conſil.v.& in conſil.
xvij.Alex.in conſil.lxij.iij.vol.Cur.in conſil.
xli.circa fi.Feli.in.c.litteras.de preſump.Tho.
gra.in vo.xxx.in fi.multa per Par.in verbo
tortura lo primo. Communiter autem tene-
tur,ꝙ ſola variatio,& mendacium non facit
indicium,ad torturam,ſed quandam ſuſpitio
nem,vt cum alijs iuncta,& iunctũ faciat in-
dicium ad torquendum cum hoc ſit remotũ
indicium & vnum non ſufficit vt ſupra dictũ
eſt de ſuga & ita tenet.Mar.in.d.§.diligenter
& in.d.conſil.li.Vbi,licet reus reſpondendo
inquiſitioni negauerit,licet contra eum fuerit
probatum,nõ tamen ex hoc torqueri poteſt.
tanquam mendax & varius & idem conſul-
uit.Ioã.de ami.in conſili.cxxxiiij.Pau.Grill.
in tra.de relaxa.carce.in tit. de ſuga carcer.
per Maran.in ſpe.aureo in.vij.membro indi-
cij.ver.ex predictis.Auguſti. Poſt.Ang.in.d.
glo.fama pub.ix.queſtione.Vbi ſi nullis indi
cijs fuerit tortus,licet millies variauerit non
poteſt torqueri iterum,ex hoc ꝙ ſit varius.&
Mar.in conſil.xv.vni idem Contrarium ta-
men dicit in ſing.ciij.incip.varietas & vide
in.d.§. diligenter car.xviij.col.ij.ver. quero
vlterius.& in.d.§.plurium.vbi vt ſupra.Si ſi
ne indicijs fuerit tortus non nocet variatio.&
in.§.quoniam in prac.& Bru.in.d.tra.v.car.
xiiij.col.ver.alia etiam ſunt indicia.Et vide
ꝙ non facit indicium variatio , & mendaci-
um,plene per Thom.gram.in vo.xxx.vbi
dicit ita communiter teneri & obſeruari au-
cto.Andr.in conſti.ſi damna clandeſtina &
ibi Math.in.xiiij.no.i.q.& maxime in reg.
per ritum magnę curię per quem principalis
poteſt impune reſpondere citra metum per-
iurij,& variationis,& per Mar.in.d.conſil.
li.vide multa pro & contra tradita per Par.

in dicto tract. in verbo tortura lo primo ver.
viſo de iudicijs ubi plene. Et ibi intelligir vbi
variat circa factum principale, non quando
circa circunſtantias, & qualitates delicti &
in verbo tortura lo tertio verſiculo confeſſio.
120 ☞ † Sextum indicium eſt inconſtantia, titu-
batio, & trepidatio, dum interrogatur,
nam ſi inconſtanter, aut titubanter loquitur,
& trepidanter, & cum pallore, hæc indicium
faciunt ad torturam, vt proſequitur. Bartol.
& Mar. in. d. l. fin. ff. de queſtio. & in dicto. §.
plurium & Marſil in. d. §. diligenter & An-
ge. in glo. fama pub. ix. q. Par. in. d. verſicu.
tortura lo primo verſicu. ſiquis eſt inuentus.
Nam hec ſunt ſigna male conſcientiæ, vt per
Lucam de pen. in. l. euictiones. C. de cur. publ.
& in. l. quoties. C. de digni. libr. xij. Bald. in. l.
presbyreri. C. de epiſ. & cleri. Ideo datur cau-
tela vt ſepius interrogetur, & facir in actis
ſcribi qua conſtantia, quo pallore, & qua tre
pidatione & per Thom. gram. in conſil. xvij.
& in volum. xxx. in princi. Sed dic ꝙ com-
muniter tenetur quod hec ſola non faciunt
indicium, niſi alia concurrant, cum nonnul-
li ob periculi magnitudinem, & puſillanimi-
tatem, & cordis debilitatem, inconſtanter lo-
quantur, & palleſcunr, & trepidant, vt pro
ſequitur Lu. de pe. in. d. l. quoties. vbi ad ple-
num de hoc, & ita concludit non facere in-
dicium & Par. in. d. verbo tortura lo primo
verſi. viſo. Vbi ad hoc ut etiam variatio fa-
ciat indicium, neceſſe eſt, vt preſtetur iuramē
rum calumniæ, & non aliter in caſu quo fa-
ceret indicium, & ibi quando dicatur varia-
re, vbi etiam refert de facto contingiſſe, quod
dum quidam eſſet innocens & duceretur an
te aulam, vbi erat corda quod cecidit remi-
ſit egeſtionem & minxit ſe & ita tenetꝫ Tho.
gram. in dicto vo. xxx. & Auguſt. poſt An-
ge. in. d. gloſ. fama publ. ix. queſtio. vbi etiam
limita & vide per Marſil. in dicto. §. diligen-
ter & Brun. in dicto tracta. colum. xiiij. verſi.
121 alia quedam indicia. ☞ † Septimum indi-
cium eſt confeſſio facta extra iudicium, de
delicto, & iactatio de delicto, Et ideo ſi con-
ſtat per teſtes, & conteſtes, loco, & tempo-
re, de tali confeſſione poteſt torqueri ut per
glo. & Barto. in. l. capite quinto. ff. de adulte.
& ibi per Alexandr. poſt Bartol. & doct. in. l.
admonendi. ff. de iureiurand. Alexand. poſt
Bartol. in. l. quoniam. C. de infami. & in. l. fin.
ff. de queſtio. Ange. in glo. ſama public. ver.
quero an vnum indicium & in glo. compar.
in quis. & to. neg. Bald. in. l. prima. vltima
colum. C. de confeſſ. Felyn. in. c. de hoc. de
ſimo. & in. c. ar ſi clerici. de indicijs. Iaſon in. l.
Magiſtratibus. ff. de iuriſ. om. iud. Brun. in. d.
tract. x. colum. verſic. aliud eſt indicium ge-
nerale. Par. in. d. verſicu. tortura lo ſecundo
& lo tertio ver. mandauit rex circa medium
Marſil. plene in. d. §. diligenter car. xvi. verſic.
quero vlterius an confeſſio & in. §. exami-
nanda & in. §. quoniam & in. l. de minore in
princip. ff. de queſtio. & in ſingu. cccx. & in
ſing. cccccxciiij. plene per Math. in conſtitu.
humanitatem. v. no. vbi dum modo per duos
teſtes probetur examinatos, parte citata ad
videndum iuramenta teſtium, & non ali-
ter. Vel quod fuerint examinati in preſentia
partis, & per Thom. gram. in conſil. xxxij.
Amplia etiam in confeſſione minoris abſque
curatoris authoritate. ut per Bal. i. l. clarū. C.
de auctente. preſtan. Mar. in. d. §. diligenter &
in. d. l. de minore in princi. Amplia etiam
parte abſente, licet aliqui contra, ut per Bru.
vbi ſupra & Bartol. in. d. l. quoniam. Amplia
etiam ſi fuiſſet facta coram notario actorum,
abſente iudice, vel coram iudice non in for-
ma iudicij, nam facit indicium vt no. gloſ. in
l. iubemus. C. delib. cauſa & ibi Salycetus &
& Roma. conſil. viij. Brun. vbi ſupra Math.
in. d. conſti. humanitatem. v. no. Marſil. in. l. i.
in princ. ff. de queſtio. & in. d. §. plurium & in
pra. in. § poſtquam. Intellige dummodo con-
feſſio extraiudicialis fuerit certa & manife-
ſta, loco, & tempore commiſſi delicti, ut per
Brun. vbi ſupra allegat tenere Bald. in. d. l. ad
monēdi. multo magis ſi fuerit veriſimilis ope-
raretur, ut per Brun. vbi ſupra & Marſil. vbi
ſupra. In quibus quod facir plenam proba-
tionem. Idem ſi fuerit iurata ut per Marſil.
in pra. in. §. ſecunda queſtio. & in rub. C. de
proba. & in. l. pen. ff. de queſtio. Thom. gra.
in conſil. xl, & vide per, Par. in. d. tra. in ver.

tortura.lo primo.ver.quia communiter. Vbi
ꝙ debet eſſe certa,& veriſimilis,loco,tempo
re,& non aliter,facit indicium. Limitate ni-
ſi fuiſſet reuocata pretextu erroris, etiam ſi
de errore non doceatur. & ideo cautela da-
tur vt ſemper confeſſio extraiudicialis reuo-
cetur tanquam erronea,nam tunc non face-
ret indicium,licet de errore nõ probauerit ita
ſingulariter dixit Bald.in.l.i.pen. colum.C.
de confeſſ. & Brun,in.d.loco in. fi.d. verſic.
Math.in.d. conſti. humanitatem. Iaſ. plene
in.d.l.magiſtratus.vbi dat cautelam, & dicit
fore ſingulare,vt euitetur amici tortura Mar.
in.d.§.diligenter &in.d.ſing.cccx.& in.§.exa
minanda in pra.Felyn.in.ca. olim.iij. colum.
verſicul.ſecundus de reſcript. & per Ioan. de
arno. in ſingu. xciiij. Thom. ferra. in carte.
xxvij.Fely.cap. cum dilecti.v. colum.de ac-
cuſa .per Thom. gram.in volu. xvi. Limita
etiam niſi fuiſſet probata per teſtes ſingula-
res.nam non facit indicium,cum tantum pro
bent mille teſtes ſingulares quam vnus de uni
ca confeſſione, vt proſequitur Marſil.in pra.
& in.§.diligenrer.iij.colum.Facit dictum.De
ci.in conſi.cccx.Vbi dixit minus probare plu
res teſtes ſingulares,quam vnus. Limita etiã
in crimine ciuiliter moto , vt per Panor. &
Felyn.in.d.c.olim & Iaſ.in.d.l. magiſtratus.
Sed an ex tali confeſſione extraiudiciali, co-
gatur cõfitens. perſeuerare in confeſſione per
torturam. Bartol.in.l.clarum .C. deaut.pre-
ſtan.Dicit ꝙ ſi eſt veriſimilis talis confeſſio,
cogi poteſt ad perſeuerandum non aliter, de
quo dic vt per Brun.vbi ſupra.d. verſi. aliud
eſt indicium.Quid autem de confeſſione fa-
cta coram iudice incompetente, an faciat in-
dicium coram competenti.& an cogatur per
ſeuerare coram competente.in dicta confeſ-
ſione.dic vt per doct.in.d.c.at ſi clerici. de iu
di.Ange.in glo.nec non ad denunciam,verſi.
quero an confeſſio & ibidem per Bernard.
poſt eum & per Brun.in.d. ver. eſt aliud in-
dicium.xi. colum. Capi.in deciſiõ.ſa. conſil.
clxxix.Vbi , an valeat vt extraiudicialis &
Math.in.d.conſt.humanitatẽ.vi.no.Iaſ.i.d.l.
magiſtratibus.In quibus quod facit indicium
& cogitur perſeuerare Thom. gram. conſil.
xlij. & not. De confeſſione extraiudiciali,
quod poteſt condemnari ex tali conſiione tã
quam ſe iactans, & glorians , de delicto ex-
tra ordinem vt dixit Par.in.d.tracta.in ver-
bo tortura lo primo verſi.quia communiter
& per Marſil.in.d.§.diligenter & in.l.eos.ff.
de falſis,& in.l.de minore in princi.ff.de que-
ſtio.Item dicta confeſſio cum iuramento ple
ne probat vt per Thom. gram. in conſil.xl.
immo ſi concurrant alique coniecturæ con-
demnari poteſt pro delicto vt per Capi.in.d.
deciſ.clxxix.poſt Felyin.c.olim.viij.limi. de
122 reſcriptis. ☞ † Octauum indicium eſt con-
feſſio,& dictum ſocij criminis, nam ſi inter-
rogetur & maxime in tortura & dicat talem
conſocium in delicto,fuſſe, tale dictum facit
indicium contra ſocium,de quo an faciat in-
dicium per Gand.in rub.de queſtio.iij. colu.
&.iiij.Bel.in pra.in rub.ca.de queſt.x.et.xi.
col.Barto.in.l.i.§.ſi ſeruus & in.l.repeti.§.i.
ff.de queſt.Bon.in.rub que precedere debent
tor.Ange.in gloſ.fama publ. verſicul. quero
an particeps & in.x.q.& ibi Auguſt.& Ber
nar.Brun.in.d.tracta.xi.colum.verſicu. ad-
dendo ad ſupradicta vbi plene Par.in.d.tra-
cta. in verbo tortura la prima ver.an ſtetur
dicto torti Alexand.poſt Bar.in.l. reperti.§.
i.ff.de queſtio.& in.l.i.§.ſi ſeruus.ff.eo.Cyn.
Bald.& Salycee.in.l.fin.C.de accuſa.poſt glo.
ibi Alexandr.poſt Bartol.plene vbi ſupra &
in conſil.cxxvij.vij.volum.& conſil. cxxxij.
i.volum.& conſil.lxix.ſecundo volum.& cõ
ſil.cxx.vij.volum.Iaſ.in.l.i.§.ſi tibi.ff.de cõ-
di.ob tur.ca.plene Marſil.d.§. diligenter .xv.
car.verſicu.vlterius quero an ſocius criminis
& in.l.prima.§.diuus Antoninus.ff.de queſt.
& in.conſil.ſecundo conſil.duodecimo con-
ſil.xv.conſil.xx. conſil.xxij.conſil.vigeſimo-
ctauo conſil.lxi.coſil.lxxiiij. conſil.cix. con-
ſil.cxxx.& in.l.qui falſam.ff. de.falſ. & in.l.
is qui cum telo.& in.l.ſi forte.C.de ſicar.& in
l.prima.§.qui cum latrones.& in.l. de mino-
re.§.tormenta.ff.de queſtio.& in ſing.cccix.
& in ſing.cccxcix.Fulgo. conſilio. lxxi.Ana.
conſ.lxix.Cepo.conſ.xxxi.Roma. cõſ. cliiij.
Deci.i cõſ.ccxxxiiij.Pau.d caſt.cõſ.ccxxiiij.
Math.in cõſt.ſi dãna clãdeſtina.ix. no, v. q.

Thom.gram.in vo.iiij.& in conſil. xxxv.& conſi.xxxviij.conſi.lxi.conſi.lxvi.conſi.xlix. conſi.lxx.conſi.xxi.conſi.lix.conſi.xl. conſi. xxxvij.conſi.xliiij.& in vo.vi. & in vo.xv. & in vo.xxxiiij.Ioan.de ami.conſi.xxvij.& conſi.cxxxviij.Par.in verbo tortura lo tertio ver.an ſtetur dicto torti & uer. confeſſio ſociorum. Ex quorum omnium dictis talis deprehenditur doctrina, & concluſio, ꝙ dictum ſocij criminis & confeſſio non facit indicium ad torturam,ſed ad inquirendum tm̄ & ita communiter tenetur per docto. ut per Aug.poſt Ang.in.d.glo.fama publ.ver. quero an particeps poſt Ang.in.l.& ſi certus.ff. ad ſilleia.&perThom gra.in.d.cōſi.xxxviij. & Mar.in.d.§.diligenter.Fallit in caſibus in quibus interrogari poteſt de conſocijs de quibus per glo.& docto.in.d.l.fi.C. de accuſ.& Gand.in rubr.de queſtio.iiij.col.& enumerat Bru.in.d.ver.addo aliud indicium poſt Bar. in.d.l.repeti.§.i.ubi plene Mar.& i.d.§.diuus Antoninus & Thom.gram. in conſil.xxi.& conſi.xxxviij.vt in delictis que committunt propter commodum proprium,& non in offenſam principaliter vel odium alterius,vt falſam monetam committere,& committere crimen læſæ maieſtatis,&in alijs in quibus veriſimiliter concurrunt plures,vnus non poteſt hec faciliter committere, in his enim poteſt interrogari de ſocijs,in his vero que committuntur principaliter in odium, & offenſam alterius,vt in homicidio, & alijs huiuſmodi non licet dē ſocijs interrogare. d.l.fi.& d.l.repeti.§.i. idem in cauſis concernentibus communem,vtilitatem poteſt de ſocijs interrogari per Alexā.poſt Bart.in.d.l. reperti.per. l.fi.C.de mathema.& in.d.l. reperti.per eundem Alex. Quod idem in crimine aſſaſſinij, ꝙ licet interrogare de ſocijs,& ꝙ in crimine læſę maieſtatis,diuinę & humanę licet de ſocijs interrogare per Mar.in conſi.i.& conſil. cix.Ioan.de ami.conſi.xxvij.Math. in cōſti. ſi damna clandeſtina.& per Capi.in deciſio. ſa.conſi.cxxx.In furto vero non licet interrogare niſi fuerit latro,cum alius ſit fur,alius latro,vt per Mar.in conſilio.xxij.& plene per Thom.gram.in conſ.lix.vbi de duobus cap. reg.incip.ſtatuit.& in cap.frequēs & in effrenata.& in cap.in accuſatis. Vbi dictum triū latronum nedum facit indicium ad torturā, ſed plene probant,& ibi qualiter intelligātur d.c.reg.& per eundem in conſil.xxxvij. & ꝑ Mathe.in.d.conſtit.ſi damna clandeſtina.ix. no.v.q.& ibidem remiſſiue. An in alijs ꝗ exceptuatis.Sed intellige in caſibus in quibus licet interrogare, concurrētibus infraſcriptis facit indicium,& non aliter ſecundum Saly. in.d.l.fi.& Bru.vbi ſupra in fi.xij col. Et primo ꝙ contra inculpatum precedat aliqua preſumptio,alias non facit indicium, nec ex confeſſione ſocij poteſt torqueri, & ſic alijs concurrentibus ita per Gand.in.d.tit. de queſtio.& Augu.poſt Ang.in gl.fama publ.uer. quero an particeps Mar.in.d.ſing.ccix.& in d.§.diligenter.&.d.conſi.xxviij.&.d. conſil. lxxiiij.&.d.conſi.ccxxx.et.d.conſi.cix Mat. plene in.d.conſti.ſi damna clandeſtina Tho. gram.in.d.conſi.xxi.& in conſi. xxxviij.& in alijs conſilijs ſupra & conſi.xxxv.& conſi.lxv.& in vo.vi.Ioan.de ami.conſi. xxvij. & in.d.vo.vi.Erit adminiculum, ſi inculpatus habuerit conuerſationem cum inquiſito, & intellige ꝙ teſtes examinati ſuper alijs concurrentibus,ꝙ ſint examinati inculpato citato,alias non facit indicium dictum ſocij,vt ꝑ Math.in.d.conſti.ſi damna clādeſtina.ix.no. v.q.Limita tamen, niſi in caſibus exiſtentibus difficilis probationis,nam tunc admittit̄ abſq; alijs indicijs ut per Math.in.d. conſti.ſi damna clandeſtina.d.no.ix.v.q.allegat Pau. de caſt.in conſi.cxx.Quod intellige cum tortura vt per eum & per Mar.in cōſi.lxi. Item requiritur ꝙ inculpatus fuerit malæ vitæ,& famæ,& conuerſationis,ut per Gand.ubi ſupra,et Augu.vbi ſupra & ꝑ Mat.in.d. conſti.ſi damna clādeſtina vbi ſi eſt bonę vitæ & famæ,nō facit indicium,niſi eſſent plures cōfitentes,& tūc dat̄ copia ut ſe defendat aduerſus cōfeſſiones,licet ēt Fulg.referat quendā tenere,ꝙ ēt tunc qn̄ eſt malę vitę & famę,ꝙ faciat indiciū in caſibus nō exceptuatis & ꝑ eū in conſi.lxxi.& per Bernar.poſt Ange.ubi ſupra,& Gand.in titu.de queſtio.iiij.col.Dicit vidiſſe ſeruari conſuetudinem quod tamen

non

non tenetur niſi in caſibus exceptuatis, & p Bel.in rub. de queſtio.x.colū.& ſeq. Thom. gram.d.conſil.xxi.& conſil. xxvij. & ſeq.& conſi.lxi.& conſi.lxx.& conſi xliiij Vbi etiā ſi eſſet male conditionis,& famæ, non ſufficit,niſi alia concurrant vt ſupra, & p Tho. gram.in volu.iij.in prin.Vbi limita in occultis,nam facit indiciū et licet interrogare Par. in ver.tortura lo primo verſic.an ſtetur dicto torti.in prin.vbi ſi eſſet malæ vitæ & conditionis,faceret indicium & per Math.in.d.cōſti.ſi damna clandeſtina.ix.nota.v.q.& dixit Thom.gram.in conſi. xxi. Quod ſi concurrat bona fama inculpati nō nocet talis inculpatio.Item requiritur, ꝙ ita deponat ꝙ ueriſimile ſit eum nō mentiri,vt per Mar.in.d.§. diligenter.allegat hoc dixiſſe Areti in.c. cum P.manconella.vij.col.de accuſa. & per eundem Mar.in conſi.lxxiiij.& in ſing.cccxcvi. & per Thom.gram.in conſi.xxxv.& conſi. xlviij.Item requiritur,ꝙ illud dicat in tortura,& non aliter vt per Mar. in.d.§. diligenter.& per Fulgo.conſi.clxxiij.& Mar. in conſi.xxij.& in conſi.lxxviij.& conſi.cix.& conſi.cxxx.Thom.gram.in conſil.xxi. Etiam in criminibus exceptis,vt per Ioann.de arno.in ſolilo.lx.& ſolilo.lxiiij.& ibi niſi concurrant alia.Et intellige,ꝙ in tortura etiam perſeueret,& non aliter vt per Ioan.de ami.in.d.conſi.xxvi.& Par.in.d.ver.tortura lo tertio ver. teſtis & plene per Mar.in.d.§.diligenter uer. q̄ro vlterius de alio dubio & in.l.repeti.viij. col.ver.his uiſus.ff.de.q̄ſt.Vbi ſi in tortura dicat & poſtea in ratificando neget & perſeuerat in negatione,non facit indicium ad torturam cōtra ſocium.Et quid ſi primo tortus inculpat titium cum iuramento, deinde contrarium dicit repetitus, vel primo non nominat titium,deinde nominat,an talis variatio obſtet,vt non faciat indicium,& cui dicto magis ſtetur,primo, an ſecundo, in tortura dic ut per Thom.gram.in vot. vi. & in vot. xxxiiij.Vbi ꝙ ſtatur primo dicto, & non ſecundo in tortura,& variatio ſatis facit vt nō ſtetur eius dicto,ut per eum in.d.vot. vi. ubi uide & conſil.lix.ꝙ ſtetur primo dicto & in conſi.xxxv.in fi.Et an requiratur perſeuerantia ut torqueri poſſit, dic per Par. in.d.ver. tortura uer.viſo de repetitione torturæ.et ibi de principali in alium torto,et de teſte primo dicente,vnum & aliud poſtea in tortura,cui dicto magis ſtetur primo,an ſecundo, dic vt per Bru.in.d.trac.in.iij.q.prin.xxvi.col.uer. item notādum vbi quod ſi teſtis primo dixit vnum ante torturā,& poſtea dixit aliud,ſtatur ſecundo dicto et non primo,ſecus ſi abſqꝫ tortura poſt Bar.& Ang.in.l. ſi poſtulauerit. §.pen.ff.de adult.& per Bal.in.l. non ſolū.C. eo.& Soc.conſi.ccliij.ij.vo.&per Cepollam. in conſi.lxi.ij.dub.& per Par.in.d.verſi.viſo de repetitione torture,& vide plene per Capi.in deciſi.ſa.conſi.cxlij.ubi de teſte uario,et an torquatur ex tali variatione,& cui dicto magis ſtetur, & an in clerico & religioſo teſte,uel conſtituto in dignitate, proſequere ut per eum per totam,& de teſte vario, & cui magis credatur,& an requiratur perſeuerantia per Par.in.d. verbo tortura lo. iij.ver. teſtis,&per Mar.in pra.in.§.quoniam.Item requiritur ꝙ potuerit torqueri ut dictum ſocij criminis in tortura faciat indicium,alias non preiudicat ſocio, nec facit indicium vt per Bal.in.d.l.fi.C.de accuſa.Alexā.poſt Bar.in l.maritus in prin.ff.de queſtio. Par.in uerbo tortura.lo.iij.ver. an ſtetur dicto torti.circa medium.Bar.& Mar.in.l.i.§.ſeruus bona fide.ff.de queſt.Bel.in pra.in rub.de.q̄ſt.xi.colum.Mar.in.d.§. diligenter.ver.quero etiam an.Item requiritur,ꝙ eius confeſſio fuerit iurata & non aliter,ut per Mar.in.d.§. diligenter.xvi.car.ver.modo in propoſito Par.in.d. ver.tortura lo.iij.ver.confeſſio ſociorum.ibi ꝙ iurata & ratificata . Item requiritur ꝙ de alio delicto,non ſit diffamatus,& infamis, inculpans,uel alios defectus non patiatur ut p Mar.in.d.conſi.lxxiiij.Thom.gram in volu. xxxiiij.& in cōſi.lxi.cōſi.lxx.& cōſi.xxxviij. Quod intelligas in infami infamia iuris,uel p confeſſionem,vel per ſententiam,& non probationem facti,vt per Anch.in cōſi.clxxxix. & Mar.in pra.in.§.aggredior & per Thom. gra.in vol.iij.& in vol.xxx.& conſi.xxxiiij. & conſil.xlv.& Mar. in rubri.ff.de falſ.licet Thom.gram.in.d.volu.xxxiiij.ſentiat etiam

in infami infamia facti, & in vo.xxxviij. ꝙ ſufficit ꝙ ſit conuictus. Item requiritur ꝙ inculpans non ſit inimicus inculpati, alias ei nõ creditur ad torturam etiam in tortura inculpãdo vt per Boni.in.d.tra.in tit.que debent preced.tor. Tho.gram in.d.conſilio.xxxviij. Itẽ requiritur ꝙ confeſſio non ſit extorta per ſubgeſtionem in ſpecie interrogando de tali ſocio, ſed in genere interrogari debet. nam tunc quando in genere nominãdo facit indicium, & non aliter, niſi concurrant indicia contra inculpatum, nam his concurrentibus poteſt interrogare in ſpecie licet Saly.in.d.l fi.C.de accuſa.dicat in ſpecie interrogandum modo in genere. contrarium tenet Bru. vbi ſupra. xij.col.& ſeq. et per Bar. et Mar.in.l.i.§.queſtionem.ff.de queſtio. Ang. in glo.fama pub. circa fi. Math.in.d.conſti.ſi damna clandeſtina.ix.no.v.q. Thom. gra.in vo.xxxiiij. Sed qualiter fiet oppoſitio, ꝙ ſit ſocius criminis, ut confiteatur, dic vt per Specula.in tit.de accuſa.iiij.col.ver.caue tamen & per Bal.in.l. ſi filium.C.de lib.cau. Sed an exculpatio ſocij criminis proſit exculpato, dic quod ſic, ſi dicat talem non fuiſſe participem in delicto, vt per Bald.in capi.i.§.iniuria.de pace tenẽ.vij. colum. Alexan.in conſi.xxiiij.ij.uol. Math.in d.conſtitu.ſi damna clandeſtina.d.q.v.in fin. Tho.gra.in.vo.xi.plene Mar.in pra.in.§.reſtat. Tho.gra.in vol.ij.

123 ☞ †Nonum indicium eſt, aſſertio & confeſſio mandatarij, contra mandantem, nam facit indicium de quo tamen per Bal.in conſil.xcvij.v.vol. Mar.in.d. §.diligenter.car.xv.ver.quero igitur & ver. modo incidenter. & in.l.i.§.diuus Antoninus ff.de queſtio. & in conſilio.xxij. Par.in.d.verbo tortura, lo tertio ver. dicitur communiter in fi. & per Thom.gram.in volumi. xxxiiij. in princi. per quos concluditur ſolum dictum mandatarij nõ facere indicium ad torturam, niſi alia concurrant, & in tortura cum particeps ſit criminis, & ꝑ Math.in.d.conſti.ſi dãna clãdeſtina. Fallit in aſſaſſino, vt per Tho. gram.in.d.vo.xxxiiij. & per Mar.in.d.§. diligenter. verſic. modo incidenter. de quo tamen infra in tra. homi.in materia mandati. An autem exculpatio mandatarij ꝙ fecerit ratione propriæ inimicitiæ & odij, & non vt adimpleat mandatum, excuſet mandantem, dic vt per Mar. in. d. §. diuus Antoninus & in ſingu cxij. & in conſilio ſexageſimoprimo Par.in dicto tractatu ſin.car.iij. Cepo.in cau. xxxix. de quo etiam in.d.loco diximus. Tãdem concluditur quod ſtantibus aliquibus preſumptionibus pro mandante excuſat mãdans licet eſſent indicia contra mandantem ſi vero non concurrant, nõn excuſatur.

124 ☞ †Decimum indicium eſt inculpatio, et confeſſio offenſi in mortis articulo, vt quia dicat titium fuiſſe vulnerantem ſe, nam hoc facere poſſet indicium ad torturam, de quo tamen per Ange.in l.ſiquis in graui §.ſi quis moriẽs.ff.ad ſille. per illum tex. Quod ſolum non facit indicium, & ita tenet & concludit Bru.in dicto tractatu.xiij.col.ver.Sed an aſſertio iniuriati facit quandam leuem ſuſpitionem ad inquirendum, & per Belial. in pra.in rub.de queſtio.xij.indi. & per Deci.conſilio cclxij. & per Petrum girar.in ſing.lv & per Par.in.d.verbo tortura la prima ver.officialis ibi dubitatur & per Fely.in.c. exhibita de huiuſmodi vbi alia, & per Ioann.de arno.in proble.xlix. Quod tamen limitat Ang. et Roma.in.d.§.ſiquis moriens, niſi illud deponat cum iuramento Mar.vero in.d.§. diligenter. xviij.car.iij.colũ.ver.Quero vlterius de importanti dubio arguendo, & diſtinguendo, tandem concludit, quod ſi eſt in plenitudine intellectus rem bonæ vitæ & famæ & nõ ſunt aliæ probationes maxime in difficilibus probatu, quod facit indicium ad torturam, ne delicta remaneant impunita, & per eundem Mar.in conſilio quinto, & in conſilio vigeſimo in ſingu.vigeſimoſecundo. Et faciunt tradita per eundem in conſil.ccccccclxxxij. per Ange.in glo. qui iudex ád proba.ſue inquiſi. Vbi quod non creditur Thom. gram. verò in conſilio quadrageſimoſecundo & conſilio quinquageſimoſeptimo, & conſilio ſeptuageſimo. Dicit non credi, niſi alia concurrant, & per Par.in.d.verbo tortura lo.ij.ver. officialis poſſunt. Alexan.in conſilio.xiiij.ij. vo. In quibus ita concluditur, Quod cum alijs ut inimicitia, facit indicium, alias etiã ſi teneat cor

pus Chriſti in manibus ei nõ credit ut p Alex. in .d. conſilio.xiiij. Limita in crimine raptus nam actum raptæ, facit indicium, de quo tamen per. Mathe. in conſti ſi quis rapere. & in conſti. aſperitatem legum. iij. lib. an autem exculpatio offenſi in mortis articulo, proſit dic ut in. d. tra. diximus, & per Bru. in. d. tra. in fi. prime par. prin. & in fi. v. q. prin. vij. car.
125 ¶ † Vndecimum indicium extat tacita confeſſio, per pacem vt ſi producatur inſtrumentũ pacis ex eo poſſit torqueri, de quo p doct. in. l. tranſigere. C. de tranſa. per Bal. in. d. c. i. §. iniuria de pa. iur. fir. & in. l. quoniã. C. de in fami. Bru. tradit in. d. tra. xiij. colum. ver. quero quid de cõfeſſione tacita. plene. Mar. in d. §. diligenter. xij. car. iiij. col. verſiculo quero vlterius. vbi diſtinguit, aut accepta pecunia, & tunc facit indicium, aut gratis, & nõ facit indicium. tamen ibidẽ per Bru. & Mar. ubi ſupra, dantur cautele ut per inſtrumentũ pacis non inducatur confeſſio, & non faciat indicium, ut dicatur non animo acceptandi de lictum, ſed expenſas euitandi & alie per eos
126 danẽ cautele ut ibi. ¶ † Duodecimũ indiciũ faciunt minæ, vt ſi quis minatus fuerit aliquẽ velle ocidere, tales minæ faciunt legitimum & ſufficiens indicium ad torturã ut per Specula. in tit. de preſump. §. ſpecies. ver. ſed pone. Titius minatus eſt Gand. ĩ rub. de aliqui. que. var. in male. vi. col. ver. ſed pone & in titu. de indi. dub. ad tor. viij. indicio. vbi de verbis minatorijs etiã nõ directis & claris. Imo. l. l. fi. ff. de here. inſti. Bal. Alex. & alij. in. l. metum. C. quod me. cau. Saly. Ang. & Paul. & Iaſ. in. l. i. C. de his quibus ut indi. Anto. in. c. tertio loco de proba. Panor. in. c. ſcribam. de preſump. cum alijs plene traditis per Bru. in d. tra indi. xv. col. ver. quero vlterius. Fely. in c. i. de offi. deleg. per Mar. in pra. in. §. diligenter. cart xvij. verſiculo. quero nunc de quotidiano & . vi. columna verſiculo. ſcias etiam in materia indiciorum. & in conſil. lxxij. & & conſil. tertio & in ſingul. cccccccxl. In quibus locis diſtinguitur communiter, Quod aut minans erat homo potens, qui de facili potuiſſet mittere minas ad effectum, vel erat ſolitus minas ſuas ad effectum perducere, & vir malæ famæ ĩ eo. genere mali, & ſi poſt minas fuit factum homicidium, tunc faciunt minæ indicium ad torturam. Idem ſi alia plura concurrant indicia, ut inimicitia, & fama, & alia, tunc ſufficerent ad condemnandum, vt per Bru. vbi ſupra, aut minans erat homo impotens ad talia facienda, vel homo bonæ cõ ditionis, & famæ, nec ſolitus minas exequi, & tunc non faciunt indicium, & maxime ſi calore iracundiæ prorumpiſſet ad tales minas, ut per Marſil. in. d. conſil. lxxij. Si tamen alia concurrant de quibus per Bru. in .d. tra. xix. colum. verſic. Item licet ex minis. quod faciunt indicium indubitatum vt ibi per eũ & vide per Fely. in .c. afferte. vlt. colum. de preſump. Quod etiam in conſolito facit indicium, & vide plene per Par. in dicto tracta. in verbo tortura. verſic. & an ſi quis dixerit. Vbi de verbis minatorijs, ꝙ intendebat facere vindictam de aliquo, qui poſtea fuit repertus mortuus, an ex his torqueri poſſit, & per Alexandr. poſt Barto. in. l. fin. ff. de queſtio. poſt Salyce. in. l. prima. C. de his quibus vt indig. & in verbo tortura lo tertio. verſiculo mandauit rex. circa medium, Vbi refert fuiſſe tortam quandam mulierem minantem ex dictis verbis, quæ confeſſa extitit, & ſuſpenſa, & poſtea fuit reperta innocens, & per Alexandr. poſt Barto. in. l. fin. ff. de queſtio. vbi ſi dicat ſe vindicaturum. Et no. quod ex minis precedentibus rumpitur pax. vt per Marſil. in dicto. §. diligenter & in l. is qui cum telo. C. de ſicar. Item ex minis poteſt minans occidi vt per Bald. in. l. prima C. quando liceat vni. ſine in dicto vend. & per Marſil. in. d. l. is. qui cum telo. & in. d. ſingu. cccccccxl. & in. l. prima. C. de rap. virgi. Thom. gram. in conſil. xiij. & in conſil. lxix.
127 ¶ † Decimumtertium indicium eſt ſecundum Roma. in. l. i. §. hoc reſcriptum. ff. ad ſilleia. poſt Ray. Barto. & Angel. in. l. iuſto. ff. de vſuris. in principio. & Marſil. in practica in dicto. §. diligenter. xviij. car. Alexand. poſt Bartol. in. l. fin. ff. de queſtio. Si quis erat ſolitus conuerſari in aliquo loco, & ibi poſtea reperiatur homo mortuus, & ꝙ erat ſolitus talia committere, vel malę opinio-

nis & famę,vel concurrente inimicia preſumi
tur ab illo occiſus, vt torqueri poſſit ex hoc.
Idem ante domum ſi alicuius reperiatur cor-
pus mortuū,concurrente inimicitia,preſumit̃
ꝙ ꝑ illos fuit q in domo ſunt occiſus.per Bar.
in.l.ediles.ff ne quid in loco pub. Alexā.poſt
Bar.in.d.l fi ff.de.q.& per Feli.in.in.c.afferte
de preſump.pen.col.vbi limita in ſolito talia
facere & non aliter. Par.in.d.tra.in verbo tor
tura ver.ſi quis inuentus eſt,et de his per Par.
in.d.verbo tortura lo.iij.ver.an ſtetur dicto
torti.poſt medium & inver.mandauit rex,ibi
vicinitas,vbi de his,vbi idem ſi plures erant
in domo,& ibi mortuus reperiatur preſumi-
tur mortuus ab his qui erant in domo,& ideo
omnes poſſunt torqueri,&incipi a ſolito talia
committere,ut per Roma.vbi ſupra,et de car
cerato mortuo ꝙ preſumitur a cuſtode in.d.
ver. vicinitas & in verbo carcer & carcera-
rius &vide per Guliel.de cun.in tra.de ſecuri.
circa finem ver.ſed nūc quero.vbi ſi data fuit
ſecuritas ſi poſtea fuerit mortuus, an preſuma
tur ab eo qui dedit ſecuritatem & per Catal.
in tra.ſind.nu.xviij.niſi probet contrarium
vt per Guido.pape in tra.de preſump. & de
premiſſis an preſumatur ab eis mortuus.Dic
per Par.vbi ſupra in ver.mandauit rex.ibi,
quando delictum & per .An in ver.gl. fama
publ.viij.col.ver.quid autē ſi reperiatur mor-
tuus cum ſeq.& poſt eum per Auguſti.& Ber
nar.&Alex.poſt Bar.in.d.l.fi.Solus autem lo
cus vbi corpus mortuum reperitur, non ſuffi
cit vt torqueatur vt ibi per Auguſti & Bal.in.
l.iij.§.fi.ff.de offi.pre.vigi.ſed quid, ſi quis in
loco delicti fuerit viſus firmatus cum enſe,an
faciat indicium Par.in.d.verbo tortura lo.i.
ver.ſi qs eſt inuentus vbi dixit ꝙ faciat quod
dam argumentum delicti, alijs vero concur-
rentibus,vt fama inimicitia, facit indicium,
& de pluribus in domo exiſtentibus,ꝙ tortu
ra a ſolito incipi debet Auguſti.vbi ſupra &
Rom.in.l.excipiuntur.ff.ad ſillen.& per Par.
in.d.tra.d.ver.tortura ver.mandauit rex car.
cxvij.iij.col.& car.cxxi.iij.col.ij.Bru.vbi ſu-
pra.xv.col.ver.eſt,& aliud indicium,& Par.
in.d.verbo ver.an ſtetur dicto torti ibi,ſed an
ſi reperiatur & per Mar.in pra.in.§.attingam
de mortuo in carcere poſt Par.vbi ſupra ī ver.
carceret & carcerarius & i.d.v̄.mādauit.Idē
ſi fuerit in ventus in loco propinquo,maxime
concurrente mala fama,& ꝙ fuerit ſolitus vt
per Roma.in.d.l.i.§.hoc reſcriptum.ff.ad ſil
len.& vide per Tom.gra.i vo.xxiij.& in vo.
xxiiij.& in cōſil.xxxij.Vbi ꝙ incipi debet ab
homine male vitę & famę in pluribus in do-
mo exiſtentibus, ꝙ torqueri poſſunt. & in
conſil.xxxv.vbi.ſi contra dicunt adinuicem
& variant torqueri poſſunt.In pluribus au-
tem proijciētibus lapidem de domo ad idem
vicinitas inducit indicium contra vicinum,ni
ſi aliter doceatur de maleficio vt per Par.in
ver.tortura lo.iij.ver. mandauit rex,ibi vici-
nitas,& ibi ſequitur de reperto homine mor-
tuo prope domum alicuius.Idem ſi ſocius re-
periatur mortuus in domo ſocij preſumatur
a ſocio occiſus, ſi ſocius tacet & per Mar.in
pra.in.§.expedita in fi.& conſi.xxxi.& Tho.
grami.in volu.xxxij.& par.in ver.tortura lo.
iij.ver mandauit rex poſt medium ibi an ſi re
periatur.Idem ſi maritus reperitur mortuus
intus domum,& vxor tacet, preſumitur mor
tuus ab vxore,& ꝙ fuerit culpabilis vt per
128 Par.in.d.verbo tortura lo primo. ⁋ † Deci-
mumquartum indicium eſt,conſuetudo delin
quēdi,ꝙ alias fuerit ſolitus committere ſimile
maleficium.Nam ſemel malus ſemper preſu-
mitur malus,in eodem tamen genere mali vt
in reg.malus ſemel,de reg.iur.in.vi.Et ideo li
cet ſit ſolitus alia committere, & non illa de
quibus inculpatur,non facit indicium,ſed eſſe
debet in eodem genere mali.& ꝙ tunc facit
indicium gl.in.l.iubemus.C.de proba.Bar.in
l.fi.ff.de queſtio.Bal.in.l.i ff.de here.inſti.Sal.
in.l.fi.vlt.col.C.de queſtio.Alex.in cōſil.v.i.
vol.& conſil.l.& conſil.lxxvij.eo.vol.Mar.in
d.§.diligēter.xvij.car.iiij.co.ver.ulterius quan
do poteſt,ibi diſputat per tres col. & conclu-
dit,ꝙ hoc ſolum non facit indicium, licet pre
ſumptionem que minus eſt indicio iunctum
cum alijs facit indicium ad torturam, & per
Mar.in cōſil.xliiij.per Gan. in rub.de indi.du
bi.ad tor.in fi.Par.in.d.verbo tortura lo pri-
mo ver.viſo de īdicijs & in.d.ver. tortura lo
iij.ver.mandauit rex ibi ſi contra aliquem per

Bru.

Bru.in.d.trac.car.x.ix.nõ.Ioã.de arnio.in dia
lo.lxvi.Tho.gra.in vo.xx.conſi.xlv.& cõſi.
lv.& in vo.iij.vi.col.ver.nec ſuffragatur.&
ibi qualiter probetur diffamatio.et diſfamia,
& qualiter teſtes debent deponere. Vbi ꝙ nõ
ſufficit ꝙ ita dicatur niſi fuerit cõuictus.aucto
ritate. And.i.c.i.i.uer.publici latrones.de pa.
ten.q᷑ no.&ibi in addi. Quod ſi non apparet
a tribus.annis elapſis retro delinquiſſe,cenſe-
tur purgata mala fama allegat Iaſ.in.l. ſi pri
us.colum.cxliij.ff.de ope.no.nun. & vide eun
dem. Thom.gra.in vo.iij.qualiter probetur
129 infamia. ¶ †Decimumquintum indicium eſt,
ſi quis vltro ſe ingerat,& ſollicitet ut inuenia
tur malefactor,ſi ſua non iterſit vt refert Par.
in.d tra.car.xcix.iiij.col.in verbo tortura lo.
ij.vbi ponit,bis in magna curia contingiſſe,
in quibuſdam denunciantibus mortem alte-
rius,& ſollicitãtibus ꝙ inueniatur, delinquẽs,
fuerunt capti & politi ad torturam & confeſ
ſi fuerunt delictum,& ita accidit his diebus,
vide per Mar.in.l. vnius facinoris.§.ſeruo
qui vltro.ff.de queſtio.& in pra.in.d.§.diligẽ
ter.car.xix.in fin.iiij.col. ver. vlterius circa
hanc materiam.idem dicit Par.vbi ſupra &
Mar.vbi ſupra.Indicium eſſe contra eum qui
primo inuenit mortuum, & dicat ſe vidiſſe
maleficium comitti & denunciet, ſi non con-
ſtat de alio delinquẽte preſumitur, ꝙ ipſe qui
primo inuenit occiſum commiſerit delictum,
ſi aliter non ſciatur quis fuerit.
130 ¶ †Decimumſextum indicium eſt, ſi poſt de-
lictum commiſſum ſcienter receperit male
factorem in domo ſua, nulla coniunctus cum
eo affinitate,nam presumptio eſt contra eum
ꝙ mandauerit aut aliter fuerit conſcius ut per
Bal. i.l.fi.ff.de offi.proconſul.ꝑ Gãd. in rub.
de indi.dubi.ad tor.iij.indicio& Bo.in rub.de
indicijs per Mar.in.§.diligenter.in pra. & in
d.§.ſeruo qui vltra & per Feli.in.c.afferte.pe.
col.de preſum.d.no. & per Pa.in ver.tor-
tura lo.ij. Vbi idẽ ſi defendit, viſitet, aſſociet
aut munera det,& in ver.tortura lo.iij. ver.
mãdauit rex & per Thomã gra.i uo.xv.Ang.
in glo.fama publ. ver. quero an vnum in-
131 dicium. ¶ † Decimum ſextimum indicium
eſt, ſi inculpatus de crimine obuiauerit vel
tale quid fecerit,quo minus delinquẽs de pre-
henſus & captus ad iudicem ducatur, vel ob
uiauit ne capiatur,& fecit eum aufugere nã
videtur conſcius in delicto,ut per Gand. vbi
ſupra.iiij.indi.& Boni.vbi ſupra.Immo puni
tur.l. iulia de vi publica vel priuata vt ibi-
dem,& per Alexand.in conſil.xxxv. ij. vol.
Cepo.conſil.xiiij.contrarium Par.i verbo tor
tura lo tertio ver.mandauit rex.ibi ſi probe-
tur. Vbi ſi pater liberauit filium poſt deli-
ctum commiſſum,& fecerit ne capiatur,non
132 facit contra eum indicium. ¶ † Decimum
octauum indicium eſt ſcientia maleficij. &
nolentia prohibere,nam ſi quis ſciuerit com-
micti maleficium & non prohibuerit, cum
potuerit,videtur conſcius delicti ſecus ſi non
potuiſſet prohibere.l.culpa caret.ff.de reg.iu.
traditur per doct.in capitulo. primo de offic.
de leg.& in.c.ſciunt dignum.de homini Gãd.
vbi ſupra ix.indi.Thom.gra. in conſil. xvij.
maxime ſi erat preſens in loco maleficij, &
non prohibuit ut per Ang.in glo.fama publ.
133 ver.quero an vnum indicium. ¶ † Decimũ
nonum indicium eſt ſi ſciẽs in aliquo loco ad
eſſe malefactores,ut disrobarẽt, & occiderẽt
tranſeuntes oſtenderit viam mercatoribus,
aut alijs tranſeuntibus, vel ipſe eos per illum
locum doloſe duxerit & occiſi fuerint nam
tunc eadem pena punitur & ex hoc torque-
ri poteſt per Gand.ubi ſupra.x.indicio & Bo
134 ni in.d.tit.de indi. ¶ †. Vigeſimum indicium
eſt alloquutio ad aures ante delictum com-
miſſum, nam ſi allocutus fuerit ad aures &
ſtatim commiſſum eſt homicidium, & hoc
probetur licet neſciant teſtes quid dixerit eſt
preſumptio mandati,ſi preceſſerit inimicitia
ſola ex parte loquentis ad aures,ſi vero pari-
ter erant inimicij conſilium preſumitur,ſi nul
la inimicitia,nec etiam conſilium preſumitur
vt tradit Bald.in.l.i.C.de ſer. fug. iiij. colum.
Et ita reſtringitur & tẽperatur dictum Bart.
in.l.ſi veteri.§.eorum.ff.de priui. credi.Tradi
tur per doct.in.l.qui in aliena.§. ſi quis mihi
bona.ff.de acquiren.here.et per Mar.in.l.i.§.
preterea.ix.col.ff.de queſt.& per Felyn. in.c.
afferte.in.fi.de preſump.& per Par.in.d.ver-
bo tortura lo.iij.ver.an ſtetur dicto torti.circa

finem.& ver.mandauit rex. ibi, ſi inquiritur
quis & vide dicta Bal.in.l.multum intereſt.
C.ſi quis alte.vel ſibi.vbi dixit ꝙ ſi fuerat tra-
ctatus inter titium & ſeyum de occidendo
martinum per ipſum titiũ,ſi deinde titius mar
tinum occidat,preſumitur ſecutus tractatum,
licet teſtes dicant neſcire de finali ordinatione
qđ tamen intellige ſi preceſſerit inimicitia in
ter ſeyum & martinum,& ita intelligit Bru.
135 in.d.tra.xvi.col. vbi de his. ¶ † Vigeſimum-
primum indicium eſt,ſi viſus fuerit aufugere
cum enſe euaginato & ſanguinolento, de ali-
quo loco,vt domo,vel vinea , & ibidem re-
periatur homo mortuus.nam preſumitur ꝙ
ipſe occiderit vt per Gand.vbi ſupra.in vi.in
dicio & Boni.in.d.tit.de idi.& Ang.in.d.glo.
fama pub.ver.quero an vnum indicium , &
poſt eum Auguſti.& Bru. vbi ſupra.xvij.&
136 xviij.col. ¶ † Vigeſimumſecundum indicium
eſt aclamatio, ſi in aliqua domo vel loco au-
dita fuerit puella vel aliqs a clamare ,ſuccurri
te,ſucurrite,& viſus ex domo aliqs exire enſe
euaginato,& mulier reperitur vulnerata vel
ſtuprata,preſumptio eſt contra exeuntem im
mo inducit probationem ſecundum Nicola.
de macta.in.l.fi.C.de proba.Bru. vbi ſupra.
xvi.col.ver. Item ponit exemplum & per
Math.in conſti.in queſtionibus poſt Andr.&
per Par.in.d.tra.in ver.cõfeſſio ſociorum &
in ver.tortura lo primo ver.viſo de indicijs
aũte And.in.d.conſtitu.ꝙ clamor facit indici
137 um vt ibi. ¶ † Vigeſimumtertium indicium
eſt,ſi quis mutuo ab aliquo acceperit pecu-
niam & ille ſtatim conduxit gentes,aut arma
emerit,vel alia fecerit preparamenta ex dicta
pecunia , preſumptio eſt contra mutuantem,
vt per Bar.& Bal.in.l.iiij.ff.ad.l.iul.maie.&
in.l.fi.C.de pigno.& in.l.ſi veteri.§.in bonis.
ff.de priui.cred.& per Bru.i.d.tract.xviij.col.
138 ver.item ſunt quidam qui dicunt. ¶ † Vige-
ſimumquartum indicium eſt ſi fuerit viſus fa
cere preparamenta, vt emere gladium , vel
aucere,vel ſimilia & viſus deinde ſępius con
uerſari in loco delicti,vbi reperitur mortuus
nam ex tali preparamento & conuerſatione
preſumitur contra eum vt per Bar.in.l.fi.ff.
de queſtio.Bru.vbi ſupra.xiiij.col.ver.item
dat aliud indicium Ang.i glo.fama publ.ver.
quero an vnum indicium Par.in verbo tor-
tura lo primo ver.viſo.de indicijs.& vide per
Ang.in.l.millites.C.de queſtio.vbi ſi viſus eſt
emere venenũ,& precedant aliqua ſigna ve-
nenationis erit indicium etiam contra homi
nem bonę famę Vbi etiam de mercatore viſo
cum fardello ſub clamide ꝙ erit contra eum
indicium nõ obſtante bona fama & de ſignis
venenationis per Par.in.d.ver.tortura lo pri
mo in fi.& ver.tortura lo ſecondo & ibi que
dam apoſtillam referre Suetonium in callico
lã ꝙ mortuus ex veneno cognoſcit̃ ex liuori
bus i toto corpore,& ſpumis ore fluẽtibus.&
cremetur corpus.nam cor illeſum manet pre
ſeruatum ex veneno & in ver. tortura lo ter-
tio ver.mãdauit rex ibi mulier. inquiritur vbi
que nocent & que nõ poſt Paul. de ca.in con
ſil.cxcv.& in ver.quia ſepe ibi , an ad tortu-
139 ram. ¶ † Vigeſimumquintum indiciũ eſt ma
la conuerſatio per loca,& cum malis homini
bus,nã de bono efficitur malus. l.ediles.§.pe-
dius.ff.de edil.edi.l.ſi plures.§.quãuis.ff.de ad
mini.tuto. Gand.in. d.rub.de queſtio.ij. col.
Belui.in pra.in tit.de queſtio.in.xiiij.indi.&
in ver.querat igitur iudex Thom.gra.in con
ſil.xvij.ſed ſola conuerſatio & familiaritas cũ
malefactore,non facit indicium & per Bal.in
l.i.iiij.col.C.de ſer.fugi. faciunt dicta Bal.in
conſil. lxxix.ij.vo.vbi conſuluit quendam
epiſcopum potuiſſe torquere conuerſantem
cum heretico cum inculparetur de hereſi , &
ex loci conuerſatione uaria colligitur coniec-
140 tura.l.fi.C.ſi man.ita fuer.ali. ¶ † Vigeſi-
mumſextum indicium eſt, frequentatio aſſi-
dua in aliquo loco nam ſi ibidem reperiatur
mortuus aliquis , & neſcitur a quo fuerit oc-
ciſus,preſumitur ab eo occiſus qui in dicto lo-
co multum conuerſabatur.ut per Bar.in.l.iu
ſte.in prin.ff.de uſuca.& in.l.iij.ff.de fur.Dũ
tamen ſit homo malę uitę & famę.ut per An-
g.in glo. fama pub.viij col.uer. quid autem ſi
inſtrata.Auguſti.ibi poſt eum tenet contrari-
um,niſi alia concurrant ut inimicitia uel fa-
ma per.Mar.in ſing.cccxxviij.incip.gemina
tio.uide Par.in.d.uerbo tortura lo primo uer.
ſi quis eſt inuentus & uer.& in indicijs.

141 ¶†Vigeſimumſeptimum indicium eſt di-
uinatio, & incantatio, nam ſi per aliquam
incantationem appareat de maleficio vt ſę-
pius fit, ut in furto ꝙ facit īdicium. l. item ap-
ud labeonem. §. ſi quis aſtrologus ff. de iniur.
ſed dic ꝙ per incātationem non fit indicium
ad torturam, licet forte ad inquirendum cum
ei fides adhiberi non debet, ut plene tradit
Bru. in. d. trac. xv. col. uer. quero an diuinatio
idem ſequitur Mar. in pra. in. §. diligēter. xij.
car. i. col. uer. quero de dubio ſepiſſime occur
renti. Vbi etiam ponit de alio indicio, ut ſi
neſcitur homicida, & ſuſpicetur aliquis; ꝙ de
feratur cadauer occiſi coram eo. nam ſi ipſe
fuit occiſor ſtatim cadauer īcipit euomere ſan
guinem a vulnere, & dicit ita expertum, &
Par. in. d. uerbo tortura lo tertio uer. manda-
uit rex in fi. ubi dixit hoc facere uerum indi-
142 cium, & ꝙ alias fuit expertus. ¶† Vigeſi-
mumoctauum īdicium eſt taciturnitas. nam
ſi amicus ſcribat amico ꝙ rumor eſt fama in
ciuitate, & loco, ꝙ ipſe commmiſit tale deli-
ctum, & ille accepta & lecta carta tacet, &
nihil dicit nec excuſat ſe, nec ſcribit contra ꝙ
talis taciturnitas facit indicium. Idem dicas ſi
aliquis impreſentia teſtium reprehendit ali-
quem de aliquo delicto & ille tacet, nec excu
ſat ſe Arg. traditorum per Bar. in. l. filius fam.
la. ſecunda. ff. ad macedo. ita per Mar. plene
in. d. §. diligenter. ix. car. tertia columna uer.
143 quero etiam de notabili dubio. ¶†Vigeſi-
mumnonum indicium eſt mala phiſionomia
& malum nomen, nam ex talibus deprehen-
di poteſt mala cōiectura contra inculpatum:
mala enim phiſionomia facit preſumi quem
ad ſcelera procliuum ut dixit Bal. in hac lege
noſtra. i. colum. uer. Item dicas ꝙ bona phi-
ſionomia, ubi ꝙ bona prodeſt. Malum etiam
nomen reddit inculpatum, ſuſpectum ut di-
xit Ioan. and. in. c. in contemplatione de reg.
iu. Fely. in prohe. decreta. Bal. in. l. non igno-
rat. C. qui accu. po. Quod denominatio facit
indicium Petr. girar. in ſing. lxv. docto: in ru-
bri. ff. ſol. ma. ubi etiam Ioan. de ricar. de Sa-
ler. Bru. in dicto tractatu. xij. car. iij. colum.
vbi ponit aliqua nomina & plene per Mar.
in practi. in. §. expedita uer, ulterius queri po-
teſt, & in. l. i. in prin. pen. col. Alexan. conſi. v.
ſecundo uolumi. Iaſ. & Alcia. in. d. rub. ff. ſol.
ma. & Par. in. d. uerbo tortura lo tertio uer.
mandauit rex. poſt medium, ibi indicia ſunt,
& in uer. tortura lo. i. uer. & indicijs & uerſi.
officialis in fin. ubi etiam mala conuerſatio
facit indicium: & in dictis locis dixit. Par. Ex
his preſumi in genere non in ſpecie de ali-
quo delicto, niſi alijs concurrentibus.
144 ¶†Trigeſimum indiciū eſt, ſola iudicis ui-
ſio, abſq; alia probatione. nam ex hoc uide-
tur poſſe torqueri, cum maioris auctoritatis
ſit iudex ꝙ̃ vnus teſtis, de uiſu tamen contra-
rium tenetur, ut ex hoc ſolo torqueri nō poſ
ſit ut per Specu. in tit. de ſent. §. qualiter. uer.
item debet ferri ſecundum allegata Bal. in. l.
fi. in prin. C. de appella. Alexā. poſt Bar. in. l.
pen. ff. de queſtio. Bru. in. d. trac. xvi. colū. in
145 fi. iij. q. prin. ¶† Trigeſimumprimum indi-
cium eſt, ſiquis fuerit confeſſus ſe promiſiſſe
centum titio ne ipſum accuſaret de morte pa
tris ſui, aut alterius, nam ex tali confeſſione
torqueri poteſt ut dixit Bar. in trac. ſuo de q̄-
ſtio. Quod intelligit Bald. in. c. i. §. iniuria de
pa. iur. fir. Si confitens laborat infamia Alex.
poſt Bar. in. l. fin. in prin. ff. de queſtio. Par. in
d. uerbo tortura lo tertio uer. an ſtetur dicto
torti circa medium, ibi, an ſi titius confeſſus
146 eſt. ¶†Trigeſimumſecūdū indicium eſt, per
uiam, ſigni ut ſi reperiatur occiſus puer in do
mo alicuius, & uicini dicant audiuiſſe in illa
domo per dies ante puerum plorantem. nam
ex hoc fit indicium ut per Bar. in. l. de pupil-
lo. §. ſi quis ipſi pretori. ff. de oper. no. nū. Bal.
in. c. cum noſtra in fi. de electio. Par. in. d. tra.
147 in ver tortura in fi. ver. mādauit rex. ¶†Tri
geſimumtertium indicium eſt, locus a com
muniter accidentibus, a ſolitis, vt dixit Bal. in
Specul. in tit. de ſenten. ante pen. col. ver. ad
mortem. & i. l. fi. circa fi. ff. de here. inſti. Mar.
in pra. in. §. diligenter. xiiij. car. in fi. iiij. col. &
in. fin. cccxxxvi. & per Anto. de cana. in tra.
de tormē. i. vi. q. & uide apoſti. Alex. poſt Bar.
in. l. fi. de queſtio. & Bal. in. l. non hoc. C. unde
cogn. ubi quando aliquid. frequenter uel faci
le contigerit abeſſe, eſt leue indiciū, ſecus e cō
148 tra nā dr̄ graue īdiciū. ¶†Trigeſimūquartū

indicium eſt,famoſitas delinquentis, vt quia
ſit famoſus latro, vt in.l.de minore.§.fin.ff.de
queſtio.Par.in.d.uerſi.rortura.lo tertio.uerſ.
149 quidam latro famoſus.in princ.¶ † Trigeſi-
mũquintum indicium eſt,deprehenſio in deli
cto,nam ſi quis in delicto deprehendatur ſiue
ſit laicus,ſiue clericus, poteſt torqueri,vt per
Panor.in.c.cum non ab homine. verſi.ad ſe-
cundum.de indi.vide per Matthe.in conſtitu.
humanitatem. Vbi de proceſſu quando quis
150 in fragranti capitur. ¶ † Trigeſimumſextum
indicium eſt,in homicidio , & alijs delictis vt
tradit Par.in.d.verbo tortura.lo tertio.verſi.
an ſtetur dicto torti.ibi an ad rorturam vſq;
ad fi.vbi de homicidio ſi reperiatur enſis ma
defactus ſanguine,vel vulnera erant ad mẽ-
ſuram gladij,aut ſecuris inculpati rei, que ar
ma habebat ad latus,vel gladius cũ quo oc-
ciſus reperiatur,ibi in loco delicti , & vagina
accinta reo vacua,erat apta ad gladium ,vt
per Bar.in trac.de teſte.v.car.& ibi per Par.
Qualiter elidatur indicium ꝙ enſis rei fuerit
ibi viſus,vꝫ ꝙ alteri cõmodauerit vel eũ ꝑdi-
151 dit.¶ † Trigeſimũſeptimũ de multis indicijs,
tam in homicidio,q̃ in furtis,adulterijs,falſa-
toribus monetæ venenatiõis,& alijs d̃lictis ꝑ
Bar.et Alex.poſt eũ ĩ.d.l.fi.ff.de queſt.Ang.
in glo.fama pub.Brun.in vlti.par.ſui tracta.
Mar.in.d.§.diligenter.& per Pari.in.d.ver-
bo tortura.lo.i.verſi.viſo de indicijs.& uerſ.
in indicijs.& verſi.officialis.& verſ.an ſtetur
dicto torti . Vbi de ſcala inuenta in domo in
qua furtum fuit commiſſum,& in verſi.tor
tura.lo.ij.& in verſi.tortura.lo.iij.verſicu.an
ſtetur,maxime ibi,an ad torturam, & in uer
ſicu.mandauit rex.in quibus locis tradũt que
iudex, & qualia indicia conſiderare debet,
vt torqueat,& per Bel.in practi.in titulo de
queſtio.vbi ponit indicia,& que debet conſi
derare,& qualia, vꝫ indicium eſt denuncia-
tio ſindici aut alterius officialis ad id deputati
de quo per Saly.in.l.ea quidem.C.de accuſa.
& per Ange.in gloſ.necnon ad denunciã.&
per Cepo.in conſil.xl.dic vt per Marſi.in pra
152 ctica in princi.vbi iuncta cum alijs.¶ † Vlti-
mo,an teſtis qui nõ debuit examinari faciat
indicium examinatus,videamus in quo ma-
giſtralis tradatur doctrina, de qua queſtione
per Cyn.in.l.fi.C.de accuſa.& in.l.ſeruos.&
in.l.libertorum. & ibi Bal.C.de teſti.Bar.ple
ne in.l.maritus.ff.de q̃ſtio.gl.in.l.iij.in prin.
ff.de teſti.Ang. in glo.fama publ.v.col.ver.
quid ſi quis teſtis.et ibi que habẽtur poſt eum
Panor.in.c.ex literis in prin.de tranſa.Feli.in
c.cum dilecti.de accuſat. Areti.in.c.ex parte
adde.v.col.de teſti.ſpo.Alex.in cõſi.xxiiij.ij.
vol.& poſt Bar.in.d.l.ſi maritus.Par.ĩ.d.tra.
in verbo tortura.lo tertio.ver.an ſtetur dicto
torti ibi an teſtis.q non debuit examinari &
in verbo tortura.lo primo.verſ.an ſtetur di-
cto torti.ĩ fi.& in ver.an teſtes reprobati.ple
ne Bru.in.d.tra.ij.car.iiij.col.ver.vlterius ge
neraliter.Mar.in.d.l.maritus.et in.l.i.§.diuus
antoninus.ff.d̃ queſt.& in pra.in.§.diligẽter.
car.xix.iij.col.verſ.quero vlterius.& in ſin-
gu.ccxcviij.incip.teſtis q non debuit exami-
nari.& in conſil.xxij.vide cõcordiam additã
Bar.ut poſt eum habetur in.l.i.§.idem Cor-
nelio.ff.de queſtio.& per Thom.gra in conſ.
iij.& conſi.xxxviij.And.& Math.in conſti.ſi
dãna clandeſtina.in quibus locis talis adhibe
tur diſtinctio, & maxime per Bru.vbi ſupra
poſt alios.Quod aut teſtis non debuit exami
nari propter reuerentiam eius, contra quem
examinatur,vt ſeruus contra dominum , &
filius contra patrem,& tunc examinatus nõ
facit indicium.l.i.§.diuus antoninus.&.§.an
tonius &.l. diuus.§.ex quibus.&.l. maritus.
ff.de queſtio.quandoq; teſtis non debet exa-
minari propter timorem ne deponat in fauo-
rem eius pro quo examinatur , vt domeſtici,
& familiares,amici,et cõſanguinei,ad offen-
ſam,& tũc examinati non faciunt indiciũ,vt
eſt tex.in l pridem.C.de queſtio Specu.in ti.
de teſte.§.i.ver.qd ſi teſtis domeſticus.& Bal.
in.l.inuiti.la ſecunda.ff.de teſti.fallit niſi fue-
rint honeſtę ꝑſonę,et bonę famę ut domeſtici.
& familiares epĩ per no.per Inno.in c.in lit-
teris de teſtib.& Bal.in.l.etiã.C.eo.& in alijs
caſibus vt per Mar.in.l.i.§.ad queſtionem.ff.
de queſtio.vbi in quibus caſibns admittun-
tur.fallit etiam niſi concurrat numerus perſo-
narum,quia forte tres domeſtici amici,aut cõ
ſanguinei,nã tunc facerent indicium licet non

ſufficerent ad cōdemnandū,ita Par.in.d.tra. in verbo tortura.lo.i.verſicu.an ſtetur dicto torti.poſt medium,ibi,quid ſit indicium Vbi ex dictis trium cōſanguineorum torqueri po teſt & illud quod dicitur,quod in criminalibus numerus nō ſupplet, vt proſequitur ple ne Mar.in pra.§.expedita.i.co.& in ſing.cc-cclxxvij.& in conſil.cix.& Thom. gram.in conſilio.xlv . procedit ad condemnandum, non tamen ad torquendū,vt per Par.vbi ſu pra.in.d.ver.an ſtetur dicto torti.ꝙ ꝑ Tho. gram.in conſi.i.& no.gl.in.c.i.de teſti.in.vi. & Soci.in tra.fallentia.in reg.ccccxxv.i.fal len. Vbi etiam an & quando ſocius criminis admittatur.Fallit etiam niſi in ſubſidium, ob difficultatem probationis.l. conſenſu.§. ſuper plagis.C.de adulter.ꝙ tamen.dic & declara vt plene per Thom.gram.in. d.conſil. xlv.& Mar.in pra.in.§.diligenter.& in alijs ſuis conſilijs & infra dicet. Quandoq; teſtis non debet examinari propter odium preſum ptum,vt quia minatus,vel quia inimicus,& tūc ex qualitate perſonę minātis, & qualita te inimicitię & offenſe iudex arbitrabitur,vt in.l.i.§.preterea.ff.de q̄ſtio. iuncta.l.milites. §.oportet.C.eo .& per Par.in.d.verſ.an ſtet dicto torti.ibi an teſtis.In tātū quod nec etiā in ſubſidium admittuntur inimici & odioſi, vt proſequitur Thom. gram.in d. conſilio xlv. Quādoq; teſtis examinatus non debuit examinari quia inuitus, iuxta.l.lege iulia.& l.inuiti.ff.de teſti.l. parentis.C.eo.c.i.& per totū de teſti.coge.Specul.eo.tit.& tunc examinatus non facit indicium ſi inuitus, ſecus ſi volens ſecundum Cy.in auc. presbyteros. la.ij.C.de epiſ.& cler.&Bal.in.d.l.parentes. & Feli.in.d.c.i.ita Bar.in.l.i.§.ſi ſeruus.ff.de queſtio & Bal.in.l.ſeruos.C.de teſti.an autē in dubio preſumatͬ inuitus teſtificaſſe an volēs Cy.in.d.auc.pͤbyteros.& Bal.in.d.l.lege iu lia.& in.d.l.ſi parentes.qd̄ inuitus preſumitͬ maxime ſi priuilegiū allegauerit.fallit,niſi in ſubſidium vbi aliter veritas haberi non pōt. nam tunc cogitur inuitus,& facit indiciū ſecundum doct.vbi ſupra maxime Bru.& ibi per eum cui incumbit onus probandi ꝙ aliter veritas nō poteſt haberi dicetur infra,de hoc & ibi quę perſonę non poſſunt cogi vbi ponit perſonas preter filium contra patrem, & libertum contra patronum.nam etiā volentes nō poſſunt teſtificari, ideo indiciū nō facit eorum dictum.fallit etiam niſi a princi. fuiſſet per partem proteſtatum,quod nō exa minarentur,nam non faciunt indicium,vt ꝑ Ioa.de arno.in commenta.cxix. incip.dicit Bar.poſt Areti.in.c.ex parte adde.de teſtib. & Fely.in.c.dilecti.pen.col.de accu.et Mar. in.l.i.§.diuus.ff.de queſtio.& in ſing.cxcix. incip.teſtis qui nō debuit.cōuenit ſupra poſt prin.q.Quandoq; non debet examinari ꝑpter etatē,vt impubes,& minor,& tunc examinatus nō facit plenum indicium,ſed quale,quale.l.i.§. impubes.ff.ad ſille.no.gl.in.l. talis.vbi.Bar.C.de his qui.vt indig.Guil.de ſuz.& Flor.i.l.in teſtimoniū.ff.de teſti.Ang. in gl.compa. inquiſi.& totum neg.ver.item minor.Dicunt ꝙ facit indiciū ſi ex mero officio,& non ad patris inſtantiam,& per Bar. in.l.de minore.in prin.ff.de queſti.& in.l.ex libero.in fi.ff.eo.per Aug.poſt Ang.in.d.gl. Par.in verbo tortura.lo tertio. ver. an ſtetur dicto torti.in medio.Cor.in conſil.ci.ij.vol. multa per. Mar.in.d.§. diligenter.cvij.car.i. col.ver.vlterius an dictum ſeu teſtimonium impuberis. & in.l.infans.ff.de ſicar. conſil. v.& conſil.vij.& conſil.xxij.& cōſi.xxviij. & conſi.lxv.& conſil.cij.& conſi.cxxvij.& in ſingula.cxcviij.Alex.in cōſil.xviij.aut cō ſil.lxi.v.vol.Mar.in.l.de minore.in princ.ff. de queſtio.in.l.fi.C.de ſicar.in quibus dicit facere indicium ad inquirendum, non ad torquendum,nec ad condemnandum.fallit niſi in caſibus in quibus aliter veritas haberi nō poteſt ,niſi per dictum impuberis.nam tunc facit indicium,& duo impuberes ſufficerent ad condemnandum,vt ꝑ Alberi.in.l.in teſti moniū.ff.de teſti.immo Mar.in.d.locis maxime in.d.l.ſi infans.& in.d.l.fi.dixit ex dicto infantium perquiſiuiſſe veritatem, & ibidem declara qualiter intelligitur quod veritas aliter haberi non poteſt, & in dictis locis per Mar.Idem in muliere nam ꝑpter ſexū maxime de iure canonico nō debet examinari i criminalibus,nec facit indiciū, licet

ſecus de iure ciuili, vt per Ang. in gl. compa. inquiſ. & to. neg. & Alex. in d. conſi. & in cõſil. lxiiij. i. volu. & per Io. and. in c. tãta labes. de ſimo. Specu. in tit. de teſte. §. i. ver. item ꝙ eſt mulier. vbi Io. and. Pau. in conſi. cclxviij. Thom. gram. in conſi. xij. Tamen vbi aliter veritas haberi non poteſt facit indicium, & probationem, & per eundem Marſi. in. d. cõſil. cxiij. & in conſi. cxxvij. & in conſi. cxxxiiij. & in conſi. v. Brun. tamen vbi ſupra poſt Specu. in tit. de teſte. §. i. ver. ꝙ eſt impubes. & Bal. in l. inuiti. la. ij. poſt glo. ibi, & in l. ſeruos. C. de teſti. & in l. ſi maritus. & in l. de minore. ff. de queſtio. tenet ꝙ facit indicium qñ eſt proximus pubertati, & doli capax. Ang. etiam in dic. glo. dixit facere indicium, idem Alex. in l. ſi. C. de his quib. vt indi. vbi etiam Iaſ. Et ibi optime declarat quomodo intelligitur, quando veritas aliter haberi non poteſt, vt etiam faciant plenam probationem, quem ad hoc videas. Quandoqꝫ teſtis non debuit examinari ob dignitatem inculpati, vt quia laicus contra clericum in cauſa criminali, vt in c. veniens. lo primo. de teſti. & c. laicos. vbi glo. ij. q. vij. & in c. per tuas. de ſimo. & in c. de cetero. de teſti. Specul. in d. titu. de teſte. §. i. uerſi. item ꝙ eſt laicus. Ioan. and. in cap. prelatis. de homi. in vi. Et tunc examinatus non facit probationem, ſed bene facit indicium, ita dixit Panor. & Fely. in d. capi. de cetero. de teſtib. Alex. poſt Bar. in d. l. ſi maritus. ff. de queſtion. Innoc. in c. quoniam contra. de probatio. Stepha. aufre. in tract. de teſte. in verſi. laicus. iij. limitatione. Soci. in tra. fallen. in reg. ccccix. incip. teſtes laici. vbi ponit quando admittantur. Marſil. in practi. in. §. diligenter. car. xix. ij. col. verſi. quero vlterius. & in d. l. maritus. in princip. ij. col. Et in ſubſidium plenam facit probationem, & per Panor. & Fely. in c. de cetero. & Mar. vbi ſupra. & in l. fin. C. de ſicar. & in l. diuus. ff. de queſtion. & in ſingul. xcviij. incip. laicus. vbi ꝙ in ſubſidium, & ꝙ non probationem plenam, ſed facit indicium. Quandoqꝫ teſtis non debuit examinari propter aliquam qualitatem, vt quia infamis ex aliquo delicto, & licet non ſufficiant ad condemnationem, ſi fuerint plures, tamen ſufficiunt ad torturam, ita dixit Bal. & Iaſ. poſt eum in l. i. C. de ſum. tri ni. & fi. ca. Par. in d. trac. in verbo teſtis. uerſ. fui interrogatus. Alex. poſt Bar. in d. l. maritus. Soci. plene in tra. fallen. in reg. ccccxv. & ſeq. in quibus ponit qñ admittunt, & in ſubſidium, & ad indicium faciendum, & ibi, limita maxime vbi requirunt teſtes omni exceptione maiores, Tho. grã. in conſi. xxxviij. & conſ. lxx. Fely. in c. cum dilecti. de accuſ. Roma. in conſ. cccclı. Bar. in l. i. §. queſtioni. ff. d queſt. Brun. vbi ſupra. & ideo meretrix publica qñ aliter ueritas haberi non põt facit indicium, & leno qñ in poſtribulo fuerit cõmiſſum delictum, & non aliter, vt ꝑ Alex. in cõſil. xi. i. volu. & vide Deci. in conſi. xxxvi. Et an faciat indicium meretrix. Mar. in d. §. diligenter. xix. car. i. colũ. uerſi. poteſt etiam queri, intelligas tamen predicta, ꝙ tales admittãtur in ſubſidium cum tortura, & non aliter, vt faciant indicium, vt per Par. in d. ver. teſtis. ver. fui interrogatus. & Iaſ. in d. §. diligenter. & in l. ex libero. ff. de queſt. & in cõſ. cix. Par. in ver. tortura. lo tertio. verſic. potius an ſtetur dicto torti. ibi an teſtis Tho. gra. in cõ. xxxv. ccxlv. & conſi. lxx. in fi. allegat ita dicere Saly. in l. i. & Albe. de mane. in tra. de teſte. xxv. col. & per Marſil. conſ. lxxviij. qđ tñ declara, vt per Bar. in d. l. ex libero. & in l. i. §. idem cornelio. ff. de queſt. et Alex. poſt Bar. in l. de minore. §. tormenta. vlti. col. ff. de queſtio. Quando ſunt vacillantes, & mendaces, & tentantes corrumpere veritatem. Et tempera qñ ſunt inhabiles rõne criminis, & non alterius qualitatis, vt quia domeſtici, vel minores, vel aliter inhabiles, nam tũc ẽt in ſubſidium non torquentur, ſed tantum infames, & criminoſi, & viles, vt declarat Pari. in d. uer. an ſtetur dicto torti. ibi an teſtis, vbi ita declarat. Quod in ſubſidium inhabiles admittuntur, cum tortura. Limita tñ hoc niſi contra valde diffamatum, nam contra eũ teſtes viles, & infames admittentur ſine tortura, ſecundum Innoc. in c. cum. i. ſecunda. de re iudica. Pari. in verbo tortura. lo primo. verſic. an teſtes reprobati. & Alexan. poſt Bart. in l. qui ſine. ff. de queſtio. Soci. in d. reg. ccccxv.

Quandoq; non probat teſtis qui non debuit
examinari ratione ordinis, vt quia examina-
tus ante litem conteſtatam, vel parte non ci-
tata, vt ſupra fuit dictum, & tunc non facit
probationem, nec indicium, & proſequitur
Ange. in dicta glo. fama publ. Brun. in dicto
tracta. i. car. verſicu. an teſtes examinati an-
te proceſſum, & in ſeq. uer. ſuper generali inq
ſitione examinati Alex. poſt Bar. in. l. fi. ff. de
queſtio. Mar. in. d. l. maritus. & in. l. i. §. diuus
antoninus. ff. eod. Idem ſi aliter legitime non
ſit examinatus, nam nõ facit indicium, vt in
d. ver. an ſtet dicto torti. ibi an teſtis poſt Bal.
in. c. ſacramentum. de conſue. re. feu. p Mar.
conſ. lxi. etiam ſi ſit omni exceptione maior,
vt per Alex. poſt Bar. in. d. l. maritus. vbi etiã
ſi non reddat cauſam ſciẽtie, vel nõ dicat fa-
ctum plene, vel aliter teſtis ſit inualidus. in tri
bus locis dicit in. d. l. maritus. Mar. in. d. §. di-
ligenter. nu. cxlviij. & l. §. ſecunda q̃ſtio. nu.
lxxviij. idem ſi non ſit citatus, vt per Bar. in.
d. l. maritus. Cor. in conſil. cclx. iij. volu. Am-
plia etiam ſi fuerit receptus teſtis a Cardina-
li, nam indicium non faceret quando non le-
gitime, vt per Bal. in auct. ſed & ſi quis vlti.
col. C. de teſt. Mar. in. d. §. diligenter. xvi. car.
iiij. col. ver. & circa hanc materiam. Idem ſi
fuerint examinati poſt lapſum termini, & di
dicita teſtificata Par. in verbo tortura. lo pri-
mo ver. an teſtes reprobati. Ang. in gl. & di-
ctum proce. publ. & in gl. compa. inqui. & to
tum neg. Mar. in pra. in. §. ſequens queſtio. &
in. l. vnius. §. cogniturum. ff. de queſtioni. Et
an quando poſt terminũ, & an ſine iuramen
to faciat indicium per Felin. in. d. c. cum dile-
cti. de accu. pe. co. & Alex. poſt Bar. ĩ. d. l. ma
ritus. & vide circa premiſſa Alex. poſt Bar. ĩ.
l. i. §. idem Cornelio. ff. de queſti. & Bal. in. l.
ij. C. de epiſ. aud. Rom. vero in rub. ff. de arb.
vt refert Brun. vbi ſupra. Breuiter dicit aut
teſtes a iure reprobantur, vt ſeruus cõtra do
minum filius contra patrem, libertus contra
patronum, & alij, vt in. l. lege iulia. ff. de teſti.
& tunc examinati non faciunt indicium re-
ſiſtente lege. Aut non improbantur in totum
ſed fides diminuitur, vt ſunt domeſtici & alij
de quibus ſupra, & tunc admiſſi faciunt in-
dicium, vt per Bal. in. l. ſeruos. C. de teſti. & p
Feli. in. d. c. cum dilecti. & per Thom. gram.
in conſil. iij. quam breuem diſtinctionem no.
Limita tamen predicta ꝙ caſu quo faciunt
indicium procedit parte a principio nõ oppo
nente, ſecus tamen ſi a principio per partem
fuerit oppoſitum quod examinari non debe
ant nam facta oppoſitione non faciunt in di-
cium teſtes qui nõ debebant examinari exa
minati. ita ſingulariter dixit Aret. in. c. ex par
te adde. v. car. de teſti. & Feli. in. d. c. cum de-
lecti. pe. col. & per Mar. in. d. §. diligenter. &
in. d. l. maritus. & in. d. l. i. §. diuus antoninus.
ff. de q̃ſtio. & in ſing. ccxcviij. Et in hac ma-
teria dic & limita ſex modis vt per Feli. in. d.
c. cum delecti. pen. col. vbi optime & ſuccin-
153 te. ¶ † Tandem an etiam dictum torti, q̃ nõ
debuit torqueri faciat indiciũ? dic ut per Bal.
in. l. fi. C. de accuſa. quod no. Alex. poſt Bar.
in. d. l. maritus. in duplici loco Mar. in. d. §. di
ligenter. car. xix. ij. col. ver. quero etiam ante
teſtimoniũ. Bar. Alex. & Marſ. in. l. i. §. idem
cornelio. ff. de queſtio. ¶ † Et an iuramentum
154 faciat indiciũ ad torturam? dic vt per Ang.
in. d. gl. fama publ. v. col. ver. iuramentũ. &
per Bel. in pra. in tit. de q̃ſtio. vbi de iuramẽ-
to calumnie, ſi denegat iurare, in decima
& per Alex. poſt Bar. in. l. fi. ff. de queſtio. &
in. l. fin. ff. de in litẽ iuran. Item indicium erit
ſi quis aſtiterit armatus in maleficio. nã eſt p̃
ſumptio contra eũ de auxilio, ſecundum In-
no. in. c. continentia de cler. per eu. Anton. de
cana. in tra. de torm. vij. q. & p hec habes di-
155 ſcurſionem circa indicia. ¶ † Viſo igitur de
indicijs, qualiter indicia ipſa purgentur, adia
centi ordine, videamus de quo per Barto-
lum in. l. prima. §. ad queſtionem. ff. de que-
ſtioni. & in. l. ſecunda. §. ſi publico. ff. de adul
ter. Angel. in. l. ſi vacantia. C. de bon. vacan.
libro decimo. Alexand. poſt Batol. in. l. fina.
ff. de queſtio. Par. in uerbo tortura. lo tertio.
verſic. ſequitur queſtio quotidiana. ibi modo
videndum erit de purgatione indiciorum, &
in an ſtetur dicto torti. quia ſepe per Brun. in
dicto tractatu. i. part. in fi. v. queſt. principa.
Marſi. in. d. §. diligenter. circa finem. verſicu.
quero modo vlterius. & per Math. in conſti.

ſi damna clandeſtina.in.fi.xiiij.no. In quo pri
mo purgantur indicia, per contrarias proba
tiones,indica & preſumptiones facientes ꝓ
reo.nam tunc vnum indicium ,vna preſum-
ptio , & coniectura tollit aliam preſumptio.
indicium,& coniecturam, vt per Bar.in.l.fi.
C.fami.herciſ.Pari.in.d.uerbo tortura.lo.iij.
uerſi.ſequitur queſtio.& verſi.mandauit rex.
Bru.in.d.trac.viij.q.prin.xi.not. Vbi quid ſi
pares ſunt p̃ſumptiones.Alex.in cõſi.lxxvij.
vlt.col.i.vol.Marſi.in.d.§.diligenter.ver.mo
do vlterius.& i.l.i.§.diuus adrianus.ff.de ſic-
car.& in.l.i.C.eo.& conſi.cix.Thom.gram.
conſi.xiij.& conſi.xxxi.& cõ.xxij.& in vo.
iij.& vo.xxxiiij.in quibus, ꝙ vnum quodq;
indicium vrgeat in contrarium pro reo, tol-
lit indicium contra eum, vt per Pari.vbi ſu-
pra.& Thom.gram.in conſi.xxi.conſi.xliiij.
& conſi.liij.& vo.xxx.Et tunc quando extãt
contraria indicia,ad hoc vt ex indicijs con-
tra reum torqueri poſſit, talia indicia debent
eſſe grauiora, & p̃ponderare,indicijs pro reo
facientibus,vt dixit Bar.in.d.l.i.§.ad queſtio
nem.ff.de queſtio.ita Brun.in.d.trac.in.v.q.
prin.Ang.in glo.fama publi.verſi.ſinautem.
pro ſe.Anto.de cana.in tra.de tormen.iiij.q.
Math.in cõſti.ſi damna clandeſtina.xiiij.no.
in fi.Thom.gram.in conſil.lvij.&.d.vo.ter-
tio.Item eliduntur indicia per contrariã pro-
bationem,vt licet fuerint indicia inimicitiæ,
& minarum contra inculpatum de homici-
dio,tamẽ ſi probet ſe tũc temporis fuiſſe ab-
ſentem a loco homicidij taliter concludendo
ꝙ non potuiſſet veriſimiliter interuenire in
loco delicti tali tempore,nam tunc per talem
probationem eliduntur precedentia indicia,
vt inquit Brun.in.d.v.q.princ.& per Math.
in.d.conſtit.in.d.xiiij.not.in fi.& ſic per pro-
bationem negatiue coartate loco & tempo-
156 re. ¶ †Quæ qualiter probetur,& qualiter te-
ſtes debent deponere , ne incidant In falſum,
tradunt doc.in.c.cum eccleſia.de cau.poſ.&
prop.plene Corſe.in reperto.Panor.in uerbo
negatiua.plene Barto.& Bal.in.l.actor.C.de
ꝓba.Guil.de cun.inſuo trac.de proba.nega.
Lanfran.in.c.quoniam contra.de probatio.
Imo.& alij doct.in.l.in illa ſtipulatione.ff.de
verbo.obligatio.Angel.in.d l. actor.Alex.in
conſi.xlij.iiij.volu.& in.l.i.ff.ſi certum peta.
& in.l.i.§.docere.ff.ne quis eum. Pau.& Ale
xan.in.l.i.in prin.ff.quod quiſq; iur.Specul.
in titu.de teſte.§.x.verſicu.porro.per Fely.in
cap.ex tenore.de teſti.iiij.col.Corn.in conſi.
ccxcix.iij.volu.Matthe.in.d.conſt.in fi.xiiij.
not.Boni.in rub.de nega.proban.No.tamen
vnum,quod dicit Bal.in.l.fi.C.de probatio.
ij.col.Quod ſi probatur plene de delicto per
duos teſtes omni exceptione maiores,non ad
mittitur probatio negatiuæ in uerſ.adhuc.&
in tit.de teſti.pen.col.verſi.ſed pone quidam
accuſatus.Ex quibus locis capias doctr.qua
liter debeas facere articulum ad probandam
negatiuam coartatam , loco & tempore, ne
teſtis incidat in falſum , aliquid per Thom.
gram.in vlti.conſil.poſt Panor.in.c.bonę me
morię.lo primo.de electio.& Bal.in.c.ad no
ſtram.de probat.vide per Io.de arno.in cau.
xl.vbi inſtruit aduocatum, vt teſtem ſuper
negatiua deponentem accuſet de falſo , poſt
Ange.in.l.lucius.in princip.ij. colum.ff.de in
famib.Item an indicium purgatum ſit,relin-
quitur arbitrio iudicis,vt per Marſi.in conſ.
xlij.Idem ſi pares habeat probationes , vt qa
habeat pro ſe vnum teſtem,&contra ſe aliũ,
nam tunc tollitur vnius teſtis indicium , vt
ex eo torqueri non poſſit,vt dixit Bart.in.l.
vnius.§.iudex.ff.de queſt.licet Bal.contra in.
l.i.C.de fur.& per Pari.in.d.verſicu.ſequitur
157 queſtio.in fi. ¶ †Immo ſi teſtes concurrant
contra reum digniores,& pautiores pro reo,
magis creditur deponentibus pro reo, q̃ con
tra reum,licet dignioribus contra reum , &
ideo ſi duo teſtes laici dicant me non delin-
quiſſe,& alij digniores dicant me delinquiſ-
ſe,magis creditur illis teſtibus negãtibus ma
leficium,q̃ affirmantibus, vt per Marſi.in cõ
ſilio ſecundo.& conſi.lviij.& conſi.cxxxij.et
in ſingu.ccccxli.vbi magis creditur negan-
tibus maleficium, quàm affirmãtibus Tho.
gram.in conſi.lxix contra ꝙ magis creditur
duobus affirmantibus maleficium coartate,
q̃ mille negantibus,ſed contrarium ſentit Bo
ni.in.d.tit.de teſt.pen.col. Vbi probari debet
per maiorem numerum teſtium , aut ſaltim

per parem numerum,& ſentit Bal.in.d.l.fin.
dic vt per eos,& Corſ.in ſing.in uerbo teſtis.
Item eliduntur indicia,ſi teſtes ſuper indicijs
deponentes reuocauerint eorum depoſitiones
exculpantes ipſum reum,ita per Marſi.in cõ
158 ſil.cix.¶ †Item elidũtur indicia, ſi inquiſitus
probet aliqd qđ extinguat crimen,vt qa pro
bet homicidium factum ad ſui defenſionem,
vel alias cauſas excuſantes reũ,vt per Ang.
in.l.ſi vacantia.in fi.C.de bon.vac.lib.x. &
Par.in.d.uer.ſequitur qõ ibi modo videndũ,
& ibi nam ſi fuit cõfeſſus. ¶ Item eliditur in-
dicium per priuilegium bonę famæ, vt quia
inquiſitus fuerit homo bonæ opinionis,& fa
mæ,nam ex tali priuilegio tollitur indicium
precedens, vt ex eo non poſſit torqueri.l.
nõ omnis.§.a barbaris.ff.de re mili.ita dixit
Ang.in.l.i.§.ſed ſi ex improuiſo.ff.de re mi-
lita.& per Bal.in.l.fi.C.de probatio.Corne.
in conſil.lviij.ij.vol.Cepo.conſil.xl.Alex.in.
d.l.fi.ff.de queſtio.Par.vbi ſupra.& in ver.
an ſtetur dicto torti.Mar.plene in.d.§.diligẽ
ter.d.ver.quero modo.& conſil.cix.& con.
cxviij.& conſi.cxx.& conſil.cxxx.& conſi.
cxxxv.Thom.gram.in conſil.xxxv.& con-
xxxvij.& conſil.xlvij.in.fi.col.Deci.in con
ſil.clxxxix.Ang.in.l.milites.C.de q̃ſti.And.
& Matth.in.d.conſti.ſi damna clandeſtina.
Quod tamen non intelligas quando contra
ſe haberet indicium vnius teſtis de viſu, aut
cõfeſſionis extraiudicialis,ſed quando alia le
uiora cõcurrerent, vt quia fama precederet
vel quod ſimile quod leue inducat indicium,
vt deprehendi poteſt ex dictis per Nar.in.d.
§.diligenter.in.d.ver. modo vlterius.quate-
nus in hoc arguit.Faciunt dicta per Andr.&
Math.in.d.cõſti.ſi damna clandeſtina.ix.no.
ij.q.vbi dictũ vnius teſtis,magis mouet ani-
mum iudicis quam duo vel tria alia indicia,
ideo non tollitur tale indicium ex priuilegio
bone fame. Limita tamẽ hec,& intellige,vt
per Inno.in.c.auditis. de preſcription. Bal.
in.l.ſiue poſſidetis.ij.col.C.de proba.Alex.in
conſil.lxxvij.ij.col.i.vo.Rom.in cõſil.clxvij.
& Mar.in.cõſ.iij.Io.de arn.in ſolilo.xxxvij.
& per eundem in caute.lix.videlicet quãdo
teſtes ſpecialiter fuerint examinati ſuper bo
na fama in ſpecie,ſuper illo delicto,ſecus ſi i
genere ſup bona fama & in ſpecie fuerit exa
minati ſuper delicto,nam nõ tollitur indiciũ
per probationẽ bonæ famæ in genere.Item
eliditur indicium etiam vnius teſtis de viſu,
etiam omni exceptione maioris,quando ali-
quæ circunſtantie repugnarent & veriſimile
nõ deponeret.l.milites.§.oportet.C.đ queſt.
& aliæ circunſtantiæ,non concurrerent de q-
bus ſupra fuit dictum, ita Brun.vbi ſupra in
fi.v.q.prin.Item eliditur indicium, & oſten-
ditur ſignum innoncentiæ,ſi inculpatus ſpon
te compareat,& ponat ſe in vinculis, ita di-
xit Cepo.in conſi.xxxi.& Marſ.in.d §.dili-
genter.in fi.vbi tradit,& in conſil.cxvij.aur.
clvij.& per Corn.in.d. conſil.lviij in.i.q.fa-
ciunt que tradit Matthe.in conſti. humanita
tem.& in conſti.clementie.per illam conſtit.
Quod ſponte comparens,etiam ſi ueniat im
ponẽda pæna corporis afflictiua,relaxari de-
bet fideiuſſoribus cum preſumptio ſit ex tali
ſpontanea cõparatione innocentie.Itẽ Marſ.
in.d.§.diligenter.ponit alium modum excul
pationis.Si accuſator diu ſteterit ꝙ nõ accu-
ſauerit abſq; aliquo impedimento, non obſtã
te,nam tarditas accuſandi inducit ſuſpitionẽ
calumniæ,& indicium eſt pro reo ꝙ calum-
nioſe accuſauerit ſecundũ Bal.in cõſ.xxxvij.
159 iij.volum.¶ †Item eliditur indicium per ex-
culpatiõem offenſi,nam ſi offenſus maxime-
in articulo mortis exculpet reũ ꝙ fuerit inno
cens tollitur indicium precedens contra eum
ſecundum Bal.in.l.i.uer.pone teſtator.C.cõ-
munia delega.Dixit enim ꝙ ſi teſtator ex-
culpauit reum ex indicijs contra reum, non
torquebitur cum habeat indicium innocen-
tię pro ſę tamen ſi liquide conſtat de crimine
punitur nec ꝓdeſt exculpatio.idẽ dicit Bal.
in.l.tranſigere.C.de tranſa. Quod talis con-
feſſio non releuat quando conſtat contrari-
um, vel facti qualitas oppoſitum manifeſte
declarat. de quo per Roma.in cõſi.cxiij &
Alex.in conſil.xxiiij.ij.vol.& Par.plene in.
d.ver.ſequitẽ queſtio.circa.fi..& plene Mar.
in.d.§.diligenter.circa fi.ver. vlterius dico.
& conſil.cix.& in ſingul.xxij.incip cõfeſſio
offenſi. & per Mat.in.d.cõſti.ſi damna clan

deſtina.xiiij.no.in fi.& Bru.in.d.v.q.princ.
in.fi.Thō.gram.in conſil.liij.& cōſi.lxv.vbi
quod per exculpationē tolluntur indicia &
in vo.xxiiij.& per Petr.girar.in ſing.lv.vbi
limitat niſi cōſtet de crimine,nam puniri po-
teſt Mar.in conſi.xvij.conſi.l.& conſi.lxi.et
per Fely.in.c.i.circa fin.de preſump.Ioan.de
arno.in commenta.xx.in caut.iij.incip.inter
feciſti.& caute.lix. Quid autem in exculpa-
tione ſocij criminis in furca,ut quia prius in-
culpauerit poſtea exculpauerit dic ut p And.
in.d.conſti.ſi damna clandeſtina.ubi dicit eſ-
ſe in arbitrio iudicis iuxta qualitatem perſo-
næ & merita proceſſus ibidem per Math.ix.
no.in fi.plene diſputat Mar.in pra.in.§.reſtat
& Bal.in conſi.lxxix.iij.vol.& Mar.conclu-
dit non tollere indicium maxime ſi nihil con
currat pro innocentia rei & Thom.gram.in
vo.xi.dicit prodeſſe ſi aliud contra inculpatū
160 non concurrat & in vo.ij.¶ †Item purgan
tur indicia per torturam adhibitam, in qua
nihil tortus fuerit confeſſus,nam ſi modera-
te fuit tortus purgata ſunt indicia contra eū,
ſi per binas aut ternas uices fuerat tortus ita
per Par.in.d.uer. ſequitur queſtio. ibi modo
uidendum erit depurgatione indiciorum, &
Thom.gram.in conſi.lxiij.& in vo.ij.Albe.
& Mar.in.l.edictum.ff.de queſtio. & in Pra.
in.§.nunc uidendum car.xij.ij.col.uer.quin-
immo tenementi Cepo.conſil.xxxij. Mar.in
ſingu.cclxij.Par.in.d.uerbo tortura lo tertio
ver.quidam latro,Saly.in.l. ea quidem.C. de
accuſa.& in.l.ſi quis adulterium.C.de adul-
ter.& in.l.quiſquis.C. ad.l.iul. maie. In qui-
bus dixit,etiam ſi fuerint indicia vehementia
nam per torturam ſunt purgata & concedi
debet abolitio.Contrarium dixit Math.in cō
ſti.humanitatem in fi.vi.no.& per Ange.in
glo.compar,inquiſi.& tor.neg.In hoc tamē
dicas ꝙ aut ſunt indicia etiam indubitata &
vehentia,&tunc per legitimam torturā ſunt
enacuata indicia,ſecundum Saly.& alios ſu-
pra.Aut reus fuit cōuictus per teſtes idoneos,
& plenas probationes,& tunc Alber.& Ce-
po.ubi ſupra & Mar.in.d.§.nunc uidendum
& in.d.ſingu.cclxij.& in.d.l. edictū & Tho.
gra.in vo.ij.& in conſi.lxiij. tenent purga-
tas eſſe tales probationes,& euacuatas tali-
ter ꝙ pro non ueris habentur,& Ioan.de ar-
no.in ſing.xcviij.Bal.uero in.d.l.ſi ſententiā.
per illum tex.& Mar. ſibi contrarius in ſing.
cviij.& Thom.gram.in conſi.xii. poſt Par.
in.d.verb.quidam latro. Tenent poſſe non
obſtante tortura procedi ad condemnatio-
nem, nec euacuatas probationes per tortu-
ram quando conuincitur per teſtes & ita ſen
tit Alex.poſt Bar.in.l.vnius.§.i.ff.de queſtio
vbi diſtinguit vt ſupra. Quod ſi per indicia
etiam vehementia ſit conuictus,talia indicia
ſunt purgata,per torturam. Tamen Mathe.
in conſti.humanitatem.tenet poſſe condem-
nari,Tamen mitius ex quo per indicia vt per
eum.Si vero per veras & legitimas probatio
nes & per teſtes de viſu condemnari poteſt.
Limita tamen hoc dictum in caſu conſti.reg.
omnes noſtri. nam ſi eſt conuictus per teſtes
& in tortura,nō confiteatur non poteſt con
161 demnari vt ibi.per Math.in.vi.no.¶ †Item
in clerico purgantur indicia,vt non torquea-
tur ſi non ſit de crimine diffamatus, & ceſſet
infamia nam tunc etiam ſtantibus mille indi
cijs non torquetur.Anton.& alij in.c.i.de de-
poſi.Bar.in.l.ex libero.ff.de queſtio.Bar.Bal.
& alij in.l.preſbiteri.C.de epiſ.& cler.Par.
in verbo tortura lo tertio uer.mandauit rex,
ibi contra clericum Alex.poſt.Bar.in.l.qui ſi
ne.ff.de queſtio. Iaſ.in.l. magiſtratibus.ff.de
iuris.om.iud.& infra in materia torture.Hec
circa indicia & eorum purgatione dicta ſuf-
ficiant,torture autem materia infra tracta-
162 bimus ſequitur litera.¶ †In tex.ergo ibi teſti
bus ſuperatus.no.per teſtes probari malefici
ūm,intellige tamen per numerum oportu-
num ad minus per duos.l.vbi numerus.ff.de
teſti.c.in omni.de teſti.Mar.in ſing.xlvij.in-
cip.in ore duorum.ſpecul.in.tit.de teſte.§.re-
ſtat de numero in prin. Quod extende etiam
contra papam ut no.in.c.preſul.ij.q.v.&no.
in.c.i.de ſciſma.in.vi.Panor.in.c.iij. loco de
proba.Deci.in conſi.cccxlij.Panor.in.c.quo
ties de teſti.ubi etiam in caſibus maximi pre
iudicij & in.c.ſuper eo de conſang.& affi.&
in.c.licet de teſti. & ibi caſus in qbus tres &
pauciores duobus Thom.gra.in conſi.lxvij.

Pau.in conſil.ccciij.incip.iudex eſt. Amplia etiam i cauſa hereſis,q duo ſufficiant Card. in clem.i.§.pen.de hereti.Nec vnus ſufficit regulariter in quocumq; actu,maxime in criminalibus vt plenam faciat probationem.l. iuris iurandi.C.de teſti.d.l.vbi numerus.etiã ſi fuiſſet Cardinalis.vt per Bal.in.d.l.iuris iurandi.& Panor.in.c.cum a nobis.de teſti.& no.in.c.licet vniuerſis de teſti.Socy.in reg. ccccxxiij.i tra.fall.Mar.in conſi.xx.ver. Preterea in tantum q ſtatutum non valeret q ſtetur dicto vnius teſtis tamq contra ius diuinum vt per Mat.poſt And.in prelud.conſti. reg.xij.q.iiij.exemplo Roma.in cõſil.ccclvi. incip.tu ſcis.& Feli.in.c.ſuper eo.de teſti. Et an papa poſſit hoc facere.dic vt per Feli.in.c. ſuper.vet.extra gl.de teſti.Alex.i cõſil.xxviij i.vol.Sed pacto fieri, poteſt vt ſtetur dicto vnius, vt per Andr.in conſti.appellationum tempora & ibi per Math.iiij.no.& in conſti. in pecuniarijs.& Socy.in.d.reg.ccccxxiij.pẽdet ab illo brocha.An qđ licet per pactum, liceat per ſtatutum & ecõtra de quo per Bar. in.l.omnes populi.ff.de iuſti.& iu. & per Ange.in glo.preſente Gayo & traditur in.l.non eſt impoſſibile.ff.de pact.Affirmatiue & negatiue.Fallit in caſu.c.ſi quis papa.lxxix.diſtin.&.c.verum.vi.q.i.per. ſpecula.in tit.de teſte.§.reſtat.xxi.caſu.Nam creditur vni teſti reuelanti inſidias contra.papam,aut imperatorẽ.Item creditur vni teſti aſſerenti ſe corruptum a ſali.vt per Mar.in.l.ij.§.Cornelia in prin.ff.de teſti.& in ſing.cxi.& ibj.Quod baractaria probatur iuramento corrumpentis, de quo tamen in.c.reg.incip.vulgaris famæ eloquium. Thom.gra.in conſil.i.conſil.iij.& vo.xi.Item creditur vni teſti,vt excuſetur accuſator a pœna talionis,vt per Mar.in ſing. xlvij.Item creditur ſoli mandatario de commiſſione ſibi facta vt per Mar.in conſil.lxi.& in.l.i.§.idem Cornelio.& in.l.ſi quis de queſtio.xxxvij.col.& in.l.maritus in prin.ff.de queſtio.& i pra.in.§.diligẽter.& per Thom. gra.in vo.xi.& in vo.xv.Par.in verbo tortura lo tertio in ver.dicitur communiter in.ſi. qđ intellige vt per eundem Mar.in.d.§.diligenter.& in conſil.xxij.Et in tellige ad indicium faciendum ad torturam, non ad plenã probationem ut condemnetur, ut ibi patet. Item creditur uni teſti aſſerenti de fraude,ut per Mar.in.d.conſi.lxi.Item creditur uni teſti ſpectatę fidei,ut per Mar.in pra.in princ. & per Thom.gram.in conſi.xiij.Alios caſus proſequere ut per Spec. in.d.§.reſtat & Mar. in.d.conſi.lxi.& conſi.cxvi.& in.d.pract.in prin.& in.d.§.idem Cornelio & in.d.l.ſiquis de queſt.&.d.l.maritus & per Iaſ.i.l.admonẽdi.ff.de iureiur.& Fely.in cap. ueniens.ij.& viij.col.de teſti.Boni.in trac.mal.in tit.de ꝓba.Vbi multos caſus ponit, & quod plures tribus requirantur,primo in cauſa ſpretę defenſæ,nam debet probare in ponen.defenſam impoſitam per tres teſtes fidedignos, & omni exceptione maiores, & pauciores tribus non ſufficiunt, quantuncunq; fuiſſent in dignitate conſtituti,ut in conſti.reg. ſiquis imposterum ubi per Mathe.ij.no.Item in cauſa comitis,nam contra eum requiruntur ad probandum delictum quatuor barones, octo milites,& ſexdecim burgenſes,in cauſa capitali pauciores uero numero non probant, ut habetur in conſti.regni proſequentes ubi Andr. & Math.& And.in.c.ſimiliter capi.qui curi. vẽdi.Vbi extẽdit ẽt ad filium comitis & per

163 Thom.gram.in vo.vi. † Quod intellige ad condemnandum, nam pauciores non ſufficiunt,ſecus tamen ad torquendum. nam ubi maior numerus requiritur, minor numerus facit indicium,Alexan.poſt Bar.in.l.maritus ff.de queſtio.in ſi.Par.in uerbo tortura lo tertio uer.quia ſępe,ibi,an teſtis qui non debuit examinari Bar. in.l.ij.ff. de appella. recip.& in.l.i.§.idem Cornelio.ff.de queſtio.Bal.in.l. milites.C.eo.& in.l.quiſquis.C.ad.l. iu.l.maie.Limita in caſu.c.reg.ſane frequens uidelicet in receptatione malefactorum,nam alij teſtes admittuntur contra comitem uel baronem.Item ad probandam ingratitudinẽ vaſſalli ut feudo priueẽ ob delictum requiruntur non minus quinq; teſtibus fidedignis, & omni exceptione maioribus,ut dicit in.c.i. quot teſtes ſunt nece. Item in inquiſitione generali formãda,nã ſi conſtat ꝑ quatuor teſtes fidedignos condemnatur & punitur,pauciores ue-

ro non ſufficiunt ſed ſpecialis fit inquiſitio ut in.c.reg.incip.ſubiungendo,& per Mathe.in conſti.ſi damna clandeſtina. Item per conſti. reg.in generali inquiſitione decem teſtes & non pauciores requiruntur,ut in conſtit. reg. hij qui & per Par.in tract.ſind.in verbo tortura uer.quidam latro,ubi de alijs.c.ij.col. Et intellige & declara ut per And. & Mathe.in d.conſti.hij qui in quibus perſonis locum habeat.Item indiſpoſitione reg.c.incip.frequẽs & in effrenata.& in.c.incip.conſti. diue memo.In quibus creditur tribus latronibus, licet non fidedignis,quorum dictum equipollet dicto duorum fidedignorum contra fautores & complices,& receptatores eorum.

164 †Item in cauſa uſurariæ prauitatis, nam tres teſtes eſſe debent fidedigni,qui licet fuerint ſingulares & in facto proprio deponant tamen eis creditur vt in.c.reg.incip.Ludouicus regenti curiam &per Math.in conſti.uſurariorum licet Mar.in conſi.xxxiij.& conſi. xxix.Dicat non ualere tale ſtatutum, ꝙ credat teſtibus ſingularibus & in facto proprio, tanq̃ contra ius diuinum idem Ioan.de arno. in ſolilo.xxxvi.Quod non ualet tamen in regno obſeruatur per.d.c.Et an tales teſtes debeant eſſe omni exceptione maiores, & an tales eſſe in dubio preſumantur,an uero articulari & probari debet:dic ut per Ioan.de arno.in epito.xiij.Quod ſic alias ſuccumbit,et limita etiam de teſtibus ſingularibus ꝙ probent ratione nobilitatis & integritatis,ut per Mar.in ſing.cxiij.& conſi.lxxij.& in.l.i.§. fi.xij col.ff.de queſtio.&per Ioan.de arno.in ſolilo.lix.Item in cauſis contra Cardinalem, nam debent eſſe.lxxij.teſtes ut deponãt, alias ſi eſt preſbiter Cardinalis. xliij. Si diaconus cardinalis.xxvi.Si ſubdiaconus vel acolitus. vij.ut traditur in.c.preſul.ij.q.iij.&.c. nullũ & no.in.c.i.de ſciſma.in.vi.uide tamen & intellige ut per Specu.in.d.§. reſtat uer. primo, & per Panor.in.c.licet de teſti.& per Rom. in ſing.ciij.qualiter intelligatur. Alios caſus uide ut per Arez.ij.q.iij.in ſum.& Spec.in.d. §.reſtat &ꝙ Fely.in.d.c.ueniẽs de teſti.Vbi ẽt in ciuilibus maiorem numerum requirentibus.No.tamen unum quod dixit Bal. in.l.fi. uer.ad huc.C.de proba.Quod ſi probetur nõ plene,ſed ultra ſemiplenam probationem ut per unum teſtem, & alia adminicula poteſt procedi ad condemnationem pecuniariam, non corporalem & per Capi.in deciſi.ſa.con ſi.cxxvi.

165 †Et intellige predictam regulam vt duo teſtes ſint omni exceptiõe maiores ad probandum in criãlibus &fidedignis alias nõ probant vt tradit.i.l.fi.C.de.proba.vbi Bal. i.col.& ibi per Saly.&per Mar.in conſi.xij. Math.in conſti.ſiquis in poſterũ.iij.no. Tho. gra.i cõſ.xxxv.Teſtes aũt oĩ exceptiõe maiores dicuntur, vbi contra eos nihil opponi poteſt,nec aliquis defectus vt dicit glo.in.c.i.de. conſang.& affini & glo.inſti.de inutili.ſtipul. §.item verborum Bal.in.l.opimam.C.de cõtra.ſtipula.Panor.in.c.at ſi clerici.iij.col.de iudi.Feli.in.c.cum.Ioannes.xvi.col.de fide inſtru.Bar.& alij in.l.admonendi.ff. de iureiur. Butri.in.c.fi.eo.tit.Alex.in conſil.xviij.i.vo. & cõſil.lxx.ij.vol.Petr.girar.ĩ ſing.lxx.Mar. in.l.i.§.fi.ff.de queſtio.& ibi per Alex. poſt Bar.& per Thom.gram.in conſil.xxxv.& Ioã.de arno.commenta.xxxiij.Indubio autem ſemper teſtes preſumũtur omni exceptione maiores, ſi nihil contra eos fuit oppoſitum.c.preſentia de teſti.plene Cur.in conſil. lvi.ij.&v.col. Math.in cõſti.coruptele.ij.no. & ibi an quando requiruntur,teſtes omni exceptione maiores,debet hoc articulari & probari,& per eundem in conſti.ſi quis in poſterum.ij.no.ꝙ ſic & per Thom.gram.in conſil.xxxv. Vbi contra officialem ad probandum coruptionem,debent eſſe omni exceptione maiores,& not.illud qd dixit Mar.in ſing. cxxxiij.incip.affinitas.& Thom.gram.in cõſil.xij.Quod ad hoc vt in criminibus conſanguinei repellantur,debent eſſe de gradu aſcendentium aut deſcendentium,& non tranſuerſalium.Et intellige tam ad condemnandum q̃ ad torquendum, & ideo vnus teſtis de viſu vt faciat indicium debet eſſe omni exceptione maior, vt contra eum nulla poſſit opponi exceptio concurrentibus alijs,de quibus ſupra fuit dictum.Qđ tamen intellige quando depõit de facto proximo & maleficiũ ĩmediato,ſecus tñ deremotis a maleficio nam tũc nõ

requiruntur

requiruntur ꝙ ſint omni exceptione maiores vt per Bru. in tra.i.car.dummodo veriſimilia deponãt & per Ang.in.l milites.C.de queſtio.& Par.in verbo tortura lo tertio. verſic. dicitur communiter & Mar.in .d.§. diligenter.licet ibi dubitet & in ſingu. ccclxiiij. Bal. & Iaſ.l.i.C.de ſum.tri.vbi de teſtibus infamibus admittendis ad indicium faciendũ Mar. in ſing.cccclxxij.& Tho.gra.in vol.xxv. dic & declaravt per eundẽ in conſi.xxxv.& cõſ. lxx.vs cũ tortura, & non aliter.Contrarium tamen videtur ſentire Par.in.d.tract in verbo tortura lo primo verſi.& an ſi quis ꝙ eſſe debet omni exceptione maiores . & idem ſequitur Math.in.d.conſti.ſi quis poſterum .iij. no.Vbi dicit ita alias allegaſſe & obtinuiſſe, immo dicit ita debere articulari & probari, ꝙ teſtes ſint omni exceptione maiores ,alias nõ releuant motus ꝑ prefatam regulã. Quod incriminalibus teſtes debent eſſe omni exceptione maiores, ſed quando lex hoc requirit debet articulari,& probari,ut per Ange.in.l. i.§.ſi quis neget.ff.quemad.teſta.aper.Alex. in conſi.lxxxij.i.vol.& per Decium in conſi. xxxvij.ver.tertio principaliter. Tho.gram. etiam dicit in.d.conſi.xxxv.Loquitur tamẽ Math.in deponẽtibus de indicio proximo.in deponentibus vero de remotis dummodo veriſimilia deponant non requiẽ vt dictum fuit &ita declarat Ias.in.d.l.i.C.de ſum.tri.& ſi. ca.xij.col.Limita prefata ꝙ teſtes eſſe debeãt omni exceptione maiores niſi in ſubſidium vbi aliter veritas haberi non põt,niſi per tales teſtes non omni exceptione maiores Nã tũc tales ĩhabiles admituntur.&ideo mulier, meretrix,leno,&ĩpubes,laicus contra clericũ &aliæ perſonæ inhabiles ad teſtificandum in criminalibus admittuntur inſubſidiũ vt no. in.l.conſenſu.C.derepud.Ioan.and.in ſpecul. in tit.de teſte.§.i.verſic.item excipitur ꝙ eſt impubes & ver.item ꝙ eſt mulier Alexan.in conſi.lxiiij.i.colum.i.volum.Panor. & Fely. in.c.de cetero de teſti.Anto. de bu.in.c.tertio loco. de probat. Panor. in.c. cum in tua.de ſponſa.Areti.in conſil.decimotertio. Thom. gram.in conſil.tertio & conſil.xlij. Saly. in.l. ea quidem.lx.colum.verſi.ad quintam queſtionem.C.de accuſa. Vbi ponit de ludente in poſtribulo vt in defectum aliorum admittãtur lenones Ang.ĩ gl.mettitor'de mali.dadi. & in glo.qui iudex ſtatuit terminum ad opponen.Alex.in conſi.lxiij.i.uol.doc.in.c.i.de teſti. cogen.Iaſ.in.l.i.C.de ſum tri.& in.l.i. in ſi.C.de his quibus ut indi.Alberi.in.l.in teſtimonium.ff.de teſti.Vbi dicit maleficiũ probari ꝑ duos impuberes,& minores in ſubſidiũ Bru.i.d. tra.i.par.iiij.col.& ſeq.Alex.incõſil. xi.i.vol.Mar.cõſil.v.& cõſil.cij.& cõſil.cxiij. & cõſ.cxxvij.cõſi.xxij &cõſi.xxxij.&in pra. in.§.diligẽter.duplici loco &i.l.diuus & i.l.de minore in prin.ix.col.ff.de queſtio.& in.l.ſi. C.de ſicar.Deci.in.l.femine.ff.de regul.iu. & plene in conſil.ccclxij. Thom.'gram.in conſil.xxxv.& conſil.xlv.& conſil lvij.& ſeq.& ſeq.& conſil.lix.faciunt.Nam in his quę ſunt difficilis probationis admittuntur probationes minus legitimę, conjecturę,& preſumptiones,& tales probationes dicuntur clare et legitime vt per Alexã.in conſil.xxiiij.& con ſil.lxix.& conſil.clxxxvij.ij.vol.& in conſil. clvi.& conſil.clxxxix.vi.volu. Iaſ.in.l.cum ea.C.de tranſa.Mar.plene in pra.in prin.& in conſil.xliiij.& conſil.v.& conſil.cxvi.& conſil.xxvij.& conſil.vij.conſil.lxi.& cõſil.cxv. & conſil.cxxvij.Cur.in cõſil.lvi.viij.col.Bal. in.l.quicunque.C.de ſer.fugi.Mar. in rub.C. de proba.lxiij.col.& in.l.ſi.C.de ſicar.in quibus locis plene traditur ꝙ in his quę ſunt difficilis probationis & in ſubſidium vbi aliter veritas haberi non poteſt,admittuntur teſtes inhabiles,& probationes non legitime.Quod tamen intellige & declara quando res & factum de ſui natura actu,& habitu eſſet talis,ꝙ per alios teſtes probari non poſſit, vt conſpiratio,& tractatus.Factum de nocte, & in nemore , & poſtribulo,in quo veriſimiliter teſtes integri adeſſe non poſſunt,& in adulterio & aliis huiuſmodi vt optime per Iaſ.in.d. l.i.C.de ſum. tri.& in.d.l.ſi.C.de his quibus vt indi.Alex.in.d.conſil.lxiij.& conſi.cli.v. vol.Deci.in conſil.cxxxiij. Lanfran.in.d.repe.c.quomodo contra.§.teſtium Mar.in.d §. diligenter & in ſing.lxxiij.&.in.d.conſil.cix. & conſil.xxij.Tom.gr.ĩ conſil.xlv.cõſi.lviij.

currant,ut fama niſi & illi de fama fuerint re pulſati,& conſi.xxxv.& conſ.lxx.et Marſi. in.d.l.diligẽter.i.col.et intelligit Tho.gr.in.d. conſ.lxx.vt faciãt indicium cum tortura de clarando,ut per Alex.poſt Bar.in.d.l.ex libe ro.& Par.in.d.uerſi. quia ſepe.quando rõnẽ criminis fuiſſent repulſati,ſecus ſi fuerint bo nę uitę cõditionis & famę,vel aliter repulſa ti.,vt per Ale.ibidẽ plene.Et licet ĩ criminali bus numerus teſtium non ſuppleat, vt plene tradit Mar.in prac.in.§.expedita.xi.col.uer. reperio ẽt aliam & in ſing.cccclxxvij.& in conſi.cix.Tho.gram.in conſi.i.& in conſil. xxvi.per Io.de arno.in ſing.xix.tñ illud ꝓ cedit ad condemanndum, ſecus autẽ ad tor quendum,& indicium faciendum, vt ſupra fuit dictũ & tradit Tho.grã.in.d.cõſi.i.& in d.conſi.xxxi.vbi de teſtibus repulſatis, & ꝑ Par.in uerbo tortu.lo.iij.uerſi.potius an ſte tur dicto torti.quia ſepe, ibi quid ſit indiciũ. ij.ver.dicitur cõmuniter.& in uerbo tortu ra.lo.i.uerſi.& an ſi quis.Andr.& Matth.in conſtit.ſi damna clandeſtina.Limita tamen predicta,vt teſtes non omni exceptione ma iores,& inhabiles admittantur contra val de diffamatum,vt per Inno.in.c. cum.i.ij.de re iudi.Alex.poſt Bar.in.l.pen.ff.de queſtio. Par.i.d.tra.i.d.ver.potius an ſteẽ dicto torti. ꝙ a ſepe circa mediũ ibi, an ſi titius cõfeſſus. & ſupra fuit dictum.Limita ẽt qñ delictum eſſet notorium,nam teſtes inhabiles admitte rentur,vt per Panor.in.d.c.de cetero.de teſti bus.& in.c.cum dilectus.de purga.cano. Ste pha.auf.in trac.de teſte.in.§.laicus in quibus laicus admittitur contra clericum in notorio faciunt per Par.tradita in.d.tra.in verbo no torium.item limita niſi in criminibus exce ptis,nam admittũtur per.l.famoſi.ff.ad.l.iul. maie.doc.in.d.c.de cetero.& Stepha.vbi ſu pra.Item limita ad probandum famam, ſeu infamiam alicuius, nam teſtes inhabiles ad mittuntur,vt per Tho.gram.in conſ.xxxiij. & per Ro.in conſi.cccli.& in ſingul.cccclix. Augu.poſt Ang.in glo.non a maliuolis.Item limita ad defenſam,nam oẽs teſtes admittun tur,licet inhabiles,vt per Spec.in tit.de teſte. §.i.verſi.ſed nunquid.& per Cepo.conſil.lix.

Iaſ.in.l.vt vim.i.col.& ibi Deci ff.de iuſti.et iur.Alex.In conſi.xxiij.ij.voiu.Pari.in verbo tortura.lo tertio.uerſic.ſequitur queſtio.cir ca fi.Marſi.in prac.in.§.oportune.& in con ſil.xxiij.& in ſing.xix.& in.l.vnius.§.cogni turum.& in.l.i.§ ad queſtionem.&.§.fi.ff.de queſtio.& per Io.de arn.in ſingu.xxiij.& in ſing.ſeq.xxv.& in ſing.xl.in quibus ẽt teſtes de credulitate admittuntur. Quod declara ſi deponant ſuper ipſa innocentia, & defenſa, non aũt ad repulſam teſtiũ examinatorũ cõ tra inquiſitum Alex.in cõſil.v.i.uolu.Bal.& Saly.in.l.parentes.C.de teſti.ita dixit Tho. gram.in conſil.xij. Quem uide & ibidem li mita qñ ex officio curie, & per inquiſitionẽ proceditur,ſecus tamen ſi per accuſationem, nam tales teſtes non admittuntur etiam ad defenſam, ita Bal.& Saly.in.d.l.parentes.& Fely.in.c.literas.de preſum.per verbum for te,& Tho.gram.in.d.conſi.xij. Limita etiã ad defenſam niſi urgeant alia in contrarium, ut mala fama,ſolitus cõmittere talia viſus,in loco maleficij,& alia indicia, & probatiões currant in contrarium, nam non admittũtur tales teſtes niſi per torturam fuiſſent talia in dicia purgata,vt per Pau.gril.in tra.de rela. carce.in tit.de aboli.Inno.vi.q. ſeu.iij.& per Mar.in ſing.lix.& in.l.i.§.ad qõnẽ.ff.de que ſtio.No.vnum in talibus teſtibus omni exce ptione maioribus quod dixit Mar.in.l.i.§.fi. ff.de queſt.Quod tales teſtes cõtra quos nihil opponi põt pñt recipi ꝑte non citata ad vi dẽdũ iurã teſti.& in rub.C.ꝺ ꝓbat.nu.ccxx. & in.l.de uno quoq;.ff.de re iudi.& per eun dẽ Mar.in.d.§.fi.& in pra.in.§.ſequentur.ꝙ tales teſtes admituntur ẽt facta publicatione 166 & cõcluſione in cã & alia vt per eũ. ¶ †No. ẽt aliud circa iſtos teſtes omni exceptiõe ma iores,qꝺ dixit Matth.in conſti.inſtrumento. robur.iij.&.iiij.no.ꝙ ex quo in inſtrumento publico debent eſſe ſubſcripti tres teſtes om ni exceptione maiores,vt in.d.conſti.inſtru mentorum,alias non probarent, ꝙ ſi preſen tetur inſtrumentum ſecundum formam ritus magnę curię via executiua accuſando penã periurij,& contentã inſtrumẽto contra quod nihil opponi põt,& ſi opponaẽ dicet cãm in

vinculis,& probet vt per ritum magnæ curiæ incip.debitores & debitrices. Cautela datur vt euitetur pena,& non procedatur via executiua,nec carceretur quod opponatur ꝙ aliquis teſtis iſtorum trium non ſit omni exceptione maior & offeratur probari nam tunc oppoſita tali exceptione vel alia de qua in.d. conſt.inſtrumentorum.vt quia teſtes nõ ſunt ſubſcripti mãnu,ꝓpria in loco ubi ſunt literati.nam tunc non carceratur ſed auditur extra
167 carceres ita per Math.ibi facit. ☞ † Nam licet ſtatutum dicat quod contra inſtrumentum nulla opponatur exceptio pro ut dictat. d ritus magnæ curiæ.tamen opponi poteſt exceptio ꝙ inſtrumentum non eſt inſtrumentum validum ratione defectus forme & ſolẽnitatis,nam talis exceptio non videtur ſublata per ſtatutum ut plene per Barto. in .l.i. §.& parui ver.promittitur & poſt eũ Alex. ff.quod vi aut clam Bal. in.l.i. C. de condit. indeb.& in.l.ſi non ſortem.§. indebitum .ff. de condi.indeb.Lanfran.in .c. quoniam contra.in.§.exceptiones de proba. Alexã. in l. ſi ita.§.griſogonus.ff.de ver.oblig Felyn. plene in.c.ex parte de offi.deleg. Barto.in .l. diuus Trayanus in prin.ff.de teſta.mi.& per Bal. in.l.i.vlt.col.C.plus val.qđ agi.Cepo.in cau. ccxxv. Mar.in conſil.cxxxi.& in.l.i.§.preterea.iiij.col.ff.de ſicar.& in.l.i.nu.clviij.C. de rap.vir.& vide per Alex.in conſil.iij.in fi. ij.col.ij.vol.&per Bal.in.l.ab executione.C. quor.app.non recip.de intellectu.d.ritus & limitavt per Thom.gram.in conſil.xvi ꝙ quo ad tertium non habet locum d.ritus.nam po-
168 teſt opponere contra inſtrumentum.☞ †No. etiam ꝙ licet in criminalibus teſtes debent eſſe omni exceptione maiores, tamen non ſufficiunt vt noceant,niſi etiam non interrogati redant cauſam ſcientiæ, alias nõ probant nec faciunt indicium vt per Saly.in l.fi.C.de proba.Alexan.in.conſil.xv.viij.colũ i.volu.Iaſ. in.l.admonendi colũ.ciij.ff.de iureiuran. Soci.in reg.ccccij.v.fallen.in trac. fallen.Deci. in conſi.xxvij.Marſi.in prac.in.§.diligenter. xiiij.car.in fi.iiij.colum.& ſingul.ccccccxxi. & plene in ſingu.ccccccclviij.vbi limita quã do ad offenſam examinantur, ſecus ſi ad defenſam, nam probant etiam ſi non reddant
169 cauſam ſcientie que not.☞ † In tex.ibi voce etiam propria confeſſus.Not.confeſſionem iudicialem nocere & ſufficere ad condẽnandum. Quod intellige & declara vt ſuperius dictum fuit,& intellige concurrentibus traditis per Marſil.plene in prac.in.§. poſtꝗ. & in priu.prac.& in.l.i.in prin.ff.de queſtio.& in rub.C.de probat.in materia probationis per confeſſionem,& per Boni.in rub.de confeſſ. & per Cepo.in conſi.xxxiiij.& per Auguſti. & Bernar.poſt Ange.in glo.fama pub.circa fi.verſi.poſtꝗ poſt Bal.in Specu in tit.de cõfeſſ.&in.l i.C.de confeſſ.& per Lanfran.in c.quoniam contra.in.§.confeſſionis. & per doc.in.l.ij.C.quod me.cau. videlicet ꝙ ſit dicta confeſſio veriſimilis alias non nocet,vt per Mar.vbi ſupra.& in conſi.lxv.& conſi. ci.et ꝑ Tho.gram.in conſil.xvi.& conſil.lx. Et ꝙ ſit poſſibilis, vt ibidem per Marſi.& in conſil.xxxi.& conſil.cix.Et ꝙ non ſit nuda abſꝗ ꝙ conſtet factum delictum, vt homicidium perpetratum,licet ignoretur per quem. & furtum commiſſum eſſe. Et de bonis furatis ſoli enim confeſſioni nõ ſtatur abſꝗ alijs probationibus,niſi conſtito de delicto perpetrato,vt per Marſil.in locis ſupra.& conſil. viij.& conſi.xliij.& conſi.xxij.& conſi.cix. & conſi.xxiij.Thom.gram.in conſi.xxxvij. & in conſilio.lx.Pari.in verbo confeſſio circa medium.l.i.§.illud.vbi Bartol.ff.ad ſilleian.Angel.in.l.i.C.de confeſſ.Bal.in aucten. ſed nouo iure.C.de ſeruis fugitiuis. Paul. de caſt.in.l.quoties.§.ſi quis nomẽ.ff.de here.inſtitu.Fely.in.c.auditis.xvi.colu. de preſcript. Fallit niſi quando de delicto aliter non poteſt conſtare niſi per confeſſionem vt in crimine hereſis,vt per Bal.in.l.ſi quis non dicam.C. de epiſc.& cler.per Fran. ponzini.in tract.de lami.verſic.vij.Et ibi declara quando fuiſſet veriſimilis,& nõ equiuoca,vbi etiam de cõfitente ſe venenaſſe, nam talis confeſſio non nocet vt per Alex.i conſi.cxvi.iiij.vol.Cepo. conſil.xxxiij.Bal. in.l.ſi qs in hoc.C.de epiſ. & cle.Bal &Ang.in.l.i.C.de confeſ.Et quod non ſit reuocata tanquam erronea de quo ẽt per Tho.gra.in vo.xvi.Vbi ꝙ fuerit accepta

ptata,& in vo.x.& conſi.xl.& ꝙ ſit princi-
paliter,& non incidenter facta. Et ideo ſi te-
ſtis confiteatur in depoſitione ſe homicidam
eſſe non nocet, niſi ad inquirendum, vt per
Mar.in locis ſupra.& in conſi.lxvij.& ꝙ nõ
conſtet de falſitate,vt per Aug.in.l.i.ff.de cõ
feſ.Augu.poſt Ang.vbi ſupra.& alijs cõcur-
rentibus,vt in locis ſupra per Mar.& per Io.
de arno.in cõment.vij.ꝙ debet eſſe accepta-
ta,& parte preſente,et no.Quod ſi proceſſus
ſit nullus,tamen ſtante confeſſione poteſt dã
nari,vt per Io.de arno.in cõmen.vi.& in cõ
men.cxx.Mar.in conſi.xxix. Quod declara,
& multis modis limita vt per Capi.in deci-
ſio.ſac.conſil.deciſi.clxxix. cetera in materia
confeſſiones vide per Doctor.in locis ſupra
allegatis & ſupra.& infra dictum fuit,hec in
170 prima parte litere. ☞ †In ſecũda parte in tex.
ibi teſtibus productis.intellige quod talis ꝓ-
ductio fiat congruo tempore, videlicet ad
offenſam ante publicationem in cã alias non
probant niſi ex officio curie, & non ad par-
tis petitionem recipianẽ cũ in iudice ceſſet
ratio impeditiua, & ei ſemper teſtes ſint pu-
publicati.aut ſuper nouis & non ſuper eiſdẽ
recipiantur etiã ad partis petitionem.Ad de
fenſam vero indiſticte admittitur productio
teſtiũ etiam facta concluſione, vſq; ad ſentẽ
tiam, & ſi iudex noluerit admittere tenereẽ
in ſindicatu, & etiam ſuper eiſdem articulis,
vt per Ang.in gl.compa.inquiſi.& to.neg.&
in glo.qui in.d.dictum proce.pub.& ſeq.gl.
& per Math.in cõſti.terminum vite.vi.col.
per Marſi.plene in pra.in.§.ſequens queſtio.
& in.l.i.§.fi.& in.l.vnius.§. cogniturum.ff.
de queſtio.& in conſi.lxxiij.& cõſi.cxxxvij.
& conſi.xxxix.& conſil.xlix.& conſilio.lx.
& conſi.lxxxi.& cõſi.xcviij.& cõſi.cxxviij.
& conſi.vlii.Cepo.conſil.xli.& conſi.lxi.Cu
ma.in conſi.cxxxiiij.Par. in.d.tra.car.xxiij.
Iaco.de bel.in pra.in rub.de cau.cri.vij.xi.&
antepen.co.& per Ioa.de arno.in commẽta.
cxlij.& ꝑ Capi.in deciſione ſacri cõſi.lxxxi.
& Mara.in ſpe.aureo.in.ij.par.indi.in.iij.ac
tu.Ex.quorum dictis concludiẽ, vt ſupra &
limita ad offenſam vt per Mar.in .d.locis ſu
171 pra. ☞ †In tex.ibi inſtrumentis ꝓductis.No.
in criminalibus probari delictum per inſtru-
mentum & in ſcripturã. Parẽ enim vim ha
bent inſtrumenta & teſtes.l.in exercendis.C.
de fi.inſtru.& per Bal.hic.et in.l.fi.vbi text.
C.de proba.Ang.in glo.compa.inqui.et to.
neg.ver.poteſt ẽt.Bar.et Alex.poſt eum in.l.
in ſenatus.ff.ad turpi.Saly.in.l.ſinguli.C.de
accuſ.Old.in cõſi.cxcix.Gand.in rub.de pe.
iiij.col.Bel.in rub.de queſt.xxix.col.in prac.
Alex.in.l.ij.§.pretor.ff.de eden.Bal.in.l.con
tra negantem.C.ad.l.aquil.et in.l.ij.ff.de fer.
Bar.in.l.nõ intelligiẽ.§.tacita.ff.de iure fiſ.in
quibus locis declara vt per eos,qualiter ma-
leficium probetur per inſtrumentum et ſcri-
172 pturã. ☞ †In tex.ibi formidine tormentorum
territus aliquid contra ſe dixerit.No.confeſ-
ſionem factam formidine tormentorum non
nocere confitenti,vt ex ea condemnari poſ-
ſit multo minus factam in tormentis, ut per
Gand.in rub.de queſt.iij.co.Boni.in rub.que
deb.preced.tor.iij.col.et in ſeq.rub.de perſe-
ue.Bel.in prac.in rub.de queſtio.xiiij.col.&
ſeq.&.xx.col.& ſeq.Bar.in.l.i.§.diuus ſeue-
rus.ff.de queſtio.Ang.in.l.item apud labeo-
nem.§.queſtionis.ff.de iniur.Iac.but.Cy.&
Saly.in.l.ij.C.de cuſt.re.& in hac lege Ang.i
glo.fama pub.pen.col.uerſi.poſtq̃.Bru.in.d.
trac.in.d.ij.par.i.&.ij.col.Io.and.& Panor.
in.c.cum in contemplatione.de reg.iur. Bal.
in.l.i.C.de confeſ.et in.c.i.§.iniuria.de pac.
iur.fir.Iſer.et Matth.in conſti.ſi damna clan
deſtina.et in conſti.humanitatem. Ancha.in
conſi.xxiij.Alex.in conſi.i.et conſi.liij.ij.uol.
et in conſi.v.i.uolu.Cep.in conſi.cxl.et con-
ſil.lxxvij.Rom.in conſil.cccclv.Aret.conſil.
xiiij.Mar.in pra.in.§.expedita.et in.§. ſecun
da queſtio.et in.l.i.in princ.ff.de queſt.et in
l.pen.eo. tit. Vbi etiam ſi iurata non nocet.
et in.l.i.§.diuus ſeuerus.ff.de queſtio.et cõſi.
viij.et cõſ.xij.&cõſ.xiiij.et cõſ.xviij.ubi ẽt iu
rata,et cõſi.xxix.et conſi.xlviij.et cõſi.lxxx-
viii.et conſil.cxxiii.ſeq.et ſeq.Lanfran.in.d.
c.quoniam contra.§.cõfeſſiones.Curt.in cõ-
ſil.lx.Soci.conſil.cclxiii.ii.uolu. Alex.conſil.
xlviii.et conſi.clxxxiiii .ii.uolu.Matheſilla.
in not.lv.Alex.conſi.xciii.i.uolumi.et conſi.
clxxvii.ii.uol.et conſi.i.iii.uolu.et poſt Bar.

in.l.i.§.diuus ſeuerus.ff.de queſtio.Fely.in.c. qualiter & quando.§.licet.de accuſa.Cepo. plene in conſilio.xl.vbi quod etiam non valet conſuetudo in contrarium,quod cõfeſſio valeat ad condenandum facta metu tormẽtorum Par.in.d.tra.in verbo tortura.lo primo.& lo tertio ver.officialis & ver.an ſtetur dicto torti vbi quod non nocet nec facit indicium nec ſemiplenam probationem non perſeuerata,& ibi an cõfeſſio ꝙ non nocet niſi ꝑſeuerata& in ver.quia ſepe.& in verbo tortura.lo ſecundo.Thom.gra.in cõſil.xv.& in vo.vi.ex quorũ oĩum dictis cọcludit̃ cõfeſſio facta in tormentis,aut formidine tormentorũ non nocet confitenti, vt ex ea damnetur.amplia vt per eos vt ſupra.Etiam ſi fuiſſet iurata,& per Io.de arno.in commen.cxi.& commenta.cxvij.vbi licet alias iudex excuſet̃ faciens ſimulata ad habendam veritatẽ & terreat tamen non nocet confeſſio vt ibi & I cõ-
73 men.lix.& in cõ.xcix. ¶ †Et dr̃ facta metu tormẽtorũ ſi fuerit ductus in loco torture, & eius manus fuerint ligate retro idẽ ſi tantũ ductus in locum tormentorum,& non ligatus, idem ſi ſolum fuerit ſpoliatus in loco tormẽrum,licet non ligatus nec iudex minatus,vt ꝑ Ang.in.d.glo.fama pub.d.ver.poſtquã.& per Mar.in.d.conſil.xiiij. & Bru.in.d. tra.ij. par.i.&.ij.col.Par.in.d.ver.officialis ibi ſi iudex & in.d.ver.an ſtetur dicto torti,quia ſepe vbi pulcre quando dicatur facta metu tormentorum,& in.d.ver.an ſtet̃ dicto torti.ibi confeſſio rei facta in tormentis.licet Ang.dixerit quod dicit̃ leuis territio que põt fieri ꝑ iudicem attẽta tamẽ qualitate ꝑſonę ſi fuerit audax & robuſta an non & ꝑ Par.in ver.tortura.lo.iij.ver.ſequitur .Ceteri tamen ſequũtur Gãd.vbi.ſupra & Bar.in.l.nouiſſime.ff. quod fal.tuto.& Alex.poſt eũ quod dicit̃ facta metu tormentorũ. Et nõ nocet idem ſi in carcere fuerit poſitus,.& in frigore,& fame cum minis,vt per Bar.in.d.l.i.§.diuus ſeuerus.& Bru.vbi ſupra.i.col.& Par.in. d.ver. quia ſepe per Capi.in deciſio.cxlv.& Tho. gram.in conſilio.xxxvij.& cõſil.lx.Et an cõfeſſio facta in carcere,& non ratificata noceat in criminalibus dic vt per Math.in conſi. humanitatem.xix.no.& ibi per illum tex.ſi confitetur habẽs vincula interrogatus ſuper capitulis, & in litis conteſtatione noceat.Idẽ ſi retineat manicas ferreas in manibus & cippos ferreos in pedibus, vt per Bal.in.l.i.C.de cuſt.reo. & Alex.poſt Bar.in.d.§.diuus ſeuerus.ſed Bal.in.l.i.vi.col.C.de conſe.dicit.qđ confeſſio facta in carcere nõ negato cibo,& potu non dicitur facta metu tormentorum, ſed dicitur leuis territio que fieri poteſt, idẽ tenet Bru.vbi ſupra.ſed Mar.in pra.in.d.§.expedita.& in.§.attingam.& in.d.l i.& in conſil.xviij.& alijs vbi ſupra.Dixit ſufficere eſſe in carcere,vt dicatur metu tormentorum facta.Sed ſi iudex corã hominibus dicat reo aut confitearis,aut ducã te ad locũ torturę,& ponam te ad torturam, & inferendo ſibi terrorem & confiteatur ex hoc nõ dicitur facta cõfeſſio metu tormentorum ſed ſpontanea vt ꝑ Gand.vbi ſupra quem ſequunt̃ alij doc.vbi ſupra. nam tunc iudex poſſet terrere, vt hic per Bal.& Bar.& Mar.in.d.l.i.§.diuus ſeuerus.& licet Mar.in.d.§.expedita.in prin.& I conſil.cxxiij.Dixerit quod ſi iudex incipit a minis dicitur facta metu tormentorum , tamen intellgitur vbi ad locum torture ductus eſt & ibidem inferuntur mine.ſecus tamen ſi ſimpliciter fuerit minatus quod torquebit ſi non confitetur.extra tamen locum tormentorum,nam talis territio admittitur,vt hic per Baldum,& Gandi.vbi ſupra . & Auguſtin. poſt Angelum in dicta gloſ. fama publica. penulti.colum.& per Par.in dicto uerbo tortura.lo tertio.uerſicu.de repetitione.& verſi. ſequitur queſtio.Corne.in conſilio vigeſimo quarto,quarto volumi.& Cepol.dicto conſilio quadrageſimo.Et ſic limita ſuperius dicta,vt locum habeant , vt dicatur confeſſio facta metu tormentorum,quando in tortura confitetur , aut formidine tormentorum non autem terrendo .Nam tunc nocet ,& dicitur ſpontanea confeſſio,& non metu torture. Idem dicitur facta metu tormentorum ex preſumptione capi.ſi quis iuſte appellauerit , in regno,vbi ſi torqueatur forma illius.c.non ſeruata , & etiam.c.reg.habetur queſtio.Quod confeſſio non nocet & cenſe-

tur facta metu tormentorum etiam ſi in actis dicatur ꝙ ſponte. Et quādo dicatur facta formidine tormentorum. Alex. poſt Bar. i. d. §. diuus ſeuerus. amplia vt ſupra & per Cepo. in d. conſi. xl. ut non ualeat conſuetudo in contrarium. Limita & intellige quando tortura fuiſſet legitima, non autem, ſi leuis. nam leuis tortura non habetur pro tortura & ſic dicitur ſpontanea confeſſio & non per metū quando leuiter tortus confitetur ut per Bal. hic, & per par. in d. ver. tortura lo tertio. uer. uiſo de repetitione & in uerbo tortura lo primo uer. an ex ſola confeſſione & per Bru. in d. trac. ij par. v. q. prin. pen. col. & per Mar. in prac. in. §. quoniam. i. col. & §. & quia. i. col. & in l. repeti in prin. ff. de queſtio. Limita ēt niſi talis confeſſio in tortura uel metu tormētorum facta fuerit ratificata & tortus ex interuallo faltim per diem & noctem perſeuerauerit in ea & eam ratificauerit ductus ad bancum iuris coram amicis ſolutus uinculis & catenis uel aliter expectato iuxta arbitriū iudicis per interuallum & ſpacium temporis in quo veriſimiliter ceſſauerit dolor torturæ vt hic per gl. & doct. in locis ſupra maxime Gand. ubi ſupra & Boni. in titu. de perſeueran. Ang. in d. gl. fama publ. Bru. in. d. trac. ij. par. vi. q. princ. & Par. in. d. uerbo tortura lo tertio uer. ratificatio, & in uer. officialis in fi. & ver. an ſtet dicto torti, ibi tortus, ubi qualiter & ratificat & in ver. quia ſepe ibi confeſſio dicitur & in uer. ſequitur queſtio ibi & ideo dixit Bal. Math. in conſti. ſi damna clandeſtina. xiij. no. Mar. in. d. §, expedita & in. d. §. diuus ſeuerus. Hoc tamē intellige ut ſupra fuit dictum, quando iuſte fuiſſet tortus precedentibus legitimis indicijs, ſecus tamen ſi iniuſte non precedentibus indicijs nam tunc ēt ſi milies fuiſſet ratificata & iurata non nocet ut ſupra, et per Marſi. in. d. §. expedita & in d. §. diuus ſeuerus & Bru. ubi ſupra & Mar. in conſil. viij. conſil. xviij. conſi. xij. conſi. xv. conſi. xx. conſi. xxix. conſi. xlv. conſi. xiiij. cōſi. xxij. conſi. lxiiij. & conſil. xlvi. Thom. gra. in. d. uo. vi. & per Capi. in deciſi. ſa. cōſ. cxlv. cū ceteris ſupradictis. Quod limita ut ſupra fuit dictum, niſi expreſſe ratificaſſet nam etiā abſq; indicijs nocet talis confeſſio ut plene per Thom. gram. in conſi. xl. idem ſi Preceſſiſſet confeſſio extraiudicialis aut fuiſſet ſubſecuta, nam nocet ut per Par. in. d. uer. an ſtetur dicto torti & Ioan. de arno. in ſing. xciij. quia ſepe. & per Mar. in pra. in. §. qm̄ uer. ulterius, teneas menti & in. l. i. in prin. ff. de queſtio. & in. d. l. diuus ſeuerus & in. §. queſtioni. ff. de queſtio & in. l. eos. ff. de falſ. ubi etiā qn̄ bina preceſſiſſet extraiudicialis cōfeſſio, aut fuerit ſubſecuta & in. l. de unoquoq;. ff. de re iudi. Et limita etiam ut fuit limitatum ſupra ſuo loco. Limita etiam predicta niſi reus taliter tortus fuiſſet relaxatus in priſtina libertate & denuo requiſitus a iudice ex interua lo confeſſus fuerit nam tunc diceretur ſponte confeſſus & non metu torture ita dixit. Bru. in dicto tractatu ſecunda parte, in quinta queſtione princi. uerſi. ſed ponamus quod quis eſt minus legitime tortus. Limita etiam quod ſupra dictum eſt de confeſſione perſeuerata, niſi fuiſſet extorta per ſubiectionem nam talis confeſſio etiam ratificata non nocet ut per Bart. & Mar. in. l. i. §. qui queſtionem. ff. de queſtio. & Ang. in dicta glo. fama publi. penulti. colum. & Thom. gram in vo. xxxiiij. ubi non nocet nec ſibi nec alijs talis confeſſio. Limita etiam quod ſupra dictum eſt quod requiritur perſeuerantia in confeſſione extorta per tormenta ut non requiratur perſeuerantia in caſu quo non poſſet dictam confeſſionem reuocare, ut quando preceſſiſſet confeſſio extra iudicialis, maxime gemina ta, deinde in tortura confiteretur nam tunc nō poſſet eam reuocare nec requireretur alia perſeuerantia ut per Mar. in pract. in. §. quoniā & per Par. in. d. uer. quia ſepe circa princi. ibi confeſſio dicitur. Limita etiam quando preceſſiſſent indicia indubitata, & ex his fuiſſet tortus, nam non poſſet eam reuocare nec requiritur alia perſeuerantia & ratificatio cum non poſſit eam reuocare ut per Bald. in. l. fin. C. de probatio. ubi nec etiam tunc cōfeſſus appellat & in. l. in bonefidei. C. de iureiuran. & per Par. in dicto uerſ. ſequitur queſtio in dupplici loco & per Marſi. in dicto. §. quoniam, et ſupra fuit dictum. Amplia etiam

quod ſupra dictum fuit de confeſſione extorta, vt non noceat, ne dum quãdo extorta eſt per torturam, aut metu tormentorum, ſed et quando extorta eſt per ꝑmiſſionem, & ſub ſpe gratiæ deliberando eum, ſi confiteretur, nam tunc non nocet, vt per Imo. in conſ. cix. Par. in d. ver. ſequitur queſtio. & ver. aduertendum eſt, & per Mar. in pract. in. §. poſtq̃. uerſi. alius preterea caſus. iiij. col. & in ſingu. cci. incip. in confeſſum, & in ſingu. lxxvij. incip. malitijs hominum. & in. l. i. §. queſtioni. vlti. col. ff. de queſt. & in rub. C. de proba. & in. l. ſi qs obrepſerit ff. de falſ. & in con. xxxij. & in conſ. xiij. in fi. Nam tunc non põt eam reuocare tanq̃ erroneam, ſicut tanq̃ meticuloſam, & per torturam, & eius metu extortã, nec ex ea condemnari poteſt, vt in addit. ad Matth. in conſti. inter cetera. in fi. & per Deci. & Apoſti. in reg. ea eſt natura. ff. de regu. iur. & per Io. de arno. in ſolilo. xli. Et contrarium ſentit idem Arno. in cõmen. lxix. Quod vs & damnari poteſt confeſſus, & vide tradita per eundem in cõmen. cxlij. de promiſſione facta deliberando ſi dicat fures ꝙ ex ea damnari poteſt.

174 ☞ † Secundo no. vnũ, quod ſi inquiſitus aſſerat confeſſionem per metum extortam, & iudex aſſerat ſpontanee factã, nec aliter apparet ꝙ in dubio preſumitur per metum extorta, vt per Par. in. d. verſi. ſequitur queſtio. ibi, ſi tamen curia dicat Bal. in. l. i. v. col. C. de confeſ. Anchara. in conſi. xxiij. Alex. poſt Bartol. in. l. i. §. diuus ſeuerus. ff. de queſtio.

175 ☞ † Vltimo no. ꝙ conuictus tantum aut confeſſus formidine tormentorum condemnatus, nõ excluditur a beneficio appellãdi, niſi in caſibus ſupradictis in quibus appellatio non admittitur de quibus ſupradictum eſt, & traditur in. d. l. non tantum. ff. de appella. & in. l. ſi creditor. §. iuſſus. ff. eo. & in. l. additos. C. de epiſ. aud. & in. d. l. additos. C. de appel. et in. c. cum ſpeciali. §. porro. de appel. Par. in. d. trac. in verſi. tortura. & in verſi. appellatio. Ang in glo. preſente Gayo. & in gl. & caput a ſpatulis. verſi. quero an ſententia corporalis. Bru. in. d. trac. ij par. & alijs locis. Contra cõſuetudinem vero hodie iudices ſitientes ſanguinem humanum ſi habent ſpontaneam confeſſionem, aut extortam per tormenta, & perſeueratam ſtatim ſentẽtiam capitalem exequuntur non admiſſa appellatione, & infra decennium de quo tamen an ſtatim fiat executio perſonalis, & ſi appellatur per condemnatũ, aut conſanguineos, & amicos, quod facere debeat iudex, & an puniatur, & qua pœna non admittendo appellationem, ſed exequendo dic vt per Ang. in. d. glo. preſente Gaio appellante. & in glo. & caput a ſpatulis. & doc. proxime ſupra. Et per eos an amici & conſanguinei poſſint de facto eximere condemnatum a manibus familiæ, & non teneãtur crimine leſe maieſta. dic vltra predictos per Gand. in rub. de pen. xxv col. & Bel. in prac. in rub. de fure. xv. col. Pari. in. d. verbo appellatio. & in verbo latro, et in verbo pœna vbi de cauſa retardandæ executionis, et ibi in car. lxxxvij. et car. cxvij. & & per Marſil. in prac. in. §. oportune. & in. l. i. in prin. ff. de ſicar. & in. l. qui cedem. ff. eo. & in. l. i. C. de rapt. virgin. de capto in fragranti. Oldr. in conſi. xvij. vbi de notorio vt ſtatim fiat executio, & per Mar. in conſ. xvi. & ſeq. xxxviij. & conſi. ciij. & per Panor. in. c. ij. de re iudi. in quibus locis traditur an & quãdo ſtatim fieri poſſit executio, & quando non & de appellatione admittenda, vel non, & ſi de facto fiat executio an eximi poteſt impune, & quando vt per eos.

176 ☞ † Si autem nõ habet confeſſionem, ſed probationes etiam claras ponũt reum ad torturam, vt torqueãt confeſſionem, & ſit conuictus & confeſſus, & non appellet. Quod autem ſi bene faciant & poſſint facere non obſtantibus claris probationibus, & ſi perſeuerat in negatione an condemnari poſſit dic vt per Bal. hic, & in. l. ij. §. obſeruare. C de iureiur. prop. calum. vbi Cur. plene, & Brun. in. ij. par. d. tract. indi. & Marſ. plene in prac in. §. nunc videndum. & Tho. gram in vo. ij. & Par. in uerbo tortura. verſi. quidã latro famoſus. per Albe. & Mar. in l. edictum. ff. de queſtio. Cepo. cõſi. xxxiij. & per Marſi in pra. in. §. quoniam. & in ſingu. cclxij. & dictum fuit ſupra, & dicetur infra.

177 ☞ † Sed ex his ſumpta occaſiõe ſequitur tractãda materia torture, ĩ qua materia. Primo

mo differemus quid ſit tortura. Secūdo in q̄bus caſibus ad torturam deueniatur. Tertio quæ perſonę torqueri poſſunt. Quarto qualiter ad torturam deueniatur. Quinto quando ad torturam perueniendum ſit. Sexto de repetitione torturę. Septimo & vltimo de effectu torturæ, & licet prefata materia torturæ ſatis late tractetur per criminaliſtas, vt per Gādi. in titu. de queſtio. & Bel. eo. in prac. & Boni. eo. & Guid. de ſuza. eo. Ange. in glo. fama pub. & pleniſſime Par. in tracta. ſindi. in uerbo tortura. vſq; ad finem operis, & Brun. in trac. indi. per totum. ij. part. & per An. de canar. in trac. de tormen. & per Pau. gril. in tractā. de queſtio. & uerbo ſiſſime per Marſil. in prac. in. §. nunc videndum. & in. §. expedita. & in. l. i. & in l. repeti. & in. l. edictum. & per totum tit. ff. de queſtio. & in conſilijs ſuis & in alijs locis ꝑ varios doct. & maxime cano. in. c. i. de depo. & i. c. cū in cōtēplatiōe de reg. iuris. & alios doct. ſparſim & conſulentis vt nihil dici poſſit. Attamen quia aliqua in regno ſtatuūtur in hac materia & per doctores regni ea addendo poſt eorum terga ſpicas colligēdo & modernos addendo non erit incongruum preſcriptam materiam compilare.

178 ¶ † Circa itaq; primū quid ſit queſtio ſeu tortura dic prout eā diffinit Azo. in ſum. de q̄ſt. Odofre. eo. tra. & Gand. eo. ti. in prin. & Bel. eo. & Boni. eo. & Bru. in. d. tra. ij. par. in prin. & Mar. in rub. ff. e. Pau gri. in tra. de q̄ſti. in. i. q. Q̄d q̄ eſt inq̄ſitio & indagatio veritatis, ꝑ tormenta corporis & cordis dolorē. nuda aūt interrogatio & leuis territio. abſq; corporis tormento & cordis dolore non dicitur queſtio nec tortura. l. item apud labeonē. §. queſtionis. ff. de iniur. & §. queſitum. & l. i. §. queſtionem. ff. ad ſilleia. Bar. in trac. de queſtion. in princip. Et dicitur queſtio a querendo, vel inquirendo, quia per eam inquiritur veritas negocij cum ad ueritatem indagandam adhiberi debet, & non aliter. l. cū falſum. & l. hoc quod placuit. C. de queſtio. Quandoq; tamē datur ad penā, & tunc qualis eſſe debeat Par. in verbo tortura. lo ſecundo, & Bru. in. d. tra. in. vij. q. princ. ij. par. q; moderata eſſe debeat & modica Pau. vero diffinit i. d. tra. i. q. Breuiter queſtio eſt tormentalis inquiſitio veritatis que tamen ad idē tendit. Torturam etiā diffinit Pau. vbi ſupra poſt Panor. in. c. cum i cōtemplatione. de reg. iur. Eſſe corporis cruciatus ad eruendam veritatē repertus. Tormentum vero dicit quaſi torquens mentem, vt dixit glo. in clem. i. de here. & per Alex. in conſil. xlvi. ij. vol. Panor. in. d. c. cum in contēplatiōe, & Pau. in. d. i. q. & iij. q. & ibi ponit differentiam inter torturam, & tormentū vt illa ad iudicem pertineat aliud ad partem & reum. d. l. item apud labeonem. §. queſtionē. licet quandoq; vnū pro altero capiatur, vt queſtio, tortura, & tormentum, vt ibi no. & de his etiā per Par. in. d. tra. in verbo tortura. lo tertio. ver. de repetitione ibi an p̄tās poſſit torquere, & dixit Bal. in. l. ſi quis alicui. C. ad l. iul. maie. Quod tortura eſt remediū ſiue via extraordinaria probationis, ordinaria vero eſt que fit per teſtes, & inſtrumentum. l. fi. C. de proba. quid aūt contineatur appellatiōne queſtionis & quot ſint tormentorum genera dic vt per Bru. in. d. tra. iij. q. prin. vbi ponit multa tormentorum genera, & pleniſſime ꝑ Mar. in. l. i. in prin. ff. de queſtio. vide vt per eū poſt Bru. vbi ſupra. & an denegatio cibi & potus ſit tormētū, dic vt ibi ꝑ Bru. & Ange. i gl. fama pub. poſt. iij. q. & ꝑ Mar. in. d. l. i. vſu tamen frequentius eſt tormentum corde immo nō reperitur iure tantum aliud tormētum q̄ corde, vt in. l. nullus. C. ad. l. iul. maie. vt per Boni. in tit. que deb. preced. tortu. no. tamen q̄d corda ſubtilis fortis, multo magis infert dolorem q̄ groſſa, vt inquit Saly. in. d. l. nullus. & Par. in verbo tortura. lo tertio ver. de repetitione. & ibi quod aqua frigida indorſo pendentis in tortura non eſt adhibenda niſi in caſibus enormibus, & Pari. in ſi. d. ver. tortura. lo tertio. Dicit quod abraſio pilorum corporis denudati facit confiteri in tormentis, vt ipſe expertus eſt. Et dixit Bal. in. l. i. C. de his qui ad liber. peruen. non poſſunt nec debent imponi noua genera tormentorum, & ſcindat carnes niſi in grauibus, vt ibi per Paridem in dicto uerſiculo de repetitione. Et not. q; in datione cordę maior dolor infligitur torto ſi parum alciatus a terra pen-

dens detineatur, q̃ ſi detur ictus corde cum p̃
ictum tormẽtantur oſſa & parum ſentit, in-
de dolorem tortus & ita vide quendam iudi
cem facientem, & dixit paucos euaſiſſe con-
feſſionem. Aliqui ſolent corpus ligare cum fu
ne perſtringendo ad modum ballę adeo per
ſtringendo vt vix ſtet per horam q̀ non con
fiteatur, & dicitur tormentum ſtricturę. Ali-
qui ſolent ponere quandam herbam ſecantẽ
intus membrum, & deinde extrahere, nam
ſcindit intrinſecus dictum membrum, & ſen
tit dolorem maxime inmingendo alia genera
tormentorum traduntur per Mar. vbi ſupra.
& Bru. vbi ſupra, & Pau. grill. vbi ſupra in
ij.q.&.iij.q. Solẽt etiam iudices perſtringere
ambos polices cum quodam inſtrumento ad
modum vitis. Tradũtur aũt nõ nulla remedia
& incantationes ad alleuandum dolorem in
tortura vt non confiteatur tortus de quibus
per Paul. gril. in. d. tra. de queſtio. in. iiij. q pri.
& ibi in fine de contrario remedio per iudicẽ
vt confiteatur, & per Mar. in pra. in. §. expe-
dita, aut nunc videndum de his, & in. l. repe-
179 ti. ff. de queſtio. ¶ †Circa ſecundum in qui-
bus caſibus locum habeat tortura. Dic q̀ tor
tura non paſſim pro vno quoq; delicto, &
qualibet cauſa adhibenda eſt, ſed in crimibus
grauibus & non leuibus. l. edictum. & . l. diuus
pius. ff. de queſtio. Pau. gril. in trac. de queſti.
vi. q. que autẽ ſint leuia delicta & grauia, dic
& declara vt per Bar. in. l. non ſolum. §. ſi mã
dato. ff. de iniur. & in. l. leuia. ff. de accuſat. &
ibi Ange. & per Ange. in glo. ſempron. man-
da. & poſt eum per Apoſtilla. & per Brun. in
d. trac. in. iij. q. princip. vbi an pro iniuria per
ſonali, vt quia captus per capillos, aut pu-
gno percuſſus percutiens poſſit torqueri. Et
intellige ſiue delicta ſint publica ſiue priuata,
vt per glo. in. l. i. ff. de queſtion. & intellige in
libero homine qui non torquetur niſi in gra
uibus, in ſeruo vero in omni cauſa & crimi-
ne torquetur iuxta arbitrium iudicis, vt per
Gandi. in. d. tit. de queſt. circa prin. & Bar. &
Marſili. in. l edictum. & in. d. l. diuus pius. &
Brun. in. d. ij. par. iij. q princip. In regno vero
ſtatutum reperitur q̀ non in omnibus crimi-
nibus tortura adhiberi poteſt, ſed in caſibus,
& criminibus inſligentibus penam vltra re-
legationẽ non infra, nec in ea, vt habetur in
cap. reg. incip. tormenta. Thom. gram. in con
ſil. xv. in vo. xv. Matth. in conſtit. in queſtio-
nibus. viij. not. Andre. & Matthe. in conſtit. ſi
damna clandeſtina. Par. in. d. trac. in ver. tor-
tura. lo. iij. verſic. an in cauſa pecuniaria. vbi
dicit per illud. c. modificari diſpoſitionem iu-
ris communis, vt non in omni cauſa crimina
li torqueatur niſi vt ſupra vbi venit imponẽ
da pena vltra relegationem. Et ideo in inſul-
tu facto cum armis, & vi priuata, & percuſ-
ſionibus ſine armis, & vbi uenit pena publi-
cationis bonorum tantum, non torquetur, ſe
cus in vi publica, et ex cogitato inſultu cum
turba licet cum baculo, vt per Thom. gram.
in. d. uo. xv. vbi in inſultu cum baculo, & an
in cauſa attẽtati delicti ſit locus torture p̃ Ca
pi. in deciſ. ſa. conſi. cxxvi. ubi in libero, & ſer
uo an torqueatur, & ibi per Par. an pro dela
tione armorum torqueri poſſit uigore banni
emanati ab officiali, ut quotidie fit ſub pena
quatuor itum corde ubi concludit non poſ-
ſe niſi bannum eſſet regiut, & ex magna cau
ſa & publica vtilitate. Item tortura daẽ etiã
ad penam qñ quod emanatur ad penã pecu
niariam, & non poteſt eam ſoluere poteſt tor
queri ſi eſt vili perſona, ut per Pau. gril. in tra
cta. de queſtio. vij. q. Et ſi in pena infligenda
citra relegationem inferaẽ tortura, & appel-
lauerit, & iudex non admiſerit appellationẽ
punitur, ut in. c. reg. ſi quis iuſte appellauerit.
Et q̀ ad penam ut ſi non eſt ſoluendo luat in
corpus per torturam, uide per Angelum
in. l. ſi quis id quod. in fine. ff. de iuriſdi-
ctio. omnium iudicum. ubi dat cautelam
& per Franc in capitulo reprehenſibilis. iij.
colum. de appella. poteſt tamen in alijs cauſis
citra relegationem terrere, licet non torquere
nec tenetur in ſindicatu, ut Io. de arno. in ſin
gul. xcix. de primo adde Maran. in ſpe. au. vi.
par. xiiij. actu iudicis. ¶ Sed an in cã vbi pe-
na fuſtigationis venit imponenda ut in atro-
ci iniuria, iuxta. l. fi. ff. de iniur. Et in furto in
regno infra auguſtalẽ, iuxta. c. reg. incipie. ad
hec per quod pena fuſtigationis imponitur
furanti rem ualentem infra auguſtalem, an in

tali cauſa ſit locus torturę de hoc ſepius dubi-
taui, Par. in. d. ver. an in cauſa pecuniaria. ſen
tit in furtis licet minimis eſſe locum torture,
& Matthe. in conſtit. in cauſa depoſiti. in fin.
Sentit ꝙ ſi de furto agitur criminaliter eſt lo
cus torture. Brun. uero in. d. ij, par. iij qō. dicit
furtum commiſſum in re parua licet dolo di-
citur delictum leue, & ſic non erit locus tortu
re. Pendet hec queſtio an fuſtigatio ſit maior
relegatione, an minor, & dum alias eſſem in
conflictu ad oſtendendum ꝙ non erit locus
torture in furto pro quo venit pœna fuſtiga-
tionis, allegabam ꝙ fuſtigatio ſit minor rele-
gatione, nam relegatio eſt de gradibus par-
uis meri imperij, fuſtigatio uero eſt de minori
gradu cum ſit modica caſtigatio, vt ꝓſequit
Bar. et alij in. l. imperium. iiij. et. v. gradu. ff. de
iuri. om. iud. vel equalis relegationi, nam pro
furto pro quo fuſtigatur bannitur, bannum
vero ęquiparatur relegationi, et non deporta
tioni cum pro tali furto nō deportetur, vt no-
tatur in. §. relegati. inſtitut. quibus modis ius
patr. pote. ſol. ergo non erit locus torture, &
maxime quia Bal. & alij in. l. tranſigere. C.
de tranſa. dicunt fuſtigationem non connu-
merari inter capitalia. Quidam doctor dice-
bat fuſtigationem non modicam fore maio-
rem relegationem. allegabat ita dicere Bar.
nec tamen in quo loco. ergo locus erat tortu
re, cum ultra relegationem, inde volui requi-
rere locum in quo Bar. hoc dicat & vidi hoc
dicere in auc. de inceſt. nup. in prin. per illum
tex. & per tex. in. l. ſi. ff. de iniur. ubi maior pe
na imponitur humili q̄ nobili inferenti iniu
riam atrocem ut humilis fuſtigetur & nobi-
lis relegetur ergo fuſtigatio maior eſt relega-
tione. deinde nouiter reperi Tho. gra. Nea-
pol. in conſil. xxxvij. tenere ꝙ pro furto pro
quo fuſtigatur non eſſe locum torture, et idē
ſentit Capi. in. d. deciſ. cxxvi. in fin. non tamē
aduertit ad dictum Barto. in. d. aucten. de in-
ceſt. nupt. et ad. d. l. fin ff. de iniur. et idem ſen
tire videtur Io. de arno. in comment. cxxxiij.
et pro hoc facit. d. c. ad hec per qđ ne dū im-
ponit̄ pena fuſtigationis ſed relegationis &
bannitionis a tota prouincia & bullatur in
fronte & ſic vltra relegationem pena impo-
nitur, niſi dixeris cumulationem pene non
augerę delictum, per tradita per Math. in cō
ſti. iuſticiarij nomen et normam. xviij. notab.
vbi dicit furtum per augmentum pene non
immutare primam naturam, ideo non effici-
tur publicum, ſed priuatum remanet delictū.
Dicerem torqueri poſſe habita qualitate per
ſone furantis, per dicta per Par. in dicto uer-
bo tortura. lo. ſecundo. uerſic, viſo de indicijs.
et maxime ſi plura modica furta fecerit cum
tunc pena capitis puniretur per dictum cap.
ad hec. et per Andr. et Matthe. in conſtitu. ſu
per incisionibus. vt in furto trium gallinarū,
et idem per Pau. gri in trac. de queſtio. vij. q.
Quod pro furto leui torquetur. Limita tamē
hoc dictum nō habere locum in furto de quo
in conſtitu. reg. peruenit la ſecunda. Nam in
tali furto licet extent indicia non per hoc de-
uenitur ad torturam, vt dixit Matthe. ibi in
ſexto nota. et de predicto dubio uide late di-
cta per Rober. maran. in ſuo Specu. in. ij. prin
cipali diſtinctione, vbi plene, et aliqua ex
predictis refert & tenet torqueri poſſe in fur-
to minimo. An autem in cauſa ciuili & pecu-
niaria ſit locus torture. dic vt per Bartol. in.
l. diuus. ff. de queſtion. & per Bru. in. d. ij. par.
iij. q. princ, & Par. in. d. ver. an in cauſa pecu-
niaria. Mar. in. d. §. diuus. & in pra. in. §. expe
dita. nam ſi eſt ſeruus ſi aliter veritas haberi
non poteſt in ſubſidium torquetur per. d. §. di
uus. & l. edictum. ff. eo. ſi vero ē liber in ſe nō
torquetur ſed quo ad alium ſi vacillat torq̄-
tur. l. ex libero. ff. de queſtio. & vide plene p
Pau. grill. in tra. de queſtio. vij. q. vbi an &
quando ſeruus & an & quando liber homo
torquetur in cauſa pecuniaria. Limita niſi
cauſa ciuilis habeat in ſe crimen annexū vt
in. c. i. de depoſi. vbi furtum cōmittit et tor-
quetur per Math. in conſti. in depoſiti in fin.
vbi dicit verū ſi criminaliter agatur et non
ciuiliter in negante depoſitum, tamen dictū
capitu. pri. de depoſiti. niſi illud de iure com-
muni hoc in Regno per dictum capitulum
tormenta. Et ideo ex hoc dixit Pari. vbi ſu-
pra per dictum capitul. i. Quod mercatores
falliti & fugitiui poſſunt torqueri, vt in-
dicent pecunias ipſis datas ad mercan-

ſum,& per Pau.gril.in.d.que.vij. idem di-
xit de crimine annexo: Alex.poſt Bar.in.l.di
uus.in princ.& doc.in.d.c.i.& Mar.in.d.l.di
uus.in prac.in.d.§.expedita.& per Pau.gril.
in.d.vij.q.Ex hoc etiam dixit Par.in ver.tor
tura.lo.iij.verſi.pone ꝙ aliquis commiſit.ꝙ ſi
extat indulgẽtia principis ſaluo intereſſe par
tis ciuiliter,ꝙ ſi pars petat intereſſe ciuiliter,
ex quo crimen habet annexum,ꝙ ad probã-
dum delictum,& bona poteſt torqueri,& ita
dicit reſpondiſſe licet alij contradicerent. Li-
mita etiam in cauſa falſi,nam ſi ciuiliter aga
tur poteſt torqueri,vt per Bal.in.l.ſicut.C.de
falſ.Par.vbi ſupra.in.d.ver.an in cauſa pecu
niaria,& Brun.vbi ſupra.Et ſic ſi de crimine
agatur ciuiliter locum habet tortura, tamen
dicit Bal.i.d.l.ſicut.Debere mitius agi & mo
derate glo.in.l.ij.ff.de queſt.Alex.poſt Bart.
in.l.diuus pius.ff.de queſt.Sed quid ſi ex mul
tis delictis de quibus pro quolibet pœna pecu
niaria deberet puniri,& multiplicatione deli
ctorum pœna deberet augeri, an eſſet locus
torturę,dic vt per Corn.in conſ.ccxvij.i.uo-
lu.ꝙ non,cum vnumquodq; de per ſe inſpi-
ciatur,& non cumulatiue,quod no.pro intel
lectu.c.tormentæ.nam inſpicitur,ſi plura deli
cta quis cõmiſerit de quibus pro quolibet de
beret relegari,& rõne plurium delictorum,et
multiplicatione pœna deberet augeri,ꝙ non
erit locus torture,cum quodlibet inſpiciatur,
& non cumulatiue inſpicitur.quod no.& te-
80 ne menti.¶ †Circa tertiũ quæ perſonæ tor-
queri pñt,dic ꝙ oẽs torqueri poſſunt que a
iure non reperiantur prohibite, tam maſcu-
li,ꝗ feminæ; tam liberi,ꝗ ſerui,& ſtatuliberi,
& liberti,vt patet in multis iuribus allegatis
per Gandi.in tit.de queſt.i.col.& Bel.eo.tit.
& Boni.eo.Ang.in glo.fama pub.vi.q.Bru.
in.d.trac.i.par.iiij.q.princi.& de ſeruo tor-
quendo,& per Capi.in deciſ.ſa.con.xij. Vbi
indicia non habens plena,an torqueri poſſit
ſeruum contra dominum, vt oſtendat inſi-
diatores,dic ut ibidem per Capi.in.d.deciſio.
cxxvi.qñ ſeruus torqueatur,& quando non
torqueatur contra dñm ſeruus per eundẽ Ca
pi.in deciſ.cxxvij. Et hoc ſiue in ſe torqueã-
tur,ſiue in alios tanꝗ teſtis, de quo dic ut per
Brun.in.d.iiij q.princ.poſt Bar in.l.ex libe-
ro.ff.de queſt.vbi etiam per Mar.vt liber tor
queatur qñ vacillat,& ſi negat facto inter-
fuiſſe,& conuincitur de mendacio, ꝙ inter-
fuit,vt per Bar.in l.vnius.§. teſtes.ff.de que
ſtio.Gandi.in.d.rub.de queſt.in prin & per
Pau.gril.in.d.vij.q.& ſi ſponte teſtificetur,vt
in auc.de teſti.§.ſi uero ignoti.tandem diſtin-
gue,ut per Bru.vbi ſupra.Quod melius lo-
quitur ꝗ alius iu materia, & ibi, an indicia
requirantur vt teſtes torqueantur,& an di-
ſcuſſio ſuper indicijs fieri debeat, & ibi,an ſi
teſtis qui non debuit examinari, ſi torqueaẗ
faciat indicium,& ibi an oẽs teſtes, & quot
extorqueri debeant poſt Bal.in.l.data opa.
C.qui accuſ.poſ.uel non ꝙ non oẽs,ſed duo
aut tres ſcientes factum Augu.poſt Ange.in
glo.fama pub.uer.quero in quo caſu teſtis,et
ibi per Bru.No.vnum ꝙ ſi extat vnus teſtis
de ueritate,& non ſit omni exceptione ma-
ior,ſi torqueatur,non facit indicium, cũ exa
minatus non faciat indicium.quod eſſet no-
tabile ſi eſſet uerum cum alias teſtis qui non
debuit examinari,examinatus cũ tortura fa-
ciat indicium, vt ſupra dictum eſt,& vide de
teſte torquendo per Mar.in.d.l.ex libero. &
aliquid i.d.§.teſte torquendi.ff.de queſt.& in
pra.in.§.expedita.& per Gand.in.d.rub.de q
ſtio.ver.an poſſint teſtes torqueri,& per Ce-
po.in conſi.lxi.& Barba conſil.xxxv.& no.
ꝙ dixit Bal.in.l.milites.C.de queſtio.Quod
teſtis vilis torquetur abſq; indicijs. Et an va
leat depoſitio teſtis torti, contra inculpatum
abſq; indicijs per Tho.grã.in vo.vi.Et quid
ſi torti ſunt varij, an noceant inculpato per
Thom.gram.in vo.xxxi. Et an & qñ dome
ſtici,familiares,et uicini,torqueri pñt, dic vt
per Par.in uerbo tortura.lo.ij.ver.ij.in fi.Ex
cipiuntur añt, vt in ſe non torqueantur per-
ſonæ in dignitate conſtitutæ,nã tales non tor
quentur,ut tenet Odofr.in tract.de queſt.&
maxime in regno,in quo viles perſonæ tor-
quentur,& non nobiles,vt in conſt.ſi damna
clandeſtina.ubi And.& Matth.x.no.vbi di-
cunt ad torturam tunc procedi ſtantibus in-
dicijs,quando concurrit leuitas vitæ, vt ibi
tradit,& ibi tradit que dicantur perſonæ vi

les,& in conſti.in queſtionibus.viij.nota.& Par.in uerbo tortura.ver.quia ſepe.& ibi an barones torqueri poſſunt, & in conſtit.perſequentes,& probatur in.c. tormentis.& in.c. tormenta.& ibi ꝙ ſit diffamatus,& fama publica concurrat,Alex.poſt Bar.in.l.pen.ff.de queſtio.Pau.gril.in trac.de queſtio.v.q.hoc idem dicit Par.in.d.tracta.in uerbo tortura. ver.an ex ſola confeſſione.& in uerbo tortura.lo.ij.ver.viſo de indicijs.Vbi dicit leuem perſonam,& leuis vitæ eſſe ſi commiſit alias aliquid graue delictum per.l.i.C.vbi ſena.uel clariſſimi.Et ſic leuis perſona dicitur,ſiue ratione perſonæ,ſiue rõne exercitij ut arenarius & alijs,ſiue rõne delicti, nam ſi eſt diffamatus de delictis pluribus dicitur vilis perſona, & leuis vitæ,vt per Par.vbi ſupra.& p Mat. poſt And.in conſti. humanitatem.x.not.vbi ꝙ debet probari iſta qualitas ꝙ leuis ſit vitæ & per Par.in uer.tortura.lo.iij.uerſi.quia ſepe ibi qñ probatur indicium. Vbi uiles torquentur,& non graues perſone,ẽt in uer.mãdauit rex.& in uer.docto.& per Tho.grã.in conſilio.xv.& in vo.i.& in vo.xxxij. & in vo.xv.& in vo.xxi.Quod nobiles,& exiſtẽtes in aliqua dignitate non torquẽtur,immo reſiſti poteſt ſi torqueatur exiſtens in dignitate,vt dixit Tho.grã.in.d.vo.xxxij.& in vo. iij.Quod torquentur homines malæ vitæ conditionis,& famę,& Boni.in tit.de queſtion. & Brun.in.d.ij.Par.iiij.q.princ.& Mar.plene in.l.edictum.ff.de queſt. & in pra.in.§.expedita.Et ideo decuriones & eius filij ex quo poſiti indignitate non torquentur.l.diuo marco.&.l.decuriões.C.đ queſt.& ibi Bal.Par. ĩ.d.uer.tortu.lo.i.uer.potius a ſepe.an ex ſola cõfeſſiõe,& ĩ alijs uer.vbi ſup.& mar. vbi ſupra Gand.& Boni.&Bru.ubi ſupra.Qđ ampliãt ẽt depoſito officio in memoriam priſtine dignitatis.l.nihil.in fi.C.de queſt.&.l.fin. ff.de decurio.Et ampliant ẽt in nepotibus,& parentibus decurionũ.l.ſi matrem.C.de pen. Limitatur in criminalibus exceptis,& in crimine falſi.l.ſi quis decurio.C. de falſ.item niſi ſint infames,ſcđm gloſ.in.d.l.diuo marco. Loco quorũ decurionũ,hodie ſucceſſerũt anciani conſiliarij,& priores ciuitatũ,qui eodẽ gaudẽt priuilegio,ne torqueant etiam depoſito officio,vt dixit Bal.in d.l.decuriones. licet Odof.& Gand.vbi ſupra. Dicant contrariũ ſeruari de conſuetudine,& proſequitur Cep. in conſ.xl.idem tenet Salyc.in.d.l.diuo marco.ꝙ non torqueantur,& Io.de pla.in rubr. C.de decur.lib.xij.& dixit Bal.in.l.de qõnis. C.de decur.Quod ſi ptãs torqueat aliquem de prioribus,tenetur in ſindicatu, & Ang.in. d.glo.fama pub.vi.q.& plene Tho.gr.in.d. vo.i.vbi per multa,dicit eos non torqueri ẽt depoſito officio,& in.d.vo.xxxij non obſtãte dicto Gandi.& Odof.aſſerentium conſuetudine non ſeruari, vide tñ Auguſti.& Bernar.poſt Ange.in.d.glo. fama publi.vi.q & Bru.in.d.iiij.q.princi.& Par.in.d.verbo doctor.Item officialis finito officio non torquetur in memoriam priſtinæ dignitatis,niſi manus mundas non habuerit,vt per Par.in tra. ſind.in pri.de of.ſind.col.fi.in uer.ꝓ ſindicatores.Itẽ excipiunt milites.l.milites.C.de q̃ſtio. Qđ ẽt ꝓcedit in militibus nr̃i tp̃is, ſcđm Sal. in.l.i.C.de iur.& fa.ign.& per Mod.in.l.centurio.ff.de uulg.& pup.licet Ang.in.d glo.fama pub.vi.q.& poſt eum Aug.contra ut per Bru.ĩ.d.iiij.q.pri.& Mar.in.d.§.expedita.& in.d.l.edictum.& per Pau.gril.in tra.pe.queſtio.vi.col Item excipiuntur doctores,& aduocati cãrum,nam ad inſtar militum nõ torquentur,& licet aliqui dixerint contrariũ ſeruari cõſuetudine,tamen ſupradicti doc in locis ſupra maxime Bru.concludunt cõiter teneri non torqueri,nec valere conſuetudinem in contrarium,& per Mar.in.d.§.expedita.et in.đ.l.edictum.Roma.in ſingu.ſuis.Tho.gr. in.d.conſi.i.plene Ioa.de arno.in epito.lxvi. Iaſ.in.l.de quibus.xxiij.col.ff.de legi.& Roc. de cur.in.d.c.fi.de conſuetu.& Pau gril.in.d. vi.q.& licet Augu.teneat contrariũ poſt Ange.in.d.glo.fama publ. tamen cõiter tenetur vt ſupra,niſi in caſibus exceptuatis,Imo dicit Mar.vbi ſupra,& alij ſi torqueantur & confiteantur,talis confeſſio non nocet,cum torqueri non debuerint, & vide per Par.in uerb.doctor.& in uerbo tortura.lo.i.uer.an ſtetur dicto torti.ibi an iudices ſeu aduocati,& in ver.tortura.lo tertio ver.quia ſepe.& in ver.

maudauit tex.per doc.in.d.l.centurio. & ple
ne Tho.gram.in vo.primo,& in voto.xxv.
vbi ita concludit poſt multa. Amplia etiam
depoſito officio aduocationis, cum retineat
eandem dignitatem vt proſequitur.Mar.in.
d.l.edictum.Limita in crimine falſi, in quo
etiam nobiles torquētur, & aliꝫ perſonꝫ pri-
uilegiatꝫ,vt per Tho.gram.in.d.vo.xxv.Li
mita etiam in crimine læſæ maieſt.& prodi-
tionis,& aliĳs exceptuatis,hereſis,ſimonie,in
priuato carcere,& in maleficĳs,& mathema
ticis,nam in his ſupradictæ perſonæ priuile-
giate torquentur,vt proſequit̃ Brun.in.d.iiĳ.
q.& Mar.in.d.§.expedita.& in.d.l.edictum.
& de maleficĳs & mathematicis per Pau.gri
lan.in trac.de fortil.xi.q.& in trac.de queſti.
in.iiĳ.q.in.v.gradu torture, alios caſus vide
vt per Mar.in conſtit.proſequentes.in fi.poſt
glo.ibi in quibus nobiles torqueri pñt in aliĳs
vero non torquentur,& confeſſio per eos fa-
cta in tortura non nocet,vt per Mar.vbi ſu-
pra,& in ſing.clxxix.& Thom.gram. in cō-
ſil.lx.Amplia vt nec etiam iſti qui torqueri
non poſſunt detineri poſſint in carcere cibo
negato,aut potu,vel data carne ſalata,ad cō
medendum negato potu taliter ꝙ confitea-
tur,non nocet, & dicitur facta in tormentis,
vt dicit Ang.in.d.glo.fama publi. in materia
torture poſt tertiam qōnem, nec & terreri
poſſunt,aut leuiter torqueri,vt ſequitur Pau.
gril.in trac.de queſtio.v.q.Limita ꝙ iſti tor-
queri poſſunt conſulto principe text.in.l.nul-
lus.C.de queſtio.& no. Quod vbi iſti torque
ri poſſunt in caſibus predictis maxime docto
res debent antea degradari,alias non poſſunt
torqueri,vt per Mar.in ſingu.ccccclvi.vbi ēt
ꝙ non valet conſuetudo.Item excipitur cleri
cus in ſacris conſtitutus,cum priuilegia mili-
tum ad eos extendantur,vt proſequitur Ale-
xan.& aliĳ in.d.l.cēturio. Cum miles dicatur
cæleſtis militie,imo caſu quo torqueri debet
non torquetur niſi ſit infamis de crimine dif
famatus ēt ſi contra eum mille urgeant indi-
cia,ita dixit Pau.de eleaza.& Abb.antiquus
& Anto.de but.in.c.i.de depo.& Io.and.&
Panor.in.c.cum in contemplatione.de regu.
iur.licet Panor.in.d.c.i.dubitauerit. Anchar.
in.c.i.de cler.percuſ.Alex.poſt Bart.in.l.fi.ff.
de queſt.Par.in.d.uerbo tortura.lo.iĳ uerſic.
mandauit rex.vbi etiam ponit plene qualis
& qualiter debet eſſe tortura inferenda cleri
cis,poſt doct.in.d.c.cum in contemplatione.
Stepha.aufre.in tract.de poteſt.ſecu.iĳ.regu.
iĳ.concluſ.ibi ꝙ clericus non poteſt torqueri
Fely.in.c. veniens.ĳ.col.de teſti.& in.c.vni-
uerſitatis.de ſen.excom.& in.c.de hoc.de ſi-
mo.And.ſicu.in.c.ſi conſtiterit.iĳ.col.de ac-
cuſa.Mar plene in pra.in.§.nunc videndum,
vlti.col.& in.§.expedita.vi.col.& in.d.l.edi
ctum.& in.l.pen.fi col.ff.de queſtio.& in cō
ſil.xli.& in rub.ff.de fideiuſſ.x.car.uerſ.item
in hac materia . & in ſing.lv.incip.aduertas
ad vnum Tho.gra.in vo.xi.& in conſi.lxv.
& per Io.de arn.in ſolulo.ſo. incip.in tantū.
Et hoc tam in ſe q̃ contra alios.nam ſi produ
citur in teſtē & variat non torquetur,vt per
Bar.i.l.ex libero homine.ff.de q̃ſtio.& Bru.
in.d.iiĳ.q.prin ſed de falſo & periurio tenet.
l presbiteri.C.de epiſ.& cler.& ibi per Bal.
quid de iure canonico,& Bru.vbi ſupra.Et
no.in hoc ꝙ clericus non pōt torqueri per lai
cum,etiam de mandato epiſcopi,immo tor-
quens eſt excommunicatus,vt per gloſ.in.c.
presbyteri.el.ĳ.v.q.vi.vide per Panor.& Fe
ly.in.c.vniuerſitate.de ſent.excom.an valeat
conſuetudo in coutrarium.Limita in aſſaſſi-
nio,qui torqueri pōt a laico,vt per Capic.in
deciſ.ſa.conſ.clv.in fi.Item vtilis reipublicæ
non torquetur ēt ſi cōtra eū vrgeant indicia.
Par.i tra.ſind.car.xxxix.i.col.in ver.doctor.
i.ver.Mar.in.d.l.edictum.& in.d.§.expedi-
ta.vi.col.& in.l.qui falſam.viĳ.col.ff.de fal.
vide per Tho.grā.in conſi.xxix.de vtili rei-
publ.vbi vt pœna minuatur,& per Pau.gri.
in.d.vi.q.Itē excipit̃ mulier pregnans, quā-
diu ſit pregnans,vt not.in.l.ſi pregnantis.ff.
de pen.vbi glo.ampliat etiam poſt partū per
xl.dies,& ibi per Bar.& per Bal.in.l.impera
tor.de ſtat.homin.Vbi dixit ꝙ ſi eo tempore
torquetur & confitetur talis confeſſio ſibi nō
preiudicat.& per Paul.gril.in.d.vi.q.Quod
amplia ēt ſi ſit pregnans ab alio q̃ marito.l.
ex ſeruorum.§.pen.ff.de ſta.ho. Amplia etiā
ſi ſit pregnans de pauco tempore, vt decem,

aut.xx.diebus,vt proſequitur Brun.in.d.iiij.
q.princ.circa prin.& per Par.in uerbo tortu
ra.lo primo.uer.officialis.vbi ponit, ſi iudex
adhibuit medicum qui dixit non pregnantē
que erat & poſuit ad cordam & fecit abor-
tum,an excuſetur,& quid facere dbet iudex
ne deludatur a muliere, vt quia dicat ſe pre-
gnantem, vt euitet torturam, & vide Ana.
in.c.intelleximus.de patr.qui fil.occi.& An
ge.in.d.glo.fama pub.vi.q.& plene p Mar.
in.d.l.edictum.vbi multa. Vbi ēt ſi non repe
ritur nutrix,vt lactet puerum tunc differtur
tortura,ſi ex ea redderet̄ inhabilis ad nutrien
dum aūt.Anan.in.d.c.intelleximus, & idem
Marſi.in.l.i.in prin.iij.col.ff.de queſtio.& in
pra.in.§.nunc videndum.Item excipitur ſe-
nex decrepitus per.l.iij.§.ignoſcit̄.ff.ad ſille-
ian.ſecundū Gand.in rub.de queſtio.ibi que
perſone ſunt torquende poſt Odofr.& Bru.ī
d.iiij.q.prin.xxvij.col.& Par.in.d.verbo tor
tura.lo tertio ver.mandauit rex.Mar.in.d.l.
edictum.& in.d.§.expedita. & Paul. grill.in
d.v.q.vbi plene ꝙ torqueri poteſt per eum
vbi de intellectu.d.§.ignoſcitur. plene. Item
excipitur minor.xiiij.annorum, & ſic impu-
bes.l.impubes.&.l.excipiuntur in prin.ff.ad
ſilleian.Ang.in.d.glo.fama publ.vi.q.Bru.in
d.iiij.q.prin.Par.in.d.ver.mādauit rex.Mar.
in.d.l.edictum.& in.d.§.expedita. Tho.gra.
in conſilio.lx.& per Pau.gril.in.d.vi.q.Fal-
lit in criminibus exceptis, in quibus admit-
titur ad teſtificādum eodem modo ad torquē
dum.l.nullus.C.ad.l.Iul.maie.l.de minore.ff.
de queſtion.vbi per Mar.in crimine lęſę ma-
ie.& p Capi.in deci.ſa.cōſi.cxxx. in.l.ſpālis.
ver.octauū dubiū. & ex hoc Bru.in.d.iiij.q.
prin.&.xxvij.col.operis dicit.Quod vbi &
in caſibus in quibus minores, & alij inhabi-
les admittunt̄ ad teſtificandum,in his erit lo-
cus torturę quod dicit notandum & an in ca
ſibus in quibus admittitur faciat indiciū dic
vt per Bar.in.d.l.de minore.& Bru.vbi ſu-
pra.Quid in adulto cum curatoris aūt.dic vt
per Bal.in.l.i.C.de confeſſ.& Ang.in glo.cō
par. inquiſi.& totum conſi.Mar.in pra.in.§.
nunc videndū quid ſi ſine curatoris aūt.Par.
in verb.tortura.lo primo.ver.officialis ibi an
confeſſio adulti.Mar.in.l.i.iij.co.ff.de queſt.
ver.octauo. Corn.in conſ.ccxcviij.iiij.volu.
Matthe.in deciſ.cclxxx.& in conſti.minorū
iura per doc.& Bal.in.l.clarum.C.de aucto.
preſt.Ang.in.d.glo.compar.inquiſ. & conſi.
Item excipitur maior magiſtratus,vt p An-
ge.in.d.vi.q.Mar.in.d.l. edictum.& in.d.§.
expedita.Item mutus & ſurdus a natura ſecū
dum Bru.in.d.iiij.q.prin.xxviij.col.opis aūt.
Bal.in.l.i.C.de confeſ.in quadā apoſti.Item
ſerui non torquentur,contra dños niſi in ca-
ſibus.l.i.C.de queſt.l.i.quaſi per totam.ff.de
queſt.proſequitur plene Bru.in.d.iiij.q.prin.
xxix.col.vbi vide quia plene, & Pau.gril.in
d.vi.q.Vltimo caſu quo prędicte pſonę ꝓhi
bitę torqueri ſi torqueatur de facto,& confi-
teant̄ talis confeſſio nō nocet eis,vt per Mar.
in.d.l.edictū.et in.d.§.expedita.& no.ꝙ licet
iſtę perſonę non poſſint torqueri,pn̄t tn̄ terre
ri,vt per Bru.in.d.tra.viij.q.prin.xviij.nota.
Sed an liber hō poſſit uoluntarie ſe dare iudi
ci,ut torqueat̄,et an valeat cōfeſſio iter duos
vȝ delatorē,& delatū,vt ambo torqueantur,
dic ut per gl.& Bar.in.l.interdū.§.q furē.ff.
de fur.Par.in uer.tortu.lo.iij.uer.q̄ro de vna
notabili.q.& ibi an ualeat cōuictio ꝙ torque
ri poſſit ſine indicijs p Bru.in.d.tra.vij.q.pri.
uer.inſuper q̄ro.& per Mar.in.l.pe.circa pri.
ff.de queſt.& in pra.in.d.§.expedita. uer.q̄-
ro vlterius.Et an & qn̄ accuſator poſſit torq̄
ri,dic ut per Par.in fi.operis.uer.qdam ut le-
uis vbi no.que ibi dn̄r per eum, & per And.
in conſti.ſi damna clandeſtina.& per Bar.in
in.l.cum creditor.ff.de fur.& per Marſ.in.d.
l.pen.& per Boni.in rub.que deb.prece.tor.
vlti.col.Vbi an ſponte poteſt ſe ſubijcere tor
mentis.Et an inſtigator & conſultor torque-
ri poſſit,dic vt per Brun.in.d. tracta. in.viij.
18 q.princi.xiij.not. ꝓ †Circa quartum quali-
liter & quando ad torturam deueniatur dic
ꝙ a tortura non eſt inchoandum glo.& Bal.
in.l.nullum.C.de his qui notā.infam. & per
Marſi in conſi.xxxvi.& per Pau gril.in tra
ctatu de queſtio.liiij.& per Marſi.in Adiuua.
ff.de queſtion.Et quando ad.eam deuenitur
non deuenitur niſi indicijs precedentibus.l.i.
in prin,& in,l,queſtionis habende,ff,de que-

ſtio.l.milites.C.eo.c.cũ in cõtemplatione. de
reg.iur.Gand.in rub.de queſt.ij. col. Bel. eo.
titu.Boni.eo.tit.quæ preced.deb. tor. Bru.in
v.q.prin.ij.par.Mar.in.d.l.queſtiõis.& in.d.
l.i.in prin.& in prac.in.§. conſtante & in cõ
ſi.xxvij.Math.in conſtit.ſi damna clandeſti-
na,& in cõſti.in queſtionibus,& extat.c.reg.
tormenta &c.incip.tormentis. In tantum ꝙ
ſi procedatur ad torturam abſq; indicijs, &
confiteatur talis confeſſio nõ nocet in aliquo
ipſi confitenti Gand.in.d. rub.de queſtio.vi.
col.uer.ſed pone gloſ.iuncto tex.in.l. pen.ff.
de queſtio.vbi Bar.& alij doc.Ang.in.l.i.C.
de confeſſ.Ang in d.gloſſ.fama publi.v.q.in
materia tortur Bru.plene in.d. v.q.ij.par. cir
ca fi.uer.ſed ponamus Par.in.d.uerbo tortu
ra lo primo uerſi.an ex ſola confeſſione & in
ver.quia ſepe ver. & dixit Bal.in.l.fin. & in
ver.datur regula. Vbi & ſi ſit perſeuerata in
verſicu.viſo de repetitione Ioann. de arno.
in commen.cxi.& commenta.cxvij. & com
menta.cxiij.Vbi ꝙ nihil operatur etiam mi-
lies ratificata Alex.in conſilio.v.i.vol.& in
conſil.clxxix.i.aut.ij.vol.& in conſilio.i.iij.
vol.& conſil.xciij.i.vol.& in.l.qui in aliena.
§.fi.ff.de acqui.here.& poſt Bar.in.d.l.que-
ſtionis.ff.de queſtio.vbi limita in duplici loco
Corn.in conſil.cxxxiij.iiij.vol.& cõſilio.xx.
eo.vol.& Par.in.d.verbo.tortura ver.an ſte
tur dicto torti in dupplici loco & in fi.Vbi li
mita niſi expreſſe ſit ratificata,in ver.tortura
lo primo ver.an ex ſola confeſſione pleniſſi-
me proſequitur Mar. in pra.in.§.ſecunda.q.
& in.d.l.i.in princ.& in.d.l. queſtionis & in
conſi.viij.& in conſi.xij.& conſi.xv. & con
ſi.xiiij.& conſil.xx.& conſil.xlv. & conſilio
xviij.& conſi.xxij.& conſi.lxiiij.& conſilio
cxx.Thom.gram.in vo.vi.vbi limita & in
conſilio.xl. Vbi ne dum contra ſe,ſed contra
alios contra quos poſſet eſſe teſtis & conſilio
xxi.ubi plene & per Math.in conſtitu.proſe-
quentes. Limita multis modis pro ut etiam
ſupra traddidi circa prin.ubi uideas limitatio
nes.Amplia ut ne dũ requirantur indicia, ſed
etiam legitima indicia,& ideo ſicut confeſſio
eſt nulla nullis precedentibus indicijs, ita etiã
precedentibus et minus legitimis ut ꝓſequit

Mar. in.d.l.queſtionis habende & probatur
in.d.c.tormenta.ibi legitima indicia &.d.c.
tormentis.ibi ſufficientia indicia. Amplia ẽt
ſi milies fuerit ratificata,& proſequit Bru.in
d.v.q.prin.&ꝑ Capi.in deciſ.ſa.cõſi.cxlv.et
Par.in.d.ver.ſed ponamus,& alij ſupra,niſi
fuiſſet expreſſe ratificata vt per Par.in.d.ver
an ſtetur dicto torti.&.d.ver.an ex ſola con
feſſione.Amplia etiam in criminibus excep-
tuatis,vt crimine lęſę maieſtatis,& aſſaſſimo
vt per glo.Cy.& Bal.& Saly.in.l.ſi quis ali-
cui.C.ad.l.iul.maie.Ang.in prin.glo.che hai
trad.la tua pa.& ibi Augu.& idem in glo.fa
ma pub.Capi.in deciſ.ſa.conſ.cxxvi.vbi etiã
contra vilem.Boni.in tracta.de crimine læſæ
maie.Bru.in.d.v.q. prin.in prin.Mar.in.d.l.
pen.& in.d.l.i.in prin.& in.d.l.de minore.ff.
de queſtio.& in pra.in.§.conſtante, & in.§.
diligenter.& in.d.cõſil.xiiij.& conſilio.xviij.
& conſilio.xlvi.& conſilio.cxx.Ioa.de arno
in.d.commen.cxiij.Thom.gra.in vo.xxxiij.
Vbi etiam in criminibus exceptis in quibus
licitum eſt iura tranſgredi,in procedendo ſer
uari debent ſolennitates iuris, licet ſecus ſit
impuniendo,& ita intelligitur ꝙ liceat iura
tranſgredi impuniendo non in procedendo.
182 † Et qualiter hoc intelligatur ꝙ liceat iura
tranſgredi dic vt per Mar.in.§.diligenter in
pra.vbi in maioribus magiſtratibus, non in
minoribus & per Ioa.de arno.in fi.viij.ſing.
incip.tu habes & Thom.gram.in vo.xxx.
ver.quo vero ad ſecundum.vbi quando agi-
tur & incurritur ſtatus reipublice & plene
per Iaſ.in.l.i.C.de prec.impera.off.vbi limi-
ta,& ibi qui dicantur maiores magiſtratus
& ꝙ in his requirantur indicia.Hodie in re-
gno eſt declaratum per.d.cap. tormenta vbi
ſufficentia procedere debent indicia, licet ex
dictis Barto.in.l. de minore.ff.de queſtio. &
Bru. in. dicta quarta queſtione princip.vbi
de minore loquitur videtur dicendum de iure
communi ꝙ non requiritur plenum indicium
ſed quale quale ſufficit, cum dictum minoris
& impuberis admittatur.Amplia etiam ſi of-
ficialis habeat arbitrium nam non poteſt tor
quere ſine indicijs vt per Gand.in.d.rub. de
queſtio.vltima columna.Brun.in.d. ſeptima
q.prin

q.princ.ver.quid ſi datū eſt arbitriū Ioa.de arno.in cōmen.cxvi.Par.in.d.uer.tortura.lo primo.uer.an ſtetur dicto torti ibi,licet iudex hēat arbitriū,& in ver.tortu.lo.iij.verſ.de repetitione ibi an iudex qui hominē,Mar.in.d. l.pen ij amplia,& in conſil.cxx.& cōſi.xiiij. & cōſil.xviij.& p Thom.gram.in vo.xxx. Alex.in cōſi.lxiij.i.vo.Capi.i.d.deciſ.cxxvi. Iaſ.in l.vt milites.C.de teſta.mil.& in.l.i.C. de ſacroſan.eccle. Amplia etiam ſi iudex mādaſſet iudici inferiori, vt torqueat etiā nullis indicijs precedentibus, & de facto, nam non poteſt hoc facere ſed debet procedere iuris ordine ſeruato,& replicare principi vt plene p. Tho.gr.in vo.xxxij.vbi fuit i facto,& tñ nō paruit mādato auc.And.in.d.cōſti.proſequētes.in fi.& ibi per Math.vi.no.Sed ſepius replicauit non tamen fuit de mandato principis,ſed eius vicarij.& ita in ſpecie Math.i cōſtit.duram & diram,in fi.& Par.in verb.tortura.lo.iij. ver.mandauit rex & p Tho.gra. in conſilio.xlv.in vo.xxx.vbi non abſq; indicijs & data copia indiciorum ad ſe defendēdum,licet in hoc extet.c.in reg.incip.in accuſatis.in fi.Pari.in.d.verbo tortura.lo.iij.ver. de repetitione ibi an iudex qui hominē & an excuſetur per Mar.in ſing.cccxxviij.Amplia etiam ſi ſuperueniant indicia,nam ex hoc tortura non legitimatur per doct.vbi ſupra & per Lanfran.in.c.quoniam contra.in.§.confeſſiōes.ver.reuertor.& habetur poſt eum in apoſti.Cel.Amplia etiam ſi ex cōuētione fuerit actum vt torqueatur,ſine indicijs nam torqueri non poteſt abſq; dictis indicijs Par.in. d.verbo tortura lo tertio ver.q̄ro de vna notabili q̄ſtiōe,& p Ioa.de arno.in dialo.xxxij. Amplia etiam quod ne dum torqueri poteſt abſq; indicijs ſed nec etiam terreri per minas & metum torturę abſq; indicijs vt perſequit̄ Mar.in.d.l.i in prin.ver.vlterius in qua.materiam hic.ff.de queſti.cū modificatione,vt i fi.illius ver.Vt procedat in timente torturā, & minas, & non in aſſueſacto in tormentis, & declara vt per Io.de arno.in commenta. cxvij.vt confeſſio non preiudicet,ſed tamen iudex excuſatur,amplia vt non valeat confeſſio etiam iurata,vt per Mar.in.d.l.queſtio.

nis modum.verſi.vlterius.ff.de queſtio.Amplia etiam vt ne dum requirantur indicia ſed etiam eſt neceſſe q̄ concurrat mala fama,& ſic duo requiruntur,vt precedant indicia, & mala fama,ita dixit Thom.gram.in vo.iij.in vij.limita.vbi refert peritos reg.ita dixiſſe q̄d no.ſi uerum ſit. Et limita multipliciter vt ſu-
183 pra.& per Thom.gram.in conſil.xlv. ☞ †Limita etiam niſi in occultis tractantibus, & proditionibus,nam in his promptior eſſe debet iudex ad torturam propter difficultatem probatiōis,cum tales tractatus in ſecreto fieri ſoleant,vt per Bal.in.l.qui cuma.C.de ſer. fugi.& in.l.iij.C.de epiſ.audi.Alex.in conſi. lxij.iij.volu.& poſt Bart.in.l.pen ff. de queſtio.Brun.in.d.viij.q.princip.v.not. Deci.in conſi.ccclxij.Thom gramma.in vo.xxx.in princip.vbi in uerſic.celeſtis. Declarat datis defenſionibus,& non aliter, & per eundem Thom.gramma.in vo.iij.in princ.vbi in venenatione ex quo habet annexum crimen proditionis prōptior eſſe debet iudex ad torturam.Brun.tamen vbi ſupra.in.v.q.princi. tenet oppoſitum q̄ requirantur indicia, licet nō ita vrgentia,ſed preſumptiua, per ea que tradit glo.& alij in.l.ſi quis alicui.ff.ad.l.iul. maieſta.& per Ioan.de arno.in commenta.
184 cxiiij. ☞ †Et ideo ſeruus non torquetur contra dominū in tali crimine proditionis abſq; aliquibus indicijs preſumptiuis, licet Azo.in ſumma.C.de queſtio.ver.& ſunt iſta regularia dixerit in hoc caſu,& fraudati cenſus, & adulterij,& homicidij ſeruus contra dominū torqueri poſſe abſq; indicijs, idem in caſu.l. ſi prius.ff.ad ſilleia. Quod ſeruus in caſu illo torquetur abſq; indicijs,ſecundum glo.Dyn. & Bar.ibi contrarium tamen dicit Brun.vbi ſupra.v.q.q̄ ſeruus non torquetur abſq; indicijs ſaltim preſumptiuis,vt not.glo.in.l.i.§. item illum.ff.ad ſilleia.& in.l.quicunq;.C.de ſer.fugi.Et in iuribus per eum allegatis reſpōdet ad dictam.l.ſi prius.ut ibi,& vide de eius intellectu Pau.grilañ.in tractatu de queſtio. & vide per Capi.in deciſ.ſacri conſil.cxxvi. vbi q̄ requiritur ſaltim minus ſemiplena ꝓbatione,& ibi an per dominum torqueri poteſt,& vide Par.in.d.tra.in uerbo tort.lo pri-

mo, uer. an ſtetur dicto torti ibi an dominus poſſit torquere ſeruos & per Tom gram. in vo. iij. iiij. col. an contra dominum. Item fallit in publicis diſrobatoribus ſtratarũ, & latronibus publicis, diffamatis, nam contra eos abſque indicijs proceditur, & iuris ordine non ſeruato vt proſequitur Mar. in. d. l. i. in prin. vij. col. ff. de queſt. & in. d. l. i. pen. col. & hodie in regno. ſtatuitur vt in ca. reg. incip. in ac cuſatis & facit tex. l. c. reg. idem prouiſa iuris ſanctio & faciunt alia tradita vt per Marſ. in d. l. i. & in pra. in. §. diligenter. Quod in his licet iura tranſgredi, & per Io. de arno. in commen. cxiij. & commen. cxv. poſſet tamen dici q. d. cap. in accuſatis. non loquatur circa indicia immo dicit ſeruari ius commune ſecundum qd in illis criminibus maxime lęſę maie. requiruntur indicia, vt ſupra dictum eſt. verum excludit ſolennitates traditas in ſuperiori ca. incip. habetur queſtio vt in illis criminibus non ſeruetur forma illius. c. ſed ius commune, immo in talibus requiruntur indicia & in crimine lęſę maieſta. vt dicitur in. c. regni tormentis ibi ſufficientia indicia. Itẽ limita in caſu quo tortura non datur ad inueſtigationem veritatis ſed vt reſpondeat accuſationi, vel inquiſitioni & preſens fuerit & noluerit reſpondere per verbum affirmatiuum aut negatiuum ſecundum doct. & Bal. in. l. ſi accuſationem vlt. col. C. qui accuſa. poſſ. & per Capi. in deciſ. ſacri conſil. cxlv. per totã & per Maran. in ſpe. au. vi. par. xiiij. actis indicij & per Par. in. d. verbo tortura ver. ſequit queſtio. in fi. & Bru. in. d. v. q. pri. circa prin. Item limita in caſu vt per Bal. poſt Nicol. de macta. in. l. i. C. de here. inſti Quando quis ob contumaciam fuit poſitus in banno, & deinde vigore ſtatuti comparuerit, & purgauerit contumaciam ſicut. eſt in regno per conſt. clementie. Quod tunc ob precedentem cõtumaciam poteſt torqueri abſq; alijs indicijs ita Bru. vbi ſura in. d. v. q. prin. ver. addo alium caſum & Marſi. in. d. l. i. in prin. & in. d. l. pẽ. in fi. ff. de queſtio. & i ſing. cxvij. & Par. in tra. ſind. in verbo tortura ver. ſequitur queſtio in fi. & per Ioa. de arno. in commenta. cxi. de quo ſupra plene fuit dictum.

Item limita vt per Bal. in. l. milites. C. de queſtio. Quando teſtis eſt vilis, nam tunc abſq; indicijs torquetur. alios caſus ponit glo. in. c. queſtionem. xij. q. ij. quam refert Augu. poſt Ang. in glo. fama pub. ver. nunc videamus. et Bru. vbi ſupra. & Mar. in. d. l. pen. in fi & in

185 l. vnius. §. in ea cã. ff. de queſti. † Habitis indicijs quo ordine ad torturam deueniaẽ videamus, quid enim ſi plures exiſtãt delinquẽtes, a quo magis incipiendum eſt, & ſumenda ſit tortura de hoc dixit Gandi. in rub. de queſtio. ij. col. verſi. nunc videndum. Bel. in rub. de queſtio. x. col. & Boni. ea. rub. quali. tor. adhib. ſit Ang. in gl. fama pub. ver. poſtquã. Bru. in. d. v. q. prin. ver. an aũt iudex debet aduertere. Bar. in. l. i. in prin. ff. de queſtio. Par. ĩ verbo tortura. lo primo. ver. officialis ibi in tortura plurium ſagax iudex, & ĩ ver. an ſteẽ dicto torti ibi iudex debet arbitrari in verbo tortura. lo ſecundo ver. viſo & in verbo tortura lo tertio ver. mandauit rex. ibi quando delictum eſt incertum. Mat. in conſti. ſi damna clandeſtina. in fi. col. Mar. in prin. §. expedita. ver. queri poteſt. & in. d. l. i. in princ. fin. col. & in prac. in. §. nunc videndum. &. §. diligenter. per doc. in. c. i. de depo. Ioan. and. in. d. c. cum in contemplatione. de reg. iur. Qui dixerunt in primis ſagacem iudicem conſiderare a quo facilius ueritatem poſſet habere, & ab eo incipiat. l. i. §. i. ff. de queſti. ſed ſi ſperat ita ab vno ſicut ab alio habere veritatẽ tunc incipiat ab eo qui magis de crimine eſt ſuſpectus, & ſi omnes pariter ſunt ſuſpecti, tunc incipiat a debiliore, vel timidiore. Et ideo prius incipiatur a femina, q̃ a maſculo, Ancha. in conſil. cclxxxv. Et ſi omnes equaliter ſunt debiles, & timidi incipiatur a iuniore. l. vnius. in principio. ff. de queſtionib. Et ideo ſi extat pater & filius inquiſiti, magis incipiatur a filio q̃ a patre, cũ pater magis timeat de filio q̃ de ſe & ſtatim cõfiteetur per id quod tradit Iſern. in capitu. i. §. publici latrones. in fina. verbis. de pace tenen. quem refert Pari. in dicto uerbo tortura. lo tertio. uer. ſequitur modo. car. cxviij. & Barb. in repe. c. Rainaldus. de teſtamen. & Marſi. in. l. i. §. inauditum. ff. de ſiccarijs. & in ſingul. clx.

& etiam ſi eſt iunior & facilius confiteri poſ ſet.d.l.vnius.Et ſi datur equalitas in iuuentu te,tunc magis ab eo qui habet malum nomē ſeu malam fiſſonomiam cum ex his cauſetur ēt indicium,vt dixit Ioan.and in.d.c.cum in contemplatione.& Par.in.d.uer.mandauit. & Mar.vbi ſupra de nominibus.Pet.girar.in ſingu.lxv.doct.in rub.ff. ſol. matr. maxime Io.de vicar.& Alcia. poſt alios mod. & Phi li.in prohe.decret.Et ſi datur equalitas ab eo qui alias ſolitus extitit talia commitere, & q eſt malę vitæ,conditionis, & famę,vt dixit Saly.in.l.fi.C.de queſtio.& Par.in.d.uer.mā dauit.& Marſ.vbi ſupra.in.d.§.expedita.& in ſing.ccxviij.Et ſi datur equalitas ab eo q primo reperit cadauer occiſi, vt dixit Par.in d.verbo an ſtetur dicto torti.ibi iudex debet
186 arbitrari. †Sexto igitur a quo tortura inci pi debeat, qualiter ad eam deueniri debeat, & qualis eſſe debeat videamus.In quo dic ꝙ tortura quanta inferri debeat iudicis diſerti arbitrio cōmittitur,vt dixit Innoc.in.d.c.cū in contemplatione.& Bal.in l.i.vi. col.C.de confeſſ.& in hac lege.Gand.in tit.de queſti. ij.col.Bel.eo.tit.Ang.in glo.fama publi.vij.q. Bar.in trac.de queſtio. Boni.in tit. quali.ha ben.ſit tortu.Brun.in.d.v.q.prin. ver.vij.ad uertas.Par.in uerbo tortura.lo.ij.uer.viſo de indicijs in prin.& in uerbo tortura.lo primo. ver.officialis.circa fi.& in uerſi.an ſtetur di cto torti.ibi torturam in quibuſdam Marſ.in l.queſtionis modum.ff.de queſtio.& in prac. in.§.expedita.Matth.poſt And.in.d.conſtit. ſi damna clandeſtina.& multos gradus tor ture ponit Pau.gril.in trac.de queſtio.in.ij.q. & in fi.iij.q. Qualiter ad eam peruenire de bet, & quo moderamine, & qua grauitate poſt Azo.in ſum.eo.tit.& in.iiij.q.per totā. De quinq; gradibus torturæ iuxta qualitatē ſcelerum,perſonarum,& indiciorum,& ordi nem tradit torture quem videas. Et licet tor tura arbitraria ſit, tamen debet arbitrium & regulari iuxta iuris diſpoſitionem, vt non in effrenate,& inhumane, & debito iuris ordi ne poſtpoſito procedatur.l.nihil.C.de queſti. Nec debet eſſe immoderata,ſed cum modera mine,l.de minore.§.tormenta.ff.de queſtion.

Et talis eſſe debet, vt iudex innocentia, vel ſupplicio reum ſaluum conſeruet.d.l.queſtio nis modum.Pari.in.d.uerbo tortura.lo pri mo.verſi. officialis.ibi eſt aliud preceptum, & quantum moderate rōnis tēperamenta de ſiderant ſecundum Azo.in ſum.eo. Pau.gril.ī trac.de queſtio.in ſi.iij.q. Conſiderando iu dex qualitatem perſonę qualitatē, criminis, & fortitudinē,etatem,debilitatem,valitudi nē perſonarumvt dnt predicti doct.maxime Par.in.d.ver.viſo. Vbi diſcretio iudicis circa tria adhibenda ſit,circa cām, qualiter tortu ra īferri in cā ardua ꝙ in leui, aliter in homici dio ꝙ in furto,& aliter in crimine læſę maie. et publicis ſtratarū diſrobatoribus.& licet ali ter in his adhibenda ſi non tn̄ exteſo aculeo, non ſcindentibus vngulis, & vrentibus flam mis,ſed cum aliquali moderamine, ita dixit Par.in.d.ver.tortura.lo.ij.in princi.Secundo reſpectu perſonæ torquendi quia aliter ſerui, aliter liberi,& delicati torquentur.l.milites. C.de queſt.& aliter nobiles, aliter viles per ſonæ,cum regulariter in tormentis vilitas vi tę concurrere debet,nam leues & viles perſo nę torquentur,& non nobiles in regno,ut in. d.conſti.ſi damna clandeſtina.vbi text.gloſ. And.& Matthe.Et vilis dicitur perſona que alias graue cōmiſerit delictum, vt dixit Bal. in auc.ſi dicatur.C.de teſti.in fi.Tertio circa qualitatem tormentorum vt ſi ſufficiat, uel requirantur leuia non incipiatur a grauibus, l.nemo carcerem. C.de exact.ri.trib.lib.xij. Et ſi requiritur grauis tortura non ſufficiat le uis,cum leuis tortura non iudicetur tortura, ut per Bal.hic,& Bar.in tra.de queſt.Marſ. in.d.§.expedita.& in conſ.lxxx.& conſi.ciij. Tho.gra.in conſi.xl.& per Pau.gril.in trac.
187 de queſt.in.iiij.q. †Nam ēt qñq; iuxta qua litatem perſone, criminis, & probationū,ēt tortura inferatur vſq; quaſi ad conſumptio nem corporis.l.i.ff.de queſtio. Par.in.d.uer. an ſtetur dicto torti ibi tortura in quibuſdā, & ibi,tortura iudicialis. Vbi ſi indicia mul tum vrgeant tortura debet eſſe ſeueriſſima infra tamen mortem, & per Paul.gril.in.d. trac.de queſtio.in.iiij.q.in quinto gradu tor ture,vide de predictis per Matthe.in.d.con

ſti.ſi damna clandeſtina & Mar.in.d.l. queſtionis modum & in.§.expedita ver. ulterius ſcias in quibus invehitur contra iudices ſeuiſſimos qui faciunt tortum pendere per diem & noctem in tormentis,& corda,& ibi uide multa per eos circa qualitatem & moderationem torturæ inferendę. Sed quæ dicatur immoderata tortura uel leuis dic ut per Bal. hic ꝙ arbitrio diſcreti iudicis committatur cum conſilio diſcretorum ſibi aſtantium.l.ſi poſtulauerit.§.queſtio.ff.de adulter. Paul. de caſt.uero in conſi.cxcv.Dixit torturam eſſe immoderatam ſi torqueatur ultra tres uices diuerſis temporibus Arg.l.fideicommiſſa.§.ſi quis.ff.de leg.tertio.idem dixit Par. in uerbo tortura lo tertio verſi.viſo de repetitione & ver.ſequitur queſtio.ibi modo uidendum erit Mar.in.l.repeti.ff.de queſtio.& in pra.§.quoniam.iiꝫ.col.& in conſi.viꝫ in fin. ubi dando ſex ictus corde nõ dicitur leuis tortura. Tho. gram.in uo.vi.ubi per tres uices dicitur moderata ultra uero immoderata in conſi.xxi.et conſi.xliiꝫ.& ſeq.conſi.per tres uices tortus ſi non confitetur debet relaxari fideiuſſoribus, & quando dicatur modum excedere dic ut p Par.in.d.uerbo tortura lo primo uer. an ſi officialis & per Brun.ubi ſupra. ⁋Item tortura inferri debet in publico coram aſſeſſoribus ſeu auditoribus actorum,notario,& aduocatis,niſi in criminibus enormibus ut habetur in.c.reg.habetur queſtio & in.c.item caueãt iuſtitiariꝫ & ſeq.Niſi in crimine lęſæ maieſtatis, & in publicis diſrobatoribus in quibus nec ordo nec ſolemnitas iuris attenditur ut in d.cap.habetur queſtio & in cap.in accuſatis & in.cap.ſi cum ſceleratis.& in.c.idem prouiſa iuris ſanctio.Sed an tunc poteſtas torquebit manibus propriꝫs gl.in.c.non licet.lxxxv diſtin.ꝙ ſic Par.in.d.verbo tortura lo tertio ver.de repetitione ibi an poteſtas poſſit torquere ꝙ non. Et refert quendam fatuum ſoli tum capere reum per capillos, & aures dando capud rei ad colunnam fortiter vt confiteatur talis enim dicitur leuis territio & non tormentum.Io.and.in.d.c.cum in contemplatione Mar.in.l.i.in prin.ver.an autem iudex ipſe.ff.de queſtio.Item denegatur cibus quando vul.torqueri vt per Par.in.d.ver. an poteſtas poſſit torquere Mar.in.d.l.i. ver. teneas menti & in pra.in.§.nunc videndum. An autem clericus torqueri poſſit per laicum. dictum fuit ſupra.& per Steffa.aufre.in tra.de poteſta.ſecul.iiꝫ.reg.viꝫ.declara ibi & propterea.Et an ſeruus torqueri poſſit per dominum & quando Par.in.d.verbo tortura lo primo uer.an ſtetur dicto torti ibi an dominus torquere poſſit.

188 ⁋ †Circa quintum quando ad torturam deueniatur,dicas ꝙ ad torturam deuenitur poſtq̃ conſtat delictum fore commiſſum,non tamen requiritur ꝙ conſtet per torquendum commiſſum eſſe,ſed in genere commiſſum & perfectum fuiſſe delictũ alias ad torturam non poſſet deuenıri & deueniendo iudex teneretur in ſindicatu.l.i.§.illud.ff.ad Sille.l.ſi quando.C.unde ui Ang.in.d.glo.ſama pub.xꝫ.q.Bal. in.l.iꝫ.§. eiuſdem ff.de teſti.Bru.in.d.trac.iiꝫ.q.prin.uerſi.item no.ꝙ nunq̃ & in.v.q.prin.iiꝫ.iudex debet aduertere multa per Mar in.l.i.in prin.ꝫ.col.et in.l.ſiquis,ne queſtio uer.poſtremo ultra omnia ſupradicta.ff.de queſtio,& uide practicã vt per Bru.ubi ſupra Ang.& Mar.ubi ſupra vt ſi furtum fuerit commiſſum per notarium faciat ſcribi qualiter a poteca aut arca fuit uiſa aperta, & ſi homicidium ꝙ uidit cadauer mortuum habens tot vulnera in tali parte,et hec reddigat in actis & poſtea formet inquiſitionẽ & ſi extẽt indicia ꝓcedat ad torturã,et non ante uide optimam practicam per Bru. ubi ſupra.Item non ante litem conteſtatam & nomen accuſati uel inquiſiti receptum inter reos,ſed poſt litem cõteſtatam ut per Bar. in.l.ſiquis adulterꝫ in prin.ff.de queſtio, Bru. l.d tra.i.par.iꝫ.col.ꝫ.q.uer. quero an teſtis & in.ꝫ.par.inde.v.q.prin.ver.Item ad aliud debet aduerte iudex & ſeq.Par.in.d.uer.tortura lo primo uer.an ſtetur dicto torti ibi a tormentis nunq̃ Mar.in.d.pra.in.§.nunc uidendum ver.Item anteq̃ reus torqueatur Alex. poſt Bar.in.l.i.in prin.ff.de queſtio.& ibi p Mar. ver.vi.requiritur & ibidem. Quando dicatur nomen receptum inter reos,quod intellige quando torquetur ad eruendam veritatẽ, ſecus ad habendam reſpõſionem. Nam ante

litem

litem conteſtatam torquetur vt ſupra fuit
dictum,& ideo ex proceſſu informatiuo ad
habendam veritatem non poteſt torqueri,
ſed facta litis conteſtatione,& teſtibus legi-
time examinatis citata parte, ad videndum
iuramenta teſtium, alias iudex teneretur in
ſindicatu, & confeſſio inde ſequuta non va
leret. Etiam ſi perſeuerauerit tanquam ex-
torta non legitimis precedentibus indicijs vt
proſequitur Ang. in.d.gl.fama pub.ij.col.&
Bru. plene in.i.par.ij.&.iij.col.ver.quero an
teſtis examinatus,& ſupra fuit dictũ. Quod
limita,niſi contra inſignes latrones, & pu-
blicos malefactores, & diffamatos,& in no
torijs criminibus, concurrente leuitate vitę,
& hoc vtitur magna curia ex ſua prehemi-
nentia vt proſequitur And. & Math.in.d.cõ
ſti.ſi damna clandeſtina.iij.q.Par. in.d.ver-
bo tortura.lo primo ver.Et an ſi quis vbi di
cit debere abſtinere inferiores iudices. Quã
preheminẽtiam limita decem modis, vt per
Thom.gram.in vo.iij.& Matth.in deci.cc-
cxcij.& in conſti.duram & diram.in fi.& ſu
pra fuit dictum. Item ante publicationem fa
ctam non debet torqueri,ſed poſt factam pu
blicationem,& data copia indiciorum, cum
termino ad faciendum ſuas defenſiones, vt
per Bar.in.l.vnius.ff.de queſtio.Bal.in.l.mi
lites.C.de queſtio.Butrig.in.l.ſolam.C.de te-
ſti.Par.in.d.uerbo tortura.lo.iij.uerſi.ſequi-
tur queſtio.Brun.in.d.v.q.prin.uerſi.inſuper
quere iudex.ij.par.& in prima par.iij.col.ij.
queſtio.d.uerſic.quero an teſtis.& Matthe.
poſt And.in.d.conſtit.ſi damna clandeſtina.
xiij.not.ij.q.& Pau.gri.in tra.de queſt.in fi.
iij.q.vbi ꝙ cauſa cognita licet Brun.vbi ſu-
pra diſtiguat ꝙ aut fuit petita publicatio.Et
tunc debet fieri & dari copia indiciorum,&
poſtea deueniri ad torturam, aut non eſt pe-
tita,& tunc etiam ante publicationem, po-
teſt inferri tortura,dicit tamen prius publica-
tionem fiendam, & data copia indiciorum ꝓ
cedendum eſſe ad torturam. Sed an dicta co-
pia indiciorum dãda ſit per iudicem ſi non pe
tatur a parte Matth.& Bru.ubi ſupra ſentiũt
ꝙ peti debet plene diſputat ꝑ & cõtra Mar.
in.d.§.nunc vidẽdum.in princ.& tandem fa-
cit quãdam diſtinctionem,& in.l.i.in prin.ff.
de queſtio.& Bar.& Alex.in.l.iij.§.in eum
quicquid.ff.de dam.infec. Alex.in conſi.lxv.
i.volu.& poſt Bar.in.l.fi.pen.q.ff.de queſtio.
Par.in.d.uerſi.tortura.lo.iij.uer.quia ſepe ibi
cum iudex potius uer.an ſtetur dicto torti.in
fi.Fely.in.c.qualiter & quando.de accuſ.Ale
xan.in conſil.xli.iij.volu.Sed in regno vide-
tur ꝙ ſi etiam non petatur copia indiciorum
danda ſit,vt habetur in.d.c.reg.habetur que-
ſtio. Vbi copia danda eſt per iudicem, alias
confeſſio inde ſecuta,& ea nõ data,nulla red
ditur,cum ergo ſtatutum ſit regni debet aliq̃d
operari vltra diſpoſita a iure cõmuni,vt non
petenti concedatur, & maxime,quia iudex
etiam parte non petente teſtes ad defenſam
tenetur examinare,vt dicit Par.in.d.verſi.an
ſtetur quia ſepe ibi iudex maleficiorum.Mar.
in.d.§.nunc videndum. Qua copia indiciorũ
data,ſi in termino ad indicia purganda petie
rit pars terminum repulſæ concedendus eſt,
vt per Bal.in.d.l.milites. Par.in.d.uerbo tor-
tura.lo.i.uer.& an ſi quis.Mat.poſt Andr.in
d.conſti.ſi damna clandeſtina. Pari.in uerbo
tortura.la tertia.uerſicu.ſequitur.in fi.Brun.
vbi ſupra.in.v.q.prin.uer.quinto iudex debet
aduertere poſt gl.& doct.in.l.cuſtodias.ff.de
pub.iud.Et no.ꝙ data copia indiciorum ſuꝑ
ſederi debet in tortura, vt per Pari.in uerbo
tortura.lo.i.uer.an ſtetur dicto torti.in fine.
Limita predicta,ꝙ copia danda ſit vbi pro-
ceditur ex officio, vt per Mar.plene in pra.in
§.conſtante.poſt Ange.in.l.ſi vacantia.C.de
bon.vac.lib.x.Et limita etiam in homine ma
læ famæ,nam poteſt copia denegari, vt per
Augu.poſt Ang.in.d.glo.fama publ Limita
etiam,in iuris perito, nam ei copia indiciorũ
poteſt denegari,aut ſaltim non conceditur ni
ſi petatur ab eo,vt per Alexã.in conſil.xli.ij.
volu.Bernard.poſt Ang.in.d. glo.fama pub.
Limita ẽt,vbi per viã notorij ꝓceditur,& ex
conſcientia principis,vt per Mar.in.d.§.con
ſtante.& Par.in.d.uer.tortura.lo.iij.uer.man
dauit rex ibi quando ex officio proceditur ibi
qñ ꝓcedit ex mero iudicis officio, & vide ꝑ
Mat.in.d.conſti.ſi damna clandeſtina.ix.no.
Quod copia indiciorum,& repertorũ nõ da-

tur niſi lite conteſtata, & teſtibus examinatis repetitis,facta citatione, ad videndum iuramenta teſtium,& facta publicatione. Sed qd ſi reus anteq̃ ponatur ad torturã dicat domine iudex anteq̃ ponatis me ad torturam aſſignetis terminum ad faciẽdum meas defenſiones an talis terminus dandus ſit? dic ꝙ nõ poteſt ei denegari maxime ſi alleget qd tale ex quo nõ poſſet tortura adhiberi,ita dixit Bartho.de cap.in.c.reg.ſi quis iuſte appellauerit. & Pau.de eleaza.in.c.i.de depo.& per Gandi.in rub.de queſt.circa effectum qõnis.uerſ. ſed quid erit.Boni.in tit.que deb. preced.tor. vlti.col.Alex.in.d.conſi.lxv.& conſ.xli.ij.uolu.Fely.in.c.qualiter & qñ.ij.col.de accuſat. Par.in uerbo rortura.lo.i.uer.an ſtetur dicto torti ibi ſi reus petat ſe audiri,& circa prin.d. uer.ibi an contra quẽ.Tho.grã.in vo.ij.uer. item adducitur ꝙ Galenus.& in vo.xxx.amplia ẽt in enormibus,& aſſaſſinio,nam datur defenſio,& copia indiciorũ,nec denegari põt defenſio,ut per Mar.in pract.in.§.diligenter. uer.viſis ſupradictis ſequitur notabi.qõ & p Tho.grã.in vo.xxxiiij.in fi.Amplia ẽt in habente arbitrium,nam non põt denegare defenſionẽ aduerſus indicia,vt dixit Par.in uer. tortura.lo.i.ver.& an ſi quis.circa fi. Limita in capto.in fragranti,& in notorijs concurrẽte leuitate vitę, nam contra eos ꝓcedetur ex abrupto iuris ordine non ſeruato,vt practicam ponit Mat.in conſti.humanitatẽ.vi.no, ver.item queri hic. And.limita ẽt vt ſupra in homine malæ famæ,vitæ,& cõditionis,nam poteſt procedi ad torturã nõ datis defenſionibus,& copia indiciorũ,vt per Tho.grã.in cõſil.xxxiiij.& in vo.xxx.& in vo.xxxiij.& i vo.iij.uer.nec reſpectu enormitatis. Item antę non debet torqueri niſi prius interloquatur indicia purgata nõ eſſe,iõ deueniendũ ad torturam,vt per Tancre.in ſua compendi.ij pt. q.xviij.Bar.in conſ.punctus qõnis eſt Brun. vbi ſupra.v.q.prin.uer.v.iudex debet aduertere.Mar.in.d.§.nũc vidẽdũ.in prin.& ibi data copia,& in.l.i.in prin.ver.ij.reqritur.ff.de queſt,Io.de arno.in ſing.xxxix.& per Paul. griſ.in tra,de queſt.in fi.v.q.& a tali ꝓnunciatione põt appellari, ut per Gandin.in rub. de queſt.iiij.col.uer.ſed quid de qõne.Bar.& alij in.l.ij.ff.de app.reci.Bal.in.l.ij.C.de epiſ. aud.Bru.& Mar.vbi ſupra. Alex.poſt Bart. in.l.maritus.ff.de queſtio.Pau.de ca.in conſ. ſil.xxv.Bal.in.l.generaliter.§.ſed iuramento. C.de reb.cred.Mar.in.d.§.expedita. Et vide caute.Cep.ccxxxvi.Vbi dat cautelam qñ timet torqueri,vt antea appellet, nam ẽt abſqꝫ inhibitione ꝓcedere non poteſt alias confeſſio eſſet nulla, & vide Guid.pap.in deciſ.lxxiiij.an debeat ſuperſederi in tortura,& vide per Io.de arno.in ſolilo.lxxxv.vbi contra iudices non admittentes appellationem, & in epito.lxxij.& in dialo.xcij.ubi an reſiſti põt. Hodie uero in regno eſt prouiſum per.c.ſi qs iuſte appellauerit,vbi ſi iudex pronunciauerit torquendũ,& pars appellauerit ſi appellatio eſt iuſta admitti debet, & ſi eam non admiſerit iudex,& tortus fuerit confeſſus,& ex confeſſione fuerit cõdẽnatus ad mortẽ pœna capitis erit iudici,& ſi poſitus in tortura non fuerit mortuus carceri, biennali emancipabitur,& tertia parte bonorum multabitur, nec vlterius ad officium admittetur, & confeſſio inde ſequuta ſemper cenſetur facta metu tormentorum,ẽt ſi dicatur ex poſtfacto,& ſequẽti die confeſſum ſponte,& alias prout in.d.c. & ibi per glo.ſi admittitur appellatio. Tamẽ ritu magnę curię a tormentis non appellatur vt in ritu ſuper rub.de appell.admittẽ. vel nõ tamen dici poteſt ſicut non appellatur a pena,vt in.l.ſi qua pena.ff.de ver ſig. Et tamen a declaratoria ꝙ inc derit in pœnam appellari põt,vt ibi,& ſupra dictum fuit,ita licet a tormentis non appelletur tamen a declaratoria detorquendo appellaĩ,& tunc qñ facta reperitur appellatio quis cognoſcet ſuper facto principali,et an iudex ꝓnunciando detorquẽdo poſſit reuocare talem interlocutoriã? dic ut p gl.in.d.c.reg.ſi quis iuſte. Limita predicta niſi precedant indicia ſufficientia,qm non admittitur appellatio glo.in.d.l.ij.C.de epiſ. audi.& ideo benedixit.d.c.ſi iuſte appellauerit,ſecus,ſi friuole Et extende ꝙ ſiue affirmatiue,ꝙ torqueatur,ſiue negatiue, ꝙ non tortorqueat a tali ꝓnuncia,ſeu cõminatione appellaĩ,vt p Par.in fi.pe, ver,tra,& in ver.tor

tura.lo.iij.in uer.q̃rto de vna nota.q.vbi ẽt in crimine læſæ maieſt.& vide Brun.vbi ſupra uer.Sed quid ſi ꝓnunciabitur vbi etiam ante inhibitionẽ erunt ligate manus iudicis,& per Bal.C.com.vel epiſ.in rubr.vbi confeſſio facta non admiſſa appellatione eſt nulla, & nõ nocet iuxta.d.c.ſi quis iuſte vbi idem. Et no. ꝙ ẽt poſt ſniam torqueri põt condẽnatus con tra alios,vt hr̃ in.l.qui vltimo.in fi.ff.de pen. per quem dixit And.in conſti.ſi damna clandeſtina.Quod ſi ante aut poſt condemnationẽ reus exculpet antea inculpatũ ꝙ põt iterũ torqueri.Itẽ tũc deueniẽ ad torturam ſi pars petierit & inſteterit deueniendum ad torturam,quando tamen ad inſtantiã partis,ſecus ſi per inquiſitionem, ita Bal.in.c.i.§.iudices. iij.col.de pa. iur.fir.Mar. in.d.§.nunc videndum,& in.d.l.i.in prin.ver.requiriẽ & quinto.Alex.poſt Bar.in.l.pen.ff.de queſtio.& in l.iij.§.in eum.ff.de dam. infec.& Bal.in.d.§. iudices.Dicit ſufficere peti in libello per partẽ vel in capitulis per iudicẽ inquirentẽ , prout ẽt ponit practicã Pari.in.d. uerb.tortura.lo.i. uer.officialis.ibi tortura debet peti in libello. Item ad torturam tunc eſt deueniendũ,quando plene probationes de delicto non exiſtunt. Et ſic in ſubſidium,& non ſi alia via , & per alias probationes de crimine liqueat,tunc ad torturam non erit deueniẽdum cũ tortura ſit remediũ extraordinariũ,vt dixit Pau.gril.in tra.de queſt.in fi.i.q.& per Gandi in rubr.de queſt.in prin.et Bel.eo.tit.de queſt.xiij.col.et per Bal.hic,& in.l.ij.C.de iuram. cal.Ang.in glo.fama pub.ij.q.in materia torture, vbi ẽt dixit ꝙ iudex cautus ſit,ꝙ faciat apparere in actis qualiter non põt aliter ueritas apparere,ideo ad torturam deueniendũ alias teneri poſſet in ſindicatu,& dixit Bal ĩ.d.l.ij.Quod iudex debet partẽ iurare facere ſi habet alias probationes de delicto,& tunc ſi alias nõ habet probationes deuenire debet ad torturam in ſubſidiũ.Ang.in.l.& ſi certus.ff.ad ſille.& alij vt per Bru.in.d.v.q.prĩ.ver.vi.iudex cõſiderare. Vbi dixit ideo in notorio crimine nõ eſſe locũ torturæ cũ clare de eo liqueat ꝑ notorietatem,& per Auguſ.poſt Ang.in.d.glo. fama pub.& per Mar.in.d.§.nunc videndũ, & in.l.edictum.et in.l.i.in prin.uer.iiij.requiritur.ff.de queſtio.& in conſi.xl.& conſi.li.in quibus dixit hanc fore cõmunem , Pari.in.d. uerbo tortura.lo.iij.uer.de repetitione.ꝑ Mathe.in.d.conſti.ſi damna clandeſtina.xij.not. Vbi in enormibus põt torqueri maxime ꝑꝑ ſocios,& per Tho.gram.in vo.i.& in vo.ij. plene,& in conſi.i.& ideo dixit Mar.in.d.§. nunc videndum . Quod ſi iudex habeat plenas probatiões,& deuenit ad torturam,& ille perſiſtit in negatione,ꝙ non obſtan.plenis probationibus abſolui debet,& nõ poteſt cõdemnari.cum per torturam fuerunt ꝓbationes euacuatę,idẽ dixit in ſing.cclxij.& in.d.l. edictũ.ſibi contrarius,in ſing.cviij.& Thom. gram.in conſi.xij.& per Io.de aꝛno.in ſingu. xcviij.& Par.in.d.uerbo tortura.lo.iij.uer.q dam latro.& per Mat.in conſti.humanitatẽ. vi.no.in uer.item querit hic.And.vbi. Quod poteſt condemnari tam per teſtes, ꝗ per indicia indubitata,& alias ſupra fuit dictum.Limita niſi torqueatur,vt oſtendat ſocios mandatores,& complices , nam poteſt torqueri non obſtante ꝙ conſtet de delicto in caſibus tamen in quibus de ſocijs poteſt interrogari, ideo malitioſi iudices ſolent proteſtari ꝙ ponunt ad torturam propter ſocios, & mandatores,& non propter ſe,ita Par.in.d.uer.tortura.lo.i.uer.an ſtetur dicto torti ibi cum certum eſt quem commiſiſſe poſt And. in.d.conſti.ſi dãna clandeſtina.Itẽ tunc demũ ad torturã deueniẽ qñ tortura eſſet licita, & a iure, aut ſtatuto nõ reprobata,nã tũc ſi reprobata ẽt ſi mile eſſent ĩdicia ad torturã nõ deueniẽ, vt dixit Bal.ĩ.l.milites.C.de queſt.Bru.in.d. tra.ij.viij.q.prin.xv.no. Itẽ tortura adhiberi dẽt ĩ diebus nõ feriatis,niſi ĩ magnis et grauioribus criminibus ĩ qbus oĩ tpe ẽt paſcali torqueri põt,vt in.l.ꝓuinciarũ.C.de feri.& in.l.nemo.C.de epiſ.& cle.& ꝑ Mar.ĩ.d.§.ex pedita.et ꝑ Bru.ĩ.d.v.q.prĩ.uer.q̃ro ulterius. Cũ ſuꝑ dictũ fuit, & in regno ĩ latronibus,& diſſobatoribus eſt ſtatutũ oĩ tpe poſſe torq̃ri
189 vt in.c.incip.idẽ ꝓuiſa iuris ſanctio. ☞ †Circa ſextum de repetitione torturæ an & qñ ad torturã reus repeti poſſit,dicas ꝓut ꝑ Gand. in ti.de q̃ſt.ver.an q̃ſtio.poſſit repeti.ꝑ Dy.

in trac.de queſtio.Bel.in prac.in tit. de queſt. xx.col.Boni.in tit.que deb.pcece.tor.Ang.in gloſ.fama pub.iij.q.in materia torture,& ibi dem Augu.& Bernar.Brun.in.d.v.q princi. verſic.ſed ponamus ꝙ tortus negat.Bar.in.l. vnius.§.i.ff.de queſt.& ibi per Alex.poſt eũ & plene per Mar.in.l.repeti.ff.eo.Cy.& Ia. de are.in.l.fi.C.de queſtio.Saly.in.l.ij.C.de cuſto.reo.Bal.in.l.i.C.de confeſſ.Ang.in.l.i. §.ſi quis.ff.ad ſilleia.Bal.in.d.l.milites.& in. c.i.§.ſi furtum de pace iur.firm.Ioa.and.& Panor.in.c.cum in cõtemplatione.de reg. iur.Catald.in tra.ſind.q.ccxx. Par.eo.tra.in d.uer.tortura.lo.iij.ver.de repetitione torture.Bal.in conſi.cclxxvi.i.volu.Cuma.in cõſi.cxxxviij.Cur.in con.lx.Cep.in cõſ.lxviij. Alex.conſi.v.i.volu.& in con.clxxix.ij.vo. & poſt Bar.in.d.l. vnius.§.i. Tho.grã.in cõſil.xxi.& conſi.lxiiij.Pau.gri.in tra.de queſtio.in fi.vij.q.Mar.in.d.§.expedita.& in.§. qm̃.in prin.in pract.& in conſi.xiiij in fi.& conſ.xxvij.And.& Mat.in.d.conſtit.ſi damna clandeſtina.xi.not. Ex quorum omnium dictis concluſio.ſumitur,ꝙ tortura nõ debet de iure repeti abſq; nouis indicijs, idem ſi cũ leuibus.Et ꝙ talia indicia ſint vrgentiora primis,licet conſuetudine auidi iudices inanis gloriæ contrarium obſeruent, vt indifferenter iuxta qualitatem indiciorum repetant, abſq; nouis indicijs,& maxime ſi prima indicia ſint multum vrgentia , & manifeſta iuxta dictũ Bart.in.d.l.vnius.Tamen male faciunt,& tenent̃ in ſindicatu,maxime ſi mortuus fuerit,aut debilitatus,& ita reſident dicti doct.Brun.vero in.d.v.q.prin.Latius diſtinguit v3 ꝙ aut tortus ex primis indicijs fuit competenter tortus,aut minus competẽter,aut leuiter.Primo caſu aut noua ſuperuenerunt indicia,& validiora primis,& tũc indiſtincte tortura repeti põt per.d.l.vnius. §.i.Aut indicia ſunt æqualia primis,vel minora,& tũc aut inpria tortura reus cõfeſſus eſt,inde ductus ad bancum iuris negauit , & tunc ex quo nouum reſultat indicium poteſt torqueri,etiam abſq; alio indicio,vt per Bal.in.l.in bonefidei.C.de iureiur.Aut nihil fuit confeſſus,& non poteſt repeti ſine nouis indicijs,per.d.l.repeti. Et niſi iudicia ſint grauiora,& vrgentiora primis, iuxta.d.Bar.in. d.l.vnius.§.i.ſi vero tortura fuit leuis, Et tunc indiſtincte poteſt repeti abſq; alijs indicijs per Bal.hic,& Ioa.and.in.c.cum in contemplatione. nam leuis tortura non dicit̃ tortura vide etiam diſtinctionem vt per Mar.in d.l.repeti & Par.in.d.ver.de repetitione torture.And.vero & Math.in.d.conſti.ſi dãna clande.xi.no.& Par.in.d.ver.de repetitione. Dicunt repetitionem torturę.fore arbitrariã & ita cõmuniter dicunt maxime Par.vbi ſupra obſeruari.nam ſi iudici videbitur ꝙ nõ ſit ſufficienter tortus pro prima vice, habita conſideratione robuſtitatis torti & tollerantie tormentorum vel eius debilitatis,indiciorum vehementia & delicti inmanitate,& loci torturę, vt ſi tracti fuerint dati a loco multum alto vel baſcio.Et ſi fuerit parum alciatus, ꝙ tunc repetitur tortura , quaſi prima nõ fuerit integra vel ſi iudex ſupſederit in tortura dicendo non plus pro hodie,& ideo dicit.Par.Quod iudices vbi vident tortum durum in tormentis ꝙ dant ei duos aut tres ictus cordę,inde proteſtantur & dicunt faciẽdo in actis ſcribi,ꝙ hodie intendunt ſuperſedere in tortura iam incepta, & non perfecte data animo tamen repetendi torturam, quoties opus fuerit ad indagandam veritatẽ,quę practica fuit ſumpta ex.d.l.vnius. Et vltra dicit ꝙ faciunt torto accomodari brachia & ꝑ aliquos dies ſuperſedent deinde repetunt ad torturam, taliter quod torquendus ſentit maximum dolorem,dum repetitur vt vix ſtet quod non confiteatur vt dixit And.in.c i.§.publi.latrões.de pa.ten. aliqui permittũt. per duas aut tres horas quieſcere in corda , & a tortura , & ſinunt nudum refrigerari & poſtea iterum torquent.nam tunc magnum ſentit dolorem & maxime ſi aquam frigidã indorſo proijcit.que tamen dicit fieri non debere niſi ĩ grauibus delictis vt in criminibus qualificatis,parricidio,aſſaſſinio,& crimi.lęſę maie.& publicis latronibus, & diſrobatoribu ſtratarum.Math.vero in.d.cõſti.ſi dãna clandeſtina.poſt diſtintionem quam facit ꝙ aut ꝑ indicia remota & nõ propinqua &

tunc

tunc non repetitur abſq; nouis indicijs vrgen tioribus primis, niſi fuerit leuiter tortus. Aut indicia ſunt proxima, & fortiora, & tūc pōt repeti abſq; alijs īdicijs, dūmodo fiat tortura, cum moderamine, tñ dicit vidiſſe bonos iudi ces obſeruare ꝙ nunq̄ repetiti ſunt torturam abſq; nouis indicijs. In tm̄ ꝙ ſi repetaẗ abſq; indicijs, & cōfiteatur non pōt condēnari, nec nocet ſibi nec alijs, vt per Par. in. d. uer. de re petitione. circa prin. & in uer. viſo de repeti tione. vbi etiam ſi ſit ratificata ſecundū Bal. in. l. creditor. §. iuſſus. ff. de appella. & Mar. in d. §. qm̄. in pra. & per Bru in. d. v. q prin. ver. ſed ponamus ꝙ quis eſt minus legitime tor tus. Limita vt ſupra niſi ſi tortura nō fuiſſet perfecte data ſata ꝑteſtatione vt ſupra. Li mita ēt niſi repetatur & torqueatur ad oſten dendum ſocios & mandatores, nam non re quirunẗ indicia Ang. in. l. & ſi certus. ff. ad ſil le. Mar. in. d l. repeti. ver. hisviſis. Ang. in glo. ſemproniū māda. ij. col. ver. bene no. in gl. fa ma publ. ver. qro aliqs. Deci. in cōſi. clxxxix. Mar. in pra. in. §. diligēter. ver. modo inciden ter quero. Limita niſi eſſet induratus corpore & animo, nam repeti pōt vt ꝑ Bar. in. l. vni us. §. reus. ff. de queſtio. vbi quid tunc faciat iudex & quando dicaẗ induratus corpore & animo, ibidē & per And. in. d conſti. ſi dam na clandeſtina. vbi declarat. Et no. ꝙ repeti tio torturę debet fieri poſt publicatas atteſta tiones, & non ante publicationem proceſſus ita Bar. in. d l. vnius. § .i. & Ang. in. d. gl. fama pub. iij. q. vbi ēt dixit ꝙ ſi ꝓceſſus eſt publica tus, & non fuerunt examinati teſtes ſuper om nibus articulis poſſunt examinari ſuper ar ticulis ſuper quibus nō fuerunt examinati, nō obſtante publicatione, & ideo ſi fiat articu lus ſuper maleficio, & publica voce, & fama & nihil de fama dixit dum deponit ſuper ma leficio dicēdo ſe nihil plus ſcire, poteſt repeti ſu per fama per allegata per eum, & per Bal. in cōſi. cclxx i. vo. Sed que dicanẗ noua indicia. dic ꝙ debent eſſe diuerſi generis a primis, ita Par. in. d. ver. de repetitione & in. d. ver. viſo de repetitione. & Bar. in. d. l. vnius. & Alexā. poſt eū. & Ang. in. d. gl. fama publ. & Bru. in d. v. q. prin. Dicunt noua dici indicia & vr gentiora que differunt a primis ſpetie & ſub ſtantia, vt ſi prima erāt de fama mala vel ini micitia, ſuperuenit teſtis de viſu, dicitẗ nouū indicium, & ideo licet plures teſtes ſuperue niant ſuper primo indicio nō dr̄ nouum indi ciū, ita ꝑ predictos & Bal. i. d. cōſi. cclxxvi. & per Mar. in. d. l. repeti. iiij. co. & in. d. §. quo

190 niam. in prin. ☞ † Sed quid ſi ſtātibus indicijs torquetur, & confitetur delictum, inde duc tus ad bācum iuris negat nec perſiſtit in con feſſione, ſed eam reuocat tanquam metu tor mentorum factā an poſſit iterum torqueri & repeti doc. concludunt ꝙ niſi doceat de erro re poteſt repeti vt perſeueret in cōfeſſione ita Andr in. conſti. ſi damna clandeſtina. & Par. l. d. ver. viſo de repetitiōe vbi plene, & ī ver. de repetitione & in ver. ratificatio. ꝓbato ve ro de errore repeti non poteſt de quo ꝑ Bar. in tra. de q̄ſtio. & ī. d. l. vnius. §. i. ff. de q̄ſtio. & ibi per Alex. poſt Bar. Bal. in. l. in beneſi dei. C. de iur. iur. ꝙ cogiẗ perſeuerare cū ne uis tormentis & in. l. fi. C. de proba. & in. l. fi. C. de queſtio. per Cy. ſed in. l. ij. C. de cuſto. reo. Diſtinguit ꝙ aut ſunt indicia ꝓ reuoca tione, & tunc admittiẗ reuocatio, ſi ſunt con tra eum non admittitur, ſed cogitur perſeue rare, ſi vero nec pro, nec contra ſint indicia non admittitur reuocatio niſi error allegetur & probeẗ Par. in. d. ver. tortura lo tertio ver. ſequiẗ queſtio ibi propterea conſuluitur & in ver. nunc videndum poſt. ver. de repetitione poſt odo. Quod tūc niſi indicia ſuperueniant non torquetur, & per Ang. in. gl. compa. in q. ſi. & neg. to. & Alexā. poſt Bar. in. d. l. repeti. Bru. in. d. tra. in. vi. q. prin. ver. ruſus quero. & ver. ſeq. ponamus. Mar. ī. d. l. repeti. & ple ne in pra. in. §. qm̄. in prin. Mar. in. d. conſti. ſi

191 damna clandeſtina. xiiij. no. ☞ † Limita niſi praeceſſiſſet confeſſio extraiudicialis, nā tunc non requiritur perſeuerantia, ſed ſtatim ꝙ confitetur in tortura condemnari poteſt vt ꝑ Imo. in. c. at ſi clerici. de iud. & Feli. in. c. olim. v. col. de reſcr. Iaſ. in. l. magiſtratibus. ff. de iur. om. iud. Mar. in. d. §. quoniam. ver. vlterius.

192 ☞ † Sed quid ſi ſponte fuit confeſſus, & non in tortura inde ductus ad bancū iuris negat, an cogitur perſeuerare in ſua confeſſione per

torturam, Mar.in.d.§.qm̄.& in.d.l. repeti.di-
ſtinguit. Quod aut facta eſt in iudicio, & tūc
talis confeſſio ſufficit, nec reqritur perſeuera-
tio, ſi concurrant requiſita, vt per eundem in
pra.in.§.poſtq̃.& in.l.i.in prin.ff.de queſti.et
per Bru.in.d.v.q.prin.ver.rurſus. Aut extra
iudicium, & tunc facit indicium, & torqueri
pōt, vt perſeueret, & ibidem quid in minore?
dic ut per eum, & ibidem in.d.l.repeti. & in.
d.§.qm̄.quid ſi ex indicijs indubitatis fuit tor
tus & confeſſus eſt inde neget an cogi pōt vt
perſeueret? dic, vt per eum ibi, & Alexā.poſt
193 Bar.in.l.pen.ff.de queſt. ¶ †Sed quid ſi prece
dentibus indicijs fuit tortus, & confitetur, de-
inde ductus ad bancum negat, inde repetitur
& confitetur, & deinde negat, & hoc pluries
facit quid faciet iudex, hanc queſtionē ponit
Par.in.d.uer.uiſo de repetitione, ꝙ habuit in
facto, & dicit ꝙ fuit coactus ipſum fideiuſſo-
ribus liberare, vt noua habeat indicia, idem
dixit Mar.in.d.§.qm̄.& in.d.l. repeti. & per
194 Pau.gril.in tra.de queſtio.in fi.vij.q. ¶ †Sed
per quot vices repetatur ad torturam? dic per
tres vices, nam tunc ſi per tres vices fuerit re
petitus, & perſiſtit in negatiōe ꝙ vlterius tor
quendus non eſt, ſed relaxandus fideiuſſori-
bus, nam vltra dicitur īmoderate tortus, vt
ſupra dictum fuit ita Par.in.d.ver.uiſo de re
petitione. Mar.in.d.§.qm̄.& in con.xiiij.in fi.
195 & Tho grā.in con.xlv. ¶ †Sed quid faciet iu
dex ſi dicat reus in tortura, ſi ſtarem per decē
annos pendens in tormentis non cōfiteor an
poſſit repeti ob hanc duritiem? dic ut ꝑ Par.
in verbo tortura lo.i.uer.an ſtetur dicto torti
ibi iudex bonus poſt Bar.in tra.de queſt.per
Bru.in.d.vi.q prin.xij.not.& Par.in uer.tor
tura.lo.iij.uerſi.de repetitione torture. Gand.
in tit.de queſt.uer.quid ſi dicat tortus ſi me te
neatis ad tondulum? dic vt per eos, & an plu
ries pro eodem delicto, & in diuerſis proceſſi
bus torqueri poteſt, dic ut per Alex.in conſ.
xi.in.v.dub.i.volu. Sed quid ſi fuit relaxatus
fideiuſſoribus modo citatur reus, vt compa-
reat, ad ſubeundum torture ex quo ſuperue-
niunt indicia, et ille non comparet quid faciet
reus, dic & proſequere vt per Mar.in pra.in.
§.expedita, car.xxv.i.colū.uer.qn̄ etiam po-
teſt in hac materia vbi dat practicam & mo
196 dum procedendi. ¶ †Circa ſeptimum & vl-
timum de effectu torture? dic ꝙ effectus ip-
ſius torture eſt, & adhibetur tortura ad finem
vt per eam ueritas negocij appareat. l. cum
falſum.&.l.hoc quod placuit. C.de queſt.ni-
ſi ad habendam reſponſionem inferatur, vt
ſupra fuit dictum, & per Bru. in.d.vi.q.prin.
& vbi ad penā infertur, vt ſupra. Sed an tunc
quando tortura adhibita eſt, & reus fuit con
feſſus ſtandum ſit ſue confeſſioni, vt ſtatim ꝙ
confitetur condemnetur? Dic ꝙ confeſſio in
tortura eſt fragilis, & periculoſa, quæ ſepius
viſa eſt fallere veritatem, cum quandoq; viſi
ſint adeo timidi vt ſtatim confiteantur vera
& falſa doloris impatientes.l.i §. queſtio.ff.de
queſtio.& ideo concluditur confeſſioni tor-
mentis ſtandum non eſſe niſi fuerit perſeuera
ta congruo loco & tempore per confeſſum.
l.i.§.diuus.&.§.ſi quis vltro.ff.de queſtio.ita
glo.in.l.fi.C.de queſtio.& Bart.in.d.§.diuus
ſeuerus.poſt Odofr.& Azo.in rub.C.eo.&
per And.in.d.conſti.ſi damna clandeſtina.&
licet Bal.in.l.i.C.de confe.iiij.col.diſtinguat.
Quod aut reus in tortura confitetur precedē-
tibus legitimis indicijs, & tunc ſtatur ſue con
feſſioni, abſq; alia perſeuerātia, multo magis
ſi perſeueret. Aut nullis precedentibus indicijs
& argumentis, vel leuibus fuit tortus, et tunc
non ſtatur ſue confeſſioni, niſi perſeueret. Ta-
men communiter tenetur contrarium ꝙ niſi
perſeuerauerit etiam precedentibus indicijs
non ſtatur ſue confeſſioni, & Bal.male loquu
tus eſt ſecundum Brun.in.d.vi.q prin.ij. par.
Nam confeſſio in tormentis debet eſſe perſe-
uerata precedentibus indicijs, ſi uero non pre
cedant non valet talis confeſſio etiam per-
ſeuerata poteſt tamen ſaluari dictum Bal.vt
primum procedat vbi extarent indicia indu-
bitata, nam tunc ex quo non poſſet allegare
confeſſionem erroneam non requiritur perſe
uerantia expreſſa & ratificatio, vt ſupra fuit
dictum, & per Bal.in.l.fi.C.de proba. Alexā.
poſt Bar.in.l.i.§.diuus ſeuerus.in princi.ff.de
queſtio. Secundum procedat ubi expreſſa eſ-
ſet ratificatio, nam tunc licet indicia legitima
non preceſſerint poteſt condemnari, vt etiā

ſupra fuit dictum & de tali confesſione in tor
mentis vt non noceat niſi ſit ratificata ꝑ Bru.
in.d.vi.q.prin.& per Math.in.d.cõſti.ſi dam
na clandeſtina.xiij.no.& per Ang.in.d.gl.ſa
ma publi.xij.q.& ꝑ Marſi.in.d.§.diuus ſeue-
rus. & in.d.§.expedita . & per Par.in.d.ver.
tortura.lo tertio.ver.ſequit̃ queſtio.& ibi an
& quando reuocari posſit.Amplia ẽt in con-
fesſione facta metu tormentorum, vt non no
ceat niſi ſit expreſſe ratificata vt per Ang.in.
d.glo.fama publ.vlt.col. ver.& aduertas.&
Bru.in.d.vi.q.prĩ.& in.v.q.prĩ.Mat.in.d.cõ
ſti.ſi damna clandeſtina.&Mar.in.d.§.expe-
dita.& in.d.§.diuus ſeuerus.& in.d.locis tra-
197 dit̃ ẽt qualiter ꝓbet̃ tortura. ¶ †Sed q̃liter dr̃
ꝑſeuerare in cõfesſione? Dic ꝙ tũc demũ ꝑſe-
uerar̃ dr̃,vbi poſtq̃ cesſauit dolor tormẽtorũ,
aut uerisſimile ſit ceſſaſſe,vt qa ſtaret ꝑ diẽ et
noctẽ abſq; tormẽtis , & tũc ceſſante dolore
ducit̃ in loco publico,& corã ꝑſonis publicis
& amicis,& alijs ꝑſonis,& tũc legit̃,& inter
rogatur ſi ſua interrogatio & confesſio ſit ve
ra,& ſi rñderit verã eſſe,& ita cõfeſſum eſſe
ꝙ tũc habita ratificatione faciat in actis ſcri
bi talẽ cõfesſionẽ fore ſpontaneã,& ſponte cõ
feſſum,& tũc dat̃ ſibi terminus ad faciendũ
ſuas defenſiões,& ſi elapſo termino nihil pro-
bauerit aduerſus cõfesſionẽ cõdẽnatur, dũmo
do antea iudex ponet̃ verificaſſe confesſionẽ
illã per veritatẽ,uel per aliqua veriſimilia ar
gumenta,iuxta doct.Bal.in auct.ſed nouo iu
re.C.de ſur.& Ange.in gl.veſtem celeſt.ita ꝑ
Bru.in.d.vi.q.prin.ver.quinto.& ver.Sin au
tẽ cõfesſio fuit extorta vbi alias habuit in fa-
cto con feſſum,& poſtea repertum fuiſſet in-
nocentem & cõdemnationẽ & executionẽ in
iuſte factam practicam ponit poſt cõfesſionẽ
Mar.in.d.§.qm̃ ver.reddeũdo modo ita in p̄-
dictis per Saly.in.l.ij.C.de cuſto.reo.Ang.in.
d.glo.fama publ.pen.col.ver.& aduertas.&
poſt eũ ꝑ apoſtill.& ꝑ Bar.& Mar.in.d.§.di-
uus ſeuerus & per Lanfr.in.c.qm̃ cõtra in.§.
cõfesſiones ver.reuertor & per Andr.in.d.cõ
ſti.ſi damna clandeſtina vbi de verbis iudicis
in ratificatione & per Mar.in.d. verbo tortu
re.lo.i.verſ.an ſtet̃ dicto torti ibi tortus ad ꝑ-
ſeuerandi,& ꝑ Mat.in.d.cõſti.ſi dãna clãde.

xij.not.Vbi arbitrariũ eſt ꝑ quantũ ſpacium
debet ſuperſedere, vt uerisſimiliter cesſauerit
dolor.Et in dubio intelligit̃ per diẽ & noctem
alias adhuc durãte dolor̃ dr̃ per metũ facta cõ
fesſio,& ita per Bru.in.d.vi.q.princ. ver.ſed
q̃ro qũo dr̃ in cõfesſione ꝑſeuerare,& in ſeq.
uer.ſed an ſtatim.& per Par.in uer.tortura.
lo.iij.uerſ.ratificatio.vbi dicit ꝙ perſeuerata
& iurata, excludit oẽm dubitationẽ & exce-
ptionẽ,& tollit facultatẽ opponẽdi de nullita
te procesſus,Tho.grã.tñ in vot.xxxix.ꝙ ex
procesſu nullo,& informatiuo non nocet cõ
fesſio.Et qñ dicat̃ perſeuerare in confesſione
plene ꝑ Mar.in.d.§.qm̃.& in.d.§.diuus ſeue-
rus.& per Tho.gra.in conſi.xl.vbi ẽt qñ ex-
preſſe ratificat licet abſq; indicijs extorta in
tortura v3 & in cõſi.xlv.& per Bru.in.d.vi.
q.& in uer.rurſus.& in.v.q.prin.vbi repre-
hendit Bal.dicentẽ.Dr̃ ratificaſſe ſi non reuo
cat quod reprehendi, vt tunc dicat̃ ratificaſſe
ubi ductus ad bancũ iuris expreſſe ratificat,
& per Pari.in.d.uerbo an ſtetur dicto torti.
ibi an confesſio ibi confesſio dr̃ , & in uerbo
ratificatio,& per Mat.in cõſti.oẽs in.vi.not.
& ꝑ Alex.poſt Bar.in.d.§.diuus ſeuerus.Ce-
po.in conſi.xl.& per Mar.in.d.l.repeti.& ibi
ꝙ appellãdo dicitur reuocare confesſionem.
Et de expresſa & tacita ratificatiõe per Bal.
in.d.l.ij.C.de cuſt.reo.in fi. Lanfran. in.d.§.
confesſiones.uer.reuertor ad materiam. Limi
ta ut ſupra niſi precederet cõfesſio extraiudi-
cialis,nã tunc etiam ſi non perſeueraſſet põt
condemnari ſecundum Iaſ.in.d.l. magiſtrati
bus.ij.col.& Io.de arno.in ſingu.xciij.Sed an
tunc facta ratificatione , ſi notarius actorum
ſcribat confesſionem ſpõtaneam teneatur de
falſo,dic ut per Brun.in.d.vi.q.princi.vbi di-
ſtingue,& per Mar.in.d.§.diuus ſeuerus.& in
198 dicto.§.quoniam.&.§.expedita. ¶ †Quali-
ter autem fiet interrogatio in tortura tam de
ſocijs & mandatoribus q̃ de alijs delictis? dic
ſecundum Brun.in.d. vi.q.princi.uer. uidea-
mus modo.& per Ang.in glo.ſama publ.in
fi.col.Tertio ſit bene cautus,& per Marſi.in
l.repeti.& per Bel.in rub.de queſtio.xi.colũ.
& per Tho gra.in uo.xxxiiij.& vo.xv.v3.
Quod rõne ſociorũ in caſibus in quibus põt

interrogari interrogeť quos ponit Mar.in.d. l.repeti.& Alex.poſt Bar.in.l.i.§.queſtioni.ff. de queſtio.& per Bru.vbi ſupra.De quibus fuit ſupradictũ vt in latronibus,falſa moneta, & alijs vt per eum.In alijs caſibus non interroget de alijs ſed de ſe tantũ.Et tunc nõ debet deſcendere ad ſpecialitatẽ tã qñ contra alios q̃ qñ ſuper delicto,de quo interrogaẽ & inculpatur, nã nõ debet iterrogari ſi talis interfuit vel fuit mandator.Sed in genere ſi habuit, rixã cũ alio & quis interuenit nõ nominãdo aliquẽ.Idẽ qñ de ſe ut nõ dicatur per ſubieſtionẽ , qualiter pcuſſit titiũ i tali parte corporis, i tali loco,& tali tpe vt i.l.i.§.q qõnẽ. ff. de qõ. vbi Marſil.ponit practicã alias tunc diceret p q̃dam ſubieſtionem interrogare,& cõfeſſio diceretur per ſubieſtionem habita nec preiudicaret vt per predictos vbi ſupra & per Thõ. gra.in.vo.xxxiiij.per And.in.d.conſti.ſi damna clãdeſtina. Niſi indicia eſſent manifeſta vt per.Auguſti.poſt Ang.vbi ſupra & per Bru. in.d.ver.videamus.Nam tunc in ſpecie interrogari poſſet & ſupra fuit dictũ. De alijs vero delictis non poteſt interrogari vbi nõ ſunt idicia,et licet cõſuetudo ſeruet cõtrariũ tñ nõ vz talis conſuetudo ut p Gand. in rub. de qõ. ver. ſed quid de qõne que quotidie occurrit & per And.in.d.glo.fam.pub.in.fi.& p Par. in.d.ver.an ſtetur dicto torti.& per Mar.i.d. l.repeti & p Bru in.d.ver.videamus. Limita tñ niſi tortus fuerit hõ malę uitę,cõditionis,& famę,& publice diffamatus de furtis & alijs delictis ut per Brun.in.d.q.prin.in fin.& per Mar.in.d.l.repeti. & Tho.gra.in vo.xiij. & per Cepo.in cõſi.xl.& Marſi.in conſi.viij. & conſi.xij.& cõſi.xix.& cõſi.xxij.& cõſi.xlvi. et cõſi.lxiij.et ſeq.et cõſi.lxxviij. & Bel. i rub. de qõ.xij.col.& ſupra fuit dictũ in materia ſo-
199 cij criminis. ☞ † Sed quid ſi tortura fuit indebite lata,et in caſu nõ pmiſſo ,aut de facto, et negat an impediat proceſſum fiendũ ſuper delicto.hoc alias habui in facto,uide Bal.in.l. nulli tes et in.l.i.C.de queſtio.dicit ꝙ nõ viciaẽ pceſſus p indebitã torturã illatã,idẽ Bru.i .d. vi.q.pri.ver.vlt. no.Alex.poſt.Bar.i.l.qõnis ff.de qõ.Par.in.d.ver.tortura lo.i.in pri.& in ver. tortu.lo.iij.ver. potius ver.an ſtet dicto torti quia ſepe circa mediũ et in ver. ſequitur qõ in fi. Et quid ſi vnus iudex intulit torturã inde remittatur ad aliũ iudicẽ,an prior tortura debeat cõputari ut minor inferatur tortura.hoc dixit Mar.in pra.in .§. occurrit.tñ dixit nõ habere doctrinã ſed ex predictis pxime collige,& ad primũ uide dicta per Mar. in prin.i.d.§.quoniã & in.§.expedita.ij q.ubi dixit ſi tortura idebite ſit lata omnia que in-
200 de ſequunẽ ſunt nulla. ☞ † Sed quid ſi tortus moriẽ in tormentis an teneatur iudex torquẽs Hanc qõnẽ ponit Gand.in .d. rub.de qõ. vij. col.vbi qñ corruptus pecunia faciat,et p Bel. in rub.de fuga reo.xi.col & p Gãd.in d.rub. de qõ.xvi.col.Boni.in tit.de perſeue.in tor. in fi.Ang.i gl.fama pub.ver.viij. quero quid ſi tortus moriẽ Cy.& Bal.in.l gracchus.C.de adulter.Bar.in.l.qõnis modũ.ff.de qõ.et in.l. in lege cornelia ff de ſicar.Ang.in .l.iij.C. de adult. Par.in.d.verbo tortura lo.i.verſic.an ſi officiales car cxij.& i car.xxxv. ver. quedã. et ibi quid ſi iudex ſcindat carnes ut cõfiteaẽ an teneatur et pleniſſime p Bru.i d.v.q.prin. in ver.vii.aduertat iudex ubi per tres colu.Et qualiter puniatur indebite torquẽs,plene tradit in.vij.q.prin.& Par.in.d.ver.officialis ibi iudex qui nõ torquendũ et per Mar. plene in pra.in §.ſucceſſiue & de mortuo in tortura p Mar in.d.§ expedita ver.quero cõſequẽter ubi ẽt ſi indebite ponat ad torturã qualiter puniaẽ & in.l.de minore.§.tormẽta et i.d.l.repeti.& in.d.l. qõnis modũ .ff. de qõ.In quibus locis plene tradiẽ et tandẽ concludiẽ p predictos maxime Bru . Quod aut exceſſit modũ in torquẽdo aut nõ . Pimo caſu aut dolo,aut culpa,aut caſu.Primo caſu teneẽ pœna capitis,ſecundo caſu pœna extraordinaria, tertio caſu nulla pœna,ex quo dabat opam rei licitæ & ibidẽ quid indubio preſumaẽ ſi nõ appa ret in dolo aut culpa & per Bal.in.l. decuriones.C.de queſti.& in.l i.C.de requi.re.et per Amo.de iuſti. in tra.findi.ſub num.cx.& ſub nu.cxij.& ſeq.& p Guido.in.ij.poſt eum per Bolog.in tra de indi.& tor.verſi. an ſi iudex. ☞ Et quid ſi malę fuit ligatus et fuerit fractum braciũ torti in tortura an teneatur iudex dic ut per Paul.de ca.i.l.ſi ut certo.§.nũc

videndum in fi.ff.loca.Mar. in d.§. expedita in fi. Alex.poſt Bar.i.l.qõnis modũ.ff.de qõ. et per Par.in.d.ver.an ſi officialis & ibi in fi. Quid ſi tortus fuerit mortuus, ut quia trabs ceciderit & fuerit fractus,an teneatur iudex, ꝙ nõ tenetur ſi nõ fuit in dolo aut culpa ſed tenetur coneſtabulus ſi in loco ſolito & cũ ſolitis miniſtris & ibi in fi. Si ex mẽbri inciſione moriat̃ cõdẽnatus an teneat̃ poteſtas. ¶ Et qd ſi ex mandato iudicis milites & miniſtri torqueãt indebite an teneat̃ an uero excuſentur ꝑ Bru.in.d.vij.q.prin.& ibi ꝑ eũ qñ iuſſus excuſet. Et no.ꝙ ĩ regno eſt prouiſum qñ iudex ĩdebite & male torquet reũ ſi moriat̃, ꝙ ſimili pœna puniẽ,maxime nõ admittẽdo appellationẽ iuſtã uel in caſibus cõtra capitula reg.

201 ¶ † Et qualiter tortura probeẽ dic ut ꝑ Bru. in.v.q.pri.ver.ſubnectã.ix.hic alia & ꝑ Par. in ver.tortura lo iij.ver.qa ſepe et ꝑ Mar.ĩ.d.

202 §.expedita & ſupra fuit dictũ. ¶ † Vltimo qd ſiedũ ſi tortus durat & ꝑſiſtit in tormẽtis & in negatiõe de hoc ꝑ Gandi.in rub. de qõ. iiij.col.& Bar.in.l.fi.in princ.ff.de qõ.& per Bru.in.d.v.q.prin.in fi.& Par.i.d. verbo tortura lo.iij.ver.quidã latro & in ver.viſo de repetitione in fi.& in ver. de repetitione & in verbo cõfeſſio Alex.poſt Bar.in.d.l. unius.§. i.ff.de qõ.& per Mar.in pra.in.§. qm̃.ver. & circa hanc materiã repetitionis & in ver.qꝛi modo põt & in.d.l.repeti.ver.quero ulterius ff.de.qõ & per Saly.in.l.ea quidẽ.C. de accuſa.& l.ſi qui adulter.C.de adult.In quibus traditur practica.Et aliqui dicũt liberãdũ eſſe ab inſtantia,& non in totũ Alij ꝙ aſſignẽt terminũ accuſatori ut in eo alias ꝓbatiões & indicia ꝓducat,quibus nõ ꝓductis in termino ꝙ liberabit,alij ꝙ reponãt reũ in carcere,& ſepe repetat iudex interrogationẽ, & ſi uideat eũ variare aut mendacẽ iterũ repetat,& indicijs ſuperuenictibus iterũ torqueat licet ſemel aut bis tortus,ut ꝑ Alex poſt Bar.in.l.i.§.diuus ſeuerus.ff.de qõ.Alij ꝙ ſtãtibus & precedẽtibus plenis ꝓbatiõibus ꝙ dãnẽt ut ꝑ Alex. poſt Barto.in.l. vnius.§.reus ff.de qõ.& per Math.in cõſti.humanitatẽ.vi no.ver.itẽ querit And. Tandẽ cõmunis practica & obſeruãtia eſt,ꝙ faciat ſcribi in actis qualiter tortura fuit moderate adhibita & ꝙ indicia fuẽt purgata,ideo fuit relaxat.ix.fideiuſſoribus, & ſic non in totum liberatur aut abſoluitur ut dicit Par in.d.ver. viſo de repetitione & ita obſeruat cõis practica & ꝑ Thõ gra. in cõſil.xlv. qõ.videtur ſumpta in regno ex.c. reg. incip. ab illo incoandũ Immo ſi iudex recuſat relaxare reũ fideiuſſoribus,teneret̃ ſindicatu ut ꝑ Ang.in.d. glo.fama publ.& Mar.in.d.§.qm̃

203 ver.queri mõ põt. ¶ † Sed quid ſi tortus nõ inuenerit fideiuſſores ãn relaxetur iuratorie cautioni. Cogita ex quo alias quidã fuit relaxat.ix.iuratorie cautioni non obſtante ꝙ allegabatur in criminalibus maxime capitalibus nõ põt relaxari iuratorie cautioni,nec locum habeat cautio iuratoria ut per Mar.ĩ.l. ſi.car.v.ff.de iuriſ.om.iud.& in rub.ff. de fideiu.car.xij.& in.l.i.§.preterea nu.lxxxiij ff. de qõ.& ſentit.d.c.ab illo inchoãdum ibi ſed

204 ſi fideiuſſores. ¶ † Et de pœna iudicis torquentis aliquem ad rumultum populi ſedandum dic vt ꝑ Bru.in.d.vij.q prin.ibi ſed quid ſi propter bonum publicũ vide glo.iuncto tex. in.l.decurionũ.C.de penis vbi ꝙ non licet & hoc quia alias vidi beſtiam quendam hoc fa

205 cere. ¶ † Et quid ſi accuſator probauit delictum per indicia,ex quibus fuit tortus inde, innocens fuit repertus,quis teneatur accuſator an iudex dic ut per Par.in tra.ſind.inver. accuſatio et aliquid per Brun.in.d tract.vij.

206 q.prĩc.xiiij.no. ¶ † Et qua pœna teneat̃ ſubtrahens torquendũ a tortura, dic ut per Bru.

207 in.d.viij.q.prin.i.no. ¶ † Vltimo vide cautelam quam tradit Bru.in .d.v.q.prin.& per Mar.in.d.locis ſupra quã tradunt iudicibus ut non teneantur in ſindicatu ꝙ in relaxatione faciant tortum confiteri fuiſſe legitime tortum & de hoc dicto rogetur notarius & redigatur inſcriptis ut per eos, Et per hec, cum auxilio dei,finis datus eſt materiæ indiciorũ, & torturæ,& huic repetitioni in qua ſi bene dictum fuit laudetur deus,ſin autẽ minus bene,non canino dente,ſed fraterna correctione cunctis me emendandum ſubijcio. Omnia n.ſcire,et ĩ nullo pœnitus errare,diuini potius, ꝗ humani ẽ ingenij. Sequiẽ mõ ſũpta ex tex, occaſiõe ibi hoicidarũ,de hoicidio tractatus,

Laus deo.

SVMMARIVM

1 Homicidium quid ſit & unde dicatur.
2 Mortaliter uulneratus dicitur occiſus, etiam ſi ex interuallo moriatur nu. 3.
4 Statutum loquens in occiſo locum habet in uulnerato lætaliter.
5 Lætaliter uulneratus quis dicatur.
6 Lætaliter uulneratus ſi certum eſt mori, an uulnerans ante mortem accuſari poßit.
7 Si proceſſus factus eſt ſuper uulnera, an morte ſecuta poßit condemnari de morte ſecuta, ex proceſſu facto ſuper uulnere.
8 Si iudex cōdēnat lætaliter uulnerātē ad mortē & poſt ſententiā mors ſequatur an ualeat ſniā.
9 Probationes ſuper uulnere an proſint, ſecuta morte, ut de morte condemnetur.
10 Quid ſi ſit de uulnere liberatus, an condemnetur de morte poſtea ſecuta. (ſecuti.
11 Si facta ē pax de uulnere an extendať ad mortē
12 Si datus eſt fideiuſſor ſuper accuſatione de uulnere, an teneatur preſentare in accuſatione de morte ſecuta.
13 Si ob uno eſt mortaliter uulneratus & ab alio poſtea occiſus, quis teneatur de morte.
14 Quid ſi in uno menſe fuit uulneratus, in alio occiſus, qui mēſis apponi debet ī accuſatione.
15 In delictis an inſpiciatur principium an finis.
16 Si ſunt diuerſi iudices maleficiorum, ſi ſit lætaliter uulneratus in uno tempore, in alio mortuus, quis iudex procedet ſuper morte.
17 Occidere quis dicatur.
18 Statutū loquēs in occidēte p ſe, an locū habeat in dante cauſam mortis & an in mandante.
19 Cōſtitutiōes regni an ſint ſtatuta regni, an hus cōe in regno, et an extēdanť de ſiſibus ad ſimilia.
20 Conſtitutio regni terminum uitæ, locum, an habeat in dante cauſam mortis.
21 Si hominem mortuum uulnerauit, an de occiſo teneať, & an ſit clericus irregularis nu. 22.
23 Si occidatur monſtrum an teneatur de occiſo, & an ſit irregularis ſi excalce mulieř pregnans fecit abbortum an teneatur de occiſo.
24 Dans calcem, & an efficiatur irregularis, & quid ſi dato poculo & amatorio pregnans fecerit abbortum nu. 25.

DE HOMICIDIO ET PERCVSSIONE. IN TEX. HOMICIDIARVM.

TRACTATVRI MATERIAM HOMICIDII, PRIMO DISSEremus quid ſit homicidium. Secundo ſubnectemus quotuplex ſit eiuſdem ſpecies: Tertio quot modis homicidium committatur: Quarto ex quibus cauſis homicidiū excuſetur, Quinto & vltimo de pœnis pro homicidio in omni iure ſtatutis ciuili, canonico, ac regni. Tot erūt partes quot erūt. §. Circa Primū.

1 §. HOMICIDIVM autem eſt hominis cediū, ſeu hominis occiſio, & diciť ab hoīe et cado cadis ita Boni. ī ope malę, ī rub. de homi. Hoſtiē. in ſum. eo. tit. ī prin. Sed hoc non eſt diffinire, ſed ab ethimologia arguere inſt. quib. mo. re cōtrah. obl. §. mutuū, l. iij. §. mutuū aut, ff. ſi cer. peta. inſti. de tute. in prin. & ff. eo. l. i. & ibi Bar. in. l. i. ff. de iuriſ. om. iudi. Nec dř ab hoīe & cado cadis, ſed dř ab hoīe et cedo cedis, ut in. l. qui cedē. ff. de ſicar. ubi ꝓ hōicidio & cede punitur l. ita vulneratus ff. ad. l. aquil. ubi Alber. ita diffinit. Boni. in rub. de parri. And. ī cōſt. terminū uitę & Math. ī cōſti. ſi dāna clādeſtina. xv. no. iij. q. ubi ēt ex hoc dicit, Quod lȝ puniať uilla ꝓ hōicidio clādeſtino, tñ nō hȝ locū in ſuſpē-

dente hominem nam tunc non dicitur homi-
cidium , ex quo non dicitur occiſus . Dic er-
go homicidium eſt illicita ſeu iniuſte ad mor-
tem ceſio, hominis homicidicidium dico pu-
nibile,nam ēt ſi nō puniať dr̄ hōicidiū,et tñ nō
dr̄ iniuſta nā occidēs ad neceſſariā defenſionē,
ſi abſq; diſcrimine uitę aliter euaderere non
pōt niſi occidēdo nō dr̄ iniuſte facere.l.i.C.vñ
vi.l.ut uim.ff.de iuſti. & iu.in .c.i.de pa. ten.
Clem.i.de homi.conſti.terminū uitæ & cōſti.
pacis cultū & infra dicetur.Idē in alijs caſibus
de quibus ī ꝓgreſſu . Et ideo dico illicita ſeu
iniuſta ad differētiā caſuū,in quibus ē licita &
2 iuſta.¶ † Ideo dico ad mortē ceſio,nā licet in
inſtāti nō perimat tñ lętaliter cæſus inde mor
tuus dr̄ occiſus,& hoicidiū cōmitti dr̄ , quaſi
cæſio ad mortē fuerit.d.l.uulneratus.§.i.ſed cō
tra.Nā homicidiū multipliciter committiť,ut
in.l.i.in prin.ff. de ſicar. & tñ non pōt dici ad
mortē cæſio.Nā ſi ueneno occidatur nō dr̄ cæ
ſus.Idē ſi falſum teſtimoniū dolo dederit,ut hō
cōdēnetur & occidatur.Idē in iudice dolo cō-
demnante & facto incēdio ut hō moriať,& in
eo qui dedit cām mortis.l.nihil.intereſt & in.l.
i.ff.de ſicar.Et tñ nō cedit.Et ſic nō uideať in
oībus uerba diffinitionis cōgruere diffinito .l.
oīs diffinitio.ff.de reg.iur.Cū cōuenire debeat
diffinitio diffinito in oībus ſuis partibus .l.i.
§.dolū.ff.de dolo.Sed pōt dici , ꝙ ex quo fre-
quentius accidit hominē cęſione & ꝑcuſſione
occidi,lex cepit ab eo denominationē tanquā
frequētiore.l.nā ad ea.ff.de legi.et ideo a cede
hominis denominauit ſecūdū And.in.d.conſt.
terminū uitæ in prin.vel dic ꝙ uerbū cedo eſt
gñale et cōprehendit quomōcūq; hō occidať,
maxime capiēdo verbū cedo quaſi occido &
nō ꝓ percutere iuxta.l.fi.&.l.lex corne.in prī.
ff.de iniur. Natura verbū cedo eſt generalius
verbo occidere,niſi ꝓ occidere capiať.d.l.qui
cedē.nā ibi cedes gñaliter ſumiť pro quacūq;
occiſiōe,& hōicidio, cū pro ea ſimpliciter &
gñaliter pœnā īponať,nec ī cęteris ꝑticulariter
& ſic cæſio ſeu cædes gñre ibi ſumitur pro qua
cūq; occiſione , & ideo quomōcūq; hō peri-
matur,ſiue ꝑcuſſiōe,ſiue ueneno,ſiue alijs mo
dis de quibus in.d.l.i. occidi ſeu cedi dr̄ ut per
And.in,d.cōſti,terminū vitæ.l.i.§.occiſorū .ff.
ad ſilleia.l.qua actiōe .§.occiſum.ff.ad.l.aql.
homicidiū ergo eſt hominis ad moretm cęſio
3 ſeu occiſio. ¶ † Nam occidere dr̄ , ſi ad mortē
vulneraret ,licet ex interuallo moriať.d.l. ita
vulneratus vbi Bar.& per eundē in.l. dāni .§.
ſabini.ff.de dāno infecto.Bal.in.l.i.in fi.C. de
nūdi.Alex.poſt Bar.ī.d.l. ita vulneratus.Dū
modo mors ſequatur,alias nō diciť occiſus ut
4 per Bart.in.l.i.§.diuus.ff.de ſicar. ¶ † Et ideo
ſtatutū loquens in occcidētevt ſi dicat ſi quis
occiderit locū habet in mortaliter vulneran-
te licet vulneratus mortuus fuerit ex interual
lo dūmodo ex eodē vulnere moriatur ut per
Bal.in.d.l.i.C.de nundi.contrariū.Bar.in.d.§.
ſabini in ſtatuto.loquitur tamen quo ad ortū
accuſationis de morte & quo ad condemnan
dum de morte que adhuc non eſt ſecuta nec
actio nata, ſed ſi ſtatutum dictat ꝙ occidens
moriatur , ſi lętaliter vulnerauerit & poſtea
mortuus fuerit poteſt de homicidio accuſari
& puniri pœna ſtatuti licet in inſtanti nō oc-
ciderit vide per Barto.in tra.de percuſi.& per
Bal in.c.i.quib.mo.feu.ammi.& in.c.i.§ .iniu
ria de pa.iur.fir.dummodo ex vulnere fuerit
mortuus non ex alia cauſa ut culpa ſua aut
medici ut infra dicetur & per Ange . in glo.
5 ex interuallo in opere malę . ¶ † Quis autem
dicatur lætaliter et ad mortem vulueratus dic
ut per Bald.in.d.c.i. quib.mo. feu.ammi. &
per Thom. gram. in conſil.ij. ubi dicit illum
dici vulneratum lętaliter qui ſecundum regu
las medicinæ aut nō poteſt euadere aut cum
difficultate a morte,dicetur tamen ſuo loco .
6 ¶ † Sed quid ſi lętaliter vulneratus certum
eſt quod moritur accuſari poſſit ante mor-
tem de homicidio & procedi poſſit dic quod
non ut per Barto.in.d.§.ſabini maxime ſtan-
tibus ſtatutis italiæ quod attentatum non pu
niatur pœna mortis ſicut in regno per con-
ſtitu.aſperitatem nam adhuc actio non eſt na
ta niſi mors ſequatur licet iure communi ſi
animo occidendi accuſari poſſit .l.i.§. diuus
ff.de ſicar.l.is qui cum telo.C.eo.& vide An
ge.& Immo.in.l.in ratione.§.ſi ſeruus.ff.ad.l.
fal. & an etiam tunc poſſit condemnari de
homicidio dic per Bar.ubi ſuprain.§.ſabini ꝙ
non vigore ſtatuti & per Bald. in ,d. capit,i.

quib.mod.ſeu.ami.& in.c.i.§.iniuria.de pa.
7 iur.fir.¶†Sed quid ſi accuſet de vulnere, &
ſuper eo ꝓceſſus eſt fabricatus,& teſtes exa
minati an ſecuta morte poſſit ex eodem pro
ceſſu cōdēnari diſtingue, vt per Bar.in.d.§.ſa
bi.ii.ꝙ ſtante ſtatuto Italie,aut ſimpliciter ac
cuſauit de uulnere,& tunc non pōt ſequi cō
dēnatio de morte,aut accuſauit de uulnere,
& morte qa erat certū.mori,& tunc poteſt,
vt per Spec.& Io.and.in tit.de accuſ.uerſ.ſed
pone.in titulo de inquiſitio.& Bald.in con
ſilio.li.ſexta columna,quinto volumine. Iaſ.
in.l. fideiuſſor.§.in fideiuſſorem.ff.qui ſatiſ
da.cogan.& per Tho.gram. in conſ.xlix.&
per Mar.in.l.ſine accuſatore.ff.de queſt.& p
Boni.in tit.qd ſit accuſa.xv.& pe.col.an poſ
8 ſit accuſari de morte ſequuta. ¶†Pari.in tra.
ſind.in uer.condēnatio.ubi ſi iudex condēnat
ad mortem letaliter vulnerātē,& poſt ſnīam
mors ſequatur an ualeat ſnīa,dic ut per eum
& per Fely.in.c.ſignificaſti.lo.ij.col.ij.de ho
mi & per Gand.in rub.de pen.vij.col.uerſi.
ſed.pone.ꝙ titius mortiſere Mar.in pra.§.&
quia.& in.§.ſequitur.limita ut per Angel.in
glo.emergentibus.niſi apponatur clauſula ſu
per quibus omnibus & ſingulis cum annexis
& connexis dependentibus,et emergentibus,
prorſus extraneis, nam tunc ex eodē ꝓceſſu
pōt de morte ſequuta cōdemnare, et per eun
9 dem in glo.et una alia percuſſione. ¶†Et an
probationes de uulnere proſint in accuſatio
ne de morte ſequuta, dic ut per Mar.in pra.
10 in.§.qm̄.i.col.¶†Quid ſi de uulnere fuit libe
ratus an accuſari poſſit de morte ſecuta, dic
11 vt per Spec.in tit.de accuſat.¶†Et quid ſi eſt
facta pax de uulnere an extendatur ad mor
tem ſecutam dic ut per Bart.et alios in.d.§.ſa
bini.et per Gand.in rub.de tranſa.et p Mar.
12 in rub.ff.de fideiuſſo.¶ † Et an fideiuſſor da
tus de ſe pn̄tando ſuper uulnere ſi mors ſequa
tur teneatur in accuſatione de morte preſen
tate Alex.poſt Bar.in.d.§.ſabini.refert Belu.
in.l.ſancimus.C.de fideiuſſ.dicere et determi
nare per Mar.in.d.rub de fideiuſ. car.xiiij.iij.
col.uerſi.ſcias etiam et menti teneas,et in.lv.
q.ꝙ non poſt Specu.Bal.in titu.de fideiuſ.et
poſt Iaſ.in.l.i.ulti.col.ff.de in litem iuran.Flo
ria.in.l.ait lex.in prin.et in.l.uulnerato.ff.ad
leg.aquil.docto.in.l.fideiuſſor.§.in fideiuſſo
13 re.ff.qui ſatiſda.cogant.¶†Et quid ſi ab vno
mortaliter eſt uulneratus, & ab alio poſtea
occiſus,an primus teneatur de morte dic vt
infra,& per Bal.in.d.l.i.quib.mod.ſeu. amit
14 ta.& Alex.in conſi.xv.i.volumi.¶†Et quid
ſi in vno mēſe eſt uulneratus,& in alio mor
tuus quod tempus apponi debet in accuſa
tione dic ꝙ locus,& tempus uulneris, ut per
Barto.in.d.§.ſabini.& per Barto.& alios in
l.fin.ff.de ſica.& in.l.libellorum.ff.de accuſa.
Angel.in gloſ.de anno preſenti.& in gloſ.in
platea communis. Auguſti.tamen in.d.glo.
de anno preſenti.allegat text.in.l.vulnerato
ſeruo.ff.ad leg aquil.ꝙ tempus utriuſqꝫ uul
15 neris & mortis. ¶† Pendet an in delictis in
ſpiciatur principium an finis dic ut per Mar
ſil.plene in practi.in.§. vlterius. & in.§.quo
niam.& in ſingul.ccxxv.& in.l.i.C.de rapt.
virgi.& in.l. fina.C. de iuriſdictio. omnium
16 iudic.¶†Et de queſtione quid ſi poteſtas ha
beat arbitrium cognoſcēdi de maleficijs qui
buſdam ſuo tempore commiſſis ſi eſt vulnera
tus tempore vnius poteſtatis & mortuus tē
pore alterius quis cognoſcet de hoc malefi
cio dic ꝙ primus vt per Bald.poſt Guilel.de
ſuza.in.l.prima.ſecunda queſtione.ff.de ori
gin.iur.& in.l.ſed & milites.§.ignominie.ff.
de excuſa.tuto.& per Alex.poſt Bar.in.d.§.
ſabini.& an letaliter vulneratus comprehen
datur in ſtatuto.De mortuo per Bal.in.l.pri
17 ma.in fine.C.de nundi.¶† Occidere ergo di
citur ſi letaliter & ad mortem vulneret.idem
dicitur occidere ſi non per ſe manibus pro
prijs occidat ſed mortis cauſam prebeat.l.ni
18 hil intereſt.ff.de ſicar.¶† Sed an ſtatutum lo
quens in occidente per ſe locum habeat in
dante cauſam mortis quod prodeſt ad intelle
ctum conſtitu.reg.terminum vitæ.per quam
ſtatuitur occidentem mori.an locum habeat
in dante cauſam mortis,dic ut per Bartolum
in.l.prima.§.diuus. ff. de ſiccarijs. & in dicta
l.nihil intereſt.& ibi per Marſil.& per Ange
lum in gloſa.ex interuallo mortuus eſt.ꝙ nō
habet locum ſtatutum de occidente in dan
te cauſam mortis idem Alexander in con
ſil.cxl.

ſil.cxl.ij.volum.cum dans cauſam mortis fi‑cte & interpetratiue occidere dicatur & ſta tutum loquens in caſu vero non extenditur ad caſum fictum.l.iij.§.hec verba ff. de nego. ge.faciunt tradita per Bal.in.l. non ideo minus.C.de accuſa.Bar.in.l non ſolum.§. ſi mã dato.ff.de iniur.Ang.in glo.ſempronium mã datorem & Math.in conſti.ſi quis aliquem in quibus an ſtatutum loquens in faciente lo cum habeat in mandante de quo ſuo loco di cetur & per Thom.gram.in voto.ix.in fi.in addi.& in vo.xv.& ſic ſentitur.d.conſti. ter minum vite loquentem in occidente per ſe lo cum non habere in dante cauſam mortis,& attamen And.ibi et Math.invi.no.concludũt d.conſti.locum habere tam in faciente per ſe quam indante cauſam mortis & non per ſe facientem interpetrantes.d.conſti.locum habere quomodocunq; quis dolo occidat non obſtante ꝙ conſti.loquatur in agreſſore occi dente & ſic per ſe cum de eo ponat tanquam frequentius accidat & ita per. Par. de pute. in tra.ſind.in verbo pena ver.in qui vadis in birraria & pro hoc tex.in.l.qua actione.§.i.
19 ff.ad.l.aquil.☞ † Pendet ab illa.q.an Conſti. regni ſint ſtatuta in regno, an ius commune, Math.contrarius eſt ſibi ipſi nam in rubr.de homi.clande.in fi.& in prohe.conſtitu.§. nos auten.& in conſti.penam eorum.in glo. oc‑cultatores.& in conſti. proſequentes.ix.not. & in conſti.probationum incurſibus.v.gl.& in conſti.probationum defectum.in glo.magna.& in conſti.ſi quis aliquem dicit conſti. reg.eſſe ſtatuta regni & eſſe ſtricti iuris & in caſibus in quibus loquũtur interpetrande & ut minus ledant ius commune tamen in pre‑lu.in.i.q.& in conſti.cum ſatis.iiij. gl.& poſt Andr.in conſti.ut uniuerſis in conſti.iuriſgen tium.dicit conſtitu.reg. eſſe ius commune in regno & extendi de ſimilibus ad ſimilia ta‑men quicquid ſit ſecundum eas eſt iudican‑dum in regno & non ſecundum ius commu‑ne niſi in defectum caſſatis etiam omnibus conſuetudinibus etiam futuris contrarianti‑bus.d.conſti.ut dicitur in tex.& per And.& Math.in prohe.conſti.§.fi.& in conſti. puri‑
20 tate. ☞ † Et prefata conſti.terminum uite ex quo ita per maiores regni interpetrata eſt ex tenditur & locũ habet in dante cauſam mor tis & qualitercunq; dolo homicidium fue‑rit cõmiſſum cum interpretatione tamen, li‑mitatione & reſtrictione in locis infradi cẽ‑
21 dis. ☞ † Sed ex quo ſupra dictũ.eſt homicidiũ eſſe hominis ceſio ſeu occiſio quid ſi hominẽ mortuum uulnerauit quis & in loco letali an puniatur de homicidio dic ꝙ non ex quo nõ homo ſed cadauer cum homo conſtet ex ani ma et corpore ut per Bar.in.l.i.vij.col.C.qui accuſ.po.& in.l.ſororem.C. de his quib. vt indi.& in.l.ex hoc iure.iij.col.ff.de iuſti.et iu re Mar.in.l.fi.vi.col.ff.de queſtio. & per Io. de arno in commenta.ci.ꝙ extra ordinẽ pu‑nitur nõ pœna ordinaria vulnerans mortuũ, & de iniuria facta cadaueri uide pœnam in conſti.reg.ſi quis aliquem que eſt fin.conſtit. Vbi etiam de ſpoliante mortuum ꝙ pœna manus puniatur vide ibidẽ dicta per Math.
22 ☞ † Amplia etiam quo ad irregularitatem ut non puniatur ut irregularis clericus vulnerãs mortuum nam ſola voluntas non facit quẽ irregularem ut per Archi.in.ca.periculoſe de pen.diſtin.i.& in ſi.xv. q.i. vbi dixit ſi cleri‑cus inueniat mortuum illum quem perſeque batur vt occideret & ei mortuo inferat vul‑nus non efficitur irregularis ſequitur Fely. in c.ſicut dignum.iiij.col.ver.fallit tertio de ho mi.vbi etiam dixit ꝙ voluntas deueniens ad actum proximum extrinſecum etiam cum omni conatu ſine effectu tamen non effici‑tur irregularis ſecundum Gemi.in.c.ſi quis
23 poſt acceptum.lx.diſtin. ☞ † Sed quid ſi occi‑datur monſtrum an dicatur homicida ut pu niatur de homicidio dic ut per doct.poſt Bal. in.l qđ dr.ff.de lib.& poſtu.ubi Alexã. ꝙ ſic quia ſufficit habere aĩam & ſpiritũ. Ang. & Immo.dicũt nõ habere locũ ſi nõ habeat ca‑put hoĩs ſed aĩalis cũ non ſit hõ nec imaginẽ dei habeat ut tradiẽ p gl.& doc.in.l.nõ ſunt libe.ff.de ſtatu.homi.& uide p Ang.in gl.& dictus titius ex inter mor.eſt.ij.col.& p Ioa. de arno.in cõmẽ. cxxii.& p doc.in.c.ſi aliqs de homi.ubi Fely.no.in.c.cõſuluiſti.ij.q.v.& in.c.qđ moiſes & in.c.ſicut.xxxij.q.ij.& per Car.in clem.i.xix.q.de homi. vbi ꝙ irregu‑

larítatem nõ incurrit et traditur ꝑ apoſti.poſt Panor.in.c.fi.de tẽpo.ordi.& vide ꝑ Mathe. in cõſti.ſi dãna clandeſtina.viij.col.ver.xi. q̃ro ubi querit an illa cõſt.locũ habeat ſi fuit oc ciſus hõ mõſtruoſus & per Fely.in.c.fi.de ho mi.Alex.in.l.q̃d certum.C.de poſt.here.inſt.

24 ¶ † Sed quid ſi quis dederit calcẽ in utero pregnãtis mulieris aut faciat aliter ipſam abortũ pati & occidatur puer ĩ utero an teneat̃ pœna ſtatuti & de homicidio cũ nõ ſit hõ dic ut per Bal.Alex.& alios ĩñ.d.l.quod dicitur & Saly.& Mar.in.l.pẽ.C.de ſicar.& per Alber. de roſa.in.l.ita vulneratus & in.l.ſi ſeruus ſeruum.§.ſi mulier.ff.ad.l.aquil.& in.l.qui in vtero.ff.de teſta.hõ.hoſtiẽ in ſũ.eo.§.quid ſit hõicidiũ Bar.in.l.diuus.ff.de extraor.crim.& in.l.cicero.ff.de penis & plene ꝑ Fely.in.c.ſi quis aliq̃s de hõi.& in.c.ſicut lo.ij.eo.ti.Alex. in.d.l.quod certũ Bal.in.l.cum inter veteres. C.de fideiu.Ang.in.d gl.ex interuallo.ij.col. Alber.in tra.ſtatuto.iij.par.q.lix.plene Ferdinã.in reper.cors.ſeu Panor.in ver.homicidiũ.vij.ver.Par.in.d.ver.tu qui vadis in birraria.ĩ quibus locis diſtinguitur quod aut partus erat aĩatus v3 poſt.xl.dies in maſculo & lxxx.in fœmina & tũc tenetur de hoĩcidio ſecundũ ius cõmune nõ ſtatutariũ cũ nõ ſit hõ, ſed futurus hõ & interpetratus tñ Alber.vbi ſupra ſi dolo etiã pœna ſtatutaria punitur & Ana.in.d.c.ſicut & Saly.& Ang.in.d.l.pen. & per Fely.in.d.c.ſicut & Alex.in.d.l.quod dr̃.Aut nõ erat aĩatus partus & tũc exquo nõ hõ nõ punitur de hoĩcidio ſed extra ordinem niſi accepiſſet pecuniã vt fieret partus abortiuus nã pœna capitis teneretur vt.d.l.Cicero & Bar.in.d.l.diuus,& per Ang.in.d.gl.ex interuallo Pau grill.in tra.de ſortileg.xiij.q. Intellige tñ ſi ſciebat eſſe pregnãtẽ,& percuſſerit data opa vt faciat abortũ ut per Ang.in d.glo.& per Ang.& Saly.in.d.l.pen.ſecus ſi ignorabat ut per Fely.in.d.c.ſicut ver.& aduerte.Limita ĩ caſu ut per Fely.in.d.c.ſi quis aliquis de hoi.poſt Socy.et ſentit in.d.c.ſicut qñ occidit partus ut ſaluetur mulier pregnãs nã nõ punitur ſi iudicio medicorũ aliter non põt mr̃ euadere,et ĩtellige ut ſupra ſi dolo nõ autẽ ſi culpa.nã ſi voluerit mulierẽ percutere non tñ ut abortũ faciat ſi percutiendo ſecerit

25 abortũ pœna extra ordinaria punit̃. ¶ † Idẽ ſi amatoriũ poculũ dederit,& abortũ fecerit ut per doc.ut ſupra & Math.in cõſti.amatoria pocula & uide Math.in cõſti.terminũ uite.vi.no.x.fallẽ.vbi dicit nõ habere tũc locũ illã cõſti.& ꝑ Boni.in rub.de hõi.& per Mar. in.l.ſi quis negãdi.C.de ſicari.& in.l.ſi mulierẽ.ff.eo.dic vt ꝑ Felyn.in.c.ſicut.ubi dolo & Alex.et alios mode.ubi ſupra Limita quo ad irregularitatẽ incurrẽdã ut ꝑ lõgã apoſti.poſt Panor.ĩ.c.fi.de tẽpo.ordi.et ꝑ hęc remanet expedita pría pars.et nõ abſq; fructu aliquo diffinitio homicidij pertrãſiit.Sequitur.ij.pars.

1 ☞.*Homicidij ſpecies quotuplex ſit.*

2 *Homicidium uoluntarium quod ſit.*

3 *Dolus & animus requiritur in homicidio Voluntario.*

4 *Vbi dolus nõ eſt imponitur ordinaria pœna.*

5 *Stante ſtatuto ꝙ occidens occidatur tunc punitur ſi dolus, adeſt non culpa,etiam lata,ut in exemplis & limita ut infra.*

6 *An pro lata culpa imponatur pœna pecuniaria an corporalis.*

7 *Deducens dolũ in accuſatione & probet de lata culpa ſucumbit,ſecus ſi latam culpam & probat dolum,*[illegible]*am condemnatur.*

8 *Inſiliens animo occidendi ſi non occidat an teneatur de homicidio,& an & quando, & in quibus attentatum puniatur, & quid hodie iure regni, & limita ut infra.*

9 *Si ſtatutum dicat ꝙ occidens occidatur an cõprehendat attentantem occidere.*

10 *Agrediens aliquem qua pœna teneatur.*

11 *In regno animus occidendi non ſufficit ſed exitus & factum ſpectatur.*

12 *Attentatum in aſſaſſino punitur ſicut effectus & in alijs caſibus ut ibi & ibi declara de aſſaſſino & an in mandante locum habeat.*

13 *Aſſaſſinum qualiter committatur.*

14 *Aſſaſſinium non committitur niſi acceptetur*

mandatum & oblatio.

15 Attentatum in crimine leſæ maieſtatis punitur ſicut effectus & qualiter & quando puniatur.

16 An ſola cogitatio puniatur & quando.

17 Attentatū in crimine ſeditionis an puniatur.

18 Tractatus ſolus & ordinatio an puniatur & quando.

19 Emens uenenum ut alteri daret an puniatur & an attētās uenenare et qua pena.

20 Veneno non licet occidere etiam foriudicatum niſi ſit foriudicatus pro crimine leſæ maieſtatis.

21 Conſanguineus uenenans conſanguineum carceratum qualiter puniatur.

22 Occidens cum baſtono, animo baſtonandi & non occidendi an teneatur de occiſo.

23 Percutiens aliquem pugno & cadentem in terram ſi mortuus ſit, an teneatur de occiſo & nu. 26.

24 Si maritus calce uxorem percutiat & moriatur an teneatur de occiſo.

25 Occidens in ludo an teneatur de occiſo.

26 Percutiēs lapide et occidēs an teneať de occiſo.

27 Habens haſtam ferratam in manu & occidens lapide an teneatur de occiſo.

28 Prohibiens lapidem ex feneſtra & tranſeuntem occidat an teneatur de occiſo.

29 Dolus, & animus occidendi ex quibus & qualiter probetur.

30 Aſta & baſtono percutiens in capite an Et quā do preſumatur animo occidendi percutere, & an ſi occidat teneatur de homicidio, & pœna capitis nu. 32.

33 Reiteratio percuſſionis cum haſta in capite facit preſumi animum occidendi.

34 Reiteratio delicti auget pœnam.

35 Animus occidendi preſumitur ex conſuetudine occidendi.

36 Amicitia Et conſanguinitas facit preſumi homicidium caſuale.

37 Ex pluribus percutientibus ſolitus percutere torquetur.

38 Animus occidendi probatur ex confeſſione inquiſiti & accuſati & per teſtes nu. 39. & ex alijs coniecturis & preſumptionibus nu. 40. & an iuramento partis nu. 41. ſi fecerit animo occidendi an non.

42 Cauſæ criminales iuramento non deciduntur.

43 Purgatio per iuramentum an inducatur in cauſa homicidij.

44 Cui incūbat onus probādi ꝙ dolū et animum occidendi, & quid in dubio preſumitur.

45 Si teſtes nihil dixerint de percuſſione & loco percuſſionis & armorum genere in dubio quid preſummendum erit.

46 Quando condemnatur ex preſumptionibus pœna temperatur.

47 Solitus occidere preſumitur occidiſſe.

48 Dolus ex quibus cauſis excuſetur ut ordinarie non puniatur ut quelibet cauſa excuſet etiam fama & beſtialis dummodo probetur nu. 49. ſaltim ſemiplene.

50 Occidens uolentem an teneatur de occiſo.

51 Percutiens officialem regis uolentem an teneatur crimine leſæ maieſtatis.

52 Percutiēs clericum uolētem an ſit excōicatus.

53 Vulnerans ſeipſum an puniatur pena conſti. ſi quis aliquem.

54 Occidens ſeipſum an careat ſepultura.

55 Suſpendens hoīem an teneatur pena capitis.

56 Si propoſuit occidere Sempronium & occidit titium an pœna ordinaria puniatur.

57 Intentio an exitus inſpiciatur in delictis.

58 Furās rē ſi neſciat cuius ſit an teneare de furto.

59 Volēs pcutere tātum ſi occidat an teneať d occiſo.

60 Occidens mediatorem an puniatur ordinaria pœna & quid ſi dolo nu. 62.

61 Si extraxit ſagictā ut auē occidat et hominem occidat an puniatur pœna ordinaria.

63 Calor iracundiæ incunſultus excuſat a pœna ordinaria.

64 Occidens iuſto dolore commotus an excuſetur a pena ordinaria.

65 Mediator ſi facit alicui rixantium iniuriam animo ſedandi rixã non tenetur de iniuria.

66 Si uolens occidere ſempronium occidit titium & ſempronium an teneatur æqualiter de duobus homicidijs.

67 Volens occidere hominem occidit aſinum an propter animum teneatur de occiſo æqualiter puniatur.

68 Si unus mortifere uulnerauerit & alter in totum exanimauerit an ambo æqualiter puniantur.

69 Si duo nõ letaliter percuſſerint Et mortuus ſit ex duobus uulneribus an teneatur de occiſo & quid quo ad irregularitatem.nu71.

70 Indubio non preſumitur coadunatio in pluribus occidentibus niſi probetur.

72 Quid ſi ſtantibus pluribus uulneribus inquiſitus offerat probare mortuum ex alio uulnere an audiatur.

73 Si quis intulit uulnus non mortale in corpore ægroto & mortuus fuerit an teneatur de homicidio.

74 Quid ſi ſuperueniat febris in non mortaliter uulnerato & moriatur an teneatur de homicidio.

75 Si plures uulnerauerunt, & unum eſt uulnus mortale ex quo mortuus fuit uel plures inſiluerunt & unicum fuit uulnus ex quo mortuus fuit nec ſcitur quis intulit, an omnes teneãtur & qua pœna et an fiant irregulares.

76 Caporalis quis dicatur.

77 Si plures exiſtant in domo Et unus proiiciat lapidem & neſcitur & occidat qualiter teneantur & an omnes.

78 Si quis dat cauſam mortis an puniatur ſicut ſi per ſe occidiſſet.

79 Quot modis dicatur preſtare cauſam mortis propinquã proſequere per totã.6.qõnẽ.

80 Ponens gladium in manu furioſi an teneantur de occiſo ſi occiderit.

81 Oſtendens malam uiam ſcienter & occidatur an teneatur de occiſo.

82 Si percutiat & cadat in terra et ſe interficiat an teneatur impellens & percutiens.

83 Impellẽs habentem gladium in manu ſi in pulſus ſe occidat an teneatur impellens.

84 In mittens ignem in domo & hominem occiderit an teneatur de occiſo.

85 Ligans aliquem uel tenens & alter occidat an teneatur. & .86.

87 Officialis cogens aſſeſſorem ad occidendum innocentem qualiter teneatur.

88 Indubio an preſumatur feciſſe officialem de conſilio aſſeſſoris.

89 An mandatum ſuperioris excuſet exequentem ſi occidat.

90 Si officialis indebite poſuerit ad torturam reũ. & coegerit confiteri et ex confeſſione fuerit mortuus an teneatur poteſtas et officialis.

91 Si officialis cogat teſtes ad deponendum ex qua depoſitione innocens fuerit condemnatus an teneatur.

92 Officialis pecunia corruptus iniquam ferens ſententiam & condemnans ad mortem an & qualiter puniatur.

93 Si officialis acceperit pecuniam ut iuſte. condemnaret an teneatur.

94 Iudex ira motus condemnauit innocentem an teneatur de occiſo.

95 Proferens falſum teſtimonium pecunia corruptus ex quo innocens fuit condemnatus an teneatur de occiſo & quid ſi ut dicat ueritatem & quid ſi in fauorem inculpati contra fiſcum.

96 Corrumpens teſtem ut falſum proferat teſtimonium qualiter punitur.

97 Conficiens uenenum aut alia medicamina qualiter puniatur et ponẽs uenenũ ĩ medicamĩe.

98 Occidens uenenum an indifferenter punitur pena furcarum etiam ſi ſit nobilis.

99 Occidens

99 Occidens ueneno proditorie dicitur occidere.
100 Proditor furca ſuſpenditur.
101 Bannitum aut foriudicatum an liceat ueneno Et proditione occidere.
102 Cōfeſſio q̄ occidit ueneno ſola an preiudicet?
103 Dans poculum amatoriū ſi mors fuit ſecuta qualiter punitur & quid ſi abbortionis cā.
104 An pp culpā pœna mortis puniat̃ & quando.
105 De pœna ſumētis poculū ut faciat abortionē?
106 Mulier accipiens poculum ut non concipiat qualiter puniatur.
107 Mulier faciēs abortū ante qñ puniat̃ et quomō.
108 Precipitans aliquem de alto ſi moriatur precipitatus qualiter puniatur.
109 Si in ingreſſu per uim in poſſeſſione ſequatur homicidium an puniatur.
110 Si quis fuerit inquiſitus q̄ occiderit ſemproniū q̄ uiuit Et fuit ab aliquo celatus & ob hoc q̄ nō reptus fuit mortuus inquiſitus deinde apparet uiuus an celās teneatur de morte.
111 Si tortus immoderate moriatur an iudex teneatur de morte.
112 Si iudex fingat aliquem decapitare & timore mortuus ſit an teneatur.
113 Nuncius portans litteras ad occidendum ſi mors ſequatur an & qua pœna puniatur idem ſi fuerit explorator.
114 Indicans inimicum alterius latitatē & inimicus occidat an indicans teneatur.
115 Si quis impellat habentē gladiū et occidat cadēs uel ſi inimicus inſequatur inimicū et ille aufugiēs cadat & moriatur an teneatur.
116 Auctor rixæ et caporalis an teneatur de morte ſecuta.
117 Iudex immoderate torquens ſi moriatur in tortura uel ſi in torquēdo trabs aut funis rūpatur & moriatur an teneatur.
118 Si iudex carcerat aliquem & ille dolore ſe ſuſpendit & moritur an teneatur.
119 An in lege cornelia det̃ diſtinctio pſonarū occiſi et occidētis & an fœmina teneatur occidēs.
120 Maſculinū an comprēhendat fœmininum.
121 Occidē s ſeruū an teneat̃ ſicut liberū ocidēs.
122 Mitius punitur occidens ſcœleſtū & delinquētem quā bonæ famæ & magis occidens paganum, Et magis infantem quam maiorē, & magis clericum & magis epūm Et cardinalem & magis hominem rectum quā moſtruoſum.
123 Occidēs ſeipūm an eius corpus puniat̃ et q̃liter
124 Clericus ſeipūm pcutiēs an efficiat̃ irregularis
125 Si carceratus laqueo ſe ſuſpēdit an puniat̃ cuſtos et qd ſi noluit comedere ut fame piret.
126 An ponens ſe in brachijs inimici occidi poßit ab inimico impune.
127 Et an attentans ſe occidere occurſu hominum ſe non occidit puniatur.
128 Qualiter puniatur occidens perſonas coniunctas, & de materia parricidij.
129 An mandans filio ut patrem occidat teneatur de parricidio & e contra.
130 Sciens et non reuelans an teneatur ex ſimplici ſcientia.
131 Occidens patrem ſpiritualem an teneatur de parricidio.
132 Pilatus occidēs chriſtū meruit pœnā pricidij.
133 Occidens officialem ciuitatis an de praricidio tenatur.
134 Occidēs patrem naturalem an teneatur de parricidio & occidens filium baſtardmm.
135 Pater an poßit filium delinquentē occidere.
136 Si pater pñtat filiū delīquētē an liberet̃ filius.
137 Si filius preſentat patrem bamnitum liberatur a morte.
138 Si mater eſt adultera non licet filio ea cauſa illam occidere nec fratri ſororem.
139 An patri liceat filiam adulteram occidere & an uiduam filiam uel nuptam.
140 Ex quibus cauſis licet exhæredare ex eidem am mittuntur iura parricidij.
141 Pater occidere poteſt filium concubentem cum concubina patris.
142 Filius prodator regis aut patriæ occidi poteſt

per patrem impune & e contra.

143 *An liceat patrem aut filium bannitum occidere & an uenientem contra fidem chriſti & quid ſi filius ductus ſit ad hoſpitalem per patrem & quid ſi ex damnato eo ita & quid ſi reſiſtit caſtigationi parentis.*

144 *Mater & pater in lecto occidens puerum & infantem an teneatur & de nutrice occidente.*

145 *An dicatur parricida ſi procurauerit patrem aut matrem aut fratrem carcerari ut feudo priuetur.*

146 *Si parentes & conſanguinei occidant ueneno carceratum an teneantur.*

147 *De pœna parricidij & occidentis patrem & matrem & conſanguineos.*

148 *Statutum loquens de homicidio an locum habeat in parricidio.*

149 *Vir occidens uxorem & e contra an ammittat lucrum ex ſtatuto.*

150 *Donatio an morte uiri uel uxoris confirmetur ſi occidatur per uirum aut uxorem*

151 *Maritus emens uenenum ut daret uxori an teneatur de parricidio.*

152 *Si fratrer occidat fratem quis admittitur ad ſucceßionem fratris*

153 *Homicidium conſanguinei preſmitur caſuale, & non doloſum.*

2. §. HOMICIDII autem ſpecies duplex eſt, aliud namq; homicidiū eſt voluntariū & doloſum; quoddam uero homicidium eſt culpoſum & caſuale extra de hoi. volunta. & caſ. Ang. in gl. ſcienter
2 & doloſe. ☞ † Homicidiū ergo uoluntariū eſt vbi quis dolo malo aliquē inſiluit aīo occidendi & ipſum occiderit. l. i. in prin & l. diuus. ff. de ſicar. et ī. l. in lege Cornelia. ff. eo. in. c. i. §. ſi quis hominē de pa. ten. & in. c. ſicut dignū de hoi. & i cōſti: reg. terminū vitæ. Gand. in tit. de hōi. in prin. & Boni. eo. tit. Ang. in. d. gl. ſciēter
3 & doloſe. ☞ † Qui dolus & animus malus attēditur in hoc uoluntario homicidio in tm̄ q̄ ſi animo occidēdi quis aggreſſus fuerit aliquē & vulnerauerit aut nō, licet nō occiderit ut homicida punit̄ ratione animi & doli. l. i. §. diuus
4 ff, de ſicar. & l. is qui cum telo. C. eo. ☞ † In tm̄ dolus requirit̄ in homicidio aut alio delicto q̄ nunquā imponit̄ pœna corporalis & ordinaria vbi nō ē dolus, ſed tunc demū ubi dolus ad eſt etiā a d· ſit lata culpa tū dolo nō equiparet̄
5 in hoc ut ī. l. lege cornelia. ff. de ſicar. ☞ † Etiā ſtāte ſtatuto q̄ occidēs occidat̄. q̄ ſi lata culpa occidat & nō dolo, nō punit̄ pœna ordinaria ut p̄ Bal. in. l. i. v. col. ff. de ſer. fugi. & in. l. data opa. iiij. col. C. qui. accuſ. po. Alex. et Iaſ. ī. l. iuſte poſſidet. ff. de acqui. poſſ. et ī. l. ī actionibus. ff. de in litē iura. Ang. in. d. gl. ſciēter et doloſe Alex. in. l. et ſi ſeuerior. C. de ī fami. Deci. ī cōſ. ij. de iudi. et ī cōſ. ix. et cōſ. cxxxiiij. Corne. ī cōſi. clxxx. iiij. vol. Cepo. ī. cōſi. xxxiij. & ſeq. vſq; ad cōſi. xxxvij. Par. ī tra. ſindi. ī uerbo pœna uer. tu qui uadis ī birraria ver. quia multa ubi de ipellēte hn̄tē gladiū et ſe occidētē q̄ nō teneat̄ pœna mortis nō obſtāte ſtatuto de quo ſupra, & p̄ Ang. ī cōſi. xxvij. ubi de occiſo ī naui ex ferro opante in naui Card. in. c. lator. de homicidio p̄ Mar. ī. d. l. nihil. itereſt. ff. eo. plene ī cōſi. xci. cōſ. xcvi. et cōſi. cxxxvij. cōſ. iiij. cōſ. vij. cōſi. cxxviij. cōſi. lxiiij. cōſi. lxvij. & ſeq. cōſi. lxxvij. cōſi. lxxx. conſt. lxxxiij. & ī. l. de minore in pri. ff. de qō. et ī. l. ī. §. preterea. et in. l. eiuſdē. §. adiectio. ff. de ſic. ī. l. i. C. eo. et ī rub. ff. de falſ. et i ſing. clxxvi. Math. ī. rub. cōſti. terminū uitę vʒ de hōi. puni. Mar. ī. l. unius. §. cogniturū. ff. de qō. Cepo in. cau. ij. uer. ſtatutū. loij. et ī cōſ. xxix. cōſi. xxx. et ſeq. et cōſi. xxxv. et cōſi. xliiij. Deci. in cōſi. ccxxxiiij. Socy. cōſi. xvi. i. vo. Alex. in cōſi. cclxxxiij. ij. vol. Ang. in d. gl. ſciēter et doloſe et poſt eū hr̄ Gād. in rub. de hōi. viij. et ſeq. col. et in rub. de pē. Panor. ī cōſ. lxviij. Bar. ī. l. i. §. i. ff. ſi quis lib. iu. eſſe. fue. Saly. Et Ang. in. l. i. C. de ſic. Paul. de ca. ī. cōſ. ccxciij. cōſi. cclxxxij. et ſeq. Areti. in cōſi. lxxx. Bar. ī. cōſ. cxi. ij. vol. Cuma. cōſ. cxxxiiij. Alex. in cōſi. lxxvi. et in cōſi. cix. primo. vol. et cōſ. cxxxi. ij. vol. et cōſi. xix. vij. vol. Card. ī cōſi. xliiij. Ang. ī cōſ. cclxxxiiij. Bal. et Sal. ī. l. i. C. d noxa, et ī, l. pē, C, q̄; ſic, Pau, d ca, ī, l, i, C, ubi ſe,

vel clari.et i multis locis,per Io.de arno.in ſo lilo.xxxviij.repito.li.et epito.lxiiij.poſt Fel.in d.c.lator de hōi.Iaſ.i.l.i.ff.de legi.Pau.de ca. in.l. decuriones.C.de iſami. Gand. in rub.de hōi.ix.col.ver.item pone qōnē.Ang.in.l.pla gij.C.de plagiar.& in.d.l.i.ff.de legi.Signote. de homie.in cōſi.xxvij.& cōſi.l. vbi de occi- dēte uxorē calce & duobus ſocijs in naui quo rū vnus ferro operāte occidit alterū Alex.in l.iiij.§.quod pretor.ff.ne quis eū qui i ius uo. Mar.i.l.in lege cornelia.ff.de ſicar.& in ſing. 630.& conſi.xxv.et cōſ.cxxxvij.& cōſ. ciij. Math.i cōſt.iuſtitiarij.ix.no.Par.in tra. ſind. car.xxx.ver.an ſi plures Tho.gra.in uo.xxi. & in vo.xxix.& conſi.lxviij.in quibus locis plene traditur ꝙ in delictis & pro homici- dio ut puniatur quis pœna ordinaria & cor- porali requiritur dolus nec ſufficit lata culpa nec dolo equiparatur etiam ſtāte dicto ſtatu- to ꝙ occidens occidatur cū requirat dolū nec ſufficere latā culpā.Limita niſi ſtatutū dicat occidens quouis modo uel qualitercūq; nam tunc ſiue dolo ſiue culpa occidat etiam ad de ſenſam punitur pœna ordinaria ut per Marſi. in.d.cōſi.lxxx.& conſi.lxxxv.Alex.in cōſil. cxxx.v.vol.Saly.in.l.ij.C.de noxa. Alex. in d.l.& ſi ſeuerior Iaſ.in.l.ij.§.ij.ff.qui ſatis.co- gan. Anan.in.d.c.lator de hōi.Bal.in.l. data opera et in.l.quicunq;.C.de ſer.fugi.& Mar. plene i.d.l.unius.§.cogniturū,& i.l.de mino re.ff.de queſtio.Deci.i rub.de proba.ver. ſup eſt.ij.limita.Iaſo.in.d.l.i.ff. de legi. & in.l. ex quocunq;.ff.ſi quis in ius vo. non.ier. & alij doct.ubi ſupra & Cepo.in.d.ij.caute.ver.ſta. tutum.Limita etiā in caſu ut per Fely.in.d.c. lator in fi.ubi ponit caſum ꝙ pro lata culpa
6 puniatur ad mortē.☞† An aūt pro lata culpa imponatur pœna corporalis an pecuniaria ꝑ Mar.in.d.l.i lege cornelia.ff.de ſicar.poſt apo ſti.ad Ang.in.d.glo.ſcienter & doloſe, & per Thō.grā.in.d.vo.xxi.et conſi.lxviij.que oīa notanda ſunt pro intellectu.d.conſti.terminū vitæ per quā ſtatuitur ut qui occiderit aliquē exiſtentē ſub regia protectiōe occidat modo & forma ibi traditis iuxta qualitatē perſonę ut quomodocūq; occidat,dolo nō lata culpa ut per Mathe.in rub.d.cōſti.& plene ꝑ Par. in.d.verbo.pœna.ver. tu qui vadis in birra ria & Math.poſt.And.in.d. conſti.vi.no.& per Ioa.de arno.in ſolilo.xxxviij.& ex ver- bis.d.conſti. ſatis clare deprehenditur dolum requirere,nā dicit ſi quis aggreſſus fuerit et in aggreſſu occiderit clarū eſt ꝙ aggreſſus cū ar mis preſupponit dolum & animum occiden di.l.i §.diuus ff.de ſicar.& i l.i.C..eo. Barto. in cōſi.incip. Vannutius ita Par.in.d.ver.tu q
7 vadis.☞† Intelligitur ergo.d.conſti.ſi dolo oc cidat & non lata culpa leui vel caſu ex di- ctis Par.Math.Ang.in.d gl.ſcienter, & aliorū vbi ſupra faciunt dicta Bal.in.l.ij.C.de pro- ba.& ꝑ Iaſ.in.l.i.vi.col.ver.contra iſtam.ff. de leg i.ſi in accuſatione deducit dolum & ꝑ bat delata culpa ſuccumbit in .l. cornelia ſe- cus tamen e contra ſi deducit latam culpā in homicidio & probat dolū condēnatur ut per Bal.in.l.que fortuitis.v.col.ver.ſed dubitatur
8 ſi accerſo homicidā.C.de pig.actio.☞† In tan tum requiritur dolus & animus in delictis & homicidio ꝙ ſi quis non occiderit effectuali- ter ſed animo occidendi inſiluerit, & percuſ- ſerit vel non ꝙ tenetur perinde ac ſi occidiſſet d.l.i.§.diuus et.l.is qui cum telo.C.eo.l.diuus et.l.pē.ff.eo.Ang.in.d.gl.ex interuallo. Fely. plene in.d.tracta.de cona.per Bal.in.l.ſi quis non dicam rapere.C.de epis.et cleri.Mar.cōſ. vij.ſpecul.in tit.de accuſa.§.i.ver.quid ſi pri- mo dicit hoc non ſeruari conſuetudine vt ani mus ſolus & attentatum puniatur non ſecu- to effectum Alex.in conſil.xv.primovol.Ce- polla in cōſi.xxx.Gandinus in rubrica de pœ nis.ij.colum. & in rubrica de homicidio. iiij. colum.Belial.in practica in glo.ꝙ dictus Ti- tius.x.col.& ſequenti & in ver. & ipſum in- terfeci & in rubrica de queſtio.colum.xlviij. alij dicunt puniri eadem lege non tamen ea- dem pœna ſed mitiori ut per Iacob.butr.in.d. §.diuus ſed Bar.ibi dicit hoc eſſet quod non puniatur eadem lege nec eadē pœna ex quo talia maleficia puniuntur per ſtatuta et non ſecundum leges ſed ſtatuta intelliguntur in ca ſu uero et non in caſu ficto ſed habēs animū occidendi nō dr̄ uere occidere ſed interpetrati ue ergo nō punit̄ attētatū et animus niſi mor
9 te ſecuta.☞† Et ideo ſi ſtatutum dicat ꝙ occi-

dens occidatur ſi attẽtauerit non punitur pœna ſtatuti ut proſequit Iaſ.ī rub.inſt. de actio pen.col.intelligas tamen pœna ordinaria ut eadem lege aut eadem pœna ſed extra ordinẽ,& mitiori ratione doli & animi & inſultus.l.reſpiciendum.§.delinquũt.ff. de pen. aut ſecundum ſtatuta punientia inſultus & pcuſſiones ut per Mar.in cõſi.cv.Tho.gra.in vo. ix.&|in vo.viij.& per Ang.in glo. admenauit & uide per Bal.i.l.i.ff.de exrraordi. crim. & in.l.fi.ff.de ſicar.Bal.in.c.i.§.iniuria de pa. iur.fir.& in.l.data opera.xxiij.col.C.qui accu.poſſ.& in .d.l. is qui cum telo & habetur poſt Bar.in.d.§.diuus & in.d.l.i.ff.de extraordinarijs criminibus Ang.in.d.gl.ex interuallo,& plene per Fely.in.d.tract.de conatu, & in capi.i. de officio delegati ubi etiam an ſola cogitatio puniatur,& per Gandi.in rubr. de pen.ij.col.Mar.plene in.d.§.diuus & in .d. l.is qui cũ telo & conſil.vij.& conſil. lxxxxi. & conſil.lxxxxiij.conſil.xlvij.et cõſil.cxxvi. Thom.gra.in vo.xix.& vo.xx. & vo. xxv. Math.plene in conſti.aſperitatem & in conſti.pacis cultum in quibus locis plene traditur an & quando attentatum & conatus & animus puniatur eadem pena videndum per
10 eos.☞† In regno uero eſt expeditum ꝙ attentatum & animus non puniatur eadem pœna & ideo ſi quis inſiluerit aliquem animo occidendi & non occiderit ꝙ non punitur pœna mortis ac ſi occidiſſet ſed ſi vulnerauerit punitur pœna manus iuxta conſti.reg.ſi quis aliquem &.c.regni incip.ſi quis cum roncha,et ſi non vulnerauerit punitur dupplicata pœna armorum iuxta conſtitutionem regni intentionis noſtre.Ita in ſpecie dicit conſtitutio regni aſperitatẽ in primo libro de qua per Ioanne.de arnono.in epythomate lxxiiij.& in opyto.lxxvi. vbi amplia in faciente inſultũ cum armis licet ea non extraxerit.Et quid ſi percuſſerit an teneatur dupplici pœna percuſſionis & portationis armorum?& dic ꝙ non ſed cõfunditur pœna portationis armorũ cũ percuſſione ut per eundẽ Arno.ī dialo .xlvij.
11 ☞† Et ideo hodie in regno per illã conſti.aſperitatem ne dum voluntas & animus requiritur ſed etiã factũ & exitus ut puniatur ordinaria pœna delicti ut per Gand.in dicta cõſt. aſperitatẽ.facit.l.aut facta.§.euentus.ff.de pẽ. & ex hoc dicit ibi And.ſi quis teneret baliſtã paratam ut interficeret aliquem deinde emiſiſſet ſagittam aut dardum & non percuſſerit aut modice percuſſit, & nõ occidit non teneť pœna mortis ac ſi occidiſſet etiam ſi de aīo occidendi conſtaret per confeſſionẽ inquiſiti, & ibi per eum qualiter punitur & per Math. ibi.ñ.no.tamẽ hodie per nouam pragma. Caroli imperatoris in regno eſt prouiſum in cõtrariũ in hoc caſu nã ſi cũ baliſta aut tormẽticulo ſeu archibuſcio emiſerit ictum aīo percutiendi & occidendi licet nõ percuſſerit punitur pœna capitis ac ſi occidiſſet quã prag.intelligo qñ animo occidendi emiſerit ictum & doloſe ut ex predictis patet.limita ẽt multis modis an attentatũ puniatur,ut per Fely. in tra.de cona.& Mar.et alios in locis ſupra, & Math.in dicta cõſt.aſperitatẽ,Et limita ut in caſu cõſti.reg.ſi quis aliquẽ in.iij.lib.que ẽ ſina.in ver. attentauerit & ibi p Math.videlicet in attentante ſpoliare mortuũ nam pœna manus punitur ſicut ſi ſpoliaſſet.Itẽ limita ut in cõſti.ut dignitatũ vbi attentãs verberare tenetur ſicut ſi verberaſſet intellige tñ ut ibi
12 per Math. ☞† Limita etiã predicta & dictã conſti.aſperitatẽ.non habere locũ in aſſaſſino nã ſi accepta pecunia quis attentaſſet occidere & deueniſſet ad actũ proximũ punitur uera pœna delicti & homicidij licet nõ occiderit,ut per Bar.&Alex.poſt eum.l.non ſolũ §.mãdato.ff.de in iur.& in.l.cicero.ff. de pẽ. Ang.in glo ſempron. manda. & per Mathe. in dicta cõſtitutione aſperitatẽ. ſecũdo no. & in cõſtitutione.ſi quis aliquẽ primo no.xx.q. ubi ponit qõnẽ de illo qui extraxit dardũ cũ baliſta,& dedit in arſono ſibie corruptus pecunia,ut occideret nam punitur ſicut fuit punitus illevera pœna homicidij ac ſi occidiſſet per no.in.c.i.de homicidio ī ſexto,& per Ioa. And.in regula in pœnis de reg.iur.in ſexto,et ita dicit vidiſſe Math. ibi poſtea in ſimilibus executũ ut aſſaſſinus deueniens ad actũ proximum occidendi ut quia inſiluit, & admenauit & puniatur pœna mortis ,& p Math. in conſtitutione mala noxia ,per tradita per Bal.

Bal.& Ange.in.l.i.§.hec verba.ff.quod quiſ. iur.& ita apparet deciſum in magna curia,vt per Tho.gra.in vo.ix.plene diſputat Mar.in. l.qui falſam.ff.de falſ.& in.l.i.in prin.ff.de ſi car.& in.l.is qui cum telo.C.de.eo.& in pra. in.§.examinãda.iij.co.Par.in tra.ſind.in verbo inquiſitio.ver.dicit cõſti.reg.& Feli.in dicto tra.de cona.& vide per Capi.in deciſ.ſac.con ſil clv.ver.ad ſecundam.ꝙ intellige in mandatario faciẽte & attentãte vt tali pena puniatur ſecus tamen in mandante fieri nam ſi peni tuerit non punitur pena mortis. Idem ſi nõ fuit ad actum deductum homicidiũ vt p Tho. gra.in vo.viij.& in vo.xi.& ita declarat ipſe hanc materiam invo.ix.in ſi.addi.& ita intelligitur concluſio.Mar.in dicta.l.is qui cum telo.vel diſtingue,vt ibi per eum in ſi.ꝙ aut deuenit ad actum proximũ vt quia fecit quicquid potuit vt occideret,& tunc etiam ſi non occidit punitur ordinaria pena delicti ſecus ſi potuit facere,& non fecit penitentia ductus, vt per Capi.in.d deciſ.clv.& faciunt.tradita per eundem Capi.in deciſ.ſa. conſ.cxxvi.ubi dixit tunc conatum puniendũ vbi principaliter multum eſſet propinquus delicto quia fecit quicquid potuit,ut per eum,& ita procedat opinio Mar.d.l.qui falſam.& Thom.gr. in.d.uo.ix.aut non peruenit ad aliquem actũ proximum ſed ſtetit in ſimplici promiſſione cum acceptatione de occidendo & nihil fecit vel reuocauit mandans mandatum, vel aſſaſſinum mandatarium penituit aceptare mandatum,& tunc non obſtante gloſ.in.d.c.i.de homic.in.vi.non punitur ordinaria pena,ſed mitiori & pecuniaria,& ita procedat cõcluſio Mar.in.d.l is qui cum telo.& Thom.grã.
13 in.d.uo.viij.& uo.xi.¶ †Et intellige teneri de aſſaſſinio,ſiue data pecunia, ſiue ꝓmiſſa, vel aliquo alio dato,vel promiſſo,uel etiam, vt
14 complaceat,ut in.d.uo.ix.in prin.¶ †Et intellige acceptata promiſſione pecunie & oblatione per mandatarium,ut per Thom.gram. in dicto uo.xi.& de hac materia dicetur ſuo loco in materia mandati,& per Ioan.de ar-
15 no.in dialo.xliij ¶ †Fallit etiam prefata concluſio,& dicta conſtit.reg. aſperitatem in crimine leſe maieſta.nam attentans occidere regem,aut regis conſiliarios punitur ac ſi occidiſſet,vt in.l.quiſquis.C.ad legem iul. maieſ. Fely.in.d.trac.de cona.& Mar.in.l.eiuſdem. in princ.ff.de ſicar.vbi etiam in patrie oppugnatore.& per Ioan.de arno.in dicto dialo. xliij.& perCap.in dec.ſa.conſ.cxxx.plene & per Angel.in.l.i.§.hec verba.ff.quod quiſq iur.& per Matthe.in conſti.mala noxia.Archi.xvij.q i.c.ſi ergo.Alex.poſt Bart.in.l.qui ea mente.ff.de furt.& Marſ.in.d.l.is qui cum telo.Hoc tamen intellige & declara,vt p Andre.in.c.i.§.ſi uoluerit.de capit.qui cur.uendi. & per Matthe.in.d.conſti. aſperitatem.ij.fallen.quando fuiſſet deuentum ad aliquem actum,uel fuiſſet facta conſpiratio,& tractatus cum aliquibus,ſecus tamen ſi ſolus proponeret regem,aut eius officiales occidere, aut cõtra patriam conſpirare,& nihil aliud feciſſet niſi ꝙ affectus tranſiſſet in nudã voluntatẽ uerbis expreſſa tantum,& non facto,nã non punitur pena ordinaria, ut per eos ibi,& per Bal.in.c.ſi uoluerit.de capit.qui cur.uendid.
16 & in.c.i.de prohib.aliena.per Lotha. ¶ †An autem & quãdo ſola cogitatio puniatur? dic ur in.l.cogitationis.ff.de pen.& per Bald.in l.non ideo minus.vi.colũ.vi.q.C.de accuſat. Alber.in tract.ſtat.ij.par.q.clxviij.Fely.in dicto tract.de cona.Franciſ.ponzin.in tract.de lami.uerſi.ſexta.fallit etiam in attentãte corrumpere uirginem immaturam,nam punitur
17 ut per Guido.pap.in deciſ.ccccclv.¶ †Limita etiam in crimine ſeditionis nam attentatũ punitur ſicut perfectum, vt per Angel.in.l.in eadem cum.ff.de ui publi.in auctẽ.de mand. princ.§.fi.ubi ille qui tenet homines armatos in domo cauſa ſeditionis,uel faciunt conſiliũ licet aliud non fecerit tenetur ut ſeditioſus.
18 ¶ †Licet Bal.in.d.l.non ideo minus.vi.q.dicat ꝙ ſolus tractatus,& ordinatio in atrocioribus non punitur ut conſumatum,& per Saly.in.l.is qui cum telo.C.de ſicar.& Felyn.in d.trac.de cona.& Pau.Alexã.& Iaſ.in.d.l.i. §.fi.ff.quod quiſq iur.ubi limitat in crimine leſe maieſt.& in patrie oppugnatore, & Boni.in tract.de male.in tit.de ſeditioſ.& Nico. boer.in tracta.de ſeditioſ. viij.col vij.preſum.
19 ¶ †Fallit etiam in emente uenenum ut alteri

daret nam ſi attentaſſet.& non dediſſet, vel dediſſet,& non fuiſſet mortuus punit̃ ac ſi occidiſſet & fuiſſet mortuus,vt in.l.eiuſdem.in prin.ff.de ſicar.& in.l.i.vbi Bal.& Saly.C. de mathema.& in.l.i.vbi Bal.ff.de parri.& ĩ reg.extat conſti.incip.mala noxia.ita tenet Bar.ĩ.l.i.ff.de ſicar.& ĩ.l.i.C.de mathe.Ang. in dicta glo.ex interuallo.iĳ.co.vbi ẽt Augu. & Ang.in.l.i.§.ſit iniuria.ff.de extraord.crimi.& per Mar.in.d.l.eiuſdem. & Math.in.d. conſti.mala noxia.& Tho.gra.in vot.iĳ.& in uo.xxxi.& in conſil.xxxvi.Alex.in.l.cum fratrem.C.de his quib.vt indi.& Fely.in dicto tract.de cona.& Deci.plene & poſt eum apoſt.in.l.non vult.ff.de reg.iur.in hoc tñ cõcludunt magis cõmuniter doc.ꝙ non puniatur pena ordinaria , vt per Cepol.conſil.vlti. vbi conſuluit in caſu iſto in attentante venenare maxime ſtante ſtatuto, vt etiã ꝑ Augu. in.d.glo.ex interuallo, & Fran.de cre.in ſing. xlix.& ita intelligit Matth.d.cõſti.mala noxia vlt.no.vt procedat quando mors fuerit ſecuta & non aliter.Idem vt puniatur conficiens & detinens venenum vt intelligatur animo occidendi & ꝙ mors fuerit ſecuta ex tali detentione,& confectione,vt in.d.cõſtitutione mala noxia.& in.d.l.eiuſdem.in princ. & Ange.in.d.glo.ex interuallo.& de vendẽte.& emente uenenum in conſti.quicũq̃.que locum habet in emente licet loquatur in uendente, vt per Ioan.de arno.in epito.xlviĳ.vi
20 de in dialo.xliiĳ.quibus vẽdi põt. ¶ †Et not. vnum quod dixit Matth.in.d cõſti. mala noxia.ꝙ in tantum graue eſt hoc ſcelus hominem ueneno necare ꝙ nec etiam licet ueneno occidere hoſtem, nec etiam foriudicatum licet fuerit hoſtis publicus, vt in conſti.penã eorum.vbi etiam per Matth.& per Deci.in c.que in eccleſiarum.vĳ.col.de conſti.Bal.in conſi.li.i.volu.& conſi.cxxi.v.volu.& conſi.ciĳ.iiĳ.volu.& Cepo.in.d.vlti.conſi.In qbus tradunt de grauitate huius ſceleris. Limitare tamen videtur Cep.in conſi.xxxiiĳ.uer. preterea,niſi bannitus,aut foriudicat us pro crimine leſe maieſt.per tex.& Ang.in.l.ſi.C.
21 de delato.lib.x. ¶ †Et de pena conſanguineorum venenantium carceatum cõſanguineũ ne vituperentur ob condemnationẽ ad mortem per Fely.in.c.cum iuramentum.in fi.uer. de homicidio , ꝙ tenentur de parricidio , & per Io.de arn.in epito.xlix.& ſeq.epi.50.& de hac materia attentati delicti, vide per Fely.in.d.trac.de cona.Matthe.in.d. conſtit.aſperitatẽ.& Mar.in.d.l.is qui cum telo.& in locis per eos, & uide in materia attentati , & conatus multas limitationes,ut per Fely.in.d. trac.de cona.& in.c.i.de preſump.& per Capi.in deciſ.ſacr.conſi.clv.ver.ad quartam.& in uerſi.ad ſecundam.vbi limita niſi eſſet impoſita pena pro attentato, nam illa punitur, & ibi limita dictam regulam ꝙ in atrocioribus punitur attentatum,locum habere quando quis feciſſet quicquid potuit,& tamen nõ potuit perficere,ſecus ſi ductus penitentia noluit perficere,nam non punitur,vt ibi per eũ.
22 ¶ †In tantum dolus requiritur in hoc,& aliĳs delictis ꝙ ſi quis cum baſtono,aut claua animo baſtonandi,ꝙ non occidendi percuſſerit & mortuus fuerit ꝙ non punitur pena ordinaria homicidĳ,ſed mitiori.uoluntas enim et propoſitum diſtingunt maleficia , vt in.l.i.§. diuus.ff.de ſicar.vbi tex.& ibi Mar.tradit de hac.q.baſtonantis.& in.l.i.C.eo.& in ſingu. clxxvi.incip.voluntas & propoſitum,& cõſil.lxvĳ.& cõſi.iiĳ.conſi.vĳ.cõſ.xxv.& ſeq. conſi.xxxv.conſi.xl. conſi.liĳ.conſi.xci.cõſi. xcvi.conſi.ciĳ.conſi.cxxiiĳ.conſi.cxxx.con. cxxxvi.conſi li.& conſi.vi.& in prac.§.vlterius.Bal.in prohe.ff.iĳ.co. Pau.de ca.in cõſil.cxcĳ.incip.in cauſa carceratorum.Angel. & poſt eum Augu.in glo.appenſate.& in gl. And.arm.Tho.gra.in vo.xxiĳ.Corne.in cõ
23 ſil.lvĳ.iiĳ.vol. ¶ †Facit dictum Areti.in conſ. cxlvĳ.v.colum.vbi conſuluit percutientem aliquem pugno,& cadentem in terra ex quo caſu mortuus fuerit ꝙ non tenetur de homicidio,& per Felyn.in.d.tract.de cona.& per Ioan.de arno.in epito.lv.vbi limita conſtitu. terminum vite.ad idem quod conſuluit Sign. de homod.in conſil.l.refert Iaſ.in.l.i.ff.de legi.& Mar.in.d.conſi.cxxxvi.& conſi.lxvĳ. per Alex.poſt Bart.in.d.§.diuus.& per Bal. in.l.i.C.de emen.ſer.& in.c.i.§.iniuria.de pa.
24 iur.fir. ¶ †De marito calce percutiente vxo-

rem,& occidente ꝙ ex quo non animo occi-
25 dendi non punitur de homicidio. ☞ † Idem de occidente in ludo.vt per Boni.in rub.de iſul. & percuſſ.verſi.ſed quid plures ludebant,& per Ancha.in.c.cum uenerabilis.de conſuet. Roch.de curt.in repe.c.fi.de conſuetu.& Iaſ. in.l.de quibus.ff.de legi.Cepol.caut.ccxxvij. Deci.conſi.ix.Cep.conſi.xxxi.Bar.in.l.conſtit.ff.§.illud uero.& per Marſi.in pra.§.quoniam.& in.§.vlterius.& in.§.aggredior.& in.§.pro complemento.& in.l.de minore.in prin.ff.de queſtio.& in cōſi.xci.conſ.cxxviij.
26 & conſi.cxxxvij.conſil.vlti. ☞ †Et de percutiente pugno & manu vacua, & cadens ſuper lapide occidatur ex caſu illo ✓ dic ut per Alex.poſt Bar.in.d.§.diuus.& in.l.pretor.§.ſi dicatur.ff.de iniur.in fi.Mar.conſi.li.Pari. in verbo pena.verſi.tu qui vadis in birraria. Marſi.in.d.§.pro complemento.& in.l.nihil intereſt.iij.colū.ff.de ſicar.& in.d.§.vlterius. &.§.quoniam.&.§.aggredior.& in ſingula. cccccxxxv.Amplia etiam ſi manus erat armata,vt per Ioan.de arno.in epito.lv.incip. moderni.Limita niſi dolo feciſſet,vt per Bal. in.l.ſi negauit.C.qui accuſar.poſſ.Pari.in.d. verſi.tu qui vadis in birraria.in fi.Marſil.in dicto ſingul.cccccxxxv.& in.d.§.pro com-
27 plemento. ☞ † Et de percutiente lapide & occidēte an teneatur de homicidio per Mar. in dicto conſi.xci.& conſi.xxviij.& conſilio cxxxvij.& limita ut per Maria ſocin. in.c.de his.de accuſa.& Fely.in.c.ſignificaſti.lo.ij.de
28 homic. ☞ †De habente haſtam ferratam, & querente occidere, & ualente extrahere nam ſi lapide percutiat et occidat tenetur pena ordinaria ob dolum,et animum precedētem,ſecus ſi prius depoſuiſſet haſtam et poſtea cepiſſet,et lapidem, et occidiſſet,nam dolus non deprehenditur,et animus occidendi, et ideo dixit male quendam fuiſſe abſolutū, et per.Pau.de caſt.in.l.decuriones.C.de infa
29 mi.et Iaſ.in.d.l.i.ff.de legi. ☞ †Idem ſi aliquis ex feneſtra lapidem prohiciat,et occidat tranſeuntem non tenetur de homicidio dolo ceſſante, ut per Angelum in loco allegato per Deci.in.d.conſi.ix.et per Io.de arn.in epito. lxiiij.de occidente lapide,et limitat,d,conſtit. terminum uite.et de occidente calce, uel alio inſtrō,et offendiculo in feneſtra poſito p̄ Alex. in cōſi.cxlvi.ij.volu.Idem in alijs caſibus vt
30 infra de culpoſo homicidio. ☞ †Sed qualiter. animus iſte,et dolus ꝓbat̃:dic ꝙ animus, et dolus eſt quedam intrinſeca animi paſſio, et qualitas que nō pōt ꝓbari directo niſi p qualitates exteriores.l.dolum.vbi Alex.C.de dolo.l.i.C.d ſica.et.l.i.§.diuus.ff.e.Gād.in rub. de homi.iij.col.et.xi.col.uer.ſolutio.ꝓbat̃ ergo primo animus ex genere armorū, vt in.d. §.diuus.et in.c.ſignificaſti.lo.ij.Bart.in.l.diuus.ff.de ſica.et Cyn.Marſi.in.d.l.i.plene,et Bal.in.l.i.C.de emēd.ſer.et in.l.eū q.C.de ſica.et in.c.i.§.ſi qs ruſticus.de pa.ten.Gui.pa. in tra.de preſump.uer.ille q portat. Ang.in.d. glo.ex interuallo.And.et Matthe.in.d.conſt. aſperitatem.Marſi.in.d.§.diuus.et in conſilio cxl.ij.uolu.Soci.in conſi.clxxix. Thom.grā. in uo.xxiij.in conſi.xxxij.et cōſi.cxlvij.Alex. in conſ.cxl.ij.vol.Soci.in conſi.clxxix.Tho. grā.in uo.xxiij.Cepo.in conſi.xxix.et conſi. xxxi.et conſi.xli.Cuma.in conſil.cxxxiij.et
31 conſi.clxij. ☞ †Et ideo ſi gladio, aut roncha et enſe percuſſerit aīum occidendi hr̄e dr̄, et ſic cum poterat ferro percutere pomo et haſta percuſſit,et cum baſtono non preſumitur ani mum occidendi habere niſi ꝑcuſſio fuiſſet facta in loco periculoſo,et mortali ut in capite ſecus ſi in alia parte corporis,et non periculoſo,vt in.d.§.diuus.et i.d.c.ſignificaſti.et bar. in.d.l.diuus.et Ang.in.d.glo.ex interuallo.iij. col.Cepo.conſi.xxxi.Ang.in glo.ſcienter.et doloſe.in fi.Bal.in.l.ſed ſi quacunq.§.ſi magiſter.ff.ad.l.aquil.et Mar.in.d.l.i.C.de ſicar. et in.d.§.diuus.et in.d.conſi.vij.Corn.in con. lvij.iij.uolu.Tho.grā.in.d.uo.xxiij.Areti.in conſi.lxxx.Gand.in rub.de homi.xi.col.uer. queſtio etiam dubitabilis,Fely.in.d.c.ſignificaſti.in regno autem hec preſumptio et coniectura ex genere armorū,ut ſi ꝑcuſſerit uideatur animo occidendi eſt ſublata per conſtitutionem aſperitatem,vbi preſumptio illa a iure introducta,vt ſi quis ſtrinxerit gladiū, et percuſſerit preſumatur animo occidendi facere p.d.§.diuus.ē lentia ſublata quo ad penā ut nō puniat̃ ac ſi occidiſſet,ſed duplicata ar

morum poena. ꝑ † Sed an tunc quando haſta, & baſtono percutiat in capite, & moriatur ꝑ cuſſus poena mortis teneat̃ percutiẽs: dic ut di ctum eſt ꝙ nõ ut ꝑ Mar.in.d.l.i.C.de ſicar.& in .d.§.diuus & in.d.conſ.vij.& Fely.in. d.c. ſignificaſti & Tho.grã.plene qui ad hoc uo tauit in uo.xxiij. limitat tñ Mar.in.d.§.diuus qñ habetet haſtã cũ ferro & noluerit ferro ꝑ cutere ſed cũ haſta nã etiã ſi in capite ꝑcutiat & occidat nõ tenetur poena ordinaria nec cor porali ſed pecuniaria cũ ex preſumptiõe cõdẽ netur & qñ ex preſumptione poena minorat̃ & reducit̃ ad poenã pecuniariã ut ibi per eum ut ſupra dictũ eſt.ſed ſi nõ habet ferrũ ſed ba ſtonũ & haſtã, & ſępius percutit in capite & occidat tũc poena capitis punitur. cõtrariũ tñ etiam in hoc dicit ipſe in.d.l.i.C.de ſicar.& in ſing.clxxvi.& cõſi.vij.Thõ.grã.i.d.uo. xxiij. vbi fuit facta ꝑcuſſio cũ baſtono in capite & occidit & tũc nõ fuit cõdẽnata ad poenã mor tis ut ibi & per Bald.in prohe.ff. & vide que tradit Ioa.de arno.in caute.ij.vbi ſi facta ẽ tu mefactio ex percuſſione cũ baſtono taliter ꝙ fuit neceſſe aperire ferro an teneat̃ poena ma nus dicit ꝙ ſic, & per Tho.gra.in uo.xv. poſt Math.& And.in cõſti.ſi quis aliquẽ, & ex his apparet nõ procedere dictũ Bar.in.d.§.diuus & Ang.in gl.ſciẽter & doloſe in ſi. & per Fel. in.d.c.ſignificaſti lo.ij.ſed dici põt ꝙ aut con ſtare poſſet ꝙ percutiens baculo & haſta nõ habuerit animũ occidẽdi ut quia ex uerbis ꝓ cedẽtibus aut ſequẽtibus cõſtare poſſit ut i ca ſu per Tho.gra.in.d.uo.xxiij.uel quia nõ erat inter eos precedens talis inimicitia, & offenſio ex quibus veriſimiliter non erat occiſurus & tunc procedet opinio ꝙ nõ puniat̃ poena mor tis per tradita per Mar.in.d.§.diuus & in.d.l. i.& in.d.cõſi.vij:& Areti.in dicto.cõſi.cxlvij. & Tho.gra.in.d.uo.xxiij. aut ex verbis pre cedentibus & ſequẽtibus nullo modo cõſtare poteſt aut extat precedens inimicitia capita lis & veriſimilitudo ex qualitatibus precedẽti bus rixa, & offenſione ꝙ occiderit & tunc ſi haſta percutit in loco periculoſo ut in capite ꝙ punitur poena mortis ex quo ex loco per cuſſionis, & precedente inimicitia & offenſio ne non obſtante ꝙ haſta preſumitur ꝙ fecerit animo occidendi & ita loquatur Bart.in.d.§. diuus & Ange.in.d.glo ſcienter & doloſe & Bal.i.c.i.§.adhec.iij.col.de pa.iur.fir. & Fel. in.d.c.ſignificaſti ver.& limita ubi, ꝙ locũ ha bet qñ percutit in parte cerebri nõ in alia par te capitis & per Cepo.i.d.cõſi.xxxi.& Tho. gra.in cõſi.ij.cõſil.xxix.& cõſil.xlix.Bald. in ſpecula.in tit.de hoi, & Corn.i.d.cõſi. lvij.iiij. vol.& per Bel.in pra. in gl. & ipſum inter feciſſet, faciunt dicta Bal.in .l.i.C.de ſer. fugi. & in.l cum mãdati.C.manda. & in.l.i.C. de emenda.ſer.ut ex precedẽtibus.& ſequẽtibus facta & dicta pẽſemus, & in hoc ſtat diſcrep tio iudicis ad penſandũ ex circunſtãtijs et qua litatibus animũ occidẽdi aut nõ ut per Gand in rub.de homicidio.ij.col.ver.ſolutio.alias in ueniretur nouus modus occidẽdi & poenã cor poralẽ euadendi nã cum baſtono poſſet quis occidere & ſe defendere ꝙ nõ animo occidẽ

33 di percuſſit & in hoc. ꝑ † Etiã faciunt dicta ꝑ Mar.in.d.l.i.C.de ſicar.v.colum.verſi.poteſt etiã iudicio meo ubi dixit ꝙ ex reiteratiõe ꝑ cuſſionis cũ haſta & baſtono in capite depre henditur animus occidẽdi ut ſi ſepius incapite percuteret taliter ꝙ mortuus fuerit tollit̃ illa preſumptio generis armorũ ex geminatione & reiteratiõe percuſſionis reiteratio enim ha bet quid exceſſus & ideo auget poenã delicti

34 ut grauius puniatur. ꝑ † Et ideo ſi quis ueni ret puniendus ex delicto poena pecuniaria tñ ex iteratiõe punitur poena corporali ut ꝑ doc. in.l.i.C.de ſuperexactor.lib.x.Bar.& Bal. in l.licitatio.§.quod illicite.ff.de publi. Deci. in aũte.caſſa.& irrita.C.de ſacroſan.eccleſ. & ꝑ Math.in conſti.inconſultilẽ & in cõſti.magi ſtros per illũ tex.in fi.iij.lib.Tho.gra. plene in vo.ix.& in vo.xvij.& ideo circunſpectius iu dex.arbitrabitur ex circunſtantijs, & qualita tibus precedẽtibus & ſequentibus inimicitia uel amicitia & ſimilibus, uel poſſet iudex pre cedentibus circunſtantijs, & indicijs torque re ut confiteatur an animo occidendi percuſ ſerit ſicut in ſimili dicit Marſi.in.d.§.diuus. in fine de pluribus percutientibus nã poteſt poni ad torturã alter eorũ ſuſpectus vt. cõfiteatur ſi animo & ꝓpoſito, et habito tractatu occide rint & in pra.in.§.diligẽter ver.ulterius queri

35 poteſt & in ſingulari.ccxvij. ☞ † Probatur ēt animus occidendi ex conſuetudine delinquen di nā ſi alias ſolitus extitit homicidiū cōmitteř preſumptio eſt cōtra eū ꝙ percuſſerit animo occidēdi niſi clare probaȓ cōtrariū ut quia oc ciſus erat ſibi amicus aut conſanguineus.

36 ☞ † Amicitia .n.& cōſanguinitas faciunt pre ſumi homicidiū caſuale ut per Fely.in.c. ſi. de hōi.no.glo.in.l.i.C.de ſicar.cū multis alijs ut per Io.de arno. ī epito.lxv.ubi limitat cōſti. terminum uitæ,nō habere locū in occidēte af ſinē cū preſumatur caſualiter niſi clare cōſta ret de dolo & in cau.vij.uel quia uolebat aliū percutere uel leuiter pcuſſit uel in ludo vel ex alijs circunſtātijs ita dixit Gād.in rub. de hōi.

37 in ſi. ☞ † Facit nā ſi plures percuſſerunt ī rixa et neſcitur quis vulnerauerit tñ ſi aliquis erat ſolitus cōmittere hōicidiū preſumitur contra eū ut torqueri poſſit ut per Gandi. in rub. de indi.dubi.ad tor.ver.pē.Saly.in.l.ſi.C.de pro ba.faciunt late dicta per Mar.in.l.maritus.ff. de qō.& in.l i.§.ſi.eo.& in pra.in.§.diligenter & in ſingula.ccxvij.& in.l.i.§.diuus pen. &

38 fina.col.ff.de ſicar.& in cōſi.li. ☞ † Probaȓ ēt aīus occidendi per cōfeſſionē ipſius inquiſiti aut accuſati ut dixit And.& Math.in.d.cōſt. aſperitatē et per. Tho.gra.in cōſi.xxix.ij.col.

39 ☞ † Probatur etiā per teſtes qui audierunt ac cuſatū dicere ſe uelle talē occidere ut p̄ Andr. in.d.conſt.aſperitat‾. Animus.n.ex verbis de claraȓ & nulla maior probatio quā qualitas expreſſa uerborū ut per Bal in.c.i.de teſti.ne mo.n.preſumitur dixiſſe quod nō mēte agita uerit.l.labeo.§.idem tubero.ff.de ſuppel.lega. ita per Mar.in.§.diuus & in.d.l.i.per Thom. grā.in uo.xxiij.& Math. in.d.cōſti.aſperita tē uide p̄ Boni.in ti.quid ſit accuſatio.xx. col. ubi etiā ex amicitia nō preſumi aīumoccidēdi.

40 ☞ † Probaȓ etiam ex alijs cōiecturis & pre ſumptionibus & circunſtantijs precedentibus aut ſequentibus ut per Math.in.d.cōſti. aſperi tatē & Mar.in.d.§.diuus & in.d.l.i.C.de ſica. & Fely.in.d.c. ſignificaſti el.i. de hōi. & uide per Gand in rub.de hōi.xij.col.& ſeq.& pre cedē.& Mar.in cōſi.iiij.& cōſi.vij. & conſil. lxvij.& cōſi.lxi.et cōſil.lxix.& Tho.gram in uo.x.Math.in conſti.iuſtitiarijs,viij.no.& in cōſti.qui doloſe ubi qualiter & ex quibus pro

41 batur dolus. ☞ † In quibus etiā dr̄ ꝙ probatur iuramēto proprio nā ī his que in aīo conſiſtūt ſtatur iuramēto partis cū directo per teſtes,p bari nō pōt ut no.& traditur inſti.de actio.§. ſed alie ubi plene Iaſ.& ibi per eū de hoc an ſe cerit aīo occidendi,et in.l.cū quidā.iij. colu.ff. de iuriſ.om.iu.d.& ita in delictis cōſulendo te nuit,Alex.in cōſi.cxxvi.iiij.vol.& Thō. grā in.d.uo.x.& Mar.in.d.cōſi.lxi.& in rub.C.d. proba.xxvij.col.& in cōſi.xcvi. vbi ꝙ nō fe cit aīo occidendi & uide Ioa. de arno. in cau. xxix.vbi crediȓ eius dicto cum iuro et in cau. vij.ubi ꝙ ſtatur eius dicto cum iuro ꝙ nō aīo. occidendi ſeu vulnerādi & in ſing.xliij. fallit niſi eſſet malę famę per id quod dicit idē Ar no.in ſing.xlv.et per eundē in.i.cau.ubi ꝙ ſta tur eius dicto cum iuro quia credebat eſſe bā

42 nitum & foriudicatum. ☞ † Obſtat tñ ꝙ cau ſę criminales non deciduntȓ iuro ut plene Iaſ. & alij in.l.admonendi .ff.de iure iurando ubi etiā ſi ciuiliter moueaȓ,& per Mar.in.§. poſt quam.§.expedita in pra.& in.l.de minore.§. tormenta,et in.l.maritus.ff.de queſtio.& in.l. i.C.de ſicar.vbi in homicidio dicit animū nō probari iuramento ꝙ non fecerit aīo occidē di & per Ioa. de arn. in ſolilo. lxix. ubi etiā in actiōe iniuriarum ciuili morte poſt Cappe. tolo.in deciſ.ccxliij.& facit etiam quod dicit Mar.in.d.§.poſtquam ꝙ iudex eſſet cauſa per urij ex quo ſciēter periuraret et diceret ꝙ nō animo occidendi.percuſſit ne moriatur & eſ ſet in poteſtate ipſius accuſati euadere pœnā

43 iurando. ☞ † Niſi diceres in caſu quo concur rerent cōiecture in fauorē accuſati ꝙ non per cuſſit animo occidendi tunc poſſit ſe purgare iuramēto qñ non conſtaret de cōtrario ut ſen tit Iaſ.in.d.l.admonendi car.xxvij.i. col. uer. ij.principaliter ibi niſi reo deferatur iuramē tum purgationis & per Ang.& poſteū Aug. in gl.falſario.in ſi.Roma.in cōſi.ccclxij. facit tex.in aūte.ſed nouo iure.C.de pœna iudi.qui ma.iudi.& in c.reg.vulgaris famæ & in.c. in cip.item ꝙ in omni caſu ubi datur purgatio p̄ iuramētum per Mar.in.l.i.vlt.col.ver. capio. gl.C.de ſicar.poſt gl.& Cepo.in cōſ.xlij. ver. ſupereſſet deniq; iuramentum purgationis.

14 T † Sed an indubio preſumatur animus occidendi & cui incumbat probatio accuſatori ſeu inquirenti ꝙ fecerit animo occidendi, an uero accuſato ſeu inquiſito aſſerēti ſe non percuſſiſſe animo occidendi Mar. in. d. conſi. li. tenet ꝙ indubio non preſumitur animus occidēdi & tradit in. l. i. C. de ſicar. verſ. modo vlterius ſuper hac lege. & arguit primo ꝙ dolus in dubio non preſumatur nec incumbat accuſato probare ꝙ non dolo nam quilibet preſumitur bonus niſi probetur malus. l. nō omnis. §. abarbaris. ff. de re. mili. & dolus non preſumitur niſi probetur. l. quoties. §. qui dolo. ff. de ꝓba. item ubi capi. poteſt coniectura delicti, & non delicti indubio preſumimus in non delictum ut in exemplis per eum ergo preſumendum eſt non animo occidendi ut euitetur delictum & interpetratio fiat in fauorem accuſati & licet negatiua ꝙ non fecerit animo occidendi ſit fundamentum occidentis ideo probāda. l. hoc iure. ff. de verb. oblig. tamen quando habet pro ſe preſumptionem iuris non eſt nenereſſaria probatio ſed talis preſumptio transfert onus probandi accuſatori ſeu inquirenti ut per Bald. in. l. in illa ſtipulatione. ff. de ver. oblig. & Mar. in. l. ſi quis ne queſtio. ix. col. ff. de queſtio. & in. l. i. §. ſi quis dicatur. v. col. ff. eo. cum ergo accuſatus ſeu inquiſitus habeat preſumptionem predictam proſe ergo non tenetur probare hoc, propterea homicidium nō eſt punibile ſine dolo, & ubi dolus ad eſt punitur. d. §. diuus & d. l. i. ergo dolus eſt fundamētum intentionis accuſatoris ſeu inquirentis, ergo illum probare debet. l. ei qui. ff. de proba. Mar. in conſi. xxxvij. & conſi. xlviij. & in. d. l. i. ver. modo & And. in conſti. terminum vitæ. ij. col. propterea in accuſatione ſeu inquiſitione neceſſe eſt dicere doloſe & appenſate ut patet per Ang. in opere malæ in forma inquiſitionis & in gl. ſcienter doloſe, & appenſate ergo qualitas iſta deducta in accuſatione ſeu inquiſitione eſt probanda, ita per Marſil. in. d. conſi. vij. plene, & in conſi. xlviij. conſi. lxvij. & conſil. xcvi. & conſi. cxij. & in. l. ſi quis ne queſtio. ff. de qō. & in rub. C. de proba. & in ſing. clxxxvij. Deci. in. c. licet cauſam de proba. cum deductis per eos & ita dicit Deci. in conſi. xxxvij. ver. iiij. principaliter cōtrarium tamen cōcludit Mar. in. d. l. i. C. de ſicar. quod onus probandi incumbit accuſato & occidenti nam homicidium eſt prohibitum iure diuino ut in precepto, & humano. l. qui cedem & per totum. ff. de ſicar. l. ſi non conuicij. C. de iniur. ſi prohibitum de iure ergo praue, & malæ factum ex conſequenti accuſator habet preſumptionem probādo ſimpliciter homicidiū ex quo homicidium in ſe habeat delictum, et dolum etiam ſi a ſtatuto permittatur, & per Bal. in. l. i. ij. col. C. ſi a non compe. iud. Mar. in l. i. in prin. viij. col. ff. de ſicar. & in. l. patre uel marito. circa prin. ff. de queſtio. Ideo in dubio dolus preſumitur in homicidio ut dicit Boni. in rub. de homi. in fi. & in tit. quid ſit accuſatio. v. col. & Ange. in. l. i. C. de ſicar. & Par. in tra. ſind. in uerbo pœna verſ. an multa ibi & aduerte ubi dicit indubio dolum preſumi ideo contrarium probandum per allegantem non dolo, idem Cepo. in conſil. xxix. & ideo accuſatus aut īquiſitus probare debet cauſam quare pro homicidio non debeat puniri pœna ordinaria, ut quia non fecit animo occidēdi nec dolo probando, & deducendo qualitatem ꝑcuſſionis & armorum, & loci percuſſionis ergo eas probare debet & ei incumbit onus probandi excuſationem, & defenſionem ſuam faciunt dicta per Cepo. in. d conſi. xxix. vbi qui dicit ſe occidiſſe ad ſuam defenſionem probare debet cum in dubio preſumatur animus occidendi maxime ex genere armorum & qualitate percuſſionis ut enſe, & ferro & in loco periculoſo, & idem Cepo. in cōnſi. xxxi. dicit ꝙ homicidium qui dicit non doloſe factū tenetur illud probare cum ſit de iure prohibitū, ſed uidetur ꝙ tex. in. d. §. diuus. requirat utrūque debere probare uidelicet accuſatorē qualiter occidens percuſſit doloſe & animo occidendi deducendo qualitatem armorum & locis percuſſionis ut ex eis dolus deprehendatur ut traditur in. c. ſignificaſti de hoi. & pœna ordinaria puniatur ut dicitur in. i. ver. d. §. diuus. accuſatum uero & inquiſitum, ut ordinaria pœna non puniatur ſed alia mitiori probare debere qualiter non dolo nec animo occidendi percuſſit deducendo qualitatem per-

cuſſionis non cum ferro ſed haſta nec in loco
periculoſo uel deducendo amicitiam & affi-
nitatem ut no.in.d.l.i.C.de ſicar.& Gand. in
rub.de hōi.uer.ſolutio.ij.no.& Cepo. in cōſil.
xxxiij.ita dicitur in.d.§.diuus in.ij.verſic.
45 ¶ † Sed quid tunc ſi teſtes actoris nihil depo-
nant de qualitate percuſſionis ſed ſimpliciter
deponant uidiſſe titium inſiluiſſe percuſſiſſe
& occidiſſe ſempronium & ita mortuū uidiſ-
ſe ex dictis percuſſionibus nec qualitatē per-
cuſſionis expreſſerint ut cum quibus armis
& in quo loco,& parte corporis percuſſerit,
nec accuſatus probauerit qualitatem ſuā pro
ſua defenſione quid tunc erit preſumendū, &
an pœna ordinaria eſſet puniendus, an uero
mitiori inclinando indubijs in fauorē rei Mar.
in.d.l.i.tenet ꝙ pœna ordinaria ex quo iuris
habet preſumptionem ꝙ dolo fuerit factū ho
micidiū per ſupra dicta,Sed dic ꝙ in caſu iſto
nullo modo pōt puniri pena ordinaria ex quo
dolus requiſitus nō eſt probatus, et ad impo-
nendā pœnā ordinariā dolus adeſſe debet, ut
ſupra fuit dictū nec de eo conſtat per claras ꝓ
bationes ut incriminalibus requiritur iuxta.l.
fi.C.de proba.& Ana.in cōſi.lix.Mar. cōſi.i.
conſi.xx.conſi.xxix.conſi.xxxi.conſil.xxxiij.
conſi.xliij.conſi.l.conſi.lxiij.conſi.lxxij. cōſi.
lxxxviij.conſi xcij.conſi.ci.conſi.cviij. conſi.
cxvi.& ſeq.conſi.cxxxij.& conſi.cxxxiiij. &
ſeq.ſed talis dolus eſſet preſumptus a lege &
de eo conſtaret ex iuris preſumptione ut ſupra
46 dictum eſt.¶ † Sed qn̄ quis condēnatur ex p̄
ſumptionibus pœna eſt tēperāda nec uera pœ
na delicti imponi poteſt ſed mitior, &c. pecu-
niaria ut per Gandi.in rub. de indi.in dub. ad
condem.& per doct.in .c. afferte.de preſum.
& in.c.quia veriſſimile eo.Brun. in tra.indi.i.
par.Mar.in pra.§.oportune et in .d.l.i.C. de
ſicar.& in cōſi.xcvi.& in conſi.xv.& in cōſ.
vij.& conſil.x.& maxime quia in dubijs reis
fauendum erit in reg.fauorabiliores.ff.de reg.
iur.Mar.conſi.li.& in ſing.xc.incip. fauorabi
liores.ideo tunc iudex ſit cautus ſæpius inter-
rogare teſtes ex ſuo officio de qualitate ar-
morum, & percuſſionis uel ponat reum ad
torturam ut omnia fateatur, & qualitatem
percuſſionis armorum, & loci percuſſionis

& tunc ordinariam pœnam imponat vel ali-
ter faciat iudex coſtare in actis de percuſſioni
bus,& vulneribus & in qua parte corporis,
& de quantitate iuxta doctr.Mar.in pract. in
prin. & Ange. in gloſa fama publica. & ita
conſuluit Marſil.in conſil. xcvi.vbi dicit ex
quo non probauit accuſator qualitatem do-
li contentam in accuſatione vel ſtatuto abſol
uendus eſt reus,& Gand.in dicta rubrica de
homicidio.ix.columna, dixit ſemper preſumi
dolum abeſſe niſi probetur adeſſe dicta lege
quoties qui dolo.ff.de probatiōibus &.l. cum
ita.§.ſpecies.ff.de lega. ſecundo; facit dictum
Andr.in conſi.terminum uite ubi dixit in cor
nelia ſui natura adeſſe dolum & ſic debet cō-
tineri in accuſatione rei qui dicit incumbit o-
47 nus probandi dolum.¶ † Limita tamen & tē
pera ut per Gand.in.d.rub.de homi.in fi. quā
do probatur alias ſolitum committere homici
dium. nā tunc ſi nihil probauit accuſatus ad
ſui excuſationem licet accuſator non probaſ-
ſet tamen punitur pœna ordinaria nam ſat eſt
probatus dolus ex conſuetudine occidendi
& quia ſolitus ut ibi & per Marſil.in dicta.l.
48 i.§.diuus. ¶ † Sed ex quibus cauſis dolus ex-
cuſetur ut non puniatur pœna ordinaria dic
quod ex cauſis de quibus infra excuſantibus
homicidium & maleficium ut infra ſuo lo-
co dicetur.tamen no.quod quelibet cauſa co
lorata fama iniuſta ne dum iuſta & temera-
ria & beſtialis excuſata dolo vt ordinaria
pœna non puniatur.l. palagij la ſecunda .C.
de palagiar. Mathe. in.l. prima verſiculo &
aduertas & in.l.ſecunda verſicu. & facit .C.
de ſicar. & in practica. in .§. agredior & in.l.
de vnoquoque.xxxiiij.columna .ff. de re iu-
di.Thom. gram. in vo. xxxix. Deci.in con-
ſilio.clxx. Iaſ.in.l.ſi quis id quod.ix.columna
ff. de iuriſdictio. omn. iud. Curti.in conſilio
quiquageſimoſexto Cepo.conſil.xxi.& con-
ſilio vigeſimoquarto. Iaſo. in.l. ſi quis ma-
ior.C.de tranſactio.& in.l. ſi quis ita promi-
ſerit.§. ſeya.ff. de verbo. obliga. & in .l. qui
Rome .§. duo fratres vbi etiam Alexandr.
ff.eod. Socyn. in conſilio. cxviij. primo vo-
lumine vbi de cauſa beſtiali excuſante. An-
gel. in dicta .l. palagij & in .l. pretor.§. hec

actio.ff.vi bon.rap.vbi ꝙ excuſat a pena cor
porali & in.l.fi.in fi.ff.de eo per quem fa.er.
Alex.in conſil.cvi.iiij.vol.Tho.gra.in vo.x.
et in vo.xx.Mar.in cõſi.cxix.& cõſi.cxxviij.
& conſil.cxxxv.& cõſi.ij.Cur.cõſi.xx.Mat.
in conſti.violentias.Mar.conſi.vij.vbi de cõ
ſuetudine excuſante a pena vt i ludo puerorũ
poſt Fran.de cre.in.ſing.incip.mos puerorũ
bononie & Mar.plene in pra.in.§.quoniam
& in.l.i.in princ.ff.de ſicar.Cepo.cõſil.xxx.
& ſeq.Mar.cõſi.xi.& cõſil.xxi.& cõſi.xlviij.
vbi de iuſſu iudicis, & Iaſ.in.l.iuſte poſſidet.
ff.de acqui.poſſ.Mar.in conſil.li.& conſi.liij.
& cõſil.lxij.vbi de ſimplicitate, & cõſi.lxvij.
& conſil.lxxvij.conſil.xc.de conſuetudine &
conſil.c.& cõſi.ciij.& cõſi.cxxiiij & cõſil.cx
xviij.Alex.in conſil.cxix.ij.vol.& cõſi.cxx
vij.iiij.vol.& cõſil.ccxij.eo.vol.& conſi.xliij
& conſi.cxxxv.& cõſi.xcvi.& cõſi.cxxxiij.
vi.uolu.Mat.in conſt.inquiſitiões generales.
v.not.& in conſti.eos qui ſcienter,& in prelu.
conſti.ix.q.quelibet ergo colorata excuſat a
dolo & pena ordinaria, tam rõne homicidij,
ꝗ aliorũ delictorũ,vt per eos in locis ſupra.
49 ☞ †Intellige tñ ꝙ cã ipſa ſit ꝓbanda, vt per
Cur.in cõſi.lvi. Et limita vt per eũ ibi uer.qa
bene.vi.col.niſi quis erraret in iure naturali,
vel ciuili notorio,nã tunc non excuſaretur ut
ibidem,& ſufficit ꝙ ſit probata ſemiplene,vt
excuſet a dolo,ut ꝑ Io.de ami.in conſi.xxvij.
vi.col.Modo hic de aliq̃bus q̃õnibus in hac
materia voluntarij homicidij inſeramus.
50 ☞ †Et primo q̃ro quid ſi quis occidat uolẽtẽ
an teneatur pena homicidij, dic ꝙ ſic ex quo
nemo eſt dñs membrorũ ſuorũ.l.liber hõ.ff.
ad.l.aquil.vbi Flor.Bar.in.l.i.§.vſq; adeo.ff.
de iniur.Ang.Pau.& Alex.in.l.ꝗuis.ff. de in
ius voc.Fel.in.c.ſolite.ij.col.de maio.& obe.
Mar.in.l.i.in prin.i.col.i.amplia .ff.de ſica.et
in.d.l.ꝗuis.tradit de uolẽte ꝑcuti ꝙ punitur ſi
51 grauiter,ſecus ſi leuiter dãdo alapã.☞ †Limi
ta in officiali regis,nam et ſi uolẽti fiat iniu
ria cenſet regi facta,et punitur,ut ibi ꝑ Pau.
52 et Alex.vide ut per eos in.d.l.ꝗuãuis.☞ † Li
mita et quo ad excõicationẽ incurrẽdã, nam
percutiens clericũ volẽtẽ eſt excõicatus,vt in
c.contingit.Io.ij.de ſen.excom.Roma.in ſin
gu.incip.not.dictum Inno.et per Ioã.petr.de
fer.in pra.Pap.in lib.rei vend.publice excõ
53 municatum.☞ † Et conſti reg.ſi quis aliquem
de percuſſione cum armis complectitur vul
nerantem ſeipſum, vt dixit Bal.in prohe.de
creta.& per Iaſ.in.l i.C.de ſer.fugiti.ij. col.&
54 per Io de arn.in epit.xxix.☞ †Et an occidẽs
ſeipſum careat ſepultura dic ꝙ ſic ut per Ioã.
de arno.in proble.iiij.de percutiente clerico
ſeipſum q efficitur excõmunicatus per Fely.
55 in.c contingit.de ſen.excõ. ☞ †Secundo que
ro quid ſi non occidit ferro ſed ſuſpendit ho
minem,aut aliter ſuffocat an teneat pena ho
micidij, & conſti.terminum vite.dic ꝙ ſi do
lo fecit tenetur pena ordinaria homicidij &
d.conſti.vt per And.in.d.conſti.dicentẽ, etiã
tunc in plus puniri ex quo regiam vſurpat iu
riſditionem ſuſpendendo, & ſic duplici pena
videlicet pena contenta in.d.cõſti.terminum
vite.& pena contenta in conſti.duram & di
ram.& conſti.cum ſatis.i.lib. que infligitur
vſurpãtibus regiam iuriſditionẽ quod tamen
declara quando feciſſet animo uſurpandi iu
riſdictionem,& merum imperium,vt ibi per
Andr.& de pena vſurpantis alterius iuriſdi
ctionem,vide per Ioan.de arno.in proble.xl.
& uide de ſuſpendente per Boniſa.in rub.de
homicidijs.in principio.& vide Par.in tract.
ſindica.in uerbo pena:uer.tu qui uadis in bir
raria.idem ſi veneno occidat.l.i.C.de vene
fi.&.l.iij.ff.de ſicarijs.& in conſtitutio.ma
la noxia, vt intelligantur quando mortuus
fuit,ut ſupra fuit dictum,& per Matthe.in.d.
conſti.& in cõſti. terminum uite.ſexto nota
bi.et Matthe.in rubrica.ff.de ſicarijs.et in l.
prima.§.primo.ff.eo.et per Boni.in dicta ru
56 brica de homicidijs.☞ † Tertio quero quid ſi
propoſuit occidere Sempronium, proiecit i
ctum credens Sempronium occidere,et occi
dit Titium an teneatur pena mortis,et ordi
57 naria homicidij.☞ †Pendet hec queſtio ab il
la, an et quando quis deliquit vltra inten
tionem et cogitationem puniatur,vt an exi
tus,et ueritas conſideretur in delictis, et non
intentio,et opinio de quibus per Bart.in.l.di
uus.ff.de ſicar.et ibi per Mar.et per Cy.et Sa
ly.in.l.quoniam multa.C.ad legem iul.de vi
pub.

pub.Gandi.in rub.de homi.in rubr.de pen.& Ang.in glo.& appenſate.i. col.& Bar.Ange. & Alex.poſt Bart.in.l.reſpiciendum.§.delinquunt.ff.de pen.& in.l.qui ſeruo.ff. de iniur. Bal.in.l.ſi quis non dicam rapere.C.de epiſc. & cler.& in.l.ſi quis ſeruo.C.de fur.& Alex. poſt Bart.in.l.item apud labeonem.§.ſi quis virgines.ff.de iniur.Boni.in rubri.de inſul.& per eū.in ſi.vi.col.& ſeq.& in tit.quid ſit accuſ.ij.col.& ſeq.Io.and.in mercu.in reg.cum quis.de reg.iur.in.vi.Bel.in prac.in glo.ꝙ dictus titius.iiij.&.v.col.& in rub.de queſtio. xlviij.col.per Gād.in rub.de uar. que.in mal. vij.col.Par.in tra.lindi.car.xlvij.ij.&.iiij.col. Marſi.in.l.qui ignorans.& in.l.qui falſam.ff. de falſ.& in.d.l.diuus.& in.l.i.§.diuus.ff.de ſicar.& in conſi.vij & in conſi.lxvij.Cardi.in clemen.i.pen.q.de homi.ꝙ non efficitur irregularis niſi in fraudem fecerit, & per Mathe. in.d.conſti.terminum vite.i.q.de iſta.q.& ibi per And. In quibus locis plene traditur an qñ qs ultra intẽtionẽ,& ꝑ errorẽ,& ignorātiā deliquerit puniať,in quibus diſtinguitur,aut dabat operā rei licite,& non puniť,aut rei illicite & puniť.l.qui occidit.§.pen.ff.ad leg.aql.functis.d.l.quoniam multa.&.l.ex incēdio.ff.de incen.rui nau.&.c.ſi.de homi.in.vi.de errore vero,aut eſt erratum in delicti productione, & tunc non excuſatur,aut in delicti ſpecificatione,& tunc ſubdiſtingue, vt per Ang.in.d. gl.appēſate.& per Par.in.d.uerbo pena.uerſicu.quoniam multa. Quantum uero ad premiſſam queſtionem eam tractat.& diſputat, And.in.d.conſti.terminum vitę.& ibi poſt eum Mar.in.i.q.& Par.in uerb.executio.Saly.& Ange.in.d.l.quoniā multa. Bar.in.l.qui ſeruo.ff.de iniur.& in.d.§.delinquunt.& in.d. §.diuus.& Cepo.conſuluit vt in conſi.xxxiij. Iaſ.in.l.i.ff.de legi.iij.col.uer.quid autē.& habui in facto,And.arguit primo ꝙ non teneātur de homicidio,nam homicidium non punitur ſine dolo.l.in lege cornelia.ff.de ſica.ſed iſte non fuit in dolo occidendo Titium cū nō cogitauerat eum occidere, ergo non punitur pena ordinaria dato ꝙ fuerit ĩ lata culpa quæ dolo non equiparatur in lege cornelia,nec ſufficit.d.l.in lege cornelia ,potius ergo errauit ꝗ fuerit in dolo,ſed qui errat non conſentit.l. ſi quis per errorem.&.l.ſi conuenerit.ff.de iuriſ.om.iudic.attamen contrarium concludit ipſe And.ꝙ pena ordinaria homicidij teneať, nam licet non fuerit in dolo titium occidendo fuit tamen in dolo occidendi ſempronium,& homicidium de quo cogitauerat fuit perfectū vꝫ factum licet non in perſona contra quam cogitauerat,& rōne doli punitur ſequuto facto.d.l.diuus.&.d.l.i.§.diuus.ff.de ſica.&.d.
58 conſti.terminū vite.¶ † Facit nam ſi quis rem alterius furatur licet neſciat cuius ſed tamē de furto punitur.l.cū querebatur. circa ſi.C.vnde vi.ex quo fuit in dolo furtū cōmittendo & furando licet neſciat cuius ſit, ita & homicidium committendo doloſe licet non ĩ perſonam cogitatam,ſicut etiam de eo qui furto ſubtrahit rem ſacram de ſacro nam licet in mente cogitauerit cōmittere ſimplciter furtum & non ſacrilegium tamen teneť vt fur ſacrilegus.l.i.C.de interd. matr. Ange.in.d. gl.& appenſate.ij.caſu. Facit etiam nam qñ cogitatum eſt de genere prohibitorum tūc factum,& veritas attenditur, & non cogitatū & opinio.d.l.diuus.facit etiam nam quando cogitatum tendit uerisimiliter ad finem ſecutum,tunc punitur licet aliter fuerit ſecutum, ꝗ cogitauerat in his que ſunt de genere prohibitorum dando operam rei illicite, vt in.c. ſi.de homi.in.vi.d.l.quoniam multa.l.i.§.ex incendio.ff.de incen.rui.nau.l.ſi quis aliquid. §.qui abortionis.ff.de pen.l.iij.§. adiectio.ff. de ſica.in quibus attenditur factum & euentus,& non animus & cogitatio delinquendi nam in eis punitur factum, & non intentio Ang.in.d.glo.appenſate.& ꝑ Mar.poſt Bar. in.d.l.diuus.vbi declarat & in.l.is qui cum telo.C.eo.& in conſi.vij.& in locis ſupra ꝓ
59 xime. ¶ † Facit dictum gloſ. in.d.l. diuus. & in.l.diuus.& in.l.i.C.de ſica.& Mar.in cōſil.lxvij.ꝙ ſi quis voluerit percutere tantum & non occidere ꝙ tenetur ſi occidit, & ibi Bar.& Bal.& Saly.in.d.l.quoniam multa.et in.l.data opera.C.de accuſa.& de hac.q.per Brixien.in.q.lxxxvij.& Albe.in rub.C.de ſica.faciunt etiam dicta per Albe.in.d.l.qm̄.de cognoſcente coniugatā quam credebat ſolu-

cam. ¶ Cepo.in conſil.xxxiij.conſuluit contrarium & refert etiam Deci.in.l.vt vim.in fi.ij.not.ff.de iuſti.& iu. vbi ſi defendendo ſe occidat alium.conſuluit Cepo.non teneri pena ordinaria,& mortis ex quo licet fuerit in dolo cogitando occidere ſempronium.Tamē in occidendo titium non fuit in dolo, ſed culpa cum non cogitauit eū occidere,& ſic tōnē culpe non tenetur pena ordinaria ſtatuti, vt ibi proſequitur reſpondet Marſi.in.d.l.diuus. pen.col.& in.d.conſi.vij.& in locis ſupra intelligendo maxime ſtante amicitia, aut affinitate occiſi,& inimicitia eius quem cogitabat occidere,nam contra amicum,& conſanguineum non eſt preſumptio cogitationis mali.Iaſ.in.l.i.ff.de legi.Areti.in cōſi.cxlvij.Gādi.in rub.de homi.xi.col.ver.ſolutio.Mar.in. d.§.diuus.pen.col.& in.d.conſi.vij.& Cepo. in.d.conſi.xxxiij.vbi fuit occiſus conſanguineus,glo.& alij in.d.l.i.C.de ſica.Bal.in.l.fi. xx.oppo.C.de here.inſtit.Fely.in.c.ſi.de homi.tenendum eſt ergo & concludendum occidentem non teneri pena ordinaria delicti in hac qōne,ſed pena mitiori pro culpa, aut pecuniaria,vt proſequit Cep.in.d.conſi.xxxiij. & ita etiam tenet Boni.in rub.de inſul.& ꝑcuſ.vi.col.& ſeq.& tenuit Ana.in.c.ſi.xx.colum.de male.vbi dicit ita intelligendus,Bart. in.d.§.delinquunt, & ita tenet glo.50.diſti.c. quantum. & ita intelligi debet opinio Andr. in.d.conſti.terminum vite.& Math.& aliorū ſupradictorum cum allegatis, vt licet teneatur de occiſo, & eadem lege non tñ eadē pe-
60 na ſed mitiori. ¶ †Et ex his ēt deciditur queſtio de mediatore occiſo , nam ſi quis videns duos rixantes interpoſuerit ſe,in medio animo ſedandi rixam,& alter rixantium volens percutere ſocium rixantem percuſſit mediatorem,& occidit nō tenetur pena mortis, ſed alia mitiori propter culpam,ita dixit Ange in l ſi cum ſeruo.ff.de iniu.Cep.in.d. cōſ.xxxiij. Pet.girar.in ſing.ix.& Marſ.in.d.l.i.C.de ſica.& in.d.l.diuus.& in.l.de minore.in princ.
61 ij.col.ff.de queſti. ¶ † Vbi etiā tradit de extrahente dardum , & ſagittam,vt auem occidat & hominem occidat tenetur pro culpa,& nō dolo & ibi dicit habuiſſe in facto condēnaſſe ad exilium per quatriēnium non obſtante ſtatuto ꝙ occidens occidat cum intelligatur ſtāte dolo & non culpa etiam lata vt ibi plene & per Cepo.in.d.cōſil.xxxiij.&Deci.in cōſi.
62 ix.& Soci.in conſil.xvi.i.vol. ¶ †Sed quid ſi occidens mediatorem dolo occidat, vt quia ex eius cauſa ſocius rixans aufugit,& videns non poſſe ſocium fugientem occidere occidat mediatorem an teneatur pena ordinaria videtur ꝙ ſic ex quo fuit dolus in occidēdo, qd verum eſt niſi calor iracūdie excuſaret ipſum maxime nulla ſtante inimicitia, ſed forte ami
63 citia,aut parentela cum mediatore. ¶ †Calor enim iracundie inconſultus excuſat a pena ordinaria occidētem , vt per Roma.in.l.cum mulier.xxxij.col.ver.aduerte tñ.ff.ſolu.matr. vbi dicit excuſare ēt ꝙ iracundia proueniret aliter ꝙ facto occiſi,Par.in tra.ſindi.car.xiiij. ij.col.& car.xxxvi.ij.col.uer. quidam . idem conſuluit Pau.de ca.in conſ.cxcij.incip.in cā carceratorū,& per Fely.in.c.dilecti.de exce.
64 ¶ †Faciunt etiam dicta Panor.in.c.olim.ij. col.de reſcrip.de iuſto dolore cōmoto ad occidēdum quem non potuit temperare,vt per Mar.in.l.i.in prin.ix.col.ff.de ſica.& in prac. in.§.quoniam.& in.§.vlterius.Tho.gram.in uo.xxiij.& Mar.in conſ.cxviij. Limita tñ niſi faciat occidens pro tuitione ſui corporis ſi aliter non potuit euadere,niſi occidat mediatorem,nam tunc ēt dolo occidendo non tenetur,vt not.Ang.in.l.ij.C.de ſica.& Aug.poſt Ang.in glo.et dictus titius ſe defen.v.col.uer. quero an marius aliter mediator non pōt of-
65 fendi,vt per Ang.in.d.glo.d.uerſi.qro. ¶ †Et no.de iſto mediatore ꝙ ſi alicui rixantium fecerit iniuriam animo ſedandi rixam non pōt ex hoc accuſari Ang.in.l.ij.§.occiſori.ff.ad ſilleia.& no.in.l.excuſant.ff.ad ſille.& per Inno.in.c.ſicut dignum.de homic.& per Cep.i. conſi.& alios vbi ſupra,& per Bal.in marga.in uer.uadens.Limita tñ niſi fingat ſe mediare,& percutiat,vt ibi per Ang.& alios ſu-
66 per Cep in.d.conſi i. ¶ †Sed qd ſi in ꝓpoſita qōne ambos occidat titiū,& ſempronīū cū alterū tm̄ uellet occidere an teneatur đ dupplici homicidio dic ꝙ ſic vt in.l.ſcietiā.§.qui cū aliter.ff.ad.l.aquil.no.in.l.eum qui.§.i.de iniur.

Cepo.in conſil.xxvi.iij.col.Sali.in.l.grachus.
C.de adulter.Bal.in.l.vbi.in fi.C.de tranſa.
vbi quid ſi alter erat bannitus & hoc facit ꝓ
ſtatuto puniente duos occidentes, vt ibi &
Bal.in.l.quid ergo.§.ait pretor.ff.de infamib.
67 & Bar.in.d.l.diuus.¶ †Sed quid ſi uolens ho-
minem occidere occidit aſinum an puniatur
de homicidio propter animũ occidẽdi hoĩem
ponit Dy.& Ang.& Alex.poſt Bart.in.l.im-
puberẽ.§.i.ff.de falſ.Bar.& Mar.in.d.l.diuus.
& Ang.in.d.glo.& appenſate.vbi ꝙ non ſed
lege aquilia,& maxime in regno in quo non
animus,& attentatũ punit̃,ſed factum per cõ
ſti.aſperitatem.& ibi dicta per And.de extra
hente ſagittam animo occidẽdi ꝙ non punia
68 tur de homicidio.¶ †Quarto quero dictũ eſt
de uno occidente duos quid ecõtra,ſi duo oc-
cidant unum,ut quia vnus mortifere vulne-
rauit alter ſuperueniens in totum exanimauit
an uterq; teneatur an uero alter tm̃ occidens
in totũ,& qualiter, tex.in.l.ita vulneratus.ff.
ad.l.aquil.dicit vtrũq; teneri in hoc text.in.c.
ſignificaſti.lo.ij.de homi.& ita ẽt tenet Andr.
& Mat.in.d.conſti.terminũ vite.ij.q.per tex.
in.l.qua actione.§.ſi qs ſeruum egrotantẽ.&
in.l.ita vulneratus.in prin.ff.ad.l.aql.& aũt.
Bar.in.l.ſi in rixa.ff.de ſica.vbi ne dũ ſi in to
tũ ſecũdus exanimaſſet & mortaliter vulne-
raſſet ſed etiã ſi non letaliter nam licet in cor-
pore ſano vulnus non eſſet mortale tñ indebi
litato & mortifere vulnerato efficitur morta
le,& ideo vterq; tenetur per.d.iura, ſecus tñ
ſi primus nõ intulit uulnus mortale,ſed leue,
nam tunc primus non teneret̃ de occiſo, ſed
vulnerato, & alius teneretur de occiſo niſi
habito tractatu primus intuliſſet vulnus ani-
mo auxiliandi,& aſſiſtẽdi,& ita reſidet Bar.
& Mat.ubi ſupra.& Boni.in rubr.de inſul.&
percuſ.v.&.vi.col.& in fi.col.pone ꝙ aliquis
percuſſit,& plene Ange.in glo. And.auxil.v.
col.& Bel.in pra.in rub.de queſt.in fi.in con
trarium vr̃ text.in.l.item mela.§. celſus.ff.ad
leg.aquil.vbi primus tenet̃ de vulnerato ſecũ
dus de occiſo,& in.l. huic ſcripturæ.§.ſi ſer-
uus.uer.ſed ſi manumiſſus.ff.eo.per quẽ text.
d.§.celſus.dixit Bal.in.d.l.ita vulneratus.ꝙ q
dam aduocatus vulnerantis dederat ei conſi
lium ꝙ per alium faciat vulneratum in totum
exanimari cum poſtea ipſe non teneretur de
occiſo,dicit tñ premium aduocati laqueum
fore,& per eundẽ in.c.i.v.col.quib. mod.feu.
amit.& Ang.in.d.§.celſus.& per Fely.In.c.de
cetero.de homic.& Iaſ.in.l.ſi ab hoſtibus.pe.
col.ff.ſol.mat.& Mar.in.l.i.in princ.xv.limi.
ff.de ſicar.& in.l.nihil intereſt.ff.eo.iij. col.&
in prac.in.§.oportune.ij.col.Franciſ.de cre.in
ſing.lv.incip.quidam malus aduocatus.Ro-
ma.in ſing.cclvi.vbi dicit lucratum fuiſſe cla
midem de ſerico,& euaſiſſe primum vulnerã
tem a morte, Ana.in.c.ſignificaſti.el.ij.iiij.co
lum.de homi.Pet.de anchar.in conſi.lxxviij.
Floria.in.d.l.ita vulneratus.& in.d.§. celſus.
Cepo.in caute. v.ver.alia.& in caut.xxij.Io.
de arno.in proble.vi.vbi limitat conſtit.reg.
terminum uite.Iaſ.tamen in.d.l.ab hoſtibus.
tenet contrarium ꝙ teneatur de occiſo, Flor.
vero in.d.§.celſus.& in.d.l.ita vulneratus.&
Cepol.in dictis cautelis tenent ꝙ aut conſtat
primum uulneraſſe mortaliter, et tunc vterq;
tenet̃ de occiſo.d.l.ita vulneratus, & ita ſen-
tit glo.ibi,aut eſt dubium an primus mortife-
re vulnerauerit, vt quia non conſtat vulnus
mortale,& tunc non tenetur de occiſo,ſed de
vulnerato,& ita ſentit glo.in.d.l.ita vulnera-
tus.inquãtũ r̃ndet ad.d.§.celſus.¶ †Et ſentit ẽt
69 Bar.i.d.l.ſi in rixa.ꝙ ambo puniant̃,nã ſi duo
nõ mortifere vulneraſſent, vt qa qd̃libet ip-
ſorũ vulnerũ nõ erat mortale, tñ ambo feciſ-
ſent mori uulneratũ ambo tenerent̃ de occiſo,
et licſi ambo mortalia,multo magis tenerent̃
per dictam.l.item mela.§.ſi plures trambem.
et Andre.ſentit in dicta conſtitut.terminum
uite.et Matthe.ibi.iij.q.cum ergo ambo mor
taliter ergo vterq; tenetur, et ita dicit text.in
d.l.ita uulneratus.ubi ambo mortaliter uul-
nerauerunt,et omnes tenentur, dic ꝙ aut ex
propoſito ꝑcuſſerunt habito tractatu,et am
bo tenentur indiſtincte,vt dicit Bart.in.d.l.ſi
in rixa.et Mar.poſt eũ plenius,et in.d.l.nihil
intereſt.et Matthe.in dicta conſtitutio.termi
num uite.ij.queſtio.aut non conſtat ex pro-
poſito,et tunc in totum exanimans tenetur
de occiſo primus de uulnerato per.d.§. cel-
ſus,vbi clare,non obſtat tex,in.d.l.ita uulne-

Cepo.etiam contrarium conſuluit vt in conſil.lxij.per totum.non obſtat.d.l.qua actione. nam aliud eſt in.l.aquilia quo ad damni extimationē,aliud in.l.cornelia quo ad penam vt dicit Bar.in.d.l.qua actione.§.ſed ſi plures.faciunt ante dicta nam ex loco percuſſionis deprehenditur animus occidendi,qui in.l.cornelia ſpectatur,ſed per vulnus illatū in loco nō mortali nō deprehendit̄ animus occidendi vt puniatur pena ordinaria cū ſtatuta et reg.cōſtitu.factum et mortem,cum animo reqrant ſed vulnus in tali corpore ſui natura,& de ꝑ ſe non erat mortale ergo de culpa tenetur &
74 nō de dolo. ¶ †Sed quid ſi febris ſupueniat in non mortifere vulnerato an teneatur pena ordinaria ſi fuerit mortuus,Cep.in.d.conſi.lxij. ſentit ꝙ aut proceſſit febris ex vulnere principaliter,& non ex alia cauſa , & tenetur de occiſo,aut ex alia cauſa ꝗ ex vulnere,& tunc non tenetur de occiſo ſed de vulnerato , licet vulnus coadiuuauerit ut febris ſuperueniat, dic ut per Fely.in.c.presbyterum . & in.c.ſignificaſti.de homi.& per Alber.in tract. ſtat. in.ij.par.q.xxxvi.& Boni.in tit.quid ſit accuſatio.xx.col. Soci.in conſil.clxxviij.Bal.in conſi.cxcv.i.volu.Cuman. in conſi.cxxxiiij. Cepo.in conſil.xli.viij.colū. Thom.gram.in conſi.ij.& in vo.xxiiij.Marſ.in.d l.nihil intereſt.ij.col.ff.de ſica.& in prac.in.§.& quia.iiij. col.Ang.in.d.glo.& dictus titius ex interuallo,& Gand.in rub.de homi.& per And.in.d. conſti.terminum vite.ij.col. uer.qui mortifere vulnerauit,vbi ſi ex alia cauſa fuerit mortuus an teneatur ſi mortaliter vulnerauit.

75 ¶ †Quinto quero quid ſi plures percuſſerunt & vnum apparet vulnus mortale, vel non omnes percuſſerunt, ſed vnum apparet vulnus ex quo mortuus extitit, & neſcitur quis eum intulit,an omnes de occiſo teneātur hec queſtio originarie fuit glo.in.d.l.ſi.ff.de ſica. que dixit omnes teneri de occiſo ſi ex propoſito per text.in.d.l.item mela.§.ſi plures,& ꝑ tex.in.l.i.§.ſi.de his qui deiece.vel effude.& per alia iura.nec dicit qualiter & qua pena teneantur,Bar.vero in.d.l.ſi.facit longam diſtinctionem,nam quandoqꝫ letaliter vulnerauit quis & alij non letaliter , & apparet quis primo vulnerauit per.l.qua actione.§.ſi quis ſeruum egrotum.ff.ad.l.aquil.nam indebilitato vulnus non mortale efficitur mortale,de quo per Cepo.in conſi.xli.& Marſi.in.d.l.nihil intereſt.iij.col.ver.itē vltra premiſſa.Aut plures nō letaliter ꝑcuſſerūt alter vero poſtea letaliter tunc ſecundus punit̄ de occiſo alij de vulnerato cum ictus cuiuſqꝫ inſpiciatur.d.l. ſi.per.d.l.item mela.§.ſed ſi plures.niſi fuerint coadunati & ex propoſito.nam tunc de auxilio tenentur,& de his dictum fuit ſupra , aut non apparet quis primo, & quis poſtea percuſſerit letaliter,& tunc ſi omnes percuſſerūt licet non letaliter ſi ſimul iuncto iudicio medicorum fuerint mortalia omnes tenentur de occiſo.d.§.ſi plures.&.d.l.ita vulneatus.in ſi. & Innoc.in.c.ſignificaſti.de ſent.& Cepol.d. conſi.xli.aut conſtat omnes percuſſiſſe , ſed vnica percuſſio eſt mortalis,& neſcitur quis eam intulit,& tunc omnes tenentur.d.§.ſed ſi plures.&.d.§.ſed ſi ſeruum plures.&.d.l.ita vulneratus.in ſi.nec tamen in hoc dicit qualiter puniātur,ideo ne contrarius ſit in hoc mēbro intelligas,vt per eum in.d.l.qua actione. §.ſed ſi plures,vt itelligatur lege aquilia teneri non autem lege cornelia,vt ibi per eum qđ dicit etiam procedere in ſtatutis. Idem etiam in hoc quando omnes letaliter vulneraſſent, per.d.l.ita vulneratus.§.i.& Cepo.in.d.conſ. lxij.xiij.col.in vltimo tamen caſu quando incertum. Contrarium tenuit idem Bar.in.d.§. ſed ſi plures.quem legit cum.d.l.qua actione. nam intelligit procedere iuxta diſpoſitionem legis aquilie,& non legis cornelie , nam tunc nullus tenetur,& ſic non pena.d.legis cornelie,& mortis,& ita dicit tenere glo.ibi limitando niſi ex propoſito omnes affuiſſent tūc omnes tenentur,Andr.vero in.d.conſtit.terminum uite. ſimpliciter tenet omnes teneri ꝑ dictum.§.ſed ſi plures.multo fortius ſi omnes mortifere vulneraſſent,ſed ſi non omnes mortifere tenentur de vulnere,& non de occiſo niſi conſtet mortaliter vulneraſſe quod probatur ſi infra tres dies fuerit mortuus, nec aperit an pena mortis teneantur,idem gloſ.in.c. cupientes.§.ceterum. uer.culpabiles.de elect. in ſexto, dicit omnes teneri de occiſo non ta-

mē declarat an pena mortis. Dy.vero vt refert.Gand.in rub.de homi.in fi.v.co.ver.& circa hanc materiam diſtinguit in hoc ꝙ aut nullus in crimine fuit deprehenſus & tunc ſi neſcitur quis intulit vulnus mortale nullus punitur. ſi vero plures, & oēs in actu delinquendi deprehenſi ſunt licet vnica fuiſſet percuſſio mortalis omnes tenent quia omnes deprehenduntur in animo delinquendi,& ita intelligit.d.§. ſed ſi plures,et ſic innuere videtur ꝙ aut ex ꝓpoſito & omnes tenentur aut non & tunc nō tenentur de occiſo.breuiter in hac q̄ſtione docto.tenent cōmuniter cum Gand.in.d.rub.de homi.in fi.iiij.col.ver pone queſtionem quam ego multoties ſectatus Alber.papi.ꝙ eo caſu quo neſcitur quis intulit vulnus mortale ſiue non fuerit aliud vulnus mortale ſiue alia non tamē mortalia ꝙ ratiōe incertitudinis ex quo non conſtat clare quis intulit illud vulnus nō ſunt pœna mortis puniendi ſed tamen tam ratione incertitudinis quam etiam quia ex preſumptionibus corporaliter, & ad mortē quis non damnatur pœna eſt minoranda, vt non omnes moriantur,ſed alia pena puniantur, & ita alias fuit interpetratum & executum dum Parme occuriſſet,& hanc opinionem tanquā equiorem iuri conſonam ſectanē cōmuniter omnes legentes & conſulentes,ita etiam concludit Gand.in rub.de pen.x. col.&.xxiij.col. & Alberi. multos antiquos refert in.d.l.fi.ff. de ſicar.&.in.d.Litem mela.§.ſed ſi plures, & in.l.quoniam multa.C.ad.l.iul.de vi pu. poſt Cy.&.ita intelligitur glo.in.d.l.fi.ff.de ſicar. vt licet dicāt omnes teneri,non tamen de occiſo ad mortem,ſed alia mitiori,& glo.in.d.§. ſed ſi ſeruum plures.& Bar.ibi ꝙ nullus videlicet teneatur intelligit pena mortis , & legis cornelie non autem alia mitiori cum ea teneatur ne delicta remaneant impunita,& ita Alberi.in.d.l.fi.hanc etiam opinionem ſequitur Bel.in pra.in rub.de queſtio.in fi.q.circa fi.& Boni.in rub.de inſul.& percuſ. vi.col.in titu.de de penis.in fine.uerſi.item vbi eſt certum.idem Specula.in titu.de homic.§.i.uerſ. pone.ꝙ quatuor homines,& in titu.de diſpē. .§.iuxta.penul.colum.verſicu.quid ſi aliquis. & ibidem per Ioan.and,& in regu.in obſcuris de regu.iur.in ſexto.& Hoſtien.in ſumma in titu.de homic.§.qua pena. idem conſuluit Anchar.in conſi.ccxvij.incip.nos. Bartholomeus,vbi dixit omnes docto.Bono.ita intelligere glo.in.d.l.fi.& ita etiam Anan.in.c.ſignificaſti.de homici.lo ſecundo.xiiij. colum. & poſt eum Fely.iij.colum. Alexan.plene in conſilio.xv.i.volu.& in conſi.xlvi.iiij.volu. & in conſilio.ij.vij.volumi.& in conſil.xiiij. iij.volu.Cepo.in conſil xli.Alexan.poſt Bartol.in.l.damni infecti.§.ſabini.ff.de dam.inſecto.Barba.in conſil.incip.clementiſſimi Dei. Roma.in conſil.cccci.Bald.in conſi.lxxij.v. volumi.& conſilio.cccxi.iij.volu. & in vlti. conſil.eiuſdem volu.& in ſuo reperto.in uer. vulneratus vno vulnere.i.verſi. Cuma.in cōſilip.cxxxiiij.Alexan.in conſi.lxv.ij.volumi. Matthe.in.d.conſti.terminum vite.iij.q.& ꝑ Marſi.in practi.in.§.poſtquam.& de hac queſtione per Marſil.in rub.C.de proba.lxxxiij. colum.cum ſequen.in materia incertitudinis. & in.l.i.in princip.xvi.fallen.& in.l.nihil intereſt.& in.d.l.fin.ff.de ſica.& in.l.i.§.diuus. eo.& in.l.i.C.eo.& in ſingu.ccxvij.& in ſingu.cccciij.& in conſi.xxiij.& conſil.xxxiij. & conſi.xxxix.& conſil.xliij.ij.dub.& conſi. 50.& ſeq.& conſil.lvij.in fi.& conſil.lxiij.& conſi.lxvij. & conſi.lxix.& conſi.cx.Limitatur tamen dicta concluſio non habere locum quando pariter fuiſſent coadunati, & ex ꝓpoſito acceſſiſſent ad occidendum,nam tunc omnes tenentur, vt dicit Bar.in.d.l.fi.& in.d. §.ſed ſi plures.& ita Gandi. limitat in.d.rub. de homicid.per Thom.gram.in conſilio.xlij. Matthe.in dicta conſtitut. terminum uite.& Marſil.in.d.l.fina.& in conſilio.xxxiiij.& in dicto ſingula.ccxvij.tamen Alber.in.d.l.fina. ponit queſtionem quando ex propoſito plures accedunt ad occidendum, & refert opin. quando neſcitur quis eum occidit,& licet gl. in di.§.ſed ſi plures.dicat omnes teneri de occiſo tamen dicit Cy.in dicta.l.quoniam multa.tenere contrarium ꝙ non pena mortis,& hanc dicit humaniorem ſententiam,& ſic ſentit etiam quando ex propoſito plures interuenerint,& licet diſtinguat poſtea referendo opiniones,& ꝙ teneantur de occiſo quando

ex propoſito tamẽ intelligitur non pena mor
tis, vt ſupra dixit, & hoc etiam ſenſit in dicta
l. quoniam multa. quatenus reſpondet ad. d.
§. ſed ſi plures. licet referat opinion. & in fi. vt
ſupra diſtinguat, & not. quod dixit Alber. in
dicta. l. fi. ut intelligatur quando fuiſſent co-
adunati ad uerberandum tantum, nam tunc
ſi in rixa interuenerit homicidium quilibet te
netur de eo quod facit, vt. d. l. fina. No. tamen
ꝙ licet ſupra dicta opinio procederet de iure
cõmuni, vt omnes teneantur quando ex pro
poſito, tamen forte in regno non procederet,
nam illud eſt ratione animi occidendi per. l.
is qui cum telo. C. de ſicarijs. & d. l. i. §. diuus.
at in regno ſecus eſt cum nec animus occidẽ-
di, nec attentatum puniatur, vt in dicta con-
ſtitutio. aſperitatem. & ſic attenditur factum,
vt ſupra dictum fuit cum animo. Limita ſe-
cundo quo ad penam imponendam non ta-
men quo ad torturam infligẽdam, nam tunc
ſi extat aliquis ſuſpectus, & ſolitus alias com
mittere homicidium poteſt torqueri, vt con-
fiteatur quis intulit illud vulnus mortale, ita
per Marſil. in. d. l. prima. §. diuus. & in. l. pri-
ma. C. de ſicarijs. & in ſingula. ccxvij. in pra.
in. §. diligenter. uerſi. vlterius queri poteſt de
nota. dubio allegat Guido. de ſuzar. in tracta.
de queſtion. ita tenere & per Marſil. in. l. pri-
ma. in princip. ff. de queſtion. & per Ioan. de
arn. in cõmenta. xxv. & in ſingula. lxiiij. poſt
Marſi vbi ſupra. Tertio limita niſi appare-
ret quis fuit caporalis, & inceptor rixe, nam
tunc ſolus caporalis teneretur per. d. l. quo-
niam multa. ubi Bar. Cy. & Alberi. & in. l. ij.
§. ſi quis non ab homine. & Alexan. poſt eũ.
ff. vi bonorum rapto. & Alexan. poſt Bartol.
in dicta. l. fi. in ſexta. add. ff. de ſicarijs. Bald. in
conſi. cxxx. & conſi. cxxxvi. i. uolu. Gandin.
in rubri. de defenſ. a reo faci. iij. colum. uerſic.
ſed pone ꝙ ego. Bel. in rubrica de queſtion. ij.
columna. Paul. in conſilio. cxcij. & ita in hac
queſtione dicit Bonifa. in rubrica de inſult. &
percuſſ. vi. colum. & Marſil. in dicto ſingula.
ccccij. incip. ſuperioribus annis, & Cepol. in
conſi. xxxiiij. & Marſi. in dicto. §. diuus. vlt.
colum. & in practica. in. §. conſtante. verſicu.
ultimo, circa hanc materiam preceden. ver,
Ange. in glo. Andr. auxilia. vlti. colum. uerſi.
niſi fuiſſet vnus auctor. Mar. i. d. l. i. C. de ſica.
in. l. i. C. de rap. uirg. nume. lxxix. & in conſil.
lxvij. & in. l. eiuſdem. §. item is. ff. de ſicarijs.
76 ¶ † Quis autem dicatur caporalis dic vt per
Bal. in. l. i. C. de ſeru. fugi. & Alexan. in conſi.
ciij. i. volu. & Ange. in aucten. de here. & Fal.
in prin. in fi. ij. colum. & Fely. in. c. olim. de ac
cuſa. Iure uero cano. omnes tenentur, & fiunt
irregulares, ut habetur in ca. ſignificaſti lo. ij.
de homicid. et ibi Panor. et Fely. et Imo. Ho-
ſtien. in ſumma. in titu. de homic. uerſicu. qua
pena. et Specu. in titu. de diſpenſ. §. iuxta. uer-
ſicu. quid ſi in rixa et in titu. de homicid uerſ.
pone ꝙ quatuor, et per Alberic. in dicta. l. fin.
et in. d. §. ſed ſi plures. et per Cardina. in clem.
i. de homi. xiiij. q. et per Pau grilla. in trac. de
relaxa. Carce. in titu. de aboli. Inno. vi. q. et ui
de quod traditur in. c. pen et fin. de cleri. per-
cuſſo, ubi ſi in conflictu quis occidatur et ibi-
dem repetiatur clericus etiam ſi lapides proie
cit non efficitur irregularis et ibi per Panor.
hoſtien. et Specul. ubi ſupra dicunt ratione in
certitudinis non incurrere infra in regularita
tem, Panor. et Imo. in. d. c. ſignificaſti dicunt
potius preſumi irregularem q̃ inncecẽtem dic
77 vt per eos vbi ſupra. ¶ † Idem dicas vt ſupra
fuit concluſum de pluribus exiſtentibus in do
mo aut coquina & vnus lapidem projciat
& occidat pretereuntem & neſcitur quis la-
pidem proiecit an omnes teneantur dic vt ſu
pra ꝙ non de occiſo ſed alia pena minori vt
per Specul. in tit. de homi §. i. ver. ij. et Gand.
in rub. de homi. ver. pone ꝙ quatuor homi-
nes Bartolome. brixen. in queſtio. ſuis. q. ix.
car. lx. Alberi. in. d. l. fin. ff. de ſicar. ubi ponit
aliam queſtionem in materia incertitudinis
de qua per Mar. in rub. C. de proba. plene et
per Car. in. d. clem. i. xiiij. q. et vide poſt conſi.
Alex. xliiij. iiij. uol. omnes effici irregulares.
78 ¶ † Sexto quero quia ſupra dictum eſt de oc
cidentibus per ſe manibus proprijs et jmme-
diate ſed quid de dantibus cauſam homicidio
an puniantur ſicut ſi per ſe manibus proprijs
79 occidiſſent ¶ † In qua q̃one aduertas ꝙ quã
doq; quis eſt cã remota ad homicidiũ ut man
dãdo uel auxiliũ preſtando et de hoc dicet in-

ſtra ſuo loco, quandoq; quis eſt cauſa propinqua ad homicidium committendum, & de hoc dicetur in hac queſtione in qua dic q; ubi quis animo intentione, & propoſito occidendi dat cauſam mortis tunc punitur de occiſo, & nihil intereſt an per ſe an mortis cauſam prebeat, & ita procedit.d.l.nihil intereſt.ff. de ſica.que lex locum habet, vt ibi per Bar. & Mar.in fi.quando dolo dedit cauſam mortis, & ſic non obſtat tex.l.iij.§.adiectio.ff.de ſicar.& in.l.item obſtetrix.in prin.ff.ad.l.aql. nam in eis non fuit animo occidendi factum ideo non tenetur de occiſo. vide in.c.ſtudeas. 50.diſtin.& tradita in.c.de cetero. vbi Felyn. de homi.& Ludo.montal.in trac.de reprob. ſentent.pila.in fi.& per Boni.in rub.de inſul. & percu.uerſi.ſed quid unus cepit, & per Andre.in conſti.terminum vite.ij.colum.vbi de cauſa propinqua & remota, & de animo occidendi, & per Cepo.in conſi.xxiiij.& ſeque. ſeu.xxxiiij.& per Alex.in conſi.cxl.ij. volu. exempla autem ponit glo.in.d.l.nihil intereſt.& traditur in.l.i.C.de emen.ſer.vbi Bald. & ibi de exemplis ex quibus pena capitis plectatur ſtante dolo.

80 ✝Dat ergo mortis cauſam qui dat gladiũ in manu furioſi, vt ſe aut alium occidat, nam ſi doloſe fecerit & ſe aut aliũ occidat teneť de occiſo.l.i.in prin.ibi cuiuſue dolo malo &.§.i.ff.ď ſica.d.l.nihil intereſt.&.l.pretor.§.ſi publicanus.ff.vi bonorum rap.&.l.qui occidit.§.pen.ff.ad.l.aquil.And.

81 ✝Etiam in.d.cõſti.terminum vite.ij.col.exemplificat in eo qui ſcit latrones cõgregatos & oſtendit alicui malam viam vt iret ad latrones & occiderint eum.

82 ✝Idem ſi dolo & animo occidendi percutiat aliquem & ex percuſſione cadat in terram aut ſupra lapidẽ & frangat ceruicem & mortuus ſit nam tunc dicuntur hi mortis cauſam prebere vt de occiſo teneantur, ſecus dicit ſi alius impellit ad cauſam, vt not.in.d.c.ſtudeat, vel ſi ordinat capi & ex captura moritur.c.ſicut dignum.§.i.de homi.vel ſi iram Regis inflammauerit contra aliquem, & occidat.d.c.ſicut.§.ij.nam tales ſunt cauſa remota, & de occiſo non tenentur ordinaria pena niſi dolo induxerint animo occidendi, vt ibi not.de primo exemplo per And.dic ut per Gandi.in rub.de preſumptio.dubita.circa fi.verſi.decimum colligitur indicium, & Boni.in rub.de indi.verſi.item ſi ſuaſit alicui, & in rub.de homi.verſ.item qui ſuaſit aliquem, & glo.in.l.iij.§.qui autor ſeditionis ibi.iiij.cauſa.ff.de ſicar.vbi de eo qui ſcit inimicos apoſtatos ad occidendum, & pgente per vnam viam oſtendat viam inimicorum qui ab eis fuerit occiſus, facit nam per ſuaſio eſt cauſa immediata delicti facti, vt dicit Bart.in.l.ob hec.ff.de infami.licet loquatur in perſuadente delictum.de ſecundo vt de percutiente & cadente ſequitur Salyc.in.l.de prioribus.C.ad.l.aquil.ubi dicit fore cauſam immediatam ad ſequentem, licet Bal.ibi contrarium dicat & uide per Fely.in.d.c.de cetero.non obſtat quod Areti.conſuluit in conſil. cxlvij.v.col.ptout refert Fely.in trcta.de cona.pen.col.& Iaſ.in.l.i.ff.de legi.& Marſi.in d.l.nihil intereſt.iij.colũ.de percutiente cum pugno & cadens in terram ſupra lapidem ex percuſſione, & moriatur q; non teneatur pena ordinaria, nam intelligitur quando non dolo, et animo occidendi qui deprehenditur ex percuſſione, et armorum genere, ut ſupra dictum eſt, ſecus ſi dolo percutiat, et vulneret, et cadat in terram, et ſe occidat, nam tenetur de occiſo, et ita procedat dictum And.et.d.l. nihil intereſt,

83 ✝Et de impellente aliquem habentem gladium in manu, et ſe occidentem an teneatur de homicidio, dic vt per Angel. in conſi.xxvij.et per Par.in uerbo pena.uer. tu qui vadis in birraria.i.col.et per docto.in l.ſi gemina.ff. arbo. fur.ceſa.vbi Angel.poſt Bar.et Ange.in glo.et ipſum titium percuſſit. Flor.in.l.qua actione.§.celſus.ff.ad l. aquil.ul ti.col.et uide per Matthe.in conſti.ſi quis aliquem.vij.et.xxviij.q.et de impellente, vide Bal.in.l.pe.C.ad.l.aql.Alex.poſt Bar.ind.l.ſi gemina.et Bal.i.l.ſi familia.ff.de iur.om.iu.et in.l.ſi de interpretatiõe.ff.de legi.Cardi.aũt in clemẽt.i.pen.q.de homi.dicit non effici irregularem.Ang in.d.l.nihil intereſt exemplificat ſi pariciat alicui arma extrahere, vt occidat, uel domum ad adulterandum, ut ibi per Marſi.in fi.ſed hec cõferunt ad remotam cauſam, vt de auxilio teneantur de quo ſuo loco

teneantur.

84 ¶ †At multa poſſent dari exempla de cauſa
propinqua, vt ordinaria pena puniatur vt ſi
quis incendium commiſerit in aliqua domo
dolo malo, et hominem occiderit, et combuſ-
ſerit, vt in.l.i.in princip.ibi cuiuſue dolo ma
lo incendium factum eſt.ff.de ſicar.quod in-
telligitur hominem occidēdo incendio, & do
lo, & animo hominem occidendi ignem im-
miſerit.l.qui cedes.ff.de incen.rui. naufr.& in
regno eſt tex.in conſt.qui doloſe de incendia.
vbi immittendo ignem in domo alicuius in
ciuitate pena mortis punitur quod intelligit
And.ibi.&.d.l.qui edes.ſi homo ex incendio
occidatur, & non aliter, & ita etiam intelli-
git.d.couſtit.Thom.gram.in vo.xix.iij.col.
verſic.nec magni facienda eſt, & ita etiam in
telligit.d.conſtit.Matthe.ibi, & in rub.d.con-
ſtit.& in conſtit.ſuper inciſionibus.x.not.
85 ¶ †Item mortis cauſam propinquam dicitur
preſtare ſi quis animo occidendi & vt facilius
occidatur aliquem ligauerit nam ſi alius occi
dat ligans tenetur de occiſo vt in.l.item mela.
§.ſi alius.ff.ad.l.aquil.Panor.in.c.lator. & in
86 c.ſuſcepimus.de homic. ¶ †Idem dicitur pre
ſtare cauſam homicidio ſi vnus teneat, & al-
ter occidat, nam tenens dicitur cauſa propin-
87 qua homicidio, vt per Boni.in rubr.de inſult.
& percuſſ.v.col ¶ †Item ſi officialis, vt pre-
ſes iuſtitiarius, aut poteſtas cogat ſuum conſi
liarium aſſeſſorem, aut auditorem ſuum ad
condemnandum reum pena capitis & mor-
tis qui non erat condemnādus, nam talis do-
lo faciens pena capitis tenetur, vt in.l.i.in pri
cip.ff.de ſicar.vt ibi intelligit Bar.in prin.&
poſt eum Alexan.& tex.in.l.lege cornelia.in
princi.& ibi Marſ.ff.de ſicar.Amode.iuſti.in
trac.ſindi.ſub nu.cxvij.& Brun.in trac.indi.
ij.par.vi.q.& Angel.plene in glo.de conſenſu
& deliberatiōe.vbi dicit idem teneri antianos
ciuitatis, & preſidentes cogentes officialem
ad condemnandum ad mortem, vel abſoluen
dum qui etiam tenentur lege iulia.de ui pub.
l.lege iulia.&.l.qui dolo.vbi Barto.ff.ad leg.
iul.de vi publi.idem dicit de officiali inducen
te preſidem ad iniuſtitiam faciendam, & ho-
minem iniuſte occidendnm per.l.per hanc.
88 C.de aduoc.diuer.iudi. ¶ † Et de hac mate-
ria, & an preſumatur factum conſilio aſſeſſo
ris per Pari.in trac.ſindi.in uerſi.conſilium.et
in verſi.aſſeſſor.ubi debet reſiſtere, & prote-
ſtari, alias preſumitur eius conſilio, vt in cap.
reg.incip.item ꝙ predicti iuſtitiarij & capita
nei nullum audeant in cap.Regi.Ioanne.
89 ¶ † An autem mandatum ſuperioris exe-
quentem & conſiliarium excuſet, vt quia in-
feriori ſuperior mandet, vt occidat ſi exequa
tur excuſetur dic ꝙ non vt per Marſ.in.l i.in
prin.in fi.& in.§.preterea.ff.de ſica.& p Tho.
gram.in vo.xxxij.& dicetur infra ſuo loco.
90 ¶ †Item ſi officialis fecerit dolo, aut aliter co
egerit, vel indebite ad torturam poſuerit ac-
cuſatum, vel inquiſitum dolo vt confiteatur
per quam torturam fuit confeſſus & innocēs
ad mortem fuit condemnatus tunc pena ca-
pitis tenetur.d.l.i.in princi.ff.de ſicar.& per
Marſi in.d.§.preterea.ita intelligendo tex.in
d.l.i.ibi quo quis falſum indicium profiteret,
& ita intelligit Boni.in rub.de homi. uerſic.
91 item tenetur iudex. ¶ Idem ſi officialis cogat
teſtes per torturam, aut aliter vt ferant fal-
ſum teſtimonium contra reum, & ex eo mor
tuus fuerit, & condemnatus, nam tunc tene-
tur officialis de occiſo, & cauſa eſt propinqua
mortis ſecundum aliam intelligentiam.d.l.i.
in princ.ibi quo quis falſum indicium, & ibi
per gloſ.& Bart.qui dicit illum tex.eſſe nota
bi.ad hoc contra officiales terrarum, & ita di
cit ſingularem Bal.in cap.i.§.iniuria.circa fi.
de pa.iura.firman.& in.l.iij.§.qui autor ſedi-
tionis.ff.de ſicarijs.ibi qui falſa indicia.
92 ¶ †Idem ſi iudex pecunia corruptus dolo ini
quam tulerit ſententiam, & ad mortem con-
demnauerit innocentem, nam tenetur de ſica
rijs, vt dicta.l.prima.§.preterea.ff. de ſicarijs.
& in.l.lex.§.fin.ff.ad legem iul. repetun. Bel.
in practica in titulo de fuga.reo.xi. col.Amo
de.iuſti.in tractatu ſindica.nume.cxxiiij.Bo-
ni.in rubrica de homicid.verſicu.item tene-
tur iudex, vbi etiam ſi ira motus condemna-
uit ad mortem Pari.in tractatu ſindi.in uer-
bo ſindicantur officiales habentes officium
publicum de baratarijs, in regno autem iudex
pecunia corruptus, & ad mortem condem-
nans pœna capitis punitur, vt in conſtitut.

Iudex ſi accepta, & in conſtitu. corruptele. et ibi no. Math. in prin. Andr. in. c. i. in ver. cõmittentium iij. col. verſ. ſi tamen que ſint reg.

93 ¶ † Sed quid ſi accepit pecuniam vt iuſte cõdemnaret an locũ habeat pena. d. cõſti. Mat. ibi tenet ꝙ non ſed pena conſti. capitaneorũ. & ibidem an dicatur iudex corruptus ſi accepit mutuo pecuniam a ſeneratore gratis. & idẽ Pari. in contra. in verbo de quibus ſindicantur officiales incip. & primo videndum &. d. ver. ſindicantur etiam officiales habentes officium, vbi ſi innocentem condemnauit pena capitis tenetur ſed ſi nocentem condemnandum & innocentem abſoluendum acceperit pecuniam alia mitiori pena punitur vt exilio & ita concludit Tho. gram. in vo. xxv. vbi in cauſa Donati de falconibus auditoris in prouintijs Calabrie qui fuit ab vtraꝗ parte corruptus & fuit cingulo doctorali priuatus & exul, & hoc quia non accepit pecuniam vt ad mortem condemnaret innocentem, ideo non fuit pena capitis condemnatus iuxta. d. conſti. iudex ſi pecuniam, que locum habet quando dolo pecunia corruptus innocentem condemnauit. Aut ergo iudex innocentem condẽnauit dolo corruptus pecunia & tunc pena capitis tenet & ita loquit. d. cõſt. iudex. Aut vt innocens abſoluatur & nocens condemnetur & tunc mitiori pena & exilio puniatur iuxta prefatum vo. Tho. gram. xxv. & vide Paul. de ca. in conſil. xvij. & poſt Ang. in glo. falſario ver. quero aliquis accepit pecuniam vbi limitat. niſi accepit in publicum pecuniã ſecundum Bal. in. l. fi. de appella. & ita vt ſupra colligitur ex dictis per Par. in. d. ver. ſindicantur. & per Math. in conſti. apud iuſtitiarios in fi. ꝑ illam conſti. & per cõſti. volumus & per cõſti. preſentis legis & ſunt alia. c. regn. & maxime. c. incip. vulgaris fame. &. c. de non recipiendo officiales munera. In ciuitibus tamẽ extat alia conſti. ſi iudex fraudulenter vbi qualiter puniatur iudex pecunia corruptus, & de pena corrumpentis in conſtitutio. litigator. & licet Bartol in l. prima. C. de bonis eorum qui ſibi mor. conſci. per illum text. & in l. tranſigere. C. de tranſactio. vbi per docto. dixerit ꝙ pro abſolutione habenda licitum eſt parti iudicem corrumpere pecunia cum unicuiꝗ liceat ſanguinem ſuum reddimere. etiam pecunia corrumpendo in tantum ꝗ dixit Bartolus in. l. qui ex plicandi. C. de accuſat. ꝙ nec etiam iudex tenetur accipiendo pecuniam te liquit tamen cogitandum, ſi iudex promiſerit facere accepta pecunia, hodie tamen non licet corrumpere in criminalibus ſicut nec in ciuilibus, vt in aucten. nouo iure. C. de pena iudi. qui mal. iudi. & in regno ſi infra triduum non denunciat quod promiſerit, aut dedit tantundem ſoluit fiſco, vt in conſtitutio. corruptele. in fine. & ſupra, & vide per Pari. in verbo corruptio. & ſequen. verſicu. an ſi tempore in

94 fine. ¶ † Ad id autem quod ſupra dixit Bonifa. ꝙ ira motus officialis condemnauit ad mortem, & occidit ꝙ tenetur de ſicar. contrarium dixit Par. in tractatu ſindica. in. d. verſicu. ſindicantur. vbi dixit ꝙ ſi iudex ex ira aliquem necauerit, uel occiderit mitigatur pena l. iij. §. hodie. ff. ad legem iuliam repetun. Bal. in l. additos. C. de epiſco. audien. & in rubrica C. de pena iudic. qui male iudica. Roma. in. l. cum mulier. ff. ſoluto matrimonio. & per Felynum capitulo dilecti. de exceptio. & ſupra fuit dictum. Faciũt dicta per Felynum in capitulo ſicut ex literis. poſt principium. verſic. & in text. ibi iracundie calore. de iureiuran. vbi de delicto calore iracundie Andre. in capitu. primo. in uerſic. bona comitem. que ſint reg. Alexand. poſt Bartolum in dicto. §. hodie. & Andre. ibi in dicto capitulo primo. tertia columna. uerſicu. ſi tamen conuictis. tenet ꝙ pena capitis punitur occidens iudex innocentem ira motus, uel pecunia corruptus, ſed Pari. in dicto verbo condemnatio. verſicu. quidam. iudex fuit delatus. tradit late hanc queſtionem, & concludit iudicem mitiori pœna puniri, & dicit eſſe ſpeciale in iudice, ponit enim queſtionem de iudice a torquendo iniuriato qui motus ira ex abrupto ſtatim in feneſtra ſuſpendit ꝙ minori pœna tenetur ob calorem iracundie, idem dicit in fine. de torto, qui dixit uelle iudici ad autem dicere nonnulla uerba, & accepto gladio penniculari interfecit iudicem, nam non punitur pœna mortis dolore cõmotus, idem dicit in iudice ſi ſigno

rantia condemnauit innocentem ; vt mitius
puniatur,ut per Marſilium in practica in.§.
diligenter.xv.car.& in ſingula.ccccl v. incip.
difficillimum:& in.l.prima.in principio.xiij.
95 limitatio.ff.de ſicarijs. ¶ †Item dat cauſam
propinquam morti, vt de ſicarijs teneatur il-
le qui pecunia corruptus dolo malo protulit
falſum teſtimonium ex quo reus innocẽs fue-
rit condemnatus,& mortuus, vt in .l.prima.
§.preterea.ff.de ſicarijs.vbi Marſil.in princi-
pio.vbi etiam quid ſi protulit,vt dicat in fa-
uorem accuſati,& Boniſa.in rubrica de ho-
micid.verſi.item.& qui falſum teſtimonium
Alexand.poſt Bartolum in dicta.l.prima . in
principio quem text.facit ſingularem Bald.
in capitu.primo.§.iniuria.in fine.de pac. iu-
ramen.firman.& Barb.in rubrica de fideiuſ-
ſor.& Corſet.in ſingula:incip.teſtis.xi. uerſi.
incip.falſus teſtis.Angel.in gloſ falſario.uerſ.
quero aliquis accepit pecuniam Bald.in capi
tulo primo.nona columna.uerſicu. item qui
falſo.de pace tenend.& in.l. presbyteri.C.de
epiſcop.& cleric.Alexand.in conſilio quin-
quageſimoquinto.ſeptimo volumine . Bald.
& Felyn.in capitulo ſicut.de teſtibus octauo
notabi.& in.l.data opera. decima columna.
C.qui accuſa.poſſ.Anan.in capitulo primo.
de falſ.Mar.in.d.§.preterea.i.no glo.in ſum.
circa fi.ij.q.iij.Bal.in.l.ij.C.de reb.cred. vide
plene per Thom.gra.in vo.v.vbi de teſte de-
ponente falſum contra fiſcũ in fauorem incul
pati qualiter puniatur vbi non pena mortis
poſt Mar.in.d.§.preterea.Bel.in pra. in rub.
de cauſis crimina.viij.colum.& quid ſi acci-
piat pecuniam,vt dicat ueritatem an punia-
tur,dic ut per Barto.& Alexan. poſt eum in
l.prima.C.de falſ.& Bel.in auctenti.vt iudi.
ſine quo ſuffra.& limita niſi palam & ſpon-
te detur pecunia, vt per Auguſti.poſt Angel.
in dicta glo.falſario.verſicu.quero aliquis ac
cepit,licet quando ſponte negat, Bel.ubi ſu-
96 pra. ¶ †Et de corrumpente teſtem ut falſum
teſtimonium proferat qualiter puniatur in re
gno dic vt in conſtitu.qui falſitatem aſtruxe-
rit. vbi vide dicta per Math.in hac materia.
97 ¶ †Item mortis cauſam preſtat doloſe confi-
ciens venenum,aut alia medicamina ad ho-
minem occidendum ex quo mors fuerat ſecu
ta, nam talis conficiens, & dans venenum
tenetur pena mortis:d.l.i.§. preterea.&.l.iij.
ff.de ſicar.& Boniſa.in rub.de homi.& habe
tur in regno in conſtitu.mala noxia . que ſic
interpetratur quando homo mortuus ſit, ut
ibi per Matthe.& ita intelliguntur conſtitut.
ſequen.poculum eadem pena.& conſtitutio.
quicunq; toxicum.& ſeq.& ita intelligit hãc
materiam Cepo.in conſil. vlti.per totum.&
Butri.in.c.i.de reſcript.Franciſ.de cre.in ſin-
gula.xlix.& plene Deci.tradit in regula non
vult.ff.de regul.iuris & habetur poſt eum in
Apoſt.& per Thom.gram.in uoto.iij & vo.
xxx.& dixit Angel.in.l.i §.ſit iniuria.ff. de
98 var.& extraordi.crimi.¶ †q ſi qs venenaret
fontem,aut puteum, & mors ſequatur tene-
tur pena capitis,& licet prefata iura.l.eiuſdẽ.
& conſtitu.prefatę loquantur etiam in tenen
te,& conficiente malum uenenum, vt teneã
tur.l.cornelia.vt.d.l.eiuſdem.&.d.§.preterea.
vt aliqui teneant q ſit ſpeciale in hoc vt te-
neantur de ſicarijs, vt refert etiã Math.in.d.
conſti.mala noxia. & Ang.in glo.ſcienter &
doloſo & Feli.in tra.de cona.tamen aut intel
ligendum eſt q licet eadem lege cornelia tene
antur non tamen eadem pena ſed mitiori,vt
per Mar.in.d.l.eiuſdem in fi.prin.Aut q locũ
habeat vbi ex hoc mors fuerit ſecuta vt quia
quis vendiderit , vel confecerit venenum,
& poſtea alteri tradidit ex quo mors alicuius
fuerit ſecuta, & ita Matthe.in conſtitution.
mala noxia.& Marſil.in.l. final.in fine.ff.de
ſicarijs.& in.l.is qui cum telo.C.eodem.vbi
de filio emente venenum , vt patri daret, &
per Cepo.in.d.vlti.conſilio.& ita etiam in-
telligitur conſtitutio.regn. quicunq; toxicũ.
que imponit tenenti, uel uendenti uenenum
& toxicum furcarum ſuſpendium que intel-
ligitur,ſi ex eo mors fuerit ſecuta,& ita intelli-
gere uidetur conſtitut. amatoria pocula ubi
ſit diſtinctio,aut ex poculo amatorio fuerit
mors ſequuta , uel ſenſus ammiſſus ,& tunc
pena capitis punitur,ſi uero non, pena carce
ris biennalis cũ publicatiõe bonorum.vel for
te tpe cõſtituentiũ regũ Sicilie nimis inuale-
ſcebat mors p venenũ iõ ad terrorẽ ſtatuerũt

vt quis non conficiat nec teneat venenũ aut
vendat vt.d.conſtit.quicunq; toxicum & .d.
conſti.mala noxia verentes eorum vitã vene
no finiri . ueritas tamen eſt quando ex hoc
mors fuerit ſecuta ut ſupra. ¶ Idem ſi venenũ
imponatur in medicamine ut in.l. qua actio-
ne.§.celſus.ff.ad.l.aquil.ubi equiparatur po-
nenti gladium in manu furioſi vt eadem pu-
niatur pœna & per Thom. gram.in vo. xxx.
in cauſa galeni .¶ † Et no.quod adeo tale deli
ctum eſt de teſtabile quod conſti.reg. quicun
que toxicum taliter ut ſupra intellecta indiffe
renter ponit pœnam furcarum,ut ſic licet con
ſti.reg.terminum vitæ.diſtinguat innobili vt
caput truncetur & ignobilis ſuſpendatur .ta-
men in venenatione propter eius de teſtatio-
nem cum grauis ſit taliter hominem occide-
re.l.i.C.de vene. Alex.conſilio. cxlv.vij. vol.
impoſuit indifferenter pœnam ſuſpenſionis .
99 ¶ † Hoc eſt ex quo occidens veneno prodito
rię dicitur occidere vt per Mar.in fi.rub.ff.de
100 ſicar . ¶ † Et proditor furca ſuſpenditur in
differenter ſicut etiã pro furto & per Math.
in.d.conſtitu.terminum vitæ.vij. not. & per
Barto.in.l.deſertorem.§.i.ff. de re milita. &
per Bal.in.c.i.§.ſi quis ruſticus de pa. ten. &
in.l. capitalium .§. famoſos.ff.de pen .
101 ¶ † In tantum q licet bannitum & foriudica
tum liceat occidere per conſti. pœnam eorũ
tamen nõ licet proditoriæ necveneno cũ pro-
ditoriæ occidere dicatur qui veneno occidit
vt per.Alexand.in .d.conſi.cxlv.& Bal. poſt
Iaco.butr.in.l.nemo.C.de ſum.tri Bal.&Sa-
ly.in l.cum fratrem.C.de his quib.ut indi.ita
dicit Math.in.d.conſti.mala noxia licet con-
102 tra Bal.in.l.grachus.C. de adulte. ¶ † Et no.
in hac materia q ſi quis fuerit cõfeſſus ſe ho-
minem occidiſſe veneno & mortuũ fuiſſe ex
tali veneno q talis ſola confeſſio non nocet
confitenti vt per Alex.in conſil.cxvi.iiij vol.
Franci.ponzi.in tract.de lamijs in materia he
reſis. vij.articulo Cepo. in conſil.xxxiij. aut.
103 xxxvi.Mar.in.d.§.preterea circa fi. ¶ † Sed
obſtare videtur in premiſſis text.in.l.iij §. ea
tamen adiectio.ff.de ſicar.vbi dans poculum
ad concipiendum ſi mortua fuerit mulier non
tenetur pœna mortis ſed mitiori vt relegatio-
nis,nam ibi quinquennio relegatus,ſed dic q
ibi non fuit in dolo licet cauſam mortis dediſ
ſet ſed in culpa,prefata autem(cum dolo feci
ſet)procedũt ideo ratione culpe mitius fuiſſet
punitus.in.d.§.ea tamẽ adiectio & vide pro
hoc Cepo.in.d.conſilio.xxxvi.vbi de dãte po
culum ut mater faciat abortum ſi moriatur
an de occiſo teneatur & per Marſi.in.l.i.§.di-
uus.ff.de ſicar.& in .l.ſi quis necandi .C. eo.
& vide de intellectu.d §.ea tamen adiectio et
materia poculi amatori & veneni per Paul.
grillan.in tract.de ſortileg xij.q.ubi plene,ſed
contrariari in hoc uidetur tex.in.l. ſi quis .§.
qui abortionis.ff.de pœn.a qua lege fuit ſum
pta,cõſt.amatoria pocula.in quibus ſiue amo
ris cauſa ſiue abortionis detur poculum dans
vltimo ſupplicio punitur. Ecce ergo fuit cau
ſa mortis & tamen non fuit in dolo ſed culpa
cum non volebat mulierem occidere & ta-
men pœna mortis punitur ut ibi, Barto. in.d.
l.iij.reſpondet quod ibi dabat operam. rei li-
cite ad concipiendum Sed in .d.§. qui abor-
tionis dabat operam rei illicite licet non fuerit
in dolo ſed culpa,ſed videtur dici poſſe quod
ex quo ibi dederat poculum ut faciat abor-
tionem quod fuit in dolo & non culpa,nã aut
facta eſt abortio hominis animati & tunc ap
paret in dolo fuiſſe occidendi hominem& tũc
iure communi pœna capitis punitur licet non
ſtatutario ut per Aag.in glo.ex interuallo .ij.
colum. aut moritur mulier & tunc aut facto
abortu & tenetur propter abortũ & ob mor-
tem mulieris Aut moritur mulier propter po
culum & tunc etiam animus ad effectum eſt
productus ex quo mortua muliere mortuus
eſt exiſtens in vtero ,& ſic animus ſemper ad
effectum fuit deductus cum facto ergo dolus
peprehenditur & ratione doli tenetur ibi &
animi ut dicitur in.l.Cicero.ff.de pen. in prin
ci.ubi ex quo dolus in faciendo abortum mu-
lieri punitur pena capitis ſecus ſi non dolo ſed
ex alia cauſa ut ibi in.§ .i. & in.l.ſi mulierem.
ff.de ſicar.obſtar tamen text. ibi de amatorio
poculo nam licet non dolo,tamen ſi mors fue
rit ſecuta tenetur ultimo ſupplicio,& ſic pro
culpa idem in poculo abortionis cum quoad
mulierem non fuit in dolo occidẽdi ſed culpa

licet inconſequentiam puer moriatur,& ideo
erit ſpeciale ob malum exemplum ut morte ſe
cuta de occiſo teneatur Et ideo aut dabat ope
ram rei licite & tunc mitiori pena punitur d.
l.3. & Math. in.d. conſti.amatoria pocula in
104 ſi ¶ †Aut dabat operam rei illicite & tunc re
gulariter nõ punitur pena mortis propter cul-
pam.l.in.l.cornelia.ff.de ſica.& l.ſi mulierem
ff. eodem ti. &.d.l.Cicero §.i.&. l. diuus .ff.
de uar.& extraor.cog.&.l.penultima .C. de
ſicar.cap.ſicut dignum lo.ij. de homicidio ubi
traditur Ana. in conſilio .i. & poſt cum Bo-
log.Ang.i cõſ.cclxxxviij.dixit nullibi reperiri
caſum propter latam culpam capitaliter quē
puniri licet Augu.poſt Ange.in gloſa. ſciēter
& doloſe in principio ponat quoſdam caſus
& Mar.in.d l.ſi lege cornelia.§.cum quidā in
fi.ff.de ſicar. fallit tamen vbi lex exprimit ꝙ
pro culpa puniatur pena mortis ſecuto homi
cidio propter cauſam ſtatuens, ita ut propter
malum exemplū,& ita procedit.d.§. qui ab-
ortionis & d.conſti.amatoria pocula. vbi ve
ro lex non exprimit non punitur pena mortis.
ſed mitiori vt ſupra dictum eſt & de intelle-
ctu.d.iurium dicte.l.iij.§.ea tamen adiectio&
d.§.qui abortionis vide plene per Paul.grillā.
in tra.de ſortile.q.xij.&.q.xiij.
105 ¶ † Quid autem ſi doloſe dat poculum ut fa
ciat abortionem & mulierem poculum ſum-
pſit qua pena teneatur dic alia. vt in.d.§. qui
abortionis & .d. conſti. amatoria pocula &
106 ibi per Math. ¶ † Sed quid ſi mulier accepe-
rit aliqua medicamina vt non conciperet an
teneantur de homicidio tex. in cap. ſi aliquis
de homi.dicit teneri tamq̃ homicidam vt ibi
dē traditur per ſcribentes .Dic tamē ꝙ mitiori
pena puniri licet quo ad penā uero canonicā
ex hoc incurrat i irregularitatem ſicut dicitur
i intellectu.c.ij.de homi.in.vi.et traditur in ca.
preſbiterum de homi.& ita tenet Mar.in.d.l.
ſi mulierem & traditur per Paul. grillan.in fi.
xii.q.&.xiij.q.per totā vbi de pena tam iuris
ciuilis q̃ canonici & irregularitate & excom-
municatione.& de faciente ſe caſtrari & ſpa-
donem vt non generet qua pena puniatur dic
vt in.l.iij.§.qui hominem & i.l. lege cornelia.
107 §.conſtitutum.ff.de ſicar. ¶ † Et an & quan
do mulier faciens abortum teneatur pena ca-
pitis.Dic ꝙ aut dolo & tunc aut partus erat
animatus,& tunc tenetur pena ordinaria ſe-
cundum ius commune & non ſtatutario vt ſu
pra dictum fuit & per Mar.in.l pen.C. de ſi-
car.Aut non erat animatus& tunc extraordi-
nem.d.l.diuus.ff.de extraord.crim.d.l. ſi mu-
lierem.&.d.l.Cicero.§.i.que iura ita intelligit
Mar.in.d.l.ſi mulierem.fallit niſi accepta pecu
nia faceret nam pena capitis punitur vt .d.l.
Cicero.in prin.ita Barto. & Ange. in.d.l. di-
uus Panor. Ana. & Feli.in.d.c. ſi aliquis de
homi.Ana.in conſilio .i. & poſt eum Bolog.
no.glo.in cap.conſuluiſti. iii.q. iiij. Panor. &
alij in.d.cap.ſicut dignum lo.ii. de homi. vbi
Feli.& per doct.poſt Bald. in.l. quod dicitur.
ff.de lib. & po. & Alber.in.l.qui de vtero.ff.
de ſta homi. Ang.in glo.ex interuallo.Limi-
ta vt per Feli. in.d.cap. ſi aliquis. niſi medici
dicant mulierem morituram niſi poculo aut
aliter fiat abortus etiam animatus nam pro
ſalute mulieris excuſatur vt per Simo.brix.in
clem.i. de homi. vbi diſputat & ſupra fuit di-
ctum in prima par. idem de viro dante calcē
in vtero mulieris ex qua fuit ſecutus abortus
vt ſi dolo pena capitis puniatur alias non vt
ſupra fuit dictum & in locis ſupra allegatis
Ange.& Saly. in.l.penul.C.de ſicar.& Boni.
108 in rub.de homi. ¶ †Item dicitur cauſam pre
bere mortis propinquam ſi de ponte aut ex al
to aliquem precipitauerit & ſubmerſus aut la
xatus interijt.l. qua actione.§. celſus .ff. ad.l.
aquil. vbi idem ſi puerum illi dat ad petram
& mortuus fuerit idem ſi vnus tenuit alius oc
cidit vt in.l.item mela.§.ſi celſus.ff.ad.l.aquil.
109 ¶ † Item dicitur cauſam mortis prebere ſi
quis per vim voluerit ingredi poſſeſſionem
alicuius & in ingreſſu quis mortuus fuerit
nam tenetur de occiſo .l.quoniam multa.C.
110 vnde vi. Cepo .in conſilio.xxxvi. ¶ † Item
dicitur cauſam mortis prebere ſi quis de ho-
micidio accuſetur ꝙ ſempronium occiderit
qui viuit & aliquis celet eundem ſemproniū
vt mortuus appareat & condemnetur accu-
ſatus,quod ſi fuerit condemnatus & ille po-
ſtea viuus appareat celans tenetur de homi-
cidio tamquam dans cauſam mortis ita dixit

111 Boni.in rub.quid ſit accuſatio. ¶ † Item. dat
cauſam mortis iudex qui immodice torquet
vel imponit noua genera tormentorum vt
carnes ſcindendo,nam ſi taliter tortus mo-
riatur tenetur de occiſo iudex ut per Par. in
tracta.ſindic.in verbo tortura ver.an ſi offi-
cialis car.cxij. vbi etiam ſi propter membri
inciſionem moriatur an teneatur de occiſo
in fi.d. verſic. & per Bald.in.l.prima .C. de
emend.ſeru.& per.Brun.in tracta.indicio.ſe-
cunda par.ſecunda.q prin. ubi dicit iudicem
decapitandum ſi mortuus fuerit taliter tor-
tus & Marſil. in.l. prima in princ.ff. de que-
ſtio.& ſi per immoderatam torturam moria
tur an & quando teneatur pœna capitis dic
vt per Bru.vbi ſupra qui plene hunc paſſum
diſputat & Ange.in glo.ſamá publ. in mate-
ria torturæ & ſupra fuit dictum in tali mate-
ria & extat.c.reg. incip. ſi iuſte appellauerit
vbi vide ſi moriatur in tortura interpoſita ap
112 pellatione. ¶ † Idem iudex tenetur tanquam
dans cauſam mortis ſi fingat aliquem mitte-
re ad ſupplicium vel fingat torquere vt terrea
tur nam ſi moritur tenetur de occiſo vt per
Par.in tracta.ſindic.in verbo tortura verſic.
ſequitur car.cxxxvi. Marſil.in.l.de minore in
113 princ.ff.de queſtio. ¶ † Item cauſam mortis
prebet et de occiſo tenet nuncius portans lit-
teras alicui ad occidendum aliquem,nam oc-
cidendo nũcius tenetũr de occiſo.Idem ſi quis
fuerit inueſtigator & explorator vbi occiden
dũs moraretur & denunciauerit eſſe in tali lo
co & inimici vadant & occidant eum nam
talis pœna mortis tenetur glo.& Barto.in.l.ſi
ſciente.ff.de parri.Cy.& Saly. in.l. non ideo
minus vlti.car.C.de accuſa.ver. viſo Bald. in
l.i.§. ne autem.C.de cadu.tollẽ. Ange.& Au-
guſti.in glo ſemper,mand.tertia colum. ver-
ſiculo.vt.quero Bar.in.l.i.§.incidit .ff. ad tur-
pili. Marſi.in.l.i.§.preterea.ſecunda columna
ff.de ſicar.& in dicta.l ſi ſcientem.ff.de parr.
& in ſingu.clxxxi. & in conſil.xxvij. ſecun-
da columna.Roma.in ſingul.cclxxiiij. incip.
fui interrogatus.Barto.in.l.aut qui aliter .§.
pen.ff.quod vi aut clam.facit text.in.l.ſi ego
ff.eo.quem allegat Bald.in dicto.§.ne aũt.ad
hoc quod ſi mando tibi ut mandes alij vt oc-
cidat omnes tenemur ego tu & ille ex quo tu
es tanquam nuncius meus & Angel.i.d.vi.q.
114 ¶ † Idem ſi quis ſcit vbi aliquis latitat & ip-
ſum inimico indicet & vadat & occidat eum
nam tenetur indicans de occiſo quaſi mor-
tis cauſam prebeat vt per Bald. in .l. ob hec
verba .ff.de infami. vbi multa in hoc & per
Iaſo. in.l. prima. quarta columna .C. de ſer.
115 fugi. ¶ † Item cauſam mortis propinquam
prebet ille,qui aliquem dolo & animo occi-
dendi impulit aliquem habentem gladium
in manu & ſe aut alium percutiat gladio &
occidat vel det caput ad lapidem & moritur
nam tenetur de occiſo ut per Angel.in.l ſi ge-
mina.ff.arbo.fur.ceſar. ſecus autem ſi inimi-
cus in ſequatur inimicum & ille cecidit & ſe
occidit nam tunc non eſt cauſa propinqua ut
pœna ordinaria teneatur ſed mitiori cum
alius impellat ad cauſam vt dixit Andr.in di-
cta conſtitutio. terminum vitæ, ſecus ſi ipſe
impellat & occidatur. vide Mathe.in conſtitu
tione.ſi quis aliquem.vij.not & per Alexan
poſt Bar.in .d.l.ſi gemina & Barto.in.l.peco-
ribus.ff.ad.l.aquil.& ibidẽ in d.l. ſ.gemina .ſi
percutiat in celatina & ſui reuerberatiõe percu
tiat i capite & moriatur nam dr̃ dare cauſam
morti ut in.l.item mela in princi.ff.ad.l.aqui.
vbi Flor.& per Mathe.in dicta conſtitutione
ſi quis aliquem & Angel.in glo percuſſit.
116 ¶ † Item auctor rixe & caporalis dicitur
prebere cauſam propinquam homicidio ſi
per ſocios homicidium fuit perpetratum .l.
quoniam multa.C.ad.l.iul. de vi.l.iij.§. Item
is cuius.ff.de ſicar.Idem in eo quod eſt caput
ſeditionis ſi propter talem concitationem tu-
multus in populo ſequatur homicidium vt
fuit in barraba d.l.iij.§.item q autor ſeditio-
nis.l.capitalium.§.nonnumquam & ibi Bar-
to.ff.de pen.& in.l.prima.C.de ſedi.Thom.
gram.in vo .xix.vbi intelligit quando prin-
cipaliter animo concitandi tumultum & fa-
ciendi ſeditionem ſecus ſi in conſequentiam
& incidenter & per Marſil.in.l. prima .§. di-
uus.ff.de ſicar.& in.l.prima.C.eo. & ſingul.
ccxlvij.& ſingul. clxxvi. vide Boni.in rubr.
de homi.& Barto.in.l.conſtitutionum .ff. de
appella.& in.l.iiij.§.adiectũ.ff.ui bono.rap.

& Bald.in l.prima.& ſecunda.C.de edên. &
in.l.fallaciter.C.de abolit.Alexand. poſt Bar
117 to.in dicto.§.nonnunquam. ¶ † Item mortis
cauſam preſtat officialis qui idebite torquet
& tortus moriatur in tormentis ſi doloſe ſe
cit ut per immoderatã torturam deficiat tor-
tus nam pœna capitis tenetur vt per Gandi.
in rub.de queſtio.vi.columna.verſic.ſed quid
ſi iudex,Bel.in.rub.de queſtio.xvi.columna.
in pract.Boni in rub.de perſeueran.in ſi. An-
gel.in gloſ.fama pub.viij.q. & poſt eũm prr
Augu.& Bernar.& in verſic.tertio quero an
ſemel tortus Bart.in.l.queſtionis modum .ff.
de queſtio.Cy.Bald.& Saly.in.l.grachus.C.
de adult.Bald.in.l.prima.C.de mend.ſer. &
in.l.milites.C.de queſtio.Par.in tracta.ſindi.
car.xxxv.ſecunda columna.verſi.quidam &
cart.cxij.in verbo tortura verſi. an ſi officia-
lis in ſi.vbi etiam ſi rumpatur ſunis aut trabs
& mortuus fuerit an iudex teneatur & verſi.
an ſtetur dicto torti ubi de officiale ſuſpen-
dente ſtatim propter iram quod eadem pœ-
na punitur ut per Bald.in rub. & in.l.i.C. de
pœna iud.qui ma.iud.& vide plene per Bru.
in tracta.indi.& Par.v.q.prin.ver.vij. aduer
tat cum ſeq.& ſeq.colum.& vide per Bald.
de periglis in tracta. queſtio.vlti.q. & plene
per Marſil.in dicta.l.queſtionis modum & in
practi.in.§.expedita pen.colu.ubi etiam de
eo qui propter malam ligatutam in tortura
Alciatus cecidit & mortuus fuit an iudex te-
neatur in quibus concluditur ſi dolo torquet
& deficit in tortura tortus tenetur iudex pœ-
na capitis ſi autem culpa & exceſſu mitiori
pœna & in regno extat .c.ſiquis iuſte vbi ſi
contra formam.c.habetur queſtio torquet iu-
dex Idem ſi appellat iuſte & non admittitur
ſi deficit pœna capitis tenetur nec aperit ſiue
dolo ſiue culpa ſi excedat & indebite & pre-
118 ter formã torqt. ¶ † Et quid ſi iudex cepit ali
quẽ& carcerat illũ et carceratus ſe ſuſpẽdit an
iudex teneaẽ tanquã dans cãm mortis dicvt
per Par.in tra.ſind.car.xciij.i. col.in premiſ-
ſis autem exemplis de dante cauſam mortis
aut dolo & pena capitis tenetur aut culpa et
mitiori & ſemper intelligas quando eſt cau-
ſa immediata mortis ut per nõnulla exempla
tradit Cepo.in conſil. xxxiiij. & ſeq. quo ad
vero ad irregularitatem etiam ſi dabat operã
rei licite ſi erat cauſa propinqua dicitur irre-
gularis ut in cap.preſbyterum de homi.& Fe
119 ly.in cap.de cetero eo. ¶ † Septimo quero an
detur diſtinctio perſonarum ex vtraque par-
te occidentis & occiſi & pœna alteretur mi-
nuatur aut augeatur ex qualitate pſonæ Dic
quod non ſed ita tenetur de ſicarijs ma-
ſculus ſicut femina,& e contra & ita punitur
pœna conſt.terminum vitę.femina ſicut ma-
ſculus.l.cicero.ff.de penis.l.ſi mulierem.ff.eo.
l.penulti.C.de ſicarijs.et licet in dicta conſti.
dicatur quicunq; alium fuerit aggreſſus, et
ſic in maſculo loqui uideatur, tamen ex quo
homicidium,ita congruere poteſt feminæ,ſi-
cut maſculo maſculinum concipit femininũ,
ut ad feminam extendatur licet aliqui teneãt
ꝙ in legibus locum habeat, et non in ſtatu-
tis.l. quicunq;.C.de ſeruis fugitiuis.l.ſi quis
in tantã.C.unde ui.ubi traditur ita per Gan
din. in rubrica de uar. queſtioni. in male.
tertia columna. uerſiculo. queſtio talis in-
ſurgat,Tamen doctores concludunt quod
ubi ſumus in materia indifferenti quẽ poteſt
utriq; ſexui competere maſculinum concipit
femininum etiam in ſtatutis, ſecus tamen
quando tantum conuenit maſculo, et non
femine de quo tamen per Bartolum, et alios
in dicta.l.quicunq;.et in dicta.l.ſi quis in tan
tam.et in.l.prima.C.de rapto. uirgin.ubi ita
locum habet illa lex in femina rapiente ma
ſculum, ſicut in maſculo rapiente feminam,
Bartol.in.l.iura.ff.de legibus.Bald.in.l.rapto
res.C.de epiſcop.et cleri.Iaſon. in. l. ſecunda.
columna ſeptuageſimaſexta.C.de iure em-
phite.Marſil.plene in.l.ſi quis necandi.C.de
ſica.et in.d.l.i.C.de rap.uirg.car.xij.in glo in
uer.ſpõſa.et inl.ſi quis uiduam.ff. de queſt.et
in ſing.xx.in ſing.xxxix.et conſ.lxxxv.Car
120 din.in clemen.i.ix.q.de homic.Boni.in rubr.
quid ſit accuſatio.uerſicu.ſed quid ſtatutum.
Deci.plene in l.femine.in prin.ff.de regul.iu-
ris.Socin.in tractatu aſſent.in reg.cclv.Ale-
xand.in conſilio.cxxxv.i. uolumi. Ancha.in
conſi.cxi.Ange.in conſilio.cxci.Soci.in con-
ſilio.lv.iij.uolumine,Cepo.in conſil.xxvi.in

quibus plene traditur an & quando in ſtatu-
tis,& penalibus maſculinum concipit ſemini
num,& ſic conſti.regn.terminum uite.ſiue di
catur ſtatutum regni,ſiue ius commune,vt ſu
pra fuit dictum comprehendit feminas occi-
dentes eodem modo conſtitu reg ſi quis ali-
quem.comprehendit mulierem percutientem
& vulnerantem , nec intereſt liber ſit an ſer-
uus qui occidat,humilis,aut in dignitate poſi
tus,nam omnes tenentur eadem lege corne-
lia,licet iure communi minori pena puniebã-
tur nobiles , & in dignitate conſtituti quam
humiliores,& ſerui,nam hij beſtijs ſubijciebã
tur,illi in inſulam deportabantur cum publi-
catione bonorum.l.iij.§.lege cornelia.&.l.pe
nulti.ff de ſicarijs. hodie vero in regno non
fit diſtinctio quo ad penam , ſed tantum quo
ad modum,& qualitatem pene,nam omnes
moriuntur,tamen nobiles decapitantur,hu-
miles vero furca ſuſpenduntur,vt in dicta cõ
ſtit.terminum uite.& in cap.primo.§.ſi quis
aliquem.de pac.ten.ſic & aliter punitur no-
bilis & humilis in conſtitutione qui doloſe,
quam intellige ſi homo non occidatur,& mo
riatur in domo ex incendio,nam tũc per ſim-
plex incendium aliter punitur unus quã alius
l.fina.&.l.pedius.ff.de incendio ruina naufra
gio.ſecus ſi homo fuerit mortuus , nam tunc
propter mortem vterq; punitur ad mortem,
cum diſtinctione furce, aut capitis, vt ſupra,
datur etiam diſtinctio, vt in conſtitutio.vt di
gnitatum.nam maiori pœna punitur humi-
lis uerberans nobilem quam nobilis ruſticũ
idem in inferente atrocem iniuriam , vt in.l.
fina.ff.de iniurijs.& in uarijs alijs locis datur
diſtinctio perſonarum , & vide per Matthe.
121 in dicta conſti.qui doloſe. ¶ † Item ex par-
te occiſi nulla datur diſtinctio, nam ita puni-
tur occidens ſeruum,aut feminam ſicut libe-
rum,& maſculũ,ſiue in dignitate ſit ſiue non
ut in.l.prima.in fine.§.preterea.ff.de ſicarijs.
ibi,& qui hominem occiderit punitur nulla
habita differentia cuius conditionis hominẽ
interemerit ibi glo.& in.l.inde neratius.§.ſi
dolo.ff.ad legem aquiliam.In tantum q; nec
etiam domino licet ſeruum proprium occide
re.l.circuncidere.§.ſeruo.ff.de ſicar.vbi Mar
ſil.& per eundem.in.l.i.in princip.ff. eodem.
Immo occidendo ſeruum punitur ad extima
tionem ſerui vltra q; pena mortis teneatur,
vt per Specula.in titu.de iniur.& dam.da.§.
ij.uerſicu.ſed nunc & d.§.ſi dolo. tamen etiã
occidens liberum tenetur ad intereſſe, & exti
mationem operarum,vt per Marſil.in conſi.
cxv.& conſi cxxvij.& Specul.in dicto.§.ij.
uerſic.ſed nunc.Item non refert cognitus ſit
an incognitus qui occiditur, vt per Boniſ.in
titu.de inſult.& percuſſ.vij.colum.& in titu.
quid ſit accuſatio.xxi.colum. idem ſi uolen-
tem,aut nolentem occidat, vt per Boniſa.in
titu.de inſult.& per Cuma.in fine.vi. colum.
& per Marſil.in princip.l.i. prima amplia.ff.
de ſicarijs.alteratur tamen pena ex qualitate
occiſi,nam in plus punit̃,& maiori pena oc-
cidens doctorem,militem,commitem,aut ba
ronem quam ruſticum,vt per Marſi.in dicto
conſilio.cxv.ij.colum.comprobatur ex.d.cõ
ſtitu.vt dignitatum.per quam in plus puni-
tur ruſticus verberans nobilem & militem,
nam punitur pena manus,quam puniatur mi
122 les ruſticum uerberans ut ibidem . ¶ † Item
plus punitur occidens hominem bone vite,
quam ſceleſtum,& peccatorem , nam talem
occidere eſt ſacrificium auctoritate.Exo.xxij.
non pacieris maleficos viuere,quod intellige
ordine iudiciario,vide no.in clem.i.de homi.
&.c.ij.&.iij.de homi.& Mar. conſi.xi.ij.col.
Item plus punitur occidens chriſtianum quã
paganum,& infidelem,vt not.glo.in.c rebat
tizare.de conſe.diſt.iiij.licet glo.in.c.ſi habes.
xxiiij.q iij.dicat q; maius peccatum eſt occi-
dere paganum quã chriſtianũ bonum, nã pa
ganus amittit animã& corpus,chriſtianus ue
ro bonus corpus tm̃.per conſti. vero ſi dam-
na clandeſtina.magis punitur villa ſi reperia
tur occiſus chriſtianus quã paganus uel ſarra
cenus ſi neſcitur a quo ut ibi,& in.c.regn.in-
cip.Item ſtatuimus,vt conſti Item magis pu
nitur occidens infantem quam maiorem na
tu cum crudelius ſit,vt in.l.pe.ubi Saly.C.de
ſica.item magis punitur occidens clericum q̃
laicum,vt not.gl.in.c.ſicut qui xvij.q.iiij.idẽ
occidẽs monialem q̃ laicã,de quibus p Mar.
in.d.l.i.§.preterea.ff.ſiccarijs. & in.l.i.x.cart.
verſi.

verſi redeundo ad tex.C.de rap.virg. itē ma
gis punitur occidens epiſcopum aut cardina-
lem quā purum clericum ut in clem.i de pen.
& in.c.felicis eo.in.vi.& ibi Card. dicit pu-
niendum per principē ſecularem.c.ſunt que-
dam. xxiiij.q. v.ut xvij.q.iiij c. ſi quis dein-
ceps &.c.qui ſubdiaconum &.d.clem.i. & ꝑ
Cur.in conſil.xx.de intellectu d.clem.i.&.d.
c.felicis.item magis punitur occidens propin
quos quam extraneos l.i. & fi.ff.de parri itē
magis occidens hominem rectum quam mō
ſtruoſum et magis natum in mundo quam in
vtero exiſtentem ut traditur per doct.in.l.qd
dicitur .ff.de lib.& poſt. & in .c. ſi aliquis de
123 hoi.& ſupra fuit dictum. ¶ † Octauo quero
predicta circa alios extraneos occidētes quid
ſi ſeipſum occidat an puniatur eius corpus
mortuum ea pœna qua puniri debebat ſi ex-
traneum occidiſſet vt decapitetur aut furca
ſuſpendatur tex.in.l.ij.C.qui teſtam.face.po.
videtur ex eo colligi ꝙ ſic & hoc etiam te-
net Roma.ut refert Iaſ ibi, Cy. tamen ibi di-
cit ꝙ non & Bal.ibi dicit puniri arbitrio iu-
dicis & in.l.i.C.ne ex deli.de fun.Imo.in.l.de
functo.ff.de publ.iud.Fely.in.c.ſignificaſti de
ſenten.excōi.& Iaſ.in.l.i.circa prin.C. de ſer.
fugi.ſed per titu.ff.&.C. de bon. eor. qui ſibi
mor.conſci.punitur ꝙ aut tedio affectus. ſei-
pſum inter fecit & non punitur pœna publi-
cationis bonorum aut exiſtens reus criminis
ſe occidat & non habet heredem pœna publi
cationis bonorum punitur.l.qui rei per totam
& per totum tit .ff. de bonis eorum qui ſibi
mor.conſci.& in.l.ij.C.qui teſta fa.po.ſed ꝗa
hodie nō datur publicatio bonorū ut dicunt
doct.in.d.l.ij.& per Bar.in.d.l.qui rei.§. fi.nō
in ſiſto.& de alijs pœnis quomodo punitur ſe
ipſum occidens: dic ut per doct.in.d.l.ij. & in
d.c.ſignificaſti.& in apoſti.ad Bar.in rub.ff.
de bon.eo.& ꝑ Bar.in.l.ſi quis aliquid.§.mi-
les.ff.de pen.& i.l.tranſigere. C.de tranſa.&
vide qua pena puniatur vt per Corn.in con-
ſil .cxcv.ij.vol.Amplia ꝙ non licet ſe ipſū oc
cidere etiā vt euitet peccatum vt per Panor.
in.c.exparte de ſepult.Amplia etiam in ban-
nito nam non licet ſeipſum impune occide-
re,ut per Iaſ.in.l.i.C.de ſer.fugi. circa prin.l.
col.poſt Bal.ibidem vbi multa per eū Alex.
poſt Bar.in.l.liberto.§.ammiſſione ,ff. de ca-
pi.dimi.& per Boni.in rub.de in ſul. & per-
124 cu.vi.col.ver.ſed quidam ſeipſum. ¶ † Et an
clericus ſeipſum percutiens efficiatur irregu-
laris uel fit excōmunicatus: dic ut in.c.ſi non
licet.xxiij q.v.& per Fely.in.c.contingit.ult.
no.deſen excōi.Car. in clem.i. in prin.iij. no.
de relig.& ven.ſanct.& in.d.c. contingit idē
ſi mutilauit ſepſum ut in clem.i.xix.q.de hoi.
ut per Ang.in.l.ſed ſi damnum.§. fi.ff. de pe-
cul.& uide que habentur poſt Bal.in.d.l.i. &
125 Iaſ.poſt eum. ¶ † Et qualiter puniatur carce
ratus qui ſe laqueo ſuſpendit & an tūc cuſtos
carceris teneatur: dic ut per Ang.in glo. qui
iudex retineri & carcer.iuſſit & in glo. fama
publica.& quid ſi carceratus noluit comme-
dere ut famæ pereat qualiter puniatur: dic ut
per Bal.in pra.in tit de queſtio.xxxij. col. &
ſeq.& ibi de occidēte ſe uel attentante & de
uolente ſe ab alio occidi fuit ſupra dictum,&
per Mar.in.l.i.in prin.ff.de ſicar.& in rub,ff.
126 de fide iu.nu.ccvij. ¶ † Et quid ſi ponat ſei-
pſum in brachijs inimici an occidi poſſit dic
ut per Par.in verbo compoſitio ver.an ſi de-
127 linquens ¶ † Sed quid ſi uoluerit ſe occidere
& occurſu hominum ſe nō occidit an punia-
tur Cy.Iaſ.& alij in.d.l.ij.tenent ꝙ ſic et poſt
Bar.in rub.ff.de bon.eo.ubi dicunr puniri ac
ſi ſeipſum occidiſſet per tex.in.l.ij §.ſi aūt ff.
eo.& ibi glo.& in.l.omne delictum.§. qui ſe
vulnerauit .ff. de re mili. & in.l.ſi quis ali-
quid.§.fi.ff.de pen.& utrobiꝗ per Barto. &
per doct.in.c.i.&.ij.de torneam. ſed quia ho-
die in regno per conſti.aſperitatem.& in alijs
partibus ex generali conſuetudine & ſtatutis
non punitur attentatum: dic puniri extraor-
dinem & ita alias conſului in quodam ſe ſu-
ſpēdere uolēs & occurſu hominū-viuus euaſit
128 per.d.§.ſic autem &.d.conſti. ¶ † Nono que-
ro de occidente perſonas coniunctas qualiter
puniatur , dic quod deſcendentes occidentes
aſcendentes in infinitum & e contra tenen-
tur de parricidio .l.i.ff. de parricid. & .l.i.C.
de his qui filios vel par.occi.& ibi glo. & di-
co quod de parricidio tenentur omnes per-
ſone numerate in.d.l.i.& per Bel.in pract. in

rub.quod dictus titius.viij.colum.& per Bo-
ni.in rub.de parr.& Panor.in.c.i.de parr.qui
fil.occi.& declara perſonas ut per Mar.in.d.l.
i.ff. de parr.item filius qui emit uenenum ut
patri daret licet dare non potuit tenetur de
parricidio.d.l.i.C.eo.l.i.& inſti.de pub.iu.d.
§.alia.& medicus qui ſcienter & doloſe dede-
rit filio venenum ut patri. daret eadem lege
tenetur.l.ij.ff.de parr.ſecundum vnum intel-
lectum &.l.iij.§.i.ff.de ſicar. & creditor mu-
tuans ſcienter & doloſe pecuniã filio ut ema
venenum ut patri daret uel cum pecunia fa-t
ciat ipſum occidi & fide iubens inuenta pe-
cunia.& proxoneta.l.ſcienter.ff.eo. Boni. in
d.rub.de parri.intellige tamen morte ſecuta
alias mitiori pœna tenerentur per ea que ſu-
pra dicta ſunt & per Saly.in.d.l.i.C.de parr.
licet Bar.in.d l.i.ff.eo.quod eadem pœna de
quo per Fely.in tra.de cona.& Ang.in gl. ex
interuallo & poſt eum habetur & per Cepo.
vlt.conſil.ut conſumatio delicti requiratur,
& non attentatio ut per Alexã. poſt Bar.in.l.
vtrum.ff.de parri.& ibi per Marſi.niſi ſtatu-
tum imponat pœnam pro tractatu nam tunc
non requiritur conſumatio delicti ut punia-
129 tur pœna ſtatuti. ¶ † Amplia predicta in ex-
traneo mãdante filio ut patrem occidat nam
mandans tenetur de parricidio ut per Cepo.
in conſi.xxxvi.& quid e contra ſi filius mã-
dat alteri extraneo an teneantur de parrici-
dio uel auxilium preſtat filio?dic ut per Ang.
in.glo.& dicto maleficio.iij.colum ver. quid
e contra & per Ioa.de arno.in.v.caute.Am-
plia etiam ut de parricidio teneantur ne dum
occiſores ſed etiam conſi. & participes deli-
cti ut in.d.l.utrum.ff.de parrici.& Boni.in.d.
rub.de parri.idem in fratre ſciẽter tractatum
mortis fratris aut patris & e contra & non
reuellante.l.frater.ff.de parri.ut tamen mitio
ri pœna puniatur ut ibi,non enim latet ſcru-
pulo ſocietatis occulto qui manifeſto facino-
ri deſinit obuiare.c. ſicut dignum.de homi.
130 ¶ † Idẽ in ſeruo non reuelante tractatũ ĩ mor
tem domini & in monacho nõ reuellante tra
ctatum in mortẽ abbatis & vaſſallo domini
& in ſciente tractatnm contra principẽ aut
rem publicam aut patriam & ciuitatem aut
contra papam aut contra eccleſiam nam te-
nentur ſecundum Barto.in.d.l.vtrum in ce-
teris uero dicit non teneri ex ſimplici ſcien-
tia ſi non reuelat ut per Angel.in.d.l. frater &
Areti.inſtitu.de hered.que abinte.de ſer.§.in-
terdum & per Marſil.in dicta.l. fin. & ſing.
clxiiij.& in dicta.l.utrum plene tradit. Ange.
in glo.che hai tradito la tua patria verſicul.
quod crimen in quibus locis dicunt animam
Barto.ſepultam in inferno ex hac doct. quo-
niam, & in talibus criminibus ex ſimplici
ſcientia non teneri pœna capitis & per Fe-
lyn.in.c.de cetero vlti.colum.de re. iud. & in
c.quanto de ſen.excõi.& in.c.ſecundo.de he-
re.& in.c.primo.de offic. delega. ubi etiam
per Deci.& per eundem reg. culpa caret .ff.
de reg. iur. & per Marſil. & Alexandr. poſt
Barto.in dicta .l. vtrum & conſuluit Deci.
in conſilio.xi.in additis vltima impreſſione.
131 ¶ † Amplia etiam in occidente patrem ſpiri-
tualem ut teneatur de parricidio ut per Alex.
poſt Barto.in.l.diuus.ff.de parricid. & ibi in
fin.per Marſil & in ſingu. ccxv. Alexand. in
conſilio.cxliij.ſecundo.volum.vlti. colum. et
per Par. in tract. ſindi.car.xviij in verbo ad
132 vlterſum in fin.tertia. columna. ¶ † Amplia
etiam in pilato occidente chriſtum patrem
vniuerſalem vt proſequitur.Ludo.montal.in
tract.de reproba.ſenten.pila.ver.& hec ſuf-
ficiunt in verſicu. & propter hoc pilatus vbi
etiam de patre ſpirituali & de pœna parrici-
dij & de iudice iniuſte condemnante ad mor
tem vt eadem pœna puniatur.l.pen.§.mili-
ti.ff. ad.Liu.de repet.Anan. in .c.accuſati de
accuſa.& tradit ibi Montal. quod miraculo-
ſe penam.paricidij ſubſtinuit pilatus ex quo
eius corpus fuit per terram ductum a duo-
bus bobus in lacu proiectum ut refe-
133 runt. ¶ † Amplia etiam in occidente offi-
cialem ciuitatis nam tenetur de parricidio
vt per Pari.in dicto tracta.cart. trigeſimaſe-
cunda. in verbo ciuilitas ſecunda. columna.
allegat Cyn.in.l.ſi non conuicij.C. de in iur.
Bald. in.l.fina .C. de incolis & per eundem
Par.in dicto tracta. de officio ſindi. in ver-
bo officialis finito verſi.ſtatutum & in princ.
tracta.de offic.ſindica. verſicu. perſindicato-

134 res. ¶ †Amplia etiam in patre naturali tantũ
nam de parricidio tenetur cum natura omni-
bus ſit communis ut per Bar. & Alex. in.l.iij.
§.quia ſemper aut.l.quia ſemper. ff. de in ius
vocan.Roma.in ſing.incip.homicida uer.q̃-
ro tu.Amplia etiam in filio naturali baſtardo
nam ſi pater eum occidat tenetur de parrici-
dio vt per Bal.in.l.cum acutiſſimi.C.de fidei
com.& in.c.i.ſi de feu.fue.controu.x.col.vbi
fuit combuſta monialis quedam occidens fi-
lium ſuum,& per Bal.in.l.ex hoc iure.ff.de iu
ſti.& iure & in.l.hoc accuſare.§.omnibus.ff.
de accuſa.Barb.poſt Bal. in.l.fin.C.de natur.
lib. Ang.in glo.ex interuallo circa fi. Alexan.
poſt alios in.l. ex facto.§. ſi quis rogatos. ff.
135 ad tribell ubi plene. ¶ †Amplia etiam ꝙ ſi fi
lius commiſerit maleficium & delictum nam
pater non poteſt filium delinquentem occide
re nec inſeuire in filium ad mortem ut eſt
tex.in.l.i.§.inauditum.ff.de ſicar.immo ſi ita
ſeuiret non preſumeretur eius filius & econ-
tra ut per Albe.in.l.eum qui probabilem.C.
de epiſco.& cler.per illum tex.&ideo ſi filius
uerberat patrem aut pater ſtuprat filiam nec
ille eſt pater nec ille eſt filius cum pater ma-
gis diligat filium q̃ ſeipſum ut per multa ſimi
136 lia tradit Mar. in.d.§.inauditum. ¶ †In tan-
tum eſt hoc quod ſi pater preſentet filium de-
linquentem coram iudice ut occidatur eſt li-
berãdus a morte per tex.in.l.milites agrũ.§.
deſertorem.ff.de re mil.ita dicit Saly.&Pau.
per illum tex.in.l propter inſidias.C. qui ac-
cuſ.non po.per quem dicit euaſum quendam
filium a patre preſentatum & hoc datur in
cautelam,per Cepo.in caut.prima ad euadẽ
dum a morte filium,attamẽ non eſt tuta cau
tela ĩ alijs delictis q̃ in eo in quo tex.loquitur
licet ea vſus fuerim ſperans remiſſionem a
parte pro vt fuit ſecuta ex quo inter conſan-
guineos,& de occiſione cuiuſdam ſeruæ age-
batur,& per Fely.in.c. accuſaſti.vlt. colum.
de accuſa.Auguſti.poſt Ange. in glo. necnon
137 ad querelam.vij.car. ¶ †Et dixit Ang. in.l.ſi
adulterium cum inceſtu.§. liberto in fin.ff. de
adulter.quod ſi filius cepit patrem bannitum
& eum duxit ad iudicem non debet mori ob
preſentationem filij per.d.§. deſertorem uide
per Marſilium in dicto.§.inauditum. & in
l.prima.§.ad queſtionem. quinta columna.
& in.l.unius ſeruus nec ſi in fine. ff. de que-
138 ſtionibus. ¶ †Idem dicas in patre, & ma-
tre delinquentibus nam non licet eis parentes
occidere per.d.§. inauditum & ideo ſi mater
fuerit adultera non licet filio eam occidere ut
per Ang.in glo.che hai adulte. la mia dõ.ubi
nec etiam fratri ſororem nec auo neptem li-
cet occidere & per Mar.i.l.i.§.item diuus.ff.
de ſicar.no. in capitulo latorem. xxxiij.que-
139 ſtione ſecunda. ¶ †Limita tamen in filia ad-
ultera nam licet patri eam impũne occidere
repertam in adulterio ut in.l. patri & in.l.nec
in ea & in.l.quod ait lex.§. penulti. & fin. ff.
de adulter. Ange.in.d. glo. che hai adulter. la
mia don.i.& ſecunda columna Mar. in.d.l.i.
in principio tertia limita.& in.l.patre uel ma
rito,ff de queſtio. Mathe.in conſtit. pacis cul-
tum concurrentibus tamen his de quibus per
Angel.in dicta gloſſa & Mar.in dicta.l.patre
vel marito,& uide per Bel. in rubri. de leno.
quarta colum,& Mar. in.l.i.C.de rap. uir. in
principio.Quid autem in filia vidua vel nu-
pta an liceat patri eam occidere ſi ſtupretur?
dic ut per Alexand.poſt Barto.in.l.nec ea. ff.
de adulter.& Angel. in dicta gloſſa, ſecunda
columna,& Mar.in dicta.l. patre & in dicta
l.prima.C.de rap.virgi.& ibi an patri liceat
ſtuprantem filiam occidere & per Panormi.
in capitulo ueniens lo ſecundo de ſponſal.
140 ¶ †Facit ratio nam ex quibus cauſis po-
teſt filius, & filia exheredari ex eiuſdem cau
ſis amittit ius parricidij, vt tradit Bartolus,
& Marſilius in.l.diuus.ff. de parricidijs. ſed
filia poteſt propter turpem vitam exhereda-
ri, vt traditur in.l.ſi filiam tuam, & in.l.in
arenam.vbi Iaſon.C.de inofficioſ. teſtamen-
to.ergo pater occidens eam non tenetur de
parricidi. ſed alia mitiori pœna, vt dicta.
141 l.diuus. ¶ † Limita etiam in filio com-
mittente cauſas ingratitudinis de quibus in
§.cauſas.in auctentica vt cum de appell.co
gno.& ideo ſi concubuit cum vxore,& ecõ-
tra in patre concubente cum vxore filij,& nẽ
dum cum vxore, ſed etiam cum concubina
ſi pater occidat filium,& ecõtra non tenetur

de parricidio ſed alia mitiori pœna ut in tex. d.§.diuus & ibi per Bar. & Mar. & Iaſ. in.l. ius aũt.ciuile pen.colu.ff.de iuſti. & iu. Petr. girar.in ſingu.ij.incip.tu ſcis ꝙ in precedenti & per Marſil.in.l.i.in prin.xx. limita. & in .l. circuncidere.§.ſeruo.ff.de ſicar.& in.l.ſi quis viduam.v.colum.verſi.item facit.ff.de queſtio.et intellige ut per Mar.in.d.l.diuus quando in continenti fecerit & in fragranti occiderit ſecus ſi ex iteruallo nã tũc teneretur hac lege Ang.in.l. grachus.C.de adult.&.l.marito ij.reſpon.&.l.ſi adulterium.§.pen.ff. de adulter.intellige etiam quando ſcienter filius & e contra adulterat uxorem aut concubinã patris & e contra.ſecus tamen ſi ignoranter neſciens illam uxorem aut concubinam patris & e contra vel neſciat illum fore ſuum patrẽ ut quia de nocte occidat patrem aut in conflictu aut ducentem alium habitum in conſuetum nam tunc non tenetur de parricidio ita glo.& Bald.in.c.i.v. colum quibus mo.feu, a mmi.Petr.girar.in.d.ij.ſingu.faciunt tradita per Barto.in.l.item apud labeonem.§.ſi.qs virginem.ff.de in iur.Ibi Alexand.poſt Bar.

142 & Ange.in glo.ſcienter & doloſe.☞ † Limita etiam in filio proditore regis patriæ aut ciuitatis nam per proditionem & rebellionem ammittit ius agnationis & cognitionis.l. poſtliminij.§. filius.ff. de cap. & poſt.reuer: Barto.in.l.ſi.ff.de recep.And.in.c.i.§. de receptatoribus de pa.iura.fir.Mathe.in conſti.pa tarenorum.& ideo ceſſat lex põpea de parri.l.i.ff.eo.ꝙ hoc tex.in.l. minime.ff. de relig. & ſump.fun.& ibi gl.& Barto.Panor. in.c. peruenit.i.colum.de in muni.eccleſ.glo.in .c. fortitudo.xxiij.q.iij.Petr.girar.in.d.ij.ſingu. quod intellige patriam defendendo & non aliter.tamen videtur contra illum tex.ut ibi per Alexand.poſt Barto.& per Bal.in.l. ſi adulteram cum inceſtu.§.liberto.ff.de adul. Imo. Ange.& alij in.l.triticum.ff.de verbo. oblig. Alex.poſt Barto.in.d.§.liberto Panor. in cõſi.ciiij.Cepo.in conſi.v. ante pen.colu. Mar. in.l.i.§.preterea.ix.colum.verſi.alius eſt etiã effectus inimicitiæ nam licet alias.ff.de qõ.

143 ☞ † Limita etiam in patre & filio bannito nam cum licet eum occidere impune non tenetur de parricidio per tex.in.d.l.minime iſto.d.§.filius ita per Sal.in.l.i.C.de his qui fil. occi.Ange.in glo.ex interuallo in fi. & Bart. in.d.l.minime & Petr.gir.in.d.ij ſing.& Mar. in conſil.xi.& in.d.l.diuus & in ſingu.cxx. in cip.iura.ſanguinis & in.d.l.i.§. preterea Cepo.in.d.v.conſi.Nell.in trat.bann.ij. par .ij. tempo.q.iij.& ibi an liceat fratrem bannitũ occidere & videbat in .d.§. liberto.vbi dicit de facto fuiſſe conſultum , & Alexand. poſt eum & Bar.in.d.l.poſtliminium.§.filius.Floria l.l.ſcientiã.§.qui aliter.ff. ad.l. aquil. Nell. in.d.tra.ij.part.ij.temp.q.x.Angel.in conſil. ccxxij.Panor.in.d.conſi.ciiij.Paul. de ca. in l.i.§.ius aũt.ff.de iuſti.& iu. Ange.in aũte.de inceſt.nup.Ioa.de portona in.l.qui ſeruũ .ff. de ver.oblig.per Io.de arno.in epit.lxij & in ſolido.lxvi.ꝙ nõ licet fratrẽ occidere ſi cforiu dicatus pro crimine læſę maie. & proditionis patriæ alias non ita limitat Ange.in.d. aũt.de inceſt.nup.& Ioa.de portana.in.d.l. qui ſeruum & Paul.in.d.§.ius gentium.Limita etiã in patre aut filio venientem contra fidẽ chriſti.ut per Alex.poſt Bat.in.d.l. minime & in l.ſi quis a liberis.§.parens.ff.de lib.agno. et ꝑ moder.in.l.quamuis cum.ſeq.ff.ſol.mat.Cur. poſt Paul.in.d.§.ius gentium.Limita etiam in filio deducto ꝑ patrem in hoſpitali ex quo perdit ius patriæ poteſtatis & priuilegium.l. ij.de infanti expoſ.per quem dicit ibi Bal. ꝙ ciuis deſerens ciuitatem perdit priuilegium ciuitatis & in.c.i.de lãgui.expoſ. & ideo tũc ſi filius occidat patrem non tenetur de parr. ut per Petr.gir.in.d.ij ſingu. Limita etiam in filio ex damnato & inceſtuoſo coitu nato.nã occidens patrẽ non tenetur de parri.ita Imo. in.l.lucius.§.fi.ff.de leg.ij.Iaſo. in.§. pœnales xij.colum.inſti.de actio.Petr.girar.in.d. ſing. ij Limita etiam in filio reſiſtente caſtigationi paterne nam ſi pater caſtigaret filium & ille reſiſteret verberando patrem licet patri filium impune occidere ut per Marſi.in pract. in.§.agredior ver. quero modo vlterius ver.

144 & ex ſupra dictis.☞ † Limita etiam in patre,& matre occidente filium infantem in lecto iacentem.idem innutrice ſi non dolo fecerit nam ſi dolo teneretur mater de parric.

c.i.de

c.i.de his qui fil.occid.vbi non excuſat ma-
ter occidens filium calore iracundie . non ta
men intelligas de in conſulto calore iracun.
diç ꝙ excuſat vt infra dicetur ſi vero nõ dolo
mitiori pena iuxta.c.fi.de his q̃ fil.occid.ita p
Boni.in tit.de parri.in fi.& ibi per eum ꝙ in
dubio dolus non preſumitur in patre matre et
nutrice bone opinionis,& vite ſed potius ne
gligentia,aut caſus cum nullus amor vincat
paternum.l.fi.C.de cura.furio.& mater non
obliuiſcitur de filio cum ſit pars viſcerũ ſuo-
rum.c.ad romanam.ij.q.vi.facit.c.fi.de hoi.
bene tamen ſi fuerunt in culpa puniri poſſunt
extra ordinem.l.i.§.ſed & ſi,&.l.iij.§.ex ſena
tus conſulto.ff.de ſicar.& de pena matris occi
dentis partum in vtero per Io.de arno.in p̃-
ble.xliij.limita etiam niſi per furorem occide
rit vt in horeſte.l.pen.§.ſane.ff.de parri.&.c.
ij.de his q̃ fil.occid.& in.l.ꝙ infans.ff.de ſica.
145 & Boni.in.d.rub.de parri.¶ † An autẽ di-
catur parricida ſi procurauerit patrem, aut
fratrem carcerari vt feudo priuetur:dic vt p
Bal.in.c.i.§.deniq;.que fuit prima cauſa be-
ne ammi.Alex.poſt Bar.in.l.ſed ſciendum.ff.
de parri.Mar.in.l.qui falſam.§. accuſatio.ij.
146 col.ff.de falſ.¶ † Sed quid ſi parentes aut cõ
ſanguinei conuictum,& confeſſum in carce-
re exiſtentem , & de proximo condemnan-
dum ad mortem ne fiat eis dedecus ex gene-
re mortis venenauerint eum, aut occiderit eũ
an teneantur de parricidio,& qualiter:dic vt
per Fely.in.c.cũ iuramento.de homi.in fi.alle
gat Bal.in.l.i.ff.de ſtatu hom.tenentem teneri
de parrici.& ibi de occidente bannitum in
poſſe familie, & per Bal.in.l.iij.§.transfugas.
ff.de ſicar.& vide Par.in tra.ſindi.car.lxxij.i
prin.vbi de occidente condemnatum,& per
Mar.i pra.i.§.aggredior.vbi ſi occidat captũ
in bello an puniatur & ibi de occidẽte captũ
in poſſe familie,& i ſing.cl.& d pena occidẽ
tis conſanguineum carceratum:per Roma.i
ſingul.740.& per Ioa.de arno.in epi.l.& in
147 probl.xxiiij.vbi ꝙ mortis.¶ †.Pena autem
parricidij erit ꝙ in aſcendentibus & deſcendẽ
tibus cedatur virgis,& exutus aculeo cũ gal-
lo gallinaceo,ſimia,cane,& vipera ejiciat;in
flumen,& annẽ viuus,& aqua non exiſtente
feris tradatur lacerandus,vt.in.l.penult.ff.de
parri.Thom.gra.in conſil.lvij.in.fin.in alijs
autem conſanguineis , & affinibus lege cor-
nelia de ſicarijs tenetur iuxta.l.iij.ff.de ſicar.
tamen hodie indiſtincte quo ad omnes eadẽ
pena infligitur vt.l.i.C.de parr.qui filios occi
de.Bar.&Mar.in.l.i.ff.de parr.Panor.in.c.i.
eo.ti.Ang.in glo.ex iteruallo.Boni.in rub.de
parri.& habetur in.§.alia.inſti.de pubi.iudi.
Saly.tamen in.d.l.i.tenet ꝙ hodie talis pena
non eſt in vſu,idem Bal.ibi ꝙ relaxantur car
nes comedi per canes, ſed dicit Saly.ꝙ deca-
pitatur & caret ſepultura,& Alex.poſt Bar.
in.d.l.i.ff.de parric.& ſic punitur pena con-
ſti.terminum vite.item punitur ꝙ occidens
nec eius filij ſuccedunt occiſo ſed fiſcus,vt p
Bar.in.l.fina.ff.ſi quis aliq.teſta.prohib.& in
l.cum ratio.§.fi.ff.de bon.dãn.Bal.in.l.here-
ditas.C.de his quib.vt indi.& in.l.eam quã.
v.col.C.de fideicõ.Ioa.and.in ſpecula.in tit.
de ſucceſ.ab inte.ij.rub.Bar.in.l.codici.§.ma
tre.ff.de leg.ij.& in.l.i.vlt.col.ff.de hered.in
ſti.Ana.& poſt eum Bolog.in conſil.xvi.aut
clxij.& per Boni.in tit.de bon.male.iiij.col.
vbi de frẽ occidẽte fratrem,& per Ana.in cõ
148 ſil.lxiij.& ibi per Bolo.¶ † Vbi etiã an ſta-
tutum loquẽs de homicidio locum habeat in
parricidio,& Gand.in tit.de var.q̃ſti.in ma-
le.pen.col.vbi de fratre occidente fratrem ꝙ
fiſcus ſuccedat,& non frater ſic & vxor occi
di faciens virum perdit dotem.l.pen.§.ſeia.ff.
149 de adim.leg.vbi Bar.¶ † Et de viro occi-
dente vxorem an perdat dotem ex pacto aut
ſtatuto lucrãdã per doct.in.l.ſi ab hoſtibus.§.
ſi uir.ff.ſo.ma.& in.l.hereditas in.fi.ij.col.C.
de his quib.vt indig.& in.l.i.C.vnde vir &
vxor.Pau.de ca.in.l.rei iudicate.§.heredi.ff.
ſol.matr.& in.d.§.ſi uir.& Bal.iuni.in tract.
de do.viij.par.xxxi.priuile.ij.tex:& per Bar.
in.l.eius mortem.ff.de his quib.vt indig.vbi
fallit niſi ex ſtatuto lucretur dotem uir.
150 ¶ † Idem licet donatio morte confirmetur ẽt
violẽtia, tamen ſi donatarius affectaſſet mor
tem violentam contra donantem non confir
matur morte donãtis viri,aut vxoris, vt per
Bal.in.l.ſi tibi.C.de donat.ante nupt.& in.l.
hereditas,in fi,C,de his qui,ut indi,Fely.in,c,

151 ſi.de homi. ☞ †Et no.ꝙ ſi maritus dederit ue
nenum uxori licet euaſerit tenetur de par-
ricidio,vt per Bar.in.l.i.in ſi.ff.de parr.et per
Saly.in.l.i.C.de vene.et Math.et Ang.in glo.
ex interuallo.contrarium Bal.in conſi.incip.
152 Stepha. ☞ † Et de fratre occidēte fratrem an
etiam ceteri excludantur a ſucceſſione vt fiſ-
cus admittatur,dic ut per Barto.in.l.i.et ſi.ff.
153 ſi quis aliq.teſta.prohib. ☞ †Predicta aut lo-
cum habent quando conſtat dolo, et ex pro-
poſito occidiſſe alias in dubio non preſumitur
dolus,ſed caſus in coniunctis perſonis, ut no.
glo.et Mar. tradit in.l.i.C.de ſicar. Roma.in
l.i.ff.de in ius voc.& Bal.in.l.fin.xx.oppoſi.
C.de hered.inſti. Salyc.in.d.l.i. C.de ſicar.
Mar.in.l.i.§.diuus.ff.de ſicar.Cepo.in conſil.
xxxiij.et ſupra fuit dictum. Hec circa homi
cidium voluntarium dicta ſufficiant, ſequit̃
de culpoſo,et caſuali homicidio diſſerere.

SVMMARIVM

1 ☞ *Homicidiū caſuale qualiter puniat̃ iure ci-
uili,canonico, & regni, & an ſit punibile,
& de exēplis in caſuale homicidio, & quod
dicatur caſuale proſequere.*
2 *Non licet occidere licet detur opera rei licitæ
in aliquo exercitio.*
3 *Si clericus ligaret aliquem, & poſtea occida-
tur a cuſtodibus an efficiatur irregularis.*
4 *De proiiciente lapidem,aut ramum ſecante ſi oc
cidit,an teneatur, & qualiter.*
5 *Si curſu equi puer occidatur an puniatur
currens.*
6 *An & quando delictum caſu commiſſum pu-
niatur.*
7 *Qualiter probetur caſualiter, & commiſſum
delictum, & quando dicatur caſuale.*
8 *Culpoſum homicidiū quod dicatur, & de exē-
plis, & qualiter puniatur proſequere pul-
chra exempla in practica in hac materia ho-
micidij, & in facto accidentia.*
9 *Lata culpa an dolo æquiparetur, & quando.*

§. *CIRCA* Vero ſecundam ſpeciē † homici-
1 dij caſualis,& culpoſi vtrunq; permi
ſcendo,& primo de caſuali diſtingue inter ius
ciuile, canonicū, & regni. Iure ciuili homici
dium caſu cōmiſſum ſi culpa caſum nō pre-
cedit non eſt punibile,& ideo ſi extrahens ſa
gittam vt feram percutiat in nemore occidat
hominem non tenetur aliqua pena in foro cō
tentioſo, vt.l. reſpiciendum.§.delinquunt.ff.
de pen.&.l.abſentem.in ſi.ff.eo.& in.l.ſi pu-
tator.in ſi.ff.ad.l.aquil. vbi de eo qui in ſilua
proiecit ramum,et occidit,vel in alio loco cō
uerſabili,& acclamauerit, nam tunc non te-
netur de caſu, & in.c.ex literis.Io.ij.& in.c.
lator.de homi.Iure vero canonico diſtingui-
tur,aut dabat operam rei illicite,& tunc ſiue
adhibuit diligentiam, ſiue non tenetur de ca-
ſuali homicidio,vt in.c.continebatur. de ho-
mi. Aut dabat operam rei licite,& tunc aut
adhibuit diligentiam,& tunc non tenetur, vt
in.d.c.lator.c. ioannes.c.ad audientiā.c.dile-
ctus.&.c.ex literis.& ſeq.de homic. ſi tamen
imminet ſcandalum indicitur purgatio, vt in
d.c.ex literis.& ibi per Fely.& per Bald.in.l.
data opera.C.qui accuſa.poſ.aut nullam ad-
hibuit diligentiam,& tunc tenetur, & irregu
laris efficitur.d.c continebatur.&.d.c.ad au-
dientiam.& ſeq.ita etiam per Gandi.in rub.
de homi.ix.col.verſi.ſed quid dicemus nos de
maleficio commiſſo caſu,& per Panor.in.c.
pen.de homi. Anan.& Felyn.in.d.c.lator.&
Matthe.in conſti.terminum vite.xxij.limita.
2 ☞ † Et no.ꝙ vbi datur opera rei licite in ali-
quo exercitio non licet occidere,vt per Mar.
3 in conſi.cxv.in ſi. ☞ †Et ideo ſi clericus liga-
ret aliquem,& poſtea occidatur a cuſtodibus
efficit̃ clericus irregularis tāq̄ dās cām mortis
licet ultra propoſitum occidatur,vt per Fely.
in.c.ſuſcepimus.de homic.Bart.in.l.i.i.col.C.
4 vnde vi. ☞ †Iure vero regni per regem Roge
rium erat ſtatutum ꝙ in caute ſe proijciēs ex
alto,vel ramum incidens,vel lapidem proie-
cerit,& occiderit non acclamando punieba-
tur pena capitis, per regem vero Federicum
pœna fuit mitigata,nam aut in loco conuer-
ſabili, & tunc ſi non acclamauerit punitur

etiam ſecundum legem Rogerij,& eſt cōformis.l.ſi putator.ff.ad.l.aquil.ſi vero in loco campeſtri,& tunc ſtetur iuramento ipſius occidentis ꝙ non viderit tranſeuntem, ita traditur in conſtit. qui de alio.& in conſtit.ſeq. penam precedentem bene tamen vt ibi per Matthe.non obſtante iuramento poteſt probare contrarium ꝙ viderit tranſeuntem, & proiecerit.
5 ¶ † In hoc autem caſuali homicidio diſtinguitur,aut culpa precesſit caſum,& tunc punitur minori pœna,& non mortis, vt per Bar.in.d.§.delinquunt,& in.l.i ff.de leg. Saly.in.l.i.C.de ſica.& plene per Ang.in gl. ſcienter & doloſe.& in.l.i.in fin.§.diuus.ff.de ſicar.& in.l.i.in fi.poſt gloſ.C.eodē.& ideo ſi curſu equi puer occidatur non tenetur ſedens aut currens equum pœna capitis, ſed miriori propter culpam,vt per Ange.in.d.glo.ſcienter.& per Saly.in.l.non ideo minus.C.de accuſa.verſi.quero quinto an mandans.& uer. ideo ſi in curſu.Boni.vero in rub.de inſult.& percu.in fi.col.diſtinguit aut currit in loco deputato ad currendum ; & tunc aut dolo , aut culpa,& tunc ſi dolo tenetur pœna capitis,ſi culpa minori pœna,& in culpa eſt non acclamando caue caue,ſi uero nō fuit in culpa aliqua non tenetur ſicut nec putator niſi ſciret vicium equi quia ineffrenatus, nam tūc eſſet in culpa,& teneret. Si uero in loco nō deputato ſi dolo tenetur de pœna capitis,ſi uero non dolo tenetur de culpa etiam acclamando traditur in.c.ſignificaſti.lo primo.de homici.& ibi per Fely.circa princip. quando ſcit vicium equi aut neſcit equitare equos feroces per tex.in.l.idem iuris.§.i.& in fi.ff.ad.l.aquil.et ibi quando equus ineffrenatus inuitum ſeſſorem tranſportat.Idem niſi data opera equus ſit concitatus in puerum,ut per Saly.in.l.non ideo minus.v.col.verſi.& ideo.& per Bal.in l.& ſi ſeuerior.ff.de his qui not.infa.Floria.in l.ſi putator.§.ſi nauis.ff.ad leg.aquil. Cepo. in caute.ij.col.iij.&.iiij.Pari.in verbo pena. verſi.quid ſi ſtatutum.in fi.& vide per Bal.in d.l.data opera.& Pau.de caſt.in.l.i.C.vbi ſena.vel clar.& no.ꝙ acclamans non excuſaretur niſi ita acclamaret ꝙ euitare potuiſſet,ut per Gemi.in.c.ſi duo,& in.c.ſepe.50.diſt.Fely.in.c.ex literis.lo ſecundo.de homic.& conſuluit Bald.de currente in conſil.cix.ij. volu. & Pau.de caſt.in conſil.cxciiij.& Ancha.in
6 conſi.ccliij. ¶ †Et an quando delictum caſu commiſſum puniatur per Marſil.in conſilio lxv.& conſi.xci.& in.l.eum qui.C.de ſicar. & Par.in tracta.ſindic.car.lxxxiij.ſeq.& ſequen.& in verbo pena.verſi.quoniam multa.ver.& aduerte.& per Mar.in ſingu.ccxlvij.& in.d locis de ſtatuto puniente leuantes rumorem ſi committatur homicidium,& tenetur rumor ex hoc ꝙ non punitur pena ſtatuti ex quo rumor caſu leuatur, & vide etiā de caſuali homicidio per Cepol.in conſilio xxxiij.vbi incurritur in irregularitatem ob delictum caſuale quando dabatur opera rei illicite,non autem vt puniatur vera pena delicti,& plene per Nico.plo.in tra.irregu.xvi. regu.vbi etiam de medico faciente diligentiam ſi moriatur non fit irregularis,vbi limita ſi vertat infirmum & moriatur.
7 ¶ †Et qualiter probetur ꝙ caſu fuerit commiſſum homicidium ? dic vt per Boniſa.in titu.quid ſit accuſatio.v.colum.& dicitur caſuale homicidium ſi volens ferā occidere in nemore occidat hominem.d.l.reſpiciendū.§.delinquūt. ff.de penis.&.l.diuus.ff.de parricid. idem ſi calce occidat,vt eſt text.in.l.eum qui. C.de ſicarijs.idem ſi occidens erat maxima amicitia,aut affinitate coniunctus cum occiſo,nā tunc homicidium preſumitur caſuale,vt tradit Felyn.in capitulo fina.de homicid. & habetur in.l.prima.C.de ſicarijs. Idem caſuale dicitur,vt in capitulo dilectus.& in capitulo ſignificaſti. de homicid. vbi de currente equum neſciente vitium, & exiſtentem buccadurum,& curſu occidentem dando operam rei licite vt ibi.Idem ſi magiſter verberando diſcipulum corrigia in qua erat appenſus culter percuſſit puerum , & moriatur,vt in.c.ad audientiam.de homicid.Idem ſi vnus ludendo cum alio alter cadat in terram,& culter exiſtens ad latus occidat eum , vt in d.c.lator.de homi.Idem ſi ludentes cum baculis,& in ludo de quo in.c.continebatur.vt quia falce percuſſus interijt de homi. Idem ſi magiſter percuſſit puerū intuitu diſcipline,et

mortuus ſit, vt in.c.presbiterum.de homi.idē ſi in collucta tione, et ludo ex conſuetudine vt in ludo pugnorum, vel lapidum, iuxta conſil. Deci.ix. & Cepol.xxx.cū ſequē.in quib. conſuluerunt non puniri cum reputeť caſuale homicidium.
8 le homicidium. ¶ † De culpoſo vero homicidio pone exēpla de q̄bus ſupra de dante cām homicidio in omnibus exemplis ibi poſitis, quando nō dolo ſed culpa preſtiterit cauſam morti, nā tunc de culpoſo homicidio teneť, & mitiori pena & non mortis & etiam ſupra in ꝓbatione animi, & cauſis excuſantibus a dolo & infra ne bis idem repetamus. Item diciť cauſam mortis preſtare, & de culpa tenetur ſi quis canē concitauerit vt morderit tranſeuntem, & mortuus ſit, nam ſi non dolo ſed quia non poterat canem retinere, vel quia non debuit ducere per locū publicum propter culpam tenetur mitiori pena per.l.i.§.ſi canis.ff. ſi qua.pau.feci.di. & ibi per Flori. Ang.in.d. gl.ſcienter.idem in culpa eſt ſi aliquis proiecit lapidē, vt percutiat canem ne ipſum mordeat, nam ſi percutiat alium, & occidat teneť de culpa, ita conſuluit Signo.de homo.in cōſil.xxvij.non teneri de homicidio. Ang.in.d. glo.ſcienter, & Iaſ.in.l.in actionibus.ff.de in litem iur.vide tex.in.l.ſciendum.§.qui cū aliter.ff.ad.l.aquil. & Bar.in.l.reſpiciendum.§. delinquunt.ff.de pe. & ꝑ Deci.in.l.vt vim.in fi.ij.no.ff.de iuſti.& iure.idē in volente occidere aut feram nam occidendo tranſeuntem tenetur de culpa mitiori pena, vt per Boni.in rub.de inſulto & percuſſ.vi.col.ver.ſed dum vellet.idem ſi ludendo, & ioco poſuerit ignē in tormenticulo, & bonbarda, & cum bombice, aut igne abſq; lapide vt terreat, & dum experitur occidat non tenetur pena capitis, ſed mitiori propter culpā, ut ꝑ Par.in tra.ſindi.in uerb.pena.uer.tu q̄ uadis.in fi.idē ſi ī ludo cum lapidibus iuxta morem puerorū aliquis occidatur tenetur de culpa, vt per Cep. in conſil.xxx.& ſeq.Ancha.in cōſi.cclxxxij. Nicola.Boer.in tra.de ſedi.vij.preſump. idē ſi quis ponat offendiculum in feneſtra, ut furem capiat nocturnum ſi uolens furari propter offendiculum cadat a feneſtra, & mortuus fuerit tenetur de culpa, & non morte, ut per Alex.in conſi.cxl.ij.uolu.Cepo.in caute. ccxxvij.Ancha.in.c.uenerabilis.de conſuetu. idem ſi lapis proijciatur noctis tempore, & occidatur tranſiens occidens non tenetur pena mortis, ſed alia mitiori ob culpam, ſecundum Pau.de caſt.in.l.i.C.ubi ſenat.uel clar.Cepo. in.l.i.viij.col.C.de ſer.fugit.Nico.boer.in.d. tract.de ſedi.vij.preſuppo.col.x.Idem ſi quis impulit aliquem ut aliū proſequatur ſi mors ſit ſecuta ſi nō dolo tenetur de culpa. Idem ſi declinaret ictum, & alium percuteret, & occideret, ut per Felynum in cap.ex literis.lo.ij. de homi.Gemi.in.c.ſane.l.diſt. & de uolente unū percutere et alterū percutiente, & de impellente, & cadēte ex impulſu, & ſe occidente per Card.in clem.i.q.xxxv.de homi.idem ſi iudex dederit licētiam alicui ferendi arma, et ille occidat an iudex qui dedit licentiā teneatur tanq̄ dans cauſam homicidio, dic ut ꝑ Par.in tra.ſindi.car.lxix.in uerbo licentia. idē in culpa eſt ſi quis diſcipline cauſa ꝑcuſſerit et occiderit, ut in.l.ſed ſi magiſter.ff.ad le. aquil.ubi etiā de percutiente, et fodiēte oculū diſcipuli cū.l.ſeq.idē ſi impulſus alter ab altero occidit per tex.in.l.qua actione.§.proinde.ff.ad.l.aquil.Idē ſi medicus perperā, et male adhibuiſſet medicamēta, & ille iterit ꝑ.d.l. qua actione.ī fi.et.l.ſeq.ff.ad..aquil.et in.l.imperitia culpe.ff.de regul.iur.ubi Deci.limitat niſi adhibuiſſet diligentiam ſecūdum precepta medicine, ut per Areti.in.§.preterea.inſti. ad.l.aquil.et de clerico cirugico ſi imperitia, et mala cura occiderit et dederit cauſam mortis an efficiať irregularis dic ut in.c.tua nos. de homi.ubi etiā per Inno.et alios, et Card. in.d.cle.i.de homi.Specu.in tit.de diſpen.§. iuxta.ubi plura de cirugico, et per Nico.plo. in tra.de irregul.viij.et.ix.irregular.de dante cauſam mortis an efficiatur irregularis maxime ſi dabat operā rei illicite, dic ut in.c.ſuſcepimus, et in.c.ſi aliquis. et in.c.ſicut ex literarum de homi.idem ſi neſciens equitare curſu equi hominē occiderit tenetur de culpa.l. idem iuris.§.i.et fi.ff.ad.l.aquil.l.idē ſi obſtetrix dederit aliquod medicamentum, ut partem eijciat, et inde mortua ſit pregnans, ut in l.item ſi obſtetrix. in princi.ff. ad.l.aquil.niſi fiat

fiat ut ſaluetur mater pregnans, ut ſupra fuit dictum. idem in eadem lege. §. ſi quis ꝓ vim. Idem ſi concitato equo aliquis effecerit equitantem in flumine, aut in mari precipitari. d. l. ſi obſtetrix. §. ſi ſeruare. Idem ſi in ludo tranſeuntem quis occiderit. d. l. ſi obſtetrix. in fine. Idem ſi quis pila ludebat, & pilam proiecerit in manum tonſoris tondentis barbam alicui, & cultro percuſſerit in gula, & occiderit. l. item mela. in prin. ff. ad. l. aquil. Idem ſi quis pugno, aut calce percuſſerit pregnantem, & partum emiſerit mortuum animatum. l. ſi ſeruus ſeruum. §. ſi mulier pugno. ff. ad leg. aqui. idem ſi ad inuicem ludẽtes cum pila, & vnus alterum impuliſſet, & caput percuſſerit, & mortuus ſit per. l. ſi ex plagijs. §. cum pila. ff. ad. l. aquil. idem ſi volens aduerſarium percutere alium tranſeuntem percuſſerit & occiderit. l. ſcientiam. §. ſed ſi defendendi. ff. ad leg. aquil. idem ſi plauſtro puer tranſiens ſit occiſus. l. ſi ex plagijs. §. in cliuo. & . §. tabernarius. ff. ad leg. aquili. idem ſi iudex, vt terreret ad confitendum fingeret reum ſuſpendere, aut decapitari, & ille territus mortuus fuerit de culpa tenetur: dic ut per Par. in verbo tortura. lo. ij. verſi. ſequitur modo. notabi. queſtio. idem ſi iudex ponit aliquem ad torturam, aut indebite, aut ſtantibus indicijs, & immoderate torquet, & in tortura mortuus fuerit, vel quia male ligatus ad cordã ceciderit, & mortuus fuerit ſi non dolo de culpa tenetur, vel quia dum torquetur funis, aut trabs rumpitur, & ceciderit, & mortuus fuerit per Par. in d. verbo tortura. lo. i. verſi. an ſi officialis. idẽ ſi terreat, vt ſupra, & ibi per Pari. & Mar. in prac. in. §. expedita. in fi. Alex. poſt Bart. in. l. queſtionis modum. ff. de queſtio. Pau. de caſt. in. l. ſi vt certo. §. nunc videndum. ff. cõmo. et per Mar. in. l. de minore. §. tormenta. in princ. ff. de queſtio. & de mortuo in tortura per Gãdi. in tit. de queſtio. vij. col. Bel. in prac. eo. tit. xvi. col. & de fug. reo. xi. col. Boni. in rubr. de perſeueran. in fi. Ange. in glo. fama publ. viij. q. verſi. octauo quero. Brun. in tract. indic. ij. par. v. q. princ. verſi. vij. aduerte. Marſil. in. l. i. §. preterea. ff. de ſica. & in. d. §. expedita. & in d. l. queſtionis modum, & in regno in. c. ſi qs

9 iuſte appellauerit. ¶ † An autem lata culpa dolo equiparetur, vt ordinaria pena puniatur: dic vt ſupra fuit dictum, fallit tamẽ in caſu. l. i. C. de priuat. carcer. & in. l. fi. C. ad leg. iul. de vi pub. & in rub. C. ne mi. lice. ſig. cru. Saly. & Mar. in. l. i. C. de ſicar. & in. l. i. §. diuus. ff. eo. & Ang. in. l. fi. C. ad leg. iul. de plag. & in. l. ad commentarienſem. C. de cuſto. reo. & per Parid. in uerbo carcer & carcerarius. verſi. an ſi plures. & per Thom. gram. in vo. xxix. & in conſtit. reg. cuſtodes. & declara vt per Matthe. in conſti. caſtellani. iiij. not. & vide per Par. in verbo pena. verſ. quid ſi per ſtatutum. verſi. licet dicatur. vbi in cuſtode culpa dolo equiparetur. & limita. vt per Alexã. in. l. ſi quis. vlti. not. C. de pac. & fallit in. l. milites. C. de cuſt. reo. & per Thom. gra. in vo. xxi. vbi an, & que pena pro lata culpa imponatur, & per Par. in uerbo pena. verſic. quoniam multa. & verſi. tu qui vadis in birraria. vbi etiam vide de homicidio culpa commiſſo, & exemplis culpoſi homicidij, et an & qñ lata culpa dolo equiparetur, & in quibus: dic vt per Alexã. & alios in. l. in actionibus. ff. de in lit. iur. vbi Aret. & Iaſ. et per Bar. & Alex. in. l. i. ff. ſi quis teſta. lib. iuſ. eſ. fuer. & in. l. reſpiciendum. §. delinquunt. ff. de pen. Bar. in. l. i. ff. de legi. & Alex. in. l. ij. ff. quod quiſ. iur, per Bal. in. l. data opera. C. qui accuſ. poſ. & in. l. & ſi ſeuerior. C. de infa. vbi Alexã. & in. l. qđ nerua. ff. depoſi. Pau. in. l. fi. ff. de legib. Bar. in l. impuberibus. §. i. ff. de ſuſpe. tut. & in. l. ij. §. actio. ff. vi bon. rapt. Bald. in. l. ij. C. de noxa. Anto. de but. in. c. ij. de conſtit. & per Flor. in l. idem iuris. §. mulionem. & . §. medicus. ff. ad leg. aquil. vbi limitat in medico occidente ex imperitia per glo. in. d. l. ij. ff. quod quiſq; iur. nam tenetur pena corporali, licet non fuerit in dolo: De hoc hactenus ſequitur tertia pars quot modis homicidium committatur.

SVMMARIVM

1 ☞ *Homicidium quot modis committatur.*
2 *Quot modis dicat̃ preſtare auxiliũ maleficio.*
3 *Auxiliũ qualiter dicat̃ preſtari añ maleficiũ.*

4 *An preſtando arma dicatur præſtare auxilum.*
5 *An in auxilio preſtito ante delictũ apponi debet locus, & tempus.*
6 *Auxiliũ in maleficio qualiter dicatur præſtari.*
7 *Auxilium cooperantium quis dicatur præſtare de exemplis proſequere,*
8 *Auxilium mediatum qualiter dicatur præſtare de exemplis proſequere.*
9 *Aſtans armatus an dicatur præſtare auxilium, & quando.*
10 *Auxilium an dicatur præſtare aſſociando, & numero, 12.*
11 *An ex hoc ſolo q; ſtat armatus torqueri poteſt.*
13 *Auxilium an dicatur præſtare acclamando.*
14 *Auxilium an dicatur præſtare præſtando fauorem, & conſilium, & quando dicatur fauorem præſtare, & de uerbis inquiſitione præſtando conſilium, auxilium, & fauorem.*
15 *Qui dicantur ſequaces complices, et fautores.*
16 *Fautores qui dicantur.*
17 *Si quis ueniat ad te, & dicat ſe uelle talem occidere, & ille dicat fac citius alias res non ſuccedet dicatur præſtare conſilium, auxiliũ, & fauorem.*
18 *An clericus aſſocians aliquem ea intentione ſi opus fuerit ſe immiſceat efficiatur irregularis, & an ſi arma præſtat prœliantibus.*
19 *Quid ſi aliquis ſit preſens, & poteſt obuiare, & non obuiat cum poteſt, uel non reuellat cũ poteſt an dicatur præſtare auxilium.*
20 *Sciens & non reuelans tractatum an puniatur quando contra principem, aut patriam, & quid contra alios.*
21 *Iure canonum an non obuians cum poſſit puniatur.*
22 *Iure regni an quis teneatur obuiare.*
23 *Non reuelans rebelles qualiter puniatur.*
24 *Rapiens meretricem an teneatur de raptu.*
25 *An ſcribendo literas dicatᷣ præſtare auxiliũ.*
26 *Auxilium qualiter dr̃ preſtari poſt maleficiũ.*
27 *Aſſocians poſt delictum ad euadendum qua pœna teneatur.*
28 *Recipiens in domo malefactorem abſq; affinitate præſumitur occultum conſilium.*
29 *Scienter qualiter dicitur receptaſſe.*
30 *Aſſocians poſt delictum an dicatur præſtare auxilium.*
31 *Habens homicidam in domo, & non dans iudici qualiter puniatur, & quid ſi operetur ne capiatur, ſed fugiat.*
32 *Receptator ut teneatur requiritur ſcientia.*
33 *Ignorantia an probetur iuramento.*
34 *Receptator qualiter puniatur.*
35 *Receptans foriudicatum qualiter puniatur.*
36 *Receptans committentem crimen læſæ maieſtatis qualiter puniatur.*
37 *Receptans ſtuprantem uirginem per uim qualiter puniatur.*
38 *Receptans an teneatur hoſpes ſi dederit ad comedendum.*
39 *Receptans per uim an teneatur pœna.*
40 *Receptans agnatum, uel affinem an teneatur ſi eſt bannitus, aut foriudicatus, & quid ſi amicum maxima amicitia coniunctum.*
41 *Vxor receptans maritum bannitum qualiter teneatur.*
42 *De pœnis receptatorum in regno ſtatutis, & qualiter intelligantur.*
43 *Qualiter dicatur receptare bannitum.*
44 *Aduocando an dicitur præſtare auxilium, & an conſulendo, & an per ſimplicem loquutionem, & an mandando nuncium, uel epiſtolã.*
45 *Qualiter teneatur uniuerſitas receptans.*
46 *Qualiter puniatur homicidium clandeſtinum, & quæ requirantur.*
47 *Si teſtes dixerint uidiſſe commiſſum homicidium in tali territorio an probant maleficiũ clandeſtinum, ut puniatur uniuerſitas.*
48 *Quando quis teneatur de auxilio.*
49 *Pluribus coadunatis an teneatur quilibet de auxilio, & quando.*
50 *Si fratre rixante frater ſuperueniat, & occi-*

dat an frater rixans teneatur de auxilio.

51 Si ſunt duo armati ad homicidium ſi unus acceſſit ad uulnerandum, & poſtea alter ſuperueniat non de uoluntate primi an ſecundus dicatur auxilium præſtare.

52 Si amicus dixerit amico, ut ſecum ueniat ad ſolatium, deinde obuiam faciat inimico, & occidat an ille teneatur de auxilio.

53 Si ignoranter præſtat arma ad homicidium, an teneatur de auxilio.

54 Vt de auxilio quis teneatur requiritur q. ex propoſito, & tractatu habito nō ſi ignoráter.

55 In dubio an præſumat q. caſualiter an ex propoſito aſſiſterit maleficio.

56 Vt quis de auxilio teneatur requiritur q. delictum ſit conſumatum.

57 Vt teneatur de auxilio neceſſe eſt q. conſtet prius de delicto principalis, & q. per teſtes, & non per confeſſionem fictam, ſed ueram, nec per confeſſionem alterius niſi in publicis latronibus.

58 An confeſſio principalis noceat acceſſorie delinquenti, & an probationes, & ſententia contra principalem.

59 Abſolutoria principalis an proſit auxilianti.

60 Qualiter probetur negatiua q. opem non præſtitit.

61 De uerbis inquiſi. aut accuſa. ſcienter, & appenſate.

62 De uerbis q. dici debet dicto maleficio aſtando.

63 De pluribus inquiſitis qualiter dici debet in inquiſitione unus alij, & alius alij, & quid ſi dicatur alter alteri.

64 In inquiſitione deduci debet de auxilio præſtito tempore delicti, & ſic tēpus delicti, & nō poſt, & q. maleficio, & non delinquenti.

65 Item q. in inquiſitiōe debet exprimi delictum uidelicet ad tale delictum perpetrandum.

66 Item ut de auxilio teneatur neceſſe eſt q. maleficium fuerit actum, & interuenit, ut habilius committatur.

67 Præſtans ſimplicem fauorem mitius punitur q̃ præſtans auxilium.

68 Si duo intulerint uulnera mortalia an qlibet teneri poſſit, ut pricipalis, & ut preſtās opē.

69 Qua pœna teneatur preſtans opem et auxiliū.

70 In crimine læſæ maie. auxiliator an puniatur eadem pœnā, & quid in crimine ſodomiæ.

71 Si principalis licite poterat facere an auxiliatores teneantur.

72 Si plures præſtiterint auxilium an omnibus pœna erit uniformis.

73 Si quis præſtat auxilium duobus homicidijs, an duobus pœnis teneatur.

74 Statutum loquens in committente homicidium an comprehendat auxiliantes.

75 Qualitas in principali an augeat pœnā in præſtante auxilium, ſeu minuat.

76 Quando imminet ſtrages multorum caporalis teneantur, & non conſcij, & auxiliantes.

77 An in his in quibus expellitur principalis expellatur auxiliator, ut a dignitate aliqua.

78 Quid ſi cum auxilio cōcurrat etiam conſilium an teneatur ut principalis.

79 Quid ſi principalis ſit clericus, & auxiliatores laici, an iudex laicus procedat contra auxiliatores laicos.

80 Auxiliator an poſſit petere ſe remitti coram iudice principalis.

81 Si non ualet proceſſus, & inquiſitio contra principalem, an ualeat contra auxiliatores.

82 An auxiliator poſſit eſſe teſtis cōtra pricipalē.

83 Auxiliator ad homicidium uel mutilationem, an efficiatur irregularis ſicut principalis.

84 Si pricipal. pmiſit auxiliāti ſoluere dāna expē. & intereē an ea petere poſſit, & qua actiōe.

85 Auxiliator an teneatur de dāno dato ab alijs.

86 Auxiliator an teneat̃ d pace rupta ſicut pricip.

87 An ſe defendendo quis occidere poſſit auxiliatorem ſicut principalem.

88 An in eadem inquiſitione procedi poſſit contra principalem, & contra auxiliatores.

89 *An in pluribus auxiliatoribus retardetur proceſſus contra preſentes propter abſentiam aliorum uel principalium.*

90 *An conuicto & condemnato principali ſint liberati auxiliatores.*

91 *Si unus inquiſitus fuerit confeſſus & punitus uel ſoluerit condemnationem an uerus delinquens ſit liberatus.*

92 *An uno ex pluribus auxiliatoribus condemnato & ſoluente ceteri liberati ſunt.*

93 *An ualeat proceſſus ſpecialiter contra principalem & generaliter contra auxiliantes.*

94 *An in materia auxiliari fiat diſtinctio ſi principalis erat alias facturus uel non.*

95 *Si ſtatuto denegetur appellatio principali an denegetur auxilianti.*

4 §.

1 HOMICIDIVM autẽ ut dicit gl. in.c. homicidiorum.i.diſtin.de peni.& in.c. ſicut dignum de homicidio & Cepo.in cõſ.xxxviij. cõmittitur tripliciter animo facto,& verbo,ſeu ligua, De homicidio aĩo cõmiſſo fuit dictũ ſupra ĩ pri. precedentis.§.vbi an & qñ hodie ſit punibile & qualiter, facto vero dupliciter cõmittitur aut per ſe ĩmediate occidẽdo aut mortis cãm preſtãdo & de his etiã ſupra dictũ fuit late in precedẽti.§.Aut cõmittitur homicidiũ mediate vt quia nõ per ſe occidat nec cãm ĩmediatã preſtet ſed mediatã ut quia maleficio aſſiſtat & cãm remotã preſtet hõi. & alter occidat. Et tunc primo videndũ erit quot modis quis dicaẽ preſtare auxiliũ & opẽ hoĩ.ij. qñ & quis teneaẽ de auxilio.iij.qua pena puniaẽ preſtans opem & auxilio hoĩ.& maleficio.

2 ¶ † Et circa primũ tripliciter dr̄ preſtare auxiliũ vʒ añte maleficiũ & homicidiũ ĩ ipſo hoĩ. et poſt homicidiũ et maleficiũ ut per Bar.magiſtraliter in.l.in furti.§.ope.ff.de fur. Ang.in gl. Andreã auxiliatorẽ.i.col.ver.quero quot modis in gl.& dicto maleficio ſemper aſtitit. iij.col.ver.querit Bar.Fely.& alij. in .c. ſicut dignũ de hoi.& in.c.i. de.offi. delega. Cepo. in cõſi.i.& ſeq.& cõſi.xxvij. & cõſi. xxxiiij. Cur.in cõſ.xli.Saly.& Mar.in l.i.C. de rap. vir.car.x.ver.no.ſecundũ Bal.& Mar.in.l.ſi. ff.de ſicar.& in pra.in.§.conſtante & in.l. nihil intereſt.ff.de ſica.& in.l.i.& in.l.is qui cũ telo.C.de ſicar.Bal.in.l.ob hec verba.ff.de infami.Cepo.in cõſi.lxiiij.Ioan.petr.de ferra.in ſua pra.in forma inquiſitionis ver. auxiliũ,& fauorẽ Boni.in rub.de inſul.& percuſſ.in. vi. &.vij.col.gl.& Card.& alij.in clẽ.i. de penis

3 ĩ ver.defenſauerint. ¶ † Circa primum dr̄ opẽ preſtare & auxilium homicidio & maleficio ante delictum ſi quis preſtiterit ferramẽta ad aperiẽdã domum alicuius ut occidat latitans uel furẽt vel ſcalã ꝙ aſcendendo.l. ſi pignore §.qui.ferramẽta.ff.de fur.Boni.in.d.rub.de inſul. & percu. vel preſtat domum vt in ea ſe reponat et aſcondat et ex ea trãſiẽs occidatur vel de maleficio et hoĩ. fiat tractatus et alloquutio.l.et ſi amici.§.i.vbi Bar.ff. de adulter. &.l.qui domum .ff.eo. vel mutuat pecuniã alicui.vt per Math.in conſti.quicunque mulierem vʒ ad emendũ arma et faciendum alia preparamenta vel inueniendum aſſaſſinum. l.vtrum vbi Bar.ff.de parri.et.l. cuiuſque vbi Bar.ff.ad.l.iul.maie.Alex.poſt Bar.in.l.furti.

4 ff.de fur. ¶ † Idem preſtando arma et familiam ſcienter.d.l.cuiuſqꝫ.de qua ſcientia conſtare debet ut per Bal.ĩ.l.quicunqꝫ.C. de ſer. fugi.Bart.in.l.omnes.C.de agri. et cens. lib. xi.alias ſi ignoranter nõ tenetur ut quia petãtur arma vel familia ad aſſociandum ad ſolacium uel in domo,et ille occidat,vt per Mar. in pra.in.§.conſtante.v.limi.et in.l.nihil. intereſt.ff.de ſica.et Felinum in capitulo ſicut dignum.v.limi.de homicidio.idẽ ſi preſtat ſpẽ in homicidio ut quia dicat eas ad occidendũ quoniã te adiuuabo ut euadas vel ducã inſtrã ad ſepeliendum cadauer ut pulcre conſuluit Cepo.in conſil.xxvij. per totum idẽ ſi ſciens inimicos aut latrones latitare in aliquo loco ad occidendum tranſeuntem, et ille euntem per aliã viã reddu cat ad uiã ,et locũ vbi erãt inimici et latrones nã dr̄ auxiliũ preſtare homicidio ſi fuerit tranſiẽs occiſus , ut per Gãd. in rub.de indi. indubi.et in rub.de pẽ.in.ſ.lix. &.x.col. & ſupra fuit dictum in dante cau-

ſam homicidio.idem ſi ſtantibus coadunatis hominibus ad occidēdū aliquis perquirat ubi ſit & moretur occidendus, & eo inuento de nunciet vbi & illi accedentes occiderint illū ille perquirens ſeu explorator et nuntius dicitꝰ preſtare auxiliū ad homicidiū, vt ſupra fuit dictū ī dante cauſam homicidio & per Ang. in glo.Sempron.manda.et Mar.in.l.ſcientꝰ.ff.
5 de parri. ☞ † An autem in hoc auxilio preſtito ante delictum neceſſe ſit ponere locum & tē pus delicti: dic ut per Bar.in.l.furti.§.ope.ff.
6 de fur.ꝙ tempus delicti. ☞ † Circa ſecundum dicitur preſtare auxilium in maleficio duppliciter aut preſtando auxilium in mediatum et cooperatiuum maleficio aut preſtando auxi-
7 lium mediatum & non cooperatiuum. ☞ † In mediatum & cooperatiuum dicitur proprie, & vere vbi habito inter eos tractatu, & cōſilio inveniant occidendum & unus eorum capiat, & teneat eum, & alter percutiat & occidat nam tenens dicitur cooperatiuum auxilium preſtare vt dicit tex.in.l. item mela.§. ſi alius tenuit.ff.ad.l.aquil.Boni. in tra. mal. in rub.de inſul.& percu.ix.col.idem.dicitur auxilium cooperatiuum preſtare ſi duo aut plures habito tractatu de occidendo omnes ad menauerint & vulnerauerint, nam licet vnus mortaliter alter non mortaliter vel unus mortaliter alter occiderit in totum ille non mortaliter vulnerans vel mortaliter tenetur de auxilio cooperatiuuo ut in.l. ita vulneratus in prin.cum glo.in ver.quolibet.ff.ad.l.aquil.et no.in.l.fi.ff.de ſicar.vbi.per.Bar.& Mar. ſupra fuit dictum in dante cauſam homicidio. idem ſi vnus inſiluerit & vulnerauerit alter uero occurrerit occurrentibus ad adiuuādum inſultatum & liberādum et ille dolo malo & habito perprius tractatu non ſinuerit occurrētes adiuuare ſed armis expulſerit adeo ꝙ inſultatus fuerit occiſus nam talis preſtare dicitur auxilium cooperatiuum per id quod not. in.c.ſi quis viduā.l.diſtin.& no.gl.in.c. de cetero de homicidio.nec obſtat in hoc tex. in.c. ſicut dignum.§. illi etiam.de homicidio vbi minori pena tenentur illi qui acceſſerunt vt opem ferrent percuſſoribus a violētia p alios inferenda nā reſpōdetur ꝙ locum habet re nō

ſecuta ſed aſtantibus tantum ut ſi neceſſe foret ſe in miſcerent vel propulſarent violentiam aliorum nec tamen fuit neceſſe ideo nihil cooperauerunt, at ſecus quando aliꝫ occurriſſent & ille prohibuiſſet ne adiuuarent nā per tale factū dicitur preſtare auxilium cooperatiuum.Idem ſi habitus fuerit tractatus inter duos aut plures & unus accedat ad illum occidendum & verbis eum interpellet, & retineat & ſuper iungant ſociꝫ & occidant ut per Cepo.in conſi.xxxiiꝫ.ꝫ.dub.idem explorando & ducendo per loca inimicorum aut latronum ſcienter vel nuncius & explorator exiſtat vt ſupra fuit dictum.nam dicitur preſtare cooperatiuum auxilium homicidio, & maleficio ut dicto capitulo ſicut viduam no. & in.d.c.de cetero de homicidio & deducente per loca per Capi.in deciſ.ſacri.conſi. clv. ver.ad ſecundam & in.l.nihil intereſt.ff.de ſicar.Idem ſi conſilio aut ſubieſtione induxerit aliquem ad occidendum qui alias non erat occiſurus ut in.d.c.ſicut dignum.§.qui vero, & tandem in omnibus aliꝫs exemplis ſupra traditis in dante cauſam inmediatam maleficio & homicidio & aliqua exempla tradit Cepo.in conſi.xxiiꝫ.ꝫ.dub.& conſi.xxvꝫ.& per eundem in conſi.primo.et.ꝫ.vbi de cauſa proxima & remota et auxilio cooperatiuo, & an preparando venenum vt alteri daretꝰ dicatur auxilium cooperatiuum preſtare, dic ut per Bal.in conſi.ccxxi.v.vol.& conſi. ciꝫ. iiꝫ.vol.& qualiter dicatur auxilium cooperatiuū preſtare: dic ut per Socy.ī cōſ.clxxxviꝫ.
8 incip.viſa.ꝫ.vol. ☞ † Mediatum vero auxiliū & ſimplex & non cooperatiuum dicitur pre-
9 ſtare hoī.& maleficio. ☞ † Si fuerit aſtans maleficio armatus enſe euaginato vel non euaginato cum vtroqꝫ caſu dicitur preſtare auxilium nec erit neceſſe enſem euaginare vt dicatur auxilium preſtare nam ſufficit ꝙ ſtet armatus, & habeat arma ad latus & ſi neceſſe foret ſe in miſceat nam ex hoc inſultatus redditur timidior inſultans vero audatior ut per Bar.in.l.i.§.i.ff.de vi & vi arma.& in.l.fi.ff. de ſicar.pen.colum.& in.l.qui ſeruo.§.fi.ff.de fur.Inno.in capitulo contumatiam de cleri. percu.Ang.in gl. dictus Andr.arma, & in gl.

& dicto maleſi.ſemper aſti. Roma.in conſil. cxxvij.Bal. & Paul.de ca. in.l.raptores.C. de epiſ. & cler. in.l. prima.C. de ſer.fugi. circa prin.& in.l.non ideo minus circa.fi.ver.item quero quomodo poſſum ſcire. C.de accuſa. Alex.poſt Bar.in.l.is qui opem.ff.de fur.vbi dicit etiam ſi ſtat a longe armatus vt per Bal. in dicta.l.non ideo in fi.Alex.poſt.Bal.in dicta.l.raptores & plene per Mar.in dicta.l.fi. ff.de ſicar. viij. columna ver.quando autem quis dicatur preſtare opem in practica in.§. conſtante.xiiij. columna ver. & adde etiam his que dixi ſupra & xiij.columna ver.ſeptimo & in.l.i.xi.car. ver.item circa hunc tex. & hanc materiam.C.de raptoribus: & in cõſilio .xxiiij. & in conſilio .xxxix .& in conſilio.xliij.& in conſilio.lxvij.in quibus etiam traditur ꝙ quomodocunque & qualitercunque inſultatus redditur timidior & inſultans audatior extrahendo vel non extrahendo in loco propinquo aut longinquo exiſtens armatus dicitur preſtare auxilium, hoc etiam dixit Petrus de Ancharano in conſili. ccxij.& Cepolla in conſilio. xxix. ſecundo dubio: & per Cor. in conſil. viij.tertio volum. & in conſili. cviij.i. volum. Paul. grill.
10 in trac. de pen. omni coi.x.q.¶ † Vbi etiam aſſociando preſtat auxilium. Socyn. in conſili. clvij.ij.vol. Alexan. in conſili. cxxxviij. vi.volum, Corſe. in ſingu. ſuis in verbo auxilium incip.ſi aliquis vadit. Alexan. vero in dicto conſili. cxxxviij. ſentit quando non a longe ſtat armatus & per Mathe. in conſtit. quicunque mulierem.i no.& plene Areti. in l.i.C.de ſer. ſug. vbi vide & declara vt per Felyn.in.c.ſicut dignum vij limi. & in. cap. i.de offi, deleg.& per Cur. in conſili. cccxlij. dub, Petr.de anchara. in reg. acceſſorium in vi. Deci. in.l. quo tutela.§. vi factum.ff. de reg.iur.& in.d.c.i.de offic. deleg. vbi etiam Felyn,& in.d.c.ſicut dignum ſi clericus aſſiſtat bello iniuſto vel intereſſet aſtiute ludis ſi ludentes efficiebantur promptiores & audatiores irregularis eſt & hoc limita & intellige quando habito tractatu ſtat armatus & non aliter & ex caſu:vt per Thom. grãmat. in conſilij.xxxij.& per Felyn. in.d.c. ſicut dignum.vbi efficitur ex hoc clericus irregularis ſi ex propoſito vt ſi neceſſe fuerit ſe in miſ-
11 ceat & non ſi caſualiter. ¶ † Sed an ex hoc ſolo ꝙ ſtat armatus poni poteſt ad torturam:dic vt per Brun.in trac.indi.xvi.col. & Areti.in.d.l.i.C.de ſer.fugi.& Cepo. in con-
12 ſili.ij. ¶ † Dicitur etiam preſtare auxilium aſſociando occidentem vt in clem.i. de pen. & in.l.i.circa medium.C.de rap.virg & Bald. ibi.xij.no. Alexan. poſt Bal. in.d.l. raptores. C.de epiſ.& cler.& Bal.& Barba.poſt Bar. in.l.i.§.ſed in eo ff. ad ſille. Bal in d.l i.ij.colum.ver. dicitur autem conſulere. C. de ſer. fugi.& in conſili.cccxxxvi.i. volum. Alex. poſt Bar.in d.l.is qui opem.ff.de fur. vbi intelligas ſi dolo ſecus ſi non dolo & nihil feciſ-
13 ſet. ¶ † Dicitur etiam preſtare auxilium acclamando & verbis robur dando taliter ꝙ inſultans ex verbis reddatur audatior & inſultatus timidior vt in.l. ij.§. potuiſſe .ff. ad ſille.Ray.in.d.l.ij §.hoc reſcriptum Inno.in capit.i. de huiuſmodi. Alexan. poſt Bart. in d.l is qui opem Mar. in pra .in.§. conſtante. xiiij.colum.ver.item ſcias etiam ꝙ auxilium dicitur preſtari acclamando Bal.in.l non ſolum.§.mandato.ff.de in iur. Barba. in.d.c.ſicut dignum.§.ij.de homicidio & poſt Bal.in l.i ij.col.ver.dicitur.C.de ſer.fug.Cepo.in.d. conſil.ij.iij.columna allegat.l.cum dominus ff.ad ſill.& per Math in dicta conſtitutione quicunq; mulierẽ.i no.ſed an conſulendo dicatur auxilium preſtare homicidio: dic vt per Bar.in.l ſuus.§.ope in.ſi ff.de fur. & in dicta l.non ſolum.§.mãdato & in conſ.clxv. & per Bal.in conſil.cxx.iij.vol.& in.d.l.i.C. de ſer.fug.& Saly.ibi & Bal.in.l data opera xvi.col.C.qui accuſa.non po.ver. conſilium quoq; Saly.in.l.i.C.de rap.virg. Ang.in dicta gl & dicto maleficio.ij.columna ver.aduertas tamen ſi tu & pen.colum.ver.an autẽ quis perſuadens vbi etiam de perſuadente Fely.in.dicto.capi.ſicut dignum. per illum texr. Alex.poſt Bar.in dicta.l.is qui opem in dicto § ope.& in dictis locis an perſuadendo & per Bar.in.dicto.§.ſi mandato & Alex.poſt eum in dicta.l.is qui opem & in dicto.§.ope:& in l. qui ſeruo.§. ſi duo in ſi.ff. de fur. idem in

ſtigando.d.c.ſicut dignum.& inſtruendo ut p Saly.in.d.l.i.C de rap.virg.& per Bart.poſt
14 Dy.in.d.§.mandato. ¶ † Idem preſtando fauorem ut per Bal.in.l.ob hec verba ff. de infami. Alex.poſt Bar.in.d.l.is qui opem.Dicitur autem fauorē preſtare quando dat robur inſultanti & infert metū inſultato ut per Bal. in.mar.gar.in verbo fauor,& per Inno.in.c. petitio.de homicidi. & ideo dicitur in inquiſitione preſtitit conſilium auxilium & fauorē que verba operantur ut etiam ſi non dicatur in inquiſitione ſemper dicto maleficio aſtitit vt habilius committeretur per dicta verba tenetur de conſilio,& fauore tanquam preſtans opem,& auxilium,ut per Bar.in.d.l. qui ſeruo.§.ſi duo.ff.de fur.& Ang.in.d. gloſ. dicto maleficio ſemper aſtitit.ij.col.verſi.& aduertas.Dicitur autem preſtare conſilium, fauorē ut per Saly.in.l.i.C.de rap.virg.& Bal.in.l.i. C.de ſer. fugi. per Card.in clem.i.xvij. q. & & ſeq.de foro compet.& in.clem.i. in princ. v.oppoſitio.de pen.nam ſuadendo & rogando,mandando,inſtruendo, uel vtilitatem ſecuturam oſtendendo dicitur preſtare auxiliū conſilium,& fauorem Bal.vero in.d.l.i.C.de ſer.fugi.dicit preſtari facto & verbis , & ſimul facto,et uerbis&vide per Cepo.in conſ. xxvij.quis dcatur preſtare conſilium & fa-
15 uorem. ¶ † Et qui dicantur ſequaces ſocij cōplices adherentes & fautores: dic ut in clem.i. de penis, & ibi per Cardi.& in capitulo felicis de penis in.vi. & per Bal. in.l.i.C. de rap. vir.per.Iaſ.in.l.i.C.de ſer.fugi.nam ſocij dicūtur qui eque principaliter intendunt aſſiſtendo delicto,Sequaces vero &adherentes & cōplices & fautores dicuntur qui per alios , & non propter ſe interſunt maleficio ſed aſſiſtūt tantum intentioni delinquentis conſilijs fauoribus inſtructionibus & operibus .d.l.i.c. ex parte.de foro compe.et.l.fi.C.de diſcuſſio.lib. x.Inno.c. ad apoſtolice de re iudi. in.vi. Ancha.in.c.canonum ſtatuta ver. vidi dubitari de conſt.Bal.& poſt eum Alex.in.d.l.i.C.de rap.vir.& vide per Bal.in.l.non ideo minus vlt.col.ver.item queritur que eſt differentia,& Ange.in auctentica de here.& Fal. in prin.iij.col.& in actentica de aliena, & emphi.§.economus vlt.col.Bal.in.l.fi.C.de edili.actio.vlt.col Fely.in rubrica de treu.et pa. in.c.cum olim de accuſa.& per Alexan. poſt Bar.in.d.§.mandato.l.non ſolum.ff.de in iur. & Fely.in.d.c.ſicut dignum glo. & alij in .c. felicis de penis per Card.in clem i.x.q.de penis & plene per Paul.grillum. in dicto tract. de pē. omni coi.x.q.in materia raptus ubi de ſocijs & fautoribus & qualiter teneantur.
16 ¶ † Dicuntur etiam fautores qui criminoſis preſtant alimenta , & alia neceſſaria vt per Card.in clem.i.xvij.q.de foro compet. glo.in d.clemen.i.de pen.& Cepo.in.d.conſi.xxvij. ver.de auxilio autem,& fauore vbi idem di
17 cit eē de fauore quod de auxilio. ¶ † Sed quid ſi aliquis veniat ad te dicens ſe velle occidere aliquem & tu dicas ei fac citius quod facturus es alias res tibi non ſuccedet an dicatur preſtare conſilium,auxilium,& fauorem, dic vt per Ang. in conſil.xxij.aut.xij.& habetur poſt apoſti. Alexandr.in.d.l.quis opem ff. de fur.& vide Gand.in.rub.de aliqui. queſti. ex male.iiij.colum.verſi.item pone quod aliquis
18 dixit mihi. ¶ † Et an clericus aſſocians aliquem non tamen ex propoſito ſe immiſcendi niſi eſſet neceſſe efficiatur irregularis ſi nihil fecerit: dic quod ſic vt p hoſtiē. & alios in capitulo ſicut dignum.§.illi de homicidio per Nicola.ploer.in tracta. irregula. xxx. aur .x. irregu.Et an clericus preſtans arma preliantibus efficiatur irregularis ibidem per Nico.
19 ploer.xxxi.reg.¶ † Sed quid ſi eſt aliquis preſens dum titius occidit & poteſt obuiare& nō obuiat vel aliter ſcit delictum & homicidiū committendum et poteſt occurrere & denunciare occidendo, & non denunciat nec occurrit nec obuiat: an teneatur tanquam preſtans auxilium & opem homicidio: dic de preſente & non prohibente quod non tenetur de auxilio vt traditur in .l. culpa caret.ff. de regu. iur.vbi Dyn.& Deci.tradunt , & Gandy. in rubr. de defenſio.a reo.faci .iij. columna. & in rubr.de pen.in fin.ix.columna & per Barto.in.l.prima.§.ſed in eo.ff.ad.ſillen.Bald. in l.i.iiij.columna verſic.item quod rixam .C. de ſer.fugi.Roma. in conſil.xxvij. Iaſ.in.l. vt vim pen.colum.ver.nunquid autem,ff.de iu-

ſti.& iu.poſt Bar.ibi, & in.l.metum.§.licet.
ff.ꝙ met.cau.Pau.de ca.in.l.fi.C.de his qui.
vt indig.Spec.in tit.de leg.§.iuxta propoſitio
nis.verſi.quid ſi potui defendere. Archi.in.c.
negligēte.ij.q.vij.Panor.in.c.in quibuſdam.
in glo.i.de pen.& in.c.i.& poſt eum Fely.&
Deci.in.c.i.de offi.de leg.& in.c.quanto.de
ſentē.excom.& plene Deci.in.d.l.culpa ca-
ret.& per Gandi.in rub.de indic.dubi.ad tor
tu.iu.ix.indi.vbi ſentit facere indicium ſi po
tuit euadere,& non euaſit quod procedit in
inimicitia, & aliis concurrentibus, et dic ut
per Boniſa.in titu.quid ſit accuſatio.v.et.vi.
col.et per Fely.in.c.qui alios.de hereti.Anch.
in.c.dilecto.de ſentent. excommu. in.vi.An-
gel.in.§.iuris precepta.inſtituta de iure natur.
gen.& ciui.ij.col. Mar.in ſingula.clxiiij.vbi
de filio occidente in preſentia patris an pater
teneatur, & plene dic,& vide vt per Cur.in
conſi.xli.& per Panor.& Fely.plene in.c.pe
trus.de homi.vbi an efficiatur irregularis.De
ſciente autem, et non occurrente nec denun-
ciante dic vt per doct.in dictis locis maxime
in.c.i.de off.delega.vbi Fely.plene,et Panor.
et per eoſdem, et But.in dicto.c.quāto.de ſen
ten.excommuni.Iaſ.in dicta.l.vt vim.Bar.
in dicto.§.licet.Roma.in dicto conſi.cxxvij.
Bal.in dicta.l.i.Iſer.in.c.primo.§.ſi quis ho-
minem.de pace tenen.Gandi.in.d.rub.de in
di.dubi.ix.indi.Bar.in.l.vtrum.ff.de parri.et
ibi Mar.et in.l.prima.§.occiſorum.ff.ad ſille.
in q̄bus diſtinguit inter ius ciuile, et ius cano
nicum,nam iure ciuili regulariter non tenetur
occurrere,et obuiare nec defendere.d.l.metū.
§.licet.vbi gl.& Bar.et in.d.l.culpa caret, &
in.d.l.i.§.ſi de eo.ff.ad ſille.vbi Bar.& alij in
locis ſupra.Fallit primo in ſeruo nam tenetur
ſi poteſt obuiare mortem domini,& eum de-
fendere ſi poteſt alias excuſatur, vt in.d.l.i.§.
occiſorum.ff.ad ſille.Idem ſi fuerit aliter ſub-
ditus nam vaſſallus tenetur dominum defen
dere,& econtra,& filius patrem, & obuiare
delictum & mortem,vt not.in.d.l.culpa ca-
ret.& Bald.in.l.illicitas.§.ueritas.ff.de offi.
preſi.et Bar.in.d.l.vtrum.Pau.de caſt.in.d.l.
fi.C.de his quib.vt indign.et Bal.in.l.nullus.
verſi.item not.contra poteſtatem.C.de ſum.

trini.vbi capitaneus ſeu poteſtas ſi vidit ſub-
ditum percuti,aut occidi,& non obuiare te-
netur,& econtra tenetur ſubditus capitaneū
& poteſtatem,vt per Capic.in deciſio.cxxx.
xiij.ſpecia.ver.& predicta faciunt, & vide
de vaſſallo & econtra Mathe.in deciſ.cclxv.
20 incip.illuſtriſſime domine.¶ †Idem in ſcien-
te tractatum contra principem, pontificem,
aut patriam,nam tenetur reuelare, & obuia
re delictum cōſpirationem,& mortem alias
tenetur pena capitis,ſecundum docto.Bar.in
d.l.vtrum ſeu ſcienter.ff.de parric.& in.d.§.
occiſorum.& Alexan.poſt Bar.ibi Saly.in.l.
quiſquis.§.id quod.ff.ad leg.iul.mag.Panor.
in.c.i.de reſtitut.ſpol. Gemi.in.c.negligere.ij.
q.vi.aut.vij.Auguſt.poſt Ang.in glo.che hai
trad.la tua patr.ij.col.in addi.obſeruatur.ubi
ſequutus opinionem Bar.fecit quendam de-
capitare qui non reuelauit tractatum, & vi-
de Ange.in.l.pater.ff.de parric.de non reue-
lante proditionem patrie,ſed Bal.in quodam
ſuo conſi.incip.quamq̄ multa relato per An
ge.in.d.glo.che hai trad.& per Fely.in.d.c.
i.de offic.de leg.& in.d.c.quāto.poſt Panor.
dixit ꝙ nunq̄ pro ſola ſcientia in tali crimine
leſe maieſta.debet decapitari, & ideo anima
Bar.eſt ſepulta in inferno propter illam doc.
& alij aſſeſſores ſequentes eam ſunt damnati
& hanc opinionem omnes ceteri ſequuntur
inclinantes in mitiorem partem per rationes
adductas per Mar.in.d.l.vtrum.& hanc opi
nionem ſequitur Saly.in.l.i.C.de rap.virgi.
& Anan.in rub.de parri.qui fil.occi.& Ang.
in.d.glo.che hai trad.& Alex.poſt Bar.in.d.
l.vtrum.& Anan.in.c.ſicut dignum.v.col.de
homicid.Fely.in.c.de cetero.de re iudic.cum
aliis relatis per Felyn.& Marſil.vbi ſupra,&
vide textum in.c.ſi quis papa.in fi.lxxviij.di
ſtinctio.vbi dantur premia reuelanti machi-
nationem contra papam,& vide Bal.conſi.
xxxiiij iij.volu.vbi non reuelans fuit relega-
tus,& p Io.and.in.c.Petrus.de homi.& Spe
cu.in tit.de lega.§.iuxta.verſi.quid ſi potui.
& per Deci.in conſ.xi.in nouiſſime in impreſ
ſis,& plene in dicta reg.culpa caret.in.d.c.i.
de off.de le.vide quinq; caſus in qbus ex ſciē
tia tenet per Capi.in deciſ.ſac.conſ.clv. ver.
ad quar-

ad quartam vbi etiã in crimine aſſaſſinij tene
tur ex ſcientia,& plene in.xiij.ſpeciali ibidẽ
in crimine leſe maie.in quibus & uide etiã in
deci.cxlix.et ibi qua pena puniaẽ quis ob ſciẽ
tiam caſu quo eſſet puniẽdus et an morte dic
ut per eũ & ĩtellige ut dicit Capi. in.d. deciſ.
clv.iiij.dub.ꝙ ad hoc ut teneaẽ ex ſcientia &
nõ reuelatione neceſſe eſt ꝙ talis ſcientia ſit ꝓ
babilis & nõ ſufficit vni ſoli dictũ ut per eũ.
21 ¶ † Iure vero canonico nõ tenetur pena ali-
qua ſed tantum peccat mortaliter.Limita tñ
in prelato & in eo qui doloſe deſinit obuiare
& in eo qui non obuiat erranti in fide de qui
bus per Fely.ind.c.i.de offi.deleg.& in.d.ca.
quante & Iaſ.in.d.l.vt uim & Ang. in .l.i.C.
de nili.ager.non rump.& alios docto.in locis
ſupra allegatis & per Deci.in.d.l.culpa.caret
& in.d.c.i.vbi ꝙ tenetur obuiare etiam in ſo
ro contentioſo & Iaſ.dicit in.d.l.vt vim ꝙ te
netur non adiuuans ne clericus percutiatur et
per Math.in.d.conſti.quicunq; mulierẽ in fi.
& in conſti.rapinas.vij.no.& And.in.c.i.§.ſi
22 quis hominẽ de pa.tẽ.in prin.add.¶ † Et no.
ꝙ iure in conſti.reg. eſt prouiſum ꝙ ſi mulier
vim aliquam patiatur & clamauerit ſuccur-
rite ꝙ vicini tenentur eam adiuuare & alij
audientes alias puniuntur pena quatuor augu
ſtalium niſi fuerit debiles infirmi ſurdi ceci aut
corpore viciati & debiles vt non poſſint eam
adiuuare nam tunc excuſantur ut habetur
in.d.conſti.quicunq; mulierem acclamantem
vbi per Math.qui allegat duo alia cap.reg. in
quibus teneñ ſuccurrere & acclamare vt ſi ui
derit rebellem regis aut latrones publicos nã
videntes tenentur acclamare ſucurrite ecce
proditor regis aut latro & hoc niſi immineat
eis periculum nã tunc non tenentur ſuccurre
re nec acclamare vt ibi per Math.& habetur
in cap.reg.frequens & inefrenata & in.c.nu
per apud Tranij & ꝙ ſtante periculo nõ tenẽ
tur habeẽ in locis ſupra allegatis & per And.
in.d.c.i.§.ſi quis hominem ĩ add.ſed an dicta
conſti.quicunq; mulierem comprehendat ci-
uitatem aut caſtrum aut hereditatem iacẽtẽ
23 dic ut per Ioa.de arno.in epi.xviij.¶ † Iure ue
ro cõmuni non reuelans rebelles punitur pe-
na relegationis,l.methodorum.ff.de pen.Lu-
do.Rom.in vlti.car.ſingula:Ludo.Montal.in
tra.de reproba.ſen.pila.iij.articu.ver. vltimo
pro nunc.& no.ꝙ.d.conſti.quicunq; locum
habet in meretrice.Sed an locũ habeat in me-
retrice coniugata an ſi volens cognoſcatur
puniatur dic ut per Ioa.de arno.in epi.xix.&
extẽde.d.cõſt. in nõ coniugata carcerat tñ ut
per eundem in epi. lxxxiiij. nam non licet ẽt
volentem ut euitet penam poſt Mar.in ſing.
24 cl.¶ † Sed an ſiquis rapuerit meretricem te-
neatur pena raptus & quid ſi deſinit meretri-
cari dic ut per Bal.& Saly.& Mar. in .l.i.C.
de rap.vir.& per Pau.grill.in tra. de pen.oĩ
coi.x.q.& ibidem ſi retineatur ĩ domo an te-
neatur pena priuati carceris dic ꝙ nõ ut per
Bar.in.l.verum.ff.de fur.& ĩ.l.iij.ff.de condi.
25 ob cau.¶ † Et no.ꝙ dicitur etiam preſtare fa
uorem mittendo litteras.l.i.§.fi.ff.ad.iul. ma-
ie.Boni.in tit.quid ſi accuſatio.xxiij.col.circa
26 medium.¶ † Poſt vero maleficiũ & homici
dium.cõmiſſum dicitur preſtare opem & au-
xilium ut quia cõmiſſo homicidio & malefi-
cio ſtatim ipſum fugientem aſſociaret ad eua
27 dendum.¶ † Et occurrentibus & in ſequenti
bus eum occurrerent & impedirent capturã
per familiã poteſtatis nã tales obuiantes ca-
pturam & aſſociantes ut aufugiat & libereẽ
dñr preſtare auxiliũ & fauorẽ homicidio ita
Gãd.ĩrub.ꝺhoĩ.iij.col.ver.itẽ põeqõnẽ nouit
allegat.tex.in.l.ſi quis in graui.§.ſi quiſq̃ eor.
ff.ad ſillen.& dicit tales media pena puniri
aut arbitraria,Bar.aut in.d.l.furti.§.ope. di-
cit non teneri de auxilio ſed tanq̃ receptato-
res pena.l.i.et.ij.C.de his qui latro.occulta.ni
ſi a principio fuiſſet datum conſiliũ ꝙ occidãt
nam ipſi euadebũt & adiuuabũt ad euadẽdũ
nam ſi ſub illa ſpe hoc fecerint dicũtur preſta
re auxilium conſilium & fauorem & de au-
xilio tenentur & ſi impediunt familiam ne eũ
capiat tenentur lege iul.de vi publica ut in .l.
lege iulia.ff.de vi pub.& per Bar.Ang.& Al
ber.in.d.l.i.C.de his qui latro.& ĩ.l.iij.§.quiſ
quam.ff.ad ſille.Bal.in.l.non ideo minus fin.
col.C.qui accuſ.po.Ang.in glo.dic & dicto
maleficio.& in glo.Andr.Auxil.i. colum. &
Bar.in.l.furtum nõ cõmittitur.ff.de fur. & in
l.iij.§.ſi quiſq̃.ff.ad ſill,ubi refert,Gãd,cõtrariũ

tenere Cy.Bal.& Ang.in.l.i.C.de nili.Ager.
nõ rumo.Bal.in.d.l.nõ ideo minus alios tene-
re.ꝙ aut ſtatim poſt delictũ aſſociat & tenet̃
de auxilio & ita loquitur Gãd. aut nõ ſtatim
& tunc de recepta & per Mar. in .d.l.i.C. de
rapto.x.car.iiij.col.ver.no.etiã ſecũdũ Bald.
& in.l.ſi.ff.de ſicar.& in pra.in.§. conſtante.
xij.col.ver.v.Limita Fely.in.d.c. ſicut dignũ
v.Limi.Mar.in conſi.xxx.& Thom.gra. in
conſ.xxxij.qui dicunt ꝙ ſi aſſociat poſt deli-
ctũ cõtra aſſociatẽ orit̃ preſumptio cõſilij uel
occulti auxilij ita dicunt intelligere doct.Bal.
in.d.l.non ideo & Gand.in rub.de homi.
28 ⁋ † Idẽ ſi poſt delictũ ſtatĩ recipit in domo nul
la cõiũctus affinitate.Idẽ ſi concurrat inimici
tia cũ recipiẽte & occiſo,nã inducitur preſum
ptio occulti auxilij ſecundũ Tho.gra. in vo.
xv.& dicit Gãd.in rubr. de indi.dubi.ad tor.
in primo indicio ꝙ eſt preſumptio auxilij ma
xime cõcurrẽte inimicitia & tunc põi põt ad
torturã ut per Bal. in.d.l.non ideo minus.&
Fely.in.d.c.i.iij.lim.ver.limitãdũ mõ,de offi.
d leg.& in.d.c.ſicut.dignũ ideo tenet̃ inqſitus
probare cõtrariũ ꝙ nõ aĩo auxiliandi & tunc
de receptatore tenet̃ ſi ſciẽter eum receperit
29 alias ſi ignoranter nõ tenet̃. ⁋ † Et dr̃ ſcienter
vbi maleficiũ erat publicũ ut gl. & Bar. in.l.
i.ff.de recep.ubi dicit tunc ſciẽter qñ malefi-
ciũ erat notoriũ quod dicit notandũ ꝓ ſtatu-
tis penã imponentibus cõtra receptatores bã
30 nitorũ . ⁋ † Et an teneat̃ de auxilio aſſocians
poſt delictũ & ſit preſumptio cõtra eũ dic vt
per Cur.in.d.cõſi.xli.& Cepo.in cõſ.i.Albe.
de roſa.in tra.ſtatuto.xxxiiij.q.ubi de doctr.
Gãd.& ꝑ Paul.grill.in tra.de pen.omni. col.
x.q.vbi plene qñ añ delictũ,et ĩ ipſo d̃licto,et
poſt delictũ & in tra.d̃ rela.car.ĩ tit.de abſo.
immo.7.q.plene Boni.ĩ tit.quid ſit accuſatio.
xxiij.col.vbi etiã ſi monſtrauerit viã homici-
de ut fugiat & in tit.de indicijs in prin. Mar.
in.d.l.i.C.de recepta.xi.car.i.col.& ꝙ qñ ſta
tim poſt ſuſpitio eſt contra eos ꝙ ſint conſocij
per Saly.in.d.l.i.iiij.&.v.colom.C. de recep.
31 ⁋ † Et quid ſi aliquis habet homicidã ĩ domo
& nõ vult dare iudici aut familie an punia-
tur & qua pena dic ut per Boni. in tit. quid
ſit accuſatio.xxij.col.in prin. Et qñ operatur

vt nõ capiatur & ducatur ad iudicẽ & qñ ꝓ
curat ut nõ capiatur ſed aufugiat dic ut per
Gand.in tit.de preſump.indi.dubi.ad tor.iiij.
32 indi. ⁋ † Et ꝙ in receptatore requirat̃ ſcientia
vt puniatur pena ſtatuti aut alia per Bal.ĩ.l.
quicunq; in prin.C.de ſer.fugi.vbi dicit dolũ
requiri rationẽ aſſignat ex quo receptio ẽ de
natura boni quia natura cõiũctionẽ cõſtituit
inter homines vt vnus ad alterius ſubſidium
inducat.l.ut vim.ff.de iuſt.& iu.& ideo dolus
requiritur.Dolus aũt preſumitur in eo qui ſci
re tenetur puta quia eſt publicũ & notorium
maleficiũ.l.ſi tutor.ff.de pericu.tuto. vbi etiã
Bal.de hoc & tũc qñ maleficium eſt notoriũ
ſeu publicum ignorantia nõ põt probari per
iuramentum receptãtis licet alias iuro proba
retur ut ꝑ Rot.in Deciſ.ccccxv.Bal.ĩ.c.cõuẽ
ticulas.i.col.v.no.de pa.iure.fir.Saly.in.l.i.in
fi.C.de his qui latr.& plene Mar.in.l.ij igno
rans.ff.de falſ.ubi & qñ ignorantia iuro pro
bat̃ & per Ioa.de arno.in ſingu.ix.incip. mul
te ſunt ꝓuiſiones et dicit Bal.in.d.l.i.C.de his
qui latr.ꝙ ad imponendũ penã corporalẽ hec
ſcientia requiritur ,ad pecuniariã autẽ culpa
ſufficit & dicitur inculpa ſi ẽ fama & rumor
& ꝙ ſcit latitãtẽ ut ibi qñ nõ eſſet notoriũ, &
dicit Bal.in.d.l.quicunq;.ꝙ licet in factis vi-
cinorum domeſticorũ & conſanguineorũ pre
ſumatur ſcientia,tamẽ quia ſepe euenit ꝙ ſer
uus neſcit quid faciãt dominus & ſoror quid
33 faciat frater & preſens. & abſens. ⁋ † Ideo ꝓ
babitur tũc ignorantia iuramento per pre-
dicta niſi eſſet notorium vel fama publica la
boraret de maleficio per receptatũ.nam fama
facit opinionem & raro falſum inuenitur qđ
vniuerſi dicunt ut ibi per Bal.et ideo tunc nõ
probaretur iuramento ſed per alias probatio
nes.Et ꝙ ſcientia requiratur per Rom.in cõſ.
cccclxxij.& per Bal.in.d.c.xi.§. conuenticu-
las de pa.iura.fir.& de materia ꝑ Alex. poſt
Bar.in.d.l.i.ff.de recepta.& per Mar.in .d.l.i.
C.de rap. Virg. Socy.in conſi.cclxij.ij.vol.&
per Floria.in queſtio.ſua incip. inquiſitus .ij.
dub.& per Bar.in.l.methodorũ.ff.de pen. &
in.l.omnes.C.de agrico.et cenſ.lib.xi.& in.l.
i.C.de collo.illi.lib.x.Bal.& Ang.in.d.l.i. &
ij.C.de his qui latro.et in.l.data opera.C. qui

accuſa.non poſ.Felyn. poſt Bald. in.c.a nobis.in princip. de exceptio. Mar. in d l qui ignorans. & in.l.qui falſam.ff. de falſ. & in. d.l.i.C. de rapt.virgi.& per Bel. in prac. in gloſ.ꝙ dictus titius .v. colum. Bald. in conſi.cccx.iiij.volum.Nell.in trac.banni.iij par. ij.tempo.q.x. ſequen. & ſequen. Bald.in.l.i. C.de adulter.Geminia.in.capitulo. quicunꝗ de here.in. vi.& per Mathe.in conſtitut.pactarenorum.ij.no.v.q.traditur in.capitulo.i. §.receptato. de pac. iuramen. firman plene Gand. in rubr.de furib. & latroc .iiij. & .v. col.ubi ita reſidet in receptante fratrem & cõ ſanguineum aut dolo & ſcienter & punitur, mitius tñ,aut ignoranter & exſcuſatur et per Boni. in rub.de recepta & per And. in .d.c.i. §.de recepta.ex quibus traditur ꝙ receptantes homicidas & alios malefactores ſi ſciẽter & dolo, tenentur eadem pena & grauius vt in.d.l.i.ff.de recepta.& in.d.l.i.&.ij.C. de his qui latr.&.d.§. de receptatoribus. & in alijs locis ſupra & maxime in recipiente aſſaſſinũ vt eadem pena puniatur.c.i.de homi.in .vi.ſi vero non dolo non tenentur & ſi non ſcienter. per italiã vero puniũtur penis ſtatutarijs.

34 ☞ † In regno vero penis etiam pecuniarijs ꝑ c.reg.& pram.vide plene per Math.in.d.con ſti.pactarenorũ.ij.no. vbi limita multis modis ius cõmune .nam licet iure communi eadem pena puniatur receptator & maxime in receptante aſſaſſinum & rebellem & proditorem Regis ut in.d.c.i.de homi.ĩ.vi.& in.c. felicis.de pen.& in clem.i.eo.tamen in multis fallit vt per eũ.Et primo fallit ĩ receptatore hereticorum.nam non punitur pena conſti. reg. in conſutilem vʒ ut viuus comburatur ſed pena perpetui exilij cum publicatione bonorum & cum perpetua infamia receptatoris et filiorum ut in.d.conſti.pactarenorum.Secundo fallit in receptante abigeum nam mitiori & nõ eadẽ pena punitur.l. fi.§. fi.ff. de abig. 35 gl.in.l.i.ff.de recep. ☞ † Tertio fallit in receptatore foriudicati nam non punitur eadẽ pena mortis ſed alia mitiori niſi receptator & occultator fuerit requiſitus ꝙ foriudicatũ exibeat nam tunc ſi non exibet eadem pena punitur qua foriudicatus & bannitus ut in conſti.reg. penam eorum.& ſi eſt vniuerſitas arbitrio regis ut ibidem & ſi non eſſent requiſiti punirentur pena.l.i.&.ij.C.de his qui lat. hodie vero.per. c.reg. incip.dudum, punitur pœna centum vntiarum reſeruato regio arbitrio,& intelligas niſi iuſticiarius faciat prohibitionem et in ea penam apponat,nam tũc illa pena punitur receptator banniti & foriudicati dummodo ſit publicata & infra officium prohibentis & non finito alias non publicata prohibitione de qua in banno & foriudicatione non tenetur pena aliqua ſed ſciens vt ibi per Andr.& Math.in. 20. no.Fallit vt ſupra niſi ſit notoriæ bannitus et per Ioan. de arno.in ſingu.ix.ſed per aliud.c.Regis robert.incip.licet contra receptatores maleficiorum ſi poſt ſemeſtre tempus quis bannitum aut foriudicatum receperit eadem pena punitur.Baro vero & vniuerſitas aliter punitur vbi,& no.quod ſi magna curia vicariæ vaſſalum baronis bannierit vel forindicauerit non poteſt ipſum receptare in terra ſua alias punitur ut in.c.reg.& pragm.ſed tamen non tenetur eum capere & tradere in manibus iudicum & iuſticiariorum quia nõ debet eſſe becharius ſui ſubditi vt dixit Bald.in.c.i.§. ſi iudex de pacę ten en.ita per Math.in.d.con ſtitut. penam eorum in fin.xx.nota.

36 ☞ † Quarto fallit in receptante committentem crimen læſæ maie.nam non punitur pœna.l.quis quis.C.ad.l.iul. maie.ſed pœna deportationis cum publicatione bonorum.l.eorum &.l. methodorum.ff. de recepta. & hoc iure communi, iure vero regni, per .c.incip. nuper apud tranum, receptator proditorum & rebellium immo inuentor eius ſi non reuelauerit aut non acclamauerit ſuccurrite ſuccurrite ecce ꝓditor regis punitur pœna ſuſpẽſionis cũ publicatione bonorum dummodo hoc faciat ſine ſui periculo alias non tenetur acclamare vt per Andr. & Mathe.in conſtitu. iuſtitiarij non per calendas,& in dicto conſtitut.penam eorum .xx. nota. verſicu. ſed pro declaratione. Sed an locum habeat in receptante & inueniente foriudicatum cum etiam ſit hoſtis publicus & regis hoſtis reputetur per dicta conſtitut.pœnam eorum &

Math.in.d.xx.no.ver.an aũt.dicũt ꝙ locum habet d.c.nuper apud Tranum in rebellibus & proditoribus regis & non inforiudicatis ſed habebunt locum alia capitula loquentia de receptatoribus & eorum pena niſi in latro ne cum teneantur eum capere vt l c.reg. frequens & ineffrenata: De iure vero communi etiam tenetur quis capere nec tamen acclamare vt malefactor bannitus & foriudicatus capiatur.nõ tamen punitur eadem pena ſed pena relegationis.d.l.methodorum & per And. & Math.in.d.conſti.penam eorum:nec de iure communi punitur tanta pena ſicut malefactor ſed mitiori licet eadem lege vt p Math. d.conſti.pactarenorum.v.fallen.ſed alia arbitrio iudicis conſideratis qualitatibus relinquit de quibus per Math.ibi.ij. no.uer.ij.quero.

37 ¶ † Quinto fallit in receptante corrumpentem virginem per vim nam non punitur eadem pena ut per Cy.in.l.crimẽ.C.de vi pub.

38 ¶ † Sexto fallit in hoſpite receptante bannitũ aut malefactorem ad comedendum & biben dum non punitur vt receptator,ut per Bar.in l.omnes.C. de agr.& cenſ.lib.xi. Alexand. poſt Barto.in.l.i.ff.de recepta.i.add. & Mar.

39 in pract.in.§.agredior. ¶ † Item fallit ſi p uim receptauerit vt quia coadunatis gentibus & bannitis inferant alicui uim ut eos receptaret uel hoſpiti vim inferat nam excuſatur & nõ punitur vt per Bald.in .l. in delictis ubi per Rom.ff.de noxal.& in.l.i.§.i eo.ff.de noxal. & ibi Flor.Alexand.poſt Barto.in.l.i.ff. de recepta.& per Marſi.in.l.i.in prin. xviij. limit. & in.§.item diuus.ff.de ſicar.& in.l.i.xi.car. verſi.limita etiam.C.de rap.Virg.& in.l.i.C. de ſicar.& in.l.i.§.preterea.iij.iiij. &.v.ff. de queſtio.& in.l.iij.§.item is cuius.ff. de ſica.& in conſil.xcix.& per Math.in.d.c.conſti.pactarenorum.ij.no.iij.q.Ange.in glo.& dicto

40 maleficio in fin. ¶ † Settimo fallit in receptãte agnatum vel affinem filium vel frattem aut patrem nã mitiori pena punitur ut per Bart. in.l.fi.ff.de recepta.Alexand.poſt.Barto.in.l. i.ff.eo.Boni.in tit.de receptato.And. in.c.i.§. de receptatoribus de pa.iur.fir.Ana.in.c.ij.de deli.puer.Alexand.in conſil.cxliiij.ij. volum. in fin.Nell.in tra.banni.iij.part.ij.tem. xxi.q. Math.in.d.conſti.pactarenorum Mar. plene in.d.l.i.xi.car.C.de rap.Virg.Oldra.in conſi. liij.& Marſi.in.l.diuus.ff.de parri.& in conſi. cxix.Saly.in.l.i.C.de his qui latro.Alexã. in conſil.clxiiij.ij.volum.Ange.in.d.glo.& dicto maleficio,& de receptante compatrem vide per Gand.in rub.de furt.v.colum. verſi. queſtio in ſuper talis eſt.Fallit in coniuncto receptante coniunctum rumpentem pacem nam punitur de receptatore.Idem in hoſte publico vel codemnato de rebellione ut per And. in.d.§.de receptatoribus.Barto.in in.d.l.fi.ff. de recepta.Rota in deciſ.ccccxv.Bald.in.c.i. §.conuenticulas de pa.iura.fir.Alexand. poſt Barto.in.d.l.i.& Math.in.d.conſti. pactarenorum.Idem hodie in bannito & foriudicato nam non poteſt preſtare alimenta & alia neceſſaria pater filio bãnito & foriudicato nec e contra vt in conſti.pena carere et ibi Math. viij.no.& Bald.in .c.xi.§. ſi quis hominem de pa.ten.Idẽ ꝙ ſupra de cõiuncto dicit de amico maxima amicitia coniuncto ut poſſit receptare & puniret mitius,late Marſi.in.d.l.i. xi. car.C.de rap.virg.& in ſing.cccli.incip.magna amicitia tamen cõtrarium dixit Saly. in l.nullius.C.de maledi.& Ana.in.c.i.pen.col. de male.& Math.in.d.conſti. pactarenorum vi.q.Mar.tamẽ in.d.l.tenet Saly.male loqui.

41 ¶ † Octauo fallit in vxore receptante maritum bannitum aut foriudicatum nam non punitur cum propter delictum non fiat ſeparatio matrimonij .c.ij.c.gaudemus de diuor. ita And.in.c.ſi quis hominem de pa.ten.& in c.i.§.porto.que ſit prima cauſa bene, animi. in conſtitu.pena carere.Boni.in tit. de recep. Ang.in glo.& dicto maleficio in fi.Alexand. poſt.Bart.in.l.fi.ff.de recep.Saly.in.l.i.C. de repud.Nell.in.d.tract.& loco.q.xxij. Math. in.d.conſti.pactarenorum,intellige tãmẽ dũmodo ipſa mulier non alat virum aut mater filium de bonis dotalibus & recuperatis a fiſco iuxta.d.conſti.pena carere.nam tunc ammittit dotem & punitur ſed procedit vbi alat de aliis bonis quam dotalibus vel cum viro habitando & uir alat eam vt ibi in.d. conſti. pena carere per Math.vij.&.viij.not.& plene,in conſti.patrem pro filiis.no. poſt Andr.

ibi

ibi vbi etiam in.iij.no.ꝙ nõ licet nec tenetur vxor indicare maritum rebellem iuxta.c.nuper apud tranum:nec etiam cohabitando efficitur rebellis per.d.c.nuper:pater autem tenetur indicare filium rebellẽ ut ibi per Math. & ibi limita niſi eſſet foriudicatus filius:pater aut maritus:ex crimine leſe maieſta.nam nõ poteſt eum receptare nec dare alimoniam de bonis ipſius per.d.c.nuper vt per Math.in.d. v.no.in.d.conſt.patrem pro filijs:Limita etiã in receptatione bannitorum multis modis vt deprehẽditur ex dictis per Mar.in.l.i.in prin. ff.de ſicar.in ampliatio:quando bannitus fuit nulliter,& quando erat tolleratus a ſuperiore,& quando communi extimatione non habebatur pro bannito:& in proximo certe rebanniendo qui obtinuit gratiam licet nõ fuerit adhuc cancellatus de banno cum in his ceſsidi non poteſt vigore ſtatuti & per Mar.in
4 ſpra.in.§.agredior.¶ †Sunt in hac materia receptationis ſtatuta multa.c.in reg. &.i.d.c. nuper apud tranum. vbi de receptatoribus rebellium & proditorum regis & eorum filijs & de pena ſecundum .c. incipit licet contra receptatores vbi eadem pena puniuntur receptatores poſt bimeſtre tempus a die citationis & bannitionis et preſtantes alimoniã baro et nobilis punitur l ammiſſione fructuũ loci receptationis quinquennio , vniuerſitas vero punitur pena vnius auguſtalis pro quolibet focolerio. Tertium incipit ad iniuſta remouenda grauamina vbi vniuerſitas nõ cõponitur de receptatione bãnitorũ, Quartum incipit ſane cõtingit interdũ vbi vniuerſitas tenetur emendare dãnũ datũ in eius territorio a latronibus et de his per Math.in.d.cõſti.pactarenorũ et in rub.d.cõſti.et in conſti. penã eorũ Aliud incipit ſane frequẽs ubi contra comites et barones teſtes alij admittũtur quã ſtatuti a conſti. pro ſequentes pragmãa. vero prima incipit Ioannes de aragonia ubi receptatores homicidarum latronum & aliorum grauiſſimorum ſcelerum patratores puniuntur pena vntiarum mille et alia pena arbitrio et indignatione regia tã particularibus quã baronibus & uniuerſitatibus prohibens guidatica fieri et eis facta nulla reputãtur ipſo iure,alia prag.incipit, conſaluus ferrãtes.ubi habita perſonarũ diſtinctione puniunt ur receptatores lenorum,alia incipit licet vniuerſalis italie,ubi delinquentes in vno loco & prouintia aufugientes in alia barones capere & mittere debent ad loca delicti cõmiſſi & ſi recipiantur & alantur barones uniuerſitatis & particulares perſone puniuntur eadẽ pena & vltra pena ducentarum vntiarum. Alia etiam extat pragma.nondum impreſſa ꝙ receptatores puniantur penã vntiarum mille & ꝙ ſi forenſes recepti fuerint in aliquo loco et domicilio alicuius ꝙ infra tres dies debeat iudici denunciare illum foreſem eſſe ut uideat & inquirat ſi extat bãnitus aut maleſactor & elabſis tribus diebus indiſtincte tenentur receptatores illa pena nec poteſt allegare receptator ſe ignoraſſe bãnitum aut maleſactorem ſi poſtea conſtiterit maleſactorẽ aut banniũ eſſe. denunciãdo vero excuſatur extra quã pragma.intelliguntur.d.c.& prag.predicte ſi ſciẽter & non ignoranter ut per Bar.in.d.l.i.in fi. ff.de receptato.et Ang.in.d.glo.et edicto maleficio et alios docto.ſupra ſed per dictã prag elabſis tribus diebus preſumitur ſciens et non. ignorans ut ſit preſumptio iuris et de iure. Limita predicta cap.et pragm.ut locũ habeant qñ ſpõte et non per vim receptantur ut quia plures extent et non põt eos prohibere quin ingrediantur domum ut per Io.de arno.in dia
45 logo.xlv.vbi ita limitat.d.c.¶ †Qualiter aũt dicatur receptare dic ꝙ ſi alimẽta et ſubſidia preſtiterint bannito aut malefactori et eũ celando ſecundum Bar.Ang et Saly.i.l.i.C. de his qui latro.in.l.i.C.de rap.vir.et no. i.l.i.§. quod autẽ.ff.d ſicar.cor.et in.l.fi. C.de oper. libe.Itẽ is qui accepta mercede facit bãnitum et malefactorẽ aufugere ut in.l.i.i fi. vbi Bar. ff.de recepta.idẽ ſi in ſimul coabitat.c.ſi cleri-
44 cus et ibi Bal.in prin.i.no. de pa. ten. ¶ † Et an aduocando pro bãnito dicatur preſtare ei auxiliũ dic ut per Ang.in gl. And.auxili.ver. ſed aduerte vbi ꝙ nõ Gãd.in rub.de bãni.vi. col.vbi etiã de ſociante bannitũ ut fugiat Alber.de roſa.in tra.ſtatu.iij.par.q.xxxij.Bart. in.l.poſt legatum.§. his vero .ff. de his quib. vt indi.Auguſt.poſt Angel.in.d. gloſ. Andr.

auxili, vbi etiã in bannito pro crimine leſæ
maie.ꝙ non licet abſq; licentia aduocare.Idẽ
in crimine hereſis,& ibi an liceat coram ſupe
riore ſupplicare,& an pro bannito cõſangni-
neo liceat aduocare,dic vt per Mar.in conſil.
cxix.& per Boni.in titu.quid ſit accuſat.col.
ij.circa fin.an aduocando, & plene per Nel.
in tra.bãnit.in.ij.par.ij.tẽp.q.xxvij.xxviij.et
xxix.& ibi an allegando cauſam abſentię,&
an teſtificãdo, & ibi an eximẽdo bannitũ,vel
ſi cum habet impoſſe,& dimittit, & relaxa-
uit vbi aut gratis aut pecunia, & Alex.poſt
Bar.in.l.furti.§.ope.ff.de fur.vbi etiam an fi-
deiubendo ꝙ non in crimine leſæ maie.& ꝑ
Bar.in d.l.ſi poſt legatũ.§.his vero,& Alex.
poſt Bar.in.d.l.is qui opem, & per Marſi.in
l.i.in prin.ff.de ſica.vbi niſi coacte,& an pre
ſtando,& mutuando pecuniam,vt per Bart.
in.l.ſciendum.ff.de parri. Ang.in.d.glo.And.
auxili,& poſt eum in addi.Pau.de ca.in con-
ſil.ccxcvi.in prima impreſſio.Boni.in titu.
de recep.in prin.vbi qualiter & quando dici
tur preſtare auxiliũ,& de pœna,& per Mar.
in pra.in.§.conſtãte.ver.item ſcias.ꝙ ille qui
dat pecuniã Saly.in.d.l.i.C.de rap.virg.& li
mita in.l.i.C.de nili.ager.non rump.vbi non
licet aduocare nec ſupplicare, & per Pau.gr.
in trac.de pen.omni.coi.x.q.verſi.reſtat.vbi
etiam in crimine leſæ maieſt.& in conſti.pe-
nam eorum.non licet pro foriudicato ſuppli-
care.¶ Et an conſulendo bannito aut foriudi
cato dicatur preſtare auxilium, & teneã de
receptatione dic ꝙ non, vt per Ioã.de arn.in
cõmenta.xliiij.poſt Bal.in.c.i.ij.col.de iudi.
vbi dicit ꝙ cum bannito haberi poteſt conſi-
lium,& ſic per ſimplicem locutionem non te
netur de recepta. Et an mandando nunciũ vel
epiſtolam incurrat in penam banni,vt nõ lo-
quatur quis cum bannito,dic vt per eundem
45 Ioa.de arno.in commenta.cxci.¶ †De villa
vero in cuius territorio fuit factum malefici
um an teneatur ad emendam ꝑ Gand.in rub.
de var.q.in male.v.& vi.col.in fi. xxix.col.
& in fi.ſi eccleſia damnificatur,& traditur in
conſti.ſuper inciſiõibus.vbi ꝑ Math.de dãno
dato in territorio,& ibi de cap.reg.ſuper hoc
diſponentibus,& de dicta conſt,& quid ſi in-
cendium,& damnũ caſu ſit datum an teneat
villa dic ꝙ non vt per Ioan.de arno.in dialo.
xxxv.& in dialo.xxxvi.ſi eſt datum damnũ
& factum incendium de nocte per homines
ignotos ꝙ ſic. de incendio, & damno facto ꝑ
particularem an teneatur ſi caſu habetur in
c.reg.de non immittendo ignem inriſtuch.&
no.vnũ quod dicit Ang.in.l.i.C.de nili.ager.
non rump.ꝙ ſi officialis requirat villam co-
lentes,vt preſtent ſibi auxilium ad capiendũ
malefactorem, & homicidam, & noluerint
preſtare auxilium tenentur de auxilio preſti-
to homicidę tamẽ dicit teneri ex.l.ij.C.de his
qui lat.vide per And.in conſti.iuſtitiarij non
per calendas,& per Bar.in trac.ſindi.in uerb.
brachium.& per Mat.in.d.conſtit.iuſtitiarij.
iiij.not.verſi.ſed incidenter.vbi non tenetur
quis capere malefactorem niſi ſit proditor re
gis per.d.c.nuper aut tranum,et de pœna vil
larum, & vniuerſitatum non occurrentium
malefactoribus,& homicidis habetur in con
ſti.reg.ſi damna clandeſtina.in fi.vbi arbitrio
regis punitur,& dicit ibi Matth.xviij.not.ꝙ
tale arbitrium nõ poteſt exercere,nec magna
curia,nec vicerex ad penã ſtatuendam ꝙ no.
pro conſtit.c.& prag.reg.imponentibus pe-
nam arbitrio regis,idem dicitur in.c.reg. in-
cip.clandeſtinis maleficijs, & vide.d.conſtit.
ſuper inciſionibus. & ſunt multa alia.c.reg.
ſuper emendatione damnorum clandeſtino-
rum per vniuerſitates.de quibus per Matthe.
in rub.de homi.cland. & ibi de occultatori-
bus iſtorum malefactorum, & pena ſtatuta
contra eos,& aliquid per Mathe.in.d. conſt.
ſuper inciſionibus.v. not. cap.uero punien-
tia vniuerſitates ad emendationem damno-
rum incipiunt,vnum incipit pridem manda
tum noſtrum.vbi vniuerſitas emendat dam-
num datum per ignem ſi neſcitur quis ignem
impoſuerit,aliud incipit,nuper aũt.aliud inci
pit.vniuerſis preſentis edicti ſeriem inſpectu-
ris.aliud incipit incumbit nobis non minus,
& de his per Math.in.d.conſti.ſuper inciſio-
nibus,& ibi per Mathe.de nonnullis,queſtio
nibus ſuper hac emendatione,& quid ſi fue-
rint diligentes homines ville, & per Ang.in
46 glo.fama pub.¶ † De homicidijs uero clãde

ſtinis traditur in.d.conſti.ſi damna clandeſti-
na.vbi ſtatuitur ꝙ ſi quis repertus fuerit oc-
ciſus in aliquo territorio, & neſcitur quis
eum occiderit facta inquiſitione ſi non appa
ret occiſor tenetur vniuerſitas loci, & territo
rij in pena pecuniaria, vt ſi occiſus fuerit chri
ſtianus punitur pena centum auguſtalium ſi
vero iudeus, aut paganus pena quinquagita
auguſtalium, & hec cõſti.eſt approbata per
multa.c.reg.& primo per.c.incip.clandeſti-
nis homicidijs, & maleficijs vbi punitur vni-
uerſitas iuxta numerum foculariorum, vt ſi
ſit mille in vncijs centũ, ſi quingentorũ vſq;
ad mille in vncijs quinquaginta, ſi infra in vn
cijs.xxv.& per.c.incip.quod ſi forte, & per
aliud.c.incip.volẽtes ꝙ quando, & per aliud
c.incip.volẽtes ꝙ cõſti.per nos edita.aliud in
cip.ſtatuimus ꝙ conſti.Federici ſup clandeſti
nis maleficijs, aliud incip. vniuerſis preſentis
edicti ſeriẽ.aliud inci.in homicidijs clandeſti
nis qđ eſt pape Honorij.iiij. excipitur ab hac
diſpõne per priuilegiũ ſpãle ciuitas Neapoli
tana, vt p Mathe.in.d.rub.de homi.clãd. vbi
de predictis.c.& tradit qõnem an hoc priui-
legio gaudeant communitatiui, & ville vbi
poſt And.concludit gaudere, & nõ teneri ad
penam hoc quoq; priuilegio gaudet ciuitas
noſtra regina vna cũ villis ſuis.& q̃rit Mat.
in.d.cõſti.ſi dãna clandeſtina.i.no.qđ ſi male
ficium fuiſſet factum intus caſtrũ, & villam
an habeat locũ pena, concludit poſt And.ꝙ
ſic.qualiter aũt procedat, & qñ contra vni-
uerſitates ſup.d.clãdeſtino homicidio, dic vt
per Mat.ibi poſt And.vbi multas ponit qõ-
nes, & inter alias quid ſi fuit occiſus in vno
territorio, & cadauer apparet in alio que uni
uerſitas teneatur ſi non conſtat, & concludit
poſt And.rõne incertitudinis neutra niſi aliter
conſtet, vbi fuit cõmiſſum & ibi etiam deci-
dit poſt Andre.ſi dimidia corporis pars repe-
ritur in vno territorio, & alia medietas in
alio ꝙ vbi extat caput illa tenetur, & ibi qđ
ſi in confinio duarũ vniuerſitatum ꝙ vtraq;
tenetur.alias qõnes, & de ꝓceſſu, & mõ pro-
cedendi ſuper tali homicidio clandeſtino cõ-
tra vniuerſitates, & cõtra particulares ſuſpe-
ctos, vide ut ibi per Mat.poſt And.quas vide
ne materias ad longũ tractatas trãſplãtare ui
dear adde ẽt Marã.in ſpec.au.in.vi.par.ꝙ nõ
v3 inqſitio ſi prius non ingrat cõtra ꝑticula-
res, alias ſi ſtatim cõtra vniuerſitatẽ nullus re
dit ꝓceſſus, & an valeat tale ſtatutũ, & con
ſti.ꝙ pro homicidio, & delicto cõmiſſo in cõ
trata teneat vniuerſitas loci, dic aliquid per
47 Mar.l.infans.iij.col.ff.de ſic. ¶ † Et no.qđ di
xit Pau.de ca.in.l.pe.§.docere.ff.r e quis eũ.
& Deci.in.c.in p̃ntia.xiij.not.verſ.tertio vl-
tra.de ꝓba.ꝙ ſi teſtes dixerint vidiſſe occi-
ſum in tali territorio nõ ꝓbant nec cõcludũt
neceſſario, vt vniuerſitas territorij teneat ex
quo alibi potuit occidi, et ibi aſportari & quo
dubito qa nunq̃ ꝓbaret vt teneat, nã ſi appa
rẽt occiſores vniuerſitas nõ tenet, vt in.d.con
ſti.ſi dãna.niſi vbi nõ appet, niſi dicamus ꝙ
vbi ſcit delictum cõmiſſum, & neſciantur oc
ciſores, quia nõ fuerũt cogniti, tñ viſi occide
re, dic ut ibi p Mat.de hoibus laruatis, et ma
ſcaratis hec ſufficiãt circa hoc reddeamus ad
48 materiã. ¶ † Circa ſcdm qñ & qs de axilio te
neat, dic ꝙ tũc demũ tenet quis de auxilio, ſi
dolo, & ex ꝓpoſito, & habito inter eos tra-
ctatu de occidẽdo fuerint coadunati, & arma
ti inceſſerint ad occidẽdũ, nã tũc ẽt ſi nihil fe
cerint nec arma extraxiſſent, nec ꝑcuſſerint
de auxilio pena ordinaria tenent, ſed ſi nõ do
lo, & ex ꝓpoſito, tunc de auxilio non tene-
tur, ſed qlibet tenet de eo ꝙ facit & non de
eo qđ alij faciũt, & ſi nihil fecit in nihilo tene
49 tur qñ non ex ꝓpoſito &c. ¶ † Ideo ſi plures
fuerint coadunati nõ dolo & ex ꝓpoſito, ſed
in rixa, & caſualiter quilibet tenetur de eo
quod ipſe facit, & non de factis per alios niſi
diſtincte & clare probaretur ꝙ vnus impen-
diſſet alteri auxilium ex propoſito, & tracta
tu, ita not.in.l.ſi in rixa.vbi Barto. & alij.ff.
de ſicar.& ita dixit Bald.in.l.non ideo mi-
nus.vlti.car.verſicu.iuxta hoc quero.pone ꝙ
duo.C.de accuſ.& precedente queſtione.ubi
querit an ſi duo vulnerauerunt an ſtatim ꝙ
probatur hoc de auxilio probetur dicit ꝙ nõ
& ideo pluribus congregatis dicit teneri de
eo quod quilibet facit niſi clare de auxilio
probaretur, & vnus alteri impendiſſet auxi
lium, & ſic ex ꝓpoſito, & ibi in preced.que-

ſtione de domino, & famulo percutientibus, & occidentibus an dñs teneať, vt principalis & de auxilio, & per Bal. & Alber. in. d. l. ſi in rixa. & per Bart. in. l. qui ſeruo. §. fi. ff. de furt. Ang. in. l. ſi reos. in princi. ff. de duo. re: & per Ang. in gl. dicto maleſi. vlt. col. ver. & aduertas, & ita limitat qđ ſupra dixerat de armato aſſiſtente, & nihil faciente, & arma non ex trahente, vt per eundem in glo. dictus Andr. arma. & p Cataldi. in. tra. ſindi. cõcluſ. cxciij. vbi dicit in vna adunatione gentium non tenetur de auxilio niſi quantum quis fecerit niſi ex propoſito, & per Pau. gril. in trac. de pe.
50 om. coi. x. q. ☞ † Facit etiam dictum Bal. in. l. data opera. pen. col. verſic. pone ꝙ frater. C. qui accuſ. poſ. vbi dixit ꝙ ſi frater rixabatur cum ſeyo, & alter frater ſuperueniat, & occidat Seyum frater rixans non tenetur, nec vt principalis, nec ut auxilium preſtans, idem Bal. in. l. i. pen. col. verſi. queritur unus. C. vnde ui. Alex. poſt Bar. in. l. i. ff. de ſicar. Fely. in c. petrus. i. col. de ho. & ibi per Panor. quo ad irregularitatem, & per Cur. in conſil. xli. niſi frater ratum habuiſſet, vt per Matthe. in conſti. terminum vite. x. q. vbi de clerico litigãte cum alio, & docet articulari ad defenſionẽ.
51 ☞ † Et facit in hoc etiam dictum Bal. in. l. raptores. C. de epiſc. & cleric. vbi dixit ꝙ ſi ſunt duo armati ad homicidium, tamen ſi unus acceſſerit ad vulnerandum, & poſtea alter ſuperueniat non de voluntate primi ꝙ ſecundus non dicitur preſtare auxilium, ita Alexã. poſt Bal. in. d. l. data opera. tamen hoc non dicit Bal. ibi, immo contrarium, & per Thom. gram. in conſil. xxxij. & vide per Ancha. in conſi. ccxvij. incip: nos Bart. vbi neceſſe eſt ꝙ fuerint coadunati, & habito tractatu alias tenetur de eo quod quis facit, & non de auxilio, & faciunt tradita per Gand. in rub. de homi. iij. col. ver. pone queſtionem, & Mar.
52 in ſing. ccxvij. ☞ † Faciunt etiam tradita per Fulgo. in. l. quid ſit fugitiuus. §. i. ff. de edil. edi. vbi dixit ſi aliquis dixit amico ſuo ꝙ veniat ſecum pro vno negocio, & ille captis armis acceſſit cum eo, & obuiam faciens inimico occidit eum ſi nihil fecit non tenetur de auxilio maxime ſi ſe retraxit aut nõ potuit ſe retrahere bene tamen punitur aliquali pena ſi potuit ſe retrahere, et non retraxit, et per Albe. in. l. fi. ff. de ſicar. in fi. et per Mar. in. l. ſi quis obrepſerit. ff. de fal. et in. l. i. C. de ſicar. habetur in apoſti. Thom. poſt Bart. in. d. l. in furti. §. ope. et ibi Alex. poſt Bar. aut in. d. l. fi. ff. de
53 ſicar. ☞ † Idem ſi ignoranter preſtitiſſet arma vt quia dicebat ſe velle iturus ꝓ negocijs ſuis, et occidiſſet non tenetur ſecundum Bal. in. l. quicunq; pen. col. ver. no. v. C. de ſer. fug. et Fely. in. c. ſicut dignum. v. limitat. de homi. Bar. in cõſi. xxiiij. Alex. poſt Bar. in. d. §. ope. Imo. et Areti. in. l. ſi ſtipulatus fuerit. ff. de verbo. ob. Ang. in. §. interdum. inſti. de oblig. que ex deli. naſ. Mar. in pra. in. §. conſtante. v. li-
54 mit. et per Io. de arno. in caute. xxxi. ☞ † Requiritur ergo quod aſſociet aut aſſiſtat armatus dolo, et ex propoſito ut teneatur de auxilio alias nõ tenetur, ſed de eo quod fecit, et nõ de. eo quod alij fecerunt, et ita intelliguntur ſupra tradita de preſtante opem ante delictum in delicto, et poſt delictum in exemplis ſupra traditis ut procedant quod dolo, et ex propoſito, et habito tractatu, et non aliter, et ita intelliguntur dicta per Alexã. in. d. l. is qui opẽ. ff. de fur. et tradita in. l. fi. ff. de ſicar. et ita per Bal. in. d. l. i ij. col. C. de ſer. fug. et per Fely. in d. c. ſicut dignum. et in. c. i. vij. col. de offi. de lega. et poſt eum. Deci. ibi, et per Thom. gram. in conſil. xxxij. et Ioa. de ami. in cõſil. liij. et ꝑ Bar. in. l. ſepe. in fi. ff. de ver. ſigni. Alex. poſt Bar. in. d. l. is qui opem, et in. l. ſi duo patroni. in prin. ff. de iureiu. Paul. de ca. in cõſil. cxcij. incip. in cauſa carceratorum plene per Mar. in. d. §. conſtante, et in. d. l. fi. ff. de ſicar. et in. l. nihil intereſt eo. tit. et in. l. i. C. de rap. uirg. plene, et in conſil. lxvij. et conſilio. lxxix. et conſi. lxxxi. et conſi. cx. et cõſil. cxij. et cõſi. xxiiij. et conſil. xxv. et conſi. xxxiiij. et in ſing. xv. et in ſing. cccc. et in ſing. ccxvij. Gãdi. in rub. de homi. v. et. vi. col. uer. pone queſtionẽ. Cepo. in conſil. xxxiiij. et Paul gril. in. d. x. q. de pen. omni. coi. in quibus locis plene traditur quod ad hoc ut auxilio teneatur quis, eſt neceſſe ꝙ dolo et ex propoſito, et ad hoc fuerint coadunati alias tenetur de eo quod ipſe facit, et nõ
55 quod alij per. d. l. fin. ff. de ſicar. ☞ † Sed an in dubio

dubio preſumatur quis caſu aliter aſſiſtere et adeſſe maleficio an ex propoſito Fely.in.d.c. ſicut dignũ dicit ꝙ preſumitur caſualiter & nõ ex propoſito allegat Bal.in.l.i.i lectu. antiqua.ff.de ſer.corrup.Alex.poſt Bar.in.l.in furti.§.ope.ff.de fur.Petr. de ancha. in conſi. ccxvij.Mar.in.d.l.fi.& in.d.l.i.C.de rap.vir. & in.d.§.cõſtãte & Tho.gra.in.d.cõſ.xxxij. facit i hoc dictũ Ang.in.d.gl.&.d. maleficio in fi.poſt Bal.de pluribus coadunatis ꝙ debet clare & diſtincte probare.Bal.aũt in.d.l.i. ff.de ſer.corrup.in addi.&Augu.poſt Ang in d.gl.et dictus And.dicunt iudicẽ arbitrari an quis ſteterit & aſſiſtat cauſa opẽ ferẽdi ex cir cunſtãtijs Ang.l.i.§.ſi quis in villã.ff.ad ſille.

56 ☞ † Itẽ ad hoc vt teneatur de auxilio neceſſe eſt ꝙ delictum fuerit cõſumatũ nec ſufficit attentatũ gl.& Dy.in.l.ſed & diuortij.ff.de rer. amo.Bal.in.l.i.ij.col.iij.oppoſ.C.de ſer.fugi. Cepo.cõſ.xxxiiij.Ioa.de ami.d.cõſi.liij.Mar. cõſi.xxx.& in.d.§.cõſtãte et i locis ſupra .Niſi in caſibus in quibus hodie attẽtatũ punitur ſicut conſumatũ ut in criminæ læſæ maie.d.l. quiſquis & in aſſaſſinio & alijs de quibus ſupra fuit dictũ.

57 ☞ † Itẽ ad hoc ut quis de auxilio teneaẽ eſt neceſſe conſtare de delicto principalis ut per Bar.in.l.ſi is q .§. ſi inicium .ff. de fur.Bal.in cõſi.ccxxix.vlt.col.ij.vol.& in cõſil.xxiiij.v.vol.& in reperto.ſuo in uerbo operarius ver.opem preſtans Ancha. in cõſ. cxij.incip.nos Bartholomeus Alex.in.l. ſed ſi duo patroni in prin.ff.de iureiur.& in cõſil. ccxxiij.ij.vol.Ana.i.c.ſignificaſti el.ij.xv.col. de homi.Math.in conſti.terminũ vitæ.vi.no. ij.q.Mar.in.d.§.conſtãte & in rub.C.de proba.& i cõſi.xlix.& i cõſ.xxiiij.& cõſ.xxxiiij. & cõſi.lxix.& cõſi.lxvij.& cõſi.xxxv. & in l.i.C.de ſica.& in.l.nihil intereſt.ff. eo. Ang. in.d.gl.&.d.maleficio pen.col.ver. quero ad hoc procedi poſſit Bar.& Alex.poſt eũ.in .l. denunnciaſſe.§.fi.ff.de adul.Ang.in.d.§.ſi iniciũ Bar.in cõſi.cxciij.incip.tudertinus Ang. in glo.And.auxil.in fi.ij.col. Mar. in cõſi.xx. & cõſi.xxxix.et cõſi.xliij.& cõſi.lxiij.& cõſ. l.& cõſi.lxxxi.& cõſi.cx.Alex.in cõſil. xcix. i.vol.in quibus ad hoc ut ꝓcedaẽ cõtra preſtãtẽ opẽ,eſt neceſſe cõſtare de delicto principalis,& ꝙ principalis deliquerit.Et hoc cõſtare per teſtes,vel per cõfeſſionẽ principalis. Nec ſufficit probare per fictã cõfeſſionẽ principalis,uel per fictã cõfeſſionẽ inductã ex cõtumatia per ſtatutũ ut per Ang.in.d gl,&.d. maleſi.Felyn.in.d.c.ſicut dignũ Bar.in.d.§.ſi initiũ.Mar. in.d.§.conſtãte dupplici loco, nec per cõfeſſionẽ publici latrones & maleſactores ut per Bal.in cõſi. incip. aſſeſſoris delicto & per Fely.in.d.c.ſicut dignũ & per Mar. in d.§.cõſtãte Limita tñ in regno per.c.reg. incip.frequens & ineffrenata & per.c.incip.cõſtitutionem.ubi nocet confeſſio publici latro nis.

58 ☞ † Et an cõfeſſio principalis delinquentis noceat acceſſoriæ delinquenti, dic ut per Bal.in conſi.xxxv.v.vol.Nec ſufficit probationes factæ cõtra principalẽ nec ſententia lata cõtra principalẽ, ſed neceſſe ẽ ꝓbare dare factũ principale, & operis preſtationẽ ut per Bal.i cõſi.incip.de acceſſorio Alex.poſt.Bar. in .l.is.§.fi.ff.de fur.& per Saly.in.l.i. verſi. quero ſucceſſiue.C.de rap.virg.Ang.in.d.gl. &.d.maleſi.& in.d.gl.And. auxil.Ange in.d. §.ſi iniciũ Ancha.in.d.conſi.cxviij.incip. nos Bartholomeus Maria Socy.in.c. qualiter & qñ lo.ij.q.xi.articu.vi.de accuſa. Fely.in.d.c. ſicut dignũ Mar.in.d.§.cõſtante Paul.de caſt. in.l.cũ filius.§.i.ff.de verb.oblig.traditur in.l. ſi vteris.C.de fide inſtru.

59 ☞ † Immo nec etiã abſolutoria principalis ꝓdeſt auxiliatori nec condẽnatoria nocet Alex.poſt Bart.in .l. ſi is §.i.ff.de fur.Dy. in cõſil.incip.ſed pone reum abſolutũ & Ang.i.d.gl.And.auxil.ij.col.ver. quero an gayo Gand.in rub. de pen.x.col.& in rub.de homi.iij.col.Ang.in glo.ita ꝙ moriatur Ang.poſt Bar.i.l.is qui reus.ff.de pub. iud.Alex.poſt Bart.i.l.adulter.§.i ff. de adul. et i.l.eos,eo.

60 ☞ † Qualiter ãt probeẽ negatiua ꝙ opem nõ preſtitit dic ut per Ang.i auc. de teſti.§.ſi vero abſunt.& i auc.de here.& Fal. in.§.hinc nobis in fi.col.verſi.no.ex iſta glo Alexã.poſt Bar.in.d.l,is qui opem.ff. de fur. vbi ponunt practicã ꝙ articuletur, & teſtes dicant ſe interfuiſſe & preſentes fuiſſe in homicidio.& vidiſſe quis occidit, & quis opẽ

preſtitit, & qualiter talis opem non preſtitit, nec preſtare vidit, nec potuiſſe preſtare opem, quin ipſi vidiſſent cum erant preſentes, & videntes, nota. in capitulo ex teno-
61 re. de teſtibus. ☞ † Et nota quod non poſſunt teneri de auxilio, niſi ſcienter, & non ignoranter opem preſtitiſſent, alias ſi ignoranter non tenetur, ut ſupra de comodante arma ad ſolacium, nam ſi occidat non tenetur. Et in dubio non preſumitur ſcienter, & doloſe, ſed ignoranter, ut ſupra, & pleniſſime per Paulum Grillandum. in tractatu de penis omni.coi..decima queſtione, verſiculo reſtat. & per Bonifacium in rubrica de inſult. & percuſſ. octaua columna. Et ideo in inquiſitione, & accuſatione debet ſpecificari doloſe, ſcienter, & appenſate, & non ignoranter opem preſtitit, & hoc probari debet, alias abſoluitur inquiſitus, & accuſatus, vt per Angelum in auctentica de eccleſiaſti. titul.§. iubemus.Bartol. in.l.omnes. C.de agricolis, & cenſit. libro vndecimo. Alexander poſt Bartolum in dicta.l.is qui opem. Marſil. in dicto. §. conſtante.
62 ☞ † Item debet dici aſſiſtendo ſemper dicto maleficio, vt habilius committeretur, vt per Bartolum in.l.qui ſeruo.§.finali.ff.de furtis. Alexander poſt Bartolum in.l.finali.decima additione. ff.de ſicarijs. Angel.in dicta gloſa.& dicto malefic.& in dicta gloſa. Andre.auxil.circa principium. Matthe.in conſtitutione terminum vite. ſexto notabili.ſecunda queſtione. Marſilius in dicto.§.conſtante.verſiculo.& in eadem materia auxilij, & in dicta.l.finali.& in conſilio octuageſimoprimo. & in.l.nihil intereſt.ff.de ſicarijs. Alias abſolueretur, cum interpretarentur in benigniorem partem, verba inquiſitionis, & accuſationis, non exprimendo qualiter preſtitit auxilium, & fauorem, vt ibi per Bartolum, & Angelum in dicta gloſa. & dicto malefic.& per Ioannem de ar nono, in ſoliloquio.ſexageſimoprimo.
63 ☞ † Et ideo ſi fuerint duo, debet dicere qualiter preſtiterunt auxilium, & fauorem vnus alteri, & alter alteri, aſſiſtendo dicto maleficio. Si autem ſunt plures duobus, non debet dicere vnus alteri, ex quo alter verificatur in duobus tantum, & nō in pluribus, ideo corruit inquiſitio, & accuſatio, ſed dici debet vnus alij, & alius alij, nam dictio alius etiam in pluribus verificatur, ita per Baldum, & Salycetum in.l.ancille. C. de furtis. & Bald.in conſilio ducenteſimo uigeſimooctauo, tertio volumine. & Ang.in dicta gloſa. et de dicto malefi. prima columna. ubi ita dicit in practica ſeruari, & Alexand.in.l. ſi duo patroni.ff.de iureiurando. Paulus de caſtro in conſilio decimooctauo. Florian.in.l. meuius.§.alter.ff.communi diuidund. Cataldin.in tractatu ſindicatu. queſtione quingenteſima ſexageſimaquarta. Marſil.in dicto.§. conſtante. verſiculo & in eadem materia auxilij, & ſequen. verſicu.& teneas etiam menti Alexandr. poſt Bartolum in dicta.l.is qui
64 opem. ☞ † Item debet deduci in inquiſitione tempus delicti, vt quia preſtitit auxilium maleficio, & non criminoſo extra tempus maleficij, & vt in clementina prima. de penis. & per Bartolum, & Baldum in.l. raptores. C. de epiſcop.& clericis.& in.l.prima.C.de rapt.virginum. Alexander poſt Bartolum in dicta.l.is qui opem.
65 ☞ † Item debet dicere in inquiſitione, & accuſatione, quod preſtitit auxilium tali ad tale delictum, vt exprimat ad quid faciendum, & cui, vt per Baldum in margarita.in verbo delinquentes, & per Baldum in.l.non ideo minus. penultima columna.C.qui accuſare poſſunt. vbi in inquiſitione ſpecifice debet dicere de auxilio, & fauore, & modum fauoris, & per Felynum in capitulo primo. prima limitat.de offic.delega.
66 ☞ † Item vt teneatur de auxilio, neceſſe eſt ꝙ ex tali actu maleficium fuerit auctum, & interuenit, vt maleficium habilius committeretur, ſecus quando fuiſſent plures, & aliquis nihil faceret, ſed ſimpliciter aſtaret preſtando ſimplicem fauorem, vt quia ſine eo maleficium foret commiſſum, & executioni mandatum.

67 ¶ †Nam tunc preſtans ſimplicem fauorem non tenetur de auxilio, ſed mitius punitur, vt tradit gloſa.in capitulo felicis.in verſicu. ſimplici fauore.de penis.& in dicto capitulo ſicut dignum.§.i.quam gloſ.ſequitur Angelus in.l.in furti.§.ope.ff.de furt.& in.l.is qui opem.eodem titulo.& eam ſequitur Auguſtinus poſt Angelum in dicta gloſa.& dicto malefic.allegat ſimilem gloſ.in clementi.prima.de penis.per quam dixit euaſiſſe quendã a pena furcarum,vt per Marſilium in dicto. §.conſtante. verſiculo item adde etiam tenementi.& in dicta.l.fina.ff.de ſica. Fely.in capitulo primo.decimaſexta columna.verſicu. limita primo dummodo auxilium. de offic. delega.& per Angelum in glo.ſempro.manda.& per Salycetum,& Baldum in.l.prima. C.de rapt.virgin.& in.l.raptores.C.de epiſ. & cleric.Soci.in conſilio centeſimo quinquageſimoſeptimo,ſecundo volumine.per Paulum grilland.in tractatu de pen.omni.coi.tertia columna.decima queſtione.

68 ¶ †Sed quid ſi duo intulerunt vulnera mortalia an quilibet teneri poſſit vt principalis,& vt preſtans opem, dic vt per Baldum in dic. l.non ideo minus.penultima columna.verſicu.ſed iuxta hoc venit queſtio.vbi ꝙ ſic,diuerſis reſpectibus,vt quia reſpectu ſui vt principalis,et reſpectu alterius, ut preſtans opem vt per eum.

69 ¶ † Circa tertium qua pœna puniatur auxilium,et opem preſtans homicidio,et maleficio, dic ꝙ in hoc extat conflictus docto.ad inuicem diſcrepantium,nam Bartolus in dicta.l.is qui opem.ff.de furtis.Tenet quod eadem pena indiſtincte fallit in caſibus.l.prime.C.de raptu virginum.et in.l.prima.C. de nili ager.non rumpen. Fallit etiam quando aliqua qualitas plus ineſt principali quã auxilium preſtanti, cum declaratione, vt per eum quem ſequitur Angelus in dicta.l. prima.C.de nili ager.non rumpen.et Anto. de butri.Imol.et Panormit.in capitulo primo. de officio delega.Angelus verò in gloſa.et dicto malefic.ſempro.aſti. tenet contra Bartolum.communiter tamen doctores tenent opinionem Dyni in quodam conſilio qui ita conſuluit et refert & ſequitur Gandinus in rubrica de homicidijs. ſecunda columna.uerſiculo item pone quod titius. & Salycet.in dicta.l.prima.C.de raptu virginum. verſiculo quero ad declarationem predictorum.Vbi dicit opinionem Bartoli ſequentes eſſe damnatos qui diſtinguunt quod aut preſtans opem, & auxilium, fuit cauſa immediata mortis, & delicti, & preſtitit auxilium cooperatiuum,& tunc tenetur eadem pœna iuxta exempla ſuperius tradita, maxime in auxilio preſtito in delicto,et in dante cauſam morti propinquam per.l.nihil intereſt. ff.de ſicarijs.& per Socinum in conſilio centeſimo octuageſimooctauo incip. viſa bulla.primo volumine. Aut non fuit cauſa proxima, nec cauſam mortis prebuit, ſed aliter preſtitit auxilium,vt in exemplis ſupra traditis ante delictum, & in aliquibus in delicto, & poſt delictum,& tunc non tenetur eadem pena, ſed mitiori, vt media pena per dictam.l.is qui opem.& in.l.prima.C.de raptu uirgin. & in.l prima.C.de nili.ager.non rumpen.et in alijs legibus pro hac parte allegatis,et hãc ſequitur Cepola in conſil. vigeſimoſeptimo. & conſilio trigeſimoquarto, ſecundo dubio. In quibus etiam ſtante ſtatuto quod preſtans opem puniatur eadem pena,nam intelligitur tale ſtatutum ſecundum dictam diſtinctionem,vt quando dedit cauſam mortis ſecundum ius commune,& non aliter, & ibidem de exemplis, & per Marſil.in.d.§.conſtante. & in.d.l.nihil intereſt. & in.l.ſi.ff.de ſicar.& in.d.l.i.C.de rap.vir.& in.l.eiuſdem.in prin. ff.de ſicar.& in.l.ſi ſciente.ff.de parri.& in.l. i.& in.l.is qui cum telo.C.de ſicar.& in conſilio.xxiij.& conſil.xxv.& in conſil.xxx.& conſil.xxxix.& conſi.xxxiij & conſil.xliij. vbi ſtante ſtatuto,& conſi.xlvij.& conſi.50. et conſi.lxxxi.et conſi.cxv.vbi limita cum alteretur ratione perſonæ,et in ſingul.xv.et per Bon.in ti.quid ſit accuſ.uer.ſed pone ꝙ quidã.vl.col.et per Ang.in.d.l.is qui opẽ.vbi dicit Perusij iudicatũ contra Bar.vt ſupra,et ꝑ Bal.in.l.i.C.ad.l.iul.pec.et i.d.l.i.C.de ni.ag.

& per Andr.in conſtit. quicunq; mulierē.de violen.mere.illa in caſu illius cōſti.Dicit prīcipalē vltimo ſupplicio,ꝟo auxiliatores pena deportationis puniendos, & per Tho.gram.
70 in conſi.xxv. ☞ † Fallit in crimine leſæ maie. in quo indiſtincte eadem pena punit̄, vt per Bar.in.l.cuiuſcꝗ.ff.ad.l.iul.mai.& habetur in l.quiſquis.C.eo.Cepo in conſil.xvij.& Mar. in conſil.cxxvij.Fallit ēt in crimine aſſaſſinij, vt in.c.ſignaſti.de ho.in.vi.&per Cap.in deciſ.ſacri conſi.clv.ver.ad ſecundam dubitatio nē.Vbi optime ꝙ ī hoc crimine eadē pena puniatur auxiliator etiam non ſecuto effectu,& perfecto delicto,vt per eum.Fallit ēt in preſtā te auxilium ad ſodomiā, vt per Math.in cōſti.legum aſperitatem.in fi.col.per.l.i.§.quia puero.ff.de extraord.crimi.Fallit etiam ſi per ſtatutum imponatur ſpecialis pena pro auxilio,& ope,nam punitur pena illius ſtatuti,ſecus tamen ſi ſtatutum ſimpliciter,& indiſtincte imponat penam,non tamen ſpecialem,nā tunc diſtinguitur vt ſupra, ſi vero ſeparatim imponitur, vt quia alia homicidę alia opem preſtanti, illa pena eſt īponenda indifferenter ita dixit Saly.in.l.i.C.de rap.vir.viij.col.ver. aut lex punit opem, & Ang.in.d.l.i.C.de nili ag.& ꝑ Fel.in.d.c.ſicut dignū,& ind.c.i.de of.dele.Mar.in.d.§.cōſtāte,& vide ampliationes,& limitationes in hac materia per Feli.in d.cap.ſicut dignum,& in cap.i.de offi.de leg.
71 & per Mar.in.l.fi.ff.de ſicar. ☞ † Limita, vt de auxilio non teneātur ſi principalis poterat licite, & īpune facere nā auxiliantes, & aſſo ciātes nō tūc tenenī,vt ꝑ Ang.in.l.grachus. C.de adult. Par.in tra.ſind.in ver familiaris. in prin.vbi de familia cōuocante,alias ad auxilium,vt capiant malefactorem, nā ſi occidatur non tenentur auxiliatores, & declara vt ibi in his in quibus teneantur obedire, & in ſeq.ver.quia ſupra,& in verbo reſiſtētia.ꝑ
72 Iaſo.in.l.iuſte poſſidet.ff.de acqui.po. ☞ † Et quid ſi plures preſtiterunt auxiliū,an omnium pena erit vniformis,an diuerſa,dic vt per Saly.in.d.l.i.vi.col.C.de rap.vir.& per Pau. grill.in.d.x.q.ver.reſtat.ver. iterū quero.
73 ☞ † Et quid ſi preſtat opem in duobus homicidijs,an teneatur de duplici pena, & duplici homicidio,dic vt per Corne.in conſil.viij.iij. vol.& per Mar.plene in.l.fi.ff.de ſicar.vbi ſi pluribus preſtitit auxilium ſimul, an teneantur de omnibus auxilijs, vt ſi per ſtatutū puniatē auxiliator, in mille,ſi pluribus preſtitit auxilium, an pluribus penis puniatur vbi ꝙ vna pena ſit vnicū maleficium,licet plures delinquentes,ſecus ſi plura maleficia Ang.in gl. And.auxili.iij.col.ver.quid autem ſi vnus.& Bar.in conſ.ccxxiij.& Bel.in prac.in rub.de
74 queſt lij.col.et ſeq. ☞ † Sed qd ſi ſtatutū imponat penam cōmittenti homicidiū, an cōprehendat auxiliū preſtantes ad homicidiū Bal. in.l.nihil intereſt.ff.de ſica.& in Spec.in tit. de appel.ver.ſed pone qōnem. De facto dicit non habere locū in auxiliante ſtatutū de homicidio.Ang.in.d.l.is qui opē.vbi extēdit ēt in dante cām homicidio non verificari dictū ſtatutū.Alex.in conſ.cxl.ij.volu.& poſt Bar. in.d.l.is qui opem.Flo.in.l.ſi quis fumo.ff.ad leg.aquil.vbi ēt dixit ſtatutum de non relaxādo fideiuſſoribus principalem,non cōprehendit auxiliatorem, & in.l.ita vulneratus.ff.ad l.aquil.Bar.in.l.hec verba.ff.de adulter.& ī l.aut qui aliter.§.fi.ff.quod vi aut clam. Feli. in.d.c.ſicut dignū.i.col. Ang.in.d.gl.& dicto maleſi.Vbi diſtinguit aut ſtatutum loquitur in rem aut in perſonam,ſi in perſonā non apprehendit auxiliatorē, vt ſi dicat ſi quis occiderit aut vulnerauit.Si ī rem,vt quia dicat pro homicidio, & percuſſione puniatur tali pena,& tūc tenetur, vt per Bar.in.d.§.fi.& in.d.l.is qui opē.in prin.& in.d.l.nihil intereſt. Panormi.in.d.c.ſicut dignum, & in.c.i. de offic.de lega.& in capitulo mulieres. de ſenten.excommuni.Roman.in.l.ſi is qui pro emptore.ff.de vſucapio.& docto.in rubri.& in.l.ſi quis per alium.ff. ne quis eum qui in ius vocan.Canoni.in capitulo ſi quis ſuadente.xvij.queſtione.iiij.Marſ.in.d.§.conſtante. in verſi.item auxiliator pena ſtatuti,& in cōſilio.xxx. Vbi etiam dixit ꝙ tale ſtatutum de preſtante opem intelligitur in delicto in fieri,nam preſtans opem punitur pena ſtatuti, ſecus ſi eſt conſumatum,nam talis opem preſtans delicto cōſumato nō tenet̄ pena ſtatuti vt ꝑ Bar.in.l.furtū.ff.de fur.& l.l.iij.§.ſi qſꝗ.

ff.ad ſille.Ang.in.d.l.is qui opem,& in conſi.xxij.& Ang.in.d.glo & dicto malefi.in intellectu.l.eos.C.de fur.& Feli.in.d.c.ſicut dignum.iiij.limi.Et eo maxime procedit ſi ſtatutum dicat ſi quis occiderit manibus ꝓprijs, nam non conprehendit auxiliantem,vt ꝑ Inno.in.c.cõtinentiã.de cleri.percuſſ.Alexan. poſt Bar.in.d.l.is qui opem.quod nota .pro intellectu conſti.reg. terminũ vite.an cõprehendat auxiliantem , ꝙ non ex quo dict.conſtitu.eſt ſtricti iuris,& loquitur in perſonam, vt ibi ſi i aggreſſu ipſo occiderit,& ſupra fuit dictum,& per Math.in conſti.ſi quis aliquẽ. in fi.ij.no.vbi dicit illam conſti.nõ habere locum in auxiliante vt ob vulnus puniatur pena manus auctoritate Anto.de alex.in.l.i. C. de ſer.fugi.& per Math.in cõſti.eos qui ſcienter.de periurio.contrarium tamẽ vide in hoc per Tho.gram.in conſi.iiij.ꝙ comptehendat dicta conſti.terminum vite auxiliatores , vt

75 ibi per eum aũte.And.in.d.conſti. ✝ Limita etiã predicta niſi aliqua qualitas inſit principali ex qua delictum augeretur & pena,aut minuat̃ tunc ẽt ſi daret cauſam homicidio,& delicto in auxiliãte nõ augeret̃, nec minueret̃ pena rõne qualitatis pricipalis. Et iõ ſi ex cõtumatia principalis augeretur pena,vel ex cõfeſſiõe principalis minueretur nõ auget̃ neq; minuitur in auxiliante, vt per Bar.in.l.libertis quos.§.pen.ff.de alim. & cibar.lega. Iaſ. in.l.i.ff.de in litem iuran. & per Bart.in.d.l. is qui opẽ.& in.l.qui ſeruo.§.i.ff.de fur.Ang. in.d.glo.& dicto malef.ver.quero qua pena. Saly.in.d.l.i.Feli.in.d.c.ſicut dignum. & in c.i.poſt Panor.de offi.de leg.Bar.in.l.vtrum. ff.de parri.& in.l.ob hec verba.ff.de infami. & habetur poſt Bar.in.d.l.is qui opem. & in d.l.qui ſeruo,& Bar.in.d.l.is qui opem. Diſtiguit aut iſtæ qualitates ex quibus auget̃ delictum & pena, ſuperuenerunt ex poſt facto extra propoſitum delinquentium,vt in terminis.d.l.is qui opem.Et tunc quilibet punitur iuxta qualitatẽ in eo inherentẽ. Aut iſte qualitates inſunt ab initio tempore delicti,iuxta propoſitũ delinquentiũ, & tunc qualitates in principali inſunt auxiliatori.Et ideo ſi quis preſtiterit auxiliũ principali,vt patrem occideret ita tenetur d̃ parricidio extraneus auxiliator ſicut principalis.l.vtrũ.ff.de parri.& ꝑ Ioan.de arno.in cau.v.idem ſi ſtatutum puniret in plus nobilem,vel forenſem,nam opẽ preſtans tenetur eadem pena. Aut iſtę qualitates inſunt tempore delicti ratione loci, vel temporis ,vel eius in quem committitur delictum ,vt quia preſtiti arma ad homicidiũ cõmittendum de die, & de nocte occidiſti, vel extra ciuitatẽ,& eccleſiã,cũ in platea,vel eccleſia,vel ad interficiendũ priuatũ qui poſtea fuit in dignitate poſitus, & eum occidiſti in dignitate, & tunc ex quo tunc obligatur opem preſtãs cum delictum eſt perfectum , ſed tunc inſunt iſtę qualitates ergo opem ferens tenetur,vt principalis,vt per gloſ.in.l. i.§.ꝑſuadere.ff.de ſer.corup.et ita reſidet bar. in.d.l.is qui opem.& ſentit in.l.qui ſeruo.§.i. ff.eo.vbi q̃d ſi in principali qualitas minuit penam,an minuat in opẽ ferente dicit ꝙ non, vt in.l.i.ff.de parri.nam ibi mandato coniũcte ꝑſonæ extraneus cõmiſit parricidium,tenetur extraneus de homicidio , tñ coniuncta ꝑſona tenet̃ de parricidio.l.fi.ff.de parric.Idẽ ſi extraneus preſtet opẽ prĩ interficiẽti filiam adulterã,vel viro vxorẽ,licet pr̃ & vir nõ teneat̃,tñ extraneus tenet̃, vt per Bar.in.l.non ſolũ.§.mãdato.in prin.ff.de iniur.ꝑ Capic.in deciſ.ſa.conſ.clv.ver.ad ſecundã hr̃ poſt Bar. in.l.q ſeruo.§.i.Bal.vero quo ad primũ in.l. non iõ minus.ver.hoc premiſſo.C.qui accu. po.tenet contra Bar.dicẽs eẽ contra.l. mores. §.iſte fere.ff.de pen.vbi ſi decurio mãdat vili vt occidat,licet uilis ſubijciat̃ beſtijs,mandãs tñ non punit̃ vt vilis ſed vt decurio,& ſic nõ auget̃ ex ꝑſona delinquẽtis principalis rñdet ad.d.l.vtrũ.ff.de parri.nã ibi eſt ꝑꝑ immanitatem criminis,vel ibi loquit̃ rõne qualitatis offenſi,que aggrauat factum in vtroq; principali,& auxilianti, aut mandãti, & mãdatario,at qõ ſuperius eſt de qualitate aggrauãte in offendente tñ,& ita tenet & reſidet Ang. in.d.gl.& dicto malefi.& de qualitate aggrauãte rõne offenſi,vt aggrauet in auxiliãte ꝑ Mar.in conſi.cxv.ſed non videtur congrua rñſio ad.d.l.vtrũ.Nam licet qualitas conſideretur rõne offenſi , tñ non põt negari ꝙ non

influat in principali. natura qualitas iſta agrauat principalẽ licet rõne offenſi & tñ agrauat ẽt in auxiliãte. d. l. vtrũ. ideo potius eſſet rñdẽ dũ ꝙ fallit in illo crimine ſicut etiã dictũ fuit ſupra in opẽ ferrẽte cõmittenti crimẽ lęſæ maie. Nã rõne offenſi agrauatur in principali & tñ idẽ in opẽ ferente. Sed illud eſt ratione grauitatis criminis & hanc ſentit Ioannes andr. in ſpecul. in tit. de treu. & pa. vlt. add. & Mar. in. l. ſcienter. ff. de parri. vbi dicit propter immanitatem criminis cõſocij & participes & opẽ ferentes eadẽ pœna puniantur, quo ad ſecundum dictum Bar. in. d. l. qui ſeruo. ſi pœna minuatur in principali an minuatur in opẽ ferente, vt quia minor pœna ponatur ciui delinquenti, quã forenſi, & forenſis preſtet auxiliũ ciui, nõ punitur pœna ciuis & ſic minori ſed pœna forẽſi ſtatuta idẽ quod Bar. tenet Ang. in. d. gl. & . d. male. Et ideo ſi filius preſtat opẽ extraneo ad occidendũ patrẽ, filius tenetur de patricidio extraneus vero de ſimplici homicidio. d. l. i. in fi. ff. de parri. Rationẽ aſſignat. qa factum auxiliatoris accedit facto principalis, nõ aũt dicit acceſſoriæ obligari alias eadem pœna puniretur. l. fideiuſſor. ff. de fideiu. ut ꝑ Bar. in. d. §. i. & hãc etiã tenet Saly. in. d. l. i. & Fely. in. d. c. i. ſ. amplia. de offi. deleg. idẽ ſi augetur pœna in auxiliante ratione ſue qualitãtis non augetur pœna in principali ut in. d. l. qui ſeruo. §. i. ff. rerũ. amo. vbi uxor tenetur rerũ amotarũ ſi fuerit furata, tñ ſi opẽ preſtat furãti tenetur de furto nec per hoc augetur pœna principalis ut ibi et per Fely. in. d. c. i. ſ. amplia. Limitat tñ dictum Bar. in. d. l. is qui opẽ Ang. in. l. i. per illũ tex. C. de nili. ager. rio rũpl Niſi dans opem ignoraret qualitatem agrauãtis nam tunc non punitur ut principalis, quãdo eadem pœna puniretur ut in parricidio & ita dicit ſe obtinuiſſe & ſequitur Anan. in. d. c. ſicut dignũ quod dictum impugnat ibi Fel. & in. d. c. i. de offi. deleg. nam ignorantia qualitatis agrauantis non excuſat quando ſit factum & dat operam rei illicite per glo. ibi & in. c. mento. xv. q. i. & contra Angel. inducit Bar. in. d. l. is qui opẽ de comodante arma ad occidendum priuatum qui tempore maleficij conſtitutus erat indignitate ut ibi per eum.

76 ✝ Limita etiam predicta ꝙ teneatur eadem pena preſtãs auxilium cooperatiuum, niſi imminerect periculum & ſtrages multorum, nã tunc ſoli caporales tenerentur & non alij ſocij & auxiliantes ut per Inno. in. d. c. i. de offi. deleg. per tex. in. d. c. ſicut dignum & per Ange. in. d. l. is qui opem & glo. in. l. qua actione C. ſi quis in colluctatione. ff. ad. l. aquil. Fely. in d. c. i. vlti. limi. iij. membri uide per Mar. in. d. §. conſtante in fi. materie auxilij ver. ultimo: Circa hanc materiam ſi plures fuerunt in delicto & non conſtat qs fuerit principalis ꝙ tenetur caporalis & ceteri mitius & non de auxilio eadem pena & ſupra fuit dictum.

77 ✝ Limita etiã predicta ut locũ habeãt niſi eſſemus ĩ caſibus in quibus expellunẽ homicidæ, ut in aliqua dignitate & officio, nã tunc nõ repellit opẽ preſtãs ex quo non dicitur homicida ut per Bar. in. d. l. is qui opẽ. Quod dicit ſecus eſſe de iure canonico, nam ita repellit preſtans opem ſicut hõicida ut ibi per Bar. & Fely. in d. c. ſicut dignum & in. d. c. i. de offi. delega. et Mar. in. d. §. cõſtante.

78 ✝ Limita etiam predicta niſi cum auxilio concurrat conſilium, nã ratione conſilij & auxilij tenetur ut principalis ut per Bald. in conſilij. ccccxvi. i. uol. dicit tamen ꝙ de equitate contrarium tenendum eſt vt non eadem pœna teneatur ſed minori & arbitraria habetur poſt Ang. in gl. And. auxil. circa prin.

79 ✝ Et no. ꝙ ſi iudex laicus non poteſt procedere contra principalem, ut quia eſt clericus, nec etiam poteſt procedere contra laicos auxiliatores, ne cauſa ipſa diuidatẽ & ne ſuper eodem facto diuerſæ proferantur ſententię ideo eſſent remittendi ad iudicẽ eccleſiaſticum ita per maria. Soci. in cap. ij. iiij. car. iij. col. ver. octauo fallit de mutu. petit. & in cõſ. xij. Fel. in. c. placuit de preſcrip. Mar. in ſingu. clxxx. & in conſi. lxvij. & per Io. de arn. in folio. lvij. et per Tho. ferra. in. cau. ſuis caut. x.

80 ✝ An autem conuentus principalis coram vno iudice, auxiliator poſſit petere ſe remitti coram iudice principalis per Bal. in. c. i. fi. col. ver. vltimo extra, queritur de contrauer. feu. apud par. term. & in ſpecul. in tit. de accuſa. i. col. verſicu. ſed quid ſi offenſus vbi tenet ꝙ non debet remitti & per. Capic

81 in deciſ.cxxij. ☞ † Item no.ꝙ ubi nō valet proceſſus & inquiſitio cōtra principalē nec ualet etiam contra auxiliatores ita per Mar.in cōſi.
82 xliij.circa fi.& in conſi.l.circa fi. ☞ † Et an auxiliator poſſit eſſe teſtis & inuitus teſtificari cōtra principalē Inno.in.c.qualiter & quando de
83 accuſa.dic ut per eum. ☞ † Et no.ꝙ auxiliator ad homicidium uel mutilationem ita efficitur irregularis ſicut homicida & mutilator ut per Panor.in.d.c.ſicut dignum poſt Inno.& in .c. pen.eo.tit.Card.in clem.i.xij.q.de homi. ſpe-
84 cul. in tit.de diſpen.§.iuxta. ☞ † Sed quid ſi principalis promiſit ſoluere auxilianti omnia damna,expenſas,& intereſſe,an poſſit agere contra principalem & qua actione gl.in.l. quoniā multa in ver.ſupplicium.C.ad.l.iul.de ui pub. Bar.in.l.i.§.nunc trċtamus ver.facit ad queſtionem.ff.de tutel.Dicunt ꝙ non cōpetit aliqua actio auxilianti contra principalem Mar. in.d.§.conſtante ver.ſcias etiam in hac materia notabile verbum allegat Inno.in.c.ſicut.loij.de iureiu.& Bal.in margar.in ver.opē Car.
85 in clem.ij.iiij.q. de re iudi. ☞ † Et an teneatur auxiliator de damno dato ab alijs dic ut per Bar.in.l.i.§.ſi is qui.ff. vi bono.rap.Alex.poſt
86 Bartol.in.d.l.is qui opem. ☞ † Item an teneatur auxiliator de pace rupta ſicut principalis. Ioan.andr.in ſpecul.in tit.de treu.& pa.in fi. addi.incip.conuertunt caſus Alex.poſt Bar. in.d.l.is qui opem Mar.in.d.§. conſtāte.ver. Item ſcias vlterius quod ſic & per Cor.in cōſi.lxxx.iij.volum.vbi etiam an teneatur duplici pœna & pacis ruptę & auxilij & ibi an teneatur ratione qualitatis pacis ruptę quam ignorabat & per Paul.grilan.in tracta.ſecur. in fi.vbi ſi principalis moritur ob fractam ſe-
87 curitatem ita & auxiliator. ☞ † E an quis ſe defendendo poſſit impune occidere auxiliatorē ſicut principalē dic ut per Ang.in.l.ij.C.de ſicar.& in.l.i.vbi Bald.C.de rap.vir.ver. vi. & in.l.raptores.C.de epiſc.& cler. Angel. in opere mal.in glo.& dictus titius ſe defenden
88 do ver.an maritus. ☞ † Et an in eadem inquiſitione procedi poteſt contra principalem & auxiliatores dic quod ſic ut per Ang.and. auxil.in prin.& fi.col.& Mar.in.l.is qui cum telo,C.de ſicar.fallit tamen in adulterio,nam non poteſt procedi contra marem & fœminam,& contra auxiliatores eadem inquiſitione.l.ſi maritus.§.fin.ff. de adulter. doct. in.l. reos .C. eo. vbi dicunt hoc non procedere in inceſtu,nam contra plures principales & acceſſorios inquiri poteſt per tex.in.l. uim paſſam.§.inceſti.ff.de adulter.Barto.tamen in .l. hos accuſare.§.i.ff.de accuſ.dicit poſſe accuſari adulter adultera & opem ferens eadem accuſatione.l.nihil.§.fin.ff.de adulter.Saly.in d.l.reos. Auguſt.poſt Ange.in dicta.glo.and. auxil.vide Bald.in conſilio.cclxxxi.iij. volu.
89 ☞ † Et not. tñ in hoc qñ proceditur contra plures auxiliatores & principales eadem inquiſitione,propter abſentes & contumaces, non retardatur proceſſus contra preſentes .l. non idcirco vbi Barto.ff.de iud.Angel. in di
90 cta glo.andr.auxil.in princ. ☞ † Et an conuicto & condemnato principali liberentur auxiliatores plene per Angel.& poſt eum Auguſt.in.d.gloſ.andr. auxil. verſicu. quero an Gayo principali,vbi diſtinguit an & quando vno condemnato & ſoluente condemna-
91 tionem ceteri liberentur. ☞ † Et ibi quid ſi fuit contra aliquem proceſſum,& confeſſus fuerit & ſoluerit condemnationem ſi poſtea appareat verus delinquens an ſit liberatus per Angel.& Imo.in.l. quoties .§.i. ff.ſol. matri. Marſil.in .l.prima .in prin.in amplia.ff. de ſicar.vbi an verus delinquens & homicida liberetur propter condemnationem factam cō
92 tra alium inquiſitum. ☞ † Et an vno ex pluribus auxiliatoribus condemnato & ſoluente ceteri ſint liberati per Angel.in .d.glo. andr.auxil. quid autem de auxiliante.
93 ☞ † Et an valeat proceſſus contra principalem ſpecialiter,& generaliter contra omnes auxiliatores dic quod ſic per tex.& ibi Ancha.in clem.paſtoralis de re iudi.Ang.in.d.gl.& dicto maleſi.pen.colu.verſi.quero an valeat.
94 ☞ † Et an in materia auxilij puniendi fieri poſſit & debet diſtinctio,quę ſolet fieri in conſulente ut an principalis erat alias facturus dic ut per Angel.in.l.i.ff.de eo.per quem fact. er. & Alex.poſt Bar.in.d.l.is qui opem & Bal. in.l.i.C.de ſer.fugi.& Fely.in.c.i.de offi. delega,& Ang.in gl.Sēpron.mandato,ver. xxij.

95 ☞ † Et ſi per ſtatutum principali denegetur appellatio, an etiã auxiliãti? dic ut per Cor. in conſi.159.i.vol.quod no. pro ritu magnæ curię ꝙ homicida nõ appellet an auxiliator appellet, cætera circa materiã auxilij videas per Mar.i.d.§.conſtante Que oĩa ſumpſit ex reptori.Iois de firmo.in ver.auxiliũ qui ſumpſit ab Alex.poſt Bar.in.d.l.is qui opẽ et in.l. qui ſeruo & in.d.l. in furti.§.ope.ff.de fur. & Saly.in.d.l.i.C.de rap.vir.& Fely. & Deci. in.c.i.de offi.delega.& in .d.c. ſicut dignũ & Ang.ĩ.d.gl.& dicto malefi.& ĩ gl.and. auxi. quos vide in materia.Expedita materia auxilii videndum erit de mandante & mandatario,et ſicde hõicidio cõmiſſouerbo ſeu ligua.

SVMMARIVM

1 ☞ *Homicidium commiſſum lingua quot modis committatur.*

2 *Aſſaſsinus quis dicatur, & quis ſit, & unde dicatur & nu.3.*

4 *Quot modis & qualiter aſſaßinium committatur.*

5 *Aſſaßinium an contrahatur per promiſsionẽ aliarum rerum quam pecuniæ, & an abſque pecunia ſed ut complaceat.*

6 *Aſſaſsinium an cõtrahatnr ſine acceptatione.*

7 *Specialia multa in criminæ aſſaſsinij cum ſequentibus.*

8 *Attentatum in crimine aſſaßinij an puniatur.*

9 *Aſſaſsinus eſt diffidatus a toto populo.*

10 *Aſſaſsinus ammittit omne priuilegium etiam clericale.*

11 *Aſſaſsinus non ſtatim dicitur quod eſt accuſatus niſi probetur per probabilia argumenta, & fuerit declaratus aſſaſsinus.*

12 *Non ſtatim quod accuſatur dicitur talis niſi pronuncietur pro tali, & ideo non ſtatim ꝙ accuſatur de criminæ læſæ maieſtatis dicitur committere crimen læſæ maieſtatis.*

13 *Qualitas quæ refert & tribuit iuriſditionem in primis diſcutienda eſt & probanda.*

14 *Qualitas aſſaſsinij probanda eſt ut clericus ammittat priuilegium.*

15 *Vt puniatur de aſſaſsinio neceſſe eſt probare qualitatem quod ſit chriſtianus & quid in dubio preſumatur.*

16 *In crimiæ aſſaſsinij an requiratur degradatio.*

17 *In criminæ aſſaſsinij non requiruntur plenæ probationes ſed ſufficiunt probabilia argumenta quod qualiter intelligatur proſequere.*

18 *Licet per indicia indubitata non cõdemnetur corporaliter fallit in aſſaſsinio.*

19 *Teſtes de auditu in crimine aſſaſsinij faciunt indicium.*

20 *In crimine aſſaſsinij teſtes recepti lite nõ conteſtata probant.*

21 *Crimen aſſaſsinij equiparatur crimini læſæ maieſta.*

22 *In crimine læſæ maie.teſtes recepti lite non cõteſtata probant*

23 *In crimiẽ aſſaſsinij ex mero officio ꝓceditur.*

24 *Contra aſſaſsinos procedi poteſt de facto & ex abrupto.*

25 *In crimine aſſaſsinij puniť ex delicto aſſaſsinij.*

26 *Pœna ex delicto aſſaſsin ij augetur.*

27 *Mandatarius aſſaſsinus torqueri poteſt abſque alijs indicijs ut indicet mandantem.*

28 *In generali abolitione & indultu non comprehenditur crimen aſſaſsinij.*

29 *Aſſaſsinus an renunciare poſsit defenſionibus, & an admittatur ad eas.*

30 *Aſſaſsinus cogiť reſtituere pecuniã ꝙ accepit.*

31 *Foriudicatus an occidi poſsit per aſſaſsinum,*

32 *Aſſaſsinus ubique puniri poteſt.*

33 *Si inimicus in cuius perſonã fuiť mandatũ cõmitti aſſaſsinũ occidatur ab alio inimico an acceptans mandatũ puniatur de aſſaſsino.*

34 *Conuentio & non pollicitatio requiritur ut [illegible] de aſſaſsinio et ſic acceptatio requiriť.*

35 *Pœna aſſaſsinij quæ ſit.*

36 *Qualiter & ex quibus uerbis contrahitur mandatum proſequere.*

37 Si pater

37 *Si pater aut dominus dicat filio uel ſeruo non redeas domum ni ego ſentiã nouũ an inducatur mandatũ & quid ſi uetet occidi. nu. 38.*

39 *An & quando delictum & homicidium factum a famulo uel conſanguineo preſumatur factum a domino uel conſanguineo.*

40 *Si dominus aut pater dicat famulo uel filio malum eſt hoc factum & remanere in punitum an preſumatur mãdaſſe & quid ſi iniuria fuerit facta famulo & non domino nu. 41 & quid ſi fuiſſent dicta procuratori aut aduocato nu. 42. & quid ſi iniuria fuerit facta cum pugno uel aliter & non cum ferro & dominus dixerit talia uerba & famulus occiderit an dominus tenetur nu. 43. & que requirantur nu. 48. & an ſufficiant ad torturam nu. 50. & 52.*

44 *Inſultatus an fugere teneatur ut non teneatur*

45 *Si dominus dicat famulo ut uindictam faciat baſtono, Et ille gladio an teneatur.*

46 *Si famulus mandatum repudiat inde occidat an teneatur famulus & quid ſi a principio acceptat mandatum de inde repudiat an occidendo teneatur dominus. 47.*

49 *Si dominus receperit iniuriam licite & proferat famulo dicta uerba de nouo & uindicta an teneatur dominus ut uideatur mandaſſe.*

51 *Ex preſumptionibus non deuenitur ad penam corporalem.*

53 *Si dñs aut pater loquatur ad aures famulo aut filio, et ſtatim interficitur aliquis an preſumatur interfectus mãdato domini aut patris.*

54 *Mandatum an contrahatur ſi quis dixerit alicui ſe uelle talem occidere Et ille dicat placet fac citius an preſumatur mandaſſe & quid ſi annuat humeris nu. 55.*

56 *Quid iniurantem dominum aut patrem filius uel famulus occidat an preſumatur mandato domini aut patris.*

57 *An et quãdo ex uerbis prolatis preſumatur mãdatum cõſilium et perſuaſio et quid in dubio.*

58 *Mandans an ſit cauſa proxima in delicto facto per mandatarium.*

59 *Statutũ loquens in faciente an comprehendat mãdantẽ, & quid ſi dicat ſi quis occiderit manibus proprius nu. 60. & limita ut nu. 61.*

62 *Conſti. reg. terminum uite an comprehendat mandantem occidi.*

63 *Si unus mandat alteri ut occidat & ille alteri mandat an uterq; teneatur.*

64 *Nuncius portans litteras ad homicidium & tractatum an eadem pena puniatur.*

65 *Si unus mandat pluribus ut occidant Et oẽs occidunt an dicatur unum delictum ut unica pena teneatur an pluribus penis.*

66 *An ut mandans teneatur requiritur quod ſit preſens an abſens teneatur.*

67 *An mandans ut clericus occidatur uel percutiatur uel inſtigat ſit excomunicatus.*

68 *Si clericus mandat aut inſtigat ut alius occidatur aut percutiatur an ſit irregularis.*

69 *Si quis occidat uel percutiat armis clerici an ſit clericus irregularis.*

70 *Si clericus mãdat occidi uel percuti et mãdatarius in aggreſſu occidatur an clericus ſit irregularis.*

71 *Secuto delicto mãdãs ſtatim tenetur niſi excuſe.*

72 *Que ſint cauſe excuſandi mandantem & primo ſi exceſſit fines mandati mandatarius.*

73 *An mandans ut uulneret ſi occidat teneatur mandans pena mortis.*

74 *Quid ſi mandat occidi & ille uulneret an teneatur de uuluere.*

75 *Si mandatarius erat alias omnino facturus an excuſetur mãdãs et quomõ cognoſcitur ſi erat alias facturus et quid in dubio preſumatur.*

76 *Quid ſi mandatarius occidat non ut impleat mandatum ſed quia eius inimicus an mandãs excuſetur ex mandato.*

77 *Si mandatarius a principio repudiauit mandatum deinde occidit an teneatur madans.*

78 *Quid ſi mandatum reuocauit et mandatariu*

occidit an mandans teneatur.
79 Reuocare mandatũ quando dicatur mandans.
80 Si mãdatarius attentauit et nõ cõpleuit delictũ an teneať mãdãs et quid in crimine aſſaßinij.
81 An ex ſimplici mandato re non ſecuta teneatur mandans & quid in aſſaßinio.
82 Tractatus & ordinatio an puniatur Et quãdo.
83 Si mandatur cõmitti hõicidiũ in uno loco et in alio ſit ꝑpetratũ qui locus appõi debet ĩ libello idẽ de tpe, & in quo loco puniendus eſſet.
84 Vt puniatur de mandato mandatum debet precedere uel in ipſo facto.
85 Si delictum non poßit in eſſe per rerum naturam an mandans excuſetur ut quia impubes mandet ferri falſum teſtimonium uel cecus mandet fieri falſam ſcripturam.
86 Si delictũ ſui natura nõ requirit pluralitatẽ an teneať mãdãs ut quia mãdet adulteriũ cõmitti.
87 Excuſatur mandans ſi teſtium dicta nõ concordent cum rebus ſenſatis ut quia dicant uaſſalum mandaſſe domino uel filium patri.
88 Si mãdatarius non teneť an mãdãs excuſetur,
89 Si non conſtat de principali delinquente mandans non tenetur.
90 Si mandans potuit per ſe facere & alteri mandauit an ex mandato teneatur.
91 An ſi ſibi liceat poterit alteri đ mandare et qñ.
92 Mandãs excuſatus rõe officij ut ſi mandet torqueri & abſq; dolo & culpa moriatur excuſatur idem ſi mandat occidi condemnatum.
93 Si mãdatur ingreſſus poſſeßionis et in ingreſſu committatur homicidiũ non tenetur mãdans.
94 Si mandatum eſt in ualidum quia alteri non nocuit an excuſetur.
95 Si accuſatur ꝙ occidit & probatur de mandato an abſoluatur idem ſi de mandato accuſatur & probet de conſilio & inſtigatione.
96 An ſtatim ſecuto delicto teneatur mãdatarius.
97 An ſecuto delicto ſtatim preſumatur contra mandatarium ꝙ fuerit ſecutus mandatũ.
98 An mandatarius portans litteras ſecuto delicto teneatur & quid ſi alteri mandet an eũ q̃ teneatur.
99 Mandatarius ubi conueniri debet
100 Mandatarius ſi attentauit & non perfecit an teneatur & quid in aſſaßino & quando conatus puniatur & attentatum & limita.
101 Mandatarius an poßit eſſe teſtis contra mandantem & an faciat indicium.
102 Mandatarius an torqueri poßit ut oſtendat mãdantem.
103 Mandatarius ex quibus cauſis excuſetur et an ratione ſuperioritatis mandantis.
104 Delicta leuia & grauia que dicantur.
105 Si mandatario imminet periculum ſi mandatum non exequitur an excuſetur.
106 Si mandatur artifici ut incidat ligna uel alteri ut laboret an excuſetur & quando mandatarius incidens.
107 Exequens ſententiam iniuſtam capitalem an excuſetur rõe ſuperioritatis mandantis idem. ſi iniuſte torqueat an excuſetur nu. 108.
109 An & quando mandatum ſuperioris excuſet.
110 Si princeps mandet officiali aliquem decapitare uel de facto torquere an excuſetur officialis ex mandato ſuperioris
111 Mandatum ſ͠upioris iniuſtũ & an & qñ excuſet et quid ſi imminet pic͠ulũ officiali nu. 112.
113 Si mandans excuſatur an excuſetur mandatarius.
114 Mandatarius an poteſt petere terminum ad denunciandum mandanti ut eum inſtruat de defenſionibus & interim ſuperſederi.
115 Si familia inſequitur delinquentem fugientẽ & reſiſtentem an poteſt occidere impune.
116 An delictum mãdantis Et mandatarij ſit unum & idem & an eadem ſit obligatio mandantis & mandatarij nu. 117. & an mandans & mandatarius in eodem libello accuſari poſſunt nu. 118. Et ſi procedit ad ſententiã contra mandatarium an neceſſaria ſit citatio mãdantis nu. 119. & an locus & tẽpus delicti

an mandati apponi debet in libello nu. 120.
121 An qualitas quæ ineſt mandanti inſit mandatario.
122 Si nobilis mandat ignobili uel e contra an mãdans furca ſuſpenditur uel e contra decapitatur ignobilis ſi mandet nobili.
123 An mandans & mandatarius teneantur eque principaliter ut eadem pœna teneãtur.
124 An probationes factæ pro mandatario proſint mandanti Et ſententia lata pro mandatario proſit mandanti nu. 125.
126 An mandans et mandatarius conuenti coram diuerſis iudicibus poßint petere remitti ad eundem iudicem.
127 Si mandatarius non teneatur an mandans teneri poßit.
128 De materia conſilij.
129 Quis dicatur preſtare conſilium & de differentia conſilij & mandati.
130 In quo differt conſilium a perſuaſione & inſtigatione.
131 An dans conſilium dicatur opem preſtare & includatur ſub ſtatuto de auxilio.
132 Quot modis dicatur preſtari conſilium.
133 An ſi preſtet conſilium & aſtet maleficio teneatur de conſilio & auxilio.
134 An eadem pœna teneatur conſulens & auxilium preſtans & an una pœna confundatur per aliam nu. 135. & quando delicta confundantur quo ad pœnam nu. 136.
137 An ſi facta locutione ad aures ſequatur homicidium preſumitur conſilium.
138 Quomodo dicatur conſulere.
139 Si accuſetur de mandato et conſtet de conſilio uel e contra an puniri poßit de conſilio probato.
140 An conſulens ut clericus percutiatur ſit excommunicatus & an efficiatur irregularis clericus conſulens nu. 141. Et quid ſi conſuluit fieri inſtrumentum bellicum ex quo mors ſit ſecuta nu. 142. & quid ſi conſuluiſſet rẽ illicitam ex qua uerißimiliter non eſſet ſecutura & mors & tamen poſtea ſucceßit an ſit irregularis nu. 143. & quid ſi obſtendat tantam futuram utilitatem nu. 144. & quid ſi ille cui conſulitur in aggreſſu occidatur an ſit irregularis, nu. 145. et limita. ut num. 146. 147. 148. 151. 152.
149 Si clericus mortuo inferat uulnus in loco mortali an ſit irregularis.
150 Clericus ratum habens homicidium quod ſuo nomine geſtum non eſt an ſit irregularis.
153 Si is cui datum eſt conſilium occidat ex interuallo an conſulens teneatur.
154 Si duo habuerunt tractatum de aliquo occidendo & per alterum fuit mors ſecuta an preſumatur ex tractatu.
155 Si conſilium non fuit acceptatum uel fuit reuocatum an teneatur & nu. 156.
157 Si conſulitur id quod non poteſt expediri niſi per facientem an teneatur.
158 An excuſetur conſulens ſi faciens erat alias facturus, quid in dubio & limita numer. 159. 160. 161. & quomodo probetur quod erat alias facturus numer. 172. & an iuuet conſulenti & quid in dubio numer. 173. & nume. 174.
162 In conſilio debet probari ordo temporis quia preceßit & delictum fuit ſecutum.
163 Conſulens & perſuadens qua pœna puniatur, & an eadem limita ut numer. 164. numer. 165. Et numer. 166. & numer. 167. & numer. 168. & numer. 169. & nu. 170. & nu. 171. 172. 173. 174.
175 Conſilium quod poteſt ſe habere ad bonum & ad malum in dubio interpretatur ad bonum.
176 Conſulens an teneatur ad emendam & ſatisfactionem damni & de quo damno nu. 177.
178 Quis dicatur perſuadere & in quo differt a conſilio et quæ ſit pœna perſuadẽtis nu. 179. & de ſollicitante & hortante nu. 180

181 *Si inquiritur de mandato, & probatur de inſtigatione an condemnari poßit.*
182 *An aſſentiens delicto, & exiſtens preſens, & potens prohibere, & non prohibet, & qualiter teneatur iure ciuili, & iure canonico.*
183 *An ſubgeſtor teneatur ſicut perſuadens.*
184 *Ex quibus uerbis inducatur ratihabitio, & de materia ratihabitionis.*
185 *An receptando delinquentem, & occidentem nomine receptantis, uel fideiubendo dicatur ratificare delictum, & quid ſi receptet delinquentem meus familiarius, uel cōſanguineus preſumatur contra me, & quid ſi dicat ſi ille non feciſſet ego feciſſem, numero. 186. 187. & 188.*
189 *Ratihabitio ut inducatur que requirantur.*
190 *An adulterium poteſt ratificari.*
191 *Si eſt facta pax pro ſe & cōplicibus ſi complices ſint offenſi an per ratificationem ſit rupta pax.*
192 *An ratihabitio æquiparatur mandato in delictis limita, nu. 193. & nu. 194.*
195 *Qua pœna teneatur ratum habens, & an eadem pœna limita numero. 196. & quid quo ad irregularitatem, & limita nume. 197. & nume. 198. nu. 199.*
200 *In quo loco conueniri debet ratum habens.*

CIRCA igitur tertiū de homicidio commiſſo verbo, & lingua, dicēdū eſt. † Q. multipliciter hoc cōmittitur videlicet mandando, inſtigando, & perſuadendo, & ratum habendo. Circa primum vidēdum eſt primo de mādante, deinde demandatario ſigillatim, deinde de vtroq; ſimul. Circa primum demandāte, primo dicendum erit de mandante pecunia mediante, deinde de ſimplici mandante. Circa primum & ſic de aſſaſſino primo videndum erit quid ſit aſſaſſinus, & vnde & quare dicitur aſſaſſinus. Secundo quomodo aſſaſſinium cōtrahatur. Tertio de ſpecialibus in hoc crime aſſaſſinij. Quarto de penis aſſaſ-
2 ſinorum. ¶ †. Circa primum dic quod hoc nomen aſſaſſini de iure communi non erat cognitum, ſed fieri mandans conductor dicebatur, faciens uero locator, vt in. l. non ſolum. §. ſi mandato. ff. de iniuri. non tamen ex cōducto actio oriebatur tāq̃ ex turpi cauſa, vt ibidē, vulgari vero ſermone ambo dicūtur aſſaſſini, & hoc iure canonico inuentum, vt in. c. i. de homi. in. vi. ita per Bar. in. d. §. ſi mandato. ver. venio ad conductorem, & per Bal. in. l.
3 non ideo minus. pen. col. C. de accuſa. ¶ † Et dicitur aſſaſſinus qui pecunia mediante mandat occidi. d. c. i. & per Ang. in. l. qui ſepulcra. C. de ſepul. viol. & in. l. i. vbi Alexan. ff. de eo per quem fac. er. & Saly. in. d. l. non ideo minus. Bal. & Ang. in. l. hoc edictum. §. hec aūt. ff. de iniur. Ange. in conſil. xiiij. Bal. in conſil. lxxxiij. iij. vol. Alex. in conſil. clxvi. vij. vol. Tho. gra. in vot. ix. Ang. in gl. ſempro. mand. in prin. & p Bal in. l. cicero. ff. de pe. & p Par. in tra. ſind. in verbo inquiſitio ver. dicit cōſtitutio. verſi. an inquiſitione facta. & per Capi. in deciſ. ſac. conſil. clv. iiij. col. verſi. quarto facit. & ver. ad tertiam. Et dicitur aſſaſſinus a ſcindo ſcindis quia ſcidit animam a corpore, ſecundum Gemi. in. d. c. i. de homi. in. vi. §.
4 cum igitur. ¶ † Circa ſecundum contrahitur aſſaſſinium mediante pecunia, & ne dum pecunia mediante contrahitur, et per promiſſionem pecunie, ſed etiam aliquo alio dato, vel promiſſo, nam ſufficit promittit pecuniam, vel aliquid aliud vt per Curt. in conſi. xx. iij. car. Thom. gram. in. d. vo. ix. alleg. Io. and. in cap. pen. de cleri. non reſi. & Ang. in. d. conſil. xiiij. & vide per Capi. in deciſ. ſac. conſi. clvi. dubita. & in uerſi. ad tertiam. & in verſic. ad ſextam. vbi tradit an aſſaſſinium contrahitur per promiſſionem aliarum rerum q̃ pecunie, & quid ſi non eſt ſoluta pecunia ſed promiſſa vt per eum.
5 ¶ † Et ne dum aliquo dato vel promiſſo, ſed etiam vt alteri complaceat aliquo non dato, vel promiſſo, vt per Tho. gram. in. d. vo. ix. Io. and. & Ange. vbi ſupra. & Alex. in. l. i. ff. de eo per quem fa. er. vbi de hac materia, quod tamē forte procederet ſub ſpe conſequendi beneficium ex tali complicētia, vt quia complaceat ei qui veriſimiliter eſſet

eſſet ipſum remuneratus alias ſemper diceretur cōmitti aſſaſſinium cum nemo pro altero delinquat niſi vt cōplaceat alteri & ſic mādator ſemꝑ teneret de aſſaſſinio & delicto qua-
6 lificato & nō ſimplici mādato. ☞ † Itē contrahitur aſſaſſiniū ubi interuenit cōuentio inter mandātē & mandatariū ut quia mādans promittat & mandatarius acceptet promiſſionē & delictum, alias ex ſimplici oblatione & pollicitatione abſq; acceptatione nō dicit̄ cōmitti & cōtrahi aſſaſſiniū ut per Bal. in.d.cōſil. lxxxiij.aut.lxxxi. in cip. Bethonus de cono. iij.vol.& refert & ſequitur Thō.gram.in vo. xi.allegat etiā cōſil.Frāci.de albergo.incip. in dei nomine amen ꝙ ciccus ſante.quod refert Fely.in.c.inquiſitionis.iij.limita.de accuſa.& ꝑ Capi.in deciſ.ſacri.cōſi.clv.iij.dubita. Par. tñ deput.ſentit cōtrariū in tra.ſindi. in verbo. barattaria.i.ver.vbi idē dicit in barattaria.
7 ☞ † Circa tertiū in hoc crimine multa conſide-
8 rantur ſpecialia. ☞ † Et primo licet alias attentatum in alijs delictis nō punitur ſicut cōſumatū ut ſupra ſuo loco fuit dictū, tñ in crimine aſſaſſinij ita punitur attentatū ſicut cōſumatū & perfectū ut no.in.c.i.de homi.in.vi. cuius verba refert Alexā.in.d.cōſi. clxvi.vij. vol.Bal.et Ang.i.l.i.§.hec verba.ff.quod qſ. iur.Ang.in.d.cōſ.xiiij.& in.l.itē apud Labeonē.§.ſi curauerit.ff.de iniur. Ioa. and.in mercur.in reg.in pœnis de reg.iur.in.vi.Math.in conſti.ſi quis aliquē.x.q.& in cōſti. aſperitatē & in cōſti.mala noxia.Mar.in pract.in .§. examināda & in.§.diligenter & in Lunius .§. cogniturū.ff.de qō.& in.l.i.C.de rap.vir.nu. ccxlvi.in cōſi.cv.& per Cor. in cōſi. cxlix.i. vol.& plene per Thō.grā.in.d.vo.ix.& ivo. viij.& ſupra fuit dictū in mādatario aſſaſſino in materia attentati in quibus locis maxime per Thō.gr.in dictis votis diſtiguitur. Quod aut queris in mādāte, & tunc etiā ſi fuit deuētū ad actū proximū nō tñ conſumatū, tamen pœna pōt minui,& nō punitur ſicut ſi fuiſſet conſumatum hoc dicit Thō gr.in.d.vo.ix. in add. Vbi declarat & facit differētiā inter mādātē & mandatariū, Aut queris in mandatario & tunc ſi deuenit ad actum proximū admenando & percutiendo licet nō occidat punitur pœna mortis ut per multa proſequitur Thō.gr.in.d.vo.ix.quod loquitur in madatario.Sed tñ hec diſtictio nō videt̄ vera nā & in mandāte ſi mandatarius deuenit ad actū proximū punit̄ ac ſi occidiſſet ita loquit̄.d.c.i. de hōi.in.vi.& Mar.in.d.cōſi.cv.immo.glo. ibi in.d.c.i.dicit.Quod etiam ſi nō fuiſſet deuētū ad actū proximū ſed mandās re integra reuocaſſe mandatum punitur mādās,nec ꝓdeſt reuocatio cū ſemel mandatū acceptaſſet, & per Boni.quid ſit accuſatio.xxiij. col. vbi de attentāte & nō perficiēte.Et an quis repetere poſſet pecuniā ut per eū,& ideo in mādāte ſoret diſtinguendū,ꝙ aut mandatū ſtetit in mera cogitatione mādantis & tūc non punitur pœna aliqua.l.qua mente.ff.de fur.&gl.in.d. c.i.i ver.mādauerit & ibi Gemin.et Thō.gr. in.d.vo.ix.Aut fuit proceſſum vltra cogitationē ad mandatū & mandatarius acceptauit madatū,& tūc aut nō fuit vltra proceſſū ad aliquē actū ſed remanſit mandatū re integra,& tunc ſiue fuerit reuocatū ſiue nō et tūc licet gl.ind.c.i.dixerit puniri eadē pœna,tñ in diſtincte cōtrariū tenetur ꝙ nō eadem pœna ſed mitiori & ita votauit Thō.gr.i.d.vo.viij. vbi mandatū fuit detectū nec deuentū ad aliquē actū & tñ fuit cōdēnatus ad pœnā pecuniariā allegat.Dy.et Ang.in.d.itē apud labeonē.§.ſi curauerit.ff.de iniur.& Ang.in.d.cōſ. xiiij.& Amod.inſti.in tra.ſind.verſi.itē in eo ꝙ dicti ſocij milites & Gād.in rub.de hōi. iij. col.verſic.ſed pone ꝙ ego dedi.& Augu. poſt Ang.i gl.ſempro.mād.& Areti.in cōſi. clxv. & vide per Mar.in.d.cōſi.cv.vbi damnat allegatā gl.& in.l.i.ante pen.col.C.de rap.vir. Aut fuit deuentū ad actū proximū ut quia admenauit & percuſſit,licet nō occiderit et tūc tex.i.d.c.i.dicit puniri ac ſi occidiſſet & Bal. & Ang.in.d.l.i.§.hec verba.& in.l.i.C.de ſepul.vio.Ang.tamen in.d.conſil.xiiij. & in.d. §.ſi curauerit.dicit iudicem bene facere ſi cōmutet pœnam licet deueniendo ad actū proximum deberet decapitari per.d.c.i.& ita cōcludit Thō.gra.in.d.vo.viij.in fi.& in.d.vo. ix.in fi.Gand.vero.in.d.ver.ſed pone non loquitur ſi fuit deuentū ad actū proximum vide per Capi. in deciſ.ſacri conſilij. clv. in re-

ſponſione ad ſecundam dubitationem, & in
uer.ad quartam an habeat locum penitentia,
& in quibus caſibus non habet locum & quã
do delicto non conſumato punitur & qua pe
na. In mandatario vero etiam diſtinguitur, nã
aut mandatum ſtetit integrum nec fuit proceſ
ſum per mandatarium & tunc punitur pena
pecuniaria ſicut mandans vt per Mar.in.d.
conſ.cv.in.fi.& per Cap.in deciſ.clv.i.col. ij.
dub.aut fuit proceſſum ad actum proximum
ad menando aut vulnerando & tunc pena ca
pitis puniri debet & ad mortem propter atro
citatem criminis,& ita tenet Bal.& Ang. in.
d.§.hec verba & Ang.in.gl. ex interuallo &
Math.in locis ſupra maxime in conſti.aſperi-
tatem Bar.& Alex.in.d.l.cicero.ff.de pen. &
ita concludit & votauit Thõ.gr.in.d.vo. ix.
& in fine dicti voti declarat & diſtinguit in-
ter mandantem & mãdatarium & ita in hoc
reſidetur per doct.in hac materia quo ad pe-
nam,& licet diſpoſitio.c.i.de hõi.in.vi. loqua
tur in mandante tamẽ propter in manitatem
ſceleris extenditur ad mandatarium vt per
Ang.in gl.ſempro.mand.& Ang. in.l.i.C. de
ſepul.viol.& Par.in tra.ſind.in verbo inquiſi
tio ver.dicit conſti.& Thõ.gra.in.fi.d.vo.ix.
& ita nouiter reperio traditum per Cap.in de
ciſ.ſa.conſ.clv.vbi an comprehendat manda
tarium facientem & de cauſa diſpoſitionis.d.
c.i.& per eum vide multas interpretationes
ad.d.c.& vide in.ij.col. an habeat locum in
faciente poſt Bar.in.l.cicero.ff.de penis ꝙ ſic
& per Saly.in.d.l.non ideo minus vlt.col. &
Ang.in.d.conſ.xiiij.Item aſſaſſinus eſt diffida
tus a toto populo chriſtiano intatum ꝙ non
9 ſolum a iudice poteſt offendi. ¶ †Et occidi ſed
a parte & alio quocunq; cum contra diffida-
tum a lege poteſt bellum indici.l. reos, & ibi
Cy.C.de accuſa.& ibi in.vi.q.in aſſaſſino tã
ꝗ a lege diffidato qui occidi poteſt, ita decla-
rat illud verbum diffidatus Ang. in.d.conſil.
xiiij.& Gemini.in.d.c.i.de homicidio in vi.et
Curti.in.d.conſil.xx.xviij.col.Alexand. poſt
Bartholum in.l.i.§.transfugas.ff.de ſicarijs &
in conſ.clxvi.in princ.vij. volumine Mar.in
practica in.§. examinanda & in dicta. l.i.§.
cogniturum.ff.de queſtionibus & in.l.i.C. de
rap.vir.& in pratica in.§.diligenter Math. in
cõſti.terminum vite.xxiij.fall. Panormitanus
in capitulo at ſi clerici de iudi. Thom.gram.
in dicto voto.viij.in prin.& in.d. voto.ix.in
prin.& per Steffa.auſr.in tra.de poteſta.ſecul.
contra eccleſ.pers.i.reg.fallen.xviij.quem po
nit in.c.i.de offi.ordi. Vbi extendit etiam of-
fendendo non teneri in foro conſcientię dum-
modo zelo iuſtitiæ faceret allegat fratrẽ Ang.
10 in ſumm.in ver.aſſaſſinus. ¶ †Item aſſaſſinus
ammictit omne priuilegium etiam clericale
in tantum ꝙ clericus aſſaſſinus cognoſcitur et
punitur per laicum per.d.c.i.et ibi Gemi.poſt
Lappum & Par.in.d.ver.inquiſitio ver.dicit
conſti.ver.an in inquiſitione facta cum aſſaſ-
ſino. Thom.gram. i.d.vo.viij.& Steffa.in.d.
tra.xviij.fall.Cur.l.d.conſ.xx. Thom. gram.
11 in vo.xi. ¶ †Quod intelligas conſtito de qua-
litate aſſaſſinij per probabilia argumenta,vt
dicitur in.d.c.i.& nõ ſtatim ꝙ accuſatur,aut
inquiritur de aſſaſſinio ſtatim eſt proceden-
dum,vt contra aſſaſſinum , cum non ſtatim
ꝙ accuſatur de aſſaſſinio efficitur aſſaſſinus,
vt pene & proceſſus aſſaſſinatus locum ha-
beant & clericus aut alius ſtatim amittat pri
uilegium ſed conuinci debet per probationes
de quibus in.d.c.i.& etiam pronunciari illũ
eſſe aſſaſſinum,licet non requiratur pronun-
ciatio & declaratio,ꝙ incurrerit in penas aſ-
ſaſſinatus,vt per Archi.Ioa.andr.& alios cõ-
muniter in.d.c.i.& Alex.i conſ.clxvi.vij.vo.
in.fi.et Steffa.in.d.fallen.xviij.cum ipſo facto
ꝙ conſtitum eſt per probabilia argumenta,et
declaratus eſt aſſaſſinus ipſo facto incurrit in
penas aſſaſſinij,& optime tradit Capi. in de-
ciſ.ſacri conſ.cxij.plene. Vbi an iudex ſecula-
ris punire poſſit,et an requiratur declaratoria
& an ſententia condemnatoria & quando,
vbi ꝙ declaratoria tantum vt ſupra & non
condemnatoria & ꝙ per iudicem laicum &
vide etiam per eundem Capi.in deciſ.clv.pe.
col.Cur.tamen in.d.conſil.xx.col.xviij. ver.
ommitto poſtremo.Dicit ante ſententiã decla
ratoriam aſſaſſini occidi poſſunt. Tamen cõ-
muniter tenetur contrarium,ꝙ requiritur de
claratoria et non condemnatoria, Idem in cri
mine læſæ maie.& alijs delictis,in quibus ip-

ſo iure incidunt in penam vt per Capi. in de-
12 ciſ.cxxij.& in deciſ. clxij.☞ † Facit nam non
ſtatim habetur pro tali,& dicitur talis, vt ac
cuſatur.niſi pronuncietur talis. Vt in.c.fi. in
fi.xv.diſtin.c.nonne.viij.q.iiij.vt per ſpecula.
in tit.de inſtrum.edi.§.reſtat ver.quid ſi tabel
lio ver.quid ſi confertum & in tit.de aduoca.
§.ſequitur in prin.cum ceteris vt per Mar. in
§.poſtq̄ & in.§.diligenter in pra.& conſ.lij.et
conſ.liiij.& conſ.lxxvij.& conſ.lxxxij.& cōſ.
xciiij.& in rub.ff. ad.l.cor.de falſ. Ancha. in
conſ.cxli. Thom. gram. in vol.ij.& in vol.
xxxiiij.in quibus etiam non ſtatim ꝙ accuſa-
tur de crimine læſæ maie.proceditur tamē cō
tra committentem crimen læſæ maie. Et ideo
debet pronunciari,& probari qualitas,vt am
13 mittat priuilegium & ſit aſſaſſinus.☞ † Facit,
nam qualitas que defert iuriſdictionem ante
omnia debet diſcuti & probari plene,& con-
cludenter,ut per doct.in.l.ij.§.ſed ſi dubitatur
ff.de iudi.& in.l.ſi quis ex aliena eo.ti. Pano.
& alij in.c.ſi clericus laicum de foro comp.
Math.in conſt.capitaneorū & in deciſ.cxcvij
Bal.in.l.preſcriptione.C.ſi contra ius vel vti
li publ.Debet ergo iſta qualitas aſſaſſinij de-
ferens iuriſdictionem laico probari, nam vbi
a lege vel ſtatuto diſponitur aliquid cum cer-
ta qualitate,qualitas illa eſt probanda.l. pre-
tor.§. docere.ff. vi bono. rap.l.i.§. ait pretor
vbi Bar.ff.nequi.in flum. publ.Deci.in conſ.
xiij.ij.col.& in.c.ij.de reſcrip. Alias qualitate
non probata,non dicitur legitrima probatio
vt per Cy.poſt Iaco.de are.in.l.ij.C.de prob.
Ioa.andr.in ſpecul.in tit.de accuſ.& inquiſi.
gl.in.l.cum actum.ff.de nego.geſt.Bar.in.l.de
nunciaſſe.§.quid tamē.ff.de adulter.Bal.in.l.
i.C.qui accuſ.po.& in repe.l.edita actio.C.dē
14 eden.☞ † Et in ſpecie ꝙ qualitas iſta aſſaſſinij
eſt probanda vt deferat laico iuriſdictionem
per Ioa.and.& Gemi.in.d.c.i.de homicidio ī
vi.& per Cap.in deciſ.cxij.Quod debet ꝓba
ri & declarari,& debet concludenter probari
vt ibi per probabilia argumenta,que argumē
ta probabilia intelliguntur & declarantur in-
dicia indubitata et ita declarat Fely.in.c. af-
ferte.iij.limita,de preſump.& Thō. gra.in.d.
vo.xi.circa.fi.allegat Panor.in.c.at ſi clerici.
15 xiij.col.de iudi.☞ † Nec tamen ſufficit ſimpli-
citer probari mandatum & aſſaſſinium per
talia argumenta,immo nec etiam per confeſ-
ſionem aſſaſſini niſi etiam probetur qualitas
deducta ī.d.c.i.videlicet ꝙ occiſus fuerit chri
ſtianus,alias non habebunt locum pene in.d.
c.i.nam introducta fuit diſpoſitio illius.c.i. ꝓ
occiſione chriſtianorum,vnde niſi illa quali-
tas ꝙ fuerit chriſtianus probetur etiam ſi con
fiteatur ſimpliciter ſe occidiſſe per aſſaſſinium
aut conſter per probationes de ſimplici aſſaſ-
ſinio abſq; qualitate ꝙ fuerit chriſtianus non
habēt locum dicte pene.d.c.i.Et ita dicit Ioa.
and. ibi defendiſſe quendam accuſatum & in
culpatum de aſſaſſinio,cum non probatur ꝙ
fuerat chriſtianus occiſus ſequitur Bal.in.l. ſi
quis non dicam rapere.C. de epiſ. & cler. &
ſequuntur doct.in d.c.i.& Alex.in.d.cōſ.clxvi
vij.vol in.fi.& Anch.in.c.i.ix.no.et per alios
doct. per Mar.in pra.in.§ quoniam ver.rede-
undo modo & in rub.C. de proba. car. xxiij.
circa.fi.ver.Item ꝙ vltra predicta ꝙ qualitas
vbi multa de qualitate probanda,& per Iaſ.ī
l.pen.§.docere.ff.ne quis eum qui in ius vo.ꝑ
Fely.in.c.inquiſitionis in prin.ij.col.de accuſ.
& plene Ioa.de amo.in cau.xxv. Etiam per
Math.in conſti.ſi damna clādeſtina.xv.no.&
ibi per eum.Quid in dubio an preſumatur oc
ciſus chriſtianus,an paganus,vel iudeus con-
cludit ꝙ Chriſtianus ꝑ gl.ī.c.p̄sbiteri.vt ibi ꝑ
eū.Qua ꝓbatiōe facta de dicto aſſaſſinio abſ
q; aliq̄ alia declaratiōe ipſo facto icurrit ad pe
nas d.c.i.dūmō declaret ꝓbatū fuiſſe aſſaſſi-
niū,vt per Alex.in.d.conſil.clxvi.Qua ꝓba-
tione facta iudex laicus procedere pōt & pu
nire clericū aſſaſſinū abſq; alia degradatiōe cū
a lege fuerit degradatus vt dicūt doct.ī.d.c.i.
& ꝑ Thō.gr.ī vo.xi.& ī vo.ix.& ī vo. viij.ī
quibus clerici fuerūt puniti de aſſaſſinio ꝑ ma
gnā curiā & ſic ꝑ ſecularē & ꝑ Cap.ī.d.deciſ.
cxij.& an requirat degradatio & Steffa.in.d.
tra.ī.d.reg.i.xviij.fall.& Par.vbi ſupra et Ge
mi.in.d.c.i.in fi.ꝑ illū tex.Mar.in.l.i. in prin.
ver.reddeūdo ad tex.ff.de ſicar.& in.l.i. ver.
mō no.ex iſto tex.C.de rap.virg.& ī pra.ī.§.
examinanda & in.§.diligenter & ī.l.vnius.§.
cogniturum.ff.de queſtionibus Angel.in gl.

& caput à ſpatulis,& doct.in.d.c.at ſi clerici de iudi.& in.c.cum non ab homine eo.tit.Intellige tamē deverbali de gradatiōe nō actuali,nā ut puniatur corporaliter per laicū requiritur actualis degradatio, nō tamen requirit incorrigibilitas, ut requiritur in.d.c.cum non ab homine & .d.c.at ſi clerici & Ang.i.d.gl. et caput. aſpatu.vi.col.ver.quid aūt ſi eſt clericus qui cōmiſit & per Capi.in.d.deciſ. cxij.
16 an requiratur incorrigibilitas. ¶ † Et ſic aliud ſequit ſpeciale in hoc crimine ꝙ licet in alijs delictis requiratur degradatio vt .d.c. cū nō ab homine.i crimine tamen aſſaſſinij non re-
17 quiritur. ¶ † Eſt & aliud ſpeciale ꝙ licet alias in criminibus requirantur plenæ probationes & claræ.l.fi.C.de probat.tamen in aſſaſſinio ſufficiunt indicia & argumēta probabilia .d.
18 c.i. ¶ Et ſic licet per indicia indubitata non poteſt deueniri ad corporalem condemnationē ut traditur.in.d.l.fi.et i.c.afferte.de preſump. Ang.in gl.fama pub.& in glo.compa.inquiſi.& to.neg.& Gandy.in rubr. de indici. indubi.ad conde.et Bru.in tract.de ind.& tor. in prima par.& Marſi.in pract.in .§. quoniā Tamen fallit in crimine aſſaſſinij,in quo condennatur corporaliter per talia indicia, & probabilia argumenta. Marſil.in pract. in .§. examinanda & in.l.i.C.de rap.vir.& in.d.§. cogniturum & in conſil.cxxvij.& in prac.in §.diligenter & Par. Vbi ſupra & Thō. gr. in
19 d.vo.viij.vo.ix.& vo.xi. ¶ † Immo plus dixit Mar.in.d.§.examinanda.quod licet teſtes de auditu non faciant indicium tamen in hoc crimine aſſaſſinatus faciunt indicium ad torturam, ex quo dictum talium teſtium facit coniecturam & preſumptionem,ſed talis ꝓbatio per coniecturam ſufficit ut. d.c.i. ergo faciunt indicium ut ibi per eum, tamen verba Thom.gram.in.d.vo.xi. maxime in fin. videtur contrariari nam intelligit.d.cap.i. de probabilibus argumentis.i. de indicijs indubitatis,quod non operatur coniectura,niſi dixeris illud procedit ad condemnandū ſed dictum Mar.ad torquendum tamen periculoſum eſt obſeruare alijs non concurrentibus.
20 ¶ † Itē eſt aliud ſpeciale nā licet teſtes non ꝓbent lite non conteſtata,c.quoniam frequenter.vt lite non conteſta.et etiā nō ꝓbant parte non citata ad videndum iuramenta teſtiū. l.ſi quādo.C.de teſti.l.de vno quoq;.ff.de re iud.tamen fallit in crimine aſſaſſinij in quo lite non conteſtata poſſunt examinari, & etiā recipi pte non citata, & fidē faciūt, & plene probant vt per Archi.in.d.c.i.& ibi per Gemi.& Feli.Frā.in.§.fi.& per Feli.in.d.c.quoniam frequenter. Mar.in dicto.§.diligenter,et in.d.l.de vno quoq; in.l.caſu.Fel.tamen in.d capitulo in nomine domini.v.limi.de teſti.& Tho.gram in vo.xi. Tenent oppoſitum, ꝙ non probant,contrarius tamen Thom.gra.
21 in conſil.xl.ꝙ probant,facit ꝙ ꝓbant. ¶ † Nā crimen aſſaſſinij eqparatur crimine leſę maieſtatis ex quo atrox eſt crimē,& graue Mar.
22 in conſi.xix.& Tho.gra.in voto.ix. ¶ † Sed in crīne leſe maie.humane,& diuine teſtes taliter recepti ꝓbant,vt ꝓſequit Mar.in.d.l.de vno quoq;,& Ludou.in ſingularibus ſuis,& Feli.in.d.c.quoniam, & Capic.in deciſ.ſacri conſil.cxxvij.ergo,& in hoc crimine aſſaſſi-
23 nij. ¶ † Item in hoc crimine procedi poteſt ex officio mero,vt Hoſtienſ.Ioan.and.& Lapum in.d.c.i.& Pari.vbi ſupra ver.dicit conſtitut
24 ver.an inquiſitione. ¶ † Item procedi poteſt contra aſſaſſinos de facto, & ex abrupto iuris ordine nō ſeruato,vt ꝑ doc.in.d.c.i.Bar.in d.§.ſi mandato.Par.vbi ſupra,& in verbo latro,& in verbo confeſſio.ver.an poteſtas.Intellige tamen, vt non tollatur ius aſſaſſini,
25 vt ꝑ Par.in.d.ver.latro.circa prin. ¶ † Item incrimine aſſaſſinij punitur ex delicto aſſaſſini tex.cum glo.& Ang.in.l.i.§.fi.ff.de eo per quem fact.erit.Bolo.n cōſil.viij.poſt Anan.
26 Mar.in.l.is qui cum telo.C.de ſicar. ¶ † Item pena ex tali delicto augeē,vt per Bar.in.d.§. ſi mandato.et in.l.cicero.ff.de pe.&vtrobiq; per Alex.poſt Bar.& per Mathe.in conſti.ſi quis aliquem. & Tho.gra.in.d. voto.ix.& voto.viij.vbi de predictis, & per Par.vbi ſupra,& Mar.in.d.§.congniturum.in.d.§.examinãda,& in.d.l.i.C.de rap.vir.& in.d.§.di
27 ligēter. ¶ † Item mandatarius aſſaſſinus torqueri poteſt abſq; alijs precedentibus indicijs, vt indicet mandātem,vt per Bal.in.l.nō ideo minus.i.col. C.de accuſa.& Alex.poſt

Bar.

Bar.in.l.repeti.ff.de queſtio.Mar.in.d.§.dili-
genter.ver.modo incideñter.& in.d.l.is qui cũ
telo.ver.pro quibus facit.Ang.in glo.ſempro.
mand.ver.& bene no.& in glo.fama publi.
ver.quero aliquis.Ange.in.l.& ſi certus.ff.ad
ſillei.Bel.in pra.in tit.de queſtio.xi.col.Tho.
gram.vero in dicto voto.xxxiiij.in princ.Di
cit alijs concurrentibus ſtari dicto mandatarij,
nam ſola eius aſſertio ſufficit. immo in fi.di-
cit tunc ſtari dicto mandatarij, & ſocij crimi
nis eiuſdem,ſi alias nõ ſit infamis ex alio deli-
28 cto,vt ibidem. ¶ †Item in generali abolitione
per principem aut ſtatutum facta non cõpre-
henditur crimen aſſaſſinij, per ea que plene
tradit Mar.in.d.§.diligenter. & in.d.§.exami
29 nanda, & in.d.l.i.C.de rap.vir. ¶ † Item li-
cet alias quis non poſſit renunciare ſuis defen
ſionibus,vt plene per Par.in.d.verb.cõfeſſio.
ver.an ptãs,& ver.condẽnatio.Mar.plene in
d.§.examinãda,& in.d.§.diligẽter, & in.d.§.
cogniturũ.§.vltima queſtio.in pra. Tamẽ fal
lit in aſſaſſinio ꝙ poteſt renũciare ſuis defen-
ſionibus, tanꝗ hoſtis publicus, & diffidatus a
lege, & de facto contra eũ proceditur,ita per
Par.in.d.ver.an poteſtas qui miſit ad ſuppli-
cium.ver.& ideo dicto ꝙ aſſaſſinus.& Mar.
30 in.d.locis ſupra.& in.l.i.§.fi.ff.de qſtio. ¶ †Itẽ
aſſaſſinus cogitur reſtituere pecuniam quam
accepit,immo etiam heres lite non cõteſtata
per aſſaſſinum Bal.in.l.prima.§.fi.ff.de eo ꝑ
quem fact.er.& ibi per Ang.& Alex.& per
Par.in.d.ver.dicit conſti.verſiculo an inqui-
ſitio.Mar.in.d.§.examinãda. glo.in.l.in here
dem.ff.de calumniatoribus. Et intellige, vt
reſtituatur heredi offenſi aut occiſi per aſſaſſi
nium, vt per Alex.in.d.l.i.§.i.ff.de eo ꝑ quẽ
fa.Nam quo ad cõmittentẽ, licet dicatur tur-
piter facere,non tamen turpiter accipit reſpe-
ctu promittẽtis tex.Ang.& alij in.l.idem,& ſi
ob ſtuprum.& ibi glo.§.ſed ꝙ meretrici.verſ.
noua.ff.de condi.ob tur.cau.Non tamen va-
let promiſſio de ſoluendo penam pro delicto.
l.ſi a reo.§.fi.& ibi Bart.ff.de fideic.dic tamẽ.
vt per Paul.& Alex.in.l.ſi plagij.in.l.impoſ-
31 ſibilis.ff.de verb.oblig. ¶ † Item licet foriudi-
catus in regno impune occidi poſſit per cõſti.
penam eorum.tñ non poteſt occidi mediante
pecunia,per aſſaſſinium ideo occidens punit,
vt dixit Math.in.d.conſti.penam eorum.ij.
no.i.q.non tamen aduertit ad doctri.Bal.in.l.
grachus.ver.no.iſtum text.ad talem queſtio-
nem.ff.de adulter.vbi contrarium tenuit.vbi
dixit per illum tex.Quod ſi ſtatuto bannitus
occidi poteſt ab eius inimico, & non alio,&
ab illo qui facit eum banniri ꝙ põt ꝑ aſſaſſi-
niũ illũ occidere, & aſſaſſinus nõ punitur, nã
ſi licet in perſona mandantis,licet etiam in ꝑ-
ſona mandatarij, vt per Angel.in gloſ. che
hai adult.la mia dõ.ver.quid ſi pater. vide ꝗ
habẽtur per Alex poſt Bar.in.d.l grachus,&
Ioan.de fir.in ſuo reper.in ver.aſſaſſinus.Ita
dicit conſuluiſſe in cauſa illius de ſeruilia licet
32 aſſaſſini per doctr.Bal. ¶ † Item vbiq; aſſaſſi
nus puniri poteſt.& contra eũ procedi cum
omne priuilegiũ amiſerit.d.c.i.de homi.l.vi.
dic tamen & vide Alex.in.d.conſi.clxvi.vij.
volu.per totum,& in hoc crimine ſe confe-
runt tradita per Marſ.in.d. §. diligenter.& in
§.examinanda.& in.d.§.cogniturũ.& in.d.l.
i.C.de rap.virg. Vbi ponit ſpecialia ratione
atrocitatis,& immanitatis delicti, vt etiam
locum habeant in hoc crimine,ꝙ vide trede-
cim penas, & ſpecialia in hoc crimine, vt
per Capi.in.d.deciſ.fac.con.clv.vbi de his et
alijs maxime ꝙ in hoc crimine non appelle-
tur.De alijs colligitur ex premiſſis, vt ſupra,
& per eum, & ꝙ ſecularis iudex poſſit cleri-
cum torquere, & not. in hoc crimine vnum
quod ſingulariter tradit Bald.in.c.i.§.iniuria.
de pace iura.fir.& Cepo.in trac. caut.caute.
xxxix.incip.vidimus ꝑ plures caſus,& Tho.
gram.in vo.xi.Quod ſi is in cuius perſonam
fuit mandatum homicidium committi per aſ
ſaſſinium,fuit ab alio inimico ratione odij oc
ciſus, tale mandatum, & aſſaſſinium non eſt
in conſideratione quod intelligas, vt punia-
tur pena ordinaria, ſed extra ordinem puni-
tur ratione acceptati mandati, vt ſupra fuit
33 dictum. ¶ †Et not.quod tradit Bald.in conſil.
lxxxi.aut.lxxxiij.iij.vol.Si probatur ꝙ man-
dans dixerit. Va & digli che li daro la pro-
meſſa.probatur aſſaſſinium poſt perpetratũ
delictum aut ante,dic vt per eum ꝙ non, cũ
requiratur conuentio, & non pollicitatio,&

illa uerba ſonant in pollicitationem, de hac materia aliqd ꝑ Are.i cõſ.clxv.& Par.in tra. ſindica.car.xxiiij.& car.xxxv.& car.lviij.et car.lxiij.ca.lxv.& Mar.& alios in locis ſup.
34 & Thom.gra.vbi ſupra. ¶ †Circa quartum, dic ꝙ pœna aſſaſſinij traditur in di.c.i.quod ad non corporalem penam tam contra principalem ꝙ̄ contra mandantes conſulentes,& auxiliantes,& receptatores, vt per Capic.in deciſ.ſacri conſil.clv.verſ.ad ſecundam.
35 ¶ † Circa vero corpus puniẽ vt quia ꝑ fruſtra ſcinditur iuxta.l.capitalium.ff.de pen.vt per Panor.in.c. at ſi clerici. in prin.xx.co.ver.nã quandoq;. de indi.& per Capi.in deciſ.ſacri conſil.clv.Et ita hodie vtuntur iudices propter criminis immanitatem,& ad terrorem & de intellectu.d.c.i.& pena canonica,& qualiter intelligatur per Alex.in conſi.cxlv.& cõ
36 ſil.clxiiij.vij.vol. ¶ † Circa ſecundum videlicet de mandante abſq; pecunia. Primo vidẽdum erit,Qualiter,& ex quibus verbis mandatum contrahatur. Secundo de nõnullis queſtionibus circa mandantem. Tertio de cauſis & excuſationibus ex quibus mandans excuſatur.De pena vero dicetur infra , quando de vtroq; ſimul tractatur. ¶ Circa primum contrahitur mandatum:dic ꝙ contrahiẽ vbi mã datur delictum committi propter ſeipſum ad ſuę voluntatis ſatisfactionem nulla pecunia data quecunq; verba interueniant ita tamẽ ꝙ ſit ad voluntatem mandantis,ita dicit Bart. in.l.non ſolum.§.ſi mandato.ff.de iniu. Ang. in gl ſempro.mand.in prin.Bal.in.l.hec verba.ff.de infami.& per Ang.in cõſi.xxij.Alex. in conſil.cxxvij.iiij.vol.ſeq.& ſeq. conſil.ſubſcribentium,& per Corn.in conſi.lvij.iiij.vo. Siue vtatur verbis imperatiuis, vt quia dicat occide vel percute,vade fac vt occidas,& ſimilibus.Siue verbis rogatiuis rogo, vt occidas , vel vindictam pro me facias , vel dicat vellem vel opto vt occidas vel alijs verbis de quibus in.l.i.ff.mãda.vbi Bar.& in.l.i.& in l.quodam.C.mand.Dummodo non ſint verba admonitoria, cõmendatoria, vel perſuaſoria, vt per gl.& Bar.in.d.l.i.ff.de mand.Nec conditionaliter prolata,ſed ſimplicia,& pura vt per Bar.in.l.ſi pupillus.§.videamus. in fi. ff.de ne.ge.Nec mãdeẽ qđ tenebaẽ facere ꝺ neceſſitate Bar.&Bal.in.d.l.i.C.de depen. Inducitur etiam mandatũ per ſubſcriptionem glo. & Bal.in.l.etiam.C.quod cum eo.Item preſumitur mandatum ſi fiat voluntate mea, vt ꝑ Bar.& alios in.l.poſt dotẽ.ff.ſol.matr.Alex. poſt Bar.in.l.i.ff.mand.Corn.in conſi.liij.ſeu lvij.iiij.vol.Et tandem ſi interueniant ꝗcunq; verba etiam enunciatiua ex quibus conie cturate appareat ꝙ optet fieri vindictam,vt per Bal.in.l.i.C.de ſer.fug.ij.col.ver.& probatur mandatum.Ana.in conſi.lix.Iaſ.in.l.ſi qs mihi bona.§.pen.ff.de acq.hered. & in.d.l.i.vij.
37 co.in fi.ij.partis.glo.C.de ſer.fug. ¶ † Et ideo ſi pater aut dominus ab alio iniuriatus dixerit filio , aut famulo nõ redeas domum ni ego ſentiam nouum de iſto negotio , deinde filius aut famulus occidat iniuriantem dominũ aut patrem,nam tunc preſumitur patrem aut do minum mandaſſe,vt per Bart.& alios cõiter doc.in.d l.ſi quis mihi bona.§ pen.ff.de acq. here.Ang.in glo.ſem pro.mand.xxi.q. vbi dicit quendam dñm fuiſſe ex hoc decapitatum Florẽtie, ideo caueant pater aut dominus vti verbis prefatis.Pau.de caſt.in cõſil.cclxij.Panor.poſt Anch.in.c.ex literis.per illum tex.de exce.prela.Alex.in conſil.cxxvij.iiij.vol.Panor.in.c.ſententiam.de cler.pug.Bal.in.c.veritatis.iij.col.de dolo,& contum.Alex.& Iaſ. in.d.l.ſi quis mihi bona.§.ſed ſi mandauerit. ff.de acqui.here.& Iaſ.in.d.l i.C. de ſer fugi. vi.col.vbi plene Roma.in ſing.cccccccxi.incip.in ſcis,& Mathe.in not.clxxxviij.& Corſe.in ſingu.inci.preceptum lo.i.incip.famulus cuiuſquam.Alex.in conſil.cvi.& cõſil.liij.iiij. vol.Fely.in.c.afferte.ver.datur etiam exemplum de preſump.& in.c.ſicut dignum.de homi.Alex.in cõſil.lxix.ij.vol.& in.l.i.C.de his ꝗbus vt indi.& ibidem per Paul.& Iaſ. Bal. in conſilio.lxxxij.ij.vol.plene Mar.in conſil. cxxxij Panor.in.c.pen.ne cler.vel mon.Fely.
38 in.c.petrus.iiij.fall.de homicidio. ¶ † Extende dictam concluſionem,etiam ſi dominus proferens talia verba expreſſe inhibuiſſet famulo ne occideret,per tex.in.c.ſi.de homi.in.vi. ita Matheſill.in.d.no.clxxxviij.& per Iaſ.in d.l.i.& in.d.l.ſed ſi mandauerit .Faciũt tradi-

ta per Bal.in.l.non ideo minus.xviij.q.C.de accuſa. Mar.in conſil.x.& conſi.lxvij.& Cepol.conſil.xxxiiij.vbi de mandante ante delictum, & expreſſe prohibente ne occidat an occidendo teneatur de quo infra dice-
39 tur. ☞ †Et an & quando delictum & homicidium factum a famulo,& conſanguineo preſumatur factum de mandato domini,& conſanguinei,maxime ſi eſſet preſens,& nihil diceret plene:dic,& limita,& declara multipliciter,vt per Felyn.in.d.c.petrus. de homicid. & per Panor.in.c.cōſtitutus lo.i.& in.c.cum cauſa. de teſtib.& Iaſ.in.l.ciuitas.ij.col.ff.ſi cer.pet.& Boni.in tit.quid ſit accuſatio.in fi. In quibus diſtinguitur ſi delictum habeat cauſam ſucceſſiuam,vt tunc dominus teneatur.ſi cauſam momētaneam vt in homicidio ꝙ nō.
40 ☞ †Amplia etiā prefata,etiam ſi non proferat talia verba directa & expreſſa famulo ſed dubie & in perſonaliter,vt quia dicat malū eſt hoc factum,& malum,& iniuriam remanere in punitam,loquendo cum famulo, nam per talia verba cenſetur mandaſſe per text. in.c.ex literis.de except.ptelato. Roma.in.d.
41 ſingula.711. ☞ †Limita tamen primo ſecundum aliquos & intellige,quando iniuria fuiſſet facta domino, nam tunc per talia verba preſumitur mandatum,ſecus ſi iniuria fuiſſet facta famulo principaliter, & non domino, nam tunc non preſumitur mandatum, & ita intelligit Paulus de caſt.in dicto.§.ſed ſi man dauerit.tamen cōmuniter tenetur ꝙ ſiue domino,ſiue famulo ꝙ preſumetur mandatum ex talibus verbis,vt per Iaſon.in dicto.§.ſed quid ſi mandauit.
42 ☞ †Limita ſecundo & intellige quando talia verba fuiſſent prolata, & dicta pſone in qua non poterat cadere alia coniectura veriſimilis,& interpretatio ꝗ homicidij committendi,vt quia famulo prefata verba fuiſſent dicta,aut filio,vel ſeruo. Secus quando perſone ex qua alia coniectura ex dictis verbis pcipi potuiſſet,nam tūc ſtaretur interpretationi domini cum iuramento,iuxta notata in.§. ſed alie.inſtit.de actio.vt quia verba fuiſſent dicta procuratori,vel aduocato,nam intelligitur per iuſtitiam, vt notat.in.l.prima.C. de his quibus vt indign.& ita declaratur per Baldum in dicto.§.ſed quid ſi mandauit.
43 ☞ † Tertio limita niſi offenſa fuiſſet illata domino,non cum ferro ſed cum pugnis,quia dominus vtens talibus verbis ꝙ ſentiam nouum intelligitur mandaſſe de ſimili vindicta cum pugno,ideo famulo occidente non tenetur dominus per no.in.l.i.cum ſimilibus.C.vn de vi.Roma.& Alex.in.d.§.ſed quid ſi mandauit.& in dicta.l.prima.C.de his quibus vt indignis.& in conſilio.ccxxi.primo volumine.& conſilio.xxviij.quarto volumi. Intellige tamen hanc limitationem cum diſtinctione qualitatis perſonæ, quando iniuria fuiſſet illata ab æquali,aut melioris conditionis exiſtenti,& nobiliore,nam tunc intelligeretur de equali pugno, ſecus tamen ſi inferens iniuriā & offenſam fuiſſet vilioris conditionis,& offenſus fuiſſet nobilis, nam habita qualitate perſone interpretandum erit de vindicta per quam iniuria fuiſſet propulſata.
44 ☞ †Faciunt in hoc tradita in.l.prima.C. vnde vi.& in.l.vt vim.ff.de iuſtitia & iure.& per doctores,& per Angelum in gloſa. & dictus titius ſe defendens. Nam ſi inferior inſiluit nobiliorem nō tenetur nobilior fugere,cum fuga in nobili ſit dedecus,& ideo occidendo non tenetur de homicidio, & ſic in plus ſe habet nobilitas, faciunt tradita in.l. gracchus.C.de adulterijs.Nam maritus vilis non poteſt impune occidere adulterium, & faciunt tradita per Matheum in conſtitutione qui doloſe.& in conſtitutione vt dignitatum ordo ſeruetur.& in conſtitutione vt participatio.In quibus de pena ruſtici verberantis nobilem,& militem, nam maior pena imponitur ruſtico, quam ſi non militem verberauerit,facit.l.fina.ff.de iniurijs.cum mille ſimilibus, & ſic in nobili maior fit interpre-
45 tatio. ☞ †Quarto limita niſi famulus excederet fines mandati,cum in poteſtate famuli eſſet excedere fines mandati, vel non excedere,vt quia dominus diceret famulo fac vindictam cum baſtono, vel alapa,vel accipe baſtonum,& fac vt ſentiam nouum ſi ille famulus occidat etiam cū baſtono non tenetur dominus de morte cū ex gener̄ armorū pſuma-

tur animus mandantis non fuiſſe ꝙ occideret
vt. no. in.l.i.§. diuus.ff. de ſicar.ita ſingu. per
Bal.in.l.mandati in.fi.C.manda. ita limitans
tex.in.d.c.fi.de homicidio in.vi.& in.l.ſi quis
mihi bona.§.ſi coram.ff. de acqui.her. vbi li-
mitat etiam. d.c.fi.nõ procedere quãdo man
daſſet ligno aut alapa percuti, & ille ferro oc-
cidat non tenetur de morte ita etiam Bal. in
d.l.nõ ideo minus.C.de accuſa. & Ang.in.gl.
ſempro. mand.xviij.q. Bar.in.l.diuus in.fi.ff.
de ſicar.faciunt dicta Bartol.in.l.iij.in.fi .ff.de
46 adim.lega. ¶ † Quinto limita niſi famulus ille
mãdatum repudiaſſet, nam licet poſtea occi
deret non tenet̃ dñs ita Bald.in.l.ſi litteras ĩ fi.
47 C.mãd. ¶ † Sed quid ſi a principio acceptaſ
ſet mandatũ, deinde repudiaſſet, an poſtea oc
cidendo teneatur dominus? dic ꝙ ſi interual-
lo non tenetur vt per Bar.in.l.non ſolum.§. ſi
mandato ver.quero mandauit.i.q.ff. de iniu.
Bald.in.d.l.i.C.de ſer.fugi.ij.col.ver.& idẽ ſi
mandatum poſt Inno.in.c.ad audientiam de
48 homicidio. ¶ † Sexto limita & intellige, tri-
bus concurrentibus Primo precedente inimi-
citia capitali, Secundo ꝙ ſecrete fuerit famu-
lo loquutus ad aures, Tertio ꝙ incõtinẽti fue
rit ſecutum homicidium, alias vbi vnũ ex his
ceſſaret non procederet ſupradicta concluſio
cõmunis ita per Bal.in.d.l.i.iij.col.ver. & ille
dicitur mandare et ita intelligit dictum Bar.in
d.l.ſi quis mihi bona.§.fi.cum no. per eũdem
in.l.ſi ventri.§.fi.ff.de his que in fran.cred.&
ita ꝑ Ana.in.d.cõſi.lix.& Corſe. in ſing. icip.
preſumptio ver.celeritas actus & per Bald.in
c.veritatis de dolo, & contuma. & in .c.i.§.
vel furti de pa.iura.firm.& in.c.ſi quis deceſ-
49 ſerit de feu.ſue. cõtrouer. ¶ † Septimo limita
& itellige, ut procedat, qñ dominus recepiſſet
iniuriam illicite, nã tũc talia verba domini de
uẽdicta aut nouo intelliguntur, ꝙ ſicut illici-
te iniuriã recepit, ita mandaſſe vr̃ illicite pro-
pulſate alias, ſi licite receperat iniuriã ſecus,
ita per Alex.in cõſil.ccxx.incip.quoniã abun
de.ij.col.ij.vol.Qualitas enim precedẽtis iniu
riꝫ arguit qualis fuerit animus domini man-
dãtis, in ſequentibus, argu.c.ſcriptũ de electio
& per tradita in.d.l.ſi ventri.§.fi.& in ſimili
vide Bal.i.l.ſi ꝑdiũ fi.col.C.de edil.actio.ver.
ſed pone. Vbi ex qualitate factorum animus
50 preſumitur. ¶ † Vltimo limita & intellige ꝙ
propter prefata verba taliter ꝓlata.& dicta
famulo & probata procedatur ad torturã cõ-
tra dominum nõ autem ut ex his cõdemnetur
ad mortẽ nam ex talibus verbis ut ſupra pre
ſumitur mandatum ceteris concurrentibus.
51 ¶ † Et clarum eſt ꝙ ex preſumptionibus quã
tũcũque violentis non poteſt deueniri ad con
demnationem & pœnam corporalẽ ut per In
no.in.c.quia veriſimile de preſump.& ibi per
Panor.& alios & in.c.afferte.eo.& per Pa-
nor.i.c.auditis vlt.col. de preſcrip. Bal. & alij
in.l.fi.C.de proba.Rom.in.l.i.§.ſi quis in vil-
la.ff.ad ſilleni.Mathe. ſill.in nota.cxix. Alex.
in con.xv.primo vol.& in conſ.cxvi.eo.vol.
Bal.in.c.litteras de preſump. Gandy.in rubr.
de indi.in dubi.ad cond. Bru.i.par.tra.de in-
di.& tor.Mar.in pra.in.§. diligenter. & in.§.
quoniam & in.§.ij.qõ.& in.l.repeti.ff.de qõ.
& in rub.C. de proba. Cepo.in conſil.xxxij.
Thõ.gra.i vo.x.ita Iaſ.in.d.l.i C.de ſer.fug.
52 & in.d.§.ſed ſi mandauit. ¶ † Et hoc etiã vide
tur ſentire Alex.& alij in.d.§.ſed ſi mandauit
& Corſe.in ſing.incip.famulus in quãtũ poſt
alios ibi,& poſt in.l.i.C.de his quibus.ut ind.
Quatenus dicuntur ꝙ ſi heres aut alius dixe-
rit de hoc vindicabo aut faciam vinditã de
morte defunti aut alterius inimici ſi prefata
verba fuerint probata.& occiſus fuerit ille ini
micus ꝙ faciunt indicium ad torturã & talis
torqueri poteſt cõſtito de verbis predictis nõ
ergo dicunt condemnari poſſe ſed torqueri, et
per Alex.poſt Bar.in.d.l.i.C.de his quibus vt
indi.Et ex predictis etiam contrahitur man-
datum, ſi dicat dominus famulo, facias vindi-
ctam, deĩde mortuus ſit nam preſumitur mã-
datum concurrentibus ſupradictis ut torque-
ri poſſit, videlicet cõcurrente qualitate perſo-
næ, iniuriæ, & inſtrumẽti. ut ſupra & ꝑ doc.in
d.l.i.et in.d.§.ſed qd ſi mandauit alias eis non
concurrentibus interpetrandũ eſt in mitiorem
partem videlicet de vindicta per proſecutio-
nem accuſationis ut ibidem dicunt doct.
53 ¶ † Item contrahitur mandatum, & preſumi-
tur, ſi dñs aut pater offenſus loquatur ad au
rem famulo vel filio, & ſtatim ſit per famulũ

aut filiũ cõmiſſum homicidium,nam ex breuitate temporis concurrente etiam inimicitia preſumitur mandatum,concurrente ſola inimicitia preſumitur cõſilium,in mitiorem partem,nulla concurrente inimicitia nec mandatum nec conſilium preſumitur etiã ſi mine preceſſiſſent ita Bald.in.l.i.ij.col.ver. ille dicitur mandare.C.de ſer.fugi.Bald.in.l.ſi quis mihi bona.§.ſi.ff.de acqui.here.& in.l. ſi uentri.§.ſi.ff.de priui.cred.Bru.in tra.indi.vi.col.Cor. in conſi.lvij.iiij.vol.Corſe.in ſingu.incip.preſumptio in ver.celeritas actus Iaſ.i.l. ſi ob turpẽ.ff.de cõdi.ob tur.cau.Inno.& alij in.c.ad audientiam de homicidio.& Bal.in.l.papinianus.§.ſi mãdato & in.l.multũ.ij.col.C. ſi quis alte.vel ſi.Areti.in.c.iij.loco.ſi.col. de proba. Alex.i.l.i.C.de his quibus,ut indi.Par. in tra. ſind.car.xlviij.& car.cxxi.Mar.in.l. ſtatu.liber.ff.de qõ.& in.rub.ff. de fideiu.v.q.& in conſil.iij.Alex. in cõſi.lxix.ij.vol. Ana. conſi. iiij.glo.in.§.ope.inſti.de oblig.que ex deli.na. Loquuntur tñ de conſi.vt conſiliũ preſumatur ſolus Bal.in.d.l.i.dicit preſumi mandatũ. Fallit tamen niſi occiſus fuiſſet amicus domini,nam non preſumeretur mandatum nec cõſilium vt dicit Bal.in.d.l.i.C.de ſer. fug.ij. no. glo.& Bar.in.l.i.C. de ſicar.& habetur poſt Bar.i.d.l.ſi ventri.§.ſi.iij.addi.

54 ☞† Sed an mãdatũ cõtrahatur ſi deliberans occidere aliquẽ, & acceſſiſſet ad amicum & dixerit ſe uelle talem occidere,& ille dicat placet fac bonũ, & cito?dic ꝙ non ut per Gand.in rub.de rar.qõ. in male.iiij.col.Bal.in.l.ob hec verba.ff. de in fami.Ang.in cõſi.xxij.Iaſ.in.d.l.i.vij. col.C. de ſer.fugi.& per doc.in.l.ſi obſtetrix.ff.ad.l. aquil.& in.l.i.§.vltimo.ff.de ſer.corr.& in.c. tanta.lxxxvi.diſtin.Dicitur enim hortator et non mãdator ut per Bal.in.d.l.ob.hec verba.

55 ☞† Sed quid de annuente humeris, vt quia ſi lius uoluerit occidere, & pater humeris annuat an dicatur mandaſſe annuendo?dic vt per Bal.in conſi.cxlij.i.vol. aut.iiij. volu. ubi an torqueri poſſit ꝙ non,habetur poſt Bar.in l.i.ff.mand.in apoſti.Et an tacendo inducatur mãdatum Bel.in pra.in rub.de queſtio.li. col. & ſeq.& per.doc.in.c.ſicut dignum de homicidio.

56 ☞† Et quid ſi famulus aut filius ĩ preſentia domini vel patris iniuriantem dominum aut patrem occidit, an preſumatur mandato domini,Aut patris aliquid ſupra fuit dictum Barba.in.c.i.de offi.deleg.Dicit ꝙ ſi cedit de lictum in vtilitatem domini preſumitur mandatum et tenetᷣ per dictum Bart.in lege.de pupillo.§.ſi quis ipſi pretori.ff.de oper.no.nu.x. q.Panor.in.c.cum cauſam,& in.c.conſtitutus de teſti.dicunt contrarium, Quod ex quo eſt delictum momentaneum non preſumitur mandato domini Alex.vero.in.d.§.ſi quis ipſi pretori per doctri.Bald.in.d.l.i.C.de ſer.fugi. dicit ꝙ ſi potuit dominus prohibere & non ꝓhibuit preſumitur mandatum vide Mathe. in conſti.ſi quis aliquem.x.q.& Bal.in.l.iij.C.de epiſ.& cler.& Barto.in.l.i.in ſi.ff.quod ui au: clam.& habetur poſt Bal.in.d.l.i.&poſt Bar. in.d.§.ſi quis ipſi pretori Alex.in.l. cum dotẽ §.ſi mulier.ff.ſol.ma.per Panor.& Fely.in.d. c.Petrus & per Deci.in.l.nullum crimẽ.ff. de reg.iur.& Cur.in cõſi.xli.Thõ.gr.in cõſi.viij. Boni.in rub.de inſul.& percu.& in rub. quid ſit accuſatio.Non enim ex conuerſatione aut familiaritate preſumitur mãdatum,ſed ex minis & inimicitia precedente,ut per Bal. in.d. l.i.ver.dicitur mandare & ſeq.ij.&.iij.col. Et ſic mine cum inimicitia faciunt preſumi mandatum,ut per Bald.in.d.l.i.& Alex. in.l.i.C. de his quib.ut indi.facit dictum Bal.in.l.data opera.C.qui accuſa.po.verſi.ſed pone titius, vbi de fratre rixante & altero fratre ſuperueniente & occidente ꝙ non tenetur frater rixans & ſic non preſumitur mandatum licet frater,& Mar.in conſil.xxv.& in.l.ſi.ff.de ſicar.& in pra.in.§.conſtante & in conſil.lxix. et con.lxxxi.doct.in.c.cum ad ſedem de reſti. ſpol.Fallit niſi mandatarius prius minatus ſit uelle occidere cũ preſumaᷣ alias facturus omnino, ſed dominus tenetur tanquam perſuaſor vt per Bal.in.d.l.i.C.de ſer.fugi.& Ang. in.d.conſilio.xxij.& per Iaſo.in.d.§.ſed quid ſi mandauit an dominus teneatur ex delicto famuli per Bar.vbi ſupra & in.l.nec.id.ff. de incen.Bald.in.l.iij.C. de epiſ.& cler.& in.l. ad inuidiam vbi Alexand.& Iaſo.C. quod me.cau.Anto.& alij.in.c.i.de reſti.ſpol.Ana. in conſi.ij.Iaſo.in.d.l.i.vlt.no.C. de ſer.fugi.

17 & per Fely.in.d.c.petrus. ℣† Sed quid indubio an ex verbis ceteris dictis expreſſe ad mãdatum non conferentibus, an preſumatur mãdatum, dic quod nõ, ſed in mitiorem partem, cum plus obliget mandatum quam aliud delictum ueluti cõſilium, perſuaſio, & inſtigatio, ut per Bald.in.d.l.i.C. de ſer. fugi. & ideo pari concurrente inimicitia preſumatur conſilium & non mandatum vt ibi per Bald. Et concurrentibus minis precedentibus mandatarÿ, uel quia alias erat facturus, vel ſtante amicitia mandantis, cum occiſo, non preſumitur mandatum ſed in mitiorem partem eſt interpetrandum, ut ſupra fuit dictũ & per Bal. ibi in.d.l.i.ver.i.no.ꝙ cõſilium, & tradita ibidem per Iaſo.& in.d.l.i.C.de his quib.vt indi.& per Alex.in conſi.ccxx.ÿ.vol.incip.quoniam abunde, & faciunt dicta Mar.in conſi. ÿ.& conſi.ciiÿ.& conſi.cxxxÿ.& cõſi.lxxvÿ. & in.l.i.C.de ſicar.& in rubr.ff.de fideiu. nu. lv.& ſeq.& nu. lix. & conſil.vÿ. & conſil.ix & conſil.xli. Ange.in glo.falſario in princ. In quibus tradditur quod ubi uerba poſſunt indubio ſonare, ad delictum & non delictum in terpetrandum eſt ad non delictum in mitiorem partem, ſic et ad non iniuriam et ad non falſitatem Plura, etiam per Thom. gram.in
58 vo.x.℣† Circa tertium primo. quero ſecundum Bald.in.d.l.non ideo minus.ÿ.colum.C. de accuſa.verſ.in iſta materia prima queſtio, Quid dicatur mandans agere in uim paſſo et occiſo et ſic an mandans ſit cauſa proxima et immediata delicto, an uero extrinſeca et remota, refert quoſdam dicere fore cauſam proxiquam et immediatam delicti et productiuam morti.ſicut ſi quis Baliſta de longe occideret aliquem. Nam baliſtando quadam longa uia uidetur hoc facere, ita mandans per interpoſitam perſonam ſicut et baliſtans cum ſagitta et baliſta. Quod tamen Bald. reprehendit, dicens non eſſe cauſam intrinſecam et immediatam, ſed mediatam diſtinctam, & ſeparatã ab intrinſeca, diſtinguens cauſas primas & ſecundas, & ſub diſtinguens aut cauſa ſecunda nihil operatur, per abſentiam primæ & tunc prima cauſa eſt quæ principaliter agit, & ideo baliſtans dicitur ipſe agere actũ ex quo.ÿ. cauſa v; baliſta nihil agit nec poteſt agere de perſe ſine cauſa prima & baliſtante, & ſic prima cauſa neceſſario aſſiſtat actui, aut ſecũda cauſa eundem effectum operatur, per abſentiam primæ cauſæ ſicut per preſentiam, vt quia qs facit alium occidi aut percuti per perſonam interpoſitam nam iſte poteſt percutere etiam abſente principali & ſic prima cauſa eſt ſeparata a ſecunda ideſt principalis a faciente, & ſecunda cauſa agit & aſſiſtit actui non prima. Ita & mandans qui eſt prima cauſa & mandatarius, ſecunda qui vere immediate & intrinſece facit & non mandans, qui non perſe ſed per alium facit. Nulla eſt enim proximatio inter primum agentem & mandantem & paſſum & occiſum & ideo actus non attribuitur agenti primo per propriam operationem, ſed per alienam, & ſic per accidens operatur & non per propriam & naturalem operationem & ita reſidet ibi Bal.& Ange.in glo.ſempron.mand.x.q. & ſic innuere videtur ꝙ mãdans non proprie & de perſe agere videtur ſicut quando baculo & baliſta percutit, adeo ꝙ licet per diuerſa verba idem tamen concludit quod Bar.in.l.ſi vnius.§.ſeruus.ff.de iniu. ꝙ in grauibus delictis mandans non dicitur, ꝑprie facere et occidere, ſed eſt cauſa mortis ſed inſtrumentum quo facit actum mandans eſt liberum. Et agit virtute libertatis ſuæ vt eſt mandatarius, & non neceſſitate cogente, vt baliſta, ideo ipſe vere facit & non mandans qui prebet cauſam mortis.l.ſi obſtetrix.§.i.ff. ad.l.aquil.l.i.§.deieciſſe.ff.de vi & vi arma.reſpondet ad.c.mulieres, de ſenten.excom. Procedere quo ad peccatum vel irregularitatem incurrendam, in quibus animus inſpicitur & non factum vide per Panor.in.c.henricus de cler.pug.induc. Alexand.in conſi.clxxix. vÿ. volum.& conſi.lxix.iiÿ.volum. Non autẽ ad actum puniendum in quo factum conſideratur vt puniatur Rom.vero in.l.ſi quis pro emptore.ff.de vſuca. aliter reſpondet vt per eum & per Iaſo.ibidem in recepti. & per Ange. in d.gl.ſempro.mand.xiiÿ.q.& per Mathe.in de
59 ci.xliiÿ.I ſecunda difficultate. ℣ †Iſta queſtio effectum operatur circa ſtatutum puniens delictum, homicidium, & vulnus, an cõprehẽdat

mandantem, ut mandans puniatur eadem pœna qua faciēs, ut ſi ſtatuto caueatur, ꝙ pro homicidio pœna capitis puniatur, an comprehendatur mandans in qua.q. docto. fuerunt in varia opinione. Nam alij ꝙ non comprehendatur mandans, qui non vere dicitur facere ſicut requirit ſtatutum & ita conſuluit Bal. mediolani ut in conſi. lij. iij. volu. Alij ꝙ comprehenditur ex quo quando ſtatutum comprehendit fauorem publicum fit extenſio de caſu vero ad caſum fictum, vt refert Mathe. in conſti. ſi quis aliquem. Alij diſtingunt aut ſtatutū loquitur per actum immediatum ut quia dicat ſi quis occiderit, & tunc mandans non comprehenditur, Aut per actum mediatū vt quia dicat ſi quis commiſerit homicidium & tunc mandans comprehenditur, Alij diſtingunt aut ſtatutum loquitur in rem aut in perſonam, ſi in rem comprehenditur mandans vt ſi dicat pro homicidio & vulnere puniatur tali pena. Si in perſonam non comprehendit mandantem ut ſi dicat ſi quis occiderit tali pena puniatur. l. aut qui aliter. §. ſi. ff. quod vi aut clam. & ibi Bar. eadem eſt diſtinctio ut ſupra proxime hanc diſtinctionem facit Bar. in. d. §. ſi & in. l. ſi vnius. §. ſeruus. ff. de iniuri. & in. l. ſi ſeruum §. pretor ait. ff. de acqui. here. & in. l. ſi quis id quod. ff. de iuriſ. om. iud. et in. l. ſi pater. ff. que in frau. credi. & in conſilio. ci. & in. l. iij. §. ſi ꝓcurator. ff. quod quis. iur. & in. l. hec verba. ff. de adulter. & in. l. non ſolum in prin. ff. de iniur. Cor. in conſil. lxix. iiij. vol. hec eſt communis diſtinctio & eam communiter ſequuntur quam ſequitur Bal. in. l. non ideo minus. vij. q. C. de accuſa. vbi etiam Saly. & in. l. i. §. ne autem. C. de cadu. toll. & in. l. tranſigere. C. de tranſa. vlt. col. Ang. in. d. l. ſi pater Panor. i. d. c. mulieres de ſentent. excommuni. Ancha. in c. canonum ſtatuta. de conſti. xliiij. col. Flor. in l. ita vulneratus. ff. ad. l. aquil. Ang. in. d. glo. ſempro. man. Alex. et moder. in. d. §. ſi procurator & i. d. l. ſi quis id quod & poſt Bar. in. d. §. ſi ſeruus vbi etiam de ſtatuto concedente pacem offenſori an comprehendat mandantem Rom. & Iaſ. plene in. d. l. ſi is qui pro emptore vbi dicit hanc fore communem licet in puncto iuris arguat & ſferat alias opiniōes vide doct. moder. & Areti. in. l gallus. §. quid ſi is. ff. de libe. & poſt. & per Albericum in prima par. ſtatu. queſtione decimaquinta. Saly. poſt Butricar. in. l. non dubium. C. de legibus. Paulus de caſtro. in. l. ſi per alium. ff. ne quis eum qui Panormi. in capitulo ſicut dignum. poſt gloſ. & Ioan. andre. de homicid. & per Bald. in capitulo. primo. §. iniuriam de pace iuramento firmando. & in. l. ad peremptorias. C. ſenten. reſcin. non po. & in dicta. l. non dubium. vbi etiam de occidente bannitum an comprehendat mandantem & in. l. ſi ſeruum. §. pretor. ff. de acqui. hered. & in. l. ſi familia. C. de iuriſdictione omnium iudicum. & in. l. omnes populi. ix. columna eodem titulo. & per Marſil. in pract. in. §. aggredior & in multis locis de quibus per Iaſo. in dicta. l. ſi quis pro emptore & in dicta. l. ſi quis id quod. Alexan. in conſilio ſexageſimoquinto. quarto volumine & poſt Barto. in dicto. §. ſi ſeruus.

60 ☞ † Et limita ut per Iaſo. in dicta. l. ſi quis ꝓ emptore dupliciter. Et primo niſi dicat ſtatutum ſi quis occiderit manibus proprijs, nam tunc non comprehenditur mandans, idem ſi dicat per ſe vel aliter perſonaliter loquatur, vt per doct. in locis allegatis per eum maxime in. d. l. ſi quis pro emptore & Angel. in dicta gloſ. ſempro. mand. & Alexandr. in. d. §. ſi ſeruus.

61 ☞ † Secundo limita niſi eſſent duo ſtatuta, quorum vnum imponat pœnam pro homicidio & aliud dicat quod nullus corporaliter puniatur niſi lege municipali caueatur, nam tunc non comprehenditur mandans ita per Iaſ. ubi ſupra & vide Alex. in. d. l. ſi is id quod & in. d. §. ſi procurator & per Marſi. in ſing. clxxxi. incip. mandans. Fel. in. d. c. mulieres. & in. d. c. ſicut dignum. Cepo. in conſi. xxxvi. circa fi. & in conſi. xxxiij. Bal. in cōſi. lij. iiij. vol. aut. ij. & Bernardi. poſt Aug. in. d. glo. ſempronii. manda. poſt Iaſ. in. d. l. ſi quis id quod Tho. gram. in vo. ix. in fin. in addi. et in vo. xv. & Mathe. in. d. conſti. ſi quis aliquem & in conſtitu. eos qui ſcienter Gandi. in rub. de tranſa. antepen. columna verſi. ultimo circa materiam. & in titu. de pen. ij. col. ver. itē no. quod dicit Odofr. & in tit. de homi. ij. & iij. col. ver. pone aliam queſtionē de facto et in

rub. vbi puni. delinquens Cardi. in clemẽ. i. de vita & hone. cler. v. q. Corn. in conſi. lxix. iij. volu. Corſe. in reperto. Panor. in verbo mandans an teneatur, & pleniſſime firma in reperto. ſuo. iij. Par. ver. ſtatutum in maleficijs. ver. ſtatutum delinquẽte, & ſequẽ. de fallentia niſi dicat proprijs manibus, & de hac. q. ij. in uerbo mandans. verſi. xxv. vſq; ad verſi. xxxv. & per Math. in conſtit. omnes noſtri. iiij. not. in fi. Alex. in conſi. lxv. & conſi. lij. iiij. volu.

62 ☞ † Et hec queſtio facit ad intellectum conſti. reg. terminum vite. de occidente an extendatur, & comprehendat mandantem occidi, in qua queſtioue habita & retenta communi ſu pradicta diſtinctione de ſtatuto loquente in rem aut in perſonã eſſet dicẽdum dictam conſtitu. non comprehẽdere mandantem ex quo verba. d. conſti. ſonant in perſonam facientis, quatenus dicitur quicunq; aliũ fuerit aggreſſus, et in aggreſſu ipſo eundem probabitur occidiſſe, & per alia verba ſequentia. Cum ergo ſonent dicta verba in perſonam facientis, non comprohendit mandantem, nam mãdans non dicitur aggredi, & in aggreſſu occidere, cum ergo conſti. regni ſint ſtricti iuris & non extenduntur vltra caſum in quo loquuntur, vt ſupra fuit dictum de conſti. ſi quis aliquem, & conſtitu. eos qui ſcienter, & Thom. gram. in. d. vot. & conſtitu. omnes noſtri. non extenditur ad mandantem, vt ibi per Math. & conſti. reg. de falſificante literas regis inci. qui literas regis in. iij. libr. non extenditur ad mandantem cum ſit ſtatutum penale, vt per Matthe. in deciſ. cccciij. in ſecunda difficultate, facit pro hoc dictum Bal. in conſi. lij. iij. vo. vbi de ſtatuto mediolani ꝙ homicida decapiterur non conprehendit mandantem, & in. d. l. non ideo minus. vij. q. vbi etiã de ſtatuto mediolani apoſt. poſt Bar. in. d. §. ſi ſeruus. in verſi. dominus, & facit dictum Bald. in. l. illud. C. de ſacroſanct. eccleſ. vbi dixit ꝙ conſti. fauorabilis. vbi imponat penam eſt odioſa ex conſequenti non extẽdenda in reg. odia & faciunt tradita per Franciſ. capiteli. inter conſilia Cepo. conſil. xxxvi. inquantum limitat conſti. l. quoniam multa. C. ad. l. iul. de vi pu. non extendi ad mandãtem cũ verba eius ſonent pſonalitatem, & faciunt alia dicta ibi per Cepo. in conſil. preced. de lege loquẽte in rem aut in perſonam, & licet in puncto iuris ita eſſet tenendum tamen iudices cõtrarium ſeruant cum etiam ſequentes glo. in. d. c. ſicut dignum. de homi. per quam dicunt Ioan. and. & Pano. ibi ꝙ aſſeſſores mandantem puniũt pena mortis ſicut faciẽtem cõcurrente illa ratione ꝙ cum ſit fauorabilis dicta cõſti. reipublice recipit extenſionem ad mandatem, & eũ cõprehendit, concurrunt dicta ꝑ Iſer. in. d. conſti. terminum vite. quatenus dicit locũ habere ne dum quando ferro occidit, ſed quando aliter perimit, vt ſuffocando aut ſuſpendẽdo aut aliter mortis cauſam prebendo, vt in oſtendente malam viã vbi latrones aſſiſtunt & latent, & occidatur oſtendens tenetur pena. d. conſti. & tamen verba dicte cõſtitutionis non ſonant in iſtis, ſed in aggreſſoribus, & occidentibus perſonaliter, Matthe. etiam in. d. conſti. ſi quis aliquem. ſentit & cõcludit illam conſtitut. comprehendere mandantem quando de mandato conſtat per veras probationes, & non per coniecturas.

63 ☞ † Secundo quero quid ſi quis mãdat vni ꝙ cõ mittat homicidium, & ille mandet alteri an vterq; teneatur ſecundus mãdans, & primus, & ſic ambo Bal. in. l. ſi ego. per illũ tex. ff. quod vi aut clam. tenet ꝙ ambo puniuntur. idem dicit in l. i. §. ne aũt. C. de cadu. toll. iij. col. ver. extra quero. tex. & Bar. in. l. i. §. incidit. ff. ad turpil. Bologni. in ſuis interpretat. in. d. l. ſi ego. Ang. in glo. ſempron. manda. vi. q. Mar. in ſingula. clxxxi. Bar. in. d. l. ſi quis pro emptore. penul. colum. ff. de vſucapio. & habetur poſt Bart. in. d. §. ſi mandato. in apoſt.

64 ☞ † Et ideo dicũt Bal. vbi ſupra, Bar. & Ang. eſſe idem in nuncio portante literas de homicidio, nam eo ſecuto tenetur nuncius ſi fuerit ſciens ſicut mãdans, vt per Cy. in. d. l. non ideo minus. C. de accuſa. & Barto. in. §. incidit. & Bar. & Mar. in. l. ſi ſcienter. ff. de parri. Mar. in conſ. xxvij. & in. l. i. §. preterea. ff. de ſicar. & in ſingula. clxxxi. & ibidem dicunt nuncios portantes literas de proditione & tractatu contra rempublicam, aut contra principem tenetur, vt principalis, vt no. in. l. i. ff. ad. l. iul. mai.

65 ☞ † Tertio

quero quid ſi vnus mandat pluribus, vt occi
dant, & omnes occidunt an dicatur vnum
delictum mandatis, vt vnica pena puniatur,
an plura vt pluribus penis, dic ꝙ vnum eſt
delictum, & ſic vnica pena punitur quando
vnicum mandatur delictum, licet pluribus ſe
cus ſi plura delicta, & homicidia, nam quot
ſunt delicta, & homicidia tot dicuntur deli-
cta, & tot penis punitur mandans, vt ꝑ Bar.
in.l.ſi.ij.col.ver.& pro hoc poteſt ſolui.ff.de
ſica.& per Bar.in.l.ſi.ff.ſi fami.fur. ſec.di.&
faciunt dicta ſupra in materia auxilij de vno
preſtante auxilium pluribus, vt per Corn.in
66 conſi.viij.ij.vol. ¶ † Quarto quero an requi
ratur ꝙ mandans ſit preſens, ut teneatur de
mandato an vero tenetur mandans etiam ſi
tempore delicti fuerit abſens dic ꝙ non requi
ritur ꝙ ſit preſens, ſed abſens punitur per tex.
in.l.i.§.preror.ff.ne quis eum qui in ius voc.
vi exi.quem ibi ponderat ad hoc paul Iaſ.&
alij, & per Bar.in.l.ſi per alium.eo.tit.& ali-
bi non reperitur tex.de hoc vt ibi per eos.
67 ¶ † Quinto quero quid ſi aliquis mandat in-
ſtigat, aut ſollicitat ꝙ clericus percutiatur an
mandans incidat in canonem ſi quis ſuaden
te, & ſit excommunicatus ſi percutiatur, aut
occidatur Bal.Ang.Rapha.& Imo.in.l.quid
ergo.§.pen.ff.de leg.i.dicunt ꝙ ſic, ſicut ſi ip-
ſe ꝑcuſſiſſet aut occidiſſet.Iaſ.in.l.i.C.de ſer.
fugi.Alex.poſt Bar.in.d.§.ſi mandato.in fin.
Panor.in.d.c.ſi mulieres. quod extendunt ēt
ſi mandans anteꝗ̃ mandatarius percutiat, vel
occidat reuocet mandatum, dummodo noti-
ficaſſet mandatario reuocationē, & per Bar.
in.l.ſi pecuniam.§.ſi ſeruum.ff.de condit.ob
cauſ.vide glo.in.d.c.mulieres. ꝙ ſolus Papa
abſoluit, & not.in.c.cum quis.de ſen.excom.
in.vi.Imo.in.c.ad audiētiā.de ho.Fel.in.c.ſi-
cut dignu n.de homi.limita, vt per Fely.in.d.
c.mulieres.niſi ante executionē mandati mā
dans moriatur, & vide per Bal.in marga.in
verbo mandās.ver.vi.vbi etiam ſi indirecte
68 mandauerit & ibi limita. ¶ † Quid econtra ſi
clericus mandat aut inſtigat ꝙ alius percutia
tur & occidatur an ſit irregularis doc.in.d.§.
pen.dicunt ꝙ ſic & in.c.ſicut dignum.de ho-
mi.in.vi.ubi etiam ſi prohibeat nec occidat
Bal.in.l.cū mandati.C.mand. Ang.in.d.glo.
69 ſempr.manda.viij.& .ix.q. ¶ † Et quid ſi ali-
quis percutiat aliquem armis clerici an cleri
cus ſit irregularis, dic vt per Feli.in.d.c. ſicut
dignū, & doc.in.d.c.petrus.de homi.& de his
vide ꝑ Nicola.plou.in tract.de irregula.xiij.
70 & .xiiij.irregular. ¶ † Et quid ſi clericus man
dat ꝙ ꝑcutiat, & mandatarius in aggreſſu oc
cidatur an clericus ſit irregularis per mortem
mandatarij, dic ut per Panor.in.c.ad audien-
tiam.de homi.Sexto quero an mandans etiā
teneri poſſit de auxilio, vt quia mandat, &
aſtaret.Bal.in.d.l.nō ideo minus.pe.col.verſ.
item queritur an quis poſſit teneri dicit quod
non ratione contrarietatis nam mandans, vt
principalis teneṫ quod ſecus ē in auxiliatore,
71 vt ibi. ¶ † Et no.quod ſecuto delicto ſtatim
mandans, & mandatarius tenentur niſi legi-
time excuſentur, vt per Bar.in.d.§.ſi manda
to.ij.col.ver.ſed quando, & Ang.in glo.ſem
72 pro.mand.ij.col.ꝙ ¶ † Circa tertium de cau
ſis excuſantibus mandātem, dic quod primo
excuſatur mandans ſi mandatarius exceſſit
fines mādati.arg.l.diligenter.ff.mād.& Mar.
in conſil.xxi.ſed diſtingue, vt per Bal.in.d.l.
non ideo minus.vlt.col.ver.item ꝗro an mā-
dans teneatur, & in.l.cum mandati.C.man-
da.& refert, & ſequitur Ang.in glo.ſempro.
mand.x.q.vbi diſtinguit quod aut eſt in po-
teſtate mandatarij ſeruare fines mandati, vt
quia mandet vt percutiat in vno loco, vt ex
tra plateam, & ille percutiat alio loco, vt in
platea, vt per Bal.in.l.ſi.C.ſi a non competē.
iudi.vel mandet, vt percutiat ligno, & haſta,
& ille percutiat ferro, & tunc mandans excu
ſatur a pena ordinaria mandati, vt per Bal.
in.d.l.cum mandati.aut ſeruare fines manda
ti non erat in poteſtate mandatarij, vt quia
mandet gladio percuti, & vulnerari, & ꝙ nō
occidat expreſſe prohibendo, & tunc ex quo
etiam vulnus minimum poteſt eſſe mortale
nec eſt in poteſtate mandatarij ſeruare fines
mandati cum mortale, & non mortale nō eſt
in eius poteſtate, & tunc mandans in totum
teneṫ de homicidio ſicut ſi ipſe mandans mā
daſſet homicidium committi per textum in
c.ſi.de homic.in.vi.Auguſti.tñ poſt Ange.in

dicta gl.ſempro.manda.allegat contra hanc
diſtintionē tex.in.d.c.ad audiētiam de homi.
tamen ipſe tenet dictam diſtinctionem Bald.
quam ampliat habere locum etiam in tacito
mandato ne dum in expreſſo per tex.in.c.ex
litteris de exceſſ.prelato,& limitat ut p Bald.
in.d.l.cū mandati quando mandat ligno per
cuti & ille ferro tunc non tenetur, ſecus ſi vt
73 ferro percutiat ut ibi.¶ † Et de hoc an quan-
do mandat ut vulneret & prohibeat ne occi-
dat an occidendo teneatur pœna mortis mā-
dans habetur in.d.c.fi.de homi.in.vi.& ibi p
Gemin.& per Socy.in.d.c.ad audientiam et
Ana.in.d.c.ſicut dignum.§.fi.Bar.& Iaſ.in.l.
non ſolum.§.morte.ff.de oper.no.nun. Alex.
in conſi.cxl.ij.vol.Bar.in.l.diuus ,ff. de ſicar.
Marſi.in.l.i.§.diuus.ff.de ſicar.& in.l.i C.eo.
Bal.Pau.Rom.Areti.& Iaſ.& alij in.l.ſi quis
mihi bona.§. ſed quid ſi mandauit .ff. de ac-
qui.here.Cuma.in cōſi.cxxxiiij.doc.in.l.quid
ergo.§.pē.ff.de leg.i.pleniſſime per Cep.i cōſ.
xxxiiij. & in quatuor ſequentibus conſilijs
xxxv.xxxvi.xxxvij.xxxviij.per alios con-
ſulentes & ſubſcribentes ut per Anto. roſell.
Franciſ.capiteli.& Ang.de ca.qui omnes in
his terminis cōſuluerunt & nouiſſime cōſul-
uit pleniſſime Mar.in cōſi.lxvij.per totum et
aliquid per eū i cōſi.x.et per Bel.in pra.in tit.
de qō.li.col.& ſeq.doc.in.l.quoniā multa.C.
ad l.iul,devi.pub.& Deci.in cōſ.ccxxxiiij.&
Iaſ.in.l.i.vij.col.C.de ſer. fugi. Panor. & alij
in.c.ex litteris de exceſſ.prela.& in .c. ſnīam
ne cler. vel mona. Felyn.in.c. vniuerſitati in
prin.de ſen.excōmuni.Imo.i.d.c. ſicut dignū
& Thō.gra.in cōſil.xx. vbi fuit mandatū ba
ſtono percuti & ille ferro & occidat qui oēs
dicunt teneri de mandato differunt tñ quo ad
pœnā nam Cepo.in.d. cōſi. xxxiiij. conſuluit
in ciuitate vicentiæ puniendū eſſe mandātem
pœna mortis & vltimo ſupplitio ſi ferro mā-
dauit percuti & vulnerari non obſtante pro
teſtatione facta ꝙ non occidat que proteſta-
tio nihil releuat tanquam contraria actui per
tradita per Bar.in.d.§.morte per tex.i.d.c. fi.
quem intelligit locum habere etiam in cau-
ſis ſanguineum ne dum quo ad irregularita-
tem per multas rationes reſpondendo ad ra-
tiones contrarias, alij vero conſulentes in eo-
dem caſu,vt Anto.roſe.Franc. Capi.& Ang.
de ca.filius Paul.de ca.conſuluerunt contra-
rium ꝙ nō puniatur pœna mortis,ſed alia pœ
na mitiori vt exilio,& hanc dicunt fore veri-
tatem,& Ange.ibi teſtatur Deum, & verita-
tem ꝙ non puniatur pena mortis , tamen in
caſu quo Mar.cōſuluit mandauit percuti ba-
ſtono in quo ceſſant rationes contrarie con-
currente doctr.Bald.in.d.l.cum mandati.&
hec opinio eſt humanior & tutior maxime in
homine bone fame, & nō ſolito talia cōmit
tere.Limitat tamen predictā queſtionem,&
d.c.fi.Iaſ i.d.l.ſi quis mihi bona.§.fi.& Mar.
in.d.conſi.lxvij.quatuor modis.Primo vt lo
cum habeat quando mandatur ferro percu-
ti,& tali inſtrumento in quo non eſſet in po
teſtate mandatoris obſeruare fines mandati
ſecus tamen ſi pugno , aut manu vacua, aut
baſtono,vt per Bald.in.d.l.cum mandati.&
in.d.§.fi.vbi Pau.Roma.& Aret.& Alex.in
d.§.ſed quid ſi mandauit.& in conſi.cxl.ij.uo
lu.& plene Mar.in.d.cōſi.lxvij.¶ Secundo li-
mita iuxta doctr.Bal.in.d.l.non ideo minus.
& Ange.in.d.glo.ſempro.mand.quando eſ-
ſet in poteſtate mandatarij ſeruare formam
mandati,vt quia in vno loco mandauit,vt in
platea,& ipſe in alio loco percuſſerit, vt per
Anan.in.d.c.ſicut dignum.& Mar.in.d.con-
ſil.lxvij.Tertio limita vt procedat iure cano
nico quo ad irregularitatem non autem iure
ciuili quo ad penam ſanguinis inter que iura
longa eſt differentia, vt tradunt doct.in.c.ſi-
gnificaſti.lo.ij. de homi. Alex.in.d.conſi.cxl.
& ita limitat Iaſ.ibi in.d.§.fina.& Mar.in.d.
conſi.lxvij.& inter cōſi.Cep.per ſupradictos
Anto.Franc.& Ang.in.d.conſil.xxxv. cum
ſequētibus dicit tamen ibi Iaſ.in.d.§.fi.doc.
extendere illud.c.fi.etiam quo ad penas ſan-
guinis per doctor.Bald.in.l.diuus. ff.de ſica.
in fi.qui alleg.etiam tex.in.l.fi.ff.de crim.ex-
pi.here.Quarto limita & intellige & decla-
ra,vt per Deci in.d.conſil.ccxxxiiij.quando
mandatur delictum committi quod tēdat ad
homicidium,ſecus ſi ad aliud delictum,vt ad
raptum mulieris, vt ibi per Deci.& per Ale-
xan.in.d.conſi.cxl.ij. volu.& Areti.in conſi.

74 xxx. ſ † Quid autē econtra an ſi mandat oc cidi ſi vulnerat, & non occidit an teneatur de vulnere Bal. Paul. Roma. Areti. & Iaſ. in d. §. fi. l. ſi quis mihi bona. & in. l. in ſuis. ff. de libe. & poſth. ꝙ ſic, & Corn. in conſil. ccxlix. i. vol. Mar. in. l. i. in prin. iij. col. & in. §. diuus.
75 in prin. ff. de ſicar. ſ † Secundo excuſatur mā dans ſi mandatarius erat alias omnino factu rus, nam tunc non tenetur de mandato, ſed tanꝗ inſtigator, & perſuaſor, vt per Bal. in. l. i. ij. col. C. de ſer. fugit. & Angel. in conſil. xxij. Corne. in conſi. lix. iij. volu. quod tamen deprehenditur ſi praeceſſerit inimicitia capitalis inter mādatarium, & occiſum, vel mine praecedentes ipſius mandatarij, vel preparamenta per eum, nam tunc ex his minis preceden tibus, & ſolitus erat minas mittere ad effectū vt per Felyn. in. d. c. ſicut dignum. iij. colum. iij. conclu. tunc preſumitur ꝙ erat alias factū rus, vel nulla ſtante inimicitia mandantis cū occiſo, vt ibi per Baldum in dicta. l. prima. verſicu. & ille dicitur mandare. Debet etiam eſſe mandatum ſuperiori ab inferiore, & ſic tribus concurrentibus inimicitia offenſi, et mandatarij mine eiuſdem, & ꝙ inferior man daret ſuperiori, ſecus econtra, vt per Iaſon. in d. l. i. iij. col. quod dicit ibi Pau. de caſt. menti tenendum ex quo poteſt quis amicum euade re, & pecunias lucrari, & ita dicit ſe conſuluiſ ſe Alex. poſt Bar. in. d. §. ſi mandato. ver. niſi gratia mandātis. in fi. & in conſil. cxxvij. iij. volu. contrarium tamen in hoc tenet Bald. in l. metum. C. quod met. cau. alleg. c. cum quis. de ſent. excom. in. vi. vbi dicit ſi facit nomine mandantis non excuſatur mandās licet eſſet alias facturus, & in. l. i. in prin. ff. đ eo per quē fac. er. vbi Ange. alleg. glo. in. l. apud celſum. in prin. ff. quib. ex cauſ. in poſſ. ea. ꝙ excuſatur Cep. in caut. lxv. Bal. in. l. ob hec verba. ff. de infamib. & in. l. data opera. xxiij. colū. C. qui accuſa. poſſ. & in. d. l. i. C. de ſer. fugiti. Bartol. in. d. §. ſi mandato. not. gloſ. in. §. ope. inſti. de oblig. que ex deli. naſ. Matheſi. in ſin gu. xcvij. & in ſingu. ciij. Saly. in. l. i. C. de ra ptu virgi. Io. fab. inſtit. mada. in prin. Fely. in d. c. ſicut dignum. Ioā. de lig. in. c. mulieres. de ſenten. excommun. Bal. in. c. i. §. iniuria. pen. colum. de pace iuramen. firman. Ang. in glo. ſempro. mand. circa finem. Corn. in conſ. lvij. iij. volumi. Iaſ. in. d. l. ſi quis mihi bona. §. ſed quid ſi mandauit. circa finem. canon. in. c. i de offic. delega. Bald. in. c. i. quibus mod. feud. amitta. Marſ. in conſi. lxi. Iaſ. in. d. l. i. & in. d. §. ſed quid ſi mandauit. concludit communiter teneri opin. Bartol. in. d. §. ſi mandato. ꝙ non debet fieri talis diſtinctio in mandante, licet in conſulente, & perſuadēte ſic. Sed qua liter cognoſcitur ꝙ erat alias facturus, dic vt per Bald. in dicta. l. prima. C. de ſer. fugit. & in. l. metum. C. quod metus cauſ. & in l. data opera. C. qui accuſa. poſ. Ange. in. l. i. ff. de eo per quem factum erit. Alex. poſt. Barto. in. d. §. ſi mandato. Corne. in dicto conſil. lvij. iij. volu. Fely. in. d. c. ſicut dignum. in glo. in. d. l. apud celſum. Sed an in dubio preſumatur ꝙ erat alias facturus conſtito de mandato, ſed quod fecerit ad mandatum mandātis, vt per Dy. in regu. in obſcuris. de regul. iuris. in. vi. Bal. in. d. l. ob hec verba. & habetur poſt Bal dum in. d. l. i. C. de ſeru. fugiti. Bald. in. l. data opera. xvij. colum. Fely. in. d. c. ſicut dignum. Iaſ. in. d. l. ſi quis pro emptore. ff. de vſucapi. Alex. in conſi. ciij. i. volu. Mar. in ſing. ccxviij. incip. regulam habemus, & in. l. i. §. diuus. ff. de ſica. & in. l. i. C. eo. Alex. in. d. l. metum. vbi fallit niſi mine preceſſiſſent, & capitalis inimicitia, & per Bal. in. d. l. i. & ibi Iaſ. & Ang. in conſil. xxij. & Thom. gram. in vo. vi. ver. nec videtur. dicit ſi precedit odium mandata rij preſumitur ex odio, & non mandato occi
76 diſſe. ſ † Tertio excuſatur ſi mandatarius di xerit ſe feciſſe non vt adimpleat mandatum ſe quia erat eius inimicus, nam talis excuſatio prodeſt mandanti, dummodo concurrant alie coniecture, & preſumptiones de inimicitia, vel minis precedentibus, vt per Baldum in. l. prima. §. iniuria. octaua columna. verſic. quero ſi titius. de pace iuramenr. firm. Cepo. in caute. xli. Marſil. in conſilio. lxi. in fine. Pa ri. in tracta. ſindi. in verbo tortura. uerſi. quia ſepe. uerſicu. an ſi quis mandauit ſcio. Cepo. in cautel. xxix. incipi. vidimus. quam plures vbi in dubio preſumitur contra mandantem Marſil. in. l. prima. §. diuus Antoninus,

ff.de queſtio.iij.col.ver.an autem mandatarius.vbi ꝙ in dubio contra mandantem preſumitur,& in ſingula.cij.incip.in ore duorum Alex.poſt Bar.in.l.pen.ff.de queſtio.Thom.
77 gram.in conſil.lxiij.in fi.☞ † Quarto excuſatur ſi mandatarius non acceptauit mandatũ a principio ſed illud repudiauit, nam non tenetur mandans licet poſtea mandatarius occiderit, vt per Bal.in.l.ſi literas. in fi.C.mãda.& in.l.i.iij.col. C.de ſer.fug.Bar.in.l.qui in aliena.§.ſi is q.ff.de acqui.here.Alex.poſt Bar.in.l.is qui.§.vnde queritur.ff.de manumi.Alex.poſt Bar.in.d.§.ſi mãdato. ver.ſemper teneatur.Alex.poſt Bar.in.l.ſi.ff.de q̃ſtio. Bal.in.l.quicunq;.C.de ſer.fugi.Bar. in.l.qui in aliena §.is qui.ff.de acquir.here.Alex.poſt Bar.in.l.is qui.§. vnde queritur.ff. de manu. Alex.poſt Bar.in.d.§.ſi mandato.ver.ſemper teneatur. Alex.poſt Bar.in.l.ſi.ff.de queſtio. Bal.in.l.quicunq;.C.de ſer.fugi.& in.l.non
78 ideo minus.C.de accuſat.☞ †Idem excuſatur ſi mandatũ acceptauit, & poſtea reuocauit, dũmodo reuocationẽ notificet mãdatario,& etiam notificet ei qui eẽt offendendus, vt caueat alias tenetur, vt per Bald.in locis ſupra in.d.l.i.C.de ſer.fugi.& in.d.l.ſi literas. & in d.l.mandatum. in fi.C.manda.Inno. in.c.ad audiẽtiam.de homi.Bal.in.d.l.non iõ minus. Alex.in.d.§.ſi mandato.poſt Bar.in fi.ver. quero mãdaui tibi.vbi dicunt nõ eſſe neceſſe nominare offendẽtem,ſed tantum ꝙ caueat ſibi,& ꝑ Alex.in conſi.lxxxiij.vij.vol.Cepo. caut.vlti.nu. cclv.Feli.in.d.c.ſicut dignũ.iiij. col.de homi.Bal.in.l.ob hec verba.ff.de infami.Ancha.in clem.i.de renũcia.doct.in.c.mulieres.de ſen.excommuni.glo.in.c.cum quis. de ſenten.excommuni.in.vi.plene Mar.in cõſil.cl.vbi etiam in crimine aſſaſſinatus ꝙ non puniatur ordinaria ſi fuit reuocatum mandatum re integra contra glo.in.d.c.i.de homi.in vi.& per.Ang.in.l.itẽ apud labeonẽ.§.ſi cu-
79 rauerit.ff.de iniur.& ſupra fuit dictũ.☞ † Reuocare autem dicitur expreſſe, & tacite.expreſſe quãdo verbis expreſſis reuocat prohibendo ne mandatum ad effectum producat, vt per Bar.in.d.§.ſi mãdato.in fi. ver.quero quare,& in.l.ſi non remunerandi.§.ſi mãdauero.ff.manda.& Bal.in.d.l.ob hec verba,& in margar.in ver.mãdatũ.vi.verſ. tacite quia mãdans fecit pacem vel parentelam cũ offẽndendo Arg.l.iij.ff.de adim.lega.per Bar.in.d. §.ſi mandato.ver.quero mandaui tibi,&habetur per apoſt poſt eum,& Ang.in glo.ſempro.Mand.ver.quinto querit.Bar.Item tacite dicitur reuocatum mandatum ſi diu ſtetit mandatarius qui non compleuit mandatum vt quia ex longo interuallo occidit, nã ex lõginquitate temporis preſumitur mutata voluntas.l.qui bona.§.ſi quis ſtipulaturus.ff.de damno infecto.l.ſi.in ſi.ff.quod vi aut clam. habetur in.l.in vtilitatibus.ff.de confirm.tuto.l.ſi mandaſſe.ff.de manda.Pau.de ca.in.l. ſancimus.C.de teſtam.vbi dicit eſſe equius, & benignius.Quod limita niſi tempus eſſet limitatum,vt occidat tali die,aut menſe,& ille poſtea.nam tunc ſi diu non tenetur, vt per Saly.in.d.l.non ideo minus.iiij.q. Augu.poſt Ang.in.d.gl.ſempro.mand.Bar. tamen in.d. ver.quero mandaui.tenet ꝙ ſemper teneatur ſi non fuit expreſſe aut tacite renocatum, & Inno.& Panor.in.d.c.ad audientiam.Alex. poſt Bar.in.l.iij.§.vnde queritur.ff.de manu. glo.in.§.ope.inſti.de obliga.que ex déli.& in l.i.§ perſuadere.ff.de ſer.corr.Alex.poſt Bar. in.d.ver.quero mandaui.tibi,& in.d.ver.quero quare iſta perſuaſio. Bal.in.d.l.ſi mãdatũ. in fi.& in.d.l.ob hec verba.Alex.poſt Bar.in d.l.ſi mãda'o.in fi.& in ſing.clxxix.vij.vol. & in fi.i.conſil.iij.vol.vbi preſumit occidiſſe ex precedente tractatu,& ordinatione, & dixit Ang.in glo.colloquium.Bal.in.d.l.ſi literas.in fi.& in.d.l.i.v.col.C.de ſer.fugi.Rom. in.l.qui in aliena.§.ſi is qui.ff.de acqui.here. Iaſ.in.d.l.ſancimus.& in.l.poſt dotem.ff.ſol. matr.poſt Imo.& alios, & Imo.in clem.i.de homi.& Saly.in.d.l.non ideo minus.iiij.q.& Bal.ibidem in fi.& in.l.i.§.ne autem.C.de cadu.tol.Flor.in.l.liber homo.vlt.co.ff.ad.l.aql. Fel.in.c.cũ Marchio.xxviij.col.de cõſti.& in d.c.ſicut dignũ.iiij.col. Iaſ.in.§.ſequẽs.inſt.de actio.& Ang.in fi.d.glo.ſempro.mand.gl.in d.c.mulieres.Bar.in.l.ſi pecunia.§.ſi ſeruũ.ff. de cond.ob ca. Ang.in.l.i.C.de nili ager.non .rump.Bal.& Pau.de caſt.in.l.i.C de ſer.fugi.

Item tacite reuocatur ſi ſuperueniant ini-
mici capitales inter mandantem, & manda-
tarium nam preſumitur reuocatum madatũ.
l.ſi cũ cornelio. vbi Bar. ff. de ſol. Alex. in cõ-
ſil. ccix. & ſeq. vij. vol. Bal. in. l. ſi mandatum.
C. manda. vbi an, & quando in notitiam de-
bet peruenire reuocatio mandati, & per gl. &
80 doc. in. l. filius. §. procuratorẽ. ff. mãd. ☞ † Quin
to excuſatur mandans ſi mandatarius attenta
uit delictum, & non perfecit nam non tene-
tur mandans pena ordinaria niſi perfecto de-
licto, & conſumato per tex. in. l. item apud la
beonem. §. ſi curauerit. ff. de iniur. no. in. d. §.
ope, & in. l. ſepe. ī fi. ff. de ver. ſigni. & ꝑ Tho.
gram. in vol. xxxviij. vbi de attentante vene
nari, & an mandatum excuſauerit facientem
vt per eũ. in cõtrarium facit tex. in. l. i. in prin.
ff. de extraordi. crim. Bar. in. d. §. ſi mandato.
ver. hoc premiſſo diſtinguit aut delictum eſt
atrox, & tunc punit̃ extra ordinẽ. d. l. i. aut eſt
leue, & tunc nõ tenetur aliqua pena. d. §. ſi cu
rauerit, & ibi Dy. idem tenet Saly. in. d. l. non
ideo minus. iij. q. & Ange. in. d. gloſ. ſempro.
manda. ij. q. & Ange. in conſil. xiiij. Aretin. in
conſil. clxv. Bal. in conſil. lxxxi. iij. vol, & in
d. l. nõ ideo minus. vlt. col. & in cõſi. cccxxiij.
iij. vol. Flor. in. d. l. liber homo. Areti. in. l. cum
quidam. §. iuſti. ff. de acqui. here. Fely. in trac.
de cona. fallit in cle. i. & ibi per Card. poſt gl.
de pen. Fallit etiam in aſſaſſino per. d. c. i. de
hom. in. vi. vbi non fit diſtinctio inter mandã
tem, & mandatarium, tamen Ang. in. d. §. ſi
currauerit. & in. d. conſi. xiiij. tenet ꝙ pena ex
traordinaria puniatur. Tho. gram. vo. viij. &
in vo. ix. in fi. in addi. vbi mãdans aſſaſſinus
extraordinaria, & mandatarius ordinaria pu
nitur tamen in. vo. xx. dicit idem in mandata
rio ꝙ extra ordinẽ puniatur, & in vo. ix. pena
mortis tñ ibi concurrebat reiteratio delictorũ
in. d. vero vo. xx. bona fama delinquentis, &
partis remiſſio, vide per Gand. in rub. de ho-
mi. iiij. col. ver. ſed pone ꝙ dedi pecuniã, & ꝑ
Mar. in. l. i. ī pri. ij. col. ver. mõ. ff. de ſica. & ī. d.
l. i. §. diuus. ff. đ ſic. et ī. l. q falſam. ff. de fal. & ī
l. is q cũ telo. C. de ſic. & ī. l. i. C. de rap. vir. & ī
conſi. cl. & fallit in atrocioribus vt per Par. in
81 tra. ſind. in verbo tortura. ver. dicitur. ☞ † Sex-
to excuſatur quia preceſſit ſolum mandatum
nec ſecutum fuit homicidium nec attentatũ,
nam ex ſimplici mandato non punitur glo. in
l. preſenti. ver. cogitationem. C. de his qui ad
eccleſ. cõfu. & in. c. nullus epiſcopus. i. q. i. Bar.
in. l. ſi quis non dicam rapere. ij. col. C. de epiſ.
& cler. Card. in. c. i. de eo qui mi. in poſſ. Fely.
plene in tra. de cona. Thom. gram. in vo. viij.
ver. nam in rei veritate vbi dicit mandatum
non eſſe in conſideratione ſi non eſt executũ
dic vt puniatur pena ordinaria niſi in aſſaſſi
nio, vt per glo. in. d. c. i. de homi. in. vi illa ta-
men glo. reprobatur in hoc nam, & in tali cri-
mine extraordinem punitur, vt per Ang. in. d.
§. ſi curauerit, vt per Thom gram. in. d. vo.
viij. vbi extraordinem concludit puniendum
mandantem aſſaſſinum propter ſolum man-
datum, vt per Bal. in d. l. ſi quis non dicã ra-
pere, & in. d. l. non ideo minus. vi. q. & ibi an
tractatus, & ordinatio ſola puniat̃, & Bar.
in. d. §. ſi mandato. in fi. & Ang. in. d. glo. ſem-
pron. manda. in fi. & in gloſ. colloquium, &
tractatum Bal. in. d. l. non ideo. vi. q. tex. in. d.
§. ſi curauerit. vbi ex ſolo mandato abſq; per
fectione delicti non punitur, & per Fely. in. c.
i. de preſump. vlt. col. ver. no. ex hoc. & habe
tur poſt eum, & per Panor. in. c. non magno.
82 ne cler. vel mon. ☞ † Facit nam tractatus pu-
nitur, & ordinatio, licet non fuerit deuentum
ad aliquem actũ, tunc quando tractatus eſſet
cum alio, vt in mandante vel alijs, non tamen
ſi mente ſua tractaſſet, vt ꝑ Bar. in. l. & ſi ami
cis. §. i. ff. de adulter. per. l. qui ea mente. ff. de
fur. Ang. in glo. exiſtens florẽ. in fi. Bal. in. d. l.
ſi quis nõ dicam rapere. Mar. in. conſi. xix. in
fi. & in conſi. li. & in. l. in. l. cornelia. ff. de ſica.
i. no. & in. l. ij. & in. l. vtrũ. ff. de parri. & in. d.
l. is qui cum telo. C. de ſica. Thom. grã. in vo.
viij. & in vo. ix Fely. in. d. trac. de cona. faciũt
dicta Bar. in. l. reſpiciendũ. §. delinquũt. ff. de
pen. nam mandando ineſt dolus licet non fue
rit ad effectũ ꝓductũ mandatum, & ratione
doli tenetur extraordinẽ, vt ibi per Bar. & ꝑ
Cy. in. l. i. C. de crim. ſtellio. per tex. in. l. omne
delictũ. §. contumaciam. ff. de re. mili. facit nã
dolus crimen eſt ergo puniendus glo. & Bar.
in. l. i. ff. de fideiu. tuto. & in. l. i. §. non tantũ. ff.

depo.&.l.nõ exigit.ff.de dol.& in.l.ij.§.nunc tractamus.ff.de tute.in fi.vbi ergo dolus eſt delictum eſt qui punitur crimine ſtellionatus ſi aliter a lege punitus non reperitur dummodo ſit verus dolus, & non preſumptus,vt per Cy.in.d.l.i.& Alex.in.d.l.omne delictum. Facit ꝙ mandatum non attenditur ſolum,vt ordinaria pena puniatur,nam mandans tenetur de delicto propter mandatum,& non de mãdato propter delictum, & ideo delictum eſt in conſideratione, & non mandatum, vt per Bar. in.l.i.§.quod ait.ff.de ſer.corr.Et ideo ſi ſtatutum imponat pro delicto in platea commiſſo,penam dupli,& penam ſimpli ꝑ mandato.Si mandat extra plateã, & delictum ſit commiſſum in platea mandans tenetur pena dupli, & non ſimpli. Quod autem mandans puniatur extra ordinem quando ageretur de ſolo mandato. Ang.in.d.glo.ſempro.mand.& in glo.exiſtens Florẽ.allegat Bar.in.d.§.ſi mã

83 dato. ☞ †Et ideo ſi mandatur committi homicidium,& mandatum fuit factum Florentie. & Bononię occiderit an locus mandati inſpiciendus ſit,& an vero locus delicti Bar.in.l.ſi vt proponitur.ff.de fideiu.per glo.in.l.i.§.pſuadere.ff.de ſer.corr.vbi Bar.cõcludit.Quod cum mandans teneatur ex delicto ſecuto vbi eſt maleficium commiſſum ibi eſt puniendus, & conueniendus.Petr.aũt de Ancha.in clem.i.§.fi.vt lite pend.per glo.ibi.Diſtinguit inter mandantem, & ratum habentem,nam mandans in loco delicti ratum habens in loco ratihabitionis. Quod tamen reprehendit Imo.in.d.l.vt proponitur.nam in duobus caſibus in loco delicti punitur,vide per Ang.in d.glo.exiſtens Flor.&Gand.in rub.vbi pun. delinquens. & in vlti.q.in fi.operis.Boni.in rub.de falſ.vbi in mandante alibi falſum cõmitti, & ibi cuius ſit electio accuſati an accuſatoris vbi cõueniatur, & per Bal.in.l.fi.C.ſi a non competen.iudic.& in.d.l.non ideo minus.ix.colũ.vi.q.& in.l.gallus.§.quid ſi is ff. de liber.& poſthu.& in.l.i.C.de ſer.fugiti.& Bar.in.l.ſi annua.ff.de annu.lega.Gemi.in.c. i.de homi.in.vi.Panor.& Fely.in.c.i.de preſumpt.vbi in loco delicti,& plene in.d.c.i.an in loco delicti,& loco mandati,& per Panor, & Fely.in.c.fi.de fo.compet.& in.c.parentibus.de priuileg.plene per Marſ.in.l.fi.ix.car. in ver.vltra predicta.ff.de iuriſ.om.iud.& in ſing.ccccciiij.allegat Paul.in.d.l.vt proponitur.Alex.in conſil.cxvi.iij.col.vi.volu.Areti. in conſi.lviij.Marſ.in.l.i.in prin.ff.de ſicar.iij. col.Bar.in.d.§.ſi mandato.iij. col.verſi. quero vnde oritur.& ibi poſt eum Anchar.in.c. poſtulaſti.de foro compet.Bar.in.l.qui ſeruo. §.idem pomponius.& in.l.qui opẽ.ff.de furt. In loco ergo commiſſi delicti puniendus eſt, non in loco mandati, & ex conſequenti in accuſatione,& libello contra mandantem inſeri debet locus,vt tempus commiſſi delicti, & non mandati,vt per Bart.in.d.§.ſi mandato. ver.ex hoc ſequitur habetur poſt Bar.in.l.libellorum.ff.de accuſa.Roma.conſi.lx.& Bal. in.d.l.non ideo minus.iiij.v.et.vi.q.licet in.v. q.diſtinguat aliqualiter tamen idem in effectu,vt per Ang.in.d.glo.ſempro.manda.vij. &.xij.q.Sal.in.d.l.non ideo minus.vij.q.Ange.in conſi.clxxviij. Quod tamen intellige vt puniatur mandans pena ordinaria,ratione delicti conſumati, ſecus ſi pena extraordinaria ratione mandati tantum, vt ſupra nam tunc locus, & tempus mandati,vt per Bal.in.d.l. non iõ.v.q.& Imo.in.d.l.ſi vt propoponitur. ff.de fideiu.tu.poſt Bar.ibi& Bal.in.l.ſi eximendi.§.pretor.ff.ne quis eum qui in ius vo. Auguſt.poſt Ang.in.d gl.ſempro.mand. vij.

84 q.☞ † Septimo excuſatur mandans ex defectu ordinis non probati,nã ad hoc, vt de mãdato teneatur mandans neceſſe eſt,vt mandatum precedat factũ vel interueniat in ipſo facto,vt per Bal.in.l.i.iiij.col.ver.itẽ nemo punitur.C.de ſer.fug.& ibi Iaſ.ver.ſecundo diligenter.no.v.col.& in.d.l.non ideo minus.co. fi.ver.item queritur.ꝙ eſt differentia no.in.l. ſi vero.§.ſi poſt creditam.ff.manda. Bal.in.l. ob hec verba.ff.de infami.Alex poſt Bart.in d.§.ſi mandato. Pau.de elea.& Cardi & doc.

85 in clem i.de pen.☞ †Octauo excuſatur mandans,ſi delictum non poſſit ſibi ineſſe per rerum naturam,& ideo ſi impubes mandet ferri falſum teſtimonium non punitur de falſo, ſed aliter extra ordinem cum in impuberẽ nõ cadat periurium,vt per Bal.in.l.fi.C.ad ſillei.

Idem ſi cecus mandat fieri falſam ſcripturã,
nam ipſe non poteſt ſecundum naturam fabri
care falſum, ergo nec mandando obligatur,
ita per Bal.in.d.l.i.C.de ſer.fugi.iiij.col.verſ.
& no.ꝙ mandans vbi de ceco . Contrarium
dicit verius ꝙ teneatur mandans alias illitera
tus,& idiota non teneretur de falſo . In falſo
vero teſtimonio excuſatur pupillus,vt ſupra,
ſecus tamen ſi maior eſſet nam eadem pœna
puniretur,vt per Bal.in.l.i.§.ne autem.C.de
cadu.toll.Mar.in.l.i.xiij.col.ff.de ſicar.in pri.
86 ☞ †Nono excuſať in caſu quo naturaliter nõ
poſſunt plures ſimul concurrere in eodem ac
tu,& ideo mandans adulterium committi nõ
punitur de mandato,ſed tenetur,vt conſulens
& inſtigator,vel fautor, vt per Bald.in.d.l.i.
C.de ſer.fugi.& in.d.§.ne autem. & in.d.l.nõ
ideo minus.poſt.x.q.& in.l.i.§.ſi procurator.
ff.ſi quis ius dicen.non optemp. Butri.in.c.ij.
in fi.de ordi.cogn. Rom.in.l.ſi quis miſſum.in
87 prin.ff.de damno infe. ☞ † Decimo excuſatur
mandans ſi contra eum teſtium dicta non cõ
cordant cũ rebus ſenſatis,& veriſimilibus ſe-
cundum cõmunem hominum opinionem , vt
quia dicant teſtes ꝙ vaſſallus, ſeu familiaris
mandaſſet domino,vel filius patri, vel minor
maiori,vt occideret nã non eſt veriſimile hoc
vt per Bal.in.d.l.i.iij.col.ver.Et ideo in qua-
dam inquiſitione vbi dicit fuiſſe annullatam
inquiſitionem,in qua continebatur ꝙ familia
ris mandauerat domino,& ꝑ Alex.poſt Bar.
88 in.d.§.ſi mãdato.ij.col.ver.excuſať. ☞ † Vnde
cimo excuſatur mandans ſi mandatarius non
teneretur nam mandans excuſaretur.l.ſi quis
rem.§.ſi titium.ff.de fur.Declara tamen , &
dic,vt per Bar.& Iaſ.in.l.ſi quis id quod.§.i.
ff.de iuriſdi.omnium iudicum , & per Bar.in
d.§.ſi mãdato,in fi.ij.co.& Bal.in.d.l.nõ ideo
minus.in fi.col.& vide Ang.in glo.ſempron.
89 manda.ij.col.ver.quero tertio. ☞ † Duodeci-
mo excuſatur mandans ſi non conſtat de prin
cipali mandatario, nam incertitudo principa
lis delinquentis infert in acceſſorio impoten-
tiam procedendi. Perſona enim eſt nominan-
da ne in tali crimine vagetur.l.pretor addu-
xit.in princ.ff.de iniur.ita conſuluit Anch.in
conſi.ccxvij.in fi.verb.& ita conſuluit Marſ.
in conſi.xlix.ver.ij.pro hac parte, & in ſeq.
ſubſcriptione Caro.roi.verſi.ſed premiſſis.&
per eundẽ in cõſi.xliij.& conſ.l.& conſ.lxix.
90 & conſi.lxxxi.& conſ cx. ☞ †Decimotertio
excuſatur ſi per ſe potuit delictum facere &
occidere ergo potuit alteri mandare, & man
dando non teneť mandans,vt per Bal.& Sa-
ly.in.l.gracchus.C.de adulte.vbi ẽt per aſſaſ
ſinium licet de aſſaſſinio,cõtrariũ dicat Mat.
in conſti.penam eorũ. Et ꝙ mandans non te
netur cõſuluit Bar.vt refert Anch.in.c.i.de cõ
ſtit.in fi.ver.hic põt.not glo in.l.ſed ſi vnius.
§.ſi ſeruus.ff.de iniur.&per Dy.in reg.ſi quis
mandato.in.vi.& per Bar.in.d.§.ſi mãdato.
in.ij.col.contrarium Bal.in.l.accuſationis.C.
ꝙ me.cau.& in.c.i.§.ſi vero.de pa.iura.fir.&
in.l.ad officium.C.cõi diui.& in.l.vt vim.ff.
91 de iuſt.& iu.& in.l.i.C.vñ vi. ☞ †Et de hoc an
& qñ ſibi liceat de iure cõi, aut ſtatutario li-
ceat alteri demandare, & mandando non te-
neať,dic vt ibidem in.d.locis.& plene ꝑ Ale.
poſt Bar.in.d.§.ſi mandato.in ver.excuſatur.
& poſt Bal.in.d.l.grachus.& in.l.ſi cum do-
tẽ.§.trãſgrediamur.ff.ſol.matr.vbi ẽt Pau.&
alij,& in.l.accuſationis. C.ꝙ met.ca.& in.l.
i.§.vſufructuarius.ij.col.ff.de oper.no. nunc.
Par.in tra.ſind.car.xlvij.Ang.in gl.& dictus
titius ſe defend.ij.col. ver.quero ſtatutũ.Ro-
ma.in.l.ij.§.ſi maritus.ff.ad ſille.& in.d.§.ſi
vſufructuarius.in addi.& ꝑ Pau.& Flor.in.l.
refectionis.ff.de cõia pred.& per Alex.in.d.§.
ſi ſeruus.no.in.l.cũ fundũ.ff.de vi & vi ar.&
Iaſ.in.d.l.vt vi.& plene Feli.i.c.vniuerſitatis.
de ſen.exc.Barb.i rub.de ho.Fel.in.c.ſup lrĩs.
xiij col.de reſcri.Bal.i.c.de cetero.de re iudic.
Ana.in.c.fi.ij.col.ver.vltimo ꝑ ampliori.de
rap.Cep.in cõſ.iiij.Pau.i.l.raptores.C.ď epi.
& cler.Cep.i tra.de ſer.i rub.qualiter q̃ vti de
beat ſeruitute.iij.col.ver.itẽ licitũ.poſt Bal.in
c.fi.de iura.cal.plene per Marſ.in.l.i.ij.&.iij.
co.C.de rap.vir.& i ſing.clxxv.inci. cõceſſo
vno.In qbus litat ꝙ in cãu quo nõ poſſit alijs
demandare intelligitur extraneis ,ſecus filijs,
vt in.d.l.grachus.& Bar.i.d.§.ſi mãdato.et i
locis ſuꝑ.Itẽ põt alios cõgregare ſocios,et fa-
cere,et tũc nec ſocij,nec ipſe teneñ,vt ibi ple
ne et ſuꝑdictũ fuit i materia auxilij,et ꝑ Fel.in.

c.que in eccleſiarum.iiij.col.de conſti.Par.in
tra.ſin.d.car.xli.ver. familiaris.Ang.in gl.che
hai adult Ja mia don.Mar.in ſing. ccxliij.&
ſing.ccxlvij.Bel.in pra.in tit.de leno.iiij col.
Mar.in conſil.xvi.Par.in tra.ſing.in verbo
adulterium.Math.in conſtit.maritus.Ang.in
d.glo.& dictus titius.Ale.in.d.l.accuſationis.
& in.d.§. vſufructuarius.& ibi Iaſ.Rom.in
cōſi.ccccclxxxiij.& Iaſ.in.l.cui iuriſdictio.ff.
de iuriſd.om.iudi.Alex.poſt Bar.in.l.vtrum.
92 ff.de parri.¶ † Decimoquarto excuſatur ra-
tione officij.nā ſi iudex mandat occidi,& de-
capitari vel torqueri taliter ꝙ mortuus ſit nō
tenetur dummodo in caſu licito,& non dolo
aut culpa ſed legitime in tantum ꝙ nec etiam
in foro conſcientie tenetur cum fecerit tanꝗ
miniſter iuſtitie,vt in iuribus allegatis ꝑ Par.
in tra.ſind.in verb.maniuoltus. in fi.ſecus ta
men ſi dolo aut culpa aut in caſu illicito,nam
tūc officialis mādans tenet̄ pena capitis,vt in
cōſti.reg.ſi iudex precedē.& ſeq.& in.c.reg.
ſi iuſte appellauerit . & traditur plene per
Brun. in tra.indi.ij.par.& per Ang.in.l.liber
torum.§.excuſant̄.ff.de infami.Gand.in rub.
93 de pen.ij.col. ¶ † Decimoquinto excuſat̄ ra-
tione doli ceſſantis,& ideo ſi mandat̄ ingreſ-
ſus poſſeſſionis, & in ingreſſu cōtingat homi
cidium non punit̄ mādās pena ordinaria nec
locum habebit diſpoſitio.l.quoniā multa fa-
cinora.C.ad.l.iul.de vi pu.que loquit̄ in īgre
diente per ſe ita ꝑ multa cōſuluit Cepo.in con
94 ſil.xxxiij.cum ſeq. ¶ Decimoſexto excuſa-
tur mandans ratione inualidi mādati,nullum
dantis preiudiciū alteri.l.fi.& ibi Bal ff.quod
falſo tuto.Mar.in conſil.cxi.& in.l.i.§.prete-
95 rea.iiij.col.ff.de ſicar. ¶ † Decimoſeptimo ex
cuſatur ratione non probata qualitatis obie-
cte,& ideo ſi accuſatur ꝙ occidit ſemproniū,
& tñ ꝓbauit̄ de mādato ad occidēdū abſolui
tur ab accuſatione,& non condemnat̄ de mā
dato, ita Ioan.mona.in reg.qui per alium. de
de reg.iu.in.vi.& per Bal.in.c.i.§.iniuria.vlt.
col.de pa.iur. fir.& per Ioa.de arno.in com-
menta.clix.& per Fely.in.c.mulieres.de ſen-
ten.excōi.Mar.in ſing.clxxxvij.& in rub.C.
de proba.circa fi.ver.item ad predicta,& in
pra.in.§.& quia.car.liij.ij.col,ver.nam facit
ad predicta,& in.§.quoniam.cart.xxvij.iiij.
col.vbi etiam ſi de mandato accuſatur,& ꝓ
batur de cōſi.& inſtigatione de quo ꝑ Alex.
in quodam ſuo conſi.operatur tamen clauſu-
la in fi.poſita ſuper quibus omnibus,& ſingu
lis,& clauſula ac prorſus extraneis, & clauſu
la omni meliori modo de qua per Par.in tra.
ſind.in verb.ſentētia in itellectu.d.c. deteſtā-
tes.quod ſecundū declaratoriā regine Yſabel-
le locum habet ēti n criminalibus,vt in prag.
Yſabella,& per Ang.in gl.& vna alia per-
cuſſione,& in glo.ſanguis exiuit, & Iaſ.in fi.
§.omniū.inſti.de actio.& per Capi.in deciſ.
96 x.hec de mandante.¶ † Sequitur de manda-
tario,& primo quero an mandatarius ſtatim
teneatur ſecuto delicto,dic ꝙ ſic ſi nulla cadit
defenſio mandatario,vt in.d.§.ſi mandato.et
d.l.non ideo minus,& vtrobiꝗ per Bar.&
Bal.& Ang.in.d.glo.ſempro mand.ij.col.
97 ¶ † Sed an ſecuto delicto poſt mandatū pre-
ſumatur mandatarius ſecutus mandatum dic
ꝙ ſic vt per Bal.& alios in.l.qui aliena.§.ſi is
qui.ff.de acqui.here.Bal.in.l.ſi literas.in fi.C.
manda.& in.l.multū intereſt.ij.col.C.ſi quis
alte.vel ſibi.quod tamen limita vt ſupra de
98 mandante. ¶ † Secundo quero an mandata-
rius portans literas de homicidio teneatur ſe-
cuto delicto, dic ꝙ ſic, & ſupra fuit dictum ꝑ
Cy.& Saly.in.d.l.nō ideo minus.ver.viſo de
mandante,& per Bal.in.l.i.§.ne autem.C.de
cadu.toll.Bar.in.l.i.§.incidit.ff.ad turpil.& I
l.aut qui aliter.§.i.ff.quod vi aut clā. Mar.in
l.i.§.preterea.ff.de ſica.Alex.poſt Bar.in.d.§.
ſi mandato. & per Ioa.de arno.in ſoliloquio.
xliij.incip.nūcius.& per Mar.in conſi.xxvij.
Idē ſi mādatarius alteri mandet nā vterꝗ te
netur , vt per Bal.per illum tex.in.l.ſi ego.ff.
quod viaut clam,& ibi in interpetrationibus
Bolog.& per Bal.in.d.§.ne aūt,& per Blex.
in.d.§.ſi mādato,& Ang.in glo.ſempro.mād.
99 vi.q.¶ † Tertio quero vbi mandatarius con
ueniri debet, dic ꝙ in loco cōſumati delicti,
vt ſupra fuit dictum de mandante per Bal.in
d.l.non ideo minus.Ang.in glo.ſempro.mād.
100 vij.& xij.q.& xx.q.¶ † Quarto quero an ſi
mandatarius attentauit occidere,& tñ nō per
fecit teneat̄ eadē pena,dic ꝙ aut ſine pecunia,
&

et tūc pena extraor.puniť & nō ordīaria ut p
bal i.d.l.nō iō minus & i.l.ſi quis nō dicā rape
re.C.de epiſ.& cler.Feli.in tra.de cona. extat
conſti.reg.aſperitatē in.i.lib. Per quam non te
netur pœna ordinaria ſed duplicata pœna
armorū ſi non vulnerat ſed vulnerando tene-
tur pœna manus,vt in conſt.ſi quis aliquem.
Aut cum pecunia,& tunc aut non deuenit ad
actum proximū & tenetur pœna extraordina
ria,aut ad actū proximū deuenit,& tunc licet
non perfecerit punitur pœna ordinaria p text.
in.c.pro humani.de homi.in.vi.& per Math.
in.d.cōſti.aſperitatē & per Tho.gr. in vo.viij.
ī vo.ix.& in vo.xi.& ī vo.xxi.et ſupra fuit di
ctū vbi fuit limitatū multipliciter & maxime ī
crimine læſæ maieſtatis cōtra principē aut pa
triam, quod extendet ēt contra officialē & po
teſtatē ut ex ſolo cōſenſu & tractatu de occi-
dendo teneatur pœna mortis & læſę maie.cri-
mine ut per Ang.in.l.ij.ff.ad.l.iul.maie.& per
Alber. in .l.i.C. ne quis in ſua cauſa & plene
Capi.in deciſ.cxxx.ubi de offendente officia-
lē principis & uicarium imperatoris & regis
an teneatur crimine læſæ maie.& de dāte ala
pā officiali qua pœna puniatur ut per eum et
declara de attentato ut per Capi.in deciſ.clv.
ubi qn̄ conatus cū actu propinquo non deue-
nit ad conſumationē delicti,ut quia agens nō
impeditus impedimēto facti deſtitit agere pe
nitens incepti conatus nō punitur per.l.qui ea
mente & ibi gl.ff.de fur.Secus tn̄ ſi impeditus
impedimēto facti cū nō ſtetit per eū cōmitti,
ſed ob impedimētū nam tunc punitur ut per
Feli.in.d.tra.de cona.& p Capi.ibi & decla-
ra et diſtingue qn̄ conatus puniať ut per Cap.
in deciſ.cxxvi.vbi ad hoc ut conatus puniať
debet eſſe actus multū principaliter,ppinquus
delicto & quaſi de eſſe eius & quaſi pars in-
trinſeca eius & ibi per eū an pro conatu ſit lo
cus torturę & in cā attentati an quis ſit tor-
101 quendo ut per eū. ¶ † Quinto quero an man
datarius poſſit eſſe teſtis contra mandantē vt
faciat indiciū dic ut per Bal.in conſi.xcvij. in
cip.an mādatarius.v.vol.ubi dicit ꝙ facit in
dicium ad inquirendum,& nō ad torquēdū,
& hoc ſi mandatum acceptauit. Si uero non
acceptauit facit idiciū ad torquēdū Alex,uero
in conſi.lxxxviij.v.vol.dicit mandatū & cō-
miſſionē ſibi factam probari per teſtes Marſi.
vero in pra.in.§.diligenter.vi.col.ver. quero
igitur & in.l.i.§.diuus Antonius.ff.de queſtio.
& in ſing.xxij.Tenet ꝙ non facit indicium ul
lo modo ad torturā tū quia ſolus & non con-
currunt alia indicia,Tum quia deponit de re
moto a maleficio & debent eſſe duo teſtes.Itē
deducit ad abſurdū vt ibi p eū Tho gr.in vo.
xv.in prin.allegat Bald.in.l.iudices.C. de fide
inſtru.& per Bar.in.l.ex ſententia.ff. de teſtā.
tut.Fallit in aſſaſſino mādatario nam indiſtin
cte facit indicium ad torturā ut per Bal.in .d.
l.non ideo minus circa prin.Saly.in.l.fi.C. de
accuſa.Imo.in.c.i.de confeſſ.Alexā. in conſil.
cxxvij.iiij.vol.et Th.gr.in vo.xxxiiij.allegat
Guido.de ſuza.in tra.male.in tit.qualiter reus
ſubijciatur torturę.viij.col. dictum ꝙ ſiue ſit
ſimplex mandatarius ſiue aſſaſſinus non facit
indiciū niſi alijs cōcurrētibus uel in tortura di
xerit ſentit Tho.gra.in.d.vo.xxxiiij. & idem
plene cōcludit ipſe Tho.gra.in conſi.xxi. ubi
an ex ſola nominatione mandatarij aſſaſſini
poſſit mandans torqueri abſqꝫ alijs indicijs cō
cludit ꝙ non poſt Math.in conſti.ſi dāna clā-
deſtina vbi dicit ita vidiſſe obſeruatū ēt in cri
mine læſę maie.& uide per Tho.gra.in conſi.
iij.& ibi an ex ſola inimicitia inter mādantem
& offenſum ſufficiat pcedi ad torturā contra
102 mandantē. ¶ † Settimo quero an mādatarius
torqueri poſſit ut oñdat mandantē Ang. in.l.
& ſi certus.ff.ad ſille.tenet ꝙ ſic,ſequitur De-
ci.in conſ.clxxxix.Bal.in marga.in uerbo cō
feſſio ver.xxi.Floria.in.l.ait lex.§.iulianus .el
ij.ff.ad.l.aquil.Bolong.in cōſi.viij.Ang.in gl.
fama pub.ver.quero aliquis & in gl. ſempro.
manda.Mar.in.§.diligenter car.xx.verſi.mō
incidenter hic quero et in.§.qm̄.& in.l.repeti.
viij.col.ff.de qō.& i.l.i.§.diuus Antoninus.ff.
eo.Par.in tra.ſindi.in uer. tortura ver.an ſteť
dicto torti Bru.in tra.de indi.& tor.ij.par. &
maxime procedit in aſſaſſino mandatario vt
per Bal.in.d.l.non ideo minus in prin.& Sali.
ibi ver.modo ueniamus.Alex.poſt Bar.in .d.
l.repeti.Ang.in.d.glo.ſempro.mand.in. prin.
Mar.in.d.§.diligēter Tho gra.in vo.xxxiiij.
& ſupra fuit dictū in materia aſſaſſinij. 103

103 ¶ † Sequitur ex quibus cauſis excuſetur man
datarius & primo excuſatur rõe ſupioritatis
mandantis, vt quia ſuperior mãdet ſubito de-
linquere, ut quia filius uel ſeruus delinquat mã
dato pr̃is aut dñi, quibus licebat obẽdire cre-
dẽtibus, in hoc eis licere obedire, nã delinquen
do non teneť ut in. l. liber hõ ubi gl. & Flor. ff.
ad. l. aquil. Bar. in. d. §. ſi mãdato Ang. in. d. gl.
ſempro. mand. ij. col. diſtingũt inter delictũ le-
ue & graue ut in leuibus excuſet in grauibus
nõ excuſet. d. l. liber hõ et. l. ſi ſeruus. ff. đ actio.
& obliga. & per Deci. in reg. velle. ff. de reg.
iur. vbi rõe iuſſus ẽt in grauioribus mitius pu
nitur. Limita tñ in terminis. c. quicũq; de ſen.
104 excõ. vbi iuſſus nõ excuſat. ¶ † Que aũt dicã
tur delicta leuia & que grauia tradiť per doct.
in. l. leuia. ff. de accuſa. Bar. in. d. §. ſi mandato
Ang. in. d. gl. ſempro. mnad. doct. in. l. liber hõ
& in. l. auxiliũ. §. in delictis. ff. de mino. & in. l.
fere in omnibus. ff. de reg. iur. & in. l. ad ea. ff.
eo. & per Alex. poſt Bar. in. d. l. leuia & in. l. p̃-
tor. §. preterea. ff. de iniur. & in. l. iij. C. de epi.
aud. cano. in. c. ſedes de reſcrip. & in. c. at ſi cle
rici de iudi. Cepo. in cõſi. lxij. & cõſi. xi. & tra
ditur in. §. atrox inſti. de iniur. et per Fel. in tra.
de cona. doct. in. l. aut facta. ff. de pẽ. Alexã. in
cõſi. ccij. i. vol. Bar. aũt in. d. §. ſi mãdato. Diſti
guit quedã delicta eẽ leuia quedã grauia, Que
dã grauiora, quedã grauiſſima. Leuia delicta
aſſerit eſſe illa in quibus dolus nõ requiriť vt
dãnum iniuria datũ ut no. in. d. l. liber homo et
in. l. non ſolũ in prin. ff. de iniur. vel vbi dolus
adeſt tñ damnũ cõmittiť, in modicare ut furtũ
rei modice ut no. in. l. adeo. ff. de re iu. l. ſi liber-
tus. ff. de fur. l. reſpiciẽdũ. §. furta domeſtica. ff.
de pen. in his aũt excuſatur mãdatarius & in
ceteris de quibus tradiť in. d. l. leuia & in locis
ſupra, mãdãs tũ in hoc tenetur de dãno & non
mandatarius. Grauia dicunť crimina priuata,
dolũ requirẽtia, & parẽtia magnũ preiudiciũ,
& magnã pœnã merentia, ut furtũ rei magne
d. l. reſpiciẽdũ. §. furta. & d. §. in delictis & no.
in. d. l. ad ea. Idẽ iniuria perſonali illata perſo-
næ etiã ſi manu vacua percutiat multo magis
ſi vulneret ex quo iniuria perſonalis maior eſt
quacunq; reali. l. in ſeruorum in fi. ff. de pen. et
per Bal. in. l. i. viij. col. C. qui accuſa. po. & in
l. ſi magnũ. C. eo. in his aũt filius aut ſeruus &
quiuis inferior nõ tenetur obedir̃ pr̃i, domino,
aut ſuperiori ut dicit Bar. in. d. §. mandato. tñ
parendo mitius punitur ut per Bal. & Saly. in
l. ſeruus. ff. ad. l. in. l. de ui pub. & per Ange. in
gl. ſempro. mãd. ij. col. & Ang. in. l. iij. ff. quod.
quis. iur. Alex. poſt Bar. i. d. §. ſi mãdato Tho.
gra. in vo. xxxviij. & conſi. xxxvi. & Deci. in
d. l. eius vero. & Grauis etiã diciť iniuria quæ
fit ad domũ vel in domo in qua habitat. l. qđ
ait. §. i. ff. de adult. idẽ in iniuria parua, mixta,
cum ingratitudine reputatur grauis. l. ij. & ibi
Bal. C. de libertis. & eor. libe. habeť poſt Bar.
in. d. §. ſi mandato & vide de attroci & graui
iniuria ut per Ang. in conſi. xiiij. Bal. in conſil.
lxxxi. iij. vol. Areti. in conſi. clxv. Grauiora di-
cuntur delicta publica, in quibus non eſt im-
ponẽda pœna mortis, Grauiſſima vero in qui
bus pœna mortis intelligitur vt no. in. l. auxi-
liũ. §. in delictis. ff. de mino. ita Bar. i. d. §. ſi mã
dato. In quibus non licet obedire cũ ſint de ge
105 nere prohibitorum. ¶ † Fallit niſi mandatario
immineret periculum mortis ut quia ſi nõ oc-
cidat mandans eũ occideret, nã tunc occiden-
do excuſatur ſecundũ Bal. in. c. i. §. iniuria vlt.
col. ver. ſed pone quidam potens de pa. iura.
fir. Alex. poſt Bar. in. d. l. liber. hõ. Iaſ. in. §. mi-
nus inſti. de actio antepen. col. verſi. nunquid.
gl. in. l. ſi familia. ff. ſi fami. fur. feci. dica Bald.
in. l. i. xi. q. C. vnde vi. & in marga: in verbo
homicidium Cy. in. l. ſcientiam. §. qui cum ali
ter. ff. ad. l. aquil. Corſe. in ſingu. in uerbo me-
tus Deci. in. d. l. ut uim. ij. no. Mar. in. l. i. xviij.
106 limita. ff. de ſica. ¶ † Secus aũt ſi mandatum
eſſet de genere permiſſorum, vt ſi quis condu
xerit artificem ad incidendum ligna in fundo
alieno, vel laboratorem, ad laborandum, nam
tunc ratione mandati excuſatur mandatarius
& mandans tenetur de damno. l. in rem. §. ti-
gnum. & ibi. Bar. & Bal. ff. de reivend. hoc ue
rum niſi fuerit artifici aut laboratori proteſta
tum q; ligna non incidat ex quo dominus ita
Saly. in. d. l. non ideo minus & Imo. Rom. &
Alex. i. d. l. de pupillo. §. ſi forte. ff. de oper. no.
nun. & Bal. in. d. l. nõ iõ minus. & i queſtione
incip. accuſatus de vi turbatiua Alex. in cõſi.
xxxvi. iij. volu. & conſi. lxxix. eo. vol. Ange.

in act.ut omnes obed.iud.in princ. Ancha. in c.i.xiiij.q.de conſti.& Bal.in conſi.incip.premittendum eſt & conſ.cxxv.ij. vol.& conſ. xxix.iij.vol. & conſi.ccix.iiij.vol.Quod tamẽ limita ſi proteſtatio fuit facta añ locatas opas nõ ſit poſt ga nõ taneẽ crederevt p Bar. in.l.fi.C.de nego.geſt.Alex.in.d.§.ſi forte.& plene per Deci.in.d.l.velle.ff.de reg.iur,& vide in.d.l.ſi pupillo.§.nunciationem & in.l.in prouinciali.§.nunciationem.ff.de oper.no.nũci quando operarius credere debet proteſtãti. ¶ Idem ſi laborator, & artifex eſſet vicinus nam preſumitur ſcire ideo non excuſatur Spe. cul.in ti.de emp.& vend.§.oſtẽſo circa fi.Bal. in.d.l.non ideo minus ver.in gl.iij.Ang.in gl. ſempro.mand.iij.co.ver.& predicta procedũt Gand.in rub.de pen.xix.col.ver.pone ꝙ ego duxi, & in.d.§.ſi forte & in.d.§. nuntiationẽ & vide multa dicta poſt Bar.in.d.§.tignum. & Rom.in conſi.ccxciij.& per Bal.in.l.qui ſe pulcra.C.de ſepul.viol.quod iſti laboratores agere poſſunt contra conductores ad damnũ & actione iniuriarũ vide in apoſti.in.d.§.tignum vbi limita & Boni.in rubr.quis alium põt offend.ver.itẽ no.ꝙ ille qui trũcat Gand.
107 in ti.de pen.ver.nec ſequitur punitio.¶ † Idẽ ꝙ ratione ſuperioritatis excuſat heruarius & familia poteſtatis exequentis ſententiam capitalem licet iudex aut poteſtatis fecerit iniuſtitiam nã ratione officij excuſatur ut per Dy. in reg. ꝙ ſi mandato de reg.iur.& ibi per Deci.Bel.in ma.in glo.falſarium in fi.ix.colu. Ange.in.d.glo.ſempro.mand.in fi.iij.colum.Bel. in.d.l.non ideo minus.ij.colum.verſi. quando mandatur Alexand.in conſil.i.iiij. volum.& plene Par.in tract.ſindi.in verbo maniuoltus circa fi.allegat Bald.in repe.l.proficiſci.ff. de offic.pro conſ.Rom.in.l.i.ff.de re iudi.& Par. in verbo familiaris ver. poteſtas tenetur pro furto ibi miles poteſtatis.Bal.& Ang.in.l.liberum.§.qui iuſſu.ff.de infami. Floria.in.l.quem admodum.§.magiſtratus & in.l. liber homo ff.ad.l.aquil.Ange.in glo.appellante pen.col. Feli.in.c.que eccleſiarũ col.xxi.v. concluſ. de conſti.& ibi per Panor.& Dy.in.d.reg. quod
108 ſi mandato.¶ † Idẽ ſi iudex mandet aliquem iniuſte & indebite torqueri nã excuſatur executor familiaris & miles,Inno. tamẽ in.c.paſtoralis de off.delega.dicit in ſententia capitali ſi executor videt iniuſtam ſententiã nõ debet exequi, de tortura vide apoſtillam poſt Barto. in dicta.l.liber homo Deci.in.d. reg.ſi quis mandato & per Amode in trac.ſind.nu. cxvij.& per Bald. in.l. excuſantur.ff. de infami. Bru. in tractat.indic.ſecunda par.quinta quæſtione. Angelus in gloſ. fama publi. in materia capture.fi.princ. queſtion i. Angel. in conſilio.ccc.in quibus ꝙ in executione ſententiæ capitalis iniuſte ꝙ debet ſuperiori
109 reſcribere & non exequi. ¶ † Et an & quando excuſat mandatum ſuperioris & per Ang.in.l.liberorum.§.fin. ff. de infami. doct. in.l. iii.§.proratorem.ff. quod quis iur.Bal. & Flor. ſ.d.l.liber hõmo. nõ peccat executor exeques.cãs capitales & ſententias ad mortem ut maniuoltus vt ibi per Par.& Spec.ĩ ti. de execucio.ſenten.ver.itẽ no.& ibi Bal. in ad. ver.non peccant & in tit.de adult.§. vii.in fi. xxiii:q:v.c.ſi homicidium & ſeq.&.c. p malos &.c.qui iudes.& ſeq.Feli.in.d.c.que in eccleſiarum.quinta.concluſione.Alexand. poſt. Barto.in dicto.§.ſi mandato.
110 ¶ † Sed quid ſi princeps mandet officiali ſuo vt aliquẽ occidat decapitet, vel furca ſuſpẽdat vel torqueat illegitime,an teneatur officialis exequi & exequendo an excuſetur ex mandato ſuperioris precedente.idem ſi poteſtas mandet ſuo conſiliario & aſſeſſori an excuſetur Cy. in.l. fi. C. ſi contra ius vel utili. publ.&.ſ.l.reſcripta.iii.&.iiii.q.C.de pci.impera.offer.tenet ꝙ debet exeq & obedire, etiam ſi mandet abſ cauſe cognitione ut aliquẽ furca ſuſpendat,nã exequẽdo non tenetur ẽt ĩ foro conſcientie & Panor.in. c. quãto de iureiu.immo non obediendo ſuperiori teneretur crimine ſacrilegij.l.i.C.de offi.preſi.&.l.i.C. vt digni,or.ſer.Ergo teneẽ ex neceſſitate officij.Tñ cõmuniẽ cõtrariũ cõcludiẽ nã exeq nõ dẽt ſ dẽt ſupſedere & principi reſcribere, maxime ſi princeps fuerit motus iracundia. per.. l.vendicari.C.de pen.c.apud teſſalonicã. xii. q.& no.glo.in.§.ſi quis auc. in aũt, de manda.prin. ita arguit Par. ĩ tra.ſind.ĩ verbo excedũt cõſiliarij vbi exclamat cõtra tales exequẽ

tes,& talia mandata principum, & no.reſcri
bentes,& in verbo tortura ver.mādauit rex.
Iſern.in conſti.proſequentes.& ibidem plene
per Math.& in conſti.diram & duram . Bal.
in.l.iij.§.ſi is pro quo.ff.quod quiſ.iur.Fely.
in.c.dilecti.vi.col.de excep.Soci.in cōſi.cxx.
& conſil.clxiiij.& conſi.clxvi.Areti.in conſi.
clxv.Bar.in.l.filiusfam.ff.de dona.in quibus
princeps non poteſt facere,vt ex proceſſu in-
formatiuo quis bone fame torqueat, de quo
plene per Tho.gra.invo.xxij.per totum,vbi
an & quando teneatur inferior exequi man-
datum ſuperioris poſt Par.& And.& Math.
vbi ſupra rñdendo ad dicta Cy.& intelligē-
do caſu quo proceſſerit princeps de cōſil.ſuo
rum peritorum, & conſiliorum,nam tūc pre
ſumitur ꝙ ex iuſta cauſa fecerit ꝑ dictū Bal.
in.l.humanum.C.de legi.quod ſentit Fely.in
111 d.c.que in eccleſiarum.☞ † Immo exequendo
tenetur officialis, ex quo mandatum iniuſtū
ſuperioris non excuſat exequentem.l.ſi me-
minerint vbi plene doc.C.vnde vi. &.in.l.ſi.
C.ſi per vim vel alio modo.Bal.in.d.q.accu-
ſatus de vi turbatiua,de quo tamen plene per
Deci.in.l.qui iuſſu.ff.de reg. iur. & Math.in
l.i.in prin.pen.& in fin.col.ff.de ſicar.vbi an
& quando mandatum iniuſtū ſuperioris excu
ſat,et plene per Rober.maran.venuſi.in q̄ſtio
nibus ſuis in prima.q.vbi diſputat an,et quā
do mandatum iniuſtum ſuperioris excuſat,et
an teneatur exequi mandatum iniuſtum,et ꝑ
Card.in clem.i.iij.q.de ſepul.vbi de ſepelien
te excōmunicatum,vel vſurarium de manda
to prelati in eccleſia,an excuſetur,et de exe-
quente ſnſam capitalem iniuſtam ꝑ Bal.in.l.
additos.C.de epi. et cle.et Par.in verbo fami
liaris.ver.poteſtas.et in verb.tortura.ver.vi-
ſo de repetitione.iij.col.per Capi.in deciſ.ſa-
cri.conſil.cxxxij.vbi. an, et quando manda-
tum ſuperioris,et Pape excuſat et an teneatur
obedire ſi iniuſte mādat,et vide Cep.in caut.
ccxij.et per Thom.gram.in conſi.xlv.et vi-
de.c.reg.in accuſatis quod excuſat officialem
quando torquet de mandato regis, et inde-
bite excuſatur,et vide de hoc quendam mo-
der.Cauā.ſuper prag.reg.in oleuit.de mō pro
ced.in cauſa ciuil.et circa predicta, vide per
Tho.gram.in vo.xxxviij.et Cepo.in caute.
incip.iiij.nota.et per Deci.in conſil.539.et in
reg.velle non credit.ff.de reg.iur.et in d.reg.
quod iuſſu iudicis,et Iaſ.in.l.ſi quis iniquū.§.
ſi procurator.ff.quod quiſ.iur.et Mar.in.l.i.in
112 prin.xv.Fall.ff.de ſicar.☞ † Limita tamē niſi
ipſi ſubdito,et inferiori immineret periculū,ſi
non exequatur, vt quia ipſum occideret ſupe
rior et princeps faceret eū decapitari vt ſolēt
quandoq; facere tiranni nam ratione immi-
nentis periculi exequendo,et occidēdo excu-
ſatur vt proxime in dictis locis,vt per Bal.in
c.i.§.iniuria.vlt.col.de pa.iur..fir.Bal.et Sal.
in.l.i.C.vnde ui. Pet.et Flor.in.l. ſcientiam.§.
qui cum aliter.ff.ad.l.aquil.Alex.poſt Bar.
in.d.l.liber hō.Mar.in.d.l..i.in fi.pri.ff.de ſi-
car.et per Deci.in.l.eius vero.ff.de reg.iur.
et in.l.in omnibus.ff.eo.moder.in.c.ij.de ho-
mi.Ludo.montal.in tra.de reproba.ſen.pila.
ver.et hec ſufficiant.ver.et propterea.ꝑ Ioā.
113 de arno.in epito.viij.vbi limitat tunc cōſti.ter
minum vite non habere locum.☞ † Item ex-
cuſatur etiam mandatarius ſi ex forma ſtatu
ti aut iure communi mandans excuſaretur ,
nam ſi mandāti licet,et mandatarius excuſat
per ea que ſupra allegata ſunt in excuſatione
mandantis per glo.in.l.cū fundum.ff.de vi et
vi arma.et Bal.in.d.l.grachus. et docto.in.d.
l.ſi quis id quod.§.fi.ff.de iuriſ.om.iud.Pau.
in.l.refectionis.ff.de vſuf.& in.l.raptores. C.
de epi.& cler.doct.in.d.l.vt vim.Ange.in gl.
& dictus titius ſe defendēdo.Cep.in conſi.iiij.
& in trac.ſer.vrb.predio. c.xxiij. Alexā. poſt
Bar.in.d.§.ſi mandato . & in.l.vtrum. ff.de
parri.& plene in.l.ſi cum dotem.§.tranſgre-
diamur.ff.ſol.ma.vbi plene an & quando po
teſt alteri demandare, quod licet ſibi mandan
ti vt excuſetur mandatarius diſtingue,vt per
eum,& licet modificent in perſonis q̄bus pōt
imperari vt filio vel ſeruo tamen Cepo.in lo-
cis ſupra maxime in.iiij.conſilio dicit commu
niter teneri contrarium ꝙ etiam in aliis,& ꝙ
114 ita dicit obtinuiſſe i facti cōtingentia.☞ † Itē
excuſatur mandatarius ſi petat terminum ad
denunciandum mandāti,vt inſtruatur de de-
fenſionibus,& ꝙ antea non procedatur non
tamen vt liberetur vt per Bar.in auct.qua in

prouincia,& ibi per Bal.in.co.C.vbi de cri mi.agi opor.Ang.in auc.vt omnes obed.iud' vbi dicit etiam poſſe petere ꝙ ſoluat penam
115 de bonis mādātis ſi ipſe nō eſt ſoluēdo. ¶ †Itē excuſatur ſi occidat ꝓ executione ſui officij, & ideo ſi familia inſequatur delinquētem,& delinquēs reſiſtat in captura impune pōt eū occidere vel ſi ducat condemnatum ad ſupplicium, & timeat auferri poteſt eum occide re, vt per Bal.in.l.additos.C.de epi.aud.Flor. in.d.§.magiſtratus.Bar.in.l.ſiſeruos.C.de his qui ad eccle.confug. Paulus in conſilio.cxcij. Butrio Saly.& Ang.in.l.ij.C.de his q la.occu.Par.in tract.ſindi.in verbo familiaris, & Mar.in.l.i.in prin.ix.col.ff.de ſicar. quod tamen intellige ſi habuit in mandatis,vt in.d.locis traditur,& non aliter,& quando iuſte, & non iniuſte & non aliter,vt ibi per Mar.vbi etiam an,& quando licet reſiſtere officiali in iuſte exequenti Par.in verbo officialis. lo primo. Cetera circa mandatarium, dic vt infra de excuſationibus homicidiorum. Sequit̄ de
116 vtroqꝫ de mādāte & mādatario ſimul. ¶ †Et primo quero an delictum mandantis, & mādatarij ſit vnum, & idem Cy.Bal.& Saly.in d.l.non ideo minus.Bar.in.l.ſed ſi vnius.§.ſeruus meus.ff.de iniur.glo.in.l.ꝙ crimine.C.de accuſa.Cy.i.l.i.C.ſi reus vel accuſ.mor.fuer. Bal.in.l.i.§.ne aūt.C.de cadu.toll.&in.l.i.ij. col.C.de ſer.fugi.Cy.& poſt eūm in reg.rati habitio,& in reg.qui per alium de reg.iur.in vi.Bal.in.d.l.non ideo minus.arguit, & tandem concludit ꝙ reſpectu finis ſit vnum, & idem delictum numero quando mandatum tranſit in nomen eius delicti quod a mandatario committitur vt ſi mandatur homicidium committi,nam ſecuto homicidio mādator dicitur homicida ſicut mandatarius, ergo vnū & idem eſt delictum cum vna examinatio ſi at circa homicidium quod attribuit̄ duobus mandāti ratione mandati,& mandatario tāquam principali, & immediante facienti, & ſic ratione finis vnum, & idem ē ſed ſi non re ſultat in mandante, & mandatario idem delictum quia aliud delictum cōſidereť in mandāte,& aliud in mandatario vt cum mandatur cōmitti adulterium per alium,vt ſupra ſu

it dictum,vt per Bal.in.d.l.nō ideo minus.x. q.tunc non eſt idem numero cum tale delictū mandatum inhereat facienti,& non conueni at mandanti ideo diuerſa ſunt delicta numero per no.in.l.i.§.deieciſſe &.§.ſed quoties.ff. de vi & vi arma.&.l.hoc iure.§.deiecit.ff.de reg.iur.idem ſi mando ſeruo tuo aliquid propter quod ipſum corrumpo, & tunc aliud eſt delictum meum,& aliud eſt delictū ſerui, & tunc ego ſtatim teneor cum mādo nec expectat ꝙ ſeruus delinquat vt tenear immo immediate ꝙ mando teneor.l.i.§.perſuadere,& ibi no.ff.de ſer.corrp.facit.l.ſi.quis ſeruo.ff. de fur.& eo caſu non eſt vnum, & idē ſed diuerſa ſunt delicta nec mandatum tunc tranſit in nomen delicti mandati ſecus ſi tranſiret, vt ſi mandato proprie furtum committi nō ꝙ tēnear de corrupto nā tunc non teneor niſi furtum committatur,& tunc erit unum,& idem cum tranſeat in nomē delicti mandati, & ita reſidet Bal.in effectu in.d.l.nō ido minus, & Ang.in.d.gl.ſempro.mād.indi.ſubnectit Bal. ibi,& in.xxiij.q.ꝙ primo loco dicatur idē delictum ſpecie ex quo idē numero.ij.loco non idem ſpecie ex quo non idem numero intelli-
117 gendo ſpeciem ſecundū legiſtas vt ibi ¶ † Et ex hac queſtione ſequit̄ primo an eadē ſit obligato, & mandantis,& mandatarij dic ſecūdum Bar.in.d.§.ſeruus meus ꝙ aut ꝙris an ex eodem delicto vtriuſqꝫ naſcatur obligatio & tunc in primo caſu ſupra tradito ꝙ ſic nā ex eodem delicto tenetur mandans propter mandatum,aut queris an eadem ſit obligatio vtriuſqꝫ ex delicto, & tūc dicit ꝙ nō ex quo quot ſunt perſone delinquentium tot ſunt obligationes.l.ſi plures.ff.de iniur.d.l.non ideo minus.d.l.ſi id quod.§.ſi.ff.de iuriſ.om.iudicum.cum.l.ſeq.an tales obligationes mandantis,& mandatarij ſint eiuſdem forme Bar.in d.§.ſi ſeruus.in ſi.dicit quod nō nam quilibet obligatio eſt de per ſe principalis ex quo obligatio non accedit obligationi ſicut factū facto.vt per Bar.i.l.qui ſeruo.§.i.ff.de ſur.Bal. in.d.l.nō ideo minus.viij.q.diſtinguit aut exiguntur ex eodem actu, & deducuntur in iudicium per modum concludendi,& tunc ſunt eiuſdem forme arg.l.nō eſt nouum.ff.de acti,

emp.aut nō oriuntur ex eodem actu & facto,
nec eſt idem medium concludendi, & tunc
118 non ſunt eiuſdem formę. ¶ †Ex hoc etiam ſe
cundo ſequitur an mandans & mandatarius
eodem libello accuſari poſſint an uero diuer-
ſis debent accuſari ex quo diuerſe obligatio-
nes,dic vt per Bal.in.l.cum rationibus.v.q.
C.qui accuſ.poſ.ꝙ vno & eodem libello ac-
cuſari poſſunt cum vnum ſit delictum nume
ro qđ intellige in primo caſu ſupradicto quã
do ex eodem facto tenentur, nam mandans
ex delicto ſecuto propter mandatum tene-
tur,& ideo locus & tẽpus delicti apponi de-
bet,& non mandati ideo eodem libello vide
Bal.in.l.minoribus.C.de his quib.vt indig.
& in.l.i.C.ſi reus vel accuſa.mort.fu.& in.l.
qui de crimine.C.de accuſat. Bar.in.l athle-
tas.ff.de fal.eodem modo poſſunt ſimul con
demnari etiã ſi vnus fuit prius accuſatus ea-
dem ſententia,vt per Ang.in auct.vt omnes
119 obed.iu.in fi. ¶ †Sed quid ſi procedit ad ſen-
tentiam contra mandatarium an ſit neceſſa-
ria citatio mandantis, dic vt per Angel.in.l.
i.§.in cognitionem.in fi.ff.ad ſilleia.quod ta-
men ſecus eſt in ſecũdo caſu ſupradicto quã
do non tranſit in idem nomen delicti ideo ex
diuerſis factis,& ſic in diuerſis libellis agi de
bet per Bar.in.l.ſi maritus.§.fi.ff.de adult.&
in.l.hos accuſare.§.lege.ff.de accuſat.Angel.
120 in.d.gloſ.ſempro.mandat.xi.q. ¶ †In dicto
autem libello locus & tempus commiſſi deli
cti apponendi ſunt annus & menſis delicti,
& non mandati cum obligentur ex delicto
ſecuto mandans vȝ propter mandatum, &
faciens quia principaliter fecit, quod tamen
intellige vbi delictum non recipit conſuma-
tionem niſi ex delicto ſecuto, nam tunc tem-
pus locus annus,& menſis delicti apponen-
di ſunt,ſecus tamen ſi delictum recipit conſu
mationem ex mandato ſolo, nam tunc locus
& tempus mãdati apponendi ſunt, & ſic iu-
xta ſupradictam diſtinctionem, vt per Bald,
in.d.l.non ideo minus.& in.d.l.cum rationi-
bus.Bart.in.d.§.ſi mandato. Angel,in.d.glo.
ſempro.mand.vij.q.Ange.in conſil.clxxviij.
121 & ſupra fuit dictum. ¶ †Sequitur etiam ter-
tio ex ſupradicta queſtione an qualitas que
ineſt mandanti ſit in mandatario, & econtra
hãc queſtionem tradit Bar.in.d.l.is qui opē.
ff.de fur.& in.l.vtrum.ff.de patri.Bal.in.d.l.
non ideo minus.iiij.q.& ibidem per Saly.&
per Bal.in.l.i.§.ne autem.C.de cad.tol.Ang.
in.l.i.C.de nili.ager.non rump.doc.& But.
in.c.i.de offic.deleg. Ang.in.d glo. ſempron.
mand.ij.q. Cepo.in conſil.xxxiiij.& conſil.
xxxvi.& per Capi.in deciſ.fac. conſ.clvi.ex
quorum dictis diſtingue aut queris quando
mandans & mandatarius teneantur ex eodẽ
delicto,aut quãdo ex diuerſis iuxta ſuperius
dicta.Primo caſu aut queris de qualitate in-
herente perſone, aut non perſone ſed conco-
mitantijs delicti.Primo caſu Bar.in.d.l.vtrũ.
tenet ꝙ ſemper inſpicitur qualitas faciẽtis per
illam legem ſed in.d.l.is qui opem.ſubdiſtin-
guit,aut qualitas ineſt perſone tempore com
miſſi delicti & loco,& ſic ab initio cum tunc
mandans teneatur cum delictum fuerit ſecu-
tum,vt ſupra fuit dictum,& tunc aut reſpe-
ctu delinqnentium, aut reſpectu offenſi.pri-
mo caſu qualitas que ineſt facienti inſpicien
da eſt,& vterq; ex eadem qualitate tenetur
per.d.l.vtrum.& ideo īfert ſi ſtatuto in plus
tenereť nobilis ꝗ popularis,& popularis mã-
daſſet nobili, vt occideret vel nobili ferret
opem cum in preſtante opem loquatur tamẽ
ex quo in.d.l.vtrum.loquitur in mandante,
& refert ſe ad ibi dicta in.d.l.is qui opem.idẽ
erit de vtroq; mandãte,& auxiliante, & tũc
popularis tenetur pena qua nobilis tenetur,
idem ſi extraneus mandat patrem occidi per
filium extraneus mandans tenetur de parrici
dio ſicut filius faciens, & ſic qualitas faciẽtis
influit in mandante,in hoc autem Bal. repre-
hendit Bart.ꝙ non ſit verum ꝙ qualitas fa-
cientis inſpiciatur,& non mandantis, immo
in caſu propoſito popularis non tenetur pœ-
na maiori rõne nobilioris faciẽtis, ſed vterq;
puniri debet ſua pœna ex quo ratio qualita-
tis predicte eſt diuerſa in vno,& in alio,& cũ
ſit diuerſa rõ in vtroq; diuerſa pena eſſe de-
bet cũ diuerſa ſtatuať,rñdet ad.d.l.vtrum.ut
ꝓcedat vel rõne immanitatis criminis, vel
rõne qualitatis inherẽtis ꝑſone offenſe, & nõ
offendentis:dic ꝙ in.d.l.vtrum, non tantum

attendit pſona offenſi q̃ ēt principalis offendentis, vt quia filius patrem occidat, nā quia filius, et quia pater tenetur d̃ parricidio alias ſi rōne offenſi tm̃ ſequeretur q̧ ſi filius mandet extraneo, vt patrē occidat extraneus teneretur de parricidio ſicut filius, & tamen filius tenetur tantū de parricidio, & extraneus de homicidio ſimplici, vt ſentit Bart. in. d. l. q̃ ſeruo. §. i. ff. de fur, niſi dicas q̧ ibi loquit̃ quo ad penam minuendam q̧ qualitas in principali non influat in mandāte, & opem preſtāte ſecus quo ad penam augendā per. d. l. vtrū. & ibi in. d. l. qui ſeruo. dicit Bar. in fi. §. i. allegat etiā Bal. contra Bar. tex. in. l. more. §. iſte. ff. de penis. per quem dicit ſi ex ſtatuto nobilis, aut decurio beſtijs non ſubijciatur, ſed vilis perſona, aut ſeruus quod tunc ſi decurio mandet vili non propterea decurio beſtijs debet ſubijci ſed ſua pena puniri quod ſecus eſſet ſi attenderetur qualitas facientis.

122 ¶ † Et ideo cum conſt. reg. nobili imponat penam q̧ decapitetur, ignobili vero q̧ furca ſuſpendatur ut in conſti. terminum uite q̧ licet nobilis mandet ignobili q̧ occidat non tamē per hoc nobilis mandans furca ſuſpendi debet quod ſecus eſſet ſi attenderetur qualitas facientis, aut qualitas non ineſt tempore & loco commiſſi delicti ſed extra dictum delictū tunc quilibet punitur ſecundum qualitatem ſibi inherentem non autem ex facto & qualitate principalis per tex. i. d. l. is qui opem. ff. de fur. vbi preſtans opem non tenetur de furto manifeſto poſt apprehēſionē furti in principali ex quo illa qualitas manifeſti non fuit tempore commiſſi furti ſed ex poſtfacto, & ideo ſi principalis fuit condemnatus in plus ꝓpter negationem vel contumaciam, opē preſtans & mandans non tenetur in plus per negationem & cōtumaciam principalis niſi & ipſe fuerit negans aut contumax ſicut principalis alias non ut per Bar. in. l. libertis. §. poſthumus. ff. de alim. & ciba. lega. & poſt eum habetur, & per Bal. in. l. i. iiij. oppoſ. C. de rap. vir. & Bar. in. l. ob hec uerba. ff. de infami. & in. l. cum mulier. iiij. col. ff. ſol. ma. Innoc. in. c. i. xx. col. de offi. deleg. ſecundo caſu de qualitate inherente non perſone delinquentis ſed cōcomitantijs delicti & tunc ſi ille qualitates inſunt tempore delicti tenetur mandans ſicut principalis, & ideo ſi mandat quis committi homicidium de nocte & ille committit de die vel extra plateam & ille in platea uel hominem non poſitum in dignitate et ille poſitum in dignitate, & tunc ex quo mandans obligatur ex delicto ſecuto, vt ſupra fuit dictum & ille qualitates aderant tempore delicti commiſſi obligatur mandans ſicut principalis & ita reſidet Bar. in. d. l. is q̃ opē. licet Bal. dicat i. d. l. nō iō minus. Bar. cōtrariū ſentire tn̄ nō vē cōtrariū ſentire, ſed idē prout ēt tenet Bal. ibi i. d. l. non ideo. reſpondendo ad. d. l. is qui opem que non loquitur in qualitate inherente ipſi facto ſed perſone cum manifeſtus fur dicatur non manifeſtum furtum uel ibi deuenit qualitas ex poſtfacto non in ipſo facto ideo non egreditur perſonam, vt ſupra fuit dictū concomitantias autem dicit tempus, & locū delicti. c. abbate ſane, de re iudi. in. vi. que ſunt in rem qualitates ideo ad mandantem extendūtur. Secundo caſu principali quādo ex diuerſis delictis tenetur, tamen qualitas inherens facienti non extēditur ad mādātem nec aggrauat eum ſed quilibet de per ſe tenet̃, vt in caſu. d. l. i. §. perſuadere. ff. de ſer. corr. & de mandante adulterium committi, vt ſupra fuit dictum nam vnus tenetur de mandato ſolo alter de facto, & aliter, vt ſupra & per Bal. in. d. l. non ideo. x. q. inde ſequitur q̧ ſi ex eodē delicto obligantur mandās, & mandatarius q̧ qualitas loci, & temporis cōprehendit vtrūq; ſi de diuerſis delictis, & tūc aut recipit conſumationem per delictum in mandato ſolo, & tunc non vtrūq; comprehendit ſed tantū mādātē, vt. d. §. pſuadere. aut recipit cōſumationē ꝑ delictū ſecutū, & vtrūq; cōphēdit. l. hec uerba. ff. de adul. & iō dicit Bal. i. d. l. nō iō minus. & bar. i. d. §. ſi mādato. & Ang. d. gl. ſemp. mā. q̧ in inqſitiōe & accuſatiōe iſeri dēt locus & tp̄s cōmiſſi delicti, et nō facti mādati, et iudex facti delicti cognoſcit, & nō mādati, aut originis, vt ſupra plene fuit dictū niſi puniat̃ ſpecialiter, mādatū de p ſe, & ex ſolo mandato recipiat delictum cōſumationē cū tunc in loco mādati cōueniri & puniri

123 debet ut ſupra fuit dictum. ¶ † Sequitur etiam
& quarto & ſupradicta qõne ꝙ ſi ex eodẽ fa
cto obligantur mãdãs & mãdatarius ꝙ tenet
eque principaliter mãdans ſicut faciẽs ſed quã
do non ex eodem facto obligantur nõ dicitur
principalis ſed acceſſorius & acceſſorie tene-
tur.per.d.l.hec verba. effectus erit vt primo
caſu quilibet puniatur ſua pœna,ſecundo caſu
eadem pœna ut per Bal.in.d.l.nõ ideo minus
ix.q.& vide Bar.in.d.l qui ſeruo.§.i. & in.l.
ſed ſi unius.§.ſeruus.ff.de iniur.& in.l.ij.§. nõ
homines.ff.vi bon.rap.Ang. in .d.gl. ſempro.
mand.xvi.q. Panor.in.c. mulieres de ſenten.
excõi.Saly.in.d.l.non ideo.viij.q.& Cepo. in
d.conſi.xxxiiij.& Bal.in.l.data opera ver.cõ
ſiliũ.C.qui accuſa. po.dicit acceſſorie.Sequit
etiam & quinto ex ſupradicta queſtione an
mandans,et mandatarius puniatur eadẽ lege,
& ex conſequentia an eadem pœna,hanc qõ-
nem pertractat Bar.in.d.§.ſeruus meus & in
d.l.is qui opem Bal. & Saly. in.d.l. non ideo
minus Ang.in.d.gl.ſempro.manda.xiij.q. &
ſeq.& Cepo.in conſ.xxxvi.Corn.in cõſi.lvij.
iiij.vol.pendet ſolutio qõnis ex ſupradictis in
qõne an mandans ſecuto delicto dicatur vere
vel interpetratiue facere vt comprehendatur
ſub ſtatuto loquente de faciente & hoc pro in
tellectu conſti.reg.terminum vitæ an compre
hendat mandantem de qua ibi fuit dictum &
per Gandi.in rub.de tranſa.x.col.ver. vltimo
circa materiam et I rub.de pẽ.iiij.col.ver.item
no.ut dicit Odo.& in rub.de hõi.iij.&.iiij.col.
in quibus locis cõcludit Gand. poſt alios mã
dantem in diſtincte ſiue in ſpecta iuris cõmu-
nis diſpoſitione ſiue municipalis teneri eadem
pœna & hanc dicit fore cõmunẽ opinionẽ &
alios ſequi.Cepo.tamẽ in.d.conſi.xxxvi. licet
non ſit ipſius ſed alterius,tenet ꝙ non eadem
pœna ex quo lex cornelia loquitur in perſonã
ut qui hominem occiderit puniatur & ſic nõ
comprehendit mandantem,& tunc teneretur
quando imperſonaliter loqueretur ſeu realiter
ut pro homicidio puniatur tali pœna tunc cõ
prehẽdit mãdãtẽ etiã ſic dicit diſtingui in ſta
tuto ſectatus Bar.in.d.l.is qui opem,Bal. ve-
ro aliter diſtinguit et Saly.in.d.l. non ideo mi
nus tamen in effectu ad idem concluditur ꝙ
aut ſtatutũ ſeu lex loquitur in perſonaliter ſeu
realiter & comprehenditur mãdans aut in ꝑ-
ſonã dicendo ſi quis occiderit tunc non cõpre-
henditur,ex conſequenti.d.conſti.locum non
haberet in mandãte cũ in perſonã loquatur ibi
ſi quis aggreſſus fuerit & in aggreſſu ipſo oc-
ciderit cuius verba ſonant in perſonam faciẽ-
tis de hoc ſupra dixi ibi recurrendum & ſentit
Capi.in deciſ.ſa.conſi.clv.in.ſecunda dubita.
& per Corſe.in repertor.Panor.in ver.mãdãs
& per tradita per doct.poſt Bar.in.l. ſi quis id
quod.ff.de iuriſ.omn.iudi.§.fi.& per Iaſo.l.ſi
quis pro emptore.ff.de uſucap. & ꝑ Ange.in
d.gl.ſempro.mãd.xiiij.q.Mar.in ſing. clxxxi.
Alex.poſt Bar.in.l.i.ff. de quibus reb.ad eun.
iud.& per Cor.plene in conſil.lvij.iiij.volum.
vbi de ſtatuto ꝙ mandans pari pœna punia-
tur & per Cepo.in conſi.xxxiiij. vbi conclu-
dit.teneri pœna capitis etiam ſtante proteſta-
124 tione ꝙ non occidat vide ſupradicta. ¶ † Se-
cundo quero an probationes facte pro man-
datario proſint mandãti,dic per Bar.et Alex.
poſt eum in.l.i.§.fi.ff.de queſtio.& econtra et
125 Ang.in.d.glo.ſempro.man. ¶ † Tertio quero
an ſententia lata pro mandatario proſit man
danti Bald.poſt Cy.in.d.l.non ideo colum.fi.
verſi.item querit an ſententia.concludit ꝙ ex
quo ſit poſſibile mandatarium non teneri , &
tamen teneri mandantem tunc abſolutio mã
datarij non prodeſt mandanti,, idem etiam ſi
poſſibile ſit mandatarium teneri nam res in-
ter alios acta.item ſimul, & ſemel agi poteſt
contra utrunque.l.i.C.ſi reus vel accuſ. mor.
fu.ꝙ non eſſet ſi unius ſententia alteri preiudi
caret & vide per Barto.in.l. ſi adulteram.§.ſi
eo.ff.de adult.Ange.in.d.glo. ſempro. mand.
xix.q.Gandi.in rub.de homi.iij.&.iiij.colum.
ver.pone etiam & verſi.ſed pone quod dictus
ſeius diſtinguit quod aut eſt abſolutus qui nõ
reperitur illud maleficium fore commiſſum ,
& tunc victoria mandatarij parat liberatio-
nem mandanti.aut fuit abſolutus quia non re
pertus culpabilis, & tunc non prodeſt per di-
ctum regu.quia res inter alios acta. in alio ve
ro capite ſi fuit condemnatus mandatarius an
noceat mandanti an vero ſit liberatus quia
punitus faciens Gandi. ibi in.d. verſicul.po-

ne etiam arguit ad partes & tandem conclu
dit mãdantem teneri nec per hoc eſſe liberũ,et
ibidem per Gandy.in ver.ſed pone actum eẽ
querit quid ſi actum fuit ad intereſſe cõtra ſa
cientem qui ſatisfecit an iterũ mandans tenea
tur ad itereſſe cõcludit ꝙ nõ & de ſupradicto
vide per Bal.in.l.ij.C.quor.appel. non recip.
vbi ꝙ punitis occiſoribus proceditur contra
mandantes & vide de his,& vtroq; per Ang.
in gl.And.Auxil.ij.col. ver. quero an Gayo.
&in.fi.gl.et in gl.capud a ſpatulis ver.ſed q̄ro
an damnato & ſeq. & per Bel.in pra.in rub.
de queſtio.xxxvij. col.in prin.& in ſimili per
Par.in tra.ſind.car.lxxxi.iiij.col.& per Bal.i.
l.iuris.in.fi.C.quibus res iudi. non no.Bar.&
Marſi.in.l.i.§.ſi quis vltro.ff.de queſtio.Ioan.
andr.& Deci.in.c.rati.habitio.de reg.iur.& ꝑ
Inno.in.c.cum.vintonien. de electioĩ gl.iij.q.
vi.c.hoc quippe & Bar.in.l. ex duobus iiij.q.
ff.de duo.reis & in.l.admiſſi.§.fi.ff. de fideiu.
& in.l.furioſo & in.l.fi.ff.de iure iur.et in.l.ad
uerſus.ff.de arbi.Sali.i.l.C.i.de rap.vir.Alex.
in.l.ſepe.ff.de re iudi.& in conſil.lxxxviij.iij.
126 vol.¶ † Quarto quero an mandans & man-
datarius cõuenti coram diuerſis iudicibus poſ
ſint petere remicti ad eundẽ iudicem Bal. tra
dit in.d.l.non ideo in fi.et Ang.in.d.glo.ſem.
man.x.q.arguit et tamen concludit fuiſſe de-
terminatũ ꝙ nõ cũ iſti obligentur quilibet de
ꝑſe & ꝓceſſus cũ uno nõ ualeret cũ alio.l.i.ff.
de q̄bus reb.ad eũdẽ iud.vide ꝑ Mar.in.l.fi.pẽ.
col.ver.vltra p̄dicta.ff.de iuriſ.omn.iud.Ale.
in.l.nulli.in.fi.C. de iudi quod tamẽ limita vt
per Nell.in tra.bann.in.ij.par.vij.q.& vide ſu
pra que dicta ſunt vbi mandans et mandata-
rius conueniantur & vide Boni.in tra.mal.in
rub.de fals.Ang.in gl.exiſtens florem. Mar.in
ſing.cccciiij.& vide per Capi.in deciſ.ſa.con
127 ſil.cxij.¶ † Quinto quero quid ſi mãdatarius
non poſſit teneri an mandans teneatur? dic vt
per gl. & doct.in .d.l.ſi id ꝙ.§.fi.de iuriſ. om.
iudi.Bal.in.d.l. non ideo minus col.fi.Ang. in
d gl.ſempro.mand.iij.q. & ſupra fuit dictum
in excuſatione mandantis.hec circa mandan-
128 tem & mandatariũ et vtrumq; ſimul.¶ † Se-
quitur de conſulente in quo primo videndum
erit quis dicatur cõſulere in maleficio.ij. quot
modis & qualiter dicatur preſtari conſilium.
iij.aliqua de concernentibus conſilium.iiij.de
excuſationibus conſilij.v. de pena coſulentis i
129 maleficio. ¶ † Circa primum ille dicitur cõſu
lere & preſtare conſilium i maleficio qui ver-
bo ſuadet & inducit delinquentem ad malefi-
cium gratia cuius cui fit perſuaſio non gratia
conſulentis alias eſſet mandatum nam differt
conſilium & perſuaſio a mandato cum man-
datum fit gratia mandantis conſilium vero et
perſuaſio gratia facientis cui cõſulitur & per
ſuadetur ita per Barto.in.d.§.ſi mandato .i.q.
ver.ueniamus ad perſuaſionem Bal.in.l.i. cir
ca prin.verſi.eius conſilio autẽ.C.de ſer. fugi.
dicitur uerbo ad differẽtiam eius qui facto ad
miniſtrat ſeu per operatur in maleficio.nam ſi
nõ verbo ſed facto dr̄ p̄ſtare auxiliũ & de au
xilio tenetur etiam ſi nihil fecerit ſed ſteterit
armatus ex propoſito ut ſupra fuit dictum in
materia auxilij ita per Bald.in.d.l.i. & Barto.
in.d.§.ſi mandato in finalibus verbis hanc ſa-
cit tex.in.l.in furti.§.conſilium.ff.de pen.& in
130 §.ope.inſti.eo. ¶ † Sed an ſit aliqua differẽtia
inter conſilium perſuaſionem inſtigationem
& inſtructionem tex.in.d.l.infurti.§.cõſilium
ſentit ꝙ non ſed Barto.in.d.§.ſi mandato vlt.
q.dicit aut queris quo ad maleficium ſubſe-
cutum puniendum.aut quo ad ipſam perſua
ſionem conſilium et inſtigationem puniendã,
ſeu aut ad puniendum. ipſum ratione prece-
dentis conſilij & perſuaſionis ad pœnam de-
licti,aut ad ipſum puniendum pro ipſo con-
ſilio& perſuaſione et inſtigatione tantum.Pri
mo caſu nulla fit differẽtia ex quo omnia fiũt
gratia facientis & non conſulentis ſeu perſua
dentis & inſtigantis.& cum non gratia facien
tis tam perſuaſio quam inſtigatio ſeu inſtru-
ctio effectualiter dici poteſt conſilium cũ fiat
verbis & in hoc primo caſu nulla fit differen-
tia circa punitionem conſilij perſuaſionis, &
inſtigationis nec alia fit diſtinctio ſed ſimplici
ter puniuntur vt .l.i.§. perſuadere .ff. de ſer.
corr.ita per Bartol.i.d.§.ſi mandato in.q.fi.&
Ange.in.d glo.ſempro.xxij.q.& vide de pre
131 dictis Alex.in conſi.cxxvij.iiij.volu. ¶ † An
autem dans conſilium dicatur opem preſtare
& an includatur in ſtatuto de auxilio? dic vt

per Saly.in.l.i.C.de rap.virg.& Pau.grill.in tra.de pē.omni fa.coi.x.q.vi.dicitur etiā preſtare cōſiliū preſumptū ſi quis poſt delictum cōmiſſum aſſociet delinquētē ad euadendum nam tunc preſumptio eſt ne dū occulti auxilij ſed occulti conſilij, vt per Fely.in.c.ſicut dignum de homicidio Marſi.in.l.i.C.de rap. virg.vi.car.& in pra.in.§.conſtante.iiij.limi. Thom.gram.in conſil.xxxij.quando autem dicatur preſtare cōſilium in maleficio p Pau. de caſt.in conſil.xxij.& Bal.in conſil.cxx.iij. vol.Cepo.in conſil.xxvij.Lucas.de pen.in.l. i.C.de ſilentiar.lib.xij.per Deci.in.c.i.de offi.
132 deleg.& in reg.conſilij.ff.de reg.iur.¶ † Circa ſecundū quot modis dicatur preſtare conſilium,& qualiter Bal.in.d.l.i.C.de ſer.fugi.ij. col.ver.ſed conſiliū dicit preſtari facto,& verbo,& facto & verbo ſimul de quo in.l.ſepe.§. i.ff.de verb.ſigni.non tñ intelligendū eſt proprie facto preſtari conſilium cum potius auxilium diceretur ex quo conſilium proprie verbis tantum preſtatur ut ſupra ſed in proprie cū lōga ſit differētia ſi facto vt.d.l.ſepe.& d.l. in furti.§.ope in.ſi.nam adhibendo conſilium videtur dare opem & auxilium large ſecundum doc.Bar.in.d.§.conſilium.l.in furti in quibus ſit diſtinctio & differentia inter opem & conſilium cum conſilium verbis.& ante factū adhibeatur auxilium uero in facto & facto preſtatur ſed in proprie ſecundum Bar.in.d.§. ope in ſi.nam adhibendo cōſilium videtur dare auxilium,& opem large cum tale conſilium ſit quedā confortatio & adiutoriū et hoc modo intelligendo conſilij facto preſtari vide tur ſtricte vero differunt vt ibi per Bar.& in d.l.ſepe.& in.d.§.conſiliū. Et an preſtans cōſilium opem preſtare dicatur per Saly.in.l.i.i. col.C.de ſer.fugi.Bald.in conſi.cxx.iij.vol.& in conſi.cclvi.iiij.vol.Bar.in conſi.clxv.& in d.§.ſi mandato ver.quero utrum ibi preterea & i ſi.per tex.in.l.qui ſeruo.§.idem pōponius ff.de fur.& ſic verbis proprie dicitur preſtari conſilium & etiam verbis,& facto ut quia antea preſtet conſilium,& etiā facto aſtet maleficio & tunc non proprie conſiliū ſed auxi-
133 lium preſtari dicitur.¶ † Sed an tunc ſimul de auxilio & cōſilio teneatur & vtraq; pœna ꝓ conſilio & auxilio & quid ſi diuerſe pœne imponantur a ſtatuto an vtraq; pœna in mandante ponit Bal.in.d.l.nō ideo minus pē.col. ver.item queritur an quis poſſit teneri de mādato ꝙ non teneatur dupplici.pena ſed vna tantum ſed illud procedit ratione contrarietatis ex quo ſi, vt mandator teneretur,vt principalis teneretur ſed opem preſtando acceſſorie & non principaliter reſpectu alterius ergo ex eodem facto ex diuerſis & contrarijs mediis non tenetur ſed conſulens non tenetur vt principalis reſpectu alterius cui conſiliū datur niſi dicamus adhibita diſtinctione infra dicenda in caſu quo non eſſet alias facturus niſi ratione conſilij ut in.c.ſicut dignum.§. qui vero de homicidio & in.§.clericus ut quia dat cauſam homicidio ut p Cepo.in conſi.xxvij.ver. item qui conſiliū per no.in.c.de cetero.de homicidio In cōtrariū facit quod tradit idē Bal. in.d.l.non ideo pē.col.ver.ſed iuxta hoc vertitur queſtio vbi cōcludit ꝙ quis poteſt teneri vt principalis,& vt opem ferēs ergo dato ꝙ cōſulens teneretur vt principalis poſſet etiam teneri acceſſorie vt opē ferens diuerſis reſpectibus licet non vno,& eodem reſpectu,vt ibi dicit Bal.quod dictum Bal.impugnat Areti. in.l.i.iij.conclus.C.de ſer fugi.in hoc erit videndum an diuerſa ſint delicta conſilium,& auxilium & in hoc fuit dictum diuerſa eſſe p .d.§.conſilium.& d.l.ſepe,& ſi diuerſa an ꝓcedant ex eodem facto an ex diuerſis qm̄ ſi ex eodem facto,& tunc aut ſunt diuerſe ſpecies delicti & ſeparate aut eedem vel ſe habētes vt genus & ſpecies ſi diuerſe,& ſepate,& tunc utraq; pena puniri poteſt & de auxilio & de conſilio licet ex eodem facto,vt homicidio perueniat per.l.ſi adulteriū cū inceſtu.ff. de adulter.ſi eadem vel ſe habentes, vt genus & ſpecies ſecus per.l.ſenatus.ff de accuſa.ſed ex quo diuerſa & ſeparata ſpecies.d.l.ſepe,& d.§.conſilium vtraq; pena punit̄.ſi ex diuerſis factis quia vnū ex cōſilio aliud ex auxilio & aſtantia,& tūc idem ꝙ vtraq; pena tenet̄ per.d.l.ſenatus,& ibi tradita per Bar.& in.l. nunquam plura.ff.de priua.de li.& Saly.in.l. qui de crimine.C.de accuſa.po.& Ang.in gl. & capud aſpatulis & Dy.Bar.& Imo.in.l.i.

§.dixerit.ff.de publica.ex quibus decidi po-
134 teſt hec queſtio. ¶ † Rurſus erit diſtinguendũ
an eadem pena teneatur conſulens & auxiliũ
preſtans an diuerſis,ſi eadem aut ex eadem le-
ge communi vel municipali & tunc licet di-
uerſe ſint obligationes propter diuerſa facta et
ſpecies diuerſas tamen quo ad executionem
vna pena imponetur vt per Bar.in.d.l.ſena-
tus in prin.& in.l.ſanctio legis.ff.de penis aut
ex diuerſis legibus & tunc idem licet ex vtra
que lege teneatur tamen executione vna im-
ponitur vt in.d.l.ſenatus per Bar.ſi diuerſis pe
nis puniatur conſulens & opẽ preſtans & tunc
ſiue eadem lege cõmuni aut municipali punia
tur ſiue diuerſis vt vna lege communi & alia
lege municipali,& tunc vtraq; teneatur con-
ſulens et opem preſtãs in ſimul propter diuerſi
tatem factorum penarum & legum cum di-
uerſa ſint facta & obligationes diuerſe pene,
& diuerſe leges, vel eadem lex diuerſa facta
& pene diuerſe vt ſumitur ex dictis locis & ex
dictis per Boni.in rub.de inſul.& percuſſio,&
135 per Mar.poſt Bar.in.l.ſi.ff.de ſicar. ¶ †Sed an
vna pena confondatur per aliam quia conſul-
ens & idem.opem ferens videtur ꝙ ſic vt di-
citur de inſultu & percuſſione nam inſultus
confunditur cum percuſſione licet diuerſe pe-
ne imponantur.ut per Boni.in.d.rub.de inſul.
et percu.& per Bar.in.d.l.nunquã.ff.de priua.
deli.& traditur in.d.l.qui de crimine & per
Bal.in.l.aduerſus.C.de fur.& per Bar in.l.&
ſi amicis.ff.de adulter.& per Math.in conſti.
ſi quis aliquem ex quo tendunt ad vnum &
eundem effectum videlicet ad homicidium ꝑ
petrandum, dic vt per Bal in.d.l.aduerſus&
Bar.in.d.l.nunquam ver.uenio ad alios ꝙ aut
in continenti & eodẽ impetu & ſtatim facto
conſilio aſteti maleficio aut ex interuallo poſt
conſilium nam primo caſu confunditur ſecun
do non,& ideo tractatus & ordinatio cõfundi
tur cum delicto poſtea ſecuto ſi ſtatim fuit per
petratum quia ad eundem effectum licet di-
uerſa pena eſſet pro tractatu & ordinatione,
vt ibi.dicit Bal.& Bar.dicit ſi ex propoſito
vulnerãdi percuſſi deinde ex aliquo dicto vel
facto occidi ſuper veniente impetu teneor de
occiſo & vulnerato ex quo non eodem im-
petu licet in continenti ſed ſi animo occidendi
percuſſu & perſequutus ſum aliquem animo
occidendi licet poſt in ſecutionem occidam ex
interuallo ex quo eodem impetu teneor de oc
ciſo tantum aut vulneribus ita ergo videtur
dicendum in conſulente nam ſi ſtatim dato cõ
ſilio affetu confunditur & vnica pena tenet̃,
ſi vero ex interuallo vtraq; pena tenetur per
dictum Bal.in.d.l.aduerſus. & Bar.in.d.l.&
136 ſi amicis. ¶ †Et vide multa dicta per Mar.in
d.l.ſi.ff.de ſicar.quando delicta cõfundantur,
& Ang.in glo.fecit inſultum & in alijs locis,
vt ibi per Mar.et in pra.§.pro cõplemento.et
in.§.et quia.et in.l.i.C.de rap.vir.et in conſi.
li.Gandi.in rub.de pen.xvij.col. Boni.in.d.ru
bri.de inſul.et percuſſ.ij.col.Mathe.in.d. con-
ſti. ſi quis aliquẽ Alber.in.tra ſtatu.q.xxviij.
Bal.in.c.i.§.futurum de pa.iura.fir.Areti.I cõ
ſil.x.Alex.in conſil .cxvi.iij.vol. Augu.poſt.
Ang.in.d.glo.fecit inſultum & in glo.admena
137 uit. ¶ † Conſulere etiam dicitur ſi quis locutus
fuerit ad aures occidentis & eodẽ inſtanti fue
rit ſecutum homicidium & concurrebat pari-
ter inimicitia vtriuſq; facientis & loquentis
ad aures nam tunc preſumitur conſuluiſſe ad
maleficium perpetrandum,& non mandaſſe
preſumendo in mitiorem partem ex quo du-
rius obligat mandatum quam conſilium vt
treditur per Ioan.andr. in capitulo nullus ex
conſilio de regu.iur. ſi autem nulla precede-
bat inimicitia loquentis nec conſilium preſu-
mitur ita per Bald in.l.i.iij.columna uerſicu-
lo ille dicitur mandare,C.de ſer.fugi.& Corſe.
in ſingul.in verbo preſumptio. verſicul. celeri
tas actus & ſupra fuit dictum.
138 ¶ † Conſulere etiam dicitur ubi quis ſuadet
maleficium rogat inſtruit,uel utilitatem futu-
ram oſtendit ut per Card.in clem.i. v. oppo.
de pen.& in clem.i.xvi.q.& ſeq.de foro com
pet.ubi quis dicatur preſtare cõſilium & quis
fauorem & per Saly. in .l.prima .C. de rap.
virg.& eſt utile ſcire propter uerba an ſonent
in mandatum an in conſilium ut ſciatur pro-
poni accuſatio & formari inquiſitio an de
mandato an de conſilio per Cepo.in conſilio.
vigeſimoſeptimo in dubio uero quãdo verba
ſe habẽt et habere poſſunt ad mãdatũ,et cõſi.

percutiatur,& mors ſequatur efficiatur irre-
gularis predicti doct.ꝙ ſic,& Ang.in.d.gl.ix.
q.Bel.in pra.in rub.de queſtio.xlv.col.Iaſ.in
l.i.C.de ſer.fugi.Mar.in cōſi.x.& ſeq.dūmo-
do ꝙ declaretur,vt ammittat beneficia, vt ꝑ
Mar.in conſi.lxij.& in conſi.lxxiiij Fely.ve-
ro in.c.ſicut dignum.de homi.ij.cōcluſ.& in
c.i.de offi.dele.iiij.col.ver.vtrum aūt rōne cō
ſilij clericus. in quibus plene ampliat,& limi-
142 tat ex cuius dictis. ¶ † Primo amplia ne dū
quando ex conſilio ſequitur homicidium, &
membri mutilatio , vt.d.c.ſicut . &.c.ſi quis
viduam.50.diſt.c.ſi quatuor.xxiij.q.viij.c.ij.
de cler.pugn.in fi.ſed etiam ſi conſuluit con-
ſtructionem alicuius inſtrumenti bellici , vel
diceret inſtrumentum bellicum fore aptum
in tali loco,vt proficiat bello ex quo homici-
dium fuerit ſecutum,vt per Inno.in.c.ad au-
dientiam.de homici.etiam ſi fuit cauſa remo
ta conſilium vt quia conſuluit aliquid remo-
tum a maleficio , & poſtea fuit ſecutum ho-
micidium , vt in exemplis per Panor.in.d.c.
ad audientiam.vt quia conſuluit iactum bali
ſte,vel machine,vel inſultū caſtri,vel ꝙ furti
ue capiatur,vt ibi per eum , & traditur in.c.
presbyterum.de homi.& per Nic.plo.in tra.
143 cta.irregu.xij.irregu. ¶ †Secundo amplia vt
ſi conſuluiſſet rem illicitam ex qua veriſimili
ter non eſſet ſequendum homicidium ſi poſt-
ea ſequatur homicidium efficitur irregularis
vt per Specu.in titu.de lega.§.iuxta. ver.ſed
queritur.vt ſi furtum clandeſtinum,vel rapi-
nam conſuluit ex quo poſtea fuit ſecutum ho
micidium,& hoc quia dabat operam rei illi-
cite licet preter propoſitum euenerit.facit ta-
men contra glo.in.c.maximianus.xxiij.q.ij.
vbi ſi clericus accuſauerit aliquem de leui cri
mine ex quo mors ſequi nō debebat ſi iudex
condemnauit ad mortem non efficitur irregu
laris clericus ex quo preter propoſitum not.
in.c.prelatis.de hom.in.vi.facit dictum Bar.
in.l.illicitas.§.ſicuti.ff.de offi.preſi.vbi cleri-
cus non efficitur irregularis propter homici-
dium caſuale , ſed dic ꝙ in terminis gloſ.non
dabat operam rei illicite cum accuſatio de le
ui crimine permittebat, ſecus de graui abſꝗ
proteſtatione,vt in.c.prelatis.de homi.in.vi.
vbi glo.etiam ſi contra iuſtitiam iudex occi-
dat,& ideo ex homicidio caſuali quando da-
tur opera rei licite non efficitur irregularis,
ſed quando operam rei illicite , vt in.c.conti-
nebatur.& in.c.lator.& in.c.ad audientiam.
& i.c.dilectus.& in.c.ſignaſti.&.c.exhibita.
&.c.ioānes.đ ho.& ſupra fuit dictū ſuo loco.
144 ¶ †Tertio amplia ſi ſolum conſulendo oſtē
dat vtilitatem prouenientem ex homicidio ſe
cundum Io.and.in.c.felicis.ij.col.de pe.in.vi.
145 ¶ † Quarto amplia ſi ille cui conſulitur in
aggreſſu occidatur ſecundum Innocē.in.c.ad
audientiam.vbi etiam Cardi.de homi.& ibi
per Fely.de materia irregularitatis,& in locis
per eum allegatis ratione homicidij,aut per-
cuſſionis,& membri mutilationis,& per Ni-
co.plo.in trac.irregul.poſt Spec.in tit.de leg.
ſeu de diſpenſ.§.iuxta.ij.de occiſo.in aggreſſu
ꝙ conſuleus ſit irregularis Ioan.and.in.c.is q
de homicidio in.vi.& Specu.in.d.§.iuxta.&
Nicol.plo.in.xiiij.irregula.in trac.irregu.
146 ¶ † Et limita primo predictam concluſionē,
niſi clericus ſuaderet licitam occiſionem , vt
pro proximo,pro eccleſia,pro patria,vel pro
Chriſto,vt per Specu.in.§.iuxta.verſi.porro.
147 Nico.plo.in.d.irregu.xiiij.& ſeq. ¶ †Secun
do limita niſi is cui conſulitur fuiſſet , alias
facturus,vt per Panor. poſt Hoſtienſ.in.c.ex
148 literis.prope fi.de exceſ.prela. ¶ †Tertio li-
mita & intellige ſi fuit conſilio paritum, &
fuerit ſecutum homicidium, & non aliter ex
nudo conſilio,ſecundum Io.and.in Specul.in
d.§.iuxta.verſic.ſed queritur.ratio aſſignatur
ex quo ex ſola, & nuda voluntate non effici-
tur irregularis ſecundum Archidi.in.c.pericu
loſe.de pen.contra tamen ibi glo.diſtin.i.& in
§.ſi ergo.xij.col.xvij.q.iiij.& in.c.ſi.xxiij.q.
viij.& ſi voluntas fuerit deueta ad actum ex-
trinſecum cum omni conatu ſine effectu ſecū
dum Gemi.in.c.ſi quis poſt acceptum.50.di-
149 ſtin. ¶ †Et ex hoc dicebat Archi.in.c.ſi.xv.
q.i.ꝙ ſi clericus inueniat mortuum illum ad
quem occidendū accedebat,& intulit ei mor
tuo vulnera in loco mortali non eſt irregula-
150 ris,& per Mar.in ſing.clxxxiiij. ¶ †Et dixit
Specu.in.d.§.iuxta. ꝙ ſi clericus habuerit ra-
tum homicidium quod ſuo nomine geſtum

non eſt,nõ efficitur irregularis,ſecus ſi ſuo no-
mine geſtum, & per Archi.in.c.omnes.xvij.
q.iiij.& Hoſti.in ſum.de homi.§.que noua.
ver.quid ergo ſi placet, dummodo ratum ha
beat non aliter, vide de hoc per Felyn.in.c.i.
de offi.delega.verſi.ſed dubitatur, vbi ſi ali-
quis occidatur intuitu clerici an efficiatur ir-
151 regularis.¶ †Et ꝙ ſola volũtas non facit cle-
ricum irregularem niſi actu occidatur, & de
dicto ſuperiori Archi.per Nico. plo.in.d.tra.
152 irreg.xxvij.irregular.¶ † Limita tamẽ ꝙ ex
ſolo conſilio ſi non fuit perfectũ homicidiũ nõ
efficitur irregularis in.c.felicis.de penis.in.vi.
& in clem.i.cc.& ibi per Card.v. oppo.& in
153 xij.q. ¶ †Quarto limita niſi per clericum fu-
iſſet diſſuaſum homicidium niſi dubitans aſta
ret in dicto homididio vt per Feli.in.d.c.ſicut
dignum.ver.vij.& vltimo limita. de homici.
154 ¶ † Quinto limita niſi clericus interrogatus
tanq̃ iuris peritus generaliter reſponderet di-
gnum eſſe morte propter quod conſilium fu-
iſſet decapitatus,nam non efficitur irregula-
ris niſi ſpecialiter ſuper illo caſu fuiſſet inter-
rogatus,et conſulto reſponderet,vt per Spe-
cul.in.d.§.iuxta. per Nicol.plo.in.d.tracta.
irregu.xxxix.irregula.et per doc.in.c.literis.
de exceſſ.prelato.ꝑ Bal.in auct.habita.C.ne
fili.ꝑ pa.in prin.et Panor.i.c.i.de fur.Gemi.
155 in.c.fi.iij.diſtinctio.¶ † Circa quartum pri-
mo excuſatur conſulens ſi is cui fuit conſultũ.
ex interuallo occiderit Pau.de caſt.in. l.ſanci
mus.C.de teſtam.dicit inclinandũ in mitio-
rem partem,vt non tenetur ſed preſumaẽ nõ
ſecutus conſilium, tamẽ Imo.et Fel.in.d.c.ad
audientiã.et in.d.c.ſicut dignũ et in.c.i.de off.
dele.et Panor.in.d.c.ad audientiã.dicunt cõ-
trarium ꝙ cenſetur motus ex conſilio, dic et li
156 mita, vt per Fely.vbi ſupra. ¶ † Facit dictũ
Bal.in.l.multum intereſt.iij.col.C.ſi quis alte
ri vel ſibi.vbi dicit ꝙ ſi duo habuerunt tracta
tum de aliquo occidendo et per alterum ſecu
ta fuit mors preſumitur ſecuta ex illo tracta-
tu,et in.c.i.§.iniuria.de pa.iur.fir.et Feli.in.d.
c.ad audientiã. in fi.et vide Sal.in hoc in.d.l.
non ideo.vij.col.Bar.et alij.in.l.quan diu.ff.
de acqui.here.et in.d.§.ſi mandato.&Bal.in
d.l.i.C.de ſer fugi.et vide que dicta ſunt ſuꝑ
de mandato. Et limita vt ibi niſi conſilium,
et perſuaſio fuiſſe reuocatum tacite vel ex-
preſſe,vt per Bar.in.d.§.ſi mandato.per Bal.
in.l.ſi literas.C.mand.& in.d.l.non ideo.in fi.
157 vel non acceptatum vt ibi. ¶ † Idem excu-
ſatur ſi non fuiſſet conſilium acceptatum ſed
ſpretum,vt per Bal.in.d.l.ſi literas.& in.d.l.
nõ ideo.& per Cep.in caut.cclv.que eſt.vlt.
158 & vide ſupra de mandante. ¶ † Idem excu-
ſatur ſi conſilium fuerit reuocatum,& perſua
ſio nam non tenetur, vt ſupra quod tamẽ dic
vt per Inno.in.d.c.ad audientiam. & Bar.in
d.§.ſi mandato.Ang.in.d.glo.ſempro.mand.
in fi.& Imo.& Anch.in clem.i.de renun.&
doct.in.c.cum quis.de ſent.excõi.in.vi.& in
c.mulieres.eo.titu.& Alex.poſt Bar.in.d.§.ſi
mandato.ꝙ licet in mandante ſufficiat ſim-
plex reuocatio tamẽ in conſulente, & perſua
dente requiritur ꝙ taliter ſuadeam ꝙ ſim cer
tus te mutaſſe propoſitum alias debeant tibi
offendendo nũciare ꝙ caueas,& vide q̃ dicta
ſunt ſupra in mandante, & quod dicit glo.in
d.c.cum quis.ſi prius inſtigauit, vel mãdauit
clericum percuti,& reintegra ante percuſſio
nem reuocauit demum percuſſit excuſatur lo
quitur tamen in mandante,in conſulente ta-
men dic vt dicit Bar.in.d.§.ſi mandato.& ꝑ
Fely.in.d.c.ad audientiam.& Alex.in conſi.
lxv.iiij.vol.& Deci.in.d.c.i.de offi.deleg.&
in.d.l.cõſilij.& per Pau.gril.in tra.de pe.om-
ni.coi.x.q.& per.Fely.in.d.c.ſicut dignũ.v.
limi.& in.d.c.i.ver. vltima concluſio.Saly.
in.l.i.x.q.C.de rap.virg.& per Bal.in.§.ope.
159 inſti.de oblig.que ex deli.naſ.¶ † Item excu
ſatur ſi id quod non poteſt per alium expedi-
ri niſi per facientem conſulitur,aut perſuade-
tur et adulterium, & fornicatio,vt ſupra de-
mandante fuit dictũ,et infra et vide ꝑ Math.
in conſti.capitalem vbi de conſulente,& per
ſuadente raptum. ¶ Vltimo excuſatur ꝙ il-
le cui fuit cõſilium preſtitum erat alias factu
rus abſq; conſilio, & perſuaſione in hoc au-
tem an debeat fieri talis diſtinctio an alias eſ-
ſet facturus an nõ per Dy.in reg.nullus ex cõ
ſilio de reg.iur.in.vi.qui diſtinguit aut conſul
uit id quod cadit in delictum, & non adhibe-
tur talis diſtinctio aut conſulitur,& perſuade-

tur id quod non cadit in delictum,& tũc ad-
hibetur talis diſtinctio,& hanc ſequitur Bart.
in.d.§.ſi mandaro.vbi corroborat ꝙ conſili-
um eſt opẽ preſtare ſed in opem preſtante nõ
adhibetur talis diſtinctio ergo nec in conſilio
& perſuaſione que diſtinctio nullo modo lo-
cum habet in mandante,vt ibi per eũ; & ita
reſidet Ang.in.d.glo ſempro.man.q.xxij.&
vide Bat.in conſi.clxv.& Bal.in conſi.ccxx.
iij.vol.& Inno.in.c.querelam de electi.Saly.
i.d.l.i.C.de rap.vir.Bal.in.l.ob hec verba.ff.
de infami.& in.l.data opera. verſ.conſilium
quoq;.C.qui accuſa.poſſ.vbi idem, vt ſupra
& per Fely.in.d.c.i.de offi.deleg.& in.d.c.ſi-
cut dignum. & Iaſ.in.§.omnes.inſti.de actio.
& in.l.i.C.de ſer.fug.& in.l.titia.§.ſi idem.ff.
de ver.oblig.Ang.in.l.i.in prin.ff.de eo ꝑ quẽ
fa.er.Cano.in.c.milieres.de ſenr.excõmu.& i
c.ſuper eo.vbi Fely.eo.tit.& in clem.i.de pẽ.
& plene per Deci.in.d.c.i.& in.d.reg.cõſilij.
vbi plene limitat,& ibi an in dubio preſuma
tur ꝙ eſſet alias facturus,& qualiter hoc pro-
betur,& per Pau.grill.in.d.tra.pe pen.omni.
coi.x.q.iij. col.poſt Saly.in.d.l.i.& Gandi.in
rub.de pen.xvij.col.ver.item pone.ꝙ ego de
di.dic & limita vt per Mar.in ſingu.66v.vbi
limitat in atrociſſimo delicto non adhiberi ta
lem diſtinctionem,& per Boni.in rub.de iſul.
& percu.ver.ſed quid in conſilio in quibus lo
cis plene traditur an fieri debet diſtinctio ꝙ eſ
ſet alias facturus,& ibidem limita,vt per eos.
160 ¶ † Limita etiam niſi eſſet tractandũ de pu
nienda ipſa perſuaſione,& conſilio,& nõ cri
mine ratione conſilij,nam tunc punitur ſim-
pliciter abſq; alia diſtinctione, vt ꝑ Bar.in.d.
§.ſi mandato. & Ang.in.d.glo.ſempro.mãd.
in fi.& Bal.in.d.l.data opera, & alij in locis
ſupra. ¶ Limita etiam in caſu clem.i.de pen.
& ibi per Car.xij.q.et.v.oppo.et in caſu.c.fe
licis.de pen.vi.vbi ſimpliciter punitur conſi-
161 lium. ¶ † Limita etiam,vt per Iſer.in.c.i.qui
bus mo.feu.ammi.vt procedat quãdo delictũ
concernit perſonam perſuaſi, vt non fiat di-
ſtinctio ſecus ſi non perſonam perſuaſi ſed ex-
tra ꝑſonam nã ſi erat alias facturus non puni-
tur,& vide que traduntur poſt Bar.in.d.§.ſi
162 mãdato. ¶ † Et no,ꝙ accuſans de cõſilio de-
bet probare ordinem temporis,vt quia conſi
lium & perſuaſio preceſſerit factum alias nõ
tenetur,ut per Bal.in.d.l.i.C.de ſer.fug.Alex.
poſt Bal.in.d.§.ſi mandato. ver.quero vnde
oritur.Bal.in.l.ob hec verba.ff.de in fami.
Alex.in conſil.cxcvi.ij.vol. Deci.in.d.c.i.de
offi.deleg.& in.d.reg.conſil.Iaſ.in.d.l.i.C.de
ſer.fugi.& ſic excuſatur ratione ordinis non
163 probati. ¶ † Circa vltimum an conſulens,&
perſuadens puniatur ſicut faciens,& qua pe-
na:dic ꝙ aut conſilium fuit immediata cauſa
delicti,vt quia ille talis nullo modo erat factu
rus niſi mediante conſilio, & perſuaſione,&
tunc eadem pena punitur.c.ſicut dignum. §.
qui vero.de homicidio,&.d.§.ſi mãdato,aut
non fuit immediata cauſa ſed alias erat factu
rus,& tunc non punitur eadem pena ſed mi-
tiori,& licet Bar.teneat indiſtincte teneri abſq;
tali diſtinctione.& Dy.in locis ſupra tamen
communis eſt opinio debere diſtingui, vt ſu-
pra,& ita refert & ſequitur Feli.faciens hanc
concluſionem in.d.c.ſicut dignum.& in.d.c.i.
de offi.deleg.& Bal.in.d.l.i.C.de ſer.fugi.&
in.d.l.data opera.ver.conſilium ſequentes.gl.
in.§.ope.inſti.de oblig.que ex deli.na.&.in.l.
i.§.perſuadere.vbi Bal.ff.de ſer.corrup.& in
l.ob hec verba.ff.de infam. Saly.in.d.l.i. C.
de rap.uir.Mar.in ſing.665.in nouiſſimis.ubi
plene poſt Decium in dicto capitulo primo.
de officio delegat.& alij docto.in locis ſupra.
& Imol.in dicto capitulo primo. dicit hanc
fore cõmunem opinionem,& tanq̃ equiorem
ſequi debere,et vide Boni.in rubrica.de inſul.
& percuſſ.ſexta columna.& per Angelum in
dicta gloſa ſempron.manda.& habetur poſt
eum,& per Paulum grillan.in dicto tracta-
tu de penis omni.coi.tertia columna. decima
queſtione.vbi diſtinguit in atrocioribus eadẽ
pena puniri ſi non eſſet pena determinata,ut
per Salycetum in dicta.l. prima.in alijs deli-
ctis mitiori ſi non apparet certa pena niſi
164 qualitas aggrauet. ¶ † Et ſupradicta conclu
ſio limitatur, vt per Felynum in dictis locis
primo non habere locum in atrocioribus nã
etiam ſi eſſet alias facturus punitur eadem pe
na.l.quiſquis.C.ad leg.iul.maie.ita per Bald.
in.d.l.data opera,ver,cõſiliũ,& in.d.l.i.C.de

ſer.ſugi.& per Deci.in.d.c.i.& in.d.l.conſilij.
& Marſi.in.d.ſing.665.& habetur in.d.c.feli
cis.& in.d.clem.i.de pen.que iura ita intelli-
165 gi debent, vt per Fely.in locis ſupra. ¶ †Li-
mita etiam in conſulente non debere tributū
imperatori nam punitur pena capitis, vt per
Ludo. mouta.in trac.de reproba.ſen.pila.iij.
166 articu. ver.nec obſtat. ¶ † Limita ſecundo
niſi qualitas exiſtēs in principali grauaret de-
lictum nam talis qualitas non agrauat in cō-
ſulente, vt per Saly.in.d.l.i.vij.col.C.de rap.
vir.& Deci.vbi ſupra in.d.c.i.& in.d.reg.cō
167 ſilij. ¶ † Tertio limita niſi lex vel ſtatutū lo-
queretur perſonaliter, & in faciente nam non
cōprehendit conſulentē ex conſequenti nō te-
netur eadem pena etiā ſi nō eſſet alias factu-
rus, vt per Bar.in.l.ex furtiua.cum ſeq.ff.de
condi.fur.& ſupra fuit dictum in mandante,
& per Bal.in.l.i.ff.de ſicar.& Panor.in.c.mu
lieres.de ſent.excom.per Deci.in locis ſupra.
168 ¶ †Quarto limita niſi ſtatutum diuerſam pe
nam poneret vni & diuerſam alij, vt conſulē
ti maiorem, nam tunc ne dum pari, ſed maio
ri pena puniretur q̄ faciens, vt per Saly.in.d.
169 l.i.vij.col. ¶ †Quinto limita non habeat lo-
cum in interdicto vnde vi, nam conſulens nō
tenetur eadem pena, vt per Inno.in.c.quere-
lam.de elec.& Panor.in.d.c.ſicut dignum.&
Floria.in.l.ſeruitute.ff.quemad.ſer.amit.con-
trarium tamen fuit deciſum per Rotam, vt
dicit & refert Roma.in ſingul.incip.conſiliū.
& incip.contractibus, & hoc tenet Bart.in.l.
ij.ix.col.C.de ſer.& aqua.& per Fely.in.d.c.
170 i.&.d.c.ſicut dignum. ¶ †Sexto limita in fur
to, nam indiſtincte tenetur de conſilio.l.in fur
ti.§.ope.ff.de fur.Innoc.in.d.c.ad querelam.
Card.in clem.i.de ſo.compe.Bar.& Bald.in
d.l.i.C.de ſer.fugi.& ibi per Saly.& per Bal.
in.d.l.ij.C.de ſer.& aqua.xv.col.uer.vi.que-
ro.& vide per Pau.in.d.l.i.& traditur in.l.ſe
pe.ff.de verb.ſigni.ꝙ tenetur de dolo ratione
171 conſilij. ¶ †Septimo limita niſi preſtitiſſet cō
ſilium & opem, nam tunc indiſtincte tenere
tur cum in opem ferente non fiat talis diſtin-
ctio, ita per Bal.in.d.l.i.ij col.uer.glo.noſtra.
& alias limitationes.una cum predictis, uide
per Deci.in.d.c.i.de offi.deleg.et in.d.reg.cō
172 ſilij. ¶ † Sed qualiter ꝓbet̄ ꝙ erat alias factu
rus Bal.in.d.l.i.C.de ſer.fug.dicit conſiſtere in
facto & ſic.eſſe probandum, & in.l.metum.
C.quod me.cauſa ſed dic, vt per Pau.de caſt.
in.d.l.i.& in apoſti.poſt Bar.& Bal.ibi ꝙ ꝓ-
batur ſi faciens faciebat preparamenta, vel
mine precedebant, vel ſtante inimicitia offen
ſi cum conſulēte, vt per Bal.in.d.l.metum.&
in.d.l.i.& per alios in locis ſupra.& glo.in.l.
apud celſum.ff.de excep. Ang.in.l.i.ff.de eo
per quem fact.er.& per Alex.in.d.l.metum.
& Fely.in.d.c.i.& in.d.c.ſicut dignum.& p
173 Mar.in conſi.lxij. ¶ †Et an ſi faciens excuſet
conſulentem ꝙ erat alias facturus proſit con
ſulenti, dic ut per Par.in tra.ſindic.car.cxvij.
174 aut.cxix. ¶ †Sed quid in dubio preſumitur
an ꝙ erat alias facturus an non, Bal in.d.l.da
ta opera.& in.d.l.i.dicit ꝙ non ex quo in du
dubio preſumitur, & interpetratur in non de-
lictum, & p Bal.in.d.l.ob hec verba.& Pau.
in.d.l.i.& plene Fely.in locis ſupra, & Mar.
in ſingula.ccxviij.& Bal.in.c.i.§. iniuria de
pa.iur.firm.& Mar.in.l.i.§.diuus. ff. de ſica.
& in.l.i.C.eo.facit nam nemo ex actu quem
facit preſumit̄ delinquere.l.merito.ff.ꝓ ſocio
gl.l.l.q̄ iniuriaſſe.§.ſi pr̄.ff.de iure.iu.Alex.in
l.i.C.de his quibus vt indi. & in conſi.lxxiiij.
& in conſi.cxcij.ij.vol.& cōſi.cvi.& preced.
iiij.vol.& conſi.lxx.i.volu.niſi quando deli-
175 ctum fuiſſet ſibi fauorabile, vt ibi. ¶ †Facit
nam conſilium quod poteſt ſe habere ad bo-
num, & ad malum in dubio preſumitur, &
interpretatur ad bonū & nō ad malum, vt per
Bal.& Iaſ.in.d.l.i.C.de ſer.fugiti.& Alex.in
conſil.ccxx.ij.volu.& Fely.in.c.auditis. in fi.
pen.col.de preſcript.vbi ſtatur proprie inter-
pretationi, et per Deci.in.d.c.i.de offi.deleg.
et in.d.reg.conſilij.Alex.in conſil.cxxviij.iiij.
vol.immo ipſemet pōt interpretari, vt ibi per
eos, et Fely.vbi ſupra faciunt etiam alia dicta
de loquente ad aurem, vt ibi per Fely.ex cō-
ſequenti in dubio teneretur conſulens niſi fuiſ
ſet probatum ꝙ eſſet alias facturus, vt ibi per
176 eos per modos, vt ſupra. ¶ †Punitur etiam
conſulens quia tenetur ad emendam, et reſar
tionem damnorum et intereſſe, vt per Inno.
in.d.c.ſicut dignum.Ant.et Ana.in.c.tua nos.
de homi.

de homi. plene Fely.in.d.c.i.& in.d.c.ſicut di
gnum.vbi limitat niſi eſſet alias facturus nã
177 tunc non teneretur. ¶ † Et no ꝙ tenetur de
illo dãno tantum,& non ſequentibus, vt per
Bar.in.l.inde neratius.§.i.ff.de ſer.cor.Iaſ.in
d.§.omnes.inſti.de actio.poſt Fabr.& Ange.
vbi dixit Iaſ.ꝙ deflorans virginem non tene
tur de aliĳs fornicationibus ſequẽtibus,an au-
tem,& quando,& qualiter fiat reſartio dam-
ni per conſulentem,& per plures principa-
les,& an vno ſoluente ceteri liberẽtur,dic vt
per Fely.in.d.c.ſicut.in fi.& Ang.in glo.auxi
liatorem.item cõſulens, & perſuadens tenẽt
de dolo,vt in.l.cum quis.& ibi Bar.ff.de do
178 lo.Hec de cõſulẽte. ¶ †Sequit̃ de ꝑſuadẽte ꝑ-
ſuadẽs dr̃ qui aliquid ꝑſuadet ad vtilitatẽ fa-
cientis,& non ſui ipſius, vt per Bar.in.d.§.ſi
mandato. Saly.in.d.l.i.C.de rap.vir. differt
aũt a mandato quod fit grã ipſius mandantis
& a conſilio,& inſtigatione non differt,vt ꝑ
Bar.in.d.§.ſi mandato.ĳ.co.& in fi.& Alex.
179 in cõſ.clxvi.iiĳ.vol.ſeq.et ſeq.cõſ ¶ †De pe
na aũt ꝑſuadẽtis diſtiguitur,vt in cõſulente,ut
ea que de cõſulẽte dicta ſunt dicẽda ſint de ꝑ-
ſuadẽte,& inſtigãte de qua ꝑſuaſione,& inſti
gatione, vt in.d.c.ſicut dignũ.&.d.§.ſi man-
dato.l.i.§.perſuadere.ff.de ſer.corr.vt teneat̃
ſi erat cauſa delicti,& ille non erat alias factu
rus, & in.l.ſi quis ſeruo.C.de fur.& ꝑ Felyn.
in.d.c.ſicut dignum.& in.c.i.de offi.deleg.&
ea que de conſulente ſupra dicta ſunt hic refe
180 ras quoniã ibi per mixtim fuit dictũ. ¶ † Et
de perſuadente,conſulente,ſollicitante,& hor
tãte, dic vt per Bal.in.d.l.ob hec verba.ff.de
infam.& in.d.l.cum quis.ff.de dolo. & in.l.
i..§.ſi curatorem in ſumma.ff.de magi.cõuẽ.
Alex.poſt Bar.in.d.§.ſi mandato.vbi etiam
Bar.dicit inſtigationem eſſe perſuaſionem,&
181 differre a mãdato. ¶ †Et dixit Bal.ꝙ ſi eſt in
quiſitus de mandato, & ꝓbetur inſtigatio ab
ſolui debet,vt ꝑ Bal.i.d.l.ob hec verba Alex.
in conſi.cxvi.iiĳ. vol. & in.l.habebat.ff.de in
ſtituto.& dixit etiam Bald.Ang. & Imo.in.l.
quid ergo.ff.de leg.i.Alex. poſt.Bar.in.l.i.§.
quãq̃.ff.de iniur.ꝙ inſtigato percuſſoris cleri
182 ci icidit in excõicationẽ ſicut faciẽs. ¶ †Quid
autem de aſſentiente delicto & exiſtente pre

ſente,& potẽte,& prohibere & non ꝓhibuit
an teneatur ſicut faciens de hoc ꝑ Bel.in pra.
in rub.de queſtio.vĳ.col.Mar.in cõſi.cxxvi.
& in.l.i.in prin.ff.de ſicar.& in.l.eiuſdem §.
item.& in.l.nihil intereſt.ff.eo.i.l.i.C.de rap.
vir.Fely.in.c.i.de offi.deleg.& in.d.c.ſicut di
gnum.vbi plene,& limita, & diſtingue inter
ius ciuile ꝙ non teneatur obuiare niſi in qui-
buſdam caſibus,vt ibi per Fely.& per Math.
in cõſt.ſi quis in poſterum.xx.no.& ꝑ Capi.
in deciſ.ſa.conſi.cxxx.vbi ſi officialis patitur
vim,& iniuriam in preſentia ciuiũ ciues tenẽ
tur iuuare alias puniuntur.De iure canonico
ꝙ tenetur alias punitur,vt in.c.quãto.de ſen.
excõi.& ꝑ Ang.in.l.i.C.de nili.ager.nõ rũp.
& Roma.in cõſi.cccxiiĳ.& ſupra fuit dictũ
183 in materia auxilĳ. ¶ † Et de ſubieſtione vide
in.d.c.ſicut dignum.§.qui vero ibi animum
regis ſuis ſubieſtionibus inflammaſſet, vt ſi
alias rex non faceret teneatur ſubieſtiẽs eadẽ
pena qua faciens, vt ibi per glo.quod limita
quando in ſpecie contra talem inflammaſſet,
& non in genere,vt ibi per Anto.& de ꝓhi-
bere valente, & non prohibente an ſit irregu
laris?dic vt per Nicol.ploui.in trac.irregular.
xx.irregulari. vbi etiam ſi amici mei occi-
dant me prohibente an ſim irregularis.Hec d
perſuadente et aliĳs.Sequitur de ratum haben
te in quo primo videndum eſt ex quibus ver
bis inducatur ratihabitio. ſecũdo que delicta
poſſunt ratificari.tertio an ratihabitio equi
paretur mandato in delictis.quarto de pena
184 habentis ratum maleficium. ¶ † Circa pri-
mum inducitur ratihabitio ex verbis expreſ
ſis ipſius ratum habentis,vt quia dicat con-
tentor de eo quod feciſti,vel placet mihi,vel
gaudeo,vel bene egiſti,vel ero tibi de hoc ob
noxius de hac vindicta quam pro me feciſti,
vel alia huiuſmodi verba dixerit indicantia
cõcurrentem voluntatem,ſiue loquatur cum
delinquente ſiue cum alio,vt per Barba.poſt
Bart.in.l.i.§.ſed & ſi cum quis.ff.de vi & vi
arm.& ibi per glo.inducitur etiam ratihabi-
tio per non cõtradictionem vt ſi ei dicatur ta
lis pro te,& tuo nomine occidit talem,& ille
non contradicat cenſetur ratificare delictum
vt per Oldr.in conſ.cxcviĳ.incip.pro funda-

mento aduertẽdum facit gl.in.l.quo enim.ff.
185 rem rat. hab.Mar.in conſil.ciiij. ¶ †Itẽ indu-
citur ratihabitio ſi ex poſtfacto receptauerit
delinquentẽ, & magis diligeret, & in amicũ
haberet, vt no.in.c.cũ quis.de ſen. exc.in.vi.
186 vbi ẽt gaudẽdo īducitur ratihabitio. ¶ † Sed
an fideiubendo ꝓ eo qui fecit delictũ noĩe fi-
deiubentis intelligatur ratificare, dic ex dictis
gl. & Bal.in.l.exceptione.C.de euic. vbi fide
iubẽdo non dr̃ cõſentire, ſed ut quilibet facit.
187 ¶ †Et quid ſi familiaris meus receperit occi
ſorem in domo & gauiſus fuerit maleficiũ eẽ
cõmiſſum an ex hoc preſumatur ratificatio
delicti in me, dic vt per Fel.in.c.afferte.circa
188 fi.iiij.col.de preſum.ꝙ nõ. ¶ †Sed an inducat̃
ratificatio ſi dicat̃ ſi ille non feciſſet feciſſem
ego vulgariter dicendo lo torneria ad fare io,
dic ꝙ non, ut per Corn.in conſil.xxij.iiij.vol.
189 ſub li.f. ¶ †Circa ſcdm, dic ꝙ ad inducẽdam
ratihabitionem multa requiruntur de qbus ꝑ
Card.in cle i.§.volumus.de ſo.cõpe.& cle.i.
de pen.Fely.in.c.poſt ceſſionẽ.de ꝓbat.Bal.
in.l.fi.C.ad maced.Alex.in cõſ.xxvi.vi.vol.
& cõſi.clxviij.v.vol.& inter alia ꝙ inueniat
principiũ affirmabile, & ꝙ actus medius non
impediat coniunctionem extremorũ, ſed de
facili coniungunt̃ extrema, & iuris fictio nõ
refragaret̃ ex quo ratificatio inducit̃ ꝑ quan
dam fictionem, & non realiter dr̃ delinquere
& facere, vel mandare, vt per Bal.in.l.ſi quis
pro emptore.v.col.ff.de vſuca.Alex.in conſ.
190 xxvi.vi.volu. ¶ †Et iō maleficiũ quod non
põt explicari per extraneũ inſtr̃m, nec per iu
ris fictionem, vt eſt adulterium quod nõ põt
per alium explicari, & cum per naturã ſit im
poſſibile per alium explicari impoſſibile erit
per artem, & iuris fictionẽ, vt per Bal.in.d.l.
non iō.& in.l.i.§.ne aũt.C.de cad toll.Anto.
poſt Inno.in.c.ij.de ord.cog.Bal.& Ang.in.l.
iij.§.i.ff.ꝙ quiſ.iu.& in.l.i.§.ſi ꝓcurator.ff.ſi
quis ius dic.non obtẽp.Rom.in.l.ſi quis miſ-
ſum.in prin.ff de dã.infe.Old.in conſi.cxcix.
& ita Bal.poſt Cy.in.d.l.fi.C.ad maced.ꝙ
adulterium factũ noĩe meo ratum habere nõ
poſſum, vt puniar de adulterio, & glo.idẽ di-
cit in l.i.§.ſed & ſi cum quis.ff.de vi & vi ar
ma.Bar.uero ibi tenet contrarium, nam licet
te adulterante nomine meo impoſſibile ſit ꝙ
ego adulteraſſem tñ idem eſt in homi.nam te
occidente ego non occidi, & tamen per adul
terium, & homicidium fieri põt iniuria, & iō
poſſum mandare ꝙ occidat, aut adulteret, et
hec faciendo iniuriam facio ex conſequenti
poſſum ratificare nomine meo geſtum, ſed
dic ꝙ aut queris de puniendo ratificantem de
adulterio, & tunc Bar.non negat ꝙ non põt
puniri ex quo impoſſibile eſt ꝙ adulteraſſet,
aut ut alia pena puniatur, ut de iniuria, & tũc
punitur ex quo ita fieri põt iniuria per adul-
terium ſicut per alia crimina, ita per Bald.in
d.l.non ideo.xij.q.& Felyn.in.c mulieres.de
ſent.excom.Bal.in.l.quid ergo.ff.de infa.&
vide glo.in.c.ſciant cuncti.de electio.in.vi.et
Panor.in.d.c.mulieres.& que hñr poſt Bar.
in.d.§.ſed & cum quis.vbi etiam dicit Bar.
ꝙ poſſum ratificare factum, & non qualita-
tem facti, & Ang.in gloſ.ſempro. man.xv.q.
ver.nunc.xv.& Bar.in.d.l.i.§.ſi procurator.
ff.ſi quis ius dic.non obtemp.& ꝙ per adul-
terium fiat iniuria per Bal.in.c.i.vij.col.qui-
bus mod.feud.amit.vbi preſtando auxilium
vel ſuadendo adulterium vxori domini vaſ-
ſallus feudo priuatur, & Alexan.poſt Bart.in
l.item apud.§.ſi quis.ff.de iniurijs.vbi limita
191 ſi ſcienter & non ignorãter. ¶ †Et quid ſi eſt
facta pax pro ſe & complicibus ſi complices
fuerunt offenſi an per ſecutam ratificationem
pax ſit rupta, dic vt per Bald.in dicta.l.fina.
C.ad macedon.& Ange.in.l.qui religioſis.ff.
de rei vendic.docto.in.c.i.de poſtula.prelat.
Barto.in.l.ſi quis vxoris.§.ſi quis.ff.de adul.
192 & ibi per Alex.poſt Bart. ¶ †Circa tertium
an ratihabitio equiparatur mandato in deli-
ctis, de hoc in reg.ratihabitio, & in regn.ratũ
de regulis iuris.in ſexto. vbi per Dynum, &
Anchar.Innocen.& Panormi.& alios in ca
pit.cum vos.de his que fiunt a prel.ſine con-
ſenſu capituli.Speculat.in titulo de abolit.§.
ſecundo.verſiculo is igitur. Gandin.in rubri-
ca de furtis.iij.colum.& Bel.in pract.in titu.
de queſtion.colum.lij.Bald.& Salyce.in.d.l.
non ideo . vbi tractat materiam per quinqꝫ
queſt.quas vide & per Ange.in glo.ſempro.
mand.xv.q.Cy.& Bal.in.d.l.fi.C.ad mace-

do.Fely.& alij in.d.c.mulieres.Areti.in con-
ſil.cxxviij.Ang.in conſil.clxi.Alex.in conſil.
clxxviij.& conſi.lxxxi.v.vol.Car.in clē.i.de
ſo.cōpe.& in cle.i.de pen.Bar.Imo.& Iaſ.in
d.l.ſi quis pro emptore.Bal.in.l.i.C.de ſer.fu
git.plene in.l.obſeruare.§.fi.ff.de offi.ꝓconſ.
vbi materiam expedit per.xv.q̄ſtio.& Ang.
in.l.ſi pupilli.§.item queritur.ff.de nego.geſ.
& Alex.in.d.conſil.xxvi.vi.vol.Ang.in.l.iij.
§.i.ff.quod quiſ.iur.& in.d.l.ob hec.ff.de in
fami.& in.d.§.ſi mandato,& in.l.iulianus.ff.
qui ſatiſ.cog.& in.d.l.i.§.quoties.ff.de vi &
vi arm.gl.in.c.omnes.xvij.q.iiij.Gemi.in.d.
c.ſciant cuncti.de electio.in.vi.Mar.in ſing.
clxxxiiij.plene Fely.in.c.ſicut iuris.de ſimo.
doct.in.c.ij.de ordi.cog.Gemi.plene in.c.cū
quis.de ſent.excōi.in.vi.Math.in cōſti.termi
num vite.vi.ho.q.x.Iaſ.in.l.pretor.§.hoc in-
terdictum.ff.de oper.no.nū.& plus dixit in.l.
ſi quis.§.ſi procurat.ff.quod quiſ.iuris.ꝙ ne
dum equiparatur mandato in delictis ſed in
habentibus ſpeciem delicti,& ꝑ Socy.in con
193 ſil.cxxviij.i.vo.☞ † Fallit primo niſi lex ex-
preſſe requireret mandatum nam nō ſufficit
ratihabitio ſecundum Bal.in.l.pen.v.col.C.
de execu.rei iud.Alex.poſt Bar.in.l.bonorū.
ff.rē ra.ha vide Iaſ.i.d.l.ſi quis pro emptore.
194 xl.col.ſeq.& ſeq. ☞ † Secundo fallit quan-
do ratihabitio tenderet in preiudicium tertij
nā non retro traheretur, nec mandato equi-
paretur. vt per Bar.in.l.res aliena.ff.de pign.
actio.& per Deci.in.l.ſemper.que non pro-
195 hibēt.ff.de reg.iur.☞ † Circa tertium ¶ dic ꝙ
aut delictū fuit geſtum nomine ratum habē-
tis.& ille ratū habet tanq̄ nomine ſuo geſtū
& tunc tenetur ſicut mādans aut nomine ſuo
non eſt geſtum vel ſi nomine ſuo geſtū nō ra-
tificat tanq̄ nomine ſuo geſtum, & tunc nō
tenetur ſicut faciens, & ideo articulandū eſt
fuiſſe factum maleficium, & homicidiū no-
mine ratū habentis & ille tanq̄ nomine ſuo
geſtum ratificauit,ita per glo.& Bar.in.d.l.
i.§.ſed & cum quis.ff.de vi & vi arm.per il-
lum tex.& in.c.i.de homi.in.vi.& Ang.i.d.
gl.ſempro.mand.xv.q.& per Tho.gra.in cō
ſil.xx.in fi.& per Ioa.de ami.in cōſi.xxxviij.
alias ſi aliquod predictorum deerit non tene-
tur ratum habens.Iaſ.in.d.l.ſi q̄s ꝓ emptore.
poſt eum.xi.car.xlij.col.dicit tunc eadē pena
196 teneri ſicut faciens.☞ † Fallit primo niſi lex.
requireret actum perſonalem nam non ſuffi-
ceret habere ratum,& maxime in ſtatuto,vt
Ana.in.c.ſicut iuris.de ſimo.per gl.& Cardi.
in.c.i.de cōuer.in fid.quod tamen Fely.ibi in
d.c.ſicut.reprehendit per.c.ſi quis ſuadente.
xvij.q.iiij.que loquitur per actum perſonalē
ibi manus violentas iniecerit & tamen per ra
tihabitionem eſt excōicatus, vt no.in.d.c.cū
quis.de ſent.excōi.in.vi.quod tamen ꝓcedit
iure canonico quo ad actum irregularitatis,
vt per Nico.ploui.in tra.irreg.xxvi.irregul.
& Spec.in.tit.de diſpen.§.iuxta.& ꝑ Io.and.
in.d.c.cum quis.in noue.& per Anto.in.c.ij.
de ord.cog.& Fely.in.c.ſicut dignum.iij.co.
ver.iij.fallit de homi.vbi clericus habens ratū
homicidium non ſuo nomine geſtum nō effi
citur irregularis,vt ꝑ Spec.in.d.§.iuxta.ver.
ſed cor.ſecus ſi nomine ſuo vt per Fely.ibi li-
cet cōmiſſum eo ignorante.Secus de iure ci-
uili nam ratum habens ficte dicitur mandare
vel facere per tradita in.d.l.ſi quis pro empto
re.& Alex.in.d.conſil.xxvi.& ibi ꝙ non ha-
bet locum vbi lex, & ſtatutum perſonalitatē
requirit,& ſupra fuit dictum.Et an & quan-
do teneatur de iure canonico ratum habens
per Augu.poſt Ang.in.d.glo.ſempro.mā.&
Car.in.d.clem.i.de penis. & Mar.in.d.ſing.
clxxxiiij.&Fely.in.d.c.ſicut dignum.& in.c.
a nobis.de ſent.excommunica.& Iaſ.in.d.ſi
197 quis pro emptore.xl.col.☞ † Secundo fallit
niſi lex reqreret dolū tractatū, & machinatio
nē nā nō cōprehēderet ratū hn̄s delictum, vt
ꝑ Gemi.in.d.c.cū qs.in prin.d̄ ſen.exc.in.vi.
vbi ita intelligit gl.in.d.c.i.d̄ cōuer.in fid fal
lit in diſpōne.c.felicis.de pen.in.vi.& cle.i.de
198 pe.& ibi ꝑ Car.☞ † Tertio fallit in tacita ra
tificatione ꝑ ſigna nā vt tentat̄ eſt neceſſe ꝙ
expſſe ratū hūerit,ita ꝑ Ant.de bu.i c.ij.de or
di.cog.ix.col.alle.gl.et Bar.i.d.§.ſed cū qs.v̄.
expſſe qd̄ verbū nec in gl.nec in Bar.vr̄ fa-
cit tn̄ ꝓ hoc ꝙ nō teneat̄ pena ordinaria qa
tūc ſi ꝑ ſigna puniret̄ eēt punire ex p̄ſumptiōi
bus,& clarū ē ꝙ qn̄ ex p̄ſumptionibus dānat̄
pœna minorat̄,& non corpalis iponit̄ vt tra-

ditur in.c.afferte de preſump.& per Inno. in
c.auditis de preſcrip. & in.c.quia vereſimile
de preſump.& ibi Panor.& Gā.in rub.de in-
di.indubi.ad cōdena.Bru.in tra.indir. & ali-
199 as plene fuit dictum.¶ † Quarto fallit ĩ ſtatu
to,nā non cōprehenderetur ratificans delictū,
loquente in faciente nam ratum habens dici-
tur facere per fictionem ut per Iaſ.in.d.l.ſiquis
pro ēptore et in.l.ſi quis mihi bona.§. iuſſum.
ff.de acqui.here.que locum non habet in ſta-
tutis..l. tertia.§. hec verba .ff. de nego. ge.
Immo hic due concurrerent fictiones una
ꝙ fingeretur mandaſſe & alia ꝙ fingeretur fe
ciſſe que due fictiones ſimul & ſemel circa idē
nō poſſunt concurrere ut per doc.in.d.l.ſi quis
pro emptore vbi de ratihabitione per fictionē,
& ibi ꝙ fictio non habet locum in ſtatutis ubi
etiam de mādante cōprehendatur ſub ſtatuto
de faciente que no.pro intellectu cōſti.reg.ter
minum vite an cōprehendat ratum habentem
elice ex ſupra dictis maxime quia.d.cōſti.re-
quirit perſonalitatem vt ex ea patet. Et no.ꝙ
ſi fuiſſet preſens delicto & ratificaſſet factū cē
ſeretur mandaſſe delictū.l.qui patitur.ff.man
da.idem ſi mandaſſet deinde reuocaſſet man-
datum & poſtea ratificaſſet cēſeretur mandaſ
ſe & de mandato teneretur.l.ſemper ſit.ff.de
reg.iur.ita per Areti.in.l.ſi pecuniā.C.de ne-
200 go.ge.¶ † No. etiā ꝙ ratihabitio non produ
cit actionem & ideo non poteſt cōueniri in lo
co ratihabitionis ſed ĩ loco facti delicti, ut per
Bal.in.d.l.ſi pecuniam. & de materia ratiha-
bitionis uidendus Saly.in.d.l. nō ideo minus.
qui plene pertractat materiam per.v.q.& ibi
per eum de pena ratū habētis. Et per hec da-
tus eſt finis huic.§.quot modis homicidiū com
mittatur.Sequitur videre de quarto principa
li queſito quibus ex cauſis homicidiū excuſet.

SVMMARIVM.

1 ☞ *Homicidium ex quibus cauſis excuſetur proſequere materiam per totum.* §.
2 *Etas minorē excuſata pena ordinaria homicidij ut infans excuſatur & quid in doli capace et adulto nu.3.et nu.4.et quid ſi geminaſſet delictum an reputetur maior nu.5.*
6 *Minor quando teneatur ex delicto in ommittendo.*
7 *Minor an torqueri poßit.*
8 *Quid ſi minor committit homicidium in minori etate an effectus maior puniatur ordinaria pena et ſicut maior an ſicut minor.*
9 *Confeßio minoris an preiudicet minori & qd ſi cū curatoris authoritate an poßit petere ſe reſtitui nu.10.*
11 *Minor an & quando in delictis poteſt reſtitui.*
12 *Senex an excuſetur a pœna ordinaria homicidij & an torquetur.*
13 *Furioſus an puniatur de homicidio an uero furor excuſet & quid ſi occidit ante furorem an puniatur exiſtens in furore nume.14. & quid ſi proceſſus fuerit factus de homicidio & furor ſuperueniat poſt ſententiam an ſuperſedeatur in executione nume.15. & limita ut infra.*
16 *Furor qualiter probetur.*
17 *Confeßio furioſi an noceat.*
18 *Quid ſi habeat dilucida interualla an preſumatur deliquiſſet tempore ſanitatis.*
19 *Dementia an excuſet & an inſania nuo.20.*
21 *Prodigus an excuſetur in delictis.*
22 *Ebrietas an excuſet ab homicidio & pena ordinaria*
23 *De blasfemante per ebrietatem qualiter puniatur & qualiter iure canonico nu.24.*
25 *Dormiens ſi delinquat an & qualiter puniat*
26 *An occidens pro ſua defenſione excuſetur & materiam defenſionis proſequere.*
27 *Occidens ad ſuam defenſionem an teneatur & an peccet & de ſacerdote ſe defendente in celebrando an poſſit perficere celebrationem. et an ſit irrregularis.*
28 *Bannito an liceat ſe defendere.*
29 *An liceat pro tuitione rerum occidere ſicut p tuitione corporis et quid iure canonū. nu.30*
31 *An liceat defendere res ex ĩteruallo ĩpune et qd*

ſi iniuſte poßideatur nu. 32. & quid ſi res ſit parui preiudicij nu. 33. & quid in fure diurno nu. 34. & an liceat perſonis eccleſiaſticis nu. 35. & an religioſis nu. 36.

37 An pro defenſione rerum liceat amicos congregare.

38 An pro defenſione dignitatis & officij liceat occidere & an pro honore & conuicio nu. 39. & quid ſi imminet periculum perſonæ, & non mortis nume. 40.

41 An liceat defendere filium occidendo & an filium naturalem nu. 42. quid e cõtra nu. 43.

44 An liceat fratrem defendere.

45 Si frater uidens fratrem rixantẽ credẽs aggreſſum occidat an teneatur.

46 An liceat conſanguineos defendere.

47 An liceat marito uxorem defendere & econtra & an concubinam & ſponſus ſponſam.

48 Socio an liceat defendere ſocium.

49 An liceat amicum defendere.

50 An liceat hominem in cognitum defendere.

51 An liceat domino ſeruum uaſſallum aut alios ſubditos & econtra.

52 Si uaſſallus non defendat dominum an ammittat feudum Et an cum periculo uitæ ſue nu. 53. & quid ſi dominus ſit bannitus rebellis aut excõmunicatus nu. 54. Et an in bello iniuſto. 55. & an contra alium dominum & cui ex duobus & quid ſi conuaſſallus dominum defendat an non defendendo ammittat feudum & an contra ſeipſum nu. 56. & 57. quid ſi uaſſallus ſit inhabilis nu. 58. & an dominus teneatur uaſſallum defendere & quid ſi non defendat nu. 59.

60 Ciuitas & homines ciuitatis an teneantur defendere officialem patientem uiolentiam.

61 An teneatur clericum defendere.

62 An liceat extraneum ignotum defendere impune & quid ſi non defendat an teneatur & an ei denunciare & non denunciando an & quando teneatur proſequere nu. 63.

64 Officialis ſi uidet aliquem interfici Et non occurrit an puniatur.

65 An in caſu quo licet defendere poßit armis defendere.

66 Quid ſi quis promiſit defendere & defendens paſſus ſit damna & intereſſe an teneatur defenſus ad damna & intereſſe.

67 An & quando teneatur quis obuiare delicto Et non obuiando teneatur & quid preſumitur indubio & an ſi clericum non defendat ſaltim acclamando ſit excommunicatus. nu. 68.

69 An pro perſonis quas licet defendere liceat defenſam imponere.

70 Quibus & contra quos liceat defenſio & an bannito & an foriudicato.

71 An liceat filio contra patrem uel ſeruo contra dominum ſe defendere & an uaſſallo contra dominum.

72 An licet baroni uerberare uaſſallum.

73 An & quando liceat reſiſtere contra officialẽ exequentem. Et an liceat officiali condemnatum occidere & quando nu. 75. & nu. 78.

74 Eximens condemnatum de manibus familiæ tenetur crimine læſæ maie. ſi iuſte fuit captus & condemnatus alias non.

75 An liceat officiali exequenti occidere condemnatum reſiſtentem uel alium reſiſtẽtem in captura & quando & quid ſi capiatur pro debito ciuili nu. 76. et quid ſi cognoſcat familiã officialis an liceat reſiſtere familiæ nu. 77.

78 An & quando liceat reſiſtere officiali & iudici limita quatuor modis.

79 Si officialis regis occidatur odio priuato an cõmittat crimen læſæ maie.

80 An officiali de facto torqueri licet reſiſtere et an ducenti ad mortem iniuſte condemnatum & an cum amicis nu. 82.

81 Officialis ſi iniuſte carcerauit an carcerato liceat occidere cuſtodes.

83 An liceat regi Et ſuperiori iniuſte procedenti

reſiſtere.
84 An licet regem tirannum occidere.
85 An ſi condemnatus appellauit liceat conſanguineis reſiſtere officiali exequenti appellatione pendente & quid ſi ſententia aſſet notorie iniuſta ſi nõ appellat an liceat reſiſtere n.86.
87 An defendẽdo liceat Papam cardinalem & imperatorem occidere.
88 An liceat ſe defendere contra animal brutum furioſum & dormientem.
89 An liceat contra mediatorem ſe defendere.
90 An ſocium criminis auxiliantes & mandantes licet occidere.
91 An liceat defenſio ſi nõ actu offendat ſed dum preparato offendere.
92 An minantem licet occidere.
93 An ex minis preſumitur occiſus ut torqueri poßit.
94 An ſi immineat periculum perſonæ licet non mortis liceat occidere.
95 Defenſio licita eſt cum moderamine inculpate tutele & in quibus conſiſtat moderamen circa tria in æqualitate armorum.96.
97 Si inſultetur baſtono an liceat enſe ſe defendere & quid ſi uolens pugno percutere Et ille gladio nu.98.
99 Si robuſtus pugno percuti an debili liceat enſe.
100 Quomodo intelligitur moderamen.
101 Si uerbis inferatur iniuria uerbis licet pro pulſare ut ſi uocat latronẽ licet aliã dicere iniuriam & quid ſi facto propulſet an puniatur nu.102.
103 Iniuriato uerbis an & quando liceat dicere tu mentiris.
104 An dolus cum dolo compenſetur Et quando.
105 Si unus adulterat uxorem alterius & ille ſuam adulterantis an compenſetur.
106 Si uir detineat concubinam an mulier adultera perdat dotem.
107 Defenſio in continenti fieri debet Et quando dicatur incontinenti fieri nu.108.& .110.
109 An articulari debet factum in continenti & probari.
110 An ſi occidat inſultantẽ & fugientẽ teneatur.
111 Quid ſi accuſaui aggreſſorem & captus aufugit & uideo fugintem an ex interuallo poſſum occidere.
112 An pro defenſione rerum dedebeam incontinenti occidere an ex interuallo poßim.
113 Si ſciens aliquem accedere ad fundum meum ut me expellet ſi occidam an puniar.
114 An liceat occidere clauſula me turbantem im poſſeſsione.
115 Quid ſi quis ingrediatur ãte.iud'cis an liceat reſiſtere.
116 An pro defenſione priuilegij in cuius quaſi poſſeßione exiſtit ſi impediatur liceat occidere.
117 An puniatur creditor de facto detinens debitorem pro debito aut cenſu.
118 An liceat expulſorem uel aggreſſorem capere & non teneri de priuato carcere.
119 Et an liceat bannitum & foriudicatum capere & non teneri de priuato carcere.
120 An detinens mulier libidinis cauſa teneatur de priuato carcere & quid ſi habeat ex priuilegio poſſe detinere nume.121.& quid ſi detineat nõ tamen ligatum an teneatur nu.122. & an liceat detinere quem redemit ab hoſtibus pro precio recuperando nu.123.
124 Quando dicatur incontinenti in temperamento temporis.
125 De temperamento cauſæ ut fiat ad defenſam & non ad uindictam.
126 An defenſio debeat eſſe neceſſaria ut excuſet & ſi teſtes dicant ſimpliciter ad defenſam feciſſe Et non dicant neceſſariam defenſionem an ſit probata defenſio.
127 Si uideo armatum contra me uenientem & occido an dicitur factum ad defenſionem.
128 Et an ſufficiat periculum iniurie perſonalis ut dicatur factum ad defenſam.
129 In dubio an preſumatur factum ad defenſam.

130 An iure canonico quo ad irregularitatem requiratur factum ad neceſſariam defenſionem.

131 Inſultatus an teneatur fugere ut non fugiendo non dicatur factum ad defenſam.

132 Qualiter ex quibus probatur feciſſe ad defenſionem & quid preſumatur conſtito de inſultu & an ex preparamentis ut enſem euaginando & quid ſi dicant fuiſſe in diſcrimiue uite conſtitutum & quid ſi primo occidens fuerit percuſſus nu. 133. 134. 135. 136.

137 Ex duobus rixātibus quis preſumitur aggreſſor & aggreſſus & quid ſtante altero bone fame. 139.

138 Si eſt facta pax inter duos & non apparet quis primo fuerit aggreſſor an pax ſit rupta & quis teneatur de pace rupta.

140 Ex quibus preſumitur aggreſſor aut inſultatus an qui primo prouocauit nu. 141. & an ex preparamento ad offendendum nu. 142. & an qui meliora arma habeat nu. 143. & an ex acclamatiōe ſuccurrite ſuccurrite preſumatur inſultatus nu. 144. Et an ſi uadat ſe retrahendo nu. 145. Et quid ſi alter fuerat rixoſus nu. 146. an ille qui eſt robuſtior nu. 147. & an qui grauior ſit uulneratus num. 148. & an ex uerbis prolatis nu. 149. & ibi quid indubio preſumatur & an ſtetur iuramento inquiſiti quod fecerit ad defenſam numero. 150.

151 De exceſſu in ſe defendendo & an teneatur de toto an de exceſſu & nu. 152. & ibi quid ſi dolo excedit nu. 153.

154 Excedere quo modo dicitur.

155 Si duo dederint ad inuicem fideiuſsionem de non offendendo & alter exceſſerit in ſe defendendo an teneatur ad penam.

156 Qua pena puniatur excedens in ſe defendendo & pro exceſſu in ſe defendendo etiam ex propoſito nu. 158.

157 An poteſtate iudicis eſt deportare homicidam quem impulit iracundia etiam aliunde proueniens.

159 An teſtes per uerbum uidetur uel iudicio deponentes ad defenſam admittantur ut probēt et an admittātur teſtes inhabiles ad defenſam nu. 160. & an ad repulſandum Et ibi declara.

161 An magis credatur teſtibus affirmātibus quā negantibus & quid ad defenſam.

162 Teſtes ad defenſam quandocunque admittuntur.

163 Quid ſi confitetur homicidium ſed dicit factū ad defenſionem an confeſsio diuidatur & preiudicet confitenti & qualiter reſpondere debet ut non confiteatur & quid ſtante ſtatuto quod ſimpliciter debeat reſpondere numero. 164.

165 Quid ſi a principio negat factum deinde uidēs probari ex interuallo confiteatur factum ad defenſam an admittatur.

164 Quid ſi non probauerit factum ad defenſam ut confeſſus extitit an puniatur pena ordinaria & qua pena & an torqueri & numero. 167.

168 Ex preſumptione a lege inducta an ad mortē condemnari poteſt.

169 Si in reſpondendo reus dixerit feciſſe animo ulciſcendi qualiter interpetretur dictum.

170 Iuſto dolore commotus ſi occidat an & quando excuſetur a pena ordinaria.

171 An & quando calore iracundie commotus occidit excuſetur & quomodo intelligitur & infra quantum tempus poteſt declarare factū calore iracundiæ nu. 172. & ibi de confeſsione facta calore iracundiæ.

173 Metus inſtantis periculi an excuſet a pena homicidij ut in tiranno mandante occidere an liceat mandatario occidere tirannum & de domino mandante famulo ut occidat uxorem.

174 Si aggreſſus accipiat mediatorem & utatur eo pro clippeo ne occidatur Et mediator fuit

occiſus an excuſetur ex quo ut euadat periculum uitæ.
175 Miraculum & diuina reuelatio an excuſet a morte, ut ſi laqueus ſuſpenſi incidatur,
176 An ſi per libidinem occidat excuſetur a pœna ordinaria, & quid in muliere carcerata an excuſet libido, nu. 177.
178 An adulterando uxorem dicatur pacem rumpere, & fideiuſsionem de non offendendo.
179 Error & ignorantia an excuſet a pœna ordinaria, & quando, & an ignorantia iuris, & an iuris naturalis, & qualiter probetur, & an delinquendo præter cogitatum puniatur.
180 Si fuit condemnatus, ut eruatur unus oculus, uel amputetur una manus puta dextera, & executor eruat alium, uel amputet aliam manum an iterum puniendus ſit, & executor puniatur.
181 Si condemnetur quis quia occidit Titium qui uiuit, uel confiteatur occidiſſe Titium qui uiuit an noceat.
182 An & quando confeſsio in iudicio facta poſsit reuocari tanquam erronea iurata, aut geminata, aut ratificata.
183 Imprudentia an excuſet a pena ordinaria.
184 Neceſsitas an excuſet a pœna ordinaria homicidij.
185 Homicidium culpa, & non dolo commiſſum, an & qualiter puniatur.
186 De excuſationibus ciuilibus proſequere, & primo de occidente nocturnum depopulatorem agrorum, & diſrobatores ſtratarum.
187 An occidens furem nocturnum, uel diurnum excuſetur limita numero. 188. 189. 190. et numero 191.
192 Occidens debitorem fugientem, & telo ſe defendentem an excuſetur
193 Occidens transfugam hoſtem proditorem ciuitatis an teneatur.
194 Occidens aſſaßinum an teneatur.
195 Occidens foriudicatum an teneatur, & an liceat fratrem, aut patrem ſoriudicatum, & an proditorie, & an exiſtentem in poſſe familiæ, nume. 196. 197. 198.
199 Si quis receptauerit bannitum deinde ceperit & duxerit ad iudicem an teneatur, ut receptator.
200 An occidens bannitum teneatur, & quando.
201 An ualeat ſtatutum, & conſti. penam ut bannitus, uel foriudicatus occidi poßit.
202 An occidens ignoranter bannitum teneatur.
203 Si credens Titium Ioannis bannitum qui non erat an occidendo teneatur.
204 An occidens bannitum qui erat rebannitus nō tamen cancellatus teneatur.
205 Habens arbitrium an poßit uigore arbitrij cōdemnare occidentem bannitum, aut foriudicatum.
206 Quid ſi credebat bannitum qui non erat.
207 Quid ſi erat cancellatus a banno tamen indebite.
208 Si ſtatutum dicat bannitum offendi poſſe an poteſt occidi.
209 Quid ſi bannitus notificaſſet cancellationem, an licet occidere.
210 Bannitus an poteſt occidere alium bannitum.
211 Et an iniuſte bannitum liceat occidere, & an foriudicatum nulliter.
212 Et an fratrem, aut patrem bānitum, & an uaſſallus dominum bannitum. 213.
214 Et an proxime banniendum.
215 Et an ſi bannitus erat proxime rebanniendus.
216 Et an regiſtrandum in libro bannitorum.
217 Quid ſi bannitus erat tolleratus a ſuperiore.
218 Quid ſi habebatur pro non bannito.
219 Et an poteſt ſeipſum bannitum occidere.
220 Et an bannitus qui ducitur ad ſupplicium occidi poteſt, & an in poſſe familie, aut iudicis exiſtens, nu. 221.

222 Anſta-

222 *An ſtatim quod capitur bannitus aut foriudicatus furca ſuſpenditur.*

223 *An licet fœminã pregnantem occidere bãnitã.*

224 *Et an pẽdente lite aut appellatione ſuper bãno.*

225 *Et an bannitum ex ſimplici contumacia.*

226 *Quid ſi ſtatutum ex cauſa iniuſta hoc diceret ut quia pro debito pecuniario*

227 *Et an ſtatim q; fuit bannitus occidi poteſt.*

228 *Et quid ſi ſtatutum fuerit factum ob rancorem ad uindictam.*

229 *Et an ualeat ſtatutum permittens uindictam offenſo.*

230 *Et an proditorie & ueneno liceat occidere.*

231 *Si facta eſt pax cum bannito deinde occidatur an ſit rupta pax.*

232 *An bannito poßit fieri ſaluus conductus.*

233 *Si facta eſt gratia bannito debet exprimi qualitas ut parricidii uel altera alias non ualet gratiam quod no. pro foriudicato.*

234 *Pater occidens filiam repertam in adulterio an teneatur & quot requirantur ut excuſetur et qualiter dicitur deprehenſa in adulterio nu. 235. & an poßit alteri demandare nu. 236*

237 *Maritus occidens adulterum & uxorem repertos in adulterio an excuſetur & que requirantur ut adulterum occidat & quid ſi maritus eſt uilis perſona an requiratur tres denunciationes nu. 238. & quid iure regni & an uxorem pregnantem nu. 239. & an alteri poteſt demandari nu. 240. & ibi an uterq; excuſetur.*

241 *An teneatur maritus cauere de uxor non offendendo ſi aufugerit & non occiderit.*

242 *An ſi uideat uxorem cum clerico loquentem uel oſculantem liceat occidere.*

243 *Qualiter puniatur clericus ſe iactans cõmiſiſſe adulterium.*

244 *An liceat marito occidere officialem adulterantem.*

245 *An liceat uaſſallo dominum adulterantem occidere an Papam nu. 246.*

247 *An occidens adulterum & adulteram uxorem ſit ſecurus in terris Impii & eccleſie & quid ſi maritus detineat concubinam an poßit occidere nu. 248.*

249 *Si maritus & fratres mulieris occidant an omnes puniantur & an liceat congregare amicos.*

250 *Si maritus uenenauerit uxorem an teneatur de parricidio.*

251 *An quando marito licet occidere lucretur etiã dotem ex ſtatuto & quid econtra ſi uxor maritum an lucretur lucrum ex ſtatuto nu. 252.*

253 *Vxor adultera an & quando amittat dotem & lucrum ex ſtatuto & quid ſi non adulteratur ſed impudice uiuit nu. 254. & quid ſi uir retineat concubinam nu. 255. & quid ſi per uim commiſit adulterium nu. 256. & quid ſi habeat filios ex primo matrimonio cui dos applicetur nu. 257. & an adulter et adultera in eodem libello accuſari poteſt nu. 258*

259 *Qualiter probetur adulterium & quid articulari & probari debet*

260 *An in cauſa adulterii ex officio procedi poßit & an ab extraneis accuſari poßit de adulterio nu. 261*

262 *An iudex eccleſiaſticus cognoſcet de adulterio & quas penas imponere poſſet.*

263 *Que ſit pena adulterij in uiro & uxore iure communi, canonico, & regni.*

264 *Quid ſi mulier erat meretrix an cognoſcens teneatur de adulterio & nu. 267.*

265 *Quid ſi adulteraſſet in ano & non in uulua qualiter puniatur.*

266 *Et qua pena puniatur iudeus adulterans.*

267 *Quid ſi mulier eſt iudea uel cõmater qualiter puniatur cognoſcens nu. 268, & qua pater filiam uel filius matrem nu. 269.*

270 *De penis truncationis naſi.*

271 *Occidens raptorem uirginis an excuſetur & quando occidi poteſt & per quos & an poſſint congregari amici nu. 272. & an liceat*

tentia contra titium nu.335. & ibi an ſententia peritorum poteſt retractari ex dicto aliorum magis peritorum.

336 Occidens aliquem in duello licito an excuſetur & an duellum hodie ſit licitum & unicuique liceat indicere nu.337.& quæ requirantur in duello nu.338.& an in caſu quo licitum ſit duellum ſi condemnatur ſuperſedeatur in executione ſi duellum offeratur nume. 339.

340 Mouens guerram in regno an teneatur crimine læſæ maieſtatis & qua pœna & quæ requirantur ut locum habeat pœna ibidem nu. 341.& an etiam teneatur de ui. publica nume.342.

343 Si aliquis enſe euaginato aliquem inſiluerit an teneatur de ui publica.

344 De pœna armorum & percuſſione cum armis & qua pœna. Et an pro uulnere non deformante imponatur pœna manus. & de pœna baſtonantis & qualiter fiat ſatisfactio. & de percutiente baculo in capite & moriatur quã pœna puniatur, & ſi nõ moriatur an pœna manus & an banniri & foriudicari poſſit baſtonans. & de pœna expilantis barbam uel percutientis pugno ut fuſto uel manu uacua ibidem.

345 Si plures occiderint nec apparet cuius ictu uel unum uulnus eſt mortale an omnes teneantur de occiſo Et qua pœna & de pluribus exiſtentibus in domo & unius ictu moriatur & limita ut ibi quando ex propoſito & ad torquendum & niſi appareat inceptor rixe .

346 Multitudo delinquentium an excuſet a pœna ordinaria.

347 Vniuerſitas ſi delinquat an & qualiter puniatur & an poſſit delinquere & quando & quomodo delinquit & an punita uniuerſitate puniantur particulares nu.348.& nu. 349. & nu.350.et an ſi condemnetur uniuerſitas poſſit agere contra illos de conſilio ad intereſſe nu.351. & quando uniuerſitas in regno puniatur pœna pecuniaria & quando deſolatione nume.352 Et ſupra & nume.353. de ſupradicto.

354 Conſuetudo an excuſet ut ſi in loco ex conſuetudine occidatur.

355 Exercitium an excuſet ut ſi in colluctatione occidatur.

356 Exculpatio offenſi an & quando excuſet accuſatum & de condemnato excuſante.

357 Inculpatio in mortis articulo an noceat.

358 Si familia in captura occidat reſiſtentem an teneatur.

359 Si familia ducat condemnatum ad ſupplicium & timens ne eripiatur occidit an excuſetur.

360 Si carceratus iniuſte occidat cuſtodem an excuſetur.

361 Pater occidens filium committentem cauſam ingratitudinis an excuſetur.

362 Occidens ſeruum repertum infragranti delicto & concubitu cum domina an excuſetur.

363 Occidens autorem rixe an teneatur.

364 Conſanguineus occidens inſultantem conſanguineum an excuſetur.

365 Occidens aliquem ob ſedandum tumultum an excuſetur.

366 Occidens uolentem per uim ſe & ſuos ſtuprare an excuſetur.

367 Occidens pugnantem contra patriam.

368 Excuſatur a pœna ordinaria exceptione & preſcriptione & an elabſis.20.annis inquiri uel accuſari poſſit & quando pro homicidio & an per peremptionem inſtantie tollatur actio & accuſatio nu.369. & an pereat inſtantia quando iudex ex officio procedit nu.370.

371 An & quando delictum Et pœna abolitione legali & priuata tollatur & principis.

372 An mortuo accuſatore pendente iudicio & factis probationibus tollatur accuſatio.

373 In accuſato in quibus caſibus & quando inducatur abolitio & non inducatur & an in delictis

delictis memoria hominum damnetur, & infra q̃tum tẽpus, & quàto tpe preſcribatur.

374 *In indultu generali facto per principem que delictum non comprehendantur, & de differentia inter abolitionem, & indulgentiam.*

375 *De indultu particulari ut ualeat quæ requirantur, & quid ſi alia delicta committat, & nõ exprimat an ualeat indultus, & ſi denuo habeat gratiam, et non faciat mentionẽ de prima indulgentia an ualeat, & an proſit indulgentia, & extendatur in delictis commiſsis in officio, nu. 376. & an in crimine ſodomiæ, & an ualeat indulgentia parte non concordata, & non ſaluo intereſſe partis, nu. 377. & ſi indulget ſaluo intereſſe partis quod erit iſtud intereſſe, nu. 378.*

379 *Priuata abolitio quid ſit, et an, & quando parte remittente curia ſubintret.*

380 *An ſufficiat habere pacem ab uno tantum, & qd ſi extat fœmia, & qd ſi minores, aut infãtes qualiter, & an ſufficiat a tutore, aut curatore tantũ, et q̇d ſi poſthumus extet pſequerẽ.*

381 *Si aſtrictiores & pretendentes maiorem dolorem deſtiterint, & remiſerint delictum, & accuſationem an alij remotiores admittantur ad accuſandum.*

382 *Si extet accuſatio de uulnere, & fiat remiſsio inde ſequatur mors an extendatur ad mortẽ.*

383 *An per inſtrumentum pacis probetur delictum & an per indulti preſentationem.*

384 *Et an remiſsio in mortis articulo proſit.*

385 *Diuturnitas temporis an excuſet a pena ordinaria homicidij, & an excuſet teſte a periurio, nume. 386.*

387 *Si proceſſus inquiſitionis eſt nullus an pœna ordinaria imponi poſſit, & q̃n dic, & limita.*

6

§. CIRCA Quartum itaq; quibus
1 ex cauſis excuſetur homicidium primo vidẽdum erit de excuſationibus a natura prouenientibus, ſeu naturalibus excuſationibus, ſecundo de excuſationibus accidentalibus, & poſitiuo iure inductis. ¶ † Circa primum excuſat ab homicidio 2
delinquentem etas, nam infans occidens non tenetur de homicidio tam iure ciuili per. l. infans. ff. de ſicar. Bel. in pra. in rub. quod dictus titius. iij. col. Boni. in rub. de hõi. Ang. in glo. ſcienter & doloſe, q̃; iure canonico quo ad irregularitatem vt in clem. i. de homi. que emanauit ad tollendũ, id quod dicebat Hoſti. in. c. i. de deli. puer. ꝙ puer non doli capax pro hijciendo lapidem, vel cultellũ, & occidat aliquem efficiebatur irregularis licet non habuerit animum occidendi cum in lege promotionis non volũtas ſed factũ, & exitus ſpectatur, bene tamen dicebat tale homicidium fore diſpenſatione dignum cum quantũ ad hoc reputabat caſuale, nulla habita diſtinctione, an dabat operam rei licite an illicite, vel diligentiam adhibuerit an non, cum talis etas neſciat diſcernere. tamen per illam Clem. i. fuit determinatum non fore irregularem ex quo talis etas neſciat quid agat, vt ibi per glo. i. & p Car. in. i. oppo. q̃ etiã iure regni, nam infans excuſatur, vt in cõſti. terminũ vite. imbecillitas enim conſilij ipſum excuſat vt ibi, & d. l. infans. talis enim etas quicquid vidit ignorat. l. i. C. de fal. mon. cum ceteris vt p Mar. in d. l. ſi infans. & in l. fi. ff. de ſica. & Math. in. d. conſti. vij. fall. & xij. no. ¶ † Limita tamen in 3
infante doli capace nam tunc efficitur irregularis, & tenetur d̃ homicidio, vt p Panor. & Ana. in. c. i. de deli. puer. poſt Ioa. and. ibi vbi ita limitat Panor. tex. in. d. clem. i. & ibidẽ per Cardi. & per Mar. in. d. l. ſi ĩfans. in prin. & in d. l. fi. & ĩ ſing. 628. Barba. vero poſt Panor. in apoſt. in. d. c. i. de deli. puer. allegat in contrarium text. in. l. impuberem. ff. de furt. vbi fit diſtinctio inter infantem, & doli capacẽ ergo preſupponitur infantem non eſſe doli capacem ſed tamen ille tex. loquitur ſimpliciter in infante non doli capace non tamen negat reperiri infantẽ doli capacẽ, vt per Ioan. and. & Panor. in. d. c. i. & per Deci. in. l. pupillum. ff. de reg. iur. vbi declarat tales & per Fely. in c. ſi vero. de ſen. excõ. ¶ † Quid aũt de maio- 4
re infante & doli capace & impubere an etas excuſet dic ꝙ nõ excuſat preter in delicto car

nis in ceteris punitur, vt traditur ꝑ doct. in .d. l. infans. & in .d. c. i. & in .d. cle. i. & in .d. l. impuberem. vbi Ang. & ꝑ Gand. in rub. dē pen. ix. col. in fi. ver. ſed an qs minor. vbi ēt de ſene, & in qbus fallit, & ꝙ arbitraria pena & nō ordinaria puniatur Ang. in gloſ. ſcienter & do loſe. & Bel. l. d. rub. ꝙ dictus titius. iij. co. Mar. in .d. l. infans. & in. l. de minore. in prin. ff. de q̄ ſtio. & in. l. i. in prin. xvij. limita. ff. de ſica. & in. l. ſi. eo. & in ſing. cxxviij. doc. in. c. i. de ſen. excōi. & in. l. i. §. impubes. & in. l. excipiunt. ff. ad ſille. cū ceteris vt ꝑ Mar. in .d. locis. Bar. & alij in. l. ſi quis in tantā. C. vnde vi. & in. l. auxiliū. ff. de min. & Mar. in ſing. cccl xxviij.

5 inci. geminatio. ☞ † Vbi amplia ſi geminaſſet delictum licet leue nam reputatur vt maior vt ibi quod tñ intellige & non puniatur ordinaria pena delicti, & homicidio ſed mitiori vt relegatione aut pecuniaria, vt per Mar. in pra. §. qm̄. et in .d. l. īfans. et l. d. l. de minore. et cōſ. xxiiij. & cō. 30. et cō. 39. et cō. xlvij. & cō. xlviij. Cum. in cō. xcv. Dec. i. l. fere ī oībus. ff. de reg. iu. doct. ī. c. ſi. d̄ ſen. exc. & ī. d. c. i. eo. & in. c. i. & .ij. de deli. puer. Tho. gra. in vo. xiiij. Bal. in. l. data opera. C. qui accuſa. poſſ. & in l. & ſi ſeuerior. C. de infam. Bar. in. l. adminiſtrantes. §. corporis. ff. de excuſ. tutor. Mar. in ſing. 618. & Aug. poſt Ang. in .d. gl. ſciēter. vbi euaſit puerum lapidē ꝓijcientem, & occidētem a pena mortis de quo etiā per Cepo. i cō ſi. xxx. & Ancha. in conſi. cclxxxvij. & Pau.

6 de caſt. in conſi. xx. ☞ † Et an & qñ teneatur minor de delicto in ommittēdo, dic vt ꝑ Ang. in .d. glo. ſcienter. & poſt eum per Augu. & ꝑ Mar. in .d. l. infans. & in .d. ſing. 618. & doct. in. c. i. de deli. puer. & per Mar. in .d. l. de minore. in fi. prin. Fulgo. in conſi. clvij. Deci. in. c. de cauſis. de offi. deleg. Alex. in cōſil. clx. vij. vol.

7 Ancha. in conſi. clxxxv. ☞ † An autem minor poſſit torqueri, dic vt per Guido. de ſuza. in tra. de indi. & tor. ver. excipiuntur. & ꝑ Mar. & alios in .d. l. de minore. ff. de q̄ſtio. & dictū eſt ſupra in materia torture fallit in crimine leſę maie. vt per Capi. in deciſ. ſa. cōſil. cxxx.

8 vbi ponit ſpecialia talis criminis. ☞ † Sed qd ſi minor committit delictum in minori etate & vetāte ſtatuto ꝙ puniri non poſſit an effectus maior puniatur, dic vt per glo. in. l. ſciāt. C. de legi. here. ꝙ non valet, vt maior, ſed vt minor punit̄ Mar. in .d. l. infans. & in .d. l. de minore. in fi. princ. & Panor. in. c. ſi. de ſentent. excommunicatio. dicit puniri vt maiorem

9 aliquid per Fely. in. c. exhibita. de homi. ☞ † Et an & quando valeat cōfeſſio minoris ſpontanea vel in tortura abſq; curatore, & an & quomō auctoritas curatoris interuenire debet, dic plene vt per Ang. in gl. comp. inquiſi. & cōſi. tot. ver. nec nō ſis, & pleniſſime Mar. in pra. in. §. nunc videndum. & in. §. expedita. & in. §. poſtq̄. & in l. i. in prin. & in. §. ſi qs vltro. & in. l. ſtatu liber. ff. de q̄ſtio. & in rub. ff. de fideiu. & in. l. q cedē. ff. de ſica. & in cōſi. ix. & cōſi. xxvi. et cōſ. 48. & cō. lxij. & conſi. cxxx. & i. d. locis quid ſi fuerit iurata, & per Thom. gram. in conſi. xvi. & in conſi. lx. vbi fallit in crimine leſę maie. & in atrocioribus, & per Mar. in .d. conſ. ix. & in .d. l. de minore. & per Math. in conſt. minorū. iura poſt doc.

10 in. l. clarum. C. de auc. preſtan. ☞ † Et no. ꝙ ſi minor confeſſus fuerit delictum abſq; alia ꝓbatione etiam ſi cū curatoris auctoritate tā q̄ leſus reſtitui debet nec per talem confeſſionem punitur, vt per Ang. in. l. certi. §. pupillo. ff. de confeſ. Alex. in conſi. cxx. v. vol. & per Mar. in conſ. cxxx. & Thom. gram. in .d. cōſil. xvi. Alex. & Iaſ. in. l. nā & poſtea. §. ſi minor. ff. de iureiu. Alex. in conſil. cxvi. iij. vol. & per Deci. in reg. non capitur. ff. de reg. iur. in quibus etiam non docto. de errore, vt per Thom. gram. vbi ſupra, & per Ioan. de arno. in ſolilo. lxx. vbi etiā abſq; probatione erro

11 ris reſtitui debet aduerſus confeſſionē. ☞ † Et an & quando minor in delictis reſtituatur, & in quibus, & an aduerſus contumaciam & bannum, vide per Math. in conſtit. minorum iura. iiij. no. vbi in facto principali non reſtituitur ſecus in emergēti in lite. & an & quādo dictum, & depoſitio minoris valeat, & ꝓbet per Mar. in locis ſupra, & maxime in .d. l. infans. vbi pleniſſime in criminalibus quando dictum impuberis & minoris ꝓbet, & faciat indicium, & quando aliter veritas haberi non poteſt & qualiter & quando hoc hēat locum, et per Mar. in. l. diuus pius. & in. l. de

minore. in prin.ff.de queſtio.& in conſi.v.& conſi.xxviij.conſi.xxxi.& conſi.cij.& conſi. cxxvij.& in pra.in.§.deligenter.Aug.in gl.fa ma pu.circa fi.verſ.poſtq̃.Deci.i.l.femine.§.
12 etiam impuberes.ff.de reg.iur. ☞ † Sed quid inſene delinquente an etas ſenilis que ad inſtar puerilis ſe habeat excuſet,dic vt p Gãd. in rub.de penis.x.col.Par.in tra.ſind.in verbo pena.verſ.ſi dicatur. alleg.c.diſcordia. de penis.ꝙ ſenex reuertitur ad ſenſum puerilẽ et ſic excuſatur,& per Guid.de ſuza.in tra.de q̃ſtion.ſeu torm.Item in etate decrepita, et ibi per Bolog.in add.ꝙ ſenex non torquetur fallit in crimine leſe maie.vt ibi,et ſupra fuit dictum in materia torture.
13 ☞ † Secundo excuſat furor nam licet furioſus occidat aliquem non tamen punitur nec tenetur de homi.cum eum fati infelicitas excuſat.l.diuus.ff.de offi. preſi.d.l.infans.et.d.clem.i.et.d.conſti.terminum vite.et.c.aliquos.et ſeq.et.c.nec is.et.c.ſi quis inſaniens is.q.i.et traditur in.l.furioſum. C.qui teſta.fa.po.vbi.doct.et in.l.ex facto. ff.de vulg.et pupi.Bal.in.l.humanitatis.C.d̃ impu.& al.ſub.Mar.in.l.i.in prin. ver.redeũdo.mõ ad tex.ff.de ſicar.& traditur in.l.fi.ff. de parr.& per Bal.& Alua.in.c.i.an ille qui inter.fra.domini ſui.& Barb. in.c.rainucius. de teſta.nec incidit in irregularitatẽ. d.clem. i.& p Nicol.plo.in tract.irregula.xviij.irre-
14 gula.& ſeq. ☞ † Sed quid ſi ante furorẽ occiderit,& poſtea furor ſuperueniat an teneatur de homicidio ante furorem cõmiſſo Bal.in.d. l.humanitatis.& alij in.d.l.ex facto.& in.d.l. furioſum.in quibus per Alex.& Areti.& Iaſ. poſt alios & Bal.in.d.c.i.& Alex.poſt Bar. in.l.cõgruit.ff.de off.preſi.& per Deci.& habetur poſt eum in.l.in negocijs.ff.de reg.iur. tenent ꝙ non ex quo non poteſt formari proceſſus contra furioſum & iſta eſt communis opinio,vt per eos licet aliter fuerit iudicatum quod in pũcto iuris ſubſtentari poſſet,vt per eos tamen in iudicãdo & conſulẽdo a cõi non eſſet recedendum,vt ibi per Iaſ.rñdente ad.d. l.diuus.& per Marſil. in.d.l.i. ff. de ſicar.&
15 Ang.in gl.ſciẽter& doloſe. ☞ † Sed qd ſi factus fuiſſet ꝓceſſus & facta fuiſſet condẽnatio an ſi ſupueniat furor retardetur executio an vero exequatur ſententia Imo.in.d.c.rainutius. dicebat cõſulendum ſupiorem per.d.l.diuus. §.ſi vero.Bal.vero ĩ.d.l.humanitatis.& Bar. in.d.l.ex facto. non poſſe exequi anteq̃ reſipiſcat ex quo furioſus mortuo equiparatur ſed mortuus nõ põt decapitari aut ſuſpendi, vt ꝑ Cy.Bal Alex.& Iaſ.in.l.ij.C.qui teſta.fa.po. ergo nec furioſus põt decapitari, aut ſuſpẽdi, ita p Alex.ĩ.d.l.furioſum.Alex.et Iaſ.ĩ.d.l.ex facto.Bar.ibi Ce p.in cau.ij.ver.ẽ & alia cautela,& plene per Aug.poſt Ang.in.d.gl.ſciẽter & doloſe.Limita niſi p ſimulationem finxerit ſe furioſum nã poteſt puniri,& decapitari,vt ĩ.l.obſeruare.ff.de cura.furio.&.d.l.diuus.Bar.in.l.congruit.ff.de offi.preſi.& Bal. in.d.l.furioſum.Cepo.in.d.ij.cau.Mar.in.l.i. in prin.ff.de ſica.& in prac.in.§.oportune.ij. co.Limita ẽt ſcd̃m Card.in.d.cle.i.in.vi.q.niſi fuiſſet ſua culpa effectus furioſus nam tunc non excuſatur.Limita etiã quo ad penã corporalem puniendum ſecus pecuniaria vel publicatione bonorum,vt per Bal.in.d.l.furioſum.& ĩ.d.c.i.Are.& Iaſ.et alios in.d.l.ex facto . Limita ẽt niſi cõmiſiſſet crimen enorme. nã in tali crimine puniri poſſit, vt.d.l.diuus. vbi rõne immanitatis criminis qa mrẽm occiſit punitur,& ita contingit alias in facto,vt p Mar.in.d.l.i.ver. redeundo. ibi, ſed predicta poſſent limitari vbi corroborat p multa ſpecialia rõne ĩmanitatis criminis ex qua ſolent pene augeri,& ſentit Iaſ.in.d.l.ex facto.rñdẽdo ad.d.l.diuus.Limita ẽt quo ad ipſum furioſum puniendũ nõ quo ad alios ponẽtes gladiũ in manu furioſi,& occidẽte,nam illi tenẽtur tanq̃ dantes cãm homicido , vt p Ang.in conſi.cclxxxvij.& Mar.in.l.nihil intereſt.ff.
16 de ſicar.& in conſi.vij. ☞ † Qualiter aũt ꝓbetur furor dic vt per Alex.remiſſiue in.d.l.furioſum.in fi.& Lanfrã.in.c.qm̃ cõtra.§.teſtium depoſi.de ꝓba.Panor.in.c.cum dilectus. de ſucceſſ.ab inte.&Alex.in cõſi.lxxx.ij.vol. et cõſ.liiij.iij.vo.& ĩ.l.ſi cũ dotẽ.§.ſi maritus. ff.ſo.ma.et cõſi.liiij.iiij.vol.et Soc.i cõ.lxiij. i.vo.vbi d̃ fatuo et d̃mẽte et iracũdo ebrioſo et frenetico, et Alex.poſt Bar.in.d.l.cõgruit.
17 et Bal.in.d.c.i.an ille q̃ ĩter.&c. ☞ †Et an valeat cõfeſſio furioſi ĩ d̃lictis p Spe.ĩ.ti.d̃ cõfeſſ.

§.ſequitur.ver.xiij.& plene per Thom.gram. in conſi.xvi.& ibi quis dicat furioſus,& qualiter probetur plene, & de mente, & eius

18 confeſſione an noceat ſibi. ¶ † Quid aũt in habente lucida interualla an preſumatur deliquiſſe tempore ſane mentis an vero tempore furoris,dic vt p Ang.in.d.gl.ſcienter,& dolo ſe vbi ſi probetur fuiſſe ſemel in furore ante delictum ꝙ preſumitur in furore deliquiſſe niſi probetur cõtrarium,vt no.in cap.fi.de ſucce.ab inte. Anch.in.d.clem.i.de homi.Bar.& alij in.l.ij.ff.de bono. poſſ.infan. vel furio.de la.Aug.poſt Ang.in.d.glo.ſcienter.dat tamẽ ibi Aug.cautelam, vt non ſtatim iudicet furioſus,ſed per multas interrogationes ingrat,

19 vt ibi per eum. ¶ † Sed an dementia excuſet dic vt.ff.de pe.l.aut facta.§.euetus.vbi Bar. declarat Boni.in opere male.in rub.de homi. in fi.& in rub.de inſul.& percuſ.in fi.vbi ex

20 quibus excuſetur homicida.¶ † Et an inſania excuſet,dic vt.xxv.q.i.niſi qs inſanie.& Bonif. vbi ſupra ꝙ excuſent ambe dementia & inſania, & per Soci.in.d.conſi.lxiij.i.vol.vbi

21 de fatuo frenetico , & iracundo. ¶ † An autẽ prodigus excuſetur in delictis , dic vt p Bal. in.d.l.furioſum.ꝙ non , & per glo.in.l.ſi quis in tantã.C.vnde vi.Nico.de neap.in.l.i.ff.de cura.fur.Bar.& alij i.l.is cui bonis.ff.de ver. obl.dicunt ꝙ non excuſat, & ibi per Imo.& Ang.& Bal.& Ange.in.d. glo. ſcienter.ver. quid in prodigo, Ang.i.l.fulcinius.§.adeo.ff. ex quib.cau.in po.ea.& Iaſ.in.d.l.is cui bo

22 nis.& Deci.in.l.furioſi.ff.de reg.iur.¶ † Tertio excuſat ad inſtar furoris ebrietas.c.ſane. & ſeq.&.c.inebriauerũt.xv.q.i.Bar.in.l.reſpiciendum.§.delinquũt.& in.l.aut facta. in prin. ff.de pen. & in.l.diuus.ff.de offi. preſi. Alex.poſt Bar.in.d.§.delinquũt.& in.l.dolũ. in fi.C.de dolo.Bal.in.l.data opera.ver.nunc de tertio.C.qui accu.non po.& in.l.i.pe.col. C.vnde vi.Sali.in.l.i.C.de ſica.Ang.in.d.gl. ſcienter.ver.ſed quid ſi quis propter ebrietatẽ.Panor.in.c.ſicut nobis.de teſti.Fely.& habetur poſt eum in.c.ſi conſtiterit.in pri.de accuſa.Boni.in tit.de homi.in fi. & in rub.de inſul.& percu.in fi.& in rub.quid ſit accuſatio.ver.ſed pone quis,ꝑpter ebrietatẽ.Mar.in l.i.in prin.ver.nõ redeundo.ff.de ſica.& in.l. qſtionis modum.ff.de queſti.Gemi.in.c. venter.xxxv.diſtin.Rom.in.l.i.ff.de ver.obli.& i.l.i.§.adipiſcimur.ff.de acq.poſ. Anch.Imo. & Car.in.d.clem.i.de homi.viij.q.Fely.in.c. ex literis.de iureiur.Cepo.in.l.i.§.idem Iulianus.ff.de edil.edi.Ang.in.l.i.C.ſi quis Imper. male.vbi an excuſat ab illa pena Mathe.in conſti.terminũ vite.ix.fall.xij.no.Ludo.montal.in tra.de reproba.ſen.pila.i.col.i.dub.& predicti doct.diſtingunt aut ebrietas fuit leuis,& tunc nõ excuſat aut fuit grauis,& tũc non excuſat a toto ſed mitius punitur,ita per Bal.in.d.l.data opera.& extraordinem.tamẽ Alex.poſt Bar.in.d.§.delinquũt.dicit etiã corporaliter puniri ſed non pena capitis. Boni.in d.tit. quid ſit accuſa.dicit in caſu contingente ianue fuiſſe condemnatum decem annis in

23 carcere & ꝙ de cetero non bibat vinũ. ¶ † Et de blaſfemante per ebrietatem ꝙ non puniatur Math.in conſti.blaſfamentibus.vide vt p eum.limita tamen vt per Boni.in rub.de inſul.& percu.circa fi.niſi doloſe ſciens ſuũ vicium inebriaret ſe vt occideret,& occidit tũc punitur pena ordinaria,& per Card.in.d.cle.

24 i.de homi. † Sed qualiter puniatur de iure canonico clericus delinquens per ebrietatem,et an priuetur,& ſuſpendatur beneficio , dic vt in.c.epiſcopus.& cap.ante omnia.xxxv.q.i. vbi a communione ſubmouetur, aut ictibus fuſtigatur Io.de fir.in tract.de epiſc.iiij.lib.i. par.q.pen.& in vlti.par.de degradatione,& per Panor.in.d.c.ſi conſtiterit.de accuſ.ꝙ nõ eſt cauſa ſufficiens,vt deponatur, nec ut be

25 neficium amittat,vt ibidẽ per Fely. ¶ † Quarto ad inſtar furoris excuſat dormitio, nã ſi qs dormiendo delinquerit, et occiderit excuſat, vt not.in.d.c.ſane.et.c.merito.et in.l ſi ſeruus. ſeruum.§.ſi fornicarius.ff.ad.l.aqui de quo p Bar.in.l.pe.ff.de parri.et Guil.in.d.l.diuus.ff. de offi preſi.Roma.Alex.Areti.et Iaſ.in.d.§. adipiſcimur.Flor in.d.§.ſi fornicarius.et in.l. qui occidit.§.in hac.ff.ad.l.aql. Anch.et Cardi.in.d.cle.i.Ang.in.d.glo.ſciẽter Bar.Iaſ.& Deci.in.l.vt vim.ff.de iuſti.et iu.et in.l.i.C. vñ vi.vlt.car.Mar.in.l.i.in pri.verſ.redeũdo x.limi.ff.de ſica.et Boni.in.d.rub.de inſult.e. percuſ.

percuſ.in fi.tandem diſtingunt aut neſciebat
ſuam naturam & vicium ꝙ in dormiendo de
linquerit & tunc excuſatur cum furioſo & in
ſanti equiparetur vt not.in.c.maioris de ba-
ctis.& vide per Ang.in glo.comp.inquiſ.in-
ter defen.v.col.verſi.quid ſi dicat Alexan. in
conſi.cxlij.vol.Gandi. in rub. de penis.i.col.
aut ſciebat & tunc punitur ratione culpe non
tamē ordinarie & directa pena legis cornelie
ſed mitiori & de culpoſo homicidio vt p Bar.
Iaſ.et alios.i.d.§.adipiſcimur & Card.i.d.cle
mēti.i.& Mar.in.d.l.i.& Deci.in.d.l.vt vim
vbi etiam limita niſi doloſe ſciens ſuum vitiū
dormierit vt occidat vt per Boniſa.in.d.rub.
de inſul.& percuſ.in fi.& an dormiēti fiat in-
iuria & ſi clerico dormienti an ſit excommu-
nicatus dic vt per Mar.in.d.l.i.in locis p̄eū.
26 ¶ †Quinto excuſat defenſio naturalis vt ſi qs
ſe de defendendo occidat nam tunc occidens
ad ſuam defenſionem excuſatur vt in.d.cle-
men.i.de homici.& in.c.i.§.ſi quis hominem
de pa.tenen.& in.d.conſti.terminum vite &
in conſti. pacis cultum & in.l.i.§.vim vi.ff.
de vi & vi arma.& in.l.vt vim.ff.de iuſti.&
iur.& in.l.i.C.vnde vi.l. ſcientiā.§.qui cum
aliter.ff.ad.l.aquil.l.i.quando lice.vni.ſine iu-
di.vind.C.in.c.ij.& in.c.ſicut dignum in glo.
de homi.& in.c.dilecto de ſenten.excom.in.
vi.c.de his.xx.diſtin.&.c.ius naturale.i.diſt.
xxiij.q.in ſum.&.c.cum voluntate de ſen. ex
com.l.ſed & partus.§.fi.ff.quod metus cauſa.
l.is qui aggreſſorem.l.ſi quis percuſſorē.C.de
ſicar.l.i.§.ſed cum arietes.ff.ſi quad.pau.fe. di
ca.hāc materiā proſecūtur pleniſſime doct.ī
locis īfraſcriptis Gādi.in rub.de defē.areo.ſa.
et ī rub.de hōici.x.col.Bel ī pra.ī rub.de īuaſo
re.Boni.ī rub.de inſul.& pcu.et ī rub.quis pōt
alium defend.& in.§.ius autem gentium in-
ſti.de iure natu gen.& ciui.Ange. in gloſ. &
dictus titius ſe defen.& in.d.§.ius autem.Bar
ro.Iaſo.& Deci.in.d.l.vt vim.Bar. & Bald.
in.d.l.i.C.vnde vi. & in.l.data opera.C.qui
accuſa.poſ.Bar. & Floria.in.d.l.qui cum ali-
ter car.ij.Imol.in.d.clementi.i.Panor. & Fe-
lyn.in.c.ſignificaſti lo.ij.de homici. & in.d.c.
ſicut dignum poſt gl.et in.c.olim.de reſtitutio
ſpoliato .Ioan. and. poſt Specul. in titulo de
homi. Iſer. in.d.c.ſi quis hominem Mar. ple-
niſſime in.l.i.in prin.ix. limitatio.ff.de ſicar.
& in.d.l.ſi quis pcuſſorē.& i.d.l.is qui aggreſ
ſorem. & in.l.i.§.cogniturum & in.§.prete-
rea. & in.l.penul.ff.de queſtio. & in.l.ij.C.de
ſicar.& in.l.furem.ff.eodē.& in.l.i.C.de rap.
virg.poſt Saly.ibi & in ſingu.100.incip occi
dēs aggreſſorē & in ſing.ccccccxxxviij.& in
ſing.cccccexl.& ī ſing.692.& ī.pra.in.§.expe
dita.& in.§.aggredior.& in.§.quoniam et in
conſi.iiij.et conſi.xxv.et conſi.xxxi.et conſi.
xxxiij.conſi.lxxxi.et conſi.cxxxvij.et conſi.
xij.conſi.xiiij.conſi.xviij.conſi.xxi. conſi.xl.
conſi.xlviij.conſi.50.conſi.lij.conſi.lxv.conſi.
lxviij.conſi.cxiiij.et in.l.qui falſam.ff.de falſ.
Cepol.in conſi.viij.conſi.xxix. conſi.xlij.con
ſil.xliij.conſi.xliiij et conſi.xlv.Alex.in con-
ſil.cix.et conſ.lxxvi.i.vol.et conſi. ij.et conſ.
cxix.vij.vol et conſi.cxli.ij.vol.et conſi.xiiij.
iij.vol.Corne.in conſi.cvij.et conſi.clxij.i.vo.
lu.et conſi.cxxxiiij.iij.vol. Areti.in conſilio.
xxxiiij.et in conſi.lxxx.Paul.de caſtro in con
ſilio .cxcij. incipien. in cauſa carceratorum,
Ioan.de ami. in conſi.iiij.conſi.xxiij.et conſi.
lxxvij.Curtius in conſi.xx.iiij.col.et.iiij.q.no
uiſſime per Tho.gra.in vol.xxiiij.et in volu.
xx.et plene in conſi.xviij.et pleniſſime in cō
ſilio.xxix.et in conſi.lxi.et in conſ.lvi.et con
ſil.lxiij.et conſ.lxviij. Mathe. in.d.conſti.ter-
minum vite et in conſti.pacis cultum et in de
ciſ.ccvi.et in locis ſupra traditis, ex quorum
omnium dictis primo videndum erit quibus
liceat defenſio et quos licet defendere ſecundo
contra quos liceat defenſio et quibus non li-
ceat. Tertio ex quibus cauſis liceat ſe defen-
dere quarto de modo ſe defendendi.Quinto de
exceſſu in ſe defendendo.Sexto de aliquibus
27 ſpecialibus in defenſione. ¶ †Circa primum li
cita eſt defenſio pro tuitione proprij corporis
nam occidendo ad ſuam defenſionem non pu
nitur de homicidio nec tenetur aliqua pena
ſed impune occidit vt dicit.d.conſtitutio. ter-
minum vite.ibi nullam calumniam ſubſtinere
debebit et in.d.clemen.i.et in.d.§.qui cum ali
ter ne dum dico penam temporalem ſed nec
etiam ſpiritualem. In tantum ꝙ ſi clericus in
celebrādo fuerit ab aliquo aggreſſus licet ei di

mittere celebrationem & occidere deinde red
dire ad altare & celebrationẽ pficere ita dixit
Io.de ligna.in tra.de duello,& refert & ſequi
tur Panor.in.c.clerici lo.i.de vita & hone.cle
ri.& in.c.ſicut dignũ de homi.et ſequit Socy.
in repe.c.ad audientiã.xxxi.col.ver.xxvij.de
homi.et refur.& ſequit Mar.in.l.i.in prin.ff.
de ſicar.& in.d.§.quoniã & in.d.l.is qui ag-
greſſorem & in alijs locis ſupra & per Gand.
in rub.de homi.2.col.& p Caro.in cõſi.cxix.
& Cald.in conſi.xi.de treu.& pa. vbi an tũc
incurrat irregularitatẽ tex.& ibi traditur in
d.clẽ.i.de homi.& per deci.in.d.l. vt uim vbi
etiã an in foro conſciẽtię liceat occidere ſe de
fendendo & de regularitate per Nicol.plo. in
d.tra.irregula.xxxv.irreg.an ſit occidendo ir
regularis & declara vt per Panor. vbi ſupra
quo ad peccatum & irregularitatẽ ſi non põt
fugere ſecus ſi põt & nõ fugit ſed occidit nam
efficitur irregularis et peccat plus dixit Card.
in.d.clem i.de pœnis.vij.q.& Mar.in cõſ.iiij.
ꝙ pro tuitiõe ſui corporis ẽt licet occidere põ
tificẽ,& etiã imperatorem ut per Capi.in de-
ci.ſa.conſ.cxxx.ij.col.multæ rões aſſignãtur
in hoc quare occidens ſe defendẽdo nõ punit.
¶ Et primo ex quo occiſus videt a ſeipſo oc-
cidi & non ab aggreſſore ut per Panor. in.d.
c.clerici Bal.in .l.fi. poſt prin .ff. de rer.diuiſ.
Mar.in.d.l.i.ix.limi.& in.d.l.is qui aggreſſo-
rem & in.d.conſi.xxxi.& cõſi.lxxxi. & cõſi.
cxxvi.Secunda ratio ex quo defenſio eſt indu
cta a natura & cuilibet competit ẽt brutis ut
inquit Cicero in.i.lib.off.ibi omni generi ani
mantium a natura tributũ eſt ut ſe vitam cor
puſq; teneantur inſitus eſt.n.a natura viuen-
di appetitus & quelibet ſpecies ſe cõſeruãdi
in eſſe proprio in tm̃ ꝙ defenſio nõ põt tolli a
Principe & Papa uel ſtatuto vt plene proſeq
tur Mar.in.d.l.i.ix.limi.& in.d.l.is qui aggreſ
ſore & in.d.§.quoniam & in alijs locis ſupra.
28 ¶ † In tantũ ꝙ etiã bannito licet occidere ſe
defendendo ex quo cũ defenſio ſit iure natura
li et nõ poſitiuo ei nõ tollit ut p dec.poſt alios
in.d.l.ut vim.Tertio rõ ex quo occidens ad
ſui defenſionẽ nõ dr̃ cõmittere maleficiũ ut p
Bald.in.d.l. data opera.iiij. col.C. qui accuſ.
po.& Mar.ubi ſupra & vbi nõ eſt maleficiũ
non eſt pœna.l.ſancimus.C.de pẽ.Quarto rõ
ex quo occidẽs ad ſui defenſionẽ,puocatus vl
ciſcitur cui tanꝗ prouocato eſt ignoſcendũ ut
dicit tex.in.l.cui cũ maior.§. ſi libertus .ff. de
bon.lib.ibi ignoſcendũ eſt .n.ei qui,puocatus
voluit ſe vlciſci Mar.in.d.cõſi.lxxxiij.et cõſ.
cxxxvij.Quinta ratio quia difficillimũ eſt iu
ſtũ dolorẽ tẽperare.l.ſi adulteriũ cũ inceſtu .§.
Imperatoris.ff.de adult.Mar.in.d.cõſ.83. et cõſ.
29 137.facit cõſi.ſi maritus.¶ †Secũdo ꝗro an ſi-
cut licita eſt defenſio,p pſona,ppria ita ſit lici
ta,p defẽſiõe rerũ ſuarũ ut occidẽdo nõ teneat
glo.& Bar.in.d.l.ut uim tenent ꝙ ſic & in.l.
furem.ff.de ſicar.& in.l.i.C.vnde vi Bal.in.l.
ſi vt allegatur tex.in.l.iij.§. lex.xij. tabularũ
ff.ad.l.aquil.doc.i.c.ij.et i.c.ſignaſti de homi.
macteſilla.Inno.cxxxv.Mar.in cõſi.iiij. Are
ti.conſi.lxxx.Cepo.cõſi.xxix.Card.in.d. clẽ.
i.de hõi.Ana.plene in.c.ij.& in.c.p fodiẽs de
homi.Ang.in glo.& dictus titius circa princ.
& plene arguit ad partes Iaſ.et poſt eũ deci.I
d.l.ut vim & Mar.in.d.l.furem & in.d.l.ſi ut
proponas et doct.in.c.ſuſcepimus de homi.Fe
li.in.d.c.ij.de homi.Panor.& Ana.in.c. ſuſce
ptũ de homi.& in.c.clerici lo.ij.de vita & ho
ne.cleri.gl.xxiij.q.in ſumma.Feli.in.c.ſi vero
de ſent.excõmuni.doct.arguũt ad partes cũ
cautũ nõ reperiat & iura loquẽtia de defen-
ſione loquuntur de defenſione pſonali maxi-
me tex.in.d.conſti.terminũ vitæ,tñ iure ciuili
cõcluditur excuſari occidẽdo pro neceſſaria
rerũ defenſione ſicut pro perſona & maxime
per.d.cõſti.pacis cultũ & ibi per Math.in.vi.
30 no.¶ †Iure vero canonico ſecus cõcluditur et
maxime in foro conſcientiæ ut per Panor.&
Ana.& Feli.in.d.c.ij.& deci.in d.l.ut uim.In
no.Ana.in.d.c.ij.dicit ẽt ſeruari in terris ſubie
ctis eccleſiæ in foro ciuili quod ibi reputat ſin
gulare Feli.niſi etiã imineat periculũ vitæ &
pſonæ & rerũ inſimul vt in.d.c.ij.vbi ita põ-
derat ibi Panor.& ita gl.i ſumma .xxiij. q.iij.
nã tũc licita eſt defenſio etiam in foro canico
vt ibi & plene p Nico.plo.i tra.irreg.xxxvij.
irregu.poſt Ioan.and.in.d. clem.i.in noue.&
vide de furante rem & detento per clericũ ſi
poſtea occidatur per iudicẽ an ſit irregularis
per dictũ Nicol.plo.in.d.tra.irreg.xxxij.ſeq.

& ſeq.& ibidem de occidente latronem, uel
detinente,& clamante qui fuit captus & oc-
ciſus,& de occidente in captura latronem.
31 ¶ †Communem tamen concluſionem legiſta-
rum extende,ut per Iaſo.in.d.l.ut uim.primo
etiam ſi defendat ex interuallo, ſecundū Bar.
ibi per text.in.l.iij.§.cum igitur.ff.de ui & vi
arma.per Mathe.in dicta conſtitutione pacis
cultum.in.xx.nota.in ſeptimo caſu, vbi licet
principi deiecto de noſtra ſua poſſeſſionem
recuperare etiam per lapſum decem annorū,
& vide per eundem in.vi.not.vbi dicit ſecus
eſſe per illam conſtitu.que permittit in conti
nēti,vt ibi,& vide ꝑ Bal.in.l.fi.C.de his qui.
a non dño manu.ubi vſque ad decem annos,
& uide per Boni.in rub.de iſul. et percuſſ.iij.
col.ver.et predicta vera,et per Gand.in rub.
de defenſ.areo.fa.Bar.et Bal.in.d.l.i.C.unde
ui. et Alex.poſt Bar.in.l.fi.C.uti poſſ.Secun-
do extende in ſimplici detemptatore per text.
in.l.colonus.ff.de vi et ui arma. nam licet ei
32 occidere defendendo. ¶ † Tertio extēde etiā ſi
res fuerit iniuſte poſſeſſa nam licita eſt defen-
ſio,ut per.glo.et doct.in.l.i.§.vim vi.ff.de vi
et ui arm.dic ut per Bar.in.d.l.i.C.vnde ui.
vi.q.vbi contrarium ſentit.Quarto extende
ſi inferatur vis edifiicando nam licet reſiſtere
vt.l.ſi vitem.§.ad ianuam.ff.quod vi aut clā.
l.ď pupillo.§.meminiſſe.ff.de op.no.nū.Quin
to extēde ſi inferatur vis turbatiua.l.iiij.§.cū
generaliter.l.cum fundum.&.l.i.§.vim.ff.de
vi & vi arm. Bar.in.l.i.§.hec autem interdi-
33 ctio.ij.col.ff.de itin.actu.pri. ¶ †Limita .i. vt
locum habeat iſta concluſio iure grauis pre-
iudicij ſecus ī re vili nā tūc nō eſt licita defen-
ſio occidēdo,ita ꝑ Bal.ī.l.i.C.loc.& tex.ī.l.ſi
ex plagijs.§.tabernarius.ff.ad.l.aql.Ang.ī.l.i.
C.vñ vi.Alex.poſt Bar.ī.d.l.furē.& Matheſ.
ī no.cxxxv.& ibi ꝙ dr̄ res modica,& vilis ſi
valuerit duobus aureis Ange.inſti.de act.§.i.
34 ¶ †Limita ſecundo in fure diurno vel noctur
no quem cognoſco, nam cognoſcendo non
poſſum occidere, vt.d.l.furem.ſecus tamen ſi
non cognoſcam etiam in diurno,vel aliter nō
poſſem recuperare rem meam niſi occidam,
nam poſſum,vt per Bal.in.l.ſi ut. allegas.C.
de ſica.etiam ſi fur ſe non defendat,vt ꝑ Mar.
ibi,immo ibi tenet contra Bar.& Ange.in.d.
l.furem.nam etiam ſi cognoſcat,& teſtes non
habeat quia aliter non poteſt recuperare licet
35 occidere vt ibi per eum. ¶ † Tertio limita in
clericis & perſonis eccleſiaſticis, nam tales nō
poſſunt pro rebus ſuis tantum occidere,vt eſt
tex.in.c.ſuſcepimus.de homi.& ibi no.Pano.
iij.not.& ita glô.in ſum. xxiij.q.iij.licet con-
trarium uideatur Inno.in.c.olim.de reſti.ſpo.
& Ang.in.l.quoniam multa.C.ad.l.iul.de vi
publi.dicentes ꝙ etiam clericis licet percute-
re pro defenſione rerum, & vide Mathe.in.d.
conſti.pacis cultum.vi. not.& Panor.in.d.c.
olim.ſuper glo.& Cardi.in.d.clem.i.xxiiij.q.
de homi.& Fely.in.c.ſi vero.lo.i.de ſen.excō.
& Florian.in.l.ſcientiam.§.qui cum aliter.ff.
ad.l.aquil.& vide Felyn.in.c. ſuſcepimus.de
ho.ſi ex cōſeruatiōe rerū ſuarū ſequať homic.
36 licet vltra propoſitū efficiť irregularis. ¶ † Et
an fratribus & religioſis liceat defenſio,& q̄-
liter,dic vt per Car.in.d.clem.i.xxi.q.vbi re
ſiſtendo,& opponēdo & non percutiendo,&
an clericus vibrando enſem liceat defendere
per Cardin.ibidem.q.xxix.vltimo limita in
foro conſcientie vt per Bart. in.d.l.i.C. vnde
vi.antepe.col.ver.ſed quid dicimus.gl. in.d.
37 l.vt vim.Mar.in.l.ij.C.de ſicar. ¶ † Et no.ꝙ
pro defenſione rerum licitum eſt congregare
amicos & poſſeſſionem in ea impune reſiſte-
re,& occidere,vt per Par.in trac.ſind.car.x.
ver.pone,& habetur in.l.iij.§.i.ff.de vi & vi
arm.Boni.& Gandi.vbi ſupra.Mar.in ſing.
cccclvi.allegat Bar.in.l.deuorum. C.de me-
tall.lib.ij.per illum tex.& Ang.in.d.gl.& di
ctus titius ſe defen.pen.col. Corſe.in ſing.in
verbo defenſio.ij.ver.Paul.de ca.in.l.refectio
nis.ff.com.predio,Cepo.in trac.ſer.vrb.pre-
dio.c.xxiij.& per Bal.in.d.l.i.C.vnde vi.an-
tepe.co.ver.ſed nūquid.vbi guerra.&.v.col.
ver. ſed pone. Mar.in.l.i.i.no.C.de rap.vir.
38 ¶ † Sed an pro defenſione dignitatis,& offi-
cij liceat occidere vt quia officio, & dignita
ti fiat iniuria ſicut ꝓ pſona & rebus Bal.in.d.
l.i.vlt.col.ver.ſed nūqd ſi fiat iniuria dicit ꝙ
ſic ēt ex interuallo per tex.ī.l.itē apud labeo-
39 nem.§.adijcitur.ff.de iniur. ¶ † Item an lice-
at ꝓ honore & cōuitio ꝓpulſande,& iniuria

vt ſi quis me iniurietur ego poſſim ſibi aliam
dicere iniuriam? dic vt per Specu.in tit.de ac
cuſa.ver.quid ſi vocaui te latronē.Ang.in gl.
verba cōtumelioſa.Iaſ.in.d.l.vt vim.vbi De
ci.in fi.ꝙ pro honore licet occidere. Math.in
conſti.varietates penarum,Bar.in.l.que om-
nia.§.i.ff.de procura.Specu.in.tit.de aduo.§.
iā nunc.ver.hoc tamen caueat.Bar.in.l.item
apud labeonem.§.i.ff.de iniur.Moder.in.l.tur
pia.ff.de leg.i.Alex.& alij in.l.ſi quis extrane
us.in prin.ff.de acqui.here.Gandi.in rubr.de
pen.in fi.Pau.Alex.& Iaſ.in.l.fi.quod quiſq;
iur.Alber.in tra.ſtatut.q.xliij.vbi licet dice-
re tu mentiris etiam ſi non dicat ſaluo hono-
re tuo.Bel.in pra.in gl.ꝙ dictus titius.iiij.col.
Cano.i.c.cum te.vbi Panor.de re iudi.& ad
plenum per Fely.in.c.dilecti filij.v.col.de ex-
cep.vbi plene limita vt per eum quē videas li
40 mitantem.¶ † Et quid ſi imminet periculum
perſone non tamē mortis an licet ſe defendere
dic ꝙ ſic,vt per Card.in.d.clem.i.xxiij.q.de
41 homi.¶ † Tertio quero an ſicut poteſt ſeip-
ſum defendere & occidere defendendo ita &
filium poſſit defendere occidendo.Bal.in.d.l.
i.vi.col.ver.expedita eſt. glo.dicit ꝙ ſic nam
filius pars eſt viſcerū patris & matris, & hoc
ſiue ſit filius legitimus,& naturalis ſiue natu-
ralis tantum,quia natura communis eſt.l.hos
accuſare.§.fi.ff.d accuſa.nec ciuilis inſtitutio
poteſt naturam immutare nec cohartare natu
rales ſtimulos.l.miciſſimos.§.lutius.ff.de ex-
cuſa.in to.videmus.n.aīalia ſalutem filiorum
tueri ex quadam naturali iuſtitia inſita q̄ hoc
dictat omnibus aīantibus & feris beſtijs.idem
Ang.in glo.& dictus titius ſe defend.ver.que
ro ſicut poteſt, & ibi dicit ſiue ſit in poteſtate
patris ſiue non. idem Gand.in rub.de defenſ.
areo.fa.Boni.in rub.quis pōt aliū defendere.
42 ¶ † Et de filio naturali ꝑ Bal.in.l.cum acutiſ
ſimi.C.de fideicō.& per Bar.Bal.Iaſ.& De-
ci.in.d.l.vt vim.ff.de iuſti.& iu.in glo.& pro
defenſione filij.Ange.ibi allegat tex.in.l.i.§.i
tem diuus.ff.de ſica.ibi ſibi vel ſuis.& ꝑ Bal.
in.l.raptores.C.de epiſ.& cler.Saly.in.l.i.C.
de rapt.vir. Ana.in.c.ij.de homi.Flor.in.d.l.
ſcientiam.§.qui cū aliter.ff.ad.l.aquil.allegat
tex.in.l.ſed ſi vnius,§.quod dictū.ff.de iniur.
Inn.in.c.ſi vero.de ſen.excō.glo.in.d.c.i.§.ſi
43 quis hominem.de pa.ten.¶ † Quarto quero
quid ecōtra an filius teneatur patrem defen
dere dic ꝙ ſic,imo non defendēdo puniri pōt.
l.vtrum.ff.de parr.facit.d.l.i.§.diuus.& ibi ꝑ
Iaco.de are.ita Bal.in.d.l.i.ij.q.& plus dixit
in.d.l.cum acutiſſimi.ꝙ et ſi ſit ſpurius tene-
tur patrem naturalem defendere Alex. poſt
Bar.in.d.l.vt vim.vbi Iaſ.Ange.in.d.glo.&
dictus titius.Ana.in.d.c.ij. qui reaſſump.q̄ſti.
Bal.in.d.l.i.Bernar.poſt Ang.vbi ſupra alle-
gat Bal.in.viij.conſi.incip.in cā vertente in-
ter Chriſtophorū,& dic vt per doct.in locis
ſupra,& Iſer.in.d.c.i.§.ſi quis hōem.et Deci.
in.d.l.vt vim.et in.c.i.iiij.col.de off.delega.et
Cardin.in.d.clem.i.q.xxviij.extēdit etiam in
clerico nā licet prēm defendere,et non peccat
licet efficiatur irregularis, immo extraneum
licet defendere, vt per Panor.in.c.ij.de cler.ꝑ
cuſ.et ꝑ Fely.i.c.ſi vero.lo primo. de ſen.ex-
44 cōi.¶ † Quinto quero an frater poſſit fratrē
defendere occidendo Gandi.in titu.de defen.
areo.fa.i prin.dicit ꝙ ſic tam ratione affectio
nis, q̄ etiam quia tanq̄ ſocij omnium bono-
rum cōmunicare debent omnia mala,et bo-
na Boni.in.d.tit.quis pōt ali.defen.ver.item
ſi ad defenſionem fratris et preced.ver.an li-
cet defendere nepotes et auum et auiā et ali-
45 os aſcendentes et deſcendentes.¶ † Sed quid
ſi frater credēs fratrem aggreſſum fuiſſe occi
dit rixantem cū fratre an teneatur, dic vt ꝑ
Bal.in.d.l.i.pen.col.ver.queritur vnus dicit
mitius teneri, et ibi an alter frater rixans te-
neatur dicit ꝙ non,vt per Bal.in.l.data ope-
ra.C.qui accuſ.po.et per Mar.in.l.fi.ff.de ſi-
ca.et in pra.in.§.conſtante. et in.l.i.C.de rap.
46 vir.¶ † Sexto quero an licet defendere con-
ſanguineos et affines Gād.vbi ſupra dicit ali
quos tenere ꝙ tunc demum ſi conſanguinei
ſunt in ſocietate et nō alias cum cautum non
repiat iō iudicādū et dicēdū ſicut de extraneo
alij ꝙ ſic indiſtincte,et Boni.vbi ſupra. Ang.
in.d glo.et dictus titius.ꝙ ſic Flor.in.d.§.qui
cum aliter.Saly.in.d.l.i.C.de ra.virgi.vbi di
cit etiam non mādante conſanguineo. licet
Bar.in.d.l.vt vim.requirat mādatum de quo
ibi per Deci.glo.et Bar.in.l.lex cornelia , in

princi ff.de iniur.& in.d.l.vt vim.vbi Iaſ.& Deci.& Bal.in.d.l.raptores.glo.in d.§.ſi quis hominẽ.Saly.& Mar.in.d.l.i.C.de rap virg. & per Ioan.de arno.in.dialo.cxxxix.Iaſ in.l. i.C.de indi.vid.tol.Fely.in.d.c.ſi vero.ď ſent. excõi.dicit effici irregularem clericum nõ tamen eſſe excõicatum ſi ad defenſionem conſanguinei percutit aut occidit, & per gloſ.in d.clem.i.de homi.que loquitur ꝓpria,& neceſſaria defenſione non propinquorũ filij patris,aut conſanguineorum,nam occidẽdo efficitur irregularis,idem ſi pro defenſione rerũ, vt per Panor.in.c.ſicut dignum.poſt gloſ.de homi.xxiij q.vlti.in ſum.& in.c.ſuſcepimus. de homi.& vide Cardi.in.d. cle.i.xxvi.q.cũ ſeq.vbi an & quando ſe & ſuos, & bona defendendo occidens efficiatur irregularis,& in q.xxviij.& Iaſ.in.d.l.vt vim.Pau.gril.in tra. de pẽ.omn.coi.x.q.ij. poſt Salyc.in.d.l i.C. de rap.virg.vbi ꝙ licet defendere conſanguineos in infinitũ·Inno.in.d.c.ſi vero.& Tho. gram.in cõſi.lx.Flo.in.l.ſi ſeruus.in ſi.pen.colum.ff.ad leg.aqui.Mar.in.d.l.i.in prin.xxiiij. limi.ff.de ſica.vbi dicit occidendo non teneri, & de clerico defendente conſanguineũ an efficiatˀ irregularis per Nic.plo.in tra.irreg.irreg. xxxiiij.& ſeq.ſed quid ſi iniuriatus non percutiat clericum,ſed capiat an incidat in excõicationem?dic ut per Inno.& alios in.d.c.ſi ue
47 ro.& in.c.olim.de ſent.excom. ℣ †Septimo quero an licet marito defendere vxorem & econtã Bar.in.d.l.i.ij.q.Ang.in.d.glo.& dictus titius.Gand.& Boni.vbi ſupra dicunt ꝙ ſic ex quo duo ſunt in carne vna,& vnũ corpus cenſetur.xxxiij.q.ij.c. admonere.l.ij.ff. de lib.ca.alij tamen dicunt vxorem non poſſe defendere maritum quod tamen Bal.nõ tenet ſed cõtrariũ,& tales vocat inſenſatos, & per Bar.& alios in.d.l.vt vim.Sed an concubina amaſium & econtra Bald.in.d.l.i.v.q. Ang.in.d.gl.ꝙ ſic ex quo amici, & domeſtici,& quadam ſocietate coniuncti.Et an ſponſus ſponſam dicis in ſexta.q.ꝙ ſic ratione zeli amoris intenſi,& de ſponſa & vxore idem eſt iudicium.l.oratio.ff.de ſponſa.& vide Gãdi.& Boni.vbi ſupra.& Ana.in.d.c.ij.& Flo
48 ria.in.d.§.qui cum aliter. ℣ †Octauo quero an licet ſocio ſocium defendere, dic ꝙ ſic tam ſocium cohabitationis vite.xxiij.q.iij.c. hac ratione.ꝗ etiam ſocium itineris cum communis cenſeatur iniuria per text.in.l.item apud. §.tenetur.ff.de iniur.ita Bar.in.d.l.i.vi.q.Boni.vbi ſupra per Io.de arn.in proble.lix.& in ſing.xcvij.vbi ꝙ tunc ſocius non admittitur in teſtem Tho gram,in conſi.xxxvi. Ang.in d.glo.& dictus titius. vbi idem in conſortibus cum iniuria que fit vni ex conſortibus videtur facta toti conſortarie, vt per Bart.in l.cum ſcimus.ij.col.C.de agri.& cenſ.lib.xij. Flor.in.d.§.qui cum aliter.Corn.in cõſi.cvij. i.volu.& per Panor.in.c.cum non ab homine.verſi.& maxime de iudi.vbi ſi non adiuuat ſocium indicium eſt contra eum de occul
49 to ſocio. ℣ †Nono quero an liceat amico defendere amicum Bal.in.d.l.vt vim.dicit ꝙ ſic & Flor.in.d.§.qui cum aliter.Bar.in.l.deuotum.C.de metal.lib.xij. vbi etiam licet amico amicos cõgregare ad ſuam defenſionem, immo etiam plus inimico licet defendere inimicum,ſecundum Bal.in.d.l.vt vim.& Flo. in.d.§.qui cum aliter.per Marſi.in.l.i.xi.car. iij.col.ver.ij.ex iſtis.C.de rap. vir.Iaſ.in.l.i. C.de indi.vid.tol.Alex.in conſi.cx.vij.volu. Corn.in conſi.cciij.i.vol.Thom.gram.in cõſi.lvi.Mar.in conſi.xvi.vbi an licet amicos
50 congregare,& in.d.l.i.C.de rap.vir. ℣ †Decimo an liceat virũ incognitum defendere, dic vt per Petr.de anch.in.c.dilecto. de ſent.ex
51 cõ.Math.in cõſti.rapinas.vij.no. ℣ †Vndecio an liceat dño ſeruũ,vel aſcriptitiũ,vel vaſſallũ,vel libertũ defendere, & abbati monachũ & an econtra, dic vt per Bal.in.d.l.i.vij.q.& Flor.in.d.§.qui cum aliter.& Ang.in.d.glo.& dictus titius. Gandi.vbi ſupra, ꝙ ſic pro iure quod habet in his dominus vel abbas, & idẽ dicunt in famulo cõducto cum ſit de familia domini,& familiaris eius & econtra iſti dominum qui familiaris tenetur iuuare dominum armis, & clamore, & quocunq; modo poteſt etiam cum ſui corporis periculo.l.i.§. eodem aũt tecto.ff.ad ſille.l.cũ dominus.eo. tit.Floria.in.d.§.qui cũ aliter.Alex.poſt Bar.
52 in.l.i.§.ſed licet.ff.quod me.ca. ℣ † De vaſſallo aũt ꝙ in tantũ tenetur dominum defen-

dere q̃ ſi non defendit ammittit feudum etiã ſi nõ defendat imminẽte periculo vite ſue, vt per Ang. in. l. ij. §. occiſorum. ff. ad ſille. Bal. in c. i. quibus mo. feu. amit. iiij. col. & per Capi. in deci. ſa. conſi. cxxx. xiij. ſpecia. quod intelli ge dummodo fuit cõtra queſtus dominus, & non aliter ut ibi per Bal. & Ang. in. l. excipi untur. ff. ad ſille. & uide per Bal. in. c. i. in fi. de prohi. alie. feu. per Fede. in. c. i. §. fi. poſt gl. hic fini. lex corr. Alex. in. l. frater a fratre. ff. de cõ di. indeb. Are. in. l. quidam cum. iiij. col. ff. de uer. oblig. & per Bal. in. d. c. i. quibus mo. feu.
53 ami. ☞ † Et an debeat uaſſallus preferre ita ſuã uite domini per Bal. in. d. c. i. qbus mod. feu. amit. & in. c. ij. de feu. ſiue cul. amit. & p̃ Iſer. in. d. §. ſi quis hominem. & per doct. in. l. ij. §. hoc aũt. ff. ad ſille. & ne dum ſi ipſum dominum non iuuauerit priuatur ſed etiam ſi pa trẽ domini ſui, ut per Ang. in. l. ij. §. ſi pater. ff. ad ſille. & dixit Bal. in. l. ij. C. de infan. expo. q̃ ſi uaſſallus non iuuat dominum, & defen dit inſultatum ab inimicis ſuis priuatur omni gratia, et licet teneatur eius dominũ et eius filium et patrem defendere non tamen tene tur defendere dominum domini ſui. §. ſi quis a liberis. ff. de lib. agno. et ibi per docto. et per Bal. in. c. i. i. col. quib. mo. feu. amitt. niſi domi nus mandaſſet nam tunc tenetur, vt per Bal. in. c. ad hec. viij. col. de pa. iur. firm. et in. c. fi. ſi de feu. fuer. contra. inter dom. et uaſſ. et limi ta et intellige in caſibus expreſſis in uſibus feudorum uel ex pacto uel conſuetudine loci ut per Inno. in. c. ſicut. lo ſi. in gl. iniuſte. de iu reiu. et Bal. in marg. in uerbo uaſſallus. Oldr. in conſil. ccxxiiij. Item intellige dummodo ſciat imminere periculum domino uel ei ab eo denuncietur ut per Bal. in. c. licet. in ſi. uer. et no. ſecundum Iaco. ſi de feu. fuer. contro. in
54 ter dom. et agn. ☞ † Item limita in domino rebelli bannito, vel excommunicato, ut per Bal. in. c. i. iiij. col. hic fini. lex corr. et in. c. i. §. ſi. per quos fiat inueſti. Ioannes and. in capit. ueritatis. de iureiurã. et in. c. pia. de excep. in vi. Flor. in. l. uſufructus. in princ. ff. de uſuf. ſi.
55 Fely. in. c. inter alia. de ſen. excõ. ☞ † Item limi ta niſi in bello notorie iniuſto quod tempera mẽ ad neceſſariã eius defenſionẽ, ut per Bal. in. c. i. ij. col. ver. no. ergo. cum queritur, hic fin. lex corr. & in. c. i. ij. col poſt glo. quibus mo. feu. amit. Bar. in. d. l. ſi quis in graui. §. ſi mari tus. ff. ad ſille. Ang. in. l. excuſant. §. ſi quis. ff. ad ſille. & per Cap. in deciſ. ſa. conſil. clxij. & ibi quid ſi extat dubium an bellum ſit iuſtum vel iniuſtum & ibi an cõtra alium dominum & in deci. clxviij. cui ex duobus dominis.
56 ☞ † Itẽ limita niſi nõ vaſſallus defendat domi num nam nõ defendens nõ priuatur parte ſua vt per Bal. in. d. c. i. v. co. ver. quid ſi ſunt duo quibus mo. feu. amit. & in. c. i. §. preterea du catus pen. col. ver. pone communes de prohi.
57 feu. alie. per Fed. ☞ † Item limita niſi cõtra ſe ipſum nam non tenetur ipſum defendere vt p̃ Alexã. in. d. l. frater a fratre. & in. l. ſi manci pia. §. ſi ſcienter poſt Bar. ff. de pigno. & Are. in. d. l. quidam. ff. de ver. obli. & Bal. in. c. i. in fi. de prohi. alie. p̃ Fede. & in. c. i. §. fi. poſt glo. ver. querit glo. hic fini. lex corr. & in. l. inquiſitio. C. de ſolu. vbi dicit non teneri accõmodari turrim in guerra contra ſe ipſum plene p̃ Alex. in. d. l. frater a fratre, & ibi nec contra filium eius nec contra vxorem vel conſanguineos tenetur defendere dominum, niſi in inue ſtitura iuraſſet ſeruire domino cõtra omnem perſonam mũdi excepto ſeipſo, & ibi p̃ Alex. an contra patriam ſuam, & communitatem & an contra papã, & regem, & vide aliquid per Mar. in. l. i. §. in auditum. ff. de ſicar. & Fe
58 ly. in. c. afferte. ij. no. de preſump. ☞ † Itẽ limita niſi vaſſallus fuiſſet inhabilis, vt p̃ Bal. in d. c. i. iij. col. ver. tertio querit, quibus mo. feu. amit. vbi ſaltim acclamationibus tenetur defendere, & vide Thom. gram. in conſi. domini Iõis bapti. de abenauolo, & vide p̃ Math. in deciſ. cclxv. in materia vaſſalli erga domi nũ ad quid teneatur, & ecõtra & vide Tho. gram. in. vo. x. & ibi ſi duos habet dominos quem tenetur defendere & vide Math. in con ſti. ſi vaſſallus a domino. & in cõſti. in locis de manij vbi de defenſione domini in vaſſallos.
59 ☞ † Et ſi dominus non defendit vaſſallũ ſed potius ei facit violentiam qualiter puniatur, vt per Math. in conſtit. auctori. in fi. imo dominus tenetur defendere vaſſallum etiam in iuſte, vt per Math. in proe. conſti. §. nos itaq;.

in.vi.not.Bal.in.c.i.§.ſi iudex.de pac.ten.& ſi grauatur a domino in angarijs pōt implorare officium iudicis contra eum vt per Ca-
60 pi.in deciſ.ſa.conſ.cxviij. ¶ †Duodecimo an teneatur ciuitas & homines ciuitatis defendere officialem patientem violentiam, aut iniuriam vt teneatur non defendendo, dic ꝙ ſic, vt per Capi.in deciſ.ſa.conſi.cxxx.xiij.ſpeci. ver.& predicta faciunt & ibidem ꝙ ratione patrie dominice poteſtatis, & iuriſdictionis tenētur defendere poſt And.in.c.i.§.ſi autem omnibus.in addi.incip.item ſi velim.i.col.de pa.ten.& per Capi.in deciſ.ſa.conſi.cxlix.ꝙ aſtantes & ciues tenentur defendere officialē
61 alias tenentur. ¶ †Tertiodecimo an liceat & teneatur defendere clericum ꝙ ſic glo.& Inno.in.c.quante.de ſen.excom.Flor.in.l.in lege.§.quoties.ff.ad.l.aquil.xc. diſt.c.precipimus.c.nulli.& ſeq.iij.q i.vbi non dicitur ſacerdos,ſed ſciſmaticus qui clericum non defendit cum poteſt non tamen eſt excom[illegible]catus qui clericum non defendit, vt pe[illegible] in.d.c.quāte.peccat tamen ſi non defendi[illegible] poteſt.xxiij.[illegible]iij.c.non inferenda.&.c.ſi.[illegible]
62 c.uero.Iaſ.in.d.l.vt uim [illegible] an liceat defendere quem[illegible] neum etiam ignotum Bal[illegible]d.l.[illegible] & Bar.& alij in.d.l.ut uim [illegible] & dictus titius.glo. Fely.& alij in.[illegible] te.& doct.in.l.i.§.ſed licet.ff.quod [illegible] Bar.in.l.ſi in ſeruitute.ff.de furt.in.ſi [illegible] §.qui cum.aliter.Inno.& alij in.c.ſi [illegible] ſen.excō.Bal.in.l.raptores.C.de epiſ.& cle. & in.c.ſi.vlti.col.de re iudica.& in marg.in verbo defenſio.Iaſ.& Deci.in.d.l.ut uim.Iaſ. allegat text.in.d.c.dilecto.de ſent. excom. in vi.cui reſpondet ibi Deci.n[illegible] qui [illegible] licet occidere,& per Deci.in.c.i.[illegible] offi[illegible] iiij. col.ij.irreg.culpa caret.de r[illegible]ur.[illegible] tamen intellige precedēte acc[illegible] cur-rite,vt per Bar.& Iaſ.in.d.l.vt v[illegible] Bal. in.d.l.i.& Ange.in dicta glo.Ite[illegible]lige ſi fiat incontinenti anteꝗ procedat[illegible] extraneos actus, vt in.d.l.i.& in.l.iii[illegible]m igitur.ff.de vi & vi ar.& ibi per B[illegible] alios.
63 ¶ †Sed an teneatur defendere, [illegible]on defendendo teneatur de hoc fuit dic[illegible] ſupra in materia auxilij.Bart.& Iaſ.& Deci.in.d.l.ut vim.Bal.in.d.l.i.viij.q.et l.d.l.ut uim.Panormi.Fely.in.d.c.quante.& in.c.ſicut dignum. de homi.glo.& Deci.plene & late in.d.regu. culpa caret.Bar.& poſt eum Alexā.in.l.metum.§.ſed licet.ff.quod metus cau.Ancha.in cap.dilecto.de ſent. excom.in.vi.Alexā.poſt Bar.in.l.i.§.ſi in eo.ff.ad ſille.Bar.& Mar.in l.vtrum.ff.de parric.Saly.& Marſi. in.l.i.C. de rap.virg.Fely.in.c.i.de offic.delega.vbi et etiam in.d.c.quante.diſtinguit inter ius ciuile, & ius canonicum iure ciuili non tenetur regulariter,vt puniatur aliqua pena ſi non facit.d.l.metum.§.ſed licet.& glo.in.d.l.culpa caret,& ideo dicit Iaſ.poſt Bal.in.d.l.ut uim. ꝙ ſi ſcio preparari vt quis occidatur nōn punior ſi non reuelaui pecco tamen non reuelādo, limita ut per Deci.in.d.l.culpa caret. & Mar in ſingu.ciiij.& per Fely.in.c.Petrus.de homi.& in.c.i.de offic.delega.vbi an teneatur clericus reuelare proditionem, & tractatum,& ſi reuelando mortuus fuerit proditor an ſit irregularis per Panor.in.d.c.Petrus.& [illegible].c.i.de reſtiturio.ſpolia.fallit in domino qui [illegible]etur ſubditum defendere,& econtra ſubdi[illegible] & uaſſallus dominum,vt per Mat.in ſu[illegible]dicta deciſ.glo.in.d.l.culpa caret.Bart.in [illegible].l.vtrum. Paul.de caſt.in.d.l.ſi.C.de his [illegible]us ut indig.& in.c.de forma.xxij.q.v.& [illegible] fuit dictum,idem fallit in ſubdito con[illegible] Principem, & [illegible]ciue contra patriam, [illegible]m tenētur eos defendere alias incidit in crimen leſe maieſtat.[illegible] in dicta.l.utrum.& in.l.prima.§.fin.ff.de fuſti.& iure. vbi de patria Ange.in glo.che hai tradi.la tua patria. Boni.vbi ſupra.Felyn.in dicto cap.i.Panormi.in dicto.c.primo.de reſtitu.ſpoliat.penu. colum.vbi ꝙ clericus tenetur reuelare proditionem regis & patrie,& [illegible] patre ſpirituali compatre,& parroc[illegible]no. Fallit etiā in atrocioribus delictis,nam tenetur obuiare ſi poteſt alias punitur, vt per Baldum in capitulo primo.de offic.delegat.Barto.in dicta l.vtrum,& in extrauagan.quoniam qui ſint rebel.in uer.totius fidelitatis.Item fallit in muliere patiente violentiam, & acclamante, nam audientes,& uicini tenentur ſuccurrere

alias puniuntur & in conſt.reg. quicunq; mu
lierem a clamantem& ibi traditur per Math.
quãdo,& quomodo locum habeat & ſupra
dictũ fuit in materia auxilij.Item fallit in ſer
uo & liberto ut.d.l.i.§.ſi in eo & in.l.pẽ. in fi.
ff.ad ſille.in quibus tenentur defendere patro
64 num & no.in.d.conſti.quicunq;.¶ †Item fal
lit in officiali nam ſi uidet aliquem interfici et
inſultari debet obuiare & ſi nõ obuiat puni-
tur ut per Bal.in.l.illicitas.§.veritas.ff. de of-
fi.preſi.Bal.in l.nullus.C.de ſum.tri ver.item
no.contra poteſtatem & in.l.i.§.qui ex.ff. de
offi.prefe.vrb.& i.l.ſi ſeruus.C.de noxa.Par.
in tra.ſind.verbo neligentia verſi. qualiter &
in verbo reſiſtentia Mar.in conſi.cxxvi. Tẽ-
pera autem & declara in caſibus in quibus te
netur quis defendere habere locum quãdo cõ-
mode poteſt obuiare et ſine periculo vitæ ſue,
ut per Bald.in.l.i.iij.col.C.de ſer..fugi.& per
Feli.in.d.c.i.de offi.deleg.in dupplici loco al
legat dictum hoſtien.in.c.ſolet de ſent. excõi,
& per Feli.in.d.c.quante,& per Deci.in.d.l.
culpa caret & in.d.l.ut uim ver.ſucceſſiue &
in.c.i.de offi.deleg.Bal.in.c.ij.de vita & ho-
ne.cler.Limita etiam niſi quis habuiſſet pecu
niam pro ipſo defendendo nam tunc tenetur
defendere propter locationẽ operarũ .d.l.me
65 tũ.§.ſed licet Deci. in.d.l.vt vim.¶ †Sed an
in caſu quo licet defendere poſſit armis defen-
dere ex quo armorum vſus prohibitus eſt
maxime in reg.per conſti.intentionis noſtre,
Mathe.in.d.conſti.quicunque imi.no.dicit ꝙ
ſic nam ſi licet vnum licet id ſine quo illud ex
pediri non poteſt.l.ij.ff.de iuriſ. om.iud. & vi
de per Deci.in.l.non videtur.ff.de reg.iur.ubi
limita in principe nam promittendo tenetur
armis defendere & per Anch.in cõſi.lxxxvij.
Iaſ.in.l.ſtipulatio iſta.ff.de ver.oblig.Alex. in
conſi.cxv.iij.volum.ubi de defenſione caſtri.
Bar.in prima conſti.C.dicit ꝙ poteſt vti ar-
mis allegat tex.& glo.in.l.deſertorem.§.fi.ff.
de re milita.vide per Ang.in.d gloſ.& dictus
titius penul.col.verſ.quid autem ſi quis pro-
miſerit & per Anch.in cõſi.lxxij. & per Pau.
66 in conſi.cxxvi.in prima impreſſione. ¶ †Sed
quid ſi quis promiſit defendere & defendens
paſſus extitit intereſſe & damnum an tenea-
tur defenſus ad damnã ? dic ꝙ ſic vt per Bar.
in.l.quoniam multa in fi.C.ad.l.iul.de ui pu-
67 bl.no.quia de hoc alias fui interrogatus.¶ †Iu
re vero canonico licet videantur teneri alias
puniuntur vt in.d.c.quante & in.c.dilecto &
in.d.c.ſicut dignum tamen doct. in.d.c.quan
te vbi Anto.& Fely.in.d.c.i.de offi.deleg. &
Iaſ.in.d.l.vt vim dicunt teneri in foro conſciẽ
tie non tamen puniri & per Bald.in.d.l.i.viij.
q.Deci.tamen in.d.l.culpa caret dicit teneri
etiam in foro contentioſo.Fallit vt per Fely.in
d.c.quante & in.d.c.i.niſi doloſe deſiſſet ob-
uiare & defendere cum poſſit nam tunc puni
tur ſed mitius vt ibi per glo. & Fely. in.d.c.i.
& in.d.c.quante & in.c.ij.de conſuetu An au
tem in dubio dolus præſumatur ſi nõ obuiat?
dic vt per Panor.& Fely.in.d.c.quante & in
d.c.i. Fallit ſecundo in prelato nam punitur
non obuiando vt per glo. in.d.c.i. & in.c. ea
que de offi.Anch.et in.c.clericis de immunita
te eccleſia.& per Fely.in.d.c.primo vbi que-
rit etiam an per negligentiam prelatus depo-
ni poſſit de quo per Geminia.in.capitulo grã
dis de ſupplen.negligen. prelato. Tertio fallit
in eo qui non obuiat erranti in fide vt in capi-
tulo ſecundo,vbi gloſ.& doct.de here.& per
Fely.in dicto capitulo quante in fine. Quarto
fallit niſi dum alius vellet obuiare & prohi-
bere prohibeat:& retrahat a defendẽdo nam
tunc punitur vt per Nicola.plou.in dicto tra
cta.irregu.regu.xx.& reg.xxi.vbi de hac ma
teria , & vide in materia doctor. allegato
per Fely.in dicto capitulo quante & quando
quis teneatur defendere & obuiare & per De
ci.in dicta.l.culpa caret & per Bart. in.l pri-
ma.§.occiſorum.ff.ad ſille.& per Specula. in
titulo de diſpenſatione.§.iuxta verſic. quid ſi
potui Paul.de caſtro Alexan .& Iaſ.in.l.fi.C.
de his quibus vt indig. & Panor. in capitulo
quibuſdam de pen.poſt Arch.in.c.negligere.
68 ij.q.vij.¶ †An autem ſi quis non defendat cle
ricum patientem violentiam ſaltim acclaman
do incidat in canonẽ ſi quis ſuadẽte dic vt ꝑ
Panor.i.d.c.ſicut dignũ & Iaſo.in.d.l.vt vim
Yſer.& Math.in.d.cõſti.qcũq; i fi.&.d.c.i.§.
ſi quis hominẽ de pa.ten.& doct.in.d.c.quan
te & i.d.c.i,et i.d,c,dilecto de ſen. excõ.in.vi.
69 ¶ †Et

69 ꝟ † Et not. ꝙ pro predictis perſonis quas licet defendere licet etiam in regno imponere defenſam quando timet offendi in bonis aut perſona iuxta conſti.reg.iuris gentium .nam ſicut dictas perſonas licet defendere ita etiam pro eis licet defenſam imponere ut per Andr. & poſt eū p Math.ibi i.vij.&.viij.no.vbi ponit pſonas que poſſūt ut pro alijs defenſam imponere & de materia defenſe vide ibi p Math.
70 ne materias trans plantemus. ꝟ † Circa ſecundum quibus & cōtra quos licita ſit defenſio & quibus non liceat dic ꝙ omnibus licet ſe defendere etiam animalibus & brutis .l.i.§. ſed cum arietes.ff.ſi quatr.pau .ſe. di.§. quod vero.inſti.de iure na.gen.et ciu. Tullius.i.offi. omni generi animantium a natura tributum eſt ut ſe.quod tamen intelligunt doct in.d.l.ut vim procedere concurrēte violentia licet brutis ſe defendere non aliter ut per gl.& ibi Bar. & Iaſ.in.d.l.ut vim.limita primo in bānito nā licet Bal.in.d.l.i.pen.col.ver.quid de bannito C.unde ui.tenet ꝙ licet bannito impune ſe defendere & hanc dicat equam opinionē idē tenet in.d.l.vt vim.& Card.in.d.clē.i.in.xxxij. q. Bar.tamen in.d.l.ut vim.tenet contrarium ꝙ non poteſt ſe defendere & ſi occidat ſe defendendo punitur ex quo vbi licita eſt offenſio reprobata eſt defenſio. & idem arguendo pro & contra cōcludit eum aliquali diſtinctione. Nellus in tra.banni.ſecunda par.ij.tem .q. xlix.&.i.par.i.tem.q.iij.& per Iaſ.& Deci.in d.l.ut vim & Mar.in pra.in.§.aggredior ver. quero modo ulterius ſtatuto cauetur.& in dictis locis an per ſtatutum poſſit tolli bannito defenſio & per Bar.in.l.mulier.ff.ſolu.ma.& in.l.facultas.C.de iure fiſci lib.x.& per Bar.in l.oēs.C.ſi contra ius uel utilitatem publicā.& in.d.l.ut uim & per Nell.ij.par.ij.temp.q.i.& ibi an valeat tale ſtatutum ei ſubdit Nel.in.d. q.xlix.ꝙ bannitus occidens ad defenſionem punitur directa legis corneliæ & de dolo cum ciebat ſe non poſſe defendere Pau. de ca.i.d. l.vt uim auctoritate Ioānis de lignano in tra. de bello ver.lxxxviij.& verſic. ſeq. diſtinguit aut ſtatutum dicit bannitum poſſe offendi & tūc nō eſt licita defenſio bānito ex quo vbi offenſio permittitur reprobat̄ defenſio,aut dictat occidēs bannitum non puniatur,& tunc licet ſe defendere ex quo non eſt permiſſa offenſio ſed eſt impunita.legit .d.l. ut uim in .l.i. §. ius gentium.ff.de iuſti.& iure.& in conſi.xcij.ut de Fely.in capitulo delicti filij.iiij.col.ver. ſed no.de excep.& Card.in dicta clemen.i. de homicidio.xxxij.q.& Flor.in.l.i.§.ſed cū arietes ff.ſi qua.pau.ſe. di. que omnia ſunt notāda ꝑ foriudicato in regno ex quo dictat conſti. reg. pœnā eorū ꝙ foriudicatus reputetur hoſtis publicus & ab omnibus offendi et occidi pōt an ſibi licita ſit defenſio ꝙ ex predictis non licet ſe defendere maxime ſtante diſtinctione Pau. vbi ſupra.ex quo offenſio permittitur ex conſequenti defenſio denegatur quod tamen intellige quando contra non foriudicatum ſe defendit ſecus tñ ad conſecutionē premij de qua in.d.conſti.pœnā eorū.nā etiā ſi ſe defendendo occidit foriudicatū conſequitur premiū vt ſit liber a foriudicatione & banno ita per Math. in.d.conſti.iij.no.ver.quid autē ſi foriudicatus allegat Alex.poſt Bar.in.l.iij.§.vtrū.ff.ad ſill. vbi per Roma.facit dictum Ang.in gl. fama publ.xij.q.vbi ſi caſu aut fortuna cepit ma-
71 leſactorem conſequitur premium. ꝟ † Secūdo limita in filio contra patrem & in ſeruo contra dominum nā ſi pater aut dominus verberet filium aut ſeruum filius aut ſeruus reſiſtat licet patri occidere filium impune & domino ſeruum per ſupradictam rationem gl.in.d.l.ut uim.nā ex quo licita eſt offenſio patri in perſonam filij & domino in perſonam ſerui non eſt licita defenſio contra eos ideo pater & dominus poſſunt occidere ita per Mar.in pra. in §.aggredior ver.quero modo vlterius,ver.& ex predictis allegat tenere. Bart.in.d.l.ut uim quod tñ ibi non dicit Bar.ſed bene ꝙ non licet filio ſe defendere aduerſus patrem verberantē nō tñ dicit ꝙ ſi pater occidat nō teneat̄, imo Fel. in.d.c.dilecti ſentit contrariū in caſu quo pater aut dominus nō verberaret animo corrigendi ſed potius occidendi nam filio licet reſiſtere vt ibi in ver.ſed no.ibi ad illud de filio & vide Floria.in dicto.§.qui cum aliter. Et extende predicta ꝙ non licet reſiſtere vbi verberatur quis ab eo cui reuerentia debetur vt idē ſit in matre verberante idē in magiſtro

idem,in prelato ſubditum & in abbate mona
chum,& in marito vxorem & in alijs vt per
Deci.in.d.l.vt uim in.i.gl.& Mar.in.d.§.ag-
gredior quod intellige dũmodo non excedãt
iſte perſonæ in corrigendo alias tenẽtur de ex
72 ceſſu ut ibi per Deci.¶ † Idem ĩ barone nam
licet modice verberare vaſſallũ ut per Mat.in
cõſtitutione ut dignitatñ in ſi.nec tũc licet vaſ
73 ſalo ſe defendere cõtra dominũ.¶ † Tertio li-
mita in officiali nam non licet aduerſus offi-
cialẽ exequentem reſiſtere & ſe defendere im
mo ſi officialis reſiſtentem occidat non tenet
lege ſi ſeruus & ibi no.Bart.C. de his qui ad
eccle.confug.& in .l.ſi.C.quando lice.ſine iu
di.vin.Yſer.in coſtitutione terminum vitę cir
ca prin.& Math.in conſtitutione pacis cultũ
vi.no.& in conſtitutione clementię .iiij.q.Ca
tal.in tractatu ſindicatus ſub.num.clxxij.Bal.
i.l.ſi.C.de crim.repe.in ſi.Immola.in.l. ex cõ
ſenſu.§.ſi.pen.col.ff.de appell.Feli. in.c. iura-
mentũ de homicidio.Bal.in.l. ex patrono .C.
ne fili pro pa.& in.l.i.C.vnde vi pen.colum.
ver.ſed quid ſi famulus & in.l. nec amorẽ .ff.
quod.me.ca.Bald.Ange.& alij in .d.l. ut uim.
Bar.in.l.quemadmodũ.§.ſi.ff.ad ſille. Alber.
in tra.ſtatu.iiij.par.q.xxxvi. Flor.in.l. ſeruus
vlt.col.ff.ad.l.aquil.Ange.in.l. apud labeonẽ
§.ſi quis virginem.ff.de iniur.Ang. in glo.fa-
ma.pub.i.q.in materia capture & ibi per Au
gu.poſt eũ per Bal.in conſi.cv.i.vol. Pau. in
conſi.cxxxiiij.Mar.in.l.i.in prin.xiiij.limita-
tione.ff.de ſicar.& in pra.in.§.diligenter.xv.
car.iiij.colu.ver.& hac ratione motus Par.in
tra.ſind.in verbo reſiſtentia per totum Fulg.
& Flor.in.d.l.ſeruus & Flor.in.l.quemadmo-
dum §.magiſtratus.ff.ad.l.aquil.Saly.in.l.ij.
C.de his qui latr.occul.Quod limita ſi iuſte fa
cit alias ſecus ſi iniuſte nam reſiſtentem nõ po
teſt impune occidere ut per Mar.in.d.§.diligẽ
ter & in.d.l.i.iiij.limi.& in.l.prohibitum no.
vbi Bar.C.de iure fiſ.lib.x. & in .l. pen.C. de
exa.et exa.lib.xij.Inno.in.c.cum olim.de pri-
uil.& in.c.ſi quando de offi.deleg.Bal in.l.ad
ditos.C.de epiſ.aud.per Mar.in ſing.cxxxvij
74 ¶ † Faciunt nam licet eximens aliquẽ de ma
nibus familiæ condemnatum vel in carcere
exiſtentem tenetur pœna capitis & crimine
læſę maie.l.cuiuſq; vbi Bar.ff.ad.l.iul. maie.
& in.d.l.additos & per Mar.in ſing.cclxxiij.
& in.l.i.in prin.ff.de queſtio.& in .d.l.i.ff. de
ſicar.& in rub.ff.de fideiu.iiij.car.ver. itẽ ad-
de alium caſum doct.in.l.i.in.§.ſed eximendi
ff.ne quis eum qui.Ang.in.d.gl.fama pub. &
ibi Augu.in.i.q.de captura & Par. in verbo
familiarius ver.rectores.tamen illud procedit
quando iuſte fuit cõdemnatus ſecus ſi iniuſte
nam tunc impune a manibus familiæ põt exi
mi ut per Mar.in.d l.i.in prin.vi.col. & ſeq.
ff.de queſtio.& in.d.l.i.xiiij.limi.ff.de ſicar.fa
ciunt dicta per Alber.in.d.l.additos ubi cleri
ci poſſunt condemnatum iniuſte eximere im
pune allegat Archi. in.c. cum hõ. xxiiij.q.v.
& glo.in.c.non inferenda .xxiij.q.iij.
75 ¶ † Limita ſecundo ſi hoc in mandatis habue
rit non aliter,nam tunc ſi non habuerit in mã
datis punitur l.ita vulneratus .ff. ad.l. aquil.
ver.ſi quis igitur facit.l.non eſt ſingularis .ff.
de reg.iur.ita Ang.in.d gl.fama publi.i.q. in
materia capture allegat Bald.in .d.l. additos
vbi ſimiles ducens condẽnatũ ad ſuppliciũ ti
met ab eo auferri non poteſt occidere niſi ha
buerit in mandatis & Marſi.in.d.l.i.ĩ prin.iij.
col.ff.de ſica.Math.in conſt.terminum vitæ.
xxij.fall.obſtat tamen huic limitationi quod
ſupra fuit dictum in mandatario quod man-
datum ſuperioris nõ excuſat in atrocioribus.
per.l.liber hõ.vbi traditur .ff. ad.l. aquil. per
quod Ang.in.d.gl.fama pub.tenet etiam tũc
mandatũ non excuſare volenti capere rñdet
ad doctr.Bal. in.d.l.additos.habere locum in
condemnato in quo delictum per ſententiam
effectum eſt notorium quod tamen nõ eſt in
ſupradicta limitatiõe.Innuit ergo vbicũq; de
lictum fuiſſet flagrans aut notorium ꝙ tunc
reſiſtentem licet occidere arg.doctrine Bal. in
d.l.additos.non obſtat.d.l.ſi ſeruus.C. de his
qui ad eccleſ.confu.nam intelligitur quando
quis vtitur iure proprio priuato nam ibi do-
mino licet ſeruum reſiſtentem occidere ſecus
tamen ſi utatur iure publico.nam non licet ut
in.l.ſi.vbi per doc.C.de male.et math.ſed ibi
non loquitur de reſiſtente. Temperat tamen
Ang.in.d.gl.niſi eſſet talis qui impune poſſet
occidi ut bannitus vigore ſtatutti nam tunc

impune reſiſtentem poſſet occidere vt in.l. ſi. C.quãdo lice uni ſine.iud.vin. ita Flor.in .d. l.ſeruus in prin.ff.ad.l.aquil.preter iſtum caſum & alium de quo in.d l ſi ſeruus.C.de his qui ad eccl.confu.cõcludit non licere impune reſiſtentem occidere dic tamen ut per docto. in locis ſupra quod ſiue habeat in mandatis ſiue non ſi maleſactor reſiſtat& non permittat ſe capi & aliter commode cappi non põt niſi occidatur ſi occidat familia excuſatur ſi incontinenti & cum moderamine faciat ſentit And.in conſt.pœnam eorum in ver. hoſtis publicus vbi in foriudicato licet occidere ſi vult capiens.in alijs criminoſis ſi poteſt aliter capere nõ licet occidere per.l.ſed & ſi quecũq; in prin.ff.ad.l.aquil.idem dicit Math.in conſti.clementię.iij.no.iiij.q.in bannito ſimplici & non foriudicato ꝙ ſi poteſt capere non debet occidere & ſi exceſſit familia tenetur de exceſſu ſi maleſactor reſiſtat, & non de toto ſicut in priuato ut dicitur,& per Par. in verbo familiaris in prin.& in verbo reſiſtẽti vbi
76 ita intelligit & limitat. ☞ † Tertio limita niſi capiatur pro debito ciuili & non pro maleficio nam tunc ſi occidit, aut vulneret tenetur de occiſo & vulnerato ut per Bal.in auct. & omnino.ver.venio ad miniſtros.C. ne vxor pro mari.& per Augu.poſt Ang.in.d.glo.fa-
77 ma publ. ☞ † Limita quarto ut per Ang.in.d. l.item apud labeonem.§.ſi quis virginem .ff. de iniur.ſi reſiſtens cognoſceret etiam familiã poteſtatis per ſigna nam tunc non liceret reſiſtere ſecus ſi ignoraret ut quia ſigna.non duceret nam tunc licet reſiſtere,& familia tunc nõ poſſet eum licite reſiſtentem occidere ita etiã limitat Augu poſt Ang.in.d.glo.fama publica.Tempera hoc tamen dũmodo fuerit in ſuppina ignorantia ſed habuerit iuſtam cauſam nõ cognoſcendi alias non liceret reſiſtere ut in capitulo.i.vbi Bal poſt gl.quibus mo.feu. am.vbi ſi ignoranter offendet vaſſallus dominum non perdit feudum,idem ſi ignoranter concubuit cum vxore domini ſui niſi fuerit in craſſa , & ſuppina ignorantia & vide alia ſimilia de cognoſcente monialem quam neſciebat eſſe monialem & de percutiente clericum niſi eſſet in ſuppina ignorantia , ut per Barto.& poſt eum Alexandr. in dicto .§. ſed virgines.doct. & Felinus in capitulo in audientia de ſen.excommuni.& in capitulo ſi vero. lo ſecundo eodem titulo & vide tradita in l.ſi quis ignorans.ff.loca.& per Marſil.in .l qui ignorans.ff de falſ.& in.l. qui falſam eodem & in rubrica eo.& in.l.prima.C.de rap.virg. & in.l.nihil intereſt & in.l.iij.ff.de ſicar.& in rubrica.ff.de fideiuſ. & de familia poteſtatis Par.in tracta.ſindi.in verbo familiaris ibi ſi aliquis percutiat familiam & verſic.quia ſupra pluries & in verbo nuntius ibi niſi portet ſignum nuntius poteſt ei reſiſti per .l ſtigmata.C.de fabricem,niſi ſciret illum eſſe nuntiũ
78 vt ibi. ☞ † De officiali vero ſeu iudice an contra eum liceat defendere & reſiſtere & quando,dic ut per docto.in locis ſupra & in.d.l.ut vim & Par.in d.verſic.reſiſtentia, & Flor. in dicta.l. quemadmodum.§.ſi.ff.ad l.aquil. & Bald. in dicta.l.prima.C.vnde vi.per Bald. in dicta.l.additos. & in .l. ab executione .C. quo.appe.non reci.Lucas de pen.in .l. prohibitum.C.de iure ſiſci libr.decimo.& in.l.contra.C.de exa.& exe.Math.in conſtitu.diſputare.Panor.& alij & per Felin. plene in .c. ſi quando.de offici.delega.vbi facit reg.& fallen.& ibidem per Deci.& per Mathe. in conſtitu.pacis cultum.vi.not.verſicu.item quero contra familiam. Oldr. in conſilio. lxxix. Alexandr.in conſilio.cxlij. ſecundo volumne Deci.in dicta.l.vt uim & in.d. capi.ſi quando reaſſumit per concluſiones dicta Panor. in.dicto capitulo.ſi quando Paul. de caſtr. in in conſilio.cxcix.ex quorum dictis maxime Panor.Feli.& Deci.& Par. vbi ſupra reaſſume concluſionem quod regulariter non licet officiali & iudici reſiſti.d.c.ſi quando & .ca. qui reſiſtit.xi.q.iij.l.additos.C.de epiſc. aud. Alexand.in.l.ſed eximendi.§. item ſi quis.ff. ne quis eum qui Rom.in.l.i.x. col.ff. de iudi. Dy.in reg.eum quis de reg.iur.in.vi.Car. in c.ex litteris de reſcrip.& in clem.ij.§.ceterum de re iudi.vbi traditur & Ang.in.§. pœnales. xiij.col.inſti.de actio Ioan.de pla.in.l. deuotum.C.de metall.libr.xij.Card. in clem.i.§ .i. de foro compe.Anch.in.c.dilecto de ſent.excõi.in,vi,in dubio,n,ſemp preſumit̃ ꝓ iudice

ꝙ licite fecerit & recte Bar.i.l.iniuriarum.§.is
qui &c.§.que.iure.ff.de iniur.Par.in verbo ca
ptura ver.an ſi poteſtas.c. bone memoriæ de
electio.no.in.c.preſentia de renuntia. Bal. in
l.ſancimus.C.de iudi.& in.l.generaliter.C. de
epiſ.& cle. Par.in verbo iudex lo primo ver.
xiiij.dict.in.d.l.vt uim.& ubi ſupra limita ta
men quatuor modis ut per Feli.in.d.c.ſi qn̄ et
Deci.& Iaſ.in.d.l.vt vim & Math.in conſti.
pacis cultū. Et primo limita niſi quando ex-
traiudicialiter & de facto fuiſſet proceſſum
nam tunc preſumeretur ut priuatus facere &
tunc licet ei reſiſti vt priuato ut no.per glo. &
Deci.in.l.non videtur.ff.de reg.iur.§. qui iuſ-
ſu.d.l.prohibitū.C.de iure fiſ.Bar.in extraua.
quoniā qui ſint reb.in ver. rebellando in prin
vbi reſiſtens officiali exequenti extra officiū.
non incidit in crimē læſæ maie.Thom. gram.
in conſi.li.Bald.in.l.ab executione pen. colu.
C.quor.appe.non reci.facit dictum Panor. in
c.delictis lo primo de reſcript. & quod dicit
Bald.in.l.ſi quis in tantam.C.vnde vi.
79 ¶ † Et vide etiā tradita per Yſer.in.c.i.in ver.
committentium crim.læſæ maie.& per eundē
& Math.in conſt.ut participatio & per.Par.
in verbo iniuria in quibus ſi officialis & con
ſiliarius regis occidatur non contemplatione
regis & ut careat tali officiali nec in exercitio
officij non incidit in crimen læſæ maie. etiam
occidendo conſiliarium regis ut traditur in.c.
felicis de pen.in.vi.Mathe.tamen in.d.conſti.
vt participatio poſt mortem And. dicit fuiſſe
ordinatum etiam ſi odio priuato fuerit occi-
ſus conſiliarius regis incidit in crimen læſæ ma-
ie.& uide per Capi.in deciſ.ſa.cōſi.cxxx. quā
do incidat in crimē læſæ.maie.occidendo conſi
liarium & de premiſſis facit etiam conſti.reg.
eos tantum officiales vbi ſi iniuria fiat officia
li regis non contemplatione officij ſed aliter
vexādo vaxallos regis & ratione inimicitię nō
cēſetur facta regi ſed priuatæ perſonæ vbi per
Math.& ſic licet reſiſtere officiali extraiudi-
cialiter procedendo & de facto ut per Feli. in
d.c.ſi quando.ꝭ.fall.& alios ubi ſupra & de
officiali ob iracundiam & odium ſuſpenden-
te & occidente de facto qualiter puniatur ?
c ut per Par.in tra.ſind.in verbo cōdēnatio
verſi.quidam iudex. Secundo fallit vbi iudi-
cialiter procedit ſed de facto & iuris ordine
non ſeruato cum tunc iniuſte dicatur proce-
dere ut per Gemi.poſt Ioan.and. in.d .c. deli-
cto de ſen.excōi.in.vi.Thom.gram.in.d. con
ſil.li.Ange.in.l i.ff.ne quis eum qui. Ange. in
d.§.quatrupli.iij.cat.inſti.de actio. Marſil. in
l.i.vij.colum.in princi.ff.de queſtio.& in .d.l.
i.xiiij.limi.ff.de ſicar.tunc enim taliter de fa-
cto procedenti & non iuris ordine licet iudi-
cialiter licet reſiſtere ut per Mathe.in.d. con-
ſti.pacis cultum verſi.item quero contra fami
80 liam. ¶ † Et ideo ſi iudex de facto abſq; idicijs
aliquē torquet poteſt ei impune reſiſti vt per
Marſi in d.l.i.vi.colum.ff. de queſtio. & per
Deci.in.d.l.ut vim .ij. concluſ. Thom gram.
in.d.conſi.li.& per Pau.de eleaza in rubr. de
reſti.ſpolia Alexa.in conſil.cxliiij.ij.volu.Cy.
in.l.i.C.vnde ui.Amod.inſti.in tract. ſind. ſub
numero.cv.Iaſo.in.d.l.ut uim Par.in.d.verſi.
condemnatio verſic.quidam iudex in ſi.vbi ſi
tortus abſq; indicijs occidat iudicem nō pu-
nitur,& per Marſi.in.pra.in.§.diligenter.xvi.
81 car.& in ſing.cccclv. ¶ † Idem ſi officialis in-
iuſte carcerauit nā licet occidere cuſtodes &
frangere carceres & auſugere ſi iniuſte detine
tur vt per Lu.de pen.in.d.l.prohibitū,& per
Par.in verbo reſiſtentia & Mar.in.d.§. diligē
ter & Par.in verbo carcer.carcerarius Thō.
82 gram.in vo.xxxvi. ¶ † Idem ſi iniuſte fuit cō-
demnatus & ducitur ad ſupplicium nā de fa-
cto poteſt reſiſti officiali & cōgregari poſſunt
amici & conſanguinei ut per Bald.in.d.l. ad-
ditos.C.de epi.and.& in.d.l. vt uim & Par.
in.d.ver.reſiſtentia Anch. in .c. ea que.de reg.
iur.in vi.xi.columna tex. iuncta gl.in capitulo
non inferenda. xxiij.q. iiij.& in capitulo, hi
qui.xiij.q.vi.Pau.de elea.i dicta rubrica Cy.
& Bald.in dicta.l.prima,Bal.Pau.Iaſ.& De-
ci.in dicta.l.ut vim.ꝭ.fall.& Fely.in dicto ca
pitulo ſi quando & ibidem per Deci. vbi limi
ta & Math.in dicta conſti.pacis cultum . &
Ange.in glo.appellante verſic. quid autem ſi
Alexandr.in dicto conſil. cxliiij.ij.vol. & per
Bald.in.l.quoniam.C.de appell.Alexan.poſt
Bart.in dicta.l.vt vim & poſt Bal.vbi. ſupra.
83 ¶ † Amplia ꝙ ne dum inferiori licet reſiſtere
de facto

de facto procedenti,ſed etiam ſuperiori,& regi licet reſiſtere,vt per Luc.de pen.in.d.l.prohibitum.& And.in.d conſti.vt participatio, & ibidem per Math.ver.hinc ſumpta.vbi loquitur de rege proſequente aliquem de facto vt occidat,& per Par.in.d.verbo reſiſtentia. ver.& de hoc an liceat. quod tamē limita niſi proſequeretur eius proditorem, aut rebellem,nam ei non licet reſiſti,vt per And.in.d. conſti.vt participatio.vbi exemplificat de rege Manfredo.occidente Gurellum de Anglono,& p Cap in.d deci.cxxx.& Par.vbi ſup
84 in verbo reſiſtētia.☞ †Immo ne dum licet regi de facto procedenti reſiſtere,ſed etiam occidere exercendo tirannidem,& vim inferendo,vt per Luc.de pen. in.l.i.C.vt arm.vſus lib.xi.Iſern.in.d.c.i.que ſint rega.& per Capi.in deciſ.ſa.conſi.lxix.& ibi etiam vaſſallo licet reſiſtere contra dominum, & eum occidere plene tradit Par.in tract.ſindi.in prin. de exceſſu regum ver.an licet occidere tirannum,& per Mathe.in conſti.diſputare.quando licet reſiſtere regi vbi pro fide allegat Lu.
85 de pen.in.l.omnes.C.de decu.lib.x. ☞ †Tertio fallit vbi fuit appellatum per condemnatum per ſe vel conſanguineos & amicos, vt in.l.non tantum.ff.de appel.& Bal.in.d.l.additos.& Ange.in glo.& appellante.in princi. nam tunc ſi ſtante appellatione per iudicem fuiſſet executum propter grauamen irreparabile poſſe reſiſti,vt per Bal.in.d.l.additos.& Bald.Pau.Iaſ.& Deci.in.d.l.vt vim.Ang.in d.glo.appellante.Panor.Fely.& Deci.in.d.c. ſi quando.Pau.de eleaz.in.d.rub.de reſt.ſpo. Alex.in.d.conſi.cxliiij.Bal.in.l.ſi quis prouocatione.C.de appel.Ancha.in.d.reg.ea que. Cy.in.d.l.i.C.vnde vi.Mar.l.d.l.i.xiiij.limi. ff.de ſica.& in.d.l.i.in prin.vi.col.ff.de queſtio.Pau.in.l.epiſcopale.C.de epiſ.audi.Oldra.in conſi.lxxxix.quod intellige vbi imminet grauamen irreparabile,& non poſſit aliter reparari,ſecus ſi poſſet,nam tunc non licet reſiſtere ſed appellare debet, vt per Bal.in d.l.vt vim.vij.q.& Deci.ibi.ij. concluſ.& in d.c.ſi quando.Item intelligas vbi non eſt conuictus nec confeſſus nam tunc ſi eſt conuictus & confeſſus non appellat ex cōſequenti non licet reſiſtere,vt per Bal.in.d.l.additos.C.de epiſ.aud.& in.l.additos.C.de appell.per.l.ij. C.quor.app.non recip.vbi etiā Bal.idē quando eſt notorium delictum,& manifeſtū, vt p
86 Bal.in.d.l.additos.C.de appell.☞ † Quarto limita,& fallit quando ſententia condemnatoria eſſet notorie iniuſta nam etiam non interpoſita appellatione iudici exequenti poteſt reſiſti gloſ.& Imo.qui eam ſequitur in.c.ex literis.de offi.deleg.cum alijs allegatis per Deci.in.d.l.vt vim.iij.concluſ.Panor. Felyn.& Deci.in.d.c.ſi quando.Mathe.in.d. conſti.pacis cultum.iiij.fallen.Immo vt inquid Innoc. in.c paſtoralis.de offi.deleg. Executor pene corporalis exequi non debet ſi videt ſententiam iniuſtam,ſed debet referre ſuperiori.l.i. in ſi.C.de queſtio.& Ang.in conſi.cccc viij. & Ange.in glo.appellante.uerſ.quid ſi.Rober maran.de veno.in.i.q.verſ.redeundo ad
87 principalem concluſionem.☞ †Quarto limita in papa nam etiam defendendo non licet papam occidere licet forte liceat percutere,ut per Card.in clem.i.vij.q.de homi.immo licet vt imperatorem,vt per Capi.in deciſ.fac.cōſil.cxxx.ij.col.cardinalem vero licet occidere ſe defendendo,vt per glo.in.c.felicis.de penis.in.vi.& in.d.clem.i.de pen.And.in.d.cōſti.vt participatio.& ibidem per Mathe.Ange.& Dec.in.d.l.vt vim.ij.not.& poſt Ang. in glo.& dictus titius ſe defend.& in.d locis. per eoſdem ꝗ licet clericum occidere ſe defendendo,vt per Cardi.in.d.clem.i.vi.et,vij. q Mathe.vbi ſupra.& Deci.vbi ſupra.& Fely.in.c.ſi vero.de ſent.excom. & per Bald.in d.l.i.C.vnde vi.& in.d.l.vt uim.pe. col.verſ. item queritur an clerici.Inno.& Panor.in.c. olim.de reſti.ſpol.& in locis ſupra.& in.c.ij. de homi.& in clemen.i.eo.& in.c. dilecto.de
88 ſent.excom.in.vi. ☞ †Quinto limita quando offenſio concurrit cum iniuria vt quia ſit uis & iniuria,ſeu iniurioſa offenſio,nam tunc licet ſe defendere,& ideo cū animali bruto furioſo & dormienti non poteſt inferri iniuria cum non ſentiat,ſed vt ſe defendat duo copulatiue requiruntur, vt ſiat vis, & iniuria, ita ſentit glo.& Bar.eam declarat in.d.l.ut uim et ideo non licet defendere contra animal bru

tum furioſum & dormientem Bal.tamen in d.l.i.in ver.quid de furioſo & dormiēte tenet ꝙ tam contra animal brutum q̄ contra furioſum & dormientem licet ſe defendere ex quo non contingit vitio defenſionis, ſed natura defenſionis, vide tamen per Bar.Bal.& Rapha.in.d.l.vt vim.& poſt eos Deci.in gloſ. ibi non tamen, & ver.vltimo dum.Bart. vbi etiā vide an talis defenſio ſit a iure naturali an gentium, & vide ſingulariter per Marſ.de his in ſingul.ccclxxviij.incip. ſtulti non debent
89 eſſe. ¶ †Sexto limita contra mediatorem, nā non licet mediatorem offendere, aut alium circunſtantem ſe non impedientem.d.l.ſcientiam.§.qui cum aliter.Ang.in.d.gl.& dictus titius.pen.col.in prin.Ang.in.l.ſi cum ſeruo. ff.de iniur.Mar.in.l.de minore.in princi.ff.de mino.Cepo.in conſil.xxxiij.fallit niſi pro tuitione propria, vt ſi non poſſit aliter euadere, niſi occidat mediatorem, vt per Ange.in.l.ij. C.de ſicar.& Auguſ.poſt Ang.in.d.glo.& dictus titius.Iaſ.in.d.l.vt vim.in verſi.nunquid autem teneatur defendere.in ſi.ver.& Math.
90 in conſti.terminum vite.xvi.fallē. ¶ †Sed an ſocium criminis, vt ſocium inſultantis liceat occidere Bal.in.d.l.i.vi.q.C.vnde vi.dicit ꝙ ſic per.l.i.C.de rapt.virgi.& in.l.rapto.C.de epiſ.& cler.& ita per Ang.in.d.glo.& dictus titius. Sed an auxiliantes & mandantes, & conſulentes licet occidere Bal.in.d.l.i.pen.colum.verſi.ſed an ſicut.licet offendere dicit ꝙ licet auxiliatores occidere & fautores per.l. quoniam multa.C.vnde vi.mandantes vero & conſulentes non licet niſi offenſio eorū induceret defenſionem alleg. tamen Inno.in.c.
91 ad audientiam.de homi. ¶ †Circa tertium ex quibus liceat ſe defendere, dic ꝙ ne dum ſtante in actu offenſione licita ſit defenſio iuribus ſupra allegatis, ſed etiam ſtante offenſione in potentia & actitudine, & ideo ſi video inimicum contra me venientem enſe euaginato licet non percutiat poſſum me defendere, nec debeo expectare me ab ipſo percuti, ita Bar.in.l.ſi ex plagijs.§.tabernarius.ff.ad leg. aquil.& per Bar.in.l.i.C.vnde vi.uerſ.querit.glo. vbi dicit ꝙ non debet expectare ſe percuti, ſed bene fieri aliquem actum vt inſultum cum enſe euaginato & clamore.ſtatim enim ꝙ probo aliquem cōtra me veniſſe enſe euaginato probo feciſſe ad meam defenſionē, idem Bal.in.l.multis.C.de liber.ca. in ſi.Bar.in.l.ſed & ſi quecūq.per illum tex. ff.ad .l.aquil.per Boni.in rub.de inſul. & per cuſſ.ij.col.i verbo qd ſi titius.Anch.& Car. in.d.clem.i.de homicidio.q.xxxix.Fely.plene i.c.dilecti. col.ſi.ff.de excep.Bar.in cōſ. incip.Ranutius. Alex.in.l.non ſolum.§.ſciendū. ff.de.oper.no.nun.Anch.in conſil.cclxxij.Fely.in.c.ſignificaſti.lo.ij.de homicid. Ange.in §.iniuria.inſti.ad.l.aqui.& in glo.& dictus titius.in prin.iij.col.ver.& aduertas.& ver.q̄rit.ibi gl.& ſeq.ver.querit etiam.ibi Thom. gram.in conſi. xxix.Iaſ.in.d.l.vt vim.ij.col. ver.iiij.& ibidem Deci.ij.no.iij.col.& moderamine ver.vnde ſi ꝓbo. Panor.in.d.c.olim. de reſtit.ſpol.ver.ſed circa.Alex.in conſi.cix. iij.col.i.vol.Corn.i cōſi.clxij.iiij.col.& in cōſi.cciiij.ij.col.& conſi.clxxiiij.i.vol.& conſil. cxvij.eo.vol.& in conſ.cxxxiiij.ij.co.iij.vol. Mār.in.d.l.i.ix.limi.ff.de ſica.ver.& facit optime.& in.l.pe.iiij.col.ff.de queſtio.ver.& facit optime. Corſ.in ſing.in verbo metus.& Ang.in.l.quemadmodum.C.de inoffic.teſta. Cepo.in conſi.xxix.Mar.in conſi.iiij.& conſi.xxv.ver.non obſtat.etiam illud & in conſi.xxxi.in ſi.& in conſi.xli.circa ſi.& in conſi.l.& cōſi.lxxiij.& cōſi.lxxxi.& Bel.in pra. in rub.de inuaſo.x.col.Gand.in rub.de defenſio.areo.faci.ij.co.Boni.in rub.de inſul.ij.col. Anton.in.d.c.olim.xviij.col.Marſi.in conſil. xij.& conſi.xxi.& conſi.xlviij.& conſi.lij.et conſi.lxv.& conſi.lxviij.& conſi.cxiiij.& in l.qui falſam.ff.de fal.& in.l.is qui agreſſorē. & in l.ſi quis percuſſorum.& in.l.is qui cum telo.C. de ſicar.iij.col.ver.& vltima. & in.l. i.C.de rap.virg.& in ſingu.640.Ana.in.c.ſi perfodiens.de homicidio.Facit pro hoc nam terror armorū inducit iuſtū metū, vt dicat ſe eiſſe ad defenſionē.l.iij.§. armati.ff.de vi & vi arm.l.ſed ſi quecunq.in prin ff ad.l.aquil. Flor.in.d.l.ſcientiam.§.qui cum aliter. & in l.ſi ſeruus.i ſi.ff.ad.l.aqui.Cepo.d.cōſi.xxix. Ang.in.d.gl.& dictus titius.ver.& aduertas. Ana.in.d.c.ſi perfodiens. & Mar.in locis ſu-

pra. Extende etiam in preparante offendere na licet eũ offendere, vt per Bal. in. l. lege. C. locat. quod dictum pro notabili refert & ſequitur Iaſ. in. d. l. vt vim. ver. iiij. & dicit alias fuiſſe iudicatum, & ſequitur etiam Mar. in ſingula. nouiſſ. 638. incip. preparatio. & Thom. gram. in vo. xx. & in conſi. xviij. vbi idem ſi probabiliter dubitabat poſſe offendi, & in cõſil. xxix. Tempera tamen dummodo appareant ſigna manifeſta & indicia ꝙ voluerit percutere, vt quia precedebat offenſa, et inimicitia, et inſultans erat ſolitus mittere aggreſſus ad effectũ, ita ꝑ Panor. i. d. c. olim. el. i. vij. col. Math. in. d. conſti. pacis cultum. vi. no. ver. ꝓ declaratione, et in conſti. intentionis. et Mar.
61 in. d. ſing. 640. ¶ † Sed an ꝓpter minas de occidendo liceat minantem occidere glo. in. l. i. C. vnde vi. ſimpliciter dicit ꝙ ſic ex ratione. l. i. C. quando liceat ſine iudi. vind. et Cur. in conſi. xx. xv. col. iiij. q. ſed in. d. l. i. C. vnde vi. ver. ſed nunquid ſolis minis dicit contra glo. ꝙ non niſi quando eſſet periculum in mora expectandi, vt quia minans ſocios expectaret uenientes nam tunc quia ei poſſet eſſe periculum poſſet occidere et ſequitur Ang. in. d. gl. et dict us titius. ver. queritur an ex ſolis minis. Ang. in. d. l. quemadmodum. C. de inoffi. teſt. et in l. ſi adulterium cũ inceſtu. §. imperatores. ff. de adult. vbi ſi excedit tenetur de exceſſu per Math. in conſti. terminũ vite. vi. no. xv. fall. Corſ. in. d. ver. metus, vide per Mar. in pra. in. §. diligenter. car. xvij. ver. q̄ro nunc de alio quotidiano, & plenius in. d. ſing. 640. Ant. in. d. c. olim. pe. col. Aret. in. §. ius autẽ gẽtium. inſti. de iure na. gen. & ci. Iaſ. in. d. l. vt vim. ver. nunquid autem. ꝓpter ſolas minas, & in. l. i. num. clxxxv. C. de rap. virg. dic vt ꝑ Iaſ. in. d. l. vt vim. & Mar. in. d. ſing. 640. ꝙ propter ſolas minas non eſt licitum occidere niſi minans ſit in actu percutiendi vel niſi eſſet periculum in mora, vt ſupra fuit dictum.
93 ¶ † An autem ex locis minis preſumatur occiſus, vt torqueri poſſit dic vt per Gandy. in rub. de var. queſti. in male. vi. col. ver. itẽ pone quidam minatus, & per Mar. plene in dicto. §. diligenter. Bar. Alex. & alij in. l. metum. C. quod me. ca. Spe. in. tit. de preſump. §. ſpecies. ver. ſed pone. p. minatus. Pau. & Iaſ. in. l. i. C. de his quibus vt indi. Bal. & Imo. in. l. fi. ff. de here. inſti. Bru. in trac. de indi. & tor. i. par. & in alijs locis, vt per Mar. in. d. §. diligenter. & in conſi. lxxij. & in conſi. iij. & ibi quando mine ſunt ex calore iracundie non faciunt indicium, & per Panor. in. c. ſcribantur. de preſumptio. & in. c. i. de offic. delega. & in. c. cauſam matrimonij. eo. titu. Ana. in. c. Petrus. de homici. plene Fely. in. c. afferte. uerſi. & hanc
94 partem. de preſump. ¶ † Et amplia ꝙ defenſio ne dum licita eſt quando imminet periculum mortis, ſed etiam quando imminet periculum iniurie perſonalis, vt per Bart. in. d. l. i. & in. d. conſi. incip. Vanutius. Anton. in. d. c. olim. pen. col. Alex. in conſil. cix. i. volu. Ang. in. l. ſecunda. C. de ſicarijs. Iaſon. in dicta. l. vt uim. Marſi. in. d. l. is qui aggreſſorẽ. & in ſingula. 100. & in practica. in. §. quoniam. & in l. prima. in principio. ix. limitatio. ff. de ſicar.
95 ¶ † Circa quartum de modo ſe defendendi, dic ꝙ licita eſt defenſio cum moderamine inculpate tutele, ut in. l. i. C. unde ui. l. iij. §. cũ igitẽ. ff. de ui & ui ar. not. in. d. l. ut uim. text. in conſti. pacis cultum. per Gandi. in. d. rubri. de defenſ. areo. faci. ij. columna. Bel. in dicta rubri. de inualore. ij. colum. Boniſ. in. d. rubri. de inſul. & percuſſ. Marſi. in conſi. xxi. & conſi. lxxx. Ange. in dicta glo. & dictus titius. & in dicto. §. ius autem gentium. docto. in dicto. c. ſignificaſti. & in dicto capitu. olim. Alexand. in conſilio. lxxvi. primo volumi. Iaſo. in dic. l. vt vim. in principio. Cepo. in conſilio. xlij. & conſi. xliiij. Ioan. de ami. conſilio. lxxvij. In quo autem conſideratur iſtud moderamen, dic ut per glo. Bar. & Bal. in. d. l. i. & in. d. l. vt uim. & in. d. §. cum igitur. et per Math. in dicta conſtitu. pacis cultum. ꝙ tale moderamẽ circa tria conſideratur. Primo circa modum ſe defendi. Secundo circa tempus. Tertio circa cauſam defenſionis.
96 ¶ † Circa primũ modus conſideratur in multis. Et primo in qualitate facti nã ſi armis aggreditur armis licet reſiſtere dũmodo equalitas concurrat armorum, ut ſi acutis et molitis armis aggrediatẽ ijſdẽ armis ſe defendat. d. §. cũ igitẽ. et ita dicit cõſti. pacis cultũ, intelligas dũmodo nõ exce-

dat qualitas armorum ſecus tamen ſi minuat
vt quia aggreſſus ſe defendat minoribus ar-
mis nã tunc licet ſe defendere nec talis equa-
litas requirit̃, vt minoritas excludat̃, ſed ex-
ceſſus amorum tantum, ita glo.in.d.conſt.pa
cis cultũ.ibi idem ſi minoribus credo. & ideo
ſi cum enſe ſit inſultatus, & defenſio cum pu
gione dicit̃ ſe defendiſſe equalibus armis, vt
excuſetur.idem dicendum eſt ſi inſultatus en
ſe fuſte occidat, ſecus tamen contra vt pugio-
ne inſultatus aut fuſte, occidat enſe nam tunc
dicitur exceſſus in armis.idem ſi cum baſto-
no, & ille roncha percutiat aut altero armorũ
in equali genere non dicitur equalibus armis
ſe defendere, & per Thom.gra.in conſi.lxiij.
& per Ioan.de ami.in conſi.lxxvij.vbi inſul-
tãs lapide, & ille enſe dr̃ excedere moderamẽ.
& Mar.in conſi.xxi. & Lanfr.in.c.qnoniam
contra.§.confeſſiones.in fi.ver.q̃ro iuxta.Tẽ
pera tamen niſi detur exceſſus in perſona in-
ſultãtis, vt quia fortior, & robuſtior nam tũc
in equalibus armis licet ſe defendere, vt per
Cy.in.d.l.i.&.ij.q.& Bar.& Bal.ibidem, &
Bal.in.l.i.C.de confeſ.xi.col.ver.tu aſſeſſor.
& in.l.furem.ff.de ſicar.in.d.l.vt vim.& in-
97 fra ſubijcietur ☞ † Quero ergo vna cum glo.
in.d.l.i.quid ſi inſultetur cum baſtono an li-
ceat enſe ſe defendere glo.ibi, & poſt eã Bal.
arguit, & tandem concludunt, aut inſultatus
poterat ſe aliter defendere, et tunc punitur cũ
exceſſerit, aut non poterat, & tunc non puni
tur, vt nota.in.l.ij.C.de ſicar.in dubio autem
cum fuerit armis inſultatus quia fuſtes armo-
rum appellatione veniant licet armis ſe de-
fendere, & ita reſidet glo.Cy.Bart.& Bal.in
d.l.i.& Panor.in.d.c.olim.& Ang.in d.glo.
& dictus titius.ver.ex his infertur.& Pau.in
98 conſi.clxxx. ☞ † Ex hoc etiam querit Bal.ibi
in.d.l.i.quid ſi fecit inſultum ſine vllo armo-
rum genere ſed volebat dare vnam maxilla-
tam manu vacua an percutiendo gladio, &
occidendo teneatur arguit, & diſtinguit ꝙ
aut aliter poteram me defendere, & tunc te-
neor cum nõ ſeruaui modum defenſionis, ſed
potius vindictam aſſumpſi, aut conſtat ꝙ nõ
poteram aliter euadere quin percutiar, aut ſal
tim cũ uitupio tũc excuſor, nã ſi licet ob res
defendẽdas multo magis pꝓ perſonam, &
corpus, aut dubitatur, & tunc aut inter pares
& teneor cum preſumatur alia uia potuiſſe
defendere, aut inter inequales, ut quia iuue-
nis cum ſene, & tunc ſeni propter inequali-
tatem uirium preſumitur ꝙ aliter non potue-
rit ſe defendere, & excuſatur, ita etiã ex alijs
circunſtantijs deprehendatur, ita reſidet gloſ.
& Bal.in.d.l.i.& refert & ſequitur Ange.in.d.
glo.& dictus titius.uerſi.etiam.& Bal.ibi, &
99 Alex.in conſi.lxxvi.i.uolu.Mar.in conſi.iiij.
☞ † Tertio querit Bal.in.d.l.i.uer.ſed pone ro
buſtus.poſt glo.& Barto.ibi, & Gandi.d.ru-
bri.de defenſio.ij.col.quid ſi robuſtus, & for-
tior percutit pugno an ſenex & debilis poſſit
gladio percutere dicunt ꝙ ſic cum defectus ui
rium poterit ſuppleri cũ iuuamine armorum
& per Thom.gram.in conſi.xxix.& Ang.in
d.glo.& dictus titius.ver.quid ſi robuſtus, &
Math.in.d.conſti.pacis cultum.in fi.& dixit
Math.in reperto.ſuo in verbo defenſio ꝙ ali-
as dixit ꝙ duobus rixantibus vno adoleſcẽte
altero iuuene iuuenis d̃liberauit occidere ado
leſcentem qui adoleſcens videns preparamẽ-
ta expectauit iuuenem ante domum ſuam, &
cum roncono occidit, dixit adoleſcẽtem non
teneri.Et limita quando pugno percuteret ſi
haberet arma ad latus, nam ſi iniuriatus oc-
cidit gladio excuſatur, ita conſuluit Areti.in
100 cõſi.xxxiij. ☞ † Et ex his cõcludit & regulã
facit Bal.in.d.l.i.ver.ex his no.ꝙ tunc dicitur
fieri ad defenſionem quando moderate fit, &
uti uir bonus faceret, & poſſet arbitrari nec
putando equalitatem ubi neceſſitas nõ poteſt
euitari.neceſſitas enim facit probabile, & ex-
cuſabile ubi alias nõ liceret.l.qui potuerint.
ff.de manu.teſta.& dixit Panor.in.d.c.olim.
reling arbitrio iudicis, & ex hoc ẽt datur mo-
dus in perſonis ut pares equalibus armis, im-
pares inequalibus armis ut alterius in equali
tas ſuppleatur per inequalitatem alterius in
101 armis vt patet ex predictis ☞ † In alio etiam
conſideratur qualitas facti ut ſi uerbis recipio
iniuriam verbis me defendam, & non facto,
& ideo ſi quis uocat me latronẽ poſſum ver-
bis propulſare, et dicere aliam iniuriam, ita
per Specul.in tit.de accuſ.uerſ.quid ſi uocaui
te la-

te latronem, quem ſequitur et refert Ange.in
dicta.l.vt vim,& poſt eum Iaſ.qui compro-
bat nã cauſa vite,et honoris a pari procedunt
lege iuſta in prin.de manu.vin.Bar.& Iaſ.in
l.tranſigere.C.de tranſa.ſed cauſa vite poteſt
ſe defendere ergo,& cauſa ſui honoris conſe-
quendi Thom.ferr.in cau.xxxix.& plene Fe
ly.in capitulo dilecti.viij.col.de excep. Alex.
poſt alios in.l.ſi.ff.quod qſ.iur.Rom.& Alex.
in.l.cum mulier.ff.ſol.ma.Alex.in.l.& ſi pe-
pererit.ff.de lib.& poſt.& in.l.ſi quis extrane-
us.ff.de acqui.here.& dictum fuit ſupra, &
vltra per Bald.in conſi.xlv.iij.vol.& in.d.l.
prima.C.vnde vi.Areti.in cõſi.xxxiiij.Mar.
in conſi.xxv.& conſi.lxvij.& conſi.lxxiij.&
conſil.xxx.& con.cv.& conſi.cviij.& conſi.
cxiiij.& conſi.cxxix.& in vlt.conſi.& in pra.
in.§.quoniam.& in ſing.455.& in.l.prima.in
principio.xiij.limi.ff.de ſicar.& Deci.in.d.c.
102 dilecti.¶ †Immo plus extende,vt per Marſi.
plene in dictis conſilijs poſt Augu.poſt Ang.
in.d glo.& verba contumelioſa,ꝙ ratione ꝓ
uocationis ex quo prouocatus delinquit ꝙ ſi
verbis,& iniurijs prouocatus facto ſe defen-
dat,& occidat excuſat & mitius punitur,in-
dulgendum eſt enim ei qui prouocatus vlci-
ſcitur vt proſequitur in dictis locis,& ꝑ Tho.
gra.in dicto conſi.xxix.& in voto.xxiij,ver-
bo preterea conſiderandum per doct.Ang.in
l.ſi adulterium cum inceſtu.§.imperatores.ff.
103 de adulter.¶ † Et dicunt ſupradicti doct.in
locis ſupra maxime in.d.l.ſi.ff.quod qſ.iur.
& Fely.in.d.c.delecti. & Iaſ.in.d.l.vt vim.ſi
alicui dicatur iniuria an & quando liceat ipſi
dicere tu mentiris,& dicendo talia verba an
teneatur de iniuria,&.per Capi.in deci..ſacri
cõſi.lviij.& limita, vt per Pau.in.d.l.ſi.ꝙ nõ
licet reiterare dicendo tu mentiris tu, & decla
ra vt per eos ibi, & per Fely.in.d.c.dilecti.in
ſi.limita etiam niſi dicat verum nam tunc nõ
licet dicere tu mentiris,vt per Bar.in.l.eũ qui
nocentem.ff.de iniur.Oldra. in conſi.liij.Ro-
ma.in dicta.l.ſi quis extraneus. in prin.ff.de
acqui.here.limita etiam niſi dicat,& proteſte
tur non animo iniuriandi ſed dicat ſaluo ho-
nore tuo,vt per doct.in.d.l.ſi.& Iaſ.in.d.l.vt
uim.Fely.in capitulo.i.in ſi.de excep.Panor.
in.d.c.cum te.Imo.Alex.& Iaſ.in.d.l.turpia.
ff.de leg.i.Alb.in.d.q.xliij. Fely.in.d.c. dile-
cti.Iaſ.in.d.l.ſi extraneus.& in.l.non ſolum.
§.morte.ff.de oper.no num.dic vt per eos an
104 per talem proteſtationem excuſetur.¶ † Et
ex predictis etiam inferrur an dolus cum do-
lo compẽſetur in maleficijs de quo per Fely.
in.d.c.dilecti.Bel.in.d.glo.& dictus titius.iij.
col.& Bal.in lectura,& Bar.in.d.l.i.C.vnde
vi.& ibi Bal.in repe.iij.co.ver.no,ꝙ iſta lex.
& in.d.l.vt vim.in ſi.& vide plenam diſtin-
ctionem Saly.in.l. compenſationis.iij.col.ff.
de compenſa.& per Bal.in.l.ſi quis a ſe fun-
dum.ff.ad.l.iul.de vi pub.tradunt doct.in.l.
ex hoc edicto.§.ſi ſtipulator.ff.de eo per quẽ
fa.er.& in.l.viro atq; vxore.& in.l.cum mu
lier.ff.ſol.ma.& in.c.intelleximus.de adul.&
Specul.in tit.de accuſa.ver.quid ſi vocaui.et
in ti.de crimi.in mod.excep.oppo.ver.i.Pa-
nor.in.d..c.intelleximus.Tho.ferra.in.d.cau.
xxxix. vbi dat cautelam, vt compenſetur
Marſil.plene in ſing.ccxxxiiij.et Felyn.in.d.c.
dilecti.ver.ad illud.et in ſi.et Bal.in marg.in
ver.compẽſatio.ver.dolus quod tamen decla
ra,ut per eos ꝙ delicta ,et dolus mutua com-
penſatione tollantur quãdo reſpicit intereſſe
partis,ſecus tamen quo ad ſiſcum nam nõ da
tur cõpenſatio in delictis in preiudicium ſiſci,
ſed pena tenet ſuos autores, et vnuſquiſq; pu
nitur iuxta ſuum delictum , ita Panor.in.d.c.
intelleximus.in ſi.et in.d.c.cum te.de re iudi
cata.et in.c.i.de iniurijs.poſt Specu.et Bar.
ubi ſupra.et Bar.in.d.l.i.C.vnde vi. et Capi.
105 i.d. deciſ.lviij.ubi de iniurijs ad inuicẽ.¶ †Et
ideo ſi vnus adulterat uxorem alterius , et il-
le adulterat uxorem adulterantis ſuam tunc
non mutua compenſatione tolluntur delicta
ſed quilibet punitur de ſuo,vt per Ioan.de ar
106 no.in commenta.ciij.¶ †Et ex his proſequi-
tur Marſi.in.d.ſing. ccxxxiiij.ꝙ licet mulier
ammittat dotem propter adulterium, tamen
ſi maritus detinet concubinam non ammittit
dotem ſed delicta mutua compenſatione tol-
luntur allegat, ita conſuluiſſe Paul.de caſt.in
conſilio.cxxviij.Augu.poſt Ange.in gloſ.che
hai adulter.la mia don.et per Marſi.in.l.pa-
tre vel marito,ff.de queſtio.proſequere ut per

107 eum in dictis locis. ¶ †Circa ſecũdum tem-
peramentum, & moderamẽ temporis dic ꝙ
incontinenti fieri debet defenſio non ex inter
uallo, vt traditur in.d.l.i.C.vnde vi.&.d.l.vt
vim.& in.d.l.iij.§.cũ igitur.ff.de vi & ui ar-
108 ma.& in.d.conſti.pacis cultum. ¶ † Sed quã
do dicatur incontinenti factum, dic vt per gl.
Cy.& Bal.in dicta.l. prima.& Bal.in.l.cum
antiquitas.C.de teſta.& doc.in dicto.c.olim.
Alexander poſt Bart.in dicta.l.prima.ꝙ in-
telligitur fieri incontinenti antequam diuer-
tat ad actus extraneos, & hoc etiam decla-
rat dicta conſtitu.pacis cultũ. ibi incontinen-
ti prius ſcilicet quam diuertat ad alios actus
extraneos, & per Mathe.in cõſti.eos tantũ.in
fi.iij.no.Et ibidem ꝙ relinquit arbitrio iudicis
& Panor.in.d.c.olim.& in.c.primo.de mutu.
petit.ſed in hoc ſecundo temporis moderami
ne aut in defenſione perſone aut in defenſione
rerum.primo caſu dicitur fieri defenſio incon
tinenti ſi in ipſo actu aut fragranti crimine.l.
ſi ex plagijs.§.tabernarius.ff.ad.l.aquil.l.ſecũ
da.§.cum arietes.ff.ſi qua.pau.feci.di.Barto.
in.d.l.i.ver.circa hoc.Mathe.in.conſti.ſi mari
tus.et ibi in fi.ꝙ arbitrio iudicis relinquitur.
109 ¶ †In tantum requiritur incontinenti fieri ꝙ
articulari debet, et probari ꝙ fecit incontinen-
ti, et non ex interuallo alias vltio, et non de-
fenſio preſumitur, vt per Ange.in.d.gloſ.et di-
ctus titius.iij.colum.verſic. aduertas.et ibi ꝙ
relinquitur arbitrio iudicis ſi fecit ad defen-
ſam an ad vltionem, et quando et ſic inconti-
nenti an ex interuallo attenta qualitate per-
ſone, et facti per.d.§.cum igitur. In tantum
etiam requiritur ꝙ incontinenti fiat ꝙ neceſ-
ſe eſt probare ſe defendiſſe ante factum et non
poſt factũ niſi immediate ſucceſſiue vel qua-
ſi immediate, vt in.d.§.cum igitur.ita Bald.
in dicta.l.prima.verſi.querit.glo. Angel.in.d.
gloſ.et dictus titius.verſi.quero ergo quid, et
declara, vt per Bald.in.d.l.prima. verſic.ex-
tra oppono. et Angel.in dicta gloſ.verſic.et
dicitur fieri incontinenti videlicet niſi fac-
tum ſit reducibile ad priſtinum ſtatum.d.§.
110 cum igitur. ¶ †Sed quid ſi aggreſſor percu-
tit, et ſtatim aufugit, et percuſſus inſequitur,
et occidat eum an dicatur fieri incontinenti
vt dicatur feciſſe ad defenſionem, videtur ꝙ
ſic ex quo non diuertit ad alios actus extra-
neos per tex.in.l.quod ait.§.fina.ff.de adult.
vbi licet inſequi adulterantem, et occidere, et
incontinenti fieri dicitur. In contrarium ta-
men nam deficit tertium moderamen ex quo
non neceſſitate defenſionis ſed tumore vltio-
nis.d.§.tabernarius.et.d.§.qui cum aliter.ita
gloſ.in capitulo ſi per perfodiens.de homici-
dio.Archid.in capitulo de his.l.diſtin.Cy.et
Bald.in.d.l.i.x.q.et Barto.ibi tertio modera-
mine.et Bart.in.d.§.tabernarius.Boni.in di-
cta rub.de inſul.et percuſ.iij. colum.verſi.ſed
quid ſi Marti.Paul.in dicto conſil.cxcij. Ce-
po.conſilio.xxviij.Tempera tamen dummo-
do non habuerit animun repercutiendi, nam
tunc licet occidere idem ſi ſtaret cum preſu-
mitur habere animum repercutiendi durante
rixa Barto.in.d.§.tabernarius.et in dicta.l.i.
dicens deprehendi ex qualitate perſone, et fa
ctorum, et Bald.ibidem verſi.vltimo conclu
dendo.glo.et Anto.in capitulo ſignificaſti.lo
ij.de homi.Areti.in conſilio.xxxiiij.et conſi.
lxxx.Mathe.in conſti.terminum vite.li.limi
ta. Deci.in dicta.l.vt vim.ij.notab. Thom.
gram.in vo.xxiij.et ideo dixit Bald.ibi dicto
verſi.vltimo concludendo.ꝙ aduocatus ca-
ueat articulare ꝙ percuſſit durante rixa, et
non poſt factum cum tunc diceretur ad vin-
dictam et non ad defenſionem, et per Dec.in
capitulo in noſtra.xij.nota.de proba. vbi ꝓ-
bare debet ante factum inſultum et poſt per-
cuſſionem.Tempera etiam vt tunc non pu-
niatur de homicidio doloſo ſed culpoſo tan-
tum et ſic non pena capitis cum iuſto dolore
commotus feciſſe videtur ad occidendum
ex preambula percuſſione idem ex quo pro-
uocatus deliquit ideo indulgendum, vt ſupra
dictum eſt Panor.in capitulo.i.de iniur.et in
dicto.c.dilecti.vbi Fely.ita per Anto.et Pa-
nor.in.d.c. olim. colum. ſi.Areti. in.d. con-
ſilio.xxxiiij.et conſilio.lxxx. Ioann.de ligna.
in tractatu de bello car.cxviij.verſi.vij.q̃riẽ.
Alber.in.d.l.i.iiij.collum.verſi.item querit ſi.
aliquis. Deci.in dicta.l.vt vim.ſecundo not.
Fely.plene in dicto capitulo dilecti, et decla-
ra, Marſi.in.l.i.in princ.ix.limita.verſi.quin-

immo Angel. in.d.gloſ.et dictus titius pene.
collum.verſi.queritur titius vulnerauit Mar-
ſi.in.l.is qui percuſſorem.C.de ſica.et in pra.
in.§.quoniam numero.lxv.et in ſing.c.et in
conſilio.vij.et conſilio xxix.et cõſilio.cxxxij.
Fely.in.dicto capitulo ſignificaſti lo.ij.de ho-
111 micidio. ¶ † Limita etiam hoc moderamen
ꝙ etiam licet ex interuallo occidere in caſu
de quo per gloſ.et Bal.in.l.nullus.C.de iude.
et Fely.in.c.ij.in princ.de homi.et Marſi.in
pra.in.§.diligenter in articulo an dictũ offen
ſi ver.preterea pro hac parte.vbi dixerunt ꝙ
ſi accuſaui aggreſſorem meum in iuditio, et
fuit captus deinde video ipſum fugiẽtem poſ
ſum illum impune occidere,et ſic ex interual
lo ulciſci,et per Marſi.in conſilio duodecimo
112 quod not. ¶ † Secundo caſu circa res, et rerũ
defenſionem incõtinenti debet fieri.d.§.cum
igitur.et declarat.d.conſtitu. pacis cultum.ſi
cut in defenſione perſone, vt ibi per Mathe.
Barto.uero.in dicta.l.prima. dicit incontinẽ
ti fieri circa res ſi infra tres dies.d.§.cum igi
tur.et in.d.l.vt uim.dicit ex interuallo poſſe
recuperare Bonifa.in rubric.de inſult.et per-
cuſ.iij. colum. Alexand.poſt Barto.in.l.fina.
in princ.C.vti poſſi. Mathe.in dicta conſti.
pacis cultum.Iaſ.in.d.l.vt vim.dic procede-
re in vi turbatiua vt per Bal.in.d .l.i.xi.que
ſtione verſi.ſed quid ſi aliquis et.x.queſtione
et Alex.in.d.l.fina.ſecus in vi expulſiua per
dicta.§.cum igitur et Bar.in.d.l.i.iij.queſtio
ne immo non poteſt congregare homines, et
poſtea expellere vt per gloſ.in.d.§.cum igi-
tur.Gandi in rub de defen.ij.colum.verſi.ſed
pone,et Bald.in dicta.l.i.verſic.ſed pone tu
ſpoliaſti me, vbi nota. etiam ꝙ ſi amici in-
terponant ſe vt poſſeſſio abſqꝫ vi recupere-
tur et ille noluerit ſed cum vi ꝙ non licet ni
ſi immineat periculum in recuperando ut ibi
et vide per Alex.in.d.conſi.lxxvi. i.vol.Li-
mita niſi in īteruallo neceſſario ad actũ recu
perationis,iuxta.l.qui poſſeſſionis.ff.de ui et
ui arm.Baldum in lectura in.d.l.i.in princ.et
113 Marſi.in pra.in.§.attingam.iij.col. ¶ † Item
querit Bald.in dicta.l.i.vij.q.quid ſi ego ſen-
tiens quendam volẽtem accedere ad fundum
meum animo me expellendi in itinere cum
vulnerauit, aut occidi an tenear cõcludit Bal.
ꝙ non ſi ille ibat ad fundum,et non appareãt
114 ſigna penitentie. ¶ † Querit etiam Bal.in.d.l.
i.xi.q.quid ſi aliquis me turbat clam ut dum
de die aro ipſe de nocte ,& clam ex arat an li
cet occidere dicit ꝙ ſic ī ipſo facto,et ꝺ mate
ria defenſionis rei,& poſſeſſionis tã de corpo
ralibus quam in corporalibus ,& an naturali
ter poſſidens poſſit expellere ciuiliter poſſidẽ
tem & e contra ciuiliter poſſidens aut recu-
115 perare & an habens vtile dominium. ¶ † Et
qd ſi quis īgrediat̃ auctoritate iudicis an poſ
ſit reſiſti diſtiguit an rite & recte,& põt alias
ſecus, dic & proſequere ut per eũ ī.d.l.i.ver.
nunc circa res & Barto.in.d.l.vt vim,& Ma
th.in dicta conſti.pacis cultum.& ibi ſi pars
poſſeſſionis eſt occupata & ĩuaſa poſſum to
tam recuperare ut per Bal.in diſputa.incip.
accuſatus de vi turbatiua & in.l.data opera
in.ſi.C.qui accuſ.poſſ.& vide per totum .ff.
116 de vi & vi arm. ¶ † Et no.quod dicit Bal.in
dicta.l.i.viij.q.ꝙ ſi quis eſt in quaſi poſſeſſio
ne alicuius priuilegij & non permittitur vti
an licet pro defenſiõe priuilegij offendere aut
occidere , dicit quod aut poſſeſſio priuilegij
redditur inhabilis & licet in ipſo actu turba-
tionis & non ex interuallo.l.ſane.ff. de iniur.
aut non affertur incommodum poſſeſſioni
117 & non licet ut vbi ¶ † Querit etiam Baldus
in .d.l.prima.ix.q.an licet ſibi ius dicere cre-
ditori annui cenſus ut debitorem retinere poſ
ſit,dicit ꝙ nõ niſi ratione iuriſdictionis ut do
minus vaſſallum,in regno autem prouiſum ẽ
creditorem non poſſe detinere debitorem, &
areſtare , & ius ſibi dicere ſub pœna capitis
per.c.reg.incip.contra effrenatas. in quibus
autem caſibus liceat ſibi ius dicere proſeque-
re plene per Mathe.in.d. conſtitu . pacis cul-
118 tum. ¶ † Querit etiam Bald. in .d.l.i.iij.q.an
licet expulſorem,vel aggreſſorem capere, et
ligare,ut non teneatur pena priuati carceris
dicit ꝙ ſi capitur ne noceat uel ut iudici pre-
ſentetur,et poteſt dummodo non detineat ul-
tra.xx.horas,ut.l.capite quinto.ff.de adulte.
alias committit priuatũ carcerem , et per Iaſ.
in.d.l.ut uim.in glo.ſed quid ob tutelam re-
rum de quo ℞ Bar.in.d.l.capite quinto.et per

119 Bald. & Saly. in l. i. C. de priua. ¶ † Et limita
in capiente bannitum & foriudicatum nã pōt
detinere ultra .xx. horas ut per Math. in cōſt.
pœnam eorum .xviij. no. & per Mar. in prac.
in. §. aggredior, & Bar. & Bal. in dicta .l. i. C.
de pri. car. & Alex. poſt Bar. in d. l. capite. v.
120 ¶ † Et limita etiã vt per Ang. in glo. qui iud.
carce. iuſſ. ver. quid autem ſi vnus & Mar. in
l. i. nu. xix. C. de rap. vir. Par. in tra. ſind. car.
xxix. ver. officialis videlicet in detinente mu-
121 lierem libidinis cauſa. ¶ † Limita etiã niſi ex
conſuetudine antiquorum ſuorum nam excu
ſat a pœna priuati carceris vt dixit Petr. de
anch. in c. venerabilis de conſuetu. & refert.
& ſequitur Iaſ. in l. de quibus. iij. col. ff. de leg.
Mar. in conſi. xc. & conſi. c. Cepo. in cōſ. xiij.
122 ¶ † Limita etiam niſi fuiſſet poſitus in priua
to carcere & non ligatus taliter ꝙ non potuiſ
ſet aufugere nam tunc nō tenetur de priuato
carcere ita Ang. in l. ſi quis ingraui. ff. ad ſille.
Augu. poſt Ang. in glo. fama publi. xiiij. col.
123 ver. ut ergo ſcias qñ. ¶ † Limita etiam ut per
Mar. in conſi. cxxxv. in detinente quem rede
mit ab hoſtibus pro precio & expenſis recu-
perandis, limita etiã & declara ut per Marſi.
in conſi. cxxxvi. quando committatur priua
124 tus carcer. ¶ † Et circa temperamentum tem
poris qualiter intelligitur in continenti per
Fely. in d. c. ſignificaſti ver. prima concluſio
de homi. poſt Ant. Panor. & Ana. vbi limita
niſi ad extraneos actus traheretur grauiori
fortuna iactatus faceret interitum uel preiuit
ad colligendos amicos & ibi de ratione diffe
rentiæ inter violentiã pſonæ & rerũ et ꝑ Gãd.
in d. rub. de defenſ. ij. col. ver. ſed quid ſi quis.
Limita etiam vt per Bald. in l. vis eius .C. de
proba. & Mar. in pra. in. §. actingam. iiij. col.
ver. item adducit etiam limita in hoſtibus in-
uadentibus nam licet ex interuallo expellere
ut per Bal. in c. in literis. i. col. de reſti. ſpo. &
in l. i. C. unde ui & per Mar. i. l. queſtionis mo
dum. ff. de queſtio. & uide Deciſ. in c. in nr̃a.
xij. no. de proba. an in dubio preſumatur incō
125 tinenti. ¶ † Circa tertium moderamen dic ꝙ
conſiſtit in cauſa defenſionis ut faciat ad de-
fenſam & non ad vindictam. d. §. qui cum ali
ter. & in d. conſti. pacis cultum Bart. in d. l. i.
iij. modera. & in d. l. ut uim, & Ioa. de ami. in
126 cōſi. 77. ¶ † Sed an iſta defenſio debeat eẽ ne
ceſſaria et an ſimplex ſufficiat ut neceſſe ſit te
ſtes deponant ꝙ fecit ad ſuam neceſſariam de
fenſionem alias ſi non ita deponant ſed ſim-
pliciter ꝙ fecit ad ſuam defenſionem non ꝓ-
bent hec queſtio traditur late per moder. Iaſ.
& Deci. in d. l. ut uim vbi ad partes arguunt
& Alex. in conſi. cix. i. vol. & per Io. de ami.
d. conſi. lxxvij. alij tenent requiri neceſſariam
defenſionem & niſi de ea teſtes dixerint non
prabatur factum ad defenſionem & ita debet
articulari & probari ita Bal. in l. i. xi. col. ver.
item tu aſſeſſor conſidera. C. de confeſſ. & in
l. ij. C. de dona. prop. nup. & per Bart. per illũ
tex. in d. §. qui cum aliter. & Ioan. de ami. d.
cōſi. lxxvij. Card. in d. clem. i. xxvi. q. poſt gl.
& ibi per Ancha. ꝙ debet probari & articula
ri ꝙ erat taliter artatus & de angulatus ꝙ ne
que clamare neq; fugere neq; aliter ſe poterat
iuuare niſi occidiſſet per tex. in d. clem. i. Ro-
ma. in ſing. xxviij. & Feli. in d. c. ſignificaſti in
fi. ij. concluſ. & Ang. in d. glo. & dictus titius
ver. quomodo poſſit probari factũ ad ſui de-
fenſionem ubi etiam dicit ꝙ debet articulare
& probare ꝙ ſaltim non potuit cum honore
ſuo & ſaluatione inſultũ euadere ut per Flor.
in l. quemadmodum. §. ſi nauis. ff. ad l. aquil.
& plene per Mar. in rubr. C. de proba. nume.
ccclij. debet etiam articulare ꝙ fuit per illam
aggreſſuram in diſcrimine vitæ cōſtitutus &
per hoc potuit licite ſe defendere ꝑ tex. in d. l.
is qui aggreſſorẽ. C. de ſica. & ꝙ nō ſufficit ar
ticulare & probare ꝙ fuit aggreſſus ſimplici-
ter niſi dicat ꝙ aliter non poterat ſe tueri nec
ab eo euadere niſi repelleret & occideret et ꝑ
Bar. in d. §. qui cum aliter & Fel. in d. c. ſigni
ficaſti. iij. concluſ. & .ij. ſecunde & in fi. prime
& pro his facit tex. in c. i. §. ſi quis hominem
ibi non neceſſario de pa. ten. & tex. in conſti.
pacis cultum. ibi defenſionem neceſſario ad-
hibere, & ſic uidetur requirere neceſſariã de-
fenſionem & probari debet cum qualitas ſta
tuti probanda ſit ut per Bar. in .l. i. §. ait pre-
tor. ff. ne quid in loco pub. Math. in d. conſti.
pacis cultum. ponit modum articulãdi ꝙ erat
ita & taliter deangulatus ꝙ non poterat ali-

ter euadere & ꝙ erat armatus vt ibi per eum
ubi ſentire videtur ꝙ neceſſaria debet eſſe de-
fenſio. Contrarium tñ communiter tenetur ꝙ
non requiritur probari neceſſaria defenſio &
ꝙ ita teſtes deponant ſed ſufficere teſtes dice-
re ꝙ homicidium fuit factũ ad defenſionẽ cũ
in defenſione inſit quedam qualitas neceſſita
tis que videri poteſt ineſſe per coartationem
loci & temporis ita conſuluit Barto. in conſi.
incip. quidam Maffiolus. Deci. in conſi. liij. &
Bal. ſequitur in. l. ſolam. C. de teſti. col. fi. verſ.
ij. quero & ſequitur Alex. in. d. cõſi. cix. i. vol.
& Corn. in cõſi. clxij. i. vol. & conſi. cxxxiiij.
ver. vltimo premitto. iij. vol. & Deci. in cõſ.
cclxxij. & Iaſo. & Deciſ. ſequuntur in. d. l. vt
vim & Bald. in conſi. ccxi. iiij. vol. & Bar. in
127 d. l. i. ¶ † Facit dictum Bar. in. l. ſed & ſi que-
cunq; per illum tex. ff. ad. l. aquil. vbi dixit ꝙ
eo ipſo ꝙ probo ꝙ aliquis veniebat cõtra me
cum cultello & enſe & ego occidi dicor feciſ
ſe ad meam defenſionem ſequitur Alex. in. d.
conſil. cix. & Cepo. in. d. conſil. xxix. & dixit
Bal. in. l. & ſi certus. §. ſi unus. ff. ad ſillen. ꝙ ꝓ
bato inſultu occidens euitat pœnam homici-
dij. Et faciũt ea que ſupra dicta ſunt maxime
per Bal. i. l. multis. C. de libe. ca. & in. l. lege. ff.
loca. ꝙ ſufficit probare ꝙ aduerſarius irrue-
bat & preparabat ſe ad offendendum vt dica
tur feciſſe ad defenſionem. Et dixit Bal. in. d. l.
i. in lectura ꝙ licet quidam aduocati conenẽ
articulare ꝙ ita erat artatus in loco ꝙ nõ po-
terat aliter ſe defendere niſi occidendo quod
tñ ita non requiritur ſed ſufficiat articulare in
ſultum & terrorem armorum & ſic innuit nõ
requiri probationem neceſſitatis defenſionis.
Immo ſufficit probare ne dum ꝙ immineret
periculum mortis ſed ſufficit periculum iniu-
riæ perſonalis ut per Bar. in. d. l. i. & in cõſ. in-
cip. Annutius. Card. i. d. clem. i. q. xxiij. Alex.
in. d. conſi. cix. & Anto. in. d. c. olim Iaſ. in. l.
ut vim & Mar. ubi ſupra & in conſil. viij. &
Iaſ. in. l. non ſolum. §. interdum. ff. de oper. no.
nun. & ſic non requiritur neceſſitas defenſio-
nis expreſſe probari ſed ſufficit probare inſul
tum aut eius preparamenta vt ex premiſſis
128 patet. ¶ † Limita tamen quod proxime dictũ
eſt de iniura perſonali qñ ex tali iniuria eſſet
periculũ mortis ut in. c. fi. de homi. in. vi. alias
ſecus nam pro leui iniuria perſonali non licet
occidere cum non diceretur moderata defen-
ſio ita limitat Deci. in. d. l. vt vim & uide ẽt
Alex. in conſi lxxvi. i. vol. vbi no. illũ caſum
de illo qui detinebatur per capillos in eridano
nam licet poterat ſperare de auxilio tamen ſi
occidat non dicitur excedere ideo nõ punitur
ut ibi proſequitur & per Ang. in. §. ius autem
gentium inſti. de iure na. gen. & ci. & in. §. in-
iuria in prin. inſti. de iniur. & in. d. glo. & di-
ctus titius. ij. col. de iniuria perſonali ꝙ liceat
129 ſe defendere & Deci. in. d. l. ut vim. ¶ † Et ibi
etiam dicit in dubio ſemper preſumi factũ hõ
micidium ad defenſionem in fauorem rei vt
per Ang. in. d. §. ius autem gentium & Bald.
in conſi. cxcv. circa fi. i. volu. & Cor. in conſi.
clxiij. pen. col. i. vol. & uide Fel. in. d. c. ſignifi-
caſti. ij. concluſ. vbi dicit quod probato inſul
tu & aggreſſione cum armis & percuſſione
130 eſt probata. defenſi. ¶ † Iure vero canonico
propter irregularitatem requiritur neceſſaria
defenſio. & quod ita fuerit deangulatus quod
nõ potuerit abſq; vitę diſcrimine liberari ut
in. d. clem. i. & ibi Card. in. xxvi. q. ubi ſi ali-
ter potuerit ſe liberari efficitur irregularis.
131 ¶ † Et ex his queritur an teneatur inſultatus
aufugere ſi põt dic quod iure ciuili non tenẽ
inſultatus fugere quando fuga foret ipſi dede
cus vel fugiendo imineret periculum vt quia
habebat inimicum ad ſpatulas & a tergo tan
dem Bar. in. d. l. ut vim & Bald. in. d. l. i. in le-
ctura concludere videntur quod aut ſumus in
vili perſona & ruſtico cui non eſt dedecus fu
gere & tenetur fugere ſecus in nobili vel alia
perſona cui dedecus eſſet fugere nam non te
netur ſed ſicut ratione perſone licet offende-
re ita etiam ratione dedecoris euitandi & ho
noris conſeruandi cum a pari procedant &
Bal. idem in. c. i. in prin. de pa. ten. Cy. in. l. ſi
ex plagiarijs. §. tabernarius. ff. ad. l. aquil. gl. &
Ana. in. c. petro de cleri. pug. Bal. in. l. i. C. de
edili. actio. glo. in. c. ſuſcepimus de homi.
¶ † Communiter tamen tenetur contrarium
indiſtincte quod nõ tenetur fugere maxime ſi
habeat inimicum a tergo & maxime quia in
fugiẽdo poterat cadere & inimicus in ſequẽ-

& in.d.i.& Flor.in.d.l.quemadmodum & in l.nauis.ff.ad.l.aquil.Anch.in.d.clem.i.Cepo in.d.conſi.xxix.& Marſi.in.d.ſingu. 691.

136 ¶ †Item probatur ſi occidens primo fuerit pcuſſus nam tunc preſumitur ad defenſam repercuſſiſſe ſi eodem inſtanti non ſi aufugerit niſi etiam inſtaret vt percuteret vt per Bart. in.d.l.i.iij.modera.gl.xxiij.q.i.c.i.Paul.in con ſil.cxc.Alexand.in.d.conſi. lxxvi. Cardin.in d.clemen.i.q.xxviij. Bald.in .d.l.i. Gandi. in rub.de defenſ.verſic.ſed ponamus tu es. Cy. in dicta.l.prima.verſi.item queritur & dixit Bal.in.d.l.i. verſi.vltimo concludendo quod ſit cautus aduocatus articulare quod percuſſus primo occidit & repercuſſit eodem inſtanti durante rixa & vide per Marſil.in.d.l. prima.ix.limi.Bald. in.d.l. ſecunda .C. de ſicar. Alexandr.in.d.conſil.lxxvi.Feli.in .d.c. dilecti.ix.colum.Marſi.in.l.vnius.§. cogniturum ff.de queſtio.& in pra.§.quoniam & aliquid in.§.expedita.i.colum.& in.d.l.is qui aggreſſorem & in conſi.xxix.& conſi.xxv.& conſil.l.& conſil.lxviij.& conſil. lxxxi. vbi dixit quod incipiens percutere ſemper dicitur inculpa & conſi.vltimo Cepo. plene in cōſi.xxix. & conſil.preceden.quando preſumatur occidiſſe ad defenſionem & ibi quod ex coniectu ris iudex arbitrabitur & per Alex. plene poſt Bart.in.d.l.i.C.unde ui vbi arbitrio iudicis relinquitur & ibi ſtatim quod probatur inſultus & per Bald.in Specul.in tit.de homi.verſi.an quis dicatur & in.d.l.i.verſic. & ex his no.regulam & in.l.i.xij.colum.C. de confeſſ. Inno.& Ioan.andr.in.c.i.de preſump.Iaſo. in d.l.vt uim.i.colum.verſic.confirmatur Fely. in.d.c.dilecti.ſi.colum.Thom.gram.in.d.con ſil. xxix.tandem probatur defenſio ſi ea que ſupra dicta ſunt in hac materia fuerint pro-

137 bata de quibus ſupra. ¶ † Sed quid ſi reperiūtur duo rixantes nec apparere poteſt quis fuerit aggreſſor qualiter probatur defenſio et an occidens in dubio preſumatur occidiſſe ad defenſionem hanc queſtionem tradit Bald.in.d. l.i.xij.q.Cepo.in.d.conſi.xxiij.& ſeq. & Feli.in.d.c.dilecti.ſi.colum.& ibi Deci. Roma. in.l.cum mulier.ff ſol.matr.Thom. gram. in vo.xxij.& in vo.xxiiij.& in.d.conſi.xviij. & conſi.lvi.& con.lxij.& conſi. lxix. Marſi. in conſil.xli.Pau.grill.in tract.de relexa. Car. in tit.de aboli.Inno.vi.q.Boni.in.d.rubr. de inſul.& percu.iij.columna in premiſſa queſtione Bald.in .d.l. prima. ſi teſtes dicant quod vnus inſultauit alterum tamen neſciunt quis primo fuerit aggreſſor refert glo.tenere utrūque abſolui debere in.l.prima.§. cum arietes ff.ſi qua.pau. fe. di. nec enim videtur probatum maleficium cum defenſio non ſit maleficium & certum eſt alter eorum non commiſiſſe maleficiū cum fecerit ad defenſam quomodo ergo uterq; damnari poſſit eſſet enim iniuſtitia.vt propeter peccatorem damnetur innocens melius erit ergo nocentem abſolue re quam innocentem condemnare ratione.n. incertitudinis nemo damnatur.l.ſcientiam.§. cum ſtramenta.ff.ad.l.aquil.l.ſi duo in princ. ff.vti poſſ.conſtat alterum fuiſſe inculpa.alterum non , neſcitur tamen quis fuerit aggreſſor tunc procedat intentio gl.ſecundum quoſdam,alij vero dicunt non procedere ex quo defenſio eſt in modum exceptionis que erit liquido probanda cum non conſtet punitur de culpa,ſed ſi apparet vterque offendiſſe niſi probetur defenſio vterque punitur reſidere videtur ergo Bald.quod niſi appareat ad defenſam in dubio punitur non obſtante incertitudine,Areti.vero in .d.§. ius autem gentiū quem refert & ſequitur Deciſ. in.d.l. vt vim iij.no.ver.& retenta cōmuni dicit ī dubio interpetrandum factum ad defenſam vide per Pau.grillan.in.d.vi.q.& Alber.in.l.i.C. vnde vi & Guido Pape in tracta. de preſumpt. pen.columna & per Gandi. in rub. de defenſ. vide gloſ.Barto.& Alexand.poſt eum in di-

138 cta.l.prima.§.cum arietes. ¶ †Vbi etiam predicti ſi eſt facta pax inter duos deinde neſcitur quis primo fuerit aggreſſor quod indubio vterq; abſoluitur & tradit Bal.Ang.& Imo. in.l.mora.ff.ſol.matr.Bald.in.d.l. vt vim. Io. andr.Specul.in titu. de treu. & pa. Angel. in dicta gloſ.& dictus titius in fin.Angelus vero in dicta gloſ.& dictus titius in fin .q.tenet opinionem Bal.in dicta.l.prima utrunque teneri,idem dicit Bal.in.d.l.vt vim quem ſequitur Auguſtinus poſt Angelum ibi Bernandi,

arietes & ideo ſi vulneratus & ſuperatus occidat preſumitur feciſſe ad defenſionem ut ꝑ Cepo.in.d.conſi. xxviij. ver.x. & ultimo & conſi.xxix. ver.nona preſumptio per no.in.l. ſi explagiis.§.tabernarius.ff.ad.l. aquil.

148 ☞ † Itē preſumitur aggreſſor ille qui grauius reperitur vulneratus quā alter nā duobus rixantibus & ſe vulnerantibus preſumptio ē ꝙ fuerit aggreſſor grauius vulneratus arg.l. ſcientiam.§.ſtramenta.ff.ad.l.aquil. Guido Pape in tra.de preſump.pē.col.vbi etiā dicit in dubio factum ad defenſam ut per Alber.in .d.l. i.C.vnde vi & ita dixit Card.in.d. clem.i.q. xxxiij·Alber.in.d.l.ut vim Bolog.in conſilio. xxxvij.Cepo.in.d. conſi.xxix. & conſi.xlij. Thom.gram.in.d.vo.xxij.& conſi.lxij.

149 ☞ † Item preſumitur aggreſſor ex verbis prolatis ut per Cepo.in.d.conſi. xxxix.iij. colu. Thom.gram. in vo.xxij. ver.item corroboratur vbi de verbis rixantium.Nec premiſſis obſtare uidetur ꝙ offenſor non preſumitur defenſor cum ergo offenderit & occiderit preſumitur aggreſſor & nō defenſor niſi probetur contrarium ut dixit Flor.in.d.§. cum arietes & Ioa.and.in.c.ſignificaſti.de penitē.& remi. Bald.in.c.i.in prin.de pa. tenen. & in .d.l. vt vim pē.col.ver.& no.ꝙ ille qui.Cepo.in cōſ. xxviij.in prin.iij.col.ver.iij.Feli.in.d.c. ſignificaſti.nam reſpondetur ꝙ procedit predictis non concurrētibus nā in dubio ita preſumitur ſed prefatis coniecturis & ſignis concurrentibus preſumitur defenſor & ita rēſpondet idē Cepo.in.d.conſi.xxix.in ſi.i.dub.& uide per Bar.in.d.§.cum arietes & Alex. poſt eum & Pau.grill.in trac.de relaxa.carce.i tit.de aboli.vi.q.vbi ſi non conſtat de aggreſſore in dubio preſumitur aggreſſus & feciſſe ad defenſionē ſi allegat ad defēſionē feciſſe.

150 ☞ † Et no. quod dixit Tho.gram.in.d.conſi.lxix.ꝙ cō curretibus aliquibus ex ſupradictis cōiecturis ſtaretur iuramento ipſius accuſati dicentis ſe occidiſſe ad ſuam defenſionē licet aliter non probauerit illam Bald.in .c. bone.de poſtul. prelato.faciunt tradita,poſt glo.per Iaſ.in.§. ſed alie.inſti.de actio.Tho.gra.in vo.x. ꝙ in conſiſtentibus in animo ꝙ dolo nō fecerit ſtatur iuramēto accuſati ut per Mar. in cōſi.lxi. & in rub.C.de proba.xxvij.col.ver.item iuramentum & plene in conſi. xcvi.vbi ꝙ non fecerit animo occidendi ſtatur eius iuramento & in.l.i.C.de ſicar.iiij. car. & in rub.ff. de fideiuſſor.v.car.& in pra.in.§.diligenter car. xv.& ſupra fuit dictum in prin.ſecūde partis & in hac materia ꝙ fecerit ad defenſam poſſet iurare concurrentibus coniecturis per Cepo.in cōſi.xlij.iij.co.ver.ſupereſſet.deniqȝ alle

151 gat glo.in.d.l.i.C.de ſicar. ☞ † Circa ſextum de exceſſu in ſe defendendo in quo primo erit videndum ſi exceſſerit modum in ſe defendēdo an teneatur de toto an de exceſſu.ſecundo & ſi de exceſſu teneatur que erit pœna pro exceſſu imponenda.

152 ☞ † Circa primū omnes concludunt ꝙ ſiue culpa ſiue dolo excedat in altero predictorum moderaminum circa modum tempus & cauſam defenſionis ꝙ tenetur de exceſſu tantū & nō de toto & ideo ſi prouocatus dicto aut facto modū excedat in defendendo cum difficilimū ſit iuſtum dolorem temperare.l.ſi adulterium cum inceſtu. §.imperatores.ff.de adulter.ac etiam ex quo motus & rixa inſtantis periculi tollit ſpacium conſulendi & deliberandi.l.grach.C.de adulter.cum homo intenſo calore commotus non ſit in plenitudine intellectus Bal.in .c.i.§. ſi qs hominem de pa.ten. ideo. excuſatur ut ibi ꝑ Bal.ut non de toto ſed de exceſſu tantum puniatur & ſic non de homicidio doloſo ad pœnam ordinariam ſed culpoſo tantum & licet glo.xxiij.q.i.in ſumma.& in. d.c. ſignificaſti dixerit ꝙ procedat qñ non dolo & ex propoſito excedat & per Math.in conſti.ſi ciuiliter agens.iiij.no.& in conſti.qui de alto.iij.no.& in deciſ.ccvi.ij.dub.& Lu. de pen.in .l. errat C.de pecul.caſt.mili.lib.xij.tamē Anch.in.d. clem.i.de homi.tenet ꝙ etiam qā dolo & ex propoſito excedit allegat caſum in.c. olim lo i.de reſti.ſpoli.& no.Bal.in.c.i.in prin.eo.tit. & in.d.§.ſi quis hominem & in.l.ut uim Io. and.in.c.ſignificauit.de pē. & remi.et in. Specul.in tit.de homi.Alex.in.d.conſi.cix. & .d. conſi.lxxvi.& conſi.xxiiij. & in conſi. xl.ij. vol.& plene poſt Bar.in.d.l.i.vbi limita Ange.in.d.§.imperatores Flor.in.d.§.qui cū aliter Ludo.Rom.in.iij.ſing.&in.d.l.cū mulier.

xxxij.col.ff.ſol.ma.Saly.in.l.quoniam multa.C.ad.l.iul.de vi.Ang.in.l.cum filio. xxvi.col.ff.de leg.i.plene Feli.et Panor.in.d.c.dilecti.& i d.c.ſignificaſti.iij.decla.& ibidē Ana.Anto.& Panor.in.d.c.olim.Mathe.in conſt.aſperitatem.vij no.et in.ix.q.vbi de inſequente vulnerantem Cepo.in.d.conſi.xxix.et cōſ.xlij.et ſeq.Ang.in.d.gl.et dictus titius.iij. col.Corn.in conſi.xxiiij.aut.cciiij.i.vol. Alex.in conſi.cxix.vij.vol.et conſi.ij.eo.vol.Ioa. de lign.in tra.de bello.car.cxxviij. vij.q. Pau. de caſt.in.d.conſi.ccxcij.Areti.in conſi.lxxx.Saly.in.l.grachus.C.de adult.ubi dixit excedēs modum in dubio preſumi culpa et dolo Ancha.in conſi.cclxxxv.Alex.in conſi.cxxxvij.ij.vol.Bal.in conſi.430.i.vol.et conſ. ccij.iiij.volu.Cuma.in conſi.cxxxiiij.Areti.in conſi.xxxiij.Alex.in conſ.xiij.iij.vol.Cur. in conſ.xx.xv.col.et ſeq.q.iiij.Cep.in cō.i.cōſ.xxix.et conſ.xxxv.plene Mar.in pra.in.§.quoniā.et in.§.vlterius.et in ſingu.c.et in.l.is qui aggreſſorem.ver.et ſcias.et verſi.ſcias etiā. vbi etiam ꝙ dolo et ex propoſito exceſſit modū, et in .l.i.in prin.ix.limi.ff.de ſica.et in cōſ.iiij.vbi etiam ex propoſito, et conſi.vij.et conſi.xxv.er conſ.xxxi.et conſ.lxxxi.et cōſi. cxix.et conſi.cxxxij.et conſi.vlt.vbi ex propoſito et plene Iaſ.iu.d.l.ut uim.vbi etiā dolo & ex propoſito in ver.iij.multum aduerte.ubi dicit ꝙ in dubio non preſumitur dolo excedere per Saly.in.d.l.grachus.Alex.conſi.lxxv.iij.vol.et Tho.gra.in conſ.xviij.et conſ.lvi.Deci.uero in.d.l vt uim.vij col.ver.et ad ſupradicta.allegat Bal.in.l.i.C.de emenda.ſer. per illum tex.tenere contrarium ꝙ ratione exceſſus dolo punitur dñs pena homicidij tñ ipſe Decius tenet non teneri ut ſupra,et Bald.in.l.ſed et ſi quecūq;.§.ſi magiſter.ff.ad.l.aquil.diſtinguit aut dolo aut culpa excedat, et idē Saly.in .d.l.grachus. pen.col. ꝙ ſi dolo exceſſit tenetur pena homicidij,idē tenet Alex.i.d.conſ. lxxv.iij.vol.vbi allegat dictū Bal.in d.§. ſi magiſter.& reſpondet ad.l.i.procedere qñ ex genere armorum conſtaret de vero animo occidēdi,tunc enim ratione exceſſus doloſi punitur de homi.et ita procedit.d.l.i.C.de emen. ſer. ſecundū Bal.in.d.§.ſi magiſter.et ita intelligit Alex.in.d.conſi.lxxv.et ita etiam reſpondet Deci.in.d.l.vt uim.ex quorum dictis concluditur ꝙ aut ex genere armorum & inſtro percuſſionis conſtat de animo occidendi,et tunc exceſſus punitur pœna homicidij.l.i.§.diuus.ver.nam ſi gladium.ff.de ſica.ita procedit.d.l.i.aut taliter non conſtat de animo occidēdi, et tunc punitur de culpoſo homicidio nō pœna ordinaria et ita procedant ſupradicta allegata et opinio contraria,et ita etiam concludit Tho.gra.in.d.cōſi.xxix.ꝙ qñ ex propoſito et deliberato excedit non tñ impēſate et calore iracundiæ accenſus tenetur pœna ordina-

153 ria. ¶ †Cōmuniter tñ concluditur ꝙ ſiue culpa ſiue dolo et ex propoſito excedat non tenetur pœna ordinaria et ſic de toto ſed de exceſſu tantū per rationem ſupra dictam quia prouocatus et intenſo dolore commotus et calore iracundiæ punitur de culpoſo delicto & non doloſo,poſſet reſpōderi ad .d.l.i. ꝙ ibi ceſſant he rationes et apparebat de animo occidendi,vel ibi licet tanquā homicida teneaē tñ nō eadem pœna licet eadem lege ſed ratione exceſſus moderatur & alteratur pœna .Limita predicta vt nō teneaē de exceſſu ſi aggreſſus erat debilior aggrediente ita per Mathe.in cōſti.qualitas pſonę.vbi multa de qua

154 litate perſonæ.¶ †Et no.ꝙ dr̄ excedere ſi ſtatutum permittatvindictam ut eſt ſenis nam ſi ab uno offenditur ſi offenſus congregat alios amicos & offendat tenetur de exceſſu ut per Bal.in.l ſi familia.ff.de iuriſ.om.iud & Aret.in.l.ſi ſeruus in fi.ff.de verb.ob. & de ſtatuto permittente vindictam an licet cōgregare tūc amicos plene tradit Firm.in verbo vindicta

155 lo.i.¶ † Et no.q.de qua per Math.in.d.deciſ.ccvi.ꝙ ſi duo dederunt ad inuicem fideiuſſionem de non offendendo, deinde alter ſe defendendo exceſſit modum defenſionis an fideiuſſores teneantur & pœna ſit commiſſa dic ut ibi per eum ꝙ non teneantur pœna contenta in fideiuſſione ſed aliter puniantur principalis & fideiſſores ut pro ſolo exceſſu teneantur.

156 ¶ †Circa ſecundū de pœna exceſſus Ro.in.d.ſing.iij.dicit pœna arbitraria puniendum & Marſi.in conſi.xxxi.ceteri doct.ſupra allegati dicunt pœnam minorandam eſſe.

157 ☞ † Et dixit Fel.i.d.c.dilecti.et declara, quod prāte iudicis eſt deportare hōicidā quem impulit iracundia etiam orta aliter quam ex facto offenſi ꝑ tex.in.l.lex iulia. in fi.ff.ad.l.iul.repe.Mar. in pra.in.§.quoniam.car.xxix ij col.ver. attamen,& dicit Mar.in conſi.xxv.pen.col.& conſi.cxxxij.in fi et in alijs locis ſupra pro exceſſu non puniri pena mortis, nec alia corporali, ſed pecuniaria nam quando pena ex cauſa minoratur reducitur ad penam pecuniariam,et non corporalem,vt ibi ꝓſequitur, et in conſi.xxiiij.et conſi.xxx.et conſi.xxxiij.et conſi.xlvij et in.d.§.quoniam.et in.l.i.§.diuus.ff.de ſica.et in.l.diuus.ff.de parr.et in.l.i. C.de ſicar.et Thom.gram.in.vo.xxiij.et conſi.xxxvi.et conſi.xxxix. et in conſi.xviij.et conſi.xxix.et conſi.lvi.in quibus pro exceſſu punitur pena pecuniaria, et per Cep.in.cōſi.xi.et per Ioa.de arno.in ſolilo.xxiij uel ſaltim pena relegationis per quinquenniū et nō ultra etiam ſi pro homicidio imponatur pena mortis per ſtatuta ut in regno ꝑ cōſti.terminū vite. ut per predictos doct.maxime Roma.in.d.ij.ſing.et Thom.gra.in locis ſupra. et per Ioan.de arno.in ſolilo.lxxxix.et in proble.lxxxviij.et in dialogo.xxxiij.vbi fugientem occidat Tempera, et limita quando exceſſus eſſet punibilis alias autē nulla pena, vt per glo.Anto.et alios in.d.c.olim.Ang.in.d.

157 gl.et dictus titius.ij.co.ver.aduertas. ☞ † Limita ſecundo quando non ex propoſito excedit nā tūc nō punit̄ gl.et Arch.xxiij.q.i.i ſum ma.Alex.poſt Bar.i.d.l.i.C.vnde ui.Ancha. in.d.clem.i.ij.no. Floria. in .d.§. tabernarius vide tñ Bal.in.d.l.ut uim & Feli.in.d.c. ſignificaſti col.ſi.ij.limi.dictū dic tñ ut ſupra proxime que intellige ut puniatur at quando nō ex propoſito nec culpa ſed alio caſu fortuito non punitur in aliquo & ita dicunt dicti docto.proxime allegati in hac limitatione.

158 ☞ Tertio limita ut per Feli. in .d.c.ſignificaſti qñ exceſſerit pro defenſione rerum ut ibi in ver.ij.poſſes limitare allegat ita ſentire glo.in ver.vicino in.c.dilecto de ſenten.excōi.in.vi. potius eſt glo.ſi.Limita etiam qñ fuiſſet dicta aut illata talis iniuria quod propter publicam honeſtatem non liceret adire pretorem nam tūc etiam ex propoſito & deliberato excedendo non punitur de exceſſu, ut per Thomam grammaticum in dicto conſilio uigeſimonono.Limita tamen predicta quo ad irregularitatem, nam excedendo efficitur irregularis, ut in longa apoſti.ad panormit.in ca.fina de tempo.ordi.Limita etiam vt ſupra ut per Math.in conſt.qualitas perſonæ.ſi aggreſſus erat

159 debilior nam non tenet̄ de exceſſu. ☞ † Circa ſextum & vltimum de quibuſdā particulariter et ſpecialiter in defenſione & primo ſpeciale cōſideratur in probatione nā licet alias teſtes deponentes per verbum videtur & per verbum credo vel iudicio & ſimilibus non probent cum non per ſenſum corporis deponant ſed iudicio intellectus vt.l.qui teſtamento.§.i.ff.de teſtam.l.teſtium.C.de teſti.§. ſi vero abſunt.in aucten.de here.& fal. Bart.in.l. i.in prin.ff.de ven.inſpi. Bald.in.l.de quibus. quid tamen. §. ſi arbit.ff.de arbitris. & in.l. xx.col.ff.de legi.Alex. in conſi.cxlvij.ij.volumi.Barto.in.l.ſecunda.§.idem labeo.ff. de aqua plu.ar.Iaſ.i.l.i.i prin.ff.de iuſt.et iu.et ꝑ Mar. in conſi.xx.et conſi.iij.et conſi.xxiiij. et conſi.li.et conſi.lxv.ubi etiam ſi dicant ſe pro certo credere. tamen taliter deponentes ad probandum factum ad defenſion em probant legitime et ideo ſi dixerint quod eis videtur uel iudicio eorum uel credunt occidiſſe ad ſuam defenſionem probant factū ad defenſionem,ita dixit Bar.in.d.conſi.incip.uanutius. et ſequitur Alex. in.d.conſi.lxxvi.et in.d.cōſilio.cix.et conſ.xxxix.i.uolu.Bal.in.l.ſolam. C.de teſti.et ibi Salyce.et Iaſo.et Deci.in dicta.l.ut uim.i.colum. Marſil.in.d.conſil.iij.et in.l.de minore.§.plurium.et in.l.unius.§.cogniturum.ff.de queſtion.et in rubrica. C.de probatio.iij.cart.et Thom.gram.in conſilio uigeſimoquarto.et per Ioann.de arno.in ſingula.xxiij.ubi teſtes deponentes per uerbum

160 credo ad defenſam probant. ☞ † Et in dictis locis maxime Iaſo.et Deci.in dicta.l.ut uim. quod ad probandam defenſionem admittuntur teſtes alias inhabiles,ut domeſtici, et familiares,et conſanguinei,ut frater,et alij, ut per Spec.in ti.de inqui.§.i.uer.ſed nunquid. Ana. in conſilio.lix.Marſil.in ſingulari.lix. & in.l.

i.§ ad queſtionem.ff.de queſtio.& per Ioa.de
arn.ſing. xxv.& in ſingu.xl. vbi duo fratres
admittuntur ad defenſam,Quod tamen intel
lige & limita quando deponunt de facto prin
cipali nam tunc omnes admittuntur ſecus ta
men ſi velit repulſare teſtes accuſatoris nam
ad probandum obiecta contra perſonas non
admittuntur ita per Thom.gram.in conſilio
xij.& intellige niſi vrgeat alia coniectura in
contrarium vt mala fama ſolitus alia facere
viſus in loco & alia ſimilia nam tunc non ad-
mittuntur ad probationem negatiue ut per
Pau.grill.in tract.de relax.Car. in tit.de abo
161 li.in.vi.q.¶ † Et licet etiam altas magis cre-
datur duobus teſtibus affirmantibus quam
mille negantibus ut per Marſil.in conſil.cxiij.
tamen ad defenſam magis creditur duobus
negantibus maleficium quam mille affirman
tibus & acceptantibus ut no. gloſ.in.c.cleri-
ci.lxxxi.diſtin.Ludo.in.l.nulla pen.colum.ff.
de ver.obliga.ubi etiam Imo. tradit qualiter
probetur negatiua ut teſtes de falſo non teneã
tur & Bald.in.l.data opera.C.qui accuſa.nõ
po.Iaſ.in.d.l.ut viin Marſil.in conſilio.ij. &
conſil.li.& conſil.cxxxij.vbi magis creditur
teſtibus laicis deponentibus me non delinquiſ
ſe quam clericis contrarium deponentibus li-
162 cet digniores ſint clerici. ¶ † Immo teſtes ad
defenſam recipi poſſunt quandocunque etiã
facta publicatione & concluſione vſque ad
ſententiam & iudex non recipiens tenetur in
ſindicatu vt plene per Ange.in glo. Compa.
dicti inquiſi.& nega.verſi.quero poſtea & in
glo.& dictum proce.publi.in fi.plene Marſi.
in pra.in.§.ſequens & in ſing.xc.Bel.in prac.
cri.in fi.& Marſil.in.l.i.§.fi.ff.de queſtio.
163 ¶ † Sed quid ſi confitetur homicidium ſed di
cit factum ad defenſionem an talis confeſſio
diuidatur vt quatenus confiteatur factum ſte
tur ſue confeſſioni quatenus dicit ad defenſio
nem reſpuatur Barto.in.l.cum qui in prin.ff.
de iureiur.& in.l.Aurelius.§.idem queſiuit.ff.
de libe.leg.quem refert & ſequitur Angel. in
gloſ.compa.inquiſi.& par.neg.& par. confi.
diſtinguit ꝙ aut hoc dicit in diuerſa oratione
vt quia dicat verum eſſe ſe occidiſſe ſed occi
dit ad ſuam defenſionem & tunc reſcinditur
& iudex acceptare poteſt confeſſionem ho-
micidij ex quo factum eſt de genere prohibi-
torum.l.i.C.de ſicar.ideo preſumptio eſt con
tra ipſum ideo probare debet factum ad ſuã
defenſionem alias ſtatur ſue cõfeſſioni aut uni
co contextu & unica oratione confitetur vt
quia dicat occidi ad meam defenſionẽ & tũc
non diuiditur ex quo habetur pro negante ut
per Bald.in.l.codicillum.C.de codi.& in .l.i.
C.de confeſſ.& Saly.in.l.eum qui duas.C.de
adult.& Bald.in.l.decem.ff.de ver.obliga.&
in.c.cum veniſſent & ibi Panor.tenent per ra
tionem Bart.in.d.§.idem queſiuit .ꝙ ex quo
iuris eſt cõtra eum preſumptio cum ſit de ge
nere prohibitorum & ne delicta remaneant
impunita ꝙ reſcindi poteſt et ideo cautela da
tur ad euitandam omnem dubietatem ꝙ ne-
get commiſiſſe delictum ſed caſu quo appare
ret vulneraſſe aut occidiſſe feci ad meam de-
fenſionem & aliter & alia nõ feci ita glo.Cy.
Barto.& Bald.in.l ſi quidem.C.de excep. &
ita dicit Angel.in.d.glo.vidiſſe in pratica ſer
uari de qua materia plene per doct. in..d.l. ſi
quidem Ange.& Augu.in.d glo. Socy. in.l.
non vtique.ff.de excep.vbi plene & Panor.
in.c.is qui de ſolu.Socyn.in.l.nemo .ff. de ex-
cep.Iaſo.in.l.i.C.de fur.Deciſ. in .l. nemo ex
his.ff.de reg.iur.Bald.in.d.l.i .C. de confe.x.
colum.verſi.denuo quero et in .c.i.§. porro;
xiiij.colu.que fuit prima ca.bene.am. Card.
Anto.Imo. et Panor.in.c.bone lo.ij.de poſtu
la.prela.Barto.Alexand.et Iaſo.in.l. eum qui
ff.de iureiur.et in.l.cum de indebito.ff.de pro-
ba.vbi Alexan.poſt Barto.doct.Areti. Alex.
et Iaſ.in.d.l.decem Anto.Imo.et Panor.in.d.
c.cum veniſſent de inſti.Cy.et Bald. in.l. ij.
C.de dona.antenup.Ange.Ludo.Alexand.et
Iaſo.in.l.i.§.ſimpliciter .ff. de verbo. obliga.
Panor.et Fely.plene in.c.auditis de preſcrip.
Lanfr.in repe.quoniam contra in.§.confeſſio
nes de proba.Bald. et alij in.l. ſicut .C. de re-
pu.here.Feli.in.c.dilecti de accuſ.antepe.col.
in fi.Bald.in.l.iubemus.C.de appell. et in .l.i.
C.de edil.actio.Arch.in .c.i. de confeſ. in. vi.
Barto.i.l.quedam.§.nummularios.ff.de edẽ.
Anto.& alij.in.c.preterea de tranſa. Specul.
in tit.de depo.§.fi.ver.pen.Anch.in.c.ſi quid
ver.

verſ.xxxvij. diſtin.Bal.in .l.i.§. editiones .ff. de eden.& in.l ea que de condi.indeb. Ludo. in ſing.xxvi.alias.ccviij.Bald. in conſil. xlv. incip.dauāti aduoi & Bar.in conſi.incip.Caterina Ludo.in cōſi.clxvij Ang.in cōſ.xxvij. Bald.in Specu.in titu.de conſe.ij.col.ver.confiteor hominem occidiſſe.Areti.in l. manifeſtiſſimum.C.de fur.Iaſ.in.§.item ſi quis inſt. de actio.Flor.in.d.§.tabernarius Alex.in.l.nō ſolū.§.ſciendum.ff.de oper.no.nun ij.col.Corſe.in reperto.Panor.in verbo confeſſio verſ. xviij.Inno.Butre.& Panor.in.c.fi. de cōfeſſ. Saly.i.l.qui contra propriam.C.de no.num. pe.Tho.ferra.in tra.cau.caut.v.vide celſum poſt Lanfr.in.d.§.confeſſiones ver.quero iuxta premiſſa Iaſ.& Deci.in.d l vt vim Marſi. in pra.in.§.poſtq̄.& in.§.ij.queſtio.et in ſing. clxxxv.vbi plene & in conſi.ccxl.& cōſi.liij. Iaco.de bel.in pract.cri.in tit.de queſtio.xxij. col.Bal.in conſi.cclxxij.vi.vol. Mar. in cōſi. vij.& in conſi.xli.& in ſing.530.Feli.in.d.c. ſignificaſti Alex.in.d.l.codicillos Bald.in .d.l.i. i repe.in fi.C.vnde vi.exceptio ergo et articulus fieri debet ut per Ang.in.d.gl. ut neget factum & ſi apparet & conſtat ꝙ fecit ad ſuā defenſionem ut per Bal.& Soci.in.d.l.ſi quidem & per Io.de arno.in caut.lv.& per alios doct.in locis ſupra vide tñ Gand.in.d.rub.de defen.ij.col.vbi dicit ſi dicat non eſſe culpabilem & ſi appareret fecit ad defenſionem admittitur ſecus ſi ſimpliciter factum neget dein
164 de dicat ad defenſionem factum.† Limita niſi eſſet ſtatutum ꝙ debeat reſpondere ſimpliciter nā tunc talis reſponſio ꝙ feci ad meā defenſionem non admittitur immo iudex cogere poteſt ipſum ut ſimpliciter reſpōdeat ut per Bal.in.d.l.i.C.de cōfeſ.& Iaſ.in .d.l. ut vi & doct.in.d.§.ſimpliciter poteſt etiam iudex cogere reſpondentem ut exprimat modū defenſionis ut per Bal in.l.i.circa prin.C.de edili.actio.Ludo.& alij in.d.§.ſi quis ſimpliciter Soci.in.l.i.§.ſi quis ſimpliciter.ff. de vulg. &
165 Pupi.Ang.in.d glo.† Sed quid ſi a principio negat factum & deinde videns probari dicat ex interuallo feci ad meam defenſionem an talis exceptio admittat̄ ex īteruallo Gād. i.d.rub.de defenſ.vlt.col.diſtinguit aut negat factum ſimpliciter & tunc non poteſt poſtea ex interuallo dicere ſe feciſſe ad ſuam defenſionem cum veniret contra ſuum factum & iuramentum & allegaret turpitudinem ſuam ideo non audiendus.c.cum dilecti de dolo .c. cum venerabilis de excep.aut nō negat factū ſimpliciter ſed negat ſe culpabilem eſſe poteſt poſtea probare ſe feciſſe ad ſuam defenſionē quoniam non negat factum ſed quod factum iniurioſe non fecit ut ibi per eum & per Boni.in tit.quid ſit accuſatio.xx.col.Bald.vero in.c.i.§.item ſi vaſſus vlt.col.de contrō.inueſti.poſt And.dicit ꝙ poteſt per tex.in .d.c. cū dilecti de accuſa.idem Bal.in ſpecula.in titu. de depo.vi.col.ver.poteſt quis intepretari & Bal. in in .d. auct.qui contra propriam pen. col.& i.l.fi.i.fi.C.de cuſto.reo.dicit ꝙ poteſt interpetrari ad ſuā defenſionem non autem perimere per .d cap. cum dilecti per Luc. de pē.in.l.profeſſio.iiij.col.C.de mune.pa.lib.x. Math.in coſti.terminum vite.vij q.vbi plene poſt. And.ibi & in.d.§. ſi vaſſallus & in.c.ij. de pa.ten.& per Mathe.in coſti.qualitas perſonæ Iaſ.in.d.l.vt vim dubitat de dicto Bal.ꝙ poſſit interpretari & dicere ꝙ fecit ad ſuam defenſionem doct.tamen communiter cōcludunt cum Bar.in.d.l.aurelius.§.idem queſiuit ꝙ non obſtante tali interpetratione iudex poteſt condemnare confeſſum & ſpernere dictū quod fecit ad ſuam defenſionē per quam doctr.Bar.Iaſ.i.d.l.vt vim ver.iiij.circa predicta quero, titubat & dubitat tenere opinionem Bal.de qua ſupra, & faciunt dicta in conſti. aſperitatem & ibi per Math.in.x.no.ꝙ inquiſiti ſemper querunt colorare eorum delicta aſſerendo ꝙ fecerint ad eorum defenſionē ideo excludi debent Deci.vero ind.l.vt vi.ver. ſucceſſiue,dicit Iaſ.equiuocare nam procedit vt non credatur ſibi ita interpetranti propter iuris preſumptionē ſecus tamen ſi voluerit hoc probare nā poteſt And.vero in.d.cōſti. terminū vitæ in fi. et i.d.§.ſi vaſſallus de cōtrario inueſti.& in.d.c.ij.de pa.ten.& Math.in.d. conſti.vij.q.dicunt admicti talem exceptionē & dari terminum ad eā probandam dicēs iudices ſicientes humanum ſanguinem malefacere non admittendo dic ergo ſecundū And.

in regno euangeliſtam admittendam talē ex-
ceptionem & dari terminum ad eam proban
dam etiam ex interuallo pro vt etiā dicit De
ci.in.d.l.utvim &ita nouiter reperio deciſum
in collaterali cōſilio ut per Tho.gra.in vo.ij.
vbi plene,& optime tradit & in conſil.lxix.
& per Ioā.de ami.in conſi.lxxiiij.& hoc per
doct.Bal.in.c.dudum pen.col.de electio.vbi
magiſtraliter loquitur.prefati aūt doct. intelli
guntur quando ſimpliciter fuiſſet confeſſus ſe
feciſſe ad ſuam defenſionem nō offerendo ꝓ
bare ꝙ fecerit ad ſuam defenſionem vbi ergo
petitur,& offertur probari defenſio dari de-
bet terminus ad probandum de defenſione &
non poteſt denegari petenti per doct.Bald.in
d.c.dudum.verum ſi non probauerit poteſt
torqueri,& ita intelligitur doct.Bald.in.d.l.i.
C.de cōfeſ.inquantum dicit torqueri poſſe ta
liter cōfitentem vt locum habeat termino da-
to ad eam probandam,& non probata.cau-
tus ergo ſis ſi vides probari delictum vt petas
& offeras probare factum ad defenſam quod
166 no.in practica.☞ † Sed quid ſi dato termino
ad probandum de defenſione non eſt proba-
ta defenſio,& factum ad defenſionem an ſtā-
te eius confeſſione ſimpliciter facta vel qua-
lificate & non probata qualitate defenſionis
poſſit torqueri & ad mortem condemnari.ꝙ
torqueri poſſit dicit Bal.in.d.l.i.C.de cōfeſſ.
& Lanfra.in.d.§.cōfeſſiones ver.quero.iux-
ta vbi dat cautelam ꝙ ponat eū ad torturā,&
Thom.gram.in.d.voto.ij. allegat Anton.de
Alexan.in apoſt.ad Bart.in.l.prima.§.ſi quis
vltro.ff.de queſtio.in add.incip.pone reus te-
nere ꝙ torqueri poteſt quod tamen ipſe Tho.
intelligit vt ſupra dato termino, & non pro-
bata defenſione idem Thom gram.in voto.
xxiiij.& ꝙ torqueri poſſit Thom.ferra.vero
in.d.cautela.v.tenet ꝙ nec torqueri poſſit ex
quo tortura datur vbi non ſunt alie probatio
nes ſed vbi extat confeſſio non poteſt tor-
queri.ſed reſpondetur ꝙ illa confeſſio non eſt
ſimplex ſed qualificata ideo torqueri poteſt,
ut ſimpliciter confiteatur vt dicit Baldus.in
d.l.i.& hoc teneas ꝙ torqueri poſſit, & ideo
parum proficit quod infra ſequitur cum ſem
per torqueri poſſet vt ſimpliciter confiteatur.

167 ☞ † Ad ſecundum an poſſit ad mortem con
demnari doct.communiter concludunt cum
Panor,in,c.auditis de preſcrip.ꝙ non poteſt
taliter confitens ad mortem condemnari etiā
ſi nihil probauerit quod dictū pro ſingulari,
& mirabili in pratica tenet,& refert Fely.ibi
dem quod dicit notandum eſſe pro adiuuan
do amico & etiam tenet Fel.in.c.cum venera
bilis.iiij.colum.verſi.ij.notab. & in.d.c.ſigni
ficaſti lo.ij.de homi.vbi dicit alibi non repe-
riri & in.c.afferte.v.col.verſic.& reſponderi
poteſt de preſump. Areti.in.l. manifeſtiſſimi.
C.de furtis Alexan.in.l.non ſolum.§.ſciendū
ff.de oper.noui.nun.& Socy.in.d.l.i.iiij. col.
ff.de vulg.& pupill.Iaſ.in.d.l.vt vim vbi re-
fert ſibi feciſſe honorem& Thom.ferre.in.d.
cautela.v.& Marſi.in ſing.clxxxv.& in con
ſilio.lij.& in pra.in.§.poſtq̄ verſi. addo vlte
rius Thom.gram.in.d.vo.ij.& Capi. in de-
ciſ.ſa.conſilij.clv.iij.dubi.& Math.in.d.con-
ſtitu. terminum vite vij.q.& Thom gram.
in.d.cōſi.lxix.plene Marſi.in.l.repeti.vij.col.
verſi.Quartus caſus.ff.de queſtio.& ita dicūt
doct. limitari dictum Bartoli.in.d.l.aurelius
§.idem queſiuit ꝙ licet ſtetur confeſſioni ex-
cluſa defenſione vt condemnari poſſit non ta
mē vt corporaliter vel capitaliter ex quo ex
preſumptionibus eſſet cōdemnandus, & vbi
taliter condemnatur non punitur corporali-
ter ex vulgata doct.Imo.in.c.quia veriſimile
de preſump.preſumptio.enim eſt per.l.i.C.d
ſicar.vt dicit Bar.in.d.§.idem queſiuit.proſe
quere plura ī hac materia,vt ꝑ Tho.ferr.in.d.
cau.v.dic tamen ꝙ ſi iudex vult procedere
mediante tali confeſſione ad condemnādum
ex doct.Bar.in.d.§.idem queſiuit ꝙ non po-
teſt condemnare confitentem corporaliter
per doct.Panor.& Fely.in.d.c.auditis,& alio
rum ſupra.Si vero voluerit procedere ad tor-
turam vt habeat claram, & ſimplicem con-
feſſionem poteſt per doct.Bald.in.d.l.i.C.de
confe.& Lanfran.in.d.§.confeſſiones & alio
rum ſupra,& pro hoc adducitur ſimile nam
ratione incertitudinis in pluribus occidenti-
bus ne ex preſumptionibus damnetur deueni
tur ad penam pecuniariam, & non corpora
lem & capitalem vt ſupra fuit dictū & Alex

in conſilio decimoquinto, primo volumine,
& Marſilius poſt Bartolum in lege finali.ff.
de ſicar.& tamen illud procedit ad condem-
nandum ſecus ſi iudex velit contra aliquem
procedere ad torturam ut indicet vulnus
mortale inferentem nam poteſt ut plene per
Mar.in pra.in.§.diligẽter & in.l.1.§.diuus ff.
de ſicar.& in.l.i.C.eo.& in ſingu.ccxvij.&
per Saly.in.l.fi.C.de queſtio.col.fi.ver.idem
dico vbi ꝙ torqueri poteſt ut dicat an ex ꝓ
poſito & habito tractatu & per Deci.in.l.fa
uorabiliores.ff.de reg.iur.ita ergo ĩ caſu iſto
licet ex preſumptionibus non poſſit ad mor
tem condemnari tamen torqueri poteſt. So-
cy.tamen,in.l.non vtiq;.C.de axcep.tenet
contra Panor.in.d c.auditis & contra pre-
miſſa dicit Deci.in.d.l.vt vim ver.ſucceſſiue
& per eundẽ Deci.in.c.cum venerabilis.xij.
col.de excep.& Soci.ĩ.d.l.utiq; declarat qua
liter intelligitur dictum Inno.in.d.c.quia ve-
riſimile & reſpondet ad doct.Panor. in.d.c.
auditis & ſaluat in vno caſu ut per eum ibi,
communiter tamen tenetur dictum Panor.
in.d.c.auditis,fauore accuſati,& ibi ꝙ ex ſo
la confeſſione abſque alijs probationibus nõ
damnatur ad mortẽ & per Par.in tra.ſind.
in verbo confeſſio & vide Mar.in pra.in.§.
diligenter in indicio inge.in fi in ſing 455.&
per Ioa.de arn.in epito.lxxxv.vbi ꝙ nõ poſ
ſit ad mortem condemnari ſic etiam ſi dicat
credere forſudicatũ & potuiſſe occidere im-
pune & tunc ſtabitur eius iuramento ut per
168 eundem Arno.in.i.caute. ¶ † Et not. etiam
quod dixit Soci in.d.l.nõ vtiq; ꝙ ex preſum
ptione a lege inducta dãnari poteſt ad mor-
tem non autem ex preſumptione facti & ita
procedat dictum Inno. in.c. quia veriſimile
ita limitat quod dicitur quod ex preſum-
ptionibus non damnatur ad mortem nã intel
ligitur ex preſumptionibus facti & non iuris
que liquida dicitur ut per Tho.ferr.in.d.cau
te.v.item procedit in preſumptione legis li-
quidanda a iudice ſecus ſi eſt liquida a iure ut
ibidem per Soc.quod no.pro dicta regula ut
locum habet quando proceditur ex preſum
pta probatione a lege abſq; alia probatione
facti ut ibi q̃ue no,ſupra dictis in alijs mate-
169 rijs & infra in executionibus. ¶ Et no. Circa
hanc materiam defenſionis ꝙ ſi accuſatus re
ſpondendo dum vellet dicere ꝙ fecit ſe defen
dendo ſi dixerit ꝙ fecit vlciſcendo talis ex-
ceptio & reſponſio tolleratur & interpetra-
tur vlciſcendo.i.defendendo ita per tex. glo.
& Bar.in.l.deuotum in ver. vlcionis.C.de
metall.lib.xij.Alex.poſt Bald.in.d.l.i.C.de
confeſſ.ver.denuo queritur Iaſ.in.d.l.ut vim
ij.colum.verſic.quid aũt ſi accuſatus, & di-
xit Mathe.in conſtitut. terminum vitæ. viij.
no.quod ſiue in mari ſiue in terra ſiue eque-
ſter ſiue pedeſter licet inſultato ſe defende-
re,Et ex predictis remanet expedita luculen-
ter materia defenſionis ſequitur de alijs cau
170 ſis excuſationis. ¶ † Sexto igitur excuſat iu
ſtus dolor nam ſi quis iuſto dolore commo-
tus occidat aliquem excuſatur a pœna or-
dinaria & minor imponitur text. eſt in.l.ſi
adulterium cum inceſtu.§.imperatores.ff.de
adulter.vbi maritus occidens adulterum in
actu adulterij inuentum non punitur pœna
mortis & ordinaria legis corneliæ ſed mi-
tius cum difficillimum ſit iuſtum dolorem
temperare, loquitur tamen iure communi
quo non licebat viro occidere vxorem im-
pune hodie vero in regno licet impune vt
per conſtitut.ſi maritus dummodo inconti-
nenti & eodem inſtanti & mora aliqua non
protracta fecerit.& ſic iuſtus dolor tunc ex-
cuſat quando in inſtanti occidit dicetur ta-
men infra de hoc,ad idem text. in.l.prima
§.item diuus.ff.de ſicar.vbi mitius punitur
& relegatur & in.l.ſi quis in graui.§.ſi ma-
ritus.ff.ad ſilleia.nota.in.l.grachus.C.de
adulterijs.& in.l.nec ea lege.C.eodem tex-
tus.l.lex iulia.§.finali.ff.ad leg.iuliam re-
petundarum.quem textum.pro nota.refert
Bald.in.l.additos.C.De epiſcopali audien-
tia,& refert Roman.in lege.cum mulier.tri-
geſimaſecunda columna.ff.ſoluto matrimo
nio.verſiculo aduerte.tamen faciunt ea que
ſupra dicta ſunt de vulnerante & fugiente ſi
vulneratus inſequatur & occidat propter
dolorem iuſtum excuſatur a pena ordinaria
Panormita.in capitulo olim lo primo,ſecun-
da columna, de reſtitutione ſpoliatorum.vbi

tradit quoties quis iuſto dolore commotus deliquit pena debet minui per.d.§. imperatores & Feli.i.c.dilecti de excep. Pau.de. caſt.in cõſilio.cxcij. Areti.i conſilio.clxv.vlt.col.Mar. in.d.l.i in prin.xij.limi.ff.de ſicar.et in.d.§.itẽ diuus & in conſil.xviij.ſeu.cxviij. & conſil. vlt.Tho. gra.in vo.xxiij & Math. in conſti. ſummo periculo.x.no per Ioa.de arn. i ſolilo. xxij.vbi quando verbis prouocatus eſt et ſeq. ſolilo.xxiij faciũt ſupra tradita de exceſſu & Ange.in.d.glo.et dictus titius.ij.col.vbi idem allegat.faciunt ſupra tradita q̧ homo immenſo dolore commotus inopinate preuentus nõ eſt in plenitudine intellectus vt dixit Bal.in. c.i.§.i.in fi.de pa.iur.fir.Mar.in pra.in.§. quoniam ver.item etiam ſcias,adeo iura fauẽt ex quibus locis percipi videtur quando i inſtanti impenſus dolore deliquit nõ ex īteruallo, ſed dic q̧ etiam ex interuallo ut minuatur pœna non in totum ſed alleuietur nam in caſu.d.cõſti.ſi maritus ſi in inſtanti facit quod declara ut ibi per Math.in ſi.qualiter dicatur incontinenti tunc nulla pœna punitur vt ibidem vt ergo alleuietur licet ex interuallo propter iuſtum dolorem debet tẽperari & iudex ex hoc poteſtante ſnĩam,ita declarat Math.ind.cõſt. ſi maritus i pri.vbi de hoc allegat Luc.de pẽ. in.l.i in verbo diſtulerit .C.de diſcuſſ.lib.xij. & in.l.errat.C.de caſt.pecul.mil.eo. libr. & alios doct.de quibus ibi & ita dicit ſepius practicatum tẽpore Regis Ferdinandi & ſic iuſto dolore cõmotus ſi ex interuallo delinquit excuſatur a tanto ſed non a toto, ſic etiã ſi quis iuſto dolore cõmotus percutiat clericum non incidit in canonem ſi quis ſuadente ut per Panor.in.c.iij.de ſent.excõmu. & Cur. in conſi. xx.x.col.iiij.q. vbi etiam q̧ ſe defendendo
171 non eſt excõmunicatus vt ibi. ℣ †Septimo excuſat calor iracundiæ nam ſi quis motus calore iracundiæ ut quia dicto aut facto prouocatus deliquit & occidit excuſatur a pœna legis cornelię ordinaria .d.§. imperatores .d.§. item diuus & faciunt ea que ſupra dicta ſunt quando quis dicto aut facto prouocatus deliquit ut per Math.in.d.l.i.x.limi.ff.de ſicar.& in ſing.626.& in pra.in.§.quoniam & in locis ſupra allegatis Pau.in.d. conſi.cxcij.Roma in.d.l.cum mulier.xxxij.col. verſi. aduerte tamen.quem etiam refert Feli in.d.c. dilecti.ij.declara. vbi dixerunt q̧ licet homicida occidi debeat per.l.iij.C.de epiſ.aud. tamẽ in poteſtate iudicis eſt homicidã deportare quẽ impulit iracundia etiam orta aliter quam ex facto offenſi allegat pro hoc tex.in.l.lex.iulia in fi.ff.ad.l.iul.repetund.quem prono. allegat Bal.in.d.l.additos.C.de epiſ.And. Alex. poſt Bar.in.d.l.lex iulia quod dicit valde no. Feli. in.d.c.dilecti vbi etiam Panor. & q̧ ex hoc poſſet quis euadere a pœna mortis,& Bal. in l.ſi non cõuicij.C.de iniur.Ludo.in ſing. 508. Panor.& poſt eum apoſti.in.c.i.de his qui ſi li.occi.Iaſ.in.l.ſi filiam.C.de inoffi.teſt Lu.de pẽ.in.l.omnes omnino.C.de decur.lib.x.Deciſ.plene in.l.quod calore.ff.de reg.iur.Tho. gra.in conſi.xxix.& in conſi.xxxix.& conſ. lxiij.Math.in.d.conſti.terminũ vitæ .x. limi. Marſi.in conſi.lxxx.& in conſi.cxix. Par.in tra.ſind.in verbo ſindicantur officiales habentes officium publicum & in verbo condemnatio ver.quidam iudex& car.xiij.ij.col.ubi etiã de officiali occidente & ſuſpendente iracundia motus & ibi in ſi.de indebite torto occidente iudicem Speul.in tit.de accuſa.& ibi Bal.verſi.quid ſi vocaui & in tit.de preſump. ver.ſed pone Cepo.in conſi.xxix.iij.col.Feli. in.c.ſicut de iureiur.poſt Panor.in.d.c.dilecti Areti.in conſi.xxxiij ſic & blaſfemans calore iracundiæ mitius punitur & non pœna cõſti.regni blaſfemantibus ut ibi per Math.iij. dubita.Ludoui.montal.in tract. de reprobaſen.pil.iij.dub.& ibi declara ut per hoſtien.in ſum.in tit.de maledi.§.i.& per Iaſ.in.l. ſi duo §.fi.ff.de iureiuran.Vbi limitat ſi alleget iuſtã cauſam caloris & non iniuſtam,text.in.l.i.C. ſi quis Impera.male l.famoſi.ff.ad.l iul.mag. & in.l.ij.C.de aboli.tempera tamen & intellige ſi probetur quod talis fuerit iracundia quod ipſum delinquentem a mente alienaret vt per Panor.& Feli.in .d.c. dilecti & Deciſ.
172 in d.l.quod calore. ℣ † Sed infra quantũ tẽpus poteſt declarare factum calore iracundiæ dic ut per Lud.de pen.in.d.l.omnes omnino.C.de decur.lib.x.& Deci.in.d.l.quod calore quod infra.xxx.dies & per Ioan. de arni in epi.

in epi.lviij.& lviij. vbi de iniuria calore iracūdiæ ꝙ per penitentiam non teneatur actio ne intimarum & de confeſſione facta calore iracundiæ an noceat per Feli.in.c.ex litteris et in.c.ſicut ex litteris.§.ſi vero de iureiur. Mar. in prac.in.§.poſtq̃ & in rub.C.de probat.& multa tradit Iaſo.in.d.l.ſi filiam & Corſe in reper.Panor. in verſi.calor iracundiæ & per Panor.in.c.dudum de conuer.coniug. & Deci.in.d.l. quod calore & in.d. locis de voto, iuramento,contractu,ſententia,accuſatione,
173 & alijs vt per eos. ¶ †Octauo excuſat metus inſtantis periculi & mortis & ideo ſi quis tirannus aut potens dicat alicui non potenti occidas talem alias occidam te & ille erat talis ꝙ ſi eius iuſſum non adimpleat micteret minas ad effectum ſi aliter vitam ſuam euadere non poteſt niſi occidēdo excuſatur ſi occidat & non punitur aliqua pœna propter periculum mortis ita Pet.& Cy.in.l. ſcientia.§.qui cum aliter.ff.ad.l. aquil. allegat gl. in.l.ſi familia communis.ff. ſi fami.fur. fe.di. ver.& ſi ſeruus Bal.in.l.i.xi.q.C. vnde vi,& in.c.i.§.iniuria vlt.col.ver. & pone quidam potens de pa.ten.& in repert. in verbo homicidium ver.vltimo & in.l.ſeruos.C. ad.l. iul. de vi Alex.poſt Bar.in.l. liber homo.ff. ad.l. aquil.Cep.in cau.iiij.aut.xl.Iaſ.inſti. de acti. §.ſi mitius antepen.col. ver. nunquid autem Gand.in rub.de pen.pē.col.ver. non punitur Mar.in conſi.xxv.vbi delinquens coacte excuſatur Deci.in cōſi.cccxxxvi.& tn reg.velle non credit.ff.de reg.iur.et in.l.quod iuſſu. eo.tit.Iaſ.in.l.ſi quis iniquum.§.procurator. ff.qđ quis.iur.Flor. in .d.l. liber homo circa prin.& ī.l.quod dicitur in prin.ff.ad.l.aquil. in.l.i.in prin.xviij.limi.ff.de ſicar.Deci. in.d. l.ut vim.ij.no.Fel.in.c.ſignificaſti.lo.ij.de homi.circa.fi.Ana.in.c.ad liberandum.ij.col.de iude.Ioā.de lig.in tra.de bello car.cxxo. ver. ix.queritur Cur.in conſi.xx.xv.col. & hanc dicit cōmunem Deci.in.d.l.ut vim.licet Bal. in.d.l.ſeruos & Floria.in.d.l.liber.homo dixerint contrarium tamen Deci.allegat pro cōmuni text.in.l.is qui aggreſſorem.C.de ſica. vbi occidens aggreſſorem alium pro ſalute propria excuſatur allegatur etiam tex.in.l. ſi quis fumo.§.fin.ff.ad.l.aquil. ubi excuſatur qui iuſto metu edes vicini intercidit per quē text.dicit ibi Flor. ꝙ excuſatur famulus cui dominus minatus eſt mortem niſi interficiat eius vxorē que erat ſuſpecta de adulterio vt per Ioa.de arn.in epito.viij.vbi limita. con-
174 ſti.terminum vitę.¶ † Et pro hoc etiā facit queſtio diſputata per Ang.Areti.incip. Atholus gayum aggreſſus que eſt notabilis & cōtingens in facto vbi diſputauit de illo qui cū eſſet ab alio aggreſſus apprehendit mediatorem aut alium circunſtantem & illo vſus fuit pro clipeo ſi interficiatur ille talis vſus pro clipeo non tenetur vtens de homicidio per.d. l.is qui aggreſſorem.& ita reſidet Deci.in.d. l.ut vim.reſpondens ad contraria ut per eū & ita etiā reſidet Feli.in.d.c. ſignificaſti .que no.quia cotidiana & uide plene de hac excuſatione ut ꝑ Corſ.in .d.ſing.in verbo metus vbi plene & hac dicit communem & ſequē
175 dam & per Thom.gra.in vo.xxviij.¶ †Nono excuſat diuina reuelatio a pœna homicidij bonus tex.in.c.gaudemus de diuor. & ibi no.ibi ſanſon ab homicidio Boni.in rubr. de inſul.& percu.in fi.idem dic propter miraculum vt per Lu.de pen. in .l.i.C. de deſer. & occul.lib.xij.& Deci.in .l. fauorabiliores .ff. de reg.iur. ubi ponunt de eo qui ſuſpenditur ad furcas & laqueus frangitur & cecidit ſuſpenſus in terram ꝙ tunc erit liberandus licet condemnatus ad mortem ex quo videtur factum miraculo quodam & ſignum eſt innocentiæ quod tamē intelligit Deci.ibi ſi prius fuerit proteſtatus de innocentia ſua & per Par.in tra.ſindi.in verbo pœna verſi.anſi. lo ij.per dictum in pſal.laqueus contritus eſt et nos liberati ſummus & per Ioa.de arn.in ſo
176 lilo.v.incip.laqueus. ¶ †Decimo excuſat laſciuia ſiue libido nam ſi quis per libidinē occidat non punitur pœna ordinaria homicidij vt eſt tex.in.l.lege cornelia.§.cum quidā ff. de ſicar.ubi per quinquennium relegatur & uide in conſti.poculum amatorium & in conſtitutione amatoria pocula & ibi Math. & vide dicta per Mar.in .d.§. cum quidam & vide Cepo.in conſi.xxx.ij.colu.& conſil.
177 xxxi. ¶ †Limita ī muliere carcerata nā libi

do non excuſat etiam ſi eſſet meretrix vt per Par.in verbo adulterium Mar.in ſing. cl. & in.l.i.in princi.i.col.ij.ampli.ff.de ſicar. & in pra.in.§.agredior in prin. Limita etiam niſi per vim ut in conſtitutione.omnes noſtri regiminis vbi per Math. dummodo infra octo dies conqueratur alias non punitur pœna vltimi ſupplicij.

178 ¶ † Et no.in hoc ꝙ ſi facta eſt pax inter duos et facta eſt promiſſio ſub pœna de non offendendo ꝙ ſi alter alterius vxorem adulterat non dicitur rumpere pacē & fideiuſſionem cum ratione libidinis & nō iniuriandi animo ut per Bar.in.l.verū .ff. de fur.& ibi ꝑ Barba.& Alex.poſt Bar.& Ange.in glo.che hai adulter.la mia don.ver.qd autem ſi pax Iaſ.in.l.qui ſeruum.ij. col.ff. de ver.obliga.Roman.in conſi.clxxxiij.& cōſ. clxxxv.Alex.conſi.cxiij.ij.vol.Par.in.d.ver. adulterium Mar.in conſi.ij.& conſi.xx.& cōſil.li.& conſi.lxxxiij.et conſi.lxxxv. & conſil.ciiij.& conſi.cxxxij.& in .l. lege cornelia in fi.ff.de ſicar.& in.l.i. nu. xxiiij.C. de rap. virg.& in.l.i.C.de ſicar.vbi etiam rapiendo mulierem non dicitur pacem rūpere ex quo libidinis cauſa & non animo rumpendi pacē & offendendi feciſſe dicatur & ideo ſi conſtaret animo offendendi & iniuriandi dicitur pacem rumpere vt per Alex.poſt Bar.in.d.l. verum & Iaſ.in.d.l.qui ſeruum dixit etiam ſi rapiendo percutiat ut aufugiat non rumpit pacem & Mar.in.d.l.i.i.col.

179 ¶ † Vndecimo excuſat ignorantiā & error de quibus ſupra in.ij.par.in prin.& ideo ſi propoſui occidere titium & per errorem credens occidere titiū ſemptonium occidi excuſor a pœna ordinaria quia non habui animum occidendi ſempronium de quo per Boni.in rub.de inſul. & percu.vbi de eo qnem non cognoui & And. & Math.in conſti.terminū vitæ & per Par. in tra.ſind.in verbo executio & idem ſi teſtes dicant titium mortuum ex tribus vulneribus & exumato corpore non apparent vulnera non poteſt condemnari ad mortem ut per Bald.in.l.ſi quis teſtibus in fi.C.de teſti.Ang.in glo.compar.inquiſ.interm.defenſ. etiam ſi conſtat de maleficio docto.de errore de qua materia per Ang.in glo.appenſate & Gand.in rub.de pen.ij.col.vbi plene quando quis deliquit ultra cogitatum per errorem & in rub.de homi.xx.col.Bel.in pra.in glo.& dictus titius.iij.&.v. col.& in rub de queſt. col.xlviij.Marſi.conſi. vij.& conſil.lxvij.& in.l.i.§.diuus.ff.de ſicar.et in.l.diuus eo.Cep. conſi.xiij.Ioan.and.in reg. cum quis de reg. iur.in.vi.Bal.in.l.ſi quis ſeruo.C.de fur. Roma.in conſi.506. Cepo.in conſil.xxxiij. vbi de eo qui volebat occidere inimicum & occidit patruum Pau.in cōſi.cxcij.de eo qui uolebat baſtonare & occidit & Marſi.in.l.i.§. diuus.ff.de ſicar.& in ſing.incip.voluntas & propoſitum & vide per Iaſ.in .l. clam poſſidere.§.qui ad nundinas.ff.de acquir.poſſ. & per Ioa.de arn.in caut.i. de occidente quem putabat foriudicatū ꝙ excuſetur a pœna ordinaria de ignorantia aūt an & quando excuſet dicvt per Saly.in.l.ſenatus.C.de his qui ſibi inteſta.aſcrip.ubi plene diſtinguit de ignorātia facti et iuris naturalis et poſitiui de iuſta et iniuſta & ſuppina vbi plene de his et ꝑ Gā. in rub.de homi.x.col.ver.ſed quid ſi quis delinquens in ſua excuſatione & Ang.in.d.gl. appenſate gl.& doct.in.l.ex maleficijs.§. longe minus.ff.de acto.& oblig. glo. & doct. in l.i.C.de colo.illi.lib.xi.& per alios quos allegat Augu.poſt Ang.in.d.gl.& per Par. in tra.ſind.in verbo pœna ver.quia multa Marſi in.l.nihil intereſt & in.l.fi.ff.de ſica.vbi de duobus rixantibus & fratre credēte fratrem inſultatum occidente & in rub.ff. de falſ. & in lege qui ignorans & in lege qui falſam .ff. de falſ.& in.l.i.C.de rapto. vir. in quibus de ſupina & craſſa non excuſare & que autem dicatur craſſa & ſupina per Anto.& Panor. in.c.i.de ord.ab epi.& in.c.ſi ſpenta.ne cler. vel mon.& in.c. apoſtolice de cler. excōi. in quibus excuſat & que ſit Mar.in rubr.ff. de fideiu.nu.cliiij.de affectata,& de percutiente clericum quem ignorabat & credebat laicū Gand.in rub.de var.queſti.in male.in fi. ij.col.& Mar.in conſi.xcvij.& Par. in tract. ſind.car.xlvij. vbi de percutiente officialem nō portante ſignū & per Bal.in.c.i.§.vaſſallus ſi defeu.fue.contra.& in.l.error. iij. colu. C.de iuris & fa.igu,Bar,in,l,iter omnes ,§.de

ff.de ſur.& in.l.genero.ff.de in fam.& in.l.cũ
qui.§.pen.ff.de iureiur.vbi non excuſat eum
qui dabat operam rei illicite.Et de ignoran-
tia iuris an excuſet a dolo Pau.de ca.in cõſi.
clxxxix.Alex.poſt Bar.in.l.i.ff.ſi quis teſta.
lib.vbi dicit excuſare a pœnis doli & nõ cul-
pe late Bal.& Ang.in.l.ſicut.C.de preſcrip.
xxx.anno.Cor.in conſi.cxx.ij.volu.excuſat
etiam a dolo preſumpto in ſtatuto vt per
Alex.in.d.l.i.& Ang.in.l.ſi quis.§.doli.ff.de
iur.om.iu.Ang.& Bal.in.d.l.ſicut.ignoran-
tia iuris poſitiui licet nõ excuſet a toto tñ mi
tius punitur quam ſi ex propoſito ut per Pa-
nor.in.c.per tuas de ſimo.Ignorantia vero iu
ris naturalis nullum excuſat vt per Specula.
in tit.de ſumma.tri.& fi.ca.Math.in conſti.
quiſquis x.no,Panor.in.c.cum eã.de emp.
& vend.nec etiam ignorantia iuris diuini ut
per Card.in clem.i.vi.q.de conſang.& affi.
Saly.vbi ſupra & per Math.in conſti.hõies.
i.no.ubi nunquam excuſat ignorantia vbi
habet ad mixtam culpã intellige de pœna cul
pe & non doli cũ excuſare poſſit ut p Alexã.
in.d.l.i.& no.ꝙ quo ad premium ignorantia
legis nõ nocet bene tñ ignorãtia facti & ideo
ex quo conſti.reg.pœnã eorũ dat premiũ ſor
iudicato ꝙ ſi capiat foriudicatũ ipſe ſit liber
a foriudicatione,idẽ occidẽs foriudicatũ non
punitur ut ibi,tñ procedit qñ ſciebat ipſum
foriudicatũ nõ ſi ignorabat,nã tũc nõ conſe-
quitur premium & ideo occidens punitur de
hõicidio,ſecus ſi ſciuiſſet factũ & ignoraſſet
legẽ & conſti.predictam ut ibidẽ per Math.
xiij.no.Etan et qñ ignorãtia iuris excuſat dic
& declara ut per Feli.in.c.ij.de cõſti.vbi ple
ne tradit & limitat poſt Panor.ubi etiã limi-
tat niſi habeat culpã admixtam in.c.ij.de ex
cep.poſt Bal.ibi & Roma.i repe.l.ſi vero.§.
de viro ſi ſall.ff.ſol.ma.Et an & qñ & quali
ter ꝓbari poſſit per iuramentũ ignorãtia ple
ne per Feli.in.c.quoſdã de preſump.poſt Pa
nor.et p Arno.in.i.caut.de errore vero ex-
cuſaute dic ut per Bar.et Mar.in.l.diuus.ff.
de ſicar.et Saly.in.l.qm̃ multa.C.ad.l.iul.de
vi.pu.aliquid per Cepo.in.d.conſi.xiij.ij.du
bio ꝙ excuſata a pena Ang.plene in.d.gl.et
appenſate ubi magiſtraliter loquitur et diſtin
guit ꝙ aut nõ eſt erratũ in eo in quo cogita-
uit delinquere & tunc aut dabat operã rei li-
cite et tunc delinquẽdo preter cogitatũ vel
culpã et nõ tenetur.l.qui occidit.§.pen.ff.ad
l.aquil.aut dabat operã rei illicite et tũc aut
cogitatũ tendit veriſimiliter ad finem ſequu
tum et punit̃.c.fi.de hõi.in.vi.l.qm̃ multa.C.
ad.l.in.l.de vi pu.l.ex incendio.ff.de incẽ.rui.
nã aut cogitatũ nõ tẽdit veriſimiliter ad finẽ
ſequutũ et tũc nõ punit̃ q ultra cogitatũ deli-
quit.l.ſi iniur.i pri.ff.đ iniu.aut ẽ erratũ in eo
quod cogitabat vel intendebat facere et tũc
erit videndum an i delictis opinio preualeat
veritati vel econtra et qñ , in quo diſtingui-
tur aut error et opinio vefatur circa delicti ꝓ
ductionem aut circa delicti ſpecificationem
primo caſu quando non putauit cõmittere
delictũ aut cogitatũ & attentatũ eſt de gene
re permiſſorum & tunc ſecundũ attẽtatum
iudicabitur & opinio veritati ꝑualebit.l.item
apud.§.ſi quis virginem.ff.de iureiur.cum at
tentatio in meretrice ſit permiſſa.l.que adul
terium.C.de adulter,aut cogitatũ eſt de ge-
nere prohibitorum & tunc veritas attendi-
tur et non opinio cum talis opinio et iuris er
ror non excuſat et ideo eſſet abſurdum dice-
re ꝙ ſcienter occidens alium non puniretur
ex eo ꝙ putauit delinquere licet iuſtus dolus
interdum excuſet vel minus faciat puniri.l.i.
§.fi.ff.de ſicar.ſecũdo caſu quãdo error ver-
ſatur circa delicti ſpecificationẽ ut quia pu-
tauit delinquere ſed errauit et tunc aut error
excuſatur a iuris ignorantia vt quia ſcit ſe
delinquere ſubtrahendo rem alienam.Itẽ ſa-
cram de ſacro putans furtum ſimpliciter cõ-
mittere vbi ſacrilegium cõmiſit et tunc ſecũ
dũ veritatẽ punitur.l.i.C.de interd.matr.aut
excuſatur ex ignorãtia rei vel perſonæ i qua
cõmittitur et tunc aut error eſt in ipſius rei
vel perſonę ſubſtãtia,aut qualitate,ſi rei uel
perſonæ & tunc ſecundum ueritatem iudicat̃
de perſona patet.l.ſi eum.§.iniuria vbi Bar.
ff.de iniur.de re patet.l.vulgare.§.ſi quis es
ff.de fur.ſi in qualitate rei vel perſonę errat̃
et tunc aliud eſt in re aliud in perſona nã in re
veritas qualitatis rei ꝑualet.l.fi.ff.de crim.ex
pi.here.mitius tñ aliqualiter punitur propter

ignorantiam.l.ij.in fi.ff.de termino mo.ſi in perſona error attenditur in qualitate perſone. d.l.eum qui.§.fi.in ſubſtantia vero perſone ſi caſu quo attenderetur delictũ remaneret impunitum tunc error non attenditur.d.l.eum qui.§.pen.& ita reſident predicti doct.in hac materia.circa hunc errorem no.id quod tradit Baldus in.l.ij.C.quib.res iudi.non no.& Par.in trac.ſind.in uerbo executio.car.xlvi. ꝙ ſi titius fuit condemnatus pro homicidio ſeyi,& fuit decapitatus licet poſtea fuerit repertus innocens decapitatus & ꝙ fuerit alius nominatus titius ꝙ per talem errorem non euitat penã mortis uerus delinquens nec poteſt liberati punito innocente,vt etiam per Bald. in.l.qui ſeruum.ff.de interro.act.per illũ tex: in.c.i.§.iniuria. col.fi.de pa.iur.fir. Ang.in.l. quoties.§.fi.ff.ſol.ma. Panor.in .c.pen. vij.q. de re iud.Deci.in.l.& ſi nihil facile.ff.de reg. iur.Mar.in.l.i.in princi.iij.col.vlt.ampl.ff.de ſicar.& in.l.i.§.fi.xvi.col.ff.de queſtio.Ang.
180 in glo.dandis,& ſoluendis.in fi.¶ † Idẽ dixit Par.in.d.ver.executio.ꝙ ſi fuit quis condemnatus ꝙ ſibi eruatur oculus dexter amputetẽ manus dextera ſi executor per errorem extraxit ſibi ſiniſtrum,vel amputauit ſiniſtram manum an poſſit verum erui dexter,vel amputari manus dextera dixit ꝙ non ex quo impoſſibile eſt ſibi ſiniſter,aut ſiniſtra reſtitui,ut per Barto.per illum text.in.l. eleganter.§.qui reprobos.ff.de pigno.actio.ſed tamen executor puniri poteſt pena arbitraria propter erro
181 rem ita Pari.vbi ſupra. ¶ † Idem no.ꝙ ſi qs per errorem condemnetur quia occidit ſempronium qui viuit non poteſt contra eũ exequi ſententia cum conſtet manifeſte de errore,& innocentia etiam principe inconſulto vt per Aret.in.c.de his.de accuſ.Fely.in.c.cõſanguinei.de re iudi.Dec.in.d.l.& ſi nihil.Idẽ erit dicendum in confeſſione, vt ſi confiteatur ſe occidiſſe titium nam ſi uiuit non nocet confeſſio tali erronea.l.inde neratius.§.ſi quis hominem viuum.ff.ad.l.aquil.Gand.in rub. quali.fiat accuſa.ij.col.& ideo dicit Anto.in c.ſignificaſti.ij.col.de homi.Bal.in.l.i.viij.co. verſi.ſed quid dices.lo.ij.C.de confeſſ.Par.in tra.ſind.in verbo cõfeſſio,vbi de hoc & quãdo ex ſimplici confeſſione condemnatur, & ibi ꝙ conſanguinei admittuntur ad probandum de errore Mar.in pra.in.§.poſtq̃ iij.col. ver.patet etiam in confeſſione impoſſibili.& in.l.i.in prin.xiij.col.ff.de queſtio.ver.de cõfeſſione autem.&.§.fi.ver.quinimmo, & in
182 rub.C.de proba.¶ † An autem confeſſio in iudicio facta poſſit reuocari tanq̃ erronea & quid ſi eſt iurata,& quid ſi geminata & quid in ficta confeſſione per ſtatutum,plene tradit Mar..in.l.i.§.fi.&.§.queſtioni.ff.de queſtio. Cepolla.in cautela.lxix.Marſi.in cõſil.xxiiij. & in.l.repeti.ff.de queſtio.& in.l.penultima. eodem.tit.& in.l.i.C.de ſicar.& in pra.in.§. poſtq̃.vbi quid ſi per partem fuit acceptata, & in.§.quoniam. & in.§.diligenter.in.§.examinãda.& in.§.ſequens queſtio. vbi an poſt concluſum in cauſa, & in conſi.cxiij.& cõſil. cxviij.& per Tho.gra.in vo.xvi.& in vo.x. in quibus ꝙ in criminalibus etiã iurata & geminata ſeu repetita põt reuocari ꝑtextu erroris,& ꝑ Par.in.d.ver.cõfeſſio.& in verbo tortura.lo.i.ver.ſequitur queſtio quotidiana.vbi an & quando reuocari poſſit, vbi etiam limitat niſi eſſet datus terminus ad deliberandum nam tunc deliberando non reuocat, & vſq; ad quem actum,& an poſt ſententiam poteſt reuocari, & vide plene Iaſ.in.l.error.C.d iur. & fa.ign.maxime circa fi.vbi etiam dicit ꝙ incontinenti poteſt reuocari etiam non docto de errore,& ibi etiam iuratam, & geminatã. & no.vnum ſingulare dictũ Iaſ.in.l.magiſtratibus.& not.ff de iuriſdi.omnium iudic.ꝙ licet confeſſio extraiudicialis faciat indicium ad torturam,vt nota in.l.capite quinto.ff.de adulter. Mar.in.§.diligenter. & doct.in.l.admonendi.ff.de iureiu. tamen talis confeſſio ſi eſt reuocata non facit indiciũ etiam ꝙ de errore non probauerit, & ideo datur cautela vt ſi habeatur confeſſio extraiudicialis tanq̃ erronea reuocatur nam tunc etiam ſi non probetur de errore non facit indicium quod dictũ exclamat Iaſ.pro defenſione amici eſt dictum Bald.in.l.i.penultima colum.C.de cõfeſ.quod dictum refert pro notab.Fely.in.c. olim.ij. colum. verſic.ſecundus.de reſcrip.& Marſi.in pra.§.diligenter.verſi.quero vlteri

us an confeſſio.& in.§.examinanda. in fi.& in ſing.xxxi.& dixi ſupra in materia indicio rum,temperarem niſi fuiſſet per partem acceptata,& incontinenti non ex interuallo,vt per Marſi.in pra.in.§.poſtq̃.x.car. verſic.& iſtis etiam adde ꝙ in dubio ſed ibi refert Alex. tenere ꝙ in criminalibus reuocatur licet per partem acceptata'que nota.& nota.in allegatione erroris,vt non ſufficiat errorem allegare in genere niſi cauſam erroris exprimat,ita Bald.in.l.error.C.de iur.& fa igno.penulti-

183 ma col.& Curt.in cõſi.lvi.vij.co. ¶ †Duodecimo excuſat in prudentia nam ſi per in prudentiam occidit, non dicitur dolo occidere ſed culpa ideo non pena ordinaria punitur. xv.q.i.c.illa cauenda.ita per Cuma.in conſi. cxxxiij. Aretin.in conſi.lxxx. Alex.in conſil. cxl.ij.vol.Deci.in conſi.lx.& in.l.ferre in omnibus.ff.de reg.iur.Gandi.in rub.de penis.x. colum.verſi.cum aliquis.minor ibi item in fine vbi ſi per impudentiam non punitur aliqua pena Ang l.ſi quis.§.doli.ff.de iuriſ.om.

184 iud.¶ †Tertiodecimo excuſat neceſſitas vt per Boni.in tit.de inſul.& percu.in fi.& Gandi.in rub.de homici.ix.colum. verſi.ſed quid dicemus nos. ibi ſi vero neceſſitate Gandi.uero dixit diſtinguendo iure canonico ꝙ aut neceſſitas fuit euitabilis aut ineuitabilis. Primo caſu imputatur ei ita ꝙ ad ſuperiores ordines nõ promouet̃ ſed in ſuſceptis de miſericordia tolleratur.c.delecti.50.diſtinct. Secundo caſu quando fuit ineuitabilis tunc ſine omni diſpẽ ſatione poteſt in ordine habito miniſtrare.l. diſtinctio.c.quare.ideo ſi clericus habet gladium in manu ad ſui defenſionem titius ſurrexit in eum ita ꝙ clericus nullo modo potuit euitare vnde ille titius mortuus eſt illo gladio preter propoſitum illius clerici.c.ij.&.c.lator. de homicid.ad ſuperiores non aſcendit abſq; diſpenſatione traditur in clemen.i.de homic. vbi glo.ita Gandi.ibi,& ſupra fuit dictum.

185 ¶ †Decimoquarto excuſat dolus ceſſans nã ſi non dolo,ſed culpa, aut caſu fuerit commiſſum homicidium non punitur pena ordinaria mortis.l.i.§.diuus. verſi.ſed ſi claua.& in fi. ff. de ſicarijs.plene per Gandin.in rubrica de homicid,quinta columna,verſicu.item pone queſtionem ſepe contingit in facto vbi an & quãdo homicidium non dolo commiſſum ſed culpa puniatur,& Ange.in glo.ſcienter & doloſe.& plene ſupra fuit dictum ſuo loco,& per Aug.in glo.incendiario.& docto.in.l.reſpiciendum.§. delinquunt.ff.de penis.& vide Thom gram.in voto vigeſimoprimo.vbi pena relegationis per quinquennium punitur, limita ꝙ pro lata culpa capitaliter puniatur, vt per Pari.in tracta.ſindica.in uerbo pena. verſic.quid ſi ſtatutum.ibi licet dicatur,& de homicidio caſu commiſſo ſupra fuit dictum & per Gandi.in dicta rubrica de homici.vi. colum.verſicu.ſed quid dicemus nos. Angel. in dicta glo.ſcienter.& Mathe.in conſtit.qui de alto.& Felyn.in.c.ex literis.lo ſecundo.de homici.iure autem canonico diſtinguitur aut dabat operam rei licite aut illicite. primo caſu ſi adhibuit diligentiam quam potuit & occidit in nullo punitur.d.c.ex literis.&.c.ſignificaſti.&.c.dilectus.de homici.ſed tunc ſi graue imminet ſcandalum, & tanta laborat infamia ꝙ purgatio eſſet indicenda tunc purgatio indulgetur.d.c.ex literis.ſi vero non adhibuit deligentiam quam debuit ei imputatur ob negligentiam que culpe equiparatur quia non promouetur ad ordines nec vtitur ordine iam ſuſcepto . c. ad audientiam. de homi.ſecundo caſu quando dabat operam rei illicite ſiue adhibuit diligentiam ſiue non ſemper ei imputatur capi.continebatur. & capi. dilectus.de homi.l.culpa.ff.de reg.iu. Fely.in ca.lator.de homi.vbi etiam de ſtatuto quod non comprehendit occidentem caſu aut culpa ſed dolo vbi de incidente ramos impedientes piſcationem ſi ſocium occidat an teneatur pena ſtatuti Cardi.in conſilio. xliiij.Alexan. in conſilio.cxl.primo volu.& vide in.c.exhibita. & ibi Felyn. de homic. vbi de puero proijciente grauem lapidem, & percutiente in capite,& in.c.Ioannes.& in.c.fi.de homicid.& ibi per Fely.vbi de pulſante campanam, & occidente, & proijciente perticam vel ferrum ad terram, & de currente equum, & occidente puerum per Boni.in rubri.de inſul.& percu.in fina.colum.vbi diſtingue, & ſupra dictum fuit de his late vbi limita niſi

culpa pcedat caſum tũc tenet p Mar.i.l.i.§.diuus.i fi.ff.de ſica.Mat.i cõſti.terminũ vite.xij. fall.Hec circa naturales excuſatiões ſeq̄t de ci
186 uilibus. ☞ † Circa itaq; ciuiles excuſationes, primo excuſatur occidẽs nocturnũ agrorũ depopulatorem,& aggreſſorem viarum publicarũ,& deſertorem militie, nam tales omnes licet impune occidere.l.i.&.ij. C.quando lice.ſine iud.vin.Flor.in.l.ſi ſeruus.vlt.colum. ff.ad.l.aquil. Marſi.in.l.i.in princi.vi.fall.ff. de ſicar. Mathe.in d.conſti.terminum vite. xix.fall.& publicos diſrobatores,& latrones tanq̃ diffidatos vnicuiq; licitum eſt occidere, vt per Par.in trac.ſind.in verbo latro.in prin.Cepo.in conſilio.xlij.intellige tamen reſiſtentes, & quando capi non poſſunt, nam ſi alias capi poſſunt, non licet eos occidere ſed ad iudicem ducere, licet tamen occidere quando reſiſteret.d.l.i.&.ij.quod ex qualitate perſonarum deprehenditur, vt per Mar.in
187 l.furem.in fi.ff.de ſicar. ☞ † Secundo excuſatur occidens fur.nocturnum vel etiam diurnum quando ſe & ſua non poteſt aliter euadere niſi occidendo,& non aliter, vt in.d.l.furem.l.ſi pignore.§.furem ff.de fur.c.ij.&.c.ſi pfodiẽs.de ho.l itaq;.cũ ſeq.ff.ad.l.aql.l.ſi vt allegas.C.de ſica.Ang.in gl.cõpar.ingſſ.inter defen.iij.col.Corn.in cõſi.xxvij iij.vol.Sal.i l.quoniã multa.C.ad.l.iul.de vi.Gand.in tit. de pen.ij.colum.& ita intelligitur.c.ſi perfodiens.quando aliter nõ poteſt euadere ſe &ſua, & per Iaſo.inſti.de actio.in prin.in gloſ.in iudicio.tamen diſtingue inter nocturnum furẽ, & diurnum,vt nocturnum ita demum liceat occidere ſi ſe,et ſua abſq; periculo perſone ſaluare non poteſt.d.l.furem.&.d.c.ij.diurnum vero ita demum ſi ſe telo defendit.d.l.ſi vt allegas.ita diſtinguit text.in.d.c.ſi perfodiens.
188 ☞ † Limita tamen in fure nocturno ſi acclamatio preceſſerit, & aliter ipſum capere non poteſt.d.l.itaq;.tex.in conſti.terminum vite. vbi ita demum licet ipſum occidere ſi capere non poteſt,& precedẽte acclamatione,& vide per glo.& Marſ.in.d.l.furem. ☞ † Limita
189 etiam niſi luna lucebat, & poterat cognoſci fur, nam tunc non liceret occidere cum foret ſibi prouiſum remedio iuris agendo contra eum,ita dicit Ange.in.d.l.furem.& in.d.l.ſi vt allegas.poſt Bart.& Fely.in.d.c.ij. de homicid.quod tamen non placet Mar.in.d.l.
190 furem.& in.d.l.ſi vt allegas. ☞ † In diurno vero etiam limita niſi fuiſſet incognitus nam tunc non poſſet agere via iuris etiam non reſiſtente,& telo non ſe defendentem licet occidere cum tunc non daretur via recuperandi, vt ibidem per Bar.Bal.& Ang.& Mar.in.d. l.furem.& in.d.l.ſi vt allegas.idem ſi eſſet cognitus,& eſſet diſceſſurus poſſum illum occidere cum aliter non poſſum recuperare, vt p Alex.poſt Bar.in.d.l.furem.Ange.in glo.veſtem cele.ver.& bene no. Corn.in cõſi.xxix.
191 iiij.vol. ☞ † Limita etiam in nocturno, vt nõ liceat occidere, & etiam diurnum pro re vili vt duorum aureorum,vt per Alex.poſt Bar. in.d.l.furem.Feli.in.d.c.ij. Mar.in.d.l.furem. & in.d.l.ſi vt allegas.Mateſi.in ſing.cxliij.aut cxxv.Ange.in.d.glo.veſt.cel.Alexan. conſil. cxl.i.vol.Iaſ.in.d.l.vt vim.ff.de iuſt.& iu.& inſti.de actio.in prin.x.col.ver.in eadem glo. Ange.in.d.l.ſi vt allegas.dicit remitti arbitrio iudicis quod ſit paruum furtum, & in.l.i.C.
192 vnde vi. ☞ † Tertio excuſatur ad inſtar furis diurni occidens debitorem fugientem,& telo ſe defendentem contra creditorem volentem eum capere & ne dum creditori ſed etiam pro curatori creditoris,vt per Bal.in.d.l.ſi vt allegas.Iaſ.inſti.de acti.in prin.in gloſ.in iudicio ibi in eadem gloſ.in fi.Marſi in.d.l.ſi vt allegas.in fi.Alex.poſt Bar.in.d.l.furẽ.& Marſi. in.d.l.i.in prin.xxi.limi.ff.de ſicar. & in pra. in.§.vlterius.Iaſ.in.l.iuſte poſſidet.ff.de acq.
193 poſ. ☞ † Quarto excuſatur occidens transfugam vel hoſtem, & proditorem ciuitatis.l. iij.§.transfugas.ff.de ſicar.& in.l.proditores. ff.de re mili.Iaſ.in.d.l.iuſte poſſidet. Marſi.in d.l.i.v.limi.Mathe.in.d.conſti. terminum vite.xx.limita.& in conſt.pacis cultum.xiiij.caſu.& Par.i.d.verbo latro.vbi de hoc,& ſeq. & aſſaſſino bannito,& latrone.limita tamẽ, vt per Marſi.in.d.§. transfugas.poſt Bart.& Ang.ibi niſi transfuga eſſet in manibus familie aut in carcere conſtitutus tunc non poſſet occidi niſi iudicis auc.nam ſtatim ꝙ eſt captus,& carceratus habet ſecuritatẽ a lege ideo

offendens eum punitur.l.iulia maieſt.vt in.l.
fi.ff.de leg.i.iuncra.l.i.ff.ad.l.iul. maie.& iun
194 cta.l.fi.C.de mathema. ¶ †Quinto ad inſtar
hoſtis publici,& transfuge qui idem ſunt ,vt
no.in.d.l.preditores.Bart.in.l.laqueum. ff.de
acquir.rer.domi.excuſatur occidens aſſaſſinū
nam aſſaſſinus hoſtis publicus eſt, & ei indi-
ci poteſt bellū tanq̃ a lege diffidato , vt in.c.
ꝓ humani . de homi.in.vi.vbi Ancha.Gemi.
poſt Arc.Alex.poſt Bar.in.d.§.trāſugas.An-
ge.in conſi.xiiij incip.nos carolus. Mathe.in
d.conſti.rerminum vite.xxiiij.limi. Tho.gra.
in vo.xx.Par.in.d.verſi.latro.& Mar.in pra.
in.§.examinanda . Alex. poſt Bar.in.l.ij.§.i.
ff.de ſicar.Steph.aufr.in tra.de pot.ſecul.con
tra eccleſ.perſo.reg.xviij.ij.fall.& ſupra fuit
195 dictū i materia aſſaſſinij. ¶ †Sexto ad inſtar
hoſtis,& transfuge excuſatur occidens foriu
catum q hoſtis publicus reputatur,& a quo-
cunq; offendi poteſt ſecundum conſti.reg.pe
nam eorum , & ibi per Mathe.xi.&.xij.not.
vbi ꝗ hoſtis publicus occidi pōt ꝑ Barr.in.l.
ammiſſione.§.qui deficiūt.ff.de cap.& poſt
lim.reuer.Mar.conſi.ij.& conſi.lvij.& con-
ſi.cx.& cōſi.lxxxvi.& vide per And.in.d.cō
ſti.penā eorū.an liceat foriudicatū ſuſpēdere,
& an ſuſpēdendo teneat̃ pena vſurpate iuriſdi
ctionis iuxta conſtitu.duram, & diram.i.lib.
de cuius interpetratione, & quādo locum ha
beat ꝑ Capi.in dec.ſa.conſi.cxxx.dicit And.
ibi in.d.conſti.penam eorum.ꝗ non cum nō
fecerit aio vſurpandi iuriſdictionē,& ſic am-
196 plia ꝗ liceat eum impune ſuſpēdere. ¶ †Li-
mita tamē niſi foriudicatus fuiſſet in fortia fa
milie.& iudicis carceratus nam ſicut transfu
ga non poteſt occidi alias tenetur,vt ꝑ Bar.
& Ang.in.d.§.transfugas.ita occidi non pōt
foriudicatus & occidendo tenetur lege iul.&
per Bar.in.d.l.laqueū. ita per And.& Math.
ibi.xij.no.ij.q.& per Math.in.d.conſti.pacis
197 cultum.xx.& vlt.caſu. ¶ † Limita etiā niſi
a fratre nam nō poteſt fratrem bannitum &
foriudicatum occidere,vt per Nell.in tra.bā
ni.iij.par.ij.tēp.q.liij.Cepo.in cōſi.v.Marſi.
in ſing.ccx.& conſi.cxxi.Ioan.de arno.in ſo
lilo.lxvi.vbi etiam non licet occidere patrē
foriudicatum,& per eundem in epito.lxij.&

198 in caute.v.vbi nec vxori maritum. ¶ † Li-
mita etiam niſi proditorie occiderit aut ve-
neno vel pecunia nam non licet impune occi
dere,vt per Math.in.d.conſti.penam eorum.
iij.col.i.q.& in coſti.mala noxia. & Deci.in
c.que in eccleſiarum.vij.col.de conſti.tamen
Bal.de quo non facit mentionem Math.in.d.
conſti.tener in.l grachus.C.de adult.etiā per
pecuniam poſſe occidere,& in conſi.li.in fi.
i.vol.ꝗ licet eum veneno occidere,& per Al-
ber.in trac.ſtatu.ij.par.q.xcix.& Nell.in tra.
banni.iij par.ij.temp.viij.q.diſtinguit, & an
pecunia occidi poſſit vt vterq; excuſetur mā
dans, & mandatarius per Nell.in.d.tra.in.i.
ij.tempo.q.xij.allegat Alber.vbi ſupra.xx.q.
& per Marſi.in.l.i.in prin.ij.col.& in rub.ff.
de ſicar.& de occidente pecunia ꝗ licet,vt ꝑ
Deci.in conſi .cccxxvij.Mar.in.l.i.in prin.ff.
de falſ.& an licet veneno occidere per Cepo.
in conſi.v.& an proditorie per Cepo.in con
ſi.xxxiiij.Ange.poſt Bar.in.l.fi.C.de delato.
lib.x.Alex.poſt Bar.in.l.reſpiciendum.§.de-
linquūt.in princ.ff.de pen.Iaco.rebuff.in.d.l.
fi.& Celſus.poſt eum Marſi.in fin.xvi.incip.
proditores.& per Ioan.de arno.in ſolilo.xxi.
inci.quia occidens.dic etiam & in bānito, vt
ſupra cum banniti per ſtatura Italie habeant
199 vt foriudicati in regno, ¶ † Sed qd ſi quis re
ceptauerit bannitum aut foriudicatum dein-
de cepit illum& duxit curie an teneatur tanq̃
receptator an vero premium conſequatur d̃
quo in.d.cōſtit.penam eorum.dic vt ꝑ Nell.
in.d.tra.bāni.iij. par.ij.temp.xxiiij.q.ꝗ puni
tur vt receptator, & premium conſequitur.
200 ¶ † Septimo igitur excuſatur occidens bā-
nitum ſicut foriudicatum in regno nam ſecū-
dum ſtatuta Italie licet eum impune occidere
cum lege municipali permittente faciat arg.
l.grachus.C.de adulter.facit.d.conſti.penam
eorum.per Ang.in glo.compar. inquiſi.inter
defen.iiij.col.ver.quid ſi dicant.an autem li-
ceat eum bonis ſpoliare,vt per Ioan.de arno,
201 in dialo.xvij. ¶ †An autem valeat tale ſtatu
tum,& diſpoſitio.d.cōſtit.penā eorum.de ſta
tuto tradit plene Nel.in.d.tra.banni.i.part.ij.
temp.i.q.& Mat.in.d.conſti.penam eorū.iij.
col.i.q.ubi dn̄t ꝗ ſic ob publicā utilitatē Bar,

Bal.Iaſ.& Deci.in.d.l.vt vim & Bart.& Iaſ. in lege o mnes populi.ff.eo.& in.l.ij.C. quan do lice.ſine iud.ven.Bal.in.d.l.grachus Albe ri.vlt.par.ſtatu.q.lvij.Imo. & Felin.in.c.que in eccleſiarum de conſti.Alex.in conſi.cxiiij. i.vol.& conſi.ij.& conſi.cvij.ij.vol. & conſi.lxv.iij.vol.Deci.d.conſi.cccxxvij. Mar. in d.l.i.in prin.xij.limi.& in pra.in.§.aggredior circa prin.& in locis per eos allegatis contra rium tamen tenet Ioan.de arno. in ſolilo. ix. & ſolilo.xiiij.ꝙ non valet dictum ſtatutum nec dicta conſtitutio.ſolus tamen loquitur.

202 ¶ † Amplia etiam in occidente bannitũ igno ranter quia ignorabat bannitum eſſe vt per Bar.in.l.inter omnes.§.recte vlt.col.ff.de fur. & in.l. genero per illum text. ff. de infami. Alex.in.d.conſi.cxiiij.Nell.in.d.tra.in.i. par. ij.tempo.q.xxij.& q.xxiiij.ſeq.& ſeq.& per

203 Ioa. de arno. in epi.xxvi . ¶ † Quid ſi cre dens titiũ ioãnis eſſe bannitum qui non erat ſi occidit an teneaẽ concludit ꝙ ſi habuit iuſtã cauſam credulitatis qui taliter dicebatur publice excuſatur alias tenetur de culpa , & non dolo vt ibi per eum quod no. pro ſupra dicta excuſatione ratione erroris ut ſupra & de ignorante per Marſil.in.d.l.i.xij.limit. & Math.in.d.conſti.pœnã eorum.xiij.no.Mar. in pra.in.§.egredior. & Alex. in conſi.35.iiij. vol.Cor.in conſi.cxxij.iiij.vol.Deci.in.d.cõ.

204 cccxxvij.Cepo.conſi. vij. ¶ † Secundo am plia in occidente bannitum qui erat rebanni tus non tamen adhuc erat cancellatus de ban no nam occidendo non punitur ut per Paul. de caſt.in.l.ſi de eo.ff.de acqui.poſ.Alexã.in d.conſi.cxiiij.Mar.in.d.l.i.xij.limi. & in.d.§. aggredior Nell.i.d.tra.i.par.iij.tẽp.q.ij. Mar. in conſi.lxv.Deci.in.d.conſi.cccxxvij.Bald. in.l.labeo in fi.ff.de pac.plene Mar. in conſil. lv.vbi dicit puniri pœna extraordinaria cum fuit in culpa non perquirendo rebãnitionem & in conſi.xcvij.intellige tamen niſi ſciebat rebannitum nam tunc punitur ordinaria pœ na occidendo idem ſi ſciebat bãnum eſſe nul lum nã occidendo tenetur vt per Mar. in con ſi.xcvij.& conſilio.cvi.vbi plene & Cepo.in conſi.vi.& in conſi.xxxix.& ibidem ſi ſpera batur omnino rebanniri non poteſt occidi ſi ſciens occiderit tenetur alias tenetur de culpa ut ſupra per Mar.in.d.conſi.lv.& per Iaſ.in l.iiij.§.condemnatum.ff.de re iud.& in.l.creditores.C.de fideicom.& vide in hac materia in.d.conſi.tradita an ſtante gratia & ſaluo conductu dato bannitis & non cancellatis an poſſint impune occidi maxime per De ci.in.d.conſi.cccxxvij.& Mar.in. d. conſilio xcvij.& per Mat.in.d.conſti.pœnam eorum x.q.vbi de foriudicato obtinente ſaluum con ductum ſi occidatur an puniatur & in.d.con ſilijs aut ſciebant aut ignorabant gratiam & ſaluum conductum & per Nell.i.par.ij.temp. q.xv.& an ſi commiſerit aliud delictum gau debit ſecuritate data.q.xvi. & ibidem ꝑ quẽ ſecuritas dari poteſt idem vt ſupra dic in for iudicato qui habuit gratiã a principe an ante liberationem puniatur,vt per Math. in.d.

205 conſti.pœnam.ix.q. ¶ † Amplia etiam in ha bente arbitrium nam non poteſt condemnare occidentem bannitum vigore arbitrij Par.

206 in trac.ſind.in verbo arbitrium. ¶ † Amplia in occidente eum quem credebat bannitum qui non erat nam tenetur de culpa cum debe bat inueſtigare ſi erat bannitus ut per Barto. Ang.& alios in.l.genero.ff.de infami. Cepo.

207 conſi.xli. ¶ † Amplia etiam ſi fuiſſet cancel latus tñ indebite nam non puniẽ ſicut ſi non fuiſſet cancellatus vt ꝑ Bal.in.c.i.in prin. hic ſi.lex.corr.Cep.in.d.conſi.vij. Bar.poſt Ray. in.l.non ſecundum. ff.de dona. inter. vir.& vx.Nel.in.d.tra.i.par.iij.temp.iij.q. etiam ſi occidens putauerit illum rite cancellatum vt ibi &.ij.par.ij.tẽp.q.xxiiij.ſeq.& ſeq. Mar.in d.l.i.xij.limi.& in.d.§.aggredior vbi etiam di cit iniuſte dici cãcellatũ ſi nõ apparet cã cancel lationis ſecũdũ Bal.in.c.cũ ſup vlti.col.ff.de

208 re iud.& Mar.in conſi.lv.circa prin. ¶ † Am plia etiam dato ꝙ ſtatutum ſimpliciter dicat bannitum offendi poſſe licet non dicat occidi nã occidi poteſt vt per Io.and. in Spec.in tit.de cõſti.in fi.Bar.poſt Ray.in.l.iij.§. fi.ff. de alim.& cibar.leg. Alber.in tra. ſtat.i. par. q.v.& q.vij.Nell.in.d.tra.ij.par.ij. temp.q. vij.ver.examinatis queſtiõibus.Flor.& Pau. in.l.binas edes.ff.de ſer.vrb.pred.Flor. in.l.ſi is qui binas.ff.de vſufr. Pau.de ca.in.l.in ſuis

vbi

ubi Alex.Iaſ.et alij.ff.de lib et poſtu.Ange.in
conſi.lxxxiij. Bar.in conſi.incip.ſtatuto ca-
ſtri plebis.Ang.in glo.compar.inquiſ.inter de
fen.Alex.in conſi.clxvij.iij.vol.Bar.in conſil.
clxxxviij.Fely.in.c.que in eccleſiarũ.iiij.col.
de conſti.Marſi.in.l.i.C.de rap virg. numero
109 xxxvij.☞ †Amplia etiam ſi bannitus notifi
caſſet occiſori cancellationem factam a ban-
no nam nõ tenebatur credere ipſi bannito ni-
ſi oſtenderit publicum inſtrumentum cancel-
lationis & gratie, vt per Bar.& Iaſ.in.l.non
ſolum.§.morte.ff.de oper.no.nunc. Paul.de
caſt.in conſi.xxxij.vbi idem ſi fuiſſet ab ex-
traneo notificatum operatur tamen notifica
tio vt teneatur de culpa in non perquirendo,
vt ibi per eos,ante vero excuſatur occidens,
vt per Alex.in conſi.cxiiij.& Ang.in.l.filio.
ff.de lib.preter.& Alex.in.l.ſi.ff.eo.idem ſi eſ
ſet cancellatus & occidens ignoraſſet cancel
latum nam excuſatur,vt per Iaſ.in.d.l.iiij.§.
110 condemnatum.ff.de re iud.☞ † Amplia etiã
in bannito occidente alium bannitum nam
poteſt impune, vt per Bal.l.l.cum mulier.v.
col.ver.ſtatuto cauetur.ff.ſol.matr.& ibi per
Alex.& per Mar.in.d.§.aggredior.ver.redeũ
do.& Mathe.in.d.conſti.penam eorum.xiij.
nota.& Fely.in.c.cum duobus.de ſen.excõi.
111 ☞ † Amplia etiam in occidente iniuſte ban-
nitum nam propter bannum etiam iniuſtum
excuſatur Dy.in.l.penu.ff.de adult.Bar.poſt
Ray.in.l.i.§.ex hoc reſcripto.ff.de ven. inſpi.
Cy.in.auc.ſi vxor.C.de repud.Bal.in.d.l.cũ
mulier.& in.l.eum.C.de adult.& in.l.i.C.de
pen.& in.l.i.C.ſi a non compet.iudic.& in.l.
i.ff.ſol.ma.Bar.in.l.ij.§.hec actio.ff.vi bon.
rap.Ang. in.l.quis ſit fugitiuus.§.item apud
labeonẽ.ff.de edil.edi.Bar. in.l.ſiue vxor.ff.
de don.inter vi. & vxo.& in.l.iij.§.ſi ſeruus.
ff.de acqui.po. vbi Pau.Alex.& Iaſ.Io.and.
in reg.ꝙ quis mandato.de reg.in mercu.& in
Specu.in rub.de ſolu.Corn.in cõſi.xvij.i.vol.
Bar.in.l.non putauit.§.non quis.ff.de contra
tabu.Alex.in.d.conſi.cxiiij. & per doct.Bar.
Alex.& Iaſ.in.d.§.condemnatum. aliquid p
Marſi.in.l.i.§.preterea.iiij.col.ff.de ſica.& in
in princ.d.l.i.ij.col.verſi.amplia etiam iſtum
tex.doc.in.l.ij.§.ſi ſeruus.ff.de acq.po.Cepo.
d.conſi.xxxix.Ang.in glo.qui iudex ad pro
ba.fue inquiſ.Cepo.conſi.vij.Marſil. in.d.§.
112 aggredior.☞ †Et licet aliqui ſupra dictorũ te
neant puniri non tamẽ pena ordinaria homi-
cidij ſed alia extraordinaria,vt per Cep.d.cõ
ſi.vij.& Alex.in.d.conſi.cxiiij.& alij vbi ſu-
pra,& predicta faciunt pro occidente nulli-
ter foriudicatum non concurrentibus in for-
iudicatione requiſitis, de quibus per Math.
in.d.conſti. penam eorum. vt licet in totum
non excuſatur non tamen punitur pena mor-
113 tis.☞ † Amplia etiam occidendo filium vel
patrem aut dominum bannitum vel fratrem
vt non puniatur, vt per Bar.& Alex.poſt eũ
in.l.ſi adulterium cum inceſtu.§.liberto.ff.de
adult.Alber.in tract.ſtatut.vi.q.quem refert
Nell.in.d.tract. ij.par.ij. tempor.q.x.& pri-
ma par.ij.temp.q.iiij.&.q.xxij.et dixit ſupra
de patri.& Fely.in.d.c.que in eccleſiarum.ij.
col.de conſti. Mar.in conſi.ij.vbi de filio An-
ge.in glo.compa. inquiſi.inter defen.iiij.col.
Marſi.in.l.i.numero.cc.C.de rap.vir.& in.l.
diuus.ff.de ſicar.& in conſi.cxix.de fratre,&
per Ioan.de arno.in epito.lxij.ꝙ non licet &
in ſolilo.lxvi.An autem vaſſallo liceat occi-
dere dominum bannitum Par.in tra.ſind.ca.
114 lxxx.ſecunda col.☞ † Amplia etiam occidẽ
do ne dum bannitum ſed etiam non banni-
tum tamen de proximo banniendum, vt per
Iaſ.in.l.quamuis.C.de inoffi.teſta.& in auc.
ſi qua mulier.C.de ſacroſan. eccleſ.Marſi. in
d.l.i.numero.lxxiiij.C.de rap.vir.& in con-
ſil.xcvij.& per Ioan.de arno.in ſingu.clxxx.
115 poſt Iaſ.in.d.auc.ſi qua mulier.vi.col. ☞ † Li
mita tamen primo niſi bannitus eſſet de pro-
ximo rebanniendus nam impune occidi non
poteſt,vt per Bal.in.l.i.§.ſerui.ff.ad ſille.Ce-
po.in.d.conſi.xxxix.plene Marſi.in ſing.cvi.
incip.qui de proximo.& in pra.in.§.aggredi-
or.& in.l.i.in prin.iiij.amplia. ſecunda col.ff.
de ſicar.& in conſi.xciiij.& conſi.x.& con-
ſi.lxvi.quod intellige ſi ſciebat rebanniendũ
eſſe de proximo alias mitiori pena punitur,
116 vt ſupra. ☞ † Limita ſecundo niſi ſtatutum
dicit bannitum regiſtrandum, nã vſq; adeo
non regiſtratur non poteſt occidi Alb.in.d.
trac.ſtatu.ij.par.q.ci. Nell.in.d.trac.ſecunda

parte.ij.tempo. viij.q.& in.ix.q. quid ſi non
apparet de regiſtro quia fuit conbuſtũ diſtin-
guit aut ſciebat combuſtum, & tenetur aut
217 non,& non tenetur. ¶ †Limita tertio niſi bã
nitus fuiſſet tolleratus a ſuperiore nam talis
non poteſt impune occidi,ita dixit Saly.in.l.
nullus.C.de iude.quod ſequitur Ana.& Fely.
in.c.ſicut iudei.iiij.col.de iude.per Ioan.de ar
no.in ſing.x.Alexan.in conſi.i.ij.vol.& poſt
Bar.in.l.fi.ff.de adulter.& per Fely.in.c.què
in eccleſiarum.iij.col.uer.quartus caſus.de cõ
ſti.& in.c.i.vij.col.de treu.& pa.& Marſi.in
ſing.lxxvi.incip.pacientia,& in.l.i.in princ.
in fi.ij.col.v.amplia.ff.de ſica.& in pra.in.d.
§.aggredior.& in conſ.x.& cõſi.xlvi.& cõ.
lv.& conſi.lxvi.& conſi.xcvij.& conſi.cvij.
& in.l.fi.ff.de iuriſ.om.iudi.nume.clxiij.per
Iaſ.in.l.vbi pactum.C.de tranſa.& in.l.om-
nes populi.ff.de iuſti.& iu.in quibus habetur
218 pro non bannito,& occidi non põt. ¶ †Limi
ta quarto in occidente bannitum qui commu
ni extimatione habebatur pro non bannito
nam talis occidi non poteſt,vt per Ang.in.l.
ſi duo.ff.de acqui.here.Alex.poſt Bar.in.d.l.
fi.ff.de adult.& in.d.conſil.i.ij.vol.Anr.de bu
tri.in.c.quia circa.de conſang.& affini.Mar.
in.d.l.i.iij.col.vi.amplia.& in.d.§.aggredior.
219 ¶ † Limita quinto in occidente ſe ipſum bã
nitum nam bannitus non poteſt ſe ipſum oc-
cidere nec vulnerare, vt proſequitur Iaſ.poſt
Bal.in.l.i.C.de ſer.fug.Alex.poſt Bar.in.l.li-
bertus.§.ammiſſione.ff.de capti.& poſtlimi.
reu.Fely.in.d.c.que in eccleſiarum.vij.caſu.
220 Marſi.in.d.§.aggredior. ¶ †Limita ſexto in
bannito condemnato qui ducitur ad ſupplici
um nam non poteſt occidi ab aliquo priuato
nec a familia poteſtatis.Bal.in.l.additos.C.
de epiſcop.aud.& in.l.fideicommiſſa.§.ſi qs.
ff.de leg.tertio.& in.l.fi.C.de male . & ma-
the.Bar.in.l.cuiuſq3.ff.ad.l.iul.maie.Alexan.
poſt Bar.in.d.§.transfugas. Marſi.in.d.§.ag-
gredior.ver.modo vlterius.& in. d.l.i.iij.col.
221 vij.amplia.ff.de ſicar. ¶ † Limita ſeptimo ſi
bannitus fuerit captus in fortiam iudicis car
ceratus aut in poſſe familie nam non põt occi
di alias tenetur,vt per Bar.in.l.laqueum.ff.de
acqui.rer.do.& in.l.iij.§.fi.vbi Alex.& Mar.
ff.de ſica.& in.l.legis iulie.ff.ad.l.iuliam de vi
pu. Bal.in.l.libertas.ff.de ſta. hom.vbi dixit
affines carceratum bannitum occidentes ne
vituperentur tenetur de parri.Ana.in.c.cum
iuramento.vlti.col.de homicid. & ibi Felyn.
in ver.extra.glo.Mar.in.d.l.i.i.col.ij.amplia.
& in pra.§.aggredior.verſi. vlterius pro am-
pliatione.Par.in.d.tra.ſind.in verbo familia-
ris.ver.an ex eo.Nell.in.d.trac.i.par.ij temp.
q.xxviij.vbi dicit teneri.l.cornelia.& non.l.
iulia maieſt.Ioan.and.in Specul.in tit.de ac-
cuſ.§.ſequitur. ver.quid ſi bannitus.& in.q.
xxxi.& Nell.in.d.trac.ij.par.ij.tẽpo.q.xxxi.
quid ſi fuit captus extra teritorium bannicti-
um an licet occidere,& ibi quid ſi iniuſte fu-
it captus an occidi poſſit, & an tunc eximi a
manibus familie, & in.q.xxxij.quid ſi fuiſſet
captus a priuato an alius potuiſſet illum occi
dere diſtinguit aut erat certum euaſurũ a ma
nibus capientis,& non tenetur,aut non erat
certum,& tenetur,vt ibi per eũ, & ibidem.q.
222 xxxiiij. ¶ † An ſtatim ꝙ capitur abſq3 alio ꝓ
ceſſu poteſt furca ſuſpendi quod facit pro for
iudicato capto,vt per Mathe.in d.conſti.pe-
nam eorum ꝙ ſtatim abſq3 alia ſententia fit
executio intellige condemnatoria nõ declara
toria cum requiratur,& dictum fuit ſupra in
materia foriudicatus , & in q.xxxv.quid ſi
elapſi ſunt.xxx.anni,& de occidẽte ductum
ad ſupplicium ꝙ punitur,vt per Bal.in.l.ad-
ditos.Ludo.in ſing.in pen.car.incip.Bald.&
per Ludo.montal.in tra.de reproba.ſen.pil.
223 ver.hec ſufficiant ¶ † Limita octauo in fe-
mina pregnate nam licet feminam bannitam
poſſet occidere.tamẽ ſi erat pregnãs non põt
occidi,vt per Nel.in.d.tract.i.par.ij temp.q.
xxxix.&.xlv. Bald.in.l.imperator.ff de ſta.
ho.Ana.in.c.intelleximus.de his qui fil.occi.
extendit etiam ſi partus eſſet adulterinus vel
in carcere cõceptus, & etiam ſi eſſe pregnãs.
x.vel.xx.dierum Alex poſt Bar.in.l pregnã
tis.ff.de pen.Marſi.in pra.§.nunc videndum.
ver.modo vlterius.& in.l.i.v.co.in prin.ver.
contra quertſur.ff.de queſtio.& per Ioan.de
224 arno.in cõment.cxij. ¶ † Limita nono niſi
pendente lite aut appellatione ſupra bãno nã
interim occidi nõ põt ꝑ Iaſ.in.l.poſſideri.§.ſi

ſeruo.ff.de acq.poſ.poſt Dy.Bar.& alios ibi, & in.l.qui a latronibus.§.ſi quis.ff de teſta.i fi.ver.quęrit Dy.& in.l.i.in prin.ver.quęrit Dy.ff.nihil inno.appel.pend.Bald.in l.i.ult. col.C.de appel.& in auc.q̃ ſupplicatio.ij.col. C.de preci.imper.offer.& in Specu.in tit.de ſenten.ver.pendente tempore.Alex plene in d.§.ſi ſeruus.Iaſ.in.§.condemnatum . Alex ſ. poſt Bar.in.l.fi.ff.de adult.& in conſi.xxxv. iiij.volu.ubi dicit deſerta appellatione puniri ſecundum Bal.in.d.l.qui a latronibus.et in.l. lite.C.de lib.ca.Ang.in glo.qui iudex ad pro ba.ſeu inquiſ.vbi idem ſi non legitime banni tus,& Alex.in cõſi.lxxvij iij.vo.& cõſi.cxiij. i.vol.& conſil.xv.iij.vol.Cep.in conſi.vi.& ſeq.& Ioan.de arno.in dialogo.xv.immo ſecundum Bar.& alios in.d.§.ſi ſeruus.nec etiã pendente alio remedio q̃ appellationis nõ põt occidi, & in.l.ſi quis filio.§.ꝙ ſi quis.in fi.ff. de iniu rup.teſta. Bald. in.l.iij.C.de appellat. vlti.col.Paul.conſi.xxx.Bal.in Spec.in tit.de accuſ.ver.& an pendente. idem pendente tẽpore appellandi,vt per doc.in.d.§.ſi ſeruus.& Bal.in.l.additos.C.de appell.Alex.poſt Bar. in.l.non tantum.ff.de appella.Aretin.in.d.l.ſi quis filio.§.ſi quis.vi.col.per Fely.in.c.querenti.de offic.delega.& in eius repertorio in ver.reus condemnatus ad mortem,& in.d.c. que in eccleſiarum.idem dic in termino bãni ad cõparendum , vt per Corn.in cõſi.clxxv. i.vol.ſed de appellatione non videtur procedere in foriudicato cum non poteſt appellare per.d.cõſtit.penam eorum.per quam nec etiã regi licet ſupplicare niſi dicatur pendente nul litate cum de ea dici poteſt,vt ibi per Mathe.
225 & dictum fuit ſupra.☞† Limita decimo in bannito ex ſimplici contumacia non ex delicto,& probationibus delicti nam non poteſt occidi bannitus ex ſimplici cõtumatia ſed ex delicto,& probationibus delicti ſingularis eſt doct.Alex.poſt Bar.in.l.omne delictum.ff.de re milit.allegat tenere Bal.& Imo.in.l.mora. ff.ſol.ma.refert & ſequitur Marſ.in pra.in.§. poſtq̃.antepen.col.& in.§.ſequit.iij.col.ver. & teneas menti.& in.l.de vno quoq.car.ix. nu.clxxiiij.ff.de re iud.Fely.in.d.c.q̃ in eccleſiarum.ij.co.i.caſu,& Ang.in gl.q iudex vi-dens ꝙ inquiſ.vi.col. Gãd.in rub.de bãni.iij. col.Mar.in cõſi.cxvij.& cõſi.lxxiij.& conſi. lxxxij.& cõſi.cv.& Gand.in rub.de var.q̃ſti.ex ſtatu.in fi. vbi de bannito ex cauſa e quo non poteſt ad mortem cõdemnari quod tamen non procedit in regno in foriudicato ꝑ d.conſti.penam eorum.que fundatur in ſimplici contumatia tantum,& tamẽ occidi põt
226 vt per Marſi.ibi in.xij.requiſito.☞†Limita vndecimo in caſu quando ſtatutum non fieret ex cauſa legitima,vt quia ꝓ debito pecuniario licere occidere,vt per Iaſ.in.l.vbi pactum.C.de tranſa.Mar.in.d.§.aggredior.Fely.in.c.que in eccleſiarum.ij.co.i.caſu allegat
227 Hoſti.in.c.fi.de conſuet.☞† Limita duodecimo in occidente bannitum ſtatim, & incontinenti ꝙ fuit bannitus,& diffidatus, vt per
228 Bel.in pra.in tub.falſariũ.antepe.co. ☞†Limita tertiodecimo niſi ſtatutum fuiſſet factũ ob rancorem ad vindictam,& non zelo iuſtitie,& fauore publico,vt quia dicat, & ꝓmittat conſanguineos facere vindictam de morte conſanguinei contra occiſores nam ſi occiſor banniatur nõ põt occidi a cõſanguineis vigore ſtatuti,vt per Anto.& Imol.in.d.c.q̃ in eccleſiarum.Io.and.in Specu.in.ti.de conſti.plene tradit Fely.in.d.c.que in eccleſiarũ. vbi diſputat in nono caſu qđ limitat Panor. in.c.fi.de conſue.auct.Io.and.in Specu.in.d. tit.de cõſti.niſi ſtatutũ permitteret nõ ratione vindicte ſed daret ius occidendi leſo offenſorem tanq̃ miniſtro legi vt faciat ſibi iuſti-
229 tiam ꝙ dicit no.Fel.ibidẽ nono caſu.☞† An autem valeat ſtatutum permittens vindictã offenſo proſequere,vt per Fely.in.d.nono caſu,& ibi an quando vindicta permittitur poſſit alteri demandare vbi ꝙ non ſed procedit quando manibus proprijs,vbi limita procedere quando ex priuilegio per ſtatutum ſibi cõcedit cõtra ius commune ſecus ſi iure communi permittitur nã alteri põt demãdare, vt in.l.grach.C.de adult.vbi no.& traditur per Bar. in.l.non ſolum.§.ſi mandato. ff.de iniu. & in.l.vt vim.ff.de iuſt.& iu.vbi intelligunt procedere in filio tantum ,& non in alijs ,& vide ꝑ Ioa.de arn.in dialo.xvi.an põt bãnitus ꝑ aliũ impune occidi an vero ꝓprijs ma-

nibus debet occidere,&vide per Ioan.de ar-
non.in ſoliloqu.xl.ꝙ foriudicatus occidi non
poteſt ex particulari odio , & inimicitia, &
per Fely.in.c.ſi perfodiẽs. ante ſi.de homici-
dio,& per Mat.in conſi.x.& per Ioan.de ar-
no.in ſing.lxxi.poſt Bal.in.l.decuriones.in ſi.
130 C.de infami. ¶ † Limita quartodecimo ni-
ſi proditorie occidat vel veneno cum tunc ẽt
proditorie occidere dicatur, vt per Marſil.in
rubr.ff.de ſicar.circa princip.hoc de prodito-
re dictum eſt Ange.in.l.fina.C.de dela.lib.x.
& refert pro ſingulari Cepo.in conſi.xxxiiij.
& Marſi.in.d.rub.ff.de ſicar.in ſi.vbi limita
niſi eſſet bannitus pro crimine leſe maie.vide
per Nell.vbi ſupra.iij.part.ij.temp.q. viij.&
per Ioan.de arno.in ſolilo.ij.& vide de occi-
dente proditorie per Marſi.in conſi.cxxi.&
conſi.i.& conſi.xxxij.vi.col.de proditore qs
dicatur,& penis,& per Fely.in.c.i.de homi-
cidio,& ſupra fuit dictum in materia appel-
lationis,& vide nouem caſus in quibus nõ li-
cet occidere vt per Fely.in.d.c.que in eccleſia
rum.ij.&.iij.col. vbi primo niſi ſtatutum non
fieret ex cauſa legitima.ſecundo in occidente
patrem vel fratrem, aut filium bannitum.ter
tio in occidente bannitum pendente queſtio-
ne ſuper validitate banni.quarto in tollerato.
quinto in non rite bannito. ſexto in occidẽte
ſe ipſum.ſeptimo in ignorante bannitum , &
per Ioan.de arno.in epito.lxiij.octauo in oc
cidente extra territorium,& dic vt per Ioan.
de arno.in epito.lxix.ꝙ ſic poſt Iaſ.in.l.ſi.ff.
de iuriſ.om.iud.& capi poteſt extra territo-
rium vt per eundem Arno.in epito.lxviij.&
in epito.lxx.poſt Iaſ.in.d.l.ſi.vbi limitat niſi
in loco ſtatuti occidens capiatur quoniam nõ
punitur,& vide in epit.xcij.an occidi poſſit,
& premium conſequatur vbi cõcordat opi-
niones,& in ſingula.xxvij. an occidens ex-
tra territorium ſit ſecurus alia autem con-
cernentia materiam bannitorum an ſpoliari
poſſit bonis,& de alijs dic vt per Felyn.poſt
alios per eum allegatos in d.c.que in eccleſia
rum.& Mar.in.d.§.aggredior. & Boni.in tit.
131 de teſti.vbi etiam de premiſſis. ¶ † Sed an ſi
facta eſt pax.cum bannito ſi occidatur dicat
rupta pax.plene tradit Mar.in.d.§.aggredior.
ver.q̃ri ẽt põt.Iaſ.in.l.qui ſeruum.ff.de verb.
obli.Mar.in conſi.clxx.& conſi.xcvij.in qui
132 bus vide de hoc. ¶ † Et in.d.§.aggredior.an
bannito poſſit fieri ſaluus conductus,& Nel.
vbi ſupra.Bar.in.l.quid ergo.§.ſed ſi heres.ff.
133 de leg.i.& Bal.in conſi.ccxxi.ij.vol. ¶ † Vl-
timo no.vnum quod dixit Fely.in.c.ex lite-
ris.de offi.delega.ꝙ ſi fiat gratia bannito de
homicidio neceſſe eſt exprimere qualitatem
vt de patricidio aut aſſaſſinio alias non pro-
134 deſt gratia de ſimplici homicidio. ¶ † Octa-
uo excuſatur pater occidens filiam repertam
in adulterio tam in domo propria ꝙ generi et
non alibi extranea,& dummodo vtrunq; oc
cidat filiam,et adulterum de quibus in.l.patri
datur ius.& in.l.nihil intereſt.ff.de adulter.et
incõtinenti hoc faciat,vt in.l.quod ait lex.§.
ſi.ff.de adulte.vbi incontinenti dicitur etiam
ſi prius occidat adulterum,inde aliquis horis
interpoſitis ſequatur filiam,& occidendo di-
citur incontinenti facere cum non ad extra-
neos actus diuerterit idem ſi adulterum occi-
derit,& filiam vulnerauerit licet euaſerit non
tamen punitur,vt in.d.l.nihil intereſt . & ꝙ
in domo propria & non aliena in.l nec in ea
lege.& in.d.l.quod ait lex.ff.de adult.vbi ra
tio aſſignatur dummodo pater non ſit in alte
rius poteſtate,vt.d.l.patri.&.l.ſic euenit.e.ti.
idem intelligas in patre adoptiuo , vt in.d.l.
135 nec ea lege. ¶ † Et dicitur pater in adulterio
deprehendere ſi in actis venereis deprehẽda-
tur,vt no.in.d.l.quod ait lex.& per Math.in
conſti.ſi quis rapere.i.no.De hoc plene tradit
Ang.in glo.che hai adulter.la mia don.ij.col.
verſi.an patri.vbi ponit plura copulatiue re-
quiſita , vt ſi vnum deficiat occidere de qui-
bus in.d.l.Et primo requiritur ꝙ filiam repe-
riat in actibus venereis, vt ſi ne dũ nudus cũ
nuda in lecto inueniantur, & in actu carnali
venereo ſed ſi preludijs vt ſolus in camera cũ
uerbis blandis laſciuis cũ amplexibus& oſcu
latiõibus& tactu mamillarũ,ut no.gl.et Bar.
in.l.i.ff.de var.& extraord.crimi.& i.l.quod
ait lex.& in.l.capite quinto.ff.de adulter.Sa
ly.in.d.l.grachus.C.eo.Andr.in.c.i.qb.mo.
feu.ammi.Math.in cõſt.ſi maritus.alias poſt
actum carnalem perfectum nõ licet, poſtq ad

ad actos extraneos peruenit vt in.d.conſt.Se
cundo requiritur ꝙ inueniat adulterũ et adul
teram in actu venereo in domo propria aut
generi & non aliena,in domo v3 propria ſeu
cõducta in qua habitet immo ſi duas habeat
domos & in altera habitet & in altera nõ &
in ea in qua non habitat inuenit adulterum
& adulteram non poteſt interficere ut in.d.l.
quod ait lex.vbi redditur ratio & ibi Bar. in
d.l.nec in ea.Tertio requiritur ꝙ in ſimul &
pariter utrumq; interficiat adulterum & fi-
liam.d.l.patri etiam ſi filia fuerit pregnans ut
per Bar.in.l.imperator.la .ij.ff. de ſta. ho. &
poſt eum Alex.& idem in l.ſi pregnantis.ff.
de pen.poſt Bar.& Mar.in.l.editum.iij. col.
ver.ſcias tu.ff.de queſtio.& intelligitur in ſi-
mul vel eodem impetu ſiue eodem ictu ſiue
prius filiam poſt ea adulterum in continenti
ſiue adulterum occiderit & filiã grauiter vul
nerauerit ꝙ veriſimile eſſet mori ſi tamẽ eua
dat excuſatur in totum non tamen ſi non gra
uiter vt dicit tex.in.d.l.nihil. Quarrto requi-
ritur ꝙ filiam habeat in poteſtate alias ſi emã
cipata fuerit vel in poteſtate aui ut quia pa-
ter eſſet in aui poteſtate non licet patri eam
occidere.d.l.patri.&.d.l.ſic euenit.ff.de adul
ter. Quinto requiritur ꝙ ſi pater non aut ma
ter filiam aut auus neptem aut filius matrẽ
aut frater ſororem nam eis nõ licet cum lex
iulia permittens exorbitans eſt a iure cõmu
ni & loquitur in patre tm̃ merito non debet
ad alios extendi tanquã odioſa ut in reg.odia
de reg.iur.in.vi vt in.d.l.patri cum ſeq. vbi
Bar.& glo.in.d.l.quod ait lex.Cy. & Saly.
in.d.l. grachus vide Mar. in.l.1.§. item di-
uus.ff.de ſicar.& in.l.edictum.ff.de queſtio.
Limita tamen niſi qualitas raptus concurre-
ret nam iſtis liceret occideret ut per Cy. &
Saly.in.d.l.grachus habeẽ, in .l.i.C. de rap.
virg.& Ang.in.d.gl.che hai adult.la mia dõ.
iij.col.Sexto requiritur ꝙ tempore homici-
dij pater habeat filiam in poteſtate licet tem
pore matrimonij fuiſſet in aui poteſtate .d.l.
quod ait lex.ver.ergo ſufficit patri. Septimo
requiritur ꝙ ſit nupta nam ſi eſſet vidua ei
non liceret cum in tali adulterio alijs extra-
neis non preferatur in accuſando.l.nec in ea.

ij.reſpon.ff.de adult.ergo minus habet ius oc
cidendi quia ſi denegatur quod minus eſt er-
go & quod maius, ſequitur Alex.poſt Bart.
in.d.l.nec in ea,in prin.& ibi glo.q. non ex
tat differentia inter patrem legitimum & na
turalem vel legitimũ tm̃ & ex his datur pra-
ctica ad euadendum patrem occidentem &
quid debet articulare nã predicta omnia de-
bet articulare & probare alias non euadit,
limita tamen niſi pater eſſet vilis nam nõ li-
cet occideret adulterum idem ſi filia eſſet vi-
lis non licet patri occidere ut per Bar. in .d.l.
quod ait lex.§.illud Ang. i.d.gl.che hai adul.
136 in fi.ij.col.ver.& adde ꝙ ſi culpa. ¶ †Sed qd
ſi pater fuerit ſenex aut infirmus & debilis
an alteri poſſit demandare ut utrumq; occi-
dat;Ang.in.d.gl.iij.col.ver.quid ſi pater man
dat dicit ꝙ ſic in tm̃ ꝙ nec pater nec occidẽs
tenetur immo etiam pecunia occidẽdo ut di-
cit Bal.in.d.l.grachus& Ang.in.d.gl.ver.an
maritus poſſit demandare & Math.in cõſti.
pacis cultum.xv.caſu & in conſti. ſi maritus
Bal.tamen in.d.l.grachus,& alij dicunt poſ-
ſe mandari filio tm̃ & non alijs ut per Bar. in
l.non ſolum.§.ſi mandato.ff.de iniur. & in.l.
vt vim.ff.de iuſti.& iu.Ang.in.d.ver.an ma
ritus & in gloſ.& dicto malefic.ſemper aſti.
Bel.in pra.in rub.de leno.iiij.col.Mar.in.l.i.
C.de rap.virg.& in conſi.xvi.Par.in tract.
ſind.in verbo adulterium Mar.in ſing.clxxv.
& in ſing.ccxliij.& in ſing.448.ſed ſi alij mã
det minoratur pœna rõne iuſſus & mandati
ut ſupra fuit dictum ſed an ſicut licet patri li
ceat ſocero occidere Ang.i.d.gl.che hai adul.
iij.colum.ver.nunquid ſocero tenet ꝙ non.
137 ¶ †Nono excuſatur maritus occidẽs adulte
rum repertum in adulterio cũ vxore ut no.in
d.l.grachus & i l.marito.ff.eo.adulterã vxo
rẽ vero non licet occidere.d.l.nec in ea .§ .fi.
mitius tamẽ punitur occidẽdo.l.ſi quis in gra
ui.§.ſi maritus in fi.ff.ad ſille.& in.l.ſi adulte
riũ cum inceſtu.§.imperatores .ff. de adulter.
Limita niſi fuiſſet uilis adulter.nã adulterãtẽ
vilem licet occidere inuentũ in actu venereo
& ſtatim dimittere debet uxorẽ adulteram q̃
non licet interficere ut in.d.l.marito & tradit
in.d.l.grachus ex interuallo aũt nõ licet etiã

vilem.d.l.marito.& no.in.d.l.quod ait lex.et
in.c.ſi vero lo.i.de ſent.excõmu. Par. in tra.
ſind.in verbo officialis offenſa.interficiendo
aũt non vilem mitius punitur non mortis ſed
ſi maritus fuerit vilis in opus metalli dam-
natur ſi vero non humilis in inſulã relegatur
& exilium ut in.d.§. imperatores.quis autẽ
dicatur vilis adulter ſeu humilis vel non tra-
ditur in.d.l.ſi marito.& in.l.humilem .C. de
inceſt.nupt.& per Saly.ĩ.d.l.grachus & Ce
po.in conſi.xlij.alibi dixit Bar.in.l.inter.§.tu-
tores.ff.de ſuſpe.tuto.humilis eſt qui caret di
gnitate Math.in conſti.proſequentis.viij.no.
Limita etiam niſi maritus habens aliquẽ ſu-
ſpectum de adulterio cum vxore ſua denun-
ciauerit per tres vices & denunciationes con
tinentes ſpacia temporis in preſentia trium te
ſtium fidedignorum, ꝙ non ſe intromittat
ad loquẽdum nec conuerſandũ cũ vxore ſua
& dimittat eam viuere in pace nam tunc fa-
ctis his tribus denunciationibus ſi inuenerit
eum conuerſare cũ uxore ſua ſiue in actu ue
nereo ſiue in colloquijs ſiue in domo vxoris
ſiue in popina ſiue in ſub vrbijs poteſt impu-
ne illũ occidere ſed ſi alibi inuenerit alloquẽ-
tem conuocatis tribus teſtibus eum capiat et
ad iudicem ducat qui viſis tribus proteſtatio
nibus,& teſtibus examinatis vltimo ſuppli-
cio condemnabit,& ſi in eccleſijs viderit lo
quentem coram clericis proteſtetur & ipſum
ſub periculo clericorum conſeruet epiſcopo
donec epiſcopus eũ capi faciat & tradat pu-
niendum iudici ſeculari hec habentur in auc.
238 ſed ſi quis ei.C.de adulter. ☞ † Sed querunt
ibi doct.an tunc quando factis tribus denũ-
ciationibus poſſit indiſtincte occidere ſiue ſit
vilis ſiue nobilis vilem tantum an etiam nõ
vilem gl.in auc.ut lic.ma.& auię. & ibi per
Ang.tenet vilem tantum & eã tenet Iacob.
& Cy.in.d.auct.ſed ſi quis vt euitetur legum
correctio nam ſi iure antiquo non licebat .d.
l.grachus.ergo minus ſtantibus dictis tribus
denunciationibus & ſuſpitionibus tantũ non
inuentum tamen in actu venereo ſed Saly.in
d.auc.tenet oppoſitum ꝙ etiam nobilem tũc
licet occidere per bonas rationes & Ang.in
d.gl.che hai adult,i,col,tenet opin,Saly.ſi ca
ſus eueniret nam nobiles & non viles atten-
tant aliena matrimonia et hanc tenet Math.
in.d.conſti.pacis cultũ.xvi.caſu.& ibidem in
xv.caſu.quando licet marito occidere & vi-
de in conſti.ſi maritus & in conſti.qõnibus.
viij.no.de denunciatione & Mar.in.l.i.C. de
rap.virg.circa prin.vbi quando licet marito
occidere vxorem & quando patri filiam &
in.l patre vel marito.ff.de queſtio.& in.l.i.in
prin.ff.de ſicar.& per Gandy.in rub.de pen.
ij col.& Bel.in pra.in rub.de leno.iij col. &
Ang.in.d.glo.i.col.& Feli.in.d.c.ſi vero lo i.
de ſent.excõi.Sed licet hoc ſit de iure cõmu-
ni ꝙ in caſibus premiſſis tm̃ liceat occidere
adulterum tantũ & non vxorem tñ in regno
extat conſti.incip.ſi maritus lib.iij. que ſta-
tuit indiſtincte maritũ ocidere poſſe adulterũ
& adulterã vxorẽ ſiue nobilis ſiue ignobilis ſit
& vilis dũmodo in actibus venereis ipſum in
ueniat cũ vxore, nec ut ibi per Mat.requirit
ꝙ videat virile in vulua ſed ſufficit ſolũ cũ ſo
la in actis venereis de quibus ĩfra & ꝙ in cõ
tinenti occidat nulla mora protracta quod
tamen relinquitur arbitrio iudicis ſecundum
Math.ibi & no.ꝙ etiam requiritur ſecundũ
gl.ibi in.d.conſti.ꝙ vtrumq; occidat adulte-
rũ & adulteram adeo ꝙ ſicut iure cõi utrũq;
licebat patri occidere.d.l quod ait lex.ita &
marito licet per.d. conſti. dummodo utrũq;
in actu venereo occidat & nulla mora pro-
tracta allegat etiam Longobar de qua ibi et
vide per Bar.in.d.l.quod ait lex de ſtatuto p
mittente occidere adulterum & adulteram ſi
cut ſtatuit.d.conſti & vide per Ioa.de arn.in
ſolilo.xcvi.vbi attenta eadem ratione idem
dicit eſſet in patre occidẽte filiam nec obijci
poſſe exceptionem ſtupri contra patrem aut
maritum & an tunc ſit ſecurus occidendo in
terris imperij & in terris eccleſiæ dic ut per
Ioan.de arn.in dialogo.xxij.q. ſic in foro ſe-
239 culari ☞ † Et extende etiam vxorem pregnã
tem licet occidere,ut per Feli.in .d.c.ſi vero
de ſent.excõmuni.in glo.& per Io.de arn. in
epito.lij incip.ſi maritus poſt Feli.ubi ſupra.
Et no.ꝙ conſti.ſeq.incip.maritum.ꝙ ſi mari
tus ſinat aufugere adulterum & non occide-
rit & mulierem retinuerit tenetur pœna le-

nocinij ſi culpa viri aufugit alias non ut ibi
per Math. vbi de pœna lenocinij & ſi mari-
tus occidendo non ſeruauerit formam d. cō-
ſti. ut quia forſitan ex aliquo interuallo mi-
tius puniretur propter iuſtum dolorem ut di
cto. §. imperatores & in d. conſt per Math. et
vide in materia per Panor in c. ſignificaſti de
homicidio & in c. veniēs lo. i. de conſt. Alex.
in conſi. lxxvi. i. vol. & in conſi. cxli. ij. volu.
quando licet marito occidere & per Mar. in
240 l. i. § item diuus. ff. de ſicar. ¶ † Sed an ſtan
te dicta conſti. ſi maritus liceat alteri deman
dare ſi ſit ſenex infirmus aut debilis dic ut ſu
pra dictum eſt & per doct. in d. l. grachus &
Ang. in d. glo. che haj adult. in dupplici loco
tenet non poſſe mandare niſi filio & nō alijs
ut ſupra tamen in cōtigētia facti refert Mat.
ibi & in conſti pacis cultum. xv. caſu obſer-
uatam fuiſſe doc. Bal. i. d. l. grach. ꝙ alteri po
terat demandare etiā pecuniam ei dando vt
occideret & ſic per aſſaſſinium & per Ioā. de
arn. in ſing. lxxxv. an poſſit alteri cedi ius vē
dicādi & tūc vterqꝫ maritus mandans et mā
datarius excuſatur quod no. & uide Bald. in
c. i. §. ſi vero de pa. iur ſir. Ludo. in d. l. ſi quis
in graui. §. ſi maritus. ff. ad ſilleia. & Cepo. in
tra. ſer. vrb. pred. c. xxiij in ſi & per Mar. in l.
i. iij. col. ver. circa illud. C. de rap. vir. & Bo-
ny. in rub. quis pōt alium defend. & Fel. in d.
c. ſi vero uide quod habeē poſt Panor. in c. ſi
241 quāqꝫ de coha. cler. & mul. ¶ † Sed an tenea
tur maritus cauere de non offendendo vxo-
rē ſi permittat ipſam aufugere Math. in d. cō
ſti. maritū & in cōſti. legū. aſperitatem. ij. no.
vbi etiā per illā conſti. non licet marito occi-
dere niſi vtrumqꝫ in actu venereo ſecūdū. d.
conſti. ſi maritus dic de cautione ut per eum
ibi ꝙ ſic & uide conſti. quāuis uxorē & cōſt.
qui corā ſe, ut teneaē de lenocinio quā paten-
ter ſineret maritus nō ſi haberet ſuſpitionem.
242 ¶ † Sed limita pdicta nō habet locū in cleri
co nā ſi videt clericū loquētē cū filia aut uxo
re ſolis vel oſculātē nō eſt preſumptio cōtra
clericum ꝙ malo zelo fecerit ſed bono ut no.
gl. in c. abſit. xi. q. i. & ideo nō pōt eū occide-
re ut per Ang. in d. gl. ij. colu. ver. ſi aūt repe
riaē qđ tñ intellige ſecūdū Aug. ibi conſidera
tis circunſtantijs loci et tēporis et qualitate p
ſonæ clerici p tex. in c. omnibus. lxxi. diſtin.
Panor. in c. quanto de preſump. idem in lai-
co conſanguineo ut p Ang. in l. his qui. C. de
adult. & uide Mar. in rub. ff. de fideiu. nu. lx. li
mita in hoc niſi clericus fuiſſet captus ifragrā
ti nā tollitur talis preſumptio ut p Bal. Anſt.
Raff. in l. quid ergo. §. ſi heres. ff. de leg. i. & p
Mar. in l. i. in prin. vi. col. ver. & dixit Bal &
Ang. ff. de queſtio. Ang. in d. gl. ver. quid ſi pa
ter vel maritus vbi Augu. allegat tex. cū glo.
i. d. c. ſi vero lo. i. de ſent. excōi. vbi doc. Mar.
in l. i. C. de rap. virg. vij. car. ver. & de iſto re-
pert. in fragranti et in l. i. in prin. iiij car. ver.
et dixit Bal. et Ang. et in l. vnius § cognitu-
rū col. ſi. ff. de queſtio, & in l. diuus ff. de par-
ri. et in conſi. ix. in quibus ꝙ nec etiā incurrit
incanonē ſi quis ſuadente Par. in trac. ſind. in
243 verbo clericus officialis. ¶ † Qualiter autē
puniatur clericus ſe iactans tōmiſiſſe adul-
terium dic ut per Pau. in conſi. ccv. et conſil.
244 cccxlv. ¶ † Limita etiam in magiſtratu et
officiali nā marito nō licet eū interficere cum
non vilis dicatur patri vero licet repertū in-
fragranti ut per Bar. in d. l. quod ait lex. et in
d. l. ſi marito. ff. de adult. doct. in l. hos accu-
ſare. ff. de accuſ. & i. l. tractus. ff. de adul. Par.
in d. tra. in d. ver. adulterium, & per Ang. in
d. gl. in fi. ij. col. ver. et aduerte quod ſupra di-
xi ꝙ licet patri occidere inuentū in actu ue-
nereo, vbi etiam dicit inuentum in actu ve-
nereo ſi fuerit inſultatus in actu et fuerit inſe
cutus fugientem licet per horas et in alio lo-
co ꝗ in domo propria aut generi occidat ut
in d. l. qđ ait lex. §. ſi. ubi Bar. et per Alexā. in
cōſi. 24. ij. vol. et p Par. in d. tra. in verbo offi
245 cialis offenſa. ¶ † Limita etiā in vaſſallo nā
non poteſt occidere dominum vel regē adul-
terum per l. ſi adulterium cū inceſtu. §. ſi. ff.
de adul. per quem ita ibi Dy. Bar. et per Par.
246 in d. verſicul. officialis offen. ¶ † Quid in
papa an occidi vel accuſari poſſit per Feli-
num in dicto capitulo que in eccleſiarum
quadrageſimaquarta colu. verſi. xvi in fi. de
conſti. et an et quādo liceat patri vel marito
magiſtratū accidere per doc. in d. c. ſi uero.
247 ¶ † Limita etiā i occidēte adulterū ꝗ ſecu-

rus eſt a lege ut in caſibus predictis haberet locum & eſſe ſecurum in terris imperij & nõ eccleſiæ ita dixit Feli.in.c.eccleſię ſante Marię.vij.col.ver.Limita ſecundo regulã de cõ-
148 ſti.& ſupra dixi addendo.☞ † Limita tamẽ dicta in marito ut nõ poſſit eã occidere ſi maritus retineret concubinam nã ſi tunc nõ perdit dotẽ quod minus eſt ergo nec uitã, quod maius eſt ita per Mar.in.l.i.§. item diuus .ff. de ſica:quod no.ſi eſſet uerũ & ꝑ Ioã.de arn.
149 in dialogo.xli.poſt Mar.ubi ſupra.☞ † Et no.vnum quod dixit in hac materia Pau. in conſi.clxxxix.ꝙ ſi maritus & fratres occiderint vxorem ſolus maritus punitur & non fratres & vide Mar.in.d.l.i.iij.col.ver. circa illud.C.de rap.virg.vbi licet cõgregare amicos & conſanguineos,& in ſing.clxxv. Cepo.conſuluit in conſi.iiij.de ſtatuto permittẽte fratri occidere conuerſantem turpiter cũ ſorore & frater conuocauit amicos & occiderit excuſati ſunt amici & uide dictũ Pau. in.l.inuictum circa.finem.ff. de ſer.vrb.predio.& late per Mar.in.d.l.i.quando licet vẽdicare an licet congregare amicos & conſan
151 guineos.☞ † No.etiam ꝙ ſi maritus venenauerit vxorẽ licet nõ moriatur tenetur de parricidio Bar.in.l.i.in fin.ff.de parri.Saly.in.l. i.C.de male.& ma-.Ang.in gl. ex interuallo vet.vnum tamen Bald.in conſi.l. incip. ſte-
251 phanus.☞ † An autem in caſu quo licet marito occidere vxorem adulteram poſſit maritus lucrari dotem ex pacto aut ſtatuto propter mortem precedentem vxoris dic ut per Bar.et alios in.l.ſi ab hoſtibus.§.ſi.ff.ſol.ma. & in.l.ei qui.mortem.ff.de his quibus ut ind. & vide Areti.in.d.l.ſi ab hoſtibus vbi plene vbi ſi ex forma ſtatuti uel conſuetudinis licet adulteram vxorem occidere lucratur dotem & ita alias reſpondi ſtante. d.conſti. ſi maritus per quã licet occidere ꝙ poteſt lucrari dotem ex pacto aut ſtatuto vel conſuetudine iuxta diſtinctionem Areti.ubi ſupra vide ibi ſcribentes & plene per Marſil. conſulentem in conſi.xciij. & conſi. cxxvi. vbi idem ſi cauſam mortis dederit, immo excluſo ſtatuto occidendo maritus vxorem non ſuccedit vxori per vnde vir & vxor. ut per Bald. Paul.& alios in.l.i.C.unde vir & vx.& Anto.roſſel.in arbo.affin.& cõſan.col.lxxxvij. & ſi occidatur, & non vendicauerit mortẽ vxoris ammittit dictum lucrum ſtatuti vel pacti ſecundum Ray.& alios in.l.cum mortẽ ff.de iure fis & Bar.& Ang.in.l.ſi ſequẽs.§. ſi.ff.ad ſill.& in.l.ei.qui.ſi.de his quibus vt
252 ind.☞ † Idem ſi mulier occidat maritum nõ lucratur donationem propter nuptias vigore ſtatuti ut in reg.per conſti. mulier que dodarium &.c.reg.incip.mulier que dodarium nã mulier etiã perdit dotẽ occidendo Bal.in ſpe-
253 cul.in tit.de hõi.☞ † Vxor aũt adultera ammittit dotem & dodarium ſeu donationem propter nuptias & etiam bona para frenalia ut per Cy.& alios in.l.i.C.de adulr.& i.l. ex conſenſu.C.de repud.Bar.et alij in.l.rei iudicate.§.morum.ff.ſol.ma.Ang.i.d.gl. che hai adult.iij.colm.Panor.et alij in.c. plerunq; de dona.ꝑpter nuptias ſpecul.in tit.de dote poſt diuor.re.§.ſi. ver. item queritur ecce. Bald. in.l.i.§.illud.C.de rei vxo.actio.& per Alex. in.l.morã.in ſi.ff.ſo.ma Pau.conſil.cxxvi. &
254 conſi.cxix.☞ † Extende ẽt ſi non adulteratur cum effectu ſed impudice verſaretur ut in tactis mamillarum & oſculo licet carnaliter non peccet ut per Deci.in rub.de iudi. in prin.per Bald in.c.tue de procura. verſi.ꝙ ſi abſq; carnali Math.in.d.conſt.ſi maritus immo vidua tunc ammittit dotem vt conſuluit Pau.in cõſi.lxi.de quo per Alex.& Iaſ.in .l. ſororem.C.de his quibus ut indi. quod procedit dummodo viuens vir ageret alias heredes non poſſent excipere vt ibidem & per Augu.poſt Ang.in.d.glo.che hai adul & pleniſſime ꝑ Mar.in.l.i.C.de rap.vir.car.vi.nu. lxij.ver.ſucceſſiue queri poteſt Alex.i.l.rei iu
255 dicate.ff.ſol.ma.☞ † Limita tamen dũmodo vir nõ retinuerit cõcubinam nã tunc retinendo agere nõ poſſet cũ tunc delicta mutua cõpẽſatione tollerẽtur vt ꝑ Pau. conſil.cxxviij. glo.& Panor in.c.pen.de adult.Auguſt.poſt Ang.iu d.gl.Mar plene in ſig ccxxxuij incip paria delicta & in.l.i.§.ſi.ff.de ſicar. & i.l.pa
256 tre vel marito.ff de.queſtio.☞ † Limita niſi dolo vel metu eſſet inducta mulier ad committẽdum adulterium vt conſuluit Panor.in conſil.

conſi.iiij.& Augu.poſt Ang.in.d.gl.in apoſt. in auc. ſed hodie.& Marſi.in rubr.C.de pro-
157 ba.nu.cclvij. ☞ † Sed quid ſi habeat filios ex primo marito vxor.deinde tranſeat ad ſecūdas nuptias cui applicetur dos,ppter adulterium marito vigore ſtatuti an alijs dic ꝙ ſi lijs vt per Franciſ.de crema.in ſing.lxxxvi.& per Ioan.de arn.in problema.xxvij.quod no.
158 ℭ † Et an in eodem libello accuſari poſſint adulter,& adultera dic vt per Ioan.de arn.in problema.iij.& an ex officio procedi ꝑ adulterio,& quando dic vt per Mat.in cōſti.maieſtati noſtre,& in deciſ.clxxvi.ꝙ ſic ſi eſt notorium facti aut per confeſſionem alias ſecus
159 qualiter aūt probetur adulteriū. ☞ † Et quid debet articulare.dic plene vt per Angel.in.d. glo.v.col.& Bar.in.d.l.ait lex.& in.l.capite quinto.ff.de adult. Bal.in.c.i.vij.col. quibus mo.feu.amit.Panor.in.c.preterea. & ibi Fely.de teſti.c.ex literis.de preſum.Panor.in.c. tertio loco.de probat.& in.c.tertio loco . de preſump.Math.in.d.conſtit ſi maritus.& alij ſupra.Mar.in rub.C.de proba.nu.viij.& nu. clxxxiiij.Par.in tra.ſind.ca.lxxx.& ca.cxxij.
160 Mar.in cōſi.xxviij.& cōſi.cxvi. ☞ † An aūt in cauſa adulterij iudex poſſit procedere ex officio.dic ꝙ non vt per Math.in conſti.legū aſperitatem.iij.no.ver.ult.poſt And.in deciſ.
161 clxxvi.ℭ † Sed an mulier meretrix accuſari poſſit ab extraneis de adulterio.dic ut i.l.que adulterium.C.de adult.ubi no.& per Cepo. in deciſ.ſa.conſi.xliij.ꝙ nō ſed a uiro,& alijs
162 propinquis.☞ † Et an iudex eccleſiaſticus cognoſcet de adulterio , & an imponet oēs penas & quando dic vt per Ioan.de arno.in ꝑble.lxxij.ubi ꝙ ſic niſi concurrat inſultus ,& uiolentia nam tunc cognoſcet laicus dic tamen ut per doct.in.c.fi.de foro compe.& per Mathe.in.d.cōſt.legum aſperitatem. & in cō
163 ſti.maieſtati.noſtre. ☞ † Sed q̄ ſit pena adulterij.dic in uiro ut in.l.quāuis . la ſecūda.C. de adulter.ubi Saly.ꝙ pena mortis,in femina uero ut in auc.ſed hodie.C.eo.ut detrudatur in monaſteriū qn̄ eſt ſimplex adulteriū ſi uero cōcurrat qualitas inceſtus eſt pena capitis nec p.d.auct.eſt correctū,ut i.l.ſi adulteriū cū inceſtu.in priu.& ibi Bar.ff.de adulter.Ang. in.d.glo.v.col.ver.quero que ſit pena. Fulgo. in conſi.cliij.Mar.in conſi.lxxxiij.& conſil. ci.Ioan.fab.& Ang.in.§.item lex iulia. inſti. de pub.iud.& per Mar.in.l.ſi quis viduam. ff.de queſtio.an hodie ſit correcta, & qua pe
164 na ſit puniēdus adulter. ☞ † Sed quid ſi erat meretrix & ſolita ab alijs cognoſci an puniatur cognoſcens.dic vt in.d.l.que adulterium ꝙ non & per Boni.in tit. quid ſit accuſatio. pen.col .contrarium ſentit Ioan.de arno.in epito.xix.incip.tu regnicola hodie vero in regno quantum ad virum remanet. d.l.quamuis in correcta vt pena mortis puniatur in femina vero mitigatur pena vt non puniatur pena mortis ſed pena trūcationis niſi naſi vt in.d.conſti.legum aſperitatem.vbi per Mat. poſt And.diſputat an ſit correcta.d.l. quāuis. quo ad virum & concludit ꝙ non & ibi querit an ſit ſublata pena fuſtigationis,& verberationis de qua in.d.auc.ſed hodie dicit ꝙ ſic & ſufficit ſola naſi truncatio in ſucceſſione vero remanet in correcta quo ad virum vero dicit Ma.ibi.iij.no.vidiſſe condēnatos plu res accuſatos de adulterio ad mortē& ita exe
165 cutum. ☞ † Sed querit ibi Mat.ver.ſed quero quid ſi adulteratur mulierem nō in vulua ſcd̄m nat.ſed in ano cōtra naturā an puniať ꝺ adulterio diciťꝙ puniť tanq̄ ſodomita cū tale uitiū ita cōtrahať ī femina ſicut ī maſculo , et ſic igne cremabiť ut ibi.& iuxta nouel.prag. ſup ſodomia incip.itē p che cōprobata nouiſſime per prag.ſue mag.ceſa.& vide ꝑ Panor. in.c.in archiepiſcopatu.i.no.de rapto.vbi pariter punitur abutes femina ſicut maſculo.& Gandi.in rub.de varijs queſtio.ex ſtatu.vi.
166 co. ☞ † Sed an iudeus adulterans punitur pena.d.l.quamuis.dic ſecundum Math.puniri pena mortis & ita conſuluit Barba.conſilio. lxiij.iiij.vol.& per Mar.in conſi.ci.& plene per Pau.grill.in trac.de pen.omni.coi.xij.q. vbi dicit virile amputandum,& per Pet.de anch.in conſil.xv.Ioan.and.in.c.gaudemus. de diuor.habeť in.c.archipresbiteri. de appel la.Fely.in.c.in tantum nullis. in fi.de iudi. & per Alex.in conſi.xcix.vi.vol.& Corn.in cō ſi.cxiiij.i.vol.vbi de pena iudei cognoſcentis xpianam, & per Math.in conſti. blaſfeman-

267 tibus.in prin.ꝙ virile amputatꝰ. ¶ †Quo ad vero adulteriũ meretricis an ipſa excuſeť a pena d.cõſt. ut trũceť naſo,et adulter excuſeť a pena.d.l.quãuis.Ang.i.l.i.C.de rap.vir.dicit ipſam nõ euitare penã adulterij adulterum vero excuſari a tali pena,ita Pau.in cõſi.cccvij. Augu.poſt Ang.in.d glo.che hai adulter.in ver.quero que ſit pena.& per Bar.in.l.mr.§. mulier.ff.de adult.Mathe.in.d.l.conſti.legũ aſpitatem.ver.& ſcias vnum no.quod eſt notandum.& vide multa per Mar.poſt Saly.in d.l.i.C.de rap.vir.ver.mõ queri põt eũ.verſ. ſeq & per Cap.in.d.dec.xliij. vbi ẽt ꝙ a marito,& patre accuſať ab extraneis nõ mulier. ſed qd ſi mulier fuerit iudea qualiter puniatur dic vt per Bel.in pra.in tit.de leno.in fi.&
268 Pau.grill.vbi ſupra. ¶ † Et quid ſi eſt commater qualiter cognoſcẽs puniatur dic plene, vt ꝑ Par.in verbo adulteriũ.in fi.vbi ſi maritata & cõmater pena aggrauať,vt ibi per eũ et ſic pena adulterij exaſpať ex iſta qualitate vt ibi & de iſta cognatione ſpirituali, vide per Ioan de arno.in.i.cõmentario.vbi querit
269 an poſſit accuſare de morte cõpatris. ¶ † Et de pena pr̃is cognoſcẽtis filiã,& filij mr̃em vt ꝑ Bel.in.d.tit.de leno.circa fi.& ibi de cogno
270 ſcente iudeam. ¶ †No.etiam alio caſu mulierem puniri pena truncationis naſi vt quando mater venderet,& traderet filiam virginẽ cognoſcendam pecunia mediante,vt in conſti.matres per quã mater vendens,& proſtrituens filiam pena truncationis naſi punitur, & ibi per Math.& ſi non vendiderit ſed filie conſenſerit alia pena,& extra ordinem puniť & ibi Math.ꝙ nõ refert an ſit legitima an naturalis,& ꝙ ſi eſt vidua dicit non puniri pena.d.cõſti.& ibi ꝙ non habet locum pena.d. conſti.de ꝓſtituente & vẽdẽte ſed pena alia grauiori de qua in.l.fi.C.de ſpecta.lib.xi.vbi in metallum dãnatur pater, fallit tñ & moderatur in matre conſentiente filia,& concurrẽte extrema neceſſitate ob ſubſtẽtationem vite,vt conſti.matres la ſecunda alio etiã caſu imponiť pena trũcationis naſi, vt in conſtit. lenas in muliere faciente lenocininm nã puniť tali pena ſi fuerit effectus ſubſecutus ſecus ſi non conſenſerit mulier vt ibi per Mat. nã extra ordinẽ puniť & ſecuto effectu ẽt fuſtigatur vt ibi licet iure communi pena capitis puniebatur,vt in auc.de leno.in prin.que correctio procedit in femina lena non in maſculo lenone vt ibi per Mat.& vide de materia lenonis, vt per Bel.in pra.in tit.de leno.hec & ſequẽtia ex abũdãti dicta ſunt nacta occaſione materie ut quid extra ius commune in re-
271 gno ſtatutũ reperiatur diſſeramus ¶ †Decimo excuſatur occidens raptorẽ virginis aut vidue aut nupte honeſte in fragrãti tñ crimine raptus vt habeť in.l.i.C.de rap.vir.& in.l. raptores.C.de epiſ.& cler.vbi licet parentibus conſanguineis tutoribus & curatoribus occidere raptorem in fragranti idem dicit ibi glo.in cognatis & affinibus,nam ſi parentes & conſanguinei patiantur rapinam licet cognatis alijs occidere per.l.iij.§.cũ igiť.ff.de vi & vi arm.dummodo in fragrãti faciant
272 vt ibi. ¶ † An autẽ poſſint he perſone cõgregare amicos affines & alios ad occidendum impune.dic ꝙ ſic vt ſupra,&per Pau.in.d.l. raptores.& in.l.refectionis.per illũ tex.ff.cõ. predio,Bal.in.l.i.C.vnde vi.& in.l.vt vim. ff. de iuſti.& iure.Cepo.conſil.iiij.Ana.in.c. fi.de rap.& plene per Marſ.in.d.l.i.iij.&.iiij. col.verſi.ſed ego.& verſi.& circa illud.& in
273 ſing.clxxv.incip.cõceſſo vno. ¶ † Sed an liceat iſtis occidere principalem raptorem,& ẽt alios ſocios & auxiliatores in actu rapine dic ꝙ ſic ſicut principalem ut cõtrariorũ eadem ſit diſciplina,nam ſi licet parentibus, & ſocijs occidere impune raptorẽ ergo licet parentibus ẽt ſocios,& auxiliatores occidere ſicut ſocijs licet raptorẽ occidere.itẽ lz eos occidere ex quo eadem pena puniũtur vt.d.l.i. ver.penas autẽ.nã omnes pena capitis ſubijciũtur, & ammiſſione bonorum ſicut raptor ſed arg contra nam non fuit dictum de alijs ſed de raptore tantum vt occidi poſſit ergo ſi voluiſſet dixiſſet.l.i.C.de cadu.toll.nec in penalibns admittitur extenſio vt in reg.in penalibus.ff. de reg.iur.vbi Deci.plene,ſolutio dic ꝙ licet per.l quoniam multa.C.ad.l.iul. de vi.ita Bal.in.l.i.C.vnde vi.pen.col.verſi ſed an ſicut licet offendere facientem.vbi dicit licere ẽt auxiliatores offendere cũ licet prin

cipalem clarius in ea lege.vi.q.vbi allegat.d.
l.i.C.de rap.in.v.no.dicens.v.no.ꝙ raptorē,
& eius ſocios & ſequaces in fragranti crimi-
ne cōprehenſos licet illis ad quorū verecūdiā
actus iſte reſultat occidere alios vero non in
eodē actu auxiliatores miniſtros & ſequaces
ſiue ante non tñ in actu ſiue poſt non licet oc-
cidere cū non eadē pena puniantᵣ, ut in.d.l.i.
dicitur,& in.d.l.raptores.Et no.dictū Bal ibi
dicentis licere occidere ſiue rōne cōiunctionis
ſiue rōne officij, ſiue rōne cuiuslibet alterius
iuris ēt toti caſate & cōſanguinitati cum uni
facta iniuria toti caſate cenſetᵣ facta,et ſic om
174 nibus ď caſata licet ut ibi.¶ †Ad illud de ex
tēſione in penalibus ꝓcedit extēſio fauore pu
blico,vt plene per Dec.in.d.l.in penalibus.et
& in cōſi.lxv.& cōſi.lxxxiiij.Ang.in glo.nec
non ad querelā.Math.in cōſti.ſi qs aliquem.
Mar.i.d.l.i.C.de rap.xij.car.in gl.in uerb.cō-
penſans,fauore.n.publicus reputatᵣ hoſtes oc-
cidere,ut in cōſti penā eorū.per quā expedit
foriudicatū tanq̄ hoſtē occidere ſed rapiens et
ſocij dñr rapiendo hoſtes,vt ibi dicitᵣ in.d.l.i.
ibi hoſtili more.ubi Bal.dicit no.raptorem re
putari hoſtē reipub.ergo licet ēt auxiliātes et
ſocios occidere in actu & fragrāti,uide ēt ibi
ꝑ Sal.Pau.aūt gri.i tra.de pe.om.co.x.q.ubi
tractat hāc materiā raptus tenet cōtra ꝙ nō
lꝫ occidere auxiliātes et aſſociātes tāq̄ exorbi
tans,& odioſa ſit.d.l.i.& nō extēdatᵣ ad eos,
ut per Saly.ibi tene qď ſup̄.& per Boni.in ti.
qs poſſ.aliū defen.Hinc nacta occaſione aliq̄
de raptu diſſeramus & ſtupro,& prīo in qbus
ꝑſonis locū hēat.ſcđo qñ cōtrahatᵣ.crimē ra-
ptus.tertio de penis raptus.quarto de ſtupro,
175 & pena ſtupri.¶ †Circa primū raptus com
mittitᵣ tā in uirgine & uidua q̄ ēt cū moniali
bus,& cū Xp̄o ďſpōſatis & nuptis & alijs ho
neſtis mulieribus & ingenuis,ut in.d.l.i.C.de
rap.& in.d.l.raptores.& i regno ſunt due cō-
ſti.una incipit ſi quis rape,& alia incipit ca-
pitalē penā una regis Rogerij altera Federici
ꝑ quā cōprobatᵣ.d.l.i.et.d.l.raptores.adeo ꝙ i
regno nihil in hoc noui ſtatuitᵣ ſed ius cōe cō
probatᵣ in oībus p̄ſatis perſonis,& maxīe mo
nialibus iō dicatis,ut.d.cōſti.ſi qs rapere.q̄ lo
quitᵣ in monialibus ēt obtētu mr̄imonij cōtra
hēdi cōſti.uero capitalē penā loquitᵣ i alijs ꝑ-
ſonis ď qbus ſupra.& iſta cōſti.Fede.vltra di
ſpōnem.l.i.tollit q̄ſdā cōſuetudines q̄ erāt i re
gno ꝙ raptor ducēs raptā i uxorē euitabat pe
nā tollitᵣ talis conſuetudo & approbatᵣ diſpō.
d.l.i.ut nō liceat raptori raptā accipe i vxorē
& accipiēdo penā nō euitat vt ibi & an circa
moniales cōp̄hēdatᵣ abbatiſſa dic ꝙ ſic ut in
clemē,attendētes i gl.abbatiſſa de ſtatu regul.
an autē cōtineantᵣ cōuerſe,& ſeruiētes mona-
ſterio dic ut ꝑ Fede.ď ſen.in cōſi.ccxiij ſed an
cōp̄hēdātur ſorores tertij ordinis ſancti Fran-
ciſci ut ſi quis eā rapuerit puniatᵣ tali pena dic
ꝙ ſic cū appellatione monialiū cōprehendā-
tur tales ſorores,ut no.in.c.cauſam q̄.de elec.
& no.Card.incle.ij.§.i.ver.ij.q̄ro.de ſta.mo.
de qbus ꝑ Mat.i.d.cōſti.ſi qs rape.ij.no.& ibi
dē.v.q.q̄d ſi nō fecit ꝓfeſſionē tacitā uel exp̄ſ
ſam i monaſterio an hēat locū pena raptus ut
ibi ꝑ eū,& no.ꝙ cōmittens hoc delictū ne dū
comittit crimen raptus ſed crimen ſacrilegij,
et inceſtus ſtuprum et etiā adulteriū cū Chri-
ſto deſponſata, et ideo caſu quo fieret pax
per ſtatutū nō comprehenditᵣ talis raptus cū
principaliter deo ſit facta offenſio niſi a papa
habeat pacem ut ꝑ Bal.in.d l.i.ſed cur nō te
netur pena triū delictorum dic ꝙ cōfundun-
tur ſub maiori delicto raptus ut no in.l.qui
de crimine.C.de accuſa.et plene Mar.in.d.l.
i.v.car.uer.ulterius no.ex iſto textu ubi an,et
quādo delicta cōfundātᵣ quo ad penā ſub ma
iori ut ibi ꝑ eū.Et de pena cognoſcentis mo-
nialem abſq; raptu tā in uiro q̄ in muliere tra
ditur in.§.pe.in auc.de ſan.epi.et in.c.ſi quis.
rapuerit.xxvij.q.i.et traditᵣ in.l.ſi quis.nō di
cā.rape.C.ď epi.etcle.et.c.uirginibus.xxvij.
q.ij.Paū.in.c.monaſteria.de ui.et ho.cle ulti.
col.ꝙ uir.pena capitis plectitᵣ,et bōa tradunᵣ
monaſterio illi i quo morabatᵣ ſi āt clericus pri
uatᵣ officio et imonaſterio detruditᵣ,ut i.c.ſi q̄
monacharū.xxvij.q.i.et.c.ſi qs ep̄s.ea cau.et
Ana.i cōſ.i.et ibi poſt eū Bolo.femia uero ex
trahitᵣ de monaſterio illo detruditᵣ cum oībus
bōis i artiori monaſterio,ut dr̄ i §.pe.i auc.de
ſan.epi.et i.d.c.ſi qs rapuerit.et uide ꝑ Marſ.i
d.l.i.v.ca.ꝟ.ulterius no.cū ſeq.ꝟ.et ibi i uer.
circa hāc mat,ꝙ cognoſcēs carnaliter monia

lem comprehenditur ſub ſtatuto loquente de
cognoſcente mulierem nuptam ut per Fel.in
c.non ſatis deſimo.& Maria.ſocy.in.c. qua-
liter & quando lo.ij.q.viij.articu.pen.de ac-
cuſa.Et no.circa bona raptoris monialis ꝙ ſi
eccleſia infra annum non vendicat bona ra-
ptoris elabſo anno ſuccedit fiſcus & ipſe ven
dicat ut no.gl.in verbo videantur in.c. ſicut
276 de preſcrip.in.vi.℉ † Circa vero alias perſo
nas contrahitur raptus ſiue fuerit virgo ſiue
vidua & nupta honeſte viuens ut in.d.l.i. ibi
raptor cuiuſcūq; mulieris honeſte , ſed quid
ſi rapiatur meretrix an teneatur rapiens pœ-
na capitis de qua in dicta.l.i.gloſ.ibi tenet ꝙ
nō per textum in.l.que adulteriū.C.de adul.
& in.l.verum.ff.de fur.Bony.in tit.de rapto.
& Paul.in conſil.cccv. & Matheſilla. in no.
cxlij.alias.cij.incip.no.vnū.& Saly.& Bald.
in.d.l.i.& in.d.l.raptores & plus dicit Saly.
ibi ꝙ ſcolaris rapiens meretricem & eam re-
tinēs clauſam in aliquo loco libidinis cā non
tenetur de priuato carcere glo.& Bart. in .l.
que adulterium & in.l.ſi mulier vbi & Bal.
ff.de adulter.& dixit Matheſi.in.d.ſing.cij.ꝙ
punietur extra ordinem& poſſet ad mortem
arbitrari & vide que habentur poſt Bart. in
d.l.i.vbi an licet ſponſam aut vxorem rape-
re de lupanari ut non puniatur pœna ſtatuti
de rapiente mulierem & dixit Ioa.de arn. in
dialogo.xl.ꝙ rapiens ſemel cognitam non te
netur pena raptus.Guilel.vero de cuneo in.d.
l.raptores diſtinguit ī hoc nā aut deſinit me
retricari & tunc non punitur niſi habuerit iu
ſtam cauſam recuſandi ut propter cōſangui
nitatem aut affinitatem nam tūc ſi rapitur te
netur raptor aut penituit, & appareat ſigna
penitentiæ & deſinit meretricari & tunc tene
tur rapiens pœna.d.l.i.cum inſpiciatur qua-
litas tempore delicti.& ita reſidet.Guilel. ibi
ſecundum Bal.& Saly.ibi alij diſtingunt qđ
aut meretrix erat nupta & tunc tenetur per
d.l.i.aut non erat nupta & non tenetur plus
ſubdit Saly.ibi ꝙ ſi deſierit meretricari tamē
nō honeſte viuebat quia facta concubina ſa-
cerdotis & tunc non punitur pœna. d.l.i. aut
dubitabatur ſi deſierit meretricari nōn appa-
rentibus ſignis penitentiæ & tunc ex eius ha
bitu & inceſſu iudicatur per.l.item apud la-
beonem.§.ſi quis virginem ff.de iniur.& re-
probat dictum Guilel.& Cy.de conſangui-
nitate & affinitate per tex.in.d.l.i. cum non
fuerit honeſta quod dictum Saly . reprobat
Mar.ibi.iij.car.iiij.col.verſi. modo vlterius
dicens per meretritium non tolli affinitatem
ſed dic ꝙ Saly.bene loquitur per tex. in .d.l.
i.que requirit honeſtatem nec obſtat ꝙ non
deſinit eſſe affinis nam verum eſt ut punia-
tur alia pœna quam raptus cum in eo hone-
ſtas requiratur.de ceteris vero de penitente et
nupta meretrice vide cōprobationes ꝑ Mar.
ibi ubi etiam de materia meretricis & per eū
dem in.l.maritus.ff.de queſtio.& in.l.i.§. di-
uus.ff.de ſicar.an nuptam inhoneſte viuen-
tem rapiens teneatur de raptu, & licet predi-
cta ſint vera de iure communi maxime ꝙ nō
ſit punibilis raptus meretricis tū in regno eſt
prouiſum ꝙ ſi quis intulerit vim meretrici li
bidinis cauſa ut cognoſcat per uim carnaliter
punitur pœna capitis ita diſponit regni con-
ſti.incip.omnes noſtri.ſub.rub.de violen.me-
retri.illa.i.lib.& ibi per Math.in fi.que tamē
requirit quod meretrix violentia ſtatim fa-
cta violentia emittat truculentem clamorem
alias ſi elabſis octo diebus & nulla facta que-
rela nō preſumitur vis illata ipſi meretrici an
te vero octo dies conſtito de clamore preſu-
mitur vis illata & eſt iuris preſumptio con-
tra quam poteſt pars probare contrarium tā
per teſtes quam partis confeſſionem vt ibi ꝑ
gloſ. vbi miratur Andr. quare iuriſconſulti
non preuiderunt ſuper violentia illata mere-
trici aſſignans tamen rationem ex quo per-
mittebatur concubinatus & ibidem per Ma
the.quare hodie fuit prouiſum poſt Andr. &
ibi in.ij.no.refert Cy.in.l.i.C. de rap. virgi.
dixiſſe videri raptores meretricum puniri
pœna capitis , & ibi querit Mathe. quid ſi
quis mandauit rapi meretricem indeq; cognita
contra eiusvoluntatem per rapiētes an tenea
tur mādans cōcludit fuiſſe iudicatū nō teneri
pœna contenta in.d.conſti.oēs noſtri. ſed pœ
na extraordinaria ꝑ dictū Saly.in.l. non ideo
minus.C.de accuſa.xiij.col.vi.q.qui dicit ꝙ
quādo lex municipalis diſponit preter ius cō

mune faciens delictum quod de iure com-
muni mandans non tenetur ſicut principa-
lis, ſed extra ordinem per.l.i.ff.de extraor-
din.cri.quod no.& cõnumeres inter alias ex
cuſationes mandãtis de quibus ſupra in ma-
teria mandanti, & an illa conſti.locum habe
at in meretrice cõiugata dic ut per Ioa.de ar
no.in epito.xix.incip.in regnicola.& in epi-
to.lxxxiiij.ſed quid ſi non perfeciſſet forni-
cationem ſed rapiſſet tantum,& eam actua-
liter non cognouiſſet an habeat locum dicta
conſti.dic ut per Mathe.ibi.v.not.ꝙ non nã
requirit.d.conſt.perfectionem actus. & ideo
dicit ꝙ lex ſi quis non dicã rapere nõ habet
locum in meretrice non cognita, ſed ut locũ
habeat dic.conſt.requiritur ꝙ ſit cognita ra-
pta &per uim cognita ut per eum,requiritur
ẽt ut locum habet dicta conſtitu.ꝙ fuerit con
uictus, & confeſſus alias non punitur pena.
d.conſti.ut ibi per Math.vi.no. dicit tamen
hoc corrigi per conſti.in queſtionibus.cõtra
dictat ſufficere ꝙ ſit confeſſus aut conuictus
ut ibi per Math.vi.no. item requiritur ꝙ ta-
lis uis fiat in locis habitatis ut clamor ab ha-
bitãtibus audiatur alias ſi in uilla non ha-
bet locum ut ibi per Mathe.vij.no.& Andr.
in.d.conſti.in queſtionibus nam tunc ſi tran
ſeuntes audirent talem clamorem meretri-
cis non faceret clamor indicium requiritur ẽt
ꝙ truculenter clamet taliter ꝙ audiaẽ ut ibi.
viij.no.tñ hodie dicit ibi Math.poſt glo.non
requiri talem clamorem ut ex eo cauletur in
dicium ad torturam ſed debet uim ꝓbare, ut
ibi per Andr.& in.d.conſti.in queſtionibus
quod aũt ſupra dictum eſt de meretrice nup-
ta rapta ut puniatur raptor pena.d.l.i.ut per
Iaſ.etiã in.l.ad egregias.ff. de iureiu. Limita
etiam in uirgine niſi inceſſiſſet in habitu me
retriciali nam rapiens non tenetur ut per Bo
ni.in rub.de raptor.Limita etiam niſi fuiſſet
nupta lenoni quia tunc reputatur pronon nu
pta ita Marſi.in.d.l.i.iiij.ca.xxiiij. columna.
verſi.ſed tamẽ poſſunt iſta limitari,& reſtrin
gi.& multa etiam de uidua an amittat dotẽ
propter ſtuprũ & quãdo dic plene ut ibi ꝑ eũ
ver.no.ulterius ex iſto tex cũ ſeq.uid ꝺ mere
trice per Io.Fab.inſti.de pub.iu.d.§. ſin autẽ

vbi ſi prius cognoſcebat carnaliter volẽtem
an ſi deinde per vim rapuerit & cognouerit
teneatur dicitꝙ in eo locum habet.d.l.i.
277 † An autem in ſponſa committatur ra-
ptus ſi ſponſus eã rapuerit hoc diſtingue aut
iure ciuili aut canonico, primo caſu aut per
verba de futuro aut de preſenti,primo caſu
locũ habet diſponſio.d.l.i.ibi ſiue iam deſpõ-
ſatam ſiue non ſecundo caſu aut erat cogni-
ta carnaliter & tunc ex quo maritus in eam
habet manus iiectionẽ.l.fi.C.de lib.exibẽ. nõ
habet locum.d.l.i.& Cepo. conſi.lvij. quod
tamen intelligit.& limitat Mar.in.d.l.i.in fi.
vt locum habeat quando vir bene tractaret
vxorem alias ſi male taliter ꝙ diuortium in-
ter eos eſſet factum vel vnus quiſꝗ viueret
ſeparatim ceſſat iſta manus iniectio quia nõ
debet ei reſtitui ſtante ſuſpitione, & timore
mortis niſi cum ſufficiente,& idonea cautiõe
tõ ante nõ põt eam accipe & accipiẽdo tene-
tur pena.d.l.i.tamen dicit ipſe ꝙ non tenetur
ordinaria pena.d.l.i.ſed alia pena cũ iuuetur
primordio veritatis matrimonij vbi per eũ
quando propter ſeuitiam faciet diuortiũ aut
non eat carnaliter cognita a viro, & tũc aut
erant ſigna ꝙ volebat monachari,& rapien
do tenetur pena.d.l.i.aut non apparebant ſi
gna,& tunc non punitur ita per Bald.in.d.l.
i.in fi.& in.d.l.raptores. & ibi Pau.,& per
Mar ibi car.vi.ver.modo redeundo ad tex.
vbi deſponſa loquitur in fi.illius.no.Andr.in
d.conſti.ſi quis rapere.Corn.in conſ.lxxx.ij.
vol.& vide Marſi.in conſi.lxi.vbi de non co
gnita, & traducta ad domum viri iure vero
canonico indiſtincte ſiue per verba de futuro
ſiue per verba de preſenti raptus ſpõſe nõ pu
nitur,vt in.c.pen.de rap.ubi Panor.& Ana.
& Corn.in.d.conſi.lxxx.glo.And,& Math.
in conſti.capitalem penam. ꝙ etiam locum
habet vt ibi per Panor.in caſu quo quis vir
ginem rapuerit precedente tractatu matri-
monij,& contemplatione matrimonij cum
conſenſu rapte vt ibi in.d.c.pe,ſecus tamẽ ſi
nullus preceſſerat tractatus matrimonij nam
etiam concurrente conſenſu rapte erit con-
tractum crimẽ raptus vt ibi per Panor.poſt
glo.aliquid per Alex.in.i.conſi.ij.vol.pe.co.

178 & Cepo.in.d.conſi.lvij. ¶ † Sed quid econ-uerſo ſi ſponſa rapit ſponſum an teneatur pe na.d.l.i.glo.ibi tenet q ſic alij cõtra qa odio ſa cum penalis ideo non extendenda Bal.ve to ibi, & in.d.l.raptores.q locum habet pe na.d.l.i.una cum glo.per illũ tex.ibi in uerſ. ceteris ibi ſiue maſculi,& in fi.circa ſexus.& licet ſit odioſa tamen eãdem continet ratione ideo cum ratio militet in vtroq; nulla ſit di ſtinctio ſed locum habet.d.l.i.vt ibi per eum & per Bal.in.l.in ambigua.ff.de legi. & Ioã. and.in mercu.in reg.qui contra de reg.iur.in vi Sed quid ſi non eſt ſponſus vel ſponſa an ſi mulier rapiet virũ libidinis cauſa tenet poe na.d.l.i.gl.& Bal.ibi & in.d.l.raptores q ſic per.l.fediſſimã.C.de adulter.aliquid p Andr. in.c.i.in ver.committentiũ inceſtas nuptias in tit.que ſint regal.& p Mar.in cõſi.lxxxv.

179 ¶ † Alij contra cũ in pœnalibus maſculinũ non cõcipiat femininũ ut plene p Mar. ibi in gl.ſpõſam.xij.car.& per Bal. ibi.in.d.l.ſi ita ff.de iniu.rup.teſt.& in.c.cauſam matrimo nij circa.fi.de proba. Ang.ibi in.d.l.i.dicit p gl.ibi fuiſſe cõbuſtã quandã meretricẽ que ra puit virũ libidinis cã & idẽ tenuit Mar.ibi in d.gl.reſpõdens ad obiectũ q etiã in pœnali bus maxime vbi fauor publicus cõcurrit ma ſculinũ cõcipit femininum & admittitur ex tenſio ex idẽtitate rõnis faciunt plene tradita

180 per Deci.i.d.reg.in penalibus. ¶ † Idẽ dicas in maſculo rapiente maſculum libidinis cã q locum habeat pena.d.l.i. ut per rõnẽ Bal. ibi Paul.grill.in.d.tra.de pen.oĩ.coi.x.q.& Bo-

181 ny.in tit.de rap. ¶ † Secundo caſu principa-liter contrahit hoc crimẽ raptus qñ pervim fuit rapta & aſportata de loco ad locũ alias ſi nõ de loco ad locũ ſed eã per vim proſtrauit vir ginẽ per terrã pervim eandẽ cognoſcẽdo car naliter non dicit cõmittere crimẽ raptus ſed crimẽ ſtupri ideo de ſtupro & non raptu pu nitur ita dixit Gand.in rubr.de mult. qõ. de pẽ.a ſtatu.iij.col.ver.item pone queſtionẽ de facto quem ẽt refert & ſequitur Alber.in tra. ſtatu.iij. par.q.xxxi. incip. itẽ pone qõnẽ q̃ narrat Gãd.idẽ Paul.in.d.l.raptores & Bal. in conſi. cccvi.incip.ſtatuto placẽtię.iij.vol. Cuma. in conſi.xcv.vbi de iuuene .rapiẽte mulierem in uia publica & eã ſeorſum a uia deducente & cognoſcẽte q nõ dicit eam ra pere vide p Alex.poſt Bar.in.l.marcellus .ff. de ver.ſigni.& per Mar.in.d.l.i.ij.no.iij. car. iiij.col.&in ſing.lxv.incip.ſtatuto cauet & p

182 Ioã.de arn.in epito.c. ¶ † Itẽ contrahit tale crimen ſi per vim rapiat ut in.d.l.i & in.c.de raptoribus.xxxvi.q.i.& p Ang in.l.ſed exi mendi.ff.ne quis eũ qui ius vo.ubi dicit cau-tũ eſſe accuſatorẽ ut deducat actus neceſſario concludẽtes violentiã alias ſuccũbit & Ana. in rub.de raptori.Mar.in.d.l.i.iij.car.i.colũ. ver.vlterius ſcias.vis aũt ſiue ſit expreſſa & cõpulſiua ſiue tacita & preſumpta ex diſpo-ſitione.d.l.i.vt ſi blandis verbis & promiſſio nibus & alliciamentis ſeduxerit nã tũc etiã ſi volens rapiat dicitur rapta p vim vt in.d.l.i. & ibi per Bal.& in.l.iij.§.ſi quis volente.ff.de. libe.ho.exi.& licet Mar.in.d l.i.in.d.ver. itẽ ſcias videatur velle q nõ ſufficiunt promiſ-ſiones & alliciamẽta vt puniatur pena .d.l. i.per.d.c.de raptoribus ex hac auct.tñ gl. ibi & Io.de arn.in.d.c.pen.de rapto.dicũt illud procedere de iure canonico per quod raptus non punit in volente maxime precedente tra ctatu matrimonij & non aliter ut.d c.pen.&. per Math.in.d.conſti.ſi quis rapere.i. no. &. ita intelligit Bal.d.l.i.tex.ibi hoc ipſum mu-lieris ex quo vʒ fragilis eſt mulier & fragili-tas ſexus operat ut dicat p uim factũ concu-bitũ & raptũ precedentibus,pmiſſionibus ut per Math. in.d.cõſti.& uide p Ang.in auc.de leno.§.ſi.circa ſi.& Mar.i cõſi.lxi. & ſequit Deci.in cõſ.clxx.& Mar.in.d.l.i.iij.car.ver. teneas tñ menti.i.col.q ſtatutũ de cognoſcẽ-te aliquã fuitã cõprehendit corruptã pecunia & Mar.in ſing.ccclij.& vide iſer.ſ.c.i.ver. cõ trahẽ.ince.nup.in tit.que ſint nega. per vim ergo dr rapta precedentibus promiſſionibus & in tali rapta contrahit tale crimẽ raptus .

183 ¶ † Limita tñ niſi fuiſſet ab alio cognita vel ab ipſo raptore nã niſi probet q per vim non preſumitur per uim rapta ſed voluntariæ ita cõſuluit Pau.in conſi.cccv.per .l. ſtuprũ in ſi. ff.de ritu.nup.idem dixit Alber. in tra.ſtatu. ij.par.q.xcij.incip.ſed pone aliquis & Gand. in rub.de var.qõ.in male.i.col.in fi.ver.que-

ro de facto & Mar.in.d.l.i.iiij.car.i.colum.in prin.& in ſing.lxxiiij.incip. tu habes regulã & in.l.maritus vlt.col.ff.de qõ.ubi cõprobar dictum Pau.& in.l.i.§.diuus.ff.de ſicar. & in rub.ff.de fideiu.xx.col.ver.addo etiam predi ctis & in pra.in.§.diligẽter nu.cv.vide ĩ hoc dictum Io.fab.in.§.ſiue aũt inſti.de pub.iud.

184 ☞ † Sed an indiſtincte in uolẽte rapi habeat locũ raptus videtur ꝙ ſic per.d.l.i.&.d.l.raptores in fi.ibi ſiue volentibus ſiue nolẽtibus, dic tñ & diſtingue ꝙ aut eſt impoteſtate alterius ut patris mariti tutoris & curatoris & tunc etiam volente rapta contrahit̃ raptus & locum habet.d.l.i.que ita loquit̃ & tunc ſiue volenre ſiue nolente contrahit̃ cũ ex tali raptus iniuria ĩnẽ parentes & predicti ideo poſſunt accuſare & rapiens tenet̃ pena.d.l.i.aut non ẽ impoteſtate alterius & tunc aut allicita pmiſſi.& tenet̃ pena.d.l.i.ut ſupra idẽ ſi nolẽs ut ſupra aut nullo pac.allicita ſed eius mera et ſpõtanea volũtate & tũc ex quo ipſi volenti nõ fit iniuria nec aliorũ intereſt nec alijs fit iniuria non cõtrahit̃ crimen raptus nec tenetur pena.d.l.i.ita dicit Bal.ibi & Mar.iiij. car.i.col.uer.modo circa hoc nota vbi allegat rationẽ ꝙ ſi ipſi rapte nõ naſcit̃ actio ex quo volẽs ergo nec reipublice ideo iudex nõ ĩquirit ut dixit Sali.in.l.eos.C.de fur. & alij ut p eũ & vide p Math.in.d.conſti.ſi quis rapere xi.q.allegat Io.bapti.de cacialu.ĩ rep.l.ſi qua illuſtris.xiij.car.C.ad orſi.ita ergo interpetratur.d.l.i.quatenus dicit de uolẽtibus.

185 ☞ † Itẽ cõtrahitur raptus ſi rapta fuiſſet cognita carnaliter nã nõ ſufficit ꝙ rapiat̃ niſi carnaliter cognoſcatur vt patet ex tex.d.l.i.ibi quia virginitas corrupta non põt reſtaurari & ſic requirit actũ perfectũ nõ attentatũ & ita tenet ibi Ang.& Ana.in.d.c.pẽ.qui per dictũ Ang. vidit quendã liberatũ qui rapuit puellã euntẽ ad puteũ pro aqua & eã honeſte portauit ad domũ cuiuſdã conſanguinei & non cognouit eã Cepo.conſi.lvij.tñ in contrariũ facit tex. in.d.l.ſi quis non dicã rapere vbi Bal.& cõtrariũ dicit And.in.d.conſti.ſi quis rapere & ibi Math.ij.q.Deci.tñ in conſi.ccxxxiiij.vlt. colum.tenet ꝙ ſine copula non punitur pena ordinaria.d.l.i.idem tenet Mar.ibi antepen. col.ver.quero vlterius de alia queſtione cum aliquali diſtinctione ꝙ aut potuit cognoſcere modo cognouit & non punitur aut non cognouit quia non potuit & punitur.

186 ☞ † Sed quid ſi attentauit rapere & non perfecit nec potuit quia non inuenit mulierem in domo glo.inſti.vi bon rap.poſt princ. quam refert pro ſingulari Carſe.in ſing. in verbo viſ. dicit eſſe raptorem & teneri pena.d.l.i.& ſequitur Marſi.in.d.l.car.xiij.verſi.quero aliquis vadit.ſed in regno hodie non punitur attentatum ſed factum ut traditur in conſti. aſperitatem.i.lib.ideo mitius eſſet puniendus.

187 ☞ † Sed quid ſi nolentem rapuit deinde volentem cognouit an teneatur pena raptus licet non fuerit in alterius poteſtate And.in.d. c.i.in.d.verſic.contrahen.inceſt.nu. verſicu. multis videtur. dicit initium inſpici & non finis ideo propter raptum violentum punitur pena.d.l.i.licet volens fuerit cognita.

188 ☞ † Sed quid ſi ab uno loco fuerit rapta & in alio loco cognita in quo loco puniri debebit Bal.in.d.l.ſi quis non dicam dicit vbique ex quo in utroque loco deliqui vide de hoc & alijs multa per Marſi.in.d.l.i.pen. colum. verſic.queri poteſt & multa etiam in pract. in.§.quoniam & in. §. vlterius & dicit ibi Bald.quod melior eſt conditio procedentis.

189 ☞ † Item contrahitur raptus quando mulier fuiſſet rapa libidinis cauſa nõ ex alia cauſa vt quia eſſet mulier antiqua vel ex cã alia nam tunc non cõtrahitur crimen raptus nec rapiens tenetur pœna.d.l.primæ vt per Deciſ.in.d. conſilio.cctrigeſimoquarto.pulcre.

190 ☞ † Sed an cognoſcens & rapiens immaturam virginem puniatur pena raptus dic vt per Guidonem papę. in deciſione quincenteſimalv. & nota quod dixit Baldus in l.eam quam.C.de fideicomiſſ.octaua columna. & in dicta.l. ſi qua illuſtris & Marſilius in dicta.l.prima circa fin.& in.l.prima.§.preterea.ff.de ſicar. & conſilio. vigeſimoquinto.& conſi.99. quod filius natus ex muliere honeſta rapta per vim non dicitur ſpurius quo ad eam ideo ei ſuccedit.

191 ☞ † Circa tertium de penis raptoris & ſociorum dic ex.d. l.i.quod aut ſeruilis eſt conditionis tunc igne

cremabitur vt ibi circa fi.aut eſt ingenuus,& liber,& tunc aut rapta eſt ancilla ſeu liberta, & tũc ultimo ſupplicio dānat́ bonis nõ publicatis aut eſt ĩ genua, & libera,& tũc ſiue nupta ſiue ſponſa ſiue monialis ſiue laica vltimo ſupplicio damnatur raptor & bona eius ipſo facto applicantur rapte mulieri vt inde ſi non nupta poſſit nubere aut ſi monialis eſt monaſterio vbi degebat applicentur vt in.d.l.raptores eadem pena imminẽte complicibus auxiliantibus & cõmittantibus & ſocijs a principio vt in ipſo actu deprehenſi, vt capite puniũtur, & bona publicent́ ,& rapte, aut monaſterio applicentur, & tales conuicti & confeſſi nõ appellãt & interfici poſſunt & vbiq; capi,& cognoſci abſq; fori preſcriptione,& exceptione nec valet matrimonium contractum inter raptum,& raptorem,& parentes non poſſunt pacem facere nec remittere tale facinus alias deportationis pena plectentur. alij uero aſſociantes & receptantes & preſtantes auxilium poſt facto non in rapina capite puniuntur bonis non publicatis he ſunt pene talibus ſtatute ex diſpoſitione.d.l.i.que pene etiam hodie in regno ſunt approbate per.d. conſti.capitalem penam.tam quo ad principales quam quo ad ſocios,& ꝓhibitione matrimonij ſublata in contrarium regni conſuetudine, & de penis raptus per Guido. pa.in ſing.ſuis in.§.cum queritur de pena raptus & ad id quod dicitur de complicibus, & fautoribus & ſocijs intellige prius precedente tractatu, & coadunamẽto ad hoc principaliter facto vt rapiant non ſi ſimpliciter fuiſſent reperti in ſocietate raptoris abſq; tractatu precedente per.l.iij.§.homines.ff.ui bon.rap.Ancha.in conſi.ccxvij.Bald.in conſi.ccxxix.iij. vol.Alex.in.l.ſi duo patroni.in prin.ff.de iureiu.Marſi.in.d.l.i.vij.car.ver. nota vlterius. ex iſto tex.& in.l.nihil intereſt.& in.l.fi.ff.de ſicar.& in pra.in.§.conſtante. & in ſing.xv. & in ſing.cccc.& traditur per Fely.in.c.ſicut dignũ. de homi. vbi etiam dicit in dubio preſumi caſualiter& nõ ex propoſito.dixi ſupra.

292 ¶ †Vlterius nota.raptorem condemnatum cõuictũ aut confeſſum nõ appellare.d.l.i.ſed an ſocij,& auxiliantes cõfeſſi aut conuicti nõ appellant condẽnari.videtur ꝙ ſic nam.d.l.i. punit eos eadem pena ergo pariformis debet eſſe diſpoſitio vt ſicut raptor nõ appellat nec iſti.Azo.in ſum.eo.tit.& Andr.in.d.conſti.ſi quis rapere.& in.d.conſti.capitalem dicit iſtos nõ poſſe appellare.Complices vero,& fautores, & conſocios mitius puniri ideo poſſe appellare quod intellige in ſimplicibus complicibus & fautoribus non tamen interuenientibus habitu tractatu vt in.d.l.i.de conſcijs etiam a principio poſſunt appellare ex quo mitius puniuntur ſecundum Bar.in.l.verum. ff.de parr.& in.l.i.§.occiſorũ.ff.ad ſille.Ana. in rub.de his qui fili.occid.fallit in conſcijs crimi.leſę maie.aut proditionis patrie nam conſcij non reuelando tenentur vt in.c.i.§.preterea que fuit prima ca.ben.ami.&.l.quiſquis. C.ad.l.iul.maie.Bar.in.d.l.verũ.quod tamen intellige vt per Alex.in conſi.lv.iiij.vol.ſi poterit probare tractatum alias non tenetur reuelare, & ita intelligitur quod traditur.in.d. §.preterea ita etiam intelligit &declarat Mathe.in.d.conſtituti.capitalem penam.i.nota.

293 vbi etiã ꝙ fallit in crimine parricidij. ¶ †An autem principalis & iſti auxiliatores in vno & eodem libello poſſint accuſari, dic vt per And.&poſt eum Math.in.d.conſti.capitalẽ, & ibi an & quando poſſunt plures accuſari in eodem libello,dic vt per eos vlterius no. ex.d.l.i.raptorem ammittere priuilegium fo

294 ri tantũ cum nec de alijs exprimat. ¶ †No. etiam ꝙ in crimine raptus non põt tranſigi nec pax fieri,& remiſſio,&per hoc dico in tali crimine non habere locum priuilegia conceſſa nonnullis ciuitatibus in regno ꝙ ſtante concordia partis,& remiſſione procedi non poſſe in criminibus remiſſis vt locum nõ habeant in tali crimine per.d.l.i.quo priuilegio gaudet ciuitas noſtra multis fulcita priuilegijs cum talis pax,& concordia a lege reprobetur fieri niſi dicatur non obſtante diſpoſitione.d.l.i.ideo de ea expreſſa debet fieri mẽtio vt traditur per Bal.in tit.de pa.cõſtan.in fi. in verſi.non obſtante vbi traditur an & quãdo per priuilegium cõceſſum cenſetur derogatum legi generali,& econtra.ſed dic ꝙ licet puniatur pater remittens, & concordans

dans pena deportationis non tamē aperit an valeat remiſſio,& tranſactio,& glo.in.l.qui cetu.§.qui vacantem.dicit ꝙ valet per tex.in l.ſi maritus.§.ſi negauerit.ff.de adulter.q̃ tex. loquitur in adulterio, & non in raptu idem videtur ſentire glo.in.d.l.i.licet dicat ſecus eſſe ſi pecunia corruptus per.l.qui de crimine. C.de accuſati. vbi traditur & Bar.in.d.l.qui cetu.vbi tex.de hoc dicit valere trāſactionē, & remiſſionem de quo per doct.in.l.tranſigere.C.de tranſa.& Saly.in.d.l.i.& ſic videtur militare priuilegium predictū in crimine rap-

295 tus cum etiam in re cōmuni valeat. ☞ † Item no.quod dicit Math.in.d.conſti.ſi quis rapere.x.q.ꝙ illud quod dicitur in.d.l.i.ꝙ non licet appellare raptori condemnato locum habet ſi eſt conuictus,& confeſſus non aliter, nā ſi conuictus tantum aut confeſſus tantum appellat vt per eum de quo mirandum eſt cum nullum inducat,ſpeciale per.l.ij.C.quo.appella.non recip.dic vt per Iaco.Butr.& Bald.in

296 .d.l.ij. ☞ † Vlterius no.ꝙ ſecundum ius ciuile non poteſt contrahi matrimoniū inter raptam, & raptorem.& contractum non valet ad euitandam penā.d.l.i.iure vero canonico in hoc eſt derrogatum diſpoſitioni.d.l.i. per tex in.c.pen.& fi.de rapto.&.xxvi.q.ij. ca.deniq;.&.c.tria.in qua materia ſtatur iuri canonico in matrimonijs cōtrahendis, vt per Panor.in conſi.xij.& Federi.in conſil.xxxvi. glo.& Ana.in.d.c.fi.Mar.in.d.l.i.ij.car.verſ. no.etiam ex hac lege.And.& Math.in.d.cōſti.ſi quis rapere.poſt glo.in.d.conſti.capitalē & in.d.c.i.ver.contrahen.ince.nup.Panor.in d.c.pen.& fi.& hoc intellige ſiue fuerit contractum matrimonium ſiue preceſſerit tractatus matrimonij.vt in.d.c.pen.alias ſi non preceſſerit tractatus punitur etiam ſi volens fuerit rapta,vt per Panor.ibi poſt gl.ſiue etiam ex poſt facto contrahatur licet a principio diſſentiret,& per vim fuiſſet rapta nam volens ex poſtfacto contrahere purgatur precedens diſſenſus per ſubſequentem conſenſum vt.d. c.fi.de rapt.de quo per Gemi.in.c.ij.de heret. in.vi.poſt gl.& in.d.c.qui tria.xxxvi.q.i.& Alex.in conſi.xiij.ij.vol.Barba.in conſi.xix. vide Specula.in tit.de diſpen.ver.nunc de di-

297 ſpenſatione epiſcopi.verſi.xlviij. ☞ † Sed an diſpoſitio.d.l.i.quo ad penam capitalem, & ammiſſionem bonorum videtur ſublata hodie per ius canonicum per.d.c.pen.& fi.vt ſi contrahat rapta, & raptor matrimoniū euitat penas predictas mortis,& bonorum gloſ. in.d.cōſti.capitalem.dicit ꝙ ſic ſicut pene cōtrahentis ſecundas nuptias hodie ſunt ſublate,vt in.c.dominus.de ſecund.nupt.& plene Deci.in.l.femine.C.de ſecun.nup. & Fede.in conſi.xxv.Ioan.calde.in.d.c.fi.& Iaco.butr. in.d.l.i.Panor.in.d.c.pen.Auguſt.poſt Ange. in glo.che hai adult.And.in conſt.capitalem. Mathe.in conſtit.ſi quis rapere.vi.q.& in.d. c.i.que ſint regal.tenent contra nam ius canonicum ſe non impedit in penis corporalibus, ideo non obſtante matrimonio capite plecti poteſt,& ita alias fuit obſeruatum per regem Hiſpaniarum auctoritate Andr.cuius magna eſt in regno auctoritas licet Math.dicit ſeruari opinionem And.inter populares cum detur diſtinctio qualitatis perſone in penis in conſti.reg.qualitas perſonarum,& in conſtit.qui

298 doloſe.de incend. ☞ † Sed quid ſi non apparet de contractu matrimonij,ſed raptor & rapta dicunt contractum inter eos fuiſſe matrimonium,nec etiam cōſtat de aliquo tractatu an ſtetur eorum confeſſioni ad euitandam penā predictam de quo per Ange. in.d.glo.che hai adult.& Cepo.in.d.conſi.lvij.vbi in terminis raptus conſuluit,& Marſi.in conſi.lxiij.In quibus plene de hoc ꝙ euitant quod limitat Cepo.niſi appareant ſigna precedentia in cōtrarium,vt in caſu illo, & per Panor.in.d.c. pen.circa fi.& Andr. in.d.c.i.verſ.multis.dicit relinquendum arbitrio iudicis,vt ex qualitate perſonarum dicta & facta penſemus.

299 ☞ † Sed an quod dictum eſt ſupra de principali ſecundum ius canonicum locum habeat in ſocijs,& auxiliatoribus Mathe.in.d.conſti. ſi quis rapere.ix.q.dicit in ſociantibus poſt raptum locum habet,in ipſo vero raptu ſociantibus locum non habet ſed remanet diſpoſitio.d.l.i.quo ad penam limita tamen tam in principali q̃ alijs niſi eſſemus in terris eccleſie in quibus attenditur diſpoſitio iuris canonici quo ad penā,& amiſſionē bonorū,& oīa alia

vt per Bald.in.l.priuilegia.C.de ſacroſ.eccleſ.
& Mar.in.d.l.i.xi.col.ver.no.etiam ex hac
lege.in regno autem Neapolitano ſtatutum
reperitur contra rapientes virgines ſub colo-
re matrimonij contrahendi contra voluntatē
parentum,vt in.c.reg.incip.vt ſine mortalis
peccati diſcrimine.ſub rub.ſtatutum contra
neapolitanos vbi punitur eadem pena deoſ-
culans.& ſucceſſione priuatur & nemini licet
300 ſub pena ſupplicare vt ibi.¶ † Etiam nota.
vnum in quo licet alias quis foriudicari non
poſſit niſi elapſo anno,tñ ibi ſpeciale eſt ut cō
tumax,& bannitus non expectetur per annū
vt foriudicetur ſed infra ſemeſtre tempus pōt
& debet foriudicari contra tenorem cōſti pe
nam eorum.ſed extra neapolim pena deoſ-
culantis virginem in uia & ſtrata publica aut
eccleſia extra ordinem punitur, ut per Mat.
in.d.conſti.ſi quis rapere.ij.no.ij.q.uerſi.quid
301 aūt.& in deci.cclxxvi.ubi relegatur.¶ † Itē
dictum rapte contra raptorem & ſocios facit
indicium ad torturam, ut proſequitur Math.
in.d.conſti.aſperitatem legum.iij lib.& in cō
ſti.ſi quis rapere.poſt Cy.in.l.i.C.de rap.uir.
302.¶ † Item raptor infamis eſt niſi a principe
reſtituatur & in.d.c.contra neapolitanos,&
per Math.in.d.conſti.ſi quis rapere.vij nota.
ubi dicit procedere precedēte accuſatione nō
ſi per inquiſitionem ex iudicis officio, ut per
eū,hec de raptore ſufficiant cetera,dic ut per
Saly.& Mar.in.d.l.i.& Bel.in tit.de leno.ij.
303 col.& ſeq.ſequitur de ſtupro.¶ † Circa igi
tur quartum de ſtupro dic ꝙ ſtuprū commit-
titur in uirgine uidua, & puero maſculo, vt
in.l.ſtuprum.in fi.& in.l.inter liberas.in fi.ff.
de adulterijs.de maſculo etiam in.l.i.ff.de ex-
traor.crimi.idem ſi femina cum femina coit,
ut in.l.fediſſimam.C.de adulter.idem ſi femi
na agit,& uir patitur, ut per Ange.in d.glo.
che hai adulter.uer.que ſit pena ſtupri. idem
in ſpōſo cognoſcente ſpōſam immaturam mi
norē.xij.anno.vt per gl.inſti.de nup.in prin.
in uer.uiri potens,& And.& Mathe.in.d.cō
ſtitut ſi quis rapere.vij.q.& de cognoſcente
uirginem immaturam, ſeu attentante cogno
ſcere qualiter puniatur, ut per Guid.pa.in.d.
decif.555.& in.l.ſi quis aliquid.§.quem non-
dum.ff.de pen.et per Mathe.in.d.conſti.ſi qs
304 rapere.¶ † Stuprum aūt committitur dum
modo ſit libera nō aūt ſerua nam ſtuprum in
libera non aūt ſerua locum habet,vt in.d.l.i
ter liberas.ff.de adulter.& in.l.ſi ſtuprum.ff.
de iniur.nam tunc ſi in ſerua locū habet actio
iniuriarum vel pretoria,& de ſeruo corrup-
to niſi concurrat qualitas raptus per.d.l.i.C.
305 de rap.¶ † Item ducēs duas vxores tenetur
de ſtupro.l.eum qui duas.C.de adulter.Paul.
grill.in tra.de pen.omni.coi.ubi plene Alex.
in conſil.clxv.vij.vol.Ange.in.d.glo.che hai
adulte.ſcribentes in.§.item lex iulia.&.§.ſi-
ue autem.inſti.de publ.iud.Bel.in pra.in titu.
306 de leno.Boni.in rub.de adulte. ¶ † Pena aūt
ſtupri eſt ꝙ aut ſtuprum cōmiſſum eſt abſq;
vi & tunc punitur pena dimidie partis bono
rum ſi eſt uir honeſtus,humilis vero pena cor
porali & relegationis ut in.§.item lex iulia.in
ſti.de pub.iud.& plene per And.in.d.c.i.uer.
contrahentium ince.nup.Math poſt Andr.in
d.conſti ſi quis rapere.iij.q ubi dat cautelam
ut faciat eam ad ſe uenire, & ipſe non uadat
ad domum mulieris, & proteſtetur eam ha-
bere in concubinam, & per Thom.gram.in
uo.iiij.& uo.xvij. Ange.in.d glof Bel in tit.
de lenon.iij.col.& Gandi.in rubr.de uar.que
ſtio.ex ſtatu.vi.col.aut ſtuprum eſt factum ꝑ
uim ueram, aut interpetratiuam cum pro-
miſſionibus & alliciamētis & blandis uerbis
& tunc eſt pena capitis ut in.§ ſin autem.per
uim inſti.de pub.iud.& Ange.in.d glo.ver.q
ro que ſit pena And.in.d.c.i.& Math.in.d.cō
ſti ſi quis rapere.iij.q.ſed Gandi. in d.rub.de
mul.queſtio.ex ſtatut.in fi.vi.col.dicit ꝙ niſi
concurrat qualitas raptus in ſtupro uiolento
non eſt pena capitis, & ideo ſi iuuenis puellā
proiecit in terram, & per uim cognouit, &
ſtuprauit non debet mori ſed alia pena puniri
puta pena.l.iul.de ui pu.ut deportet et bona
publicētur.l.i.§.itē.ff.de ui pub.ita ꝑ Raph.
Cum.in conſi.xcv.ubi loquitur in minore.
xxv annis ſtuprante ut mitius puniatur.
307 ¶ † Vltra autem penam corporalem dicit
Par.in trac.ſind.ca.xli.iiij.co.teneri ſtuprans
ꝙ det de bonis eius tot bona ꝙ poſſit ſe do-
tari ut ibi per eum,et per Cepo.in cōſi.xxvi.

308 ℭ † Et quid ſi immaturam virginem ſtupra
uit an puniatur pena capitis Guil. de cu.in.d.
l.ſi quis non dicam rapere . dicit deportandũ
per.d.l.ſi quis aliquid.§.nondum.ff.de penis.
per quem dicit iuuenem quendam euaſiſſe a
morte, idẽ Signor.de homod.in conſi.ccxix.
Bal.tamen in.d.l.ſi quis non dicã.dicit ſi ha-
beret iuuenem premanibus eum decapitaret,
& Ioan.fab.in.§.item lex iulia.inſti.de publ.
iudic. dicit maiori pena puniri quam ſi matu
ram, vide Matheum in dicta conſtitutione ſi
quis rapere, ſeptima queſtione.
309 ℱ † Limita tamen vt non teneatur quis de
ſtupro niſi eſſet honeſta non ſi ſolita cognoſci
ab alijs , & impudica, vt per Gand.in.d.rub.
de vàr.queſt.in mal.ij.col.ver.queſtio fuit de
facto.vbi aũt per vim fuiſſet cognita dic vt
310 ſupra de meretrice. ℱ † Limita etiam niſi ſta
tim poſt ſtuprum venalem formã paſſim ex-
hibuerit meretricio more nam tunc propter
animum corruptum non tenetur de ſtupro.l.
ſi eam.C.de adult.per Bel.in.d.tit.de leno.&
ideo per ilum tex.in.d l.ſi eam.dixit Gandi.in
rubr.de aliqui.queſt.in male.ij.col.ver.queſt.
de facto mutine ſi quis fuerit accuſatus ꝙ per
vim cognouit,& ille probet alias eam ſpon-
te cognouiſſe vel ab alio fuerit ſponte cogni
ta ꝙ non tenetur de violentia,& ſtupro vio-
311 lento. ℱ † Et de pena deoſculantis virginem
per vim,dic vt per Tho.gra.in conſil.xlviij.
vbi extra ordinem punitur, & ſupra fuit di-
312 ctum. ℱ † Sed quid ſi diu cohabitat cum ali-
qua,& retinet eam tanꝗ concubinam an euî
tet penam ſtupri,dic vt per Thom.in vo.iij.
& in.d.vo.xvij.vbi fuit de ſtupro condemna
tus,& ibi an & quando euitat penam ſtupri
313 retinendo inſcemate concubine. ℱ † De pe-
na autem retinentis duas vxores, dic vt in
d.l.eum qui duas ꝙ pena ſtupri tenet̃,& An-
ge.in.d.glo.che hai adult.viij col.verſi.quid
autem in caſu.& in ver.& aduertas.vbi di-
cit errare punientes capitaliter habentem du
as vxores,idem tenet Saly.in.d.l.eum qui du
as.& Augu.poſt Ange.in.d.glo.& Panor.in
c.cum haberet de eo qui dux.in ma.quã pol.
per adult. Mateſi.in no.c.vbi pena relegatio
nis & fuſtigationis tantum ſi eſt vilis & infa-
mis Alex.in.d.cõ.clxv.vij.vol.Tho.in.d.vo.
314.xvij. ℭ † Etiam intellige quãdo prime nup-
tie fuerint valide,vt per Marſi.in conſi.cxx.
& Augu.poſt Ang.in d.glo. vbi quando ac-
cepit vnam affinem,& aliam non & ſic pri-
me nuptie inualide.Idem ſi cum prima nõ cõ
ſumauit matrimonium non punitur pena.d.
l.eum qui duas.vt per Bal.in conſ.ciij.iij.vo.
& vide Saly.in.l ij.C.de inceſt.nup. ℭ † Et
no.ꝙ licet nõ puniatur pena capitis propter
duas vxores tamen quãdo plures duabus ha-
buit tenetur pena capitis & ita fuit votatum
in magna curia vt per Thom.gram.in vot.
xvij.vbi fuit inquiſitus de quinq; ſtupris ho-
neſtarum mulierum cum quibus contraxe-
315 rat. ℭ † Etiam de pena tutoris aut curatoris
ſtuprantis pupillam dic vt in.l.i.C.ſi qs eam.
vbi deportatur & bona publicantur. ℭ † Et
de pena concubentis cum ſeruo, dic vt in.l.
i.C.de mulie.que ſer.prop.ſe in miſ.vbi muli
er pena capitis & ſeruus comburitur glo.fin.
in.d.§.item lex iulia.inſti.de pub.iudi.Ang.in
d.glo.che hai adulter.vbi vide , & Pau.grill.
in.d.trac.de pen.om.coi. ℭ † De pena autem
puerum ſtuprantis iure communi pena capi
tis punitur.l.i.ff.de extraord.crimi. & in.l.cũ
vir.C.de adulter.& in auc.vt non luxur.con
tra natu.hodie vero in regno viuus comburi-
tur vt in prag.de ſodomia. & vide Mathe.in
conſtit.legum aſperitatem. in fi.vbi etiam ſi
extra polluit , & non perfecit extra ordinem
punitur , & non pena ſodomie , vt per eum
ℭ †Et no.ꝙ dixit Firma.in repert.ſuo in ver-
ſi.ſodomita ꝙ conſuluit in quodam dormiẽte
affine femina,& eam dormientem cognoſcẽ
te contra naturam,& illa clamante experge
facta dixit teneri de raptu pena capitis, & ꝑ
Boni.in titu.de rap. ℭ † Item ſodomita effici
tur inteſtabilis ſi eſt condemnatus,vt per Spe
cul.in titulo de inſtr.edi.§.compendioſe.verſ.
xiij.Barba.in conſilio.lxij.Auguſt.poſt Ange.
in.d. gloſ.che hai adulter . qualiter probetur
ſodomia.per Marſilium in conſilio vigeſimo-
octauo , & de penis alijs concremationis per
Gandin.in titulo de penis in fine . vbi ponit
316 multos caſus. ℭ †De penis autem contrahẽ
tis inceſtas nuptias,dic vt per Ang.in.d.glo,

pen col.vbi plene quãdo puniatur, & an dos publicetur ſi fuit contractum matrimonium inter prohibitas perſonas, & cui applicetur, dic ut in.l.qui contra.C.de inceſt.nup.& pleniſſime per Bal.Imo.in trac.de dot.in.xi.par.
317 operis.☞ †Quid autem probare debet accuſans de ſtupro dic ꝙ fuerit virgo & honeſta. & ſtuprata per accuſatum, verſa vice ꝙ ab alio fuerit cognita,nam tunc non tenetur de ſtupro,vt per Math.in.d.conſti.ſi quis rapere.iiij.qõ.& ſupra dictum eſt cetera vide per Ang.in.d.glo.vnum tamen no.in regno circa probationem ſtupri violenti ꝙ inoleuit conſti.reg.in queſtionibus.i.lib.que declarat qualiter improbanda violentia olim inferebatur, & inducebatur bellum quando accuſator offerebat pugnam ad probandam violentiam ſed quia hodie duella ſunt ꝓhibita niſi in duobus caſibus v3 in crimine leſe maieſt.& morte abſconſa,vt in conſtit.monomachiam inducitur per.d.conſtitut.ꝙ non habeat locum pugna ſed accuſator probet violentiam, aut per teſtes idoneos,aut per confeſſionem ſtuprantis & inferentis violentiam, & tunc facta tali probatione accuſatus poteſt condemnari ad penam capitalem pro tali violentia illata & ſtupro violento,et ſic per hanc conſti. pro ſtupro uiolento videtur imponenda pena capitis quod not.ad ea que ſupra dicta ſunt ſi uero non ſint plene probationes,aut confeſſiones,ſed indicia aliqua vt quia facta appareat trina denunciatio propter precedentia ſigna & actus venereos & amoris inde fuerit inuẽtus cum muliere colluctante,clamante,& uociferante, & clamoribus auxilium petente, aut ꝙ ſtante clamore reperiatur ꝓpe domũ fugere,vel quia probetur virum ſatagiſſe ſeras mulieris aperire detinendo ipſam ſubpתus tunc de his facto proceſſu tranſmittatur ad regem qui iuxta eius iudicium penam iffliget, nec iudices inferiores poterunt ante penã imponere capitalem,& interim anteꝗ reſcribatur, & detineatur ſub fida cuſtodia carceris,
318 aut fideiuſſorum de ſtando iuri. ☞ †Et ſic qñ reſcribitur ꝙ quis detineatur ſub fida cuſtodia eum relaxando fideiuſſoribus eſt ſatisfactum mandato ſuperioris per illum text.quem ita ad hoc not. Mathe.ita diſponit.d.conſtit.per quam datur modus probandi violentiam, & ſtuprum, vt & tradit And.ibi & Math.v.co. ver.quero ſecundum Andr.vbi ponit modos probandi vltra tradit.per Ange.in.d.glo.che
319 hai adult.☞ † Sed querit ibi And.& Mathe. an ſtantibus indicijs anteꝗ principi reſcribat poſſit ponere reum ad torturam concludunt ꝙ ſic vt per Mathe.ibi in.d.ver.quero ſecundum.And.cum de hoc non exprimat.d conſti.ſed ꝙ non imponam penam capitalem tã-
320 tum.¶ † No.etiam ex illa conſti.ꝙ licet per auc.ſi quis ei.C.de adult.& in corpore vnde ſumitur ſtatuatur ꝙ factis tribus denunciationibus que tamen in ſcriptis fieri debeant,vt ꝑ Math.poſt gloſ.ſi.col.hodie vero non requiritur ꝙ fiant in ſcriptis tres denunciationes, ſed ſufficit probari per teſtes ſecundum eum quibus factis ſi poſtea fuerit repertus alloqui poteſt occidi, & etiam coram iudice ducere,& his probatis poterat condemnare,vt ibi dicitur tamen hodie in regno per.d.conſti in queſtionibus eſt correcta illi autẽ, vt non ex his tribus denũciationibus probatis poſſit cõdemnari ſed principi reſcribi,& ſic ille tres denunciationes non ſufficiũt ad cõdẽnãdũ ſimpliciter ſed bene ad torquendum niſi prefatis probatis de quibus in.d.conſti cõcurrerit decretum, & mãdatum principis reſcribẽtis nõ tamen reperitur correpta ꝙ occidi poſſit a parte, ſed ꝙ a iudice non poſſit condemnari. & ſic no.per illam cõſti.non damnari ex violentis indicijs ad mortẽ de quo per Panorm. in.c.audiuis.de preſcrip.& Anto.in.c.afferte. & in c.quia veriſimile.de preſump.& ibi per Math.vlt.col.qui dicit etiam ꝙ.d.auc.de iure canonico ſit correcta,vt per Hoſti.& Anto.in.c.ſi vero.lo primo.de ſen.excõ.& an dicta preſumptio locum habeat in clerico dicit ꝙ non ſecundum Saly.in.d.auc.ſi quis ei.no. etiam illa indicia de quibus in.d.cõſti.& Mathe.ibi v3 vociferationem fugam in loco, & domo mulieris, & ſic vicinitas loci,vbi etiã dicit de inimico reperto mortuo in hoſtio domus inimici colluctationem cum muliere ſatagentiam aperire ſeras eiuſdem per que, & alia de quibus ibi per Mathe.in.d.ver.quero

ſecundum

ſecundũ And. et ĩ fi.col. vbi de his ꝓbaꝭ violē
tia mulieri et ſtuprũ violētũ que no. ut ſcias ar
ticulare quid debeas probare & articulare ad
ꝓbādā violentiā & no. etiam ꝙ ſi mulier pa
titur violentiam & clamat audientes vicini
debent ſuccurrere alias puniuntur ut in con-
ſti. quicũque mulierem vbi punitur non ſuc-
currens pena quatuor auguſtaliũ nec admit-
titur excuſatio ꝙ fuerit ſurdus aut mutus aut
dormiens ſi in eodem loco & tecto fuerit de
quo poterat audire niſi clare probētur ut ibi,
& no. etiam aliam conſti. que incipit peſſimā
& horrēdā ꝙ ſi mulier ſuſte reperitur cō que
ſta fuiſſe nec probaſſe raptũ aut violentiā ꝙ
ſimilitudine ſupplicij damnatur ut capitis pe
321 na puniatur. ¶ † Et ſi pregnans fuerit expecta
tur poſt xl. dies a die editi partus & ſi non ex
tāne conſanguinei qui nutriant puerũ ꝙ tūc
expenſis fiſci lactari & nutriri debet & vide
ibi per Math. infra quantum tēpus debet ſu-
perſederi executio ſententię capitalis late cō-
tra mulierem pregnantem ſiue condemnetur
ad mortem ſiue ad mutilationem manus vt
ibi perſũ & ibi ĩ fine, an mulier poſſit dicere
velle lactare puerũ ne moriatur & an ſit au-
dienda ꝙ non per illā conſti. & ibi per Math.
quid ſi probauerit per duos teſtes repulſatos
violentiam vel per famam an excuſetur ab
illa pena dic ut ibi per Mathe. poſt Andr. di-
ſtinguentem modum repulſe ex premiſſis igi
tur ex abundanti remanet expedita materia
adulterij raptus & ſtupri in omni iure. ince-
322 pta proſequamur. ℂ † Vndecimo igitur ex
cuſatur ſi vulnus illatum non fuit mortale ta
men propter malum regimen ſiue curam vel
impericiam medici vel quia febris ſuperue-
nit mortuus eſt nam tunc nō tenetur de mor-
te ſecuta ſed de vulnerato tm̃ ut per Gand.
in rub. de homi. x. col. & ſeq. ver. qδ etiā du-
bitabilis vbi concludit mitius puniri febre ſu-
peruemiente plene Cepo. in conſil. lxij. & cōſ.
xli. & conſi. xxvij. vbi quia vinum bibit &
ſic ob malum regimen & in. d. conſi. lxij. quia
febris ſuperuenit & diſtinguit et mitius puniꝭ
& ꝑ Specul. in titu. de hōi. & ibi Bal. de febre
Bald. in conſi. cix. i. vol. Boni. in rub. de inſul.
& percu. in fi. iiij. col. Bal. in. l. i. C. de emend.
ſeru. glo. in. l. ſi ab hoſtibus. §. fi. ff. ſol. ma. Iu-
ſti. amode. ĩ tra. ſind. ver. clvi. Tancre. de cor.
in ſuo compēd. ca. xxxiij. ix. q. Math. in cōſti.
terminũ vitæ in fi. iiij. fall. & per Gand. in. d.
rub. de hōi. pen. col. verſi. ſed quero quedā &
ſeq. vbi propter imperitũ medicum malā cu-
rā & regimen & Cepo. cōſi. xxvij. & Math.
in. d. iiij. fall. de mala cura. & medela expo-
nens ſe vento & comedens nociua ꝙ teneaꝭ
de vulnerato & non de occiſo vt ibi per eum
poſt And. per. l. qui occidit. §. fi. vbi Odo. &
in. l. ſi ex plagijs. ff. ad. l. aquil. Cano. in. c. exhi
bita de homi. Signo. de homi. in conſi. clxiiij.
traditur per Feli. & alios in. c. presbyterũ de
hōi. vbi plene de his & de inobediētia vulne
rati & comeſtione nociuorũ vel ſi concubuit
cum vxore poſt Bal. & alios in. d. l. ſi ab hoſti
bus & ĩ. d. l. q deciditvbi floria et ibi de mala
medicina & vicio medici vel quia medicũ nō
adhibuit vel ſi adhibuit imperitum tñ ut per
Bar. in. d. l. ſi ab hoſtibus & per Bal. in. l. ſi nō
ſimpliciter. iiij. col. C. de edil. actio. & in Spe
cul. in tit. de homi. Ang. in. l. quod ſi nolit. §. ſi
mancipiũ. ff. de edil. edi. Flor. in. l. ait lex. §. i.
ff. ad. l. aquil. Alber. de roſa. in tra. ſtatuto. ij.
par. q. xxxvij. plene etiam Ang. in glo. ex in-
teruallo mortuus eſt ver. quero quid ſi mor-
tuus & ver. quero aliquis fuit vulneratus &
in gl. compa. inquiſ. interm. defenſ. Ancha. in
cōſi. ccv. Boni. in. d. rub. de inſul. & percu. v.
col. de his plene per Mar. in. l. nihil intereſt. i.
col. & ſeq. ff. de ſicar. & in conſi. vij. Socy. in
conſi. clxxxviij. Bal. in conſ. cxcv. i. vol. Cu-
ma. in conſi. cxxxiiij. & plene dic ut per Fel.
in. d. c. presbyterum. Vbi limita niſi quo ad
irregularitatē nam licet ex his moriaꝭ tñ effi-
citur irregularis ut ꝑ Anch. ĩ conſi. cclxxviij.
& dixit Socy. in conſi. clxxviij. ¶ Idem eſſe
ſi vulneratus non vtitur medico ſed incanta-
tionibus tm̃ nam ſi moritur non tenetur de
occiſo vt per Mar. in. d. l. nihil intereſt & in
pra. in. §. quia & in. l. i. in prin. xxiij. limi. ff. de
ſicar. & de predictis plene tradit Mar. in. d. §.
& quia. vbi plene & per Par. in tra. ſind. car.
cxxiij. ij. col. & per Thom. gra. in vo. xxiiij.
vbi quia bibit vinum purum & fecit contra
regulas medicinæ Corne. in conſi. cclxxxiij.

prin..ff.ꝙ quis iur.Sed an alij teſtes non me-
dici ſufficiant ſi deponant vulnus non morta
le vel mortale And.in.d.conſti. terminũ vitæ
dicit nõ credi per tex.i aũt.de ſan.epiſ.§.i.ha
betur poſt Barto.in prohe.ff.& no. Inno. &
alij,in.c.cũ.cãm de teſti. niſi teſtes deponerẽt
ꝙ fama erat ꝙ vulnus erat mortale vel non
mortale ſed leue & ipſi ita hoc credo & ut ꝑ
Math.in.d.iiij.Fallen.ver.quis enim ꝓbabit..
329 ℞ † Sed quot debẽt eſſe medici qui hoc de-
ponant & an vnus ſufficiat Bart.in .d.l.fi.ff.
de ſicar.& And.in.d.conſti.terminũ vitæ di-
cũt quod aut in ciuitate & loco exiſtunt plu
res medici & cirurgici & duo ſufficiunt nec
vnus ſufficit ſi vero non ſunt alij cirurgici &
medici niſi vnus tantum & tunc ille tantum
ſufficit & eius dicto ſtatur ut in auc. de non
alie.§.quod aũt.& Gand.in rub.de homi.cir
ca fi.& per Bar.in prohe.ff. iiij.col. & in.l.i.
§.i.ff.de ven.iſpi.& docto.in.d.c.propoſuiſti
& in.d.c.ſignificaſti per Bar.in.l. idemq; .ff.
pro ſocio Roma.in cõſi..xxij.plura per Mar.
in.d.l.fi.Auguſt.poſt Ange. plene in glo.vna
alia percuſſione Math.in.d.conſti.iiij.q. Ce-
po.d.cõſi.xviij.Mar.in.l.diuus pius .ff.de que
ſtio.Boni.i tit.de inſul.et percuſſ.vi.col.Mar.
in.l.infans.ff.de ſicar.& in pra. in prin. & in
l.i.§.ad queſtionẽ.ff.de queſti.et licet Panor.
in.d.c.propoſuiſti dicat non ſufficere vnũ ſed
mitti debet ad locos conuicinos pro alio ꝑ
rationes per eũ tñ contrarium tenetur vt per
Angu.poſt Ang.vbi ſupra & maxime ubi il
le vnus eſt peritus in arte ut per Fel.in.d.c.ꝓ-
poſuiſti.ij.concluſ.iij.fallẽ.ubi de hoc,idem ꝙ
ſupra ꝙ unus ſufficiat Bar i.l. ſemel .C.de re
mili.lib.xij in tra.de teſte.in verſi.lata culpa
& in .l.i.§.fi.vbi alij doc.ff.de verb.obli.vbi
videas doc. Tho.gra.in.d.cõſ.xlix.Feli.in.d.
c.ꝓpoſuiſti & in.d.c.ſignaſti.lo.ij.ij. col. vbi
limita,idẽ dicẽdum ſi eſſet unus ſalariatus de
publico nã ſtat eius dicto ut per Bar. in.l.i.ꝑ
illũ tex.C.de pond.& au.lib. xi. idẽ ſi partes
fuerint concordes nã ſtaret dicto vnius per.l.
theopompus.ff.de dote prelega. doc. maxime
Rom.in.l.i.§.fi.ff.de ver.oblig.Ang.in.§. qd
in aũt.de non alien.Bar.in prohem.ff.ita per
Fel.in.d.c.propoſuiſti & in.d.c.ſignificaſti et
per Math.in.d.cõſti.iiij.q.& Aug.poſt Ang.
in.d.gl.& una alia percu.idẽ ſi concurrerent
alia indicia & cõiecture que adiuuerint dcm
ipſius medici nam ipſi ſoli creditur ut ꝑ Bal.
in conſi.cix.ij.vol.habetur poſt Ang.in .d.gl.
Limita ſecundũ Bal.in prohe.ff. niſi per ſta-
tutum ciuitatis duo requirerentur medici nã
tunc vnus non ſufficeret . Secundo limita vt
per Bal.in Specul.in tit.de homi.§.i. ver. ſed
pone ꝙ caſu quo ille unus non eſſet bone fa-
me nam tunc [illegible]us dicto non ſtaretur ita per
Augu.poſt Ang.in.d.gl.vna alia percuſſ.Li-
mita tertio niſi ille peritus et medicus eſſet he
breus nam ei nõ crederetur nec ſtaretur eius
dicto ut per Alex.in.conſi.xxxvi.i.vol.Ber-
nardi.poſt Ang.in.d glo.vna alia percu.tem
pera tamen primũ dictũ de ſtatuto requirẽn
te plures peritos caſu quo vel eſſet ſtatutum
vel reſcriptũ ꝙ procedatur ſola facti veritate
inſpecta nam tunc vnus ſufficit non obſtãte
ſtatuto ita ꝑ Tho.gr.in.d.cõſi.xxij. Bernar.
poſt.Aug.vbi ſupra quod no. quia in regno
ita procedit per.c.deſtantes & declaratoriã re
gine Iſabelle et in criminalibus et per Par.in
tra.ſind.i verbo ſententia ergo in regno ſuf-
ficit vnus medicus et peritus vt eius dicto ſte
tur et vide cautelam per Bar.in prohe.ff. vt
ſi extant plures medici in ciuitate facta con-
cluſione per ꝓbet plures medicos extare tũc
vnius dicto non ſtaretur et uide etiã per Par.
330 in tra.ſin.in verbo negligentia in fi.℞ † Sed
qualiter debent deponere iſti medici et an ſi
deponãt de credulitate probent ut quia dicãt
eorum iudicio vel credunt mortale vel non
mortale taliter deponendo an probent dic ut
per Bar.in.l.i.§.i.ff.de ven.inſpi.vbi Alexãd.
poſt eum Cepo.in.d.conſ.xxviij.Bar.et Bal.
in.d.prohe.ff.Par.in tra.ſind.in verbo tortu-
ra verſi.officialis Bald.in.l.ſolam.C. de teſti.
Bar.in tra.de teſte.v.colũ.Ioa.and.Panor. et
alij in.c.fraternitatis poſt gloſ.ij.et de frigi.et
male. Feli plene in.d.c.propoſuiſti.iij.cõcluſ.
poſt Anto. et Panorm.vbi limita quando di-
ctum peritorum non vꝫ deponentium de cre
dulitate,et no.vnum quod dicit Feli.ij.fall.ꝙ
quando medici et periti eliguntur a partibus
non eſt neceſſe ꝙ deponant cum iuramento
alias ſic

alias ſic,vt per Bart.in.d.l.teopompus.ff.de dote prelega.Anto.in.c. veniens.lo.primo.ij. co.de teſti.idem dicit ibi Fely.iiij.fall.ſi iudex ex officio ſuo vellet ſe informare nam tūc nō eſt neceſſe ꝙ iurent ſecundum Bal.poſt gloſ. in.c.ſi duo.in titu.de pa.ten.& an & quando debent periti in arte deponere cum iuramēto per Fely. ibi.in.d.c.ꝓpoſuiſti.& Bar.& poſt eum in.d.l.teopompus.& Bar.& Bal.in pro he.ff.& habetur poſt eum,& Iaſ.in.l.admonendi.xxxiij.col.ff.de iureiur.Ludo.& alij in in.l.i.§.ſi.ff.de ver.obli.Ana.in.c.ſignificaſti.
331 lo.ij.de hōi.& in.d.c.propoſuiſti.† Sed an de neceſſitate iudex debeat ſtare dicto.& iudicio medicorum an uulnus fuerit mortale an non vel debet etiam per teſtes diligenter inquirere an vulnus ſit mortale Bart.in.d.l.ſemel. C.de re mili.lib.xij.videtur ſentire ꝙ requiratur precedens examinatio teſtium inde habeatur iudicium medicorū inquantum dixit ꝙ ſit cautus iudex ꝙ in actis regiſtrari ꝙ diligenter examinauit vtrum vulnus ſit mortiferum & facta diligenti examinatione habent iudiciū medicorum ꝑ quod dictū Bar.idē dicit Alex.poſt Bar.in prohe.ff.& tradit examinādo hāc queſtionem Math.poſt And.in.d.conſti.terminum vite.v.q.vbi iudex debet īquirere an percuſſus fuit magno lapide vel fuſte & ligno in capide aut vētre cum perforatione inteſtinorum iuxta.d.cap.ſignificaſti.lo.ij. de hōi.vbi traditur per Fely.& qualiter incōtinēti exijt fama publica ꝙ vulnus erat mortale & ꝙ mortaliter fuit vulneratus et ꝙ hoc ita aſſerebant homines,& quod audierūt iſta publice dici a quodam viro notabili.& approbato & ex hoc ideo credunt vulnus fore mortale nam ei bono viro credendum eſt iuxta gl.in.l.titio fundus.ff.de condi.& demū & plene Mar.in pra.in prin.quando bono viro ſit credendum.ſecus tamen ſi duo teſtes aſſerant ſe credere vulnus mortale quia audierunt ab vno dici ſe vidiſſe vulnus,& ꝙ vulnus illud erat mortale etiam ſi diceret ꝙ ille ita iurabat nam talibus teſtibus non creditur ſecundum Andr.ibi tanꝙ deponētibus de auditu vnius niſi eſſet notabilis vir ut ſupra, ſecus tamen ſi dicunt ꝙ omnes talis caſtri dicebant vulnus eſſe mortale vel maior pars hominum atteſtetur nā eis credit,vt ibi ꝑ Math.
332 poſt And.† Querit etiam Mathe.ibi in.vi. q.quid ſi teſtes examinati non deponant nec dicant vulnus fuiſſe mortale vt quia examinati poſt vulnus, & ante mortē,& mors poſt mēſem fuerit ſecuta & interim reperiatur facta publicatio an idem teſtes vel alij poſſint examinari facta publicatione ad probandū vulnus eſſe mortale cōcludit ꝙ ex officiū iudex poſſit examinare,& repetere non ad inſtantiam partis vt ibi plene tradit quādo ad offēſam facta publicatione teſtes poſſunt examinari,& quando ad defenſam an medicis vero & expertis dic ꝙ poſſunt indiſtincte percipi & examinari facta publicatione cum nō proprie dicanī teſtes ſed aſſumi potius vt iudices ſecūdū Bar.in tra.de teſte.v.col.ver.teſtis dicit aliqua ita per Bal.in.d.c.ꝓpoſuiſti.& ibi Fely.iij.concluſio.ver.ſubdit notāter.& ꝑ Bal.Imo.&Pano.in.c.cauſam.de proba.vbi etiam Fely.& Ana.in.d.c.ſignificaſti.xiij.co. Fely.in.c.fraternitatis.v.col. ver item limita niſi fuiſſent producti teſtes deperitia artis.de teſt.Alex.in conſi.cxlvij.Mathe.in.d.conſti.
333 terminum vite.ix.qō. † Sed quid adhibentur duo aut tres medici & ad inuicē diſcordāt nam vnus dicit vulnus mortale alter dicit nō mortale cui magis erit credendum dic ꝙ cui plures ſunt numero aſſerentes mortale vel nō mortale & tunc magis creditur iſtis pluribus ꝙ paucioribus.l.iij.§.i.in verſi.numerus.ff.de teſti.no.Bar.in.d.l.i.in prin.verſi. vlterius hec lex facit in argumentum.ff.de ven.inſpi.Cy. in.l.in bonefidei.vlt.q.C.de iureiuran. Bart. in.l.admonendi.xiij.colū.verſi. quero quid ſi actor.ff.de iureiur.& in.l.vulgo.in ſi.ff.de ad mini.tuto.Anto.de But.in.c. cum dilecti.v. co.v.no.de electio.ſi vero numero ſunt equales dignioribus credendum eſt.l.iij.§.eiuſdem ibi alias dignitas.ff.de teſti.idem peritioribus credendum eſt vt per Bar.in.d. prohe.iij.col. ver.ſed ſi diſcordent periti ab imperitis.Cy.ꝑ illum tex.in.l.diui fratres.ff.de iure patro.Ange.idem in prohe.ff.immo.Anto. in.d. cap. propoſuiſti.Alex.poſt Bar.in.l.ſi.in ſi.ff. de ſi ca.ꝙ etiam paucioribus peritis magis credi-

tur q̃ pluribus imperitis Specul. in tit. de proba. §. fi. ver. hoc quoq; pro peritioribus not. glo. in. c. vt te verum. l. v. diſtin. Fely. in. d. c. ꝑ poſuſti. in fi. Item ſtatur deponentibus veriſimiliora, & iuri conſona ſecundum Bal. in. c. i. v. col. quib. mo. feu. am. l. ob carnem. §. fi. ff. de teſtib. c. licet cauſam. de proba. & ſi pauciores eſſent, vt. d. §. fi. Itẽ magis creditur aptiorem rationem reddentibus maxime non i terrogati Iaco. buc. & Bald. l. presbiteri. in fi. C. de epiſ. & cler. & in. c. i. §. ſacramentum. de conſue. recti feu. Roma. in. l. i. in princi. ff. de oper. no. nun. Itẽ magis creditur in ſpecie deponentibus q̃ in genere Nico. de neap in. l. turpia. ff. de le. i per no. ꝑ Inn. in. c. auditis. de preſcrip. Item magis credit̃ affirmantibus q̃ negantibus, vt no gloſ. in. c. i. de preſcrip. in. vi. Bal. in. l. actor. C. de proba. & in. l. ij. C. de reſcindẽ. vendi. vlt. col. Imo. in. l. inter pares. ff. de re iudi. ita de premiſſis per Alex. in conſi. cxlviij. ij. vol. & Cep. in. d. cõſi. xxviij. ij. dub. & Fely. in. d. c. propoſuiſti. in fi. & per Gand. in rub. de homici. circa fi. vbi magis creditur duobus aut tribus affirmantibus q̃ decem aut viginti negantibus Soci. in tract. fall. in regul. cccccxxvi. incip. teſti vni. ij. fall. ſi vero omnes ſunt equales tam ſcientia, & numero q̃ ceteris qualitatibus de quibus ſupra, & tunc aliqui dicunt interpetrari in duriorem partem contra vulnerãtem & vulnus iudicetur mortale & illum mortuum ex vulnere, vt ꝑ Bal. in. c. i. in prin. vi. co. qui. mo. feu. am. Catal. in tra. ſind. ver. cclxxxvij. ver. adde ꝙ quando Fely. in. d. c. presbyterum. i. col. in fi. de homi. Marſi. in. l. i. ij. car. iij. col. verſi. item pro hac parte. C. de ſicar. & in. l. i. §. diuus. ff. eo. Tho. gram. in conſi. xlix. i. col. aliqui vero immitiorem partem ꝙ vulnus non fuerit mortale nec mortuus ex vulnere vt ꝑ Bald. in conſi. cxcv. i. vol. in duobus locis Cuma. in conſi. cliij. ij. col. Ancha. in conſil. cclxxxv. Bald. in. l. data opera. C. qui accuſ. po. Soci. in conſi. clxxviij. iij. col. Fely. in. d. c. propoſuiſti. in fi. allegat Roma. in. l. i. §. fi. ff. de verbo. obliga. & gloſ. in. c. clericus. lxxxi. diſtin. Socin. vbi ſupra. & fall. Mar. in. d. §. diuus. ix. ca. iij. co. uer. nec obſtat. doct. Bal. & in. d. l. i. iij. car. i. co. verſi. nec obſtat. doct. Bal. declarã primum, ſecundum Cepo. in. d. conſi. xxviij. circa fi. quando conſtabat de magno vulnere in loco periculoſo, & de medicis diſcordantibus, vide per Marſi. in pra. in. §. & quia. nu. clxxij. & in ſing. ccxviij.

334 ¶ † Sed ad quẽ ſpectat electio medicorũ an ad iudicẽ an vero ad partes Gandi. in. d. rub. de hõi. in fi. dixit ꝙ ad partes nec debet iudex ſe intromittere niſi qñ partes diſcordauerint idẽ tenet Ioan. and. in Specul. in tit. de hõi. §. i. in prin. & Augu. poſt Ange. in. d. gloſ. ex interuallo.

335 ¶ † Sed quid ſi a pluribus fuit uulneratus & mortuus & vnus medicus dixit mortuũ ex vulnere titij cũ cõſtabat de eius vulnere, & ex hoc fuit titius condemnatus per ſententiã ille vero titius petit ꝙ alij medici ꝑitiores adhibeãtur q adhibiti dixerunt nõ mortuum ex vulnere titij ſed ex vulnere ſempronij an ſententia lata cõtra titium valet an nõ Gãdi. põit hãc q̃ſtionẽ in. d. rub. de hõi. circa fin. verſi. pone ꝙ an ſi qs. & cõcludit ꝙ nõ valet ſententia ſicut in ſentẽtia lata propter falſos teſtes, & inſtrumẽta idẽ tenet Ioa. and. in Specu. in rub. de hõi. §. i. ver. ſed pone. & Bald. in d. l. ſi ab hoſtibus. §. i. ff. ſol. ma. & Roma. hoc putat mirabile in. l. admonẽdi. ix. col. ff. de iureiur. Flori. in. l. ſi dñs ſeruũ. cũ ſeq. in fi. ff. ad l. aquil. Ang in. l. quod ſi nolit. §. ſi mancipiũ. ff. de edil. edi. Bald. dicit ſe in facto vidiſſe in Specul. in tit. de cõfeſ. Bal. & Saly. in. l. teſtiũ. C. de teſti. Ana. in. c. ſignificaſti. de hõi. & hãc dicit cõem Fely. in. d. c. ꝑpoſuiſti. iij. cõcluſ. vbi plene tradit Boni. in tit. de inſul. & ꝑcu. v. col. ver. pone ꝙ martinus a pluribus. & Fely. in. d. c. ſignificaſti. i. & . ij. co. & in. d. c. ꝑpoſuiſti. aſſerit Panor. & Areti. tenere cõtrariũ niſi appellaſſet infra decenniũ, & ibi limitat hãc cõem tribus modis primo dũmodo iudex adhibuerit moderamẽ i admittẽdo ſecũdos ꝑitos, ſecũdũ Ana. in. d. c. ſignificaſti. iij. col. ij. niſi lex ſuccurreret condemnato de alio remedio aduerſus peritum vt quia dolo vel imperitia ita medicauit. ij. niſi eſſet quid a lege introductum vt ſtetur iudicio medicorum dando certum remedium vt ibi per Fely. & vide de hac queſtione per Alexan. in. l. ſi ab hoſtibus. §. i. ff. ſol. ma. & plene per Mathe. in. d. cõ

ſti.terminum vite.ix.q.& Panor.in.d.c.ſigni
ficaſti. Et ſic notandum eſt ſententia lata ex
priuilegiata probatione vel ex ſententia pi-
torum non tranſire in rē iudicatam ſed poteſt
quādocunq; retractari per alias ꝓbationes,
& ſententiam aliorū magis peritorū vt tra-
dunt doct.in.l.admonendi ff.de iureiur.Mar.
in pra.in.§.oportune. ver.unus eſt caſus, &
in §.ordine.i.col.ubi de hac.q.De iudicio me
dicorum aſſerentium mortale, uel non mor-
tale nā pōt reſcīdi ex dicto aliorū pitorū Ale-
xā.poſt Bar.in.l.fi.ff.de ſica.in fi.ubi Mar.ī fi.
& in.l.i.ix.col.in fi.iij.col.uer.item alius eſt
caſus.C.de rap.uir.&.in.l.i.§.fi.uer. unus eſt
caſus ff.de queſtio.Mathe.in.d.conſti.termi-
nū uite.Ant.& Imo.in.d c.propoſuiſti.Phil.
fran.in.c.cum ceſſante. & in.c.intimaſti.de
appella.& uide de predictis aliqua per Bel.in
pra.in rub.de queſtio.co.xxix.& ſeq.de ma
teria medicorū, & de oībus per Decium ple-
ne in.d.c.propoſuiſti.ver.expeditis textuali-
bus.q.iij.cū ſeq.ubi de diſcordantibus .xxiij.
q.an cū iuramēto etiā de predictis uide Par.
in trac. ſind.car.lxxiij.ij.col.& car.lxxxi.iij.
col.ubi quid ſi non ſunt medici ꝙ iudex tunc
arbitrabitur & qualiter deponent & de cre-
dulitate car cxv.in uerbo tortura uer.officia
lis.& ſeq.ubi qui dicāt medici,& quot requi
rātur,&quid ſi diſcordant & ibi an a iudicio
medicorum poſſit appellari in uerbo negligē
tia ubi ꝙ non trāſit in rem iudicatam.Et no.
ꝙ de iudicio medicorum apparere debet in
actis ut per Alex.poſt Bar.in prohe.ff.& Pe-
tr.de ſuza.in.l.iuriſiurandi.C.de teſta.& ui-
de de predictis p Bal.in.l.directas.C.de ma-
nu.teſta.& in.l.rationes.vi.q.& ibi per Sa-
ly.C.de fide inſtr.& in.l.iudices.C.de ſentē.
Ange.in.l.qui luminibus.ff.de ſer.urb.pred.
ſed quid ſi moriens dicat ſe mori culpa medi-
ci an excuſet percuſſorem Ancha.in.c.fi.de
ſucce.ab inteſt.ꝙ nō ſi cōtrarium probari poſ
ſit dic ut per Fely.in.c.exhibita.de hōi.& ſu-
336 pra fuit dictum.☞† Duodecimo excuſatur
occidens aliquem in duello licito nam non te
netur de homicidio text.in.c.i.§.ſi quis homi
nem ibi niſi in duello de pace tenen.& ibi ꝑ
Bal.i.col.& ſeq.&ꝑ alios.Gād.in rub.de pe.
pen.col.ver.nō punitur Ana.in rub.de cler.
percuſſ.in due.Ioan.de lig.in tra.de bell.an-
te fi.Laurē.calc.in conſil.ij Mar.in rub.ff.de
homicid.de ſicar.vij.limit. Tempera tamen
niſi in duello fuiſſet victus & captus nam nō
poſſet illum occidere per.l.libertas.ff.de ſta.
hominum.per Paul.in conſi.cxcii.& Mar.in
l.i.in princ.ij.colū.ff.de ſicar.amplia etiam in
clerico de licentia Pape nam poteſt occide-
re in bello iuſto tam manibus q̄ conſilio, &
hortando nec efficitur irregularis ut per Fely.
in.c.petitio.ver.ſecunda concluſio.de homic.
& ibi vide q̄ requirunt vt liceat clerico arma
337 capere & occidere.☞†Sed an duellum ſit li
citum vt vnicuiq; liceat indicere duellum dic
ꝗ iure communi erat licitum duellum, vt ple-
ne tradit Bar.& poſt eum Alex.&Iaſ.in.l.ex
hoc iure.ff.de iuſti.& iur.& Bald.in.l.de his
C.depoſi.& in.l.cū filius.§.fi.ff.de leg.ij.pari
in tra.de duello.& Ioan.de lig.in.d.tra.de bel
lo. Specula.in titulo de accuſat.§.ſexto.uerſi
cu.quid ſi.cum ſequen.Bald.in capitulo pri-
mo. Anan.in capitulo primo.de cleri.percu.
induc.& in rubrica eodem titulo.Iure etiam
longobardo permittebatur, ut in longobard.
ſi.de homici.iure etiam regni permittebatur
duellū prius indiſticte poſtea uero fuit ꝓhibi
tum niſi in duobus caſibus,& in his reman-
ſit ſtatutum,ut in morte abſconſa, vt ſi quis
proditorie,aut ueneno aliquem occiderit &
in crimine leſe maie.ut ceſſantibus plenis ꝓ
bationibus & ſtantibus indicijs inferebatur
duellū ſi uero offerebat ꝓbari, & poſtea defi
ciebat in probatiōe non erat locus duelli cū
ſemel uiam probatiōis elegerit ita ſtatuit in
conſti.reg.monomachiā per And.& Mat.ij.
not.& Bal.in.d.c.i.vbi ēt per And.an ꝑmit-
tat duellū Capi.uero in deciſ.ſa.conſi.cxxx.
in fi.dicit habere locū duelli in perduellione
non in alijs criminibus leſe maie per eū & ui
de gl.in.§.per cōtrariū.in gl.in uerſ.perduel-
lionis.inſti.de here.que ab inte.de fer.q̄ autē
requirebant in duello, plura ponit Bal.in.d.
338 l.cū filius.§.fi.& Par.in.d.tra.et extāt.† Ali
que cōſti.vt conſti.pñti lege ubi iurat, & in
cōſti.ſūmo piculo.& i cōſti.cōſuetudi.prauā
et i cōſ.nullus cāpio,ubi q̄ uicto alias i duel-

ſo an poſſit duellum indicere ꝙ nõ ſed ei idici pōt & in.d.conſti.qualiter ſe habere debent & de fraude & dolo eorũ & de qualitate tã in armis ꝗ etate & de modo in duello adhibẽdo in quibus tradit̃ materia duelli & vide ſeptem deciſ.per Guido.Pape.deciſ.617.vſqꝫ ad deciſ.623.de materia duelli hodie vero indiſtincte duella ſunt prohibita ẽt in illis duobus caſibus mortis abſconſe & læſæ maie.crimine ut ꝑ And.in.d.cõſti.monomachiã.ij.q.v.vbi gl.& .c.i.de cler.pug.in duc.& .c.i.& iij.de purga.vulg.& per Iaſ.in.d.l.ex hoc iure And.in.d.c.i.& Math.in.d.cõſt.monomachiã Cy.& Bal.in.l.negantes.C.de actio.& oblig.& in.l.fi.C.de ꝓba.doc.in.c.olim de reſti.ſpolia.& in extrauagã.Ioãnis.xxij.incip. quia in futurorũ & dixit Ang.ut refert Imo. in.l.is qui reus.xx.col.ff.de publ.iud.ꝙ lucratus fuit cẽtũ florenos cũ cõſuluit cuidã cui duellũ erat indictũ ꝙ nõ tenebatur acceptare ſed erat excuſatus ex quo ꝓhibitũ vt ꝑ Iaſ. in.d.l.ex hoc iure qđ nouiſſime in regno approbatur per nouelã pragma.ſuę mag.ceſ.ſuper duello per quã penitus ſunt ĩterdicta duella & nõ tenet̃ acceptare & nõ acceptãdo nõ eſt ei dedecus & acceptãdo punitur vt in ea, & nõ cõpatẽs citatus infra triduũ eſt foriudicatus ipſo iure contra conſti.regni pœnã eorũ.in aliquibus vero partibus ſunt ex cõſuetudine licita ut per Bal.i.d.l.de his penes.C. depoſi.& ſignor,de hom.ĩ cõſi.xcvi.ut apud

339 vngaros. ☞ † Et no.ꝙ in caſu quo ſunt licita duella ſi aliquis eſt condẽnatus ad mortẽ ſi ei inferatur duellum non pōt fieri executio ſniẽ capitalis contra eũ ſed debet ſuperſederi vſqꝫ adeo finiatur duellũ ita Bar.poſt antiquos in ij.lectu.l.i.imperator.la.i.q.vi.de ſtatu.hom. quod adde ad alios caſus ut ꝑ Mar.in pra.ĩ.§. oportune vbi ponit caſus in quibus impeditur & differtur executio ſentẽtiæ capitalis.In tñ ẽ hodie prohibitũ duellũ ꝙ ꝗ indicit duellũ incidit in crimen læſæ maie.ut ꝑ Math.in de-

340 ciſ.cclxv.ver.xxi. ☞ † Et no.id qđ dixit Bal. ĩ.l.fi.in fi.C.de ꝓba.ꝙ ſi permiſſum ſit duellũ ꝙ conuictus ꝑ pugnã et duellũ non debet mo rt ſed mitiori pena puniri ut ꝙ amputetur ſibi manus ut per eũ & ſic no.cãm. excuſationis a pena ordinaria.Idẽ ſi vaſſallus regis ĩ regno ut comes aut baro moueret guerrã in regno cõtra aliquẽ tenet̃ crimine læſæ maie. ut in conſti.Comes & Baro.i.no.vbi publicat̃ is bonis capite punit̃ dũmõ publice faciat & ꝑ Math.in.d.ver.xxi.ꝙ ſit crimẽ lęſę maie.mouere guerrã in regno tenet ibi in.d.cõſt Andr. & Math.iij.no.& ꝑ Capi.in.d.deciſ.cxxx.et no ẽt ad hoc ut locũ habeat.d.cõſti.et.c.reg. incip.dũ regie cõſiderationis neceſſe ẽ ꝙ faciat qs cõmitiuã armatorũ ad alicuius offenſionẽ publice parando hoĩes armatos et ſoldatos ad modũ exercitus abſqꝫ iuſſu & licentia regis nec ẽ neceſſe ꝓbari ꝙ cũ vexillis bãderis et tãburis hoc fecerit et gẽtes cõgregauerit ſed ſi iter veniãt multo magis punit̃ ita And.ibi & Math.iij.no.ubi dicũt de guerra mota non poſſe cognoſcere inferiorẽ magna curia vicarię ſed ipſa ſola cognoſcit & pena illa capitis dicit̃ ad mortẽ naturalẽ non ciuilẽ ut ibi per Math.in.v.no.vbi etiam quia crimen eſt læſæ maie & vide an dñi terrarum poſſint mouere ex iuſta cauſa bellum in regno per Cap. in deciſ.ſa.conſi.xxvij.hec etiam faciunt pro deciſione queſtionis Bald.in.l.data opera.C. qui accuſa.po.inquantum querit quid ſi aliquis baro congregauit gentes & per vim accepit caſtrum & hõicidium fuit ſecutũ an teneatur pœna capitis iuxta.l.qm̃ multa.C.ad l.iu.l.de vi.publ.& Math.in conſti.pacis cultum.vij. caſu in quibus dic & declara ut per

341 eos. ☞ † Et no.ad intellectũ.d.conſti.que traduntur per Andr.ibi in.d.conſti.communes vel baro ꝙ ad hoc vt locum habeat.d.conſti.eſt neceſſe ꝙ hões fuerint cõgregati ad modum guerre & cum banderis & tunc tenetur de guerra mota alias enim ſi non ad modum guerre erit vis publica & ſic mitiori pena teneretur iux ta.§.item lex iulia inſti.de pub.iudi.vbi deponatur & ſic uidetur contrariari dictis per Math.ibi.iij.no.ſed dic ꝙ aut ſit cum vexillis & iſta qualitas aggrauat & punitur de guerra mota aut ſine vexillis & tunc aut congregantur ad modum guerre ſoldando homines .& ſoldatos & incedendo admodum guerre,& tunc etiam tenetur pena.d.conſti.& ſic loquitur Math.& And.aut

non admodum guerre licet cum comitiua ho minum , & tunc aut non armatorum & tenetur de vi priuata, aut armatorum, & tunc tenetur de ui publica, ita deprehendiẽ ex dictis And. ibi.

141 ¶ † Sed an cõcurrente qualitate guerre vtraq; pena teneatur de vi publica & guerra mota dicit And. ꝙ vna non tollit aliam niſi in eo quod plus eſt idem dicit ẽt in conſti. intentionis. vt vna pena. d. conſtit. nõ tollatur per aliam de vi publica , & uide per Tho. gra. in conſil. xliij. vbi plene idem dicit And. extrahens arma & admenans, & nõ ꝑcutiens tenetur duplicata pena conſti. aſperitatem. i lib. vbi tenetur duplicata pena armorum corrigens in hoc legem corneliam de ſica. vt etiã ſi dolo extraxerit & admenauerit & non occiderit punitur duplicata pena armorum, & non lege corn. de ſica. & puniẽ ẽt de ui publica, ut ibi per And. & Math. & una non tollitur per aliam non tñ ꝙ puniaẽ pena manus, & de ui publica iuxta cõſti. ſi quis aliquem per quam percutiens ẽt animo occidẽdi, & non moriatur tenetur pena manus , & tunc ex quo vtraq; tendit ad uindictam vna tollitur per aliam. l. ſenatus. ff. de accu. ita per And. in. d. conſti. intentionis noſtre , & utrobiq; per Math. xi. q. & in. d. conſti. ſi quis aliquem. circa fi. & in. d. conſti. intentionis . per And. & Math. quid ſi armatus prohibeo aliquem ne utatur re ſua & arma non extraho an tenear de ui publica, & pena portationis armorũ dicit nõ teneri de ui pub. & pena portationis armorũ, nã de ui publ. nõ teneẽ ex ſola ꝓhibitiõe niſi armatus extraſeri arma et admena. nõ ſi uti illa re nã tũc utraq; teneor.

143 ¶ † Et no. caſum in quo cõſuluit Tho. gra. in conſi. xliij. de quodã armato inſiluẽte malo aio & enſem euaginato ꝓſequẽte inſultatũ an ipſe teneaẽ de ui publica , ut ſic ẽt de vi teneaẽ ſi ſolus armatus vim intulerit, & non cũ cetu & hoibus coadunatis fuit cõcluſum, ut ibi refert teneri ſolũ inſultãtẽ cũ armis ꝺ ui publica, & ẽt pena portatiõis armorũ , & ꝙ in ui publica non reqriẽ cetus & coadunatio bñ ſi interuenit teneẽ ꝑ. l. q cetu. ff. de ui pub. ſed ſolus armatus ſi conſtat de vi tenetur, cetus autẽ fit ad effectũ ut appareat de vi et ꝓſumatur ſi aliter non cõſtat conſtito vero nõ requiritur ſed per vnũ armatũ cõmittitur vt ibi per Tho. in. d. conſil. xliij. vbi dicit ita teneri in magna curia ſecundum quandam apoſtillã tñ cõtrariẽ adducunẽ rões & ꝑ Math. in. d. conſti. ſi quis aliquem in gloſ. ij. & ẽt per

144 Tho. gr. in conſi. lv. ¶ † Et de materia armorum qui poſſunt portare arma & qui non & que ſit pena portationis armorũ proſequere ut in. d. cõſti. intentionis & ibi per Mathe. & an doctor poſſit ducere arma & ſcrutari de armis per familiã dic ut per Bar. i. d. l. me dicos. C. de profeſſo. lib. x. Feli. in. rub. de magi. & Par. in verbo doctor ꝙ non põt ſcrutari. De pena vero percuſſionis cum armis dic ut in conſti. ſi quis aliquem per quã pena manus imponitur que qñ locũ habeat dic & ꝓſequere ut ibi per Math. vbi multas qões ui de & ꝙ non habet locũ pro leui vulnuſculo & modica cutis ſciſſura & in. ca. xi. §. ſi quis de pa. ten. & in. c. reg. ſi quis cũ rõcha & per Ang. in gl. percuſſit & in gl. ſeq. et ibi per Augu. & per Mar. i pra. in. §. & quia. vbi de materia percuſſionis & vulnerum & per Boni. in rub. de inſul. & percu. & in tit. quid ſit accuſatio & Gand. in rub. de pen. Et an ꝓ vulnere non de formante imponatur pena manus dic ꝙ in non conſueto delinquere nõ imponitur ſed pecuniaria vt in. c. reg. ad peruerſorum Tho. gra. in vo. xx. & Math. in. d. cõſt. ſi quis aliquẽ et de materia armorũ ꝑ Mar. in pra. in. §. pro cõplemento. & de pena extrahẽtis arma & admenãtis ut in conſti. aſperitatem & ibi per Math. & Ang. in gl. admenauit. Et de pena baſtonantis ſeu verberantis aliquem dic ut in conſti. nt dignitatũ ordo ſeruetur. iij. lib. vbi ſit diſtinctio ꝙ aut burgẽſis aut valectus qui non ſit nec ruſticus nec burgenſis nobilem ſeu militem verbeberauerit punitur pena manus dummõ nobilis & miles militari mõ viuat & nobiliter alias nõ puniẽ pena manus ſed extraordinẽ punitur ut per gl. in conſti. ut vniuerſis et And. et Math. in. d. conſt. ut dignitatũ. i. no. ſi nobilis aut miles minus nobilẽ verberauerit nobilitatis cingulo ſeu militiæ priuaẽ et exulat ꝑ annũ ſi burgẽſis aut ruſticus a milite verberaẽ iuxta

taxatam iniuriam puniatur dũmodo non ſit
dñs verberantis & ſic ſi dñs vaſſallum verbe
ret non punitur ut in conſti. ſi uaſſallus a dño
Andr. & Math. ibi in fi. de conſti. ut dignita-
tum in aliꝭ perſonis extraordinẽ punieẽ iux-
ta qualitatẽ perſonarũ verberantis & verbe
rati aut iuxta. l. fi. ff. de iniur. ut per. Math. in
conſti. ſi quis aliquẽ & glo. ver. ſed iuxta hãc
glo. Et qualiter fiat ſatisfactio ſi humilis no-
bilẽ verberauerit dic ut ꝑ Par. in tract. ſind. in
verbo cõpoſitio ver. quia pluries ibi nã ſi fuit
vir humilis ubi ponit plu res modos ſatisfa-
ctionis & ibi in fi. quid ſi ponit ſe ĩ manibus
offenſi qualiter arbitrabiẽ, iure vero cõi teneẽ
verberãs actione iniuriarũ ut in. l. itẽ apud la
beonẽ. §. ſi quis patra. et. §. ſi atrocẽ. ff. de iniu.
& in. l. aut facta. §. remius. ff. de penis. Et an ꝑ
cutiẽs baculo in capite & occidẽs puniaẽ pe
na capitis dixi ſupra in prin. & per Tho. gr.
in vo. xxiiꝭ. aliquid ĩ cõſi. iꝭ. & in cõſi. xx. ubi
de mandãte baſtono ꝑcutere ꝓhibẽdo ne fer
ro & ille ferro ꝑcuſſit & occidit an mãdans
capite puniaẽ ut ibi et per Feli. in. c. ſiñaſti lo
ꝭ. de hõi. Mar. in ſing incip. voluntas & ꝓpo
ſitũ & in. l. i. §. diuus. ff. de ſicar. & cõſi. vꝭ. &
cõſi. lxvꝭ. Et de ꝑcutiẽte cũ baculo & vulne-
rante an puniaẽ pena manus & an bãniri &
foriudicari poſſit dic ut ꝑ Tho. gr. in vo. xv.
ꝙ non pena. d. conſt. ſi quis aliquẽ & ſi cũ cõi
tiua foriud icatur & per Math. poſt And. ĩ. d.
cõſti. ſi quis aliquẽ vbi ſi fit apertura & ſciſu
ra cũ ferro puniẽ pena. d. cõſti. uide ut ꝑ eum.
Et de pena expilantis barbã vel percutientis
pugno aut alapa vel baſtono dic ut in. c. i. §. ſi
quis aliquẽ de pena ten. ibi manu vacua ſeu
calida ubi indocatis decẽ parti & viginti fiſ-
co ut ꝑ Math. poſt Barthom. de cap. in. d. cõ
ſti. ſi quis aliquẽ. ꝭ. gl. ver. ſed iuxta hãc gl. &
per Tho. ĩ. d. vo. xv. Roma. ĩ ſing. xli. et Nell.
in tra. ban. ꝭ. par. ꝭ. tẽpo. q. liꝭ. & ſeq. vbi ſi ba
ſtono. Bar. in cõſi. clxix. in fi. Augu. poſt Ang.
in gl. ſanguis exiuit ver. iuxta de expilãte bar
bã, & ꝺ admenãte cũ baſtono & ꝑcutiẽte aut
admenãte cũ pugno & nõ ꝑcutiẽte dic ut in. l.
itẽ apud labeonẽ. §. ſi quis pulſatus et ibi Bar.
ff. de iniur. Ang. gl. admenauit & per Iaſ. in. l.
345 i. in fi. ff. quod quis iur. ꝑ †. Tertio decimo

excuſat incertitudo & ideo ſi plures ſimul in
inſultu & rixa percuſſerint & occiderint &
ꝑcuſſus ſtatim mortuus ſit nec apparere põt
quis mortifere & quis nõ mortifere vel quia
vnũ vulnus mortale habebat et neſciebaẽ a
quo percuſſus ꝙ rõne incertitudinis oẽs tenẽ
tur pena pecuniaria & nõ corporali de quo
ſupra fuit dictũ, hãc qõnẽ ponit Gand. in rub.
de hõi. iiꝭ. col. ver. pone qõnẽ & cõcludit oẽs
docto. ita dixiſſe, ad effectũ vero irregularita
tis tradit gl. in eſtamus. xlꝭ. diſtin & Specul.
ĩ tit. de diſpẽ. §. iuxta ver. quid ſiqs in rixa doc.
in. d. c. ſignificaſti lo. ꝭ. de hõ. ibi Panor. Ana.
& Feli. ubi ſupra ſpeculator cõcludit non eſſe
irregularem & Card. in clẽ. i. de hõi. xiiꝭ. q.
quo ad penã vero Bar. Alex. et Mar. in. l. fi. ff.
de ſica. Anch plures refert in cõſ ccxvꝭ. Ana.
& Feli. in. d. c. ſignificaſti Alex. ĩ cõſi. xv. i. vol.
& cõſi. xlvi. iiꝭ. vol. & conſi. ci. iꝭ. vol. Bal. in
conſi. 448. iꝭ. vol. & conſi. ccxi. vꝭ. vol. plene
Math. in. d. conſti. terminũ vitę poſt And. iꝭ.
q. & . xiꝭ. fall. vbi cõcludunt pecuniaria pena
teneri Boni. in tit. de penis in fi. & in tit. de in
ſul. & ꝑcuſ. vi. col. ubi ꝙ ĩceptor rixe ſi appa
ret teneẽ pena corporali aliꝭ de vulnerato &
in tit. quid ſit accuſatio. xviꝭ. col. Alber. in. l.
qm̃ multa. C. ad. l. iul. de vi publ. ꝙ oẽs gra-
uiter pecunia puniaẽ Mar. in. l. i. in prin. vi.
limi. ff. de ſicar. & in. §. diuus adrianus & ple
ne in rubr. C. proba. nu. 418. & in. d. l. fi. ff. de
ſicar. & no. quod dixit Boni. in tit. de hõi. ꝙ
hõicida incertus de certis ſi neſcitur pena pe-
cuniaria puniri ſi vero incertus de ĩcertis nul
la pena punitur ut ſi pluribus in domo aut
cenaculo & coquina exiſtẽtibus unus lapidẽ
prohiciat & occidat. Limita primo niſi oẽs
cõicato conſi. & ex ꝓpoſito & deliberato ꝑ-
cuſſiſſent tũc oẽs tenentur ut per Bar. in. d. l.
fi. & Tho. gr. in conſi. iiꝭ. ſed Math. in. d. cõſt.
terminũ uitæ. iꝭ. q. dicit procedere de iure cõi
ſecus iure regni cũ in eo factũ inſpiciatur &
non animus vt in. d. cõſti. aſperitatẽ. i. lib. ideo
illi nõ tenẽtur pena corporali ſed pecuniaria
cũ non conſtet oẽs mortaliter vulneraſſe licet
animũ habuerit, ſed dic verũ eſſe et procedit
ut puniantur directa cornelię pena & decõ
ſtitu, terminũ vitæ nam ea non puniuntur

ſed tñ de auxilio tenetur ut per Bar. & Mar. in. d. l. fi. Secundo limita quo ad condẽnandũ ſed tñ quo ad torquẽdũ põt aliquẽ ſolitũ alias cõmittere hõicidiũ ꝓcedere ad torturã ut ꝑ Mar. l. d. §. diuus & in ſing. xvij. incip. ter uel quater & Mar. l. d. rub. C. de proba nu. 418. & plene ꝑ Deci. in. l. fauorabiliores. de. ff. reg. iur. ubi torquetur ad oſtendendum quis intulit vulnus & an ex propoſito & tractatu habito. Tertio limita niſi appareat inceptor rixe quis fuerit & caporalis nã ipſe ſolus punitur pena capitis alij pecuniariter ut Bon. in d. tit. de inſul. & percuſſ. & per Marſi. in. d. §. diuus & per Gãd. in rub. de hõi. vij. col. ver. ſolutio & in tit. de defen. arce faci. iij. col. Idẽ etiam dicas de pluribus exiſtẽtibus in domo & aliquis eorum lapidem prohiciat & tranſeuntẽ occidat nam ſi non conſtet omnes teneantur pena pecuniaria ratione incertitudinis & per Gand. in rub. de penis. xxiij. colu. verſi. pone ꝙ quatuor Alber. in tra. ſtatu. iij. par. q. lxi. Pano. in. d. c. ſignificaſti Alex. i cõſ. l. i. vol. Card. in. d. clem. i. xiiij. q. Bald. in conſil. lxxxi. v. vol. & Boni. in tit. quid ſit accuſatio pen. col. ver. ſed pone & in titu. de pen. Specul. in tit. de hõi. & poſt eum Bald. & per Ludo. in conſi. cccci. Mar. in rub. C. de probatio. nu. 419. limita ſecundum Gand. vbi ſupra niſi ex propoſito & appoſtato modo in domo fuiſſent coadunati & uide in. l. i. ff. de his que deie. vel. effud. multa de incertitudine proſequere per Mar. l. d. rub. C. de proba. ex nu. cccliij. vſq; ad fi. & no. illud quod dicit ſub. nu. ccccvi. ſi fuit facta pax. inter duos vel preſtita fideiuſſio de ſe ad inuicem non offendendo ſi ſimul ſe offendant & non appareat quis primo offendit ratione incertitudinis nemo punitur eodem modo de pluribus ad inuicem inſultantibus ſi non apparet quis primo fuerit aggreſſor nemo punitur ut ibi numero. ccccvij. & ccccxiij. niſi ſit pro aliquo preſumptio quod fuerit primo aggreſſor vt quia robuſtior numero. cccc xv. & illud qđ dixit nu. ccccxij. ad pedes duorũ reperiãtur arma & neſcitur quis ea ibi actu lerit nemo tenetur de portatione armorum ꝙ
146 no. ꝑ conſti. intentionis noſtre. ☞ † Quinto decimo excuſat multitudo delinquentium, vt nota glo. in. l. aut facta. §. fina. ff. de penis. & in. c. dilectus de ſimon. & in. c. ſane. de tem po. ordin. Par. in tra ſindi. in uerbo iuſtitia. & Mathe. in conſtitutione ut delicti fines primo notabi. Mar. in. l. i. in princip. in fi. xix. limita. ff. de ſica. & in pra. in. §. qm̃. vbi inducit diſpẽſatio pene pp multitudinẽ ꝑſonarũ Aug. poſt Ang. in glo. ex interuallo. & ꝑ Marſ. in. l. qui cedẽ. in fi. ff. de ſica. & dixit Ang. in. l. pen. C. de ſicar. ꝙ vbi imminet ſtrages multorum homi. nõ imponit pena capitis Fel. plene in. d. c. dilectus. in gl. iij. limi. vij. mod. Primo niſi multitudo defenderit delictũ gl. in. c. cõmeſſationes. xliiij. diſt. q. ij. niſi eẽt delictũ maximũ Arch. in. c. deniq;. iij. diſt. & ibi Gemi. iij. niſi eſſet multitudo religioſorũ Hoſti. in. c. ea que de ſta. mo. iiij. niſi in pena eterna, ut not. gl. in d. c. deniq;. V. niſi eſſet delictũ in cõmittendo ſecundũ Bar. in. d. §. fi. vi. niſi ceſſaret ſcãdalũ gl. in. c. latores. de cle. excõ. mi. vij. niſi in multitudine eſſent principaliores, nã illi poterũt puniri ſcđm glo. in. d. c. latoris. ita limitat ibi Fely. poſt Gemi. & Archidi. in. d. c. deniq;. &
147 Ana. l. d. c. dilectus. ☞ † Et ex hac excuſatione ſi uniuerſitas aut ciuitas delinquat occidẽdo, aut aliter an & qñ puniat, & an pena capitis an pecuniaria, đ quo l. l. aut facta. §. fi. ff. de pen. & d. c. dilectus. plene per Gãd. in rub. de homi. vi. col. uer. queſtio. talis eſt. & Bart. in. d. §. fi. Ant. Ancha. Ana. Panor. & Fely. in d. c. dilectus. reaſſumẽdo dicta Bart. in. d. §. fi. Gemi. in. d. c. deniq;. Cardi. in. d. cle. i. §. ciuitas. de pe. Boni. in tit. quid ſit accuſ. xxiij. col. Fely. in. c. dilecti. in princ. xxiij. col. in verſi. uniuerſitatẽ. & in. c. oẽs. de cõſtit. xvi. col. vi. declar. & xvij. & xix. col. & in. c. grauem. de de ſen. excõ. Panor. in. c. auditis. de imun. ec. Iaſ. & Deci. plene in. l. ciuitas. ff. ſi cert. pet. & in. l. ſi pecuniam poſt alios. eo. tit. Bal. & Ange. in. l. metum. §. animaduertẽdum. ff. quod me. cau. & in. l. i. §. i. in. l. ciuitates. ff. quod cu iuſ. vni. no. Spec. in tit. de accuſ. in prin. uerſi. ſed nunquid. Cy. in. l. ſi quis in tantam. C. unde ui. uer. ſed pone. Bald. in. l. polla. C. de his qui. ut indi. & in. l. data opera. C. qui accuſa. po. Bal. i. l. ẽt. v. & vi. co. C. đ exe. rei iu. et l. l.

ſicut.§.ſi quid.ff.quod cuiu.vniuer. no.aliqd
in auc.ad hec.vlt.col.C.de vſu.& in auc.om
nes.iij.col.C. ne vxor.pro mari.Ioan.de lig.
in cle.i.§.ciuitas.de penis.Ang.in.cõſi.clxiiij.
& conſi.cxcv. Oldr.in conſi.cxcv.& conſil.
cccxv.Gero.tor.in conſ.pro florẽtinus incip.
domine deus meus.Alex.poſt Bart.in.d.§.ſi.
Areti.in conſi.clxiiij.xvij.col.aut cõſi.clxvij.
incip.ſicut Ioan.in apocalipſi. Angel.in.d.§.
aĩaduertẽdum.Bar.in tra.de Guel.& gebelli.
Bal.in.l.i.§.ſi.ff.de iuſti.& iu.Paul.in conſi.
cv.& cõſi.ccccxv.Nicola.boer.in tra.de ſedi.
vij.preſuppo.Ange.in conſi.clxvij.Ancha.in
cõſi.clviij.& in clem.i.de penis.& conſi.cliij.
& conſi.ccciiij.& conſi.ccxlviij.Alex.in con
ſi.xiij.vi.vol.Deci.in cõſi.ccxxi.Panor.in.c.
in geneſi.iij.col.de electio.& in.c.in cauſis.&
poſt eum in apo.eo.tit.Ioa.and.& Gemi.&
Felip.Fran.in.c.felicis.§.ſi.de pen.Pau.in cõ
ſi.lxxxvi.Saly.in.l.i.C.de ſedi.Soci.inter cõ
ſi.Cur.conſi.xx.per totũ plene Corn.in conſ.
ccxxiiij.per totum.iiij.vol.ꝑ Mathe.in cõſti.
generalia iura.iij.no. Pau.in cõſi.ccccxv.&
conſi.cv.plene per Nico.boer.in.d.tracta.de
ſedi.ij.co.vij.preſupp.& per Capi.in deciſ.ſa.
conſil.cxxx.xiij. ſpeci.ex quorum oĩum di-
ctis maxĩe Gandi.vbi ſupra.& Bar.in.d.§.ſi.
& Panor.& Fely.in.d.c.dilectus. primo erit
videndum an vniuerſitas & ciuitas poſſit de
linquere. ſecundo quomodo et quando delin
quit.tertio qua pena puniatur. quarto an pu
nita vniuerſitate puniri poſſint homines, &
particulares delinquentes vniuerſitatis.Circa
primum aliqui tenent vniuerſitatem poſſe de
linquere per tex.in dicta.l. metum.§.anima-
duertendum.ff.quod me.ca.no.in.l.i.§.ſicut.
ff. quod cuiuſ.vni.no.&.in.l. aliud.§. referẽ.
ff.de reg.iur.alij ꝙ non poteſt delinquere per
tex.in.l.ſed ſi ex dolo.§.i.ff.de dolo.item vni
uerſitas eſt nomẽ iuris & non habet aĩum nec
intellectum ergo non poteſt delinquere,ita In
no.in.d.c.dilectus.&.in.c.grauem.de ſen.ex-
cõi.alij ꝙ poteſt delinquere in ommittendo.
l.iubemus.C.de ſacroſanc.eccleſ. non aũt in
committendo vt hõi.vel furtis per rões Inn.
vbi ſupra,ita refert Cy.in.d.l.ſi quis in tantã.
vlt.col.quod tamẽ reprobat Bar.in.d.l.aut fa-
cta.§.ſi.nam etiã in committendo delinquit
vt in auc.nulla cõitas.C.de epiſ.& cle.c.i.§.
item cõitas.de ſtatu contra lib.eccle.& diſtin
guit in delictis in cõmittendo cũ in omitten
do fateaẽ teneri per.d.l.iubemus.ꝙ aut que
ris in his que pñt fieri per ipſam uniuerſitatẽ
ut facere ſtatuta,& dare iuriſdictionẽ & im-
ponere collectas,& ſimilia,& tunc põt ipſa
vniuerſitas proprie delinquere.d.auc.itẽ nul
la cõitas.& in.d.auc.caſſa.& vnde ſumunẽ
nec põt dici ꝙ hoc faciat aliqs priuatus ſed
ipſa ciuitas & uniuerſitas que habet ius illud
l.oẽs populi.ff.de iuſt.& iu.l.ſi.C.de iuriſdi.
om.iud.& in cõſti.durã & dirã.in.i.lib.cũ in
terpretatione Capi.in deciſ.ſa. cõſi.cxxx.qñ
dando iuriſdictionẽ deliquit cũ cõſti.ſeq.aut
in his que non pñt reſidere apud uniuerſitatẽ,
vt cõmittere homicidiũ,uel violẽtam,uel ſi-
milia & tũc proprie uniuerſitas non põt hec
facere cũ talia delicta requirant ueram perſo
nã,& nõ fictã,ut eſt uniuerſitas.d.l.ſed ſi do-
lo.§.ſi.ff.de dol.nã uniuerſitas non eſt uera ꝑ
ſona ſed ficta repreſentans aliã perſonã a par
ticularibus & ſingularibus.l.mortuo.ff.de fi
deiuſ.& plene per Lud.in cõſ.617. & Alexã.
in conſi.cclxi.ij.uol. Felyn.in.d.c.dilectus.ij.
col.ideo proprie non põt delinquere in pro-
prie uero dicĩ delinquere & cõmittere homi
cidiũ,& alia per regentes ciuitatẽ & uniuer-
ſitatẽ & cõſiliarios ſuos qbus ex ſtatuto, aut
priuilegio cõmiſit uniuerſitas iuxta.l.i.in fin.
cũ ſeq.ff.de acqui. poſ.&.l.i.ff.de lib.uni.&
ita intelligitur quod traditur in.d.§.animad
uertendum.& in.d.l.aliud.§.referẽ.& ita re-
ſidet Bar.in.d.l.aut facta.§.ſi.& Panor.in.d.
348 c.dilectus. F †Circa ſecundum qñ dicĩ uni
uerſitas delinquere, dic qñ homicidium, uel
aliud delictum fuit factum cõicato cõſilio, &
habito tractatu et deliberatione in loco ſoli-
to et more ſolito cõgregari ad ſonum campa
ne,ſeu tube, et tunc interueniendo omnium
deliberato conſilio,aut eſſet duarũ partium,
ſeu maioris partis in ipſo conſilio tunc dici-
tur uniuerſitas et ciuitas delinquere nam tũc
cenſetur factum a populo ut per glo.in rubr.
C.que ſit lon.conſuetu. Anan.in.d.cap.dile-
ctus.iij.col.ij.fall.& Ang.in.d.§.animaduer-
tendum.

tendum Imo.in.d.c. cum omnes.xcviij.col.
& ibi Fely.xvi.col.de conſti alias autē abſq;
precedente conſilio deliberato,& loco,& mo
re ſolitis etiam ſi due,aut maior pars, aut fere
totus populus, & homines delinquerent cum
vexillis ſono campane, vel vocibus acclamā
do arma arma carnem carnem nō dicitur uni
uerſitas delinquere propter infantes impube
res mulieres vel alios innocentes, ita conſu-
luit Corn.in.d.conſi.ccxxiiij.iiij.vol.& tunc
quando non ita cōicato cōſilio tenentur par-
ticulares homines interuenientes & non alij
tanq̄ ſeditioſi,ita gl.in.d.l.aliud.§.refertur. &
ita intelligitur gl in.d.§. animaduertendum.
& in.l.ſicut.§.i.ff.qđ cui.vni.no.& ita decla
rat illas gl.Bar.in.d.l.aut facta.§.fi.ver.vlte
rius quero. & Panor.in.d.c.dilectus pe.q.in
fi.& Bal.in marg. in verbo vniuerſitas.vbi
tria ponit requiſita vt ſupra.& ita intelligun
tur dicta aliorum doct.dicentium vniuerſita
tem delinquere per regētes & conſiliarios,&
alios homines maxime duabus, aut maiori
partibus concurrentibus vt procedat quando
loco & more ſolitis preceſſiſſet tractatus deli
beratio,& conſilium,vt plene ita declarat Ni
cola.milus in ſuo repertorio,in ver.vniuerſi-
tas.& tradit plene Corn.in.d.conſi.ccxxiiij.
& Iaſ.in.d.l.ciuitas.& Ioan.de lig.in.d.clem.
i.de pen.vbi etiam Card.dicens alias euaſiſſe
ciuitatem Bononie a quadam rebelione,& p
Mar.in pra.in.§.conſtante.& ita dicunt & te
nent omnes ſupradicti doct.in locis ſupra alle
gatis maxime Panor.in.d.c.in geneſi.Ana.&
Fely.in.d.c.dilectus.Io.and.& Gemi.in.d.c.
felicis.& Car.in.d.clem.i.§.ciuitas. de penis.
& Areti.in d.conſi.cix.Bal.Pau.& alij in.d.
l.ſicut.§.i.Pau.in conſi.lxxxi.& Ang.in cōſi.
clxiiij.& Nicola.boer.in.d.tra.de ſedi.& alij
de quibus ſupra.Amplia etiam ſi concurreret
conſenſus conſulis non tenetnr vniueſitas niſi
vt ſupra,ſecundum Oldr.in conſi.cccxv.etiā
ſi adminiſtratores,& officiales ciuitatis con-
currerent, ut per Oldr.in conſil.lxv.& Cy.in
l.iubemus nullam.C.de ſacroſan.eccl.Bar.in
d.§.fi.pen.q.vlt.col.Alex.in conſi.cv.iij.vol.
ex quibus an ex delicto officialium teneatur
vniuerſitas, vbi limitant niſi vniuerſitas ra-
tum habuiſſet,& etiā per Corn.in cōſi.ccxiiij.
vbi officiales et adminiſtratores ciuitatis com
miſerunt vna fere cum toto populo illud deli
ctum,& tamen quia non communicato con
ſilio conſuluit non teneri vniuerſitatem,ita ēt
Nicol.boer.in.d.tra.de ſedi.vij.preſuppoſito.
vbi de ſindicis & adminiſtratoribus delinquē
tibus an teneatur vniuerſitas ꝙ non.Amplia
etiam ſi maior pars populi concurreret & cō
ſentit,vt per Bal.in.d.l.metum.& Fely.in.d.
c.omnes.Alexan.in.l.quod maior.ff.de pact.
Guiliel.& Paul.in.d.l.iubemus.vbi ꝙ vnus
ſufficit ad contradicendum vt vniuerſitas nō
teneatur, ſed probari debet per coniecturas
vnūquemq; vniuerſitatis conſenſiſſe. Limita
tamen tribus modis vt per Fely.in.d.c.dile-
ctus.& Iaſ.in.d.l.ciuitas.primo vt locum ha-
beat in delicto in faciendo non in omittendo,
nam tenetur abſq; predictis,vt per Saly.in.l.
i.C.de ſedi.per.d.l.iubemus.& ſentit Bart.in
d.l.aut facta.§.fi.& Nicol.boer.in.d.vij.pre-
ſuppo.& per Capi.in deciſ.ſa.cōſi.cxxx.xiij.
ſpeciali.vbi ſi ciues vident offendi officialem
& vim pati, & non defendunt tenetur ciui-
tas nec requiritur conuocatio populi.Secun-
do limita etiam in faciendo dummodo habe-
at tractatum ſucceſſiuum vt guerra & rebel-
lio nam tunc tenetur vniuerſitas etiam ſi pre
dicta non interuenerint propter tacitum con-
ſenſum & ratihabitionē,vt per Ancha.in cō-
ſil.cliij.alias.clxxxviij.& in.d.clem.i.de pen.
vbi Card.ij.q.& Ana.in.d.c.dilectus. xi.col.
& per Saly.in.l.i.C.de ſedi.& per Fely.in.d.
c.cum omnes.de conſti.xix.& in.vi.declara.
& p Capi.in.d.deciſ. cxxx.xiij.ſpecia.vbi in
quibus tenetur ciuitas, & quādo quod tamē
intellige quando voluntarie,& non coacte re
bellauerit vniuerſitas vt proſequitur Mathe.
in vlt.conſti.p.lib.incip.dubitationem, & in
hoc videndum conſilium Thom.gra.in cau-
ſa domini Ioānis bapt.de abenauolo.Limita
tertio niſi interueniſſet expreſſa vel tacita ra-
tificatio populi & vniuerſitatis,vt quia non
puniūtur nec exulant delinquentes nam taci-
te ratificare dicitur,vt per Card.& Ancha.i
d.clem.i.idem dicit Bart.in.d.l.aut facta.§.fi.
ſi homines de vniuerſitate expulerint me de

caſtro quod ipſa retinet, nam tacite uide-
tur ratificare.l.ſed ſi ex dolo.§.primo.ff.de
dolo.l.prima.§.deieciſſe.ff.de ui & ui ar-
mata. & Innocentius in dicto capitulo gra-
uem.Sed quid ſi dicãt homines ſi nõ feciſſent
iterum feciſſemus an uideẽ ratificare dic ut
per Corn.in.d.conſi.ccxxiiij.pen.col.in.l.i.&
ſeq.ꝙ non licet contrariari uideantur dicta ꝑ
Card.in.d.clem.i.§.ciuitas.ij.q.& ita in pre
miſſo dubio communiter teneẽ ut ſupra nec
ſufficit conſenſus tacitus aut expreſſus maio
350 ris partis ut ſupra.¶ †Circa tertium.dic aut
queris an capitaliter puniatur & tunc non pu
nitur ex quo uniuerſitas nõ habet corpus ue
rum ſed fictum ut ſupra fuit dictum ideo ex
hac cauſa pena alteratur et ſminuitur iuxta.l.
quid ergo.§.pena grauior.ff.de infami.l.hos
accuſare.§.omnibus.in fi.ff.de accuſa.ita per
gl.in.d.l.aut facta.§.fi.& Cy.in.d.l.ſi quis in
tãtũ.item eſſet iniquũ ſi omnes de vniuerſita-
te decapitarentur cum forſitans in fontes pu
nirentur vt infantes, aut furioſi contra.l.i.in
fi.C.de his qui latr.occu.l.ex.maleficio.§.i.
ff.de actio.& oblig.itẽ omnis vniuerſitas tã
ciuitatis ꝗ municipij appellatur reſpublica.l.
ſed ſi immagines.§.i.ff.de fur.l.ſed & his.§.i.
ff.de publica.ſed reſpublica minori equipara-
tur & vti ſolet iure minoris.l.reſpublica.ff.ex
quibus cau.maior.l.rempublicam.C.de iure
rei publ.lib.x.ſed in minore pena minuitur.l.
auxiliũ.§.in delictis.ff.de mino.l.i.§.ſi impu-
bes.ff.ad ſille.vbi parcitur in pena capitis ra-
tione etatis & leuior imponẽ ergo ita,& in
uniuerſitate ita concludit Gãdi.in rub.de ho-
micid.& Inno.in.d.c.grauem.& Panor.in.d.
c.dilectus.puniuntur autẽ corporaliter qs fue
rit caporalis actor & inceptor rixe ceteri ve
ro pecuniariter,vt in.d.l.quoniam multa.C.
ad.l.iul.de vi pub.Bal in.l.polla.C.d his qui.
ut indig.Fely.in.d.c.dilectus.iij.colum.& ſi
non apparet de auctore ſeditionis tumultus,
& rixe punientur illi qui delinquerunt & cõ-
ſtat occidiſſe,aut deliquiſſe per.l.fi.ff.de ſica.
Gandin.in rubri.de defenſ.areo.fa.iij.colum.
ſi autem non conſtat quis occidit in dubio pe
na minuitur & alteratur ut ſupra aut queris
an alia pena puniatur uniuerſitas,et tunc aut
ciuiliter & indubitanter poteſt teneri, & pu-
niri vt per Innocẽt.in.d.c.grauem.& in.d.c.
dilectus.& ibi Panor.& Ang.in.d.§.anima-
duertendum.&.d.l.ſed ſi dolo.§.i.Boni.in tit.
quid ſit accuſatio.xxiij.col.aut criminaliter,
& tũc Bart.in.d.l.aut facta.§.fi.quem etiam
referr Panor.in.d.c.dilectus.diſtinguit ꝙ que
dam ſunt delecta ex quibus tenetur etiam fili-
us propter patrem vt in crimine leſe maie.he
reſis,& proditionis & rebellionis,vt in.l.quiſ
quis.C.ad.l.iul.maie.in.c.ſtatutum.de here.
in.vi.in.c.felicis.de pen.in.vi.& tunc poteſt
puniri vniuerſitas criminaliter non obſtanti-
bus paruulis & inſontibus,nam & hi puniun
tur ſicut filius ex delicto patris & tunc vni-
uerſitas poteſt pati aratrum, & ſolo equari
iuxta.l.ſi vſuſfructus.ff.quibus mo.vſu.caue.
& ita dicit Bar.vidiſſe ſententiatum per Fe-
der.imperato.cõtra ciuitatem Breſcie ſibi re
bellem, & ita etiam Gudel.& Vber.ſecun-
dum Gandi.vbi ſupra in verſi.ſed queritur.
qua pena & Nicol.boer.in.d.tra.de ſedi.vij.
preſupp.& vide in conſti.cũ ſatis per quam
punitur vniuerſitas creans officialem abſq; li
centia regis vbi aratro ſubijcitur,& per Cap.
in.d.deciſ.cxxx.vbi plene interpretaẽ.d.cõ-
ſti.quando locum habeat,& ibi per Mat.vbi
ponit differentiam ĩter aratrum & deſolatio-
nem,& dixit Bal.in.l.ex teſtamento.C.de mi
li.teſta.ꝙ ciuitas rebellis poteſt dari ad predã
& ſachũ & per Bal.in.l.hereditatem.ff.ad.l.
fal.ꝙ ciuitas rebellis equatur ſolo idem Bar.
in.l.inter ſtipulãtem.§.ſacram.ff.de ver.obli.
idem Bal.in tit.de pa.conſtan.iij.col.& ꝑ Fe-
ly.in.d.c.dilectus.xiij.co.vbi dicit ciuitatem
mori poſſe ſi cõdemnetur ad aratrum,& tũc
in proprie dicit poteſt capitaliter punita vni
uerſitas per.d.l.ſi vſuſfructus.ibi quaſi mortis
& ita etiam refert Bar.feciſſe Papa Boniſa-
cium aut potius Clementem vt propter deli-
cta quorundam templariorum totum collegi
um fuit diſſolutum quia erant heretici facit.
l.collegia.ff.de colleg.illi.& vide in clem.fi.de
re iudi.vbi per Ancha.quando & ex quibus
ciuitas ſubijciẽ aratro,& ꝑ Panor.in.c.fi.de
dona.quedam ſunt delicta in quibus filius nõ
punitur propter patrem,& tunc ſi pena po-

eſt cadere in vniuerſitatem, & non in ſin-
gulos, vt ſi deberet res aliqua vniuerſitatis
publicari tunc ipſa vniuerſitas punietur.d.l.
iubemus nullam.ſi vero pena poteſt cadere in
uniuerſitatem, & particulares, ut eſt pena
pecuniaria, & tunc aut collegium eſt par-
uum, & non omnes puniuntur, ſed illi qui de-
linquerunt & conſenſerunt.l.i.circa princip.
ff.de mag.conu.ibi per pñtes fuerunt, aut col-
legium eſt magnũ, ut populus & cõitas, &
tunc quia eſſet difficile diſcernere cõſentientẽ
a diſſentienbus tota ciuitas ſeu uniuerſitas pu-
nit̃.d.auc.item nulla cõmunitas.&.c.i.de pa.
iur.fir.ſi uero delictum non cadit proprie in
uniuerſitate, ut in homicidio, & ſimilibus re-
quirentibus ueram perſonam, & tunc ex quo
non poteſt decapitari pena alteratur, & ad
pecuniariam reducitur per collectam ſoluen
do illi tamen qui non delinquerunt non de-
bent cogi ad contributionem in collecta, &
tunc innocentes non erunt puniti, & ita reſi-
det Bart.ubi ſupra quem ſequũtur ſupradicti
doc.& per Fely.in.d.c.grauem. ubi quando
punitur ꝙ debet collectari, & ibi quãdo unus
poteſt puniri pro alio, & per Bart.in.d.§.ſi.in
l.iiij.§.condẽnatum.ff.de re iud.§ ſi actor.ubi
alij poſt eum, alia etiam aſſignatur ratio, ut
per Bar.in.l.i.C.ut infra quam temp.act.cri.
ꝙ ibi pena non poteſt cadere in certam perſo
nam alteratur pena & alia imponit̃.l.hos ac
cuſare.§.omnibus.in fi.ff.de accuſ.uel ſecun-
dum Gandin.ubi ſupra extraordinaria pena
punitur & qualiter collectatur, dic ut per Gã
di.in rub.de uar.queſt.in male.Item punitur
etiam epiſcopali dignitate qnando ignorãtur
auctores.primo quando turbatur electio pa-
pe.c.ubi periculum.§.ciuitas.de elec.in.vi.itẽ
ſi interficitur prelatus, aut cardinalis ipſius ci-
uitatis.c.felicis.in fi.de pen.in.vi. non tamen
ſi alius prelatus q̃ proprie ciuitatis occidatur
ut ibi traditur, & in clem.i.eo.tit.§. ciuitas.et
ibi per Cardi.i.q.Idem ſi impediatur inquiſi-
tor heretice prauitatis.c. ad abolendam.§.ſi
ciuitas.de heret.item punitur, ut amittat pri-
uilegium propter delictum, ut per Bal.in auc.
habita.i.col. C.ne fi.pro pa.& in.c.i.de mili.
vaſſ.v.fallen.in fi.& ibi.iij.col.Bar.in conſti.
quoniam, qui ſint rebel.in verbo rebellando.
in conſti.ad reprimendam.§.ciuitas.& Saly.
351 in.l.i.C.de ſedi.¶ † Et no.ꝙ quando fit com
municato cõſilio tunc ipſa vniuerſitas poteſt
habere recurſum contra illos de conſilio ad in
tereſſe, vt dicit Alex.poſt Bar.in.d.§.anima-
duertendum.niſi probetur de ignorantia cõ-
ſiliariorum vt late conſuluit Oldrad.in conſi.
lxvi.& Fely.in.d.c.dilectus.iij.col.ver.item
352 adde.¶ † Et no.vniuerſitates in regno puniri
pena pecuniaria quãdo reperitur homo mor
tuus in territorio ciuitatis, & neſcitur quis oc
ciderit nec extant indicia cõtra quem parti-
cularem procedi poſſit ipſa vniuerſitas punit̃
pena pecuniaria iuxta numerum ſoculario-
rum, & iuxta qualitatem occiſi Chriſtiani
videlicet an iudici, vel pagani, vt traditur
in conſtitutione ſi damna clandeſtina. & in
capitu.regn.incipien. Item ſtatuimus ꝙ pe-
nam, et in capitulo incipien. conſtitutione.
diui patris de qua materia damni clandeſti-
ni, & homicidij clandeſtiui, proſequitur
Mattheus in conſtitutio.ſi damna clandeſti-
na.& in conſti.ſupra inciſionibus quando lo-
cum habeant, & que requirantur.faciunt di-
cta Bal.poſt Iac.de are.in.l. dominus horreo
rum.ff.locat.ꝙ ſi reperiatur commiſſum ho-
micidium in aliqua cõtracta preſumitur a vi
cinis commiſſum ideo torqueri poſſunt vt p
Thom.gram. in conſi.liij.vbi ſi homicidium
reperitur cõmiſſum in aliena domo preſumit̃
ab habitantibus ſub eodem tecto, & ad non
domus cõmiſſum vt ibi per eum.idem ſi dã-
num fuerit datum in territorio, aut commiſ-
ſa robaria, & neſcitur quis fuerit tenetur uni-
uerſitas pena pecuniaria, ut in dicta conſtitu-
tione ſuper inciſionibus.& in capitulo regn.
incip.ſane contingit interdum, & in alijs ca-
pitu.de quibus per Andream, & Mattheum
in dicta conſtitutione ſuper inciſ.ubi an &
quando propter robariam teneatur uniuer-
ſitas, & per Paridem in tractatu ſindicatu. in
uerbo robaria.idem ſi uniuerſitas receptaue-
rit ſoriudicatum, & alios malefactores, ut in
conſtitu.regni penam eorum.in fi.& extant.
capit.& pragm.in regno de quibus ſupra in
materia auxilij, & not.id quod dixit Corne.

in.d.conſi.ccxxiiij.circa fi.ꝙ licet extet conſti.ꝙ procedatur ſummarie,& de plano & ſola facti veritate inſpecta ꝙ nõ per hoc ꝙ vniuerſitas delinquerit non communicato conſilio ꝙ uigore.d.conſti.vniuerſitas poſſit puniri cum locum habeat in procedendo tantum, & non in puniendo vt ibi per eum quod no. quia in regno etiam in delictis proceditur taliter ſola facti veritate inſpecta et ꝑ nouã declaratoriam regi.Iſabe. que incipit Iſabe.& extendit.c.deteſtantes etiam in criminalibus licet Par.in tra.ſind.in verbo ſentẽtia in commento.d.c.dixerit.non extendi in criminalibus forſitan.d.pra.nõ erat compilata aut impreſſa,in vno tamen caſu punitur vniuerſitas & deſtruitur quando receptat famoſos latrones & ſic parua uilla non poteſt igne cremari vt in.c.reg.quod incipit frequens.& in effrenata vt per Andr..in.c.i.§.de receptatoribus.de pa.iur.fir.Par.in tra.ſind.verbo contumatia.ver.an iudex.qualiter autem procedatur cõtra vniuerſitatẽ, & citabitur, dic vt ꝑ Fely.in.d.c.dilectus.& Bar.in.d.cõſti.quoniam qui ſint rebe.& in.d.conſti.ad reprimendam.& an poſſit vniuerſitas cõparere per ꝓcuratorẽ in criminalibus & ſe defendere dic ꝙ ſic vt ꝑ Gand.in.d.rub.de homicidio.ver. ſed nunquid.in hac cauſa capitali, & Boni. ubi ſupra.& in regno extat cõſt.inci.generalia iura ubi uniuerſitas & mulier nupta põt comparere per procuratorem & extat.c.reg. incip.idem. ſtudio proſequentes ꝙ citati ultra denarium numerũ pro cauſa capitali ex quo uniuerſitatem faciunt poſſunt comparere per procuratorem proſequere ut per Mat.
353 in.d.cõſti.gñalia iura.¶ †Circa quartum an punita vniuerſitate puniri poſſint particulares de uniuerſitate dic ut per Bar.in.d.l.aut facta.§.fi.in fi.& Panor.in.d.c.dilectus.ꝙ aut in delictis in quibus tenetur & committit uniuerſitas,& tunc ſingulares non tenẽtur tanꝗ principales ſed tanꝗ inſtigatores & fieri facientes.l.i.§.incidit.ff.ad turpill.l.hec verba.ff de adul.aut in delictis que proprie non cadũt in uniuerſitate ut homicidio, & alijs,& tunc principales tenentur & puniuntur & uniuerſitas fieri faciens uel ratum habens ſuo nomine geſtum,& uide Ioã.and.& Gemi.& Fely.
354 Fran.in.c.felicis.de pen.in.vi.¶ † Quintodecimo excuſat conſuetudo,& ideo ſi in aliqua parte,& loco eſſet conſuetudo ludendi ad lapides gratia exercitij vt ſolẽt facere pueri qui diuidunt ſe in partitas,& lapides ad inuicem proijciunt , uel alio modo ut tempore carniſpriuij ſecundum diuerſas locorum conſuetudines,& in tali ludo aliquis occidatur uel uulneretur non punitur de homicidio cum talis cõſuetudo excuſet dummodo in ludo tali dolus non adhibeatur qui probari poſſit ut ſepius contingit quod deprehenditur ex inimicitia,aut conſanguinitate precedente ut not. in.l.i.C.de ſicar.& ſupra fuit dictum,& ꝙ cõſuetudo excuſat no.glo.in.c.cum uenerabilis de conſuetudi.& in cap.denique.iiij.diſtinctio. quam glo.dixit ſingularem Roma.in ſingul. xx.ubi dicit excuſari à pena temporali,& nõ eterna,& Barba.in.c.prudentia.ij.col.de offi.delega.& per Alex.in conſi.cvij.ulti.col.ij. uolu.& conſil.viij.iij. col.vi. uolu. & conſil. cciiij.ij.col.vi.uolu.& Iaſo.in.l.de quibus.ij. col.ff.de legi.ita dixit Franciſ.de crem.in notab.cxlix.incip.mos puerorum Bononie Petrus de ancha.in conſi.cclxxiij.Alex.in dicto conſi.cvij.ij.uolu. Ancha.in.d.c.cum uenerabilis.& ibidem Barba.iij.col.& in.c.cum cõſuetudinis.iiij.col.de conſuetu.Ana.in.c. felicis.in fi.princ.de tornea.Iaſ.in.d.l.de quibus. iij.col.& in.l.ſingularia.pen.col.ff.ſi cer.peta. Cepo.in conſi.xxx.& ſeq.Deci.in conſil.ix. Mar.in.l.i.in prin.xix.limi.ff.de ſicar.& in.l. fi.C.de proba.vi.q.extraordinaria,& pra.in §.quoniam.xxix.ca.ij.col.ver.ſcias etiã.ꝙ ſi per cõfeſſionem & in.§.ulterius. vlt.co.& in cõſ.xc.& conſi.c.in quibus locis plene ꝑ eum & licet ipſe conetur attentare contrarium tamen concludit excuſare licet fuerit iniqua cõſuetudo ut ibi dicunt doct.ſupra & per Ioa. de arno.in ſolilo.xc.ubi ita limitat conſti.terminum uite.limita tamen ſecundum Iaſo.in d.l.de quibus.iij.co.ꝙ licet excuſat a pena nõ tamen excuſat ab actione iniuriarum glo.in l.iniuriarum actio magna.§.fina.ff.de iniurijs quã allegat & ſequitur Bald.in ſua diſputatio.accuſatus de ui turbatiua.ij.col. limita

etiam

etiam niſi dolo fecerit in ludo ut ſupra nã tũc punitur ut per Bony.in titu.de inſul.& percu. iiij.col. ☞ † Sexto decimo excuſat exercitiũ, & ideo ſi duo exercitij cã ludũt ad brachia uel alio quocunq; exercitio gratia glorię & virtutis & aliquis in tali exercitio & ludo interfecit alium colluctantem non punitur pena ordinaria ſed ratione culpe minoratur vt dicit in l.qua actione.§.ſi quis in colluctatione.ff.ad.l. aquil.ad idem tex.in.c.lato.de homicidio ubi de ludentibus ad brachia & tradit de hoc Floria.in.l.dolo malo.ff.de ſer.corr.ubi dixit ꝙ ſi quis in ludo fuerit occiſus cũ pugnis vt fit ſenis & ex illa percuſſiõe mors ſequatur iudicatur cauſalis, & non doloſa percuſſio Cepol. in.d.conſi.xxx.& ſeq.vbi de duobus ragacijs ad inuicẽ colluctãtibus & ludentibus & altero occiſo ꝙ non tenetur occidens pena capitis ẽt ſtante ſtatuto ꝙ occidens occidat̃ cũ intelligit̃ ſi dolo ad idem conſuluit Deci.in conſi.ix.ubi de colluctantibus & altero occiſo non obſtante ſtatuto predicto cuius dicta reaſſumit & ſequitur Mar.in pra.in.§.vlterius vlt cola.& in d.conſi.ix.& in.d.conſi.c.& Augu.poſt Ang. tradit in gl.ſcienter & doloſe.& Ang.in.l.impuberem.ff.de fur.aut ad ſill.Anch.in.d.conſi. cclxxij.aut.ccxxvij.& vide de ludente in palo vel ſaxo & tranſeuntem occidente per Maria. ſocy.in cõſi.xv.& per Par.in tra.ſind. in ver-
356 bo pena, ver.quia multa. ☞ † Decimo ſeptimo excuſat exculpatio offenſi maxime ĩ mortis articulo ut quia dicat titiũ non fuiſſe vulnerantẽ ſe ſed ſempronius nam titius non põt puniri ſtante exculpatione offenſi nec etiam põt torqueri ex indicijs exiſtentibus ita dixit Bal.pulcre in.l.i.vlt.col.ver.pone teſtator.C. cõmunia delega.& Alex.in conſi.i.iiij.vol.idẽ Gãd.in rub.de trãſa.vij.col.ver.ſed pone quidã mortifere Iaſ.plene.in.d.l.i.C.comu. deleg. Alex. plene in conſi.xxiiij.i.vol.& in.l.ſi quis in graui.§.ſi quis moriens.ff.ad ſillen.Cepo.in conſi.i.in fi.Math.plene in conſti.terminũ vitæ.viij q.& in conſti.ſi dãna clandeſtina.xiiij. no.in fi.& in.ix.no.Par.ĩ tra.ſind. in verb.tortura ver.ſequitur queſtio in fi.vbi diſtinguit ſi ſicut And.in.d.conſti.ſi dãna cland.Tho. gra. in cõſi.liij.in fi.Augu.poſt Ang.in glo.qui.iudex ad proba.ſue in quis.Alex.in conſ.cxl.vi. vol.in fi.Feli.in.c.i.circa.fi.de preſump. & in c.litteraſt.v.col.eo.tit.Alex.in conſ.xxx.vlt. col.vij.vol.Iaſ.in.l.i.ij.col.ff.de eo per quem fact. erit.Boni.in titu. quid ſit accuſatio.xxv. col.Mar.in ſingu.xxij.incip. confeſſio offenſi & in pra.in.§.diligenter.xxi.car.iiij.col. verſi. vlterius dico Thom.gram.plene in vo .xxiiij. & in vo.iij.p Marſ.in ſing.xxv. & conſ.xvij. & conſi.l.& conſi.lxi.& in rub.ff.de fideiu.ix. col.Thom.gram.in vo.xi.vbi de condemnato excuſante quem inculpauerat in tortura ꝙ prodeſt & per Mar.de hoc plene in pra. in.§. reſtat vbi de tali exculpatione condemnati ad mortem an proſit exculpato ut per eum & p Thom.gram.in.d.vo.iij.limita tamen predicta niſi de delicto exculpato contra exculpatum eſſent clare & liquide probationes nam non obſtante tali exculpatione põt condẽnari ad mortem & non prodeſt talis exculpatio vt tradũt dicti doct.ubi ſupra per.l.ij. cum ibi no.ff.ad ſille.Bal.in.l.tranſigere.C. de tranſa. & in.l.falſus.iij.oppo.ff.de fals.vbi Alex.poſt Bar.& per Math.in.d conſti terminum vitæ. viij.no.vbi ita limitat per pdicta et vide Mar. in conſi.lxxviij.de teſte.in mortis articulo deponente ſe falſum, expoſuiſſe & corruptus a
357 parte an proſit. ☞ † Sed an iculpatio noceat inculpato in mortis articulo doct. concludunt ꝙ non ut per Gand.in rub.de homicidio in .d. ver.ſed pone ꝙ quidam Bony.in.d.rub. de inſul.iiij col.Par.in.d.verſi.tortura ver. officialis doct.in.d.§.ſi quis moriens Ang.in.d.glo.q iu.Bal.in conſi.xliij.iiij.vol.Bel.in pra. in rub. de queſtio.v.col.quod Lud.in.d.§. ſi quis moriens limitat niſi deponat cum iuramento & plene per Mar.in.d.§.diligẽter.xviij.car.ver. quero vlterius de importanti dubio & in conſil.v.& conſi.xx.& in ſingu.xxij.& Alexã.in conſi.xxiiij.ij.vol.Thom.gram.in conſi. xlij. & conſi.lvij.& conſi.lxx.Math.in.d.conſt.terminum vitę.viij.q.Iaſ.in.d.l.i.ff.de eo per quẽ fa.& in.l.de die in prin .ff. qui ſatis. cogan. in quibus non creditur ad faciendum indiciũ ad torturam niſi alia concurrant plus dixit Alex. in conſi.xiiij.ij.volum.etiam ſi teneat corpus Chriſti in manibus dic ut in materia idiciorũ,

358 Decimo octauo excuſat officium & ideo ſi
familia volens aliquem capere & aliter nō ua
let capere niſi occidat vt quia ſe defendat &
reſiſtat licitum eſt familie reſiſtentem occidere
ut per Marſi. in pra. in. §. aggredior Bar. & alij
in. l. ſi ſeruus. C. de his qui ad eccleſ. confu. Iaſ.
in. l. iuſte poſſide. ff. de acqui. poſſ. quod tñ in-
tellige quando iuſte capit ut plene proſequit
Mar. in. d. l. i. in prin. xv. limi. ff. de ſicar. & in. d.
§. diligenter alias fuit ſupra dictum in materia
mandati ibi vide & per Par. in tra. ſind. in ver
bo familiaris & in uer. reſiſtentia & ibi etiā in
priuato capiente mādato iudicis ꝙ poteſt oc-
359 cidere reſiſtentem. ☞ † Decimo nono excuſa
tur familia poteſtatis ducens condemnatū ad
ſupplicium & timens veriſimiliter ne ab eius
manibus auferatur per conſanguineos ipſum
condemnatum occidit nam pōt impune face-
re ut per Bal. in. l. additos. C. de epiſ. aud. Mar.
in pra. in. §. aggredior. quod tñ intelligit Bart.
de cap. in. l. ita vulneratus ver. igitur. ff. ad. l.
aquil. ſi precedit mandatum & commiſſio ad
occidendum alias non pōt ut ibi Bald. & in. l.
fideicommiſſa. §. ſi quis. ff. de lega. iij. Bart. &
Alex. in. l. iij. §. transfugas. ff. de ſicar. Math. in
d. conſti. terminum vite. xxij. limi. per Bald. in
l. fi. C. de male. & Math. an autem alijs con-
ſanguineis liceat per Bald. in. d. §. ſi quis ꝙ ſic
Roma. in ſing. incip. occidens Bart. & Alexā.
in. l. eiuſdem. ff. de ſicar. Feli. in. c. cum iuramē-
360 to in fi. de hom. & ſupra diximus. ☞ † Vigeſi
mo excuſatur ſi captus & carceratus iniuſte de
tineatur in carcere ſi non pōt aliter euadere de
carcere niſi occidat cuſtodes carceris occiden-
do nō tenetur pena capitis ita dixit Par. in tra.
ſind. in verbo captura ver. ſi iudex in fi. & in
verbo reſiſtentia Marſi. in. d. l. i. xxij. limi. & in
l. i. in prin. vij. col. ff. de queſtio. & per Tho. gr.
361 in vlt. vo. & ſupra diximus ☞ † Vigeſimo pri
mo excuſatur pater occidens filium commit-
tentem aliquam cauſam ingratitudinis nā nō
tenetur de parricidijs idem econtra ſi commit
tat pater contra filium & filius occidat patrē
vt per Bartolum in. l. diuus. ff. de parricidijs.
& in. l. in auditum & ibi per Marſilium. ff. de
ſicarijs. & in. l. prima in principio vigeſima li
mita. eo. titu. & in. l. ſi quis viduam. v. colum.

ff. de queſtio. Petr. girar. de petra ſan. in primo
362 ſing. ☞ † Vigeſimo ſecundo excuſatur occi-
dens ſeruum repertum in fragranti delicto &
concubitu cum domina nam excuſatur occi-
dens vt in. l. qui ſeruum. ff. de ver. obli. Gand.
in rub. de homicid pen. col. vbi ſine cauſa non
licet occidere ſeruum Bal. in marga. in ver. im
pune permiſſum ad idem tex. i. l. quid ergo. §.
ſi heres. ff. de leg. iij. l. eleganter. §. i. ff. de pign.
actio. quod declara ut per Iaſ. in. d. l. qui ſeruū
videlicet ſi propter tale delictum poterat occi
di ut quia cum filia uel vxore concubuiſſet ut
no. gl. in. d. §. ſi heres. Bony. in tit. quibus cōce.
eſt correctio vbi quando licet ſeruum occide-
re & inter alia ſi ſeruus non defendiſſet domi-
num periclitantē iuxta. l. & ſi certus. §. ij. ff. ad
ſillen. idem ſi dominum vulnerauerit & in tit.
qui poteſt aliū offend. per Mar. in. d. l. i. in pri.
363 xxv. limi. ff. de ſicar. ☞ † Vigeſimo tertio ex
cuſatur occidens autorem rixe in rixa ut per
Gand. in rub. de defenſ. areo facien. aut in rub.
364 de penis pen. col. ver. non punitur. ☞ † Vige
ſimo quarto excuſatur conſanguineus & alij
occidentes inſultantē conſanguineum cum ar
mis nam non punitur ut per Bal. in. l. raptores
ij. no. C. de epiſco. & clericis & in. l. vt vim. ff.
de iuſti. & iure. Floria. in. l. ſi ſeruus in fi. pen.
col. ff. ad. l. aquil. Mar. in. d. l. i. xxiiij. limi. idem
in ſeruo defendente dominum vt in. l. ſed ſum-
me. §. ſi iuſſu in fi. ff. de iniur. Gand. ubi ſupra
pen. col. idem in alijs quibus licet defendere vt
365 ſupra diximus. ☞ † Vigeſimo quinto excu-
ſatur occidens aliquem propter tumultū ſedā
dum, qui aliter ſedari non poteſt ut in. l. qui ce
dem in fi. ff. de ſica. & Gand. vbi ſupra pē. col.
quod intellige ut per Bar. in. d. l. qui cedē qū
fuerit culpabilis, & non innocens vide ibi per
Mar. in fi. vbi ꝙ multa conceduntur que non
concederentur propter tumultum ſedandum
& uide per Ludo. montal. in tra. de reproba-
366 tione ſententię pilati. ☞ † Vigeſimo ſexto ex
cuſatur occidens volentem per uim ſe vel ſuo
ſtuprare ut in. l. i. §. item diuus. ff. de ſicar. Gan
dy. ubi ſupra quod intelligit ibi Marſi. quando
per vim cum tūc ſapiat crimen raptus in quo
licet occidere. d. l. i. C. de rap. alias ſi non per
vim non licet ut per Ange. in glo. che hai adul.

367 ij.colum.vij. requiſi. ¶ † Vigeſimo ſeptimo
excuſatur occidens pugnantem contra patriã
l.minime.ff.de religi.& ſump.fune. & ibi Bar
tol.& Gandy.vbi ſupra & Bony.in titu.quis
poſſ.alium offend. vbi idem pro defenſione
fidei chriſtiane.c.maximianus vigeſimaſepti-
ma queſtione tertia.vbi alias non licet hereti-
cum occidere niſi pro defenſione fidei & ibi in
fi.quod ſi in aliquo loco reperiantur plureshe-
retici licet ignem immittere in loco & eos
comburere vigeſimatertia queſtione quinta
368 c. ſi aud.eritis. ¶ † Vigeſimo octauo excu-
ſatur exceptione & preſcriptione vt ſi elapſis
viginti annis non fuerit accuſatum de homi-
cidio non poteſt vlterius accuſari .l. querela
C.de falſis .capitulo cum venerabilis in fi. de
excep.Specula.in titulo de accuſatoribus ver-
ſiculo item.quod lapſi ſunt .x. anni Panorm.
in capitulo cum haberet de eo qui duxit quã
pollu.per adul.Bartol.in.l.libellorum.§. nihil
ff.de accuſat.Angel.in gloſ. necnon ad quere-
lam Bonyfa.in rubr. quid ſit accuſatio in fin.
no.in.l.ĩ cognitione .§.etiam. ff.ad ſilleianum
& ſic ſpatio viginti annorũ.tollitur actio cri-
minalis qđ intellige vbi non fuit inſtituta ac-
cuſatio infra tale tempus ſecus ſi fuerit inſti-
tuta nam tunc finiri debet infra biennium .l.
properandum.C.de iudi.& in.l.prima vt in-
fra quantum tempus & infra dicetur. Fallit
ſecũdũ gl. in dicta.l.querela in crimine ſuppo-
ſiti partus.l.qui falſam .§. accuſatio.ff. de fal-
ſis. Fallit ſecundo in crime parricidij .l. fin .ff.
de parricdijs. &.l.in cognitione .ff. ad ſilleia-
num. Tertio fallit in crimine concuſſionis .l.
prima.C.de concuſſ. hec per gloſ. in dicta .l.
querela. Fallit quarto niſi extaret confeſſio de
linquentis vel delictum eſſet notorium nam
tunc condemnari poteſt non obſtante lapſu
temporis ad inquirendum ut per Baldum in
capitulo finali de officio delegati, & Marſi-
lius in conſilio optuageſimoſeptimo. & per
Ioan. de arnono in ſolilochio. trigeſimo. vbi.
etiam elapſo anno agit iniuriatus actione in-
iuriarum ſtante iniuriantis confeſſione in ce-
teris vero ſpatio predicto tollitur, Marſil.ve-
ro in dicto .§. accuſatio extendit ex maio-
ritate rationis ad alia enormia crimina vt
in crimine aſſaſſinij falſe monete hereſis & ſi-
monie & leſe maie.& ibi plene tradit quando
ex maioritate rationis fiat extenſio in penis,
idem dicit glo.in.d.l.fi.ff.de partic.locum ha-
bet in ſtupro per vim, per.l.mariti lenociniũ.
§.fi.ff.de adult.quod declara quo ad pena im-
ponendam ꝙ tollatur tali ſpacio ſecus quo ad
declarationem pene impoſite,ut in.c.ſi quis.de
preſcrip.in.vi.in fi.& ibi ita not.Anch. Alex.
poſt Bart.in.d.l.querela.ij.intellige predicta ſi
fuerit oppoſita exceptio preſcriptionis, & nõ
369 aliter,ut per Bal.in.d.l.querela. ¶ † Sed an ꝑ
peremptionem inſtantie biennalis in crimini-
bus actio ſit ſublata quando cepta fuiſſet ac-
cuſatio & lis fuiſſet conteſtata cum tunc inci
piat currere,ut traditur in.d.l.properandum.
& in.d.l.i.ut penitus abſoluatur a pena deli-
cti elapſo biennio,iuxta.l.fi.C.ut infra quan.
temp.ĩ quo dubio uarie reperiunt̃ opini.doct.
nã Bald. in.d.l.fi. dicit abſolui ab inſtantia &
obſeruatione iudicij,& non a pena ſed de no-
uo poteſt accuſari,Saly.uero in.d.l.properan-
dum.§.fi.dicit in criminali a toto abſolui & ul
terius non moleſtari Petr.uero de bel.perti.in
d.l.fi.diſtinguit aut teſtes non fuerunt exami-
ti,& a pena non abſoluitur, ſed ab inſtantia
tantum aut teſtes fuerunt examinati, & tunc
etiam a toto & pena abſoluitur & delicto &
hanc uidetur tenere Thom.gra. in. vo.xxiij.
vbi plene & etiam an detur reſtitutio aduer-
ſus inſtantiam & quando, & per Ioã.de ami.
in conſi.cxxxix.ꝙ tunc a toto abſoluitur, &
uide per Capi.in deciſ.ſac. conſil.ccvi.quid ſi
culpa iudicis an reſtituatur ſicut in ciuili et an
perempta inſtantia denuo poſſit accuſare, vt
per eum vbi ꝙ ſic ſi culpa iudicis nõ ſi partis.
370 ¶ † Et an in inquiſitione quãdo iudex ex of
ficio procedit pereat inſtantia de quo Bald.in
d.l.fina.refert Guiliel.tenere ꝙ non Bald.ue-
ro ꝙ ſic,& ibi per Thom. gram.in dicto uo.
xxiij.& ibi an habens arbitrium poſſit condẽ-
nare perempta inſtantia & an in conciſtorio
principis & ſacro conſilio poſſit condemna-
ri perempta inſtantia,& per Marſil.in practi.
in.§.conſtante. ſexta cart. ſecunda columna.
uerſicu.ſcias etiam ꝙ iudex, vbi de habente
arbitrium,& de materia inſtantie criminalis,

vide aliqua per Ang.in glo.inchoata. & Par. in trac.ſind in verbo inſtantia.cum ſeq. uerſ,

371 ☞ † Vigeſimonono excuſatur abolitione, tam legali ꝙ principali, ꝙ etiam priuata per quas abolitiones tollitur actio & inſtantia.l. i.C ſi reus vel accuſa.mor.fue.l.libellorum.§. fi.&.l.diui fratres.ff.de accuſ.l.aut priuatim. §.xxx.ff.ad turpil.l.i.& per totum.C.de abo lit.l.ij.& per totum.C.de abolit.gene. Gand. in tit.de pen.vi.col.verſ.pone ꝙ titius.Boni. in titu.quid ſit accuſa.Ange.in glo.necnon ad querelam.Bar.in.d.§.fi.& in.d.l.diuus.Mar. in.d.l.qui falſam.§.accuſatio.& in.l.fin.ff.de queſt.Pau.gri.plene in tra.de pen.om.coi.in tit.de aboli.Spec.in tit.de abolit.§.i.Salyc.in rub.de aboli.Ang.in.l.i.C.de gene.abol.Cy. & alij in.l.qui de crimine.C.ꝗ accuſ.po.Bar. & Ang.in.l.pen.§.qui crimen.ff.de pub.iudi. Bar.Alex.Iaſ.& alij in.l.de pupillo.§.ſi plu res.ff.de oper.no.nun.de his tribus abolitioni bus.per glo.in rub.C.de aboli.Et primo de le gali abolitione ſi accuſator fuerit mortuus ꝗ de morte ſuorum accuſauerit an procedi poſ ſit ulterius nam de accuſato mortuo clarũ eſt ꝙ accuſatio non tranſit ad heredes.l.i.C.ne de ſta.defun.&.l.i.& per totum.C.ſi reus uel accuſ.mor.fue.d.l.libellorum.§.fi.niſi in priua tis delictis facta litis conteſtatione, ut tradit̃ ĩ d.l.i.& per Bal.ibi,& in.§.ſed heredibus. in ſti.de perpe.& temp.actio.& in.l.iniuriarum

372 actio.ff.de iniur. ☞ †Sed quid in accuſatore mortuo pendente iudicio,& factis probatio nibus dic ꝙ inſtantia non tranſit ad heredes. l.diui fratres.vbi Bar.ff.de accu.ideo ceptam inſtantiam non poſſunt proſequi,bene tamen de nouo infra.xxx.dies poſſunt accuſare non vt heredes ſed ut propriam proſequentes iniu riam,ita in.d.l.libellorum.§.fi.ita per Gandi. in.d.tit.de pen.uer.pone.vij col.eodem modo iudex poterit aut ceptam inſtantiam proſequi infra.xxx.dies,aut de nouo incohare ifra.xx. annos.d.l.querela. ita per Barto.in.d.§.fin.& in.d.§.qui crimen.quem ibi Ang.& alij ſequũ tur & Angel.in.d.gloſ. necnon ad querelam. uerſi.quero an abolitione publica, uel legali.li mita tamen hoc niſi de maleficio conſtet per confeſſionem accuſati nam tunc non inducit̃ abolitio ſed iudex procedere põt ad punitio nem rei ut per Deci.in.c. quia gu.pen. colu.v. caſu de iudi.vbi etiã ple an & qñ mortuo ac cuſatore inſtantia tranſeat ad fiſcum & an ad heredẽ & qñ per Capi.in deciſ.ſa.conſi.lxxvi.

373 ☞ † Ex parte vero accuſati in quibus caſibus non inducatur abolitio ſed poſt mortem accu ſati poſſit damnari eius memoria,dic & proſe quere plures caſus ut per Marſi.in.d.l.qui fal ſam.§.accuſatio.ff.de falſ.& no.gl.doct.in .c. accenſatus de here.in.vi.& Ang.in.l.fi.ff.ad.l. iul.maie.& doc.& Ang.in.§.per cõtrariũ in ſti.de here.que ab inteſt.deferũ.& Bart.in.l. ꝗ a latronibus.§.i.ff. de teſtam.& inter alios in crimine leſæ maie.humane quod intelligas qñ contra principẽ et rẽpublicã romanorũ in alijs vero capitibus non dãnat̃ memoria ut in.l.fi. ff.ad.l.iul.maie.& per glo.inſti.de pub.iud. in d.§.item.lex.iulia & Panor.in.c.cum a nobis. de preſcrip gl.in cõſti.reg.cõtingit interdũ ubi etiã Math.& plene per Capi. iudeciſ.ſa. cõſil. cxxx.& ibi an in alijs capitibus ꝙ primo &.ij. & per Ang.in glo.qui iudex videns.vij. colu. Ang in conſi.ccxxij.Bal.in cõſi.lx.ij.vol. Ber nard.poſt Ang.in.d.gl. intelligas dũmõ in fra quinquenniũ agatur gl.in.l. macheos.C.de he re.quã ſequitur Alex.poſt Bar.in.d.l.fi.ff.ad.l. iul.ma.& Ludo.in ſing.431 & Ang.in gl. che hai tradi.la tua pa.Panor & Feli in.d.c.a no bis de preſcrip.vbi reſpondent ad glo. in .c.ij. de preſcr.in.vi.& in.d.c.accuſatus.de here.in vi.que requirãt.xl annos & per Cepo.in cõſ. xvij ubi plene qñ damnatur memoria& infra quantũ tps & per Deci in cõſi.xi.ĩ nouiſſimis & per Bar.in.l.ij.C.de apoſta.Barba.in conſi. lxx.iiij.vol.Mar.in.l.fi.viij.car.iiij.col.ff.de iu riſ.om.iud.hodie tñ in regno expeditum ẽ qñ contra regem bona publicant̃ nulla obſtante preſcriptione ut in.c.incip.bona proditorum.

374 ☞ † De ſecunda vero abolitione per princi pẽ quãdoꝗ fit generaliter qñꝗ fit particulari ter& ſpecialiter generaliter fit abolitio qñ pri ceps ob natũ filiũ maſculũ aut partã victoriã generaliter concedit abolitionẽ.l.abolitio aũt. cum ſeq.ff.ad.turpill l.ij.C. de gene.aboli. in qua generali abolitione & ĩdultu generali ex cipiuntur quatuor caſus de quibus per Ange, in,d.glo.

in.d.glo.necnon ad querelam. Nã primo non extenditur ad delicta iam liquida, & notoria ut.l.fi.C.de aboli.ij.non porrigit ad accuſatio nes non dũ inſtitutas.l.i.&.ij.C.de gene.aboli. iij.nõ porrigit ad carceratos.l. domicianus.ff. ad turpill.vt ibi per Bart.& in.l.lucius.ff.eo. iiij.non extenditur in crimine leſę maie.nec in alijs enormiſſimis delictis niſi expreſſe dicat vt in.d.l.lucius.vbi Bar.& doct.in.d.§.ſi pluribus.l.de pupillo.§.in prouinciali.ff.de op.no. nun.vbi plene Alex.& Iaſ.& per Mar.in.l.i. C.de rap.vir.& in pra.in.§.diligēter.& in.l.i. in prin.ff.de queſt.& in.l.i.§.ſi ſeruus.& in.l. unius.§.cogniturũ.ff.de q̃ſtio.& in ſing.clxiij. & per Capi.in deciſ.ſa.cõſi.cxxx.in fi. Et no. ne equiuoces ꝙ alia eſt abolitio alia eſt indulgentia quam facit princeps ex cauſa, nã abolitio non extinguit crimen ſed tantum inſtantiã iudicij & iõ tranſacta letitia infra.xxx.dies po teſt accuſator de nouo accuſare.l.ſi interuenien te.ff.ad turpill.indulgentia vero pricipis quã facit ex cauſa extinguit crimen, & ideo extẽditur ad premiſſa, & crimen falſ. vt per gloſ. in.l.ſi docuerit.C.de falſ.& per Aug.poſt An ge.in.d.glo.necnon ad querelam.ita declarat Alex.in.d.§.ſi pluribus.vbi etiam extendit ad crimen leſę maieſt.qñ ex cã illud facit ſiue generaliter ſiue ſpecialiter indulgeat criminibus vt ibi per eum quod limita vt per Iaſ.ibi niſi ad petitionem partis fuiſſet conceſſa indulgentia nam ſi in petitione non exprimat alia gra

375 uiora ad ea non extenditur vt dicet. ¶ † Particulariter autem fit vbi princeps ob meritum aliquod indulget alicui homicide vel aliter de linquenti iuxta.§.quod principi.ver.plane in ſti.de iure na.gen.& ciui.& no.ꝙ princeps faciendo indultum alicui particulari & gratiam debet illam facere ei qui non fuit ſolitus ſimilia committere maleficia, vt in.l.iij.C.de epiſ. aud.vbi per Bal.& Paul.ꝙ per binos actus inducitur cõſuetudo delinquendi, geminãs enim delictum non debet ſperare de venia vt ibi, & per Specul.in tit. de contuma.§.iiij.ver.ſed po ne.Tho.gra.in conſi.xxxiiij.Par.in trac.ſind. in verbo latro in tantum ꝙ ſi princeps indulget alicui homicide non facta mẽtione de alio homicidio per eum commiſſo ꝙ nõ valet tale indultũ & puniri põt ad mortē ex hõicidio, ita per Bald.& Paul.poſt Guilie.de cu.in.d.l.iij. C.de epiſ.aud.Panorm.& Ana.in.c.i.de cler. percuſſ.And.in.c.i.in verbo bona committētium.i.co.plene Iaſ.in.d.§.ſi pluribus.iij.concluſi.vbi poſt alios dixit ꝙ ſi quis obtinuit bis gratiam a principe ſi in ſcda non expreſſit nec fecerit mentionem de prima põt puniri, & refert Barba.in.c.ſuper literis.xxxiij.col.ij.de reſcrip.uidiſſe quedam decapitatum Bononie q obtinuit gratiam, & indulgētiam de ſecundo hõi.& non fecerat de primo mentionē tãꝗ ob reptitie impetrata gr̃a Thom.gra.in vo.xvij. & in.d.conſi.xxxiij.Ioan.de arno.in ſing.xi. incip.ſepe occurret. Math.in conſti.in conſutilē.pe.col.ver.in glo.& Iaſ.poſt Bal.in.l.preſcriptione.in fi.C.ſi cõtra ius vel vtil.pub.vbi idē quod ſupra.& ꝑ Mat.in cõſti.ut vniuerſis. x.no.Roch.de cur.in repeti.c.fi.i.not.de con-

376 ſuetu. ¶ † Itē indulgentia principis nõ extēditur in criminibus & delictis factis in officio, & iõ nõ extendit ad illicite extorta ꝑ baronē a vaſſallo, & officiali a ſubdito, vt per Par.in tra.ſind.de offi.ſind.ver.an ſi poteſtas cõdẽnauit. ibi priores habentes arbitrium. Necetiam extẽdit ad crimē ſodomie, vt in prag.reg.Carol.ſuꝑ ſodomia.

377 † Itē nõ valet indulgētia & gr̃a principis niſi fiat ſaluo intereſſe partis nã ſi remittit penã nõ põt remittere intereſſe partis niſi ex abſoluta poteſtate, & ſi nõ dicat de abſoluta poteſtate nõ cēſet actũ ex ea, immo niſi princeps ex magna cã hoc faceret peccaret mortaliter vt plene per Thom.gram.in.d. conſilio.xxxiij.ubi non valet remiſſio niſi fiat ſaluo intereſſe partis & cũ cõcordia partis alle gat Bal.in.l.venia.C.de in ius vocan.& Bar. caſſ.in cõſil.xxvij.idē And.in.d.c.i.ver. bona cõmitt.& in.c.ſimiliter.de capi.qui cur.vend. Par.in.d.tra.in verbo cõpoſitio. ver.quia plures.ad idē plene per Thom.gra.in vo.xxxv. Et dixit Thom.gram.in.d.conſil.ꝙ princeps remittendo penã vr̃ remittere infamiã. Immo indulti preſentatio inducit ꝓbationē delicti cõ tra accuſatũ, vt ibi ꝑ Tho.gram.qui plene tra

378 dit. ¶ † Sed ſi princeps indulget ſaluo intereſſe ꝑtis quod erit iſtud intereſſe, & an poſſit id petere dic ꝙ heredes occiſi facient ꝑ ꝑitos exa

minari quot annis naturaliter poterat viuere,
& quantū ſingulis annis poterat lucrari cum
induſtria arte & labore ſuis et facta liquidatio
ne ad id debet cōdēnari idem ſi alia dāna & in
tereſſe concurrāt ex tali occiſione que nō fo-
rent ſi viueret ita no. ꝑ glo. & Ang. inſti. de ob
li. q̄ ex quaſi deli. na. §. ſi iudex. & ibi Ioā. fab.
& habeť. in. l. ſi. ff. de his qui deic. vel effu. &
per Specul. in tit. de iniur. §. ij. ver. ſed nūquid.
Panor. in. c. i. col. i. de iniur. & ita in hoc cōſul
uit Mar. in cōſi. cxv. & in cōſi. cxxxi. & in ſin.
575. & an ualeat indultus pricipis abſq; cā dic
ut per Math. in cōſti. officiales. la. i. lib. i. & an
idultus gn̄alis nō dū publicatus, ſed corā mul
tis declaratus cū reſeruatione aliquorū poſſit
a principe reuocari uel augeri numerus reſer-
uatorū, dic ut ꝑ Capi. in deciſ. ſa. cōſil. cxxxiij.
379 ¶ †Priuata uero abolitio diffinit́ per Bart. in
d. l. aut priuatim. §. xxx. ff. ad turp. nihil aliud
eē dicit q̄ nomē rei abolere inter reos, & eum
abſoluere ab inſtātia iudicij petēte & requiren
te accuſatore ut dr̄ in. l. interueniēte. in fi. ff. ad
turpil. & l. i. C. de aboli. fit enim ab accuſato-
re impetrāte a preſide partibus pn̄tibus uel ci-
tatis, aut cōtumaciter abſentibus aſſerēte ac-
cuſatore ſe calore uel errore uel temeritate ac-
cuſaſſe nō melius informatus de negocio, de-
bet ēt iurare ꝙ nō pecunia ꝑcio prece uel alio
humana gratia corruptus fecerit, ut in. d. l. i.
C. de aboli. & ꝙ fuerit ſimplex & pura accu-
ſatio tm̄ nec reus nec aliquis teſtis iniuriā paſ-
ſus alias niſi reo volēte non debet cōcedi abo
litio niſi in caſibus. l. fallaciter. C. de abolit. &
l. ubi. C. de falſ. & tūc petita & cōceſſa aboli-
tione ulterius non admittiť accuſator, niſi ob-
tinuerit a principe abolitionē abolitionis. d. l.
i. in fi. alius uero admittitur ad accuſandū ex
quo non crimē aboleť ſed tm̄ inſtātia, ſed tunc
iudex ex officio ꝓcedit ut ſupra, in regno ue-
ro extāt cōſti. & c. diſponētia parte remittēte
curiā ſubintrare ī locū accuſatoris, & ꝓcedere
& cōdēnare, ut plene ꝓſequiť Par. in. d. tract.
ſindi. in uerbo accuſatio. vbi limitat niſi in ca
ſibus in quibus ex officio ꝓcedi nō pōt ut ſtā-
te ſtatuto aut priuilegio alicuius ciuitatis, ut in
noſtra ciuitate ꝙ iudex nō poſſit ex officio ꝓ-
cedere ꝙ deſiſtente accuſatore iudex, & curia
nō ſubītrat ut ꝓcedat ex officio extra uero ſta
tutū aut priuilegiū curia ſubintrat, & ꝓcedit
iuxta cōſtit. reg. poſt citationē, vbi ſit diſtō ꝙ
aut deſiſtit ante lit. cōteſt. & pōt impune abſq;
pecunia, cū pecunia uero nō pōt ſed puniť, ut
ibi, poſt litē uero cōteſt. non pōt deſiſtere, nec
tranſigere niſi cū lnia curie ut ibi. Limita ut ꝑ
Io. de arn. in ſing. xvij. in q̄rela cōtra cōſangui
neū, nā pōt poſt penitere, & uide in hoc Ang.
in gl. necnō ad q̄relā. uer. q̄ro an & qn̄ uetat
deſiſtere, & poſt eū ꝑ Auguſ & uide in. c. reg.
pridie ꝑ diuerſas, & in. c. reg. cōtingit interdū.
& in. c. incip. ad audiētiā ꝑ q̄ an hodie corriga
tur. l. trāſigere. C. de trāſ. inq̄tū ꝑmittit tranſa-
ctionē in penis in gerētibus penam ſanguinis,
dic ut ꝑ Mat. in. d. cōſti. poſt citationē. & an ꝑ
hōi. poſſit trāſigi, dic ꝑ doct. in. d. l. trāſigere. ꝙ
ſic ut in. l. i. et ibi Bar. ff. de bon. eo. q ſi. mor. cō
ſci. & ꝑ Gād. in. d. rub. de trāſa. & ꝙ iudex ſub
intrat pte remittente hr̄ in. c. reg. incip. ſpectat
ad ꝑſides ſub rub. ꝙ actore deſiſtente curia ex
officio ꝓcedere pōt niſi extaret ſtatutū aut pri
uilegiū ut ſupra, alias eo nō extāte ſubintrat, et
ꝑ Ang. in gl. cōpa. inquiſ. inter def. iiij. co. uer.
quid ſi opponat ꝙ illa iniuria, & plene Gādi.
in. d. rub. de trāſa. v. col. uer. ſed pone qōnē ꝙ
filij, ubi reſidet aut ſtare de hoc ſtatutū, & ꝓ-
deſt, ut non ꝓcedať aut nō extare, & tūc dicit
cōiter teneri poſſe iudicē ꝓcedere ad cōdēna-
tionē, & ꝑ Bel. in pra. in gl. qd̄ dictus titius. in
in fi. & Par. in tra. ſind. car. lviij. & in uer. cō-
poſitio. & uer. vltimo. & in. d. uerſi. accuſatio.
Boni. in rub. de pac. & ꝑ Bal. & alios in. l. trāſi
gere. C. de trāſ. pen. col. & Bal. in. l. ſi maritus.
380 §. ſi negauerit. ff. de adult. ¶ †Sed an ſtāte ſu-
pradicto ſtatuto ſeu priuilegio ſufficiat hr̄e pa
cem ab uno an uero ab oībus, & ſi ab uno an
alij pn̄t accuſare de hoc per Gādi. in. d. rub. de
tranſ. iij. col. ver. ſed pone ꝙ aliquis, & in tit. q
accuſ. po. in fi. Ang. in gl. necnō ad q̄relā. et ibi
an noceat extraneis ut poſſint accuſare loqui
tur tn̄ ſcd̄m ius cōe ſcd̄m qd̄ in crimine publi
co quilibet admittiť ad accuſandū, & ꝑ Ang.
in gl. necnon ad q̄relā. ſecus tn̄ eſt in regno nā
hodie nemo admittiť ad accuſandū ut quilibȝ
de populo niſi ſuā uel ſuorū ꝓſequať iniuriam
ut extat ritus magne curie incip. itē ꝙ nullus

laicus ſub rub.ꝙ nullus admittaṫ ad accuſan
dũ tãq̃ vnus de populo qui aũt dicanṫ ſui, dic
ut ꝑ Ang.in.d.gl.necnõ ad quere.& Gãd.ĩ.d.
rub.de accuſ.Et de ſtatuto requirente pacẽ ab
here.an ſufficiat hẽre pacẽ ab uno ꝑ Ange.in
gl.cõp.inquiſi.inter def.ij.col.uer.q̃d aũt ſi ſta
tutũ & ibi & an ſufficiat hẽre pacẽ a ſpurijs et
an a femĩa ut ibi,& ꝑ Par.ĩ tra.ſind.in uerbo
cõpoſitio.uer.ultimo.& in.d.locis q̃d ſi extẽt
minores.& pupilli q̃liter,& a q̃bus pacẽ hẽre
debet,& an ſufficiat a tutore & curatore,& ſi
ſit a pupillo an requiraṫ tutoris auct.& decre
tum iudicis,& an habeat reſtõnẽ,& an iudex
ſupplere poſſit de his ꝑ Spec.in titu.de homi.
doc.ĩ.l.pactũ curatoris.C.de pac.& Bal.ĩ.l.i.ĩ
fi.C.de reſt.in inte.& doc.ĩ.l.tutoris.ff.d̃ pac.
Gãd.& Ang.et Par.vbi ſupra,& Mat.in cõſt.
minorũ iura.vbi ẽt dixit ſi durũ hẽt aduerſa-
riũ põt facere pacẽ abſq; tutoris auct.& nõ re
ſtituiṫ,& per Pau.ĩ cõſ.cxci.ubi de pace facta
a minore an effectus maior rũpat pacẽ,& ui-
de pulchrá dcã ꝑ Io.de ar.ĩ cõmẽ.lxxxviij.Vbi
cũ curatoris auct.ſi nõ ſit pax dedecori pupil
lo uel eius agnatis,& ĩtellige ꝙ ſit natus alias
ſi poſthumus ſit nõ põt pax fieri niſi naſcaṫ,ut
ꝑ Io.de arn.in caut.lxxij.et an ſufficiat ab uno
hẽre pacẽ Bal.ĩ.l.ij.C.de lib.& eo.lib.Flor.ĩ.l.
ꝑ fundũ.ff.de ſer.ruſt.p̃d.doc.ĩ.l.ſi filius q̃ pa-
trı.ff.de vul.et pup.doc.ĩ.l.iij.§.cato.ff.de uer.
obl.vbi mod.Alex.ĩ.l.cõis.ff.d̃ ĩ ius vo.ꝑ doc.
poſt gl.& Bar.& habeṫ poſt eũ ĩ.d.l.tranſige
re,& in.d.l.ſi maritus §.ſi negauerit,& in.l.ſi
cut.§.eiuſdẽ.ff.de accuſa.& ꝑ Ioa.de arno.in
dialogo.xiiij.vbi an ſufficiat ab vno filiorũ an
381 ab oĩbus filijs requiraṫ. ¶ † Et no.ꝙ dicit Gã
di.in.d.rub.de trãſ.poſt Guid.de ſuza.ꝙ ſi p̃-
tendẽs maiorẽ dolorẽ remiſerit iniuriã,& fece
rit pacẽ ꝙ ceteri non admittunṫ ad accuſandũ
et ex hoc dicebã ꝙ ſi extãt filij parẽtes,et uxo.
occiſi & iſti remiſerint iniuriã,& fecerint pa-
cẽ ꝙ fratres nõ admittunṫ ad accuſãdũ cũ ma
ior dolor in illis cõſidereṫ q̃ in fr̃ibus, et remo
tioribus,& iõ illis remittẽtibus iniuriã fratres
nõ admittunṫ ꝑ.d.doctr.Gãd.maxĩe ſi nõ in-
teruenerit corruptio & pecunia,& uide ꝑ Spe
cu.ĩ tit.de aboli.§.i.uer.porro.Et quid ſi filius
a quo pacẽ hẽre debet ſit in monaſterio a quo
pax exigiṫ,dic ut ꝑ Dec.ĩ.c.ĩ p̃ñtia.ĩ fi.gl.fi.ꝟ.
iuxta p̃dicta.de ꝓba.& ibi ſi nõ ſit heres filius
382 ſed alius,& per Mar.ĩ cõſ.cxviij.ꝑ totũ. ¶ † Et
q̃d ſi extat inſtrm̃ pacis de vulneribus & mors
ſequaṫ an ꝓdeſt remiſſio doct.plen ĩ.l.dãnũ.§.
ſabini.ff.de dã.infe.& ibi ſi pacẽ hẽt a defun-
cto an req̃raṫ hr̃e ab heredibus ſtãte ſtatuto ꝙ
pax ab here.hẽaṫ & plene ꝑ Gandi.ĩ.d.rub.de
trãſ.& Ang.ĩ gl.cõpa.inquiſ.inter def.& Par.
ĩ.d.d.uer.cõpoſitio.uer.ultimo.& ꝑ Bal.in.c.
i.qui.mo.feu.ami.& per Mar.ĩ rub.ff.de fide
383 iuſ.no.ccclxvij. ¶ † Et an ꝑ inſtrm̃ pacis ꝓbeṫ
delictũ,& inducaṫ cõfeſſio, dic ut per doc.ĩ.d.
l.trãſigere.vbi diſtingue & Bar.in.d.§.ſi nega
uerit.& Gãd.ubi ſupra.& Brun.ĩ tra.de ind.
& tor.i.pt,ubi dat cautelã.& ꝑ Mar.in pra.in
§.diligẽter.& per Tho.gram.in.d.cõſ.xxxiiij.
vbi per inſtrm̃ indulti ꝓbaṫ delictũ,& per Gã
384 di in ti.de pen.iiij.col. ¶ † Et an proſit remiſ
ſio facta in mortis articulo per uulneratũ, &
maxime corã ſacerdote plene per Gãd.ĩ.d.ru.
de trãſ.& Spec.in ti.de ho.Ang.in.d.glo.cõp.
inquiſ.inter def.pen.col.& Par.in.d.uerſ.ulti-
mo.vbi ẽt an ualeat pax,& mortiſere uulnera
to,& ꝑ Bal.in.l.ij.C.de lib.& eo.libe.& ibidẽ
per doc.an ualeat cũ iur̃o,cetera in hac mate-
ria per Gãd.in.d.rub.de tranſ.& Boni.in tit.
de pac.& in ti.de treug.& doc.ĩ.d.l.trãſigere.
385 ¶ † Trigeſimo excuſat diuturnitas tp̃is, &
iõ ſi labaṫ decẽniũ,& nõ accuſeṫ ſi poſtea ac-
cuſaṫ & ꝓbaṫ pena minuiṫ,ut no.in.l.ſi diur-
no.ff.de pe.ubi gl.Math.in.d.cõſti.terminũ ui
te.xxi.fallẽ.& in cõſti.iuſticiarij.nõ per calen
das.iiij.nota.Panormit.in.c.cum habemus.de
eo qui dux.quam pol.per adulte.& per Par.
in trac.ſindi.in uerbo pena.uerſic.an ſi.lo.i.et
lo ulti & per Math.in deciſ.cclxxxvij.ubi ra
tione diuturnitatis fuit admiſſus ad compoſi-
tiõem,& ibi de aliquibus caſibus minuẽtibus
penam,& per Thom.gram.in conſili.xxxix.
& per Roch.de curt.in repeti.c.ſi de conſue.
i.not.& tradit Saly.in.l.ſeruos.x.colũ.C.ad.l.
iul.de ui pub.& Anch.in conſ.xxxix.& Mar.
386 in ſing.cccel. ¶ † Item diuturnitas operaṫ ut
teſtes excuſentur a periurio & falſitate ut quia
deponãt de his que fuerunt acta per ſex ann.
retro aut plures,ita ꝑ Tho.gr.ĩ cõſ.47.pe.co.ĩ

1137 fi.& ſeq. F †Trigeſimoprimo excuſat defe-ctus nullitatis inquiſitionis & pceſſu, & iõ ſi inquiſitione formãda nõ interuenerint tradita & requiſita per Ang.in.l.ſi vacãtia.C.de bo. uac.&Ang.in gl.hec eſt q̃dã inq̃ſitio.& Mar. plene in pract.in.§.cõſtãte.adeo q̃ pceſſus & inquiſitio fuerit nulliter facta maxime extra ordinẽ iuris pcedẽdo iudex nõ põt imponere penã ordinariã hõicidij ſed eã debet minuere& tpare,itaBal.in rep.ſuo ſ uer.pena.ult.co.uer. pena ordinaria.Mar.in.d.§.cõſtãte.in fi.& in §.q m̃.uer.redeũdo.Limita niſi delictũ eẽt ma nifeſtũ,ut p Mar.in prac.in.§.ſcda.q. Limita ẽt niſi delicto cõſtaret p cõfeſſionẽ partis nã li cet inquiſitio & pceſſus fuerit nullus tñ cõdẽ-naĩ pena ordinaria,& puniĩ, ut p Inn.ĩ c.qua liter & qñ.lo.ij.pe.col.de accuſ.Mateſil.I not. lij.icip.no.utilẽ regulã Io.de arn.in cõmẽ.vi. icip.pone ad materiã cõſti.terminũ uite.& q̃d ſupra dictũ eſt de notorio delinquẽte occidẽdo itellige p iudicẽ nõ aũt p priuatũ nã occidi nõ põt quãtũcunq; fuerit notorius & manifeſtus hõicida &delinquẽs,ita p Bal.in.l.fi.C.de ma le.& ma.Et ex pmiſſis habes.xlv.modos ex-cuſandi reũ d̃linquẽtẽ ſaltim a pena ordinaria hõicidij v3.xiiij.naturales.&.xxx.ciuiles alios uero modos minuẽdi penã hõicidij ordinariã, uide infra ſeq.par.& ſupra in.ij.par.de culpo-ſo et caſuali hõi.& auxi.& ẽt ĩ.iij.par.in mate ria mãdãtis,& mãdatarij & cõſultoris, ut ſu-pra nõnullos modos,uide p Gãd.in ti.de pen. in fi.& in prin.& in tit.de homi.& Boni.eo.ti. & in tit.quis poſſit aliũ offend.& Par.in tra. ſind.in uerbo pena.maxime in uer.quia mul-ta.& p hec ſatis remanet hec ps decorata ſua dote.Sequiĩ ultima pars de pen.homic.

SVMMARIVM

1 ☞ *Pena quid ſit & executio pene quid ſit .n.* 2

3 *Que ſit pena pro homi.introducta in omni iur. tam lege dinina q̃ ciuili canonica & regni.*

4 *Vltimũ ſuppliciũ quod ſit et an mortẽ denotet.*

5 *In quibus pena furcarum imponitur.*

6 *Iudex an poſſit penam mortis minuere in homi. & an poſſit nouum genus pene imponere pro homi. & an poſſit homicidam duci facere per terram & alios delinquentes nume.* 7.*&.* 8. *an ut ſecetur in fruſtra nume.* 9. *& an mino rem ut penam manus pro homi.iudex poſſet imponere numer.* 10. *& quid ſi per ſtatutum minuatur numero .* 11. *& an penam pecu-niariam iudex poſſet imponere pro homi. & an ualeat ſtatutum numero .* 12. *& an poſſit componere iudex & quando & que requi-rantur & an per barones hodie in regno poſ ſit fieri compoſitio ib. & commutare penam corporalem in pecuniariam & de ſtatuto q̃ ſi non ſaluato pro homicidio penam pecunia-riam decapitetur an diu Et per quantum tem pus expectari debet.*

13 *An corpus mortuum puniri poſſit & in eo fie ri executio*

14 *Si diuerſe pene imponantur pro homic. ut alia per ſtatutum & alia iure communi que pe-na imponenda ſit ſtatutaria an iuris com-munis.*

15 *In penis alternatiuis cuius erit electio.*

16 *Quid ſi concurrant diuerſe pene pro homic. maior & minor que prius erit imponenda.*

17 *Si condemnetur homicida ad penam capitis uel furcarum & non dicatur quod moriatur que pena imponenda ſit Et an mori debet & que dicatur pena capitalis nu.* 18.

19 *Si condẽnetur homicida ut ſuſpendatur & fu-nis rumpitur an liberetur.*

20 *An furce erigi poſſint in domo & iuxta do-mum delinquentis & in quo loco erigi de-bent & an in alio loco quam ſolito fieri poſ-ſit executio et an ſuſpenſus poſſit beponi abſ que licentia iudicis nume.* 21.

22 *An cogi poſſit quis ut ſit carnifex & an ue-ſtes accipere poſſit nu.* 23.

24 *In quibus pœna manus imponatur & que manus amputanda ſit & an redimi poſſit ſoluendo pecuniam & quid ſi manus ſit ari-da & quid ſi caret illa manu & ſi non*

ſpecificatum de qua manu intelligitur. & de pe
na truncationis lingue nu.25.

26 An pro homicidio puniri poſſit dupplici pena
uidelicet manus propter uulnus & mortis
ob occiſionem.

27 Quid ſi per ſtatutum homicida in loco domi-
cilij puniatur pena pecuniaria & in loco de-
licti pena mortis ſi ĩ loco domicilij puniatur
pena pecuniaria an in loco delicti puniri poſ-
ſit pena mortis.

28 Quid ſi per ſtatutum homicida punitur in pena
pecuniaria ſoluenda infra.15.dies alias de-
capitetur an ſtatim elapſis.15.diebus & non
ſoluta decapitatur.

29 An hodie ultra penam corporalem detur publi
catio bonorum & an ualeat ſententia quo ad
publicationem bonorum in hõi.& in quibus
detur publicatio bonorum ibi & de conſtit.
reg. imponentibus Penam publicationis bono
rũ nu.30.ubi ommes conſti.cap.& prag.reg.
& conſti.c.et pr.imponentes penas capitales
proſequere nu 31.& de alijs penis corporali
bus uide nu.32.conſti.c.& p ag.

33 Infra quãtũ tẽp.ꝰ fieri debet publicatio bonorũ
caſu quo eẽt fiẽda & quãto tpe preſcribitur.

34 Quãdo datur publicatio in bonis dic & proſe
quere regulam in materia publicationis ut p
quem fieri debet & an ipſo iure & an domi
nium ſit translatum in fiſcum.

35 An dãnatus ſuccedat et an poſſit facere teſtm̃.

36 Homicida an poſſit eſſe teſtis.

37 Hõicida an et q̃liter teneaꝛ filijs mortui ad ĩtereẽ.

38 Qualiter ad ſnĩam deueniri debet ĩ cã hõicidij et
quando et de ĩtellectu.l.qui ſnĩam.C.de penis.

39 Et an ex indicijs indubitatis condemnari poſſit
Et qua pena iponi.

40 An ex ſola cõfeſſione poſſit ad mortẽ cõdẽnari
abſq; alijs probationibus Et nõ cõſtito de cor
pore mortuo Et ibi proſequere qñ non noceat
et quid ſi facta abſq; inquiſitione formata et
quid ſi p metum extorta & dolo ſub ſpe gra
tie ut nu.41.42.43.nu.44.ſi dicat feciſſe
ad ſuam defenſionem licet non probetur.

45 An ſtatim q; confitetur damnandus ſit.

46 An ſtãtibus ꝓbationibus ſi ponitur reus ad tor
turã & negat et pſeuerat an damnari poſſit.

47 Si darẽtur pro hõi.pene alternatiue an electio
eẽt rei an iudicis & an iudex dabit eleccio
nem morituro ut eligat genus mortis.

48 Que attẽdẽda sũt ĩ penis ĩfligẽdis late pſeq̃re.

49 Que pena ĩponitur pro hõi.iure canonũ ubi de
pena perpetui carceris & alijs penis corpali
bus & an ius canonicũ ĩponat penã mortis et
ſanguinis nu.50.& quas penas ponit ius ca
nonicũ proſequere Et quid ſi dicat canõ iponi
penam mortis quomõ intellligitur.51. Et an
penam damnationis in metallum.

52 Pena ꝑpetui carceris an morti eq̃pareꝛ et an im
poni poſſit p eccleſiaſticũ pſõis laicis nu.53.

54 An index ſecularis dãnare poſſet ad penã ppe-
tui carceris et an cõdẽmnãdo ualeat ſnĩa &
an dãnatus ad perpetuos carceres efficiatur
inſucceſſibilis nu.55.& an inteſtabilis.

56 An pena ut muretur ſit ĩ uſu et cognita iure cãn.

57 An tradi poſſit clericus curiæ ſeculari ut mo-
riatur.

58 Que ſint delicta degradatiõe digna et de degra
datione uerbal et actuali & in quibus deli-
ctis locum habeat & quid requiratur & an
incorrigibilitas & an pro hõi.actualiter de-
gradetur nu.59.& que requirantur ut tra-
datur curiæ ſeculari nu.60.& an degrada-
tus retineat priuilegium nu.61. tam fori quã
canonis ſi quis ſuadente.

62 An in aſſaſſinio requiratur degradatio.

93 Forma degradationis actualis & uerbalis &
diſpoſitionis que ſit.

64 Qualis debet eſſe carcer cum condemnatur ad
perpetuos carceres.

65 Si fuit degradatus Et traditus curiæ ſeculari et
fuerit oppoſitum de nullitate degradationis
quis cognoſcet de nullitate ſecularis an eccle-

ſiaſticus.

66 Pro homi. efficitur irregularis & priuatur beneficio & an ipſo iure an requiratur ſententia & an cum conſcientia homicida retineat beneficium nu. 67. & an renunciare poteſt beneficio & quid in aſſaſsino an ipſo iure ſit priuatus.

68 Quis poteſt diſpenſare ſuper homicidio & an epiſcopus.

69 Epiſcopus an poſsit penam priuationis beneficij commutare in pecuniariam.

70 Quibus ex cauſis pene homicidarum minorentur aut differantur proſequere.

71 Vtilitas publica minuit ordinariam penam ut ſi eſſet magnus artifex.

72 Executio penæ capitalis acceleratur ĩ manifeſto latrone & grauibus.

73 Pena minuitur ob ſeruitia preſtita principi.

74 Bona uita & fama eſt iuſta cauſa minuendi penam.

75 Priuilegium Cardinalis ut ſi apponat condemnato pileum liberata pena mortis idem in filio regis obuianti & in corpore Chriſti.

76 Si pater preſentat filium homicidum non punitur pena mortis.

77 Si inmineret periculũ uitæ prĩcipis retardatur executio pene capitalis & an ſi promittat capere famoſos delinquentes & latrones uel cõſpiratores contra principem ex hoc differatur executio ibidem.

77 Differtur executio ſi liquet poſt ſententiam de innocentia rei et quid ſi appareat iniuſta ſententia. nu. 78.

79 An ad tumultum populi differatur executio ſententiæ capitalis & an acceleretur & quid ſi timetur ne conſanguinei eripiant condemnatum an acceleretur nu. 80

81 Si princeps mandat puniri grauiori pena quam ſolita aut de iure.

82 Quid ſi deberet reddere rationem ut quia campſor an condemnatus ſi fuerit differatur executio.

83 Differtur executio mulieris pregnantis condẽnate uſque adeo pariat.

84 Differtur executio propter neceſsitatem indagandi alterius criminis.

85 An ſi condemnatus uelit meretricem capere in uxorem liberetur a pena mortis.

86 An decuriones & anciani & conſiliarij ciuitatis puniantur ordinaria pena mortis.

87 In delictis puniendis an qualitas inſpiciatur perſone & quando & in quibus ut magis aut minus puniatur.

88 Quid ſi accuſetur de maiori crimine an ſuperſedeatur & differatur.

89 Quid ſi efficiatur furioſus an ob furorem ſuperuenientem differatur executio.

90 Quid ſi teſtes ſint de falſo accuſati ex quibus fuit condemnatus an differatur.

91 An differatur executio per appellationem factam per conſanguineos.

92 Quid ſi effectus fuerit clericus an differatur executio Et per quem puniri debet.

93 Clericus prime tonſure an cognoſcatur per ſecularem.

94 Minori & infanti pena an minuatur & quid in ſene.

95 Si liquet de innocentia condemnati an differatur executio & liberetur.

96 Si condemnatur quia occidit titium qui uiuit liberatur & non punitur.

97 Retractatur ſentẽtia capitalis quando fuiſſet lata ex aliqua preſumptione retractur per fortiorem preſumptionem ſuperuenientem.

98 Itẽ retractatur ſententia ex defectu iuriſdictionis que opponi poteſt etiam poſt ſententiam.

99 Si conſtat de homicidio per oppoſitionem Et exceptionem quia obiiciatur an puniatur pena capitis.

100 Conſanguinitas minuit delictum inter conſanguineos.

101 An debeat fieri remiſsio delinquentis ad locũ

delicti.

102 *An ſtatim q̃ cepit corpus Chriſti condemnatus occidi poteſt et an ei denegari poteſt corpus Chriſti.*

103 *Iudex an poſsit dare aliud genus mortis.*

104 *Si delictum eſt commiſſum extra territorium an minuatur pena.*

105 *Multitudo filiorum an ſit cauſa minorandi penam ut non moriatur.*

106 *Detegens coniugatione regis mitius punitur & alias cauſas proſequere & ibi an priuilegium liberetur ſi domus alicuius habeat priuilegium utquia ad eã confugerit ſit liber ibi.*

107 *De cauſis augentis penam & primo ex conſuetudine delinquendi & reiteratione delictorũ q̃ pena augetur & ibi quid operatur reiteratio & geminatio delicti & princeps indulgeat reiteranti & quid ſi reiterauit plura delicta pecuniaria an pena capitis.*

108 *Puniatur & per quo tactus dicitur ſolitus delinquere & quid ſi pena ipſo iure infligatur & quid ſi reiterata ſint minima.*

109 *Pena an augeatur ex cõtumatia in repetẽte ut in foriudicato perſeuerante per annũ pena augetur ex qualitate perſone occiſi proſequere ut ibi ſi Offendatur officialis regis & alie perſone ut ibi.*

110 *Augetur pena ex qualitate delicti & an & quando liceat iura tranſgredi & quomodo intelligitur Et per quos.*

111 *Item pena exaſperatur ratione mali exempli.*

112 *Pena exaſperatur ratione arbitrij & an in arbitrarijs liceat arbitrari mortem & quomõ intelligitur Et quando & an inferior ratione arbitrij poſsit ad mortem condemnare. numero. 113.*

114 *Arbitrium quid operatur & an ponet ad torturam abſque indiciis.*

115 *De delicto facto coram iudice an pena alteretur & an ſecundum conſcientiam poteſt punire ut ſi uiderit occidere abſque probationibus et quid ſi ſedeat pro tribunali & quid ſi ſciat accuſatum innocentem, quia alius occidit et tamẽ confeſſus extitit maleficiũ cũ aliis indiciis an iudex teneatur condemnare uel quia teſtes deponant contra eum an uero poterit liberare nu. 116.*

117 *Si relegatus ad tempus non parit relegationi dupplicatur tempus.*

118 *Alterat penam mutatio ſtatus & qualitas ut quia manifeſte committatur nu. 119.*

120 *Si pena minui debet q̃ erit iponẽda et q̃ ſi augeri debet et an pecuniariã et ſi corpalẽ que erit.*

121 *De pena ad remigãdũ et ſi non ſit appoſitum tẽpus an ppetuo remigabit & per quantũ tẽpus, et an ſeruum poſsit emere Et qd ſi aufugiat an capi poſsit pr̃ aut fr̃ ad remigãdũ nu. 122. Et an iudex in ſententia poſsit ſibi tẽpus reſeruare.*

123 *An et qñ iudex poſsit penam delicti moderare tã ordinarius quã delegatus et an et quando augere & an minoribus magiſtratibus liceat iura tranſgredi et an cã inſeri debet minuẽdo uel augẽdo et an in ſententia et quid ĩ dubio an ex cã preſumitur et an penã ſtatutariã poſſit iudex minuere nu. 124. et limi. 8. modis..*

125 *Quid opetur cl'a ĩ ſentẽtia ſaluo et reſeruat.*

7 §. CIRCA Itaq; vltimam partem operis et penas hõicidij, primo videndũ erit quid ſit pena & quid executio pene capitalis, ſecũdo que ſit pena introducta in omni iure ꝓ hõicidio, tertio que ſint cauſe minuendi penas homicidij, quarto que ſint cãe augẽdi & alternãdi penas hõicidij. quin
1 to de aliquibus q̃onibus. ¶ † Circa primũ pena a Gãd. in tit. de penis diffinit̃ eſſe delicti uel ꝓ delicto ſatisfactionẽ que propter delicta a lege vel legis miniſtro imponit̃, ſecũdum uero Bony. in tit. de penis, pena eſt delictorũ debita caſtigatio que a lege ĩponit̃, vel pena ẽ delicti competens, & iuſta cohertio vel delicti debita caſtigatio que a lege vel miniſtro legis imponitur ut iudice qui miniſter legis ẽ. l. celſus. ff.
2 de arbi, ¶ † Executio vero pene capitalis ẽ ſa-

ſatiſfactio quedam que fit per condemnatum
opera & miniſterio publici executoris ꝓ ſen-
tentie late obſeruatione.l.iiij.§.ait pretor.ff.ꝺ
re iudi.l.ij.& fi.C.ꝺ cuſto.reo.Bal.in auct.ſed
nouo iure.C.de ſer.fugi.per Pau.grill.in trac.
de pe.omni.coi.ſeu in tra.de relaxa.Car.in ti.
de ſenten.& pene execu.i.q.vbi etiam dixit
ſiendam executionem in loco publico vt vni
us exẽplo ceteri.terreantur.l.capitalium.§.fa-
moſos.&.l.aut facta.§.fin.ff.de penis.l.i.C.ad
l.iul.repe.clem.i.de pen.& qualiter executio
impediatur & ex quibus.dic vt per Fely.in re
3 pertorio.in verbo reus.in addi.¶ †Circa ſecũ-
dum iuxta legem Moyſi & diuinam pro ho-
micidio talis debeatur pena vt in deuterono.
iiij.ex exo.& traditur in.c.illa cauenda.xv.q.
i.ꝙ ſi vir aliquis nolens,& imprudentia occi-
debat aliquem tres habebat ciuitates tranſi-
ordanem & tres citra ad quas poterat confu-
gere & ibi exiſtens erat ſaluus tamen ſi paren-
tes & conſanguinei occiſi coram viris illarum
ciuitatũ probauerint dolo occidiſſe tunc occi
dens tradebatur in manibus parentum & con
ſanguineorum occidendus.ſed ſi anteꝗ confu
geret ad aliquam illarum ciuitatem forte rep
tus fuerit aliquis conſanguineus occiſi licet
nolens occiderit tamen poterat illum occidere
hec erat pena homicide ſecundum diuinã, &
moſaicam legem idem ſtatuitur leui.c.lxxx.
ꝙ morte moriatur ſi dolo aut inſidia occide-
4 rit. ¶ †Iure vero ciuili antiquo indiſtincte pe
na erat deportationis,& bona publicabantur
deinde data eſt diſtinctio perſonarum ut humi
liori loco conſtituti capite puniebantur & be-
ſtijs ſubijciebantur.honeſtiori vero loco depor
tabantur & bona publicabanť hoc dicit text.
in.l.iij.§.legis cornelie.ff.de ſicar.& text.in.l.
qui cedem.ff.eo.inde pena mortis introducta
eſt ut in.l.iij.C.de epi.aud.ubi hõicidia expe-
ctet quod alijs ipſe fecerit,& tex.inſti.de pub.
iud.in capitulo.itẽ lex.cornelia ibi que homici
das vltore ferro ꝓſequiť iuncta.l.aut dãnũ.in
prin.ff.de pen.declarat enim quãdo puniť fer-
ro,& gladio feritur vitam adimi intelligiť ad
idem tex.in.l.ſi adulterium cum inceſt.§.im-
peratores ibi ultimum ſupplicium remitti põt
ff.de adulter.excuſatur ergo ab ultimo ſuppli-
cio pp iuſtũ dolorẽ ergo innuit ꝓ homicidio pe
nam fore vltimi ſupplicij. ¶ † Vltimum autẽ 5
ſupplicium mortem interpretantur.l.ultimum
ſupplicium.&.l.qui vltimo ſupplicio.ff.de pe.
& in cõſti.oẽs.iũcta cõſti.peſſimã i.lib.ad idẽ
tex.in.l.pen.§.q alias pſonas.ff.de parri.vbi
occidẽs alias pſonas ꝗ cõiũctas capite & vlti-
mo ſupplicio damnatur,& l.c.i.§.ſi qs hoiem.
ꝺ pa.ten.et ita tenet glo.in.d.§.item lex corne.
& per Gandi.in tit.de homicidio.in prin.Bo-
ni.eo.tit.& in tit.de penis.quando vꝫ dolo oc
cidit iuxta.l.i.C.de ſicar.& non aliter vt ſu-
pra,& Bal.in.d.l.iij C.de epiſ.aud.no.per illũ
tex. penam homicidij hodie fore ſine redem-
ptione penam mortis idem ibi Pau.dicens ve
rum quando dolo & non culpa etiam ſtante
ſtatuto ꝙ occidens occidatur,& idem Pau.
in.l.ex morte.C.ad.l.aquiliam.Ang.in glo.ex
interuallo.gl.&Ang.in l grachus.C.de adult.
Cepo.conſi.xxxiij.Ange.in.d.l.iij.§.fi.ff.de ſi
car.vbi dixit penam non eſſe in vſu ꝙ ſubij-
ciantur beſtijs ſed eius loco naturaliter decapi
tatur idem dicit penam deportationis nõ eſſe
in vſu ſed nobilis decapitatur & ſic innuit indi
ſtincte ſiue nobilis ſit ſiue non decapitať natu-
raliter & moritur plene per Mar.in.d.§.fi.&
in.l.i.in princi.ff.de ſicar.& in.l qui cedẽ.eo.
tit.& conſi.ix.& conſi.xxiij.et conſil.lxiij.et
conſi.lxvij.et conſi.xc.et ſeq.et conſi.c.et cõ-
ſil.cx.et conſi.cxv.et conſi.cxiij et in ſing.cc-
lxx.et Thom. gram.in uoto uigeſimotertio.
Hodie uero in regno eſt prouiſum & innoua-
tum iuri communi ut miles & nobiles ultore
gladio capite feriatur & decolletur & caput
aſpatulis amputetur inferiore loco poſitus fur
ca ſuſpenditur ita ſtatuiť in conſti.reg.termi
nũ vite.primo lib.ſub.rub.de homicidio puni
& ſic etiã in regno hodie indiſtincte ꝓ homici
dio vita adimitur licet qualitas mortis altere
tur & diuerſificeť ratione nobilitatis,& igno-
bilitatis,& vide ibi per Mattheum, quinto
notabili, vbi de pena legis cornelie,& per
Paridem in tractatu ſindicatu. in verbo pe-
na.uerſiculo an ſi.lo ultimo.& ibi in uerſicu-
lo an ſi ſtatutum.dicit ꝙ ſi nobilis furca ſuſpẽ
ditur punitur iudex ibi unde iudex ſed quate-
nus de furca dicit.d.conſti.uidetur eſſe contra

tex.

tex.in.l.aut damnum. in princ.ff.de pen. vbi pro pena vltoris gladij nõ debet furca ſuſpẽdi.dic quando ita eſſet cõdemnatus ſed ſi ad furcam condemnatur furca poteſt ſuſpẽdi ita dicit tex.in.l.capitalium.in princ.ff.de penis. Sic & transfuge & de tectores, & denunciatores conſiliorum regiorum,& principis ſeditioſi & concitatores tumultus popularis furca ſuſpenditur,vt.in.l.ſi quis la.ij ff.de penis. dic vt per Bal.in.c.poſt.§.iniuria.ij.co.de pa. iura.fir.vbi ponit caſus in quibus quis furca ſuſpenditur,& vide caſus per Guido.pape.in deciſ.parla.589. Sit etiam pro furto rei valo. vltra vntiam furca ſuſpendit.c.i.§.ſi qs qnq3. ſolidos.de pa.ten.& in.c.reg.incip.ad hec ſub rub.de fur.& licet Math.in conſti.terminum vite.dixerit pro tali furto indiſticte puniri,& ſuſpendi furem non habita diſtinctione nobilitatis tamen dicit contra illud.c.ad hec.quod ſtatuti nobilẽ decapitari, & alios furca ſuſpẽdi,& vide Par.i.d.tra.in dicto ver.pena.ver. an ſi.lo vlt.vbi idem quod Mathe.quod propter furtum nobilis furca ſuſpenditur. idem ĩ proditore,vt per Ioan.de arno.in problema. lxxi.poſt Marſi.in ſing.xv.in quibus etiã habeat locum pena furcarum,dic vt per Gandi. in tit.de pen.circa fi.vbi ponit caſus varietatis penarum mortis furce, & ignis ammiſſione manus pedis oculi,& bullationis, & fuſtigationis & per Bal.in.l.data opera.C.qui ac cuſ.po.& perquire infra in repilogatione cõ-
6 ſti.&.c.regi. ¶ † Et licet pro homicidio pena mortis ſit introducta tamen in poteſtate iudicis eſt penam ex cauſa minuere, & homicidã deportare.l.lex iulia.§.fi.ff ad.l.iul.repet. Ludo.in.l. mulier.xxxij. col.ff.ſol.ma.Fely. in.c. dilecti.ix.col.&.declar.de excep.Thom.gra. in.d.vo.xxiij.Cepo.in.d.conſi.xxxviij.Mar. in pra.in.§.quoniam.& in.l.i.in prin.& in.§. diuus adrianus.ff.de ſicar.& in ſing.cclxx.in-
7 cipi.hõicida & ſupra fuit dictũ & iſra. ¶ †Sed an iudex poſſit imponere nouum genus pene pro homicidio non introductum a iure dic ꝙ nõ,& ideo non põt iudex imponere penã ꝙ baliſtetur cum certe pene ſunt a iure & cõſuetudine ſtatute a quibus nõ põt iudex diſcedere.l.moris.§.iſte fere, & in.l.capitalum.§. moris.ff.de pe.per Bal. in.l.incredibile.C.de pen.ita Par.in.d.tra.in verbo pena.ver.an iudex.& ideo non poteſt iudex imponere penã perpetui carceris.d.l.incredibile. alias tenetur in ſindicatu.l.aut damnũ.in prin.ff.de pe. An
8 ge.in gl.& caput a ſpatulis.i.col.ver. ¶ † Qui immo plus dico põt tamen ex cauſa , vt ꝙ latro famoſus,vel grauiter delinquẽs ducatur per terram,& trahatur per ciuitatẽ vel ſtante conſuetudine aut ſtatuto,vt per Par.in.d.
9 ver.pena.verſi.licet.in fi. ¶ †Et an poſſit imponi pena vt ſecetur in fruſtra,& diſquartetẽ dic ꝙ poteſt in enormiſſimis,vt per Panor. in.c.at ſi clerici.in prin.antepen.col.ver.nam quandoq3 punitur.de iudi.vbi de aſſaſſino ꝙ in fruſtra ſcindatur alias vero non poteſt recedere a penis ſtatutis nulla ſtante cauſa, &
10 ¶ † Ideo iudex pro homicidio non poteſt imponere penam manus minorando. cum ſtatuta pro homicidio reperiatur ex quo refert Andr.in.d.c.i.in ver.bona cõmittentium.in tit.que ſint rega.ꝙ cum quidam iudex ꝓ homicidio impoſuiſſet penam manus fecit eum rex ſuſpendere cum debet ipſum condemnare ad mortem & capitalem & mortis penam imponere,ita per Par.in.d.tra.in verbo pena ver.iuxta.circa fi.& per Mathe.in conſti.penam eorum.i.no.&.xiij.no.& vide per Par. in.d.trac.in verbo iudex.lo.primo vbi punitẽ iudex qui non punit corporaliter aut capitaliter puniendum tali pena,& econtra ſi punit
11 capitaliter qui non debet puniri. ¶ † Limita niſi per ſtatutum pena alteret uẽ ꝙ maior pena imponatur pro vulnere ꝙ̃ pro homicidio nam iudex debet imponere penam vulneris, & non homicidij vt dixit Bar.in.l.nunꝙ̃ plura.i.col.ver.quero circa.hoc idẽ Bal.in.l.qui cunq3.ij.col.C.de ſer.fug.& ſic limita in caſu illo ꝙ pro homicidio nõ imponatẽ vera pena
12 homicidij. ¶ † Sed an pro hõicidio iudex imponere poſſit penã pecuniariam vigore ſtatuti imponentis penam pecuniariam pro homicidio an vero non valet tale ſtatutum dic ꝙ doct.tenent cõiter taliter ſtatutum valere vt per Bart.in.l.i.ff.de publ.iud.& in.l.i. ff.vi bon.rap.&.l.traſigere.C.de tranſ.Bal. in.c.i.§.iniuria de pa.iur.fir.Alber.in tra.ſta.

ĳ.par.q.ccxx.Bar.in.d.l.nunq̃ plura.ff.de pri. deli. Areti.in conſi.lviĳ.vbi ex cauſa dicit valere licet Tancre.in ſua compend.Hoſti.& Ioan.and.in.c.fi.de conſue.teneant contrarium ꝙ non videlicet tanq̃ contra ius diuinum indiſpēſabile ꝑ ius poſitiuũ, & Arch.xxiĳ.q.iiĳ. c.duo iſta.&.c.fi.ne cle.vel mo.l.vi.no.Imo. in.d.l.i.ff.de pub.iudi.Ange.tenet idē cũ Bar. in gl.ex interuallo.Par.in.d.tra.in uerbo compoſitio.in princ.vide per Mar.in.l.i in princ. iĳ.co.ff.de ſicar.& in ſing.665.vbi plene limitat nō habere locũ in hōicidio, & delicto qualificato vt in aſſaſſinio parricidio,& ꝓditorie occidendo, vt plene ꝓſequit̃ ibi Mar.& Ancha.in.c.ĳ.de hōi.& in.c.cum non ab hōie.đ iudi.Barba.in conſi.lxx.ĳ.vol.& Mar.in cōſi.cxv.& ꝑ Panor.& Roch.de cur.in.c.fi.de cōſue.& in.c.ĳ.đ delict. puer.vbi ꝑ alios Bal. in.l.i.xvĳ.col.C.de ſum.tri.& fide ca.Alex.in l.i.ff.quod q̃ſ.iur.vbi limitat niſi pena pecuniaria fuerit contemptibilis vt quia parua pecunia Gemi.in.c.fi.de conſue.in.vi.Pano.in c.ĳ.de ſepul.Fely. plene in rub.de hōi.vbi late proſequitur ꝙ & contra,& limita ibi vt ꝑ eũ et per Mathe.in prelud.cōſti.reg.vĳ.q.ubi idē quod Alex.limitando niſi pena foret cōtemptibilis,et ꝑ Par.in.d.ver.pena. ver.quid ſi nō obſtāte ſtatuto occidat,vt ꝑ eũ vbi ergo ſtatutũ vȝ pōt imponere penā pecuniariā idē dicas vbi ex cōſuetudiē aliq̃ curiarũ ſolita extitit cōponere pro homicidio,& imponere penā pecuniarīā ut magna curia uicarie que parte cōcordata & remittēte pōt maxime ex cā penā pecuniariā imponere,vt ꝑ Mat.in decif.cclxxxvĳ.alleg.gl.in.c.ĳ.de deli.puer.ubi dixit ꝙ hñs iuriſdictionē ex cōſuetudine preſcripta poteſt,ꝑ homicidio imponere penā pecuniariā, et alleg.Mat Luc.de pen.in.l.i.in uerſ.diſtulerit. C.de deſert.lib.xĳ.idē tenētē Par.in.d.uer.cōpoſito. dũmodo ꝙ fiat parte cōcordata & nō aliter iuxta ritũ mag.cur.incip.itē ꝙ vbi ꝓcediturꝫ ſub rub.ꝙ curia ipſa nũq̃ cōponit & in alio ritu incip.item ꝙ dictus locum tenēs ubi ſiue ex officio,ſiue ad denunciam & accuſationem,& Par.& Luc.ubi ſupra. Et an facta compoſitione pars poſſit iterum accuſari, & quando,& de cautela per Par.in.d,uer.compoſitio.uerſi.an ſi compoſitio. & uerſi.ſeq.an facta,& uide per Gandi.in.d.c.i.in uerſic.bona committentium.& Mathe.in.d.deciſ & in proem.conſtitu.viĳ.not.& in conſtitu.ſi aliquem.& in conſtitut.cauſas.alias.ix. nota.& & per Thom.gram.in uot.xxxv.et in conſil. xxxv.nec paſſim. et cum unoq; debet fieri talis compoſitio,ſed cum eo qui ſperatur nō delinquere ulterius nō tñ cũ cōſuetudo delinquere, nam cum tali non debet fieri compoſitio, ut per Tho.gra.in.d.uo.xxxv.et cōſi.xxxvi et Mat.in conſti.incōſutilē.pen.co.et in cōſti. ſi damna clandeſtina.x.no.vbi leues perſone non debent admitti ad compoſitionem, & in proe.conſti.§.nos itaq;.vi.no.vbi non debet admittere homines male conditionis & fame ſed bone fame, & in vnico delicto, & in conſtitu.intentionis.ĳ glo.vbi non patratores grauiorum criminũ.& extant in reg c.incip. ad peruerſorum, & aliud incip.ne puerſo iudicio.ſub rub de non cōpon.ſuper crimine capitali.alia requiſita in componendo in crimine capitali,vide per Lucam de penna vbi ſupra,& Par.in.d.ver.cōpoſitio.& in pena vbi refert tradita per Lu.de pen.in.d.l.i.& extat aliud.c.incip.ne quis ſua malitia.ſub rubr.de non cōponen.ſuper deli.corpo. vbi incorporalibus nō admittitur compoſitio quod intelligas vt ſupra niſi parte concordata ſtante bonitate vite,& fame & vnico delicto vt ſupra ad idē extat noua prag.ſue Mag.ceſa.per quā in capitalibus,& corporalibus non admittat̃ delinquens ad compoſitionē niſi ex cauſa, & cum conſilio cōſiliariorum vt in ea cōtinetur & vide in hoc dictum Math.in.d.conſti.ſi q̃s aliquem.ĳ.no.vbi ſi requiſita pars noluerit ſe concordare & cōtradixerit ꝙ in pena manus concurrentibus premiſſis qualitatibus poteſt componere cōtra predicta cum partis concordia requirat̃, & vltra ꝙ cōſtet de delicto ſaltim per vnũ teſtem alias nō debet fieri compoſitio ne reus vexetur indebite ſi non cōſtat per vnum teſtem vt per Par.in.d.ver.compoſitio vt in.c.per eum allegatis.& in verſi.ſeq.iĳ.& ver.quia vbi quando.& cũ quibus fiat compoſitio,& vide de materia compoſitionis per Pau.gril.in tractatu de relaxatio. cartorum.

& an hodie in regno per Barones poſſit fieri
cõmutatio pene capitalis & corporalis in pe-
cuniariam ex cauſa, & ad quem ſpectabit pe
na ad baronem,dic ut per Capi.in deciſ.ſa.cõ
ſil.xxvij.vbi diſtinguit aut baro facit ex pro-
pria uoluntate non ex meritis proceſſus cum
per ea mori debet,& tunc non poteſt penam
commutare aut ex neceſſitate ut quia non de
bet ex meritis proceſſus mori ut quia dicat ſe
feciſſe ad defenſionem,uel ex alia cauſa & tũc
poteſt commutare,& erit baronis, & not. ꝙ
dicit idem Capi.in deciſ.cxxx.in.iij.dub.uerſ.
no.quedam uerba ꝙ hodie pena capitalis pro
crimine leſe maieſta.commutatur in publica-
tionem bonorum auct.Andr.in conſtitu.cum
ſatis quod no.ſi uerum ſit.Sed quid ſi ſtante di
cto ſtatuto de pena pecuniaria pro homicidio
& extet aliud ſtatutum ꝙ ſi condemnatus ad
penam pecuniariam non ſtatim ſoluat decapi
tetur an ſtatim debet decapitari an debet diu
expectari ut ſoluat,uide per Ange.in glo.quas
ſi non ſoluit.ij.col.uerſi.quid autem ſi ſtatutũ.
& per Auguſ.poſt eum,& poſt Bart.& alios
in.l.ſuo quoq;.§.ſi.ff.de here.inſti.& Bal.in.l.
quicunq;.C.de ſer.ſugi.& quid ſi ſtatutum mi
nuat penam propter confeſſionem an minua-
tur pena corporalis,dic ut per Ang.in gl.dedu
cta quarta.Et an & quãdo iudex penã ultimi
ſupplicij,& capitalẽ poſſit tranſmutare in pe-
cuniariam,dic ut per Panor.in.c. archiepiſco-
13 patu.de raptori.☞ †Sed an corpus mortuum
poſſit puniri & executio pene capitalis poſſit
fieri ſuper eo vt quia forte mortuus reperiatur
aut in carcere aut in tormentis ante condem
nationem an poſſit puniri vt ſuſpendi aut de-
capitari doct.tradunt in.l.ij.C.qui teſt.fa.po.
& Bal.in.l.i.C.ne ex deli.defun.& Areti.in.l.
ex facto.ij.col.ff.de vulg.& pupi.dic ꝙ nõ ni
ſi ratiõe imanitatis ſcelerũ vt in famoſis latro
nibus aſſaſſinijs parric.& alijs cõmittentibus
grauiſſima crimina,vt not.in.l.ij.ff.arbo.fur.
ceſ.l.capitalium.§.famoſos.ff.de penis.dic vt
traditur in.d.l.ij.& per Par.in tra.ſind.in ver
bo mortuus.& in verbo iudex.lo primo.An-
ge.in.l.ſi.C.ſi reus vel accuſa.mor.fu.& in.l.
defuncto.ff.de pub.iudi.Ange.& Imo.in.l.qui
a latronibus.§.ſi quis.ff.de teſtam.Ludo.in.l.
ſi vero.§.de viro.xlvi.ſall.ff.ſol.ma.Marſi.in
l.finali.ſexta columna.ff.de queſtioni.Bal.&
Rapha.in dicta.l.ſecunda.C.qui teſtamen.fa
cere poſſunt.dicunt fore arbitrarium Angel.
in glo.qui iudex.videns.vij.colum.ver.an aut
cadauer.& Deci.plene in.l.in heredes.ff.de re
gu.iur.Ange.in.l.ſi.C.ſi pend.appe.reus mor.
fu.Bel.in pra.in rub.de queſtio.colũ.xxvi.&
14 ſeq.& per Areti.in.d.l.ex facto.ij.col.☞ †Sed
quid ſi diuerſe pene reperiantur ſtatute puta
vna iure communi.alia iure municipali & ſta
tutario pro homicidio que pena imponenda
erit,& ſi plures pene pro eodem facto,& ho-
micidio an vtraq; an altera,& que hanc que
ſtionẽ tradit plene Ang.in gl.& caput a aſpa-
tu.ampu.ij.co.vbi refert opiniões, originaria
Dy.in.l.i.ff.vi bon.rap.& Cy.in.l.qui ſepul-
cra.C.de ſepul.viol.vbi de pena ſtatutaria de
pluribus vero penis Ray.poſt eum Bart.in.l.
ſanctio legũ.ff.de pe.de prima an per legem
nouam,& per ſtatutum ſit ſublata pena legis
iuris cõmunis ꝑ Gand.in rub.de var.queſti.in
mal.ij.co.ꝑ Dy.& Bar.in.d.l.i.qui concludũt
per legẽ ſtatutariam non fore ſublatã penã iu
ris communis niſi nominatim appareat receſ
ſum aut ex coniecturis, & preſumptionibus,
ut quia ſtatutũ dicat procedendũ de ſimilibus
ad ſimilia,& vbi nõ reperitur ſimile recurrit
ad ius cõmune tunc apparet penã iuris cõmu
nis in ſubſidium imponi,& ſic penã ſtatutari-
am imponendam.in ſubſidiũ vero cõmunem
ſed poſt impoſitam penã ſtatutariã pena iuris
cõmunis imponi nõ põt cũ vtraq; tendat ad
vindictam,& ita reſidet Bar.poſt Dy.in.d.l.
i.iudex ergo poterit imponere penã iuris cõ-
munis non obſtãte ſtatutaria vbi nõ apparet
expreſſe,aut tacite receſſum,ſed per vnius ele
ctionem precluditur via alteram imponendi.
hanc eandem opnionem ſequitur Ange.in.d.
gl.& caput a ſpatulis. & ita dicit ſeruaſſe,&
refert, ita tenere Imol.in.l.ſecunda.ff.de pu-
bli.iudic. & Bal.in.l.eum.C.de furtis. & Ce-
poll. in conſilio decimoquarto, Oldrad. in
conſilio nonageſimoquarto, Bernard. poſt
Angelum in dicta gloſa. & caput aſpatul.
contrariam tamen opinionem tenent om-
nes Doctores quod per penam ſtatutariam

-ſit ſublata penaiuris communis, immo impu-niendo fatuus eſſet iudex qui aliam penam imponeret ꝙ ſtatutariã, ita dixit Bal. in. l. data opera. vi. col. verſi. item notandum. C. qui accuſ. poſ. vbi innuit penas poſſe, aut ſtatuto, aut cõſuetudine immutari unde ſi ſtatutum loci pro delicto imponit penam non capitalem receſſum eſt a pena capitali. l. qui cũ uno. §. poſt. ff. de re mili. idem ſi conſuetudo & cõtra ſi non capitalem, capitalem imponat nã capitale efficitur delictum, & capitalis imponi debet, & pena ſtatutaria, & non iuris communis cum generi per ſpeciem derrogetur, & per legem ſtatutariam tanquam ſpecialem loci ſit derrogatum legi iuris communis & generalis, ſecus tamen dicit eſſe in penis incluſis in eodem iure, aut communi, aut ſtatutario, nã una non tollitur per aliam quo ad natiuitatẽ l. qui ſepulcra. C. de ſepul. viol. de hoc an qñdo diuerſa pena imponitur per ius commune aut ſtatutum an vtraq; pena ſit imponenda & que plene dic ut per Bar. in. l. nunquam plura ff. de priua. deli. & in. l. ſenatus. ff. de accuſ. & in. l. ſanctio legum. ff. de pen. & Ang. in. d. gloſ. & caput aſpa. in quibus vide plenariam diſtinctionem, & per Saly. in. l. qui de crimine. C. qui accuſa. poſ. & in. d. l qui ſepulcra. & in alijs locis infra hac eadem queſtio. ꝙ autem ſtatutaria pena ſit imponenda per Spec. in ti. de accuſa. & Ioan. and. in Specu. in titu. de pena teme. litig. §. fi. & Gandi. in tit. de pen. Iac. de bel. in diſput. quam facit in. l. i. C. de requir. re. plene Albe. in trac. ſtatu. i. par. viij. q. Ioan. and. Ancha. & Gemi. & Philip. fran. in. c. felicis. de pen. in. vi. & Ancha. in. c. i. uerſi. quero etiam vtrum de conſti. Bal. in. l. i. xi. oppo. C. de ſum. trin. & in. l. & ſi ſeuerior. C. de infami. & in. l. placet. C. de ſac. ſanc. eccle. & in. l. quid ergo. §. pena grauior. ff. de infami. & in. l. non eſt nouum. C. de legi. & in conſi. cxx. iij. uolu. & in. l. ij. in fi. C. de reb. cred. Saly. in. d. l. qui ſepulcra. & in. d. l. qui de crimine. & Bar. in. l. fi. C. de aquedu. lib. xi. Panor. Barba. & Deci. in c. de cauſis. de offi. deleg. Fely. in. c. quod olim. vbi limita de iudi. ubi plene Math. poſt And. in conſtitutio. intentionis. & in conſtit. ſi quis in poſterum. pen. col. in glo. in poſterum, vbi etiam ſi diuerſe pene omnes imponi poſſunt, & in conſti. fi. ſi quis aliquem ſub rubr. de ſpo. ho. mor. in fi. vbi plene & in conſtitu. pactarenorum. vbi ponit decem limitatiões, & in cõſtitu. legitima pondera Cepo. in conſi. xiiij. Pari. in. d. uer. pena. uerſi. quid ſi ſtatutum. Marſi. in cõſi. lxi. & conſ. ci. & i pra. in. §. queritur. & in l. i. §. ſi ſerui. ff. de queſt. & plene Thom grã. in. d. uo. aut conſi. xxxv. allegat Paul. in. l. i. §. dixerat. ff. de publi. ita ſeruari in practica, & Cuma. in conſi. cliij. & Corne. in conſi. cxiij. i. uolu. & ideo dicit in regno in materia corruptionis iudicis attendi conſtitu corruptele & non ius commune. Limitat tamen Marſi. in. d. §. queritur niſi lex ipſa eſſet equior & iuſtior ſtatuto nam tunc pena iuris communis, & legis, & non ſtatuti eſſet imponenda, vt per eũ & ex his ſiue dicamus conſti. reg. fore ius commune ſiue ſtatutariam regni, vt ſupra in prin. diximus pena contenta in. d. conſtit. terminũ uite. pro homicidio in regno erit infligenda, & maxime ex quo debemus iudicare iuxta diſpoſita per conſti. reg. & eis deficientibus ſecundum ius longobardum, deinde ſecundum ius commune, immo ſi ius commune ſtatutarium, aut conſuetudo aliqua contrarietur diſpoſitioni conſtit. reg. non erit attendendum, ſed ſola conſtitu. attendenda erit ita ſtatuitur in proem. conſti. §. preſentes ubi And. & Mathe. ꝙ etiam future caſſantur conſuetudines, & in conſtitut. puritatem. immo dicit gloſ. & Mathe. in. d. §. preſentes ꝙ ſi quis obſeruauerit ius commune vbi contrariatur. conſti. reg. tenetur de falſo tanꝙ vtens legibus caſſatis niſi vbi nõ reperitur deciſum per conſti. reg. vel vbi non contrariatur de quo vt ibi per Mat.
15 in fi. & per eundẽ in cõſti. rapinas. i. no. ✝ Et de penis cumulatiuis per Bart in. l. quid ergo. §. pena grauior. ff. de in fami. & de penis alternatiuis an electio ſit iudicis an rei condemnati ad mortem vt eligat genus mortis dic vt per Fly. in. c. inter ceteras. v. fall. de reſcrip. Ange. in. d. glo. & caput aſpa. vbi de penis alternatiuis & Par. in. d. ver. pena ver. quia multa ibi vbi plures pene. ſed quid ſi diuerſe pene imponantur a diuerſis ſtatutis que imponi debet dic vt per Bart. in. l. omnes populi. xv. col. & ſeq.

ſeq.ff.de iuſti.& iu.Ang.in gl.dictum ſempro. condemnamus.ij.col.& Gand.in ti.de penis.
16 vi.col.&Bel.in rub.de queſtio.xlij.co.¶ †Sed quid ſi concurrant diuerſe pene maior mortis & minor que pena prius imponi debet dic ꝙ minor & poſtea maior gl.& doct.in l.omnes. C.de delato.lib.x.Ang.in.l.nunꝗ.ff.de priua. deli.Ang.in.c.ſi.de collu.de tegen.Ludo.mon tal.in tra.de reproba.ſen .pila.i.artic. ver.nūc
17 quero.ibi iſtis facit.¶ † Sed quid ſi condemnetur homicida ad penā capitis nec dicatur ꝙ caput amputetur vel anima ſepareť de corpo re ita ꝙ moriatur, idem ſi dicatur ad furcarū ſuſpendium nec dicatur ita ꝙ moriať an mo ri debet, vel ſufficiat ſimplex ſuſpendium vt cenſeatur facta executio ſententie primam ꝗ ſtionem tangit Imo.in.l.i.ver itē adde ꝙ ſtatutum.ff.de publ.iudi.& dicit dictam penam verificari in exilio ꝑpetuo & nō in ammiſſio ne & amputatione capitis & mortis, & ideo cautela eſt ꝙ dicať ita ꝙ moriatur alias morte non punitur quod dicit notandum pro iuuā do amico ſi non dicatur & de hoc ſolent allegari tres gl.vna in.l.i.C.ne māci.criſt.& alia in.l.ne frumentum.vbi Bal.&Saly.ponderāt. C.que res vendi non poſſ.alia eſt in.l.tranſigere.C.de tranſa.allegatur text.in.l.hos accu ſare.§.omnibus.ver.capitis.& ibi gl.ff.de accuſa.& tex.in.l.cum patronum.ff.de iure pa. & in.l.preſenti.in prin.C.de hisq ad eccle.cō fu.vbi vltra capitalem exprimitur, & vltimi ſupplicij,& in.l.eos.§.ſuper his.C.de appella.hoc idem tenet Ioa.And.in.c.quanto.in.i. glo.de iureiur.Bel.in pra.in tit.de pe.capitalibus vbi late deducit penas capitales,& non capitales que ſint.& in rub.de pena capitali. Angel.optime in.gloſ.& caput a ſpatulis.vi. col.ver.quid ſi ſtatutum dicať. Cy.in.l.i.C.ad falſ.Bald & Pau.in.l.ij.C.de falſa mone.Oldra.& Fulgo.in.d.l.preſenti.vbi dicit ita practicare aſſeſſores ꝙ ſemp dicant in ſententijs taliter ꝙ moriatur,&anima a corpore ſeparetur Ana.in.c.qualiter & quando.§.ad corrigendos.iij.col.de accuſ.Panor.in.c.at ſi clerici.in prin.xxi.co.de iudi.Anch.in clem.paſtoralis.x.no.de re iudi.Ana.in.c.i.ij.col.de homi.Alex.in.conſi.cxvi.iij.vol.Marſi.in conſi. li.Iaſ.in.d.l.tranſigere.iij.co.ver.In ſi.gl.Alex. in conſi.ciij.i.vol.& conſi.cxxi.vij.vo.& cō ſi.cxix.eo.vol.Mathe.in conſti.comes.v. no. ad ſaturitatem Fely.in.c.ex literis.xi.co.de cō ſti.& Mar.i pra.in.§.oportune.ij.co.ver.vlterius videndum eſt.Alex.in conſi.cix.iiij.vol. & in dictis locis idem intelligendum de ſtatutis imponentibus penam capitalem vt intelligatur & interpetretur de minori in benignio rem partem.Limitat tamen Imo.in.d.l.ij.& Ang.in.d.glo.niſi aliter appareat de mēte ſtatuentium.l.iij.C.de lib.preter.Limitat etiam niſi imponat penam in alio caſu ꝗ̄ iuris com munis alias pena iuris cenſetur impoſita.l.ij. C.de noxa.l.cum contineat id quod ius com mune , ideo vt aliquid operetur intelligitur de naturali.ſed contra videtur in conſtitutio. multe leges.vbi Mathe.in fine.& in conſtitutio.rapinas.ij.glo.& in cōſti.officiales reipub. vbi ꝑ Mat.ꝙ nō interpretať de morte cū ius cōe mortē non interpetrauerit,& per Mathe. in cōſti.cū vniuerſis.xi.no.& ꝑ eūdē in cōſti. qui literas.ij.no.vbi niſi dicatur caput amputetur vel ꝙ perſonam ammittat,& per Mat. in conſti.vt delicti fines.iiij.no.eodem modo ſi iudex dixerit in ſententia condemno ad penam capitalem iuxta formam ſtatutorū aut conſti.nam intelligitur dē morte naturali, ita per Fely in.d.c.ex literis.& Mar.in.d.§.oportune.&per Mat.in.d.cōſti.cōes.v.no.facit cō ſti.capitalē penam ſub rub.de rap.ꝗ approbat l.i.C.de ra.vir.& tñ vocat capitalē ꝗ de morte intelligitur iuxtā.d.l.i.& vide quatuor limitationes in hoc ꝑ Fely.plene in.d.c. qualiter. & quādo.lo.ij.§.ad corrigendas.de accuſ.ver. vltimo tangit quas hic referas.& alias limitationes in.c.at ſi clerici.in addi.poſt Panor. ver.ad tertium.de iudicijs vbi etiam intelligitur de morte ſi vltra capitalē penam imponat publicationem bonorum.& ideo in regno cū pro homicidio ſit pena mortis idem iure ciuili,vt ſupra aſſerendo iudex cōdemnamus ad penam capitis intelligitur de morte naturali, idem ſi dicat iuxta diſpoſitionem conſtituti. reg.& ideo conſti.terminum vite.vt euitaret ne in benigniorem partem fieret interpetratio dixit vltore gladio penam ſubeat capitalē

adiecit enim ultore gladio que verba de no-
tant mortem naturalem ut ſupra diximus.
18 ¶ † Que autẽ ſit pena capitalis dic ue p Bart.
Imo. Alexan.poſt Bar.in .l.ij.ff. de publ. iudi.
doct.in.d.l.trãſigere. Bal.in.l. data opera &
in.l.reos.C.qui accuſ.po.et per Math.in locis
ſupra vt in.d.conſti.cum uniuerſis.xl.no.& in
conſti.qui litteras.ij.no.& Feli.in.d.c.ex litte-
ris.ij.declara.de conſti.& per Bel.in pract. in
titu.de penis capita.& in titul. de pena Capi.
vbi que & quot ſiue Eodem modo per ſupra
dictam limitationem dicendum eſt ſi dicat iu
dex cõdemno ad furcarũ ſuſpendiũ ꝙ ex quo
ſuſpenſus furca mori debet per.d.conſti.termi
num vitæ intelligitur taliter ꝙ moriatur maxi
me ſi ſe referat ad conſti.illam adiecit enim.d.
conſti ꝙ ſuſpenſi ſubiiciantur vltimo ſuppli-
cio vt de morte intelligatur per ſupra dicta.
item adiecit conſti. magiſtros mechaniarum
ibi in fi.ibi ſuſpenſus in furcis mortis periculũ
ſubeat,non ſic in conſti.quicunq; toxicum vbi
ſimpliciter dicitur ꝙ ſuſpendatur caueat er-
go iudex vt tollat dubitationem vt ſubijciat
taliter ꝙ moriatur & anima a corpore ſepa-
19 retur. ¶ † Sed quid ſi condemnatur ad mortẽ
& furcarum ſuſpeudium & in ſuſpendendo
rumpitur funiculus an iterum poſſit ſuſpendi
an vero ſatisfactum eſt ſententię diximus d e
hoc ſupra & per Bel. in pra.in titu. de ſenten.
crimi.vbi etiam de predictis quando ad ſentẽ
tiam capitalem condemnatur & per Par. in
d.verbo pena ver.an ſi iudex deci.in reg. fa-
uorabiliores.ff.de reg.iur. quod dixit verum
Lu.de pen.in.l.i.C.de deſerto,ſi fuit antea pro
20 teſtatus de ſua innocẽtia. ¶ † Sed an furce eri
gi poſſint in domo delinquentis & in quo lo-
co dic ꝙ iudex ad terrorem hoc poteſt facere
ut per Par.in.d.tra.in verbo contumatia ibi
ratione contumatię poteſt furcas erigere in
domo fugientis,& contumacis ubi multa de
furca & eius ſignificatione Imo erigi poſſunt
in loco commiſſi delicti licet locus ſit priua-
tus ut per par.in.d.tract.in verbo furcarũ ere
ctio & ibi an poteſt cogi dominus loci vende
re locum pro iuſtitia facienda et an debeat ha
bere precium & an poſſit cogi dominus ani-
malis vt preſtet animal ad executionem iuſti
tiæ faciendam & an teneatur fiſcus ſeu iudex
& debeat ſoluere deteriorationem animalis
dic ibi ut per eũ & p eũdẽ in car.xxix.ver. an
21 officialis. ¶ † Et de erectione ſurcarũ,in quo lo
co fieri debeat per Ang. in glo. vſq; ad locum
iuſti tiæ & Alex.poſt Bart.in.l.capitalium.§.
famoſos.ff.de penis & Saly.in.l.ſi vero.C.de
adult. Auguſt.poſt Ange.ubi ſupra in.d. glo.
dicit procedere in famoſis latronibus & delin-
quentibus & non in alijs ut per eum.Et no. ꝙ
iudex ex cauſa poteſt diſpenſare ꝙ executio
pene capitalis fiat ĩ alio loco quã in loco ſolito
22 ut per Math.in cõſti.monarchiã vi.no. ¶ † Et
no.ꝙ facta executione et furca ſuſpenſus non
põt a furca ſuſpẽſus deponi& amoueri etiam
per conſanguineos abſq; licentia iudicis alias
punitur vt per Mar.in.l. circuncidere.§.ſeruo
23 ff.de ſicar.& in.l.fi.ff.de queſtio. ¶ † Et an qs
cogi poſſit ut ſit carnifex & maniuoltus & an
quis deliquens poſſit condemnari ad hoc offi
cium & opus perpetuũ vt ſit carnifex & ma-
niuoltus & que perſone ad hoc officium cogi
poſſunt & an perſona honeſta dic ut per Par.
in.d.tract.ſind.in verbo maniuoltus & ibi an
maniuoltus exequẽs iniuſtam ſententiã tenea
tur & puniri poſſit,& an teneatur reſiſtere in
iuſto mandato preſidis & an peccet dic ut ibi
per eum & per Mar.in.l.i.in prin.viij.limi.ff.
24 de ſicar. ¶ † Et an maniuoltus & carnifex ſeu
familia poteſtatis poſſit accipere veſtes ſuſpẽ-
ſi vel decapitati & relinquere corpus nudum
poſtquam facta eſt executio & ſi facit an pu-
niatur pena conſti.reg.ſi quis aliquem que eſt
vltima conſti.v3 pena manus nam.d.conſtit.
infligit penam manus ſpoliãti mortuũ Math.
ibi in prin.dicit ꝙ ſi facit maniuoltus puniri
poteſt pena.d.conſti.nam ei non licet hoc fa-
cere & pena.l.qui ſepulcra.C.de ſepul.viola.
& ibi per Math.an licet ſpoliare foriudicatũ
mortuum veſtibus vbi dicit ꝙ non & alia in
iſta materia dic vt per Math. ibi & de veſti-
bus ſuſpẽſi quid fiendum dic ut per Par. in.d.
tract.ſind.car.xlvi. & car.xlvij. & vide per
Alex.poſt Barto.in.l.diuus.ff.de bon.damnã.
25 vbi ꝙ veſtes ſunt iudicis. ¶ † Sic etiam impo
nitur pena manus propter periurium ut in cõ
ſti.eos qui ſcienter.ſic in campione periuran-

te ut in conſti.ſummo periculo.& in percutiẽte aliquem & vulnerante vt in conſtit. ſi quis aliquem & in.c.reg.ſi quis cum roncha & in rapiente & furante rem ualentem vltra auguſtale infra vnciam vt in.c.reg.ad hec & in conſti.magiſtris & ibi per Matheum.in fi. Et que manus tunc in his amputanda erit dic ut per Math.poſt And.in.d.conſti.ſi quis aliquẽ & Ang.in glo.quas ſi non ſoluit.Et an reddimi poteſt ſoluendo pecuniam dic ut per Par. in.d.tra.in verbo compoſitio & Mathe.in.d. conſti.ſummo periculo.&.d.conſti.ſi quis aliquem & in.d.conſti.eos qui ſcienter. Et quid ſi manus ſit arida an ea debet amputari & qd ſi caret illa manu an in alia fiet executio. Et quid ſi non ſpecificetur de qua intelligatur ſic ſi condemnetur ad debilitationem alterius mẽbri ut occuli aut pedis dic ut per glo.Bar.Bal. Ange.Pau.& Alexã.in aũt.ſed nouo iure.C. de ſer.fugi.& per Ioã.and.in.c.in penis de reg. iur.in.vi.& per Ange.ubi ſupra in.d gloſ. & Mathe.in.d.conſtitu.ſi quis aliquem & Paul. grill.in trac.de relaxa.carce.in tit. de abol.q. iiij.& in quibus caſibus manus amputetur vide per Gãd.in rub.de penis in fi.&Bal.in rub. de manu.vind.C & Flor.in.l.liber homo.ff. ad.l.aquil.

25 ☞ † Et de pena truncationis lingue in conſti.blaſfemantibus que punit blaſfemãtes pena amputationis lingue proſequere materiam ut ibi per Math. & extat pragma.contra blaſfemantes prohibens conpoſitionem.

26 ☞ † Sed an pro homicidio puniri poſſit duplici pena v; pena manus propter vulnus et etiã pena mortis propter occiſionem dic ꝙ non nã minor pena manus confunditur cum pena homicidij & vnica pena mortis imponitur niſi diuerſis temporibus vulnera fuiſſent illata & non eodem impetu vt per Bar.plene.in.l. nũquam plura.ff.de pub.iud.ver. venio ad aliqua & Bal.in.l.aduerſus.C.de fur.& Mathe. in conſtitut. ſi quis aliquem in fin.& in conſtitu. intentionis & dictum eſt ſupra quando vna pena confunditur cum alia & ideo malefaciunt quidam qui pro homicidio prius faciunt manum amputari & poſtea ſuſpendi ut vidi,& facit quod dicit Angel. in dicta gloſ. & caput aſpa. in fin. queſtio, verſiculo quid autem ſi ſunt plures.ubi dixit quando non apparent pene impoſite coppulatiue.aut alternatiue quod tunc vnica tantum pena imponi debet licet loquatur quando pro eodem de licto & eadem lege & per Bartol.in.l. ſantio legum.ff.de penis & maxime quia pena manus & pena ſuſpenſionis non imponuntur eadem lege cumulatiue iuxta.c. felicis de penis in.vi.& per Bald.in Specul.in titu.de accuſa. verſi. licet plures Saly. poſt gl.in.l.qui de crimine & in.l.prima penultima columna.C.de accuſa.vbi occidens ſimul & vulnerans punitur pena mortis & non etiam pro vulnere.

27 ☞ † Sed quid ſi in loco domicilij homicida punitur pena pecuniaria & in loco delicti pena mortis ſi in loco domicilij ſit condemnatus ad penam pecuniariam an in loco delicti puniri poterit pena mortis dic quod ſic vt per Angel.in.l.ſi vacantia.C. de bonis vacant. libro decimo. & vide per Baldum in auctentica ſi ſemel.C.quom.& quando iud. & in.l. prima C.de edili.actio.ſecunda columna & inſtitu. de vſu.§.aliquando & in Speculo.in titulo de loca.verſic.ſi primo anno ubi ſi homicidium primum punitum ſit pena pecuniaria ſecundum punitur pena capitali non obſtante ſtatuto imponente penam pecuniariam & vide doct.in.l.prima in prin.ff. quod quis iur. vbi puniri poteſt corporaliter ſi occidit extra territorium & Angelus in dicta gloſa & caput a ſpa. verſiculo quero percuſſi.

28 ☞ † Et quid ſi ſtatutum dicat quod homicida condemnetur in centum & ſi non ſoluit infra decem dies quod decapitetur an elapſis decem diebus poſſit ſoluere & euadere penam capitalem & an quilibet poſſit ſoluere vt euitetur pena capitalis etiam inuito condemnato, & quid ſi homicidium fuit culpa & non dolo cõmiſſum dic ut per Angel.in gloſ. quas ſi non ſoluerit in fin.& Par.in dicto tracta. in verbo pena verſi. quia multa ibi an ſtatutum ciuitatis & Marſil.in conſilio decimoſexto.

29 ☞ † An autem hodie detur vltra penam corporalem bonorum publicatio dic quod non ratione homicidij licet lege antiqua bona publicabantur per.l. tertia.§. fin.ff. de ſicarijs, hodie vero non publicãtur ſed agnatis cõſer-

nantur vt in auc.bona damnatorũ.C.de bon. damna.in tantum ꝙ ſi hodie iudex in ſententia bona publicaret nõ valeret ſententia quo ad publicationem bonorũ etiam ſi non fuiſſet appellatũ, vt per Bal.in.c.i.in prin.iij.col. ver.ſed pone iudex. de pace tenẽ.niſi hoc per ſtatutum diſponatur, vt per Bal.in.l.ij.C.qui teſtamen.face.poſſunt.& in dicto cap.primo. Alexand.& Iaſo.in.d.l.ij.Marſil.in l.fina.viij. car.iij.col.ff.de iuriſ.om.iud.nam vbi quis venit deportandus bona non publicantur hodie vt no.per glo.in.l.i.§.fi.ff.de falſ.Mathe. in deciſ.vlt.in fi.idem in condemnatis ad mortem naturalem vt per Mathe.in conſtit.grandis.x. no.& in conſti.foriudicatorum bona in.i.glo. vbi niſi in crimine leſę maie.& hereſis, & vide per Capi.in deciſ.ſa.conſi.cliij.an hodie detur publicatio in bonis, in quibus aũt caſibus hodie detur publicatio in bonis in regno tradit Math.in.d.conſt.pactarenorum.iiij.no.& per Bal.in.d.c.i.de pace tenen.& an in crimine leſe maie.in omnibus capitibus hodie detur publicatio bonorũ, & in quibus plene tradit Capi.in deciſ.conſilij.cxxx.& de hac materia publicationis bonorum vide queſtiones & dicta per Gandi.in rub.de bonis male.& per Bel.in pra.in tit.de queſt.co.xxiiij.cum ſeq.& in tit.de fuga reo.xiij.colũ.& Ange.in.glo.& eius bõa publicamus.& no.id quod dicit Ange.in.d gloſ.& doct.in.l.iij.C.ſi pend.appell. mors inter.cum alijs per eum allegatis, & per Ange.poſt eum ꝙ in caſu quo datur publicatio neceſſe eſt ꝙ faciat eque principalem publicationem bonorum ſicut corporalem ꝑ copulam, & dicẽdo & bona publicamus & ibidem an ipſo iure bona publicantur ꝙ non niſi in crimine proditionis vt.in.c.reg.bona proditorum.& in.c.nuper apud tranum vbi ſententia non requiritur ſed vide Capi.in deciſio. ſac.conſil.clxij. vbi ꝙ ſententia requiritur ſaltim declaratoria. P † Que autẽ conſtit.& cap. reg imponant publicationem bonorum, & q̃ imponãt penas corporales ad ſolatium inferamus in alijs aũt locis poſuit Gand.in tit.de penis.vbi diuerſas pẽas impoſuit corporales, & Bal.in.l.data opera.C.qui accuſ.po.vbi capitales poſuit penas, & in auc.ſed nouo iure.C. de fur.de alijs penis corporalibus, & per Bel. in pra.qui fecit duas rub.de penis capitalibus & aliã de pena capi.& per Firma.in reperto. in verbo pena corporalis.ver.xxvij.& verſ. iiij.de pena furcarũ & ignis. Et primo in regno bona publicantur in cauſa & crimine hereſis, & criminis leſe maie.& in conſti.reg.in con ſutilem.item receptatores hereticorum pena publicationis bonorum puniuntur, vt in conſti.pactarenorum.itẽ apoſtata fideiuſſionis priuatur vt in conſti.apoſtantes. item vſurarij bonis priuantur vt in conſti.vſurariorum confirmatur per prag.regiam. item mouens guerrã in regno vt in conſti.Cões Baro. Item faciẽs & mouens guerrã in regno vt in conſti.Cões Baro.item faciens repreſalias medietate bonorum punitur vt in.d.conſti.cões.& extat regia prag. Item ſi vaſſallus imponat domino defenſam tertia parte mobilium plectitͬ, vt in conſti.iuriſgentium. Item quicunq; defenſam impoſuerit ſpernens defenſam tertia parte omnium bonorum punitur vt in conſti.ſi qs imposterum ſi cum armis offendat, ſi ſine quarta parte mobilium nõ tamen ſublatis alijs penis ſtatutis ſed cumulatiue vt ibi. Item vſurpãs regiam iuriſdictionem ſeu exercens abſq; licentia regis pena publicationis bonorum punitur vt in conſti.duram & diram.in primo lib. Item ſi baro aut cões cõſtituit iuſtitiariam in terra ſua nam publicatione terre punitur. vt i conſt.ea que ad decus. Item vxor pſtans alimoniam viro rebelli aut foriudicato publicatione dotis punitur vt in conſti.patres pro filijs & in conſti.pena carere volentes Item baiuli grauantes ſubditos non dolo.iij.parte mobilium plectuntur vt in conſti.cum iuxta pro uidum. Item hñs cauſam cum fiſco ſi iuriſdictionem officialium regiorum declinauerit publicatione bonorũ punitur tam patrimonialium q̃ feudalium etiam ſi extent clerici, vt in conſt.cum iuſtitie copiam. Item officialis temporalis durãte officio emens a ſubditis res immobiles vel pecuniam recipiens publicatione bonorum punitur vt in cõſti.communiter.itẽ cuſtodes carcerũ ſi negligentia & culpa eorũ carcerati euaſerint pena publicationis bonorum puniunͭ vt in cõſti.cuſtodes.itẽ cõtumax

tam

tam in ciuilibus q̃ criminalibus cauſis tertia parte mobilium punitur, ut in conſtit. ſpeciale. & in conſti. penam nouem unciarum in ciuilibus, in criminalibus uero in conſtit. grādis. ij. lib. Item fiſcus ſuccedit foriudicato non habenti liberos aut agnatos vſq; ad tertium gradum quo ſi habet unus ex eis annumeratur, ut in conſti. foriudicatorum bona. ut in conſtitu. ſi quando ſi feudum habet a rege. & in cōſtit. ob filiorum. vbi fiſcus ſuccedit patri foriudicato, & ſi liberos habet inter eos cōnumeratur. item accuſator ſi non comparuerit in termino peremptorio reo comparente, & incuſante contumaciam accuſaroris ſexta parte bonorum mobilium punitur, ut in conſtitu. accuſatorum temeritatē. item accuſatore deſiſtente poſt litem conteſtatam in criminalibus tertia parte bonorū mobilium mulctatur, ut in conſtitu. accuſatórem poſt litem. item examinator teſtium ſi doloſe uerſatus eſt. iij parte mobilium punitur, vt in. conſti. in pecuniarijs. vbi idem in teſte nolente uenire vt ſe examini exhibeat ut ibidem. item affidans ſecunda vice homines demaniales publicatiōe omnium bonorum punitur, ut in conſti. cum uniuerſis. item cōtrahens matrimonium cum extero in regno abſq; licentia regis publicatione bonorum punitur, ut in conſtit. cum hereditarium. item baro aut filij recipientes a uaſſallis iuramentum fidelitatis abſq; regis licentia publicatione bonorum, & feudi punitur, vt in conſtit. Communitate uel Barone. item retinens ſeruum aut ſeruam fugitiuam publicatione bonorum punitur ut in conſtit. ſeruos & ancillas. item officialis regius male tractās ſubditos inferens eis iniuriam perſonalem aut uerbalem tertia parte bonorum ſuorum punitur, ut in conſti. eos tantum. item medicus qui abſq; licentia officialium regiorum, & abſq; diſcuſſione, & doctoratu mederi uoluerit publicatione bonorum punitur, ut in conſti. quiſquis a modo. & in conſti. ſeq. item conficiens medicinas illas conficiat cum interuentu, & preſentia iuratorum ſub pena publicationis bonorum mobilium, vt in conſti. in terra aliqua. item cudens adulterinam monetam, uel ſcienter expenderit & conſentiens pena publicationis bonorum punitur, ut in conſtitut. adulterinam. idem in radente & tondente monetam, ut in conſtit. qui nummos. item falſos teſtes inſtruens & corrumpens, uel celans teſtamenta publica, ut in conſti. qui falſitatem. & in conſtitu. teſtamentorum: nam pena falſi punitur que eſt publicatio bonorum. l. i. § fin. ff. de falſ. item dans pocula amatoria, cibos, uel malias ſi mors non ſequatur publicatione bonorum punitur ut in conſtit. amatoria pocula: item adultera ſi filios non habeat publitione bonorum punitur, ut in conſtitu. legum aſperitatem. item uendens ſcienter liberū hominem publicatione bonorum punitur, ut in conſti. qui ſciens liberum. Item inferens uiolentiam in bonis ſpernendo penam ab officialibus impoſitam ſi contumax & rebellis exiſtat publicatione bonorum punitur, ut in. c. regni. incip. ſubiectorum noſtrorum comoti ſub rubri. de uiolen. Item detinēs occupatum hominem demanialem aut baroniam demanialem publicatione bonorum punitur ut in. c. incip. predeceſſorum noſtrorum. ſub rub. de occupatis. ubi idem ſi uaſſallum demanialem habuerit recōmmendatum iuxta. d. conſti. cum uniuerſis. item bona proditorum, & rebellium fiſco applicantur, ut in. c. incip. nuper apud tranum. & in. c. incip. bona proditorum. ubi ipſo iure & abſq; ſententia non obſtante aliqua preſcriptione applicantur fiſco. Item contrahens matrimonium cum filijs ꝓditorum, aut rebellium abſq; mandato, & licētia regis publicatione bonorum punitur, ut in. c. incip. facis conſtat eſſe notorium. ſub rubri. ꝙ nullus contrahat matrimoniū. Item falſificans ſigillum regis, & monetam regis publicatione bonorum punitur ut in. c. incip. ut que ab excellentia noſtra. ſub rub. de pena infligen. falſa. Item admirati uel uice admirati prohibentes uaſcella nauigantia publicatione bonorum punitur ut in. c. incip. item predicti admirati. Item promittens in dotē bona feudalia abſq; regio aſſenſu uel contrahens cum infidelibus regis publicatione bonorum feudalium punitur ut in. c. incip. item ſtatuimus ꝙ licitum ſit item ſi torquendus iuſte appellauerit, et iudex non obſtante appellatione poſuerit ad tortu-

ram ſi leſionem tortus nõ fuerit paſſus publicatione.tertie partis bonorum punitur vt in c.incip.ſi iuſte quis appellauerit item baro recipiens & receptans malefactorem in terra ſua per quinquennium priuatur poſſeſſione & fructibus terre ut in.c.incip.licet contra receptatores.Item baro recipiens in terra ſua vaſſallos de manĳ publicatione bonorum punitur vt in.c.incip.cum exuum cura regiminis Item ſi infra annum & diem non denunciauerit mortem baronis publicatione feudalium in quibus ius pretendit punitur ut in.ca. incip.apud fogiã prouiſum itẽ in rapiente & violante aut deoſculante mulierem bona publicantur vt in.c.incip.vt ſinemortalis peccati ſub rub.ſtatutum contra neapolitanos itẽ blaſfemans deum & virginem & ſantos punitur pena tertie partis bonorum ut in prag.incip.cõſiderando ſeq.& ſeq.& in noua ſue Maie.ceſarea.item faciens repreſalias& pignorationes ut in prag.incip. ad audientiam noſtrã ibi ſunt caſus in quibus ĩ regno publicatio bonorum imponitur vltra alios caſus & tradita per Mathe.in.d.conſtitu.pactarenorum.

n ℱ † Ac etiam ut ſciamus penas capitales in regno ſtatutas & corporales ex abundanti inſeramus & primo de capitalibus deinde de corporalibus, de capitalibus ergo primo hereticus pena capitis punitur & igne viuus coram populo concrematur ut in conſti.reg.inconſutilem tunicã cauſa dei noſtri.item receptator hereticorum pena perpetui exilĳ punitur ut in conſti.pactarenorum.item diſputans de facto regis de ſacrilegio punitur iuxta .l. diſputare , C.de crim.ſacril.vt in conſti.diſputare itẽ uiolans & frangens.templa dei & auferentis uaſa & dona ſacra capite punitur vt in conſtitu. multe legis item mouens guerram in regno capite punitur ut in conſti.Comes baro Itẽ occidens hominem vltimo ſupplicio punitur ut in conſti. terminum vitæ.item raptor ſacrarũ virginum & monialium capite punitur ut in conſt.ſi quis rapere.Item inferens violentiam meretrici vltimo ſupplicio punitur ut in conſti.omnes noſtri.Item raptor virginum non ſacratarum & viduarum & aliarum honeſtarum mulierum capite punitur ut in conſt.capitalem penam.item inferens violentiam mulieri capite punitur ut in conſtitu.inqueſtionibus item mulier iniuſte conquerens de violẽtia capite & ſimilitudine ſupplicĳ punitur ut in cõſti.peſſimam item nocturnus & clandeſtinus malefactor qui de nocte arbores incidit & domos comburit capite punitur ut in conſti. ſuper inciſionibus.item rapiens res naufragatas vel domo incenſa vel ruinam paciente pena capitis punitur ut in conſti.rapinas item officialis & iudex publicas pecunias ſubtrahens capite punitur ut in conſti.officiales.item uniuerſitas creans officialem abſq; licentia regis & exercens officium capite punitur ut in conſti.cum ſatis abunde de cuius interpetratione, quãdo locum habeat & de alĳs conſt.ſeq.per. Capi.in deci.ſa.conſi.cxxx.vbi plene qualiter & quando locum habeant item officialis conſtituens vicarium & locum tenentem & exercens officium capite punitur ut in conſti.officia.itẽ ſi carceratus auſugeret a carcerẽ dolo cuſtodis cuſtos capite punitur ut in conſti.cuſtodes.item notarius aut iudex falſificans inſtrumentum vltimo ſupplicio punitur ut in conſtit.iudices vbiq; de cuius interpetratione vide per Capi.in decif.ſa.conſi.clĳ.vbi per hãc conſti. quidam notarius meſſane fuit ſuſpenſus ob falſitatem inſtrumentorum item campio fraudem commitens & occidens hominẽ occulte & proditorie & commitens crimẽ leſe maieſta.capite punitur ut in conſti.ſummo periculo.item iudex pecunia corructus proferens capitalem ſententiam condemnatoriam pena capitis punitur ut in conſti.iudex ſi accepta pecunia vide de eius interpetratione plene per Tho.gr.in ſuo conſilio in fauorem donati de falconibus.item detinens homines demaniales affidatos tertia vice capite punitur ut in conſti.cum uniuerſis & in.ca. reg.incip. predeceſſorum noſtrorum.item iurati ſuper medicina cõficienda ſi fraudẽ adhibuerint vltimo ſupplicio puniunẽ ut incõſti.iņ terra qualibet.item artifices venditores & laboratores tertio deprehenſi in fraude ſuſpenſi in furcis moriuntur & citeratione delicti vt in conſti. magiſtro mechanicarum.item fraudantes pondera & menſuras capite puniuntur vt in con-

ſti.legitima pondera.item falſificans litteras re gias capite punitur vt in conſti.qui litteras et in.c.incip.vt que ab excellẽtia noſtra & quid ſi falſificãt litteras pape an eadem pena punia tur dic vt per Capi.in deciſ. ſa. conſi.xxx. & per Guido. Pape in deciſ.ccxxxiiij.& in deciſ. cccec.lxxix.et deciſ.ccccl v.ſiquibus etiam de lacerantes litteras officialium & ſeruientis.itẽ cudens adulterinam monetam uel ſcienter ac cipiens & conſentiens pena capitis punitur vt in conſti.adulterinam.idem & adens monetã vt in conſti. qui nummos.item corrumpens & inſtruens teſtes vt falſo deponãt capite pu nitur ut in conſti.qui falſitatem.item celans te ſtamentum capite punitur ut in conſtitu. te‑ſtamentorum iuxta qualitatem perſone iux‑ta conſti.qualitas perſone. Item dans aut ven dens mala noxia & medicamenta capite pu‑nitur vt in conſti.mala noxia.item retinens et uendens toxicum aut malum venenum ſuſpẽ ditur ut in conſtit. quicunque toxicum .item dãs amatoria pocula alicui mulieri ſi mors ſe quatur vltimo ſupplicio punitur ut in conſti‑tu.amatoria pocula.item doloſi incendiarij in cendentes aliorum domos capite punitur ut in conſtitu.qui doloſe domum.item qui de alto ſe precipitauerit aut lapidem doloſe precipita uerit aut ramum incidit et occidat hominem pena capitis puniuntur ut in conſti.qui de al‑to ſi non dolo mitius ut in conſtitu.ſeq. incip. penam precedentem he ſunt conſtitu. penam capitalem inſligentes extãt etiam cap.regni, vt qui furatus extitit rem valentem vltra un‑tiam uel plura furta etiam minima commit tens nobilis capite punitur ignobilis furca ſu‑ſpenditur ur in.cap.incip. ad hoc ſub.rubr.de furtis.item committens rapinas tertio ut quia per vim pretio non ſoluto accipit rem nobi‑lis decapitatur ignobilis furca ſuſpenditur vt in ca.incip.placuit de cõſilio ſub rubr.de pe‑na rei abla. precio non ſolu.item proditor & rebellis & prelians contra regem furca ſuſpẽ‑ditur ut in capitulo incip. nuper apud tra‑num vide per Thom. gram. in conſilio. edi‑to in defenſam domini Ioannis baptiſte de be nauolo & per Capi. in deciſ. centeſimatrigeſi ma.Item dicens ſibi ius propria aũte. vt quia capiat debitorem vel eius bona & ea penes ſe detineat abſq; mandato,& licẽtia offcialis ca pite punitur vt in.c.incip.contra ineffrena‑tas multorum ſub.rub.ne quis propria aucto ritate ſibi ius dicat & vide per Mathe.in con‑ſtitut.pacis cultum.Item notarij camere pro‑pter fraudem adhibitam capite puniuntur vt in.c.incipi. Item caueant notarij.item iudex iniuſte torquẽs ſi moriatur tortus ĩ tortura pe‑na mortis punitur vt in capitulo incip. ſi qui‑uis iuſte appellauerit.Item lenones retinentes mulieres & meretrices in publico capite puni untur vt in prag.incipien.Conſaluus ſub ru‑bri.de lenon.Item ſodomita agens et paciens igne comburuntur,ut in prag.incip.item per che lo abominabile confirmatam nouiter per pragm.ſue maieſt.Ceſa.iſte ſunt conſtitu.ca‑pitu.et pragm.reg.penam capitalem et mor‑

32 tis inſligentes. ¶ † Sequitur de alijs penis cor‑poralibus,et primo percutiens et uulnerans aliquem ferro ſi mors non ſequatur pena ma nus qua vulnerauit punitur, et ſi incertum ſit cum qua percuſſit ualidior amputatur,ut in conſtitutione ſi quis aliquem, primo libro.et in capitulo regn.ſi quis cum roncha. ſecus ſi lapide aut ligno et fuſte percutiat,ut per Ma‑theum,et Andream in conſtitutione,et Tho‑mam gramma.in uoto decimoquinto. Item luſores publici taxillorum, et frequentatores tabernorum viuentes abundantius ſuis facul tatibus ad tempus in opus publicum damnã tur,et ſi cauſã expoſuerit in perpetuum, & elapſo tempore licentia redeundi conce‑ditur, vt in conſtitutione hij qui per in‑quiſitionem. Item baiulus dolo inferens gra‑uamem ſubdito regis pena manus punitur, vt in conſtitutio.cum iuxta prouidum. Item campio adhibens fraudem impugnãdo in nõ capitali crimine ratione periurij pena manus punitur vt in conſtitut. ſummo periculo item ruſticus militem verberans pœna manus pu‑nitur. idem ſi vellectus militem ſi vero mi‑les militem per annum exulat, vt in conſti‑tutione, vt dignitatum ordo ſeruetur. Item medicus medicans abſque approbatione & licentia per annum carceratur vt in conſti‑tutione ſi quis ammodo & ſequent.conſtitut,

Item artifices & vēditores & laboratores ſecundo de prehenſi in fraude manū ammictūt et primo fuſtigantur ſi libram auri nō poſſint ſoluere ut in conſt.mag iſtro mechanicarū idē infraudante legitima pondera & menſuras ut in conſti.legitima pondera,ſed an liceat commiſcere merces corruptas cum incorruptis dic ꝙ ſic ut per Io.de arn.in epito.i. vbi de intellectu cōſti.penas & an tunc eps poſſit mercatorē ēt punire rōne fraudis dic per eundē Arno. in epito.lxxviij.Item apponēs taxū vt piſces capiat in aqua per annū cum ferris operibus publicis deputatur ut in conſtit.qui toxicum itē amatoria pocula dans ſi mors non ſequatur per annum carceratur ut in conſti.amatoria pocula.Itē mulier adultera naſi truncatione punit̄ ut in cōſti.legum aſperitate Item mr̄ proſtrituens filiam truncatione naſi punit̄ tāquam lena ut in conſti.mr̄es virgines niſi neceſſitate compulſa fecerit ut in conſti.mr̄es ꝗ publice Item lene ſollicitantes pudicitias honeſtarum mulierū naſi truncatione punit̄ & fuſtigationis & bullationis vt in conſti. lenas ſollicitantes Item ſciēter vendēs liberum hōem ſeruus efficitur ut in conſti.qui ſciens liberum Itē proijciens lapidem ex alto aut ramum aut ſeipſum precipitans ſi incaute & in loco habitabili cōtingat facere & hominē occiderit pena carceris annalis punitur ut conſti.penā precedentem Item blaſfemans deū & uirginē & ſanctos truncatione lingue punitur ut in cōſti. blaſfemantibus & in pragm.incip.cōſiderādo ſeq.& ſeq.hac ꝑpetua vbi inremiſſibiliter trūcatur& ſi nō punitur per eccleſiaſticū an puniri poſſit per ſecularem ad truncationē lingue dic ꝙ ſic ut per Io.de arn. in commenta. xvij. idem in falſo teſte nam lingua debet perforari ut per Ioā.de arn.in problema.xlviij.& vide ad excuſationē pene vt per Io.de arn.in ſing. iij & in caut.xxxiij.& caut.lvi.& epito.liiij. & commenta.xvij.Item periurus ſiue iniudicio vel extra periurauerit punitur pena manus ut in conſti.eos qui ſcienter Item ſpolians mortuum pena manus punitur vt conſti. ſi qs aliquem que eſt fi.in iij.lib. Item furans rē ualentem vnum auguſtale fuſtigatur bullatur in ffonte & auris amputatur & bannitur a prouintia & ſi infra vnciam valeat punitur pena manus ut l.c.reg.ad hoc ſub rub.de furtis Itē auferens rem per rapinam & uim ab aliquo precio non ſoluto punitur pena fuſtigationis & pena manus iuxta qualitatem perſonæ extc rus a regno ut in.c.incip.placuit de conſilio et ſic habes conſti.capi.& prag.regni.imponentes penas publicationis bonorum penas capitales & penas alias corporales ſi quis autē uoluerit fimbrias dilatare & materias dictarū cōſti.ad plenum videre videat per And.& Mat. in qualibet ſupradictarum conſti.et de earum & capi.predictorū intellectu vt ex dictis cōſti.cap.& prag.et traditis per Bel in.d.pra.in rubr.de pen.crimi de penis capita, & de pena cap.& Gand.in rub.de penis circa fin.car. & Bald.in.l.data opera.C. qui accuſa. po. & in aūt.ſed nouo iure.C.de fur. & per Feli.in .ca. qualiter & quādo.§.ad corrigendos de accuſa.habentur oēs ferre pene capitales & non capitales ſed corporales & publicationis bonorum in oī iure ciuili canonico longobardo & regni ex abundāti dicta ſunt ad ſolaciū ſectatus predictos doc.in predictis locis ponentes multa genera penarū quos doct.uideas per te

33 ad incepta nos reddeamus. ☞ † Sed quid ſi caſu quo per ſtatutū aut aliā diſpoſitionē vt ſupra deberet fieri publicatio bonorū in cā hōicidij vel alijs,delictis infra quantū tēpus fieri poſſit dicta publicatio et an ſicut accuſatio in fra.xx.annis iuxta.l.querela.C. de falſ.& ſupra fuit dictū ita & in publicatiōe bonorum. Ang.tradit hoc in d. gl.& eius bona publicamus.iij.col.ver.quero licet accuſatio & cōcludit vna cū Ang in.l.in cognitiōe.ff.ad ſillenia. ꝙ infra quinquēniū quod itē itelligit vbi accuſatio incepta non eſſet ſeu finita ſed poſt finitā accuſationē per.x. annos.l.gallus.ff.de libe.et po.& agit petitione hereditatis ciuiliter cōtra heredes.l.i.C.de his quib.ut indi.quod ēt limitat Aug.poſt Ang.in.d.gloſ.niſi occiſor teneretur de parricidio nam tunc querela quo ad publicationem bonorum duraret.xx.anuis ut per Baldum.in.l.iij.quib.res iudi. non no.per tex.in.d.l.incognitione dic ut ibi.per gl. Bar. & alios modernos propter in manitatem delicti de quo mirandum cum in crimine læſæ

maie, quinquennio finitur actio ad publicatio nem bonorum quod tñ intelligas non in primo capite ſed in alijs nam in proditione & rebellione contra regẽ hodie nulla datur preſcriptio ut in cap. reg bona proditorum & diximus ſupra. ℣ † Et no. regulã quã tradit Aug. in. d. glo. circa fi. vbi poſt Bal. Saly. & Ang. in aũt. bona damnatorum. C. de bon. damna. & in. c. i. de pa. cõſtan. & Bar. in. l. i. ff. de bon. dãna. dat regulam ꝙ quando publicatio bonorum venit in conſequentiã pene corporalis ẽ ſublata publicatio bonorum & ita procedit. d. aũt. bona damnatorũ qñ vero nõ venit in conſequentiam ſed eque principaliter ut quia imponitur pena publicationis omnium bonorũ aut partis bonorum ut ĩ ſupradictis conſti. & tunc indiſtincte daẽ publicatio & filijs non relinquitur & caſu quo per conſequentiam filijs non extantibus alijs etiam agnatis & trãſuerſalibus vſq; ad decimum gradum reſeruantur ut per Bar. in conſi. clvij. & Bal. & Ang. in. d. aũt. bona damnatorum & caſu quo reſeruantur filijs, ex his bonis non debet alere patrem ut in. c. i. §. ſi habet de pa. ten. & Bal. in. d. aũt. bona. facit conſti. reg. foriudicatorum bona et conſt. patres pro filijs vbi vxor ammictit dotẽ ſi alit maritum deliquentẽ cum ei reſeruauerit fiſcus dotẽ & dotariũ ſup bonis ſui viri. Sed ꝑ quem iudicem debet fieri talis publicatio bonorum caſu quo fienda eſt dic ut per Ange. in d. glo. & eius bona publicamus. ij. col. ver. quero quis iudicum ibi traddi. Et no. id quod dicit Augu. in. d. glo. v. col. ver. & aduertas ꝙ in ſententia dic atur & eius bona publicamus nam tunc ipſo facto in fiſcum tranſit dominiũ ſecus ſi dicat bona publicanda eſſe ut ꝑ Bald. in. l. i. ſi aduerſ. lib. C. & an in publicatione bonorum veniat feudũ & emphiteoſis priuata et eccleſiaſtica & an legitima & trebelianica dic ut ꝑ Mar. in plene in conſi. xlix. & Gãd ĩ rub. de var. queſt. ex male. v. col. Et q̃ bona veniãt in tali publicatione bonorũ & an futura dic proſequere ut per Ang. in. d. glo. & Gãd. in tit. de bon. male. & Math. in conſti. uſurariorũ & cõſt. oẽs. An aũt Barones poſſint bona publicare dic ut ꝑ Par. in tra. ſind. in verbo excedũt barones, v. car. de exceſſu baro & Math. in cõſt, penã eorũ. et in cõſti. poſt mortẽ. Et an poſſint Barones cõmutare penã corporalem ad pecuniariã, & qñ & an cõmutando penam ſit baronis an fiſci, dic vt ꝑ Capi. deci. ſa. cõſi. xxvij. & an domus & bona hõicide & delinquentis poſſint deuaſtari, & dirui & an creditores & vxor poſſint impedire dic vt per eundẽ Capi. in deciſ. cxxx. ℣ †

35 An aũt damnatus pena capitali & mortis ſuccedat ex teſtamẽto, aut ab inteſtato agnatis dic ꝙ non vt ꝑ gl. Bar. & alios in. l. i. §. qui operas. ff. ad tertull. Marſil. in conſil. cxxxi. plene dic vt per eum. ſed an ipſe poſſit facere teſtamẽtũ an vero effectus eſt inteſtabilis & an ad pias cauſas dic ꝙ nõ vt per Paul. in conſil. lxxxvi. allegat Ioann. andre. in Specula. in tit. de inſtru. edi. §. cõpendioſe. ver. quid de bãnito. docto. in. l. eius qui. ff. de teſta. glo. & doct. in. §. fi. inſtit. quib. non eſt permiſſ. face. teſta. Spec. in. d. ver. quid de bannito. glo. & doct. in. l. ſi queramus. ff. de teſtam. Bar. in. l. qui vult. in princ. ff. de penis. vbi Alex. poſt eũ & per Marſi. in conſi. cxxxiij. in prin. Fulg. in conſi. xliij. Bald. in conſil. ccclxx. ij. vol. docr. Antiqui & mod. plene in. l. ſi quis mihi bõa. §. i. ff. de acqui. here. Ancha. in clem. i. de penis. & in. c. q̃q̃. de vſur. Albe. in trac. ſtat. ij. par. q. xxij. Bal. in. l. i. C. de here. inſtitu. et in. l. gallus. §. & quid ſi tantum. ff. de lib. & po. plene Ang. in glo. & caput a ſpatulis. iij. col. & poſt eum Auguſt. Vbi limita niſi eſſet impoſita pena inſolita vt quia faciat veneno occidi vel proijci de feneſtra nam tunc poteſt facere teſtamẽtum vt per eum ver. & bene aduertas, & Ange. in. d. l. ſi quis mihi bona. §. i. vbi dicit Xp̃m potuiſſe teſtari quia mors eius fuit inſolita, & ita Auguſt. poſt Ange. in. d. glo. quando vero ſolita non poteſt teſtari etiam ſi fuiſſet ꝑ vim a manibus familie liberatus. l. qui vltimo in princ. & ibi Bart. ff. de penis. & in. l. cunctos populos. pen. col. C. de ſum. tri. et ſi. ca. in quo teſtamentum factum ante inquiſitionem formatã eo cõdemnato non v3 ita per Ang. in. d. glo. et caput a ſpatu. iij. co. et an homicida voluntarius gaudeat immunitate dic ut ꝑ Gui-

36 don. Pape in deciſ. cxxi. ℣ † Sed an homicida poſſit ferre teſtimonium in aliqua cauſa dic ꝙ homicida etiam caſu quo licite potuiſſet oc-

cidere infamis eſt infamia facti, & vilis redditur, ui dixit Bal.in.l.decuriones.C.ex qui: cauſ.infa.irro.Ana.in.c.ſi perfodiẽs.de homi. ij.col.Ancha.in.c.i.lxxxv.col.uer.in hac eadem materia de conſti.& ideo non admittitur in teſtem niſi cũ tortura, ita dixit Bal.in auc. ſi dicatur.in fi.ij.col.C.de teſt.& Marſi.in.l.i. in princ.xij.limitatione.ff.de ſicar.& in.l.patre vel marito.ff.de queſtio. & faciunt dicta per Mar.in conſi.ci.vbi infamis non admittitur ſine tortura,&Iaſ.in.d.l.i.C.de ſum.tri.& fi.ca.&vide per Marſ.in pra.in.§.aggredior. vbi infamis eſt& in teſtem ſine tortura non re
37 cipitur & in cõſi.ix.☞ † Item punitur hõicida quia tenetur filijs occiſi ad extimationem operarũ, & ad quãtum lucrari poterat ſi viueret & ad damna, & intereſſe vt plene proſequit Marſi.in conſi.cxv.& conſi.cxxxi.& in ſing. ccccclxxvi.& Panor.in.c.i.de iniurijs.& diximus ſupra, & Par.in verbo pena.verſi. quia
38 pluries.☞ † Et no.doct.quam tradit tex.in.l.q ſententiam.C.de penis. ꝙ ad ſententiam proferẽdam, & penam capitalem inſligendã non debet deueniri niſi de delicto cõſtet ꝑ teſtes & plenas probationes aut per confeſſionem rei idem in.l.raptores.C.de epiſ.& cler.vbi not. Bal.& in.l.i.C.de rapt.vir.ibi legitimis conſtiterit probationibus que probationes debẽt eſſe legitime perfecte, & clare iuxta.l.fi.C.de proba. Ana.in conſil.lix.& Marſi.in conſil. ix.conſi.x.conſi.xxix.cõſi.xxxi. conſi.xxxix. conſi. xliiij.cõſi.l.conſi. lxiij.conſi.lxxij.conſi. lxxxv.conſ.xcij.conſi.ci.conſ.cvij.cõſi.cxvi. & ſeq.conſi.cxxxij.conſil.cxxxiiij.& ſeq.& teſtes debent eſſe omni exceptione maiores niſi in ſubſidium quãdo veritas aliter haberi nõ poteſt & per torturam vt per Marſi.in conſi. cxxvij.& conſi.cix.& conſi.cij.& conſi.v.& conſi.xxxi.& cõſi.xxij.& cõſil.xij.& in pra. in.§.diligenter.vbi ad condemnandum ſecus ad inquirendum vel torquendum nam etiam non oĩ exceptione maiores admittuntur, & ibi ꝙ etiam non interrogati in capitalibus reddere debent rationem,& cauſam ſcientie alias non probant dummõ non inimici capitales admittantur nam etiam in ſubſidium non admittuntur inimici caſu quo alij non habiles admitterẽtur vt per Thom.gram.in cõſi. iij.& conſi.xij.& conſi.xxvi.& conſi.xxxv. & conſil.xlv.&.conſil.lxx.in quibus inhabiles non admittuntur ad condemnandum ſed bene ad torquendum dũmõ non ſit inimicus, & in vo.iij.& de inhabili limita ad defenſam vt ꝑ Iaſ.in.l.vt vim.ff.de iuſti.& iu.& Tho. gram.in.d.conſi.xij.&.d.conſi.xxxij.Iaſ.in.l. i.ff.de reb.cred.& Mathe.in conſti.mala no
39 xia.ij.no. ☞ † Sed quid ſi teſtes de viſu non extẽt ſed alij teſtes de remotis, & eſſent indicia indubitata, & preſumptiones indubitate an ex his poſſit condemnari dic ꝙ non poteſt cõdemnari ad penam corporalem & capitalem ſed ad penam pecuniariam vt plene proſequitur Gand.in rub.de indi.indub.ad cõdemnationem Ioan.and.in Specul.in tit.de proba.§. xiij.Bel.in pra.in tit.de queſtio.xvij.colũ.& ſeq.Boni.in tit.de penis. in fi.Ange.in gl.con pa.inquiſi.& neg.tot.Bal.in.l.fi.C.de proba. vbi Saly.& Brun.in tra.ind.& tor.i.par.Panor.& Fely.in.c.auditis, de preſcr.poſt Inno. in.c.afferte.& in.c.qa veriſimile.de preſump. & in.c.conſtitutus de teſti.& in.c.at ſi clerici. §.de adulterio.de iudi.vbi Panor.& Fely.Anto.in.c.quanto.de preſump.Ancha.in reg.ſemel malus. de reg.iur.x.no.Oldr.in cõſi.cxcij. Deci.in.c.venerabilis.de exceptio.Mathe.plene in conſti.terminum vite.Marſ.in pra.in.§. diligenter.& in.§.quoniã.vbi plene & in rub. C.de proba.& in pra.in.§.poſtꝗ.& in.l.repeti.ff.de queſtio.& in.l.i.§.diuus adrianus.ff. de ſica.& in.l.i.C.eo.& in.l.i.C.de rap. vir. & in conſi.cxxxij.& cõſi.vij.& cõſi.x.Tho. gra.in vo.x.in fi.& vo.xv.& vo.xxi.& vo. xxiij.& conſi.xiij.& ꝑ Capi.in deci.ſa.conſi. cxxvi.in quibus nunꝗ imponitur pena corporalis & mortis ubi damnatur ex preſumptionibus,& indicijs ꝗtuncũq; indubitatis ẽt ſi talia forẽt ꝙ ex eis mẽs iudicis traheref ad hoc indubitãter credẽdũ ut ꝑ eos ſcdm Pau.d ca.& ꝓcedũt ꝑdicta ad cõdẽnãdũ,ſecus tñ ad torquẽdũ nã ex eis torqri põt ut ꝑ Mar.in locis ſupra,& ex hoc habes aliũ modũ excuſandi homicidam a pena ordinaria & mortis vt qñ ex preſumptionibus dãnaf ut proſequitur Pari.in.d.trac.in uerb.pena.uerſ.quia multa.

&Mar.in pra.in.§.qm̃.et aliꝭs locis ſupra quo
ad cõfeſſionẽ uero dic ut ꝑ Mar.in d.§.poſt-
q̃.cõcurrẽtibus traditis ꝑ eũ,et ibi,et in.l.i.ff.d
40 q̃ſt.ꝑ †Et no.ĩ hoc ꝙ ad cõdẽnãdũ ad mor-
tem non ſufficit ſola & ſimplex confeſſio niſi
alia indicia concurrant, & ideo ſi ſimpliciter
confiteretur ſe occidiſſe nec conſtat de corpo
re occiſo aliter q̃ per confeſſionem non poteſt
condemnari ad mortem niſi per alias proba-
tiones uerificetur dicta confeſſio, ut per Fely.
plene in.c.auditis.xvi.col.de preſump.Par.in
d.trac.ver.confeſſio.vbi de confitente homi
nem cuius corpus non apparet per Tgo.gra.
in conſ.lx.& conſ.xxxvij.Mar.in pra.in.§.
poſtq̃.& in conſ.xiiij.& conſ.xxij.& conſ.
viij.& conſ.xxxv.& conſ.xl.& conſ.xlix.
&conſ.liij.& conſ.lxxvi.& conſilio.cxxx.
de hoc plene per Franc.ponzi.in trac.de lam.
uer.vij.alleg.Ang.in.l.i.C.de confeſſ.Bald.in
auc.ſed nouo iure.C.de ſer.fug.Pau.de caſ.in
l.quoties.§.ſi quis hominem.ff.de here.inſtit.
tex.& Bar.in.l.i.§.illud.ff.ad ſille.Aret.in gl.
41 veſtẽ cel.ꝑ †Limitat niſi in caſu in quo aliter
de delicto non poſſet ꝓbari niſi per confeſſio
nem,ut in conſiſtentibus in animo ut hereſi ut
per Bal.in.l.ſi quis non dicã rapere.C.de epiſ.
& cler.& ibi de confitente ſe venenaſſe nam
talis confeſſio non nocet, ut per Bal.& Ang.
in.l.i.C.de confeſ.& in.l.ſi quis in hoc genus.
C.de epiſ.& cler.Cepo.in conſ.xxxiij.Alex.
42 in conſ.cxvi.iij.uolu.ꝑ † Idem dicas ſi inqui
ſitio aut accuſatio non preceſſerit nam talis
confeſſio non nocet cum dicatur facta in aere
nec poterit condemnari,ut dicit Mar.in cõſ.
43 cxxiij.in ſi.†Itẽ ſi dolo fuerit extorta ut quia
ſub ſpe gratie aſſerendo ipſum liberare ſi con
fiteretur nam ſi confiteatur non poteſt ex tali
confeſſione condemnare,ita dixit Imo.in con
ſil.cix.& Par.in trac.ſindi.car.cxviij.verſ.ſe-
quitur quotidiana q̃ſtio.in uerbo tortu.Mar.
in.d.§.poſtq̃.uer.alius preterea.car.ix.iij.col.
& in.l.i.§.queſtioni.ult.col.ff.de queſtio.& in
ſing.cci.incip.in cõfeſſum.& in rub.C.de ꝓ-
ba.nu.cxv.& in.l.ſi quis obrepſerit.ff.de fal.
& in conſ.xiiij.& conſ.xxxij.Bel.in prac.in
44 rub.de queſt.col.xxxi.& ſeq.† Idẽ dicas nõ
nocere ſi dicat ſe occidiſſe ad ſuã d̃fenſionẽ nã
licet non probet factum ad defenſam non po
teſt ad mortem condemnari,ut per Marſil.in
prac.in.§.poſtq̃.plene Iaſon.& Deci.in.l.ut
uim.ff.de iuſti.& iu.Thom.gram.in uo.ij.&
conſ.lxix.diximus ſupra in materia defenſio
nis,& ex his datur etiã alius modus excuſan-
45 di a pena ordinaria homicidã.ꝑ †Sed an ſta-
tim ꝙ confitetur ſtatim poteſt condemnari,
dic ꝙ nõ ſed debet dari terminus ad faciendũ
ſuas defenſiões ĩ quo põt confeſſionẽ tãq̃ erro
neã reuocare &cõſtito d̃ errore nõ nocet&nõ
cõſtito & elapſo termĩo cõdẽnat̃ & punit̃,ita
Sali.ĩ.l.ij.C.de cuſt.re.cuius dictũ &practicã
omnes obſeruant,ut per Thom.gram.in con
ſil.lxix.in princ.licet contrarium dicere uidea
tur in conſ.xlix.idem in uo.xiiij.uide practi-
46 cam ut per Marſ.in.d.§.poſtq̃.† Et no.illum
tex.in.d.l.qui ſententiam.quẽ ponderat Mar.
in ſing.cviij.incip.alias fuit interrogatus ad
hoc ꝙ ſi ſtantibus probationibus claris & le-
gitimis ſi iudex ponit reum ad torturã vt tol-
lat remedium appellationis vt ſit cõuictus, &
confeſſus iuxta.l.ij.C.de iura.calum.& Mar.
in pra.in.§nunc videndum.& reus in tortura
ſit fortis,& perſeuerat in negatione, & nunq̃
confitetur ꝙ non obſtante negatione poterit
illum condemnare ad mortem ſtantibus legiti
mis probationibus qui tex.licet ita ſoleat alle
gari non tamen hoc dicit cum non loquatur
de reo torto ſed tortura teſtiũ,tñ ita allegat̃ et
ita dicit ꝑ ill.tex.tenet̃ Bal.ĩ.c.ad nr̃am.circa
fi.de ꝓba.uer.ĩ.no.et ſeq̃t̃ Alex.poſt Bart.ĩ.l.
unius.§.i.ff.de q̃ſt.ꝑ illũ tex.et ſeq̃t̃ ẽt hoc di-
ctũ Tho.gra.ꝑ illũ tex.in cõſi.xij.et Math.in
cõſil.humanitatẽ.vi.no.ubi ẽt ſi fuerit tortus
ex indicijs indubi.licet neget põt tñ cõdẽnari
ut ꝑAlex.ĩ.d.l.unius.ĩ.l.ita niſi torq̃at̃ ut nõ-
dat ſocios et mãdatores,ut ꝑ Mat.ĩ cõſti.ſi dã
na clãde.ĩ ſi.xij.no.ſed cõtrariũ tȝ Albe.ĩ.l.edi
ctũ.ff.de q̃ſt.et ſeq̃t̃ Cep.ĩ cõſ.xxxij.et Mar.ĩ
pra.ĩ.§.nũc uidẽdũ.et ĩ d.l.edictũ.et ĩ ſing.cc-
lxij.ici.qd̃ potui nolui et Tho.gr.ĩ uo.ij.& dũ
alias occurriſſet ĩ fcõ r̃ndi ad hãc cõtrarietatẽ
Mar.et aliorũ,ut alterod̃ his mõis ꝓcedat cõ
trariũ vȝ quando non ſufficiẽter fuerit tortus
taliter ꝙ per torturã non fuerint annihilate
ꝓbões,in alio uero ſingulari qñ ſufficienter

vt patet ex eo, vel locũ habet cõtrariũ qñ ſuperueniſſent clare ꝓbatiões vel quia fuit tortus ex indicijs & non claris probationibus ut quia forte eſſent alia indicia ultra probationes claras & fuiſſet proteſtatus uel ut tollat remedium appellationis, ut dicit Cepo. in. d. cõſi. xxxij. quod tamen locum non habet ubi extat ſtatutum ꝙ in cauſa homicidij uel capitali non appelletur ut extat in regno per ritũ magne curie incip. item non appellatur uigore certarum literarũ ſub rub. de appell. & Tho. gram. in. d. vo. ij. & dum quidam in cauſa raptus allegaret, ideo tortum ut tolleret remediũ appellationis ideo poſſe iterũ torqueri uel cõdemnari ex precedentibus ꝓbationibus reſpõdi inaduertenter locutum cum in tali crimine locum non habeat appellatio iuxta. l. i. C. de rap. uir. & l. raptores. C. de epiſ. & cler. ideo talem proteſtationem non iuuare iuxta tradita per Cepol. in conſil. xxxij. poſſet etiam procedere ubi non eſſent ita clare probatiões iuxta dictum Alex. poſt Bar. in. d. l. unius. in. i. dicto crederem ꝙ ſi probationes eſſent clariſſime taliter ꝙ delictũ nõ poſſet tergiuerſari nõ obſtante tortura poſſet condemnari niſi tortura foret tanta & ſepius repetita ut omnis probatio annihilaretur per torturam & perſeuerantiam in tortura ut fuit in caſu premiſſo occurrente Math. uero in. d. conſti. humanitatẽ. poſt Andr. diſtinguit aut ex dubitatis indicijs uel claris probationibus, & tunc condemnari poteſt non obſtante tortura licet tũc poſſit appellare, & per Alex. in. d. l. vnius. alias diximus

47 ſupra in materia torture de his. ☞ † Et no. ꝙ ſi pena mortis daretur ꝓ homicidio alternatiue vel alio delicto ꝙ iudex nõ poteſt dare electionem reo vt per Fely. in. c. inter ceteras. ver. aduerte tripliciter. de reſcrip. & per Bal. in. l. quicunq;. C. de ſer. fug. vbi de ſtatuto ꝙ decapitetur vel ſuſpendatur pro homicidio an electio ſit condemnati & an morituro poſſit dare electionem mortis dic vt per Bar. in. l. i. C. qui ad liber. perue. non po. Ang. in gl. & caput a ſpa. pen. col. & Bald. in. d. l. quicunq;. & in. l. data opera. i. col. C. qui accuſ. po. & vide gloſ. in. l. aut facta. §. animanti. ff. de penis. & vide in alternatiuis penis cuius ſit electio vt per Bart. in. l. i. §. expilatores. ff. de effracto. Bar. & Bal. in. l ſi fugitiui. C. de ſer. fug. & in. d. l. quicunq; & per Areti. in. l iuſiurandum. §. ait pretor. ff. de iureiur. Bart. in. l. Lucio. in fi. ff. de leg. ij. & & Bal in auc. ſed nouo iure. C. de ſer. fu. & per Imo. in. l. ij. ff. de pub. iudi. & de electione penarum per Bald. in. l. fi. C. de accuſa. in fi. Panor. in. c. Ↄ cauſis. de off. deleg. Ang. in. c. ſicut

48 de iudeis. ☞ † Vltimo circa penas imponendas attẽdendum & cõſiderandum eſt id quod dicitur in. l. aut facta. in princi. ff. de pen. & tradit Boni. in rub. de penis. in penis namq; imponẽdis hec ſunt cõſideranda vʒ cauſa delicti ex qua cauſa illud fecerit perſona delinquentis, & contra quã perſonam deliquerit, tps, locus, qualitas, quãtitas delicti, euẽtus, etas, dignitas nobilitas, ſexus, ſciẽtia, & conditio delinquentis, vt hec oĩa colliguntur ex. d. l. aut facta. & l. quidam. & l. in ſeruorum. §. fi. ff. de pen. c. ſicut dignum. de hõi. l. ſeruos. C. de vi publi. c. ſane. de offi. delega. l. pedius ff. de incend. rui. naufr. in conſti. qui doloſe. & in conſti. qualitas perſone. Item iudex diligenter aduertat ne grauiorum penam imponat q̃ a iure ſtatuta reperitur niſi ex cauſa vt infra dicetur vʒ maxime multis delinquentibus, & craſſantibus tunc enim opus eſt exemplo maioris pene vt alij terrantur. d. l. aut facta. §. ſed & l. i. C. ad. l. iul. repe. Item iudex ſemper debeat cum temperamento benignitatis imponere penam, & nõ cũ ſeueritate. l. reſpiciẽdũ. §. furta. ff. de pe. tandẽ iudex debet examinare et idagare ſubtiliter qua mẽte, & cã deliq̃rit ut videat ſi dolo aut culpa aut errore aut caſu aut negligentia & quo inſtrumento cum qualitas doli in maleficijs inſpiciatur. l. i. C. de ſicar. voluntas enim & propoſitum diſtinguũt maleficia. l. qui iniurie. ff. de fur. l. quod reipub. ff. de iniur. l. i. §. diuus. ff. de ſicar. item conſideret cauſam, & ſinem maleficij cõmiſſi vt ſi libidinis cã fecerit an animo occidendi vel aliter delinquendi, ac ẽt conditionem, & qualitatem delinquentis vt ſi minor aut ſolitus. delinquere aut bone vite conditionis, & fame oĩa circunſpectus iudex cõſideret in penis ipſis infligẽdis iuxta p̃dicta ac tandẽ obſeruet etiam tradita p Mar. in pra. in. §. occurrit vbi etiam inſtruit iudices

qualiter

qualiter ſe habeant tam in procedendo ꝙ in condemnando & puniendo ibi uideas hec circa penas a iure ciuili inductas ſufficiant.

49 ¶ †Iure uero canonico pro homicidio imponitur pena perpetui carceris iuxta.c.nouimus de uer.ſig.&.c.pen.in ſi.de heret.&.c.quamuis.de pen.in.vi.Anan.in conſi.i. Imo. & alij in.c.qualiter et quando.de accuſa.in.§ ad corrigendos.Panor.in.c.tue.de pen.Barto.in l.ij. iij.col.ff.de publ.iud.Bal.in.l reos.ij.col.C.de accuſa.et per Panor.et Fely.in.c.cum non ab homine.et in.c.at ſi clerici.de iudi.Stepha.auſre in repe.cle.i.de offi.ordi.uer. occaſiõe premiſſorum,et licet in ſpecie non loquantur de homicidio,tamen indiſtincte loquuntur, et ex doctr.Panor.in.d.c.tue.et in.d.c.cum non ab homi.et Stepha.in.d.uer. occaſione deprehendi poteſt,nam diſtingunt delicta leuia grauia grauiora,et grauiſſima,et pro grauiſſimis dicunt imponi penã perpetui carceris grauiſſimum autem delictum dicitur,ubi de iure ciuili mors uenit infligenda,ut per Iaſ.in auctẽ.ad hec.C.de iudi.ſed pro homicidio pena mortis imponitur iure ciuili ut ſupra,ergo iure canonico pena perpetui carceris infligitur hoc etiã tradit Ancha.in conſi.clvij.et Cepo.conſil.xi. vbi ꝙ vbi de iure ciuili pena mortis infligitur naturalis iure canonico imponitẽ pena degradationis et traditur iudici ſeculari ubi uero de iure ciuili mors ciuilis imponitur deponitur et

50 perpetuo carceri mancipatur. ¶ † not.ꝙ ius canonicum nunquam pro quocunq; delicto etiam grauiſſimo imponit penam mortis et ſanguinis,ut per glo.ij.q.iij.c. preuaricator.Inno.in.c.cum oporteat.de accuſa.et in.c.qualiter et quando.eo.tit.vbi etiam Felyn.in.d.§. ad corrigendos.et in.c.ctimina.vbi Panor.de colluſ.de tegen.doc.maxime Pau.Alexan.et Iaſ.in.l.tranſigere.C.de tranſ.Fely.in.c.ſi qñ. iij.col.de reſcrip.Cepo.in conſil.lxxiij.Alexã. poſt Bar.in.d.l.ij.ff.de publ.iud.Paul.de caſt. in conſi.cxix.pleniſſime Maria.Socy.in.c.ſententiam ſanguinis.ne cler.vel mona. Panor. in.d.c.at ſi clerici.& in.d.c.nouimus.ubi dixit non reperire iure canonico penam mortis, & in.c.ad audientiam.de crim.fal.& in.d.c.archiepiſcopatu de rapt.bene tamẽ impõit penã prefatã perpetui carceris,vt ſupra non aũt ꝙ damnetur in metallum tamen ſi damnetur vt nec retractatur vt per Inno.In.d.c.qualiter & quando.lo.ij.& ibi Fely.in.d.c.ad corrigendos.ver.ſubdit etiam.item & penam exilij,& verberationis citra tñ penã ſanguinis imponere poteſt etiam in perſonis clericorum vt per Panor.in.c.i.de calũ.& in.c.preterea.de cler. percu.& in.c.ij.requiris de appella.& in.d.c. in archiepiſcopatu vbi pena corporalis impõi poteſt dummõ non tranſeat in emanationem ſanguinis.& in.c.cum te.de re iudi & in.d.c. ad audientiam de crim.fal.idem in ſubſidium vbi pena pecuniaria ſolui non poteſt vt per Panor.in.c.ad liberandum.de iudeis.item de truſio in monaſteriũ, vt in.c.tue.de penis.vbi Panor.& Stepha.ubi ſupra.et penas quas ponit ius canonicum,uide ut per Panor.in c.cũ non ab homine.de iudi.& Fely.ibi in uerſ.reſpectu pene exilij ubi enumerat penas uarias de iure canonico plene Fely.in.d.c.ad corrigẽdos,& ibi ſi moriatur an dicatur mori naturaliter an cum cruciatu,et an tunc efficiatur irregularis ex hoc ſi moritur cito,et an poni poſ-

51 ſit in gabia. ¶ †Et no.ꝙ ſi reperiatur imponi per ius canonicum pena mortis intelligitur per ſententiam excommunicationis,ut per Panormi.in.c.per venerabilem.qui filij ſint legit.ulti.not.et in.c.i.ulti.col.de furt.et in.c.ij.in glo. ſi.de maio.et obed.Tho.ij.ſecũde.q.xcix.ar.

52 ulti. ¶ †Sed an pena perpetui carceris morti equiparetur Inno.in.d.c.qualiter et qñ. dicit ꝙ ſic Panor.in.c.tue.de penis.et Card.in.c.ſi. de tranſa.per Mar.in pra.in.§.attingã.Cepo. in conſi.lxxiij.Bar.aũt in.l.ij.ff.de pub.iud.& Bal.in.l.reos.ij.colũ.C.de accuſ.Alex.Iaſ.& alij in.d.l.tranſigere dicũt non morti equipa-

53 rari ſed damnatiõis in metallum. ¶ † Et no.ꝙ licet pena perpetui carceris imponat ius canonicum tamen procedit in puniendis clericis non aũt impuniendis laicis pro criminibus eccleſiaſticis nam laico non poteſt imponere talem penam perpetui carceris,ita dixit Oldra. in cõſi.lxviij.incip.queritur,& Roma.in ſing. ciiij.incip.tu ſcis.ꝙ de iure ciuili.& de penis eccleſiaſticis et perpetui carceris per Cepol. in d.conſi.lxxiij.et an epiſcopus dãnans ad per-

petuos carceres poſſit ĩ ſentẽtia reſeruare ius
minuendi penam arbitrio ſuo,dic vt per Fely.
4 in.d.§.ad corrigendos.¶ † Sed an iudex ſecu-
laris poſſit damnare laicum ad perpetuũ car-
cerem & an damando valeat ſeñia tex.in.l.
ſeruo.C.de pen.& in.l.incredibile.ff.eo.& in
l.aut damnum.§.ſolẽt.ff.eo.& Bar.in.d.l.ij.ff.
de pub.iud.& poſt eũ Alex.ꝙ non poteſt dam
nare ſed Bal.iu.d.l.reos.poſt gloſ.in.d.l.incredi
bile.& ibi Bald.dicunt valere ſententiam ſed
reuocari poſſe at Bal.in conſi.ccclxxx.iij.ũol.
55 dicit ſententiam eſſe ipſo iure nullam. ¶ †Sed
an damnatus ad perpetuos carceres efficiatur
inſucceſſibilis vt ſi heres inſtituatur poſſit ha
bere hereditatẽ vel ãb inteſtato ſuccedere tra-
dit Bar. in.l.i.C.pe his qui ad liber.peruen.nõ
po.vbi etiam ꝙ non poteſt damnari.Et an effi
ciatur inteſtabilis, vt non poſſit facere teſta-
mentum Ange. Imo.Alex.Areti.& Iaſ.in.l.ſi
quis mihi bõa.§.i.ff.de acqui.here.Alex.poſt
Bar.in.d.l.ij.ff.de pub.iud.Ange.in gloſ.qui
iud.car.tu.vbi ꝙ non poteſt damnari iõ non
efficitur iteſtabilis Fulgo.in conſi.cxliij.Fely.
in.c.excõicamus.in fi.de here.& plene in.d.
§.ad corrigendos.Et dixit Ange.in cõſi.cclvi.
ꝙ iudex damnãs aliquem ad perpetuum car-
56 cerem tenetur actione iniuriarum. ¶ † Et no.
etiam aliam penam de iure canonico vltra ꝑ
petuũ carcerem ꝙ poteſt ꝓ tabilibus delictis
grauiſſimis vt hereſi murari & appõi ꝑpetuo
in muro murari,vt in.c.i.& ibi perpetuo mu-
randus de here.in.vi.& in.c.vt cõmiſſi ibi car
cere vel muro eo.tit.Fely.i.c.cũ nõ ab hoĩe.in
57 ver.reſpectu pene exilij.de iudi. ¶ † Et not.ꝙ
licet de iure canonico nõ poſſit imponi pena
mortis,ſed perpetui carceris ut ſupra , poteſt
tamen pro homicidio tradi curie ſeculari con
demnandus & puniendus pena mortis per iu
dicem ſecularem precedente tamen prius de-
gradatione ipſius clerici,ut per Ange.in glo.
& caput a ſpatulis,ubi tradit & traditur in d.
c.cum non ab homine . in quo uidendum eſt
primo que ſint delicta degradatione digna ſe
58 cundo de forma degradatiõis . ¶ †Circa pri-
mum not.duplicem eſſe degradationem ver-
balem & actualem de quibus in.c.i.de penis.
in.vi.& doct.tradunt in,d,c,cum non ab ho-
mine.& in.c.at ſi clerici.de iudi.& Spec.in ti
tu.de accuſa §.ij.uer.item queritur de forma
Ioã.de firmo.in ſuo tract.de epiſcop.viij.lib.
ulti.par.& Fely.in.c.non poteſt.circa fi.de re
iudi.doct.in.c.qualiter & quando.de accuſa.
& in.d.c.tue.de pen.Ange.in.d. glo.& caput
a ſpat.vi.col.uerbalis enim degradatio fit ob
grauiora & enormia delicta , ut in adulterio
homicidio,& alia de quibus per doct.But.&
Panorm.in.d.c.at ſi clerici.& in.d.c.cum non
ab homine.& in.d.c.tue.Verbaliter enim de-
gradationis dicitur deponi, & pena depõnis
imponitur taliter degradato quod intelligas
dummodo ſit incorrigibilis,ut quia tertio mo
nitus non deſiſtat , ut dicitur in.d.c.cum non
ab homine.vbi glo.&doc.in.c.at ſi clerici.et
in.d.c.tue.& Ang.in.d.glo.idem actualis de-
gradatio fit ob enormia & grauiora delicta
d.c.at ſi clerici.§.de adulterijs.& ibi Anto.&
Panor.& in.d.c.cum nõ ab homine.& Ang.
in.d gl.et gl.ord.in.d.c.ad cõprimẽdũ.de offi.
79 ordi.& ibi doct.¶ †Sed an ꝓ homicidio fiat
actualis degradatio,ut tradatur curie ſeculari
puniendus glo.in.c.ad abolendam.de here.et
in.d.c.cum nõ ab homine.ponit tria delicta in
quibus actualiter degradatur & traditur pu-
niendus curie ſeculari hereſi . falſitate & iniu-
ria & contumelia facta epiſcopo ſuo doct.ibi
dem tam in.d.c.at ſi clerici.ꝗ in.d.c.cum nõ
ab homine.ꝗ etiam in.d.c.ad abolendam.ma
xime Panor.in.d.c.at ſi clerici.uer.ad tertiũ.
poſt Ant.&Ang.in.d.glo.addunt.nonnullos
alios caſus in quibus poteſt degradari actuali
ter & tradi curie ſeculari de quibus ibi ꝑ eos
quo ad aũt ad materiã nrãm hõicidij conclu-
dũt ꝑ tex.i.d.c.cũ nõ ab hoĩe nõ dẽre tradi cu
rie ſeculari niſi cõcurrẽte incorrigibilitate, vt
ꝗa plura cõmittat hõicidia nã tũc tradi põt cu
rie ſeculari,idẽ ſi hõicidiũ fuerit ꝗlificatũ urꝗa
ꝑ aſſaſſiniũ cõmiſſum uel ꝓditorie uel ꝑ par-
ricidiũ,uel contra principum dñm terre, ut ꝑ
Capi.in deciſ.ſa.cõſi.cxxx & deciſ.clv.in his
enim põt tradi curie ſeculari,& occidi,& ita
dicit in diſputatiõe cõcluſiſſe Panor.una cum
Anch.& Ang.in.d.gl.dicit ẽt ſi nõ ſit ĩ corrigi
bilis,& tex.in.d.c.cũ nõ ab hoĩe.inqũ nõ po
nat penã ꝺgradatiõis itelligũt de ſimplici ho-

micidio,& ita reſident predicti doct.& cõiter
tenetur & per Areti.in.d.c.cum non ab hoie.
xiiij.col.Fely..c.i.in fi.de hõi.& in.c.inquiſi-
tionis.i.col.de accuſ.& Anch.in conſil.clviij.
Fely.in.c.ſi quando.v.col.de reſer.vidẽda lon
ga diſputatio Panor.in.d.c.at ſi clerici. verſi.
ad tertium vſq; ad fi.poſt Ancha.cuius verba
reaſſumit & ibi per eum vide ex quibus deli-
ctis tradiť curie ſeculari,& an ſit neceſſaria ĩ
corrigibilitas & ibi in fi.pri.ſentit ꝙ in grauiſ
ſimis vbi per penam eccleſiaſticam,& ius ca-
nonicum non poteſt puniri defectu pene tra-
ditur curie ſeculari Fely.vero in.d.c.ſi quan-
do.dicit non defectu pene ſed defectu execu-
tionis pene,dic vt per eos,& per Firma.in.d.
trac.de epõ.viij.lib.vlt.par.& vide Bald.in.l.
cum fratrem.C.ad ſille.& in.l.presbyteri.C.
de epiſ.& cler.in materia & per Hoſti.in.c.ij.
de hõi.& gloſ.in.c.ij.ne cler.vel mon.vbi di-
cit pro homicidio degradari quod tamen in-
telligit Burric.in.d.c.at ſi clerici. degradatio-
ne uerbali,& non actuali,& uide multa tradi
ta per Deci.in.d.c.at ſi clerici.xxiij.co.& ſeq.
uer.uenio ad tertium.& uer.poſtremo.de hõi.
clerico.& in.d.c.cum nõ ab hoie in qbus ple-
ne tradit in quibus caſibus degradať,& qua-
liter fiat degradatio & an reqrať ĩcorrigibili-
tas,&qñ puniť ĩcorrigibilis abſq; d̃gradatiõe
puniť ꝑ iudicẽ ſecu.plene dic ut ꝑ eũ,& uid̃ ꝑ
Mat.ĩ cõſt.reg.de ꝑſonis ubi ponit que reqrãť
ut tradať curie ſeculari,&an ꝓ hõi.& an ꝓ re
belliõe,& cri.leſe mai.&an priueť bñficijs,&
an per iudicem ſecularem dic ut per eum, &
de pena homicidij ſecundum ius canonicum
60 per Mar.in conſi.vij.. ¶ †No.tamen ordinem
traditum per Panor.in.d.c.cum nõ ab hoie.ꝙ
primo pro grauiſſimis deponitur.ij.exõicatur
iij.anathematizať.iiij.ſi eſt incorrigibilis, &
deuenit ad profundum malorum degradatur
& traditur curie ſeculari puniendus licet ibi
dicat non requiri aliam degradationem tri-
bus illis interuenientibus ex quo eccleſia non
fouet eum ſed exutus eſt oĩ priuilegio dũmõ
tamen pronunciet illum incorrigibilem eſſe,
& deueniſſe ad profundum maiorũ & exu-
tum priuilegio alias obtineret priuilegium,vt
ibi per Panor.& poſt eum per Barba,& alios

61 poſtill. ¶ † Et an degradatus retineat priuile-
gium fori,dic vt per Specul.in tit.de compe.
iu.adi §.i.ver.in qbuſdam.vbi anteq̃ tradatur
curie ſeculari retinet priuilegium licet degra-
datus.Et an retineat priuilegium.c.ſi qs ſua-
dente?dic vt no.in.c.ij.de penis.in.vi.vbi ꝙ
verbaliter retinet actualiter non ꝑ.d.c.ij.in fi.
62 & Mar.in ſing.cvij. ¶ †An aũt in aſſaſſino ſit
neceſſaria degradatio ut puniri poſſit a iudice
ſeculari an uero tãq̃ exutus oĩ priuilegio cleri
cali a iudice ſeculari puniri poſſit iuxta.c.i.de
hõi. in.vi.Par.in tracta.ſin.car. xxxviij.dicit
abſq; degradatione puniri poſſe cũ a iure ipſo
facto ſit degradatus per.d.c.i.Steph. aufre.in
rep.clem.i.de offi.ordi.de poteſt.ſecul.contra
eccleſ.perſo.xviij.fall.& Marſi.in.l.i.in princ.
nu.lxi.ff.de ſicar.& in.l.i. nu.cvij.C.de rapt.
uir.& in conſil.ix.dic ut per doct.in.d.c.at ſi
clerici.& in.d.c.cũ non ab hoie.vbi plene De
ci.poſt Panor.&Anto.qui dicunt requiri de-
gradationem actualem intelligentes.c.i.d̃ hõi.
in.vi.loq̃ in verbali degradatione quaſi ipſo
facto ſit depoſitus & degradatus uerbaliter ta
men requiritur actualis degradatio dic ut per
eos ibi & cum materia ſit canonica nec liceat
ponere falcem in meſſe alienã ad canoniſtas
cõuola in.d.c.at ſi clerici.et c.cũ non ab hoie.
63 ¶ † Circa ſecundum de forma degradationis
&, qualiter fiat iſta degradatio,& quo ordine
dic plene ut in.c.degradatio quod eſt.ij.de pe
nis.in.vi.& ponit Specu.in tit.de accuſa.§.ij.
uer.degradatur.&.§.iiij.& traditur in.c. non
pñt.de re iudi.& Deci.plene in.d.c.at ſi cleri-
ci.Iac.but.& Bal.in auc.presbiteri.C.de epiſ.
& cler.Bart.in.l.qui uno.§.exautoratur.ff.de
re milit Firma.ĩ.d.tra.de epiſ.viij.lib.ult.par.
&ꝑ Mat.in.d.cõſt.de ꝑſonis.& de forma de-
gradationis militis per Bar.in.d.§.exautora-
tur.& per Pari.in.d.trac.vij.car.& de degra-
tione doctoris ibidem , & per Bald.in.l.ij.§.
ignominie cauſa.ff.de infamib.& perThom.
gram.in uoto.xxv.& per Alexan.poſt Barto
64 lum in.l.prima.C.de dignit.lib.xij. ¶ †Et ex
quo ſupra dictũ eſt imponi penam perpetui
carceris qualis eſſe debet talis carcer & an ta
lis ꝙ ſtatim moriatur dic ꝙ non ſed ꝙ conſer
uetur per aliquid tẽpus nec ꝙ fame ſtatim mo-

riatur ut per Panor.in.d.c.cũ non ab hõe in fi. & Ioan.deligna.in clem.i.de penis & per Feli.in.d.c.cum non ab homine in fi.& in.c.qualiter & quando.§.ad corrigendos de accuſ.& ibi de alia pena ꝙ ponatur in gabĳs que non eſt in uſu. Et no. ꝙ ubi eccleſia degradatum tradit curiæ ſeculari debet itercedere ne mors inſtigatur & iudex ſecularis faciat ad ſui libitũ, vt in.d.c.nouimus de ver.ſig.Pano.in.d.c. cum non ab hõe verſ. ſecundo opponitur.d.

65 c.nouimus. ☞ † Sed quid ſi fuit degradatus per iudicem eccleſiaſticum & traditus curiæ ſeculari ſi opponit & allegat degradatus nulliter fuiſſe degradatum quis cognoſcet de degradationis nullitate an poſſit iudex ſecularis de hoc? dic per Steffa.aufre.in.d.clem.i.in tra. de poteſt.ſecul. contra eccleſ.perſo. in prima reg iiĳ.fallen.ubi allegat Lucam de pen.in.l.ſecunda.C. de pri.ſcol. libr. xĳ. ubi etiam an lata ſententia perpetue depoſitionis in ſacerdotem & fuerit ſollemniter degradatus & traditus iudici ſeculari per eum pena legitima puniendus an iudex ſecularis debeat eum & cauſam eius & crimina iterum examinare dic ut

66 per eum. ☞ † Item punitur homicida de iure canonum ut efficiatur irregularis & priuetur officio & beneficio vt in.c.ĳ.& per totum de homicidio & per totum de cleri.percuſſ.& de cleri.pugna.in due.45.diſti.ꝑ totum et.50.diſti.c.clericũ &.c.de his clericis & in.c.pen.de homicidio & ſpecul in tit.de diſpenſa.§.iuxta ver.facto aũt.ſed an ipſo facto an per ſentẽtiã priuetur? dic ꝙ non ipſo iure ſed per ſententiã gloſ.in ſum.xv.q.viĳ.glo.fin.in.c. paſtoralis. viĳ.diſtin.Car.Panor.Imo.& Feli.in.c. querelam de iureiur.ver.ſimiliter. doct.in.c.cũ non ab homine de iudi.& in.c.cum noſtris de conceſſ.preben.vbi Panor.& per Corſ.in ſing. in verbo ſententia lo vlti.vbi plene & per Felin. plene in.c.inquiſitionis.i.colum.de accuſ.et in c.ex parte verſi.quod aũt periurus de reſcrip. Bald.in.l.fratrem vlti.colum. C.de his qubus vt indi.Mar.in pra.in.§. poſtquam Thomas ferra.in caute.xliiĳ.& per.Petrum de biaxio in ſuo tra.directorĳ electionum ſecunda par. c.xxx. extende etiam in interficiente iudeum nam priuatur beneficio ut per Arch.in.c. minor.1.diſtin.Fel.in.d.c.inquiſitionis vbi dat cautelam vt ante priuationem per ſententiam renunciet alicui amico, ut poſt diſpenſationem amicus ei renunciet & ſic ante priuationem legitime retinet homicida beneficiũ et per Tho. ferra.in.c.caut.& Petrum debia.in.d.tra.& ꝑ Ioan.de arno. in ſingu.xxĳ. vbi limita niſi in delicto qualificato ut in aſſaſſinio nã ipſo facto eſt priuatus ſi conſtat iuxta.c.i. de homi.

67 in.vi.poſt Feli.in.d.c.inquiſitionis. ☞ † An aũt cum bona conſcientia peracta penitentia homicida retineat beneficium ibidem per Felin. & Imo.& alios in.d.c.cum noſtris Henri. bo. in.c.queſitum de tempo.ord.& ibidem an faciat fructus ſuos homicida Bald.Pau.& Ange.in.l.predonis.ff.de peti.here.Paul Alexã. & Iaſ.in.l.i.C.de his qubus ut indi Anch. in c.felicis de here.in.vi.Feli.in.c.de quarta ver. faciunt poſtremo predicta de preſcrip.

68 ☞ † An autem homicida poſſit renunciare beneficio quod habet per Fel.in.c.in noſtra de reſcrip.verſi.ceterum quando a poſtillabis. Limita tamen predicta in homicida qualificato ut aſſaſſinio & parricida nam talis ipſo iure ẽ priuatus officio & beneficio ut in.d.c.i. de homi.in.vi.doct.in.d.c.cum nõ ab homine ubi Panor.& in.d.c.at ſi clerici poſt Anto.& Feli.in.d.c.inquiſitionis ubi ita limitat & de iſta irregularitate propter homicidiũ & percuſſionem vide multa per Specul.in titu.de diſpenſa.§.iuxta per totum & ibi de clerico cirugico quod propter imperitiam & malam curã ex inciſione vene vel potatione fecit mori infirmum & vulneratum & ibi de extrahẽte ſagittam de gucture vel pectore vulnerati propter quod citius fuit mortuus efficitur irregularis & de eo qui infirmo dedit potũ uel aliud ſimile contra conſilium medici ut ibi per eum iĳ.colum.vide in verſi.ſed queritur quãdo occaſione homicidĳ cum ſeq.verſi.multis & per doct.in.c.ad audientiam de homicidio & in d.§.iuxta verſi. ſed queritur quando efficitur irregularis ratione mandati & conſilĳ & in verſic.facto autem quando propter homicidium per ſe cõmiſſum efficitur irregularis & in verſi.quid ſi agenti per rati habitionem & de dicto verſic.ſed queritur vſq; ad fi.§. iuxta

proſequere

proſequere materiam irregularitatis ratione homicidij & percuſſionis cuius dicta addēda eſſent in materijs ſuis maxime in dāte cām & in mandante & conſulente & ratum hñte & per ſe faciente ibi ergo addenda ſiqua ibi dicta nō ſint ex dictis per Specul. ubi ſupra vbi multa ponit conferētia ad premiſſa. Et an occidēs mortuū ſeu ī loco letali vulnerans mortuū aío occidēdi efficiatur irregularis ſicut ſi viuū occideret dic ut per Marſi. in .l. qui ſine. ff. de qō.

69 ¶ † Et quis poſſit diſpenſare ſuper hōicidio ad ordines & beneficia obtinēda & an & quā do epſ diſpenſat proſequere ut per Specul. in d. §. iuxta in fi. verſi. qñ autē & per quē poſſit circa irregularitatē homicidij diſpenſare & in §. ſeq. nunc de epiſcoporum ver. prohibeť aūt epſ diſpenſare cum homicida & in. §. nunc breuiter ver. quinto cum homicida et per doct. in c. at ſi clerici et in. d. c. cum non ab homine ubi Anto. & Feli. & Panor. & Deci. dic ut per eos quando per papā pro hōicidio voluntario & caſuali & quādo per epiſcopū & per Petr. de biaxio ī. d. tra. directorij electio. iij. par. xxx. c. vbi diſtinguiť de bñficio curato ut ſolus papa & beneficio ſimplici vt epiſcopus poſſit ¢ dic vt per Feli. in. d. c. ad audientiam de hōcidio.

70 ¶ † Et an epūs aut eius Vicarius poſſit penam priuationis beneficiorum commutare in pecuniariam dic ut per Paul. in conſi. ccvij. ꝙ non & quia materia eſt canoniſtarum ad eos me remittam & hec ſufficiunt quo ad primum ſequitur de cauſis minuentibus penam

71 homicidij. ¶ † Circa itaqꝫ ſecūdum ex quibus cauſis pene homicidij minorātur aut diff erātur dic ꝙ cauſæ predicte in ſuperioribus locis recitate minuūt penam ordinariam homicidij vt ſupra in materia mādati & in materia cauſarū excuſantiū homicidium ex quibus minuitur pena ordinaria ſunt etiam nōnulle alie cauſæ & minuentes & differentes penam or-

72 dinariā homicidij ¶ † Et primo excuſat & minuit penam ordinariam homicidij & eſt cauſa vt minuatur vtilitas publica, & ideo ſi homicida eſſet unus magnus artifex taliter quod eius vita eſſet profutura reipublice pena minui debet non mortis imponi ſed alia minor vt relegatiōis vel, pecuniaria reſcribēdo ad principem ut no. ſ. l. ad beſtias. ff. de penis per quā legem dixit Dy. euaſiſſe a pena ordinaria quēdam inſignem artificem fabrum qui ſociū percuſſit & manus amputari debebat fuit dicta pena mitigata per principem ratione ſue peritię pro hoc etiam. l. non omnis. §. fi. ff. de re mili. ubi per principem poteſt indulgeri transfuge qui alios demonſtrauit ita per Par. in trac. ſindi. in verbo pena in princ. vbi dicit ſe alias habuiſſe in facto & euaſiſſe quendā bombarderium qui occiderat quendam qui fuit relegatus a patria per annos quinqꝫ qui bene ſeruierat in bello idruntino & per Lud. in ſing. xi. & ī ſin. cccclxi. incip. inſcienſis Iaſ. in. l. lex. eſt. ff. de leg Math. in prohe. conſti. in prin. ix. no. & in. §. nos itaqꝫ. vi. no. vbi etiam de detegente prodictionem Feli. in. c. querenti. iij. col. de offi. deleg. Cepo. plene in. ij. caut. in prin. Vbi limitat niſi tumultus aliter ſedari nō poſſit. l. pen. ff. de ſicar. niſi interficiatur nam tunc acceleratur executio vt dicetur & uide ꝑ Io. de am. in epito. lij. poſt Feli. in. c. cum illorum ij. col. de ſent. excōi. vbi de artifice pictore pena manus puniendo quod poſſit ſibi amputari vnus digitus & in epito. ſeq. liiij. quādo deberet ſibi lingua amputari ratione blaſfemiæ.

73 ¶ † Et alio caſu acceleratur executio vt ſupra vbi condemnatus eſſet latro manifeſtus vel ſeductor prerumpens nam tunc fieri poſſit executio deinde ad principem reſcribi. l. filio exheredato. §. ij. & . l. vero. §. fi. ff. de iniuſto rup. teſta. & per Cepo. conſi. xxxvi. in fi. glo. in . l. & ſi ſeuerior ubi doct. C. de infami. Marſil. in pra. in. §. oportune. ij. colu. & in. l. qui falſam. ff. de falſ. & in. l. qui cedem. ff. de ſicar. Feli. in c. illud de maio. & obed. doct. & Bar. ī. l. quid ergo. §. pena grauior. ff. de infami. plene Iaſ. in l. i. ij. ff. de legi. & plene Thom. gram. in conſ. xxix. in fi. idem dic quod vtilis reipublice nō poteſt torqueri ut per Mar. in. l. edictum. ff. de queſtio. & in pra. in. §. expedita. Item iuſta cauſa minuendi penam ſunt ſeruicia preſtita principi nam ſi quis diu ſeruierit principi pena ordinaria poteſt minorari ut no. gl. & Ange. in. §. plane inſti. de iure na. gen. ciui. in ver. meritum. Thom gram. in. d. cōſi. xxix. circa. fi. allegat Bart. calle. in ſuo tra. gloriæ mundi.

vi.par.xix.conſidera.ĳ.col.&.xxxviĳ.conſid.
in.fi. ¶ Item ſi condemnatus ſit bone vitæ et
fame nã talis bona vita & fama eſt iuſta cau-
ſa minuendi penam ut per Alex.in cõſi. cxxi.
74 vĳ.vol.facit.c.reg.ad peruerſorum.¶ † Item
priuilegium liberat a morte ne dum minuere
poteſt nam cardinales habent priuilegium ut
ſi condemnatus ad mortem ducatur ad ſuppli
cium & ei fiat obuiam cardinalis & capellũ
appoſuerit in caput eius nõ poteſt exequi ſen
tentia ad mortem ſed liberatur ita per Bal. in
l.additos.C.de appella.& ibi Paul. de caſt. &
per Amode.iuſti.in tra.ſind.ſub num ccliĳ.&
ideo dat cautelam Cepo.in.ĳ.caut.in princ.vt
procuret ut cardinalis tranſeat per viam per
quam ducitur condemnatus ad ſuppliciũ &
obuiã ſibi faciat & apponat in capite cõdẽna
ti pileum & erit liber & per Par.in tra.ſind.in
verbo pena verſi.an ſi primo .Vbi.Idem for-
te eſſet in filio regis nam ſi obuiaret condem-
nato ad mortem poſſet eum liberare tamen
ſub dubio reliquit in filio regis cum teneatur iu
ſtitiam facere nec obuiare iuſtitie.l. memine-
rit.C.unde vi.idem dicit ibi Par.ſi laqueus fue
rit fractus & illeſus euadat dum ſuſpenditur
nam debet liberari & ſupra dictum eſt idem
dicit Archidia.xiĳ.q.ĳ.c.queſitum contra. gl.
ibi & Roma.in ſingu.in verſic.eccleſia. verſi.
fugiens & per Oldra. in conſilio quinquage-
ſimoquarto in fi.ſi obuiaret condemnatus dũ
ducitur ad ſupplicium corpori Chriſti nam li
berandus eſt vt ibi per Archi.& Card. in cle-
ment.prima.§.inſtitutione in fin.de reli.& ve
ner.ſanctorum quod verum eſt dummodo ad
ipſum corpus recureret.& ſuſcepiſſet commu
nionem ut habetur poſt Feli.in.c.querenti de
75 offi.deleg.vbi etiã de cardinali.¶ † Item pie-
tas paterna ẽ cauſa minuende pene mortis &
ideo ſi pater preſentat ſponte filium homici-
dam ſi conſtat de homicidio non debet pena
ordinaria puniri ſed alia mitiori per tex.in.l.
milites agrum.§. deſertorem .ff. de re mi. per
quem dixit Paul. de ca. euaſiſſe quendam fi-
lium cuiuſdam mercatoris & obſtenſo tex. im
peratori qui voluit videre pepercit filio ob
ſpontaneam preſentationem factam a patre
& relegauit ipſum ad tẽpus de quo dicto per
Saly.in.l.propter inſidias.C.qui accuſ.nõ po.
Feli.in.c.accuſaſti vlt.colum.de accuſ.Augu.
poſt Ang.in glo.necnon ad querelam.vĳ.car.
verſi.xxi.Cepo.in.i.caute.Paul. de ca. in con
ſilio.ccxxxvi.in fi.& Feli.in.d.c. querenti per
Bald.in.l.fi.in fi.C.de vſu rei.iudi.Iaſ.in.l. de
quibus.xv.col.ff.de legi.Nico.boer. in tra. de
ſedi.vĳ.preſuppo.in fi.Mar.in .l.iĳ.§. in audi-
tũ.ff.de ſicariĳs & in.l.i.§.ad queſtionem ver.
vlterius no.ꝙ pater .ff. de queſtio.& dixi ſu-
pra,nec talis cautela nimis tuta eſt cum iudi-
ces eam non attendant cum tamen obſeruare
deberent cum fulcita autoritatibus et ea alias
vſus ſui in cauſa homicidĳ fretus tamen ex
quo inter conſanguineos agebatur ſpe future
remiſſionis& indulgentie propinquorũ pro ut
poſtea euenit nec ea cum extraneis fuiſſem
76 vſus . ¶ † Item ſi immineret ſorte periculum
principis ut quia ſciret tractatum vel prodi-
tionem & cõdemnatus diceret ſe coram prin
cipe velle nominare tractantes nam tunc de-
bet ſuperſederi in executione ut refert Par. in
d.tra.ſind.in verbo pena verſi. an ſi lo primo
vbi refert ita contingiſſe in quodam Romano
qui fuit liberatus ne detegeret delictum pape
& per Feli.in.c.ſi quando.ĳ.colum.de reſcrip.
& pro hoc facit dictum Bald in.l. ſecunda ,§.
poſt.ff.de orig.iur.vbi tradit de eo qui voluit
ſubripere arcam credẽs plenam pecunia & in
ea fuit inuenta littera tractatus contra princi
pem an debet ſibi indulgeri ſi reuelauit prin-
cipi tamen dicit Paris hoc cauendum nec re-
tardandum executionem capitalem immo
acrius puniri debet & hoc per tex. in.l.ſi quis
forte.ff.de penis & per Feli. in.c. querenti .ĳ.
col.de offi.delega.ad idem tex.in.l.omne deli-
ctum.§.fin.ff.de re mili. vbi non debet parci
promitẽti ſe velle capere multos criminoſos&
latrones & demonſtrare transfugas Par. vbi
77 ſupra.¶ † Item differtur executio ſi poſt ſen-
tentiam liquet de innocentia rei vel iudex vi-
deret iniuſtam eſſe ſententiam vt per Bart.&
Alexã.poſt eum in.l.i.§.ſi quis vltio.ff. de qõ.
78 ¶ † Item differtur executio ſi ſententia fuerit
iniuſta nam executor debet ſuperſedere & re-
ſcribere ſuperiori vt plene per Alex.in.l. adi-
uo pio.§.in venditione in fin.ff.de re iudi.

79 ☞ † Item tumultus populi facit differre executionem non tamen liberare ſicut etiam facit accelerare executionem non tamen innocentem condemnari.l.decurionum.C.de penis l ad beſtias.ff.eo.l qui cedem.ff.de ſicar.ubi in dignitate poſitus homicida ſi deportatur fieri debet conſulto principe niſi tumultus nō poſſet aliter ſedari nam eo in conſulto poteſt deportari & per Specul.in titu.de ſequeſt.po. et fru.§.i.verſi.ſed nunquid.nō tamen ad tumultum populi poteſt condemnari ut per Montal.in tract.de re proba.ſen.pila.verſic. & hec ſufficiant & verſi.ad hec omnia no.in.d.l. decurionum & in.l priuatus.ff.qui & a quibus & ꝙ poteſt accelerari executio non autem cōdemnari per Amod.iuſti.in trac.ſind.ſub. nume.clvi.

80 ☞ † Idem acceleranda eſt executio ſi periculum eſt in mora ut quia iudex timeat ne amici & conſanguinei cōdemnati faciant tumultum & auferant condemnatū nam debet accelerari executio etiam durante termino defenſionis ut per Card.in tra.ſind. verſic. ccxiiij.incip.adde ꝙ facta Bald.& Ang.in .l. cum reis.C.de penis Marſi. in.d.l. qui cedem & per Roma.in ſingu. 583. incip. licet iudex Cepo.in cau.ij.in fin.prin.Iaſ.in.l.i.vlt. colu. ff.de offi.aſſe.& uide per Par.in.d.tra.in uerbo pena in prin.& in verſi.an ſi lo.vlt.glo. in d.l. decurionum in verſic. exclamatum eſt ꝙ nec etiam torqueri poteſt ad tumultum & clamorem populi & alias allegaui in facto licet officialis beſtia ad tumultum & clamorē populi intulit plura genera tormentorum & tortus perſeuerauit in negatione.

81 ☞ † Item differtur executio ſi princeps vel ſuperior mandaret puniri grauiori pena quam ſit eius conſuetudo vel ius deſponit nam tunc non ſtatim fieri debet executio ſed differri per triginta dies vt eſt caſus in.l.ſi vendicari.C.de penis gloſ.in auctentica de mandat. princip. §.denique verſi. nunciandum glo. in capitulo primo verſicu.noſcitur in fin.de conſtitu. in ſexto & in cap.ſecundo de filijs presbyter.& in capitulo ſi quando de reſcrip. Ange. in aūt. vt determi ſit num. cler. Flor.in.l.iiij.§. ſed ſi quis.ff.fini.regum.Cepo.in cau.ſecunda ver. notandus Feli.in dicto capitulo querenti tertia. columna Marſil.in pract. in.§. oportune ſecunda columna.Rober.maran.de venoſa in quadam ſua diſputatione ad plenum. Idem in ſententia principis irati imponentis pœnam a iure ſtatutam tex.eſt in capitulo cum apud vndecima queſtione tertia. Panormi.& Imo. in capitulo ſecundo de re iudi.Feli.in dicto capitulo querenti tertia columna.

82 ☞ † Item differtur executio ſi condemnatus ante ſententiam fuerat campſor. aut alicuius negociator qui teneretur reddere rationem nam dominus poteſt proteſtari vt non exequatur ſententia niſi prius rationes reddiderit vt eſt text.in.l.prima.C.de bon.preſcript. vbi firmat Bartolus, Baldus & Angelus adhibet talem cautelam & Bartol.Bald.& alij in.l.ſeruo legato vbi etiam Angelus & Imo.§.finali ff.delegatis primo & in.l.fin.ff.de public. vbi etiam Romanus,Baldus,in.l.ſeruus vni ex heredibus.ff.delegatis primo Angelus in.l.debitoribus.ff.de re iudi. Paul.in.l.ſi maritus.ff. ſolutio matrimonio. Panormi.in capitulo veniens.iij.columna de accuſa. Angel. in dicta gloſ.& caput a ſpatulis verſic. quero aliquis Roman.in.l.pomponius ſcribit.ff.fami. herci. Cepo.in.d.caut.ij.verſicu. ſi vis differre Par. in.d.verbo pœna verſic.an ſi lo primo Mar. in.d.§.oportune prima coluna. Feli.in dicto capitulo querenti tertia columna quod limita ut per Bald.niſi fuiſſet in mora veniendi & petendi rationem ſibi reddi vt dicit Par. vbi ſupra & licet Ang.& Imo in.d.l.ſeruo legato & Par. vbi ſupra non ſeruatur conſuetudine cum faciliter poſſet fraus inueniri ad diferendum mortem tamen Cepo.in.d.cau.dicit etiā hodie ſeruandum cum non tollatur diſſuetudine licet forte per contrarium vſum ut per Cy. doc.in.l.fi.C.de iure domi.impetr. & in.§.i.in prohe.inſtit.

83 ☞ † Item differtur executio ſi fuerit condemnata aliqua mulier pregnans nā ex pectari debet donec pariat ut prouideatur de nutrice tex.eſt in.l.pregnātis.ff.de penis.l. imperator adrianus.ff.de ſtatu. hom.no.gl.in .l. negat lex regia .ff. de damno in fe.& ne dū ſi ſit libera ſed etiā ancilla gl.& doc.in.d.l.imperator.idem ſi pati deberet amputationē mēbri ſecuudū Bar.in.d.l.imperator.idem ſi deberet

deportari vel confinari ſi ex hoc partus pate-
ret detrimentum ſecundum Bart.poſt Gui-
lie.in.d.l.imperator.idem ſi pariat,& non re-
periatur nutrix que velit ipſum puerum lacta
re ſecus ſi defectu pecunie nam ſolui debet
de publico,ita conſuluit Oldra.ſecundū Bart.
in.d.l.pregnantis multa.tradit de hac pregnā
te Mar.in pra.in.§.nunc videndum. vbi ple-
ne & in.§.oportune.iij.col.& vide gloſ.in.c.
apud teſſalonicam.xi.q.iij.Saly.in.l.propter
inſidias.C.de accuſa.Bald.in.l.additos.C.de
appella.Ange.in.l.i.ff.de bon.preſcr.& in.l.ſi
vendicari.C.de pen.& in auct.vt determi.ſit
num.cler.col.ij.Bal.in.c.i.de eo qui inter.fra.
dom.ſui.& licet Bar.in.l.excuſant.§.verum.
ff.ſi quis cau.dicat habere locum caſu quo fu
iſſet pregrans poſt capturam tamē tenetur ēt
ſi ante fuiſſet pregnans ex ratione.d.l.pregnā
tis. vt per Roma.in rub.ff.de bo.dam.Alex.
poſt Bart.in.d.l.ſi pregnantis.& in.l.i.§.nu-
merum.ff.de excuſa.tuto.plene Par.in.d.ver
bo.pena.ver.an ſi.lo primo.Cepo.in.d.ij.cau
te.ver.non debet fieri executio.co.2.&Fel.in
84 d.c.querenti.iij.co. ¶ † Item differtur execu
tio propter neceſſitatem indagandi alterius
criminis vt per gl.in.l.is qui reus.ff.de accuſ.
niſi eſſet cauſa calumnioſa vt per Bar.i.l.pe.
ff.de accuſa.Par.in.d.verſi.an ſi.lo primo in
85 fi. ¶ † Item minoratur pena immo liberatū ſi
condemnatus ad mortem velit meretricē exi
ſtētem in lupanari ducere in vxorem,vt per
Par.in.d.ver.an ſi.lo primo.verſi.& alia que
non ommitto. vbi dicit iure nō probari ſed tā
tum ꝙ peccata omnia ſibi dimittuntur tamē
practicant hiſpani &obſeruant vt ibi per eū.
86 ¶ † Item decuriones ciuitatis nō poſſunt ad
mortem condemnari ſed ſuperiori reſcriben-
dum eſt vt eſt tex.in.l.diui fratres.§.i.ff.de pe
nis.& in.l.ij.§.i.ff.de bonis eo.qui ſibi mor.
conſci.& in.l.i.§. ſimilimodo.ff.quando ap-
pel.reſci.et in.l.ſi quis filio exheredato.§.cius.
ff.de iniu.rupt.teſt.& in.l.qui cedem.ff.de ſi-
car.niſi aliter tumultus ſedari non poſſit ut in
d.l.qui cedem.& per Gandi.in rubr.de homi
cidio.v.colū.verſi. ſed pone.& nota.gloſ. in
d.§.ſimilimodo.in cuius decurionum loco
ſuccedunt hodie conſiliarij & anciani ciuita
tum vt dicit glo.in rub.C.de decurio.lib.x.&
glo.in.l.ſed ex in ver.decurionum.ff.de dolo.
Bar.in.l.i.ff.de aſſe.plene Mar.in pra in.§.ex
pedita Thom.gram.in vo.i.idem dic in prin
cipalioribus ciuitatum, vt eſt text.in.d.l.diui
fratres.§.fi.ibi ſi quis ex principalioribus ali-
cuius ciuitatis latrocinium fecerit aliud ue fa
cinus & capitalem penam meruiſſe videant
vinctos eos cuſtodies & mihi ſcribes & adij-
cias quod qſq; cōmiſerit,ita per Cepo.in.d.
cau.ij.iij.col.ver.decuriones vbi dicit notan-
dum eſſe ad differedum mortem alicuius pri
matis & cōſiliarij ciuitatis Fely.in.c.queren-
ti.iij.col.Idem dic tales torqueri non poſſe vt
plene Mar.in pra.in.d.§.expedita.& Brun.
ij.part.tra.indi.& plene Thom.gram.in vo.
87 i.Marſ.in.l.edictum.ff.de queſtio. ¶ † Et ſic
in delictis puniendis qualitas perſonarum in
ſpicienda eſt plus enim punitur popularis &
humilis quam exiſtens in dignitate & nobi-
lis,vt in.l.iii.§.fi.ff.de ſicar.& in conſti.quali
tatem perſonarum.& not.Math.poſt Andr.
in conſti.qui doloſe.de incend.& habetur in
l.diuus.ff.de pen.& in.l.i.in fi.ff.de ſica.& in
d.l.qui cedem.& ibi Mar.& in.l.capitalium.
§.venenarij.ff.de penis.& in.l.iij.i.fi.l.ſi quis.
ff.eo.& in.l.decurionum.&.l.ſi mrēm.C.de
penis. & Math.in proem.conſti.§.nos itaq;.
& in conſti.cultus iuſtitie.ix.not.vbi in penis
corporalibus in plus punitur ignobilis in pe-
cuniarijs vero econtra & per Fely.in.c.cām
de reſcrip.pro homicidio uero quo ad mortē
nulla eſt diſtinctio cum omnes moriātur, be-
ne tamen eſt diſtinctio quo ad genus mortis
nam nobilis decapitatur, & ignobilis furcas
ſuſpenditur ut in.d.conſti.terminū uite.& ibi
Math.in.d.conſti.cultus iniuſtitie.& in con-
ſti.cum ſatis.iij.no.Par.in.d.ver.pena ver.an
ſi lo vlti.ibi unde iudex qui poſuit penam fur
carum nobili tenetur cum debet eum decapi
tare & ꝙ pena mitigatur ratiōe dignitatis.&
nobilitatis per Mathe.in prohe.cōſti.in prin.
ix.no.& in conſti.intentionis.ix.no.& in pro
he.§.nos.itaq;.vi.no & in conſtit.pactareno
rum.viij.no.ubi aliquæ cauſæ ponuntur & ꝙ
minoratū pena ratione dignitatis in.l.moſchis.
ff.de penis.& per Tho.gram.in vo.xxiij.glo.
in.l.

in.l.pedius.ff.de ui et ui arm.& Par.in.d.uer.
pena.uer.quid ſi per ſtatutum.et Fely.in.c.cũ
quidem.de iureiu.et per Bal.in.c.ſi quis ue-
ro.de pace iura.fir.et Card.in c.pe.de here.et
per Boni.in tit.quid ſit accuſatio.pen.col.ubi
etiam plus punitur pauper quam diues in cor
pore ĩ burſa uero ecõtra et potius pena minui
tur in libero quam in ſeruo.l.i.vbi Bar.ff.pe.
item magis ſemine quam maſculo.l.quiſquis.
uer.ad ſeminas.vij.no.ubi Bar.& Saly.C.ad
l.iul.maie. item magis in ſtatu libero quã ſer-
uo.l.ſtatu libero.ff.de queſtio.item an & quã
do in plus puniatur nobilis quam ignobilis &
econtra per Cepo.in conſil.xl.iij.col.item in
ſeruo pena non debet mitigari,vt per Thom.
88 gram.in conſil.xlix.¶ † Itẽm differtur execu-
tio ſi accuſetur de grauiori crimine nam tunc
differtur executio capitalis ex primo delicto
& homicidio,ita dixit Bar.in.l.ij.§.qui exibẽ-
di.circa fi.ff.de cuſto.reo.& refert pro ſingu-
lari & ſequitur Roma in ſingul.ccccclxvij.in
cip.ſuſcipe vnam cautelam Cepo.in.d.ij.cau.
ver.pro condemnatis.Feli.in.d.c.querenti.iij.
col.Par.in.d.ver.an ſi.lo primo.Marſi.in.d.§.
89 oportune.ij.col.¶ † Item differtur executio ſi
reus cõdemnatus efficiatur furioſus,vt ꝑ Bal.
& Aluar.in.c.i.an ille qui inter.frat.domi.ſui.
& per Bar.in.l.ex facto.vi.col.ver.quinto re
grit.ff.đ uulg.& pup.Alex.poſt Bar.i.l.fulci-
nius.§.ad eo.ff.de.eo qui mitt.in po.cauſa re
ſer.doct.in.l.furioſum.C.de teſtam.limita ni-
ſi appareat de fictione,& ſimulatione furo-
ris.l.obſeruare.C.de iura.cal.l.diuus.ff.đ offi.
preſ.Bart.in.l.congruit.ff.eo.Item limita niſi
culpa ſua fuiſſet effectus furioſus Card.in cle.
prima.de homicidio.vi.q.Limita etiam quo
ad bona ſecundnm Bal.in.d.l.furioſum. vide
Cep.in.d.ij.cau.iij.col.ver.eſt alia caute. Fely.
in.d.c. querenti.iij.col. Mar.in.d.§. oportune.
& in.l.i.x.limi.ff.de ſicar. & diximus ſupra.
90 † Itẽ differtur executio pene capitalis ſi teſtes
fuerint accuſati de falſo & quis producens nã
tunc ſuperſedetur ex quo ſi cõuincerentur te-
ſtes de falſo condemnatus non apparet com-
miſiſſe delictum per tex.in.l.i.C.qui accu.po.
Saly.in.l.ſi docueris.C.de falſ.& Bald.in.l.i.
C.de queſtio.vbi limitat niſi ad ſint alij teſtes
numero oportuno tex.& glo.ad hoc in.l.i.in
fi.ff.quemad.teſta.aperian.& per Capi.in de
ciſ.ſa.conſi.xxv.& vide Ange.in glo.comp.
dicti inquiſ.inter defenſ.v.col.ver.quid ſi di-
cat teſtis.Et limita niſi appareat accuſatio ca
lumnioſe facta animo differendi, vt per Cep.
in.d.ij.caut.iiij.col.ver.ad hoc.per Fely.in.d.
c.querenti.iij.col. & per Mar.in.d.§.oportu-
ne.in prin.vbi alios allegat,& per Capi.in.d.
deciſ.xxv.& ibi limita etiam niſi ſe nimium
arctaſſet vt quia poſt concluſum in cauſa,&
91 aliter limita vt perCapi.¶ † Itẽ differtur exe-
cutio ſi condemnatus aut eius amici, & con-
ſanguinei appellaſſent nam pendente appella
tione non poteſt exequi ſententia capitalis.l.
non tantum.ff.de appel.immo ſi iudex vellet
exequi conſanguinei & amici poſſent auferre
condemnatum a manibus familie impune vt
per Bal.& Ange.in.l.additos.C.de epiſ.aud.
& in.l.additos.C.de appell.& per Guido. pa
pe.in deci.ccccclxxix.Imo.in.c.ſi quando.de
offi.delega. vbi Felyn.& Deci.Angel.inſti.de
actio.§.penalem.ver.adde ꝙ eximens.vbi li-
mita niſi eſſet latro manifeſtus, vel ſeductor
prerumpens .l.ſi qs filio exheredato.§.hi aũt.
ff.de iniu.rup.teſt.vbi plene per docto.& per
Cepo.in.d.ij.caute.ij.col.ver.potes adhibere.
Fely.in.d.c.querẽti.& in.c.ſi quando. & ibi-
dem per Deci.vbi an& quando poſſit exequi
ſententia capitalis poſt appellationem vel an
te decem dies in quibus limita & Marſi.in.d.
§.oportune.ij.col.& per Fely.in.d.c.ſi quan-
do licet eximens condemnatum a manibus fa
milie teneatur crimine leſe maie. vt in.l.iij.&
ibi Bar.ff.ad.l.iul.ma.tamen fallit vbi eſt ap-
pellatum & iudex vellit exequi pendente ap
pellatioue alias liminationes quando licet iu-
dici reſiſtere ꝯ dic vt ibi per Fely.& inquantũ
de confeſſione dicit ꝙ ſtatim ꝙ eſt confeſſus
mittitur ſententia executioni loquitur ſecun-
dum ius canonicum,ſecundum quod cõfeſſus
non appellat.c.romana.§.ſi aũt.vbi glo.de ap
pella.in.vi.vide per Francum in.c.cum ſpecia
li.§.porro poſt alios .de appella.& in.c.paſto
ralis eo.Limita tamen in cauſa quo per ſtatu
tum nõ admittat̃ appellatio vt eſt in regno in
homicidio ſecundum ritum magne curie vt

per Tho.gram.in vo..ij.& ſupra dictum eſt. Et an prohibita appellatione per ſtatutum poſſit recurſus haberi ad ſuperiorem,& de remedio condemnati dic & proſequere plene an & quando vt per Mar.in.d.§.oportune.ver.que
92 ro vlterius uidemus.vſq; ad fi. ¶ † Item differtur executio ſi poſt delictum aut ante ſentētiam effectus fuerit clericus, nam non poteſt ad mortem condemnari per iudicem laicum ſed eccleſiaſticum puniri niſi appeat effectus clericus in fraudem vt per Ioan.and.& alios in.c.i.de obli.Bar.& alij poſt eum in.l.i.ff.de penis.& in.l.i.C.an ſeru.ex falſ.cau.& in.l.officialis.C.de epiſ.& cler.Ange.in.l.denunciaſſe.§.queritur.in fi.ff.de adulter.Dy.& Nicol.de neap.in.l.idem vlpianus.ff.de excuſa.tuto.Alex.poſt alios in.l.fi.ff.de iuriſ.om.iud. Cep.in.d.ij.cau.iij.col.ver.ſi quis commiſit. Marſi.in.d.§.oportune.& plene in ſingu.334. vbi limitā vt p eū & per Iaſ.in.l.q̄dā puella. ff.de iuri.om.iu. & plene p Mar.in.l.ſtatu liber..i.&.ij.col.ff.de queſtio.& per Ioan.de arno.in ſing.xix.vbi ꝙ ſtatur iuramēto ꝙ votum fecit ante & non in fraudem,& plene an & quando per iudicem ſecularem puniat Gādi.in rub.de penis.xi.&.xij.col.& in rubr.de var.queſti.in male.in fi.iij.col.& ſeq.diſputat plene in.d.tit.de penis.incip.pellolus.& Par. in tra.ſind.car.xxvij.ꝙ Marſi.in conſil.xlix.
93 & in rubr.ff.de fideiuſſ.num.cx. car.x. ¶ † Et an & quando clericus prime tonſure poſſit puniri per iudicem laicum non incedens in habitu & tonſura dic plene vt per Cepo.in conſil. xi.Mar.in conſ.lxvij.ij.dub.& in ſin.ccccvij. Thom.gram.plene in vo.xxxiij.& per Capi.in deciſ.ſa.conſi.clxi.vbi quando ammittit priuilegium immiſcendo ſe enormibus predictos autem modos differendi principaliter tradit Ludo.de rom.in.l.fina.ff.de re iudi.a quo ſumpſit cautelas Cepo.in.d.ij.cau.& Fely.in d.c.querenti.& Marſi.in.d.§.oportune.in quibus ponunt modos differendi executionem, & cautelas differendi mortē & predicti a Ioanne de firmo.in ſuo reperto, in verbo mors prorogatur condemnato,& in verſi.ſeq.mor
94 tis executio. ¶ † Item minuitur pena ratione etatis & ideo pupillus homicida non punitur pena capitis ſed alia mitiori.l. auxilium.§. in delictis.ff.de mino.Bald.in.l.quicunq;.vi.co. C.de ſer.fugiti.& in.l.& ſi ſeuerior.ij.colum. ver.& antequam.poſt glo.C.de infami.Bar. in.d.l.quid ergo.§.pena grauior.ff.eod.nota. in.l.ſacrilegij.in princ.ff.ad.l.iul.pecu.Fely.in c.i.de ſenten.excommicat.Cepo.in.d.ij.caut. verſi.ſi per ſtatutum.iij.colū. vbi etiam de ſene,& per Barto.in.d.§.pena grauior.de ſene, & Mathe.in conſtitut.minorum iura.v.nota. & Thom.gramm.in vot.xiij.Par.in.d. ver. pena.verſi.quid ſi.vbi iudex poteſt mitigare, & in verſicu.licet aſſerens.ſenem conuerti ad ſenſum puerilem Areti.in conſil.cxij.Ancha. in conſil.cclxxxij.& dicit Cepo.in.d.caut.ij. ꝙ iudex ad hoc vt minuat non cogitur nec ex hoc poterit appellare vt per Alexan.in.d.l.pena grauior.§.quid ergo.ff.de infamib.& per Par.in fi.d.verſi.licet.& per Ange.in.gloſ.ſi non ſoluerit.ij.colum.verſi.iij.caſu.Marſi.in conſil.xxiij.conſil.xxx.conſil.xxxix. conſilio xlvij.& ſeq.& in.l.infans.& in.l.i.in princi. ff.de ſicar.& in pra.in.§.quoniam. car.xxix. i.col.ver.item ſcias, nec obſtat.l.impunitam. C.de penis.nam locum habet in totum cum etas non tollat penam in totum ſed bene facit minui vt patet ex predictis,& diximus ſupra.et dixit Par.in.d.ver.licet.in fi.ꝙ q̄n pena ex cā minui debet ſi non minuit iudex poteſt
95 appellare cōtra id quod ſupra dictū eſt. ¶ † Itē differtur executio ſententie capitalis ſi poſt ſententiam aut confeſſionem liquet de innocentia condemnati nam tunc non debet fieri executio perſonalis,vt in.l.i.§.fi.ff.de queſtio.& & per Innocen.& alios in.c.ſignificantibus. de purga.vulg.Bald.in.c.i.vlt.col.de confeſ. Fely.in.c.conſanguinei.i.col.de re iudi.plene Mar.in.d.l.i.§.fi.ff.de queſtio.& in pra.in.§. oportune.iij.colū. vbi etiam de principe reſcribente exequendam ſententiam & de iudice uidente iniuſtam eſſe ſententiam an eā exequi debet,& ibi etiam ſi innocens fuiſſet punitus an verus delinquens & homicida euitet penā q̄d nō ſed punit vt eſt tex.& ibi Bal.i.l. q ſeruū.ff.de inter.act.& in.l.res iter alios acta.i fi.C.q̄b.res iudi.non no.& in.c.i.§.iniuria,ult.col.de pa,iur.fir,& Panor.in.c.quāuis,

ij.colum.uerſi.ſeptimo quero.de re iudi.Ang.
in gloſ.dandis & ſoluen.in ſi.Roman.in.l.ſe
mel mora.ff.ſol.mat.Mar.in.l.i.§.ſi.ff.de que
ſti.&no.in hoc quod dicit Bar.in.d.l.i.§.ſi.ff.
de queſtio.ꝙ quando conſtat de innocentia
rei non poteſt iudex eum liberare ſed reſcribe
re ad ſuperiorem vt ibi etiam per Mar.xxv.
q.& in.d.§.oportune.iij.col.& in.d.locis ple
ne de materia innocentie, & de teſtibus inha
bilibus admittendis ad eam probandam & ꝙ
tollitur precedens confeſſio rei ſi conſtat de in
nocentia vt per Bal.in conſil.clxxi.vi.vol.&
Deci.in.l.& ſi nihil.ff.de regul.iur.Et not.id
quod dicit Mar.in.d.§.oportune.in fi.iiij.col.
ꝙ habens iuſtam defenſionem dicitur innocēs
ſecundum Baldum in.l.ij.C.qui teſta.fa.poſſ.
Paul.in.l.ſi quis filio.§.ſi aūt.ff.de rup.teſta.
96 ¶ † Item differtur executio immo retractatur
ſententia principe in conſulto quando ſenten
tia apparet notorie iniqua vt quia condem
natur quia titium occidit qui reperitur viuere
nam abſolui debet & liberari vt habetur in.c.
ij.de purg.vulg.& in.l.inde neratius.in fi.ff.
ad.l.aquil.Aret.in.c.propoſuiſti.pe.col.de pro
ba.& in.c.de his.i.col.de accuſa.Fely.in.d.c.
propoſuiſti.& in.d.c.conſanguinei, ante.fi.de
re iudi.vbi ponunt aliquos modos differendi,
& abſoluendi, & per Marſi.in.d.§.oportune.
v.colum.Item ſi condemnauit quia vulnera
tus appuit, & mortuus ex vulnere, & poſtea
appareat non vulneratus nā abſolui debet vt
per Ange.in glo.compa.inquiſ.inter deſen.in
fin.poſt Baldum in.l.ſi quis teſtibus.in fi.C.de
teſti.vbi dicit quendam ex hoc fuiſſe libera
tum, & per Bel.in pra.in rub.de proba nega.
97 in fi.ij.col.& ſeq. ¶ † Item retractatur ſenten
tia capitalis vbi fuiſſet lata ex aliqua pre
ſumptione nam tunc retractatur ex alia for
tiori ſuperueniente preſumptione, vt per Bal.
in.l.ſi quis adulterij.C.de adult.Anch.in reg.
ſemel malus.de regu.iur.in.vi.Ludo.in.l.ad
monendi.in princ.ff.de iureiuran.& in.l.ſi ab
hoſtibus.in princi.iiij.colum.ff.ſol.mat.& in
l.cum quidam.§.quod dicitur.ff.de acqui.he
re.Ioan.and.in Specu.in titu.de homicid.§.i.
& pone Anto.in.c.propoſuiſti.de proba.Bal.
& Alexan.in.d.l.ſi ab hoſtibus.Marſi.in.d.§.
oportune.v.colū.& ibi idem ſi lata ſententia
ex probatione priuilegiata a ſtatuto vt ibi pro
98 ſequitur Marſi. ¶ † Item differtur executio im
mo annullatur ſententia capitalis ex defectu
iuriſdicionis que exceptio opponi poteſt etiā
poſt ſententiam nam ſi conſtat non eſſe iudi
cem competentem non poteſt exequi ſententia
capitalis vt plene per Mar.in ſing.x.incip.tu
ſcis & in.d.§ oportune.vi.col.& traditur in.c.
at ſi clerici.de iudi.Ang.in.d.glo.compa.in
quiſi.inter defend.iij.col.verſi. quid aūt ſi op
99 ponitur. ¶ † Item abſoluitur, & non punitur
ſi homicidium opponatur per modum excep
tionis vt quia contra accuſatorem fuerit oppo
ſitum ꝙ eſt homicida nam cōſtito de homici
dio abſoluitur vt per glo.Bart.Bal.& Ange.
in.l.lucius.ff.de infami.Bart.in.l.ij.§.ſi publi
co.ff.de adult.Panor.& alij in.c.i.de except.
Ang.in rub.inſti.de excep.& in glo. compa.
inquiſ. inter defend.pen.col.verſi. quid ſi op
ponit de crimine.Oldra.in conſi.cliij.Anch.in
100 conſi.cccxxvi.& conſi.clxxij. ¶ † Item con
ſanguinitas minuit delictum inter duos con
ſanguineos vt per Gandi.in rubr.de var.que.
ex male.in princ.vbi etiam auget & in.l.ca
101 pitalium.§.omnia admiſſa.ff.de penis. ¶ † An
autem debeat fieri remiſſio cōdemnati ad lo
cum delicti & ſic an ad impediendam execu
tionem petere poſſit ſe remitti ad iudicem de
licti proſequere plene vt per Mar.in.d.§.opor
tune.vi.col.ver.iſtis modis. vbi plene an &
quando in delictis fieri debet remiſſio delin
quentis in locum delicti & per eundem in re
pet.l.i.C.de rap.virg.ubi plene ulti.eſt.q.per
Gād.i ope ſuo,&in ti.de pe.Ang.in gl.exiſtēs
florē.Mar.in cō.lxxxvi.et ꝑ Capi in deciſ.ac.
102 conſi.ciiij. ¶ † Et no.quod dicit Marſi.in di
cto.§.oportune.ſexta columna. uerſiculo &
ultra premiſſa.ꝙ ubi tractatur de executione
irretractabili mortis, aut torture admittitur
exceptio que alias non admitteretur dummo
do non fuerit calumnioſa, nam tunc excludi
poteſt, ut ibi per Marſilium in penultima &
ulti.col.vbi etiam in.vi.colum.dicit unum ꝙ
poſtquam condemnatus ad mortem recepe
rit corpus Chriſti eodē die nō debet morti tra
di ſed alia die ſeq.aut ꝑ tres dies expectari ſecū

dum Hoſtien.in ſum.in titu.de in muni.eccleſ.
§.in quantum.iiȷ̄.col.ver.ſed cum eccleſia qd̄
corpus Chriſti non debet denegari condēna-
tis ut per Steffa anfr.in rep.d.clemē.i. de offi.
ord.in.d.tra.de pote.eccleſ.ī lai.perſo.cxcviiȷ̄.
103 caſu.& ꝑ Io.de arn.in ſolilo.lxxxi.¶ † Itē iu
dex poteſt cōmutare penam mortis in aliud
genus mortis ſecundum Bald.in.l.data opera
104 i.col.C.qui accuſ.po.¶ † Item pena minui-
tur ratione delicti commiſſi extra territorium
ob conſuetudinē ut per Bal.in.l.ȷ̄ȷ̄.C.de eunu-
105 chis. ¶ † Itē iuſta cā minuendi penā eſt mul-
titudo filiorū & filiarū qui ſe alere nō poſſunt
niſi a pr̄e ut quia infantes vel alias inhabiles
& ne fame perirent pōt pena minui maxime
caſu manus eſſet amputanda ita dixit Par.in
d.ver.pe.ver.quid ſi ꝑ ſtatu. ibi iudex pōt ex
cā & in ver.quot ſunt et plene ꝑ Mar.in ſing.
602.incip.ex delicto & ꝑ Io.de arn.in cōmē-
106 ta.ix.& Tho.gra.vo.xxxv.¶ † Item de te-
gens cōiurationē cōtra regē mitius punitur idē
rōne ſeruitiorū vt per Par.in.d.ver.pena ver.
licet ubi ēt rōne dignitatis.ſecūdū Cy.i.l.ȷ̄ȷ̄.C.
de ſum.tri.& fi.ca.& Bal.in.d.l.quid ergo .§.
pena grauior vbi etiam ponit alias cauſas ut
hebrietatis & doli ceſſantis & alias cauſas vt
ibi per eū & vide per Par.in.d.ver.pena ver.
quot ſunt ubi cās minuēdi etiā augēdi enume-
rat vt ſi ratione timoris & neceſſitatis fecit de
lictum & occidit vbi ſi zelo eccleſiæ occidat
quia excōicatus & ꝙ ſui anteceſſores multū
ꝓ republica laborarunt vel rege & rōne ſim-
plicitatis humilitatis defectus probationis &
multitudinis delinquentium de fure diurno &
ꝙ rōne dignitatis loci temporis cauſę cōſuetu
dinis & alias cauſas refert maxime traditas ꝑ
Tullium in.ȷ̄ȷ̄.lib rhetori.vȝ ſi plura aut maio
ra obſequia videbuntur conſtare q̄ maleficia
ſi qua virtus aut nobilitas erit ſi qua ſpes erit
vſui futura ſi ſupplicans māſuetus miſericors
obſtendatur fuiſſe ſi ea que commiſſit nō odio
non crudelitate ſed officio & recto ſtudio cō-
motus fecerit ſi nulla vituperatio ab eo ſuſci-
pietur & alia vt ibi per Tull.&Par.in.d.ver.
licet optime inſtruentem iudicem & ſuperio-
res ad penas imponendas & cauſas minuendi
auctē, iudices non obſeruant ſed humanū ſici-
unt ſangninem leges & defenſiones aborrēt ſi
allegantur rixantur & conuiciantur & aſperi
& rigidi at potius ſtollidi ſeſe oſtendunt vt vi-
di & vide per Math.in conſtit. puritatem .ȷ̄ȷ̄.
no.& Par.in.d.ver.pena ver.quia multa vbi
de ignorantia errore caſu culpa & non dolo
& in ludo pali contingente hōi.per Maria ſo-
ci.in conſi.xvi.vbi plene de hoc ut in ludo &
Deci.in conſi.ix.& Cepo.conſi.xxxȷ̄ȷ̄.& ibi-
dem per Par.de habente gladium in manu &
iacente in terram ſi alius impellitur & occidi
tur gladio illo tenetur habens gladium de cul-
pa & nō dolo & ibidem an ex dolo& preſum
pta pena capitis puniatur iuxta.l.excipiuntur
ff.ad ſille.& in.l.ſi quis.C.de ſicar.ꝙ inuentus
nō excuſat ſed innocētia& ibi ſi ſemel fuit pu
nitus an denuo & qn̄ puniri debet et ibi d̄ ſta
tuto puniente hōicidam ad mortem nō facta
mentione doli ſi non dolo ꝙ mitius puniẗ &
pereundem Par.in.d.ver.pena ver.tu qui va-
dis in birraria& ibi ſecūdū Ang.in cōſ.xxviȷ̄.
de impellente habentem gladium & occiden
tem mulierem pregnantem & percutiente cal
ce & faciente abortum & de experiente bō-
bardas & occidente & de percutiente pugno
& manu vacua & occidēte vbi ꝓ.aūte. Bal.
in.c.i.§.iniuria de pa.iur.fir. ꝙ ſi ineſt dolus
ita punitur occidēs manu vacua ſicut gladio
& de his ſupra dictum eſt in materia culpoſi
homicidȷ̄ tm̄ ſunt hec cā minuēdi penam ordi-
nariam & ex aliȷ̄s cauſis ut per Bal.& alios in
l.et ſi ſeuerior.C.de inſa.& in.l.qd ergo.§. pe
na grauior.ff.eo.item minuitur propter anni-
chilatas probationes ꝑ torturam vt ſi tortus
neget & cōtra eū ſint plene ꝓbationes & ad
torturam fuerit poſitus nam ſi neget nō puniẗ
pena ordinaria ſed mitiori ut ꝑ Thom.gra. in
conſi.xȷ̄ȷ̄.& Math.in conſti.humanitatē in ꝓ-
ceſſu contra captum infragranti.item iuſta cā
minuendi penā eſt ſi non ſit ſolitus delinquere
aliquis ſupra diximus & per Thom.gram. in
vo.xxiiȷ̄.Item liberat priuilegium& ideo ſi do
mus alicuius habeat priuilegium ꝙ condēna-
tus tranſiens per ſuam domum poſſit libera-
ri a dn̄o domus ꝙ liberādo euitat penam de
quo dic ut per And.in.c.i.ver.bona commitē
tium.i.colum.que ſint rega.alias cauſas mi-

nuendi penas proſequere ex ſupradictis, & ꝑ Fely.in.c.qualiter & quando.§ ad corrigendos.de accuſ.uer.circa quartum ibi ſupplere. Sequitur videre de cauſis augentibus penam
107 ordinariam. ¶ †Circa igitur tertium quibus ex cauſis pena augeatur dic ꝙ augetur pena ratione conſuetudinis delinquendi et reiterationis et multiplicationis delictorũ geminans enim delictum non debet ſperare de uenia. l.iij.C.de epiſ.audi.de hoc tex.in.l. quicunq;. C.de ſer.fug.iiij.&.vij.co.l.capitalium.§. ſolent.ff.de pen.text.in.l.omnes.§.delatores.C. de colla.lib.x.et in.l.oẽs.C. de delat.eo.lib.et in.c.ita nos.xxv.q.ij. euenit.xxvij.q.i. Mat. in conſti.lenas.iij.not.hoc dicit glo.in.d.gl q cũq;.& Spec.in tit.de contu.§.iiij.uer.ſed pone iudex.Inno.in.c.nouit.de iudi.Bal.in marga.in uer.crimen.Saly.in.l.ſeruos.C.ad.l.iul. de ui pub.multa cumulat Roch.de cur.in repe.c.fi.de conſue.in.i.no.Bal.in.d.l.iij.Felyn. in.c.ad abolendam.de here.Bart.in.l.ſicut.§. fi.in fi.ff.de accuſ.Ana.in.c.i.ꝺ rap.in quibus ẽt ſi de primo fuerit punitur Lud.mõt.in tra. de reprob.ſen.pil.ij.arti.ij.col.& per Fely.plene in.c.ſicut.de teſti.ij.col.in glo.adulterio.& in.c.at ſi clerici.§.de adulterijs.col.fi.de iudi. Io.de arno.in ſing.xi.Faciunt dicta Bal.in.d. l.iij.& And.in.c.i.uer.& bona cõmit.i.col.ꝙ princeps non indulget reiteranti homicidium & delictum,& ſi in indulgentia non ſit mẽtio de alio homicidio nõ releuat ſed decapitatur, ut ſupra dictum fuit,et per Io.de arn.in.d.ſingu.xi.& in.l.nec damnoſa.C.de preci.impe. offe.Faciunt dicta Panor.in.c.i.de cler.percu. ubi delictum reiteratum nimis aggrauat Bal. in auc.ſed nouo iure.C.ꝺ ſer.fug.Anch.in.c. fi.de ſo.compe.ubi ẽt Barb.xix.col.Panor.in c.ueritatis.ij.not.de do.& contu.Et ideo dixit Bar.in.l.i.C.de ſuper exa.et ibi clare Ang.li. x.ꝙ ſi pro crimine nõ ueniret puniẽdus capitaliter ſed pecuniariter tñ ſi pluries illud delictũ reiterauit põt decapitari,et ad mortẽ dãnari,et hoc iudex faciẽdo nõ teneẽ in ſindicatu ꝑ tex.in.d.l.oẽs.§.delatores.ubi ꝑꝑ cõſuetudinẽ puniẽ pena mortis,et Ludo.in.l.ſi uero.§.de uiro.xiij.caſu.ff.ſol.mat.ꝑ illũ text.ꝙ delictum alias non capitale efficiẽ capitale ex reiteratiõe delicti,& ꝑ Bar.in.l.licitatio.§.qꝺ illicite.circa pri.ff.de publi.Lu.de pe.in.l.i.C. deſuper ex act.lib.x.Io.de plat.in.d.l.omnes. C.de dela plene Thom gram.in uot.ix.& in uo.xvij.Deci.in auc.caſſa irrita.C.de ſac.ſanctis eccle.Mar.in.l.i.vi.col.C.de ſicar.& plene in ſingu.ccclxxviij.incip.nominatio. Bal. in auct.at qui ſemel.C.quomodo & quando iudex.& in.l.i.C.de edil.actio.in Specu.in ti. de loca.uer.ſi quis primo anno. Cep.conſi.xl. Par.in.d.uer.pena.uer.quia multa.in fi.& in uerbo compoſitio.uer.iij.ubi conſuetus delinquere etiam non admittitur ad compoſitionem Mathe.in conſtit. aſperitatem.iij.not.& in conſtit.ſi quis campſor.iij.not.& in conſti. ſi quis aliquem.ubi non admittitur ad compoſitionem,ſi alias deliquerit,& per Io.de arno.in ſingu.liiij.aut.lxiiij.vbi ſi denuo percuſſit punitur capitaliter licet alias pro prima vice debuerit puniri pena manus poſt Ang.poſt Bar.in.d.l.i.C.de ſuper ex actor facit.c.regn. ad hoc de furtis,ubi pro pluribus furtis minimis furca ſuſpenditur,licet pro primo deberet fuſtigari,& ibi glo.& per And.& Mathe.in conſti.ſuper inciſionibus. ꝙ pro furto trium gallenarum facto diuerſis uicibus poteſt furca ſuſpendi,& per Fely.in.d.§.de adulterijs. col.fi.& vide Bonif.in tit.de pena falſe mon. & dixit Par.in.d.tracta.in uerbo latro.ꝙ ex multiplicatione delictorum punitur quis vt latro,& per eundem in uer.quia ſupra.ꝙ per binos actus dicitur conſuetus delinquere, & per Bal.& Paul.in.d.l.iij.& Thom. gram.in conſi.xxxiiij.Et intellige ut ꝑ Bal.in.l.ſi quis non dicam rapere.v.col.C.de epiſ.& cleri.vt procedat ꝙ ratione multiplicationis & reiterationis augeatur quando per iudicem pena eſt imponenda non quando ipſo iure ut per eum.Et itellige & limita niſi reiterata fuiſſent minima nam pena non augeẽ,ut dixit Marſ. in.d.ſing.ccclxxviij.in fi.vbi ſentit minorem ex reiteratione minimorum non puniri pena corporali licet contrarium ſentiat Io.de arno. in.d.ſing.lxiiij.ubi puniendus per extractionem armorum pecuniariter iuxta conſt.aſperitatem ſi ſepius reiterauit decapitatur, & ſentit Pari.in.d.uer.quia multa.in fi.vbi delicta

momentanea reiterata agrauant, & vide Cal.de uiſo in tra.ſindicatus.q.xlix.vbi contrarium ſentit nam dixit ꝙ pro tribus furtis minimis non punitur capite niſi cum armis fiat furtum Augu.poſt Ang.in glo.veſtem cele.& vide per Bal.in.l.apud antiquos.C.de.fur. & in.c.i.§.iniuria de pa.tenen.& per Alex. poſt Bart.in.d.l.capitalium.§.famoſos.ff. de penis
108 & in conſi.xci.iiij.vol. ¶ † Item pena augetur ex contumatia creſcente ut per Mathe. in cõſti.aſperitatem.l.no.& ideo bannitus & for iudicatus pro vulnere ſi infortiam iudicis perueniat põt occidi & pena mortis imponi non aũt pena manus licet pro vulnere talis pena mortis non eſſet imponanda ut per Andr. & Math.in conſti.penam eorum.xiiij. requiſito.
109 ¶ †Item pena augetu rex qualitate occiſi & ideo magis punitur occidens parentes & coniuntas perſonas q̃ extraneas.l.pen. & ſi.ff. de parri.magis occidens chriſtianũ ꝗ̃ infidelẽ gl. in.c.rebaptizare de conſecra.diſtin.iiij. & per Bal.in.l.nemo.C.de ſum.tri.& ſi.ca. gl.in .c. per tuas de ſimo.Ludo.mon.in tra.de re proba.ſen.pil.ij.arti.vbi dixit penam Augẽdam rõne dignitatis offenſi & an occidens ſaracenum aut iudeum puniatur per Deci.in. ca. cõſuluit lo.ij.ij.no.de appella.vbi qualiter puniatur. Item magis punitur occidens infantem & non perfecte etatis ꝗ̃ virum etatis perfecte vt per Saly.per illum tex.in.l.pen.C. de ſicar.Item magis occidens clericum ꝗ̃ laicum gl.in.c.ſicut qui.xvij.q.iij.vbi glo.magis puniri dicit occidentem monialem q̃ aliam fœminam de quibus per Marſil.in.l.i.§.preterea vi.colum.ff.de ſicar.& in.l.i.C.de rap.vir.nu. clxxiiij.Item ut ſupra magis punitur offendẽs in dignitate conſtitutum q̃ in non dignitate ut ſupra & ideo licet quis dederit alapam priuato non puniatur pena corporali ſed pecuniaria ut in.c.i.de pa.ten.ibi manu vacua tñ vbi dat alapam poteſtati punitur pena capitis ita dixit Bald. in.d.c.i.§.iniuria de pa.iur.fir.per glo.in.§.in ſumma inſt.de iniu.& per Fel.in.c. ex litteris circa ſi.xij.col.de cõſti.iudex enim habens arbitrium propter exceſſum poteſt ad mortem cõdẽnare ex qualitate perſonæ offenſi ut in officiali per.d.glo.in .d.§. in ſumma q̃

ita intelligitur & non in alijs Imo.in.l.ij.ff.de publ.iud.Feli.in.c.inquiſitionis vlt.col.verſic. vltimo tangit de accuſ.& in.d.c.ex litteris.ij. declaratione ubi an & qñ põt ad mortem in arbitrarijs condemnare & per Rober. mar.in ſua diſputat.& de dãte alapam poteſtati Par. in.d.verbo pena ver.an ſi lo vlt.circa prin. & per Io.de ar.in ſing.xv.incip.quidam pretor & de pena augenda ex qualitate offenſi per Car.in clẽ.i.§.nec ſuper de penis vbi gl. Alex. & alij in.l.ſi familia.ff.de iuriſ. om. iud. vt ſi offendatur perſona publica inde ſi offendatur aut occidatur perſona vtilis reipubl. & regis conſiliarius non tenetur crimine læſę maie .l. quis quis.C.ad.l.iul.maie.quod tamen intelligẽ ut ſupra alias fuit dictum quando occidatur ut rex.careat tali officiali non ſi rõne odij vt per Andr.& Math.in conſtit.ut participatio & in.c.primo in verſi.committen.crim.læſæ.maie.que ſint rega.Par.in.d.tract. ſindi. in verbo iniuria habetur etiam in conſtitut. eos tantum officiales vbi etiam Mathe. & ibi gl. iniuria facta officiali regis in exercitio ſue iuridiſdictionis & per Cy. in .l.ſi non conuicij. C.de iniur.Lucas de pena in .l. prima .C. de coar.quinta colum.lib.duodecimo.Nico.boe.
110 in tra.de ſedict.vij.preſuppoſito. ¶ † Item augetur pœna ratione immanitatis ſceleris cum tunc liceat iura tranſgredi vt per Inno. in. ca. i.de conſti.& per Bald.in .c.i. quibus mo. feu. ammi.& id auct.ſed nouo iure.C.de ſer.fugi. & in.c.i.§.iniuria de pa.iur.firm.et in.d.l.& ſi ſeuerior.C.de in fami.cum multis alijs cumulatis per Feli.in.cap.qualiter & quando.§. ad corrigendos de accuſa.ver. circa quartum ibi ſed pulcre.Et ideo ſi animal bruttum babuerit rem cum muliere ambo comburi debent ut in.c.mulier . decimaquinta queſtione .i. plura de hoc tradit Marſi.in.l.vnius.§. cogniturum decimatertia colum.ff.de queſtio & in pract. in.§.diligenter & in.l.i.in prin.car.iij.ij.colu. ff.de ſicar.facit gl.in.l.ij.ff.arbor.fur.ceſ.quam dixit ſingularem Ludo.rom.in.l. ſecunda circa fin.C.qui teſta. fa.po.Vbi dixit quod propter enormitatem delicti poteſt quis ſuſpendi & poſtea beſtijs ſubijci hodie in fruſtra ſcinditur diximus ſupra & propter enormitatem

delicti ſortilegus teſtibus conuictus & perti-
nax poteſt beſtijs tradi vorandus ac dentibus
& vnguibus lacerandus tex.& in.l. & ſi exce
pta in.fi.C.de male.& ma.Paul.gril. in trac.
111 de ſortile.xi.q.¶ †Item licet iura tranſgredi cō
tra populos & gentes inſurgentes ez frequen-
ti motu & conſuetudine ad facienda & con-
mictenda facinora & ſcandala vt per Capi.in
deciſ.ſa.conſil.cxxx. Et dicit Bal. in.l.i.C. ne
ex deli.de fun.iiij.col.ꝙ propter enormitatem
delicti poteſt quis ſbadachiari & ita ſbada-
chiatus duci ad mortem. Item propter enormi
tatem delicti clericus abſq; degradatione pu-
nitur per iudicem ſecularem vt dixit Ioannes
and.in.c. cum non ab homine de iudi. & per
Capi.indeciſ.ſa.conſil.clv.vbi in clerico aſſaſ
ſino. Et dixit Bal.in.c.cum quidam in fi.de iu
reiu .ꝙ magnates furca ſuſpēduntur propter
criminis enormitatem vt quia proditionem
cōmiſerit & alia multa in hoc vide per Mar.
in.d.§.diligenter car.xx.i.&.ij.col.ver. modo
hic incidenter quero cum ſeq.& in.d.l.i.C.de
rap.virg.num.c.cum ſeq. ¶ Item exaſperatur
pena ratione exempli aliorum.l. aut facta.§.
fi.& in.l.capitalium.§. famoſos &.§. ſolent &
§.craſſatores.ff.de penis & no.gl.inſti. de iure
na.& gen. ciu.§. ſed quod principi ver. plane
ex his ibi ſicut penam irrogauit vbi Ang. &
gl.& Bar.in.d.l.quid ergo.§. pena grauior.ff.
de in fami.vbi multis craſſantibus pena alte-
ratur ratione exempli aliorum . Item ratio-
ne mali exempli pena alteratur.l.ſi quis.§.qui
abortionis.ff.de penis & in conſti.mala noxia
& in conſti.amatorio pocula vbi ratione ma-
li exempli pena capitis imponitur ratione ab
ortionis & ſuper homicidio ſine dolo punitur
pena mortis maxime in terminis.d.§. qui ab-
ortionis per Pau.grilland.in tract.de ſortileg.
112 xij.q.¶ †Item augetur pena & alteratur ra-
tione arbitrij quod habet iudex nam poteſt ar
bitrari ad mortem gloſ.in.d.§.in ſumma inſti.
de iniur. idem glo. in.l.pen. C.ſi aduer. liber.
Imo.vero in.l.ij.ff.de publ.iud.ver. quid au-
tem ſi alio caſu & poſt eum Ange. in gloſ. &
caput a ſpa.ver. quero aliqua lege diſtinguit
aut lex.dat arbitrium vſque ad mortem inclu
ſiue & tunc clarum eſt ꝙ poteſt ad mortem
condemnare & arbitrari .l. ſaccularij .§. ſunt
quedam.ff.de var.& extraord.cri. aut nō ex-
tendit ad mortem & tunc etiam clarum eſt ut
in.l.i.ff.de fur.& Bar.in .l.i.ff.de crim. ſtellio.
aut lex ſeu ſtatutum ſimpliciter dicat penam
eſſe in arbitrio iudicis & tunc arbitrari debet
tanꝗ bonus vir.gl.& Bar.in.l.ſi qua pena .ff.
de verb.ſigni.& in.c.ſuper his de accuſa.& ſe
cundum qualitatem facti & perſonę arbitra-
ri debet ut ſi ſuadeat penam mortis illam im-
ponat & ita intelligatur .d.gl. in.d.§. .in ſum-
ma ſin autem non ad mortem , non arbitretur
ad mortem alias appellari poteſt ut no.glo. in
d.c.ſuper his glo.& Bar.in.d.l.ſi qua pena &
ita reſidet Ang.referendo Imo.in.d.l.ij .& per
Ang.in.d.§.in ſumma et dic ut per Bald.in.d.
c.i.§.iniuria de pa.iur.fir.et in.l.i.C.de his qui
latr.occul.ad hoc plene per Par.in.d.tra. ſind.
in uerbo arbitrium verſi.ſi iudex indelictis &
car.ix.& car.xxiij.& ibi ſi dicatur diſcretioni
tue aut iudicio conmittimus & ibi an penam
mortis arbitrabitur & ſi excedat an punietur
& per Par.in verbo pena; ver. an ſi lo vltimo
vbi de dante alapam officiali vt ad mortē dā-
nari poſſit quod tamē ītellige de officiali exer
cente officium non ſi ſtat ad ſindicatum ita ꝑ
Io.de arno.in ſing.xiij.vbi in no. officiali non
habente manus mundas ſecus in alijs , & per
Feli.vide in.c.ex litteris decimatertia colum.
& in dicto ca.inquiſitionis vlti.colum. & per
Matheſilla.in no.ccccxcij.per Feli.in capitulo
de cauſis de offi.delega.& in dicto cap.ex lit-
teris in fin.an & quando ad mortem poterit
arbitrari & Barba.in conſilio vndecimo dixit
iudicem inferiorem non poſſe ad mortem ar-
bitrari ſed principem & Alexā.in conſi. cxi.i.
volum.& Cepo. in conſilio. ſeptuageſimoſe-
condo.Panormi.in.c.cum te.i. col.de re iudi.
Imo.& Panor.in.d.c.inquiſitionis & in .d.c.
de cauſis & in.d.c.ex litteris Bal.in.l.& ſi ſe-
uerior.C.de infami.ita.l.fi.ff.de rer.diui.ad ſa-
turitatem proſequere vt per Feli.in.d.c.ex lit-
teris ubi diſputat de veritate.d.gl. in. dicto.§.
in ſumma an & quando iudex ad mortem ar-
bitrabitur corroborando tenere glo.in.d.§. in
ſumma per iura allegata per eum Marſ. in.d.
§.oportune & ꝑ Tho.gr.in cōſi.xxxvi.et cō-

ſil.xxxix.& vide Mathe.in deciſ.cclxxvi.vbi
ꝙ gl.in.d.§.in ſumma. communiter eſt repro
bata, & plene Thom.gram.in.d.cōſil.xxxix.
Ludo.montal.in tra.de reproba.ſent.pila.i.ar
tic.ver.iiij.ad idem.& in.iij.arti.in ver.obſtāt
adducta.& per Iaſ.in.d.§.in ſumma.& in.l.
& ſi legibus.C.ſi contra ius uel uti.pub.Tho.
di plo.poſt Bart.in apoſti.in.l.lex cornelia.§.
113 fi.ff.de iniurijs. ¶ † Et an iudex inferior in ar
bitrarijs poſſit ad mortem cōdemnare diſpu-
tat plene Rober.maram.in ſua.iij.diſputa. &
in ſua practica vbi limitat multipliciter ⁊ dic
vt per eū & per Capi.in deciſ.ſa.conſi.cxlix.
in fi.& per Mathe.in conſti.humanitatem.v.
no.ver.& pro intelligentia. & Ange.in.d.gl.
& Alex.in conſi.ci.& no.quando pena eſt ar
bitraria quia ordinaria non poteſt imponi nō
debet excedere deportationem vt per Capi.
114 in deciſ.ſa.conſi.cxxvi.¶ † Et de materia ar
bitrij quid operetur vide per Par.in.d.tra.in
ver.arbitrium. & in verbo poteſtas. & Iaſ.§.
in bonefidei.inſti.de actio.& Mar.in pratica
in.§.conſtante.& in.§.diligenter.in.l.queſtio
nis.ff.de q̄ſtio.& in ſing.cccxxviij.& in ſing.
cccxcvij. Alex.in.l.milites.C.de teſta.mi. &
in.d.locis per Marſi.ꝙ habens arbitrium non
poteſt ponere ad torturam abſq; indicijs pre
cedentibus & per Gandi.in rub.de queſtio.in
fi.& Mar.in conſi.viij.conſi.v.conſi.xiiij.con
ſi.xv.conſi.xviij.conſi.xx.& ſeq.cōſi.xxvij.
& conſi.xxxiiij.& conſi.xlij.&.xlvi.& conſ.
xlix.& conſi.lij.& conſil.lxiij.& conſil.lxix.
115 cōſi.cxx.&Thom.gram.in.vot.xxx.† †Itē
alteratur pena ratione irreuerentis, & ideo ſi
coram iudice deliquit ſtatim poteſt puniri et
crimen effectum eſt notorium de quo plene
per Par.in.d.tra.in verbo notorium vbi ple-
ne ponit quando et qualiter punitur ille qui de
linquit coram iudice.Sed quid ſi occidit ho-
minem corā et in preſentia iudicis nullis exi-
ſtentibus teſtibus an iudex poſſit ipſum puni
re.et caſtigare et condemnare ad mortem⁊dic
ꝙ non nam non ſufficit viſio iudicis et conſci
entia ſed probationes adeſſe debent nā iudex
debet iudicare ſecundum probata non ſecun-
dum conſcientiam dixit glo.ij.q.i.c.quando
Anto.in.c.veſtra.vlt.car.de coha.cler.et mul.
Iaſ.inſti.de actio.§.ſi minus.vij.col.uer.nun-
quid aūt iudex uidens vbi etiam dicit de iudi
ce uidente a feneſtra rixantes ſi non prohibet
priuatur officio et ibi an ex ſola uiſione de fe-
neſtra poſſit eos punire ubi plene tradit quan
do poteſt declarare et ſententiare ſecundū cō-
ſcientiam ubi ꝙ ſolus princeps et per Mathe.
in conſti.in queſtionibus.et in conſti.puritatē
Fely.in.c. paſtora.§.quia uero. de offi.deleg.
Iaſ.in.§. ſed iſte.inſti. de acti.et Math.in con-
ſti.aduocatos.et i cōſt.cordi nobis.Bar. et poſt
eum Alexan.in.l.illicitas.§.ueritas.ff.de. offi.
preſi.ubi Apo.poſt Bar.ibi dicit De ſupradi-
cto dubio limitari niſi iudex ſedeat pro tribu-
nali nam ſi uiderit aliquem occidere tunc po
teſt ſine alio proceſſu condemnare per gloſ.et
per Ang.et Imo.in.l.ij.ff.de penis. et no.in.l.i.
C.qui et aduer.quos. et dictam queſtionē tra-
ctat plene Gandi.in rub.de var.queſti.in ma-
le.pen.col.uer. modo queritur ſeu item pone
queſtionē et per Pari.in.d.uerbo notorium.
et per Bru.in tra.ſind.et tortu.xvi.co.in fi.iij.
q.pri.et allegata per eum et uide plura ut per
Mar.in pra.in.§.aggredior.iij.col.car.liij.ubi
an notorius delinquens occidi poſſit ante ſen
tentiam et an notorius malefactor occidi' poſ
ſit per Marſ.in rub.C.de proba.num.cxxviij.
116 ¶ † Et dixit Math.in cōſti.aduocatos.ꝙ ſi cō
ſtet per teſtes de homicidio et alio delicto licet
iudex ſciat illum non eſſe culpabilem et ſecun
dum ſuam cōſcientiam ſciat eſſe innocentem
tamen non poteſt ipſum liberare ſed eum de-
bet condemnare, et condemnando non pec-
cat contrariari tamen uidetur dictum Fely.in
dicto.§.quia uero.penultima culumna.iij.limi
117 ¶ †Item auget penam inobedientia ut ſi eſt
relegatus ad tempus ſi redit ad ciuitatem du-
plicatur tempus. l.relegati. ff.de penis.l. aut
damnum.§.quas quis.ff.eodem.
118 ¶ †Item alterat penam mutatio ſtatus ut de-
libero ſeruo effecto & econtra,ut in.l.prima.
ff.de penis.Marſil.in rubrica.ff. de fideiuſſo-
119 ribus.¶ †Item alteratur ratione qualitatis ut
quia delictum manifeſte fuerit commiſſum
nam grauius punitur quam ſi occulte.l.aut
facta. §. qualitate.ff. de penis. & ita nota.
ibi Bartolus,& Baldus,i,C,de ſumma trini.
& fide

& fi.cat ceteras cauſas augendi penas & etiã
minuendi: dic vt per Bal.poſt Cy.in dicta.l.
& ſi ſeuerior.& Bar.& Ange.in.d.l.quid er-
go.§.pena grauior.ff.de infamib.& ibi an &
quando per augmentum, & diminutionem
penę contrahatur infamia, & in.l.tranſigere.
120 C.de tranſact.Hec circa ſecundum.¶ †Circa
quartum & vltimum,primo quero que pena
erit imponenda facta diminutione pene ex
cauſis precedentibus: dic ꝙ aut pena diminu-
ta reperitur ſtatuta, & tunc illa pena imponi
debet vt in committente homicidium ex laſci
uia aut culpa cum per quinquennium relega-
tur, vt in.l.lege cornelia.§.fin.ff.de ſica.idem
in dante cauſam abortioni, vt in.l.iij.§.i.ff.
de ſicar. vbi etiam quinquennio relegatur idē
in faciente abortionem.l.cicero.in fi.ff.de pe-
nis. & in.l.diuus.ff.de extraord.crimi.in ma-
rito occidente uxorem adulteram.l.ſi adulteri
um cum inceſtu.§.imperatores.ff.de adulte.l.
i.§.fi.ff.de ſica.et ĩ ſimilibus a iure ſtatutis aut
non reperitur ſtatuta & tunc conſueta & ſo-
lita imponi pro tali delicto imponenda eſt,vt
per Bar.in.d.§.pena grauior.iij.col.uer.quero
in criminalibus.& in.l.hodie.poſt glo.ff.de pe
nis.& in.l.fi.de priua.deli.Thom.gram.in cõ
ſi.xxxix.ibi ſi conſueta non appareat relinqui
tur arbitrio iudicis Par.in.d.verbo pena.ver.
xiij.circa fi.& in verſi.an ſi.lo vlti.circa fi.ibi
ſi pena imponitur.¶ Idem dicas in augendo
ꝙ aut ſtatuta,& illa imponitur.d.l.ſi quis.§.
que abortiõis.& in.l.capitalium.§. famoſos.
&.§.ſolent. &.d.l.cicero. in prin.ff.de pen.in
conſti.mala noxia.& conſti.ama.pocula.ali-
as conſueta in ſimilibus arg.dictorum Bart.in
§.pena grauior. & Par.vbi ſupra vt Par.&
equalis virtus ſit in augmēto,& diminutione
ſin autem conſueta non apparet & tunc mi-
tior pena erit infligēda,vt per Par.vbi ſupra,
ver.an ſi lo vlt.circa fi.Mar.in conſi.xlviij.in
fi.& conſi.cxxxij.in fi.& Thom.gram.in.d.
conſil.xxxix.in fi.& minor erit pena vt non
corporalis imponatur ſed pecuniaria vt mul
ta per Marſi in pra.in.§.quoniam.& in.l.i.§.
diuus.ff.de ſicar.& in.l.diuus.ff.de par.& in
l.i.C.de ſicar.& in.l.in lege.ff.eo.& in prac.
in.§.oportune.& in conſil.xxiiij.& cõſi.xxx.
& conſi.xxxix.& conſi.xlvij.& cõſi.cxxxij
Par.in d.trac.car.xxiiij.& car.liiij & car. xl.
& ſeq. Thom gram.in conſi.xxxvi.& conſi.
xxxix.& in vot.xxiij.& in vo.v.in quibus
locis plene.Et ſi forte iudex nolit pecuniariam
penam imponere non debet penam impone-
re vltra relegationē ꝑ quinqueniū arg.ſupra
dictarum legum vz.l.i.in fi.l.iij.§.i.&.l.lege
Corne.§.i.ff.de ſicar.d.§.imperatores.& per
Tho.gra.plene in.d.vo.xxiij.& conſi.ſupra-
dictis.35.&.39.et diximus ſupra de exceſſu in
121 ſe defendendo.¶ † Multoties vero ſolent cõ-
demnare ad remigandū in triremibus & quã
doq; ad tempus & quandoq; in perpetuū &
hodie talis pena remigationis ſuccedit in locū
pene damnationes in metallū vt dicit Capi ĩ
deciſ.ſa.conſi.ciiij.vbi pena deportationis li-
cet locum non habeat de iure,& nõ ſit in vſu
tamen in regno propter inſulas multas eſt in
vſu,& pena remigationis in locū pene dam-
nationis in metallum.Quid ergo ſi condemna
tur ad remigandum vel exulatur et relegatur
nec tempus ponatur in ſententia an perpetuo
erit condemna.us an ad tempus dic ꝙ intelli
gatur per decennium vt in.l.ſine preſenito.ff.
de penis.glo.vero in.cap.q̃uis de penis in ſex-
to dicit damnatus ſimpliciter ad carceres dici
tur in perpetuum et non ad tempus dic ꝙ aut
imponitur pena pro delicto merente penam
perpetuam et vſq; ad mortem & taliter intel
ligitur vt per glo.in cap.q̃uis aut minoratur
ex cauſa & tunc in dubio non expreſſo tem-
pore intelligitur de decennio vide de hoc ple-
ne per Fely.in.c.ex literis.de conſti.ij.conclu.
aut ratione infirmitatis ſuperuenientis nã po-
teſt dimitti infra tēpus.l.in metallum.ff.de pe-
nis.dic & declara vt per Par.in.d.tra.in ver-
bo condemnatio ver.iudex vz. ꝙ ponat aliū
in eius loco ideo cõdemnati ad remigandum
ex cauſa ſolent emere ſeruum, & ipſi infirmi
euadunt penam ex cauſa tamen, & nõ aliter.
122 d.l.in metallum.¶ † No.tamen in hoc ꝙ ſi cõ
demnatus ad remigadum aufugiat a trireme
nõ poteſt pater frater aut filius.c.ad remigã-
dum ſub pena, vt in.c.reg incip.Itē predicta
admirati.An autem iudex poſſit ſibi in ſentē-
tia reſeruare tempus pene,dic vt per Fely.in

d.§ ad corrigendos.vi.col.ver.vtrum autem
123 tempus.¶ †Secundo quero an indiſtincte iudex poſſit penam delicti moderare hoc tradit Fely.plene in.d.§.ad corrigendos.vi.col.vbi ponit ſex fallentias,& primo in iudice delegato nam non poteſt penam minuere ſecundum Archi.& Gemi.in.c.notandum.q.i. Ant. poſt Ioan.and.in.c.quoniam frequenter.§.fi.ij.co. vt lite non conteſta.& in.c.de cauſis.iiij.col. de offi.deleg.& Arch.in.§.ſuper.ix.col.xvij. q.iiij.quod declara vt ꝑ Ludo.Rom.in ſing. 675.per tex.in.c.in archiepiſcopatu de rapto. ¶ † In augendo vero dicas non licere alterare penam ſtatutariam minoribus magiſtratibus ſed ſuperioribus,& maioribus licet iura tranſgredi & punire vt per Pano.& poſt eũ apoſt. in.c.at ſi clerici.iij.col.verſi.cõmenſurandã.de iudi.Alex.poſt Bar.i.d.§.pena grauior.Mar. in pra.§.diligenter.& ĩ ſing.ccxliiij.& in ſing. cccxcvij.ita ergo intelligit ꝙ licet iura tranſgredi vt locũ habeat in maioribus magiſtratibus & non minoribus.Secũdo fallit niſi lex, aut ſtatutum diceret nulla alia pena imponat ſecundum Bal.in.l.non dubium.ix.col.C.ð legi.illa enim eſt imponenda. Tertio fallit niſi eſſet iudex qui ſuper crimine non poſſit diſpenſare per glo.in.c.licet.de penis.quam ibi declara per doct.et per Gemi.in.c. quoniam quidem.vlt.col.xviij.diſtin.Qarto fallit niſi eſſet lata ſententia nam nõ poteſt minuere ſed eandem minuere in ſententia vel ante vt per Innoc.in.d.§.ad corrigendos.Anto.in.c.niſi ſpecialis.de offi.deleg.l.diui fratres.ff.de penis.nisi ratione impotentie vt per Marſi.in pract.in §.quoniã.& Pari.in.d.ver.pena. ver.licet.& verſi.an ſi.lo vlt.& in verbo compoſitio.poſt ſententiam vero ſolus priceps.d.l.diui fratres. & per Mathe.in conſti.vſurariorum.iij.nor. vbi ſecus in principe nam etiam poſt ſententiam & ꝙ ante per Mathe.in conſtitu.penam nouem vnciarum.ij.not.iij.q.in principe autem omnis pena eſt arbitraria vt per Thom. gram.in vo.x.& ꝙ ante ſententiam reſtringe in cauſa,& crimine hereſis.c.vt in commiſſi. § fi.de here.in.vi.ſecundum Gemin.in.d.c.notandum.ij.qõne.i.& in foro conſcientie.ca.ſuper his.de voto no.ibi glo.Quinto fallit & declara vt minuat iudex penam ordinariam in eodem genere delicti & non in alio ſecundum Panor.in.c.ij.vltra medietatem de deli. puer. Sexto fallit niſi in pena parti applicanda ſecundum Gemi.in.d.c.notandum he fallentie per Fely.vbi ſupra.Septimo fallit quando ſine cauſa minuit cum debeat cum cauſa minuere immo inſpicere cauſam delicti vt per Thom. gram.in conſi lxiij Par.in.d.verbo pena.ver. licet.& ver.an ſi.vbi ꝙ cauſa inſeratur & faciat ante ſententiã,& dic vt per Bart.in.d.§. pena grauior.vbi diſtiguit aut appet ex actis de cauſa & in ſententia non eſt neceſſe cauſam exprimere quando ſe ad acta refert aut non apparet, & cautius eſt vt apponatur dic vt ibi per Bar.& Bal.l.&ſi ſeuerior.In dubio vero preſumitur ex cauſa feciſſe vt per Specula.in tit.de accuſa.§.i.verſi.quid ſi iudex.ſi vero conſtat ſine cauſa inde efficitur infamis ſecundum Hoſtię.in.c.de cauſis.de offi.deleg. per text.in.l.ſeruos.in ſi.C.ad.l.iul.de vi pu. & per Ludo.rom.in ſing.lxxix.& per Fely. in.d.§.ad corrigẽdos.ĩ ſi,iij.caſus& ꝙ ſit inſerenda plene per Fely.in.c.ſicut.ix.colũ.verſic. propterea.de re iudi.& vide per Mathe.in prohe.conſtitu.in prin.viij. nota.& per Par.in.d. verbo compoſitio.verſi.an facta compoſitione,& plene vide per Paul.grilla.in tract.de relaxa.car.i.rubr.vi.qõne.vbi an & quãdo poſſit iudex penam alterare, & minuere & limitat niſi poſt ſententiã latã nam nõ poteſt ſed in ſententia,& in ea declarare cauſam que ſit iuſta,& in ſpecie & non in genere & ampliat in omnibus cauſis ordinarijs & extraordinarijs & in penis ſtatutorum & in acceſſorijs vt per eum ibi. Octauo limita & declara vbi iudex procedit per denunciationem vel inquiſitionem ſecus ſi per accuſationem nam tunc non poteſt penam minuere, ita dixit Hoſti.in.d.c. archiepiſcopatu de rapto.& refert,& ſequitur pro ſingulari Mar.in pra.§.conſtante.car. viij.ij.colum .verſi.quod tamen limita.& in
124 ſing.cccccxxiiij.incpi.inquiſitio.¶ † Sed an penam ſtatutariam iudex poſſit minuere dic vt per Par.in.d.verbo pena. verſi.quia multa ibi in penis iudex & an & quando aliqua per Marſ.in.l.i.§.diuus.ff.de ſica. quando au

gere & quãdo minuere poſſit, & vide ꝺ pena ſtatutaria minuenda per Mathe in conſtitut. rapinas.i.no. vbi limita niſi ſtatuti verba dirigantur imperatiue ad iudicem nam tunc non poteſt aliam penam imponere ꝙ ſtatutariam.

325 † Vltimo quid operetur clauſula in ſententia capitali ſaluo & reſeruato dic plene ut per Ange.in gloſ.ſaluo & reſeruato. & Par.in.d. ver.pena. verſi.an iudex.vbi vide an in corporalibus operetur ſic etiam cum hac clauſula ſaluo ſemper & reſeruato maturiori & ſaniori iudicio circa premiſſa finem facio huic operi, & tractatus tam de homicidio quam alijs in die feſtiuitatis omnium Sanctorum in quo non per annum completum inſudaui ad totum preſens opuſculum intermedijs familiaribus & iudicialibus negocijs, ego Ludouicus Charerius de regio. V.I.D. minimus ad ad gloriam et laudem et honorem Redemptoris noſtri ſueq; pie Matris virginis Marie, et omniũ ſanctorũ in quo ſi quid benedictum reperiat̃ gloria & honor ipſi Redemptori a quo cuncta bona procedunt, ſinautem nequã, & perperam fraterna correctiõe cunctis ſubijcio legentibus.non autem canino dente mordendum valete datum.1540.

SVMMARIVM

1 ☞ Hereſis quid ſit & quis dicatur hereticus.

2 Si ioco profert uerba heretica quia dicat ſe habiturũ uxorẽ in alio ſeculo an ſit hereticus.

3 An & quando ex ſola uoluntate ut hereticus condemnari poteſt.

4 Pertinax hereticus quis dicatur.

5 Hereſis unde dicatur.

6 Hereſis quot modis cõtrahitur proſequere & primo quando deuiat a fide Chriſti, & religione Chriſtiane etiam leuiter aduerſando etiam non defendendo.

7 Hereſis contrahitur adherendo opinionibus illorum qui damnati ſunt ab eccleſia de quibus in.c.quidam.xxiiij.q.iij.

8 Dubius in fide hereticus eſt quod declara & limita.5.modis.

9 An hereticum eſt tenere uſuras eſſe permiſſas & an inter iudeos, uel inter iudeos ut chriſtianos, nume.10.& an papa poßit diſpenſare circa uſuras.

11 An ſit hereticum nolle iurare putans iuramentum eſſe illicitum.

12 An aſſerendo uſum paupertatis nõ includi ſub uoto religionis hereticum ſit.

13 An hereticum ſit ſi dicatur non poſſe penitere eum qui uixit uſq; ad ſenium in peccatis.

14 An aſſerendo papam non habere poteſtatem dimittendi peccata.

15 An ſi dicat imperatorem non eſſe monarcham & dominum totius mundi.

16 An per nouum ſenſum, & opinionem hereſis contrahatur & quando.

17 An aſſerendo fornicationem non eſſe peccatũ.

18 An recuſans ſe purgari ĩ cã hereſis ſit hr̃ticus.

19 An defendens hereticum uel aduocaret pro heretico hereticus ſit.

20 An credendo hereticis ſit hereticus.

21 An ſi ſteterit in excommunicatione per annum aut biennium hereticus ſit.

22 An ſi per annum ſteterit & nõ receperit communionem ſit hereticus.

23 An per inuocationem demonum, & ſortilegia dicatur hereticus.

24 An idolis ſacrificando hereticus eſt.

25 An qui dicit incedere noctis tempore cum herodiede, uel diana hereticus ſit.

26 An blanſfemando hereticus ſit.

27 An oppugnando priuilegia eccleſiæ.

28 An contemnendo canones, & ſtatuta eccleſiæ aſſerendo papam non habere poteſtatem condendi canones.

29 An aſſerendo poſſe eſſe in eccleſia duos uicarios Chriſti.

30 An aſſerendo papam in temporalibus non habere poteſtatem ſicut in ſpiritualibus.

31 An per ſimoniam hereſis contrahatur ut ſi credat ſacramentum uendi poſſe.

32 An per ſciſma hereſis contrahatur.

33 An auferendo priuilegia eccleſie.
34 An aſſerendo peccata nõ dimitti niſi a ſolo deo.
35 Si officialis diſtulit preſtare auxilium contra hereticos an ſit hereticus.
36 An negando infernum & paradiſum, & aſſerendo animam eſſe mortalem.
37 An aſſerendo decimas non deberi clericis.
38 An ſi profeſſus recedat a religione & publice contrahat matrimonium.
39 An non conſecrando & celebrando cum hoſtia non conſecrata.
40 An negando ex latere Chriſti ſanguinem, & aquam exiſſe.
41 An tenendo animam eſſe ſanguinem & ex pre iacenti materia generatam.
42 An contemnendo hiſtorias in biblia.
43 An per contumaciam contrahatur hereſis.
44 An perſiſtendo in notorio crimine, & ſit incorrigibilis.
45 An recuſans iurare ad purgationem.
46 An hereticis credendo.
47 An epiſcopus inſtituens heredem cõſanguineũ.
48 An fauendo hereticis.
49 An frangendo imagines crucifixi & ſanctorũ.
50 An inuocando demonem ad actum luxurie.
51 An per apoſtaſiam contrahatur hereſis.
52 An herendo opinionibus reprobatorum.
53 An aſſerendo Chriſtum non eſſe aliquid ſecundum q; homo.
54 An ſi abiuraſſet in iudicio prius, deinde reincidat in hereſim.
55 Officialis recuſans iurare obſeruare ſtatuta eccleſie.
56 An aſſerendo animam rationalem non eſſe formam humani corporis.
57 An credendo erroribus illorum de Alamania.
58 An potens reuocare ab hereſi aliquem non reuocando.
59 An faciendo nouam ſectam contra fidem.
60 Hereticus tandem eſt qui contra fidem Chriſti & articulos fidei, & cõtra precepta & dogmata eccleſiæ credit.
61 De proceſſu hereticorum proſequere & primo ad quem ſpectet cognitio hereſis ad eccleſiaſticum an ad ſecularem, & an ſit mere eccleſiaſticum.
62 Eccleſia quam penam imponit, et an ſanguinis.
63 An tradendo ſeculari conuictum de hereſi cognoſcat ſecularis de proceſſu heretici, & an nouas penas imponere, nu. 64.
65 Qui iudices cognoſcere poſſunt de hereſi & quis ſit iudex ordinarius an epiſcopus & quis ſede uacante. 66.
67 Qui dicantur iudices delegati in hoc crimine.
68 Inquiſitor heretice prauitatis quis eſſe poteſt, & an minor .xl. annis.
69 An inquiſitores heretice prauitatis habeant iuriſdictionem inſolidum ſi plures ſint.
70 An delegati inquiſitores in dioceſi epiſcopi habeant priuatiue iuriſdictionẽm an cumulatiue, & quis preferatur citantibus ambobus, nume. 71. & an uterq; procedat incitando, torquendo, procedendo, & ſententiando, nu. 72 & an abſoluendo.
73 Qualiter ſe habere debent inquiſitores, & eorum officiales circa officij executionem.
74 An inquiſitores procedere poſſunt contra epiſcepos de heretica prauitate.
75 An poſſunt cognoſcere de ſortilegiis.
76 An poſſint cognoſcere ſuper crimine uſurarũ.
77 An poſſint carcerare, tormentare, & condemnare abſq; interuentu epiſcopi, & quot monitiones requirantur, & an unica ſufficiat, numero. 78.
79 An inquiſitores poſſint hereticis penas pecuniarias imponere.
80 An inquiſitor poſſit procedere ſola ex ſuſpitione contra diffamatum tantum.
81 Inquiſitor an teneatur ad precium melioramentorum quando bona alienata reuocantur, & precium rerum uenditarum.
82 An poſſit tollere inquiſitor defenſiões & exceptiones

ceptiones reo competentes.

83 An generalis inquiſitor poſſit procedere contra quem a Papa ſpecialis datus eſt inquiſitor.

84 Contra quas perſonas poteſt inquiſitor procedere, & an contra laicas & contra exemptas, & an dioceſano non requiſito, numero. 85.

86 An contra uſurarios procedere poſſit ut reſtituant.

87 An poteſt procedere contra prohibentem baptizari iudeum.

88 An poteſt concedere uſum armorum, & punire turbatorem.

89 An procedit contra iudeum receptantem chriſtianum apoſtatam.

90 An poſſit recipere teſtes facta publicatione.

91 An poſſit ſubdelegare.

92 An procedere poſsit mortuo delegante.

93 An poſſint cogere ſecularem ad concedendum auxilium & brachium, & an puniri impedientes ſuum officium, & tollere ſtatuta, & conſuetudines impedientes officium, & an inquirere poſt quinquennium & an cogere heredes inquiſiti ad penitentiam, & an contra blaſfemantes, & an cum teſtibus excommunicatis, & an abſoluere & liberare infamatos tali crimine, & an excommunicare, & priuare predicatores officio predicandi, & an proſequi hereticum confugientem ad alienam prouinciam, et an poteſt procedere ſimpliciter ſummarie, & de plano, & an teſtibus non publicatis, & an teſtibus periuris.

94 An ſi ſint plures inquiſitores habeant iuriſdictionem inſolidum.

95 Qua pena puniantur ſi male ſe gerant in eorum officio, & qualiter puniantur.

96 Quando delegantur ab epiſcopo tales inquiſitores quam habent poteſtatem.

97 Contra quos poteſt procedere, & qui de hereſi inquiri poſſunt an epiſcopus, & perſone excepte an papa an Imperatore, & per quem & an deponi poteſt ex hoc, numero. 98. & 99. & a quo papa & imperator, & an poteſt facere ſtatutum, ut papa de hereſi non teneatur, numero. 100. & an requiritur incorrigibilitas.

101 An iudei accuſari poſſint de hereſi.

102 De proceſſu hereticorum proſequere, & q. equiparatur hereſis crimine leſe maieſtat. in procedendo, & q. per inquiſitionem procedi ſoleat, & per exceptionem, nu. 104. & per accuſationem. nu. 105.

103 An inquiſitor ordinem iudiciorum ſeruare debeat.

106 An quilibet accuſare poteſt de hereſi, & an publicum ſit, & omnes perſone etiam prohibite accuſare poſſunt, numero. 107. & qui prohibentur, & an excommunicatus, & an minor infans, & doli rapax, & an inimicus.

108 An in crimine hereſis requiratur perſone legitimatio in accuſando.

109 An requirantur ſolennitates etiam ſubſtantiales, & quid ſi accuſatio ſit inepta, & an locus apponi debet.

110 An diffamatio requiratur in inquiſitione de hereſi, & an litis conteſtatio, nu. 111.

112 An contra citatum contumacem procedi poteſt, & fieri poteſt proceſſus.

113 An procurator admitti poteſt, & an aduocatus, nume. 114.

115 An ſtatimq; comparet carcerari debet inquiſitus, & an epiſcopus interuenire.

116 An ſufficiant leues ſuſpitiões in hoc crimine.

117 An abſq; indicijs ad torturam procedatur in tali crimine, & an perſone priuilegiate torqueantur, & an requirantur indicia alia ſicut in alijs, & an teſtis de iure admittatur, licet non omni exceptione maior, nume. 118. & quid ſi extent ſuſpitiões in eo; ut torquea

tur quid fiendum & an purgatio indicenda, & an preſumptiones ſufficiant & que.

119 *An ſtantibus preſumptionibus non tamen legitimis duellus indicendum ſit & locum habeat.*

120 *An quando per accuſationem hereſis probari debet per duos teſtes habiles.*

121 *An teſtes probent parte non citata contra ſuſpectum de hereſi.*

122 *An teſtes publicandi ſunt & quando.*

123 *An requiratur probatio quando publice predicat.*

124 *An poſt publicas atteſtationes teſtes recipi poſſunt etiam ad offenſam.*

125 *Et an ſit probatum crimen ſi libri hereſis reperiantur penes inquiſitum.*

126 *An probetur hereſis ex leuibus ſuſpitionibus.*

127 *An tranſigi poſſit in tali crimine.*

128 *An in ferenda ſententia requiratur citatio inquiſiti, & an appellari poſſit, & an quando per accuſationem proceditur epiſcopus, & inquiſitor in ſententia adeſſe debet ſicut quando per inquiſitionem.*

129 *An appellari poſſit, & an habere recurſum, nume. 130. ubi an prohibitus appellare poſſet habere recurſum.*

131 *An in hoc crimine admittantur defenſiones, & an renunciare poteſt defenſionibus.*

132 *Que ſint pene hereticorum ordinarie & extra ordinarie, & an pena ignis iure canonum & regni, & an priuilegium perſone operetur, & an ſecularis cogi poteſt ad imponendam talem penam, & an requiratur incorrigibilitas ut degradari poßit, nume. 133. & per quos degradari debent, numero. 134. & ibi de forma degradationis.*

135 *An in hoc crimine damnatur memoria defuncti & bona publicantur, & cui bona applicantur, & quid in terris baronum, & cui feudum, aut emphiteoſis applicatur & reuertatur, & que bona ueniãt publicanda, & an inſcriptio requiratur in accuſatione ne memoria damnetur, & an bona ipſo iure publicentur an ſententia requiritur, & que nu. 136. & an declaratio.*

137 *An alienatio bonorum hereticorum ſit prohibita, & facta an reuocari poſſit, & an preciũ reſtitui, & quid ſi bona alienaſſet, & fundaſſet hoſpitale an reuocãda ſint, numero. 138 & numero. 139.*

140 *Si hereticus habeat filios orthodoxos an bona reſeruentur filijs & an priuentur beneficijs, & officijs, numero. 141. & an etiam obtentis, & qui filii contineantur, & an in hoc differant hoc crimen, & leſe maieſt. & an dotes uxorum conſeruentur, & an filiarum, et an filii heretici contrahãt matrimonium eum fidelibus.*

142 *Infra quantum tempus peti poteſt publicatio bonorum, & an preſcribi poſſunt, & infra*

143 *Hereticus an ſit infamis, & excludatur a teſtimonio.*

144 *Hereticus an ſit excommunicatus.*

145 *Hereticus an priuetur omni beneficio.*

146 *Filii hereticiuſq; ad quam generationem priuẽtur a dignitate obtinenda.*

147 *Hereticus an careat ſepultura.*

148 *Hereticus an a quocunq; occidi poſſit:*

149 *Mulier heretica an teneatur dotare filiam orthodoxam.*

150 *Mulier heretica an gaudeat priuilegiis mulierum.*

151 *Hereticus an teſtari poſſit an contrahere an aduocare, an iudicare an eſſe notarius, & an geſta per eum ſi notarius, & an geſta per eũ ſi notarius ſit ualeant, & an ei legari in teſtamento etiam militis.*

152 *An hereticus cogatur ad obſeruantiam iuramenti.*

153 *Hereticus an petere poſſet reſtitutionem bonorum, & rerum eccleſiaſticarum, & an poßit habere ſeruum chriſtianum, & an habere ſinagogas, & an ubiq; puniri poteſt, & an*

expelli a ciuitate.

154 Hereticus reuerſus an ordinari poſſit, & an agere ſi heres inſtitutus ſit, & an cum eo conuerſare an reſcriptum impetrare.

155 Papa licet promoueri & eligi non poteſt ſi hereticus tamen ſi eligatur ualet electio.

156 Euntes ad exterminium hereticorum conſequũtur indulgentias.

157 Matrimonium cum heretico contractum non tenet. Item punitur aliis penis extraordinariis, ut nu. 158. cum ſeq.

159 Qualiter euadantur pene ordinarie, & extraordinarie, & primo ſi abiurauerit hereſim & redierit ad fidem, & ſi noluerit iurare an ſtatim habeatur pro heretico, & ibi que ſit pena & elapſis, & an bona recuperet.

160 Forma iurament abiurationis, & forma abſolutionis ponitur.

161 An & quando redeundo bona recuperet, & an alienata, & an ad alia proſequere, & an ad formam ut teſtis eſſe poſſit, & an ad dignitatem, ut promoueri poſſit.

162 Relapſus in hereſim qualiter puniatur.

163 Qualiter puniantur receptatores fautores receptatorum, & credentes, & que ſint pene introducte, & quid ſi occultat tantum qualiter puniatur. 164.

165 An pene contra receptatore, fautores & credẽtes concurrant cumulatiue ex quo diuerſe ſecundum diuerſas leges an nouas tantum, & quando diuerſe pene ſint impoſite a iure ciuili, & canonum an omnes imponi poſſunt.

166 An ſicut hodie in crimine leſe maieſta. receptator rebellis ſuſpenditur cum publicatione bonorum ita & inceptante hereticum:

167 An liceat receptare hereticum conſanguineum.

168 Hoſpes an excuſetur ſi dederit potum bannito tranſeunti.

169 An liceat uxori receptare uirum hereticum.

170 Ignoranter receptans non punitur idem ſi coacte nume. 171.

172 An amicitia inueterata excuſet.

173 An ſi gerit receptator penitentiam, & abiurauerit euitet penas.

174 De receptatoribus aliorum malefactorum.

175 Alias penas proſequere uſq; ad finem contra receptatores, et fautores hereticorum.

REVERENDISSIMO DOMINO

AVGVSTINO GONZAGHE ARCHIPRE-
ſuli Regino digniſſimo Ludouicus Charerius
Reginenſis bene agere.

VSV HABEBATVR luſtris antiquis Reuereñ. preſul ac modernis periodis obſeruatur quẽpiam, aut vrgẽtibus neceſſitatibus, aut volũtaria deuotione iuxta virtutis excellẽtiam in qua mire pollebat ac diuinitus extollebatꝛ quicꝙ diuo alicui dicare: palladinãꝙ cũ & ſapientiam & militiã reddolebat militiæ ac ſapiẽtię opus attribuebatꝛ æſculapio medicinã: ſaturno opa pacis ac qetis: Ioui religionẽ: ac cæteris diuis ſimilia accõmodabãt veteres: adeo.n in hijs preſtãtiores erãt vt inter deos cõnumerari & aſſociari omnibus viderentꝛ: & ad eos ſepius cõfugiebãt præſidia poſtulabant: pręces effudebãt idola ac dona & præmia dedicabantꝛ vt quoꝙ noſtro ęuo apud ſanctos & religioſos diuinitus inſpiratos & edoctos pariter obſeruetꝛ iuxta operũ mirorum ac virtutũ excellẽtiam ad eos cõfugerẽt mortales: Cũ itaꝙ tractatũ quẽdam de hęreticis excuſſerim ac pro viribus cõpilauerim ad Redẽptoris noſtri gloriam & honorẽ ac ſepius cogitarẽ cui opus ipſum cordis affectu offerrẽ magis de eo bñmeritus: tu ſolus noſtro ęuo occurriſti, tanta.n. pręfulges religione & ſanctimonia ac generis nobilitatẽ vt tibi ipſi debeatꝛ oblatio ſicut ęſculapio gallus & Ioui religio: & ſi tãto viro nõ cõgrua ſed maior debeatꝛ oblatio: ne dum itaꝙ exoſos habes ac ſemp habuiſti hrẽticos & tali labe maculatos ſed quoꝙ non deſiſtis ꝓſequi ac quid minimũ a fide catholica ſentiẽtẽ & loquẽtẽ deuium & expelleris & proſequęris, ut tu tñ noſtrę religionis habeatis: in te quippe omnia quę ad rectum ſpectant pręlatũ fouentꝛ: & eis mirum in modũ ornatis, ut quid minimum non deficiat ac omnia obſeruas ad vnguẽ quę in noſtro tractatu alias tibi dicato de vita pręlati cõtinentꝛ: & a Paulo inſtruuntꝛ & in cartaginẽſi cõſilio edocẽtur, tu.n. natura prudẽs, tu dociſlis, in moribus tẽperatus, tu vitane dũ caſtus ſed caſtiſſimus es, & apud oẽs haberis, & ne dũ ſtu caſtimonia pręſulges, ſed tota familia iure vt hoſpitium tuum religioſorum virorum cætus & vera religio nũcupetꝛ et habeatur: tu ſobrius: tu peruigil in gregę inſtruẽdo ac gerẽdo: tu tuis negocijs cauẽs, humilis, affabilis, miſericors literatus, in lege domini inſtructus, in ſcripturarũ ſenſibus cautus, & acutus & in dogmatibus eccleſiaſticis exercitatus, hoſpitalitatẽ ſectans, non violẽtus nõ percuſſor, ſed modeſtus, non cupidus, nec auaritia detẽtus, domui proprię bene prępoſitus: non ęlatus nec ſupbus, non ambitioſus: ſed ab omnibus ſanctimonia prędictus haberis, vt tam nobili & antiquiſſima Gonzagha familia non degeneres a ſtirpe orum habẽte regiaſ ſexcẽties curſu ſolis ꝑ acto. Leto igitur frõte opuſculum hoc ſuſcipias vt ſoles licet maiora expoſcas nec abijcias cũ prompto animo & viribus totis offeram exemplo domini qui minutum erevidueę libentius & gratius ſuſcẽpit & commendauit, ut agitur autem exhibit in publicum & tante apud alios erit opinionis quãta cęteros vita moribus & genẽris nobilitate pręcẽllis cui dicatum ẽſt, vale prẽſul digniſſime.

TRACTATVS DE HERETICIS SEQVI-

tur ex tex.ibi mathematicorũ cum ſu
pra & infra dicet aremathemati-
cus dicatur hereticus, & mathe
ſis hereſis ſit,ſumpta occa -
ſione de hereſi diſſere -
mus ad ſolatium.

DE hereſi itaq; verba facturi
tanq̃ de grauiſſimo crimine
xxĳ.q.ĳ.c.i.&.xxxiĳ.q.vĳ.
c.quid in omnibus . Primo
quid ſit hereſis , & qui dica-
tur hereticus, & vnde dice-
mus . Secundo quot modis
cõtrahatur hereſis ſubnectemns. Tertio de ꝓ-
ceſſu hereticorũ tractabimus.iiĳ.de penis he-
reticorum,& eorũ fautoribus credentibus,&
receptatoribus ſubĳciemus. Tractaturi itaq;
de hereſi vt ſciamur quid ſit id de duo diſputa
turi ſumus ab eiuſdem definitione perficiſti ne
ceſſe eſt ciceronem in officĳs imitantes, & in
reg.oĩs diffinitio.ff.de regu.iur.primo videa-
1 mus quid ſit hereſis.☞ †Hereſis igitur eſt deuia
tio a fide Chriſti,& catholica religione cum
pertinatia vt probari videtur in.l.omnes.C.
de heret.iunctis clem.i.§.porro. de ſum.tri.&
fi.ca.& ibi dictis per Card.in princ.ĳ.q.text.
in.c.dixit Apoſtolus.xxiiĳ.q.iĳ.tex.in clemẽ.
i.§.fi.de vſur.Panor.in rub.de ſum.tri.& fi.ca.
Iſer.l.c.i.§.quocunq; licet nomine.de ſtatu.&
conſue.contra liber.eccleſ.& per Paul.gril.in
tra.de here.in princ.in quibus dicitur hereti-
cum eſſe eum qui non firmiter credit & per-
tinaciter inſiſtit, debet ergo eſſe pertinax in
opinione d̃viante a fide alias.n.ſi diſputãdo di
xerit contra fidem non affirmando non dicit̃
hereticus nec vt hereticus puniri poteſt vt di-
cit gloſ.in.d.l.omnes.& alĳ in locis ſupra. &
Card.in.d.clem.i.in fi.facit conſti.reg.incon-
ſutilem.circa fi.ibi in erroris concepti conſtan
tia perſeueret,& Panor.in.d.rub. & tex.in.d.
cap.apoſtolus.&.c.qui in eccleſia.xxiiĳ.q.iĳ.
2 ☞† Ideo ſi gioco aut ludo verba heretica pro
ferantur non dicitur hereticus nec vt hereti
cus punitur,vt dixit Cardi.in.d.cle.i.in fi.&
Iſer.in.d.c.i.§.ſatisfactionem.col.fi.de ſta.cõ
tra lib.eccle.Quod limita niſi cum pertinatia
aſſeueret vt ſi dicat ſe habiturum vxorem in
alio ſeculo vt per Card.in.d.clem i.§.nos.de
3 ſum.tri.☞ †Et dixit Fely.in rub.de here.ꝙ he-
reticus non eẽt niſi ſuus error habuerit princi
pium, & cõplemẽtum ad hoc vt puniat̃ alias
ex ſola voluntate occulta vt hereticus puniri
non poteſt nam cum non conſtet eccleſia mi
litans non habet eum pro heretico,ita dixit
Bal.in.l.ſi quis non dicam rapere.i.col.C.de
epiſ.& cle.& Fely.in tra.de cona.iĳ.fallen. &
in.c.ad abolendam.i.col.de here.niſi forte in-
quiſitori heretice prauitatis liqueat de tali vo
luntare per confeſſionem heretici cũ talis mẽ-
tis cogitatio probari non poſſit Anan.in.c.ſi
quis epũs.ĳ.col.de here.& in.c.conſuluit.iĳ.co.
de vſu.& per Fran.ponzi.in trac.de lam.ver.
vi.& in ver.vĳ.& ibi declara quãdo cõfeſſio
fuiſſet veriſimilis & non equiuoca.licet quo
ad deum ſola voluntas ſufficiat.c.excõicamus
§.credentes.de here.glo.in.c.i.xxiiĳ.q.i.Car.
in clem.i.in princ.iĳ.queſtio.de vſu.Mar.in.l.
qui falſam.ĳ.col.iiĳ.caſu.ff.de falſ.requiritur
ergo principium & cõplementum expreſſum
patens vt pũiatur facit.l.cogitationis.ff.de pe
4 nis.☞ † Pertinax aũt hereticus dicitur qui dat
pecuniam ſecreto inquiſitoribus ne puniatur
Bar.in.l.tutores.ff.de ſuſpe.tutor.eodem mõ
pertinax dicitur ſi epõ inquiſitori aut theolo-
go non credit dum eum corrigunt Bar.& Ni
col.de neap.in.l.iĳ.§.tutores.ff.de ſuſp.tu.per
glo.ibi dicentem pertinacem dici iudici non
obedientem.Cõpoſt.in clem.i.§.fi.de vſu.&
not.glo.in clem.i.in ver.pertinaciter de ſum.
trini.licet alias pertinatia relinquatur iudicis
arbitrio vt per Ioan.Andr.in.c.ſi diligenti.de
foro cõpet.Eely.in.d.rub.de here.& in.c.qua
liter & quando.iĳ.col.de accuſ.& dicit glo.in
d.clem.i.§.ſane de vſur.ĳ.c.dixit.xxĳ.q.pen.
ꝙ talis pertinatia debet eſſe obſtinata vel cũ
perſiſtentia incorrigibili facit.d.conſti.in con
ſutilem.ideo error heretici debet habere cõple
mentum vt ſupra,quot aũt monitiones requi
rantur ad cõſtituendum in pertinatia per Ma
the,in,d,conſti,inconſutilem,in glo,cõmoni-

BIBLIOTECA NAZ. ROMA

5 ti.& gl.in.d.c.dixit Apoſtolus. ℣ †Hereſis au
tē dicitur ab electione erroris.c.hereſis.xxiiij.
q.iij.vel ab erro erras vel ab adhereo quia ad
heret opinioni eorum vel ab herciſco quod
idē eſt ꝙ diuido quia ab vnitate eccleſie ſunt
diuiſi ſic.ff.fam.her.i.diuidūde vt in rub.no.
& hec conuenit vt dicitur in.d.conſti.incon-
ſutilem in princ.ibi vocabuli vicio ſeruientes
quod ſignificationem diuiſionis enunciat &
ibi glo.Hoſtien.in ſum.eo.tit.§.i.Arch.in.c.ij.
eo.tit.ſ.vi.Th.ſecunda ſecūde.q.xix.&.xi.q.
& in.iij.ſenten.diſtin,xiij.q.ij.Panor.in.c.fir-
miſſime.in.i gl.d here.& Fel.in.d.rub.eo.tit.
facit.c.ſter hereſim ibi pariter ſeparari.xxiiij.
q.iij.probatur in.l.ſi duas.in princ.ibi hereſes
leges.i.diuidentes.ff.de excuſ.tut. Hoſtien.in
ſum.eo.tit.in prin.Iſer. in.c.i.§.pactarenos.de
ſtatutis contra libertatem eccleſie.& Math.in
d.conſtitutione inconſutilem.ij.no.& Paulus
6 grillan.in.d.trac.de here.℣ †Circa ſecundum
hereſis multis modis contrahit & primo qn̄
deuiatur a fide xp̄i & religione catholica, &
miſterijs ſacroſancte rom.eccle.abnegādo,aut
īpugnādoquicq̄d cōtinet i.l.nos redēptos.poſt
l.epiſtolam inter claras.C.de ſum. tri.& fi.ca.
& in.c.i.& in.c.damnamus.eo.tit.& in.c.i.
eo.in.vi.& in clem.i.eo.&.xxiiij.q.i.c.hec eſt
fides.Panor.in rub.de ſum.tri.poſt glo.vbi de
articulis fidei,& Boni.in tit.de here.& quic-
quid continetur in ſimbolo apoſtolorum,&
athanaſii,in quibus principaliter cōſiſtit fides
xp̄i,& religio catholica,& per Panor.in.d.c.
damnamus.& per Fely.in.d.rubr.de here.uel
ſacramenta, & miſteria eccleſie impugnando
de quibus in.c.ad abolēdam.de here.& no.in
ca.veniens.de tranſa.& per Ioan.andr.ſuper
rub.de ſacra.non reiter.Dec.in cōſi. cli.ij.col.
Panor.in.d.c.ad abolendā.i.no.& Fely.ibi.i.
no.& in rub.de ſum.tri.Bal.poſt Azo.in rub.
C.eo.& Mathe. in.d.conſti.inconſutilem.iiij.
no.& de his duobus per Pan. poſt Hoſtien.in
ca.firmiſſime.de here.& Deci.in.d. conſ.cli.
Amplia etiam leuiter predictis aduerſando le
ui argu.d.l.omnes.in fi.Iſer.in.d.c.i.§.diffida-
mus.iij.col.uer.ſed an oēs.& in.§.quocūq; no
mine.poſt Hoſti.in ſum.eo.& publice diſpu-
tando,vt in.c.ij.§,i.de heret.in.vi.Iſer.in.d.c.
i.§.ſatisfactionē.& dicendo cōtra fidē.xxiiij.
q.i.c.hec eſt fides.Amplia etiā tacendo & nō
defendēdo in fauorem fidei,ut in.c.ij.de heret.
& no.glo.in.c.i.uer.aſſerere.de ſum.tri.in.vi.
& predicādo,ut per Iſer.in.d.§. ſatisfactionē.
in fi.ij.col.& dicendo.xxiiij.q.i.c.hec eſt fides.
7 ℣ †Idem hereticus eſt ad adherendo opinioni
bus illorum qui habentur in.c.quidā.xxiiij.q.
iij.& in.l.arriani.& in.l.quicunq;.C.de here-
et mathem.quorum opiniones deuiant a fide
Chriſti & miſterijs & ſacramentis eccleſie ut
in.c.hereticus eſt.xxiiij.q.iij.no.glo.in.c.qui-
cunq;.in glo.euticetis.C.de here.idem etiam
defendendo eorum opiniones ut in.c.gallorū.
xxiiij.q.iij.et.c.qui in eccleſia.&.c.qui aliorū
ea.q.Panor.in.ca. damnamus.in fi.iij.col.de
ſum.trin..Iſer.in.d.c.i.§.quocūq; poſt Hoſti.
eo.& de here.in.c. excommunicamus. in fi.
8 &.c.ſicut.eo.℣ † Amplia predicta ne dum lo
cum habere quando expreſſe impugnat aſſe-
rens contra predicta& nō credens ſed etiam
ſi in his dubitat nam dubius in fide hereticus
eſt vt habetur in.c.i.de here.& ibi per Panor.
Hoſti.in ſum.eo.Iſer.in.d.c.i.§. ſatisfactionē-
col.fi.Pau.grill.in.d.tra.de hereti.Quod ta-
men declara & limita quatuor modis ut ibi-
dem per Fely.in.d.c.i.de here.& primo ut lo
cum habeat in dubitaione habente in ſe firmi-
tatem animi & quandā īpertinatiam vt quia
perſeuerat in dubitatione illa, ſecus tn̄ in ſim-
plici dubitatione & dubietate proueniente ex
primis motibus quibus non aſſiſtat ſed potius
reſiſtat affirmando fidem catholicam,tunc.n.
non dicitur hereticus ſed potius meretur q̄ de
mereatur cum primi motus non ſint in poſſe
hominum,ut philoſophus ait.vi.diſt.c.ſed pē
ſandum.de penit.diſt.ij. c.i.&.c. ſciendum.&
cap.tentatio.ita Ioan.and.& Panor.in.d.c.i.
Limitaſecundo niſi quis expreſſe erraret dubi
tando de fide tamen paratus eſſet ſe corrigere
ſi aliud eccleſia teneret nam referendo ſe ad
fidem eccleſie hec eſt fides ſua & non alia, vt
not.in.c.ij.de ſum.trin.& in.d.c.hec eſt fides.
xxiiij.q.i.& in.d.l.& nos reddētes.& ſeq.C.
de ſumma trini.Panor.in.d.c.i.facit glo.in.c.
ſi papa.quadrageſima diſtincti.&.xx.diſtinc.
§.nunc autem.& in.c. dixit apoſtolus.xxiiij.

q5.iij.& in.c.ſciſma.xxiiij.q.i.Iſern.in.d.§.ſatiſfactionem.col.fi. Tertio limita niſi qs eſſet dubius & erraret per ſimplicitatem vt quia crederet patrē maiorē filio ut dicit Bal.in rub.C. de ſum.tri.& Panor. in rub.eo. poſt Inno.& per Card.in clem.i.ix.co.& in clem.fi.de vſu. & oppo.Quarto limita niſi quis dubitaret uel teneret aliquid in his que ad ſalutem non attinent tex.& glo.in.c.in quibus.xxij.q.ij.vt ſi teneatur aut dubitaret an planete moueantur contra firmamentū an cum eo quod ad ſalutē non attinet.Quinto limita niſi eſſent opiniones inter doctores eccleſie & theologos nam elligens unam opinionem magis quam aliam non eſt hereticus ſecundum Inno.in.c.innitaris.de conſtitu.Bal.in.l.captatorias.x.col.uer. iō conſulo.C.de teſta.mi.quod tamen intelligē ut per Ioan.de fantu.poſt Archi.in.c.hereſis.xxiiij q iii.niſi alia opinio eſſet circa pertinentia ad fidem.& predictis modis duobus quando contra fidem & miſteria eccleſie proprie.& ſtricte contrahi dicitur hereſis in ceteris & ſequentibus large ut per Panor.in.d.c. firmiſſime.in.i glo.& ibi per Fely.de here.allegat gl.in.§.ea uero.xxiiii.q.iii.Cardi in.d.cle, i.ix.co.de ſum.tri.§.porro.pulcre Iſer.in.d.c. i.§.diffidamus.iii.col.uer.ſed an omnis. hereticus de ſtatu.contra lib.eccleſ.ubi quis proprie & ſtricte uideť hereticus poſt Hoſtien.in ſum.

9 eod p † Item hereſis contrahitur affirmando & tenendo pertinaciter uſuras eſſe permiſſas nec eas exercere peccatum eſſe cum hoc ſit cōtra doctrinam euangelicam, et dogma eccleſiaſticum.c.iii.et.c.cum inter.de uſur. Paul.in c.mandato.de ſimo.et in.c.quia in omnibus. de uſur.et in conſtit.regni uſurariorum.et ibi Mathe.xix.not.hoc eſt quod dicit tex.in clemen.i.uer.ſane.de uſur. Paul.grillan.in.d.tractatu de uſur.pro quo facit.c. hereticus.et ca. ſter ſciſma.xxiiii.q.iii.hereticus enim eſt qui peruerſum dogma, uel falſas,aut nouas tenet et gignit opiniones,aut ſequitur, ut not.gloſ. in.d.clem.i.in uer.hereticum cum ergo hoc ſit contra dogma eccleſie merito hereticus eſt,et in hereſim incidit hoc affirmans circa uſuras intellige tamen ibi per Cardi.in fi.quando pͭinaciter hoc affirmaſſet non autē ſi in lubricu & labſu ligue aut gioco tunc.n.nō puniť ut hereticus ſed extraord. ut p eū Bal.in.l.ij.l aūt ad hec.ij.col.C.de uſur. Iaſ.inſti.de actio.§. fuerat.v.col.& in repetit.l.cunctos populos.C.de ſum.tri. Math.in.d.conſti.uſurariorū.xvi.no. i.q.Amplia etiam i uno nummo ſi affirmaret peccatum non eſſe ut inquit Bald.in.d.aūt.ad hec.ij.col.& Iaſ.in.d.§.fuerat immo vt ibi dicit Bal.omnes cōſuetudiues & ſtatuta caſſantur etiā in vno nummo vt dicit.d.clem.i.Pau. de caſt.in cōſ.ccclxxvij.Ang.in cōſ. lxxxviij. Anch.i cōſi.cccxxxij.Lud.and.in tra.de uſur. q.clviij. Et papa in hoc diſpēſare non poſſet ex quo contra.ius diuinū vetus & nouum teſtamentū.c.ſuper eo.de vſur.Feli.in.cā.que in

10 eccleſiarū de cōſt. p † Limita tñ & declara inter chriſtianos tunc.n.hec affirmare hereſis eſt & ita intelligitur.d.clē.i.ſecus tñ inter iudeos aut inter iudeos & chriſtianos nā hereſis non eſt & ita intelligit.d.clem.i.Iaſ.in.d.l.cunctos populos in.ij. lectu. nam inter iudeos & cum chriſtianis licet iudeis exercere vſuras ex Pape diſpenſatione ut plene proſequitur Iaſ.in.d. l.cunctos populos in utraq; lectura & Math. in.d.conſti.vſurariorum.xij.no. vbi plene an Papa poſſet i dſpenſare & an rex in regno ſuo poſſet permittere de quo ibi in.d.clemē.i.per Card.xv.q.& Alex.in conſi. lvij.i.vol. & in conſi.i.& conſi.cvij.ii. vol. Anto.de pra.in vete.inter conſilia Alex.in conſi.xlix.iiij.volum. Arch.tamen in.c.hac ratione.xxxi.q.i. declarat quando aliter ſine ſcandalo vitari non poſſit de quo per Iaſ.in.d.l.i.& Mathe.in.d. conſti.vſurariorum.xii.no. & per Ioan.de arn. in ſolilo. xxxii. & limita in hoſte nam hoſti ad hoſtem licet fenerari ut per Ioan. de arno.in proble.v. tempera niſi iudeus hoc dixerit & tenuerit inter chriſtianos ita Card.in.d. clem. prima.§.fin.xix.queſtio.poſt glo.clxi.de vſu. alias iudeo licet errarre in fide & ſacramentis eccleſiæ.Limita ſecundo de vſura niſi quis affirmaret vſuras poſſe exigi ab hoſte inimico fidei & quem nocere poſſumus ut dicit textus in capitulo ab illo decimaquarta queſtione quarta iuncta gl. Ana in ca. primo. pē. col.de vſur.Ludo.rom.in.l.ſi vero.§.de viro. xv.fall.ff.ſolu.ma, Marſil.in.l.i.§. preterea .x.

ſol.ver.alius eſt effectus inimicitie.ff.de queſtio. Limita etiam in aliis caſibus a iure premiſſis,vt.c.cōqueſtus.&.c.ſalubriter.de vſur: Iaſ.in.d.§.fuerat.& in.d.l. cunctos populos. & Math.in.d.conſti.vſurariorum.& per doc. in.l.ſi inſulam.§.vſuras.ff.ſol.ma.Ludo.de vrbe.in conſ.ccccclxxiij. Anch.in cōſi.cxxxviij. Bal.iuni.in trac.de dot.vij.par.ij.priuilegio. Campe.eo.trac.de do.in.i.auc.ij.par.Mathe. in deciſ.cclxxxiiij.& deciſ.ccxci.& caſus enumerat Soci.in tra.fallen.in verſi.accipere vl-
11 tra ſortem.& per doc.in.d.§.vſuras. ¶ † Item hereſis eſt & contrahitur ſi quis noluerit iurare putans iuramentum habere in ſe malum, vt per Panor.poſt Hoſtien.in.c.excommuni-
12 camus.I ſi.de heret. ¶ † Item cōtrahit̄ here. hodie aſſerendo vſum paupertatis nō includi ſub voto euangelice paupertatis qđ dicere hodie hereticum eſt & temerarium iudicatur vt habetur in clem.exiui de paradiſo.ver.dicere au
13 tem de verb.ſignifi. ¶ † Item hereſis contrahitur ſi dicatur non poſſe penitere eum qui vſq; ad ſenium vixit in peccatis nec ſaluari poſſe cum dicatur in.c.is qui.xxvi.qō.vi.ꝙ quandocunq; conuerſus ingemuerit ſaluus erit,ita Oldra.in cōſ.cclxxi.& Deci.in cōſi.cxxxvij. ij.col.& Fely.in.c.excōmunicamus.de heret.
14 ¶ † Item hereſis contrahitur aſſerendo Papā non habere poteſtatem dimittendi peccata cū Petro dixit Saluator quodcūq; ligaueris ſuper terram ligatum erit & in celis & quodcunq; abſolueris ſuper terram abſolutum erit & in celis.xxiij.q.i.c.manet.&.c.quodcunq;. xi.diſtin.et.l.diſtin.c.conſiderandum.no.in.c. ſignificaſti.de electio.Math.xvi.c.cum vices dei gerat in terris.cap.i.&.iij.Oldra.in conſil. cclxxi.& Deci.in.d.con.cxxxvij.ij.col.Fely. in.d.c.excōmunicamus. Iſern.in.d.c.i.§.ſatiſ-
15 factionem.in prin.vlt.col. ¶ † Item contrahitur hereſis ſi dicatur imperatorem nō eſſe dominum & monarcham totius orbis cum dicatur in euangelio luce.ij.c.exijt edictum a Ceſare Auguſto vt deſcriberetur vniuerſus orbis & Chriſtus recognouit Ceſarē Imperatorem , vt dicitur in Euangelio reddite quod Dei Deo,& qđ Ceſaris Ceſari Pau.ad Rom. xiij,c.in extrauag.ad reprimendum.in princ. & ibi gl.& de transla.epi.c. apoſtolice.§.nos. de re iudi. Clemen.i.de magiſtris.& clem.i.de ſenten.excommuni.in prin.& ibi per Card.& per Bar.in.l.hoſtes.ij.col.ff.de cap.& poſt. reuer.facit.l.cū deprecatio.ff.ad.l.rod.de iactu. &.l.bene a zenone.C. de quadr. preſcript.loquitur tamen Bar.per verbum forte cum apoſtolus narret facti contingentiam vide plene per Iaſ.in.d.repe.l.cunctos populos.ij.colum. C.de ſumma trin.vbi dicit ꝙ Bal.in.c.ſolite. de maio.& obed.tenet contra Bar.& Panor.
16 in.c.nouit.de iudi.in fi.& glo. ¶ † Item contrahitur hereſis per nouum ſenſum & opinionem in ſacra ſcriptura aliter intelligendo quā ſenſus ſpiritus ſancti flagitat.c.dixit.& ſeq.xxiiij. q.iij.&.c.quidam.in fi.&.c.hereſis.& ſeq.ea. q.tex.in clem.i.§.porro.de ſum.tri.Iſer.in.d.c. i.§.diffidamus.ver.ſed an omnis hereticus.& in.§.quocunq; nomine. Math.in conſti.in cō
17 ſutilem.xvi.no.vi.q. ¶ † Item hereſis contrahitur aſſerendo fornicationem non eſſe peccatum mortale ſed licere fornicari cum dicat apoſtolus ad gal.v.& ad epheſeos.vt non licere fornicari Ioa.andr.in mercu.in reg.ſine culpa.ccxxxij.q.iiij.c.nemo.not.gloſ.in clem.ad noſtram .ver.vij.vbi tex.in hoc, & glo.refert Thomam ita tenere de here.facit nomine meche continetur fornicatio.xxxij.q.iiij.c.meretrices ſed in ſupradictis dicitur non mechaberis ergo cum eccleſia prohibeat fornicationē nedum cum non ſoluta ſed etiam cum ſoluta ex predictis ergo contrarium affirmās ſi ſe nō corrigat hereticus eſt.ca.qui in eccleſia.xxiiij. q.iij.ita Mathe.in.d.conſtitu.inconſutilē.xvi. no.v.q.Iſer.in.d.c.i.§.ſatisfactionem.vlt. col.
18 uer.ſi quis autem. ¶ † Item contrahitur hereſis ſi contra hereticum ſeu accuſatum de hereſi nō ſint plene ſed indicia taliter ꝙ neceſſaria eſſet purgatio & petatur purgatio & accuſatus recuſet talis vt hereticus punitur,vt not.gloſ.in dicto capitu. excommunicamus.§.adiicimus. de here.in.c.ad abolendam.§.qui vero. eo.ti. per Mathe.in.d. conſtitu .inconſutilem.xviij. notab.verſi.quid autem. Fely.in.d.c.excommunicamus.ij.col.ver.nota.in.§.excommuni
19 camus. ¶ † Item hereſis contrahitur ſi quis defenderit hereſim & pro heretico aduocaret aut

mo hereſim defendendi nolens hereticum ita
contra fidem & ſacramenta ſentientem puni-
ri aut forte ipſum liberauit & fecit ꝙ non per
ueniat in manus iudicū, tunc enim hereticus
talis eſt arg l.iiij ff.ad.l.iul.mate.nam tali cri
mine tenetur qui fecit vt hoſtis non perueniat
in manus populi romani vel regis,ſecus tamē
ſi ſimpliciter preſtitiſſet patrocinium, & ad
uocationem vt quia defendebat non quia he-
reticus ſed ob aliam cauſam vt ſeuitiorum tūc
licet puniatur ex quo in cauſa hereſis patroci
natur & defendit vt in cōſti. inconſutilem.in
fi.non tamen hereticus eſt nec vt hereticus pu
nitur ita Iſer.in.d.c.i.§.diffidamus.verſi.quid
ſi munias hereticum vt non veniat ad locum
vbi eſt iudex ut puniat eum.&in.§.ſatisfactio
nem.ij.col.& per Mathe.in.d.conſti.inconſu
tilem.xxv.no.& de aduocatione traditur per
Ange.in glo.And.auxilia.& an apoſti.ꝑ Au-
20 guſt.& alios.¶ † Item hereſis contrahitur cre-
dendo hereticis nam tunc hereticus eſt, & pu
nitur pena.d.conſti.inconſutilem. ſecus tamē
ſi credat hereticis ſed dicat ſe credere quod cre
dit ſācta mater eccleſia,tūc enim hereticus nō
eſt nec punitur vt hereticus ſecūdum Inno.et
Panor.in.c.i.de ſum.tri.ſed punitur pena con
ſti.pactarenorum.ita ibi Math.in princ.facit.
c.damnamus.in fi.&.c.hec eſt fides.xxiiij.q.
ij.&.l.nos redentes.C.de ſum.tri.Panor.in fi.
rub.eo.tit.& vide in.c.accuſatus.§.ille.de he-
21 re.Ioan.andr.in rub.de ſortile.¶ † Item con-
trahitur hereſis ſi quis ſteterit per annum in ex
communicatione aut per biennium, vt no.in
c.fi.de penis.habetur vt in.c.vt inquiſitionis.
in fi.de here.in.vi.Spec.in tit.de here.ver.eo-
dem mō. Pan.in.c.ab excōmunicato.in fi.de
reſcrip.& in capitulo inſinuatum. in gloſ.fi.
de ſimo.et in auc.gazaros.eo.tit.de her.& in
corpo.vnde ſumi.glo.in capitulo ad apoſtoli
ce.in.§.de hereſi.in gloſ.de hereſi.de re iudi.in
vi.&per Bar.in.l.credentes.C.de here.& in.l.
queramus.&poſt eum Alexan.ff.de teſtamē.
& per Mathe.in dicta conſtitu.inconſutilem.
in fi.xviij.no.ver.quid aūt.facit quod not.in
c.cum contumacia.de here.in.vi.& in.c.tur-
ſus in.c.qcūqꝫ xi.q.iij.& in.c.i.de iud.Panor.
in.c.grauē.de pen.qđ eſt fi.iij.no,& in glo.he-
retice prauitatis poſt Hoſt.ibi &alios.ubi uiđ
diſtinctionē ꝙ aut eſt excōmunicatus pro cō
tumácia in cauſa hereſis & tunc elapſo anno
eſt uerus hereticus & ut hereticus punitur.d.
c.cum cōtumacia. aut pro cōtumatia in alia
cauſa,& tunc inducitur ſuſpitio de hereſi que
tamen purgari poteſt ut ibi in.d.glo.& per Fe
lyn.in.d.c.firmiſſime.i.col.& in.d.c.excōica-
mus.ij.col.de here.& per Panor.ibi poſt Ho
ſtien.ij.col. ver.in ea.& in.iij.colū.uerſi.item
querit.& ibi qualiter procedatur ad ſententiā
contra iſtum cōtumacē, & quot citationes re
quirantur,& per Paul.gril.in.d.tra.de here.in
viij.q.Boni.in.d.tit.de here.& uide per eū.d.
c.i.§.poſt ānum.de ſtat.contra lib.eccl.ubi de
pena & uide.c.reg.incip.ſi quis in excōmuni
catione a canone lata aut ab hoīe.&.c.reg.itē
ſtatuimus.ꝙſi cōtingat per que ſi quis duraue
rit in excommunicatione per annum punitur
ut hereticus nec aperit quando pro cauſa he-
reſi ſit excōcatus ſed etiā aliunde,& per Mat.
in conſtit.pactarenorum.in.i.glo.& intellige,
& declara quando eſt excommunicatus ex
cauſa criminali licet alia quam hereſi non ex
cauſa ciuili & iō quando pro cauſa criminali
clericus priuatur beneficijs pro cauſa uero ci
uili etiam ſi ſtaret per mille annos non priua-
tur beneficijs,ita dixit Io.de arno.in ſolilo.vl
22 ti.quod eſt.100.poſt Lud.in ſing.ccciij.¶ † Itē
contrahitur hereſis ſi elapſo anno non recepit
cōionem,ut per Felyn.in.d.rub.de here.& in
in.c.ad abolēdam.i.col.eo.tit.allegat Oldr.in
conſi.xx.& tex.in auc.de pu.dom.her.qui tñ
tex.hoc dicere non videtur ſed glo.dicit eum
hereticum eſſe qui nō eſt mēbrum eccleſie ſed
excōicatus eſt extra mēbrum eccleſie cum di
catur extra cōionem eccleſie.xi.q.iij.c.audi.
& ſingulo anno non confitens nec ſumens cō
muionē eſt excōicatus,vt dr̄ in.c.oīs vtriuſqꝫ
ſexus.de peniten.& in.c.& ſi frequentius.ij.
diſt.de cōſecra.ergo faciunt rōnes tradite per
Panor.poſt Hoſtiē.in.d.c.grauē. de excōica.
per ānum remanēte in excōicatiōe nam iō he
reticus preſumitur ex quo preſumiť male ſen-
tire de ſacramentis eccle.cum non faciat ad
quod tenetur quilibet fidelis allegat.d.ca.oīs
vtriuſqꝫ ſexus, item preſumiť male ſentire de

poteſtate eccleſie.iſtę ergo rationes faciunt
nō ſumente per anum cōiem vt hereticus pre
ſumat ſicut quando ſtat per ānum in excōica
tione & ſecundum predicta quilibet excōica
tus dr̄ hereticus ex quo eſt extra cōionem, &
ex hoc dicitur large hereticus not.glo.in.c.ij.
iiij.q.xi.& per Panormi.in.d.c.firmiſſime.&
gl.de here.&.xxiiij.q iij.c.illi qui.§.quia ve-
ro.ſic &iudei dicuntur large heretici cum ex-
23 tra cōionem vt ibi per Panor.. ¶ † Itē contra
hitur hereſis per inuocationem demonū,& per
ſortilegia dummodo fiat talis inuocatio vt
indicarent futura ex quo tunc tollitur quod
dei proprium eſt & creature attribuitur iux-
ta illud Iſaye.c.xvi.annūciate nobis que futu
ra ſunt i futurum,& ſciemus quia dij vos eſtis
& iuxta illud Euangelij non veſtrum eſt
noſce tp̄a, vel momenta cum pater poſuerit
in voluntate ſua idem ad ea demōa adoranda
cum proprium ſit dei,& non creature iuxta il
lud ego dominus zelotes ſum,& iuxta illud
euāge. dominum deum tuum adorabis, & illi
ſoli ſeruies,aut circa idola preces fundere & de
mōes conſulere vt ab eis rn̄ſa habeātur.xxvi.
q.ij.c.hij qui. &.xxvi.q.iiij.c. igitur & aliter
ut exēplificat.& no.in.c.accuſatus.§.ſane.de
here.in.vi.aliter uero ſi ad p̄terita ſciēda et ad
mortē irritandas mulieres licet peccet nō tū in
cidit in hereſim cū ꝓpriū demonis ſit tentare
hōies contra pudititias & ad aīarum piclita-
tionem Mat.iiij.c.& lu.iiij.in princ.ita dixit
Io.andr.plene & late in rub.ꝺ ſortileg.in Spe
culat.& in.d.§.accuſatus.§.ſane.& ibi Gemi.
& per Oldra.in cōſi.ccx.& quod incipit re-
gulis habetur traditio,& per Fely.in rubri.de
here.Mathe.plene in conſti.incōſutilē.xvi.no.
i.q.volūtate hoc diſtinguit crimē in hoc.c.cū
ex volūtate.de ſenten.excōi.volūtas.n.& ꝓ-
poſitum diſtingūt maleficia.l.i.§.diuus.ff.de
ſicar.Alber.in rub.C.de here.videndus Tho.ſe
cūda ſecūde.q.xciij.cū tribus ſeq & vide Pa-
nor.in.c.i.in fi.ꝺ ſortile.vbi idem ſi rebaptizā
do aut cū hoſtia conſecratā fiant tales incan-
tatiōes poſt gl.in.d.§.ſane.& vide plene p De
ci.in conſi.cli.ij.&.v.col.vbi an clericus ſor
tilegius & dās pocula amatoria & nō celebrās
cū hoſtia cōſecrata dicat herticus,& an et qn̄
p ſortilegiū inducat hereſis & an & qn̄ ſit cū
hoſtia conſecrata & quid ſi non cū hoſtia con
ſecrata ſed abſq; cōſecratiōe plene vid̄ p Pau.
grill.in tra.ꝺ ſortileg.x.q.& maxime in fi.vbi
pōit q̄ regrant vt dicat ex his hereticus.& in
24 q.xi.vide p eū & Deci.vbi ſupra. ¶ † Itē cō
trahitur hereſis idolis ſacrificādo.c.cōcilia.§.
hinc ēt.xvij. diſt &.c.nūc aūt.xxi.diſtin.De
ci.in.d.conſi.cli & Paul.grill.in.d.tra.de ſor-
ti.ij.q.no.tn̄ q; tūc inquiſitor heretice prauita
tis nō pōt ſe impedire caſu quo ſapuerit here-
ſim talis inuocatio niſi manifeſte & notorie
apparuerit ſapere hereſim vt dr̄ in.d.§.ſane.
in dubio aūt nō pōt cognoſcere an ſapiat here
ſim.ita vel nō cū tantum iuriſdictio fuerit ſibi
tributa illa exiſtente qualitate notorietatis &
manifeſtitudinis alias ea nō exiſtente nō co-
gnoſcer,licet bn̄ poſſet cognoſcere an mani-
feſte ſapiat & ſic de qualitate interueniēte an
non vt p glo.in.d.§.ſane.& Panor.in d.c.i.in
25 fi. ¶ † Et uide in premiſſis qui credit aut dicit
mulieres aut hoīes ut q̄dā uulgares dicunt no-
ctis tp̄e īcedere cū diana dea paganorū aut cū
herodiade trāsformātes ſpecies ſuas hereticus
eſt & fidelis &paganis deterior cū ab alio iſta
fieri nō poſſint q̄ a creatore olum.c.epi.xxvi.
q.v.Math..in.d.conſti. inconſutilē.xvi.not.i.
q.& ſic alio mō cōtrahit hereſis credendo &
affirmādo aliū poſſe facere mutare & trans
formare creaturas q̄ ipſe decus ut ibidē, & de
intellectu.d.c.epi.& an accedāt ille mulieres
corporaliter an pſtrigialiter plene tradit Pau.
gril.in.d.tra.de ſortileg.vij.q.& Fran.ponz.
26 in trac.de lami.q; corporaliter. ¶ †Item con-
trahitur hereſis per blaſfemiam blaſfemando
Deum & ſanctos,& monitus eſt incorrigibi-
lis.xxiiij.q.iij.c.qui in eccleſia.& per Mathe.
in conſtit.inconſutilem.in glo.in uerbo diuine
27 maieſtatis. ¶ †Item contrahitur hereſis oppu
gnando priuilegia Romane eccleſie.c.omnes.
xxij.diſtin.per Dec.in.d.conſi.cli.vi.col.in fi.
28 i.dub. ¶ †Item contrahitur hereſis contemnē-
do ſtatuta mandata & canones eccleſie,& pa
pe aſſerendo papam,& eccleſiam non habe-
re poteſtatem condendi canones tunc enim ut
hereticus punitur.xix.diſtinc.c.nulli fas.nota.
glo.xxiiij.q.iij.c.illi qui.§.quia uero.not.glo.

in.c.generali.de elec.in.vi. Pan.in.c.primo.i. glo.de apoſta.& in.c.cum non liceat.ij.colū. uer.poſſet tñ intelligi de pſcrip.declara et dic ut pFel.i.c.i.iij.col.de cōſt.ubi plene d talibus transgreſſoribus & pena et de requiſitis Mat. in prohe.cōſt.in glo.in verbo.mortalitate no. glo.in.d.c.nulli fas.& in.c.violatores.xxv.q. i.

29 ¶ † In qbus fit diſtictio q aut ſimpliciter cō trauenit & tunc punitur non ut hereticus ſed alia pena quia deponēdus& eiiciendus ab ec cleſia interuenientibus requiſitis vt per Feli. in.d.c.i.de conſti.& in.d.cap.violatores & in c.generali.&.xxv.q.ij.c.ſi dogmata aut con trauenit aſſerendo eccleſiā & papam talē po teſtatē non habere & tunc vt hereticus punit̃ d.c.nulli ſal.cū no.in.d.c.violatores & p Fel. in.c.firmiſſime.i.col.de here.limita. tñ predi cta ut p Feli.plene in.d.c.i.in.i.gl.vbi uide.

30 ¶ † Item contrahitur hereſis aſſerendo duos poſſe eſſe vicarios Chriſti & eccleſiā vniuer ſalē poſſe habere duo capita talis enim hereti cus iudicatur ut per multas aūtes ſacre pagi ne tradit Boni.viij. in extrauaga.de maior.& obed.incip.vnam ſanctā eccleſiā plene glo. in clē.ad noſtrū ver.eccleſiæ de here.gl.in.c. non aūt.vij.q.i.Feli.in.c.que in eccleſiarū in prin. pen.col.ver.hanc declarationem & in.c. fir miſſime de here.Pau.in.c.i.ij.colu.de paroch. pleniſſime in.c.nouit in.ij.glo.de iudi. Card. clē.i.§.porro.ij.q.de iure iu. ¶ Item. contrahit̃ hereſis aſſerendo papā in tēporalibus non ha bere poteſtatē ſicut in ſpiritualibus & negādo imperatorem ab eccleſia habere imperium & iuriſditionē vt declaratum apparet per.d. ex trauagantem Boni.vnam ſanctam glo.in .d. clem.ad nrum in ver.eccleſiæ pleniſſime diſ putat ad partes Panor.in.d.c.nouit in.ij.glo. de iudi.& ibi Fely.& peundē in.d.c.firmiſſi me in.i.gl.d here.Alex.in conſi.ij.iiij.co.i.vol. Panor.in.c.cām.& in.c.per venerabilē q filij ſint legiti.doc .in.i.cōſti.C. Oldr.i cōſi.clxxx. ppoſi.in.c.innouo.xxi.diſtin.Bal.in.l.reſcrip. C.de preci.imp.offe.vbi dicit ſecūdū, quid et non ſimpliciter &.xcvi.diſtin.c.ſi. imperator &.c.duo ſunt vbi gl.ſicut ſol pre eſt lune ita et papa imperatori no.gl.in.c.ex trāſmiſſa de fo ro cōpet.Panor.in.c.cū Ioānes de fide iſtrum. Filipp.frā.in.c.ſi duobus.§.deniq; de appella. Bal.i prohe.ff.vi.col.Alex.in.l.i.§.i. poſt Bar. ff.de requir.reis.recurre.ad diſputationem Pa nor.in.d.c.nouit vide Mat.i prohe.cōſti. xiiij. no.poſt glo.& in ver.gladij & in cōſti.vſura riorū in gl.in ver.diuine no.gl.in.c.ſi.de here. Bal.in.c.bone lo.ij.de poſtu. prela. dicit q ſi cut ſol preſulget inter planetas & ē primus ita & papa inter ceteros adde Iſer.in.c. imperia lē.§.preterea in add.rex.vel imperator de.pb. feu.ali.per Fed ubi dicit papā non habere ſupe riorē & imperiū a papa procedere.

31 ¶ † Itē cō trahitur hereſis per ſimoniā iuxta.c. quis quis i.q.i.gl.i.c.eos qui.§.qavero.xxiiij.q.iij.in.c. presbyter in.c.ſtudeat &.c.beneficio &.c. cū lique ſit &.c.fertur.i.q.i.&.c.pen.de here.in telligitur tñ ſecūdū Inno.in.c. quoties diſimo. v3 qñ quis crederet & affirmaret ſacramentū vendi poſſe alias large diceretur ,hereticus ſi cut excommunicatus & iudeus & alij ut in.d. glo.in.§.quia vero & p Panor.in.d.c. firmiſ ſime & vide Feli.in.c.i.circa ſi.deſimo. & Pa nor.in.c.quoties deſimo.ſentit.Feli.in rubr.eo. & Panor.in.c.cum veniſſet de iudi.Iſer. in .c. i.§.diffidamus.iiij.colu.de ſta. contra lib. ecl. &.iij.col.ver.ſed an omnis uide gl.in.d.c.fir miſſime & per Deci.in.d.conſi.cli.ij.col. ver. contumatia.

32 ¶ † Item contrahit̃ hereſis p ſciſ mā nā ſciſma hereſis eſt xxiiij.q.iij.c.inter he reſim & in.c.firmiſſime vbi Panor.de here.& in.c.quia diligentia.i.col.de electio & in rub. de ſciſma.Oldra.in conſi.lxij.& conſi.lxv.De ci.d.conſi.cli.ij.col.quod tñ intellige & decla ra ut per Panor.in.d.rub.de ſcim. & in.c. fir miſſime de here.v3 in proprio ſciſmate v3 in diuiſione vnitatis eccleſiæ & quia conſtituat quis ſibi ſacerdotes & alios clericos cū ptina tia cū proprie ſciſma dicat̃.i.diuiſio cū ab uni tate eccleſię diuidat̃ cōſtituendo ſibi propriam cum tunc veniat contra ſimbolum apoſtolo rū & unā ſanctā eccleſiā & ſic nō plures.c. in ter hereſim et.c.loquit̃.xxiiij.q.i.ſecus tñ ſi nō conſtituat aliā eccleſiā nec ſe diuidant ab vni tate eccleſiæ Romane ſed credat apud ſe eſſe vnitatē eccleſię ut qa duo aut plures cōtēdant de papatu nec ipugnāt romanā eccleſiā nā iſti dnr ſciſmatici et nō hereti.ut dicit gl.ij.24.q.i.

ca.i.& in.c.i.eo.tit.de ſciſma.&.c.i.eo.in.vi.
& deniq;.xvij.q.i.et.c.licet de electio.& per
Bald.in conſilio ſciſmatis ſuper rub.C. ſi quis
ali.teſt.prohi.ut fuit tempore Vrbani pape ut
ibi & ita loquitur tex.in.c.i.eo.in.vi. & vide
c.in nomine domini.xxiij.diſtin. & vide Pa-
nor.in.d.c. licet in gl.exceptione de electio.&
in.c.ſi quis pecunia.lxxix.diſtin.& tunc quid
differat hereſis a ſciſmate dic ut per Panor.in
d.rub.de ſciſma.& in.c.i.eo.et in.c.licet de ele
ctio.& in.c.& clericus ne cler.vel mona.vlt.
col.Barba.in.c.ſi diligenti de foro competen.
& Feli.plene in.c.rodulfus.xiij.&.xxviij.col.
de reſcrip.Pano.in.c.cũ in cũctis.§. fi.vlt.col.
de electio.dic.ut per eos q; aut iunta eſt cũ he
reſi & tunc ſunt excõmunicati aut non & tũc
ſecundum quoſdam non ſunt excõicati ſecun
dum alios ſic per.d.c.licet & Panor.in.d. rub.
&.c.i.de ſcim.limita niſi vbi nullus caderet er
ror probabilis ſecus tamen ſi eſſet dubiũ an eſ-
ſet ſciſmaticus an non propter factum intrica
tum vt in Vrbano papa de quo per Bal.in.d.
conſi.ſciſma.& per Panor.in rub.&.c.i.eo. q;
tũc non ſunt excõicati in.d.rub.de eiiciẽte epi
ſcopum de ſede epiſcopali & occupante ſibi
preſbyteros ſuos an ſit excõicatus & ſecundũ
predictam diſtinctionem an ſciſmaticus ſit he
reticus & quando & quis dicatur ſciſmaticus
& unde dicatur ſciſma & proprie & in.pprie
dic etiam ut per Pau.gril.in tra.de here.ij.q.
33 ¶ † Item contrahitur hereſis per ablationẽ pri
uilegij ecclesiæ vniuerſalis qui ergo priuilegiũ
ecclesiæ auferre tentauerit hereticus.ẽ.xxij.di-
ſtin.c.oẽs ubi tex.clarus glo.xxiiij.q. iij.c. illi
34 qui.§.quia vero.¶ † Item contrahitur hereſis
aſſerendo peccata dimitti a ſolo deo abſq; mi
ſterio clauium ecclesiæ contra de penis diſti.
i.& per Felinũ.in.c.excõicamus.lo.ij.de here.
35 ¶ † Itẽ cõtrahit̃ here.ſi ptãs aut alius officialis
requiſitus adioceſano & eius vicario diſtulerit
auxilium preſtare contra hereticos & eorum
receptatores & fautores quando ut ſuſpectus
de hereſi punitur ut dicitur in.c. ut officiũ .§.
36 ſtatuimus de here.in.vi.¶ † Item contrahitur
hereſis aſſerendo non eſſe infernum nec para
diſum ſed animam eſſe mortalẽ & nõ inmor
talem ſed mortuo corpore anima quoq; mor
tua ſit talis ita aſſerens manifeſtus reputat̃ he
reticus ita conſuluit Federi. de ſenis in conſil.
ccxlv.incip.reuerendo in Chriſto patri Mat.
in.d.conſti.in conſutilem.xvi.no.iij.queſtio.
37 ¶ § Item contrahitur hereſis aſſerendo perti-
naciter decimas non deberi clericis & prelato
ita tenuit Ancha.in clem.i.§.ſane de vſur.per
glo. ibi & Paul.de eleaza. aſſerentes ne dum
hereticum eẽ qui male ſentit de articulis fidei
ſed etiam qui errat in documentis ecclesiæ &.
falſas gignit opiniones contra ecclesiã & ita
alias dixit Anch.fuiſſe determinatũ per theo
logos contra quendam predicatorẽ vide Mat.
in.d.conſti. inconſutilem.xvi.no.v.q.decime
enim permiſſe ſunt in ueteri teſtamento & no
uo ut plene proſequitur Math.in conſti.quãto
ceteris.iij.no.i.ij.&.iij.q.& in rub.eo.de deci-
mis & ibi an q; hodie ſoluantur decime inte-
gre ſit iure diuino an poſitiuo & per Panor.in
c.parochianos de decimis & in.c. ſtatuimus
de tranſa.& in.c.adhibita de rer.per mu . qui.
n.non ſoluit decimas trangreſſor eſt precepti
ecclesiæ.c.reuertimini.xvi.q.i.ſic ex conſtitu-
tione ecclesiaſtica debentur & qui contra pre-
cepta & dogmata ecclesiaſtica operatur is he
reticus eſt ut ſupra dictum fuit in regno etiam
precipitur ſoluendas eſſe de cimas ut in con-
ſti.quanto & ibi Matheum & in.c.reg.ad au-
dientiam noſtram & in capit. item ſtatuimus
quod cõmuniter barones & feuda tenentes &
prag.extat qualiter autem compellantur iu-
re canonico ad ſoluendum per Card. in cle-
ment.ſecunda.ij.columna de iudi.& in clem.
fi.§.primo in fi.de penis Panormi.in cap. per
uenit de deci.ſed tex.in.d.clemen.fi.contra in-
cipit cupientes de penis non dicit Theologos
hoc dicentes hereticos eſſe ſed excommuni-
catos & alias penas incurrere vt ibi & uide
no.in capitulo primo de decimis in ſexto vbi
gl.diſputat an debeantur & per Panormi. in
capit.tue de deci.niſi in proprie dicatur here-
ticus ex quo excommunicatus vt ſupra.
38 ¶ † Item contrahitur hereſis ſi profeſſus rece-
dat a religione & contrahat matrimonium
publice & notorie et non clamdeſtine nã tũc
ſi publice vt hereticus punitur cum ſit contra
c.i.de voto in vi.& contra clemen.eos qui de
conſang.

conſang.& affi.vbi etiam no.ita dixit Iaco: butr.quę ſequitur Saly.in.l.nemo.C.de ſum. tri.Panor.in.c.de hõe.de celeb.miſſ.in gloſ.in ver.verbis.& Mathe.in.d.conſti.in conſutilē. vi.not.vij.q.idem dixit Bal.in.d.l.nemo.circa fi.ſi duxerit duas vxores Gemin in.c.accuſatus.§. ſane de hereti. in.vi. per Fely.in.c.
39 adabolendam.i.col. de here.¶ † Item contrahitur hereſis per perceptionem,& celebrationem cum hoſtia non conſecrata vt dicit Ana. in.d.c.ad abolendã.Calde.tamen in conſi.iij. tenet contrarium ꝙ non dicitur hereticus accipiens hoſtiam non conſecratam nec clericus cum ea celebrans & hanc tenet Oldra.in cõſi. ſuperius allegato incip.regulis habeť traditio & Fely.in rub. de hereti.habetur in.d.c. de hõe de cele. mi. Card. autē in.d.c.de hõe refert beatum Thomam in ſuo quolibet.vi.q. ſacerdotem dantem hoſtiam non conſecratã puniri vt idolatram,& per Mathe.in.d.conſtit.in conſutilem.xvi.no.viij.q.intellge tamē vt per Fely.in.d.c.adabolendam.i.colũ.ſi perſeuerauerit in errore vbi refert conſi.Cald.iij. allegando rationes & intelligendo ſi perſeue
40 rat in errore.¶ † Item contrahitur hereſis negando id quod traditur in clem.i.de ſum.tri. videlicet ꝙ mortuo Chriſto non exiuit ſangu
41 is & aqua vt ibi per glo.i.ver.aperuit.¶ † Itē contrahitur. hereſis tenendo opiniones illorũ ꝙ anima eſt ſanguis & generatur ex preiacenti materia, & extraduce & alias vt not.in.c. quod vero.& in. c.Moiſes in glo.nec animatum.xxxij.q.ij.faciunt dicta per Fely.in.c.ſicut lo.ij.de homicidio & doct.in.l.quod dicitur.ff.de lib.& po.& Bar.in.l.diuus .ff.de extraordi.crimi.no.in clem.i.de ſum.tri.in verſi. vnitas videlicet de corpore animato in tempus ibi ſtatutũ quod limitatur in Chriſto ali
42 ter ſenties hereticus eſt vt ibi. ¶ † Item contrahitur hereſis aſſerendo pertinaciter hiſtorias in biblia contentas eſſe falſas tunc talis hereticus cenſetur ita tenet Aſtens.in ſumma lib.xij.in titu.lviij.vbi dicit fidem extendi ad hiſtorias contentas in biblia,& qui aſſerit aliquam hiſtoriam biblie falſam eſſe hereticus eſt & per Mathe. in.d. conſtit.inconſutilem.
43 .xix.no.ix.q.¶ † Item.contrahitur hereſis per contumatiam cum contumax hereticus dicatur.lxxx.diſtin.§.ſi qui preſbiteri.ccxxviij.diſtin.c.nullus contumax. dico tamen in non faciendo quod iubeat eccleſia poteſtate dei,& eccleſie que a deo eſt reſiſtendo aut cõtumax ſit nõ veniendo vilipendo tamen iudicem in ob probrium fidei credens aut aſſerens nõ eſſe poteſtatem a deo vt dicit Apoſt.ad Rom.iij. & xxiiij.q.i.c.& qui culpatur.ſpernendo claues eccleſie & romanam eccleſiam & eius miniſtros & prelatos qui ab ea ſunt.xxij.diſtin. c.omnes.non habere a deo poteſtatem de hoc per Iſer.in.c.i.§.diffidamus.iiij.col.verſi.item contumax de ſtatu contra liber.eccleſ.in aliĳs contumax hereticus non eſt ne ordo iuris peruerteretur vide per Fely.in.c.excommunicamus.ij.co.de here.& Deci.in.d.conſi.cli.ij.co. verſi.& mouentur ratione & no.xxiiij.diſtin.
44 c.ſi papa.¶ † Item contrahitur hereſis perſiſtendo in notorio crimine & nolendo ſe corrigi ſatis ſuſpectus eſt de hereſi.xxxviij.diſtin. c.ſi.cclxxxi.diſtin.c.ſi quis iuit.c.ſi.de pe. De ci.in.d.conſi.cli.in.ſi.iij.col.no.in.d.c.ſi papa
45 et p Panor.ĩ.c.ſignificaſti. de electi ¶ † Itē cõtrahitur hereſis recuſando pertinaciter iurare ad purgationem hereſis talis ita recuſans pro heretico habetur vt nota.in.c.excommunicamus & ibi Fely.poſt Hoſtien.pen.colum.ver. not.ibi oſtentationem de here.quod limita ibi ſecundum Hoſtien.niſi forte ex ſubtilitate conſcientie recuſet, & limita vt per Mathe. in.d. conſtitut. in conſutilem. xvi.nota.verſi.quid
46 autem. ¶ † Itē contrahitur hereſis credendo hereticis vt in.d.ca.excommunicamus, & in d.conſtitut.inconſutilem , & in.ca.ij.de here. in.vi.qualiter dicatur.& intelligatur credere dic vt per Fely. ĩ dicto capitulo excõmunicamus tertia columna verſiculo vltimo circa. §.iſtum poſt Hoſtien.in dicto capitulo ſecun
47 do ¶ † Item contrahitur hereſis ſi epiſcopus aut alius inſtituat conſanguineum aut extraneũ aut paganum heredem vt in capitulo ſi quis iuncto ſummario Pano.de here.& in ſe
48 quen.c.iuncto ſummario Fely.¶ † Itē cõtrahiť hereſis p receptionē fauorē et dfenſionē hereticorũ vt in.c.ij.c.accuſatus. de here.in.vi.&
49 Car.ĩ cle.i.§.verũ eo.tit.¶ † Itē cõtrahiť hrſis

frãgendo imaginem crucifixi virginis & ſanctorum dum tamen hoc faciat quis putando ea eſſe ſimulacra & ꝙ fuerit peccatũ illa adorare vꝫ quod per immagines repreſentatur tũc enim hereticus eſſet alias ſi non hoc animo ſed aliter frangendo alia pena duriſſima plectendus eſſet de qua in.c.ſi canonicis in fi. & ibi gl.de offi.ord.in.vi.in ver.vltrix. & uide in.l.i.C.ne liceat ſing.ita per Hoſtien.in ſum. eo.§.qua pena & Math.in.d.conſti.in confuſtilem.xvi.no.iiij.q.& in prohe.conſti.in prin. pen.colum.verſi.ſecunda concluſio & in cõſti.multe leges in primo lib.& per Iſer.in.d.c. i.§.diffidamus vlt.colu.vbi dicit ita teneri & fuiſſe deciſum in magna curia vicariæ contra
50 Bar.pro canoniſtis. ¶ † Item contrahitur hereſis ſi quis in vocaſſet demonem ad actum luxuriæ vel alium actum & veniens dixiſſet in vocanti ꝙ ſpueret crucem & ille ad obſequendum demoni in crucem ſpuiſſet abſq; cordis penitẽtia tunc hereticus eſſet ſed ſi timore demonis hoc feciſſet non tamen totaliter a fide recedendo ſed male contemptus & cum dolore cordis tunc non eſſet hereticus licet grauiter peccaret ita per Inno.in.ca.i.de apoſta.in prin.& firmat Thom.ſecunda ſecunde.q.xij. &.q.xxiij.habetur in ſum.piſane.in ver. apoſtaſia.& per Math.in.d .conſti. inconſutilem
51 xvi.no.ſecunda.q. ¶ † Item contrahitur hereſis per apoſtaſiam perfidam a fide recedendo & perfide abnegando & oppugnando talis enim dicitur apoſtata perfidie & ut hereticus punitur Panormi.poſt Hoſtien.in.c.i.i.glo. de apoſta.immo talis apoſtata maior eſt heretico & maius peccat cum is in totum a fide recedit at hereticus nõ in totum ut per Mathe. in rub.de apoſta.in conſti.reg.& vide quotuplex ſit apoſtaſia per Math.in.d.rub.& in cõſti.apoſtatantes & plene per glo.& doct.in.d. c.eo.& per Bony.in titu.de apoſta.vbi de penis contra eos & per Paul.grillan. in tract. de here.& ibi quod apoſtatantes noue ſecte quãdoque ſe rebaptizant &; iſti tales rebaptizati maiori pena plectuntur nam heretico penitẽti parcitur rebaptizato vero nunquam & in remiſſibiliter.l.manicheos.&.l. hi qui ſantam
52 C.de apoſta.vide ibi per eum. ¶ † Item contrahitur hereſis per modos ut per gl.in.c. illi ꝗ §.quia vero.xxiij.q.iij.& per glo.in.c.firmiſſime de here.& herendo opinionibus illorum qui traduntur in.c.quidam.xxiij.q.iij.
53 ¶ † Item hereſis contrahitur aſſerendo Chriſtum non eſſe aliquid ſecundum quod homo vt traditur in.c.cũ Chriſtus de here. & ibi no.
54 & in.c.hec eſt fides.xxiij.q.i. ¶ † Item hereſis contrahitur ſi accuſatus de hereſi abiuraſſet in iudicio licet contra eum plene probationes non fuerint tamen ſi poſtea committit in ipſa hereſi habetur pro vero heretico et per Arch.in.c.accuſatus de here.in.vi.& per Math.in.d.conſti. inconſutilem in fi. xviij.no. & in glo.nolunt ignoſcere idem ſi inculpatus in vna ſpecie quam adiurauit ſi in aliam commiſit hereticus eſt idem ſi poſt abiurationem receptet viſitet aut aſſociet & dona dederit hereticis pro vero heretico habetur & talis relabſus in hereſim nuncupatur de quo in.d.ca. accuſatus & in.c. ad abolendam .§.quia vero
55 de here. ¶ † Item hereſis contrahitur ſi officialis quicumq; requiſitus ab inquiſitore heretícis prauitatis ut iuret obſeruare ſtatuta & canones promulgatos & approbatos ab eccleſia contra hereticos & eorum fautores credentes & receptatores noluerit iurare tunc talis vt de fide ſuſpectus tanquam hereticus punitur ita habetur in.c.contra chriſtianos de here.in.vi.
56 ¶ † Item hereſis contrahitur aſſerendo pertinaciter anime rationalis ſeu intellectiue ſubſtantiam non eſſe formam per ſe humani corporis vere vt dicitur clem.i.§. porro.de ſum. tri.vide ibi glo.plene.hoc diſcutientem.
57 ¶ † Item hereſis cõtrahitur tenendo & approbando ea que traduntur in clem. ad noſtrum. de here.vꝫ errores illorum de alamania & inde ibi per glo. de erroribus illis canonibus ſacra ſcriptura vt omnibus reprobantem erro-
58 res illos. ¶ † Item cõtrahitur hereſis ſi quis poteſt errantem in fide catholica ab errore reuocare & non reuocat.c.ij.de here.&.i.q.i.c.qui alios &.q.vlti.c.neglgere cum poſſis.
59 ¶ † Item contrahitur ſi nouam quis facit ſectam contra fidem vel factum defendat vt xxiij.q.i.c.hec ẽ fides.Et licet multis aliꝭ modis hereſis contrahi poſſit tamen expreſſis

locis ſuperius allegatis complecti poſſet, nos autem cõtenti erimus predictis modis ita ex ceptis & hinc inde diſperſis breui compendio in vnum coadunatis ſi quis vero alios ſtudioſius velit perquirere ad ſupradictos locos canones & doctrinas allegatas conuolet & ad no. per glo. in. c. firmiſſime eo. titu. & in. c. inter hereſim. xxiiij. q. iij. per Bald. in rub. eo. & Card. in clem. i. eo. & per ſummiſtas eo. & per Boni. in opere male in eod. titu. & per Feli. in rub. eo. & per Paul. grillan. in. d. tra. de here.

60 ℣ † Et tandem hereticus proprie dicitur qui contra fidem Chriſti & articulos fidei & contra precepta & dogmata eccleſiæ & conſiliorum eiuſdem pertinaciter aſpirat falſum dogma, & extraneum ſenſum gignendo aliter quam ſpiritus ſanctus dictet iuxta. c. hereticus xxiiij. q. iij. &. c. quedam in fi. vbi glo. ea. q. et gloſ. in. l. ij. C. eo. & qui ſint heretici & quot ſint eorum ſecte dic ut per Gratianum in. c. il li qui. §. quia ſermo. cum ſeq. xxiiij. q. iij. cum ibi no. &. C. eo. l. arriani & in auct. gazaros, & alia vide ut per predictos doct. ubi ſupra de his hactenus viſo itaque quot modis hereſis contrahatur adiacẽti ordinde proceſſu eiuſdẽ erit videndum & qualiter in ea punienda procedatur.

61 ℣ † Circa itaque tertium de proceſſu hereticorum primo videndum de iuriſdictione poteſtate cognoſcentis ſecundo quis inquiri aut accuſari poſſit & qui non tertio de modo procedẽdi & probationibus faciendis. Circa primum ad quẽ ſpectat huius criminis cognitio videlicet an ad iudicem eccleſiaſticum an vero ad ſecularem an vero uterque poſſit cognoſcere in hoc dicendum erit quod crimẽ hereſis eſt crimen mere eccleſiaſticum ut no. gl. in. c. ij. iiij. q. iij. adeo ꝙ ad iudicem eccleſiaſticum ſpectat cognitio & deciſio non autem ad iudicem laicum niſi tantum executio ſententiæ late per iudicem eccleſiaſticum alias ſi iudex ſecularis intromittat ſe in cognitione & deciſione ſuper tali crimine aut executionem late ſententiæ per eccleſiaſticum differat face re ipſo iure excommunicatus redditur & ſi ꝑ annum in tali excommunicatione perdurauerit vt hereticus cõdemnandus eſt ita dicit nouiter tex. in. cap. ut inquiſitionis negocium. §. prohibemus de here. in. vi. & in. c. cum ſecundum leges in fin. eod. titu. in. vi. & in cap. ad abolendam de here. & per Mar. in. l. prima. C. de rapto. virg. in verſic. no. etiam ex hac lege quod rapto. executio autem ideo ſeculari per mittitur cum pro hereſi ponatur pena corporalis & ſunguinis vt infra dicetur ſuo loco.

62 ℣ † Eccleſia vero corporales penas & ſanguinis non infligit ideo ſeculari committitur executio ut in capi. in archiepiſcopatu de rapt. ſed perpetui carceris penam imponit ut in. c. quamuis de penis in. vi. Ana. in conſilio primo per Iaſ. in. l. tranſigere. C. de tranſa. & per Barto. & alios in. l. ſecur da. ff. pe publ. iud. & habetur in. c. primo de here. in. vi. & in clem. prima. §. i. eod. titu. c. pen. de apoſta. cap. nouimus de verbo. ſigni. Specul. in titu. de here. in prin. Math. in prohe. conſti. in prin. pen. colu. verſi. ſecunda concluſio Panormi. in dicto. c. excommunicamus lo. ij. ij. no. de here. et quod ad ſecularem non ſpectet cognitio cum ſit mere eccleſiaſticum per Ioan. andr. in ſpecul. in titul. de here. in add. ſed dicit Yſer. in dicta conſtitutio. in conſutilem & in capitulo primo. in verſicu. contrahentium inceſtas nup. in titu. que ſint rega. & Mathe. in dicta conſtitu. in conſutilem. decimo. no. & Panormi. in dicto capitulo ad abolendam. eod. titul. ſecunda columna verſicu. vlterius et plene in capitulo cum ſit generale ſeptima columua. verſic. alius caſus & columna fin. de foro compet. vbi plene tractat de criminibus eccleſiaſticis & ad quem eorum ſpectet cognitio & quando ad iudicem ſecularem & quando nõ poſt gloſ. ibi magiſtraliter & in cap. ea que de ſtatu. mona. &. in capitulo primo in gloſ. publicum de offic. ordi. & per Steffa. anfre. repe. clement. primę de offic. ordi. quinta queſtione & vide auctẽ. ſi clericus. C. de epiſco. & cler. & vnde ſumitur & per Panormi. in dicto capitulo primo in dicta glo. publicum inuehitur contra Barto. in. l. diuus. ff. de cuſto. reo.

63 ℣ † Quatenus dicit ſi eccleſiaſti. tradit conuictum de hereſi puniendum iudici laico & temporali quod non tenetur puni re niſi videat proceſſum nec tenetur ſtare dicte ſententiæ ſed de nouo formare poteſt

proceſſum dicit ibi Panor.ſore contra tex. in
d.c.ut inquiſitionis.§.prohibemus de here. in
vi.vbi nec etiam indirecte poteſt cognoſce-
re.Et no.quod licet ibi hoc teneat Barto.& in
l.magiſtratibus.ff.de iuriſ.omni. iud, ſequēdo
Guliel.de cun.ibi per tex.in.§. ſi vero crimen
idem tamen tenent ibi Alber.& Bald.& An-
gel.Fulgo. & Pau. de ca.& quaſi legiſte om-
nes hoc tenent pro communi ut dicit Imo.
in.c.i.de offi.ordi.canoniſte vero tenent con-
trarium per tex.illum expreſſum in.d.§. pro-
hibemus & Bald.in.d.aũt.clericus & Ang. in
d.l.diuus & in.l.i.C.de exib.reis.Saly.in.l. ea
quidem .viij. colum .C.qui.accuſa.non poſſ.
qui reſpondet ad dictũ.§.ſi uero crimen quod
ibi erat condemnandus ſecus quando punien-
dus condemnatus traditur & per Arch. in .c.
at ſi clerici de iudi.& ibi etiam Deci. in fi.i.gl.
ſecunda concluſ.& in.d.cap.i.qui reſpondent
ad.d.§.qđ loquat̃ in alio crimie quã mere ec-
cleſiaſtico & Alex.in.d.l,magiſtratibus & ibi
Iaſ.& ceteri omnes hoc tenent contra Barto.
plene & per Feli.in.d.c.ad abolendã in fi. vbi
plene & Oldr.in conſilio lxxxix. & Alexand.
& Barba.poſt Bart.in.d.l.diuus & in.d.l.ma-
giſtratibus.Et ſic amplia vt ſecularis non poſ-
ſit cognoſcere etiam indirecte poſt condem-
nationem factam per eccleſiaſticum in execu
tione dicte ſententię licet ſeculari tradatur pu
niendus iuxta.c.preſidentes de here. in.vi. &
d.§.prohibemus &.d.c.ad abolendam & .c.i.
64 de here.in.vi. ¶ † Limita tamen niſi adden-
do laico nouas penas poteſt enim ſecularis iu
dex nouas penas addere laico licet hereſis de-
claratio ſpectet ad ſolũ eccleſiaſticum ita An-
to.de bu.in.c.cum ſit generale de ſoro com-
pet.de quo tamen Panor.ibi dubitat cum ta-
le crimen ſit mere eccleſiaſticum & ad eũ ſpe
ctet cognitio & nõ ad laicum nec valebit ſta
tutum alias penas imponens per no.in.c.ij.de
conſti.in.vi.& in.l.fi.ff.de iuriſ.om.iud. ſacit
c.ſtatutũ de here.in.vi.& tãto magis ex quo
eadem pena imponitur a iure canonico que a
iure ciuili & conſuetudinario ut dicit Panom.
in.d.c.adabolendam in glo.audientia poſt Ho
ſtien.& Ioan.andr.vʒ pena ignis& concrema
tionis aũte.Ioannis.xv.c.& dicetur infra ſuo
loco & patet in conſtitu. reg. inconſutilem in
fi.& per Feli.in.d.c.adabolendam in fi.merito
alias penas forte ſtatutarias nón poſſet impo
nere pro predicto iñ Anto.videtur facere gl.
in clemen.ne romana inverſi.tolli de ellectio.
vbi licet per pene adiectionem lex ſuperioris
tolli non poſſit tamen adiuuari poteſt per pe
ne impoſitionem & no.in.c.ſi propter de re-
ſti.in integr.in.vi.Ioan.andr.in.c.fi, de offic.
Arch.Panor.in.c. prudentiam vlt.no.in prin.
de offi.deleg.Deciſ.in conſi.xi.vij.colum.ver.
non obſtat ſtatutum licet ergo non poſſet iu-
dex laicus nouas penas imponere in preiudi-
cium iuris eccleſiaſtici tamẽ poteſt addere lai-
co nouas penas dummodo non recedat a pe
nis eccleſiaſticis ſed eaſdem ĩponat aliud enim
eſt facere contra legem aliud preter legem vt
no.Barto.in.l.cum lex.ff.defideiu.& in.l. ſti-
pulatio iſta.§.alteri.ff.de ver. oblig. & no.ꝙ
licet conſtu.reg. inconſutilem dictet officiales
ſeculares poſſe procedere & pœnam ignis im
ponere tamen illa conſtitu.fuit ante.d.c. vt in
quiſitionis.§.prohibemus cum ibi fiat mentio
de conditore.d.conſtitu.Feder.impera.de ſtat.
cõtra lib.eccleſ.§.gazaro cũ ſeq.licet ergo ſor
te ante.d.c.iudex ſecularis potuiſſet procede-
re & punire tamen hodie non poteſt per .d.§.
prohibemus & etiam per.c.reg.incip.itẽ ſta-
tuimus quod officiales ſeculares edictũ in pla
ni ſanti Marti.per regem Caro.primum pro-
hibentur iudices ſeculares intromicti in crimi
ne eccleſiaſtico de quo etiam per Math. incõ
ſtit.maieſtati noſtre.ij.no.vel intellige vt per
Math.in.d. conſtitu. inconſutilem in glo. per
officiales quod no.ad ea que traduntur poſt
gl.per Panormi. in.d.c.cum ſit generale de
criminibus eccleſiaſticis ut pro illis puniendis
non ſe intromittat iudex ſecularis per .d.c. &
per conſti.maieſtati noſtre nullo tamen caſu
& in conſtitu.multe leges no.Cumque huius
criminis cognitio ad eccleſiaſticum ſpectet ho
rum alij ordinarij dicuntur alij delegati ,horũ
autem alij a ſede apoſtolica alij ab ordinario
dicuntur delegati. ¶ † Ordinarij dicuntur epi
65 ſcopi dioceſani ut in clem.i.§.i.de hereti.& ibi
per Card.&.c.per hoc eo.tit.in.vi.& in. cap.
adabolendam.eo.& in .c. excommunicamus
in fi.

in fi.eo.ubi Fel.pē.co.ver.no.ex fi.et hoc tā contra clericos ꝗ contra laicos & etiam cōtra exēptos contra quos epus dicitur ordinarius ſecūdum Hoſtiē.in.d.c.adabolendam & hoc quia habet generalem iuriſdictionem et morte delegantis aut delegati non extinguitur talis iuriſditio ſicut in delegata.c.gratum de offi.deleg. Io.and.vero in.d.c.tenet contra Hoſtien.ꝙ cōtra exēptos dicatur epiſcorpus delegatus non ordinarius ut ibi dicit tex. & licet morte alterutrius non extinguatur iuriſditio tñ illud ē ꝗa delegatio ibi non dicitur fieri a papa ſed a ſede apoſtolica que nunꝗ moritur.c. ſi gratioſe de reſcript.in.vi.item non ſit perſone ſed dignitati que nunꝗ moritur.c. quoniam Abbas de offi.deleg.ideo in ſucceſſorem tranſit & ideo infert ꝙ ſi contingerit appellari a tali epiſcopo ad papam appelaretur & etiam ita tenet Panor.in.d.c.in glo.fi.& Feli ibi.ij.col.ver.no.ꝙ procedetur & idem ſentire vr̄ glo.d.c.per hoc

66 in ver.delegata.¶ † Sede autem vacante aut quaſi vt dicit gloſ.in clem.i.§ i.de here. capitulum dicitur ordinarius iudex & de hereſi cognoſcet vt dicit tex.in d.c. ad abolendam & in.d.clement.i.§.i.eo.non autem cognoſcet capitulum de hereſi contra exēptos de quibus in d.c.cum epiſcopo cōcedatur talis cognitio iure ſpeciali & in tali iure non ſuccedit capitulum vt no.in.c.verum de foro compet.& Feli.in.c.cum omnes.iiij.col.de conſti.& Panor. in.c.cum omni de maior.& obed.& in.c. ſcriptum de electio & in.c.at ſi clerici.§.de adulteriis.de iudi.Io.tamen monach.tenet oppoſitum,Panor.autem in.d.c.ad abolendam in. fi. tenet cum Ioann.and per.d.c.verum intellige tamen ꝙ epiſcopus & capitulum poſſunt cognoſcere tam ꝗ ordinarij quando crimen hereſis & factum clarum eſt & determinatum a iure ſecus tñ vbi dubium eſſet tunc in dubia hereſi nō cognoſcit epiſcopus nec capitulum ſed ad papam queſtio remittitur decidēda. xxiiij. q.i.c.quoties.&.c.maiores de pactis, & vide

67 Panor.in.d.ca.ad abolendam.ij.no.¶ † Delegati vero dicuntur aut a iure aut a ſede apoſtolica aut ab epiſcopo delegati a iure dicuntur epiſcopi contra exemptos ab eorum iuriſdictione qui priuilegium habent a ſede apoſtolica ne cognoſcatur ab alijs ꝗ ab eadem ſede tunc tale priuilegium non habebit locū in crimine hereſis nam tales exempti ab epiſcopo cognoſci poſſunt non obſtante priuilegio & tunc epiſcopi dicuntur delegati a iure vt.dicit in.d.c.ad abolendam in fi.ibi tanꝗ a ſede apoſtolica delegatis ſic & in.c.in refregabili.§.ceterum de offi.ordi.vide glo.in.d.c.ad abolendā in ver.delegatis & i capitulo pro hoc i ver. delegata de here.in.vi.& ſic no.caſum in quo propter criminis immanitatem ammittit priuilegium & ibi glo.in.d.uer. delegatis ponit qñ propter delictum priuilegium ammittatur uide tñ in.c.i.de priuileg.in.vi &in.c.fi. de foro competen.vbi per Panor.& Bald.& alios in aut.qua prouīcia.C.vbi de crim.agi.opor. delegati vero ab hōe & a ſede apoſtolica qñ delegantur epiſcopi vt habetur in.d.c.per hoc vʒ qñ papa expreſſe committit cauſam & delegat epiſcopo non tamen monendo ad ſuum officium exercendum cum tunc delegare non diceretur.c.licet &.c.graue de offi.delega. no, glo. in.d.c.per hoc in ver.delegata.& operabitur talis delegatio ꝙ non impeditur exercitium talis iuriſditionis quia epiſcopus procedere poſſet per generalem delegationem factam alij ab apoſtolica ſede ſed uterꝗ procedere poteſt diuiſum aut communiter & proceſſus cōmunicandi ſunt & per utroſꝗ ſimul ſententia proferenda eſt ſi conuenerint alias apoſtolice ſedi remittenda erit queſtio & proceſſus ita tamen ꝙ ipſe delegatus epus obſeruet modum procedendi quem & heretice prauitatis inquiſitores obſeruare debent periura communia & ſpeciales conceſſiones & ordinationes pontificis ita dicitur in.d.ca. per hoc dic tamen ut in extrauaganti Boni. incip. ex eo ꝙ quedam nouella, quando delegātur alij non dioceſani generaliter in prouincia aliqua ciuitate vel dioceſi talis dicitur inquiſitor heretice prauitatis de cuius officio & poteſtate diſ

68 ferendū ē.¶ † Et primo ꝙ inquiſitor iſte heretice prauitatis non poteſt eſſe minor.xl.annis ut in clem.ij.in prin.de here.qui tamen annus ſufficit eſſe inceptus licet non cōpletus vt ibi per Car.& gl.& ſi detur minor non vʒ & dās punitur vt ibi in fin.per gloſ.& Car. in verſic.

committi. & tunc talis inquiſitor delegatam dicitur habere iuriſdictionem non ordinariam ſicut epiſcopus immo ſpecialem & limitatam vt plene proſequitur Deci. in conſi. cxxxvij. iij.co.ver.ij.principaliter.dicitur delegatus ad uniuerſitatem cauſarum ſiue in prouincia,ſiue in ciuitate ſiue in diočeſis & caſtro ordinetur & hoc per tex.& Ioan.and.in.d.c.per hoc de here.in.vi.& probatur arguẽdo a ſpeciali de c.ne aliqui de here.in.vi.iuncto.c.ij de offi.de lega.in.vi.& per glo.in clem.ij. ver. ipſorum commiſſarijs de here. & hoc tenet Panormi. in.c.cum.i.& a.ij.colum.in glo.iij.de re. iudi. & in.c.ſi pen.colum.verſi. venio ad ſecũdam eo.titu.de re.iudi.& in.c. excommunicamus in ſi.de here.ij.Card.in clem.i.ij.oppo. de he-
69 re.& in.§.quia.ij.q. ☞ † Et dicit Panorm.in.d. c.ſi.ꝙ fauore fidei tales inquiſitores habent iuriſdictionem inſolidum & ſeparatim procedere poſſunt quando plures ſunt licet in alijs ſit ſecus vt ibi proſequitur & uide Panorm.in.d. c.cauſam.i.colum.de reſti.ſpolia.talis enim inquiſitores inuenti ſunt ad augumentum fidei & extirpationem errorum vt in clement. prima & ibi Card.in prin. de here.ideo ſpecialia
70 eis conceſſa ſunt. ☞ † Notandum eſt etiam ꝙ licet iſti talem habeant iuriſditionem etiam in dioceſi alicuius ordinarij & epiſcopi tamen tales inquiſitores non dicuntur habere iuriſditionem priuatiue quia etiam epiſcopi procedere poſſunt aut capitulum ſede vacante iuxta d.clemen.prima &.d.c.adabolendam de here.ſed dicuntur habere iuriſditionem cumulatiue vt habetur in.d.ca.per hoc de here.in. vi. & per Feli.in.d.c.ad abolendam.i.colum.ver. no. epiſcopos dummodo proceſſus inuicem communicentur & vtroque voto ſententia proferatur in procedendo tamen locus erit preuentioni ut ibi dicitur in.d.c.per hoc & ui de clemen.prima.§.eo.ubi quilibet ſine altero dummodo ꝙ ambo interueniant inſententiando & condemnando alias nulla erit con-
71 demnatio ut ibi. ☞ † Citantibus tamen ambobus inquiſitor. proponendus eſt ex quo delegatus.c.ſane el.ii.de offi.deleg. &.c. ſtuduiſti.eo.ſic &.c.ut commiſſi de here.in.vi.niſi et ipſe epiſcopus vt delegatus citaret iuxta .d.c. ad abolendam in ſi.quando contra exẽptos et ex hoc infert Ana.in.d.capit. excommunicamus quod ſi vltra ordinarium ſint alij officiales in certo genere cauſæ quod ordinarie põte ſtati non preiudicarent de quo per Bal. in aũt. habita.C.ne fili.pro.pa.& in.l.i.§.vbi aũt.C. de cadu.toll.Saly.in.l.fin.C.de iuris. om. iud. Pano.in.c.ceterum ſecunda columna de iudi. Areti.in conſilio.x.per Felin.in dicto capitulo excommunicamus pen.columna.verſi.no.ex. ſi.epũm eſſe ſecus tamen ſi in aliqua cauſa ſpecialiter fuiſſet delegatus quis tunc preiudicaret ordinarie poteſtati ut per gloſ.i in dicto.c.
72 per hoc. ☞ † In premiſſis autem querendum eſt ex quo per.d.c. per hoc & per .d. clement. prima.§.i.de here.ſtatuatur quodvterque procedere poſſit ad inquirendum citandum realiter & perſonaliter dum tamen quod vterq; interueniat in condemnatione fienda contra hereticum alias nulla redditur ſententia, idem in tormentis inferendis & inquiſitionibus & incarcere artando & alias ut in.d clemen.prima per quam aliquid vltra .d.c. per hoc ſtatuitur vz circa interuentum perſonarũ in predictis condemnatione & tortura cum per illud.c. uterque ſolus & de per ſe poterat condemnare licet debebant ad inuicem proceſſus communicare & id quod dicitur de epiſcopo & de capitulo ſede vacante intelligitur ut in d.clement.prima dicitur an ergo ex quo vterque in condemnando interuenire debet ita ẽt in abſoluendo an vero vterque ſolus poſſit abſoluere queſtio eſt diſputabilis & glo.in.d.clement.prima in ver. contra eos tenet quẽlibet ſolum poſſe abſoluere cum a iure veteri nõ receditur niſi quatenus expreſſe cautum reperitur .l.precipimus .C. de appella.l. ſancimus C. de teſtam.ſed olim & hodie vterque poterat ſolus inquirere per.d.clement.prima & de iure veteri per.d.cap.per hoc ſolus cognoſcebat & ſolus pronunciabat licet communicare tenebatur proceſſum vt dicit gloſ. in dicta clement. verſi.ad ſententiam & hodie in mattatum reperitur tantum in condemnando ergo in abſoluendo cum expreſſe non dicatur ſolus pronunciat cum ius antiquum non inmutetur faci.ca.ſtatutum de electio in.vi. & no.

in capitulo preceptis duodecima diſtinctione ſecunda.iij.queſtione ſexta,capitul. accuſatus videndus text.in capitulo inferior.duodecima diſtinctione.& .l.tertia.ff.de re iudicata. & .l. nemo.ff.de regulis iuris & capitulo cum infe rior de maioritate& obedientia cōceſſa enim poteſtate condemnandi & abſoluendi pote ſtas non denegatur cum ergo tale ius non in muteẽ ergo ſtare non prohibetur quo minus non poſſit abſoluere queſtio iſta plene diſputa tur per Ciuiliſtas in rubri.ff. de aquirenda poſ ſeſſione in materia connexitatis contrariorũ & correlatiuorum magis videtur opinio com munis gloſ. in dicta clementina quam ibi ſe ſequuntur Paulus de eleaza. Lapus Cardina. Imol. & Panormita. mouentur potiſſime ex quo non ſemper ad paria iudicantur abſolu tio ,& condemnatio cum quandoque abſol ui poſſit licet non condemnari vt ibi per eos non nullas alias rationes aſſignat Iaſ. in dicta rubrica qui plene tradit diſputando in.l.tertia ff.de re iudicata & concludit cum dicta gloſ. & ſequacibus & Deci. etiam late proſequitur & tandem reſidet cum opinio .d.gloſ.in.l.ne mo.ff.de regulis iuris contra tamen dictũ glo. tenent ibi Steffan. verce.& Petr. de anchar. in dicta clementina prima , moti potiſſime quia etiam in correctoriis locum habet regu la correlatiuorum maxime ſtante idẽtitate ra tionis ut per Iaſ.in.l.fin.C.de indicta viduita te tollenda. cum tunc paſſiua dicatur exten ſio que etiam in exorbitantibus & correcto rijs admitti ſolent vt plene per Aretin. Socy. & nouiſſime per Herma.in dicta rubrica. qui videntur ſequi opinio.Petr.contra.dic glo.& etiam eam ſequi videtur Feli.in capi. tertio de re iudicata.dicens.parem rationem eſſe in ma teria.d.clemen.condemnare & abſoluere cum fauorem fidei & reſpiciat & ideo ex hac ratio ne refert vidiſſe Ioan.andr. in.d. clement .i. in quadam apoſtilla tenere contra.d.glo.& con tra ſe ipſum allegantur potiſſime.l.ſolet .ff. de offic.proconſul. inducta ut per Socy. in dicta rubrica ex qua colligi videtur quod ex quo legatus ille non habebat poteſtatem condem nandi quod nec etiam habet abſoluendi & ſi condemnandi habuiſſet poteſtatem & abſol uendi habuiſſet & ſic abſolutio ab ipſa cōdẽ natione deponere videtur,& tanq̃ quid con nexum condemnationi vbi ergo datur hec,et illa datur,& econtra vbi prohibetur ,& illa prohibita cenſetur allegatur etiam ratio nam in correctorijs arguitur de reo ad actorem, vt not.videtur per glo.in clem.ſepe.verſ.voluit. de ver.ſig.ſed condemnatio ad actorem ſpe ctat abſolutio vero ad reum.& de vno infer tur ad alium etiam in correctorjs ergo ſtatu tum in.d.clem.i.circa cōdemnationem ſtatu tum cenſetur circa abſolutionem allegatur et alia ratio nam in materia odioſa procedit ar gumentum de condemnatione ad abſolutio nem,& ideo preſcripta poteſtate condemnãdi & abſoluendi preſcripta cenſetur ſecundum Innoc.in.c.dilecto de offi.archi. Bal.& alios in.l.imperium.ff.de iuriſ.omn.iud. iunctis di ctis Bar.in.l.i.§.ſi quis hoc.ff.de itin. act.pri. ſtrictior enim fit interpretatio in preſcriptione iuri quam in ſtatutis,& licet Herma.conetur in.d.rub.oſtendere nouis & omnibus,tamen ad idem tendunt rationes ille cũ alijs per Are ti.& Soci.cum dicant illud eſſe ex identitate rationis fauore fidei que ita militãt in condẽ nando ſicut in abſoluendo, & licet dicat etiã abſolutionem venire ex quadam conſequen tia,& indiuiduitate iuxta doct. Bar.in.l.gre ce.§.illud.ff.de fideiuſſo.tamen non benedicit nec ſe confert talis ratio.cum Bar.conſideret dependentiam per principale, & acceſſorium ad idem principale,& eo reſpectu dici indiui duum abſolutio autem ad condemnationem huiuſmodi non conſideratur ſed potius ex vi ex propria ſignificatione & natura correlati uorum,vt vno preſuppoſito, & aliud preſup poni cenſeatur ex quadam neceſſitate.l.i.C. de cupreſſis. & dicta.l. finali. C.de indicta viduitate tollenda.ſicut de patre & filio dici tur,nam filius non eſſet niſi fuerit pater & econtra vxor.& vir.actor & reus emptio & venditio & ſimilia,ideo magis ſtringit cete rorum ratio in natura correlatiui fundata quã circa dependentiam conati ſunt per alia ver ba idem & eidem adducere rationes, Areti. Soci.tenendum tam ẽputo cōmunem canoni ſtarum opinionem,& glo.in.d.clemen.i.vt in

abſoluendo non extendatur.d.clem.i. ultra rationes modernorum ab identitate rationis ceſſante cum fauorabilior ſit abſolutio q̃ condẽnatio & per redditum ad ius antiquum & cõſeruationem eiuſdem per no. in capitulo ſtatutum de preben.in.vi.cum allega.per mode. in d.l.iiij.& in.d.l.nemo.& in.d.rub.& per dicta.l.fi.§.adeo.C.vbi ſena.vel clar.vbi abſolutio non denegatur licet condemnatio denegetur quo ad illas perſonas per quẽ text. alias etiam dicebat Mari.de cara.in conſti.vt uniuerſis i.lib.ꝙ licet barones & milites regni cõdemnandi eſſent per pares & non per iuſtitiarios tamen per eos abſolui poſſunt abſq; parium conſilio & interuentu poſtquam gl.martini fuit introductum quoddam capitulũ reg. per regem Caro.primum quod incip. itẽ ſtatuimus ꝙ ſiue condemnetur ſiue abſoluantur pares adeſſe debent per quod non cadit excitatio quo ad eos poteſt tamen aſſignari ratio ꝙ abſolui poſſit inquiſitus ab alterutro iuxta communem ſententiam nam diſpoſitio dicta clem emanauit dupplici ratione & cauſa vt ex ea collegi videtur prima propter exceſſus, & grauamina ſolita inferri per tales inquiſitores in ſubditos & fideles ut colligi videtur ex preambulo & principio dicta clẽ.i.ibi multorum querela ſedis apoſtolice pulſauit auditũ & ibi dum ſub pietatis ſpecie grauantur innoxij cedat infidelium detrimentum eſt quibus verbis deprehendi videtur emanatam ad cõpeſcendos exceſſus ipſorum inquiſitorum cõtra fideles fortaſſe odio prece aut corruptione aliorum nonnulli fideles grauabantur & condemnabãtur aut alie fiebant extorſiones,vt dicit clem.nolentes de here. tam circa videlicet condemnationes q̃ circa torturas & carcerationes ideo fuit per ſedem apoſtolicam prouiſum ꝙ circa iſtos actus ut irreparabiles artioris carceris tormentorum illationis & ſententiæ condẽnatorie probationis interueniat diocesanus & e contra inquiſitor vt metu & interuentu vtriuſq; ſubditi non grauentur ut dicitur etiam in fi.§.verum quia dicta clemẽ.& ideo ſequitur i.§.primo propter quod ad dei. & ſequentia.ex quo ſequitur ꝙ.d.clem.videtur emanata quodammodo potius in fauorẽ inquiſiti ut interueniat vterq; iudicum merito cum ceſſat ratio dubitationis in abſolutione & ratio grauaminis & potius inducta in eius fauorem videatur in ſui odium retorqueri non debet.l.quod fauore.C.de legi.& ſentire videtur Bal.in.d.l fin.C.vbi ſena.uel clar. ceſſante ergo ratione.d.cle.ceſſare videntur. & rationes in contrarium oppugnantes Moder. in.d.locis.& rub.ij.ratio ſummi videtur ex eadem clem.i.§.i.ibi propter quod ad Dei gloriam & augmentum fidei ex quo colligitur etiam.d.clem.i. emanatam ad augmentũ fidei quod tamen augmentum ceſſare videtur in abſoluendo,nam fides nõ ita augeri uidetur abſoluendo ſicut condemnando & procedendo,nam condemnando pena infligitur contra fidem ſentientem & ceteris tranſit in exemplum,& terror ceteris inducit fidelibus vt a fide non diſcedant, argu.l.aut facta.§.fi. ff.de pen.l.i.C.ad.l.iul.repe.l i.C.de preci.im pe.offer.not.glo.in extrauagan.quoniam qui ſint reb.in uer.exemplum.nec aliquid contra eam aſſeuerent ex quo augmentum fidei clare ſcit quod ceſſare videtur in abſoluendo cũ ergo ceſſet rationis identitas & diuerſitas uigeat ſequitur ꝙ & legis diſpoſitio ceſſare uideatur.l.quamuis.§.adigere.ff.de iure pa.l.generaliter.C.de epiſ.& cler.c.ceſſante.de appell.ex quibus unico uerbo patet ad obiecta reſponſio ut procedant ſtante identitate rationis que ceſſat in terminis dicta clemen.i.& glo.& ad.l.ſolent.& dicta.l.nemo.reſpondendum eſt ut Moderni reſpondent in dicta.l.tertia.& Panor.in dicta clemen.prima vt procedant in caſu defectus iuriſditionis & poteſtatis a iure prohibite & non conceſſe tamen capitulo ſi non datur condemnatio nec abſolutio at in caſu dicta clemen.non negabatur iuriſdictio & poteſtas penitus condemnãdi ſed cum illa qualitate negabatur uidelicet non cũ interuentu utriuſq; eo uero interueniente concedebatur merito non arguendum erit ex totali defectu iuriſditionis ad qualificatam, & limitatam ut in dicta clem.uel aliter intelligẽdo uerbum accuſari in dicta.l.ſolent. videlicet ꝙ ſtet proprie ut glo.ibi ſentire uidetur in uer. liberet cõtra inductionem Socy.in dicta rub.

intellgentis

accuſationem effectualem ſecuta videlicet cō
dēnatione licet fortaſſe quo ad rationes ſupe-
rius inductas in intellectu dicta clem.dici poſ
ſet ꝙ ille rationes ex quibus emanauit.d.cle.
non ſint finales rationes, ſed potius impulſiue
ex quibus arguere non licet vt plene Iaſ.in.d.
l.fi.C.de ind.vi.toll.& in auc. quas actiones.
C.de ſacroſanc.eccleſ.in materia extenſionis
cogitandum tamen eſt circa premiſſa ex quo
Ioan.and.in.d.clem.i.vt refert Fely.in.d.c.iij.
de re iudi.in apoſt.ſentit & tenet contra.d gl.
in.d.clemē. conſiderando identitatem & pa-
ritatem rōis v3 fauoris fidei qui ita complecti
tur in abſoluendo ſicut in condemnando, &
deprehendi videtur ex.d.clem.i.§.i ibi nego-
cium hmōi eo proſperetur felicius & in.§.fi.
ibi procedere cōmiſſerunt vbi fuerit procedē-
dum ex quibus ſumi videtur fauore fidei ema
natam,maxima tamen eſt aūtas ipſius Io.an-
dr.in materia iuris canonici ꝗ cuius auct.Car
di.plene in proe.clem & pleniſſime Curt.in
conſil.primo. & ex fonte iuris eius opiniones
emanaſſe referunt doc.& miram ingenij gra-
uitatem fouiſſe ad inquiſitoris officium reuer
73 tamur. ¶ † Qualiter igitur ſe habere debet ipe
& eius officiales circa officij executionem dic
vt in.d.clem.i.&.ij.de here.& in.c.vt officiū.
& in.c.vt inquiſitionis. de here.in.vi.&.c.vt
cōmiſſi.eo.vbi de penis extorſionū & graua-
minum per eoſdem inquiſitores & de pena im
pedientium officium inquiſitoris & famulo in
quiſitoris offenſo & conceſſione portationis
armorum,& de iuramento preſtando per no-
tarium actorum & an habere debet ſalarium
per Card.in.d.clem.i.§.notarij. & in.d.clem.
74 ij.§.notarij.eo. ¶ † Prohibentur aūt tales in-
quiſitores procedere contra ep̄os de heretica
prauitate non obſtante ꝙ cōmiſſio data a pa
pa fuerit generalis quantuncunqꝫ, nam in tali
generali commiſſione non comprehenduntur
ep̄i niſi ſpecialiter in tali cōmiſſione exprimā
tur & hoc ex prerogatiua talium ep̄orum vt
in.c.quia periculoſum.de ſen.excō.in.vi.bene
tamen ipſi inquiſitores ſi viderint aut intelle-
xerint ep̄os tali crimine diffamatos denuncia
re & referre debent ſedi apoſtolice ita traditur
& dicitur in.c.inquiſitores.de heret.in.vi.& p

Panor.in.c.excommunicamus.in fi.de heret.
in ſimili facit.d.c.quia periculoſum.vbi non
poſſunt excommunicari nec ſupponi interdi-
75 cto & excommunicationi. ¶ † Item prohibē
tur cognoſcere de ſortilegijs niſi manifeſtam
ſaperent hereſim alias ſi non ita manifeſte nō
cognoſcunt ipſi nec cognoſcere poſſunt an ſa
piant hereſim licet poſſint an ſapiant manife
ſte vt not.in.c.fi.de offi. deleg.in.vi.ita habe-
tur in.c.accuſatus.§.ſane.de heret.in.vi.& Pa
nor.in.c.i.in fi.de ſortileg.Mathe.in.d.conſti.
inconſutilem.xvi.not.i.q.& ſupra fuit dictū.
76 ¶ † Item prohibetur cognoſcere ſuper crimi-
ne vſurarum vel in foro penitentiali cogen-
do vſurarium ad earum reſtitutionem dic vt
per Fely.in.d.c.excommunicamus.in princi.
iiij.col.uerſi.vtrum aūt de crimine vſurarum.
de here.Bal.in.c.i.§.ad hoc.ij.colū.de pa.iur.
fir.& in.c.i.§.ſimiliter.ſ.colū.de controuer.in
ueſt.Soci.in conſi.ccxix.ver.confirmatur etiā
77 ij.vol.¶ † Item prohibetur carcerare acriter
tormentare & pronunciare hereticum abſqꝫ
interuentum ep̄i aut ſede vacante capituli vt
tradit in.d.clem.i.requiſito tamen viroqꝫ in-
fra octo dies& ibi vide perCard.in.xvi.& ſe
quen.q.& ibi quid ſi diſcordent & vide in.d.
c.per hoc.de here.in.vi.& per Fely.in.c.cum
non ab homine.ij.col.verſ.tertio.de iudi.& in
78 d.c.excommunicamus.in fi. ¶ † Et quot moni
tiones tunc requirātur in interuentu vtriuſqꝫ
& an vnica ſufficiat,dic vt per glo.in.d.cle.
i.& Car.ibi in.xviij.q.& per quem debet fie
ri iſta monitio & an ſufficiat per nuncium aut
79 epiſtolam per Card.ibi.xx.q. ¶ † Item prohi
bentur penas pecuniarias imponere hereticis
ex quo hereticorum bona ipſo iure in eccleſi-
am ſunt confiſcata,vt in.c.cumſecundum le
ges de here.in.vi.gloſ.& Cardi.in clemen.ij.
§.i.de here.& in clemen.fin.§.fi.eo.& in capi
tulo vergentis.de here.& in.d.conſtitut.in cō
ſutilem.& in dicto capitulo excommunica-
mus.eo.& vide in clemen.fi.§.fin.per Cardi.
& ibi in.fin.ꝙ poſſunt dummodo penam pe-
cuniariam diſtribuant in pauperes non ſibi
nec officio ſuo applicando niſi ex cauſa ne-
ceſſitatis,& illud faciant in penitentiā inquiſi
ti redeuntis non autem pertinacis an autem

inquiſitores habeant iuriſdictionem in alio cri
mine procedente ex hereſi dic vt per Areti.
80 in conſilio.lxxxiij. ¶ †Item prohibetur inqui-
ſitor procedere contra diffamatum ex ſola dif
famatione ſi aliter non conſtat ſaltim p vnũ
teſtem Cardi.in clemen.i.§.pen. & clem.ij.§.
fi.ij.q.& in fi.q.eo.contrarium tamen dicitur
in capitulo vt officium.in princ.eo.in.vi.limi
ta niſi prius abiuraſſet hereſim nam poſtea
ex leui ſuſpitione punitur grauiter, vt in ca-
pitulo accuſatur. in principio.de here.in.vi.
81 ¶ †Item prohibetur retinere melioramẽta em
ptoribus bonorum hereticorum alienatorum
quando reuocat alienata vt per Bal.in.l.fi.§.
fi.C.com.de lega.cum reſtituere emptoribus
teneatur.item nõ poteſt retinere precium em-
ptoribus ſed eis tenetur reſtituere dummodo
fuerit conuerſum in vtilitatem venditoris, &
non aliter per Bar.in.l.iij.ff.de his que in fra.
cred.& in.l.chirografis.§.fi.ff.de admini.tuto.
Cy.in.l.fin.C.ad.l.iul.maieſta. Iaſ.plene in.§.
item ſi quis in fraudem.inſti.de actio.eo.xxij.
in verſi.glo. magna.& ibi an teneatur ipſe in
quiſitor ſoluere precium venditori rei alicuius
82 ipſi heretico. ¶ † Item prohibetur inquiſitor
tollere defenſiones inq̃ſito d̾ hereſi & exceptio
nes ei competentes cum eas admittere debet
nec poteſt tollere dic vt per doct.poſt Arch.in
c.exibita.de iud.Item prohibetur procedere
contra abiurantem hereſim non obſtante ꝙ
penitentiam non egerit,vt per Card.in conſi
lio ſecundo. de here.Deci. plene in conſilio.
83 cxxxvij.in princi.ij.&.iij.columna. ¶ † Item
non põt procedere inquiſitor generalis contra
eũ cõtra quẽ ꝓceſſit ſpecialis inq̃ſitor datus a
ſummo pontifice, vt dicit Deci.in.d.conſilio.
ij.colum. verſiculo non obſtat.cum papa cau
ſam committendo videtur ad ſe aduocare,&
inferioribus poteſtas procedendi eſt interdicta
capitulo ad noſtrum.de appella. & per capi-
tulum ſtuduiſti.de offi.deleg.& glo. in capitu
lo per hoc.de heret.in.vi.cum allegatis per
84 Deci.ibi.iij.colum. ¶ † Verſa autem vice in
quiſitor poteſt procedere & inquirere de om
nibus ſpeciebus hereſis de quibus ſupra pre-
ter in caſibus ſupra proxime,& in dicta clem.
fi.in fi. vbi ſupra illis erroribus cognoſcit, &
85 per Bal.in.l.nemo.in fi.C.de ſum.tri. ¶ †Item
poteſt procedere contra quaſcunq; perſonas
laicas & eccleſiaſticas etiam exemptas,& pri
uilegiatas,ita dicit text.in capitulo vt noſtrũ.
§.deniq;.de here.in.vi.& in.d.c.ad abolendã.
in fi.& ibidem per Fely.i.colum.verſi.vlt.no.
vide in.c.accuſatus.in fi.de here.in.vi.vbi cõ
tra religioſos preterquam contra ep̃um vt in
86 c.inquiſitores.eo.in.vi. ¶ †Item inquiſitor po
teſt procedere,& inquirere etiam diocefano,
& epiſcopo non requiſito citare & etiam car
cerare poteſt dummodo non ad arctiores car
ceres & ad tormenta procedatur dicitur in.d.
c.per hoc.eo.in.vi.& in.d.cleme.i.§.i.& ibi
87 per Card.eo. ¶ † Item predictas perſonas pu
nire poteſt etiam ex ſola mentis cogitatione
licet ſigna hereſis non probentur confeſſione
tamen ipſarum,vt dicit Bal.in.l.ſi quis non di
cam rapere.ij.&.vij.colũ.C.de epiſ.& cleri.
88 ¶ †Item procedere poteſt contra vſurarios ut
eos cogat ad rei reſtitutionem tantum non cõ
tra eos puniendos vt per Bal.in.c.i.§.ad hec
de pa.iur.fir.ij.col.Ioan.mona.in.c.accuſatus
de here.in.vi.Felyn.in.c.excõmunicamus.iij.
colũ.de here.item poteſt bona per hereticum
alienata reuocare reſtituto tamen precio vt
89 ſupra dictum eſt. ¶ †Item poteſt procedere cõ
tra impediẽtem iudeum baptizari & contra
Chriſtianum ſi fiat iudeus & contra iudeum
baptizatum reuerſum ad iudaiſmum & con
tra iudeum inducentem Chriſtianum ad iuda
iſmum: dic vt per Card.in.d.clem.ij.§.i de he
re.& vide tex.in.c.contra Chriſtianos.de he-
re.in.vi.& in conſt.reg.apoſtantes.de apoſta.
Item puniri poteſt dicentem aliquid contra fi
dem licet iocoſe dum tamen nõ vt hereticum
puniat niſi in dicto prerſiſtat, vt ſi dixerit ſe
habiturum vxorem in alio ſeculo & alia ver
ba proferat iocoſe vt per Card.in.d.clemen.
90 i.§.nos.de ſum.tri. ¶ † Item poteſt concedere
vſum & portationem armorum , vt ſi domi-
nus temporalis impedierit eum, punire vt tur
batorem Cardi.in clemen.ij.§.porro.de here.
dum tamen non excedat metam.d.§.porro.
91. ¶ † Item proceditur contra iudeum receptã
tem Chriſtianum apoſtatam vel iudeum pue
rum xp̃ianum emẽtem & circuncidentem

vel xpānam accipiat & faciat eā iudaizare & eam accipiat in vxorem vel contra emen: tem Chriſtianum & reuendentem contra.l.i. C.ne xpia.man.vel contra iudeos crucifigentes Agnum in die ueneris ſancti de quibus per Oldrad.in conſilio trigeſimoſexto,plene.

Item recipere poteſt teſtes etiam factā publicatione in cauſa, vt per Marſilium in practica.in.§.ſequens queſtio. & etiam non citata parte, vt in.l.de vnoquoq;.ff.de re iudicata.vbi per Marſilium.& infra dicetur.

92 ¶ † Item inquiſitor poteſt ſubdelegare, vt in clemen.i.§.verum.de heretic.& in clemen. ij.§.i.eo.& ibi per Cardi.poſt glo.& per eundem in clemē.i.§.& quia.ſecunda queſtione. Alexan.in.l.more.prima columna. item not. ff.de iuriſdictione omnium iudicum.& etiam in fine.dic.l.ꝙ poteſt vicarium conſtituere,& vide gloſ.in dicta gloſa prima.in verſicu.ipſorum commiſſarijs. ¶ Item procedere poteſt etiam mortuo conſtituente ſpeciale crimen vt mortuo mandante iuriſditio nō finiatur fauore fidei vt expreſſum eſt in capitulo ne aliqui. de hereticis in ſexto.Angel.Paul.Alexan.Iaſon.& alij in dicta.l.more.que iuncta legitur cum.l.& quia ff.de iuriſ.om.iud.

93 ¶ † Item poſſunt cogere officiales laicos ad auxilium, & brachium preſtandnm ſeculare imparciendum ſub pena vt in capitulo vt in quiſitionis.& capit.vt commiſſi.de hereticis. in ſexto.& in capitulo preſidentes. & in capitu.accuſatus.§.deniq; eo.& in cle.ij.eod.& in c.ad abolēdā.& inc.excōicamus.eo.& ibi per Panormitanum,& Felynum, & per Matthe. in prohemio conſtitutionum regn.in princi. Et poteſt puniri impedientes officium inquiſitionis,capitulo vt officium.et capitulo vt commiſſi.eodem in ſexto.Item poteſt tollere omnia ſtatuta, et conſuetudines impedientes officium inquiſitoris, vt in capitu.ſtatutum. de here.in.vi.Item poteſt inquirere poſt quinquennium a morte heretici vt eius memoria damnetur de quo per gl.in.d.c.accuſatus.eo. in.vi.& in.c.ij.de preſcri.in.vi.Panor.& Feli. in.c.cum a nobis.de preſcri.& diceē infra. Itē pōt cogere heredes inquiſiti de receptatiōe et fauore preſtitis heretico qui promiſſit ſub obligatione bonorum inquiſitori agere penitentiam tamen ante per actam mortuus ſit accipere a dictis heredibus bona & penitentiam exequi,vt dicit tex.in.d.c.accuſatus.§.ſi vero pro his.de here.in.vi. Item procedere poſſunt contra blaſfamantes Deum & ſanctos dummodo moniti ſint effecti incorrigibiles Math. in conſtitut.inconſutilem.in glo.in ver.diuine maieſtatis.Item procedere poſſunt cum teſtibus excommunicatis ſocijs & participibus criminis,& alios defectus habentibus vt traditur in capitu.in fidei fauorem. de heret.in.vi. Item abſoluere & liberare poſſunt tales infamatos,aut de hereſi conuictos, vt dicitur in.c. ſuper eo.& in capitu.ut officium.§.i.de here. in.vi.in.c.ad abolendam.eo.& in conſtitutio. inconſutilem.& in.c.accuſatus.eo.in.vi.Item poteſt excommunicare & priuare officio predicationis impedientes predicatores congregationem circa inquiſitionem,vt in dicto capitulo accuſatus.§.compeſcendi. Item poteſt proſequi hereticum confugientem in alia prouincia vel venientem de alia prouincia in prouinciam inquiſitores, & etiam penam commutare & priuare promotos a dioceſano beneficijs cum interuentu dioceſanorum, & etiā accipiendi libros & proceſſus inquiſitionum per alios forte factos de quibus in text.& glo. d.c.vt cōmiſſi vobis.Item procedere poſſunt ſimpliciter ſummarie & de plano ſine ſtrepitu & figura iudicij, & etiam teſtibus non publicatis timore exiſtente, & periculo in teſtium perſona adhibitis tamen doctoribus peritis & religioſis,vt dicitur in.c.fina.de heretic.in.vi. Item procedunt contra relapſos in hereſi poſt ab iuratam hereſim per quatuor illos modos de quibus in.d.c.accuſatus.& in.d.c.ad abolēdam.Item procedere poſſunt teſtibus periuris vt in.d.c.accuſatus.§.licet. vbi not.fauore fi-

94 dei ut ibi dicit glo. ¶ † Et no.de iſtis inquiſitoribus ꝙ ſi ſunt plures in vna prouincia habent inſolidum iuriſditionem & dicuntur delegati ad vniuerſitatē cārum,ut not.in.c.p hoc. & i.c.nec aliq.de here.in.vi.Io.and.in.c.ſi.de re iudica.in.vi.non tamen vt ab omnibus puniatur ſed ab vno,ut per Ang.in.l.ſi pluribus. in fine.ff.de lega.i.poſt Petrum de ſuza.in.l.ſi

quis poſtea.ff.de iudi.c.ut officium.de hereti.
95 in.vi.¶ †No.tamen ꝙ ſi iſti inquiſitores ma-
le uerſentur in eorum officio corrumpendo ſe
& alia grauamina inferendo poſſunt ab offi-
cio remoueri a prelatis tamen prouincialibus
licet ab eis non habeant iuriſditionem eis ue-
ro negligentibus ordinarij deferre debent ſedi
apoſtolice,non tamen amouere poſſunt,ita di
cit tex.in clem.nolentes.§.notarij ſed.& pre-
ced.de here.& ibi per glo.& Cardi.& in cle.
ij.ix.q.de reſcript.& ibi in fi.d.§. notarij.dicit
ꝙ licet prelati hos amouere poſſint tamen nō
poſſunt eos corrigere,ut ibi glo.in verſi.teneā
tur.& de penis iſtorum,vt in cle.i.§.fin.de he-
re.&.d.§.notarij.& vltra illas penas crimina
liter etiam puniri poſſunt,vt per Bal.in.l.ſci-
uerint.de excuſat.tuto.& poſt eum habetur
per apoſtil.dum allegat dic.clemen.i.
96 ¶ †Quandoq; vero iſti inquiſitores delegan
tur ab epiſcopo & ſede vacante a capitulo et
dicuntur eorum delegati, & etiam poſſunt in
quirere & procedere contra hereticos ſicut et
alij inquiſitores,ut habetur in.d.clemen.i.§.i.
&.§.verum ibi eius.& in capitulo.fi.§.iube-
mus ibi eo abſente eius vicario de heretic.in
vi.& vide glo.in d.clemē.in ver.conſenſum.
97 ¶ †Viſo qui inquirere & procedere poſſunt
& eorum officio, & poteſtate modo contra
quos inquiri & procedi poſſit videamus, &
ſic de ſecundo.Circa igitur ſecundum dicen-
dum eſt ꝙ quilibet de hereſi inquiri & accu-
ſari poteſt etiam religioſe perſone, & ſacerdo
tes,capitulo ad abolendam de heret.et capitu
lo accuſatus.in fi.eod.in.vi.et etiam exempte
perſone et priuilegiate capitulo vt officium
inquiſitionis.§.deniq;.de here.in.vi.et capitu
lo excommunicamus.eo.etiam epiſcopus.vt
in capitulo inquiſitores.de hereti.in.vi.et ibi
not.glo.apoſtolice. quando ſpecialiter com-
mittitur inquiſitoribus in eorum literis,immo
tales acrius et grauius puniendi ſunt, ut dicit
tex.in.d.capitulo accuſatus in fine.
98 ¶ † Etiam imperator de hereſi puniri poteſt
et deponi ut dicitur de Federico Imperatore
qui fuit ob hereſim, et alia crimina depoſitus
vt traditur in capitulo ad apoſtolice.in uerſ.
de hereſi.et ibi glo.eo.verbo.de re iudicata.in
ſexto.& in capitulo ut inquiſitionis officium.
ibi tunc in deuotionem eccleſie exiſtentem,
& ibi in glo.in ver.tunc de here.in.vi.& glo.
in capitulo ſi papa.xl.diſtin.dic & intellige ut
per Bar.& Bal.in.l.fi.C.de legi.ꝙ deponi po
teſt per ſolum papam, & non per alium.xvi.
q.vi.capi.alius.no.glo.in dicto.c.ad apoſto-
lice. & clem.i.§.fi.& ibi Cardi.de iureiur.in
fi.Alex.poſt Bar.in.l.prima.§.i.ff.de requi.re
is.licet glo.& Bald.in capitulo primo.vltima
colūna.ſi inter do.& vaſſal.lis ori.& Bar.&
Guliel.in.l.non ambigitur.ff.de legi.& in.l.
ſed & reprobari.in princ.ff.de excuſa.tuto.di
cant deponi poſſe a populo romano a quo ha
buit imperium.l.i.ff.de conſti.princ.tamen in
dicta.l.fi.concludit Bart.& Bald.ibi ꝙ a ſolo
Papa per dictum capitulum ad apoſtolice. vi
de Barba. & Alex.poſt Bar.& Bal.in dicta.l.
fi & vide de Federico imperatore per Mathe.
in prelud.conſt.i.q.ꝙ fuit depoſitus per papā,
& Iſernia in prelud.feud.& in prohe.conſtit.
vide per Cardi in clem.ij.§.certum de electi.
99 ¶ †Sed an papa teneatur de hereſi vt deponi
poſſit a papatu & per quem erit deponendus
in quo dicas ꝙ etiam deponi poteſt propter
hereſim nō a ſe ſed ab alio vt a conſilio hic eſt
tex.in.d. capitu.ſi papa.xl.diſtin.& ibi p glo.
vbi ponit de quibus tenetur papa, vt ex eis
deponi poſſit admodum enim periculoſum eſ
ſet ſi vera fides que in toto populo Chriſtiano
requiritur in capite non reperiatur vt dicitur
in capitulo miramur.lxi.diſtin.ideo dixit glo.
in capitulo acatius.xxiij.q.i.verſiculo here-
ſim papam hereticum minorem eſſe quolibet
catholico et de veritate.d.glo.an pro notorio
crimine ſi eſt incorrigibilis deponi poſſit per
Decium pleniſſime pluſquam alius in conſi-
lio centeſimoquinquageſimoprimo, per to-
tum. vbi multas refert.opiniones theologo-
rum, et canoniſtarum,& late diſputat in hoc
& vide Panormit.in capitulo quoties.de ſi-
moni.et in capitulo quia diligentia. prima
columna; de electionibus.et in capitulo cum
veniſſent.et ibi Decius. tertia columna. de
iudicijs. et in repertorio,capitu.extirpande.§.
qui vero.de prebendis.et in capitulo propo-
ſuit.de conceſſ.prebend. ubi ab alio non a ſe

ipſo deponendus,& in.c.ſignificaſti.i.colum.
de electio.& in.c.quanto.de translat. epiſ.vbi
per conſilium deponendus eſt ob hereſim per
Ioan.de lig.in trac.de ſent.excom.in fi.1.part.
& per Boni.in rub.de heret.ver.item not.vbi
de papa & imperatore Cardi.in clem ij cete-
rum.de here.& in.§.nuncij.in fi.vbi per conſi
lium aut ſucceſſorem ſi congregari non po-
teſt conſilium,& in.c.licet.de electio.Archid.
in.c.in fidei.de here.in vi.& vide.xvij.diſtin.
§.hinc etiam.&.ij.q.vij.§.item cum Balabã.
& dixit Hoſtien.& Ioan.andr.in.c.propoſuit.
de conceſ.preben.& Floria.in.l.ſed & loci.§.
i.fini.regun.ꝙ ſi papa mandat aliquid quod
ſapiat hereſim turbat ſtatum eccleſie & obedi
100 ri non debet.¶ †Et in tantum de hereſi pu-
niri poteſt papa ꝙ non licet nec poteſt facere
ſtatutum ꝙ papa de hereſi non teneat̃ ex quo
periclitaret tota eccleſia quod non licet.xxv.
queſtione prima.c.ſunt quidam.ita glo.in.d.c.
ſi papa.in uerſi.a fide.¶ †Intellige tamen ſi eſ
ſet incorrgibilis ſed ſi paratus eſſet ſe corrigi,
nec accuſari,nec deponi poſſet, vt in.c.aper-
te.& in.c.agit.xxiiij.qõ.i.ſecundo capitulo ſi
dixit Apoſtolus.xxiiij.q.iij glo.in.d.c.ſi papa.
in verſi.a fide.tamen intelligendum erit in cri
mine notorio.& hereſi large ſecus in propria
hereſi nam etiam ſi eẽt occulta accuſari, & de
poni poſſet,vt ſentit glo.in.d.c.ſi papa.& De
ci.in.d.conſil.cli.vi.colum. in princi.in verſi.
101 non eſſet verum.¶ † Iudei vero non poſſunt
accuſari de hereſi cum in eis non cadat here
ſis glo.in clem.i.§.i.de vſur. Deci.in.d c.epi-
ſtole.i.q.de edictio.verſi.confirmatur hoc.de
probar.Viſo igitur de perſonis que teneri &
puniri poſſint de hereſi nunc de proceſſu he-
reticorum videndum eſt.
102 ¶ † Circa igitur tertium dicendum eſt ꝙ le-
ſe diuine maieſtatis crimen humane leſe ma-
ieſtatis crimini equiparatur, ut dicitur in.c.
ſtatutum.el.ij.de here.in.vi.not.glo.& Salyc.
in.l.ſecunda.C.ad legem iuliam maieſta.im-
mo longe grauius eſt eternam offendere ma
ieſtatem quam temporalem,vt in aucten ga-
zaros.C.de hereti.c.vrgentis.eo.tit.c.i.§.ga-
zaros.de ſtatu.contra liber.eccle.glo.& text.
in conſtitu.reg.inconſutilem.vbi grauius cri-
men cenſendum erit diuina nanque gratia hu
manis debet preualere legibus.§.hinc autẽ in
aũt.de mona.ideo ĩ modo procedendi in hoc
crimine quod in alio humane leſe maieſtatis
crimine ſtatuitur & hic ſtatui videtur ut dicit
tex.ibi per omnia volumus obſeruari & An-
ge.in glo.che hai trad.la tua pa.ver.quero an
ſacerdos & preceden.colum.vbi ſtatutum in
uno & in alio ſtatutum cenſetur,& per Mar.
in conſi.i.& per gl.in.d.conſt.inconſutilem et
ideo ſicut ĩ illo proceditur ita & in iſto,et ideo
ſicut in illo crimine procedi ſolet per inquiſi-
tionem denunciationem & accuſationẽ ſimpli
citer ſummarie & de plano abſq; ſtrepitu &
figura iudicij ut habetur in extrauaganti ad re
primendam ita & in iſto crimine ut traditur
in.capi.fi.de here.in ſexto in prin.& in con ſt.
in conſutilem & ibi per Math.in.xxix.no.ꝙ
per inquiſitionem procedi poſſit conſtat ex.c.
in fidei fauorem iuncta glo.in ver. inquiſitio-
nis & in capitulo ut officium inquiſitionis &
in capit. inquiſitores.& in capitulo ut inquiſi-
tionis negocium & in capitulo.fi.& in.ca. ne
aliqui &.c.preſidentes &.c.per hoc de here.in
vi.& in clem.i.&.ij.eo.in quibus modus tra-
ditur procedendi in inquiſitione tex.in.l. apo
ſtatarum .C.de apoſta.& in.l.nemo.C.iude.
& in reg.dictat.d.conſti.in conſutilem ibi ne-
mine etiam deferente & ibi per officiales in-
quiri hereticum vltra tradita in dictis.capi.&
in clẽ.i.&.ij.per Card.in clem.i.§.fi.de vſur.et
in.d.clem.i.&.ij.de here.& ne dum in hoc cri
mine ſed etiam quando iniuria facta eſt eccle
ſiæ epiſcopo & alij perſone eccleſiaſticæ & re-
ligioſe nã tunc ex officio procedi poteſt Bar.
& Bald.in.l.ſi quis in hoc genus.C. de epi. &
cler.glo.& Math.in.d.conſtitu.incoſutilem in
ver.diuine maie.& in regno extat.c.ſuper in-
iurijs illatis eccleſiæ & perſonis eccleſiaſticis
vt ex officio procedi poſſit per iuſtitiarium ꝓ
103 uincię.¶ † Et an ordinẽ iudiciorũ ſeruare de
bet inquiſitor dic ut per canoniſtas poſt In-
no.in.c.exhibita de iudi.& Bald.in ſua mar-
gar.in verſic.inquiſitio & dic ut in.c.fi.& .c.
per hoc in fi.de here.in.vi.conuola.in loco et
materia inquiſitionis de qua per Ang.in.l.ſiva
cantia,C.de bõ.va.lib.xi.& Ang.in gl. hec ẽ

quedam inquiſitio & per Bart.in.d.conſti. ad reprimendam in uer.per inquiſitionē & Mar. in pra.in.§.conſtante formam aūt inquiſitionis vide per Specul.in tit.de teſte.§.vij. verſic. porro de denunciatione dic ut in.d.conſtitu.in conſutilem ibi etiam nemine deferente &.d.l. apoſtatarum & per Math.in.d.conſti. inconſutilem.xix.no.arguitur ex.d.extrauag. ad reprimendam ibi per denunciationē de qua ibi per Bar.& Ang.in gloſ.necnon ad denuncia-
104 tionem. ☞ † Procedi etiam poteſt in hoc crimine per exceptionem vt ſentire videtur gloſ. in.d.c.infidei fauorem in ver.inquiſitionis de here.in.vi.ſpeciale tamen de quo in.d.c.ī fidei ꝙ teſtes excommunicati & participes & alij inhabiles admittantur fauore fidei non habet locum quando per exceptionem aut accuſationem procedetur ſed quando per inquiſitionem ut dicit ibi glo.in ver.inquiſitionis cū in plus ſe habeat inquiſitio & fauorabilior ſit exceptione & accuſatione.ij.q.vij.c.ſi quis epiſcopus & uide per Math.in conſti.ut uniuerſis.iij.no.in fi.vbi in cauſa hereſis ſtatutum faciens mentionem de accuſatione non extendi
105 tur ad inquiſitionem. ☞ † De accuſatione uero patet in.c.accuſatus & in.c.fi.in ver. accuſatoribus de here.in.vi.& no.in.d.c. infidei fauorem ver.inquiſitionis & in .d.l. apoſtatarū & dicitur in.d.conſti. inconſutilem et p Mat. ibi.xix.no.et in.d.extrauag.ad reprimendam
106 ibi per accuſationem. ☞ †.Circa quam accuſationem ſciendum eſt hoc hereſis crimen publicum eſſe et ad quemlibet ius accuſandi ſpectare vt dicit tex. in.l. manicheos .C.de here.et in.d.l.apoſtatarum et dicitur in.d.conſt. icōſutilem ibi inter cetera publica crimina numerentur Ang.in glo.necnon ad querelā. iij. col.Bal.in rub.C.qui accuſa.po.ij.col.et in .l. reos.ij col.C.de accu.immo.crimen ēt publicum eſt ubi iniuria ſit eccleſiæ aut perſone eccleſiaſticæ vt dr̄ in .l. ſi quis in hoc genus vbi Bar.C.de epiſ.et cler.et in.l.i.§.huius ſtudij.ff. de iuſti.et iure Alex.poſt Bar.in.l.i.ff.de publ. iud glo.in.d.conſti.inconſutilem in ver. diuine et ibi per Math.in.xv.no.et licet ritus magne curie in regno incip.item ꝙ nullus laicus admittatur tanꝗ unus de populo dictet nullū admitti ad denunciandum de aliquo crimine tanꝗ unus de populo niſi ſuam vel ſuorum ꝓſequatur iniuriam ex quo dici videatur in regno nō habere locum tit.ff.de pub.iudi.ut q̄libet de crimine publico accuſare poſſit tñ ſpeciale eſt in hoc crimine ſicut ī crimine leſe maie.humane iuxta doct.Bar.in.d.l.i.ff. de pub. iud.immo etiam iſte ritus locum habet in his duobus caſibus nam iniuria facta diuine et humane maieſtati,religioni oībus facta vr̄ ut dicit tex.in.d.l.manicheos & in.d.d.l. apoſtatarum & in aūt.quomo.opor. epiſ.§. licentiam & glo.in.d.conſti.inconſutilem in ver. diuine maie.cum ergo omnibus facta cenſeatur iniuria quilibet propria non aliam proſequi vr̄ iniuriam merito & in his locum habet.d.ritus idem qñ ſit eccleſię aut epō & perſone eccleſiaſticę per.d.l.ſi quis in hoc genus vbi Bar.et Bald.& Math.in.d.conſti.inconſutilem in .d. glo.diuine ſub ea rōne ꝙ omnibus facta cenſeatur iniuria his pſonis illata & licet in exorbitantibus extēſio non ſoleat fieri ī caſu ficto ut eſt in talibus delictis & iniurijs ut plene tradit Iaſ.in aūt.quas actiones.C.de ſacroſan. eccleſ.& moder.in rub.ff.de acqui po.in extenſione clemen.i.de here.tñ fauore publico vt in premiſſis caſibus per.d.l. ſi quis in hoc genus & xvij.q.iiij.c.ſi quis deinceps.&.xxiiij.q.iij. c.quis quis et Mat.ſentit in conſti. inconſutilē in glo.diuine verſ.in ead.admittitur talis extenſio ut per Feli.plene in.c.nonnulli in princ. xxiiij colu.de reſcrip.Bart.in.l. ſi conſtante in prin.xix.oppo.ff.de ſol.ma.gl.in.l.illud.C. de ſacroſan.eccle.& plene Marū.in conſilio.liiij. circa fine & conſil.lvij.& conſil .xciij. & per Matheum in conſtitutione ſi quis aliquem & Angelum in glo.necnon ad querelam. ☞ † Et
107 no.ꝙ licet alique perſone prohibite videantur accuſare de quibus in.l. qui accuſare .C..qui accuſare. po.ut infames.mulieres ſerui & ceteri de quibus ibi& per Bal.in rub.C.qui accuſa.non po.et Gandy.in.ij.rub.& Ang.in.d. glo.necnon ad querelam & Specula.in titu. de accuſa.§.i.tñ in hoc crimine admittuntur oēs ſicut leſe maie.huma.traditur in.l.famoſi & in l.ſeq.ff.ad.l.iul.maie.Bar.in.d.extrauag. ad reprimendam in ver.accuſationē Gād.in.d.rub.

ij.col.habetur i hoc crimine in.d.l. apoſtatarũ & in glo.in.d.conſti.inconſutilem in ver.diui-ne Angel.in.d.gloſ.necnon ad querelam.v.& vi.col.verſi.x.repellitur & in glo.che hai tra-di.la tua pa.ij.col.ver.q̃ro quis poſſit accuſa-re, & licet ita generaliter & in diſtincte dixi-mus contentos & mentionatos in locis ſupra admitti ad hec crimina accuſanda tamen ibi-dem continentur nonnulle perſone que etiam indictis caſibus nõ admittuntur ut in illis qui repelluntur aut defectu naturali aut diuino de fectu naturali ut infantes & pupilli doli nõ ca paces & furioſi muti & ſurdi a natura nã iſti tales.ex defectu naturali non admittuntur per id quod dixit Bald.in rubr.qui accuſ.non po. iij.co.ver.quero ſi ſtatum vbi dixit ſi p ſtatutũ dicatur quemlibet admitti ad accuſandum in aliquo crimine quod tales non admittuntur licet ex defectu ciuili prohibiti eo caſu admit-tantur intellige tamen in pupillo non doli ca-pace & in furioſo & mente capto perpetuo ſe cus in habente lucida interualla & in muto et ſurdo a natura non autem in ſurdaſtro aut per accidens cum vtrumque defectũ non habeat ut per Bald.in.d.rubr.& per Ange.in.d.gl.nec non ad querelam in fi.vij.& in princ.viij. co-lumna vbi de minore & ita ibi declarat. Defe ctu autem diuino ut in excommunicato nam prohibetur propter periculum participationis ut in.c.pia de excep.Bald.in.d.rubr. iij.colum na verſi.queritur & Ang.in.d.glo.necnon ad querelam.vi.columna ver.vij.excommunica tus,& Speculatorẽ in titulo de accuſa.§.i.ver. item quod eſt anathematizatus & excommu nicatus.idem dico de heretico cum ſit excom municatus non admittitur .c. excommunica-mus de here.Specul.in.d.§.i.verſi.item exci-pitur ꝙ eſt hereticus ſecunda queſtione. vij.c. pagani hereticici &.iij.queſtione prima capi tulo primo.& ſeq.& licet ſecundum ius ciuile admittatur contra hereticũ.d.q.vij.c.ſi here ticus tamẽ ut vbi tradit glo.l.ſecus eſt ſecun-dum canones ut ibi in fi.vel ut ibi dicit glo. in telligitur in heretico minore & large ſumpto non in proprio hertico a fide catholica deuian te & ibi gloſ. etiam ſentire videtur quod ex-communicatus non admittatur ad accuſan-dum & dicto capitulo primo quarta queſtio-ne prima cum ſaltim large hereticus dicatur ut ibi dicit gloſ. in capitulo ſecundo quarta queſtione prima & glo.in dicto capitulo ſi he reticus in fi.quilibet predictorũ modo de qui-bus ſupra excluditur ab accuſando etiam in his criminibus ſecundũ canones licet.forte ſe-cundum ius ciuile non procederet ut ibi dicit glo.in.d.ca.ſi hereticus vʒ in caſu illo tantum quando accuſat de hereſi hereticus in odium immanitatis criminis idem in crimine leſe ma ie.humane cum ut ſupra parificentur. Quod autem dictum eſt in infante & doli non capa-ce ſecus eſt in impubere doli capace adulto & minore nam iſti in talibus criminibus admit-tuntur cum tutoris aut curatoris aũte.ſicut in alijs ita Specul.in.dic.titu.de accuſa.§. primo verſi.item excipitur quod eſt pupillus vbi in crimine leſe maie. admittitur cũ tutoris aũte. Gandy.in.d.rub.ij.col.& erit ſpeciale ex quo in ceteris non admittitur niſi ſuam vel ſuorũ proſequatur iniuriam.l.ij.ff.de accuſa.Bald.in d.rub.ij.col.ver.quidam propter etatem & ui de per Marſi.in conſi.i.vbi ponit quis de cri-mine leſe maie.poteſt accuſare & teſtificari et de pupillo.Item a predictis excluditur inimi-cus nam etiam in his caſibus exceptuatis ex-cluditur dummodo ſit inimicus capitalis ut di cit no.Specula.in.d.titu.de accuſa.§. primo in fin.Auguſti.poſt.Ange.in.dic.gloſ.necnon ad querelam vbi de inimico Marſil.in conſi. duo decimo. verſiculo ſecundo non probant ratio ne inimicitie & in.l. prima.§.preterea prima columna.ff.de queſtio.& uide Specu.in.d.tit. §.primo ubi ponit que perſone repelluntur ab accuſando & tandem circa.fi.ver. in ſumma dicit quod ille perſone que prohibetur admit-tuntur tamen in aliquibus caſibus ut in crimi ne leſe maieſtatis hereſis ſimonie ſacrilegij & alijs de quibus ibi tamen inimici non admit-tuntur & vide per Yſerniam.in capitulo pri-mo.§.diuina quoque, & humana de ſtatutis contra libertatem.eccleſ.vbi arguit pro & cõ tra tandem diſtinguit in propria hereſi & per fida & in large ſumpta vt ibi.

108 F +Sed an requiratur pſone accuſatoris legiti matio ut ſi accuſet filius fam.requirat̃ p̃ris cõ-

ſenſus pro ut magis communiter tenetur in.l. fi.§.neceſſitate.C.de bon.quelib. & per Ang. & Augu.in glo.necnon ad querelam ver.qd ſi filius fam.Gandy.in rub.de filio fam.accuſatore & in rubrica de var.queſtio. in male. vi. columna Bel.in pra.in rub.de cau.crim.iij.co. vel ſi accuſet pupillus adultus aut minor qui nõ poſſunt accuſare niſi cum tutoris aũte. aut curatoris vt dicunt.d.doct.& Mar.in prac.in §.expedita & in.§. ſequens queſtio in quibus etiã dr ꝙ ſi eſt minor & in patris ptãte ꝙ ambo interuenire debent & autorare ad eo quod pater ut pater & curator ut carator alias nullus redditur proceſſus ut ibi dicunt & Specul. in tit.de acto.verſi.item ꝙ eſt filius fam.uidetẽ dicendum ꝙ etiam in his caſibus abſq; tali legitimatione valeat iudicium nam cum in his caſibus procedatur ſummarie & de plano ſine figura iudicij.c.ſi de here.in.vi. & in extrauag.ad reprimendam ſequitur ꝙ ordo iuris ẽt in ſubſtantialibus ordo nõ requiratur per rex. in clem.ſepe de uer.ſig.& ibi tradita per Ioã. and.Geor.na.& Lanſ.in ſi.repe.& per tradita per Bar.in.d.extrauag.ad reprimendam & Cano.in.c.olim de accuſa.& doct.Bartol. & Bald.in.l.nec quicquam.§.de plano.ff.de offi. proconſu.Card.in clemen.ij. de iud.& per Par.in tract.ſindi.car.xcix.ſeq.& ſeq.Specu. in titu.de inquiſi.§.nunc tractemus verſi. qui igitur & Ioan.and.in.d.c.fin.de here.in. vi. in gloſ.figura & per Math.in conſti.pacis cultum.v. not. cum criminibus ſummarie & de plano procedatur per.d.c.ſi.ergo non requiritur legitimatio perſone cum ordo iuris etiam ſubſtantialis non requiratur in contrarium tamen nam licet ita procedatur ſubſtantialia iudicij & ordo iuris non requiratur tamen non tolluntur ea que ſunt iuris naturalis vt citationes defenſiones neceſſarie ut per eos traditur in.d.locis & per Bar.in.in.d. extrauag. ad reprimẽdam in ver.figura.& Par.ubi ſupra ſed legitimatio perſone ut inquit Bar.in.d.ver.figura reſpicit ius naturale & defenſionem ideo legitimatio perſone requiritur idem dicit Bar. in.l.nequicquam.§.de plano.ff.de offi. procõ. & Par.in.d.tra.car.xcix.& ſeq. & car.lxxxviij.iiij.col.requiritur ergo legitimatio perſone alias proceſſus nullus redditur quod verum credetem in pupillo & impubere non autem in filio fam.cum pleriq; concludant in criminibus publicis non requiri cõſenſum patris ſed ad cautelam concludunt interuenire debere ſed deficiẽtibus alijs ſubſtãtialibus & ordine non ſeruato licet ſeruari debeat non tamẽ per hoc annullatur proceſſus vt dicitur in .d. clẽ. ſepe & Specu.in.d.§.nũc tractemus ver. quid igitur.

109 ¶ † Sed quid ſi accuſatio fuerit inepta & nõ rite facta an ex quo ita proceditur ſubſtenteтur Bartol. in extrauag. ad reprimen. in verſi.accuſatio.in verſic.inquiſitio,videtur tenere quod ex quo proceditur per accuſationem vt procedi poſſit ſecundum formam illius legis quod accuſatio debet eſſe valida & recta maxime in appoſitione loci & temporis ſecundum.l.libellorum.ff. de accuſa. tertia queſtione ſeptimo capitulo libellorum cum talis appoſitio concurrat defenſionem rei ut melius poſſit ſe defendere ut dicit Bald.in.l. cum fratrem & l. prima.ff. de his quib.ut indi. & in.l.in cauſis.ff.de accuſatio. & in.l. mora .ff. ſolu.matr.& in.l.prima.C. vbi de poſſ. & in l.ius ciuile.ff.de iuſti.& iu.& Barto.& Ange. in dicta.l.libellorum & per Marſi. in conſilio xlix.i ſi.in addi.circa quas defenſiones nõ ſuppletur beneficio.d.extrauag.ad reprimendam & per tradita per Par.in.d.tra.car.100.vbi ꝙ per.ca.deteſtantes non ſuppletur defectus.d. l.libellorum nec per clemẽt.ſepe dic ꝙ licet interuenire debeat & apponi in accuſatione nõ tamen per hoc redditur nullus proceſſus ſi nõ apponantur vt condemnati non poſſit conſtito de predictis criminibus cum crimina qualitercunque claruerint punienda ſunt ut inquit Iſer.in conſti ſi damna clandeſtina & in cõſti. iuriſgentium.& iij q.iiij.c.ecce & tanto magis in crimine hereſis quod loco non circunſcribitur cum ſit delictum in genere ita Bal.in.l.i. C.qui accuſa.non po.& Ang.in.d.l. libellorũ & in auciẽ. quomodo.opor.epiſ. §. ſi.vbi dixit quod contra commitẽtes delictum contra maieſtatem diuinam tenet proceſſus ſine ſolemnitate.l.libellorum Augu.poſt Ang. in gl. hec eſt quedam inquiſitio.vij.col.in add.locus & tẽpus & quod dictũ eſt de accuſatione Idẽ de inquiſitione

de inquiſitione vt talis ſolennitas non requira
tur, vt per Bart in d.extrauag in uerſi.inqui-
ſitionem.& in hoc crimine ut per Parid in.d.
car.100.iiij.col.in fi.in uer.an per.d.c & Au-
gu.in.d.glo.in addi.locus & tempus & Bal.in
d l.i.C.qui accuſa.non poſſ.& in.l.edita.C.
110 de edẽ. † Item no.ꝙ licet in alijs criminibus
procedi non poſſit per inquiſitionẽ abſq; dif-
famatione, ut in.c.qualiter & quando.de ac-
cuſa.& per Ange.in repeti.l.ſi vacantia.C.de
bon.vac.& Ang.in glo.hec eſt quedam inqui
tio.& Mar.in.§.conſtante.in practi. tamen in
his criminibus procedit inquiſitio abſq; diffa
matione, ita Bart.in.d.extrauag in.d. ver.in-
quiſitione.& per Cardi in clem.i.§. pen.& in
clem ij.q ij de here.Augu.poſt Ange.in.d.gl.
hec eſt quedam inquiſitio.in addit.mero offi
cio.& ibi dicit tex.alleg per Card.in.c.excõ-
municamus.§.adijcientes.de hereti. non pro-
bare tamen voluit inducere Cardi.vt inducit
Bar.in extrauag quoniam qui ſint rebell.ibi
publice aut occulte, & ſic ſi occulte ergo dif-
famatio nõ requiritur in illo caſu ſic etiam di-
citur in.d.§.adijcientes.ibi aliqua occulta con
uenticula celebrantes, tamen ibi dicitur fama
111 fuerit. ℭ † Aduertendum tamen eſt ꝙ ſi facta
& formata accuſatione, aut inquiſitione cita
tus compareat, & tunc lis erit conteſtanda, &
reſpondendum ſuper accuſatione aut inquiſi-
tione, vt dicitur in.d.extrauag.ibi velis foret
legitime conteſtata ex quo uerſi.innuitur ꝙ ſi
preſens eſſet deberet lis conteſtari & ſentit in
hereſi.c.cum contumacia.de here.in.vi.ibi ut
de fide reſpondeat, non tamen ſi non appareat
ex hoc proceſſus ſit nullus ſed vigore de ex-
trauag.validaretur ſi de maleficio conſtet per
d.clem.ſepe.in fi.eo maxime ex quo quelibet
oppoſitio & actus ſequens haberet vim litis
conteſtationis, ut inquit Iaſ.in.l.nulli.C.de ꝓ
cur.& Par.in.d.trac.car.xcviij.& ſeq.in com
112 ment.c.deteſtantes. ℭ † Si autem citatus nõ
compareat tunc in eius contumaciam procedi
poteſt.d.extrauag.ad reprim.in predictis cri-
minibus, & hoc eſt in his ſpeciale cum regu-
lariter in capitalibus parte abſente ad diffini-
tiuam ſentẽtiam non procedatur.l.abſentem.
ff.de pen.Bar.in.d.extrauag.in ver.conteſta-
ta.& poſſent teſtes recipi ea non conteſtata,
vt per gl.i.in.c.quoniam frequenter.vt li.nõ
113 conteſ. † Et ex hoc ſequitur ꝙ ſecundũ Dy.
in.l.pen.§.qui ad crimen.ff.de publi iudi.ꝙ in
iſtis caſibus admitteretur procurator licet in
capitalibus regulariter non admittatur.d.§.ad
crimen.Bar.tamen in.d.extrauag.in uer.legi-
time tenet contra Dy.ꝙ procurator interue-
nire non poſſet bene tamen defenſor, & quili-
bet admittit ad oñdendam eius innocentiam
& plene per Mar.in prac.in.§.ſequitur.v.co-
lum.ver item poteſt etiam.& in.l.lege corne-
lia §.fi.ff.de ſica.in hereſi autem non ſtatim ꝙ
eſt contumax cõdemnatur ſed per annum ex-
pectatur qui ſi non comparet infra annũ tũc
condemnatur vt hereticus elapſo anno, ita di
cit in.d.c.cũ cõtumacia.de here.in.vi.an autẽ
in crimine hereſis admittatur procurator dic
ꝙ ſi in ceteris capitalibus, & non ita grauiori
bus procurator non admittitur multo magis ĩ
his admitti non debet tamen reo exiſtente ab
ſente poteſt de innocentia docere non ut pro-
curator ſed ut quilibet ut dicit Bar.in.d.extra
uag.Mar.vbi ſupra.& intelligo ſupradicta du
bia quando dubium eſſet an ſit hereticus alias
enim ſi conſtat hereticum eſſe nullo modo ad
mittitur alias eſſet procurator excommunica
tus per.c.ſi aduerſus.de heret.ut ſi eſſet ſuſpe-
ctus quis de hereſi citatus ut reſpondeat, & ef
fectus ſit contumax tũc infra annum iuxta.d.
c.cum contumacia.poſſet comparere quis nõ
vt procurator ſed ut quilibet ad oſtendendum
114 ſuam innocentiã. ℭ † Sed an aduocatus ad-
mittatur an vero aduocando eſſet excommu
nicatus videtur ꝙ in predictis aduocatum et
quemlibet defenſorem non admitti ſed fore ex
communicatum, ut dicit tex.in.c.ſi aduerſus.
de hereti.vbi expreſſe aduocatis interdicitur
aduocationis officium in tali crimine, & in
ca.fi.ibi abſq; aduocatorum ſtrepitu de here.
in.vi. facit text.in.c. excõicamus.§.credẽtes.
& i.c.ſicut.đ here. et in.c.ij.&.c.accuſatus.§.
ſi uero.&.c.vt inqſitiõis officiũ.in pri.et.c.cõ
tra chriſtianos.&.c.ut iquiſitionis negocium.
de hereti.in.vi.& in auc.credẽtes.C.eo. & in
c.i.§.credentes.de ſtat.contra lib. eccle.tex.in
conſti.inconſutilem.in fi.& ibi plus dicit glo.

ꝙ in hereſi et crimine leſe maie. non tenet re-
ſcriptum pro eo impetratum p.l.ij.C.de ſum.
tri.l.arriani.C.de here.l.ij.C.de offi.u ica.et in
crimi.leſe maieſ.in.l.quiſquis.§.deniq̃.C.ad
leg.iul.maieſt.in quibus iuribus dicitur puni-
ri defenſores et auxiliatores hereticorũ,& cõ-
mittendum crimen leſe maie.ſed clarũ eſt vbi
prohibetur auxilium preſtari ꝙ tunc etiã ad-
uocari prohibetur, ut dicit Ang.in glo.Andr.
auxil.Gand.in tit.de banni.in princip.vi.col.
verſ.Item pone in ſtatutis.Bar.in.l.poſt lega-
tum.§.ſunt qui.et.§.his vero.ff.de his quib.ut
indi.Alber.in trac.ſtatu.iiij.par.q.xxxij. Nel.
in tra.bann.iij.par.ij.temp.q.xxvi.& Bart.in
d.§.deniq̃.in contrarium videtur nam aduo-
cationis officium eſt publicum, & cuilibet li-
cet aduocare.ff.&.C.de poſtu.l.ſeruũ quoq̃.
§.publice.ff.de procurat. nec verum eſt ꝙ ad
uocando preſtari videtur auxilium& defenſio
ſed aliter intelligit de auxilio &defenſione ꝓ-
prie,& ita tenet Bar.in.l.furti.§.ope.ff.de fur.
& Alber.in. d.trac.iiij.par.q.xxxij.vbi dicit
ſe defendiſſe inculpatos de hereſi in conſiſto-
rio publico annullando proceſſum factum cõ
tra cõmunitates per Papam Ioannem.xi.&
obtinuit vide Augu.poſt Ang.in.d.glo.And.
auxi.in ver.aduocando non obſtat tex.in.d.c.
ſi aduerſus.nam non loquitur quando quis de
hereſi inculpatur an tunc liceat pro eo aduo-
care ſed loquitur quando alibi agũt aut con-
ueniuntur in alijs cauſis tunc nõ licet eis pre-
ſtare patrocinium ita etiam prohibet notari-
os pro eis conficere inſtrumentum non autem
loquitur ꝙ non liceat ipſos defendere allegan
do eos non eſſe hereticos vel ſecundum Pan.
loquitur in heretico ponente qui per eccleſiã
puniri non poteſt Hoſtien.vero dicit loqui in
vero heretico ſecus ſi velit ad fidẽ reuerti nã
licet pro eo aduocare. Ana.dicit in.d.c.quan-
do quis negat hereticum eſſe, & vult oſtende
re ſe non hereticum admittitur ſed Gemi.in.d.
c.ſi.in princ. de here.in.vi.dicit admitti debe-
re per illum tex.vbi dicitur ſine ſtrepitu aduo
catorum non ergo prohibetur aduocare ſed
ſtrepitus prohibetur aduocatorum,& negan-
do ſtrepitum & illam qualitatem concedit ſi-
ne illa qualitate.Ioã.de lig.in.d.c.ſi aduerſus.
refert Hoſtien.dicere aut hereſis eſt defenſibi-
lis vt quia protulit verbum iocoſe hereticum
& tunc admittitur & in hoc conſuluit Oldra.
in conſi.ccxx.vbi allegabat ꝙ obiecta here-
ſim non ſaperent & Deci.conſuluit in conſil.
ccxxxvij.quaſi ꝙ illa mulier nõ poterat inq̃-
tari per inquiſitorem de hereſi & Alber.in.d.
q.xxxij.ex quibus diſtinguendum videtur ꝙ
aut conſtat illum hereticum eſſe vel declara-
tus eſt hereticus ex claris probationibus, &
tunc non licet aduocare per generalitatem.d.
ca.ſi aduerſus & per tex.in.d.conſti.inconſu-
tilem.in fi.qui loquitur poſtq̃ eſt declaratus,
& nolit reuerti ad fidem & tex.in.d.§.deniq̃.
aut res eſt dubia an verba ſaperent hereſim
aut non conſtat hereticum eſſe aut hereſis eſt
defenſibilis & tunc aduocare poteſt pro eo &
defendere hereticum non eſſe nec in hereſim
incidiſſe cautius tamen eſt ex licentia inquiſi
toris vide Mat.in.d.conſti.inconſutilem.xxv.
no.Fely.in d.c.ſi aduerſus.in fi.Iſer.in.d.ca.i.
§.ſatisfactionem.ij.col.ver.ſi vero de ſtat.con
tra lib.vbi ſimpliciter prohibet,& ita etiam
dici poſſet de procuratore admittendo vel nõ
tamen maius dubium eſſet de procuratore cũ
115 in capitalibus non admittatur. ¶ † An autem
ſtatim ꝙ citati comparent aut capiuntur car-
cerandi ſunt & macerandi in carcere an vero
relaxari debẽt fideiuſſoribus de ſtando iuri iu
xta reg.conſt.humanitatẽ.& alia.c.reg.dic ꝙ
ſtatim poteſt carcerari iuxta tenorum clem.i.
§.i.&.§.ſane. de here.ſeruatã forma.d.clem.
nec relaxatur dictis fideiuſſoribus Arg.d.con
ſtitu.humanitatem.vbi excipitur crimine leſe
mai.humane ergo multo magis in diuina leſa
per.d.conſtitu.inconſutilem.vbi maior ratio
habetur vt ibi dicitur & in aucte. gazaras.C.
de heret.& in aucten.vnde ſumitur.& in ca-
pitulo vergentis.eodem.Circa vero torturam
inferendam & arctiorem carcerem infligen-
dum interuenire debet epiſcopus iuxta Clemẽ
tinam primam.§.primo.de hereticis & vide
ibi in gloſa tormentis an in ieiunijs imponen
dis que vim tormentorum habent interueni-
re debet & limita, vt per gloſ.in.c.in fidei.de
heretic.in.vi.vbi per inquiſitionem procedi
tur ſecus ſi per accuſationem, aut exceptionẽ

tunc alteruter ſufficit & nõ vterq; requiritur
116 vt ſupra fuit dictum. ¶ †Et not.ꝙ licet alias
leui ſuſpitioni non ſtetur.l.iij.§.i.in fi.ff.de mi
no.Bal.in.l.fi.in fi.C.de probatio.Gemi.in.c.
habuiſſe.i.not.xxxiiij.diſt.tamen in hoc crimi
ne ſtatur tali ſuſpitioni vt dicitur in.d.auc.ga
zaros.ibi leui ſuſpitioni,& in.l.ij.& ibi gloſa,
C.de heret.& in.d.conſtitut. inconſutilem.ibi
etiam ſi leuis ſuſpitio,& ibi glo.& glo.in.c.li-
teras.ver.vehementem.de preſump.& in.c.i.
de here.inlellige tamen non ad effectum con-
demnandi & puniendi cum etiam ex vehemẽ
tibus ſuſpitionibus non condemnetur hereti-
cus ſed ex duobus teſtibus, vt concludit Old.
in conſi.ccix.ſed ex tali ſuſpitione peruenitur
ad fidei examinationem & diſputationem ut
veritas appareat,& ſi deuius a fide ut punia-
tur niſi abiurauerit,ſinautem non deuius, ſed
orthodoxus liberatur,vt dicitur in.d.iuribus,
ita per glo.in.d.conſti.inconſutilem.uerſi.etiã
& ſi leuis.& ibi Mathe.iuncta gloſ.bene ta-
men ſi predicte ſuſpitiones erunt ſufficientes
ad torturam procedetur ad torturam ipſam
quam ſolus inquiſitor, aut ſolus ordinarius in
ferre non poteſt ſed vterq; vt dicitur in.d.cle.
i.§.i.& vide ibidem per Cardi.§.pen.& ple-
ne in clemen.i.§.fi.vlti.q.de vſu.vbi de modo
117 procedendi & tortura inferenda. ¶ †Sed an in
vtroq; crimine ꝓcedi poſſet ad torturã abſq;
dictis ſuſpitiõibus, & indicijs ſufficiẽtibus dic
ꝙ ſicut in ceteris criminibus procedi non po-
teſt abſq; indicijs ita & in his in crimine leſe
maieſt.humane glo.Cy.Bal. & Salyce.in.l.ſi
quis.C.ad.l.iul.maie.Ang.in glo.che hai tra.
la tua patr.in princ.Mathe.in conſti.monar-
chiam.iiij.nota.poſt glo.ibi licet Azo.contra
in ſumma:eod.titu.cuius opinio non tenetur
Brun.in tra.indi.ix.car.ij.col. Marſ.in conſil.
xiiij.& conſi.xviij.& conſi.xlvi.& cõſ.cxx.
& in pract.in.§. conſtante.&.§.diligenter.&
in.l.i.in princ.& in.l.de minore.in princi.ff.de
queſtio.Ancha.in conſi.ccccxl.Cepo.in con.
xl.& in.d.locis per Marſ.etiam in caſibus in
quibus datur arbitrium procedendi requirun
tur indicia,vt in.d.extrauagan.ad reprimen-
dam ibi pro ut videbitur ita Marſil.in dictis
locis & conſil.viij.& conſil.v.& conſil.xv.
& conſi.xx.& conſil.xxi.& conſil.xxvij.&
conſil.xxxiiij.& conſil.xlij.& conſil.xlvi.&
conſilio.xlix.& conſi.lij &conſi.lxij.& con-
lxix.cum ergo ambo crimina equiparentẽ vt
in.d.conſti.inconſutilem.ibi per omnia ſtatu-
tum in vno, & in alio ſtatutum cenſetur per
dicta per Ang.in.d.glo.che hai trad.la tua pa
tria.ver.quero an ſacerdos.Et ex hoc etiam ſi
cut in tali crimine non attenditur qualitas,&
priuilegium perſone ſiue miles fuerit ſiue do-
ctor ſiue decurio ſiue clericus & alij de quibus
plene per Bru.in.d.tra.indi.ij.par.& Ange.in
glo.fama publi.& Marſ.plene in pra.in.§.ex
pedita.& in.d.l.i.in princ.& in.l.ſtatuliber.ff.
de queſtio.Gandi.in rub.de queſtio.& proba
tur in.l.nullus.C.ad.l.iul.maie.& in.l.milites.
C.de queſtio.& no.in.c.i.de depoſ.& Ang.in
d.glo.che hai tra.in prin.& in glo.fama pub.
ver.vi.queritur.& Mar.in.l.edictum.in fi.&
in.d.§.diligenter.ita & in hereſi vt dicunt.d.
docto.in.d.locis ꝙ in his duobus criminibus
nullum attendatur priuilegium allegant glo.
in.d.l.nullus.vbi de ſimõia loquitur intelligẽ
tes de hereſi.& ex hoc etiam erit dicendum ſi
cut quando proceditur per accuſationem in
crimine leſe maie.humane accuſator torque-
tur vna cum accuſato vbi non ſunt indicia ut
dicitur in.l.ſi quis.C.ad.l.iul.maie.ita et in he
118 reſi quãdo ꝓceditur per accuſationẽ. ¶ †An
autem indicia que debent concurrere in tor-
tura inferenda in his crimibibus debeant eſſe
talia qualia in alijs criminibus vt quid ſi pro-
betur aliquod iſtorum per vnum teſtem de vi
ſu an debeat eſſe omni exceptione maior an
vero admittatur qui non ſit huiuſmodi quid
enim ſi eſſet infamis,aut aliter non integre an
faciant indicium videtur ꝙ non cum in tali-
bus criminibus etiam infames et inhabiles ad
mittantur,ut in.l.famoſi.ff.ad legem iuliam
maieſtatis.et in capitulo in fidei fauorem. de
hereticis.in ſexto.not. gloſ.in.l.tertia.§. lege
iulia.ff.de teſtibus.capitu.licet hely.el primo.
de ſimoni.et capitul.per tuas. et ibi docto.et
capitu.fauorabiles.de ſimon.Socin.in tracta-
tu fallentiarum.in regula quatringenteſima-
decimaquinta. prima fallen. Panormi.in ca-
pi.ueniens.i.gl.uer. oppo.de teſt.doc.in.c.per

tuas.eo.Specul.in titu.de accuſ.§.i.Fely.in.c.
teſtimonium.de teſti.Iaſ.in.l.i.C.de ſum.trin.
& in.l.fi.C.de his quib.vt indi.Lanfrā.in rep.
c.quoniam contra.in verſi.teſtium depoſitio.
ver.quero an infames.de proba.facit nam q
repellitur ab accuſando repellitur a teſtifican
do.c.teſtes.iiij.q.i.ſed inhabiles alias ad accu-
ſandum admittuntur in his criminibus ergo
& ad teſtificandum cum ſi ſufficiant ad con-
demnandum multo magis ad torquendum.in
contrarium concluditur nam licet admittan-
tur tamen negari non poteſt quin non ſint in-
habiles.d.c.per tuas.ergo non facit indicium
vt not.in.l.iij.§.lege cornelia.ff.de teſti.& ita
tenet Alex.in cōſi xi.ij.col.i.vol.vbi dicit etiā
in talibus criminibus non facit indiciū Marſi.
in pra.in.d.§.diligenter.ij.colū.& in conſi.ci.
ver.& pro hac parte facit & in conſi.cij.ver.
ſed contra dictum.leonellum.¶ Sed quid ſi ta
les non faciunt indicium ad torquendum cō-
tra inculpatum de hereſi quid fiendum dic ꝙ
debet ſe purgare & ſi recuſauerit purgationē
vt hereticus puniretur.c.excommunicamus.
§.adijcientes.&.c.ad abolendam.§.qui vero.
de here.auc.gazaro.C.eo.&.d.conſt.inconſu
tilem.& ſi vocatus non comparuerit & effe-
ctus fuerit cōtumax,& per annum durauerit
elapſo anno vt hereticus punitur vt.d.c.cum
in cōtumacia.đ her.in.vi.&.d.auc.gazaros.
aut attendet inquiſitor vel ordinatius qualita
tem ſuſpitionis & ſi ita leuis fuerit condemna
re & punire vt ad conſtruendum aliquem piū
locum vel eccleſiam dotare,ita dicit Arch.in
c.accuſatus.§.ſi vero.de here.in.vi.vide Ma-
the.in.d.conſtit.inconſutilem.xviij.not.verſi.
quid aūt.& vide per Paul grillan.in.d.tra.de
heret.viij.q.x.& vlti.vbi not.ꝙ licet alias ex
preſumptionibus& ſuſpitionibus non damna
tur tamen fallit cauſa hereſis in qua dicit vio
lentiſſima preſumptio indubitate & euidens
probatio quod tamē intelligas in caſu.d.c.&
in ceteris in quibus tacite contrahitur hereſis,
& quando eſt relapſus vt.d.c.accuſatus.&.d.
c.ad abolendam.§.illos.& Mathe.in.d.conſti.
inconſutilem.in glo.nolunt agnoſcere nam de
preſenti preſumitur niſi probet contrarium &
fuerit emendatus ſaltim per tres annos Dy.in
l.ſi conſtante.§.ſi bona.in apoſt.ff.ſo.ma.Bal.
in.l.non ignorabit.C.ad exiben.& in ca.i.de
feu.da.in vi.leg.commi.Barba.in.c.teſtimoni
um.de teſtib. Corſe in ſingu.in verſi.preſum-
ptio.non tamen de preſenti preſumitur in futu
rum vt ibi alias extra hos caſus ſola preſum-
ptio non ſufficeret idem dic in ſimonia ,vt in
c.ex literis.c.illud.&.c.iij.loco.de ſimo. Marſ.
in rub.C.de proba.char.xiiij.in fi.verſi.modo
venio.ad alia vbi de probatione preſumptio-
nes ibi fatendum tamen eſt cum hereſi equipa
retur vt dicit Ange.in gloſ.che hai tra.la tua
pa.& ibi per dictum Pau gril.de preſumptio
nibus vbi diſtingue inter leuē & grauem ſuſpi
119 tionē & de relapſo.¶ †Sed quid ſi nulla ſunt
inditia neq; preſumptiones & ſuſpitiones ali
que etiam leues & proceditur per accuſatio-
nem an accuſator poſſet indicere duellum ac
cuſato, & per duellum probare vult tale cri-
men ſicut in crimine leſe maie.humane poſſet
vt per conſtit.monarchiā.videtur dicendum
admitti nam ſicut in crimine leſe maie.huma-
ne admittitur ad in.d.conſti.monarchiam er-
go & in hereſi vt ſtatutum in vno ex pacifi-
catis & in alio ſtatutum cenſeat vt ſupra di-
ctum eſt,& per Iaſ.in.l.tranſigere.C.de tran-
ſa.item duellum ex conſuetudine ſolet permit
ti vt dicit Bal.in.l.ne quis.C.depoſi.& in.l.i.
C.de lati.liber. toll.& in.l.fi.C de ꝓba.Alex.
poſt Bar.&Iaſ.in.l.ex hoc iure.contrarium ta
men ſtatuitur iure canonico nam eo iure du-
ella prohibita.c.i.de cler.pugn.in due.& in.c.
monomachiam.ij.q.iiij Iaſ plene& in.d.l.ex
hoc iure.& iure etiam ciuili prohibentur.l.i.
C.de digladia.lib.xi.& licet permittatur in ta
li crimine per.d.conſti monarchiā.tamen ho-
die non obſeruatur vt ibi per Iſer.& Luc.de
pe.in.d.l.i.& Mathe.in.d.conſti i.no.facit di-
ctum Bal.in.d.l.fi.C.de proba.eſſet.n.damna
re ex preſumptione quod non licet vt ibi etiā
in tali crimine & ſic non probatur crimine he
reſis ex preſumptione & per Mathe.in.d.con
ſti.inconſutilem.in glo.leuis ſuſpitionis niſi vt
ſupra.ſed probari debet per duos teſtes etiam
infames, & alias.d.c.in fauorem fidei de here.
in.vi.Marſi.in.d.conſi.& Alexan.d.xi.conſil,
facit dictum Panor.in.c.veniens.vlt.nota.de
teſti.

teſti.ubi crimen ſimonie eſt probandum plene
ſed hereſis illi equiparatur ut ſupra ergo.
120 ¶ † Intellige tñ & limita ut per gl. ibi in ver.
inquiſitionis qñ per inquiſitionem procederet
ſed ſi per accuſationem aut exceptionem locũ
non habet nã teſtes debent eſſe habiles & ido
nei quod tñ ſi verum eſſet magna eſſet limita
tio & reſtrictio cum illud inductum ſit fauore
fidei qui conſideratur quo quomodo fuerit ꝓ
ceſſum licet inquiſitio magis ſit fauorabilis &
accuſatio odioſa.ij.q.vij.ca.ſi quis epiſcopus
ut dicit ibi glo.& in odioſis& exorbitantibus
licita ſit extenſio ex identitate rationis maxi
me cum ratio in.l.ſcripta reperiatur vt in.d.c.
per ea que ſupradicta ſunt immo admittitur
ſocius criminis & etiam periurus ne dum con
tra ſeipſum ſed cõtra alios dummodo nõ odio
aut liuore ut in.c.accuſatus.§.licet de here. in
vi.& per Paul.grill.in trã de here.in.v.q.ver.
121 pro qua opinione. ¶ † Sed an teſtes probent
contra ſuſpectum de hereſi parte non citata vi
detur ꝙ non per.l.ſi quando.C. de teſtibus &
Bar.in.l.fi.ff. de queſtio. Mat. in deciſ ccccxci.
Ang in gl.fama publica.iij.col.ver. & aduer
tas Bru.in tra.indi i.par.Mar.in.l.i.in princ.ff.
de queſtio.Roman.in ſing.cccclxvi. Marſil in
cõſi.ij.vij col.& conſ.viij.& conſi.xij.& cõſ.
xv.& conſi.xviij.& cõſ.29.& cõſi.35.& cõ
ſi.xlvi.&conſi.li.& ſeq.& conſi.lix.&conſil.
95.et cõ.ci.& cõſi.cxx.& cõſi.cxxiij.&cõſil.
cxxx.& in pra.in.§.expedita &.§.nun vidẽ
dum in quibus ꝙ nec etiam faciant indicium
contrarium eſt tex.in.c.ce.fi.de here.in.vi. per
quem ita limitat predictam regulã Romã. in
d.ſing. ccclxvi.& Marſi.in.l.de unoquoque
in.fi.xij.colum.v.ver.item limitat etiam Lu
do.Ro.ubi ſupra .ff. de re iudi.& plene in cõſi.
viij.ver.nõ obſtat illud quod allegabatur per
partem aduerſam facit quod dicit in.d. deciſ.
ccccxci.& quod dicit Mar.in.d l.de unoquoqꝫ
in.50.caſu ubi dicit in enormiſſimis partẽ non
citari allegat Arch.in.c.i.de homi.in.vi.& Fe
li.in.c.qñ.frequenter in prin pen.colum. ut li
te non conteſta.ſed tale crimen huiuſmodi eſt
ergo quod intellige ut per Mar.in.d.conſi.viij.
ſecundum terminos.d.c.fi.de here.in.vi.quan
do inquiſitus eſſet perſona potens & licet lo-
quatur in publicatione teſtium tñ idem eſt in-
citatione ex identitate rationis & timoris.
122 ¶ † Sed an atteſtationes teſtium publicande
ſunt & proceſſus publicandus videtur ꝙ non
vt dicitur & in.d.c.fi.de here.in.vi.& nonnul
li tradunt ꝙ publicatio proceſſus non eſt de
ſubſtantialibus ideo eius cõmiſſio non viciat
ut traditur in.l.prolatã.C.de ſentẽ.plene Alex.
in conſi cxx.vij vol.Ang.in glo.dictum pro-
ceſſ.publica.Math.in conſti.pacis cultum .v.
no.Par.tra.ſind.in commento.c.deteſtãtes Lã
fran.in clem.ſepe de ver. ſigni. in contrarium
colligitur ex tex.in.d.c.fi.de here.in.vi.ver.ce
terum vbi publicatio atteſtationum in hereſis
crimine fieri debet &ĩ.d. extrauag.ad reprimẽ
dam ibi eorum publicationem etiam in cauſis
in quibus proceditur ſummarie de plano ut.ꝑ
Bar.in.d.extrauag.in ver.figura & alij in lo-
cis ſupra nam talis publicatio cõcernit deſen
ſionem ut poſſit teſtes de falſo redarguere &
aliter ſe defendere ut dicit Bar.ibi & glo.in.d.
c.fi.in ver.indicijs que defenſio tolli non poteſt
quomodocunqꝫ procedatur ut in.c.ad apoſto
lice de re iudi.in.vi.& dicitur in.d.extrauag.et
Par.in.d.commen.& Lãfrã.in.d.clem.dic vt
diſtinguitur in.d.c.fi.ꝙ aut eſt perſona potens
& timetur de offenſione teſtium & tunc pu-
blicandi nõ ſunt aut nõ eſt potẽs & tunc publi
candi ſunt ut poſſit ſe defendere bene tamen ſi
non ſunt publicati non propterea ꝓceſſus erit
nullus per.d.clem.ſepe in fi.& ita glo.in.d.ca.
fi in.d.uer.indicijs & Alex.in.d.conſi.cxx. &
Math.in.d.conſti.pacis cultum.v.no. qui alle
123 gant glo.predictam.¶ † Sed no. ꝙ ſi publice
predicat hereſim tunc non requiritur exami-
natio teſtium nec accuſatio nec publicatio ſed
ſtatim puniẽ ut dicit Iſer.in.d.c.i.§. deprehẽſi
124 de ſta.cõtra lib.eccel ¶ † Sed an poſt publica
tas atteſtatiões teſtes examinari põt ĩ hoc cri
mine contra accuſatum aut inquiſitum vide-
tur ꝙ non per id quod dicit Bartolus in.d.ex
trauag.ad reprimendam in verſi.figura & alij
in.d.clem.ſepe nam licet procedatur ſumma-
rie & de plano tamen nõ poſſunt recipi teſtes
poſt publicatas atteſtationes dic ꝙ licet ĩ a.ijs
criminibus magis communiter cõcludatur ꝙ
poſt publicatas atteſtationes nõ poſſint ꝓduci

BB

129 ¶ †Sed an a tali ſentẽtia appellabitur videtur
ꝙ ſic nam equiparantur iſta duo crimina ſed
in crimine leſe maieſt.humane videtur glo.te
nere ꝙ admittiť appellatio,vt in.l. pantonius.
§.rei perduellionis.ff.de acqui.here.& videtur
tenere Augu.poſt Ange.in glo.preſente gayo.
& appellante.iij.col.in additio.grauſus niſi in
his caſibus leſe maieſt.in quibus expreſſe cau
tum reperitur ꝙ non admittatur, vt in.l.i.C.
de fal.mone.& in crimine perduellionis vt ibi
& in alijs tenet admitti ſi non prohibeatur,An
ge.tamen tenet ibi oppoſitum ꝙ non admitti
tur vide tamen in tali crimine in.d.§.rei per-
duellionis.& Ang.in.d.gloſ.in crimine autem
hereſis clare & expreſſe ſtatuium reperitur.c.
vt inquiſitionis officium.de heret.in.vi.vbi re
fertur ꝙ etiam per conſti. Federici erat cautũ,
idem dic de relapſo in hereſim,vt dicitur in.c.
ad abolendam.ver.illos.de here.Spec.in titu.
de appella.§.i.verſi.xxxi.caſu Archid.& Ioã.
and.in.c.felicis.de pen.in.vi.Mathe.in conſti.
inconſutilem.xxij.not.& Fely.in.c.ad abolen
dam.ij.colum.verſi.ſed aduerte incidenter.vbi
limitat admitti ante diffinitiuam ſententiã ſe-
cundum Archidiaconum in dicto capitulo
vt inquiſitionis.

130 ¶ †Limita ẽt niſi per recurſum nã ſuperior co
gnita de iuſtitia poſſet inhibere ſecundũ Pa-
nor.in.c.paſtoralis.in fi prin.de appell.not.in.
c.romana.§.ſi autem.de appel.in.vi.hoc pen-
det ab illa queſtione an remota appellatione
cenſeatur remota ſupplicatio , & recurſus de
quo per Par.in trac.ſindi.car.xix.& ſeq.ver.
appellatio.& ver.an ſi ſtatuto.Iaſo.poſt alios
in auc.que ſupplicatio.C.de preci.impe.offe.
Cano.in.d.c.paſtoralis.& Rom.in rubr.ff.de
arbit.Specu.in tit.de appel.& ibi Bald.verſi.
quid operetur.Lanfran.in.c.quoniam contra.
in.§.appellationes.de proba. Ange.in.l.eos.in
prin.C.de appel. Mar.in ſingu.cclxxxvij.tex.
tamen in.d.c.vt officium.dicit ſtatim ſenten-
tiam exequendam dilatione aliqua poſtpoſita
adeo ꝙ omne remedium tollere videtur dic ta
men quo ad iudicem a quo vt non teneatur
admittere,vt dicit Felynus in dicto capitulo
ad abolendam.ſuperior autem bene poterit in
hibere text.tamen in dicto capitulo vt inqui-
ſitionis officium tollere videtur etiam recur-
ſum ad ſuperiores in eo quod dicit ſeu pro cla
mationibus & ſic diuerſum ab appellatione
& dicit text.& gloſ.in dicta conſtitu. incon-
ſutilem in fin.ſicut in crimine leſe maie.huma
ne vt in.l.quiſque.C.ad.l.iul. ma. & ibi dicit

131 gloſ. ¶ † Sed an defenſiones dande ſunt inqui
ſitis de hereſi an ſtatim ſit executio non datis
nec permiſſis defenſionibus ſicut dicitur non
admitti Appellationem contra .l. additos .C.
de epiſco.aud. ¶ Et an renunciare poſſit defen
ſionibus videtur quod non per plene traddita
per Marſi.in pract.in.§.examinanda & in cõ
ſilio centeſimodecimoquarto in fi.Par.in tra-
cta.ſindica.car.vigeſimanona quarta colum-
na & car.trigeſimaquarta tertia et quarta co
lumna & car.ſeq.prima columna & Ange.in
glo.qui iudex ſtatuit term.Felin.in capitulo ſi
diligenti de foro compet.& in capitulo paſto
ralis.§.quia vero de offi.delega.facit nam de
fenſio nec per principem nec per ſtatutum tol
li poteſt ut per Mar.in conſilio vigeſimoquin
to verſi.quinimmo dicta defenſio & in conſi.
xxxi.ver.defenſio enim & i cõſi.xxxvij.ver.
quinimmo talis & cõſi.lxxxi.ver. quinimmo
& in tali crimine ſentit tex.in.c.fi.iuncta glo.
indicijs de Hereti.in.vi.verſi.ceterum vbi pu
blicatio fieri debet ut poſſit ſe defendere ergo
defenſio permittitur et faciunt dicta Bar.in.d.
extrauag.ad reprimendam in verſ. figura ubi
ea que ſunt iuris naturalis & concernũt defen
ſionẽ tolli non poſſunt licet procedať ſumma
rie & de plano & ſine figura iudicij in cõtra-
rium videtur nã in tali crimine ut diciť in.d.
c.ut officium tolliť remedium appellationis
& tñ appellatio ẽ defenſio ut ꝑ Math.in rubr.
cõſti.appellationũ tempora Item Ange.in .d.
gl.Par.ubi ſupra et Mar.in pra.in.§.examinã
da dñt in famoſo latrõe& aſſaſſino ex quo oc
cidi poſſunt tanq̃ hoſtes.c.i.de homi.in.vi. de
negari poteſt defenſio & per eos renũciari er-
go idem in hoc crimiue cum lõge grauius ſit
& occidi poſſunt.c.i.§.diffidamus de ſtatu.cõ
tra lib.eccle.& in.c.excommunicamus de he-
re.& in auc.gazaro.C.eo.Card. in clemen.ij.
§.ceterum de electio.facit.l proditores ff.de re
mili.&.l.iij.§.fin.ff.de ſicarijs. Boni. tamen in

tit.de here.tenet non licere priuatum occide-
re propria auctoritate hereticum ſed per iudi
cem ſecularem contra tamen.d.§.diffidamus.
dic ꝙ aut tale crimine eſt defenſibile ut ſi pro
tuliſſet aliquod verbum iocoſe vel diſputan-
do vel aliter vt ſupra dictum eſt.& tunc ad-
mittitur defenſio aut non eſt defenſibile & cri
minē eſt notorium vt quia publice affirmet
contra articulos fidei aut aliter plene conſtet
& cōuincitur & apparet hereticus, & tūc nul
la competit defenſio per.d.c.vt officium ibi in
delata animaduerſione faciunt dicta de aduo
cato & procuratore & facit.c.ſecundum le-
ges eo.in.vi.& ex his ſi poteſt renunciare ſe-
cundum dictam diſtinctionem.Expedito pro
ceſſu hereticorum de eorundem penis, & ea-
rum executione dicendum eſt. Circa igitur
quartum de penis hereticorum.primo viden-
dum erit de penis ordinarijs.ſecundo de penis
132 extraordinarijs hereticorum.¶ † Circa pri-
mum dicendum eſt ꝙ de iure diuino imponi
pena videtur, & ſtatui pena ignis & concre-
mationis, vt dicitur in Ioan.xv.ca. ſi quis in
me non manſerit mittetur foras ſicut palmes
areſcet & colligent eum & in ignem mittetur
ſecundum Hoſtien.Ioan.and.& Panor.in.d.
c.ad abolendam.iij.col.in glo.audientia.& in
c.excommunicamus.lo.ij.de here.iure autem
ciuili imponitur pena vltimi ſupplicij,vt in.l.
arriani.ver.manicheis.&.l.ſeq.C.de here.vl
timum autem ſupplicium mors naturalis in-
telligitur.l.ultimum ſupplicium. ff.de penis.
& ibi uide alias penas mitiores exilij, & pu-
blicationis bonorum.dic.l.arriani. in prin-
cipio.&.d.l.quicunqꝫ.uerſ.herentibus & de-
portatio.uer.nemo.& diſtingue & aut hereti
ci ſunt quia hereſim docent et tunc puniuntur
pena ultimi ſupplicij.d.ca.quicunqꝫ.circa fi.
uer.ultimo ſupplicio. diſcentes uero puniun-
tur pena.x.librarum auri,ſeruantes uero dog
mata hereticorum deportantur,ut dicit gloſ.
in.d.l.quicunqꝫ.uer.damnentur etiam ſi adi-
ſcant ab inſtructore Pape ſecundum Card.in
clem.i.§.fi.de vſur.& vide gloſ.in.ca.pen.de
here.& glo.in conſti.reg.inconſutilem.in ver.
penas.& intellige de adiſcente vt ibi dicit glo.
quando nondum ad actum adiſcendi perue-
nerunt ſed gratia adiſcendi ad hereticos perue
nerūt, & ita intelligitur.d.l.quicunqꝫ.ſecus au
tem ſi didiciſſet tunc eadem pena puniuntur
ſicut ſi docuiſſent per.l.culpa.C.de matema.
conſuetudine autem introductum eſt vltimū
ſupplicium imponi vꝫ pena ignis vt combu-
rantur heretici, & ita declarat conſuetudo in
hoc delicto vltimum ſupplicium,vt dicit Pa-
nor.in.d.c.ad abolendam.& plene per Paul.
grill.in.d.tra.de here.iij.q.vbi ponit penas in
ductas a iure canonico & ciuili contra perſo-
nas eccleſiaſticas & laicos & per Areti.in.l.i.
iij.no.C.de ſum.tri.& fi.ca.& Iaſ.ibi iure au-
tem nouiſſimo in regno talis pena ignis eſt ap
probata,vt per.d.conſti.inconſutilem.in fi.vt
in cōſpectu populi viui comburantur heretici
& ibi glo.pen.in ver.penam videtur demon-
ſtrare, ꝙ etiam iure communi imponatur
pena ignis cum aruſpes & ſacrilegus pena cō
cremationis puniātur.l.nullus.C.de male.&
Mathe.in.l.ſacrilegij.C.de ſacrileg.qui etiam
dici poſſunt heretici cum ſeparati ſint a com
munone eccleſie.&licet dicanē large heretici
tamen ſi in eis locū habet talis pena ergo mul
to magis in heretico ſtricte & proprie ſumpto
tamen gloſ.concludit aliam penam introdu-
ctam fore de iure ciuili & Fely.ſentire videtur
in.d.c.ad abolendam.i.col.verſi.no.penitenti
am ꝙ pena ignis imponatur allegat.d.l.arria
ni.alia etiam pena imponitur,vt in auc.gaza
ros.C.de here.& in corpo.vnde ſumitur vꝫ
banno & diffidatione.Et no.ꝙ talis pena in-
fligenda erit nulla conſiderata qualitate perſo
ne & priuilegio ſiue ſint milites.l.arriani.in fi.
facit.l.nullus.C.ad.l.iul.maie.ſiue clerici ſacer
dotes & religioſi,vt in.d.c.ad abolendam.&
d.c.excommunicamus.laici tamen ſtatim cō-
demnati traduntur curie ſeculari plectēdi,cle-
rici vero prius degradantur, & poſtea tradun
tur curie ſeculari,vt.d.c.ad abolēdam.&.d.c.
excommunicamus.&.c.i.eo.in.vi.&Pau gri.
in.d.trac.iij.q.An autem ſecularis cogi poſſit
per epiſcopum aut inquiſitorem vt morti tra
deret ex quo ſi mors ſequatur excommunica
ri poteſt dic, vt per Fely.in.c.vergentis.i.col.
i.no.de here.& vide.c.nouimus.de ver.ſigni.
vbi epiſcopus rogat & non cogit & Mathe.
in.d.

133 in.d.conſtit.inconſutilem.xviij.not. ¶ †An autem requiratur incorrigibilitas, vt ex tali crimine poſſit degradari in hoc nonnulli dicunt ꝙ licet alias in grauioribus delictis, & requiratur degradatio, & poſtea tradi curie ſeculari tamen requiritur incorrigibilitas alias nõ ſunt tradendi, fallit tamen in nonnullis caſibus, vt in hoc crimine hereſis, & in alijs traditis ꝑ glo. in.d.c.ad abolendam.& in.d.c.excommunicamus.& ibidem per doc.& in.c.cum nõ ab homine.& in.c.at ſi clerici.vbi Panor.poſt alios de iudi.Ange.in glo.& caput a ſpatulis. uerſi. quid autem ſi clericus.Specu.in titu.de compet.in.d.addi.§.i.verſi.ij.Anto.tamen & Panor.in.d.c.ad abolendam.&.d.c.at ſi clerici.et d.c.cum non ab homine. Ange.in.d glo.dicũt hoc uerum non eſſe nam etiam in tali crimine requiritur incorrigibilitas nam ſi velit redire ad fidem curie ſeculari non traditur, ſed ad agendam penitentiam in carcere detruditur ꝑpetuo, vt in.c.pen.de heret.bene tamen inquiſitores poterunt talem penam perpetui carceris commutare, vt dicitur in.c.ut commiſſi. de here.in.vi fallit tamen quando abiuraſſet, et poſtea incideret in aliam aut eandem hereſim tunc enim relapſus ſtatim abſq; aliqua audientia traditur curie ſeculari, vt dicitur in.c. ſuper eo.& in.c.accuſatus.de heretic.in.vi.& traditur in.d.c.ad abolendam.& in.d.c.excõmunicamus in tali caſu poſſet habere locum opinio predictorum, & glo.in.d.c.ad abolendam.&.d.c.excommunicamus.& per Panor. in.d.c.at ſi clerici.in princip.verſi.ad tertium.

134 que ſunt. ¶ †Per quos autem degradandi ſunt dic ꝙ licet alias requiratur in degradatione ꝙ interueniãt ſex epiſcopi ſi degradãdus eſt presbiter, & tres ſi diaconus ut traditur per Pan. & Fely.in.c.non poteſt.de re iudica.& in.c.ſi quis presbyter.de cler.excommuni.Specul.in tit.de accuſ.§.ij.§.iiij.tamẽ in hoc crimine ſi interuenire non poſſunt tot epiſcopi ſolus epiſcopus conuocatis abbatibus aut alijs religioſis poterit degradare vt traditur in.c.i.de here.in.vi.Panor.in.d.c.ad abolendam.ver.itẽ not.xxiiij.Mathe.in.d.conſtitu. inconſutilem. xviij.no.vide Deci.I.d.c.at ſi clerici.xxiij.co. verſi.venio ad tertium.de iudicijs.Forma aũt degradationis ponunt Iaco.butr.& Bald.in auc.presbiteri.C.de epiſ.& cler.& Specul.in tit.de accuſa.& doct.in.c.ij.de pen.in.vi.Ange.in glo.& caput a ſpatu.verſi.nunc reſtat.

135 ¶ † Inſuper & in hoc crimine ſicut in leſe maieſt.humane memoria defuncti damnatur & bona publicantur vt in.l.pe.& fi.&.l.quiſquis.C.ad.l.iul.maieſt.l.fi.ff.eo.inſti.de pub. iudi.§.item lex iulia. not.in.l.ex indiciorum. ff.de accuſ.inſti.de ſucce.que ab inte.def.§.interdum traditur in conſti.contingit interdum & in.c.reg.bona proditorum.& in.ca.nuper apud tranum parimodo.& in hoc crimine memoria defuncti damnaẽ tã iure ciuili antiquo l.manicheos.&.l. cognouimus.C.de here.ꝙ nouiſſimo vt in auc.gazaros. & in corpo.vn de ſumm.vt in.c.i.§.gazaros.de ſtatu.contra lib.eccleſ.no.glo.in ver.per omnia.in conſti. inconſutilem tam etiam iure reg.per.d.conſti. inconſutilem.ꝗ etiam iure canonico antiquo. xxij.q.vij per totum ibi per gloſ.in ſumma. viij.diſtin.c.iure.& in.c.vergentis.& in.c.ex commuuicatus.lo.primo.de here.& in.c.cum a nobis.de preſcri.& iure moderno vt in.c.cũ ſecundum leges.de here.in.vi.Mar.in.l.qui ſi ne.vij.col.verſi.item hereticus mortuus.ff.de queſtio.glo.xxiiij.q.ij.in ſumma.ita tamen ꝙ bona laicorum fiſco imperij applicantur non tamen ante declarationem per epiſcopũ aut inquiſitorem factam ſed poſt ſentẽtiam vt dicit tex.in.d.c.cum ſecundum leges.Sed quid in terris baronum cui applicabuntur bona hereticorum barono an fiſco dic vt per Guido. pape.in deciſ.lxxvi.& ibi an requiratur ſententia.Bona vero clericorum aut laicorum ſubiectorum eccleſie fiſco eccleſie applicãtur etiam patrimonialia, vt dicitur in.d.c.excommunicamus.& ibi Panor.& alij & feudalia eccleſie vt ibidem & per Math.in.d.conſti.in conſutilem.xviij.not.& per Panor. in.c.ij.de ſucce.ab inteſt.Ioan.and.in.d.c.cum ſecundũ de here.in.vi.& ibi per Filip.fran.niſi clericus recognoſceret indirectum dominum ratione feudi aut emphiteoſis laicum tunc fiſco eccleſie non applicantur ſed ad directum dominum reuertitur de quibus per doct. in.l.ſi finita.§.ſi de vectigalibus.ff.de damno inſe.Alex.

tis orthodoxis .l. manicheos. &.l.cognoui-
mus.C.de here.iure vero canonico penitus ex
cluduntur filij,vt in.d.c.vergentis.vbi gloſ.in
ver.exheredatio & glo.in verſi.per omnia in
conſti.incōſutilem.& approbatur per.d.aūt.
gazaros. & in corpore vnde ſumitur. & hoc
tenetur communiter,vt per Panor.in.d.c.ver
gentis.& tenet glo.xxiij.vij.in ſum.vbi Ar-
chi.& Cy.in.d.l.quiſquis.& Hoſtien.in ſum.
eo.tit.§.qua pena.licet Ioannes andr.diſtin
xerit in terris ecclesie & in terris imperij tam
idem in terris imperij per.d.aūt. gazaros.per
quam arguitur a maioritate rationis vt ſicut
in humana filij etiam fideles excluduntur per
d.l.quiſquis.milto magis in diuina& ſic etiam
ſi fuerint orthodoxi vide glo.in.d.§.interdum
inſti.de ſucceſ.ab inteſta.& in.l.ex iudiciorū.
ff.de accuſa.& gloſ.in.c.ij.de here.in.vi.& in
c.ſecundum leges.eo.tit.in.vi.Iſer.in.d.cap.i.
§.itaq; filij de ſtat.contra liber.& Boni.in tit.
de here.vbi refert Goffre.diſtinguere in terris
imperij non priuentur.limita, & vide vt per
Fely.in.d.c.vergentis in.fin.vbi de filijs ponit
141 quatuor fallentias.¶ † Qui filij etiam exclu
duntur penitus a quocunq; beneficio eccleſi-
aſtico & officio & dignitate vt dicitur in.c.ij.
de here.in.vi.& per Mathe.in conſti.inconſu
tilem.xviij.no.& vide per Pau.grill.in tra.de
here.ij.q.& in.iiij.q.& ibi quid ſi ſint fideles
filij limita niſi pater fuerit emendatus & ege-
rit penitentiam vt in.cap.ſtatutum de here.in
vi.vbi declaratur.d.ij.decretalis.& An.in gl,
che.hai tra.la tua.pa.iij.col.& vide in.ca.filij.
eo.in.vi.Intelligas tamen predicta de benefi-
cijs vt locum habeat in obtinendis non tamē
in iam obtentis vt no.gl.in.c.ſatis peruerſum.
Ivi.diſtin.&per Panor.in d.c.vergentis.ver.
ſed circa predicta.Et qui filij contineantur an
exiſtentes in poteſtate an vero emancipati an
adoptiui an legitimati an naturales tantum
an nepotes ex vtroq; parente & qualiter, &
an femina & quando, dic vt per gloſ.& alios
in.d.c.ſtatutum.ꝙ doct.in.d.l.quiſquis.& An
ge.in.d.glo.che hai tra.la tua pa.iij.colum.&
que poſt eum ibidem habentur per apoſti.&
per Fely.in.d.cap. vergentis.in fi.an differat
crimen hereſis crimine leſe maieſta,quo ad fi
lios puniendos,& vide Mathe.in.d.conſti.pa-
ctarenorum.in glo.ipſorum filij vbi etiam po
nit in quibus filius tenetur ex delicto patris &
an econtra ex delicto filij & ibi quid ſi filius
eſt hereticus an pater teneatur & ibi quid ſi fi
lius eſt emancipatus an ex delicto patris tenea
tur,& quid ſi mater eſt heretica an excluda-
tur etiam ab extraneorum ſucceſſione & quā
do poſt Angel.in.d.glo. Quid aūt de dotibus
mulierum licet Iſer.multa dicat in.d.§.diffida
mus maxime in dote confeſſata tamē expreſ-
ſum reperitur in.c.decreuit.de here.in.vi.per
ꝙ ſtatutum dotes vxorum orthodoxorum il-
leſas eſſe niſi ſciuerint virum hereticum a pri
cipio fuiſſe non ex poſt facto vt ibi per glo.&
per Alex.in.l.ſi conſtante in princi.iiij.car.ff.
ſol.ma.ſic & in crimine leſe maieſt.vt in.d.l.
quiſquis.§.vxores.& in conſtitu.pena carere
volentes & ibi per Mathe.in.cap.reg.item ſta
tuimus ſi forte contingat aliquos damnari, &
per Par.in tractatu ſindic.in verbo bonorum
publicatio. Puniunt quoq; filij nam ſi patres
fuerint banniti ex cauſa hereſis ꝙ non poſſunt
contrahere matrimonium ſine regis aſſenſu,
& mandato cum fidelibus feuda tenētibus vt
dicitur in.c.reg.humanitatem quoq; ſectan-
142 tes.¶ † Sed infra quantum tempus peti po-
teſt publicatio bonorum & memoria d̄functi
damnari & an filij & ꝓximiores preſcribere
poſſunt dicta bona & per quantum tēpus gl.
i.l.manicheos. C.de here.per tex.in.l.ſi quis.
C.de apoſta.vbi ēt Bar.tenent ꝙ per qui ... quē
niū in vtroq; crimine diuine & humane ma-
ieſtatis leſe & dictā gl.ſequit̄ Alex.poſt Bart.
in.l.fi.ff.de.ſicar.& per Roma.in ſing.431. &
Ang.in.d.glo.che hai trad.la tua pa.in princ.
iiij.col glo.tn̄ in.c.ij.de preſcrip.in.vi.& in
c.accuſatus de here.i vi.in ver.poſt mortē &
gl.in ſum.xxiiij.q.ij.dicūt p.xl.annos p̄ſcribi
et infra tm̄ tēpus peti pōt publicatio et memo
ria defuncti damnari & ſequi vr̄ in.d.glo.che
hai tra.la tua pa.Ang.& Albe.i.l.i.C.de apo.
Mat.i rub.d̄ apoſt.Pan.vero,& Fely.i.c.a no
bis.de preſc.ſaluāt ambas gl.ut iuris ciui.gl.lo
cū hēat i fiſco imp̄ij,& gl.iuris cano.i fiſco ec-
cle.eo mō ut ſup̄,tn̄ eſt remittēdū ad tradita p
doc.i.d.c.cū a nob.ſed Mar.vr̄ ſētire i.l.q falsā

§.accuſatio.i.col.ſemꝑ accuſari poſſet,& pre ſcribi non poſſe ſed non recte loquiť ſimpliciter vt ex predictis patet in crimine vero leſe maie.in regno proditores nec filij,& alij deſcẽdentes aliquo tempore poſſunt preſcribere ſed quandocunq; vendicari poſſunt bona per fiſcum vt dicitur in.c.reg. bona proditorum in
143 fi. ℙ† Nunc de penis extraordinarijs dicamus. deinde qualiter ordinarie & extraordinarie euadantur.poſtremo de penis receptatorum, & fautorum punitur ergo hereticus ꝙ infamis ſit.l.i.in fi.C.de ſum.tri.& ibi Bar.& in.l.caſſius.ff.de ſena.& iō teſtis eſſe non poteſt in iudicio licet poſſit in cõtractibus.l.quoniam.C.de here.Bar.in.d l.caſſius & in.d.l.i. Bald.in margar.in verſi.crimen.verſi.hereſis. Specul.in tit.de teſte.§.fi.verſi.quid deportantibus.& ver.itẽ ꝙ eſt iudeus, & de offi.omn. in.d.§.iij.vide diſtinctionem.d.l.quoniam.vt contra orthodoxum &xp̄ianũ non poſſit.pro eo vero ſic ſed intereſſe non prohibentur facit nam her eticus eſt excommunicatus.c.excommunicamus.de heret. ſed excõmunicatus excluditur a teſtificando, vt traditur in.c.veniens.de teſti.vbi Fely.in.capi.rodulfus.de reſcri.Alex.poſt Bar.in.l.ij.§.lege iulia.ff.ð teſt. Specul.in tit.de teſte.§.i.ver.item ꝙ eſt excõmunicatus.item facit nam qui prohibenť accuſare prohibentur teſtificari.ca.teſtes.iiij.q. iij.Bar.in rub.C.qui accuſa.po.Ange.in glo. nec non ad querelam.ſed hereticus accuſare non poteſt orthodoxum vt ſupra ,& habetur iiij.q.i.ca.diffinimus.Specu.in titu.de accuſa. §.i.verſi.item excipitur. ꝙ eſt hereticus ergo nec teſtificari vide tex.in.d.ca.excommunicamus.§.credentes.& in auc.credentes.eo.C.& vnde ſumitur et ſic punitur etiam vt non poſſit accuſare orthodoxum per.d.c.diffinimus.
144 ℙ†Item punitur quod ſit excummunicatus. d.§.credentes.& ibi per Panor i.no.&.xxiij. q.ij.c.notandum.&.c.dixit apoſtolus.&.c.ad abolẽdam.extende ẽt in heretico occulto glo. & Card.in cle.i.§ pe.ð here.& in cle.i §.fi.de vſu.vide gl.xxiij.q i.c.i.& per Mat.in cõſti.i
145 cõſutilẽ.iij.no. ℙ†Itẽ hereticus priuať omni bñficio & officio &dignitate,d.c.ad abolẽdã. c.ſi papa.xl.di.24.q.i.c.ꝗ cõtra pacẽ.et.c.ſtatutum de here.in.vi.l.i.C.de here. & in auctẽ. credentes.C.eo.& unde ſumitur & uide in.c. i.de ſciſma.in.vi.extende etiam in heretico oc
146 culto ut ſupra proxime. ℙ†Item punitur hereticus quia eius filij uſq; ad ſecundam generationem excludantur ab officio& dignitate iuxta.c.ij.&.c.ſtatutum de here.in.vi.c. vergentis eo.& in.d.aut.gazaros & alibi vſque ad quartam generationem.d.c.i.de ſciſma.in.vi. & uide cum glo.de nepotibus in.d.cap. ſtatutum eo.in.ſexto & per Paul grill.in.d. tract.
147 de here.ij.&.iij.q.ℙ† Item punitur quia caret ſepultura.d.c.ij.de here.in.vi.& in cap. ſicut eo.ibi uide Feli.an corpus mortuũ & quãdo puniri poſſit & in capitu.ſi quis epiſcopus eo.& in cap.in eo.de ſent.excommunica.
148 ℙ† Item punitur nam poteſt a quocunque impune occidi etpercuti.d.aũt gazaros ibi diffidamus etiam ſi ſit clericus ut per Card.in .d. clem.ij.§.ceterum de electio.& Feli.in cap.fi. de here.glo.in.c.ſi quis deinceps.xvij.q.iiij.& ſic ammittit priuilegium capi.ſi quis ſuadente nam cum percuti poteſt non eſt excõmunica
149 tus. ℙ†Itẽ punitur mulier heretica nam tenetur filiam orthodaxam dotare lice t alias ſi nõ eſſet heretica teneatur ut per gloſ. in lege neque mater.C.de iure do.doct.in.l.i.ff.ſol.ma. Alexandr. poſt Bald.in lege.ij.C. com. de leg.
150 Angel. in.dic.l.neque. ℙ † Item mulier. heretica infidelis non gaudet priuilegijs conceſſis dotatis mulieribus de quibus in.d.l. prima & in.l.aſſiduis.C.qui potio.in pigno.habe.ut dicitur in .l.i.& in aũt. item priuilegium & in corpore unde ſumitur.C.de hereti & Bald. iunior. in tracta.de dote.xi.par.in.ij. membro. xxi.differen.niſi fuerit conuerſa ad fidem quoniam ea recuperat ut ibidem & uide Bald.in rubr.C.de priuile.do.Arch. quarta queſtione prima capitulo primo & per Campe.in tract. de do.i.par.Item caret beneficio velleiani vt dicit Arch.in.d.c.i.iij.q.i.& filius famil. bene
151 ficio macedoniani ut ibidem. ℙ † Item hereticus non poteſt teſtari vt in conſti.apoſtantes etiam ad pias cauſas vt per Fely.in cap.ſi quis epiſcopus de hereti.nec ſuccedere nec cõtrahere nec quocũq; alio mõ alienare nec iudex eſſe alias nulla redditur ſententia, & pro-

ceſſus nec aduocatus nec tabellio alias inſtrumenta & acta nulla redduntur de quibus in lege manicheos & in.d.aũt.credentes de hereti. & unde ſumitur & cap.ſi aduerſus &.c. excõmunicamus.§.credentes de here.ubi agere nõ poteſt ſed bene conueniri & per Iſer. in.c.i.§. credentes de ſtat.contra lib.eccle.& in pra.papien.in libello de rei vẽdicatione ver.veris & legitimis & per Bar.in.ij.conſil. de tabellione & Specula.in titu.de offi.omn.in.d.§.iiij.& in tit.de inſtru.edi.§.viij.ver.quid ſi confectum ſit &.§.xij.ver.prohibetur & ver.iij. oppono & per Mar.in pra.in.§.aggredior vbi an geſta & acta facta per ocultũ hereticũ teneãt,nec aliquid heretico relinqui poteſt per Bart.in.l. cum ſenatus.ff.de reb.dub.Bald. in.l.ij.C.qui teſta.po.etiam in teſtamento militis nihil habere poteſt nec legatum nec fideicommiſſum nec hereditatem ut in.l. fi.C. de here.etiam ſi eſſet filius vt per Fel.in.d.cap. ſi quis epiſcopus de here.immo tunc fiſcus vẽdicat lege.iij. C. de here.&.l.ij.eo.vide Bar.in.l.i.ff.de iure fiſci per Areti.in.l.i.ff.de here.inſti.iiij.colum. & limita ut per Panor.in.d.cap.ſi quis epiſcopus ſeq.eo.& vide in.l.deneſtorianis.C. de here.& ibi ꝙ occidens ſeipſum hereticus nõ habet heredem.item nec uſucap.pro herede vt ꝑ Barto.in.l.conſtat.ff.de vſuca.pro here.

152 ☞ † Itẽ hereticus cogitur ad obſeruuãtiã iuramenti licet aliter ꝙ̃ orthodoxus iuret Card.in clem.i.§.i.de iureiur.ſic & iudeus ut per Mat. in conſt.eos qui ſcienter.iij.lib.ix.q.& in cõſt. ſi quis impoſterum.vi.no.iij.q.doct.in.c.fi. de iudeis Iaſ.in prohe.ff.veteris Bar.in.l. ait pretor.§.iurari.ff.de iure.iur.& ibi Alex.vbi hereticus cogitur ad obſeruantiam iuramenti ẽt ſi aliter iuraret quam deberet. ☞ Item hereticus petere nõ poteſt reſtitutionẽ rerũ eccleſiaſticarum de quibus fuerit ſpoliatus vt per Inno. in

153 c.exparte de reſti. ſpolia. ☞ † Item hereticus non poteſt habere chriſtianum ſeruum.l. deo nobis.§.fi.ubi Bar.C.de epiſc.& cler. ſic & iudeus.ca.ſi deinde & in.l.i.ne chriſtia.Man. here.vel inde.Item heretici non poſſunt habere ſinagogas ſicut iudei ut in.c.iudeus lo.i. deinde.xxiiij.q.iij.c.clericuſcũ ſeq.Cy.I.l.ij.I ſi.C. de ſum.tri.poſt glo.ibi alias locus publicatur.l. quicunꝗ.§.vniuerſi.C.de here.l.conuenticulam.C.de epiſ.& cler.Math.in rubr.conſtitutionis inconſutilem & in rubr.conſtit. pactarenorum.Item quia hereticus ubique peccat vbique puniri poteſt de hereſi Card.in Clem. ij.§.deniꝗ.ix.q.de re iudi.& uide tex.& gl.in ca.ut commiſſi eo.in.vi.Item hereticus expelli poteſt a ciuitate ne alios inficiat Bald. in.l. nullus.C.de ſacroſan.eccleſ.gloſ.in aũt.ſi uero

154 domini.C.de here.& Mat.in.d.rubr. ☞ † Itẽ hereticus etiam reuerſus ad fidem non ordinatur Feli. in.c.cum te de reſcrip.ver.infidelitas precedens niſi fuerit reuerſus & abiurauerit iuxta.c ſaluo.i.q.vij.per quod glo.in.c.i.de cenſi.in.vi.dicit ab iurationem probari per ſcripturã.Item heres ab heretico, inſtitutus in teſtamento agere non poteſt ex eo ad hereditatem.l.cognouimus.C. de here.c. vergentis & c.ſi quis epiſcopus eo.ſpecul.in titu. de actore ver.item ꝙ eſt ab heretico inſtitutus.Item facta monitione non licet cum eo conuerſare.c. dixit Apoſtolus.xxiiij.q.iij.&.xxiiij q.i c.que dignior &.c.omnis qui cum ſeq.ea.q. Item hereticus non poteſt reſcriptum aliquod impetrare ut per Specu.in tit.de reſcrip.§.v. verſi. Item ꝙ eſt impetrator.l.ij.C.de ſum.tri. Mat. in conſti.inconſutilem.xxv.no.Item ordinatus ab heretico deponẽdus eſt & ordinatio nulla redditur.c.ordinationes.ix.q.i.ca.i.&.ij. de ſciſma,iunctis dictis per Panor.in rub.eo.

155 ☞ † Et no.ꝙ licet Papa accuſari poſſit ut priuetur ſi hereticus ſit tamẽ ſi eligatur ei nõ obſtat exceptio hereſis Card.in clem.ij.§.certum de electio.uide glo.& doct.in.ca. licet de electio.ibi nulla exceptio & ibi per Panor.de veritate & in.cap.ad probandum de re iudi.

156 ☞ † Itẽ puniuntur heretici nã catholici eũtes ex terminium conſequuntur indulgentias & alia vt in.d.ca.excommunicamus.§.catholici Spec.eo.tit.in ſi.vbi vide de beneficiorum ſtu

157 dibus. ☞ † Item punitur quia matrimonium contractum ſcienter cum heretico non tenet Specul.in titu.de diuor.verſi.eodem modo uide.c.decreuit eo.in.vi.ſed ſuperueniens hereſis ſeperat quo ad torum per Specul.in.d.titu. de diuor.verſicu.item ſit ſed rebellio non ſeperat Yſer.& Math.in conſti.pena carere & in cõ-

158 ſti.pactarenorũ.ĳ.no.ĳ.q. ☞ † Itẽ punitur nã ſi fieret alienatio predictorum heretico haben tiũ oratoria orthodoxa a fiſco uẽdicantur ut dicitur in.l.ſi qui orthodoxe.C.eo.Item puniũ tur heretici ut in.l.quicũq; & in .l. curiales & in.l.arriani cum ſeq.C.eo.Item puniuntur in anima vt ſit eternaliter damnatus nec ei proſint ſuffragia mortuorum ut in.c. firmiſſime eo.&.c odi.xxiiĳ.q.i.& per Panor.in.d.cap. firmiſſime in fi.de ſacramẽtis perceptis per hereticum an teneant & per Pau.grill.in.d. tra. de here.&.q.ĳ.ibi quid ſi obtinet an proſint et an priuetur iure patronatus dic ut per Gemi. in.ca.i.in prin.de iure patro.in.vi.Item punitur ut in.c.fraternitatis & in.c. ſi quis epiſcopus cum ſeq.eo.& in.cap. fi.eo. ubi liberatur obligatus heretico cum iuramento. ☞ Sed an recuperat bona obligata & primum obligationem ſi reuertitur ad fidem dic ut ibi per Panor. Item punitur nam officiales etiam excõmunicati poſſunt contra hereticum ad requiſitionem ordinarĳ aut delegati procedere nec ſententia erit nulla & proceſſus ratione excommunicationis ut traditur in.c. preſidentes de hereti.in.vi.Item punitur ut in .ca. ſicut & ibi Panor.ut excludatur ab omni commercio & negotiatione fidelium eo. tit. Item punitur nam ei indicitur publica penitentia per crucis impoſitionem ut alĳ terreantur ut in.cap.i.de penis &.q.i.ca.ſi peccauerit Item punitur ut tres familia & filĳ ipſo iure ſunt effecti ſui iuris & liberatur a prima poteſtate & emancipatio facta poſt hereſim eſt nulla ipſo iure cũ fuerit ipſo iure ſui iuris ut dicitur in capi. quicunque de here.in.vi. Panormita.in capitu.fi. eo.Item hereticus filius poteſt a patre exheredari Panormita.in capitu.quintauallis prima columna de iureiurando Item punitur ut in xxiiĳ.queſtio.prima per totam nam non poteſt alium excommunicare nec priuare officio aut beneficio niſi alium hereticum .c.quis quis ea.q.&.c.ſeq & glo.in ſum.d.q. & ammittunt ſpiritum ſanctum & eius dona ut ea q.c.hereticus &.c.loquitur & alias ut per totam illam.q. & punitur ut ſupra in proceſſu formato & uide per Boni.in tit.de here. & in titu.de apoſta.ex quibus iuribus & authoritatibus eligere poteſt alias penas curioſus lector.

159 ☞ † Modo qualiter predicte pene tam ordinarie quam extraordinarie euadãtur ſubnectamus.☞ Euitantur aũt.dicte pene ſi hereticus abiurauerit hereſim predictam & ad catholicam & ortodoxam eccleſiam reddierit ueraciter & non fallaciter ut dicit tex.in cap. ut officium in prin.de here.in.vi.cum tamen diſtinctione iurium.c.ad abolendam & cap. excommunicamus de here.l.cognouimus & l.manicheos & in aũt credentes & aucten.gazaros.C.eo.& in corpore unde ſumitur & in l.ĳ.C.de ſum.tri.& in.c.accuſatus &.c.ſuper eo.&.d.c.ut officium de here.in.vi.& .xxiiĳ. q.iĳ.c.dixit apoſtolus &.c.hec eſt fides. xxiiĳ. q.i.in quibus no.& in conſt.reg. inconſutilem cum allegatis in.d.ca.diſtinguendo aut leuiter conſtat de hereſi, & tũc facta ei monitione vt per gloſ.in.d.conſtit.& ibidem per Math.aut citatione ſi ſteterit per annum & non reddiderit pro uero heretico cõdemnatur.d.c. ad abolendam &.d.ca.excommunicamus &.d. aũt. gazaros &.c.cum cõtumatiam eo.in.vi, Sed an tunc ſtatim ꝙ recuſat iurare ut hereticus puniatur dic ut per Panor.in.d.c. excommunicamus & Math.in conſti pactarenorum in i glo.& ibi an ex alia cauſa contumax ſit excommunicatus & an ammittat beneficia talis excommunicatus per docto.in.c.i.de iudi. & in.c.veritatis &.c.contingit de dolo & cõtumatia & Inno.in cap.cum bone de eta. & quali.ſi uero comparuerit & ſe purgauerit cũ ſatiſfactione et penitẽtia ſalutari euitat penas predictas & ſi relabſus fuerit non punitur ut vere relabſus licet aliter grauiter vt dicitur in d.c.accuſatus poſt glo.in.d.c. cum contumatia & per Math.in.d.conſt.inconſutilem. viĳ. no.poſt Archi.& Ancha.in.d.c.accuſatus & ibi de tali ſatiſfactione & purgatione qualis eſſe debet puta ad conſtruendum aliquem piũ locum ut ſupra fuit dictum aut plene conſtat de hereſi vt quia publice predicat contra fidẽ aut per confeſſionẽ aut per teſtes quos repulſare non poteſt ut per Iſer.in capi.primo.§. de prehenſi de ſtatu.contra lib.eccleſ.& tunc aut non ſunt condemnati nec lata eſt cõtra eos ſententia & tũc ſi abiurauerit dictã hereſim vere

& non fallaciter ut ſupra in iuncta penitentia
ſalutari euitat penas predictas maxime ignis
ut dicitur in.d.capit.ad abolendā & in.d.c.ex
communicamus & in.d.conſtit.inconſutilem
adhibitis quatuor de quibus per Panor.in .d.
c.ad abolendam.iiij no. aut lata eſt ſententia
& condemnatus eſt hereticus & tunc ſunt opi
niones hinc inde nam quidam tenent ꝙ non
ſit locus penitentie per.d.c.ad abolendam ibi
confeſtim & ſponte & ſic ante ſententiam &
non poſt cum metu pene ignis gloſ.in.ca.pen.
de here.tenet contrariū & Ioan.and.in apoſt.
in.d.c.ad abolendam nam ſemper ante penā
ignis poteſt penitere & penam euadere & tūc
ſequuntur omnes tanquam equiorem & mi
tiorem cum eccleſia nūquā claudat gremium
reddeuntibus niſi tantum relabſis in hereſim
nam eis denegatur audientia quo ad penā cor
poralem euitandam tantum conceduntur ſa-
cramenta ſi manifeſta ſunt ſigna penitentie ut
dicitur in.c.ſuper eo.de hereti.in.vi.& in.d.c.
ad abolendam vbi Feli.& Pau.grill.in.d. tra.
de here.v.q.in fi.& Mar.in.l.i.§.queſtioni .ff.
de queſtio.& in ſing.ccclxxviij.incip.gemina
tio & traditur in.d.c.accuſatus bene tamen ta
libus non dico relabſis imponitur pena perpe-
tui carceris.c.excommunicamus lo.ij.de here.
c.pen.eo.uide Yſer.in.d.c.i.§.quocunque no-
mine &.§.ſatisfactionem poſt hoſtien.in ſum.
eo.§.qua pena &.§.qualiter & Panor.in .d.c.
ad abolendam & Math.d.conſt.inconſutilem
xx.no.& alios de quibus dictis locis poteſt ta
men committari dicta pena vt commiſſi eo.
in.vi.Feli.in.d.c.pe.& ibi Panor.& Math. in
d.conſtit.xx. no.Card. in clem.i.§.fi.de vſur.
vlt.q.& dic plene ut per Pau.grill.in.d. tra. in
vij.q.quo ad clericos & ibi an recuperat bene
ficia ſi.pena commuttat & quando vbi ꝙ aut
ſtatim paratus eſt ſe corrigere corde non ficto
& recuperat ſecundum Arch.in.d.c. ut com-
miſſi aut poſt negationē & ſententiam & nō
recupat ſed an tunc clericus ſit deponēdus an
tequam in muretur & perpetuo carceri man
cipetur iuxta .c.i.de here.in.vi.& iuxta.d.ca.
pen.ut per Panor.ibidem & in.d.clemen .i.§.
fi.vlt.q.& per Feli.in.d.ca.pen.Panor. tamen
reſidet ꝙ aut traditus curie ſeculari & non
expectatur niſi ignis pena & executio & tūc
non auditur aut non eſt traditus, & tunc ad-
mittiť pnia cū incōtinenti dicať redire,& non
ex interuallo et ſi ex īteruallo non auditur ni
ſi Papa conſulto, vt dicit Iſer.in.d.c.i.§.quo-
cunq; nomine arg.d.c.excommunicatmus.§.
ſane.& Hoſtien.in.d.§.quando & qualiter.&
an in omni parte iudicij admittenda ſit penitē
tia & an lata ſententia vt euitet penas & bo-
na recuperet dic ꝙ Hoſtien.in.d.§.quando &
qualiter.& de opiniōe Pano.an ſit vera dic vt
per Paul.grill.in.d. trac.de here.in.v.q.plene
& qualiter eſſe debet talis penitentia vt ad-
mittatur dic vt per eum per totam queſtionē.
160 † Formam aūt iuramenti reddeuntis ponit
Specu.in tit.de iureiuran.poſt medium & ha-
betur de conſecra.diſtin.ij c.ego berringarius
& no.glo.remiſſiue in ver.forma & in.c.vt of
ficium in princ.de here.in.vi.Et formam abſo
lutionis cum penitentia ponit Mathe.in.d.cō
161 ſti.incōſutilem.xx.no.poſt alios vt ꝑ eū.†An
autem bona recuperet indiſtincte dic ꝙ gl.ita
tenet.xxiij.q.vij.in ſum.vbi dicit etiam epiſ-
copatum recuperare.tex.in.d.c.vergentis ſen
tit ex quadā miſericordia & gratia reſtituen
da & ideo ſi non dicatur ꝙ reſtituitur ad bo-
na ea nō recupat facit l.ij.&.iij.C.de aboli.l.
inſulam.&.l.fi.C.de ſenten.paſſ.reſti.facit di-
ctum Bald.in.l.ſi ademptio.C.de ſent.pa.&
Saly.in.l.fi.C.eo.plene dic vt per Car.in.clē.
i.§.ſane.i.q.& in clemē.ij.§.i.vi.q.de here.&
in clemen.ij.§.i.vlt.q.de vſur.& Fely.plene in
d.capitulo vergentis.& ibi quid ſi fiſcus alie-
nauerit dicta bona an recurſus, & reſtitutus
poſſit ea recuperare.dic ut per eum & apoſtil.
poſt eum & plene per Pau.grillan.in.d.tract.
de here.vi.q.per totam quando bona recupe-
rat & que & vide tradita ꝑ Fely.in.ca.quia.d
maior.& obedien.& in.c.de hac in.fi.de accu
ſa.& in.c.ex literis.de conſti.iiij.col.doct.in.l.
fi.C.de re mili.Hercula.& moder.in.l.ſi mari
to.ff.ſol.ma.& in.l.gallus.§.& quid ſi tm̄.ff.
de lib.& poſt.cū ceteris allega. per Fely.in.d.
locis et doct.in.l.ſed ſi huc.§.liberos.ff.de in-
ius vo.et an recuperat ius patronatus ꝑ Fely.
i.d.c.vergētis i ver.no.caſum et do.i.c.qa de
electio.gl.i.q.7.c.q maximū et ꝑ gemi.i.c.i.f

prin.de iure patro.in.vi.An reſtituatur ad bona que erant alienata tempore confiſcationis, vide Bal.in.l.pen.C.de cap.& poſtli.reuer.& Pau.gril.in.d.vi.q.vbi diſtinguitur an alienata ſint titulo lucratiuo,an oneroſo,ut ſecundo caſu non recuperet.Et an ad bona ſua per aliũ poſſeſſã,vide Bar.in.l.ſi qua.§.i.ex quib.cau.maio.Et an ad fructus bonorum, & vide Ange.in aucten.de here.& ſal.in prin.ij.colum.et Bald.in.l.fi.C.de ſen.pa.Alex.in.d.§.& quis ſi tantum.xv.col.verſi.predictis adde. An ad ius fideicommiſſi ſit reſtitutus vide per doct. in.l.ex facto.§.iulius longinus.ff.de vulg.& pupi.An ad ſententias latas contra ipſum ex debitis ciuilibus per Bal.in tit.de pa.conſtan. §.ſententie quoq;. in prin.an feuda Bal.in.ca. i.vlt.col.hic fini.lex cõtra.& Floria.in.l.loci. §.ſicut.ff.ſi ſeru.vend.Et an ad officium & dignitatem Bald.in.l.cum fratrem.C.de his qb. vt indi.Et an ad re conualeſcentiam teſtamẽti Bart.in.l.ſi quis filio.§.quatenus.ff.de iniu. rup.teſt. An autem ad famã vt poſſit eſſe capax officiorum & dignitatis a quibus infamis excluditur maxime ad teſtimoniũ videtur ꝙ non nam ceſſante cauſa infamie infamia non tollitur vt no.in.c. conſtituit.xvij.q.i.cũ alijs multis alleg.ꝑ Mar. in ſing.cvij.& in ſing.cclxxij.vbi dixit poſt multa ſimilia ꝙ iudeus etiam baptizatus,& conuerſus ad fidem non eſt idoneus teſtis propter infamiã & extat deciſ.ſac.conſi.ſed hereticus eſt infamis ergo cõuerſus non deſinit eſſe infamis dic ꝙ etiam reſtitutus cenſetur ad honores & dignitates, & teſtimonium per text.in.l.i.C.de ſent.paſſ.& l.ſi.eo.in quibus Bart.& Bald.nam reſtitutus per grãm cenſetur ad hec reſtitutus vt dicitur in.d.l.i.ſed hereticus conuerſus reſtituitur ex grã vt dicitur in.d.c.vergẽtis.ergo & ad hec reſtitutus cenſetur niſi contrarium ſtatuatur in ſententia vt dicit Bar.in.d.l.i.& vide Alex.in cõ.cxij.ij.vo.incip.õmiſſis.argumẽtis nec ob. iudeo nam ei nulla facta conſideratur reſtitutio ex quo nihil ammiſerat iõ remanet cũ ſua cauſa.& ex his etiam ad penas extraordinarias reſtitutus cenſetur.No.tamen ꝙ licet reuertatur non ordinatur nec recipitur in aliquam dignitatem niſi diſpenſetur nec dignitate & officio ab hereticis percepto fungi poteſt, vt legitur in.i.q.vij.ex princ.vſq; ad.c.requiſitis & in fi.c.precedẽ.§.ex hac aũt. No .tñ ꝙ licet heretico penitenti indulgetur vt ſupra,tamen accuſanti hereticum non indulgentur accuſatori deſiſtenti vt per Mar.in.l.qui falſam in fi.princ.ff.de falſ.Panor poſt Ioan.and.in c.excommunicamus.lo.ij.de hereti. ¶ De relapſo vero in hereſim qualiter puniaĩ dic vt in.d.c.ad abolẽdam.in fi.& an admittatur ad penitentiã et defenſiones dic vt ibi per Panor. & Fely.in.c.accuſatus.in prin.de here.in.vi.& plene per Paul.grilla.in trac.de here.in.x.& vlt.q.diſtinguendo de leui ſuſpitione & graui vt primo admittatur niſi fuerit relapſus per.d. c.accuſatus ſecundo vero non admittitur bene tamen ſi admittatur debet incontinenti fieri reuocatio & ibi dicit ꝙ relapſus dicitur nedum quãdo in eadem ſpecie hereſis ſed etiam ſi in alia vt in.c.ſi.vbi Panor.de here licet.ſupra dictum ſit.& an relapſi puniendi ſunt per Boni.in rub.de here.

162 ¶ † Nunc de receptatoribus & fautoribus aliqua perſtringamus in quo notandum eſt ꝙ puniuntur credentes receptatores & fautores hereticorum tamen diuerſimod.nam credentes hereticis ſunt heretici ut dicit text.in.c.pen.de here.& per conſequens vt heretici puniuntur tamen fautores, & receptatores non puniuntur eadem pena: ſed alia vt infra & tamen promiſcue traditur de credentibus receptatoribus, & fautoribus vt in.c.excommunicamus.§.credentes.de heretic.& in auc.credentes. C.eo. & vnde ſumitur dicendum tamen eſt dicit Inno.in capitulo.i.de ſum.tri.& Mathe.in conſtitut.pactarenorum in princ.ꝙ ſint heretici, & vt heretici puniantur credentes intelligitur quando hereticis credunt cõtra ſacroſanctam eccleſiam romanam & fidem Chriſtianã & per Pau.gril. in.d.tra.de here.ix.q.ſed vt puniãtur veluti receptatores locũ habet in hereticis ſimpliciter credentibus tenentibus tamẽ illud quod tenet ſancta mr̃ eccleſia per talẽ ſimplicem credulitatem puniuntur vt fautores & nõ vt here.& ita erit intelligẽda gl.in.c.accuſatus ver.hereticos de here.in.vi.vbi dicit aliud eẽ in credẽtibus, & aliud in fautoribus vt intelligatur de credentibus

credentibus hereticis contra fidem & ita intel
ligenda eſt etiam gloſ.in.d.§.credentes. cum
alleget tex.in.c.pe.in fi.eo.vbi loquitur de cre
dente non illa glo.intelligitur de credente ſim
pliciter fautore & receptatore & ita intelligi-
tur dictum Card.in clem i.§.verũ.de here.in-
quantum dicit tales & heretici idem ſunt,&
ideo de predictis, & eorum penis videamus.
Et notandum eſt ꝙ in his credentibus fautori-
bus & receptatoribus diuerſe pene ſtatute vi
dentur iure canonico ciuili auctenticorum,&
regni nam iure communi veteri pena publica
tionis domus vbi recipiebantur & conuenie-
bant imponebatur, vt patet in.l.cuncti here-
tici.& in.l.qcunqꝫ.cum ſua diſtinctione.C.de
here.& in.l.ij.C.de ſum.tri.l.conuenticulam.
C.de epiſ.& cler.& nouiter in auc.de interd.
colleg.here.Federicus vero primus in.d.c.i.§.
credentes.de ſtat.contra lib.eccle.addidit alias
penas vt ibi &in auc.credentes.C.eo.vꝫ ꝙ ſit
excommunicatus vt etiam dicitur in.d.auct.
de inter.coll.here.in fi.& ſi neglexerint ſatisfa
cere eccleſie & perſiſterint per annum in ex-
communicatiõe infames efficiuntur & exclu
duntur ab omnibus actibus ciuilibus inteſta-
biles efficiũtur & ab omnibus publicis officijs
& honoribus excludebantur vt ibi dicitur.Iu
re autem canonum eadem pena ſtatuta reperi
tur vt in c.ſi aduerſus.& in.d.c. excõmunica
mus.§.credentes.de hereticis.Iure vero noui-
ſſimo addita extitit vltra priuationem pre-
dictam, & excluſionem a talibus,& officijs
publicis alia pena vꝫ ꝙ filij talium ſicut here-
ticorum excluduntur ab omnibus officijs, &
beneficijs, & alijs actibus vſqꝫ ad tertiã gñã-
tionem excluſiue ex paterna linea & ad ſecun
dam in materna vt traditur in.c.ij.& in.c.filij
& in.c.ſtatutum felicis de here.in.vi.niſi tales
parentes fuerint emendati & ſatisfecerint ec-
cleſie vt dicitur in.d.c.ſtatutũ.Nouiſſime ve-
ro in regno imperator Federicus ſecundus cõ
ſiderans grauius iſtos fautores delinquere cũ
ſine talibus defenſoribus heretici diu manere
non poſſent & etiam aliorum errores defen-
dere videntur vt dicit glo.in.d.§.credentes no
uam penam addidit per nouã conſti.incip.pa
tarenorum receptatores per quam imponit
pena relegationis perpetue cum publicatiõe
bonorum & filij eorum tanqꝫ infames repellẽ
di a quibuſcunqꝫ actibus officijs & honori-
bus publicis nec etiam ad teſtimonium niſi &
ipſi filij detexerint tales hereticos per patres
receptatos conſtito p eos tales hereticos eſſe
tunc ex grã & benignitate ad priſtinam famã
reſtituuntur, vt dicitur.in.d.conſti.& predi-
ctas penas incurrit receptator & fautor ſi lai-
cus ſit:ſi clericus vltra predictas penas deponi
tur ab offico & beneficio vt dicitur in.d.c.ex
communicamus Hoſti.in ſum.eo.§.qua pe-
na.& per Pau.grill.in.d.tra.de here.ix.q.vbi
ꝙ non licet eis relinquere aliqd nec in vltima
voluntate nec in inter viuos& per Boni.in ti.
de here.vbi vide de credentibus receptatori-
164 bus & fautoribus & penis.ꝑ †Sed quid ſi nõ
fauet nec receptat ſed tantum occultat hereti
corum an penis predictis puniatur vt quia ſcit
hereticum eſſe in aliquo loco & non denunci
at non tamen dico ꝙ ipſe occultet vt euadat
ſciens eſſe hereticum nam tunc ut receptator
puniretur ſed tantum ſcit eſſe in aliquo loco
nec iudici denunciat dic ꝙ licet teneatur eum
indicare nam ſi tenetur indicare proditorum
regis vt dicitur in.c.reg.nuper apud tranum
per quod tenetur alta voce clamare ecce ꝓ-
ditor regis ſuccurrite vt capiamus cum multo
fortius, & in heretico nam grauius eſt diuinã
ꝗ humanam ledere maieſtatem auc.gazaros.
C.de here.& dictum eſt ſupra.& in.d.conſtit.
inconſutilem.in omnibus eſt equata conditio
& ibi dicitur per omnia,& per Iſer.in.d.c.i.§.
diuinam quam humanam ſed in humana de-
nunciare debet ergo & in diuina Iſernia in.d.
c.i.§.ſatisfactionem.dicit mitius puniri debet
quam receptator fautor nam ſaltim ad tem-
pus relegabitur contra.l.i.C.de his qui latro.
occul.vbi occultator eadẽ pena puniri dic vt
ibi per Iſer.aſſignãtem rationem quare ſecus
165 in hoc crimine.ꝑ †Sed an ex quo diuerſe pe-
ne imponũtur iure canonico & iure regni di-
cantur dicte pene concurrere cumulatiue an
uero per nouas receſſum intelligatur a ve-
teribus gloſ.in.d.conſtitu.tenet ꝙ ambe con-
currant nec vna per aliam tollatur nam quan
do ſtatutum imponit nouam penã prout im-

ponit.d.cōſti.pactarenorū. cū dicat̃ ſtatutum regni, vt tradit Math.in rub.cōſti.ſi damna clandeſtina.p̄ talē nouā penā nō cēſet̃ receſſū a pena iuris cōis p̄.l.q̄ ſepulcra.C.de ſepult. viol.de quo tñ plene p̄ Saly.& Alber.in d.l. q̄ ſepulcra.& Bar.i.l.ſanctio legū.ff.de pen. Alex.poſt Bar.& Dy.i.l.i.ff.vi bon.rap.Math.plene in.d.cōſti.pactareno.in.i.gl.ver.i eadem.vbi ponit poſt predictos decē limitat.ad regulā,& dixit glo.i.c.i.de emp.& vend.& Bal.i.l.i.vi.col.C.de ſum.tri.& i.l.placet.i autē.clericus.C.de epiſ.& cle.cū ceteris allega. p̄ Mat.i.d.cōſti.q̄ ſi ꝓ vno delicto ius canonicū imponit vnā & ꝓ eodē delicto ius ciuile imponit aliā & delictū eſt mixtū & vtriq; fori q̄ tūc ambe pene cōcurrūt & vna p̄ aliā nō tollit̃ & tradit̃ p̄ canoni.i.c.cū ſit generale. de foro cōpetē.& p̄ Mat.i cōſti.multe leges. i.libro & i cōſti.ſtatuimus.i.lib.& i cōſti.maieſtati nr̃e.iij.lib.pena ergo inducta a iure canonū d̃ receptatoribus p̄.d.cōſti.nō ē ſublata ſed ambe cōcurrūt.opponit̃ cōtra p̄dictā cōſti.&.c.d̃ receptatoribus.nā iure cōi eadē pena imponit̃ receptatori qua & pricipali.l.i.& ij.ff.d̃ recep.&.l.i.C.d̃ his qui latro.occul.cū alijs p̄ gl.ibi ſed hic impōitur mitior pena, & tñ maius ē delictū hereſis quam alia crimina vt patet ex ſupra.dictis ergo eadē pena deberēt puniri Mat.i.d.cōſti.pactarenorū.i.co.dicit q̄ fallit i hoc crimine ſicut in alijs criminibus vt p̄ eū ibi licet regulariter cōtra,rōne ſallētie nō aſſignat Bar.autē in.d.l.i.ff.de recep. dicit licet puniatur receptator ſicut delinqens non tamen punitur eadem pena vel ſaltum tāta & ideo dicto ſicuti non refert ad pene identitatem vide per Math.in.d.conſt.ij.no.v.fal. &.ij q.&.d.l.i.C.de his qui la.vr̃ habere locū in aſſociante vt fugiat & occultāte reū nō autem in ſimplici receptatore adeo q̄ maior pena puniendus eſt quam ſimplex receptator vel dic ſecundum Iſer.in.d. cōſti.pactarerorū. & in.d.capi.i.§.ſatiſfactionem.q̄ legiſlatoribus non fuit viſum q̄ eadem pena puniatur receptator vt tradat̃ ſeculari cum publicatione bonorum & igni immittatur habendo ſolum reſpectum ad criminis immanitatē cū mitior pena eiſet etiam in receptante rebellem vt dici-

166 tur in.l.methodorum.ff.de penis.¶ † Sed an ſicut hodie receptans rebellem ſuſpenditur cō publicatione bonorum, vt in.d.c.reg.nuper apud tranum & per Iſer.in.c.i.§.preterea que ſit cā bene.amit.in.c.i.§.d̃ receptatoribus. de pa.iur.fir.ſic ēt erit in receptāte hereticū cū p̄ oīa adequata ſunt crimina vt ſupra vr̃ q̄ ſi cſtāte adequatiōe vt ſtatutū in vno & in alio ſtatutū cēſeat̃ in cōtrariū facit nā extēſio fit ex quadā coniectura & tacita mente ſtatuētis p̄ no.in.l.apud antiquos.C.de fur. q̄ tñ nō ſummit̃ vbi daret̃ legū correctio p̄ tradita p̄ doct. in.l.i.§.huius ſtudij.ff.d̃ offi.eius cui mand.eſt iur.& tradit̃ p̄ Moder.in auc.quas actiōes.C. de ſacroſan.eccleſ.ſed ſi daret̃ talis extēſio.d. c.daret̃ correctio.d.cōſti pactarenorū. cū nō veniret pena imponēda cumulatiue cū maior pena imponeret̃ p̄.d.c.p̄ ea q̄ tradit late Mar. in.l.i.§.p̄terea.ff.d̃ q̄ſti.& in cōſi.ci.et cōſi.lxi. cū allegatis p̄ eū & pena.d.c.eſſet imponēda. vz.c.nup apud tranū nō.d.cōſti.q̄ñ talis fieret extēſio & ſic veniret priuatiue, & correctiue

167 q̄ nō p̄mittit̃ extēſio vt ſupra. ¶ † An autē liceat receptare cōſanguineū & affinē hereticū aut ei bñ facere glo.in d.§.credētes.dicit q̄ nō p̄ tex.in.c.ſi qs epiſcopus.cum ſeq.eo.glo. vero.xxx.diſtinctio.c.i.& Panorm.poſt eam in.d.c.ſi quis epiſcopus.& in ſeq q̄ potius eſt ſubueniendum frī & patri carnali heretico in caſu tamē neceſſitatis q̄ extraneo catholico. glo.in.c.accuſatus.in verſi.non poſſit.de here. in.vi.dicit q̄ ratione neceſſitatis famis poteſt & p̄ Thom.ij.ſecunde.q.xxxi.arti.iij.Specul. in titu.qui filij ſint legi.§.i.verſi.quid ſi pater Zaba.in.c.cum haberet.de eo qui dux.in ma. & in.ca.cum ſit.de iudi.vbi Ana.Hoſtien.in ſum.in titu.de tempo.ordi.§.ſed pone q̄ pater tuus.& Ioan.de ſant.in.c.qui eſcamus.xlij.diſtin.& in.c.non ſatis.lxxxvi.diſtin.& in.c.ſi-

168 cut.in fin.el.i.ij.q.ij.¶ † Pro hoc facit nam hoſpes excuſatur ſi dederit cibum & potum bannito tranſeunti vt per Bart.in.l.omnes.la ſecunda.ver.& hoc eſt vtile.C.de agri.& cēſ. lib.xi.& in.l.i.C.de colo.ille.eo.lib.& in.l.ſeye.§.idem queſiit.ff.de fun.inſtr.& Mathe.in d.conſti. pactarenorū.ij.no.vij.fallen.nā perdationem cibi, & potu nō dr̃ receptare.l.i.§.

quod aũt.ff.de ſer. corr. Sed per occultationẽ & receptionẽ mercedis vel cohabitationẽ, vt ꝑ Bar.in.l.i.§.i.ff.de recepta.& i l qui vas.§. qui furem.ff.de fur.Ange.& Saly.in.l.i.C.de his qui latr.Bal.in.c.ſi clericus.in princ.i.not. de pa. ten.aliter cõſanguineum nõ licet receptare impune per.d.c.ſi quis epiſcopus.ex quo vr̃ ſublata agnatio, & cognatio per tale crimẽ cũ relegeť in perpetuũ inſti.de his qui ſunt ſui vel alie.iur.ſic & in violatore pacis, vt dr̃ l.d.c.i.§.de receptatoribus.& ibi Iſer.& Bal. & in.c.i.§.cõuenticulas.v.no.d̃ pa.ten.niſi iurauerit ſe ignoraſſe Rota in deciſ ccccxv. & per Mathe.in.d. conſti.pactarenorum.ĳ.not. ĳ.q.Limita ergo niſi ratione euidentis neceſſi-

169 tatis famis per glo.in.d.c.accuſatus. ¶ † An autem licet vxori receptare & ſubuenire impune de dotibus earum?dic q; non ſicut in viro rebelle vt dicit Iſer.& Math.in cõſti.pena carere.& in.d.conſti.pactarenorum.vbi Iſer. in tali crimine hereſis,& in alĳs locis per Mathe.ibi.ĳ.not ĳ.q. nam dotes non publicantur ex hoc niſi & ipſa commiſerit rebellionem ſic & in hereſi cum pariſicentur,& traditur in.c.

170 decreuit.de here.in.vi. ¶ † Limita etiam niſi ignoranter receptauerit hereticum nam tũc probabilis ignorantia excuſat glo.in.d.c.accuſatus.in verſi.non poſſet.in.c.quicũq;.in uer. ſcienter.de heret.in.vi. que probatur per iuramentum receptoris,vt dicit Bal.in.d.§.conuẽticulas.& Rota in.d.deciſ.ccccxv.niſi eſſet famoſus & notorius hereticus vel pronunciatus tunc preſumitur ſcientia & non ignorantia,ut per Bar.poſt glo.in.l.i.§.i.ff.de recept. Bald. not.vbi ſupra.& Marſi.in conſi.cvĳ. ideo dixit glo.in.d.c.quicunq;.q; probabilis ignorantia excuſat que tamen non diceretur probabilis ſi fuiſſet notorius aut pronunciatus hereticus,bene tamen ſi occultus uide alleg.in alĳs criminibus,vt per Marſi.in.l.i.C.de rap.uirg. & Math.in.d.cõſti.vi fallen.& not.q; accuſator debet articulare & probare de ſciẽtia alias ſuccumbet,vt plene Deci. in.c.a nobis.de excep.& Fely.in.d.c.ſi quis epiſcopus.Roma.in

171 conſi.cccclxxi. ¶ † Limita etiam niſi per vim & coacte receptaſſet hereticum, per tradita per Bal.in.l.in delictis.ff.de noxal.cum multis alleg per Mar.in.d.l.i.C.de rap.uirg.& Mat. in.d.conſtit. pactare.ĳ.not.iĳ.q.et Marſil.in.l. i.xi.col.ff.de ſica.in prin.& in.§.diuus et in.l. eiuſdem.§.item iſeuius.ff.eod.et conſi.xxv.et conſi.xcix.ſed quid ſi ſemel tantum receptauerit an puniatur Archi.in.d.c.quicunq;.tenet q; ſic dũmodo ſcienter per.c.felicis.de pen.in vi.et vide Math.in.d.conſti.xlĳ.no.iĳ.q.et ui

172 de Io.de arn.in cõment.xli.de ſcient. ¶ † An autem excuſet inveterata amicitia dic q; ſic vt per Salyc.in.l.nullus.C.de male. Ana.in.c. i.pen.col.de male.Mathe.in.ĳ.nota vi.q.facit nam conſanguinitas non excuſat, et ſic cauſa naturalis,vt per glo.in.d.§.credentes.ergo minus cauſa accidentalis vt amicitia arg.not.in

173 l.ſi.C.de his qui ven.eta.impe. ¶ † Quid autẽ ſi hereticus receptatus penituerit, et hereſim abiurauerit an per hanc penitentiam euitabit penam ipſe receptator Andre.et Mathe.in.d. conſti.in.vĳ.q.tenent q; non cum illa penitentia non extendatur ad aliam perſonam q̃ pro-

174 priam ut ibi per ſimilia ¶ † De receptatoribus autem malefactorum ex alia cauſa quam hereſis plene per Mathe.in dicta conſtitutio. pactarenorum.vbi ponit regu.et fallent.et in conſtitutio.penam eorum.per Salyce.et Marſilium in.l.i.C.de rap.uirgin.et in.l.is qui cum telo.C.de ſicar.et per Salyce.et Angel. in.l.i. C.de his qui latro.Barto.et poſt eum Alexã. in.l.prima,et ſecunda.ff.de receptat. Angel.in glo.ueſtem celeſtem.et in gloſ et.d.male.ſemper aſti.et Gandi.in rub.de fur.iiĳ.et.vi.col.et de penis ſtat.in reg.per.c.et prag.reg. per Mathe.in.d.i.no.& in rub.dicte conſti.pactareno-

175 rum. ¶ † Et ex quo ponitur pena relegationis per.d.conſti.pactarenorum.talibus receptatoribus & fautoribus an per totum regnũ eũt & cenſentur relegati ſi fuerint a iuſtitiario ꝓuincie relegati dic vt ibi per Mathe.v.not.& ex quo filĳ ſunt infames excludendi ab omnibus actibus ciuilibus & honoribus vt ſupra. & per Mathe.ibi.v.no.& a teſtimonio ferendo excluditur vt ibi per Mathe.ponentẽ alios caſus in quibus infamis admittitur ad teſtimonium vt in.viĳ.no.an per emendationem vite tollatur talis macula infamie, dic q; non vt no.glo.in.c.teſtimonium.de teſti.cum

ceteris vt per Mathe.ibi.vij.no.Punitur etiã receptator quia caret ſepultura & ſi quis eũ tradiderit ſepultura excommunicatus eſt niſi proprijs manibus exhumauerit quando tamen eius oſſa ab aliorũ oſſis diſtingui poſſent vt dicitur in.d.c.quicunq;.& ibi glo.ver.extumulem.Punitur etiam vt ibidem nam ſi qs ad preces receptatoris obtinuerit ſcienter aliquod beneficium eccleſiaſticum ipſo iure tanq; obtinens priuat̃ & inhabilis efficitur quo ad obtinẽda quando tamen ſcienter & ib vide glo. an pontificalis dignitas includatur.Itẽ punitur ſi quis credens hereticis dum eſſet in lecto peteret hereticos conſolatos iuxta prauam eorum cõſuetudinem niſi per filios eius probetur qualiter non erat ſane mentis & hoc per teſtes idoneos non domeſticos & familiares priuantur filij ſucceſſione iuxta.c.filij vel heredes.de here.in.vi.puniuntur etiam vt in c.in fidei.eo.in.vi & puniuntur ut in.d.c.accuſatus.§.ſi uero.& ſeq.eo.in.vi.& puniunt̃ ut in d.c.ne aliqui eo.in.vi.Punitur etiam & fautor & defenſor officialis, vt in.c.vt officium in fi.eo.in.vi.punitur etiam vt in.c.contra Xp̃ianos.& vt in.c.fi.eo.in.vi.& in.c.ſicut.de here.& in.c.excommunicamus.§.credentes.& in.c.i.§.credentes de ſtat.contra lib.eccle.& in auc.credentes.C.de here. Punitur etiam quia ei imponit̃ publica penitentia per Specul.in.tit.de teſte.§.i.verſi.quid de portãtibus.Item punitur extra ordinem arbitrio ſuperioris vt dicitur in.l.manicheos.C.ibi aũtas noſtri aculei.Item punitur dũ temporalis requiſitus vt terram ſuam purget hereſi,& noluerit facere poſt annum vt eius terra occupari poſſit a fidelibus ipſo tanquam defenſore excluſo ſaluo iure directi dominij domini,vt dicitur in auc.ſi uero dominus & vide vnde ſumitur.C.de here.& punitur vt.in.l.cuncti & in.l.manicheos.& in.l.arriani.l quicunq; & l.ſi quis.C.eo.vt loci poſſeſſiones, & domus publicẽtur domino ſciente,& permittente.Et nota ꝙ tales receptatores fautores,& credentes non puniuntur alijs penis in iure non expreſſis nec penis hereticorum preterq̃; credẽtes hereticis contra fidem,vt dicunt gl.in.d.§.credẽtes.& in.d.c.accuſatus.in ver.hereticos de here.in.vi.ſi quis uelit videre rationes quare filij talium puniantur tali pena ex delicto paterno dic ut per glo.& Mathe.in.d.conſtit.pactarenorum.ubi etiam ponit quando filius pro patre & econtra teneatur ubi dicit patrẽ nõ puniri licet filius ſit hereticus credens fautor uel receptator ſicut contra ubi rationem aſſignat.de fugiente aũt ad hoſtes fidei & de conſultore hereticorum remiſſiue dic ut per Mathe.in.d.conſti.pactare.in fi.Cetera curioſus lector perquirat de hereticis hactenus permiſſa tamen proteſtatione finem facio huic libello ut ſi quid apte dictum non fuerit aut perperam dictum locutus aſſerero iuxta formã.c.damnamus.in fi.de ſumma tri.& fide cato. ut ſimiliter teſtatur Bal.in conſilio ſciſmatis in princ.& fi.quod ponit in rub.C.ſi quis ali.teſta.prohi.licet potius relator,& aliqualis ſubordinator & cõpilator potius uiderim q̃; ex noſtro marte dictum appareat cum dicta authoritatibus comprobentur iudicio tamen & correctioni eccleſie ſubmittendo & in aliquo ab ea non diſcrepando ad laudem & gloriam Redẽptoris noſtri & ſue pie& immaculate uirginis Matris & oium Sanctorũ.Amẽ.Valete.

FINIS.

REGISTRVM

ABCDEFGHIKLMNOPQRSTVXYZ AA BB

Omnes ſunt Duerni.

Venetijs Apud Cominum de Tridino Montisferrati,

Anno domini. M. D. XLVIII.

REPERTORIVM
SEV INDEX RERVM ET
SENTENTIARVM QVÆ IN HOC
TOTO OPERE PRACTICAE
LVDOVICI CARERII
CONTINENTVR,

ORDINE ALPHABETICO OB-
ſeruato, ac neceſſarius magnopere
Lectoribus ac Practicis.

VENETIIS
M. D. XLVIII.

REPERTORIVM SEV INDEX

ALPHABETICVS OMNIVM CONTENTORVM

in preſenti opere cum nonnullis adiectionibus per eundem auctorem & compilatorem excuſſum.

A

ABSENTIE allegatio quā do admittatur in lect. num. 68.fol. 114.

Attentatum an & quando & in quibus criminibus puniatur ſicut factum & an in aſſaſſinio et crimine leſe maie.& ſedictione & quid in alijs delictis in tracta.de homi.§.1.nu.8.9.11.12.15.&.17 fol.58.

An mortuo accuſatore pendente iudicio & factis probationibus tollatur accuſatio in tra. de homi.§.6.nu.372.fol.154.

Abolitio in accuſato in quibus caſibus & quando inducatur & qñ non ibi num.373.fol.eo.

Abolitio legalis principis & priuata ibi numer. 371.fol.eo.

Abolitio priuata quid ſit & an & quãdo parte remittente curia ſubintrat ibi nu.379. fol.155

Accuſationem ſi remiſerint vel deſtiterint aſtrictiores et pretendentes maiorem dolorem an admittatur ad accuſandũ remotiores ibi. nu.381.fol.156.

Adultera vxor an et quando admittat dotem et lucrum ex ſtatuto in tra.de homi.§.6. nu. 253.fol.138.et quid ſi nõ adulterat ſed impudice uiuit ibi nu.254.fo.eo.et qd ſi uir retineat cõcubinã ibi nume.255.fol.eo.et quid ſi per uim cõmiſſit adulterium ibi numer.156. fol. eo. et qd ſi habeat filios ex primo matrimonio cui dos applicetur ibi num.257.fol.139.

Adulter et adultera an in eodem libello accuſari poſſint ibi nu.258.fol.eo.

Adulterium qualiter probetur et quid articulari et probari debeat ibi nu.259.fol.eo.

An in cauſa adulterij ex officio procedi poſſit & an ab extraneis accuſari poſſit de adulterio ibi nu.260.et.261.fol.eo. Adde. Maram. in ſpe.au.in.6.par.ver.inquiſitio.34. caſu ꝙ non niſi extet notorium.

An iudex eccleſiaſticus cognoſcet de adulterio, & quas penas imponere poſſet ibi numero. 262.fol.eodem Adde que ſit pena adulterij iure canonum per Ana.in rub.& in.c. ſignificauit de adult. Panor.in.ca.ut clericorum de uita & hon.cler.& in.ca.perueruit de adult. vbi dicunt deponi debere ab officio & beneficio & detrudi in monaſterio & ꝙ efficitur infamis uide per Moder.hyſpa.in deci. crim. in glo.adulteri & ibi quid ſi uxorata ſit impudica et meretrix an puniatur de adulterio, ꝙ ſic ſecundum canones licet. iure ciuili mitius puniatur poſt Pau.grill.in tract. de pen. omni.cõi.& ibi quid ſi clericus cognouit mulierem ſolutam que ab omnibus reputabatur vxorata & coniugata an ut adulter puniri debet quod ſic ut per Ana.in capi.;nullis columna fin.de iude.

Adulterij pena que ſit in oĩ iure ſtatuta in uxore & uiro ibi.nu.263.fol.eo.

An cognoſcens mulierem que erat meretrix teneatur de adulterio ibi nu.264.et.267.fol.eo.

An & qualiter puniatur cognoſcens iudeã aut commatrem ibi nume.267.&.268.fol. eo. & qua pena puniatur pater cognoſcens filiam vel filius matrem ibi nu.269.fol.eo.

Adde qualiter puniatur & qua pena pro inceſtu dic ꝙ iure canonum pena eſt depoſitionis ut no.glo.in.c.non debet.30.q.1. & Panor. in c.at ſi;clerici.12.colu.de iudi.uide Moder.hyſpa.in deciſ.crim.in gloſ.in ceſtus & in gloſ. ſpiritualibus filiabus ſe cõmiſcen.& ibi quid ſi prius fornicatus ſit cum muliere de inde cũ eius conſanguinea an puniri debeat pena inceſtus per Ancha.in conſilio.391.& Deciſ. in conſil.268.Marſi.in ſing 254.& ibi de cognoſcente commatrẽ & filiam ſpiritualem ꝙ deponitur & per Feli.in .c. at ſi clerici de iudi. & ibi per Deci.21.colum.2. limi.

Armorũ portationis pena que ſit et quid ueniat appellatione armorũ & an pilea & an iudex

poteſt dare licentiam ducendi arma ob partialitatem in lect.nu.104.fol.21.& ſeq.

Appellatio an tolli poſſit iure communi, ſtatutario & reſcripto & que in lect.numer.7.fol.6.Adde Iſer.in prohe. conſti.in uer. princeps in.5.exemplo & ibi an raptor & conſortij dãnati appellent & nume.20.fol.eo.

Appellatio notorie calumnioſa et friuola an impediat exequutionem ibi nume.8.fol.eo.

Apellare an poſſit tertius qñ quis ẽ ſpõte cõfeſſus nu.24.fol.7.adde.pro ampliatione .l. non tm̃.ff.de appella.ꝑ quã extraneus appellat inuicto condẽnato ut ne dum locum habeat in crimine pro quo cõdẽnatur ad mortẽ ſed etiã ꝑ crimine pro quo cõdemnatur ad mortem ciuilẽ ut in deportatione ſecũdũ Fely.in.c. cũ ſuper.2.colu.de re iudi.amplia ẽt qñ clericus dãnatus ad perpetuos carceres cũ mors ſit ciuilis idẽ qñ iudici ſeculari traditẽ degradatus clericus nam tertius etiam extraneus appellat vide per Moder.hyſp. in deciſ. crimina ,in gloſ.ſeculari curie tradi.

Appellatio an admittatẽ ĩ cã.hõi.ibidẽ n.21.f.eo.

Appellatio in ciuilibus in quibus caſibus nõ admittatẽ remiſſiue & in quibus ſnĩa nõ trãſeat in rem iudicatam ibidem nume.43.fol.8.

An & quando in appellatione neceſſaria ſit expreſſio cauſæ ibi numer.42.fol.eo.

Appellare an poſſit confeſſus & condemnatus ad publicationem bonorum ibi nu. 51. fol.11.

Appellare an quilibet poſſit ꝑ cõdẽnato et an clericus et qs et ĩ quibus caſibus ibi nu.53.f.12.

Appellare an poſſit cõdẽnatus ex preſumptionibus iuris & de iure ibi numero.54.fol.eo.

An & qñ a pena legis appelletur & an a pœna ſtatuti & quid ſi iudex habuerit arbitrium & quid ſi cã cõmittatẽ ut ꝓcedat ſecundũ cõſciẽtiã & an ab impoſitione multe appelletur ibi nu.58.fo.eo. adde.Iſer.in conſti.inten. nr̃e in primo lib.qui dixit ꝙ ſi quis ẽ dãnatus de portatione armorũ de ſpreta defenſa de uſuris & alijs penis legalibus non licet appellare quia a penis non appellatur niſi fateretur factum ſi a grauatur de pena.

Appellare an poſſit contumax & quis dicatur uerus & fictus contumax & an in banno poteſt appellare & condemnatione tertie partis bonorum mobilium & an contumax põt ſupplicare ibi nu.59.fol.12.adde glo. in conſti. grandis ubi dixit appellare poſſe ab interlocutoria per quam in cauſa criminali fit cõtumax & condemnatur ad tertiam partẽ bonorum mobilium & cetera bona annotãtur.

Appellare an poſſit officialis condemnatus in ſindicatu ibi.numero.79.fol.16.

Appellatio an admittatur in crimine hereſis ibi numero.80.fol.eo.

Appellare an poſſit ab inquiſitione ibi numero.81.fol.eodem.

Appellare an poſſit condemnatus in crimine leſe maie.ibi numero.85.fol.17.

Appellatio non admittitur vbi periculũ eſt ĩ mora & executio acceleratur ibi num.89. fol.18.

Appellare an poſſit condemnatus pro debito fiſcali & an iudex in ſindicatu condemnatus ibi numero.91.fol.eo.

An citatione citatus verbaliter appellet & an carceratus ibi nume.92.fo.eo.

Appellare an & quando poſſit raptor virginis & an eius cõſortij & fautores ibi nu.93.fol.eo.

Appellatio an admittatur in crime falſe monete & de pena falſificantium monetam quando puniatur ibi nume.94.fol.19.

An & quando caporalis & auctor rixe condẽnatus appellat & qui dicantur caporales & qualiter puniantur eius ſocij ibi nu.95.fo.eo.

Appellare an poſſint inſignes latrones cõdemnati ibi nume.96.fol.eo.

Appellatio an admittatur in crimine ſeditionis ibi numero.97.fol.eo.

An appellet dux factionis condemnatus ibi numero.98.fol.20.et ibi quis dicatur dux factionis & an proditor.

Appellatio an admittatur in cauſa homicidij et an in ceteris capitalibus in regno virtute ritus numero.99. fol.eo.& ibi an a tortura & illatione torture.

Appellatiõe ꝓhibita an ſit ꝓhibita ſupplicatio ibi nu.101.fol 21.& ibi an ſit ꝓhibita nullitas.

Aſſaſſinium qualiter puniatur in trac.de homi. §.2.numero.12.&.13.& nume.14.fol.58.

An & quando in aſſaſſinio attentatum puniatur in vtroque mandante mãdatario & qualiter ibi numero.12.fol.eo.

Aſſaſſinus

Aſſaſſinus quis dicatur & quis ſit & unde dicatur in trac.de homi.§.5.nume.2.&.3.fol. 88.
Aſſaſſinium quot modis & qualiter committatur ibi numero.4.fol.eo.
Aſſaſſinium an contrahatur abſque promiſſione pecunie ſed aliarum rerum & an ut complaceat ibi numero.5.fol.eo.
Aſſaſſinium an contrahatur ſine acceptatione ibi numer.6.fol.89.
Attentatum in crimine aſſaſſinij an & quando puniatur ibi numero.8.fol.eo.
Aſſaſſinus ē diffidatus a toto populo ibi n.9.f.e.
Aſſaſſinus an priuetur omni priuilegio etiam clericali ibi nume.10.fol.eo.
An ſtatim ꝙ accuſatur de aſſaſſinio puniaꝰ & dr̄ aſſaſſinus an uero ꝓbari debet & qualiter & an requiritur declaratio ibi n.11.et.12.f. eo.
Aſſaſſinij qualitas an probanda ſit ut clericus admittat priuilegiū ibi num.13.et.14.fol.90.
An qualitas ꝙ ſit Chriſtianus probanda ſit & quid indubio preſumitur ibi numer.15.fol. eo.
An in crimine aſſaſſinij clericus ſit degradandus ibi numero.16.fol.eo.
An requirātur plene probationes in crimine aſſaſſinij & an ſufficiant probabilia argumenta & qualiter intelligantur ibi num.17.& ibi num.18.an indicijs indubitatis condemnetur aſſaſſinus corporaliter fol.eodem.
An in crimine aſſaſſinij teſtes de auditu admittantur numer.19.& an recepti lite non conteſtata numero.20.fol.eo.
An crimine aſſaſſinij equiparetur crimine leſe ma.ibi nu.21.& an recepti lite non conteſtata probent in tali crimine ibi nume.22.fo. eo.
An ī crimīe aſſaſſinij ꝓcedatur ex mero officio ibi n.23.et an de facto et ex abrupto n.24.f.e.
An puniaꝰ ī crimīe aſſaſſinij ex delicto aſſaſſinij ibi n.25.et an pēa augeaꝰ ex delicto.n.26.f.e.
An mādatarius aſſaſſinus torqueri poſſit abſq; ī dicijs ut oſtēdat mādantem ibi nu.27.fol. eo.
An in generali abolitione et indultu comprehē datur crimen aſſaſſinij ibi nume.28.fol.91.
Aſſaſſinus an admittatur ad defenſionem et an eis renunciare poteſt ibi numero.29.fol.eo.
Aſſaſſinus an cogatur ad reſtitutionem pecunie quam accepit ibi numero.30.fol.eo.
An foriudicatus poſſit occidi p aſſaſ.ibi n.31.f.e.
Aſſaſſinus an vbiq; puniri poſſit ibi nu.32.f.eo.
An requiraꝰ acceptatio ut teneaꝰ de aſſaſſinio & ꝙ mādatarius acceptauerit ibi nu.34.f.eo.
Aſſaſſinij pena que ſit ibi nu.35. fol.eo.adde. de aſſaſſinio p modernos hiſp.in deciſ.crimi. in gl.p aſſaſſinos alios interfici et ibi an requiraꝰ actualis degradatio ut p laicos puniantur an uero ipſo facto ſint degradati ꝙ ſic ut per Barb.in.c.at ſi clerici de iudi.col.32.et Ioa.lupū in tract.de liber.eccleſ.in.q.9. ꝙ dixit ꝙ datur a iure quedā degradatio que habetur loco realis degradationis ut l.c.i.de homi. in 6.et albe.arual.in.c.quoniā de here.in.6.col. 147.ver.8.et vltimo fallit et ibi dicit.d.arnal. ꝙ pena.d.c.i.habet locum in mandante interfici et non in faciente allegat areti.in cōſ.165. col.9.ver.3.allegant tn̄ videmus extendi ad faciētē et mādatariū imo grauius ut p Tho. grā.in vo.9.et 11.et.8.et ibi p Moder.vbi ſupra an locū habeat in attentāte et nō pficiēte et morte non ſecuta ꝙ ſic quo ad illas penas nō ut puniaꝰ ordinaria pena ſed extra ordinē de mādato et priueꝰ bn̄ficio ut ibi et ſecundū Di.et ang.ī.l.itē apud labeo.§.ſi curauerit.ff. de iurijs et Io.and.ī reg.ī penis ꝺ reg.iur.ī.6.
Auxilium quot modis dicatur preſtari maleficio in tract.de homi.§.4.numero.2.fol.76.
Auxilium qualiter dicatur preſtari ante maleficium ibi numero.3.fol.eo.
Auxiliū an dicaꝰ pſtari pſtādo arma ibi n.4. f.e.
An in auxilio preſtito ante maleficiū debet apponi locus et tempus ibi nume.5.fol.77.
Auxilium qualiter dicitur preſtari in maleficio ibi numero.6.fol.eo.
Auxilium cooperantiū quis dicatur preſtare et de exēpls auxilij cooperatiui ibi nu.7.fo.eo.
Auxiliū mediatū qualiter dicatur preſtari et de exemplis proſequeri ibi nume.8.fol.eo.
Auxilium an et quando dicatur preſtare aſtans armatus ibi nu.9.et qn̄ aſſociando nu. 10. et num.11.et an ex hoc ſolo ꝙ ſtat armatus torqueri poteſt num.11.et an acclamādo dicatur preſtare auxilium numero.13.fol.eo.
Auxilium an dicatur preſtare preſtando fauorem et conſilium et quando dicatur fauorem preſtare de verbis in inquiſitione auxilium conſilium et fauorem ibi numero.14. fol. 78.

Auxilium conſilium & fauorem an dicatur preſtate ſi dixerit dum uenit ad eum & dicat ſe uelle talem occidere ſic citius alias res non ſuccedit ibi numero.17.fol.eo.

Auxiliū an dicatur preſtare ſi pñs ſit & obuiare pōt & nō obuiat vel nō reuelat cū pōt tractatū de occidendo ibi nu.19.& nu.20.& de tractatu cōtra principē & patriā & cōtra alios qualiter puniatur nu.21.& 22.& 23.fol.79.& ſi non obuiat an puniatur iure canonum & iure regni & an non reuelans rebelles in .§. quinto numero.182.fol.107.

Auxilium an dicatur preſtare ſcribendo litteras in quarto.numero.25.fol.79.

Auxiliū an dicatur preſtare aſſociādo poſt delictū ad euadendū & qualiter puniaē ibi num. 27 et qualiter dicatur preſtari poſt maleficiū auxiliū nu.26.& an recipiendo in domo malefactorē abſq; affinitate ibi nu.28.et qualiter dr̄ receptaſſe ſcientet in domo nu.29. fol. eo.

Auxilium an dicatur preſtare aſſociando poſt delictum ibi numero.30.fol.eo.

Auxilium an dicatur preſtare habens homicidā in domo & non dans reduci uel operetur ne capiatur ſed fugiat ibi numero.31.fol.eo.

An pluribus coadunatis teneaē quilibet de auxilio quis & quando ibi nu.48.&.49.fo.82.

An frater rixans teneatur de auxilio ſi frater rixante alter frater ſuperueniat et occidat ibi numero.50.fol.eo.& in.§.6.num.41.fol.116.

An dicatur ſecundus auxilium preſtare ſi ſunt duo armati ad homicidiū & unus acceſſit ad vulnerādū & poſtea alter ſuperueniat nō de voluntate primi in.§.4.numero.51.fol.82.

An teneaē de auxilio ille qui dixerit amico ſuo vt ſecum ueniret ad ſolatium deinde obuiando inimico occidat ibi numero.52.fol.eo.

An teneatur de auxilio ſi quis ignoranter preſtat arma ad homicidium ibi num.53.fo.eo.

An requiratur ꝙ ex propoſito & tractu habito & non ſi ignoranter auxilium preſtiterit ut teneatur de auxilio ibi nu.54 & in dubio quid preſumitur caſualiter an ex propoſito ꝑſtitiſſe ibi numero.55.fol.eo.& ſeq.

An requiratur ꝙ delictum ſit conſumatum vt teneatur de auxilio ibi nu.56.& an ꝙ prius conſtet de delicto principalis nu.57. ꝙ ſic & ꝙ per teſtes & non per confeſſionem fictam ſed ueram nec per confeſſionem alterius niſi in publicis latronibus fol.83.

An confeſſio principalis noceat auxiliatori & an probationes & ſnīa contra principalē noceat auxiliāti ibi nu.58.et an abſolutoria principalis proſit auxilianti nu.59.fol.eo.

An preſtans ſimplicem fauorem puniatur ſicut preſtans auxilium ibi numero.67.fol.84.

An quilibet teneri poſſit ut principalis et ut preſtans opem ſi duo intulerint vulnera mortalia ibi numero.68.fol.eodem.

Auxiliator an teneatur ſi principalis non tenetur ibi numero.71.fol.eo.

An in pluribus preſtantibus auxilium pena erit vniformis omnibus ibi numero.72.fol.eo.

An duabus penis teneatur qui preſtiterit auxilium duobus homicidijs ibi numer.73.fol.eo.

An ſtatutū loquēs in cōmittēte homicidiū locū habeat in auxiliante ibi numero.74.fol.eo.

An qualitas in principali augeat vel minuat in auxilianti ibi numero.75.fol.85.

Auxiliatores & cōſcij an teneantur quando iminet ſtrages multorum an caporales tantum ibi numero.76.fol.eo.

An auxiliator expellatur a dignitate ſi expellitur principalis ibi numero.77.fol.eo.

An teneatur ut principalis ſi cum auxilio concurrat conſilium ibi numero.78.fol.eo.

An iudex laicus procedat contra auxliantes ſi principalis ſit clericus & auxiliatores ſint laici ibi numero.79.fol.eo.

Auxiliator an petere poſſit ſe remitti ad iudicem principalis ibi numero.80.fol.eo.

An inquiſitio & proceſſus ſi non ualet contra principales ualeat contra auxiliatores ibi numero.81.fol.eo.86.

Auxiliator an poſſit eſſe teſtis contra principalem ibi numero.82.fol.eo.

Auxiliator ad homicidiū uel mutilationē ſit irregularis ſicut principalis ibi numer.83. fol.eo.

An ſi principalis promiſit auxilianti ſoluere expenſas & intereſſe & damna poſſit petere & qua actione ibi numero.84.fol.eo.

Auxiliator an teneatur de damno dato ab alijs ibi numero.85.fol.eo.

Auxiliator an teneatur de pace rupta ſicut prin-

cipalis ibi numero.86.fol.eo.
An ſe defendendo poſſit ita occidere auxiliatorem ſicut principalem ibi numero.87.fol. eo.
An in eadem inquiſitione & proceſſu procedi poteſt contra auxiliatores & contra prncipalem ibi numero.88.fol.61.
An in pluribus auxiliatoris retardetur proceſſus cõtra preſentes propter abſentiã aliorum abſentium vel principalis ibi num.89.fol.eo.
An conuicti & condemnati principales ſint liberati auxiliatores ibi numero.90.fol.eo.
An ſi unus ex auxiliatoribus fuerit punitus & ſoluerit condemnationem ceteri vel principalis ſint liberati ibi num.91.& nu.92.fol.eo.
An ualeat proceſſus ſpãliter contra principalẽ & generaliter cõtra auxiliãtes ibi nu.93.f.eo.
An in materia auxilij fiet diſtinctio ſi principalis erat alias facturus ibi numero. 94. fol.eo.
An ſi auxilianti denegetur defenſio per ſtatutũ cenſeatur ſublata & denegata principali, & econtra ibi numero.95.fol.eo.
An liceat expulſorem vel aggreſſorem capere & non teneri de priuato carcere in.§.6.trac. de homi.numero.118.fol.124.
An liceat bannitum & foriudicatum capere & detinere & non teneri de priuato carcere ibi numero.119.fol.eo.
An detinẽs mulierẽ libidinis cauſa teneat̃ de priuato carcer̃ n.120.et ꝙ ſi habeat ex priuilegio poſſet detineri.121.& quid ſi detineat non in legatũ ibi nu.122.& an liceat detinere quẽ redemit ab hoſtibus pro pretio recuperando & nõ teneri de priuato carcere ibi nu.123.fo. eo.
An ſi facta eſt pax cum bannito ſi occidatur ſit rupta pax ibi numero.231.fol.136.
An poſſit fieri bannito ſaluus conductus ibi numero.232.fol.eo.
An ſi facta eſt gratia bannito exprimi debeat qualitas delicti ut parricidij vel alia qualitas alias non ualeat ibi numero.233.fol.eo.
An ex ſola confeſſione abſq; ſnia poſſit fieri executio et quid ſi nõ ſpõte i lectura,nu.26. fo.6. adde ꝙ Iſer.in conſt.reg.penã eorũ dicit ꝙ in delictis vbi nõ põt procedi ſine accuſatore requirit̃ cauſæ cognitio & ſentẽtia in criminalibus vero vbi abſq; accuſatore procedi põt iudex mandat ad ſupplicium ſine aliquo proceſſu & ſententia & tunc iudex debet notificare delinquenti ꝙ mandat ipſum ad ſupplicium ad hoc ut poſſit de precepto appellare & ſic ſpõte confeſſus etiam appellat ut p eũ.
An ualeat ſententia abſolutoria pro ſponte confeſſo ibi numero.27.fol.eo.
An ſi cõfiteẽ reus & pſeuerat in confeſſione ſi liquet de inocẽtia poſſit dãnari ibi nu.28.fo.eo.
An ex ſola cõfeſſione abſq; alijs probationibus damnari poſſit ibi numero.29 fol.6.
An conuictus & confeſſus allegando cauſam rationabilem ut obfuſcaret confeſſionem aut probationem appellet ibi,numero.40.fol.7.
An ſpõte cõfeſſus & pſeuerans admittat̃ ad appellandũ & quid ſi cõfeſſio fuerit extorta per torturã & perſeuerat an appellet ipſe uel amici & cõſanguinei et qñ tertius appellet & an & quando confeſſio reuocari poteſt pro ſe & conſanguineis ibidem numer.46.fol.10.
An ex ſola confeſſione poſſit ad mortẽ condẽri abſq; alijs probationibus & nõ cõſtito de corpore mortuo & qñ non noceat confeſſio & quid ſi facta abſq; inquiſitione formata & quid ſi p metũ extorta & dolo et ſub ſpe gratie ibi in tract.de hõi.§.7.nu.40. vſq; ad numero.44.& ibi ſi dicat feciſſe ad defenſionẽ ſi non probetur.fol.166.
An dans conſilium dicatur opem preſtare & an includatur in ſtatuto de auxilio in tracta. de homi.§.5.numero.131.fol.103
An ſi quis preſtet cõſiliũ et aſtet maleficio teneatur de cõſilio & auxilio ibi nu.133.& an eadẽ pena teneat̃ cõſulẽs & auxiliũ preſtans & an una pena confundatur per aliã nu.134.et nu. 135.& quando delicta confundantur quo ad penam ibi numero.136.fol.eo.& fol.104.
An puniri poſſit de cõſilio preſtito ſi accuſetur de mandato & conſtet de conſilio vel econtra ibi numero.139.fol.eo.
An cõſulens vt clericus pcutiatur ſit irregularis vel excommunicatus ibi nu.140.fol.eo.adde an ſi iudicet truncari membrum in.c.clericus, ne cler. vel mo. vbi ſiue fecerit ſiue iudicet deponitur a beneficio & officio vt ibi per Io an. andr. & Panormita .i. no.an pœna illa imponatur & irregularis ſit clericus ſi eius facto aut ſententia debilitaretur mem-

brum & an ſufficiat ſola ſententia clerici an executio requiratur ꝙ executio ut per mode. Hiſp.in deciſ.crimi.in glo, truncationes.l.mē brorum & ibi ꝙ dicatur membrum poſt cor ſe.in reper.Panormi.inuer.membrum.

An ſit irregularis ſi cōſulit aggreſſus alicuius et ille cui cōſulit ꝑ clericū occidit ibi.nu.145.et limita vt nume.146.147.148.151.152.fol.105.

An teneantur ſi conſulitur id quod nō poteſt ex pediri niſi per facientem ibi nu me.159.fol.eo.

An i cōſilio ordo tēporis probari debet quia pre ceſſit et delictū fuit ſecutū ibi nu.162.fol.106.

An ꝓ defenſiōe honoris,& dignitatis,et officij, liceat occidere i tra.ꝺ hōi.§.6.n.39.40.f.1016.

An liceat patri defendere filiū etiā naturalem & ecōtra occidendo ibi nu.41.42.& 43.fol. eo.

An liceat defendere ſi iminet periculū ꝑſone & nō mortis ibi nu.40.fol.eo.et nu.94.fol. 122.

An liceat fratrem defendere ibi nu.44.et an liceat conſanguineos numero.46.fol.116.

An liceat marito defendere uxorem et econtra & an concubinam & an ſponſam ſpōſus ibi numero.47.fol.1017.

An licet ſotio defendere ſotiū n.48. et an amicū nu.49.et an hominē incognitū nu.50.fol.eo.

An liceat dominio ſeruū yaxallum aut alios fa miliares & ſubditos defendere & econtra ibi nume.51.folio.eo.

An ſi vaxallus non defendat dominiū amittat feudū & an cū periculo vite ſue ibi nu.52. & nu.53.& quid ſi dominus ſit rebellis bānitus aut excōmunicatus nu.54.& an in bello iniuſto nu.55. & an contra aliū dominū & cui ex duobus debet preſtare auxiliū & defende re & quid conuaſſallus dominū defendat an nō defendēdo amittat feudū & an cōtra ſeipſum n.56.& nu.57.et qd ſi vaxallus ſit i ha bilis nu.58. & an dominus teneat vaxallū de fendere et quid ſi nō defendit num.59.fol. eo.

An ciuitas & homines ciuitatis teneant defendere officialē patientē violentiā & ſi non defendit an teneatur ibi numero.60.folio.118.

An quis teneatur clericum defendere nu. 61.& an liceat extraneum ignotum defendere & quid ſi ſciens non defendat an teneatur ei denunciare & non denuntiando an & quando teneatur numero.62.& numero.63. folio.eo.

An punitur officialis ſi uidet aliquē interfici & non occurrit & defendit ibi nu.64.immo ha bet indicium contra ſe ne dum ſi non occurrit ſed etiam ſi negligit punire habet initium participatiōis et pro inditio ponit Bel.in pra. in tit.de queſt.in.9.indi.l.i.C.de pri.car.Blan. in.l.fi.ff.de queſti.numero.310.in verſ. negligens in puniendo,fol.eo.

An vbi licita eſt defenſio liceat armis defendere ibi numero.65.fol.eo.

An ſi quis promiſit defendere & defendens paſſus ſit damna & intereſſe teneatur ad ea defenſus,ibi numero. 66.foli.eo.

An & quando teneatur quis obuiare delicto & non obuiando teneatur & quid in dubio preſumit & an ſi clericū nō defendat ſalti accla mādo ſit excōicatus ibi n.67.et nu.68. fo. eo.

An pro perſonis quas licet defendere liceat defenſam imponere ibi nume.69.fol.119.

An liceat filio contra patrem uel ſeruo contra dominum ſe defendere & an vaxallo contra dominum & an liceat baroni verberare vaxallum ibi numero.71.& numero.72.fol. eo.

An liceat regi et ſupiori iuſte ꝓcedēti reſiſtere et ſe defendere cōtra eos ibi nu.83.fo.120.& 121.

An liceat cōſanguineis reſiſtere officiali exequē ti appellatione pendente ſi condemnatus appellauit & quid ſi ſententia eſſet notorio iniu ſta ſi non appellat an etiam liceat reſiſtere ibi numero.85.& numero.86.folio eo.

An liceat cōtra Papā Imperatorē aut cardinalē ſe defendere occidendo ibi numero.87.fo.eo.

An liceat ſe defendere contra animal brutum fu rioſum & dormientem ibi numero.88.fol.eo.

An contra mediatorem liceat ſe defendere et oc cidere ibi numero.89.folio.eodem.

An contra ſotium criminis auxiliantes & man dantes liceat ſe defendere reos occidere ibi numero.90.folio eo.

An liceat ſe defendere ſi nō actu offendat ſed dū preparat offendere ibi n.91.& an cōtra minā tē licet ſe defendere & occidere ibi nu. 92.& nu.93.an mine faciant indicium fol.eo.

An uerbis an etiā facto liceat propulſare ſi uerbis fiat iniuria ibi nu.101.& nu.102.& an quā do iniuriato uerbis liceat dicere tu mentiris ibi numero.103.folio.122.&.123.

An ſi occidat inſultantem & fugientem teneatur ibi numero.110.fol.eo.

An ex interuallo poſſum occidere aggreſſorem quem accuſaui et captum aufugit et fugientem ipſum uideo ibi numer.111.fol.124.

An pro defenſione rerum incontinenti debeam occidere ibi numero.112.fol.eo.

An puniar ego ſciens aliquem accedere ad fundum meum ut me expellat ſi occidam ibi nu. 113.& an liceat occidere clam turbantem me impoſſeſſione ibi numero.114.fol.eo.

An liceat reſiſtere ſi quis ingreditur fundum au toritate iudicis ibi numero.115.folio eodem.

An liceat pro defenſione priuilegij in quaſi cuius poſſeſſione exiſto occidere ibi.nu.116.fol. eo.

An & quãdo dicat̃ incontinenti in tẽperamẽto tẽporis ibi nu.124.& qñ intemperamẽto cauſe ut non dicatur ad offenſam & vindictam ſed ad defenſam ibi nu.125.fol.eo.

An dicatur factum indefenſionem ſi occidã uenientẽ armatũ cõtra me ibi nu.127.et an ſuffi cit iminere periculũ iniurie ꝑſonalis ut uideat̃ ad defenſam factum ibi nu.128.folio.125.

An indubio preſumatur factum ad defenſam ibi nume.129.eodem.

An quo ad irregularitatem requiratur neceſſaria defenſio ibi numero.130.eodem.

An iſultatus teneat̃ fugere & nõ fugiẽdo et occi dẽdo dicat̃ factũ ad defẽſam ibi nu.131.fo. eo.

An qualiter & ex quibus probatur factũ ad de fenſionẽ & quid preſumitur facto inſultu & an ex preparamentis enſem euaginando & quid ſi dicant fuiſſe in diſcrimine vite conſtitum & quid ſi primo occidens fuerit percuſſus ibi nume.132.vſque ad numer.137. fol.eo.

Aggreſſor & aggreſſus ex duobus rixantibus quis preſumitur & quid ſtante altero bone fame ibi numero.137.fol.126.

An pax ſit rupta & teneatur de pace rupta ſi ẽ facta pax inter duos et non apparet quis primo fuerit aggreſſor,ibi nu.138.fol.eo.

Aggreſſor aut inſultatus ex quibus preſumitur ibi nu.140.an qui primo prouocauit nu.141. & an habens meliora arma nu.143.& an ex acclamatione ſuccurrite ſuccurrite preſumat̃ inſultatus nu.144.& an ſi uadat ſe retrahendo numer.145. & quid ſi alter exiſtat rixoſus nu.146.& quid ſi robuſtior nu.147 an grauiter vulneratus nu.148.an ex verbis prolatis nu.149.& ibi quid in dubio preſumat̃ & an ſtetur iuramento inquiſiti ꝙ fecerat ad defenſam numero.150.fol.eo.& 127.

An de exceſſu in ſe defendendo teneatur de toto an de exceſſu ibi,nu.151.nu.152.et ibi quid ſi dolo excedit nume.153.& excedere in ſe defendendo quomodo dicitur num.154.fol. eo.

An teneatur ad penam ſi duo dederint adinuicem fideiuſſionem de non offendendo & alter exceſſerit in ſe defendẽdo ibi nu.155.fo.eo.

An teſtes per verbum videtur & per verbum in ditio deponentes ad defenſam admitiãtur & probent ibi nu.159.& an teſtes inhabiles admittantur ad defenſam.nu.160.& an ad repulſandum vbi declara,fol.128.

An ad defenſam magis credatur teſtibus negantibus maleficium quam affirmãtibus ibi numero.161.fol.eo.

An teſtes ad defenſam quandocunq; admittantur ibi numero.162.fol.eo.

An confeſſio diuidatur & preiudicet confitenti ſi confitetur homicidium ſed dicit factum ad defenſionem & qualiter reſpondere debet ut non confiteatur & quid ſtante ſtatuto quod ſimpliciter debeat reſpondere ibi nu.163.& nu.164.Adde Alex.in.l.non ſolum .§. ſciendum.ff.de ope.no.nu.Socy.in.l.i. prima col. ff.de vulga.& pup.& Mara.in.6.part.in.5. actu verſi.vnum tamen vbi quod mitius & relegationes fol.129.

An admittatur ſi a principio negat factum deinde uidens probari ex interuallo confiteatur factum ad defenſam ibi nume.165.fol.eo.

An puniatur pena ordinaria & qua pena ſi non probauit factum ad defenſionem ut confeſſus extitit & an torqueri poſſit ibi numero.166. & numero.167.fol.eo.

An ſi reus in reſpondendo dixerit ſciſſe animo vlciſcendi qualiter interpretatur eius dictum an animo defendendi ibi numero.168. fol.eo.

Ad foriudicationis ſententiam quomodo procedatur & de forma requiſitis ad foriudicãdũ in quibus delictis procedit̃ ad foriudicationem & an periurio in lectu.numer.165.fol.38.

An puniat̃ pena capitis ratione foriudicationis

ſi foriudicaē quis,p crimine ī quo venit puniē dus pena manus ſi capitur ibi nu. 66.fol. 14.

An ſit neceſſe cõſtare de delicto vt ꝙ foriudiceē & per quas probationes ibi numero. 75.fol. 16.

An dementia uel inſania excuſet in tract. de homi.§.6.numero.19.& numero.20.fol.14.

An teneatur de homicidio precipitans aliquem de alto ſi moriatur precipitatus in tracta. de homi.§.2.numero.108.fo.69.

An de homicidio teneaē inſiliēs animo occidendi ſi non occidat & an & quando & in quibus attentatū puniatur & quid hodie in regno ibi nu.8.ubi limita ut in ſeq.& an attentans comprehendatur ſub ſtatuto de occidēte numero .9. & qua pena puniatur inſiliens & aggrediens aliquem ibi numero.10.& an animus ſufficiat in regno aut factum in homicidio ibi numero.11.fol.58.

An puniaē de hõicidio ſi ingreſſu p uim ī poſſeſſione ſequatur homicidiū ibi num .109.fo.69.

An ſi quis fuerit inquiſitus ꝙ occiderit ſempronium qui viuit & ſic ab aliquo celatus vt cõdēnetur & ille fuit condemnatus & mortuus deinde appareat ſempronius viuus an celans teneatur de homicidio ibi numer.110. fol. eo.

An iudex teneatur de homicidio & morte ſi tortus in moderate moriatur in tortura ibi nu. 111.& idem ſi iudex fingit aliquem decapitare & ille timore mortuus ſit an teneatur de homicidio ibi numero.112.fol.eo.

An indicans inimicum alterius latitantem & inimicus occidat indicans teneatur de homicidio ibi numero.114.fol.eo.

An teneatur de homicidio ſi quis impellat habentem gladium & ſe occidat cadens vel inimicus inſequatur inimicū & ille aufugiēs cadat & ſe occidat ibi numero.115.ſol.eo.

Autor rixe & caporalis an teneatur de homicidio ſecuto ibi numero.116.fol.eo.

An teneatur de homicidio & morte ſecuta iudex in moderate torquens ſi moriatur in tortura uel ſi torquendo trabs aut funis rūpatur & moriatur ibi.numero.117.fol.70.

An ſi iudex carcerat aliquem & ille dolore ſe ſuſpendit & moritur teneatur de homididio & morte carcerati ibi numero.118.fol.eo.

An teneatur ex eius ſciētia ſciens homicidium comitti & non reuelans ibi nume.130.fol. 71.

An liceat occidere vt non puniatur ſi detur operare illicite in aliquo exercitio in tracta. de homi.§.3.numero.2.fol.73.

An efficiaē irregularis ſi clericus ligaret aliquē & poſtea occidatur a cuſtodibus ibi n.3.f.eo.

An & qualiter puniaē prohiciēs lapiēdē aut ramū ſecās ſi occidat tranſeūtē ibi nu.4.ſo.eo.

An puniatur currens ſi curſu equi puer occidatur ibi numero.5.fol 74.

An & quando homicidiū caſu cõmiſſum puniatur ibi nu.6.& qualiter probeē caſualiter comiſſum homicidiū & qñ dicaē caſuale ibi nu.7.& ꝙ dicatur culpoſum homicidium & de exemplis & qualiter puniatur proſequere pulcra exēpla in practica in hac materia hõicidij & in facto accidēti ibi nu.8.2.an lata culpa dolo equiparetur & quādo ibi nu.9.f. eo.

An pro homicidio iudex poſſit penā mortis minuere & an poſſit nouū genus īponere ,p hõl. in tra.de hõ.§.7.n.6.et n.7.fo.159.& an poſſit homicidā duci facere per terrā & alios delinquētes ibi nu.8.& an ſecetur in fruſtra nu. 9.& an minorē ut penā manus ,p hõicidio iudex poſſet imponere nu.10.& quid ſi per ſtatutū minuaē an poſſit nu.11.& an penam pecuniariā iudex poſſet imponere pro hõicidio & an valeat ſtatutū nu.12.fol.eo.et an & qñ pro homicidio iudex poſſit cõponere & que requiranē & de ſtatuto ſi nõ ſoluat ,p homicidio penā pecuniariam ꝙ decapitetur infra quantū tempus expectari debet nu.12.ſo.eo. & an aliud genus mortis ibi nu.103. fol. 172.

An pro homicidio efficiatur clericus irregularis & priuetur beneficio & an ipſo iure an vero ſententia requiratur ibi nu.66.& an cum bona conſcientia homicida retineat beneficium & accipiat fructus numero.67.& an renunciare poteſt beneficio & quid in aſſaſſinio an ipſo iure ſit priuatus ibi fol. eo.

An epiſcopus ſeu quis poteſt diſpenſare ſuper homicidio ibi nu.69.fol.169. Adde de priuatione beneficiorum an ſi in ſententia non dicatur an ſit priuatus & an tunc poteſt tanquam vacans impetrari ſi condemnatus eſt de homicidio et an diſpenſat epiſcopus & an ubi ipſo facto inducitur priuatio abſq; ſentē-

tia cõferri poſſit tanquam uacans ꝙ ſic alias non ſi per ſententiam dic per Moder.hiſp. in deciſ.crim.in glo.beneficijs priuari & ibi pro iudex delicti ne dum poteſt pronunciare ſuper delicto ſed poteſt priuare delinquentẽ beneficio ꝙ alibi poſſideat ut per eos & uide ꝑ gemi.in.c.i.§.ſacri de homi.in.6.& an teneatur ad fructus perceptos poſt homicidium et delictum pro quo priuatur ubi quod ſic quã do ipſo iure in caſibus ut ibi tradunt proſequere ut per eos.

An & quando hereticus redeundo recuperat bona & an alienata & an ad alia & an ad famam reducitur ut teſtis eſſe poſſit & an ad dignitatem ut pro moueri poſſit in tracta.de hereti.numero.161.fol.190.

An & quando relapſus in hereſim puniatur ibi numero.162.fol.eo.

An pene contra receptatores & credentes concurrant cumulatiue ex quo diuerſe ſecundum diuerſas leges an nouas tantum ibi numero.165.fol.eo.

An in receptatoribus hereticorum ſtatuatur pena contra receptatores rebellium & comittẽtium crimen leſe maieſt. vt ſicut in crimine ſuſpenditur receptator & bona publicantur ſic & iſti ibi numero.166.fol.eo.

An hereticum conſanguineum liceat receptare ibi numero.167.fol.eo.

An liceat vxori receptare virum hereticum ibi numero..169.fol.eo.

An ſi receptator egerit penitentiam & abiurauerit euitet penas ibi nu.173. fol. & proſequere vſq; ad finem ibi nu.175.de alijs penis contra receptatores & fautores fol.eo.

An conuictum de hereſi tradendo curie ſeculari cognoſcat ſecularis de proceſſu hereticis & an nouas penas imponere nu.63. & nu. 64. fol.102.adde per Moder.hiſp.in deci.crim.in glo.in qua ſi defecerint poſt doct.in.c.i.de offi.ord.& in.c.ut inquiſitionis.§. prohibemus de here.in.6.& ibi per dictos Moder.an cõtra deficientẽ in purgatione in cauſa hereſis.

An ſtantibus preſumptionibus non tamen legitimis in hoc crimine duellum induci poſſit ibi numero.119.fol.135.

An & quando per accuſationem proceditur hereſis probari debet per duos teſtes habiles ibi numero.120.fol.eo.

An quilibet accuſare poſſet de hereſi & an publicũ ſit crimẽ & an oẽs perſone etiã ꝓhibite admittanť ibi nu.106.& nu.107.& ibi ꝙ prohibentur & an excõmunicatus an minor infans doli capax & an inimicus fol.133.

An teſtes probẽt parte non citata contra ſuſpectum de hereſi ibi numero.121.fol.135.

An teſtes publicandi ſunt in hoc crimine & quã do ibi numero.122.fol.eo.

An requiratur probatio quando publice predicat contra fidem ibi numero.123.fol.eo.

An probetur hereſis ſi libri hereſis reperianť in poſſe inquiſiti ibi nu.125.& an probetur ex leuibus ſuſpitionibus ibi numero.126.fol.eo.

An trãſigi poſſit ĩ tali crimine ibi nu.127.fo.136.

An inferẽda ſnĩa requirať citatio inquiſiti & an appellari poſſit & an & qñ per accuſationẽ ꝓcediť eps & inquiſitor in ſnĩa adeſſe debẽt ſicut qñ per inquiſitionem ibi num.128. fol. eo.

An in crimine tali appellari poſſit ibi nu.129.& an habere recurſum nu.130.ubi an prohibitus appellare poſſet habere recurſum fol.eo.

An in hoc crimine admittantur defenſiones & an eis renunciare poſſit ibi nu.132.fol.eo.

An in hoc crimine ad offenſam recipi poſſunt poſt publicatas atteſtatiões ibi nu.124.fo.135.

An in tali crimine bona publicanť & memoria defunti dãnatur & cui bona applicantur & quid in terris baronum & cui feudũ aut emphitheoſis applicatur & que bona veniãt publicanda & an inſcriptio requirať in accuſatione ut memoria defunti dãnetur & an bona ipſo iure publicentur & an in ſentẽtia requiratur & an declaratoria vt ibi nu. 135.& nu.136.uide per Mode.hiſp.& dic.deci.crim. in gloſa,heretici fol.137.

An alienatio bonorum hereticorum ſit prohibita & facta an reuocetur & an preciũ reſtitui et quid ſi bona alienaſſet et fundaſſet hoſpitale an reuoceť ibi n.137.nu.138.nu. 139.fo. eo.

An bona filijs referuentur ſi hereticus habeat filios ortodoſos ibi nume.140.& an priuentur officijs & beneficijs numer.141. & an etiam obtentis & quod filij contineanť & an in hoc differat hoc crimẽ a crimine leſe maie.& an

dotes vxorem conſeruentur & an dotes filia-
rum & an filij hereticorum contrahant cum
fidelibus matrimonium vt ibi fol.eo.

An teneat matrimonium contractum cum he-
retico ibi numero.157.fol.eo.

An & quando ex indicijs indubitatis deuenia-
tur ad condemnationem & an capitaliter pu
niri poſſit & qua pena & que ſint indicia in-
dubitata in lect.nume.105.fol.23.& in tra. de
homi.§.2.nume.39.fo.165.

An & quando ex verbis prolatis preſumit̃ mã-
datum conſilium & perſuaſio & quid indu-
bio in tract.de homi.§.5.nume.57.fol.93.

An ſtatutum loquens in faciente comprehendat
mandantem & quid ſi dicat ſi quem occide-
rit manibus proprijs ibi nu.59.nu.60.& limi
ta ut n.61.f.eo.& ſeq.et Cõſt.reg.terminũ ul-
te an comprehendat mandantem occidi ibi
nu.62.fol.eo.& ſi vnus mandat alteri vt oc-
cidat & ille mandat alteri an vterque tenean
tur ibi numero.63.fol.eo.

An nuntius portans litteras ad homicidium &
tractatum eadem pena puniatur ibi nu. 64.
fol.eo.& ſi vnus mandat pluribus ut occidãt
& omnes occidunt an dicatur vnum delictũ
& vnica pena puniatur an pluribus pœnis
ibi numero.65.fol.eo.

An ut mãdans teneatur requiritur ut ſit preſens
an abſens teneatur ibi nume.66.fol.95.

An mandans ut clericus occidatur uel percutia
tur uel iſtigat ſit excõmunicatus nu.67.fo.eo.

An ſit irregularis ſi clericus mandat aut inſtigat
ut alius occidatur vel percutiatur ibi nu. 68.
& an ſit irregularis clericus ſi mandat occidi
uel percuti & mandatarius in aggreſſu oc-
cidatur ibi nume.70.fol.eo.

An ſecuto delicto mãdans ſtatim teneantur ibi
numero.71.fol.eo.

An officium excuſet mandantem vt ſi mandat
torqueri & in tortura moriatur vel mandat
occidi condemnatum ibi numero.92. fol.97.

An abſoluat̃ ſi accuſat̃ ꝙ occidit & probat̃ de
mãdato ideſt ſi de mãdato accuſet̃ & probet̃
de conſilio & inſtigatione ibi num.95.fol.eo.

An ſecuto delicto ſtatim preſumatur contra mã
datarium quod fuerit ſecutus mandatum ibi
numero.97.fol.eo.

An exequens ſententiam iniuſtam capitalẽ ex-
cuſetur ratione ſuperioritatis mandantis ibi
nu.107.& ibi quid ſi iniuſte torqueat an ex-
cuſetur ibi nu.108.& an & qñ mandatum ſu
perioris excuſetur nume.109.fol.100.

An ſi princeps mandat officiali aliquem deca-
pitare vel de facto torquet̃ an excuſet̃ officia
lis ex mandato ſuperioris ibi num.110.fol.eo.

An delictum mandantis & mandatarij ſit unũ
idem & an eadem ſit obligatio mandãtis &
mandatarij nu.116.& nu.117.& an mandãs
& mandatarius accuſari poſſit in eodem li-
bello nu.118.& ſi proceditur ad ſententiã con
tra mandatarium an neceſſaria ſit citatio mã
dantis numero.119.& an locus & tempus de-
licti apponi debet in libello num. 120.fol. 101.

An qualitas que ineſt mandanti in ſit mandata
rio ibi nu.121.& ideo ſi nobilis mandat igno-
bili ut ecõtra an mandans furca ſuſpendatur
vel econtra decapitetur & ignobilis ſi mãdet
nobili ibi nu.122.fo.eo. & fol.102.

An mandans & mandatarius teneãtur eque
prĩcipaliter et eadẽ pena teneat̃ ibi n.123.f.eo.

An probationes facte pro mandatario proſint
mandanti & an ſententia lata pro mandan-
te proſit mandatario & econtra ibi numer.
124.& nu.125.& an mãdans & mandatarius
coram diuerſis iudicibus poſſint petere ſe re-
micti ad eundem iudicem ibi nu.126.fol. eo.

An mandans poſſit teneri ſi mandatarius non
teneatur ibi numero.127.fol.103.

An ſtatutũ loquẽs de occidente per ſe habeat
locum in dante cauſam mortis & an in mã-
dante in tract.de homi.§.1.nume.18.fol. 54.

An ſi occidatur monſtrum teneantur de occiſo.
& an ſit irregularis ibi numero.23.fol.55.

An tenet̃ de occiſo et an efficiat̃ irregularis dãs
calcẽ et ex calce mulier p̃gnãs fecit abortũ &
qd ſi dato poculo amatorio p̃gnãs fecit abor
tũ ibi n.24.et nu.25.f.eo.et ſ.§.2. nu.14.f.59.

An ſi extrahẽs ſegittã ut auẽ occidat et hominẽ
occidit puniat̃ pena ordinaria ibi nu.61.f.63.

An ſi unus mortifere vulnerauit alter in totum
occidit et exanimauit ambo equaliter puniã
tut ibi nume.68.fol.64.

An preſumatur coadunatio in pluribus occidẽ
tibus ibi numero.70.fol.eo.

An ſi plures fuerint in domo & unus ꝓiciat lapidem & occidat & neſcitur quis fuerit omnes teneantur & qualiter ibi numero.77. fo. 66.& nume.75.fo.65.

An ſi teneať de occiſi ſi qui ponit gladiũ ĩ manu furioſi et furioſus aliquẽ occidat ibi n.80.f.66.

An teneať de occiſo impellens ſi impellat aliquẽ & cadat in terra & ſe interficiat ibi nume.82. idem ſi impellat habentem gladium in manu furioſi & ſe occidat ibi nu.83.fol.eo.

An teneatur de occiſo immittẽs ignẽ in domo alicuius & hominem occiderit ibi nu.84.fol.67.

An ſi ligans aliquem vel tenens & alter occidat teneať tenens & ligans ibi nu.85.&.86.fo.eo.

An ſi quis ſe poſuerit in manibus ſui inimici & veniam petat ſi inimicus occidat ipſum an puniatur ibi nu.126.fol.71.

Attentans ſe occidere ſi occurſu aliorum ſe non occidit an puniať et qualiter ibi nu.127.fo.eo.

An filius proditor regis aut patrie occidi poſſit ꝑ patrem & econtra ibi nume.142.fol.72.

An liceat patrem aut filium bannitum occidere & an uenientẽ cõtra fidẽ Chriſti & quid ſi filius ductus ſit per patrẽ ad hoſpitale et quid ſi ex dãnato coitu & quid ſi paterne caſtigationi reſiſtat an occidi poſſit & non teneri de parricidio ibi nu.143.fol.eo.

An dicatur parricida ſi procurauerit patrem aut matrem aut fratrem carcerari ut feudo priuetur ibi nume.145.fol.73.

An teneantur ſi parentes & conſanguinei occidant veneno carceratum ibi nu.146. fol. eo.

An ſi occidať vir ꝑ vxorẽ uel ecõtra donatio facta alterutri confirmeť morte ibi nu.150.& ſi maritus emit uenenũ ut daret vxori an teneať de parricidio nu.151.et ſi frater occidat fratrẽ an admittať ad ſucceſſionẽ fr̃is nu.152. fo.eo.

An ſi uir occidit vxorẽ vel econtra admittat lucrum ex ſtatuto ibi nu.149.fol.eo.

An liceat carcerato occidere cuſtodes & aufugere ſi officialis iniuſte carcerauit eum in tra. de homi.§.6.nu.81.fol.120.

An habens arbitriũ uigore arbitrij poſſit condẽnare occidẽtem bannitum ibi nu.205. fol.134.

An occidi poteſt quis ſi ſtatutum dicat bannitũ poſſe offendi ibi nu.208.fol.eo.

An ſi bannitus notificat cancellationẽ a banno liceat occidere ibi nu.209.fol.135.

An bãnitus poſſit occidere aliũ bãnitum ibi nu. 210.& an iniuſte et mulier bãnitũ aut foriudicatũ liceat occidere nu.211.& an fratrem aut patrẽ bãnitũ aut dñm nu.212.& nu.213.& an ꝓ patre bãniendũ nu.214.& an proxime rebandiẽdũ.215.& an regiſtrãdũ in libro bãnitorũ nu.216.& qd ſi erat tolleratus a ſuperioř n. 217.& quid ſi pro nõ bãnito habeať nu.18.& an ſeipſum bãnitũ poſſit occideř nu.119.f. eo.

An bannitus qui ducitur ad ſuppliciũ uel extat in poſſe familie aut iudicis occidi poteſt nu. 220.& nume.221.fol.eo.

An liceat feminam pregnantem bannitam occidere ibi nu.313.fol.eo.

An pendẽte lite & appellatione ſuꝑ bãno liceat occidere bãnitũ ibi nu.224.& an bannitũ ex ſimplici cõtumatia liceat occidere nu.225. et an ſi ſtatutũ ſit iniuſtũ quia ꝓ debito ciuili dicat poſſe occidi an liceat occidere nu.226. & an ſtatim ꝙ fiat bãnitus occidi põt nu.227.et quid ſi ſtatutũ fuerit factũ ob rãcorẽ ut ad uindictã occidi poſſit an liceat bannitũ occidere nu.228.& ibi an ualeat tale ſtatutũ permittẽs offenſo vindictam nu.229.fol.136.

An ſi pater occidat filiã repertã in adulterio puniať et quot requirãtur ut excuſeť et qualiter dr̃ deprehẽſa in adulterio ibi nu.234.& num. 235.et an poſſit alteri demãdari nu.236.fo.eo.

An liceat marito occidere clericum loquentem cum uxore vel eam deoſculantem ibi numero.242.fol.137.

An liceat marito occidere officialem adulterantem cum vxore ibi nume.244.fol.138.

An liceat vaxallo occidere dominum adulterantem ibi numero.245.& an Papam numero.246.fol.eo.

An occidens adulterum & vxorẽ ſit ſecurus in terris imperij & eccleſiæ ibi nu.247. fol. eo.

An ſi maritus detineat concubinam poſſit occidere vxorem ibi nu.248.fol.eo.

An ſi maritus & fratres mulieris occidant an omnes puniantur & an liceat congregare amicos ibi numero.249.& ſi maritus venenauerit vxorem an teneatur de parricidio numero.250.fol.eo.

An quãdo licet marito occidere vxorẽ occidẽ-

do lucretur lucrum dotis ex ſtatuto & quid contra ſi vxor occidat maritum an lucretur lucrum ex ſtatuto & dotarium ibi num.251. & nume.252.fol.eo.

Adulter an occidi poſſit ſtantibus tribus denuntiationibus per partem et an inſcriptis fieri debeant & an condemnari aut torqueri poſſit ſtantibus dictis denũciationibus & an talis preſumptio locum habeat in clerico ibi nu.320.fo.144.

An & quando ſi plures occiderint nec apparet cuius ictu uel unum fuit vulnus mortale an omnes teneãtur de occiſo & qua pena & an & quando torqueri poſſint & quid ſi appareat inceptor rixe an omnes teneantur & ſi ex ꝓpoſito coadunati ibi nu .346.fol.150.

An puniatur ſi in ludo ex conſuetudine loci occidat aut in exercitio & colluttatione ibi numero.354.& nu.355.fo.153.

An teneatur ſi familia occidat in captura delinquentem & reſiſtentem ibi nu.358.& ſi familia ducat condemnatum ad ſupplicium & timet ne eripiatur occidat an teneatur ibi nu. 359. & ſi carceratus iniuſte occidat an teneatur ibi nu.360.fol.153.

An in crimine raptus tranſigi poſſit & pax fieri in tra.de hõi.§.6.nu.294.fol.142.

An valeat matrimonium inter raptorem & raptam ibi nu.296.& an pena.l.i.C.de rapt. in hoc ſit ſublata ibi nu.297.fol.143.

An ſi aſtrictiores & pretendentes maiorem dolorem deſtiterint & remiſerint delictũ & accuſatoinem an alij remotiores admittãtur ad accuſandum ibi nu.381.fol.156.

An in ſtupro in quo reſcribi debeat principi iuxta conſt.interim reus poni poſſit ad torturã in trac.de hõi.§.6.nu.319.fol.144.

An valeat ſtatutum ꝙ credatur teſtibus ſingularibus & deponentibus in facto proprio in lect.nu.164.fol .38.

An ſtantibus plenis probationibus procedi poſſit ad torturam & an ualeat conſuetudo ꝙ poſſit & quid ſi perſeuerat in negatione in lectu.numero.34.folio.6. Adde Iſer.in dic.conſti.ſi damna clandeſtina dicens iudices crudeles dicunt uelle torquere propter ſotios.item ut exiſtens conuictus & confeſſus nõ appellet alias ſemper peccat in luce hoc cum beneficiũ appellationis non debeat denegari & uide in tra.de homi.§.7.nu.46.fol.166.

An ſtante cõfeſſione extraiudiciali poſſet reus cogi ad perſeuerandum in confeſſione ibi in lect.nu.192.fol.51.

An ſi proceſſus factus eſt ſuper vulnere morte ſecuta condemnari poſſit de morte ſecuta ex proceſſu facto ſuper vulnere in tract. de homi.§.i.nu.7.fol.54.

An ualeat ſententia ſi iudex letaliter vulnerantem ad mortem & poſt ſententiam mors ſequatur ibi nu.8.fol.eo.

An probationes ſuꝑ vulnere proſint ſecuta mortevt de morte cõdemnetur ibi nu.9.fol.eo.

B

Bannum an & quando faciat indicium ad torturam in lect.nu.70.fol.15.

Barbam expilans qualiter puniatur & qualiter baſtonans ibi nu.104.fol.21.& in tra, de hõi. §.6.nu.344.fol.116.

Bannitus & foriudicatus an ſtatim quod capitur furca ſuſpenditur in tracta. de homi .§.6. nume.222.fol.135.

Baſtono ſeu baculo percutiens qualiter puniatur & qualiter fiat ſatisfactio & an banniri & foriudicari poſſit ibi num.344.fol.149.& ibi de percutiente pugno.& manu uacua.

C

Clericus aſſotians aliquem ea intẽtione ſi opus fuerit ſe imiſceat efficiatur irregularis id eſt ſi arma preſtiterit preliantibus in tract.de homi.§.4.nume.18.fol.78.

Caporalis ꝗ dicaẗ ĩ tra.de hõi.§.2.nu.76.fo. 66.

Carcerem priuatum an committat detinens debitorem pro debito aut cenſu & an liceat impune in tra.de hõi.§.6.nu.117.fol.124.

Cauſam mortis prebens an & quando puniatur ſicut ſi per ſe occidiſſet in tract. de homi. §.2.nume.78.fol.66.

Cauſam mortis propinquam quot modis dicatur preſtare ibi nu.79.fol.eo.

Clauſula ſaluo & reſeruato quid operaẗ in ſñia in tra.de hõi.§.7.in fine nu.125.fol.176.

Carceratus iniuſte an poſſit occidere cuſtodes impune & aufugere & an aufugiendo rumpit fideiuſſionem de ſecuro carcere in lec.nu-

mero.116.&.117.fol.128.

Cogitatio ſola an & quando puniatur in tract. de hõi.§.2.nu.16.fol.59.

Conuictus & confeſſus non appellat in lec.nu. 1.&.2.Adde ꝙ conuictus & confeſſus in quibuſdam parificantur vʒ quo ad ſententiã ferendum ut tradit Car.in.c.at ſi clerici de iudi. in princ.Mode.hiſp.in deci.crim.in glo.teſtibus cõuictis,quis dicatur conuictus Iſer.in conſti.iuſticiarij non per calendas.fol.6.

Confeſſus tantum aut conuictus tantũ aut cõuictus & metu confeſſus appellat in lect.numero.2.fol. eo.

Conuictus & confeſſus an in pecuniarijs appellét ibi nume.4.fol.eo.

Conuictus & confeſſus appellando cenſetur facere animo differendi ibi,nu.5.fol.eo.

Conuictus & confeſſus claris ſtantibus probationibus an poteſt confeſſionem ſuam reuocare et probare contrariũ ibi nume.6.fol. eo. Adde.conuicto.clerico de crimine cum agitur ciuiliter lata ſententia an poſſit ſuperior uirtute illius ſententie tanquam inducẽtis notorium priuare beneficio formata de nouo inquiſitione Pan.poſt Inno.in in.c. qualiter & quando el.2.de accuſa.in fin.qui dicit ita cõmuniter teneri dicit tamen periculoſum ex quo,idem in omne in.c.per inquiſitionem ſententie oppoſitioni Mode. hiſp. in deciſ.crim. inde.glo.teſt.conuictos.

Conuictus & confeſſus non appellat in delictis inceptis limita in caſibus nume .10.in lec. & quot requirantur ut non poſſit appellare nume.11.fol.eo.

Confeſſio ſola an ſufficiat vt condemnatus nõ appellat tã iure ciuili quam canonico ibi numero.12.fol.eo.

Confeſſus & conuictus per indicia indubitata an appellet nu.13.&.14.fol.eo.

Conuictus & confeſſus in tortura an appellet ibi nume.15.fol.eo.

Conſuetudo an ualeat quod ex ſola confeſſione ſpõtanea vel in tortura perſeuerata poſſit fieri executio ſententie capitalis non admiſſa appellatione ibi nu.17.fol.eo.

Confeſſio ſola abſꝗ infamia & notorietate an iur.canonum impediat appellationẽ & quid de iur.ciuili ibi nume.18.fol.eo.

Confeſſio in tortura perſeuerata nocet ibi numero.19.fol.eo.

Confeſſio qñ eſt facta ſpontanee recõuictus an cõfeſſio debet eſſe perſeuerata ibi nu.23.fo.7.

Conõfeſſio ſpõtanea an debeat eſſe perſeuerata & quando dicatur ſponte confeſſus ibi numero.24. fol. eo.

Confeſſus an ex nullo & inordinato proceſſu condemnatur & an ſponte cõfeſſo & quid in tortura confitetur ibi nu.26.fo.eo.

Conuictus per dubias probationes & confeſſus an appellet ibi nume.30.fol.5.

Conuictus & confeſſus non per ſe ſed per procuratorem an appellet nume.31.& nu .32. & an confiteri poſſit procurator delictum ut noceat domino fol.eo.

Cõfeſſus in tortura an appellet nume.33.fol.eo.

Confeſſus poſt ſententiam an appellet & quid ſi confiteatur poſt appellationem an noceat ibi nume.35.fol.8.

Confeſſus tantum aut conuictus tãtum in enormibus an appellet ibi nu.36.fol.eo.

Confeſſus ficte per ſtatutum quia contumax & conuictus.appellat ibi nu.37.fol.eo.

Cõfeſſus ex forma ſtatuti an ſit vere confeſſus ibi nu.38. & an ualeat tale ſtatutum quod ex ſola contumatia non conſtito de delicto poſſit damnari ibi nu.39.fol.eo.

Confeſſio extorta an reuocari poſſit ſtante confeſſione extra iudiciali vel indicijs indubitatis ibi.nu.49.fol.8.

Confeſſio ſpõte facta uel extorta an & quando reuocari poteſt ibi nu.50.fo.11.Adde pro cõfeſſio ſola abſꝗ probatione an ſufficiat ad capitaliter condemnandum ꝙ ſic dummodo cõfeſſio ſit ueriſimilis ut quia preceſſerint inimicitie capitales & ideo iudex inquirere debet rationem cur fecerit & ſi iudici conſtaret de innocentia non debet attendere cõfeſſionem ita Bald.in.c.i.de confe.poſt glo.per tex.in.l. i.§.ſiquis vltro.ff. de confeſſ. Blan. in repe.l. ſi.ff.de queſti.nu.36.in.5.euid.

Cofeſſio iudicialis an & quando noceat et que requirantur & an ſtante proceſſu nullo poſſit condemnari ibi nume.169.fol.40.Adde bla. in.dic.l.ſi.nume.32,vbi requiritur ꝙ ſit veri-

ſimilis alias non nocet tam in iudiciali quam extraiudiciali & nume.192.& ibi contra facta coram iudice ſolo vel notario ſolo non dicitur iudicialis ſed requiritur coram iudice & notario.fol.51.

Confeſſio facta ſub ſpe gratie an noceat ibi numero.171.fol.41.

Confeſſus tantum aut conuictus tantum aut confeſſus formidine tormentorum an appellet & an reſiſti poſſit & eximi per conſanguineos condemnatus ſtante appellatione ibi numero. 175. fol. 42.

Cōfeſſio ſola ꝙ ueneno occidit an noceat ut cōdemnetur in tra.de homi.§.2.num.102.fol.68.

Confeſſio ꝙ titium occidi qui viuit an noceat in dict.tract.in.§.6.nume.181.& an & quādo confeſſio iniudicio facta poſſit tanquam erronea reuocari et an iurata geminata aut ratificata ibi nume.182.fol.132.

Confeſſus an ſtatim quod cōfitetur ſit damnandus,in tract.de homi.§.7.nume.45. fol.166. Adde quod in clericis an ſufficiat ſola cōfeſſio clerici de delicto vt condemnetur & priuetur per Moder.hiſp.in deciſ.crim.in gl.cōfeſſionibus proprijs quod ſic ut ex ea ſola priuetur & ibi quod clericus confitens delictum abſq; accuſatione puniitur allegant hoſtie.& Card.in.ca.2.de confeſſ.& Panorm.in.ca.fi. de crim.fal 3. no.& ibi quod condēnatur ad penam ordinariam confeſſus in inquiſitione & dicunt vnum quod ſi confeſſio ſola criminis facta in cauſa ciuiliter mota non operatur ut cōdemnetur ſed ut ex ea torqueri poſſit & cogi ad perſeuerandum ut per Pau. in c.qualiter el.2.in fine verſ.de accuſa. poſt Inno.in.c.per inquiſitionem de.electi.

Cōdēnatus ad mortē an ſuccedat et an pōt facere teſtamentū in tra.de hōi.§.7.nu.55.fol.165.

Conſtitutiones regni an ſint ſtatuta regni an ius commune in regno et an extendātur de ſimilibus ad ſimilia in tra.de hōi.§.1.nu.59.fo.55.

Conſtitutio regni terminum vite an locum habeat indante cauſam mortis ibi nu.20.fol.eo.

Conſtitutiones regni cap.prag.imponentes penam publicationis bonorum & que penam capitalem & que perſonales penas proſequere in tract.de homi.§.7.numero.30.31.&. 32. fo.162.163.&.164.

Conſilij materiam in tract.de homi.§.5. numer. 128. & quis dicatur preſtare conſilium & de differentia conſilij & mandati numero. 129. & in quo differt conſilium a perſuaſione & inſtigatione numero.130.fol.103.

Conſilium an preſumat̄ ſi facta locutione ad aures homicidium ſit commiſſum ibi 137.fo.eo.

Conſulere quomodo dicat̄ ibi nu. 138.fol. 104.

Clericus ſi conſuluit fieri inſtrumentum bellicū ex quo mors ſit ſecuta numer.141.&.142.an ſit irregularis & quid ſi conſuluiſſet rem illicitam ex qua verisimiliter mors non eſſet ſecutura & deinde mors ſucceſſit an ſit irregularis numero.143.& quid ſi oſtendat tantum futuram vtilitatem numer.144.fol.eo. &. 105.

Conſulens an teneatur ſi ille cui datum eſt conſilium ex interuallo occidat ibi nu.153.fol. eo.

Conſilium ſi fuit reuocatum aut non acceptatū an teneatur cōſulens ibi nu.155.&.156.fo.eo.

Cōſiliū quot modis dicat̄ pſtari ibi.n.132.f. 108.

Conſulens & perſuadens qua pena puniatur ibi nu.163.limita ut in nume.164.165. 166.167. 168.169.170.171.fol.106.

Conſulens an excuſetur ſi erat alias facturus ſaciens et quid indubio ibi nu.158.& limita.nu. 159.160.& quomodo ꝓbetur quod erat alias facturus nu.172.& an iuuet cōſulenti et quid in dubio nu.173.et nu.174.fo.105.&.106.

Conſilium ſi poteſt habere ſe ad bonum & ad malum qualiter fieri debet interpretatio ibi numero.175.fol.eo.

Conſulens an teneatur ad emendam & ſatiſfactionem damni & de quo damno ibi numero.176.& numero.177.fol.eo.

Compoſitio an & quando fieri poteſt & que requirantur in delictis & an per barones hodie in regno comutari poſſit pena corporalis in pecuniariam & fieri compoſitio in tracta.de homi.§.7.numero.12.fol.159.

Clericus ſe iactans commiſiſſe adulterium qualiter puniatur in tract.eodem.§.6.nume. 243. fol.126.Adde mode. Iſpa.in deci.crim.in glo. ſequi de ſuis criminibus gloriam & in gl. maledi.ſuſpenditur enim ab officio & beneficio ut no.in.ca.quam ſit de exce. prela.& ibi Panor.poſt Ioan.and,ac,ſan,reſtituere debet ut & ibi

& ibi qualiter puniatur clericus proferens uerba contra romanam ſedem & pontificem ꝙ ut hereticus puniatur & qualiter cōtra cardinalem & an pena .c. felicis de pen. in 6. ut, per eos in. d. glo. maledici.

Clericus an tradi poſſit curie ſeculari ut puniatur ad mortem & quādo in dict. tracta. de homi. §. 7. nu. 57. fol. 117.

Cle. prime tonſure an gaudeat in delictis priuilegio fori ut per eccleſiaſticum cognoſcatur ibi n. 93. fo. 122.

Adde cōfeſſio facta corā iudice icōpetēti an & qñ faciat īdiciū ꝓſeqre ut ꝑ doct. & maxie mod. i. l. magiſtratibus. ff. de iur. om. iu. et Deci. i. c. at. ſi. cleri. de. iud. cōmuniter qđ nō qñ penitus eſt incompetens ſed prorogabilis tūc facit indicium Bla. i n. l. fi. ff. de queſt. nu. 214. & nu. 218. arguit et limitat tamen in ſecundo niſi reuocetur limita de confeſſione extraiudiciali in clerico que non facit indicium Dec. i. c. at ſi clerici. 11. col. 4. limita. Moder. Hiſp. in deciſ. crim. in glo. tortura.

Cōdemnatus ex ꝓſumptione iuris & de iure an puniaẽ corporaliter et qd de alijs ꝓſumptiōibus et qua pẽa puniẽ condemnatus ex preſumptionibus in lec. nu. 56. fol. 12.

Confeſſio in tortura & nō ꝑſeuerata an noceat & quādo dicatur perſeuerare ibi nu. 16. fol. 5. & nu. 22. fol. 7. Adde qđ ſi quis confitetur in tormentis nō ſtatim eſt puniēdus niſi ꝑſeuerauerit in cōfeſſione. l. i. §. diuus. ff. de cuſt. reo. nec iudex īponet timorē tormētandi oſtendēdo ſibi corā & dicēdo niſi ratifices reiterabo te ad torturam ſed placabiliter dicere debet ei tu. confeſſus fuiſti hoc et hoc ſi feciſti non tormētaberis dic uerū ſi tunc perſeuerat ualet prima confeſſio nec audiatur poſtea dicendo contrarium niſi probet tormētatus iuſtum errorē ex quo fuit inductus ad confeſſionem & debet eſſe interuallū de una confeſſione ad aliam. l. quod. ait. §. fi. ff. de adult. uerba ſunt yſer. in conſti. ſi damna clandeſtina.

Cōfeſſio extorta in tortura legitimis indicijs nō ꝑcedētibus an & quādo noceat ſibi & alijs in trac. de hōici. §. 7. nu. 47. fol. 166. Adde yſer. i di. cōſti. ſi. damna clandeſtina ꝙ. ꝑſeuerata nō nocet nec ꝑiudicat ꝑ. c. reg. tormenta, Bar. in l. de minores. §. ſi pluriū. ff. de q̄ſtioni. Ange. & Imo. i. l. celſus. in fi. ff. de acq. her. Bal. in. l. fi. C. de accuſatio. infi. nouiſſime blan. in re-

Clpe. l. fi. ff. de queſtio. nnm. 221.

erici an torqueantur ſi nō ſunt infames & de crimine diffamati ibi i lec. nu. 161. fol. 37. Adde ꝙ etiā ꝑsbiteri torqueri poſſunt ſtantibus indicijs ut ꝑ Panor. in. c. cū i cōtemplatiōe de reg. iur. & ꝙ adſit cauſa torquendi ut delictū amplia etiā ſi ciuiliter cōtra eū agatur ut nota Pa. & Felip. frā. in. ca. dilectis de apel. dūmodo ſint de crimine diffamati & infames Cor. & Barba. i. c. i. de depo. dicūt eſſe cōmunē licet Alex. in. c. i. de offi. ord. tenuerit contrariū & per Cur. in trac. nobili fol. 15. qui dixit etiā ſi cōtra clericū eſſent mille indicia torqueri nō poteſt niſi ſit diffamatus de crimine & ideo Fel. in. c. de hoc de ſimo. dixit ꝙ cōfeſſio extra iudicialis in clerico. nō facit indiciū ad torturā idē dec. in. cap. at ſi cler. 11. co. 4 fal. & lim. uide mode. Hiſp. in deciſ. crim. in glo. tortu. & ibi an torqueri poſſit clericus ex cōfeſſione facta corā laico & ibi an & quando clericus torquēdus prius debeat degradari et quid in alijs exiſtētibus i dignitate ꝙ ſic licet ſecus ſit in clerico Ana. in. c. i. de fortil. Alex. poſt. Bar. i. l. oēs. C. de decur. li. 10. in alijs tex. in. l. ꝓditore. ff. de re mil. & ibi aūte. Ana. & Bolo. i. cōſil. i. ſi in prima iſtātia nō fuit petitū clericū torqueri an peti poſſit in cauſa apellationis et ibi qualis eſſe debeat tortura clericorum & ꝙ mitior quā laicorū & ibi de ratiōe ꝙ non fidiculis & aculeis & an ſit excomunicatus torqri faciēs ꝑ laicos & an ꝑ manus laicorū torqri poſſet ꝙ non & ꝙ eſt excomunicatus & an ſi eſt uarius t eſtis clericus torqueatur ꝙ ſic ſi non presbiter. et uide in lect. nu. 180. fol. 44. de cerico torquendo & Maran. in ſpe. au. 4. par. infi. 11. diſtinctio

Cōfeſſio facta i tortura aut formidie tormētorū an noceat et an ualeat cōſuetudo ꝙ noceat et quādo dicaẽ facta formidie tormētorū et an ſi facta ſit i carcere & an ſi minaẽ & terreat et qd ſi leuis ſit tortura & limita multipliciter quādo noceret ibi in lec. nu. 172. fol. 41.

Cōfeſſio i dubio an uideaẽ facta metu tormētorum an ſponte ibi, nu, 247, fol, 34.

D

Defenſiõis materiã & an liceat occideř ꝓ ſua defenſiõe trac.de.ho.§.6.n.26.et an peccet & ſi fiat irregularis ſacerdos q ſe defẽdit et occidit ĩ celebrãdo et poſſit celebrare ibi nu.27.fol.115.

Defenſio an ſit licita bãnito ibi nume.28. fo.eo.

Defenderẽ an liceat res occidẽdo ſicut corpus ibi nu.29.& nu.30.& an ex ĩteruallo nu.31.et qd ſi iniuſte res poſſideñ nu.32.& q ꝺ ſi res ſit par ui p̄iudicĳ nu.33.& qd ĩ iure diuino nu 34.& an liceat ꝑſonis eccleſiaſticis et religioſis n.35.& nu.36.et an ꝓ earũ defenſiõe liceat amicos cõgregare nu.37.fol.eo.& 116.

Defenſio quibus liceat & cõtra quos & an bannito & an foriudicato ibi.n.70.fol.19.

Defendere an liceat cõtra officialẽ exequẽtẽ & reſiſtẽtẽ ibi n.73.& an cõtra familiã officialis ibi nu.77.& an & qñ liceat reſiſtere officiali ibi nu.78.& an defecto torquẽtẽ & an cõtra ducẽtẽ ad mortẽ ĩiuſte cõdẽnatis et an cũ amicis ibi n.80.& nu.82.fol.eo.& fol.120.

Defenſio licita ẽ cũ moderamine ĩculpate tutele et ĩ qbus cõſiſtit moderamẽ ibi nu.95.& an eq̃libus armis ibi.n.96.& ſi baſtono ĩſultetur an liceat enſe ſe defendere nu.97.& qd ſi uellet pugno ꝑcutere ille gladio nu.98.& ſi robuſtus pugno ꝑcutit an debili liceat enſe ꝑcutere ibi nu.96.& quomodo intelligatur moderamen ibi numero.100.fol.122.

Defenſio incontinenti fieri debet & quando dicatur incontinenti fieri nume.108.& numero.110.& an articulari debet factum incontinenti & probari ibi nu.109.fol.123.

Defenſio an debeat eſſe neceſſaria ut excuſeť et ſi teſtes dicãt feciſſe ad defenſionẽ & nõ dicãt neceſſariam an probent neceſſariam defenſionem ibi nu.126.fol.124.

Defendendo ſe excedens qua pena puniatur & pro exceſſu ĩ ſe defendẽdo ẽt ex propoſito ibi nu.156.& nu.158.fol.127.&.128.

De uerbis in inquiſitione aut accuſatione de auxilio ſcienter & appenſate in trac.de homicidio.§.4.nume.61.& de uerbis maleficio ſemper aſtent.numero.62. de pluribus inquiſitis qualiter dici debet alter alteri an unus alĳ & alius alĳ numero.63.fol.83.

Dolus requiritur in homicidio ut puniatur pena ordinaria non lata culpa in trac. de homi. §.2. nu.3.& ſeq.& ſtante ſtatuto fol.57.

Deducens dolũ ĩ accuſatiõe & ꝓbat de lata culpa ſuccũbit ſecus ſi deducit latã culpã & ꝓbat dolum condemnatur ibi.nu.7.fol.58.

Dolus an et quãdo cũ dolo cõpenſentur in trac. de ho.§.6.n.104.& ibi nu.105.ſi unus adulterat vxorẽ alterius & alter alterius an cõpẽſentur delicta et ſi uir detinet concubinã an mulier adultera perdat dotem ut compenſentur delicta ibi numero.106.fol.123.

Delicta leuia & grauia que dicantur in trac.de homi.in.§.5.numero.104.fol.100.

Delictũ an ꝓbeť ꝑ inſtrumẽtũ pacis et ĩ dulti p̄ſentationẽ ĩ trac.de homi.§.6.nu.383.fol.156.

Diuturnitas temporis an excuſet a pena ordinaria delicti & homicidĳ ibi nu.385.& an excuſet teſtẽ a ꝑiurio ibi nu.386.fol.eo

Doctori atteſtanti de conſuetudine an credatur in lect.nu.52.fol.12.

Dormiens ſi delinquat an & qualiter puniatur in trac.de homi.§.6.numero.25.fol.114.

Duellum an hodie ſit licitũ vt unicuiq; liceat ĩdicere ĩ trac.de hõi.§.6.nu.337.et q̃ requirãtur ĩ duello nu.338.& an.in caſu quo licitũ ſit duellũ ſi cõdemnať ſuperſedeať in executione ſi duellũ offerať ibi nu.339.qualiter. puniãť iure canonũ dic ut ĩ.ca.1.de cler.pur.in.duc.qđ c.inteligitur quando uoluntarie & non ductus aliqua neceſſitate licet non ineuitabili ut ibi per Panor.& uide in.c.quod indubĳs de penis & ibi Panor.ſi mors ſequatur aut mutilatio membri an efficiatur irregularis & diſpenſari poſſit & quid ſi defenſio non erat ineuitabilis dic ut per Panor.ibi & per.Moder. hiſp.in deciſ.crim.in glo.duellum & in glo. naues ad pugnam.fol.148.

E

Ebrietas an excuſat a pẽa delicti.cõmiſſi ꝑ ebrietatem in trac.de homi.§.6.nu.22.fol.114.

Ebrietatis uitio blaſfemans qualiter puniatur ibi nu.23.nu.24.de pena contra clericũ ebrium tradiť in.c.a crapula de uita & hon. cler. ꝙ ſi monitus non abſtinuerit.ſuſpenditur ab officio & beneficio & uide Moder. hiſp. in dec. crim.in glo.ebrĳ fol.eo.

Executio pene capitalis differtur ſi immineret

periculum uite principis & an acceleretur, in trac. de homi.§.7.nu.76.fol.169.
Executio an acceleret ſi timet dannũ eripi p cõ ſanguineos cõdemnati ibi nu.80.fol.170.
Executio an retardet ſi offerat capere delinquẽtes et latrões & cõtra principẽ conſpiratores et reuelare tractatũ ibi nu 76.fol.169.
Executio an differatur ob tumultum populi ſedandũ ibi nu.79.fol.170.
Executio an differatur ob reditionem rationũ quia magnus campſor ibi nu.82.fol.eo.
Executio mulieris pregnantis an differatur ut pariat ibi numero.83.fol.eo.
Executio differtur ob neceſſitatẽ alterius criminis indagandi ibi nu.84.fol.eo.
Executio an differatur ſi accuſatur de maiori crimine ibi numero.88.fol.171.
Executio an differatur per ſuperuenientem furorem poſt ſententiam ibi nu.89.fol.eo.
Executio an differatur propter accuſationem teſtium de falſo ibi nu.90 fol.eo.
Executio an differatur per appellationem interpoſitã per conſanguineos ibi nu.91.fol.eo.
Executio an differatur per clericatũ qa.effectus clericus ibi n.92.p quẽ puniatur fol.eo.
Executio differtur & liberatur ſi poſt ſententiã liquet de innocentia ibi nu.95.fol.eo.
Executio an ſtatim fieri debet poſt aſumptionẽ corporis Chriſti & an condemnatis denegari poteſt corpus Chriſti ibi nu.102.fol.172.
Error an excuſat a pena ordinaria delicti in dic. tra.de homi.§.6.nu.179.& ibi ſi fuit condemnatus vt eruatur unus oculus uel amputetur vna manus puta dextera et executorem errorem eruat alium uel amputet aliam manum an iterum puniendus ſit & executor puniatur ibi nu.180.& ibi ſi condemnetur titius qui nõ uiuit uel cofitet occidiſſe titium qui uiuit an puniatur ibi nu.181.fol.131.& ſequent.
Eximens condemnatum de manu officialis qualiter puniatur in trac.de homi.§.6. nu 74.& quando & an teneatur uide per Mod.hiſp.in deciſ.crimi.in.gl.uiolentieq; illatores q eximens per uim aliquem de manibus familie uel de carcere tenere tã quã fideiuſſor et ad id qđ tenebatur captus & carceratus & p Iaſ.in §.penales inſti. de actio, poſt fabr.fol.119.
Extenſio an et quando in penalibus admittatur in lect.num.100. fol. 21. in trac.de homi. §. 6. nume.274.fol.140.
Exculpatio offenſi uel condemnati dum ducit ad ſupplicium an & quando proſit exculpato ibi.§.6.nu.356.fol.151.
Error & ignorantia an excuſet a pena ordinaria ibi nume.179.fol.131.

F

Foriudicatus an appellare poteſt & an ſupplicare & ſi reſcribit princeps in ſupplicatione an ualeat reſcriptum abſq; clauſula non obſtante in lec.nume.60.fol.13.
Foriudicatus habetur p mortuo quo ad bona & pſonã & hoſtis reputat publicus & a quocũ q offendi & occidi poteſt nume.61.fol.14.
Foriudi.conſequitur premium de quo ibi in dic. conſti.penam & an ipſo iure conſequatur & an id conſequitur ſi ſe defendendo occidat & qualiter intelligit conſequi premium & ſi ex pluribus delictis ſit foriudicatus an ab omnibus conſequitur premium an ab uno tantum ibi nume.62.fol.eod.
Foriudicatus an aliquo caſu poſſet appellare & an ualet ſtatutũ & conſti.penam q ex contumatia occidi poſſit & contumax non poſſit appellare & in quo differt ſtatutum aditta conſti.ibi nume.63.fol.eo.
Foriudicatus quando capitur & peruenit in fortiam iudicis qualiter proceditur & econtra cum ſit executio ibi nume. 64.fol.10.
Forma citationis in foriudicando qualis eſſe debeat & qualiter proceditur ibi nu.67.fol. eo.
In foriudicando qualiter bannitur. & quid debet cõtinere bannum & quando incipit currere annus i foriudicatiõe & an ifra annũ poſſet foriudicari & an infra annũ poſſet citatus comparere et an capi poſſit infra annũ & infra quod tẽpus ibi nume.69.fol.15.
In foriudicato quotuplex citatio requiritur ibi nume.71.& an unica ſufficit fol.eo.
Foriudicari an poſſit in circulo anni & quando & quid obſeruatur ibi nume. 72.fol.eo.
Foriudic.an habet p cõuicto & confeſſo i aliis delictis q i eo i quo fuit citatus ibi n.73.f.eo.
Foriudiatus an poſſit de nullitate dicere et que poſſit opponere ut nõ moriat ibi nu.74.f.eo.

Foriudicari an poſſit ſi liquet iudici de innocentia ibi nu.76.fol.16.
Foriudicato a bannito an tollatur defenſio & an ualeat ſtatutum & conſti.tollens defenſionem ibi nu.77.fo.eo.
Foriudicatũ an liceat veneno occidere & quando in trac.de ho.§.2.nu.20. fol. 59. & nu. 101. fol.68.& in.§.6 nu.230.fol.136.
Fideiuſſoribus relaxãdo an ſatis factũ ſit reſeripto de retinendo tutel. & in tutta cuſtoſtia. in.§.6.nu.318.fol.145.
Fugere an teneaẽ inſultatus ut nõ teneatur occidens in tract.de homi.§.5.nu.44.fol.92.
Furor an excuſat furioſum a pẽa hõicidij ĩ trac. de ho.§.6.n.13.& qd ſi occidit ante furorẽ an puniaẽ exiſtẽs ĩ furore n. 14.& an ſi furor ſuperueniat poſt ſentettiam an impediatur executio ibi nu.15.fol.114.
Furioſi confeſſio an noceat ibi nu.16. fol. eo. & qd ſi habeat dillucida ĩterualla an pſumaẽ deliqſſe tẽpore ſanitatis ibi nu.18.fo.eo.
Furor qualiter probetur nu.17.fol eodem.
Furtum qualiter puniatur & q̃ ſit pena furti & q̃liter cõtra fures ꝓcedaẽ & an ſimplex cõfeſſio de furto abſq; alia ꝓbatione noceat & an ꝓ pluribus minimis furtis capitaliter puniaẽ & an ꝓ paruo furto pena minuaẽ ĩ lect. nu. 96.fo.19 Adde de pena.cleri.furantis an deponi debet et an ſit.ĩfamis dic ut ꝓ moder.Hiſp. ĩ deciſ.crim.ĩ glo.fures poſt Panor.ĩ c.at ſi clerici de iudi.& Are.ĩ cap.cũ nõ ab hõine eo.ti & Fel.ĩ.c.q̃liẽ & qñ el.2.§. ad corrigẽdos. 5. co.de accuſ.Furans rem ſi neſciat cuius ſit an. teneatur de furto in tra.hõi.§.2.nu.58.fo.63.
Furce an erigi poſſint ĩ domo & iuxta domũ delinquentis & in quo loco erigi debẽt & an in alio loco quã ſolito fieri poſſit executio & an ſuſpẽſus deponi poſſit a furca abſq; licẽtia iudicis ĩ tra. de ho.§. 7. nu.20.& nu.21.fo. 161.
G
Guerram mouens in regno an teneatur crimine leſe maieſta. & que pena & que requirãtur in trac.de homi.§.6.nu.340.& nu.341.& an etiam teneantur de ui publica nu.342. & qua pena teneatur clericus faciens uiolentiam in bonis alterius & an ſicut laicus puniatur & quid in beneficijs ſi facit uiolentiam poſſeſori glo.& Panor.in.c.i.de dolo & contum.& per Fel.in.c.eccleſie ſante marie col. 23.uer. ſequitur eam & beneficio in.c. cum qui depben..in.6.moder.Hiſp.in deciſ. crim. ĩ gl.uiolentie illatores fol.148.&.f.249.
H
Homicidium qualiter probetur & de teſtibus dicentibus vidiſſe rixari & inde ſedata rixa fuit uiſus uulneratus uel mortuus an ſit probatum in lec.nu.105.fol.23.
Homicidium quid ſit & unde dicatur.in trac.de homi.nu 1.§.1. fol.53.
Homicidij ſpecies quotuplex ſit in trac. de homi.§.2.nu.1.fol.57.
Homicidiũ uoluntarium quid ſit ibi nu.2.fol.eo
In homicidio uoluntario dolus & animus requiritur ibi nu.3.fol.eo.
Homicidium eſſe caſuale facit preſumẽ amicitia & conſanguinitas ibi nu.36.fol.61.
Homicidiũ cõmiſſum ex poculo amatorio quia mors fuit ſecuta uel abortiõis cã an teneaẽ de hõicidio ibi,nu.103.fol.68.& d̃ pẽa ſummẽtis poculũ ut faciat abortionẽ nu.105 & d̃ muliere ſumẽte poculũ ut nõ cõcipiat q̃liter puniaẽ nu.106.et d̃ muliere facĩẽte abortũ an & quãdo puniatur & quomodo nu.107fol.69
Homicidium conſanguinei an preſumatur caſuale an doloſum ibi nu.153.fol.73.
Homicidiũ caſuale qualiter puniaẽ iure ciuili canonico & regni et an ſit punibile & de exemplis ĩ caſuali hõicidio & q; dicatur caſuale ꝓ ſequere in trac.de homi.§.3.nu.1.fol.eo.
Homicidium quot modis comittatur in trac.de homi.§.4.nu 1.fol.76.
Homicidiũ clãdeſtinũ q̃liẽ puniaẽ & q̃ requirãtur ibi n.49.& ibi nu.47.ſi teſtes dixerint ui diſſe commiſſum homicidium in tali territorio an probent maleficum clandeſtinum ut pũiaẽ uniuerſitas adde aliqua tradita ĩ homicidio clandeſtino per Maran.in ſpecu.in uer. inquiſitio fol.81. &.82.
Homicidium quot modis committatur & quot modis lingua committatur. homicidium in trac.homi.§.5.nu.1.fol.88,
Homicidiũ ex qbus cauſis excuſeẽ ꝓſeq̃re.materiã.p totũ.§.6.& n.1. & an etas minore & qñ nu.2.& an ĩfans & an adultus & doli capax.

ibi n.4.& ſi geminaſſet delictum an repute ẽ maior numero.5.fol.113.

Homicidiũ q̃ ſit pena introducta ĩ oĩ iure tã diui no et cãonico q̃ꝫ ciuili et regni ĩ dic.tra.de ho. §.7.n.3.fol.158. Adde q̃ homicidiũ iure cano nico computatur inter grauiora & horribilia crimina ut notat Pan.i.c.cũ contingat.6.co. de foro compet.ideo clericus deponendus ẽ. c.cum non ab hõie iunto.c.tue de penis Ana. in.c.i.de patr.qui fil. occi. & uide p hoſti. in ſum.de homi.§.qua penaver.& hoc intellige tur vbi perpetuo detruditur qñ uoluntarie cõ miſſum eſt & priuat̃ beneficio non ipſo iure ſed per ſententiam & cõmuniter concluditur ut p Fel.in.c.ĩquiſitionis de accuſ.& Ana.ibi. poſt Inno.ĩ.c.cũ nr̃is de cona.pbẽ. Dec.ĩ cõſi lio 166.1.uol.Prepoſ.ĩ.c.ſtudeat.50.diſtintio. co.fi.& per Corſ.in ſing.in uer.ſententia el.1. ubi dicit ita cõmuniter teneri licet.Barb.ĩ.di. c.cum nõ ab hõie cõtrariũ tenet et vide p mo der.Hyſ.ĩ deci.crim.in glo.homicide vbi eti am quot modis committitur homicidium q̃ facto,precepto.conſilio lingua,vt no. glo. in c.ſicut dignum de hõi.& q̃ excuſatur homi cidium ex eiſdem cauſis ex quibus laici excu ſantur de quibus per Mar.in.l.1.ff. de ſica. & dicunt 45.cauſas ponere Iacob.boulen.in re peti.l.capitalium §.famoſo.ff.de penis.

Homicidium committens an poſſit eſſe teſtis ibi nu.36.fol.165.

Homicida an & qualiter teneat̃ filijs mortui ad intereſſe ibi.n.37.fol.eo.Ade.Marau.ĩ ſpe.au. 4.par.i.diſt.i.col.vbi haberi extimatio opera rum ad totum corpus & quantum lucrari po tuiſſet ſi uiueret habita etiam conſideratione ad artem & exercitium quam exercebat.

Hereticorum receptatores qualiter puniant̃ fau tores receptatorum & credentes & q̃ ſint pe ne introducte & quid ſi occultat tantũ quali ter puniatur ĩ trac.de here.nu.163.& nu.164. fol.199.vide p Moder.inſp.in. deciſ. crim. in glo.heretici vbi de penis credentiũ fautorum & ibi q̃ ſunt excõmunicati & deponũtur & ibi qualiter intelligitur uerbũ credentes uꝫ nõ q̃ credant eorũ erroribus alias eſſent heretici ſed qa credãt bonos uiros hereticos ita decla rat aut in,ca,excõmunicamus lo,2,de here,et Ana.ĩ.§.credentes & ibi ponit remiſſiue.14. penas hereticorũ ut p Silue.ĩ ſum.ĩ parte here ſis et de pẽis receptatorũ & fautorũ ponũt di cti moderni ẽt ĩ gl.here.recep.q̃ deponant̃ ut ibi et nũquã reſtituant̃ abſqꝫ ĩdulto ſpeciali ſe dis apoſtoliceet eis denegat̃ ſepultura et ſacra mẽta nõ exibent̃ et ammittunt̃ preuilegia.

Hereticus an ſit credens erroribus eorum ibi. in tra.de her.nume.57 fol.183.

Hereticus an ſit potens reuocare aliquem ab he reſi & non reuocat ibi nume.58.fol eo.

Hereticus an ſit faciendo nouam ſectam con tra.fidem ibi nume.56 fol.eo.

Hereticus eſt q̃ cõtra Chriſti.& articulos fidei & contra precepta eccleſie credit vel opera tur ibi numero.6.fol.189.

De proceſſu hereticorũ ꝓſequere ut infra & p̃ mo ad quẽ ſpectat cognitio hereſis ad eccleſia ſticũ an ad ſecularẽ & an ſit mere eccleſiaſti cũ ibi nu.61.folio.184. Adde quado crimẽ eſt mixtum an vterqꝫ iudex procedere poſſit & ſi puniatur una pena iuris ciuilis an alia cano num per eccleſiaſticum puniri poſſit per Ma ran.in.ſpe.au.4.par.i.diſt.5. col. uer.aũte. de hereſi qui iudices cognoſcere poſſunt & quis ſit iudex ordinarius an ep̃s & quis ſede va cante ibi nume.65.&.66 . fol. eo &. 185.& qui dicantur iudices delegati in crimine here ſis nume.67.fol.eo.

Hereticorũ pene ordinarie & extraordinarie q̃ ſint et an pena ignis iure canoꝑũ & regni & an ꝑuilegiũ ꝑſone operet̃ & an ſecularis cogi poteſt ad ĩponẽdũ talẽ penã & an req̃rat̃ ĩcor rigibilitas ut degradari poſſit ibi nu.131.& n. 133.& p quos degradari debẽt nu. 134. & ibi de forma degradationis fol.194. & ſeq. uide & adde Moder.Hiſp.in deciſ.crim.ĩ gl. hereti ubi q̃ ſit pena hereſis q̃ bñficio priuet̃ & ipſo facto & poſt delictũ nõ põt bñficio renũciare & an regula cãcellarie de bñficio poſſeſſo ſub nu.31.habeat locũ ĩ ĩpetrãte bñficiũ heretici q̃ ñ.recuperat tñ beneficiũ ſi redierit ad fidẽ ante tñ ſententiã nõ põt & q̃ pena principa liorũ eſt heretici q̃ degradat̃ & curie ſecula ri tradit̃ niſi uellit ſe corigere & redir̃ euitat, n.penã ignis & degradatiõis tñ ſi tradit̃ ꝑpe tuo carceri redics ꝺgradat̃ niſi relapſus fuerit

nam degradatur & traditur curie ſeculari &
ꝙ in tribus caſibus clericus tradit̃ curie ſecula
ri poſt par. & Feli. in. c. at ſi clerici de iud. &
qñ fuerit inuentus in hereſi et qñ fuerit relab
ſus & qñ ſe compurgauit & reincidit et ſi ab
iurat hereſim detruditur depoſitus in carcere
ut per doct. in. d. c. at ſi clerici & in. ca. pe. de
here. que degradatio poteſt fieri per ſolũ epi-
ſcopum iuxta. ca. i. de her. in. 6.
Infra quantum tempus peti poteſt publicatio
bonorum & an preſcribi poſſunt & infra
quantum tempus nu. 142. fol. 196.
Hereticus an ſit infamis & a teſtimonio exclu-
datur ibi nu. 143. & an ſit excommunicatus
nu. 144. fol. eo.
Hereticus an priuetur omni beneficio ibi nu-
mero. 145. fol. eo.
Heretica mulier an teneatur dotare filiam or-
todoxam ibi nu. 149. fol. eo.
Heretici filij vſq; ad quã generationem priuen
tur a dignitate obtinenda ibi nu. 146. fol. eo.
Hereticus an careat ſepultura ibi nu. 147. f. eo.
Hereticus an a quocunque occidi poteſt ibi nu
mero. 148. fol. eo.
Heretica mulier an gaudeat priuilegio mulierũ
ibi numero. 150. fol. eo.
Hereticus an teſtari poſſit & an contrahere an
educare & an iudicare an eſſe notarius & an
valeant geſta per eũ & an ei legari poteſt et
in teſtamento militis ibi nu. 151. fol. eo.
Hereticus an cogatur ad obſeruantiam iuramẽ
ti ibi nu. 152. fol. 197.
Hereticus an petere poſſit reſtitutionẽ bonorũ et
rerũ eccleſiaſticarũ & an poſſit habere ſeruũ
xp̃ianum & an habere ſinagogã et an ubiq;
puniri põt et an expelli a ciuitate ibi n. 153 f. e.
Hereticus reuerſus ad fidẽ an ordinari põt et an
agere ſi heres iſtitutus ſit & an cũ eo cõuerſa
re & an reſcriptũ ipetrare ibi nu. 154. fol. eo.
Si hereticus eſt papa licet eligi nõ põt & ꝓmo
ueri tñ ſi eligat̃ valet electio ibi n. 155. ſo. eo.
In exterminũ hereticorum euntes indulgentias
ibi nume. 156. fol. eo.
Hereticus punitur alijs penis extraordinarijs ibi
nu. 158. cum ſequenti fol. eo. & qualiter eua-
dantur pene ordinarie & extraordinarie &
primo ſi abiurauerit hereſim & redierit ad fi
dem & ſi noluerit iurare an ſtatim habetur
pro heretico et an bona recuperat ſi abiurat
& de pena relabſis ſtatuta ibi num. 159. for-
ma aũt abiurationis & forma abſolutionis
ponitur ibi numero 160. fol. 198.
Hereſis quid ſit & unde dicatur & qui dicatur
her. in tra. de her. nu. 1. & an ſi gioco ꝓfert uer
ba heretica ibi n. 2. fol. 179. Adde Mod. hiſp.
in deciſ. crim. in glo. heretici qui dicantur
Hereticus an & quando ex ſola uoluntate con-
demnari poteſt ibi nu. 3. fol. eo.
Hereticus pertinax qui dicatur ibi nu. 4. fo. eo.
Hereſis vnde dicatur ibi nu. 5. fol. eo.
Hoſpes ſi dederit potum bãnito tranſeunti an
excuſetur ibi nu. 168. fol. 189.
Hereſis quot modis contrahitur proſequere nu.
6. & primo deſuiando a fide xp̃i etiam nõ de
fendẽdo & leuiter aduerſando ut ibi fo. 179.
Hereſis contrahitur adherendo opinionibus il-
lorũ qui dãnati ſunt ab eccleſia nu. 7. fol. eo.
Hereticus an ſit dubius in fide et qñ ibi n. 8. f. eo.
Hereticus an ſit aſſerẽs uſuras eẽ ꝑmiſſas et qñ
nu. 9. & nu. 10. & an papa diſpenſet fol. 180.
Hereticus an ſit recuſans iurare & quando nu-
mero. 11. fol. eo.
Hereſis an cõtrahat̃ aſſerẽdo uotum paupertatis
nõ includi ſub voto religionis ibi n. 12. fo. eo.
Hereticus an ſit ſi dicat nõ poſſe penitere eũ qui
in peccatis vixit vſq; ad ſeniũ ibi nu. 13. f. eo.
Hereſis an ſit dicere papam non habere pote-
ſtatem dimittendi peccata ibi nu. 14. fol. eo.
Hereſis an ſit dicere imperatorem non eſſe mo-
narcam ibi nu. 15 fol. eo.
Hereſis an & quando contrahatur per nouum
ſenſum & opinionem ibi nu. 16. fo. eo.
Hereſis an contrahatur aſſerendo fornicationẽ
non eſſe peccatum nu. 16 fol. eo.
Hereticus an ſit recuſans ſe purgari in caſu he-
reſis numer. 18. fol. eo.
Hereticus an ſit defendens hereticum & pro eo
aduocans ibi nume. 19. fo. eo.
Hereticus an ſit credendo hereticis ibi numero.
20. fol. 181.
Hereticus an ſit ſi ſteterit per annum in excom
municatione ibi nu. 21. & an non recipiendo
communionem per annum nu. 22. fol. eo.
Hereticus an ſit inuocãdo demões uel idola ſa-

criſicando & perſortilegia nu.23 & nu.24 & de pena ſortilegij clerici vide Moder.hiſp. in deci.crim.in glo.ſortilegij vbi d eponit & de truditur poſt Dec.in.c.at ſi clerici de iudi.& Arnal.Blber.in.c.quoniam de her.in.6. & de pena conſulentis aruſpices & incantatores in glo.conſulere aruſp.fol eo.

Hereticus an ſit qui dicit noctis tempore accedere cum mortuis nu.25.fo.eo.

Hereticus an ſit blaſfemãs deũ ibi nu. 26. & de pena blaſfemie q̃ ſit iure diuino et canonũ p Moder.hiſp.in deci.cri.in gl blaſfemie.fo.eo.

Hereticus an ſit oppugnãdo p̃uilegia eccleſie ibi nu.27.& an contendendo canones & ſtatuta eccleſie aſſerendo papam non habere poteſtatem condendi canones ibi nu.28.fol. eo.

Hereticus an ſit dicendo eſſe poſſe duos uicarios chriſti ibi nu 39 fol.181.

Hereticus an ſit aſſerens papam in temporalibus non habere poteſtatem ſicut in ſpiritualibus ibi nu.29 fol.eo.

Hereſis an cõtrahat per ſimoniã nu.31.& de pena ſimonie per Moder.hiſp. in deciſ. crim.in glo.ſimoniaci ubi ipſo iure priuatur bñficio & deponitur ſi occultus nõ eſt et qui admittantur ad accuſandum ibi per eos fo.eo.

Hereſis an cõtrahatur p ſciſma ibi nu.32.fo. eo. Adde Mod.hiſp.in dec.cri.i gl.ſciſmatici vbi tradit curie ſeculari degradatus declara ut p Io.an Pan.& Dec.i.c.cũ nõ ab hõie de iud. & qñ ſciſma eſſet cõtra eccleſiã quod itellige quando ſciſma eſt cum hereſi ut quia credat eccleſiam eſſe poſſe penes duos iſolidum uel faciendo nouam ſectam & non aſtatuta contra eccleſiam & per A reti.in.d.c.cũ ab hõe.

Hereſis an contrahatur priuilegia eccleſie auferendo ibi nume 33.fol.eo.

Hereſis an contrahatur aſſerendo peccata non dimitti niſi a ſolo deo & non per papam ibi numero 34.fol.eodem.

Hereticus an ſit officialis differens preſtare auxilium contra hereticos ibi nu.35 fol.eo.

Hereticus an ſit negans infernũ & paradiſum et aſſerẽs animam eſſe mortalẽ ibi nu.36.fo. eo.

Hereticus an ſit aſſerens decimas non deberi ibi num.37 fol.eodem.

Hereticus an ſit apoſtata & profeſſus recedens a religione & contrahat matrimoniũ ibi nu 38.fol.eo.quotuplex ſit ſpes apoſtaſie & que ſit pena poſt Panor.in.c.i.de apoſt. per Moder.hiſp.in deciſ.criminali in glo. apoſtati ꝙ pena depoſitionis eſt ſtante in corrigibilitate niſi ſit apoſtata fidei nam punitur vt hereticus.

Hereticus an ſit non conſacrans nec celebrans cum hoſtia conſacrata nu.39. qua pena puniatur celebrando & non ſumat corpus chriſti Mod.hiſp.in deci.crimi.in glo. aliquoties in ſuper celebrando & de pena celebratis ſuper rebus actis ad faciendum ſortilegia in gl. ſuper rebus actis ad faci.ſorti.fol.183.

Hereticus an ſit negans ex latere Chriſti ſanguinem & aquam exiiſſe ibi nu.40.fol.eo.

Hereticus an ſit tenendo animam eſſe ſanguinẽ & ex pñti materia generatã ibi nu.14.fo.eo.

Hereticus an ſit contendens hiſtorias biblie ibi nume.42.fol.eo.

Hereticus an & quando contrahatur pro contumatia ibi nu.43.fo.eo.

Hereticus an ſit perſiſtens in notorio crimine et ſi incorrigibilis ibi nu.44.fo.eo.

Hereticus an ſit recuſans iurare ad purgationẽ ibi nume.45.fol.eo.Adde Moder.hiſp.in deciſ.crim.in glo.in qua ſi defe.ut igni pu.ubi ſi defecerit in purgatione qualiter puniatur clericus & de ipſa purgatione in gloſ.defici probat.leg.

Hereticus an ſit credens hereticis ibi nume. 46. fol.eodem.

Hereticus an ſit epiſcopus inſtituens heredem conſanguineum ibi nu.47.fo.eo.

Hereticus an ſit fauens hereticis ibi numer. 48. fol.eodem.

Hereticus an ſit frangens imaginem Ieſu Chriſti & ſanctorum ibi nu.49.fol.eo.

Hereticus an ſit inuocando demonem ad actum luxurie ibi nu.50.fo.eo.

Hereſim an contrahatur pro apoſtaſiam ibi numero.51.fol.eodem.

Hereticus an ſit ad herens opinionibus reprobatorum ibi nume.52.fol.eo.

Hereticus an ſit aſſerens Chriſtum non eſſe aliquid ſecundum ꝙ homo ibi nu.53.fo.eo.

Hereticus an ſit abiurans & reincidens ibi

numero.54.fol.eo.

Hereticus an ſit officialis recuſans iurare obſeruare ſtatuta eccleſie ibi nu.55.fol.eo.

Hereticus an ſit aſſerens animam rationalē nō eſſe formā humani corporis ibi nu.56.fo.eo.

I

De inquiſitoribus heretice prauitatis.

Inquiſitor heretice priuatis quis eſſe pōt & an minor.40 annis ibi nu.68.fol.185.

Inquiſitores heretice prauitatis habeāt iuriſdictionē inſolidū ſi plures ſunt ibi nu.69.fo.eo.

Inquiſitores delegati in dioceſi epi an habeant priuatiue iuriſdictionē an cumulatiue et quis preferatur ab omnibus citātibus ibi nu.71. et an uterq; ꝓcedat in citādo torquēdo & ꝓcedēdo ſentētiādo et an abſoluēdo nu.72.fo.eo.

Inquiſitores qualiter ſe habere debēt et eorū officiales circa officij executionē nu.73.fol.187.

Inquiſitores an procedere poſſint cōtra epiſcopos de heretica prauitate ibi nu. 74. an poſſint de ſortilegijs cognoſcere n.75. & an poſſint cognoſcer̄ ſup crimine vſurarū n.76.f.e.

Inquiſitores an poſſint incarcerare tormentare & condemnare abſq; interuentu epiſcopi & quot monitiones requirātur & an unica ſufficiat ibi numer.77.& nu.78.fol.eo.

Inquiſitores an poſſint imponere penas pecuniarias hereticis ibi nu.79 fol.eo.

Inquiſitor an poſſit procedere ex ſola ſuſpitione contra diffamatum tm̄ ibi num.80.fo.eo.

Inquiſitor an teneatur ad precium melioramentorum quando bona alienata reuocantur & precium rerum ibi nu.81.fol.eo.

Inquiſitor an poſſit tollere defenſiones & exceptiones reo competentes ibi nu.82.fol.eo.

Inquiſitor generalis an poſſit procedere cōtra quem a papa ſpecialis datus eſt inquiſitor numero.83.fol.eodem.

Inquiſitor contra quas perſonas procedere pōt & an contra laicas & contra exemptas & an dioceſano non requiſito ibi nu. 84.& nu. 85.& an contra uſurarios ut reſtituant num. 86.& an contra prohibentem baptizari iudeum nu.87.& an poſſit concederi vſum armorum & punire turbatorem ibi num.88.& an procedet contra iudeum nu.88.& an procedet contra iudeum receptantem Chriſtianus apoſtata nu.89.fol.eo.

Inquiſitor an poteſt recipere teſtes facta publicatione ibi nu.90.an poſſit ſubdelegare nu. 91.an procedere poſſit mortuo ſubdelegante numero.92.fo.eodem.&.188.

Inquiſitor an poſſit cognoſcere ſecularem ad cōcedendum auxilium & brachium & an punire impedientes ſuum officium et tollere ſtatuta & conſuetudines impedientes officium & an quirere poſt quinquennium & an cogere heredes inquiſiti ad penitentiam & an contra blaſfemantes & an cum teſtibus excommunicatis & an abſoluere & liberare infamatos tali crimine & an excommunicare & priuare predicatores officio predicandi & an proſequi hereticum confugientem ad alienam prouinciam & an poteſt procedere ſimpliciter ſumarie & de plano et an teſtibus nō publicatis & an teſtibus ꝑiuris ibi n.93.f. eo.

Inquiſitores ſi ſint plures an habeant iuriſdictionem inſolidum ibi nu.94 fol.eo.

Inquiſitores qua pena puniantur & qualiter ſi male ſe gerāt in eorū officio ibi nu.195.fo.eo.

Inquiſitor ab epiſcopo delegati quam poteſtatem habent ibi nu.96.fo.eo.

Inquiſitor contra quos poteſt procedere & qui de hereſi inquiri poſſint an epiſcopus & perſone exempte an papa an imperator & per quē & an deponi poteſt ex hoc n.97. n.98.& 99.& a quo papa et imperator & an poteſt facere ſtatutum papa vt papa de hereſi non teneatur ibi nu.100.& ibi an requiratur incorrigibilitas fol.eo.& 189.

Iudei an accuſari poſſint de hereſi numero.101. & de proceſſu hereticorum proſequere ibi numero.102.fo.eo.hereſis equiparatur crimine leſe maie.in procedendo & ꝙ per inquiſitionē procedi ſoleat & per exceptionem numero 101.& per accuſationem nu. 105.fo.eo.

Inquiſitor an ordinem iudiciorum obſeruare ibi numero.103.fol.eo.

In crimine hereſis an requiratur perſone legitimatio in accuſando ibi numero.108. & an requirantur ſollennitates etiam ſubſtantiales & quid ſi accuſatio ſit inepta & an locus apponi debeat ibi numer.109.fol.190.

In inquiſitione de hereſi an requiratur diffamatio

& an litis conteſtatio ibi.nu.110.& nu. 111.& an contra contumacẽ citatũ procedi pōt & fieri poſſit proceſſus ibi nu. 112. an ꝓcurator admitti poteſt & an aduocatus nu 113.& nu. 114 fol 191.

Inquiſitus an ſtatim ꝙ comparet carcerari debet et an epiſcopus debeat interuenire ibi numero.115.fol.eodem.

In crimine hereſis an ſufficiant leues ſuſpitiones ibi nu.16.fol.192. Adde quid dicũt Mod.hiſ in deciſ.crimi.in glo.in qua ſi defecerint ꝙ licet nõ poſſit quis puniri niſi aut probatiões exiſtãt aut cõfeſſio tamen in caſu quo non ſe purgauerint ſuſpecti de hereſi ut heretici puniuntur & habentur pro conuicti & iudex ſecularis ſe non intromittet circa proceſſum.

In crimine hereſis an ad torturã ꝓcedat̃ abſq; indicijs & an pſone ꝑuilegiate torqueant̃ & an talia requirantur indicia ſicut in alijs & an teſtis de uiſu admittatur licet non omni exceptione maior ibi nu.117.& nu.118 & qd ſi extent ſuſpitiones non tamẽ ut torqueãtur qd fiendũ & an purgatio indicenda ſit & an preſumptiones ſufficiant & que ibi fol.eo.

In inquiſitione deduci debet de auxilio preſtito in delicto & non poſt & ꝙ maleficio & non delinquente in tract.de homi.§.4.nume.64. & ꝙ exprimi debet ad tale delictum perpetrandum numero.65.fol.83.

In inquiſitione qualiter probetur negatiua ꝙ auxilium non preſtitit ibi nume.60.fol.eo.

In inquiſitione vt de auxilio teneatur neceſſe eſt ꝙ maleficium fuerit actum & interuenit ut habilius committatur & ſic dici debet in accuſatione ibi numero.66.fol.eo.

Inquiſitione de auxilium et opem preſtante qua pena teneatur ibi nu.69.& quid ĩ cri.leſe maieſta.& ſodomie qualiter puniatur ibi numero.70.fol.84.

In inquiſitione ſequacium & fautorum ibi.numero.15.&.26.fol.78.

Inquiſitio quomodo formanda ſit & que requirantur & an diffamatio & quando non in lec.nume.82.fol.16.Adde de materia inquiſitionis formanda tam generis quam ſpecialis que requirantur proſequere late per Maran. in ſpe.au.in.6.par.in ver.inquiſitio.

In qbus caſibus ex officio & p ĩquiſitionẽ ꝓcedi pōt in regno maxime & an exceptio cõtra inqſitionẽ opponi pōt poſt litẽ cõteſtatã et an copia repertorũ danda ſit et quãdo ibi nu.83. fol.eo.Adde.multa p yſern.in conſti. hij qui ubi an copia dãda ſit & in qbus ꝓcedit̃ ĩſpecialibus et generalibus & de ca.regni ſup hoc dictãtibus & late p Marã.in dic.ver. inqſitio & p yſer.ꝙ copia dat̃ p.c.ſubiungẽdo et p.c. ĩgeneralibus inqſitionibus & anteq̃ det̃ copia reptorũ capi nõ poteſt de pſona & quãdo ſit ĩquiſitio cõtra ſpecialẽ perſonã debẽt ꝑcedere nomina delatorũ ut p gl.ĩ dicta cõſti.hij qui.

Inquiſitione ſi ordo non eſt ſeruatus nũquam imponitur pena ordinaria nu.84.fol.eo.Adde.Mar.in ſpe au.in.4.par.i.diſti. 7. col. poſt Areti.in.6.quoniã de teſt.& Panor.in.c. inquiſitionis & in.c.qualiter & quando el.2.& in.c.per inquiſitionem de elec.& in conſil.25. 1.volu.Cor.in cõſil.19.3.volu.& Maran.in d. 4.par.10.diſtin.in quibus quando proceditur per inquiſitionẽ nũquã imponitur pena ordinaria & corporalis etiã ꝙ conſtet de delicto per ꝓbationes niſi cõſtet per cõfeſſionẽ partis aut qa delictũ ſit notoriũ & captus infragranti Adde etiam Moder. hiſp. in deciſ.cri. in gl.cõfeſſionibus p̃ꝓprijs poſt Inno.& Fel. in.d.c.qualiter & quando.§.licet autẽ ĩ prin. text.&panor.in.c.ſi.de electi.miſſa.prepo.in c.de accuſ.2.q.8. col. 38.& dic & limita quãdo ꝓceſſus ĩquiſitionis eſt nullus & qñ.imponatur pena ordinaria in trac.de homicidio in §.6.in fine numero.387.fol.156.

Indicium ad torturam an & quando facit bannum in lec.nu.70.fol.15.

Indicium indubitatum & ſemiplenum quod ſit & quotuplex.& unde dicatur & de materia indiciorum & qualiter probetur indicium & que & qualia eſſe debent in trac. de homi. §. 7.nu.106.fol.172.Adde quid ſit indicium graue & quid leue ſi de facili contingit ab eſſe graue ſi de facili aut frequenter contingit ad eſſe dic ſecũdum Bal.in.l non hoc in.ſi.C.vnde cog.blan.in.repe.l.ſi.nu.10. ff. de queſtio. & an indicium.ſit. minus ſemiplena ꝓbatione blan ibi.n.51.poſt Dec.ĩ c.tertio loco. de proba.& Iaſ.in.l.admonẽdi.ff.de iuriu.n.47

poſt antiquos & Bru. dicit in ſuo tract. in prin. & per eundem ſub nu.46.in.7.euiden. ꝙ inditium ſiue ſit propinquum maleficio ſiue remotum debet probari per duos teſtes niſi vnus teſtis deponat de ipſo maleficio per ſenſum corporis qa uidit alias quantũcũ ꝗ fuerit ꝓpinquũ ꝓbari debet p duos teſtes et ꝙ tales teſtes deponãt veriſimile & iuri cõſonet nã veriſimile dicit̃ ꝙ magis conſonat iuri communi vt per Ancha.in.c.i. de reſcr.in.6. & Rom in rub.de arb.10. colum.item ꝙ deponit quid rationi cõſonat ſecundum Bal. in l teſtium pen.col C.de teſtib idem quando melius factum narrat vt per Bal.in.d.c. teſtium & Cur.in tract.de teſte.q.19.vt dicit Bla.ibi ſub.32.33.34.in.5.euid.

Indicium an probetur per teſtes ſingulares & an & quando teſtes ſingulares faciunt indicium & quando ſemiplene probationes iunguntur vt probent & requirant vt teſtes probent ad indicium faciendum et an examinati ad informationem probent & quando faciunt indicium in hec.nu.108.fol.24.et 25.quo ad primum an teſtes ſingulares faciant indicium Alex.in conſil.18r.2.vol dicit ꝙ ſi unum indicium probetur per vnum teſtem & aliud per alium teſtem tales teſtes non probant indicium nec iunguntur quia quilibet per ſe eſt imperfectum in genere ſuo p Bal. in.l.ſi quis exargentarijs.ff.de ede.ex doctrina Bar.in.l. 2.§.etas autem.ff.de excu.tut. in declarando regulam quo non proſunt ſingula tanta coadiuuant vt procedat quando plura veniunt ad comprobationem vnius toti ſecus tamen quando multa veniunt ad perficiendum diuerſa tota tunc non iunguntur ſi non ſunt perfecta. Raſa.vero in lege final. C. fam. herc. referente Bru.in d tracta.indi. in princip.dicit plures teſtes ſingulares facere indicium nam unus teſtis facit preſumptionem & ſic plures teſtes faciũt plures preſumptiones que iunguntur vt faciant indicium concluditur tamen ꝙ aut ſumus in remotis in quibus vna probatio non infert in aliam vt quando vnus de inimicitia alius de fama alius de fuga tunc non iunguntur vt faciant indicium ad torturam aut ſumus in propinquis maleficio vt geſtibus & tunc ſi unũ venit ad declarationẽ & verificationẽ alterius probatur indicium vt in exemplo per Bru. quia vnus dicat vidiſſe ticium admenare alter ꝙ erat aſperſus ſanguine alter ꝙ habebat enſem ſanguinolẽtum tunc iunguntur & faciunt inditium quoniam dictum vnius coadiuuat alium & fit cumulatio ex doct. Bal.in.c.licet cauſam.4. col. de probatio.ver.& no.& in rubr.de contra ver.inueſt.& Dec.in.d.c licet & per Socy.in conſil.54.3.uolu.uide Blan.n.l.ſi num. 366.incipi.teſtes plures ſingulares ff.de queſti.ad ſecundum ꝙ teſtes examinati ad informationem non probant niſi lite conteſtata repetantur parte citata & datis interrogatorijs ſcd̃m Saly.c.in.l.ſi.in ſi.c.de q̃ſti.Blã .ibi n.21.3.eui.vbi limitat ex cõſuetudie i ciuitatibus lõbardie & I limita ex preheminẽtia magne curie vt diximus & i hoc diffamato.

Indicia plura an requirantur an uero unum ſufficiat ad torquendũ & que ſint indicia ſufficientia ad torturam ibi nu.109.fol.eo. concluditur relinqui arbitrio iudicis qui regulari debet iuxta iuris diſpoſitionẽ nec debeat eſſe arbitrium tale abſolutum ut per Patris.in conſil.151.4.uol.Bar.tamen in.l.finali.ff.de queſtio.diſtinguit ꝙ aut ſunt indicia generalia & remota ut mala conditio aſſuetus.mala fama & ſimilia & hec de p ſe non faciunt idicium ſed iunta faciunt indicium cum talia de per ſe facile cõtingit ab eſſe cũ ſepe alius cõmittat ſi leue dicitur ideo iungi debet cum alijs & dixit tali in.l.ſi.C.de q̃ſti ꝙ ſi eſſet indictũ generale cõtra plures occidẽtes & dubium ſit qs cõmiſerit ꝙ tũc mala fama unius iunta cũ illo indicio generali facit indicium aut indicia ſunt propinqua maleficio ut unus teſtis de uiſu & cõfeſſio extraiudicialis uiſus admenare et alia ſimilia & tũc unũ ſufficit quia ex tali facile contingit ad eſſe & graue diceretur indicium uide Blan.in dicta.l.ſi.n.39.in.6.euid.

Indiciũ an & quãdo faciat unus teſtis de viſu et que requirantur vt faciat indicium & an per teſtes repulſatos probetur indicium ibi nu. 110.fol.eod.Limitatur niſi aliud vrgeat in cõtrarium tunc non facit indicium adde Blan. in.d.l.ſi numero.316.teſtis de uiſu.

Indicium an faciat fama publica & que ſit fama uehemens & q̃liter ꝓbet̃ fama ibi. n. 111. fol. 26. cõcludit̃ ſolã nõ facere niſi alia cõcurrãt Iaſ. in. l. admonẽdi n. 251 ff de iure iur. Deci. in. c. veniẽs de teſtib. dicũt hanc cõmunẽ licet Ang. ĩ. l. fi. C. de q̃ſti. dicat ꝙ ſi fama ortũ habuerit ex cauſa vrgẽti ꝓbabili et uere ſimili & a fide dignis facit ĩdiciũ et ideo teſtis debet exprimer̃ cauſam fame ut ꝓbet̃ fama vt q̃ ap̃cedebat inimicitia capitalis uel alia cauſa ꝟiſimilis ultra qd' dicat audiiſſe a maiori parte populi & a fide dignis adde Blan in. d. l. fi. nu. 31 r cũ ſe q̃. ver. fama.

Indiciũ an & quãdo faciat fuga & quãdo facit plenã ꝓbationẽ & an & quando fugiens de carcere habeat̃ ꝓ cõfeſſo & an talis fuga faciat indiciũ dic & limita ut n. 112. & nu. 116 fol. eo. et. 28. cõmuniter cõcluditur nõ facere ĩdiciũ ſola ſed iu ncta cũ fama aut alijs Cur. ĩ. l. admonẽdi nu. 132. ff. de iure iu. dũmodo ante accuſationẽ ſeu citationẽ & nõ poſt & tanto magis quando quis aufugit per loca & inſolita vt no. la. de pla in l 2. C. de curſ. pupli. 10. idẽ ſi ob parcialitatẽ idem a ſi familia poteſtatis an fugiſſet deinde citatus comparuit nam non facit indicium & an poſſet ſe purgare iuramento dic ut per Blan. in. d. l. fi. nu. 277. in ver. fuga & ibi de officiali fugiẽte in ſindicatu an facit probationem & an indicium ad torturam num. 288. & an fugam clamore ſeu rumore a loco maleficio faciat indicium ꝙ ſicut per Bel. in pra. in tũ. de queſti. ꝙ dixit ꝙ uiſus fugere a loco maleficij habet indicium contra ſe idem Bru. in tra. indi. idem iſerny. in conſti. omnes qui dixit fugam prope domum facere indicium maxime precedente aclamatione & rumorem Blan. ibi numero. 229.

Indicium an & quando faciat contumatia vt torqueri poſſit ibi n. 114. fol. 27. Adde Alci. in tra. de preſunti in reg 3 preſun. 22. in fine Gel. in pra. in titu. de crim. rem. in patri cõcludit̃ tamen non paſſim ſed qualitate perſone facere indicium item ꝙ aut aufugit ante citationem & fuit contumax citatus & tũc ex fuga citatione, & contumacia torqueri poteſtaut aufugit ſi poſt citationẽ ſed ãte et poſt. delictũ & tũc aut ex cauſa ſe abſentauit & ñ habuit noticiã citationis ſubſecute & non facit indiciũ aut habuit noticiam & non cõparuit & facit indicium ſi poſtea ſponte ſe p̃ſentauerit vide Blan. in. d. l. fi. nu. 293. in ver. contumatia & nu. 272. ubi non reſpondens torquetur.

Indicium an & quãdo faciat inimicitia ibi nu. 118. fol. 28. Adde blan in. l. fi. ff. de queſti. nu. 89. cũ ſeque. vbi ꝙ nõ operatur inimicitia in homidio quando conſtat homicidium perpetratum in rixa uel ex improuiſo & non ex propoſito & appenſate ut per Bar. in. l. poſt cõtractum. ff. de dona uer. quinto preſumitur & Bal. in. l. i. C. de ſicar. item cauſa inimicitie exprimi debet & probari etiã ꝙ parte eſſet incognita ut per. Mar. in ſing. 178. cauſa autẽ eſt multiplex ad cauſandũ inimicitiã aut eni ex iniuiria cauſatur aut ex lite. aut ex opiniõe ex ĩiuria aut, re aut uerbis aut litteris, re dicẽdo conſanguineũ ip̃ſum offendendo in perſonam aut bonis & uerberans pulſans domum per uim introiens bona auferrens vxorem uel rem detinens uel carceratum in vinculis, expellens de domo aut poſſeſſione aliqua ex diuortio non obediendo ſuperiori aut eius ſtatutis non oſculans dum pax datur uerbis iniurians & conuitiaus minans mortem dicens ſe nonciaturum dicens non diligere dicens ſe inimicum nõ loquens nec ſalutans, litteris fit iniuria per libellum carmen aut librum ꝑ litẽ criminalem aut ciuilem omnium bonorum accuſatio criminis caditalis aut non capitalis lis de ſtatu, hiis ut libertate matrimõialis cã monacationis filiationis cã omniũ bonorum uel maioris partis & an lite finita remãeat inimicicitia aduocãdo iudicãdo teſtificando de q̃bus oibus late & optime Marcus ant. Blan. pata in. l. fi de queſti. qui lato poſuit indiciorũ materiam & ſuper inimicitia dixit & adde. Bla. in. d. l. fi. nu. 275 in ver. inimicitia & an ĩdiciũ inimicitie tollatur per reconciliationem factam ibi. nu. 161. ver. reconciliatio.

Indiciũ an & quãdo faciat mẽdaciũ & uariatio ut torq̃ri poſſit ibi nu. 119. fol 29. Adde Blan. in. l. fi. de q̃ſti. qui referẽdo opinionẽ. Bar. dicẽtis torqueri poſſe in. d. l. fi. & yſer. ĩ. conſti. ſi dãna torq̃ri nõ poſſe cum liceat negare factũ etiam mentiendo ipſe diſtinguit aut negat

factum & mendax eſt in hijs que concernũt defenſionem rei ut quia dicat non occidiſſe licet poſtea conuincatur de mẽdatio aut dicat feciſſe ad defenſionẽ & tunc non eſt preſumptio contra eum aut eſt mendax et varius in alijs non concernẽtibus defenſionem ut quia dicat die delicti allocutum fuiſſe cum petro & poſtea dicat eo die non vidiſſe eum uel dicat eo die fuiſſe venetijs & poſtea dicat mediolani & tunc eſt preſumptio contra ipſum non tamẽ dicit an ex hoc torqueri poſſit dic ꝙ ex hoc ſolo non torquetur niſi alia concurrant ut dictũ fuit limita niſi fuerit vanus i tortura ut quia primo unum dixerit & poſtea ductus ad bancum negauerit nam torqueri poteſt ut idem Blan.l.finale.numero.220.

Indicium an faciat inconſtantia trepidatio & titubatio & qñ ibi num.120.fo.eo. Adde.Bel. in tra.in titu.de queſti.colu.4.ꝙ etiam ponit inter premiſſa declinationem oculorum verſus terram nam coniectura eſt & ſuſpitio & de hijs adde etiam Bla.in.d.l.fi.num.159. vbi tunc operari variationem & vacillationem quando variatio eſſet circa negotium principale ut circa locum uel tempus delicti ſecus ſi circa qualitatem delicti ut circa nomen & agnomine delinquentis & originis nam non nocet Pau.& Iaſ.in.l.ſi ex falſis.C.de transa. & quis dicatur varius & quis contradicens varius enim eſt qui primo unum dicit poſtea dicit contrarium nullã varietatis cauſam aſſignans contradicens vero qui primo dixit duo in compatibilia vacillans vero qui dubitãdo & tremendo loquitur & de hijs Ant.de bu.in.c.preterea ver.ſed dubium de teſti.cog. Deci.in.c.quoniam contra nume.63.de probat.Blan.in.d.l fi.numero.263.& quis dicatur mendax ibi numero.166.

Indicium an faciat confeſſio extraiudicialis & quando & quid ſi reuocetur tanquam erronea & an confeſſio facta coram iudice incõpotente & an confitens extraiudicialiter puniatur & qualiter num.121 ſo eo. Adde Cor. in conſilio.263. volum. qui dixit ſiue parte preſente ſiue abſente facere indicium & per Fel.in.c.olim de reſcri.& in c.at ſi cle.6.col. de iudi.vbi ponit in quibus in criminalibus plene probat et per Marã.in ſpe.au.in.6.par. in.5.actu. Adde etiam Blan. in dicta.l.fi. numero.203.vbi intellige & declara ſi probata per duos teſtes item veriſimilis & non aliter nam ſi non eſt veriſimilis non poteſt torqueri nec cogi ad perſeuerãdum ut quia habeat cauſam preheſiſtentẽ ut quia conſiſtit honor vel utilitas in occidendo & per Bald. in .l. clarum eſt.C.de annu. preſt.Cepo. in conſilio.32.Iaſ.& Dec.in.l.magiſtratibus.ff. de iuris.omn.iud.idem dixit Blan. in dicta.l. fin. numero.36.in.5.euid.& ibi numero. 109. an ſtante tali confeſſione extraiudiciali ſi confiteatur in tortura & perſeuerat an requiratur ratificatio Iaſ.in.l.magiſtratibus quod nõ ex tex. & gloſ.in.l.capite quinto.ff.de adulr. Blan.dicit.hoc non probari ſed ſtante veriſimilitudine quia inuentus in domo iam preſumebatur contra adulterum non tamen exprimit an poſſit torqueri dic de hoc vt in lectur.& an reuocari poſſit concluditur ut in lectu.quod poteſt Riminal.vero & ipſe Blã. tenent contrarium reuocare non poſſe niſi doceat de errore nam aut confitetur ex propoſito occidiſſe & tunc nihil operatur quo ad hanc equalitatem reuocatio vȝ quod ex propoſito cum confiteatur de eo quod in animo conſiſtit & confeſſio extraiudicialis plene probat iuxta doctri. Barto.in.l.celſus.ff. de vſu.ideo non reuocat quia animi eſt declaratio aut reuocans allegat errorem in facto proprio & non admictitur niſi probetur aut reuocat doloſe ut euitet torturam & fraus non patrocinatur Bald. vero in .d.l.i.C. de confeſſ.loquitur in confeſſione facta corã incõpetẽte iudice & ita reſidet teneẽ tñ ut ſupra licet euã Dec.in.d.l.magiſtratibus impugnet tñ ipſe & Fel.in.c.at ſi clerici tenent ut ſupra & an pñia partis opereẽ in tali cõfeſſione extra iudiciali & quid operaẽ Blã ibi nu.110.no.tñ ꝙ cõfeſſio facta corã notario ſolo uel corã iudice ſolo nõ dr̃ iudicialis ſed facit indiciũ Socy.l.d.l.magiſtratibus Bar.in.l. cũ ſcimus.C.de agr.& cenſ.Blan.ibi nu.12.

Indicium an & qñ cõfeſſio ſocij criminis et qd requiraẽ & in quibus caſibus ſocius criminis põt de cõſocijs interrogari & qd ſi uariat ut quia

quia primo inculpat & poſtea exculpat cui
dicto ſtetur & quid in teſte & qualiter fiat ex
ceptio quod ſit ſocius criminis ne confiteatur
& an exculpatio ſocij criminis proſit excul-
pato ibi numero.122. fol.30. Adde tamen ꝙ
Bar.in trac.de queſti.4.colum & Iac.de bel.
in pract in tit.de queſti.11. colum. & Gandi.
in rub.quomodo de male.cog per. inquiſiti.
verſi.ſed hodie & Alber.in.l. ea quidem ver.
de conſuetudine tamen.C. de accuſa. dicunt
de conſuetudine italie in omnibus delictis in-
terrogari de conſocijs Blan.tamen in.dic.l.fi.
nume.370.& numer.375.attenta tali conſue
tudine diſtinguit quod aut proceditur per ac
cuſationem & tunc non licet interrogare de
conſocijs aut proceditur ex officio & per in-
quiſitionem & tunc fieri poteſt interrogatio
de conſocio cum ad iudicis officium ſpectet
ex purgare ciuitatem malis hominibus & an
dictũ ſocij criminis faciat indicium Blan. ibi
ponit tria primo an dictum ſocij & nomina
tio facta per reum in tortura in illis caſibus in
quibus de iure permiſſa eſt nominatio. ſecun
do an faciat indicium illis caſibus in quibus
non licet nominare tertio an ſocius aſſuntus
tanquam teſtis non vti reus faciat indicium
contra nominatum circa primum poſt rela-
tionem opinionum maxime Saly.in.l.fin.C.
de accuſa.& aliorum diſtinguit ipſe aut reus
fuit legitime interrogatus in tortura quia pre
cedebant indicia de conſocijs in generali vel
ſpeciali interrogatione & tunc oritur indiciũ
aut non precedunt alia indicia & tunc facit
preſumptionẽ aliqualem & ita intelligit do-
cet.aduerſantes & quando facit indiciũ re-
quiritur primo quod dicat in tortura aut ſta
tim depoſito reo de tortura ſecundum Albe.
in.d.l.fi.ſecundo quod interrogatio fiat in ge
nere & non in ſpecie niſi in ſpe contra aliquẽ
ſit preſumptio & tunc an dictum illud debet
dicere cum iuramento concludit non debe-
re iurare cum deponat vt reus & non ut te-
ſtis ſi ergo non ut teſtis non debet interueni-
re id quod requiritur in teſte & ſic iuramen-
tum & no.in hoc ꝙ dicit ibi quod ſi nomina
tur reus expluribus ſocijs non conuincitur &
deo ex quatuor conſocijs tres non probant
contra quartum licet ſi eſſent teſtes de viſu
ſufficeret ita Alber.in.d.l.fi.2.colum.& ratio
eſt quam no. quia quando ſunt plures con-
ſocij una tantum qualitas indicij eſt & nõ plu
ra nam ut plura dicantur indicia requiritur
quod inter ſe ſint diuerſa non autem ꝙ ſint
eiuſdem generis pro ut ſunt plures ſocij qui
faciunt vnum indicium ſecus ſi eſſent plu-
res teſtes quia vnuſquiſque deponeret deſen-
ſu ſuo & ſic quilibet facit ſemiplenam proba
tionem & indicium de per ſe & quod indicia
debent eſſe diuerſi generis ſentit Bartol. in .l.
unus.§.i.ff.de queſti.& Par.in tracta.ſind.in
verbo torturam in uer.viſo de repetitione ſe-
cundo caſu non facit indicium ad torquendũ
ſed ad inquirendum,tertio caſu quando de-
ponit ut teſtis & nominat alium non facit in
dicium ſed aliqualẽ preſumptionem niſi tor-
queatur tunc faceret indicium ad torturã nã
torqueri poteſt iuxta.l.ob carmen.ff. de teſti.
& glo.in.l.3.§.lex iulia in ver.palam eo.ti.ita
diſtinguit Panormi.in.c.i.de confeſſ. & De-
ci.in.c.quoniã in fine de teſtibus in ſotio cri-
minis ut aut aſumitur ut reus aut ut teſtis.

Indicium an faciat dictũ mandatarij contra mã
dantem eius confeſſio & aſſertio & quando
& an exculpatio mandatarij proſit mandan
ti ibi numero.123.fol.31.

Indiciũ an faciat inculpatio & cõfeſſio in mor-
tis articulo ibi numero.124.fol.eo.Adde Blã.
in.l. fin.ff.de queſt.nume.390.ver.mortui de-
poſitum & ibi de intellectu.l.ſi quis in graui
§.ſiquis moriens.ff. ad ſillen.ut exeo de ſeruo
ad liberam perſonam nõ arguatur & de hoc
in tract.de hõi.§.6.numero.357.fol.153.

Indicium an & quando faciat tacita confeſſio
que per pacem reſultat ibi in lect.nume. 125.
fol.32.Adde.Blan.in.l.fin.numer.306. vbi di-
ſtinguitur aut in caſu in quo licet tranſigere
& non facit aut in caſu in quo non licet tran
ſigere & tunc facit indicium iuxta tradita in
l.tranſigere.C.de tran.ibi Iaſ.& alij de caute
lis ut non inducatur confeſſio ſed quid ſi pax
eſt tractata per communes amicos & nõ eſt
concluſa an ſi examinentur amici & depo-
nant de tractatu pacis facit indicium diſtin-
guit ut ſupra an in caſu in quo licet aut non

…cet ſed intellige quādo pax tractatur aut inter partem inculpatum aut de eius conſenſu ſecus tamen ſi amici hoc tractetur ut multoties vidi & habui in facto non probato conſenſu inculpati & an petitio venie & de cautela in.d.l.fi numero.145.

Indicium an & qñ faciant mine ad torturam & an ex minis ſit rupta pax et an ex minis occidi pōt minās ibi nu.126.fol.eo. Adde Blan. in d.l.fi.179.in ver.mine vbi diſtinguit aut agiē de puniendo quia cōſtat de homicidio commiſſo per talem ut oſtendunt cōmiſſum dolo & ex propoſito & tunc mine ſufficiunt nec diſtinctio aliqua adhibenda eſt an ſit ſolitus aut agitur de torquendo ex quo neſcitur occiſor & tunc ſtantibus minis ſit diſtinctio cōmunis aut ſolitus mittere ad effectum aut nō ut ibi ꝙ licet minis occidere & an iactatio ante delictum faciat indicium per eundē Blā. in.d.l.fi numer.184.& numero.186.

Indiciū an faciat cōuerſatio in loco in quo mortuus reperitur & quid ſi ante domum alicuius reperitur corpus mortuū & quid ſi in domo in qua plures erant reperiaē corpus mortuū an faciat indicium contra omnes & an ſi carceratus reperiatur mortuus in carcere an preſumatur a cuſtodibus & quid ſi habens ſecuritatem aut fideiuſſionem ab aliquo ne offendatur & reperiatur mortuus an preſumatur mortuus a dante ſecuritatem & fideiuſſionem & an uiſus formatus in loco delicti cum enſe vbi aparet corpus mortuum an preſumatur ab eo occiſus & quid ſi in loco propinquo & ſi ſocius reperiatur occiſus in domo ſocij an a ſocio preſumatur occiſus ibi nu.127. fol.eo. Adde Blan.de his in.d.l.fin.nu.195.de reperto prope mortuū cum eſſe poſt Bart. ibi ꝙ facit indicium propinquum & ibidem nu. 298.de mortuo prope domum ꝙ non faciat idiciū ſed preſuntionem niſi fuerit ſolitus dñs domus occidere & niſi preceſſerint inimicitie aut mine aut alia ſimilia per Alex.poſt Bart. in.l.ediles.ff.ne quid in loco pub.& in d.l.finali.n.299.de reperto mortuo in domo ꝙ pſſumptio eſt cōtra exiſtentes in ea facit idiciū doc.in.l.i.§.ſi quis,in uilla.ff.ad ſille.idem ibi nu.30.de inuento in loco delicti vel prope locis dūmodo ſit prope nimis propinquus poſt Par. a quo ſumpſit ſicut & nos intelligit tū ſi erat armatus alias non facit indiciū ad torquēdum & uide in nu.274.ver. taciturnitas de marito mortuo in domo iacente uxore.

Indicium an faciat conſuetudo delinquentis & ꝙ ſit ſolitus talia cōmittere & qualiter probetur infamia & diffamatio ibi num.128.fo.eo. Adde Blan.in.d.l.fi.nu.246.vbi diſputat & concludit non facere indiciū ſicut alij ſed preſumptionem ibi tradit differentias inter indicium & preſumptionem et quotuplex ſit preſumptio & ibi an & quando geminatio delicti tollit beneficium legis aut ſtatuti & concludit poſt Luc.de pē.in.5.verum tū ut Immo.ante nup.ꝙ nunquā ex geminatione ſola proditur beneficium nec crimen magis grauatur niſi ſaltim per tres vices delinquerit & geminauerit reiterauerit delictum de eo autē an faciat indicium per Sāl.in.l.fi.C.de queſt. ubi quando ſunt plures & neſciatur quis comiſerit ſi fuerit ſolitus aliquis ex eis torqueē & per Alex.in conſi 77.& conſil.50.i. volu. idē ſi aliquis eorū fuerit inimicus nā ille torqueē ut p eūdē Blā.nu.175.i uer.inimicitia i ſi.

Indicium an faciat ſollicitatio ut inueniatur malefactor & vltio ſe ingerēs & preſumatur ab eo occiſus & an ꝙ primo inuenit mortuum preſumatur occidiſſe ibi numero. 129. fol. 33. Adde in.d.l.fin.Blan.numero.275.in ver.ſolicitans vbi dicit in facto.

Indicium an faciat receptatio delinquētis in domo & ꝙ ſi defendet & det munera & viſitet ibi num.130.fol.eo.Adde Luc.de pen.in.l.i.2. col.ver.ſunt etiam alia.C.de num. & actu. li.& ꝙ receptatio defenſio uiſitatio & ſimilia faciunt indicium & Par in trac.fin.in uerbo mandauit uer.mandauit dixit ſi filius occidit & probatur ꝙ pater erat prope locū homicidij & ꝙ pater aripuit de manu capiendū & gladium euaginauit & ipſum receptauit ſi pater erat bone fame vel filium reprehendit vel occiſus excuſauit non eſt torquendus & ſic procedunt predicta vbi nulla extat conſanguinitas vel affinitas vel amicitia magna idem ſi vulneratus non erat ei inimicus alias preſumeretur contra receptan

tem uide Blan.in.d.l.fin.nume.202.in verſ. idem dicas in receptatore.

Indicium an faciat obuiatio ne malefactor ducatur ad iudicem vel fecerit eum aufugere ibi nume.131.fol.eo. Adde Gandi.de ſuza in tra. de preſumpt.in.4.indicio Gadi. tamen eſt & Boni in rubrica de indi.& preſenti Balan. in dicta.l.fi.numero.294.

Indicium an faciat ſcientia maleficij & non ꝓhibitio ut ſi ſciuerit & noluerit obuiare cum potuerit ibi nu.132.fol.eo. Adde Blā.in.d.l.fi. nu.303.in ver.prohibere vbi ex quo iure ciuili non teneť defendere & obuiare non facit indicium & limitat niſi ille poſtea fecerit ſe ſocium delinquentis & occidentis.

Indicium an faciat obſtēſio male uie ut ſi ſciret occultatos latrones vel inimicos ſi oſtenderit ad latrões & occiſus fuerit an ex hoc torqueri poteſt ibi num.133.fol.eo. Adde Blan.in.d. l.fi.nu.238.in verſu.ducens.

Indicium an faciat allocutio ad aūte & ſtatim commiſſum eſt homicidium & quid preſumatur ibi.134.fol.eo. Adde Blan.in.d.l.fi.nu. 232.tribus interuenientibus.

Indicium an faciat uiſus aufugere enſe euaginato ibi nu.135.fol. Adde. Panor.& Aret.in.c.3. loco deprobat.poſt Bar.i.l.fur eſt manifeſtus ff.de fur.communiter tenetur non facere indicium niſi ad ſit inimicitia vel mine vel gladium fuerit ſanguinolentum & inuentus fuerit mortuus in loco a quo aufugit Blan.in.d. l.fin.nu.292.in ver.fugiens de habente ſaguinolentem gladium idem Blan.ibi nu.297.in ver.gladium ſangninolentū ꝙ hoc ſolum nō faciat indicium niſi alia concurrāt poſt Bal. in.l.fi.C.de probati.& Areti.in.d.c.tertio loco & Gand.in rub.de indi.indub.& de preſump.dub.ut quia viſus exire de domo ſ qua non erat niſi unum hoſtium in qua erat mortuus uiſus exire pallidus eſſet.n.indicium indubitatū idem eſſet indicium ſi fuerit uiſus admenare gladium licet non uiſus percutere nā torquebitur ut per eundem Blan.in.d.l. fin. nu.302.ver.viſus admenare.

Indiciū an faciat acclamatio ſi in domo audiať acclamare puer qui mortuus ſit & repertus exire de domo an faciat indiciū ut torqueri poſſit ibi nu.136.fo.eo.Blan.in.d.l.fi. nu.290.

Indiciū an faciat mutuatio pecunie ex quo fuerunt facta preparamenta ad occidendum ibi nu.137.fol.eod. Adde Luc.de pen.in.l.i.C. de his qui ſe defen.lib.10.idem iuuando inimicū cum armis equis telis & alijs iuuamentis & per Blan.in.d.l.fi nu.171.in uer.iuuans.

Indicium an faciat reſiſtentia ne capiatur ibi numero.115.fol.28.

Indicium an faciant preparamenta ut emere arma acuere gladium & alia ut ibi nu.138.fol. 33. Adde Blā in.d.l.fi.nu.67.vbi poſt Par. de puteo alia preparamenta ponit vt exercitationem in armis in non ſolito item ſi cum pugione & enſe faciebat experientiam ſuper armatura item arma reponendo in loco vt cuſtodirentur item ſi premonuit amicū aut audito rumore occurrat cum armis vel ſe non moueat ad defendendum & alia ut per Par. a quo omnes ſumpſimus.

Indicium an faciat mala conuerſatio cum malis hominibus & per loca ibi nu.139.fol. eod. Adde Bel.in pra.in tit. de queſti.in .14. indi. extendit idem ſi malos habuerit famulos qui occiderint nam preſumptio eſt contra eum uide Blan.in.d.l.fi.nu.253. idem conuerſatio aſſidua & longa cum inimicis offenſi nā preſumitur inimicus dummodo ꝙ ſit lōga & nō paruo tēpore item ꝙ voluntarie & non coacte vide Blan.in.d.l.fi.nu.163. vbi etiam an a teſtificando excludatur & ibi qui dicantur participes qui adherentes & qui complices.

Indicium an faciat conuerſatio & frequentatio vie & loci in quo homicidium fuit commiſſum ibi nu.140.fol.eo.doct.in.l.iuſto.ff. de vſur.tradunt & ibi de reperto mortuo in ſtrata & neſcitur interfector preſumitur contra eum qui aſſidue conuerſabatur & frequentabat dummodo qui ſolitus ſit talia committere uel inimicitia uel mine vel alia concurrerint limitandum tamen ſi fuerit homo bone vite & fame nam non preſumitur ex hoc ſolo. Adde & vide Blan.in.d.l.fi.nu.72.& nume.75.& ibi de ſtatuto quod male auiati tenean tur de maleficijs commiſſis in ſuis villis ex hoc ſolo quod corpus mortuum fuerit uiſum nec appareat quis occiderit non tene-

tur villa niſi conſtet homines ipſius uille eſſe maleſactores & ibi conuerſari & morari ꝙ no. pro intellectu conſti.reg.ſi damna clandeſtina & cap.reg. ut tunc uilla & uniuerſitas teneatur ſi homines fuerint maleſactores & an ſi tranſeat per loca non ſolita ubi mortuus reperitur an ſit indicium quod non ſolum ut ibi numero.70.
Indicium an faciat incantatio & diuinatio ibi numero.141.fol.34.Blan.in.d.l.ſi.nume.397. in verſ.incantationis ubi tenet quod nec indicium faciunt ad torquendum & ibi de cadauere emittente ſanguinem & numer.408. in verſicu.ſignum.
Indicium an faciat taciturnitas ut ſi ſcribatur epiſtola in qua dicatur de delicto quod ipſe comiſit ſi taceat an ſit indicium ibi numero 142.fol.eodem Adde Blan.in.d.l.fin. numer. 223.vbi quod nec facit indicium ad inquirendum & ibi argui poteſt de cauſa ciuili ad criminalem vbi par.exſtitit ratio.
Indicium an faciat mala phiſionomia & malū nomen ibi numero.143.fol.eo.Adde.Felyn. in prohe.de cre.& Moder.in rubr.ff.ſoluto matri.& per Blan.in.d.l.fin.numer.405. & nu. 406.incipiente nomen & phiſionomia.
Indicium an faciat ſola uiſio iudicis vt ſi uiderit ſolus iudex occidere an ex eius dicto torqueri poſſit ibi numer.144. Adde Blan.in.d. l.ſi.numero.403.fol.eo.
Indiciū an faciat promiſſio pecunie de ipſum non accuſando ibi num.145.fol.eo.
Indicium an faciat ſignum ut quia fuerit viſus puer occiſus in domo & per dies ante fuerit auditus a uicinis clamare ibi numero.146. fol.eodem Adde Blan.in dicta.l.fin.numero 407.in ver.ſignum.
Indicium an faciat locus a communiter accidentibus ibi numero.147.fol.eo.Adde Blan. in.d.l.ſi.numero.157. exemplificans quod ſi communiter aliquid contingit certum genus armorum de ferre & ille appareat ex tali genere armorum occiſus an faciat indicium cōtra ferētem arma vel quia homines certe nationis ſunt ſoliti occidere aliquem pro parua cauſa ut per Bal.in.l.ſi.ff.de here.inſtitu.
Indicium an faciat famoſitas delinquentis ibi numer.145.fol.eo.
Indicium an faciat deprehenſio in delictis ibi numero.149.fol.eo.
Indicium an faciat denunciatio ſindici ibi num: 151.fol.eo.Adde Blan.in.d.l.fin.numero.396. verſi.denunciatio vbi quod ad inquirendum & nō ad torquendum in grauibus in leuibus creditur ut ſi per ſtatuta non ſint prepoſiti ad inueniendum arma.
Indicium an faciat dictum torti qui non debuit torqueri ibi numero.153.fol.36.
Indicium an faciat iuramentum ibi numer.154. fol.eodem.
Indicium an faciat aſtando in maleficio armatus ibi numero.154.fol. eodem. Adde Blan. in.d.l.ſi.numero.236.verſi.aſſiſtentia vbi amplia etiam a remotis aſtando dummodo timidior efficiatur inſultatus ſecundum Alexand. poſt Bar.in l.is qui opem.ff.de fur. limita niſi probet aſtans caſu veniſſe in eum locum ꝑ Bal.in.l.non ideo minus.C.de accuſa.vbi tāto magis eſt preſumptio ſi poſt delctū illi aſtātes fuerint aſſociati delinquentem & per eundem Blan.in.d.l.ſi.numero.101.verſi. aſſociatio vbi aſſociando ſtatim facto delicto non exinteruallo ut per Bald.in.d.l.non ideo minus idem ſi aſſiſtens habuerit amicū aut propinquum qui aſſociauerit uel duxerit ſecure extra ciuitatem vel ad alium locum ſecurum preſumptio eſt contra eum.
Indicium an faciat dictum teſtis examinati qui non debuit examinari & quando & an filius contra patrem & ſeruus contra dominum & & e contra & an familiares & domeſtici & & quid ſi ſint plures an numerus faciat indicium & an ad condemnandum & an in criminalibus numerus ſuppleat defectum & an & quando in ſubſidiū et an inimicus & odioſus & an teſtis inuitus qui non poteſt examinari an examinatus faciat indicium & an uolens an inuitus ī dubio preſumatur examinatus et an & quando minor et impubes faciāt indicium & quando mulier & laicus contra clericum & an infamis & an meretrix publica & an ſine tortura & quomodo itelligitur ꝙ inhabiles admittuntur cum tortura & an teſtis non legitime examinatus & diſtingue

quando teſtis qui non debuit examinari & examinatus facit indicium ibi nu. 152. fol. 34. Adde de laico contra clericum an incriminalibus admittatur per Mode. hiſp. in deciſ. cri mi. in glo. teſtibus conuictos vbi amplia contra clericum exiſtentem in minoribus ut tenet Gemi. in. c. ſicut ſacerdotes. 2. q. 7. feli. ſ. c. de cetero in prin. de teſt. fallit in crimine notorio nam admittitur tex. & Panor. in. c. pen. de pur. cano. itē fallit in criminibus exceptuatis glo. in. c. cūp. de accuſ. in uerſi. laicus fallit in ꝓbatione fame nam fama probari poteſt per laicos contra clericum Anto. in. c. in litteris vlt. de teſt. idem ꝙ corpore uiciati in criminali nō admittuntur Bal. in marga. in uer. mutilate. Adde de premiſſis late per Blani. n. d. l. fi. ſub nu. 327. vbi an recepti parte non citata & an ſine iuramento faciant. indicium n. 330. vbi quando dicitur nomen receptum inter nos & an examinatus poſt terminum facit indicium nu. 339. & an filius contra patrem nu. 344. an minor anni. 14. faciat indicium & ſic dictum impuberis nu. 346. & an dictum puberis & minoris. 20. annis nu. 349. ubi ꝙ facit ſi ex officio recipitur an mulier faciat indicium et an admictatur in criminalibus nu. 350. an teſtis infamis faciat indicium nu. 352. et ibi nu. 353. limita ut predicti admictantur in ſubſidium quando aliter ueritas haberi non poteſt nam tunc predicti faciunt indicium quando tamen factum ſui natura actu & habitu non habet alias probationes ut dicit Saly. & Iaſ. in l. prima. C. de ſum. trin. & Crotus in tract. de teſte numero. 71. & Anto. in capitulo tertio loco de proba. & an teſtes qui compelli non poſſunt ſi compellantur faciant indicium ꝙ non ut p Saly. in. l. ſeruos. C. de teſti. & an ſi uoluntarie deponant ꝙ ſic dummodo in actis appareat ꝙ uoluntarie alias inuiti preſumuntur ſecundum Bar. in aut. preſbiteros la. 2. C. de epiſ. & cler. dic. ut per Feli. in capitulo dilectorum de teſti. cog. qui tamen admittuntur ubi aliter ueritas haberi non poteſt dummodo probetur ut per Feli. in capitulo ſuper eo. de teſti. cog. Blan. ibi numero. 355. uer. teſtis qui cogi an teſtis domeſticus & familiaris faciat indicium per Fely. in capit. in litteris de teſti. ꝙ non limita niſi in domeſtico principis uel in domeſtico ualde honeſto uel in eo qui ueriſimiliter ſcit factū & per alium non ita probari poteſt nā facit indicium dic ut per eundem Blan. in. d. l. fi. nu. 361.

Indicia alia multa in homicidio ut ſi reperitur enſis madefactus ſanguine uel uulnus extat ad menſum enſis & de indicijs in furto & aliis delictis ut appoſitio ſcale in domo faciat indictum ibidem nu. 150. fol. eo. Adde alia indicia in homicidio per Blan. in. d. l. fi. ut inſolita delatio armorum nam deferens arma preſumitur cogitare de rixa & habere malum animum ut ibi numer. 78. & maxime ſi arma detulerit aſtata vel balliſtam uel archabuſiū & numero. 83. ꝙ intelligitur ad probandum animum occidendi premeditatum ſi occiderit idem ſi bona aſportauerit in alio loco ante homicidium ad quem poſtea confugit ut ibi numero. 85. idem ſi bona alienauit donauit uel uendidit & maxime ſi poſt alienationem ex paruo interuallo interfecit & concurrentibus alijs de quibus per Bar. & alios in. l. prima. C. qui bonis ced. poſſ. & per euadem Blau. numero. 86. & de aſportatione ꝙ cauſetur indicium per Saly. in. l. fi. C. de queſt. & de alijs demonſtrantibus animum occidendi & de cauſis ex quibus talis preſumitur animus ut per eundem nu. 188. uer. modus percutiendi ut ſi exiſtens in abſcondito percutiat de retro ſuper capud uel in renibus uel collo uel in loco mortali capite pectore uel uentre idem ſi proditorie & per inſidias ut qa nullo ſtante rancore ſed demonſtrando amicitiam percuſſit retro abſcoditus idem ſi uenerit cū eo tanquam ſocius & amicus uel ſedens in menſa tāquam amicus nulla exiſtente rixa percuſſerit & occiderit vt per Bar. in. l. reſpiciendum. §. delinquunt. ff. de pen. & per doct. in capitulo primo de homici. Blan. ibi numero. 191. & ibi quando dicatur proditor & an occidendo priuatum & per Alexadr. in conſilio. 145. 7. uolum. & de percutiente in capite declara in parte cerebri ut numero. 189. idem ſi magnum uulnus intulit preſumitur habuiſſe animum occidendi uel expluralitate uulnerum ſecundum Alber. in

l.& ſi amici domum ff.de adulte.& in tract. ſta.tertia parte queſtione.67.idem ex geminatione et reiteratione uulnerū vt ibi nume. 195.vbi de geminatione ꝙ delictum non capitale & locum habent in dubio non apparent rixa & preſumitur ex tot uulneribus animus delinquendi ſecus tamen ſi appareat precedens rixa & facto vel uerbis nam non preſumeretur animus occidendi ut per eum idem tempus ut quia noctis tempore uulnerauit uel interfecit preſumitur animus occidendi glo.in.l.furem.ff.de ſica.& per Bal. in conſil.417.5.uol. ut perambulare de nocte & ꝑ loca ſuſpecta & per perſonas ſuſpectas preſumptio eſt ad torturam & Alberi.vbi ſupra & Mantua.in conſil. 325. ut ibidem numer. 198.idem locus delict. commiſſi ut quia in pretorio occidit in eccleſia uel alio loco publico nam non preſumitur niſi ex magna cauſa & deliberate et per Alber.in.d.3.par.tracta. ſta. queſtio.63. & Mantua. in. d. conſil. 325. Blan. ibi numero. 200. idem per tractatum factum nam ſtante tractatu preſumentur deliberate & ex propoſito & ideo ſi plures interficiant & neſcitur quis occiderit licet non debeant puniri capitaliter tamen ſi habito tractatu puniuntur capitaliter ut per eundem Blan.in.d.l. fi. numero. 225. ver. tractatus & ibi quando in rixa omnes torqueri poſſint ſi non conſtat de tractatu ut per Saly.in.d.l.fi.C.de queſtioni. Dy.Rom. & alij Moder. in.l. prima.§. hoc reſcriptum .ff.ad ſillenia.dic. vt per eundem Blan.nume. 230. uer. uita hominis et quis dicitur tractatus & que requirantur per Blanc. in. d.uerſi. tractatus ꝙ ad hoc conueniant alias ſi in rixa non dicuntur conuenire ad hoc ſed caſualiter & ibi dicit ꝙ ſufficit probare tractatum factum licet non appareat de finali concluſione Bal.in.l.multum intereſt. C. ſi quis alt. vel ſib. & ibi numero. 230. ſi. tractatus fuit habitus preſente aliquo & nihil dicente an conſtat de illo tractatu & ꝙ ille fuit preſens per quo gratificando fuit factus tractatus ſi tacuerit & nihil dixit an teneatur de delicto ſecuto dicit ꝙ ſic cum in materia delicti taciturnitas habetur pro conſenſu Iaſ. in.l. que doctis.14.colum. 15. caſu. ff. ſolu. matrimo.& dixit Blan.in numero.232.ꝙ ſecreta conuentio & locutio habita inter plures ſi poſt exeuntes ex loco hominem occiderunt preſumitur tractatus idem preſumitur tractatus ſi nullis uerbis dictis plures agreſſi ſunt unum nihil dicto tamen preſumitur tractatus & ꝙ conuenerint in hoc Anch.in cōſil.217.Blan.numero.234.idem probatur tractatus ex geminatione rixe nam ſi poſt primam rixam ut quia uno die facta poſtea ſi ſequatur ſecundo die preſumitur ꝙ deliberate & per tractatum Blan.in.d.l.fin.numero.233. ver.rixa que omnia conferunt ad oſtendendum animum occidendi & ꝙ deliberato que addi poſſunt in.2.par.trac.de homi.in prin.in uoluntario homicidio ad probandum animum vbi late fuit dictum de indicijs uero furti vltra Par.in loco ſuo in uer. tortura ponit Bla.in.d.l.fi.circa.fi.quia ab eo par. ſumpſit omnia tam indicia furti quam homicidij ideo in multis conuenimus quia omnes ex eodem fonte ſuſcepimus ac etiam a Gan. Bel.Boniſac.Ang.& Hiſp.addidimus tamen vltra docto.alios regni neapolitani Modernos & antiquos & alios multos ad ſaturitatem quo ad ergo indicia furti pro quo ſolitus ſit furari nam ex conſuetudine delinquendi cauſantur preſumptio delicti Blan.ibi numero.409.& ſeq.item vicinitas facit indicium ut per Bar. in.l. dominus horreorum.ff. loca.dixit.enim qui habent noticiam domus ſunt ſuſpecti de furto maxime ſoliti conuerſari in ea Bal.& Saly.idem in.l.ſi ita in.fi.ff.de. fun.in ſtru.ꝙ ſi in aliqua contracta committitur furtum ꝙ vicini & domeſtici & qui notam habent domum torquendi ſunt priuſquam alij limitatur tamen niſi fuerit vicinus bone fame nam ceſſat talis preſumptio & ibi ꝙ preſumptio eſt contra hoſtem de bonis ſubtractis ut torqueatur niſi ſit bone fame idem indicium eſt ſi reperiatur res furtiua penes aliquem niſi oſtenderit a quo habuerit uel fuerit bone uite alias indicium contra eum maxime ſi male fame Bal.& Saly.in.l. inciuile. C.de fur.Blan.nu.416.idem uiſus exire domum cum fardello ſub pallio niſi fuerit bo-

ne vite aut mercator' Ang.in.l.militis. C. de queſtio.niſi concurrant ꝙ uiſus ſit ſtatim ex pendere pecuniam quam non habebat ſed erat eiuſuem forme ſicut ſubtractam ut ibi per Ang.Blan.numero.418. idem ſi de nocte exierit e domo in qua furtum eſt commiſſum ibi numer.419.& de expendente multam pe cuniam eiuſdem forme et ſtampe nume.420. idem ſi ante eſſet pauper & uiſus expendere pecuniam et non reperitur unde habuerit pre ſumitur contra eum nume.421. idem ſi res ſubtracta cedebat ad commodum imputati & non alterius numero.423. ut in inſtrumen to ꝙ ad eum pertinebat idem fuga famuli preſumitur ſubtraſſiſſe numer.423. idem cul pa cuſtodis nam preſumitur contra cuſtodē niſi eſſet factum furtum in loco qui cuſtodiri non poteſt numero.425. idem forma pedis furantis in terra humida facit indicium Al ber.in.l.indicia.C.de rei.uend.Bal. in conſil. 427.5.uol.qui dixit ꝙ iudex non debet pro cedere ad torturam ex furore animi ſed debet habere eum moderatum rationem & intelle ctu ꝙ per motionem & ueſtigia pedum ſigni ficatur qualitas luporum & exſemita pedum cognoſcitur unde tranſiuit latro & de ſcala appoſita ante feneſtram domus Blan.nu.426. nu.428.& de indicio & contumatia quia uo luit reſpondere ꝙ torqueri poteſt ex hoc numero.272.

Indicia qualiter probentur & an contraria indi cia & preſumptiones & probationes & quā do & qualiter et ꝓſequere multas cauſas pur gationis indiciorum uſq; ad literam tex.ibi in lec.numero 155.fol.36.

Indicium an et quando elidatur per probatio nem bone fame ibi nume.158.fol.37.

Indicium an et quando tollatur per exculpatio nem offenſi uel ſociȷ̄ criminis inquiſiti dum ducitur ad ſupplicium quia aut eos in tortura nominauerat ibi numero.159.fol.eo.

Indicia et probationes an & quando elidantur per torturam & quid ſi extantibus probatio nibus torqueatur an ſi perſeuerat ī negatio ne ſint probationes annihilate ibi numero 160. fol.38.

Inimicus ſi occidatur ab alio inimico quam ab accettante mandatum de occidendo cum pe cunia puniatur acceptans de aſſaſinio licet ipſe non occiderit in tracta.de homi. in. §. 5. numero 33.fol.91.

Indultus factus per principem de delictis que de licta cōprehendat & que in eo non cōprehen datur in trac.eo.§.6.nu.347.fol.150.

Indultus particularis ut valeat que requirātur et quid ſi alia delicta committat et non expri mat an ualeat indultus et ſi denuo habeat gra tiam et nō faciat mētionem de prima indulgē tia an ualeat ibi nume.348 fol. 155.

Indultus an extendatur in delictis commiſſis in officio ibi numer.376.et an in crimine ſodo mie ibi et an valeat indultus parte non con cordata et non faluo intereſſe partis ibi nume ro.377. et ſi indulget ſaluo intereſſe partis quod erit iſtud intereſſe numero.378. fol. eo.

Inſtantia an perimatur accuſatio de homicidio et an per perentionem inſtantie tollatur actio criminalis et an in totum vt de cetero accuſa ri non poſſit et quando in tract.de homi.§. 6.numero.368.et an pereat quando iudex ex officio procedit ibi numero.369. et numero. 370. fol.154.

Irregularis an ſit clericus ſi quis occidat aut per cutiat armis clerici in trac.de homi.§.5. nu mero.69.fol.95.

Irregularis an ſit clericus ſi mortuo inferat vul nus ibi numero.149 fol.105.

Iura tranſgredi quibus officialibus liceat et quā do locū habeat ꝙ ꝓpter grauitatē delicti lice at iura trāſgredi in lec.nu.182.fol.32.et in trac. de homi.§.7.num.110.fol.173.

Iuramento an decidanē cauſe criminales ī trac. de homi.§.2.n.41.fol.61.Blan.in.l.fin.nu.61. et n.284. Adde de iuramento purgationis an in criminalibus admittatur per yſer.in.c.i.§. ſi uero fuerit de contro. in teſt. Iaſ. in. l. 3. in prin.5.col.ff.de iure iur.Maran. in ſpe. au.6. par.in.9.actu.7.ſpecie iuramenti.

L

Latrones inſignes qui dicantur et qualiter con tra iſtos proceditur et qualiter puniatur et an ſit neceſſe conſtare de iſta qualitate quod ſit inſignis aut famoſus ut tanquam contra talē procedatur in lec.nume.96. fol.19. Adde

de iſtis latronibus. & clerico latrone qualiter puniatur in capitulo tue de pen.ꝙ degradatur uerbaliter & non actualiter per Panor. in capitulo at ſi cle.de iudi.13.col.uer. ad tertium & Aretin.in.c.cum non homine de iud. 11.col.iure ciuili furca ſuſpenduntur.l.capitalium .§. famoſos .ff.de pen.de his.ut per Moder.hiſp.in dec.crim.in glo.fures.

Laqueus ſuſpenſi ſi fractus & ſuſpenſus cecide rit an ſit liberatus ĩ trac.de homici.§.6.num. 175.fol.91.& in.§.7.numer.19.fol.161.

M

Maie.leſe crimẽ.quot.modis comittaĩ & quot crimen rebellionis & de pena in lec. nume. 88. fol. 18.

Malefici qui dicantur & qua pena puniantur & quis dicatur mathematicus & an de hoc crimine cognoſcet inquiſitor heretice prauitat is & an aſtrologia ſit uera & an ſit hereticum credere influxis celeſtibus & quando ibi nu.102.fol.21.Adde qua pena puniatur clericus ſortilegus per docto.in.cap.at ſi clerici de iudi & Panor.ibi & alios in.c.cum non ab homine vbi Are.& Dec.in.4.caſu de iud. contra Anto.dicunt debere deponi & uerbaliter degradari & in monaſterium detrudi tamen Panor.in.c.2.de ſort.dicit iudicem puni re iuxta qualitatem & quantitatem delicti & animum delinquentis & per Mode. hiſp. in deci.cri.in glo.ſortileg.

Mandatum ſuperioris an excuſat occidentem in trac.de homi §.2.nu.89.fol.67.

Mandatum qualiter & quibus uerbis contrahatur proſequere in tra. de homi.§. 5.nu.36. ſuſequenti fol.91.

Mediator ſi facit alicui iniuriam rixantium animo ſedandi rixam non tenetur de iniuria in trac.de homi.§.2.nu.65.fol.53.

Memoria hominum an & quando & quibus caſibus damnetur in fra. quantum tempus in tra.de homi.§.6.nu.373.fol.154.

Mandatum an contrahatur ſi pater aut dominus dicat filio uel ſeruo ne redeas ad dominum ni ſentiam nouum in. §. 5. nu. 37. & quid ſi uetet occidi numero.38. & ibi nu. 39. fo.91.et. 92.an & quando delictũ & homicidium factum ſeruo uel famulo uel conſanguineo preſumatur factum de mandato domini uel conſanguenei.

Mandaſſe an preſumatur ſi dominus aut pater dicat famulo uel filio malũ eſt hoc factum remanere impunitum ſi filius aut famulus occidat & quid ſi in iuria fuerit facta famulo uel filio & non domino uel patri n.40.et n.41.& quid ſi fuiſſent dicta aduocato aut procuratori nu.42.& quid ſi iniuria fuerit facta cum pugno vel aliter & non cum ferro & dominus dixerit talia uerba & famulus occiderit an dominus teneatur numero.43.& que requirantur numero.48.& an ſufficiant ad torturam nu.50.& nu.51.fol.eo.ſi dominus dicat famulo ut uindictam faciat baſtono & il le gladio an teneatur ibi numero.45.fol.eo.

Mandatum repudians famulus inde occidat an teneatur famulus & quid ſi a principio receptat mandatum deinde repudiat an occidendo teneaĩ dominus ibi nu.46.& n.47.fo.eo.

Mandaſſe an teneatur dominus ſi ipſe recipit iniuriam licite & proferat famulo dicta uer ba de nouo & uindicta ibi nu.49.fol.eo.

Maudato domini uel patris an preſumitur ſi quis interfectus fuerit ſi dominus aut pater loquatur ad aures famulo vel filio & ſtatim quis interficitur ibi numer.53.fol.eo.

Mandatum an contrahatur ſi quis dixerit alicui ſe uelle talem occidere & ille dicat placet fac citius an p̃ſumaĩ manda ſſe & qd ſi annuat humeris ibi numero.54.& nu.55. fol.93.

Mandare dominum uel patrem an preſumitur ſi dominum uel patrem iniuriantem filius vel famulus occidat ibi numero.56.fol.eo.

Mandans an ſit cauſa proxima in delicto facto per mandatarium ibi nume.58.fol eo.

Mãdantẽ ꝗ ſint cauſe excuſandi et an ſi mãdatarius exceſſit fines mãdati ibi n.72.fol.95.

Mandãs ut uulneret ſi occidat an tenetur mandans pena mortis ibi nume.73.& quid ſi mandet occidi & ipſe uulneret ibi nu.74.fol.eo.

Mandatarius ſi erat omnino facturus an excuſetur mãdans & quomodo cognoſciẽꝙ erat alias facturus et qd ĩ dubio p̃ſumaĩ ibi n. 75. et quid ſi mandatarius occidat non ut impleat mãdatum ſed quia eius inimicus an mãdans excuſeĩ ex mãdato ibi nu.76.fol.96

Mandatarius ſi a principio repudiauit mandatum deinde occidit an teneatur mandans ibi nume.77.& quid ſi mandatum reuocauit & mandatarius occidit an mandans teneatur ibi numero.78.& quando dicatur mandans reuocare mandatum ibi numer.79.fol.eo.

Mandatarius ſi attentauit & non compleuit delictum an teneatur mandans & quid in crimine aſſaſſinij ibi numero.80.& an ex ſimplici mandato re non ſecuta teneatur mandans & quid in aſſaſſinio ibi numero.81.fol.97.

Si mandatur committi homicidium in uno loco et in alio ſit perpetratum qui locus apponi debet in libello & quid in tempore & in quo loco puniendus eſſet ibi num.83.fol.69.

Mandatum ut puniatur an precedere debet delictum vel in ipſo delicto ibi num.84.fol.eo.

Mandans an excuſetur ſi delictum non poſſit in eſſe per rerum naturam ut quia cecus mandat fieri falſam ſcripturam ibi num.85.fol.eo.

Mandans an teneatur ſi delictum ſui natura non requirit pluraritatē ut quia mandet adulterium committi ibi numero.86.fol.98.

Mandans an excuſetur ſi dicta teſtium non cōcordant cum rebus ſenſatis ut quia vaxallus mandauit dño vel filius prī ibi nu.87.fol.eo.

Mandatarius ſi non tenetur an mandans excuſetur ibi numo.88.fol.eo.

andatarius an teneatur ſi non conſtat de principali delinquente ibi nume.89.fol.eo.

Mandans ſi per ſe potuit facere & alteri mandauit an ex mandato teneatur ibi numero.90.&numero.91.& an & quando liceat de mandare alteri ſi ſibi liceat fol.eo.

Mandans an teneatur ſi mādatur ingreſſus poſſeſſionis & in ingreſſu committatur homicidium ibi numero.93.fol.eo.

Mandatum ſi eſt in ualidum quia alteri non nocuit an noceat ibi.numero.94.fol.eo.

Mondatarius an ſtatim ſecuto delicto teneatur ibi numero.96.fol.eo.

Mandatarius an portans litteras ſecuto delicto eſſe teneatur & quid ſi alteri mandet an uterque teneatur ibi numero.98.fol.eo.

Mādatarius ubi cōueniri debet ibi n.99.fol.70.

Mandatarius ſi attentauit & non perfecit an teneatur & quid in aſſaſinio & quando conatus puniatur & attentatum & limita ibi numero.100.fol.eo.

Mandatarius an poſit eſſe teſtis contra mandantem & an faciat indicium nu.101.fol.99.

Mandatarius an torqueri poſſit ut oſtendat mandantem ibi numero.102.fol.eo.

Mandatarius ex quibus cauſis excuſetur & an ratione ſuperioritatis mandantis ibi numero.103.fol.eo.

Mandatario ſi iminet periculum ſi mandatum non exeqtur an excuſetur ibi num.105.fol.eo.

Si mādatur artifici ut incidat lingua uel alteri ut laboret in fundo alterius an & quando excuſetur mandatarius ibi nume.106.fol.eo.

Mandatum ſuperioris iniuntum an & quando & quid ſi iminet periculum officialis ibi numero.111.et nume.112fol.100.

Mandans ſi excuſetur an excuſatur mandatarius numero.113.fol.eo.

Mandatarius an poſſit petere terminum ad denunciandum mandanti ut cum inſtruat de defenſionibus & interim ſuperſedere ibi numero.114.fol.eo.

Manus in quibus caſibus pena imponitur & que manus amputanda ſit & an redimi poſſit ſoluendo pecuniam & quid ſi manus ſit arrida & quid ſi caret illa manu et ſi non ſpecificatur in ſententia de qua manu intelligitur in trac.de homi.§.7.numero.24.et de pena truncationis lingue.nu.25.fol.161.

Maniuoltus an quis cogi poſſit vt ſit et carnifex et an ueſtes accipere poſſit ſuſpenſi ibi numero.22.et 23.fol.eo.et an condemnari quis poſſint ob delictum vt ſit maniuoltus et que perſona capi poteſt vt ſit maniuoltus et an ei ſtatui debet ſalarium et quod & dari ueſtes et an capi poſſit vnus ex carceratis et ſibi minui pena Par.in uer.maniuoltus et Bar.in.l.iubemus nullam nauem .C.de ſacri.eccleſ.Bal.et Alber.in.l.fi.§.ticius.ff.de ping.acti.Math.in conſti.omnes officiales Maran.in ſpecu.au.circa finem operis in.3.et ultimo actu execri.in.fi.2.q.

Minor etas eſcuſetur a pena ordinaria homicidij an infantilis an adulta in tract.de homi.§.6.numero.23.24.et quid ſi geminaſſet delictum numero.5.fol.113.

Minor an & quando teneatur ex delicto in omittendo ibi numero.6.fol.eo.
Minor an torqueri poſſit ibi nu.7.fol.eo.
Minor ſi committit homicidium in minori etate an effectus maior puniatur ordinaria pena & ſicut maior an ſicut minor ibi n.8.f.eo.
Minoris confeſſio an preiudicet minori & quid ſi cum curatoris aũte.an poſſit petere ſe reſti tui ibi nume.9.& numero.10.fol.eo.
Minor an & quãdo in delictis reſtitui poteſt ibi nume.11.fol.eo.
Metus inſtantis periculi an excuſet a pena ordinaria homicidij ut in tiranno mandante occidere uel domino famulo vt occidat uxorem ibi nu.173.& nu.174.ſi agreſſus accipiat mediatorem & eo vtatur pro clipeo nec occidatur & mediator ſit occiſus an excuſet fol. 131.
Miraculum an liberet a pena ut quia laqueus ſit fractus & ſuſpenſus cecidit an ſit liber ibi num.75.fol.eo.libido an excuſet a pena ordinaria ibi numero.178.fol.eo.

N

Nuntius portans literas ad occidendum ſi mors ſeqtur an teneat de homicidio uel ſi fuerit explorator i tra.d hõi.§.2.n.115.fo.69.adde.Moder.his,i Dec.crim.i glo. pponere q dixerũt mediatorẽ criminis puniri ſicut delinquẽs & comprehendi in ſtatuto de committẽte delictum per no.in.c.i.de teſt.in. 6. vbi Anchar. & Fili.fran.& no. in.l.ſi ſcienter. ff. de parri.
Naſi truncationis pena in quibus infligitur in tract.de homi.§.6.nu.270.fol.139.
Notorium in notorijs au cadat defenſio in le.numero.41.fol.8.
In notorijs an & quando admittatur appellatio & an in manifeſtis & quando in fragranti & quid & in quo differant & qualiter fiat proceſſus contra captum infragranti & que delicta dicantur notoria & que manifeſta & que fragrantia & que dicantur publica & de cautela quando proceditur per uiam notorij ibidem numero.44.fol.eo.
Notorij ſpecies quotuplex ſit et qualiter & quo modo in eo procedatur & quando ſit delictũ coram iudice qualiter procedatur et quando dicatur ſedere pro tribunali & an requiratur ſcientia et in quibus nõ innotorio delinquente & an in notorijs requiratur partis citatio & qualiter et p quot teſtes probetur notoriũ & an excuſet ab onere probandi et an ab onere allegandi & an allegari poſſit poſt cõcluſionem & qualiter in eo procedatur & an tortura locum habet in delicto notorio & an occidi poſſit delinquens notorius & quando ad mittatur appellatio dic & limita ut ibidem nu.45.fol.9.Adde yſer. de proceſſu quando delictum eſt notorium uel delinquens captus eſt infragranti in conſti.humanitatem & ibi no.dictum Andree ut talis proceſſus fiat quã do ex officio proceditur ſi uero accuſatur auditur in ſuis defenſionibus cũ accuſatio ſit remediũ ordinariũ per qđ ceſſat extraordinarium itelligit ergo ut taliter procedatur cõtra notoriũ aut captũ infragranti quando ex officio pceditur nõ quãdo p accuſationẽ vt ibi.
Negatiua qualiter probetur & an & quando teſtes deponentes ſuper ea de falſo accuſare poſſum ibi numero .156.fol.36.

O

Occidens officialem regis an & quando comittat crimen leſe maie.in lectu.nu.87.fol.17.
Occidere an poſſit familia poteſtatis condemnatum vbi timet ab eo eripi & quando ibi numer.89.& nume.90.fol.eo.& in.§.6.numer. 75.&.78.&.76.&.77.fol.120.
Occiſus an dicatur mortaliter uulneratus etiam ſi ex interuallo moriatur in trac. de homi. §. i.num.2.&.3.& an comprehendatur ſub ſtatuto de occidente num.4.fol.54.
Occidere quis dicatur ibi num.17.fol.eo.
Occidens cum baſtono animo baſtonandi & non occidendi an teneatur de occiſo in.§.2. numero.22.fol.59.
Occidens pugno quia cecidit percuſſus pugno in terrã & mortuus ſit an teneatur de occiſo ibi num.23.& nu.26.& quid ſi in ludo occidat n.25.& an ſi lapide n.25.&.28.de pijciente lapidẽ ex feneſtra & tranſeuntem occidat an teneatur de occiſo num.29.fol.60.
Occidendi aĩus & dolus qualiter & ex qbus pbetur ibi n.30.fol.20.Adde pleniſſime modos pbandi animũ & dolũ per Blan.in.l.ſi.ff. de queſt.ex nono euid.vſq; ad finem vbi ponit ex omnibus indicijs homicidij ibi per eum

traditis ꝓbatur animus dolus tractatus propoſitũ & appenſamẽtum & ibi num. 54. cũ ſeq. ꝙ indubio nõ preſumatur animus & propoſitũ & penſamentũ preceſſiſſe ad occidendũ fallit in latronibus publicis nã iſti ſemper preſumũtur inſidioſe facere nã cum ſint aſſuefacti in his ex tali conſuetudine preſumitur animus & propoſitũ idem in conſueto occidere niſi probetur contrarium in alijs uero non preſumitur animus niſi probetur uide Inno. & hoſt. & Ioan. and. in. c. inter alia de inmu. eccle. & Panor. & alios & per Fel. in. ca. ſicut dignum de homi. & ibi ꝙ animus ex dictis aut facto probatur nam talis preſumitur animus qualia ſunt uerba aut facta & per Albe. in. l. aut facta. ff. de pen. & ibi an animus probetur per iuramentum ut quia iuret non animo occidendi concludit contra Mar. in conſil. 96. ita tenentem ꝙ iuramento nõ ꝓbatur nam poteſt aĩus ꝓbari ex coniecturis et qñ animus ꝓbari poteſt ex cõiecturis nõ ſtat̃ iuramento in depẽdentibus ex animo glo. in clemẽ. i. ꝺ pẽ. Fely. in. c. ſignificaſti de hõi. el. 1. 11. fall. concludit ergo nõ probari iuramento.

Occidendi animus an et quando preſumatur ex percuſſione cum baſtono in capite & an occidendo teneatur de homicidio ibi nu. 31. & nu. 33. fol. eo. & an ex reiteratiõe ꝑcuſſionis in capite preſumatur animus occidendi & ibi n. 35. an. ex cõſuetudine delinquẽdi an per cõfeſſionem & per teſtes nume. 38. & 39. & ex alijs coniecturis et preſumptionibus n. 40. & an iuramento partis nume. 41. fo. 60. & 61.

Occidendi animum & dolum cui incubat onus probandi & quid in dubio preſumatur ibi numero. 44. & 45. fol. eo.

Occidere ſolitus preſumitur occidiſſe ibi numero. 47. fol. 62.

Occidendi animus & dolus ex qbus cauſis excuſet̃ ut ordinare nõ puniat̃ et an quelibet cã et qualiter ea probãda ſit et que ibi n. 48. fo. eo.

Occidens uolentem an teneatur de occiſo ibi numer. 50. & an occidens ſe ipſum careat ſepultura ibi numero. 54. fol. eo.

Occidere proponens ſempronium ſi occidat ticium an pena ordinaria puniatur ibi nu. 57. & ſi uolens percutere et occidat an teneatur de occiſo ibi num. 59. fol. 63.

Occidens mediatorem an puniatur ordinaria pena ibi nu. 60. & quid ſi dolo nu. 62. fol. eo.

Occidens iuſto dolore commotus an excuſatur a pena ordinaria ibi nu. 64. fol. eo.

Occidere uolens ſempronium & occidat ticium et ſempronium an teneatur equaliter de duobus homicidijs ibi numero. 66. fol. eo.

Occidere uolens hominem occidens aſinum an teneatur de occiſo propter animum ibi numero. 67. fol. 64.

Oſtendens malam uiam ſcienter et occidatur an teneatur de occiſo ibi. nu. 81. fol. 66.

Officiales cogens aſſeſſorem ad occidendum innocentẽ an teneatur de occiſo ibi numero. 87. et an preſumatur feciſſe de conſilio aſſeſoris numero. 88. fol. 67.

Officiales ſi indebite poſuerint reum ad torturã et cogerit confiteri et ex confeſſione fuerit mortuus an teneatur poteſtas et officialis de morte ibi numero. 90. idem ſi cogat teſtes ad deponẽdum ex qua depoſitione innocens fuit condemnatus & mortuus an teneatur numero 91. fol. eodem.

Officialis ſi pecunia corruptus iniquã ferat ſententiam et condemnet ad mortem an et qualiter puniatur ibi n. 92. et quid ſi accepit pecuniam ut iuſtã ferat ſententiam nu. 93. fol. eo.

Officialis et iudex ſi iura motus condemnet ad mortem innocentẽ an teneatur de occiſo ibi num. 94. fol. eo. de occiſo an teneatur proferens falſum teſtimonium pecunia corruptus ex quo innocens fuit condemnatus & quid ſi ut dicat veritatem et quid ſi in fauorem inculpati contra fiſcum ibi nu. 95. et qualiter puniatur corrumpens teſtem ibi nu. 96. fol. 68. et in lege cornelia an detur diſtinctio perſonarum occiſi et occidentis et an femina occidẽs teneatur ibi num. 119. et an occidens ſeruum teneatur ſicut occidens liberum nume. 121. et ibi an maſculinum comprehendat femininũ nume. 120. fol. 49. et. 50.

Occidẽs delinquentem an ita puniatur ſicut hominem bone fame et an ita paganum occidens ſicut et chriſtianũ et an infantem ſicut maiorem & an clericum ſicut laicum & an epiſcopũ & cardinalem vel aliũ indignitate

quam non exiſtentem in dignitate & an ita occidens monſtruoſum hominem ſicut rectũ ibi numero.123.fol.70.

Occidens ſeipſum qualiter eius corpus puniatur ibi nu.123.& ibi an clericus percutiens ſeipſum ſit irregularis nu. 124.fol.71.& ſi carceratus ſe occidit aut laqueo ſe ſuſpendit an cuſtos teneatur idem ſi noluit comedere ut fame periret nu.125.fo.eo.

Occidens perſonas coniunctas qualiter puniatur & de materia parricidij ibi nume.128. fo. eo.& an mandans filio ut patrem occidat teneatur de parricidio ibi nu.129.fo.eo.

Occidens patrem ſpiritualem an teneatur de parricidio ibi nu.131.&.132.ꝙ pilatus occidẽs xpum commiſit parricidium & penam parricidij miraculo ſe ſuſtinuit fo.eo.

Occidens officialem ciuitatis an de parricidio teneatur ibi nu.133.fo.eo.

Occidens patrem naturalem vel filium baſtardum an teneatur de parricidio ibi nu.134. & an pater poſſit filium delinquentem occidere ibi numer.135.fo.eo.

Occidere an liceat filio matrem adulteram & ſororem & filiam ibi. 138. & an patris liceat filiam adulteram nuptam aut viduã ibi nu. 139.& ibi ex quibus cauſis iura parricidij amittantur nume.140.fo.eo.

Occidere an liceat patri filium concubeantem cum concubina patris ibi nu.141.fo.eo.

Occidere pater & mater puerum infantem in letto an teneatur & de nutrice occidente & & ſuffocante ibi nu.144.fo.eo.

Pena occidentis patrem & matrem & conſanguineos & parricidij que ſit ibi num.147.& 148.& an ſtatutum loquens de homicidio extendatur ad parricidium fol. 73.

Occidere an poſſit familia poteſtatis deliquentem fugientem & reſiſtentem in d.tra.§.5.numero.115.fo.101.

Occidere an liceat impune regem tirannum in tra.de homi.§.6.nu.84.fo.121.

Occidens iuſto dolore commotus an puniatur ibi nu.170.fo.130.

Occidens calore iracundie an puniatur an uero excuſetur & quomodo intelligitur & infra quantum tempus poteſt declarare factum calore iracundie ibi nu.171.&.172.& ibi de cõfeſſione facta calore iracundie fo.eo.

Occidere an liceat tirannum mandantem occidere alterum & ſi non occidat ꝙ eum occidet ibi nu.173.ubi etiam de domino mandãte famulo ut occidat uxorem et ibi nu.174. de utente mediatore pro clipeo ne occidatur ſi mediator occidatur an excuſetur fo.132.

Occidens libidinis cauſa an puniatur de homicidio ibi nu.176.& ibi an excuſet libido in muliere carcerata nu.177.ubi.an adulterando vxorem dicatur pacem & fideiuſſionem de non offendẽdo rumpere ibi nu.178.fo. eo.

Occidens nocturnum de populatorem aggrorum & diſrobatorem ſtratarum an puniatur ibi nu.186.& an furẽ nocturnum vel diurnum ibi nu.187.vſq; ad nu.192.fo.133.

Occidens debitorem aufugientem & ſe defendentem telo an puniatur ibi nu.192.fol.134.

Occidens transfugam & proditorem patrie & principis hoſtẽ an puniatur ibi nu.193.fo.eo.

Occidens aſſaſſinum an puniatur ibi numero.194.fol.134.

Occidens foriudicatum an teneatur & quando & an fratrem ut patrem aut filium bannitũ & foriudicatum & an proditorie vel exiſtentem impoſſe familie ibi nu.195.fo.eo

Occidens bannitum an & quando teneatur ibi nume.200.& an ualeat ſtututum & conſtitutio vt bannitus & foriudicatus occdi poſſit nume.201.& an occidens ignoranter bannitum puniatur ibi numr.202. & ſi occidat tacium bannitum qui non erat an teneatur nu. 203.& an occidens bannitum qui erat rebannitus non tamen cancellatus de bãno teneatur ibi nu.204.fo.eo.

Occidens bannitum credendo eſſe bannitũ qui non erat an puniatur ibi nu. 206. & quid ſi erat cãcellatus a banno in iuſte nu.207.f.eo.

Occidens maritus adulterum & vxorem repertos in adulterio an excuſetur & que requirantur vt adulterum occidat & quid ſi maritus eſt uilis perſana an requirantur tres denunciationes nume.237.&.238.& an iure regni requirantur denunciationes & an occidi poſſit nu.239.vbi an vxorem pregnantem & an alteri poteſt demandare nu.240, & ibi

an vterq; excuſet mandans & mandatarius & ibi n.241. ſi aufugit vxor an ei teneat maritus cauere de non occidẽdo fo.237.& ſequẽ.

Occidẽs raptorem uirginis an excuſetur & qñ occidi poteſt & per quos ibi num.271. & an poſſint congregari amici nu.272.et an liceat occidere auxiliantes ibi nu.273.fo.139.

Occidens aliquem in duello licito & an excuſetur ibi nu.336.fo.148.

Occidens pater filiũ cõmittentẽ cauſas ingratitudinis an teneatur ibi nu.361.fo.153.

Occidens ſeruũ repertũ infragranti in concubitu cũ domina an puniatur ibi nu.362.fo.eo.

Occidẽs autorẽ rixe an teneat ibi nu.363.f.eo.

Occidens conſanguineus inſultantem cõſanguineũ an excuſet an teneatur ibi nu.364.f.eo.

Occidens aliquem ob tumultum ſedandum an teneatur ibi nu.365.fo.eo.

Occidens volentem per uim ſe & ſuos ſtrupare an teneatur ibi nu.366.fo.eo.

Occidens pugnantem contra patriam an excuſetur ibi nume.367.fo.154.

P

Penam an & quando iudex poſſit penam delicti moderare ordinarius quã delegatus & qñ augere & an minoribus magiſtratibus licet trãsgredi iura & an inferi debet minuendo vel augendo & an in ſententia & quid in dubio an ex cauſa preſumitur in.d.trac. de homi.§.7.nu.123.& an penam ſtatutariam poſſet iudex minuere nu.124.& limita.8.modis fo.175 Adde.Maran.in.4.par.ſpe.au.1.diſti.11.col.an & quando corporalis minui uel augeri poteſt poſt Mar.in ſig.182.& Bal. in.l.& ſi ſeuerior.C.de infamibus & Bart.in.l. quid ergo.§.pena grauior.ff.eo. & Pau.in conſil. 327.2.vol.& Iaſ.in.l.i.ff.de legi.adde ꝙ quãdo iudex recedit a penis in iure ſtatutis quod cauſam debet exprimere & an & quando recedere poteſt a penis ſtatutis a iure & quando debet alias redire & ad quas iudices eccleſiaſtici per Moder.hiſp.in deci.crimi.in glo.canonicis vel ſi nodalibus & ibi quando ad ſi nodales penas.

Penam ſanguinis an iṁponat eccleſia et quam imponit in tra.de here.nu.62.fol.184.

Pene diuerſe quando ſunt impoſite a iure ciuili & canonum an omnes imponi poſſunt ibi numer.165.fol.199. Adde Mar. in ſpe.au.4. par.i.diſtin.5.colum.

Pena an augeatur ratione arbitrij & an in arbitrarijs liceat arbitrari ad mortem & quomodo intelligit & quando & an inferior ratione arbitrij poſſit ad mortem condemnare in trac.de homi.§.7.num.112.& ibi num.113.&.114.quid operetur arbitrium & an ponei ad torturam abſq; indicijs folio.174 uide per Moder.in ſpe.au.4.par.prima.diſtin.9.10.& ſeq.colu.poſt Feli.in.c.ex.litteris de conſti.& Bald.in.ca.i.§.iniuria de pa.iur.fir.& Ana. in ca.inquiſitionis in fi.de accuſ.vbi intelligo per Mara.& limita multis modis in attentatis locum non habeat ſed conſumans & ex qualitate perſone quia officialis offenſus & ibi ſi ex conſuetudine minor pena ſoleat imponi quam mortis ratione arbitrij nõ poſſet arbitrari ad mortem ſed ad ſolitam & aliter limita ut ibi & adde de his arbitrarijs ꝑ Moder.hiſp.in deciſ.crim.in glo.arbitrarius punire ubi põnit multa conſiderari in penis arbitrijs puniendis ut conditionem & qualitatem delinquentis & delicti & quantitatem delictorum & reiterationem & qualitatem loci & alias qualitates ut ibi & ibi ꝙ in caſibus in quibus in penis arbitrarijs ciuilis & ſecularis iudex penam mortis infligere poteſt ita parimõ eccleſiaſtici iudices ad depoſitiõis & carceris & perpetui penã procedere poſſunt & ꝙ conſuetas penas imponere debent per eoſdem in glo.conſuetudinarijs vbi ſolitas imponere debent obſtante arbitrio poſt Bal.in.l.quicunq;.C.de ſeruis fug.& Fel. in cap.de cauſis de offi.deleg poſt Anto.& Panor. niſi tales pene conſuetudinarie fuerint praue & a zelo iuſtitie aliene.

Pena augetur & alteratur ſi delictum fiat corã iudice vt ibi.115 & an ſecundum conſcientiã punire poteſt iudex abſq; probationibus vt quia.vidit occidere & quid ſi tunc pro tribunali ſedeat & quid ſi ſciat innocentem eſſe condemnatum quia alius occidit & tamen confeſſus eſt ſtantibus etiam alijs indicijs uel quia teſtes contra eũ deponant an iudex cõdẽnabit an vero poterit liberare ibi n.116.f.e.

Pena augeatur ex inobedientia quia relegatus ad tempus non paret relegationi nam tempus duplicatur ibi nu.117.fo.eo.

Penam alterat mutatio ſtatus & qualitas vt quia manifeſte commutatur ibi num.118.& nume.119.fo.eo.

Pena ſi minui debet que erit imponenda & que ſi augeri debet & an pecuniariam & ſi corporalem que erit ibi nu.120.fo.175.

Pena remigationis & ſi non ſit appoſitum tempus an perpetuo remigabit & per quantum tempus & an ſeruum poſſit emere & quid ſi aufugiat an capi poſſit pater aut frater ad remigandum ibi num.121.122.fo.eo.& ibi an iudex in ſententia poſſet tempus ſibi reſeruare & unde ortum habuit iſta pena remigationis & an locum habeat in clerico & quid ſi condemnatur an ualeat dic per Moder.hiſp. in deci.crimi.in gloſ.corporalibus quod non infligetur ſacerdotibus.

Pena degradationis & que ſint delicta degradatione digna & de duplici actu degradationis verbali & actuali & in quibus delictis locũ habeat & quid requiratur & an poſſit incorrigibilis in trac.de homi.§.7.nume.58.& ibi an pro homicidio degradetur actualiter nu.59.& que requirantur vt tradatur curie ſeculari num.60.& an degradatus retineat priuilegium tam fori quam canonis ſiquis ſuadente nu.61.& an in aſſaſſinio requiratur degradatio nu.62.& de forma degradationis verbalis actualis & depoſitionis numer.63.& ſi fuit degradatus & traditus curie ſeculari & fuerit oppoſitum de nullitate degradationis quis cognoſcet de nullitate ſecularis an eccleſiaſticus ibi nu.65.fo.168. Adde ex quibus delictis traditur curie ſeculari per Mod. hiſp. in deci.crimi.in glo.exigentibus culpis & an requiratur incorrigibilitas & in quibus caſibus non requirantur per eoſdem in glo. data incorrigibilitate & ibi quando dicatur clericus incorrigibilis & poſt Fely.in.c. cum non ab homine ꝙ poteſtas que datur iudici ſeculari ſuper depoſito incorrigibili nõ exercetur niſi declaretur qualitas incorrigibilitatis & ibi poſt dec.& alios in.d.c. cum non ab homine ꝙ tertio monitus dicitur incorrigibilis & non requiritur incorrigibilitas etiam ubi clericus non poteſt ab eccleſia puniri nec degradatio ſed poteſt ipſo iure accuſari iudicis comprimi ut per Areti.in.d.c.cum nõ ab homine & eſt communis & ꝙ traditus ſeculari puniri debet ad uoluntatem laici & non eccleſie & in quibus fiat degradatio per eoſdẽ in glo.degradari ubi niſi in caſibus expreſſis ut ibi exprimuntur & quod ſine accuſatione non degradatur poſt hoſti.in ſum.titu.de accuſa.§.quis ſit effectus ver.ergo ſine accuſatore & an locum habeat degradatio & depoſitio in clericis exiſtentibus in minoribus ut per Anto in.c.at ſi clerici de iud.& Barb. in.d.ca.cum non ab homine & ibi ex dictis Panor.in.d.c.at ſi clerici ꝙ vbi canon dicit clericum degradandum & detrudendum in monaſterium intelligitur de verbali degradatione et de traditione curie ſeculari per eoſdẽ in glo.ſeculari curie tradi & ibi quare traditur curie ſeculari clerici & qua pena ſecularis puniet & quid ſi depoſitus & traditus curie ſeculari ſi appellaret a ſententia iudicis ſecularis illum condemnantis an appellationi ſit deferendum & ſuper ſedendum in executione et an extraneus etiam appellet ꝙ ſic & de iſta degradatione qualiter fiat & quot teſtes requirantur & an in actuali requiratur numerus per Feli.in capitulo non poteſt de te iu.poſt Panor. & an retineat degradatus priuilegium clericale & ſi celebrat an conficiat corpus xp̃i ꝙ ſi per Panor.in.c.2.de cleri.excommuni. & per Maran. in ſpe. au.4. par.11.diſtin.circa finem.

Pena minuitur ob magna ſeruitia principi preſtita ibi nu.72.fo.169.

Penã minuit bona vita & fama ibi nu.73.f.eo.

Priuilegiũ cardinalis liberat a pena mortis ut ſi apponat pileum in capite idem in filio regis obuianti vel corpore xp̃i nu.74.fo.eo.

Pena mortis tollitur per preſentationem filij a patre factam ibi num.75.fo.eo.

Pena mortis an minuaẽ & libereẽ capiẽdo meretricem in vxorem ibi nu.85 fo.170.

Pena minoraẽ rõne dignitatis ga decurio vel eius filius uel prior ciuitatis ibi nu.86. fol.eo.

Impuniendis delictis an qualitas perſonarũ in-

ſpicienda ſit & quando & in quibus ut magis aut minus puniatur ibi nu.87.fo.eo.

Pena minuitur ratione etatis quia minor īfans aut ſenex ibi nu.94.fo.171.

Pena minuitur ſi de homicidio conſtet per exceptionem & oppoſitionem quia obijciatur crimen homicidij ut non puniatur pena capitis ibi nume.99.fo.172.

Pepa an minuatur rōne conſanguinitatis quia agatur inter conſanguineos ibi nu.100.fo.eo.

Pena an minuatꝰ quia nō ibi cōmiſſum delictū ſed alibi & extra territoriū ibi nu.104.fo.eo.

Pena an minuatur ex multitudine filiorum delinquentis ibi nu.105.fo.eo.

Pena an minuatur ob detectionem coniurationis contra regem & an ratione priuilegij ut quia ſi confugiat ad domum alcuius qui habeat priuilegium liberationis & alias cauſas proſequere num.106.fo.eo.

Penam de cauſis augentibus & primo ex conſuetudine deliquendi et delictorum reiteratione ibi nu.107.& quid ſi reiterauit plura delicta minima & pecuniaria & per quot actus dicatꝰ ſolitus & īducatur cōſuetudo ibi et qd ſi pena ipſo iure infligatur fo.173.

Pena an ex contumatia augeatꝰ ut inforiudicato per annum perſeuerante ibi nu.198.fo.eo.

Pena an augeatur ex qualitate perſone occiſi ut ſi occidatur officialis regis aut alie pſone ibi n.109.& an ex qualitate delicti ibi.n.110. f.e.

Pena an augeatur ratione mali exēpli ut ibi nu. 111.ut in poculo amatorio ex quo mors fuerit ſecuta nā ex culpa ratiōe mali exēpli ad mortē cōdēnatꝰ fo.174.& ibi per Maran.in ſpe. au.4.par.diſti.11.col.ver.ultimo pro hac diſtinctione vbi proſequitur caſus in quibus ꝓ culpa pena capitis & ordinaria punitur ut ratione mali exēpli & ī caſu.l.i.C.de.va. Car. in.l.milites.C.de cuſto.reo.& Oldr.cōſi.92. & ibi per Maran.an & qñ pro culpa puniri poſſit corporaliter & an pro leui & leuiſſima & an in.l.aquilia ꝙ ſi ex dolo aut culpa criminaliter ſi leui aut leuiſſima addandū et per Iaſ.in.l.in actionibus de iuri. iur. & per Alex.cōſi.76.i.vol.& Pau.cōſi.177.2. volu.

Pena ordinaria nō imponitur ubi dolus nō adeſt in tra.de homi.§.2. nu.4.etiā ſtante ſtatuto ꝙ occidens occidatur nō punitur pena ordinaria ſi dolus nō adeſt licet adſit lata culpa ibi nume.5.fo.57.

Pena corporalis an pecuniaria imponatur pro lata culpa ibi nu.6.58.& nu.104.69.& in .§. 6.nume.185.fol.133.

Pena augetur ex reiteratione ibi nu.34.fo. 116.

Pena temperatꝰ vbi ex pſumptionibus dānatꝰ ibi nu.46.fo.eo.& dicto tra.§.5.nu.51. fo.92.

Penam ordinariam excuſat inconſultus calor iracundie ibi nu.63 fo.94.

Penam minuit immo liberatꝰ ſi pater preſentet filium delinquentem ibi num.36.& an ſi filius preſentet patrem bannitum liberetur ibi nume.137.fol.91.

Pena an minuatur rōne infantilis etatis & minoris & adulti in tra.de homi.§.6.num.2.& an ratione ſenectutis ibi nu.12.& an ratione furoris nu.13.& an ratione demētie & inſanie nu.19.& 20.& an ebrietate nu.22. & an dormiendo.25.an defendendo nu. 26. an per dignitate nu.21.fol.113.&.114.

Pena minoratur rōne iracūdie vt occidens per iracundiam deportetur ibi nume.157.fo. 128.

Pena mortis an imponatur ubi condemnatur ex preſumptiōe a lege inducta ibi nu.168. fo. 130.& ſi iuſto dolore cōmotus occidar an et qñ excuſetur a pena ordinaria ibi nu.170.& quando calore iracundie ibi nu.171.fo.eo.& an a pena ordinaria imprudentia excuſet ib nu.183.& an neceſſitas ibi nu.184.fo.eo.

Puniri an poſſit mulier pregnans condemnata ibi nu.321.fol.145.

Pena an & quando excuſatur propter multitudininem delinquentium ibi nu.346.fo.150.

Pena an excuſetur ex conſuetudine loci ibi nu. 154.fol.152.

Pena an minuatur ex diuturnitate temporis ibi nume.385.fol.156.

Pena quid ſit & quid executio pene in trac. de homi.§.7.nume.1.&.2.fol.158.

Pena furcarum in quibus caſibus imponatur ibi numer.5.fo.eo.

Puniri an poſſit corpus mortuum & in eo fieri executio ibi num.13.fo.160.

Pene diuerſe ſi imponende ſunt pro homicidio vel alio delicto vt vna per ſtatutum et alia

iure cōmuni & q̄ pena īponēda ſit ſtatutaria an iuris cōmunis ibi n.14.fol.eo.et in penis alter natiuis cuius erit electio ibi nu.15.fol.eo.

Pene diuerſe ſi concurrāt in homicidio aut alio delicto ut maior aut minor que prius erit im ponenda ibi numero .16. & ſi condemnetur homicida aut alius delinquens ad penam ca pitis vel furcarum & non dicatur ꝙ moria tur que pena imponenda ſit et an talis ꝙ mo riatur ibi numero.17.fol. 161.

Pena capitalis que dicatur ibi numero .18 fol. eo.& que ſit pena capitalis per Mara.in ſpe. au.4.par.i.diſtin.10.col. & in.2 .diſtin.

Pena an duplex imponi poſſit pro homicidio ut pena manus & mortis ibi nu.26.fol.162.

Pena pecuniaria ſi puniatur homicida per ſtatu tum in loco domicilij & in loco delicti pena mortis ſi in lo co domicilij puniatur pena pe cuniaria an in loco delicti puniri poſſit pena mortis ibi numero.27.fol.eo.

Per ſtatutum ſi homicida puniatur in pena pe cuniaria ſoluenda infra.15. dies alias decapi tatur an ſtatim elapſis .15.diebus decapitari debet ibi numero.28. fol. eo.

Pene alternatiue ſi darentur in homicidio cuius eſſet electio rei an iudicis & an iudex dabit electionem morituro ut eligat genus mortis ibi numero.47.in penis infligendis que ſint attendenda ibi numero.48.& que pena im ponitur pro homicidio iure canonum ibi nu. 49.& ibi de pena perpetui carceris & alijs penis corporalibus & an ius canonicum & quid ſi dicat canon imponi penā mortis quo modo inteligitur ibi nume.51.&an pena dam nationis in meta llum & pena perpetui carce ris an morti equiperetur & an imponi poſſit per eccleſiaſticum perſonis laicis ibi numero. 52.& 53.& an iudex ſecularis dannare poſſet ad penam perpetui carceris & an condem nando ualeat ſententia & an damnatus ad perpetuos carceres efficiatur in ſucceſſibilis & an teſtabilis ibi numero.54.& numer. 55. fol.166.& ſeque.Adde plene de iſta pena per petui carceris iure canonum per Moder.hiſp. in dec.cri.in glo.actu.perpetum carcerem dā nati vbi an teſtari poſſit taliter cōdemnatus & an ei relinq poſſit ꝓ alimētis & an epiſco pi ſunt irregulares ſi in arto loco et carcere po nant carceratos vt citius moriantur ex defe ctu aeris ꝙ hic & an in caſibus in quibus iu re ciuili imponitur pena mortis iure canonū ꝙ detrudatur in carcerem ꝙ non niſi ex preſ ſe dicat iure canonum Aret.& Dec.in. c. cū non ab homine de iud.& ibi ꝙ ſi nolit agere penitentiam in monaſterio ꝙ ponatur im per petuo carcere et ibi datur regula ꝙ ubi de iu re ciuili imponitur pena mortis iure canonū depoſitus detruditur in carcerem ita uero penā mortis detrudit̄ ī monaſteriū & ibi quā do ponat̄ pēa ꝑpetui carceris & monaſterij & ꝙ equparet̄ damnationis in metallū & an dicat̄ capitalis pēa ꝑpetui carceris & in qbus locis ſtatuat̄ iure cāonū & qn̄ & de pena de truſionis in monaſterium & quando per eoſ dē,in glo.monaſteriū detrudi poſt ꝑpo..in.c. ſi euāgelica.55.diſtin.ubi clericus ſi nō ē ſuffi ciēter punitus ꝓ prauitate delicti cū ſola de poſitiōe detrudi pōt in artū monaſteriū & de pena exilij iure canonū ī glo. in exiliū mitti et ibi quādo pēa exilij īponēda ſit et an epus uel uicarius poſt q̄ ī exiliū miſſus eſt clericus ꝓ pter crimē an poteſt ab exilio reuocari ꝙ nō et ꝙ ſolus pnceps reuocat et qd ſi clericus eēt de facto ī exiliū miſſus an poſſit ꝑ eundē iudi cē reuocari ꝙ ſic & de pēa depoſitionis ī quī bus caſibus & delictis deponit̄ ꝑ eoſdē ī glo. deponi ubi ꝙ ī caſu mortis iure ciuili iure ca nonū preponit̄ ꝑ Fe.& Dec.ī.c.at ſi clerici de iud.et ꝑFel.ī.c.qualit̄ el.2. §. ad corigēdos de accuſ.et ibi qd ſi depoſitio & ſi ſimpliciter de ponat̄ an ꝑpetuo ſit depoſitus ſi nō dicat̄ ubi Dec.5.no.ī.d.c.at ſi clerici & ꝙ ī magnis & grauibus criminibus et ibi an depoſitus poſſit a iudice ſeculari puniri & d̄ pēa v̄berationis ꝓ delicto & an poſit ꝑ laicū de mādato epiſco pi ꝑ eoſdē ī glo.v̄erberare et ibi an ſit irregu laris ſi talit̄ v̄beret̄ ꝙ ſanguis exeat nō & de pēa minaciōis ꝑ eoſdē ī glo.corporalibus poſt Card.in cōſil.94.et an dānari poſſit clerici ad triremes ꝙ non & ibi unde ortum habuit & quod ſi condēnetur vel ad metallū an ualeat ꝙ ſic ut ibi.

Pena aut mutetur an ſit in uſu & cognita iure canonum ibi numero.56.fol.eo.

Penam priuationis beneficij an epiſcopus commutare poſſit in pecuniariam ibi numer.69. fol.169.&c adde quando eccleſiaſticus imponet penas pecuniarias pro delicto &c quid ſi in bonis non habet an licet in corpus quod ſic per Moder.hiſp.in deciſ.crim.in gloſ. penis alijs pecuniarijs &c in gloſ.ſtupri poſt Panormita.in cap.ut clericorum de vita &c honeſt.cleri.vbi quod iudex eccleſiaſticus poteſt imponere penam pecuniariam clerico pro ſuo arbitrio vltra alias penas ſpirituales quando ille non ſufficerent &c ſi non ſoluet licet in corpus ut ibi adde etiā Maran. in ſpe. au.i.diſtin.4.par.3.colum.quod ſi pena integre non eſt irrogata poteſt pars petere ſatiſfactionem ſibi fieri de iniuria ut per eum.

Pene homicidarum ex quibus cauſis minorantur aut differantur proſequere ibi numero. 70.&c ibi an vtilitas publica quia eſſet magnus artifex.fol.eo.

Pene executio capitalis an in grauibus accelerari debeat ut in magnis latronibus ibi numero.71.fol.eo.&c de primo quod minui poteſt Iaſ.in.l.i.ff.de leg.quia excellens in ſcientia Mar.in ſingu.182. Maran. in ſpec. au.4. par.11.diſtin.11.colum.

Perſuadere quis dicatur &c in quo differt a cōſilio &c que ſit pena perſuadentis in tracta.in §.5.numero.178.&c numero.179. &c de ſollicitante &c hortante numero.180.fol.75.&c ſi inquiritur de mandato &c probetur de perſuaſione &c inſtigatione an condemnetur ibi numero.181.&c an ſubiector teneatur ſicut perſuadens ibi numero.183.fol.eo.

Percutiens officialem regis volentem an teneatur crim.leſe maie.in tracta.de homi.§.2.numero.51.&c an clericum volentem ſit excommunicatus nume.52.&c ſi ſeipſum an teneatur pena manus ibi num.53.fol.44.

Perduellio quis dicatur in lect.nu.85.fol.12.

Preſumptio iuris &c de iure an recipiat probationem in contrarium ibi nu.55.fo.5.

Preſcriptio an locū habeat in delictis &c inquā tum tempus preſcribitur ut accuſari non poſſit pro homicidio &c an per.20.annos in tra. de hom.§.6.nume.368.fol.108.&c quanto tēpore preſcribatur ut memoria hominum dānari non poſſit ibi numero.371.fol.eo.&c an iure canonum inducatur preſcriptio in delictis ſtante accuſatione quod ſic ut traditur per Pattor.Fely.&c deci.in.c. licet de probati &c per ſteffa.au in cape.toloſa deci.188.&c an ad indicendum purgationem Panormi.in.c. fin.de purga.cano.per Moder.hiſp.in deciſ. crimi.in glo.aliquo lapſu, &c an poſſit probari delictum per inſtrumentum ibi numero.171.fol.281.in lectu.

Procurator an admittatur in capitalibus vbi accuſatio uel inquiſitio eſt nulla in le.numero.78.fol.11.

Principium an finis attendatur in delictis in trac.de homi.§.i.nu.15.fol.38.

Proditor quis dicatur &c qua pena puniantur proditores in lec.num.98.fol.14.&c in tract. de homi.§.2.nu.100.fol.48.

Publicatio bonorum an &c quando fiat in cri. leſe mateſt.&c memoria damnetur in lect.numero.86.fol.12.

Publicatio bonorum an detur hodie in cauſa homicidij &c ſi condemnetur an ualeat ſententia &c in quibus detur publicatio bonorū in tracta.de homic.§.7.numero. 29. ubi ponuntur omnes conſtitu.capit.&c prag.imponentes penas publicationis bonorum ibi numero.30.fol.114.

Publicatio bonorum infra quantum tempus fieri debet caſu quo fienda &c quanto tempore preſcribatur ibi nu.33.fol.116.

Publicatio in bonis quando fieri debet &c per quem &c an ipſo iure &c an dominiū ſit trāſlatum in fiſcum ibi num.34.fol.eo.&c an iure canonum ueniat publicatio bonorum in clericis perſequere per Moder.hiſp.in Deci. crimi.in glo.bono.publi.puniri ubi plene &c an epiſcopus publicet &c cui applicantur &c que publicari poſſint ꝓſequere late v ſupra.

Purgatio per iuramentum an inducatur in caſu homicidij in tract.de homi.§.2.nu.43. fol. 43.de iſto iuramento purgationis Bar. in lege maritus.ff.de queſti.Ana.&c Ancha.in.c. excommunicatus de here.&c an iure ciuili ſit inuentum tale iuramentum ut inducatur purgatio &c quando inducitur ut per Blan. in.l. fi.ff.de queſt.numer.64.nono euident,quod

vbi non extant probationes nec indicia ſed diffamia inducitur purgatio ut per eum & per Bald.in.l.prima.C.loca.de hoſpite purgando ſi receptus rem amiſerit & Blan. ibi numero.284.hanc materiam purgationis inducende tradunt Moder.hiſp.in deciſ.crimi. in glo. iuramento premiſſis interrogari ubi purgatio non eſt indicenda niſi prius preſtita copia infamie diffamato & in glo.deficiẽte vero legitima probatione vbi locum non habet non extãte accuſatore & ibi de purgatoribus & quot & qualiter eſſe debent & a laici & femine admittantur & quid ſi ſunt inimici & quis dicatur diffamatus & an purgatus iterum accuſari poteſt dic ut per eos et ſi defecerint in purgatione an habeantur pro conuictis in glo.qua ſi defecerint.

R

Ratihabitio ex quibus verbis inducatur & de materia ratihabitionis in tracta. de homi.§.5.numero.184.& an receptando delinquentur & occidentem nomine ratificantis vel ſi deiubendo pro eo dicitur ratificare & quid ſi receptat meus conſanguineus an preſumatur contra me ibi numero. 185.186. 187. fol. 107.& ſi clericus ratum habeat homicidium quod ſuo nomine geſtum non eſt an ſit irregularis ibidem numer.150.fol.105.

Ratificaſſe delictum an dicitur ſi dicat ſi ille non feciſſet ego feciſſem ibi numero. 188. folio.76.

Ratihabitio ut indicatur que requirantur ibi numero.189.fol.eo.

Ratificari an poſſit adulterium ibi numer.190. & ſi facta eſt pax pro ſe & complicibus ſi cõplices ſint offenſi an per ratificationem ſit rupta pax ibi nu.191 fol.eo.

Ratihabitio an in delictis equiparetur mandato ibi numero.192.limita numero 193.& nu. 194.fol.eo.& ſeq.

Ratum habens qua pena teneatur ibi numero. 195.& an eadem pena limita numero. 196. & quid quo ad irregularitatẽ & limita nu. 197.& numero.199.fol.eo.

Ratum habens in quo loco conueniri debet ibi numero.200.fo.eo.

Ratificatio confeſſionis in tortura & perſeuerantia quando noceat & quando non & de materia ratificationis & quando requiratur & quando non in lec.nu.48 fo.11.

Rapiens meretricem an teneatur de raptu in tracta.de hom.§.4.numero.24.fol.79.& in §.6.numero.276.& ibi de pena cognoſcentis meretricem per vim fol.140.

Raptus crimen in quibus perſonis locum habeat in.d.§.6.numero.275.& an extendatur ad alias perſonas religioſas & an in monialibus & pena rapientis moniales & de bonis committentis raptum monialis ibi numero. 276.fol.eod.& de pena ſacrilegij per Modec. hiſp.in deciſ.crim.in gloſ.ſacrilegij vbi quod deponitur.

Raptus an committatur in ſponſa ibi numero. 277.& quid econtra ſi rapit ſponſa ſponſum numero.278.& numero 279.& an maſculinum comprehendat femininum & ſi maſculus rapit maſculum an teneatur de raptu ibi nume.280.fol.eo.

Raptus crimen quando contrahatur & an debeat aſportari de loco ad locum & quid ſi ꝑ uim proſtrauerit in terram & cognouerit an teneat̃ pena raptus & an quod ꝑ vim rapiatur & quid ſi uolens ibi numero.281.& num. 282.& ibi qualiter uis cognoſcatur & an per alliciamenta & promiſſionem pecunie & quid ſi alias fuit cognita per raptorem an preſumatur volens rapta ibi numer. 283. an nolens & quando committatur raptus numer. 284.quid ſi non cognita ſed rapta tantũ an teneatur de raptu,ibi nume.285.& quid ſi attẽtauerit rapere & non inuenit in domo an teneatur de raptu ibi nume. 286. & quid ſi nolentem et uolentem cognouit an teneatur ibi numero.287.& quid ſi rapta ab uno loco & cognita in alio in quo loco puniatur ibi numero.288.& quid ſi vetulam rapuit non libidinis cauſa an teneatur de raptu ibi numer, 289.fol.141.&.142.

Rapiens & cognoſcens virginem in maturam an teneatur ibi nu. 290. & de penis raptoris & ſociorum & qua pena puniantur & qua complices ibi numero.291.fol.eo.de penis vero raptoris & violatorum rerum eccleſiaſticarum dic ut in,capit,2.de rap,& incen, vbi

quod deponitur et priuatur beneficio & per Mod.hiſp in deci..crim.in glo.raptorum & eccleſiarum violator.
Raptor condemnatus an appellet & an complices & ſocij ibi.numero.291.& numer.295. et an omnes in eodem libello accuſari poſſint ibi nu.293 fo.eodem.& ſeq.& an valeat matrimonium inter raptorem et raptam ibi nu. 296. & quid ſi non appareat de contractu matrimonij ſed partes confitentur tãtum an euitent pœnas .l.prima.C.de rap .ibi numero.298.fol.eo.
Raptoris pene an locũ habeant in ſocijs & auxiliatoribus iure canonum ibi nu.299.fo.eo.
Raptor infra quantum tempus foriudicatur & de oſculans virginem ibi nu.300 fo.eo.
Rapte dictum an valeat & faciat indicium cõtra raptorem & ſocios ibi nu.301.fo.eo.
Raptor an ſit infamis nu.302.fol.eo.
Reiteratio delictorum & geminatio quid operetur & an valeat remiſſio & indulgẽtia principis & reiteranti delictum proſit in tract.de homi.§.7.num.107.fol.173.
Receptator ut teneatur an requiratur ſcientia in trac.de homi.§.4.nu.32.& nu.33.& an ignorantia probetur iuramento.fol.79.
Receptator bannitorum et malefactorum qualiter puniatur ibi nu.34.fol.80.
Receptans foriudicatum qualiter puniatur ibi numero.35.fol.eo.
Receptans committentem crimen leſe. maieſt. qualiter puniatur ibi nu.36.fol.eo.
Receptans ſtuprantem virginem per vim qualiter puniatur ibi numero.37.& hoſpes ſi dederit bannito ad comedendum an teneatur vt receptator ſi tranſeunti dederit ibi numero.38.fol.eo.
Receptans per vim an teneatur pena de receptatore ibi numer.39.fol.eo.
Receptãs agnatum uel affinem bannitum aut foriudicatum uel amicum maxima amicitia conuictum an teneatur ibi nu.40.fo.eo.
Receptãs bannitũ uxor an teneatur ibi nu. 41. & de penis receptatorũ in regno ſtatutis & qualiter intelligantur ibi nu.42.fo.eo.& ſeq.
Receptare bannitũ qualiter intelligatur nu.43. & an aduocando an conſulendo & an per ſimplicem locutionem & an mandando nũcium uel epiſtolam ibi nu 44.& vniuerſitas receptãs qualiter puniatur ibi nu.45.fo. eo. Et ſi quis receptauerit bannitum deinde ceperit & duxerit ad iudicẽ an teneatur ut receptator in tra.de hõi.§.6.nu.199.fo.134.
Receptans ignoranter aut coacte non tenetur de receptatore in tra.de here. numer.170. & nume.171.fol 130.
Receptatorem an excuſat inueterata amicitia ibi nu.172.fol.eo.& de receptatoribus malefactorum uidi ibi nu.174.fol.eo.& ſeq.
Remiſſionem an ſufficiat habere ab uno tantũ in tra.de hõi.§.6.nu.380.& quid ſi extat femina & quid ſi minores aut infantes & qualiter & an ſufficiat habere remiſſionem & pacem a tutore aut curatore tantum & quid ſi extet poſtumus qualiter habebitur remiſſio & pax ibi fol.155.
Remiſſio facta in mortis articulo per vulneratũ an ſufficiat er.pſit remiſſo ibi n.384. f.156.
Remiſſio delinquentis an fieri debeat ad locum delicti ibi in trac. §.7. nu.101.fol.172.
Retractatur ſentẽtia capitalis ſi liquet de Inocẽtia ut quia ticius uiuit quẽ dicit̃ occidiſſe in d.§.7.nu.95.& nu.96.fol.171.& ſeq.
Retractatur ſententia capitalis lata ex preſumptione aliqua per aliam fortiorem preſumptionem ibi numer.97.fo.eo.
Retractatur ſententia & defectu. iuriſdictionis que opponi poteſt etiam poſt ſententiam ibi nume.98.fol.eo.

S

Sediciosus quis dicatur qualiter & quando cõtrahatur ſeditio & qui teneantur hoc crimine & qua pena puniatur ſeditioſus in lectur, numero.97.fol.19.
Senex an excuſatur a pena ordinaria homicidij & an torqueri poteſt in tracta.de homic. §.5.nume.12.fo.19.
Suſpendens hominem an teneatur pena capitis in tra.de homi.§.2.nu.55.fol.62.
Stuprum qualiter comittatur & in quibus perſonis & an in ſerua in tract.de homi.§.6.nu. 303.& nu.304.& ducens duas vxores an teneatur de ſtupro & qua pena ibi nu .305. & nu.313.ubi limita fol.143.& ſeq.

Stupri pena que ſit & an ipſam ſtuprans dotare debeat ibi numero.306.& numer.307.fo.eo.Adde quid ſit ſtuprum ꝙ ſit illicita virginum deſloratio.ca.lex.illa. 36.q.i. & que ſit pena iure canonum quod deponi debet clericus ut no.Panorm.in cap.at ſi clerici de iudi.& in cap.2.de adult ubi etiam ꝙ cogitur ad dotandum & per Paul.grill.in tra.de pē. omni.cōi.in.c.ſeptimo poſt Panorm.in.c.ut clericorum de uita & hon cler.ꝙ non ſufficit dotare eam ſed aliter puniri debet pecuniariter uel perſonaliter bene tamen ſi per uim ſtuprum ſit cōmiſſum per clericum quod ultra depoſitionem in carcere et monaſteriū detruditur & quid ſi ſpōte acquieuit et nō per uim an puniatur de ſtupro & an preſamat̃ Ana. in.c.i.de adulter.ꝙ pater dotem Mod. tamē hiſp.in deciſ.crimi.in glo.ſtupri tenent ꝙ perdit ius petendi dotem quo ad ſe bene tamē poteſt accuſare & dotem petere allegat Flo. in.2.par.ſum.tit.5.c. 6.§.i.niſi pater conueniſſet & precium pro ſtupro habuiſſet & ibi ꝙ ſi uirum ſumpſit deterionis conditionis ꝙ habetur reſpectus ad hoc damnum & quanta dos extimanda ſit & an integra dos danda ibiſꝙ arbitrio iudicis remittit̃ iuxta qualitatem perſone & conſuetudinem loci & qd ſi puella remittat iniuriam an dabit dotem ſtruprans ꝙ ſic uolente patre & ibi no. queſtionem quid ſi clericus extra polluendo fecit grauidam virginem & an clericus puniatur de ſtupro & ad preſtationem dotis com pelli concludit teneri de ſtupro & ꝙ preſtet dotē & de fornicatione & concubinate clerici in glo.fornicari in & glo.concubinarij.

Stuprans in maturam virginem qua pena puniatur & an capitis ibi nu.308.fol.eo.

Stuprum an committatur ſi cognita ſit ab alio & quid ſi poſt ſtuprum paſſim vnicuique ſe exhibuit ibi num.309.&.310. & qua pena tenetur de oſculans virginem & an ſtupri ibi numer.311.& quid ſi diu cohabitat cū puella & eam retineat ĩ concubinatum an de ſtupro teneatur ibi numer.312.& qua pena tenetur habens duas vxores & quid ſi plures duabus an pena ſtupri & capitis puniat̃ ibi nu. 313.& ibi quid ſi prime fuerint nulle vel cum prima non fuit cōſumatū matrimoniū & de pena cognoſcentis tutoris pupillam & concubentis cum ſeruo & de pena ſtuprans puerum ibi nume.314.& qualiter puniatur ſodomita & ſi cognoſcat affinē dormientem mulierem contra naturam & qualiter puniatur & an pena raptus ibi numer.315.& de penis contrahentis inceſtas nuptias ibi numero. 316. & quid probare debet accuſans de ſtupro ibi nu.317.fol.eo.

Stuprum violentum qualiter probetur ibi nume.320.fol.eo.

Statutum ſi tollat omnes exceptiones opponi contra inſtrumentum an tollitur exceptio quod inſtrumentum non ſit inſtrumentum & factum abſque cauſa & nullum in lectu. numero.167.fol.40.

T

Teſtibus non deponentibus veriſimiliora non creditur in lect.numero.107.quod autem dicatur viriſimile fo.25.& ponit Blan. in rep. l.fi.ff.de queſtio.i.5.euide.nu.33.

Teſtibus quibus credatur magis affirmātibus an negantibus maleficium ibi nu.157.fo. 36.

Teſtes quot requirantur ad probandum maleficium contra quancunꝙ perſonam, uel contra papam uel imperatorē, An duo ſufficiāt, & an in cauſa hereſis, & an papa poſſit diſpenſare quod vim teſti credatur & in quibus caſibus vnus teſtis faciat fidem & in quibus caſibus plures teſtes duobus requirantur. ibi num.162.fol.37.Adde Moder.Hiſp. in deci.crimi.in glo.teſtibus coniuncto. Vbi contra Paul.de caſt.in.l.iudices.C.de iudi.in fi. Dicit ſufficere in criminibus,& in cauſa hereſis,& contra papam.

Teſtis numerus vbi maior requiritur ad condemnandum,minor ſufficit ad torquendum, Et ideo ſi plures requiruntur ad condemnandum,ſi pauciores interueniant ſufficiunt ad torquendum .ibi.nume.163.fol.38.

Teſtes in criminalibus eſſe debent omni exceptione maiores. Et qui dicantur omni exceptione maiores.Et an tales in dubio preſumatur.Et an debeat articulari & probari.Et an ad torquendum eſſe debeāt omni exceptione maiores.Et an & quando,& qualiter ad

mittuntur

mittuntur in ſubſidium. Et que requirantur. Et an condenandum, an vero ad torquendũ. Et an numerus in criminalibus ſuppleat, & quando. Et in pluribus teſtes inhabiles admittantur et non omni exceptione maiores. Et declara. quando ad defenſam admittantur, ibi. numero. 165. fol. eo. Adde Blan. in. l. fi. ff. de queſtio. numero. 317. cautela ne procedatur via exequutiua, quando accuſatur pœna ſecundum formam ritus, Quod teſtes non ſunt omni exceptione maiores. ibi numero. 166. fol. 40.

Teſtes in criminalibus, an reddere debeant cauſam ſcientiæ non interrogati ibi numero. 168. fol. eod

Teſtium productio, quando fieri poteſt, Et an facta publicatione & concluſione, et quando. ibi. nume. 170. fol. 41.

Tortus ex indicijs indubitatis ſi confitetur, an poſſit reuocare confeſſionem tanquam erroneam, & an appellare in lectu. 14. fol. 6.

Tortus ſi ſtantibus probationibus neget, & perſeueret in negatione, an condemnari poſſit ibi in lectu. 176. fol. 42.

Torturæ materiam proſequere numero. 177. cum ſequent. fol. eo.

Tortura quid ſit, queſtio quid, & tormentum quid, & Vnde dicatur & in quo differant & an negatio potus & cibi ſit tormentum, et quod ſint genera tormentorum ibi. numero. 178. fol 43.

Tortura in quibus caſibus locum habeat, & an pro iniuria perſonali, & inſultu, & an inferatur ad penam, & an in caſu ubi uenit pena fuſtigationis ſit locus torture. Et an pena fuſtigationis ſit maior Relegatione. Et an in furto Leui torqri poſſit. Et an et quãdo ĩ cauſa ciuili & pecuniaria locum habeat tortura, & quid ſi habeat crimen annexum ut quando fiat indultum a principe ſaluo intereſſe partis ciuiliter & quid ſi multis leuibus pena augeatur, an ſit locus torture ibi numer. 179. fol. eo. Adde Maran. in ſpecu. aur. in 6. parte 14. actu indicij. Et an locum habeat in crimine Vſurarum, in quo uenit publicatio bonorum. Soci. in conſil. 119. 2. uolu. quod ſic. Et ana. 1. conſi. Mara. ibidem. contrarium tamen dixit idem Mara. in. 6. part. in materia inquiſitionis, in ver. inquiſitioni. in fi. 1. caſus. ui de eundem Mara. in. 4. parte. 9. diſti. 2. q. ptin. ver. quinto dicitur cauſa ſumaria quę perſone torqueri poſſunt & que non, proſequere materiam. Et an teſtis. Et quid ſi non ſit omni exceptiõe maior, an tortus faciat ĩdicium. Et an & quando domeſtici & uarij torqueantur. Et an in dignitate conſtituti. Et que dicãtur perſonę uiles & an decuriones & eorum filij, & parentes Et an depoſito officio. Et an priores conſiliarij Ciuitatum. Et an officialis finito officio. Et an milites. Et an doctores & aduocati. Et quid ſi torti confiteantur, an noceat confeſſio? Et an ualeat conſuetudo in contrarium. Et an qui torqueri non poſſunt, terreri poſſunt, & eis denegari cibus et potus in carcere. Et an clerici torqueri poſſunt, maxime non infames. Et an clericus per laicum torqueri poſſit de mandato epiſcopi. Et an utiles reipublicę. Et an mulier pregnans, & an ſenex, & an minor, & quãdo. Et an noceat confeſſio abſq; curatoris authoritate. an mutus et ſurdus. Et an liber homo ſpõte torqueri poſſit Et an et quando accuſator & an inſtigator vbi numero. 180. fol. 44. Adde quod in regno ad torturam non deuenitur niſi ſtante leuitate uite & diffamia delictorum, & ſic requiritur quod ſit infamis. vt dicit capit. reg. tormentis. ibi ita quod contra talem publica fama laboret & ibi, vbi eorum Leuis fuerit perſona, & ſic per delicta, & non aliter intelligitur Leuitas vitæ. & quia diffamatus. De alijs delictis vel eodem. Idẽ Andre. in coſt. ſi damna clandeſtina. Et ſic nedum in clericis requiritur diffamia ſed etiam in Laicis in regno non tantum paſſim, ut ſtante teſte legitimo & omni exceptione maiore, vt ibi Andr. Et qualiter & quando deueniatur ad torturam, & an valeat Et quando conffeſſio in tortura abſque indicijs. Et an ſi abſq; legitimis, & an ratificata & iurata noceat, & quando & quid in criminibus exceptis, & quid ſi officialis habeat arbitrium. Et an ex mandato ſuperioris. Et quid ſi ſuperueniant indicia & an terreri, proſequere etiam limitationes ibi

* * * *

num.181.fol.46. Adde tamen And.in d.conſt. ſi damna clandeſtina.qui dixit,qnod in accuſatis de crimi.læſæ maieſta. hæreſis, & publicis Latronibus,diſroboratoribus Viarum capris in fragranti crimine,aut in fuga in teſte vacillante & in eo qui delinquit iudice ſedente pro tribunali ſubijciuntur tales in tormentis propter formam capitulorum regni & ſi ita proceſſerint officiales excuſantur licet ius commune non ſeruauerint dato officiali arbitrio procedenti prout facti occulti qualitas exegerit, ita ſtatuitur in.c.regni. in accuſatis & ſic ſentitur procedi abſq; incidijs ipſis. Et quatenus dicitur de capto in fuga ſentitur quod ſi eſt contumax & bannitus & in fuga & banno capitur torqueri poteſt abſq; indicijs. Tamen quod in predictis criminibus requirantur indicia dicitur in.c.regni tormenta & in.c.incipi.tormentis. Vbi in his indicia ſufficientia requiruntur in ceteris ergo non ſeruatur ius cōmune.ſecus quo ad indicia.vide & in le. Et in occultis an ſine indicijs deueniatur ad torturam & an prōptior eſſe debet ibi numero.183.fol. 47.

Torqueri an poſſit ſeruus contra Dominum abſq; indicijs ibi. numero.184.fol.eo.& quo ordine ad torturam deueniatur & quid quando plures ſunt inquiſiti a quo incipi debet et quid ſi pater & filius a quo incipi debet ibi. numer. 185.fol. Ade Marſil. in prin. operis in ſpec.aur.Et qualiter ad torturam deueniatur & qualis eſſe debet tortura & quo moderamine & que dicatur moderata tortura et immodera et leuis ibid.nu.186.fol.48.

Tortura an & quando inferri poteſt grauis & vſq; ad conſumptionem corporis ibi numero.187. fol.eo.& quando ad torturam deueniatur. Et quid ſi non conſtāt de delicto.Et an ante litis conteſtationem. Et an ante publicationem, an poſt. Et an datis defenſionibus, & quando non datis. Et an copia indiciorum danda ſit non petenti. Et quid ſi reus petat terminum ad ſe defendendum ante torturam an concedi debeat, Et an in enormibus defenſio denegetur & terminus ad ſe defendendum. Et limita preeminentiam magnæ Curię decem.modis. Et an requiritur decretum de torquendo & an ab eo appellatur. Et an ſuperſedeatur ea non interpoſita,non obtentis literis inibitorialibus & an & quando poſt ſententiam locum habeat tortura. Et quid ſi extent plene probationes an ſit locum torturæ. Et quid ſi perſtitit in negatione quia faciat iudex. Et quid ſi tortura non ſit licita per Statutum, & in diebus feriatis torqueri poſſit. ibi. numero 188. folio.eodem. Adde quod tortura adhiberi debet inſtante & petente accuſatore aut curiæ coadiutore aut in libello aut capitulis,alias ſi non ita petatur etiam ſtantibus indicijs non torquetur yſer.in. capitulo primo verſ.in eadem eſt queſtio & ſequent. de contio.inter Dominum & vaſallum habetur in.l.fi.ff.de queſtio.& ibi Blan. in primo nota.& numero.376. & quod prius neceſſe eſt conſtare de delicto & corpore mortuo, alias non torquetur, Et de confeſſione, quod occidit, an preiudicet, ſi non conſtat de corpore dic. Vt per Blan.in.dicta.l.fi. numero.decimo quinto.primo.euidentiali. Vbi limita poſt angel.in.l.ceterum.§.primo.ff.de confeſſion. & Iaſ.in.l.iuſiurandum. §. procurator octaua columna. & limita. ff. de iure iurando. Niſi fuerint aſſaſini inquiſiti, qui veriſimiliter potuiſſent facere ob qualitatem loci & ſic etiam in diſrobatoribus ſtratarum. Et ibi diſtinguit, aut delictum poteſt ſubijci oculis ut corpus mortuum, & tunc iudex debet ante quam procedat inſpicere cadauer, Aut non poſſent, quia proiectum in mare, & tunc inquirit fama precedente aut incerta & perſona & incerta res, tunc non preiudicat niſi in aſſaſinijs Vt ſupra. Et an danda ſit copia non petenti tradit Blan.poſt mara.in princip.in d.l.fi.numero.24. cum ſequent. in quarto euident. Vbi concludit niſi petatur, concedi non debet & quod appellat ab interlocutoria in ſecundo notab. in .d.l.fi.

Tortura antequam repeti poſſit & que requirautur & ſi repetatur abſque nouis indicijs an ualeat confeſſio & limita ut ibi & quando fieri debet repetitio & quæ dicantur noua indicia ibi numero, 189, fol. 50.

Adde de repetitione torturæ.Blan.in.d.l.ſi. numero undecimo tertio notab.Vbi ſi indicia ſunt Vrgentia iudex ſemel torquet reum, ſi multum vrgentia poteſt in tortura repetere.Et dicit quod repetitio torture non poteſt fieri vltra tertiam vicem ut per Angel.in.l. ſi.C.de queſtio.Et ideo debet eſſe moderata quę moderatio reducitur ad tres vices.1.ad tres dies ſeparatos & pro qualiter uice] habere debet ipſe reus tres ſacatas ſeu tres ictus & ita intelligitur Barto.in dicta.l.ſi.vt per Paul.de caſtro in conſil.299.2.vol.

Tortus ſi confiteatur inde ductus ad bancum iuris negat, inde tortus confiteatur, inde negat ſæpius faciendo quid facere debet iudex, & an condemnabit eum.ibi.numero.190. & numero.193.fol.51.Adde Bland. in.d.l.ſi. numero.219.dicit quod confeſſio facta in tortura ſi ductus ad bancum iuris negat, oritur indicium, quia ex tali uariatione oritur indicium vt torqueri poſſit denuo. Et ita cõmuniter tenetur ſecundum Bald.in.l. in bone fidei .C. de iure iurando. Et Barto. in .l. vnius.§.primo .ff. de queſtio. Diſtinguit tamen in caſu premiſſo quando pluries confitetur & pluries negat quod licet Par. circa fin.operis.Et Mara.in .§. quoniam in pract. dicant non eſſe precedendum niſi ad tertiam vicem tortum.Et ſic per tres dies diuerſos torqueri poteſt.

Tamen ipſe diſtinguit, quod aut indicia ſunt talia vt ex illis ſemel torqueri poſſit, & tunc ſi ſufficienter fuerit torture, & confeſſus fuerit,& in ratificando negat, poteſt ex tali uariatione torqueri iterum. At ſi tunc dum repetitur in tortura confitetur, deinde in banco negat, non poteſt denuo & ſic tertio torqueri, nec illa ſecunda variatio facit indicium ad torturam, quia non & diuerſitas inter ſecundam & primam Variationem, & ſic non eſt nouum indicium vt torqueri poſſit cum nouum eſſe debeat & diuerſi generis. Vt per Bar.in.d.l. unius & in .d.l. repe.ꝑ Doct.Aut indicia ex quibus primo fuit tortus, erant grauia, propter que poſſit bis torqueri, & maxime prima tortura non exiſtente graui ſed leui, ſi primo tortus deinde neget poteſt iterum torqueri non ex uariatione ſed ex primis indicijs Vrgentibus, & ſi ſecundo neget poteſt tertio torqueri ex uarietate reſultante, quæ erit una reſpectu indiciorum. ſi uero indicia fuerint vrgentiſſima vt tertio torqueri poſſit & repeti & tertio confeſſus ſit in tortura, & tertio negauerit.Ex quo ex tali trina variatione oritur aliud indicium, quarto torqueri poſſit, & ſi non torqueretur indicia omnia non eſſent purgata, cum remaneret indicium uariationis. Iſtud tamen procederent, vbi talia reperirentur indicia ex quibus tertio torqueri poſſit ex eis. Alias non niſi tertio tantum, cum vltra tertiam Vicem & manum torqueri non poſſit. Et Vide Blan. in.l.ſi.C. de probatio.& per Bart.in.l.ſi quis.C.de cuſt. reor.in repet.Andre.in uerſi.tormentatus. Et quid ſi ſponte confiteatur & poſtea in banca negat,an cogatur perſeuerare ibi numero.192. fol. eod.

Tortura per quot vices repeti poſſit ibi nume. 194.folio eodem. Adde ut ſupra & quid ſi reus dicat ſi ſtarem mille annis in tortura nunquam fateor,quid faciet iudex,an repetet an liberauit ibi numero.195.folio eodem.

Torturæ effectus & de eius effectu ibi numero.196.folio eodem.

Tortus an ſtatim confeſſus damnari poteſt. Et qualiter perſeuerabit in tortura. Et qualiter fieri debet Et quando & quid ſi metu tormentorum. Et quando dicitur perſeuerare in confeſſione. Et quid ſi precedat extraiudicialis confeſſio, an requiratur perſeuerantia & ratificatio.Et ſi ratificantur an notarius ſcribere poteſt ſponte factam confeſſionem ibi. numero.197.fol.52.

Torturæ interrogatio de ſocijs qualiter fieri debet & quando, & qualiter de ſe debet interrogare ibi numero.198.folio eodem.Adde duo dicta yſer. in.d. conſtitutio. ſi damna clandeſtina. Vbi primo dicit ſi quis per indicia tormentatur ſuper aliquo crimine & ſuper illo non fatetur, ſed ſuper alio crimine in quo imponitur pæna mortis Vnde non debet querere ſpecialiter ſed generaliter ſi quis fecit homicidium vbicunque

mouerit iudicem. tunc ſi fatetur de alio crimine quam de quo agitur & tunc aut eſt cõnexum primo & tunc puniatur.l.2.ff.de adulte. Aut non & tunc in illo iudicio & inſtantia non punitur. Tamen confeſſato crimine delictum eſt factũ notorium iuris, ideo icipit iudex competens ex officio ſuper confeſſato crimine proceſſum ſuum etiam ſi clericus confeſſus ſit coram ſeculari iudice, & condẽnabitur ex illa confeſſione niſi probet errorem uel confeſſionem ſuam in alium caſum intellexiſſe.c.cum ſuper dilecti. quia crimina vndique claruerint iudici ſunt punienda & idem ſi quis ex abrupto confitetur, Vt dicit Azo in ſum.de confeſſ. quia tunc confeſſa eẽ res incipit. Secundo dicit quando tortus confitetur de ſe & de alijs & poſtea corrigit dictum ſuum de alijs dicendo quod non eſt verum, An creditur ſibi Vt per eum ibi. Adde etiam in quibus liceat interrogari de confocijs & quando eius dictum faciat indicium. Blan. Late in.dic.l.fin. numero.170. Cum ſequenti & ſupra fuit dictum. Et ibi nume.383. An quando in tortura nominat ſocios iure debeat, concludit quod non, ex quo non ut teſtis deponit ergo non iurat. & an quando reus ponitur in tortura iurare debeat. Spec.in titu.de accuſat. Verſic. cęterum confeſſio torti.

Tortura quid ſi indebite & de facto ſit illata an impediet proceſſum ſuper maleficio, & quid ſi tortura infertur ab vno iudice inde remittatur ad alium an proſit prior tortura. ibi.numero.199 fol.eo.

Tortus quid ſi moritur in tormentis an iudex teneatur, & qua pœna & qualiter puniatur indebite torquens. & quid ſi apparet male ligatus & ſcinditur brachium torti, aut funis aut trabs rumpitur an teneatur iudex. & an milites & miniſtri teneantur ſi ex mandato iudicis indebite torquent ibi.num.200. fo.52.

Tortura qualiter probetur ibi numero. 201. fol.eodem.

Tortus ſi negat in tortura & perſiſtit in negatione quid fiendum & an damnari poſſit & de cautela iudicis ibi.numero.202.fo.eo.

Tortus quid ſi relaxandus ob negationem & perſeuerantiam non inuenit fideiuſſores an relaxetur iuratorie cautioni.ibi numero.203. fol.eodem.

Tortura an inferri debet & poſſit indebite ad tumultum populi, & qualiter puniatur ibi numero.204.fo.eo.& quid ſi accuſator probauit delictum per indicia ex quibus fuit tortus deinde innocens repertus eſt quis teneatur accuſator an iudex. ibi. numero. 205. fol.eodem.

Torquendum ſubtrahens a tortura qua pena puniatur.ibi.numero.206.fol.eo. & cautela de relaxando reum non confeſſum ut non teneatur in ſindicatu ibi numero.207.fol. eod. & ex quibus percutientibus ſolitus percutere torquet in tracta.de hõ.§.2.nu.37.fo.61.

Tractatus ſolus & ordinatio an & quando puniatur.ibi.in.§.2.numero.18.folio.59. Adde quid ſit tractatus & que requirantur ut dicatur tractatus. Blan. in.l. fin.ff. de queſtio. numer.219.verſi.tractatus. Quod conſilium & deliberatio & fiat diſcuſſio & examinatio rei de qua agitur.& de primo de tractatu puniendo.in.d. tractatu .§ 8. numero. 82. fol.97. Et ſi duo habuerunt tractatum de occidendo & vnus occidat an preſumatur occidiſſe ex precedenti tractatu.in.d.tract.§.5. numer.154.fol.105.

V

Venefici qui dicantur, & qualiter puniantur & vendens & conficiens venenum qualiter puniatur & an attentatum in hoc crimine puniatur in Lect.102. fol. 21. Adde qualiter puniatur clericus veneficus et an pluſquam ſimplex homicida ut poſt depoſitionem grauiori & detruſione & lõgiori puniatur. Et quod in hoc crimine attentatum puniatur ſi parauit ut daret, licet non dederit ut puniatur ac ſi dediſſet. ut per Ana.in .cap. eius de parric. q.fil.occid.poſt Barto.in.l.i.ff. de parrici. & de ſpecialibus in hoc crimine & quod qui occidit veneno proditorie occidit. poſt Bru. & Bald.in.l.nemo.C.de ſum. trin. & in.l. cum fratrem.C.de his quib.ut indig. & Anaſt. in cap.primo, de homi.& in cap.primo. in fin.

de forti. per Moder. hiſp. in deciſ. crimina. in gloſ. venefic.

Venenum emens ut alteri daret an puniatur & qua pena puniatur attentans venenare in tracta. de homi. §. 2. nu. 19. fol. 59.

Venenans conſanguineus alterum conſanguineum carceratum qualiter puniatur ibi numero 21. fo. eod.

Venenum conficiens aut alia medicamina qualiter puniatur. Et ponens venenum in medicamine. ibi nume. 97. fo. 68.

Veneno occidens an indifferenter puniatur pena furcarum etiam ſi ſit nobilis, ibi. numero 98. fol. eodem.

Veneno occidens proditorie. occidere dicitur ibi. numero. 99. fol. eodem.

Vis publica quid ſit & quid priuata, & qualiter puniatur, & quot modis cõmittatur. & an inſultans aliquem armis ſolus & non cum cetu teneatur de ui publica, & an prohibens appellationem. in Lectu. numero. 104. fo. 66. & ibi de pena facientis vim in bonis & poſſeſſione. et an quando liceat ſibi ius dicere impune, & an repreſalie ſint licite ut ibi proſequere & an inſiliens aliquem enſe euaginato teneatur de ui publica in tracta. de homic. §. 6. nu. 343. fol. 149.

Vltimum ſupplicium quid ſit, an mortem denotet in tractat. de homicidi. §. 7. numero. 4. fol. 158.

Vniuerſitas an & quando & qualiter teneatur ſi delinquat in tracta. de homici. §. 6. numero. 347. fol. 150. Et an poſſit delinquere & quo modo & an punita Vniuerſitate puniãtur particulares ibi. numero. 348. & numero. 349. & numero. 350. fol. 151. & ſequẽ. & an ſi condemnetur Vniuerſitas poſſit agere contra illos de conſilio ad intereſſe. numero. 351. & numero. 353. fol. 152.

Vniuerſitas an & quando puniatur in Regno pœna pecuniaria, & quando deſolatione. ibi numero. 351. fol. eo.

Vulnerans cum armis qua pena puniatur, et q̃d ſi vulnus non eſt deformans an puniatur pena manus. in tracta. homici. §. 6. numer. 344. fol. 149. et quid ſi baculo percutiat in capite, & ibi quid ſi moriatur.

Vulnerans letaliter quis dicatur in tracta. homici. §. 1. nume. 5. fol. 54.

Vulnerans letaliter ſi certum eſt mori an vulnerans ante mortẽ accuſari poſſit ibi. numero. 6. f. e. Et quid ſi ſit de vulnere liberatus an cõdemnatur de morte poſtea ſecuta. ibi. numero. 10. f. e. & ſi facta eſt pax de vulnere an extendatur ad mortem ſecutam. ibi. numer. 11. fol. eo. & ſi datus eſt fideiuſſor ſuper accuſatione de vulnere an teneatur preſentare in accuſatione de morte ſecuta. ibi. numero. 12. fo. eo. Et ſi ab uno eſt mortaliter vulneratus & ab alio poſtea occiſus quis teneatur de morte ibi. numero. 13. fo. eo. & ſi ſunt diuerſi iudices maleficiorum & ſit letaliter vulneratus in uno tempore in alio mortuus quis iudex procedet ſuper morte ibi numero. 16. fol. eod. & ſi quis hominem mortuum vulnerauerit an de occiſo teneatur, & an ſi ſit clericus erit irregularis. ibi. numero. 21. & numero. 22. fol. 55. ſi duo non letaliter percuſerunt & mortuus ſit ex duobus Vulneribus an ambo teneatur de occiſo in tractatu. de homicidio. §. ſecundo. numero. 69. fol. 64. & quid quoad irregularitatem. numero. 71. folio. eod. & quid ſi ſtantibus pluribus vulneribus inquiſitus offerat probare mortuum ex alio vulnere an audiatur ibi. numero. 72. fol. eodem & ſi quis intulit vulnus non mortale in corpore ægroto & mortuus fuerit, an teneatur de homicidio. ibi. numero. 73. folio. eodem & quid ſi mortaliter non vulnerato ſuperueniat febris & moriatur an teneatur de homicidio ibi. numero. 74. fo. 65. & ſi plures vulnerauerunt & vnum eſt vulnus mortale ex quo mortuus fuit, vel plures inſiluerunt & vnicum ſit vulnus ex quo mortuus fuit, neſcitur quis intulit an omnes teneantur & qua pœna & an fiant irregulares ibi numero. 75.

Vulnus ſi non fuit mortale ſed moriatur ob malum regimen aut culpa medici vel febris ſuperueniat an teneatur pœna capitis in dicto tractatus de homicidio. §. ſexto numero. 322. & an in dubio preſumatur mortuus ex vulner, ibi. numero. 323. folio. 145. & infra quantum tempus preſumitur mortuus ex vul-

re. ibi. numero. 314. & ibi an exculpatio offenſi & vulnerati dicentis ſe mori culpa medici aut ex ſuo malo regimine, poſſit reo. ibi numero. 315. folio. 146.

Vulnus eſſe mortale qualiter & per quos probatur. ibi. numero. 316. & numero. 317. & an requirantur periti Doctores. numero. 318. & an teſtes alij ſufficiant, & quot debent eſſe medici deponentes. numero. 319. & an Vnus ſufficiat & qualiter deponere debent numero. 330. Et an ſtari debent iudicio medicarum. numero. 331. & an facta publicatione examinari poſſunt. numero, 332. Et quid ſi diſcordant, quia vnus dicit mortale, alius quod non mortale, quibus creditur, numero. 333. Et ad quem ſpectet electio medicorum ad iudicem an ad partem. numero 334. & quid ſi a pluribus fuit Vulneratus, & vnus dixit mortuum Vulnere Titij, quia de vulnere conſtabat, & facta cōdemnatione, condemnatus petit adhiberi alium medicum & ille dicat mortuum ex vulnere Sempronij, An valeat ſententia contra Titium. numero. 335. & an ſententia peritorum poſſit retractari & dicto aliorum peritorum. folio. 103. & folio, eodem & ſequenti.

FINIS.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE